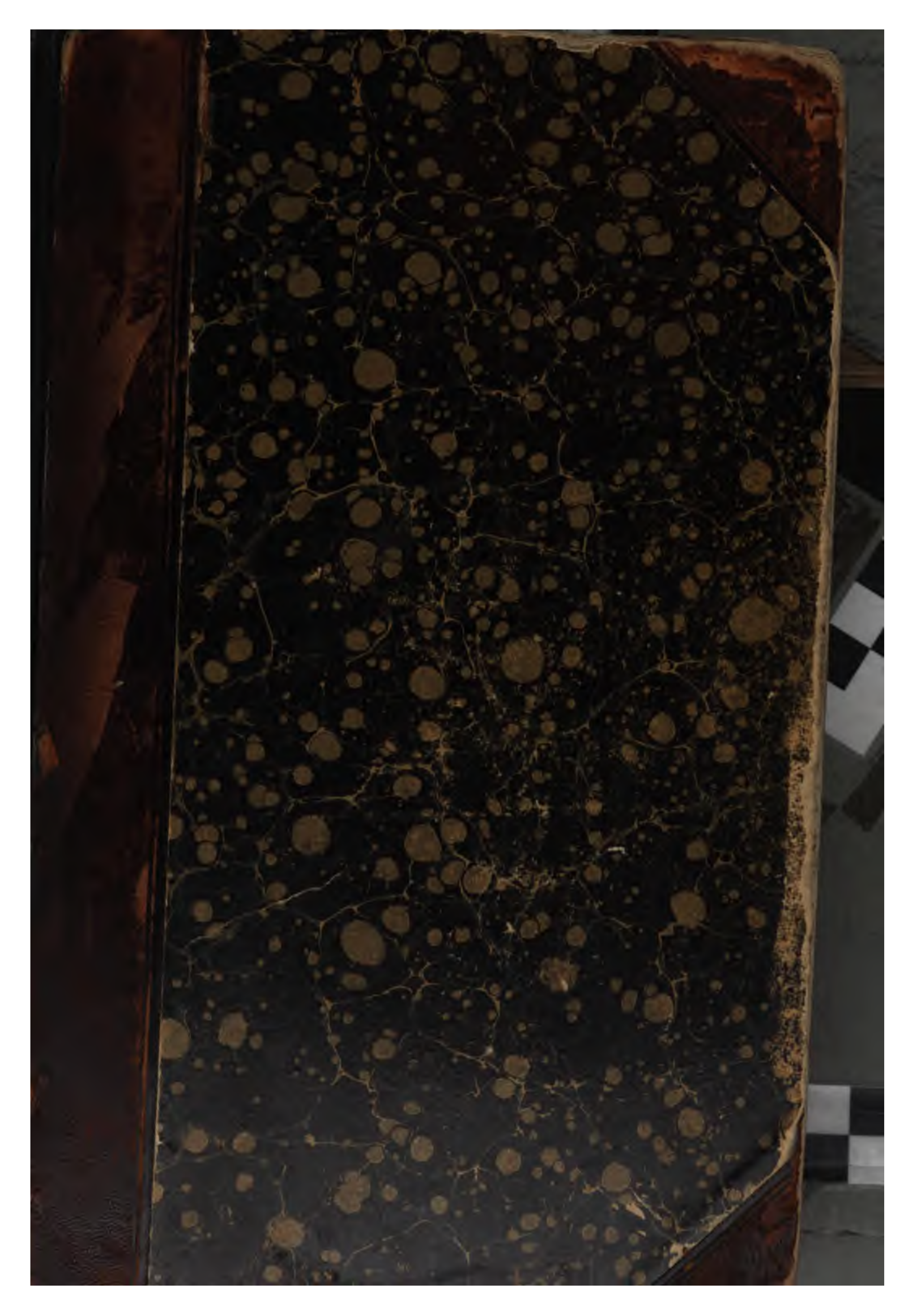
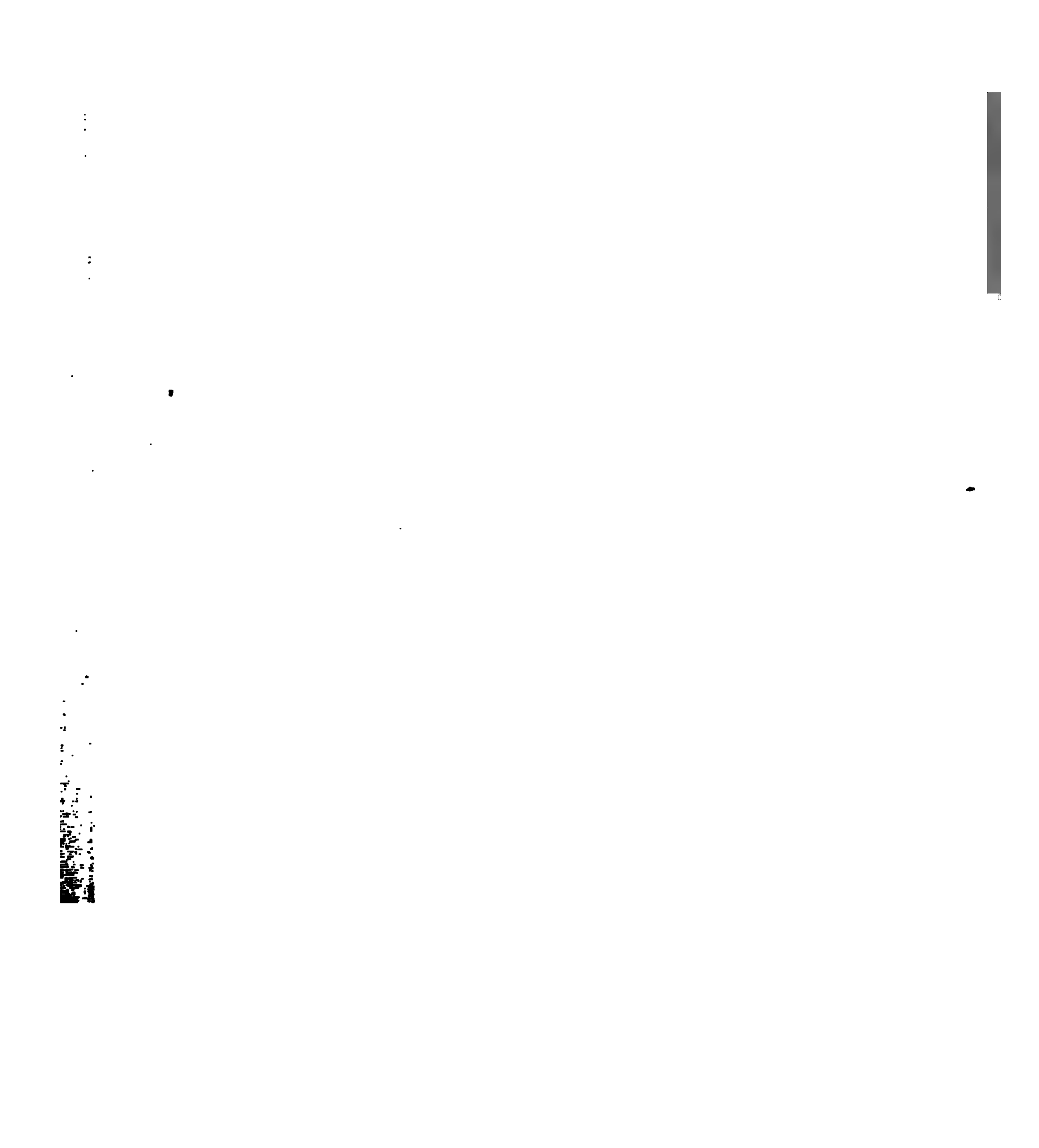

Geschichte
des
Buddhismus in der Mongolei.

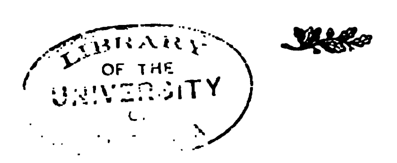
Geschichte
des
Buddhismus in der Mongolei.

Aus dem Tibetischen
des
ₒJigs-med nam-mk'a

herausgegeben, übersetzt und erläutert
von

Dr. Georg Huth,
Privatdocent an der Universität zu Berlin.

Erster Teil:
Vorrede. Text. Kritische Anmerkungen.

STRASSBURG
KARL J. TRÜBNER.
1892.

GENERAL

Herrn Professor Dr. Freiherrn

Georg von der Gabelentz

verehrungsvoll gewidmet.

Vorrede.

Der Ausgabe des vorliegenden Werkes liegt eine von Schiefner angefertigte Abschrift des in dem Asiatischen Museum zu St. Petersburg befindlichen Holzdruckes zu Grunde: vgl. Mélanges asiatiques, I, p. 414, no. 438b. Kurze Mitteilungen über denselben machte dieser Gelehrte bereits im Jahre 1851 in dem Bulletin historico-philologique der Petersburger Akademie (s. Mél. Asiat., I, pp. 414. 422—428. 437). Ein zweites Exemplar wird in dem Katalog der Bibliothek des Asiatischen Departements in Petersburg (1844) unter no. 505 erwähnt.

Laut Angabe am Schluss des Textes (p. 284 fg.), wurde das Werk auf Anordnung des Zam-ts̒a, eines lamaistischen Grosswürdenträgers, von dem hohen Geistlichen ₒJigs-med nam-mk̒a, dessen Lebenslauf in dem Werke selbst (pp. 225,3—228,9) geschildert wird, im Jahre 1818 in bKra-s̀is dga-ldan bs̀ad-sgrub gliṅ verfasst. Auch die Abfassung des Werkes in mongolischer Sprache wurde von Zam-ts̒a angeordnet; ob aber dieser Befehl zur Ausführung gelangte, wird nicht mitgeteilt.

Das erste Fünftel des Werkes enthält eine gedrängte Darstellung der politischen Geschichte der Mongolen, für welche der Verfasser nach seiner eigenen Mitteilung neben anderen mongolischen Geschichtswerken hauptsächlich das des Sanang Setsen benutzte. Dann folgt der Hauptteil, die Geschichte des Buddhismus in der Mongolei, auf Grund tibetischer Quellen, namentlich der Biographieen der grossen lamaistischen Geistlichen und hohen Kirchenfürsten. Die Darstellung beginnt mit der sehr eingehenden Erzählung der ersten Verbreitung der lamaistischen Lehre zugleich mit der Einführung der Schrift in der Mongolei durch das Priestergeschlecht der Sa-skya's, deren Hauptvertreter uns in ausführlichen Biographieen geschildert werden. Des weiteren wird Cʻos-kyi ʼod-zer's wichtige Thätigkeit beschrieben und danach die minder bedeutsame Zeit bis zum Auftreten bTsoṅ-kʻa-pa's, des Reformators der lamaistischen Kirche, kurz behandelt. Von da ab wird ihre Ausbreitung und Fortentwickelung in der Form von Biographieen einer grossen Anzahl der verdienstvollsten und bekanntesten Sendboten und Lehrer des Lamaismus geschildert, deren unermüdlicher, allen Hindernissen und Gefahren des unwirtlichen Landes trotzender Eifer uns eine Vorstellung gestattet von dem religiösen Ernst dieser Männer wie von der tiefen, machtvollen Wirkung, welche der Buddhismus auch auf die Gedanken und Gefühle der Völker Centralasiens auszuüben vermochte.

Der Wert des vorliegenden Werkes für die Erforschung des Lamaismus liegt in der ausserordentlichen Fülle von Angaben über die inneren Verhältnisse, Zustände und

Institutionen der verschiedensten Gebiete des lamaistisch-kirchlichen Lebens, die uns bisher grösstenteils ganz oder fast ganz unbekannt waren, und zu deren vollständiger Kenntnis und Erkenntnis allerdings auch noch andere Quellen benutzt werden müssen. Die Ausbildung, Laufbahn, Lehrthätigkeit und hierarchische Organisation der Geistlichkeit; die Entwicklung der buddhistisch-lamaistischen Lehren; die Formen des Kultus und der priesterlichen Magie; die äussere Geschichte des Lamaismus in der Mongolei und zum Teil auch in Tibet; die religiöse Litteratur, namentlich der original-tibetische Teil derselben: sie alle erhalten durch das Werk mannigfache und bedeutsame Aufhellung und werden unserer Kenntnis uud unserem Verständnis beträchtlich näher gebracht. Aber auch mit Bezug auf die politische Geschichte der Mongolen und ihrer Nachbaren, sowie auf die geographischen Verhältnisse ihrer Länder, wie auch betreffs gewisser sprachlicher Erscheinungen des Tibetischen, Mongolischen und Chinesischen, speciell in lautgeschichtlicher Hinsicht, erfährt unser Wissen vielfache Bereicherung.

Die auf allen diesen Gebieten sich ergebenden Resultate beabsichtige ich in ihrer Gesamtheit zugleich mit eingehenden Einzeluntersuchungen im Anschluss an meine demnächst erscheinende Uebersetzung des vorliegenden Textes zu veröffentlichen.

Es liegt mir noch die angenehme Pflicht ob, dem Hohen Königl. Preussischen Unterrichts-Ministerium für die gütige Unterstützung, durch welche mir die Publication dieses Werkes ermöglicht wurde, sowie der Königlichen

༄༅། །ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་ནཱ་ཐཱ་ཡ།

སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་རླབས་ཆེན་སྨོན་འཇུག་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་།
ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའི་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་པས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་ནས། 5
སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་མཛད་དེ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་དོན་ལྷུར་མཛད་པ།
བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྲས་དང་བཅས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་དང་།
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས།
རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་དང་། 10
དྲིན་ཅན་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱོངས།

ཁྱབ་བདག་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད།
སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན་བཅས།
ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དམ་པ་གོང་མ་ཡི།
གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་བྲི། 15
དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།

༄༅། །ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་ནཱ་ཐཱ་ཡ།

སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་རླབས་ཆེན་སྨོན་འཇུག་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་།
ཞིན་དུ་དཔག་དཀའི་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་པས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་ནས། 5
སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་མཛད་དེ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་དོན་ལྷུར་མཛད་པ།
བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྲས་དང་བཅས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་དང་།
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས།
རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་དང་། 10
དྲིན་ཅན་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱོངས།

ཁྱབ་བདག་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད།
སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན་བཅས།
ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དམ་པ་གོང་མ་ཡི།
གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་དེ་མདོར་བསྡུས་ཏེ། 15
དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་རྒུའི་འཕྲལ་དང་ཕྱུགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོའི་རབས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་བོད་ཀྱི་བྱང་ན་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། དེར་སོག་པོའི་རྒྱལ་རིགས་ནི་མང་བཀུར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་མ་ཧཱ་སམྨ་ཏའམ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ལ་དེའི་རིགས་བརྒྱུད། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ལི་ཙྪ་བྱི་རྣམས་རིགས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་བཞིན་ཤཱ་ཀྱ་ལི་ཙྪ་བྱིའི་རིགས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལས་སྲས་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བལྟམས་ཏེ། མིག་མས་འགེབས་པ། གཡུའི་སྨིན་མ་ཅན། སོ་དུང་སོ་འཁོར་སར་ཡོད་པ། ལག་མཐིལ་ན་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་ཅན། སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཞིག་བཙས་པ་ལ་མཚན་མཁན་གྱིས་དཔྱད་མི་སྤྲོབས་པས་ངན་པར་དོགས་ནས་ཟངས་ཁ་སྦྱར་དུ་བཅུག་སྟེ་གངྒཱ་ལ་བསྐྱུར་བ་ཞིང་པས་རྙེད་དེ་གསོས། དེ་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་སྔར་གྱི་གཏམ་བཤད་པ་ཐོས་པས་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་གངས་ཅན་དུ་བྲོས་ཏེ་བྱོན་པ་ན། ཕྱུགས་རྫི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ་གང་ནས་འོངས་ཞེས་དྲིས་པས། བཙན་པོ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་མཛུབ་མོ་ནམ་མཁའ་ལ་བསྟྲིང་བས་ལྷ་ལས་བབས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། བོད་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་འོས་སོ་ཞེས་ཤིང་གི་ཁྲི་ལ་བཞག་སྟེ་མི་བཞིའི་གཉའ་བ་ལ་ཁུར་ནས་བོད་

འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུད་པར་བྱས་པས་དེའི་མཚན་ལ་གཞའ་ཁྲི་བཙན་
པོ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེའི་སྲས་བརྒྱུད་རིམ་པ་ལྟར་མུ་ཁྲི་བཙན་པོ། དིང་
ཁྲི་བཙན་པོ། སོ་ཁྲི་བཙན་པོ། མེར་ཁྲི་བཙན་པོ། གདགས་ཁྲི་བཙན་པོ།
སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོ་སྟེ་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་བྱུང་ངོ་། །སྲིབས་ཁྲི་བཙན་པོའི་
སྲས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གུམ་བཙན་པོ་ཞེས་པ་དེ་བློན་པོ་བློ་ངན་ཞེས་པས་བཀྲོངས་ཏེ་ 5
རྒྱལ་སར་བསྣད་དོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་སྲས་བྱ་ཁྲི་དང་། ཤ་ཁྲི་
དང་། ཉ་ཁྲི་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་སྤོ་བོ་དང་། ཉང་
པོ་དང་། ཀོང་པོའི་ཡུལ་དུ་བྲོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་སྟོན་མ་དེའི་བློན་པོ་དག་
གིས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་ཁྲིད་ནས་བྲོས་ཤིང་འབངས་མཐའ་དག་བསྡུས་ཏེ་
རྒྱལ་པོ་བློ་ངན་རྒྱལ་སར་ལོ་ཕྱེད་ཙམ་བསྣད་པའི་དུས་སུ་བསད་ནས། ད་ནི་ 10
སྲས་གསུམ་གྱི་གཅིག་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་དགོས་ཞེས་གྲོས་བྱས་པ་ལ།
ཡུམ་གྱིས་སྨྲས་པ། ཁོ་མོས་བྱ་ཁྲི་མ་བཙས་གོང་གི་དུས་སུ་ནུབ་གཅིག་གི་
རྨི་ལམ་ན་མི་མདོག་དཀར་པོ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་རྨིས་པའི་རྗེས་སུ་
སྒོ་ང་གཅིག་བྱུང་། དེ་རྫོལ་པ་ལས་བུ་དེ་བྱུང་བས་དེ་རྒྱལ་པོར་འོས་སམ་
སྙམ་པས་དེ་ཁུགས་ཏེ་རྒྱལ་སར་འཁོད་ཅིག ཅེས་པ་ལྟར་སྤོ་བོའི་ཡུལ་ནས་དེ་ 15
བཀུགས་ཏེ་རྒྱལ་སར་བཞག་པས་རྒྱལ་པོ་བྱ་ཁྲིའམ་སྤུ་དེ་ཀུང་རྒྱལ་དུ་གྲགས་
སོ། །དེའི་སྲས་བརྒྱུད་རིམ་པ་བཞིན་ཨེ་ཤོ་ལེགས་དང་། དེ་ཤོ་ལེགས་
སོགས་སའི་ལེགས་དྲུག་དང་། ཟ་ནམ་ཟེ་ལྡེ་སོགས་བར་གྱི་ལྡེ་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བདུན་
པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ 20
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་འཁྲུངས་ཚུལ།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་བསྟན་རྩི་ལྟར་ན། སྟོན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མི་ཏ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་གི་ལྕགས་སྤྲུལ་
ལོར་སངས་རྒྱས། དེའི་ལོ་ཕྱི་མའི་ཆུ་རྟ་ལ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས།
དགུང་ལོ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མེ་ཡོས་འདའ་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་ལོ་སྟོང་དང་བཞི་
5 བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་སོང་བའི་མེ་གླང་ལོར། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་འདི་ལ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱ་བ་བྱེད།
བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དེ་ཡི་ཚེ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ལྷ་ལྡན་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི།
རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་ལྷ་ཞེས་པ། ལི་ཙ་བྱི་རྣམས་རིགས་སུ་འབྱུང་།

10 ཞེས་པ་ནས།

འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གྲགས་དང་། ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ་དང་ནི།
དཀར་མོ་ཆེན་མོ་གཞན་ཕན་བརྩོན། རྟག་ཏུ་ཡིད་ནི་མི་སྐྱོ་བའོ།

དེ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡི། དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ནི།
རྣམ་པ་དུ་མ་མང་པོ་དག །ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས།

15 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་
གྲགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་པའི་
སེ་ཁྲི་ལ་རྒྱལ་སར་བྱོན། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་ཁབ་ཏུ་བཞེས། ཇོ་བོ་མི་
བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་གདན་དྲངས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་
ལ་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་བཙུན་མོར་བཞེས། འཕྲུལ་སྣང་གི་ཇོ་བོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་
20 གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། ཐོན་མི་སམྦྷོ་ཊ་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་སྟེ།

བྲམ་ཟེ་ལི་བྱིན་དང་། ལྷ་རིག་པའི་སེང་གེ་སོགས་ལས་སྒྲ་རིག་པ་ལེགས་
པར་བསླབ་ཅིང་། བོད་དུ་འོངས་ནས་བོད་ཡིག་སུམ་རྟགས་སོགས་བསྟན་
བཅོས་བརྒྱད་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་དྲུག་པ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་མཁན་ཆེན་ཞི་ 5
བ་འཚོ་དང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམྦྷ་སོགས་པཎ་གྲུབ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་
ཏེ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་བགྲང་ལས་འདས་པ་བསྒྱུར། སྦས་རཏྣ་སོགས་སད་
མི་མི་བདུན་རབ་དུ་བྱུང་། ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་བཙུགས་པ་སོགས་
བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ 10
ཏི་ཤ་དང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་དང་། གྲུབ་དབང་མར་པ་
ཡབ་སྲས་སོགས་དང་། ཡང་སྒོས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་ནས་བཟུང་སྟེ་
སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་སོགས་
ཀྱི་བར་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་མཆོག་དུ་མས་གངས་རིའི་ལྗོངས་ 15
ཡོངས་སུ་གང་བ་ལྟ་བུར་བྱོན་ཏེ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་འདི་
བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ།།

གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱལ་བློན་རྣམས།
འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སྐྱེས་མཆོག་པཎ་གྲུབ་ཚོགས་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། 20
མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ།

ཆེས་ཆེར་གྲུས་མཛད་མཛད་པ་བཟང་པོ་དྲན་ཀྱིན་སྙིང་ནས་གུས། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ། །

(དེ་ལྟར་འཕྲོས་སྤྲོན་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་གུམ་བཙན་པོའི་སྲས་ཐ་ཆུང
ཉ་ཁྲིའམ་སོག་སྐད་དུ་པོར་ཏ་ཟེ་བ་ཞེས་པ་དེས་ཀོང་པོའི་ཡུལ་ནས་བཙུན་མོ་གློ
5 མ་རལ་ཞེས་པ་བླངས་པ་དེ་ཁྲིད་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་བྱོན་དེ་བྷའི་གལ་ཞེས་པའི་
ཆུ་འགྲམ་གྱི་རི་བོ་པོར་ཏན་གལ་ཏྭོན་ཞེས་པར་འབྱོར་བ་ལ་དེར་པེ་དེ་ཞེས་པའི་
མི་སྡེ་གནས་པ་དེ་དག་གིས་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པ་ན། སྤྲོན་མང་བཀར་རྒྱལ་
པོའི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་ནས་བརྒྱུད་སྡེ་རིགས་རུས་ཀྱི་ཁུངས་དང་། གང་ནས་
འོངས་པའི་ཡུལ་དང་འོངས་པའི་རྐྱེན་སོགས་གསལ་བར་བཤད་པས། མི་
10 སྡེ་དེ་དག་གིས་གྲོས་བྱས་ནས་འདི་ནི་རིགས་རུས་བཟང་བས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
དཔོན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་ཅེས་དཔོན་དུ་བཀུར་ནས་བསྡི་སྡུང་བྱས་པས་པོར་ཏ་ཆི་
ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། །དེའི་སྲས་བྷ་ཊྭ་ས་ས་ཏྭན་དང་། བྷ་ཊྭ་ཆྷ་གན་
གཉིས་ཡོད་པའི་བྷ་ཊྭ་ཆྷ་གན་གྱི་སྲས་ཐམ་ཚིག །དེའི་སྲས་ཏྭོ་རཆེར་མེར་
གེན། འདིས་ད་ལྟའང་སྤྲིན་པོའི་ཁ་གཏོན་བྱེད་པས་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་
15 སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཟེར། དེའི་སྲས་བརྒྱུད་རིམ་པ་བཞིན་ཨ་གྷྭ་ཅེམ་པོ་གྷྭ་རོལ་
དང་། ས་ལི་གལ་ཅི་གྷྭ་དང་། ཡེ་ཧེ་ནྲི་དུན་དང་། སམ་སུ་ཛི་དང་།
ཧ་ལི་ཧར་ཚྭོ་དང་། བོར་ཛི་གི་དའི་མེར་གེན་དང་། ཏྭོ་རལ་ཅེན་བྷ་ཡན་ཞེས་
བྱ་བ་རྣམས་བྱུང་ངོ་། །ཕྱི་མ་འདིའི་ཆུང་མ་པོ་རོག་ཆེན་གློ་ཞེས་པ་ལས་བུ་
གཅིག་བྱུང་བ་དཔྲལ་བར་མིག་གཅིག་ཡོད་ལ་སྤྲོས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚུན་ཆད་
20 མཐོང་བས་མིང་ལ་ཏྭོ་བོ་སོ་ཧོར་ཅེས་བཏགས་སོ། །དེའི་ནུ་བོ་ཏྭོ་བོན་མེར་
གེན་དེ་སྲུན་གཉིས་བྱུང་བའི་ཏྭོ་བོ་སོ་ཧོར་གྱི་བྲུ་ཏྭོ་ནོའི་དང་། ཏོག་ཤིན་དང་།

ཨེམ་ཡིག་དང་། ཨེར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལས་མཆོད་པ་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཨུ
གེ་ལུད་དང་། པྲ་ག་ཕྭོད་དང་། རོའིད་དང་། ཏེ་རེ་ནུད་དེ་ཚོ་རིགས་རྣམ
པ་བཞི་མཆེད་དོ། །ཏྭོ་པོན་མེར་གེན་དེས་ཏུ་རེ་ཐུ་མེད་རིགས་ཙན་གྲོ་ཅིལ་དའི་
མེར་གེན་གྱི་བུ་མོ་ཨ་ལོན་གྲོ་ཞེས་པ་བཙུན་མོར་བླངས་པ་ལས་སྲས་བལ་གྭོ
དའི་དང་། བ་གོན་དའི་གཉིས་བྱུང་ལ། ཏྭོ་བོན་མེར་གེན་ག་ཤེགས་རྗེས་སུ 5
དེའི་བཙུན་མོ་ཡུག་སར་གནས་པའི་རྨི་ལམ་དུ་ནུབ་མང་པོར་མི་གཞོན་ཤ་ཙན
ཤེན་དུ་མཛེས་པ་གཅིག་ཡོངས་ནས་ལྷན་དུ་ཉལ་ཞིང་པོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་སླར
སོང་བ་རྨིས་པ་དེ་སྤུན་ཟླ་མོ་ལ་སྨྲས་པ་ཡིན་སྐད། ཡང་འགའ་ཞིག་ན་དེའི
ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་ནས་འོད་ཟེར་འཛའ་ཚོན་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་འཁྲུད་པས
བདེ་བ་སྐྱོང་བར་ཡང་བཤད། གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲས་པྲོ་གྭོ་ཏ་ཐེ 10
གི་དང་། པྲོ་གྭོ་ཤལ་ཅི་གྭོ་དང་། པྲོ་དོན་ཆར་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་བྱུང་བ་ལ
སྤུན་རྣམས་པན་ཚུན་མི་འདུམ་པ་ཡུམ་གྱིས་མཐོང་ནས། བུ་རེ་རེ་ལ་འཁྲུགས
དུམ་རེ་རེ་བྱིན་ནས་འདི་གཅོག་ཅིག་བྱས་པས་བཅག་སྟེ་བོར་བ་ལ། ཡང
འཁྲུགས་དུམ་ལྔ་སྡྲག་ལྷན་དུ་བྱིན་ནས་འདི་གཅོག་ཅིག་བྱས་པས། ལྔ་པོ་རེ
སོས་ཀྱིས་གཅོག་པར་རྩོལ་ཀྱང་བཅག་པར་མི་ནུས་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་སྨྲས་པ། 15
བུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁ་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲོ་མོ་ལ་བརྟས་འཕྲུ
བྱས་པར་འདུག །བུ་འདི་གསུམ་ནི་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡིན་ཞེས་ཕྱུར་གྱི་རྒྱུ
མཚན་བཤད་ཅིང་། ཁྱེད་རྣམས་མི་འདུམ་ན་ཕྱུར་གྱི་འཁྲུགས་དུམ་བཞིན་མི
གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇོམས་པར་སླ་ཞིང་། འདུམ་ན་འཁྲུགས་དུམ་ལྔ་སྡྲག
བཞིན། མི་མང་པོས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་ཞེས་སྨྲས་པས། ཇི་སྐད་དུ། 20
དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས།

དེ་རང་གི་རྒྱུད་སར་བྱས་སོ། །ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལས་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་
རྗེའི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་པ་གནས་བསྐོས་མའི་ཚངས་པ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་པོག་ད་ཆིང་གིས་འཁྲུངས་སོ་སྟེ། ད་ཡང་རབ་
བྱུང་གསུམ་པའི་རྒྱ་དྲའི་ལོར་ངོ་མཚར་བའི་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྲས་
ཞིག་བཙམས་པ་ལ་མིང་ཐེ་སྲུ་ཅེན་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་དང་མ་གཅིག་པའི་ 5
གཅུང་ཧ་པེ་ཕྭོ་ཧ་སར་དང་། ཧར་ཕྭོ་ཧ་ཆི་གྱོ་དང་། ཨོའི་ཕྭོ་ཨོ་ཆི་གྱོ་
གསུམ་དང་། ལྷ་ལྕམ་ཐུ་མི་ལུན་གྱྀ་རྣམས་སོ། །མ་གཡིན་ད་ནག་ཞིའི་
བྱ་ཕྱུ་ཧེ་བེག་ཐེར་དང་། ཕྱུ་ཧེ་བེལ་གེ་དེའི་གཉིས་དེ་སྲུན་དྲུག་གོ །ཡབ་
ཀྱིས་ཐེ་སྲུ་ཅན་ལ་རྒྱུང་མ་བླང་བའི་དོན་དུ་ཞང་པོའི་ས་ཀ་ཨོལ་གྱོ་ནྭོད་ཕྱོགས་
སྲུ་སོང་བའི་ཆེ་ཧོང་གི་རད་ཀྱི་ད་ཡི་སི་ཆེན་ཞེས་པས་མཛོང་སྟེ་ཧྭིད་རྟུས་པ་ཅན། 10
སྤྲིར་ཅི་ཀིད་ཚོ་རིགས་ཅན་གྱི་གཉེན་ཁྲིད་གར་ཕེབས་ཅེས་པ་ལ། རྒྱུ་མཚར་
བཤད་པས་དེས་སྨྲས་པ། མདང་གི་རྨི་ལམ་དུ་བྱ་དཀར་པོ་ཤེང་ཧོར་ཅིག་
ཁོ་བོའི་ལག་པའི་སྟེང་དུ་ཅོ་ཞིང་ཡོད་པ་རྨིས་པས་ངས་བརྟགས་ན་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་
ཕོ་ལྷ་ཡིན་པར་ངེས། ངའི་བུ་མོ་གཅིག་ཕྱུ་ཕྲིར་དུ་ཅི་ཤིན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་
པས་དེ་ཐེ་སྲུ་ཅེན་ལ་སྟེར་རོ་ཟེར་བ་ལ། ཐེ་སྲུ་ཅེན་གྱིས་དེ་ཚོག་ཟེར་ནས་ཧ 15
བཟང་པོ་ཟྭང་སྐྱེས་སུ་བྱིན་དེ་བཙུན་མོར་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཐེ་སྲུ་ཅེན་དེ་
དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ཐོག་མ་བྱའི་ལོར་ཡུལ་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་ཧོར་
གྱི་ཡུལ་ཧེ་རྟུ་ལེན་ཞེས་པའི་ཆུ་ཀླུང་གི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། ཇི་སྐད་དུ།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།
བསོད་ནམས་ཅན་ནི་ནད་མེད་ཅིང་། སྨོན་པའི་གནས་འགྱུར་བསོད་ནམས་ཀྱིས། 20
བསོད་ནམས་རྐྱེན་ལྡན་གཟི་བྱིན་ཡོད། བསོད་ནམས་དག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་འཐོབ།

དེ་རང་གི་རྒྱུད་མར་བྲུས་སོ། ། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལས་དཔལ་ཕྲུག་ན་རྡོ་
རྗེའི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་པ་གནམ་བསྐོས་སའི་ཚངས་པ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་
བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་པོག་ད་ཆིང་གིས་འཁྲུངས་སོ་སྟེ། ། ད་ཡང་རབ་
བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟའི་ལོར་ངོ་མཚར་བའི་མཚན་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱེས་
ཞིག་བཙས་པ་ལ་མིང་ཐེ་མུ་ཅེན་དུ་བཏགས་སོ། ། དེ་དང་མ་གཅིག་པའི་ 5
གཇུང་ཧ་བོ་ཕྲྭི་ཧ་སར་དང་། ཧར་ཕྲྭི་ཧ་ཆི་གྱཱ་དང་། ཨོའི་ཕྲྭི་ཨོ་ཆི་གྱཱ་
གསུམ་དང་། ལྷ་ལྷུམ་ཐུ་མི་ལུན་གྱཱ་རྣམས་སོ། ། མ་གཡེན་ད་ནག་ཞིའི་
བྲུ་ཕྲུ་ཧེ་ཐེག་ཐེར་དང་། ཕྲུ་ཧེ་ཐེལ་གེ་དེའི་གཉིས་དེ་སྤྲུན་དྲུག་གོ ། ཡབ་
ཀྱིས་ཐེ་མུ་ཅན་ལ་རྒྱུང་མ་བླང་བའི་དོན་དུ་ཞང་པོའི་ས་ཆ་ཨོལ་གྱཱ་ནྭད་ཕྱོགས་
སུ་སོང་བའི་ཚེ་ཧོང་གི་རད་ཀྱི་ད་ཡི་སེ་ཆེན་ཞེས་པས་མཐོང་སྟེ་ཧྭེད་རྡུས་པ་ཅན། 10
སྤྲིར་ཅི་ཀིད་ཆོ་རིགས་ཅན་གྱི་གཉེན་ཁྲིད་གར་ཐེབས་ཅེས་པ་ལ། རྒྱུ་མཚན་
བཤད་པས་དེས་སྨྲས་པ། མདང་གི་རྨི་ལམ་དུ་བྱ་དཀར་པོ་ཧོང་ཧོར་ཅིག་
ཁོ་བོའི་ལག་པའི་སྟེང་དུ་ཅོ་ཞིང་ཡོད་པ་རྨིས་པས་ངས་བརྟགས་ན་དེ་ཁྲིད་ཀྱི་
ཕོ་ལྷ་ཡིན་པར་ངེས། ངའི་བུ་མོ་གཅིག་ཕུ་བྲོར་ད་ཨི་ཤིན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་
པས་དེ་ཐེ་མུ་ཅེན་ལ་སྟེར་རོ་ཟེར་བ་ལ། ཐེ་མུ་ཅེན་གྱིས་དེ་ཚོག་ཟེར་ནས་ཧ 15
བཟང་པོ་ཟུང་སྐྱེས་སུ་ཕྱིན་དེ་བཙུན་མོར་བཞེས་སོ། ། དེ་ནས་ཐེ་མུ་ཅེན་དེ་
དཔུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ཐོག་མ་བུའི་ལོར་ཡུལ་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་ཧོར་
གྱི་ཡུལ་ཧེ་རུ་ལེན་ཞེས་པའི་ཆུ་ཀླུང་གི་འགྲམ་དུ་བཏུགས་པའི་ཚེ། ཇི་སྐད་དུ།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

བསོད་ནམས་ཅན་ནི་ནད་མེད་ཅིང་། །སྔོན་པའི་གནས་འགྱུར་བསོད་ནམས་ཀྱིས། 20
བསོད་ནམས་རྟེན་ལྡན་གཞི་བྱིན་ཡོད། བསོད་ནམས་དག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་འཐོབ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཝེ་དེ་ཞེས་པའི་མི་སྡེ་ཁྲི་ཕྲག་བཞི་བཅུའི་མངའ་
བདག་རྒྱལ་པོར་མངའ་གསོལ་ལོ། །རྒྱལ་པོར་མངའ་བསྒྱུར་བའི་ཉིན་དེ་ཉིད་
ནས་བཟུང་སྟེ། ཉི་མ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དྲོའི་དུས་སུ་ཕོ་བྲང་གི་མདུན་གྱི་ཕ་བོང་
གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྤྱར་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མགྲིན་
5 པའི་སྔྲུ་དང་ག་ཤོག་སྔྲོའི་མདོག་འཛའ་ཚོན་ལྟར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་བཀྲ་ཞིང་སྐད་སྙན་
པ་ཞིག་བསྡད་ནས་ཆིང་གིས་ཆིང་གིས་ཞེས་པའི་སྐད་སྙན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་
བསྒྲགས་པས། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་
མཚན་མར་གོ་ནས། རྒྱལ་པོའི་མཚན་དུ་པོག་ཏ་ཆིང་གིས་ཞེས་གསོལ་ལོ།།
ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཟུར་ཆག་སྟེ་ཛིང་གིར་ཞེས་འབོད་པར་སྣང་ངོ་། །དེར་
10 ཕ་བོང་གྲུ་བཞི་པ་དེ་གློ་བུར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་གས་པའི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཐམས་
གཡུང་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའམ་ཏཱས་པཱའུ་ཐམ་ག་ཨེར་ཏེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མཆུ་ཞིང་དུ་
མགོ་གང་ཡོད་པ། རྒྱབ་ཏུ་རུས་སྦལ་གྱི་གཟུགས། དེའི་སྟེང་དུ་འབྲུག
གཉིས་འཁྲིལ་བའི་གཟུགས་ཅན། རི་མོ་ལེགས་པར་བཀོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ་།།
རྒྱལ་ཐམས་དེ་ཤོག་བུ་སྤྱོང་ཚོ་ལ་བདབ་ཀྱང་ཐལ་བྱུང་དུ་བབས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།
15 རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ཆེན་པོ་ཇོར་དུ་གྲགས་སོ། །པོག་ཏ་དེའི་རིགས་ནི་མང་
བཀར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཡིན་པར་མ་ཟད་གོང་གི་གཏམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷའི་
རིགས་སུ་མངོན་ལ། ཡོངས་གྲགས་ལ་ཕྲཱ་ད་རང་གྲོའི་ཆ་ག་གན་ཐེང་གི་
རིའི་སྤྲས་སུ་གྲགས་ལ། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་གསལ་ལྷའི་
རིགས་སུ་ཡང་བཤད་དོ། །པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་འབངས་ཁྲིམས་བརྒྱ་ཕྲག
20 ཁ་ཤས་ལ་དབང་བའི་དཔོན་པོ་འགའ་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་
ཞེས་ཐོལ་བསྟོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དོན་དང་ལྡན་པའི་གནམ་བསྐོས་སའི་

ཚངས་པ་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སྤྲུལ་ པའི་ ཆོས་ རྒྱལ་ཆེན་ པོ་ཡིན་
པར་ངེས་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་པོ་ག་ད་རྒྱལ་པོ་འདི་སྲས་བཅས་ཀྱིས་ས
སྟེང་གི་སྐྱེ་རྒྱ་ཡལ་ཆེར་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་ ཁིན་ ཙ་ ཟེར་ བའི་
འབངས་ཚོན་ཆད་དང་། ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་པ་གཞི་པེན་
དང་ཧྲུ་སང་དང་སི་ཡན་ལོ་དང་ཞི་ཡང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་ཁ་ཆེ་ 5
ཧོ་ཐོན་སོགས་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱེད་ལ་དབང་བསྒྱུར་ ཞིང་ བདེ་ སྐྱིད་རྫོགས་ ལྡན་
གཉིས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་རྒྱ་ནག་ཧོར་བོད་ཀྱི་ རྒྱལ་པོ་གཞན་ སུ་
ལ་ཡང་མ་བྱུང་བས་སོ། །པོ་ག་ད་རྒྱལ་པོ་འདི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་མང་སྟེ།
མཚོན་ན་དེའི་ནུ་བོ་ཧ་བོ་ཐྭོ་ཧ་སར་དང་། བུ་ཧེ་བེལ་གེ་དེའི་གཉིས་ཀྱིས
འཕོངས་རྩལ་དང་དཔའ་ རྩལ་ གྱིས་ ཁེངས་ པས་རློམ་ སེམས་ སྐྱེས་ཏེ་ཁོ་བོ་ 10
གཉིས་ལས་གཞན་པོ་ག་ད་འདིའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཕན་འདོགས་མཁན་སུ་ཡོད་ཅེས་
གྲོས་མོལ་བ། པོ་ག་ད་རྒྱལ་པོས་མཁྱེན་ཏེ་ཁེངས་སྐྱུང་པའི་ཆེད་དུ་ཉམ་ཆུང་
བའི་རྒད་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་གཞུ་ཚོང་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་གྱིན་ཁྲོམ་ མཆོས་ རྒྱུ་བ་ ལ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་རྒད་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་འཕྱ་བར་རྒད་
པོས་གཞོན་ནུ་ཁྱེད་གཉིས་མ་ལྟ་བར་ཇི་ལྟར་འཕྱ། བལྟས་ན་ཤེས་ཅེས་སྨྲས 15
དེ་ཁྱིན་པས་བརྙས་ཤིང་བགད་དེ་བེལ་གེ་དེས་གཞུ་རྒྱུད་འགེལ་མི་ཐུབ་པ་ལ
རྒད་པོས་གཞུ་རྒྱུད་བཀལ་ཏེ་ཁྱིན་པས། ཧ་བོ་ཐྭོ་ཧ་སར་བླངས་ཏེ་གཞུ་རྒྱུད་
བཏང་མི་ཐུབ་པ་ལ། རྒད་པོ་དེ་དེ་དག་གི་མདུན་སུམ་དུ་སྨྲ་དང་ཁ་སྤྲ་དཀར་
པོ་ཅན་གྱི་རྒད་པོ་གྱུར་ཏེ། རྟེའུ་སྔོན་པོ་སྤྱི་དཀར་ལ་ཆིབས་ནས་གཞུ་དེ་ལ
མདས་འགེངས་ཤིང་བྲག་གཅིག་གི་ཕྱེད་གས་པར་འཕངས་ཏེ། ཀྱེ་གཞོན་ 20
ནུ་ཁྱེད་གཉིས་སྒྲ་ཁམས་ཆེ་ཡང་རྒད་པོས་རྒྱལ་པོ། ཞེས་སྨྲས་ནས་སོང་བས

གཞར་དེ་རེས་ཅིག་གོ །དེས་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་འབངས་བཅས་ཆབ་འོག་ཏུ་
བསྡུས་སོ། །དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་དུས་ཀྱི་ས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ལོང་གྲྭའི་
ཕྱོག་ཏུ་དམག་དྲངས་པས་ཡུལ་དེའི་ས་སྐྱོང་ཆ་གན་ཅེས་པས་ཞིན་དུ་སྣག་སྟེ་རང་
གི་བུ་མོ་ཧོ་ལན་གོ་ཞེས་པ་དེ་ཕུལ་ཏེ་འབངས་དང་བཅས་ཆབ་འོག་ཏུ་བསྡུས་སོ།།
དེ་ནས། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། 5

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དགྲ་བས་ཀྱང་། རང་གི་འཁོར་གྱིས་གནོད་པ་མང་།
སེང་གེ་ལུས་ཀྱི་འབུ་མིན་པ། སྟོག་ཆག་པ་གཞན་གྱིས་གལ་ཟ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བ་ཕྲུ་སའི་ཏན་གྱི་བུ་བརྒྱུད་ཐའི་ཅི་བུ་ཏེ་ཅིལ་གེར་
ཞེས་བྱ་བས་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་གིས་སེམས་འཁྲུགས་ཏེ་རང་གི་ཁང་
པའི་ནང་དུ་དོང་ཟབ་མོ་བརྐོས་ཏེ། སྟེང་གཡོགས་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲིང་ 10
བཞག་ནས་པོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ནུ་བོ་ཏ་བོ་ཕྲུ་ཏ་སར་དང་ཡོའི་
ཕྲུ་ཡོ་ཆི་གོ་སོགས་དང་བཅས་བྱོན་ནའང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཐབས་མཁས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལ། དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཇི་མི་འགྱུར།
ཚོ་ག་རབ་ཏུ་སྦྱར་ལེགས་ན། དུག་ཀྱང་བདུད་རྩི་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་གནོད་པས་མི་ཇི་བར་བཅོམ་ཅིང་དབང་ 15
དུ་བསྡུས་སོ། །དེ་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞལ་ནས།

བསོད་ནམས་བྱེད་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་
མཁའ་ལས།
གོས་དང་ཟས་སྐོམ་རིན་ཆེན་རྣམས། ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འཕྱོབ་པར་འགྱུར། 20

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གླི་བུར་དུ་ནམ་མཁའ་ལས་ཏསུ་ཨེར་ཏེ་ནའི་སྣོད་

མཁར་དེ་སེམས་ཙིག་གོ །དེས་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་འབངས་བཅས་ཆབ་འོག་ཏུ་
བསྡུས་སོ། །དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་དུས་ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ སོ་ལོང་གྲིའི་
ཕྱོག་ཏུ་དམག་དྲངས་པས་ཡུལ་དེའི་ས་སྐྱོང་ཆ་གན་ཙེས་པས་ཞེན་ཏུ་སྣག་སྟེ་རང་
གི་བུ་མོ་ཧྭ་ལན་གྲྀ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱུལ་ཏེ་འབངས་དང་བཅས་ཆབ་འོག་ཏུ་བསྡུས་སོ།།
དེ་ནས། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། 5

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དགྲ་བས་ཀྱང་། རང་གི་འཁོར་གྱིས་གནོད་པ་མང་།
སེང་གེ་ལུས་ཀྱི་འབུ་མིན་པ། སྲོག་ཆག་པ་གཞན་གྱིས་ག་ལ་ཟ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བ་ཐྭ་སའི་ཏན་གྱི་བུ་བརྒྱུད་ཐའི་ཙི་བུ་ཏེ་ཙིལ་གེར་
ཞེས་བྱ་བས་འཁྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་གིས་སེམས་ འཁྲུགས་ཏེ་ རང་གི་ཁང་
པའི་ནང་དུ་དོང་ཟབ་མོ་བཀོས་ཏེ། སྟེང་གཡོགས་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱིང་ 10
བཞག་ནས་པོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ནུ་བོ་ཏ་བོ་ཐྭོ་ཏ་ སར་ དང་ ཡོའི་
ཐྭོ་ ཡོ་ཙི་གྲོ་སོགས་དང་བཅས་བྱོན་ནའང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཐབས་མཁས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལ། དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཇི་མི་འགྱུར།
ཚོ་ག་རབ་ཏུ་སྦྱུར་ལེགས་ན། དུག་ཀྱང་བདུད་རྩི་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་གནོད་པས་མི་ཇི་བར་བཙོམ་ཅིང་དབང་ 15
དུ་བསྡུས་སོ། །དེ་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞལ་ནས།

བསོད་ནམས་བྱེད་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་
མཁའ་ལས།
གོས་དང་ཟས་སྐོམ་རིན་ཆེན་རྣམས། ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར། 20

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀླྀ་བུར་དུ་ནམ་མཁའ་ལས་ཏསུ་ཨེར་དེ་ནིའི་སྣོད་

དུ་བདུད་རྩིས་གང་བ་བབས་ཏེ་ཕྲུག་ཏུ་འཁྱེར་བ་དེ་བཞེས་པས་ཤིན་ཏུ་རོ་ཞིམ་པ་ལ། ནུ་བོ་བཞིས་ལྷའི་བདུད་རྩི་པོག་ཏ་ཁྱེད་གཅིག་པུས་བཞེས་སམ་ཞུས་པས། བདེན་སྨྲས་ནས་ལྷག་མ་དེ་དག་ལ་གནང་བས་བཞི་པོ་རེ་མོས་ཀྱིས་འཐུང་ནའང་མེད་པ་ལས་མ་ཐར་བས། དེ་དག་གིས་གུས་པ་བྱས་ཏེ་ཞུས་པ། ཚུལ་
5 འདིས་ཀྱང་ཁྱེད་གནམ་བསྐོས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། ད་ཕྱིན་ཆད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐོས་པ་ལྟར་བགྱིད་དོ་ཞེས་ཞུས་པས། པོག་དས་ཁོ་བོ་དང་པོར་རྒྱལ་ཁྲིར་བཞུགས་པའི་ཚེ་གནམ་གྱི་ལྷས་རྒྱལ་སར་དབང་བསྐུར། འོག་གི་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཐམ་གཡུང་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་བྱུང་། ད་ལྟ་དགྲ་ཤ་བོ་བཅོམ་པའི་ཚེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ལྷའི་བདུད་རྩི་བྱིན་པ་འདིས་ཀྱང་
10 ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྲིད་གསུང་ངོ་། །དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་ནས་བཏོན་ཏེ་སུ་ཅི་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ནག་གི་མི་སྡེ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་མཛད་ཅིང་ཧོར་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་རྒྱའི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་པ་ཞིག་གདན་དྲངས་པས་དྲའི་མིང་སུ་ཕུ་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་
15 གྲགས་པ་དེ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བརྩོན་འགྲུས་རྟུལ་ཕོད་བརྟན་པ་དང་། སྟོབས་དང་བློ་གྲོས་ཕ་རོལ་གནོན།
འབད་རྩོལ་ཡོན་ཏན་དྲུག་ལྡན་པ། དེ་ལ་ལྷ་ཡང་འཇིགས་པ་སྐྱེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐི་ཅེའམ་ཞི་དྭོར་གྭི་ཏ་ཀན་གྱིས་ཐོས་ཏེ། པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁོ་བོས་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་དཔྱ་
20 དབུལ་ལོ་ཞེས་ཕོ་ཉ་བཏང་བ་ལ། པོག་ཏ་རྒྱལ་པོས་ཐུགས་རངས་ཏེ་བྱ་དགའ་གནང་ནས་བཏང་ངོ་། །སོ་བཞིའི་སྟེང་ཐོད་དཀར་རམ་རྒྱ་སེར་རམ་སར་ཐ

གྭོལ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་དེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་སུལ་ཏེན་ཟེར་བ་དེ་བཅོམ་ནས་དེའི་མི་
སྡེ་ཐམས་ཅད་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་གོ ། སོ་ལྟའི་སྟེང་ཕོག་མོག་ཕྱོགས་སུ་
བྱོན་དེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་མང་གྭོ་ལིག་སུལ་ཏེན་ཞེས་པ་བཅོམ་ནས་དེའི་འབངས་
མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་སོ། ། སོ་བདུན་སྟེང་ཏེ་རི་ཡེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨུང་
ཞེས་པ་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་དེའི་སྲིད་འབངས་བཅས་ཆབ་འོག་ཏུ་བཅུག་གོ ། སོ་ 5
དགུའི་ཕོག་ནྭའི་མན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྭ་ཡན་ས་མཐར་བསྐྲད་ནས་དེའི་བློན་འབངས་
མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་སོ། ། ཞི་གཅིག་ཕོག་གྭོར་ལྭོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནྭ་རིན་
ཞེས་པ་གསོན་པོར་བཟུང་སྟེ་དེའི་མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་
སོ། ། ཞི་གསུམ་སྟེང་། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

མི་ལྟོགས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་དང་། མང་དང་འཁོན་ཞིང་སྟོབས་ལྡན་རྩོད། 10
བུད་མེད་ཡིད་རྟོན་ངན་དང་མཛའ། ལྷ་པོ་སྨུར་དུ་ནྲག་པའི་རྒྱུ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཧར་ལི་གྭོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨར་ས་ལང་ཞེས་པ་དམག
དཔུང་ཆེ་ཞིང་དྲེགས་པ་ཅན་ཞིག་གིས་རང་ཚོད་མ་འཛིན་པར་ཐེ་སྲུ་ཅེན་ཆིང་
གིས་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོ་དག་དབང་དུ་བསྡུ་
བར་འདུག་པས། ངས་ནི་དེ་འོང་བའི་སྔོན་ལ་དེ་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་འཇོམས་ 15
པར་བྱའོ། ། ཞེས་དམག་དྲངས་ནས་འོངས་པ་ལ། པོག་ཏ་རྒྱལ་པོས་སྡེ་
དཔོན་མོ་ཧོ་ལའི་སོགས་དམག་དཔོན་ལྔ་དམག་དཔུང་དང་བཅས་པ་བཏངས་
ནས་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་རྨིག་མེད་དུ་བཅོམ་སྟེ་དེའི་འབངས་མཐའ་དག་ཆབ་འོག་ཏུ
བཅུག་གོ ། ཞི་ལྔའི་སྟེང་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་ལོར་བོད་ཀྱི་ས་ཆ
དབུས་སུ་བྱོན་པའི་ཚེ་སྡེ་སྲིད་ཇོ་དགའ་དང་ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་སོགས་ 20
ཀྱིས་ཚོར་དེ་མི་སུམ་བརྒྱའི་བསུ་བ་དང་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་ཁྲིད་ཀྱི་

ནབ་འོག་ཏུ་འཇུག་གོ ། ཞེས་སྤར་ཕོ་ཉ་བཏང་སྟེ་མཇལ་ཞིང་མངའ་རིས་སྐོར་
གསུམ། དབུས་གཙང་རུ་བཞི། སྟོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཕྱུལ་
ནས་དེ་དག་ལ་བྲ་དགའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་ཞིང་བོད་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་
སོ། ། དེ་ནས་བླ་མ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ལ་ཆབ་ཤོག་སྤྲིས་བཅས་
5 བསྐུར་ནས་ཞུ་བ་ནི། དམ་པ་ཁྱེད་ཁོ་བོས་གདན་འདྲེན་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ད་དུང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་མ་ཚར་བས་རེ་ཞིག
གདན་དྲངས་མ་བྱུས་ཀྱང་ཁོ་བོས་འདི་ནས་ཁྱེད་ལ་བསྙེན་ནོ། ། ཁྱེད་ཀྱིས་
དེ་ནས་ཁོ་བོ་ལ་སྐྱངས་ཤིག ། རྗེས་སོར་ཁོ་བོའི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་
ཁྱེད་སློབ་བཅས་ཀྱིས་ཧོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་དགོས་ཞེས་བསྐུར་བས།
10 དེར་དཔོན་སུ་མ་ཕྲད་ཀྱང་རིང་མོ་ནས་བླ་མར་བཟུང་སྟེ་དབུས་གཙང་གི་རྟེན་
གསུམ་དགེ་འདུན་བཅས་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པས་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་དོ། ། དེ་ནས་དཀྱུས་ཕྱོག་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་འབངས་
བཅས་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་དེ་ལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ
ཕྱིན་པའི་ཚེ་དེར་ཤ་བའི་ལུས་ལ་རྟའི་རྔ་མ་ཅན་མགོ་ན་རུ་གཅིག་ཡོད་པ།
15 མདོག་ལྗང་གུའི་རི་དྭགས་གཅིག་བྱུང་ཅིང་ཡོངས་ནས་བོག་དའི་མདུན་དུ་ཕྱུས
སོ་གཉིས་བཙུགས་དེ་ལན་གསུམ་ཕྱག་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡ་མཚན་དུ
གྱུར་པ་ལ། བོག་ད་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་གསུང་། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན
ཞེས་པ་ནི། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཡིན་པས། ད་ལྟ་
20 སྐད་མི་ཤེས་པའི་རི་དྭགས་འདིས་མི་བཞིན་དུ་ཕྱག་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་
དེར་སོང་ནས་ངན་པར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། ཡབ་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་འགོག་པའི་

བཏྲའ་ཡིན་ནམ་སྐམ་ནམ་སྨྲར་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་སོ། །དགུང་ལོ་ཞི་
བདུན་ས་འབྲུག་གི་ལོར་སར་ཐག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨམ་པཱ་ཀའི་ལ་དབྱུ་འབུལ་
བར་བང་ཆེན་བདང་བ་ལ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ད་ཅང་རློམ་པ་ཆེ་དྲགས་ན། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་ཕྱོག་ཏུ་འབབ།
སེང་གེ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་རྒྱུས། ཝ་ཡི་ཁུར་པོ་བསླུར་ཞེས་ཐོས། 5

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིས་མ་ཉམ་པར་མི་འཐད་པའི་ཁེངས་ཚིག་སྨྲས་
ཤིང་ལོག་སྤྱབས་བྱུས་པས་དེར་དམག་དྲངས་དེ་ཕེབས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་
དམག་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་བསུས་དེ་པུའི་གལ་ཞེས་པའི་ཆུ་འགྲམ་དུ་
གཡུལ་འགྱེད་ནས་དེ་བསྒྲལ་དེ་མངའ་འབངས་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་སོ།།
དེ་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་བབས་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། 10

མི་བསྲུན་སྐྱེ་བོ་གདུལ་བར་བྱ། ཡོན་དན་ཅན་ནི་བཀུར་བར་བྱ།
དྲང་པོའི་སྤྱོད་པས་དཀོར་མཛོད་གང་། རང་གི་ཡུལ་འཁོར་བསྐྱང་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། པོག་ད་རྒྱལ་པོས་རང་གི་ནུ་བོ་དང་སྲས་རྣམས་དང་
དཔའ་མཛངས་བློན་པོ་རྣམས་ལ་བབ་དང་བསྟུན་པའི་ཆོ་ལོ་གནང་བ་སྟེ། དེ་
ཨང་བརྒྱ་ཐུབ་དང་། སྟོང་ཐུབ་དང་། ཁྲི་ཐུབ་དང་། ཁྲི་ཕྲག་མང་ 15
པོ་ཐུབ་པའི་དཔོན་པོ་ཞེས་བཀའ་གནང་ཞིང་། མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་
ལའང་བྱ་དགའ་དང་བདག་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གནང་སྟེ་འདི་སྐད་གསུང་།
ཡབ་གནམ་གྱི་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཀའ་བསྐོས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་དབང་དུ་བསྡུས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་
རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་བཅོམ་ཅིང་། མི་སྡེ་ཆེན་པོ་དགུ་སོགས་མངའ་འབངས་ 20
མཐར་དག་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་དུ་བཏྲན་པར་བྱས་སོ། །ད་ནི་ལུས་སེམས་བདེ་

མོར་འདུག་རྒྱ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། ས་འབྲུག་གི་ལོ་དེ་ནས་མེ་ཁྱིའི་ལོའི་བར་
ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་ལ་རྒྱལ་བློན་འབངས་དང་བཅས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ནི་ལྷའི་
དཔལ་ལ་འགྲན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་གི་སྟེང་མེ་ཕག་
གི་ལོར་བོད་མི་ཉག་ལ་དམག་དྲངས་ཏེ་དེའི་ས་སྐྱོང་དགུ་པ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལམ་ཐོ་
5 ཅིའམ་སོག་སྐད་དུ་ཞི་དུར་གྱོ་ཐུལ་གེན་ཏ་ཀན་ཞེས་པ་དེའི་རྣམ་ཤེས་དྲངས་ནས་
མི་སྡེ་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་སོ། །དེའི་བཙུན་མོ་གར་བུལ་ཅན་གྱོ་ཞེས་
པ་དེས་པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདས་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་ཏ་ཐོ་
ཕྲོ་ཏ་སར་ལ་ཆད་པ་ཐོག་པ་སོགས་བྱས་པ་ལ་ངའི་བུ་དག་མ་དགའ་བས་ངན་
པར་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི །བཙུན་མོ་དེས་གནོད་མི་ཐུབ་པས་སྒྲིག་སྟེ་ནག་ཆུ་ལ་
10 འཆོང་ནས་གསུམ་པས་ཆུ་དེ་ཏ་ཧོར་མུ་རེན་དུ་གྲགས་སོ། །པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་
དེས་སྐུ་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་རྫོགས་ནས་ནག་ཆུའི་འགྲམ་དུ་དབྱར་གྱི་རིང་
ལ་བཞུགས་ས་སྤྱིས་ཏེ་བཞུགས་པའི་ཚེ་སྐུ་སླེངས་ནས་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བདུན་པའི་
ཚེས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྐུ་རགས་པ་སྙིང་པའི་ཟ་མ་ཏོག་ཏོར་དེ་བདེ་བར་
གཤེགས་སོ། །དེའི་ཚེ་སི་རང་ག་བ་དང་མི་འདྲ་བར་བཞིན་གྱི་མདོག
15 གསལ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བར་གྱུར་ཏོ། །པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་
དེའི་སྲས་ཛུ་ཆི་དང་། ཆ་ག་ཏའི་དང་། ཨུ་གེ་དེའི་དང་། ཐོ་ལོའི་
སྟེ་བཞི་དང་། སྲས་མོ་སོ་ཆེན་ཀུང་ཙུ་རྣམས་ཡོད་དེ། ཡབ་ཀྱིས་སྲས་
ཆེ་བ་ཛུ་ཆི་དེ་ཕོག་སོག་གི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས། གཉིས་པ་ཆ་ག་ཏའི་
ལ་ཆིན་ཐྭང་གི་གོ་ས་གནང་ནས་ཕྱོད་དཀར་རས་ཨོ་རོ་སུའི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་དེ
20 ཡོད་ཁྱིན་གྱི་སཁར་ད་སོ་ཚུགས་བཙུག་གོ །གསུམ་པ་ཨུ་གེ་དེའི་ཞེས་བྱ་བ
དེ་ཐུགས་སྐམ་ཞིང་དཀྱིལ་ཆེ་བ། མཛངས་ཤིང་མཁས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་མི་

མངའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་རོ། །ཐའི་
ཙོ་ཆ་ག་དའི་ལ་བུ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཨ་ཕྱོ་ལ་ནི་པའི་རྒྱལ་ཚབ་བྱས། གཉིས་
པ་ཨི་མ་མ་ཏུ་ལི་ཏེ་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་སྷ་མར་གནས་ཀྱི་མཁར་ཆེན
པོར་བཞུགས། གསུམ་པ་ཨ་ཏི་ར་མ་དྷ་མྷ་ད་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་པྷ་ལ་ཤའི་མཁར་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ་འདི་སྤྱོལ་སྐྱ་ཞིག་ཡིན 5
པར་གྲགས་སོ། །བཞི་པ་ཀོད་ཁར་ནི་རོམ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་པ་དེ་
སྟུ་བྷྲི་ལའི་མཁར་དུ་བཞུགས། ལྔ་པ་ཐེ་མུར་ནི་ཨོ་རྀང་ཁའི་རྒྱལ་པོར་བསྐོས
པ་ཧྲུ་ཏ་རའི་མཁར་དུ་བཞུགས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་མངའ་བསྒྱུར
རོ། །ཐའི་ཙོ་ཨུ་གེ་ཏའི་དེ་ཉིད་ལུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ཐོག་ས་བྱིའི་
ལོར་རྒྱ་སོག་གི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་རོ། །ཐུར་པོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་དེས 10
ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཡང་རྒྱ་ནག་ལུགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས
དེ་ཕྲ་ཞིབ་ཏུ་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ། ཁི་ཏན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་བློན
ཆེན་ཡེ་ལུའི་ཆུ་ཚའི་ཞེས་པ་ནང་རིག་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། གྲུབ་
མཐའ་དང་། སྐད་རིགས་མང་པོ་ལ་མཁས་པ། ཇུར་ཆེད་གསེར་གྱི་རྒྱལ་
པོས་སློབ་གཉེར་པ་རྣམས་ཚོད་བགམ་དུ་བཅུག་པའི་ཚེ་མཁས་པའི་གྲལ་དུ 15
ཚུད་པས་ན་ཇུར་ཆེད་ཀྱི་མེར་གེན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་རྩིས་སོགས
མཁོ་བའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་། གཞན་མང་པོ་ལ་ཡང
སློབ་ཏུ་བཅུག་པས། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་ལྟ་བ་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་བཟོད་སྲན་ཆེ།
བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་ལ་གྲིམས། བྲན་གཡོག་ཡིན་ཡང་དཔོན་དུ་འགྱུར། 20

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་རྟོན་པའི་ནང་བློན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ཏོ། །ཡང

འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་བཅས་ན། དམན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེན་པོར་འགྱུར།
སྦྲིན་ཤིང་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། འཁྲི་ཤིང་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ལ་ལྟོས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲས་རྒྱལ་པོ་འདིས་ཀྱང་ཆུ་མིར་གནས་དེ་ཉིད་བཀའ་
5 བློན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐོས་ཏེ་བསྟན་སྲིད་གཞུང་དོན་ལ་ཐུགས་རྩིགས་གནང་ཞིང་
ཕན་བདེའི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་རྩ་ལག་བརྟན་པ་དང་སྤེལ་བར་བྱས་སོ། །འདིར་
དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བློན་པོ་བློ་ལྡན་དྲང་པོ་ཡིས། རྗེ་དང་འབངས་ཀྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ།
མདའ་དྲང་མཁས་པས་འཕངས་གྱུར་ན། གང་ལ་གཏད་པར་འཛོག་པ་ཡིན།

10 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་ཏེ། ད་
ཕྱིན་ཆད་རང་གི་བྲན་གཡོག་གསད་མི་ཆོག །འབངས་དག་ལས་ཞིང་གི་
ཕྱུང་དང་། ཕྱུགས་དང་། ཚོང་པ་རྣམས་ལས་ཡོ་གས་བླང་བ་དང་།
གྲུ་རྣམས་ལས་དངུལ་དང་གོས་དང་རས་དང་ཞིང་གི་ཕྱུང་བླང་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་
བཞག་གོ །སྲས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལོ་དྲུག་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ཏེ་གཤེགས་སོ། །
15 དེའི་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་གུ་ཤྲུག་གླང་ལོ་བ་ དགུང་ ལོ་ཉེར་ དགུའི་ཐོག་ རྒྱལ་
ཁྲི་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་བཞུགས་ཏེ་གཤེགས། དེའི་གཅུང་པོ་གོ་དན་སྟག་ལོ་བ་
དགུང་ ལོ་ཉེར་ དགུའི་ སྟེང་ རྒྱལ་ སར་ འཁོད་ དེ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ བཞུགས་ཏེ་
གཤེགས་སོ། །ཐའི་ཙོ་ཐོ་ལོའི་སྲས་སྲུང་ཁ་དང་། ཧོ་པི་ལའི་དང་།
ཨུ་ལི་ཧུ་དང་། ཨ་རིག་པུ་ཧེ་ཞེས་བུ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཆེ་བ་སྲུང་
20 ཁ་དེ་ནི་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་སྟེང་རྒྱལ་ཁྲི་ལ་ འཁོད་དེ་ ལོ་བརྒྱད་ བཞུགས་ ནས་
གཤེགས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐབས་སུ་བཙུན་པོ་ཧོ་པི་ལའི་སོགས་སྡེ་དཔོན་

ལྷ་ལ་དམག་དཔུང་ལྷ་བྱིན་དེ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་དམག་དྲངས་པས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་
མདོག་ནག་པོའི་མི་སྡེ་དང་། ཕོ་མཚན་ལ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པའི་མི་སྡེ་
སོགས་མི་སྡེ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དང་ མཁར་ ཆེན་ པོ་བཅུ་ བཞི་ རྣམས་
མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་གོ ། དེའི་གཅུང་པོ་སའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཧོ་པི་ལའི་
ནི་ཤིང་ཕག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་སྟེང་ལྕགས་སྦྲུལ་ལོར་ རྒྱལ་ སར་ འཁོད་ 5
དེ། ཏཱའི་ཏུ་མཁར་དང་། ཆ་གན་མཁར་དང་། ཏུ་རི་ཡེ་ཐུ་མཁར་དང་།
ལང་ཐིང་མཁར་དེ་མཁར་ཆེན་པོ་བཞི་བརྩིགས། མི་ཡོན་ཏན་ཅན་དག་དཔོན་
པོར་བསྐོས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་བཅའ་ཁྲིམས་མཐའ་ དག་རྒྱལ་པོ་སྔ་ མ་ རྣམས་ ལས་
ཀྱང་ལྷག་པར་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་ཏུ་མཛད་དོ། ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འདིས་ཇི་སྐད་དུ།
དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། 10

ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བློན་པོ་ཡིས། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་སྐྱོང་བྱེད་པའི།
རྒྱལ་པོ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་ཀྱང་། ས་རྣམས་མ་ལུས་ཚམ་དུ་ཕབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆབ་འོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་
རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་སོགས་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡང་ དབང་དུ་བསྡུས་
ཤིང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ལ་ཏཱའི་ཡྭན་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འདི་ནི། དཔལ་ 15
མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

གང་ཞིག་གཏོང་ཕོད་བློ་ལྡན་པ། ཚིག་བདེན་གཙང་ལ་བྱས་པ་བཟོ།
དེ་ལ་རྟག་ཏུ་དཔལ་གྲགས་རྣམས། གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུགས་བསམ་དཀར་ཞིང་དད་པ་ཆེ་བ། ནོར་
ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བརྐམ་པ། ལུགས་ཟུང་ལ་མཁས་པ། དག་སྣང་ཆེ་ 20
ཞིང་འབངས་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས

རྒྱ་ནག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེང་དུས་ཀྱི་ཡོའུ་ཤུན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་
རོ། །འདིས་རྒྱའི་བོན་པོ་དོའུ་སིའི་ཡི་གེ་ཕལ་ཆེར་མེར་བསྲེགས་སོ།།
ཅིང་གིས་རྒྱལ་པོ་ནས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་མངའ་འབངས་སུ་ཐོབ་
པའི་མི་སྡེ་ནི། སོག་པོ་སྔོན་པོ་སེ་ཁྲིམ་བཞི་འབུམ་ལྷག་དང་། རྒྱ་དམར་
པོ་དང་། ཧོར་ནག་པོ་དང་། སར་ཐ་གྲོལ་སེར་པོ་དང་། སོ་ལོན་
གྲོས་དཀར་པོ་སྤྱི་རང་རང་རིགས་གཅིག་པའི་མི་ཁ་དོག་ལྗང་ཅན་དང་། ཙུག
དེ་བུ་མོ་དང་། གཡོན་རུ་དང་། བྲང་སེག་ཅན་དང་། ཁྲི་མགོ་ཅན་དེ་གཞན་
སྤྱི་རིགས་བཞི་དང་། ཡང་དབྱིབས་དང་གོས་དང་བྱ་སྤྱོད་སོགས་གདན་ནས་
མི་འདྲ་བའི་མིའི་རིགས་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཡོད་ཟེར་ལ། ས་ཆ་ཡང་ནུབ་བྱང་
གི་ཕྱོགས་ཐོར་གོད་ཀྱི་རྒྱབ་ན་ཡོད་པའི་ཁིན་ཆའམ་སོག་སྐད་དུ་ཁེམ་ ཁེམ་ ཆེ་
ཞེས་པའི་མི་སྡེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་རྒྱང་གྲགས་ཁྲི་ཚོ་གསུམ་གྱིས་བསྐལ་
པའི་ས་ཆ་ན་ཡོད་ལ་ཡུལ་དེའི་མི་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་དང་ལྡན་ ཞིང་།
ལྷག་པར་དུ་བཟང་པོ་ཁྲི་ཕྲག་དང་ལྡན་པ་མང་སྟེ། སེག་སྤོ་ལ་སྨ་དམར་པོ་
ཅན་དེ་རྣམས་དཔའ་ཞིང་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་ལུས་ལ་མཚོན་ཆ་སྣ་ ཚོགས་ རྒྱན་
དུ་འདོགས་པ། དབྱར་ཉི་རིང་པོའི་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བར་གྲགས་པ་དེ་ནས་
བཟུང་ཤར་དང་ལྷོའི་གླིང་སྤྲན་གྲོ་ལི་དང་མན་ཛུ་དང་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་པ་གཞི་ པེན་
དང་ཀྲུ་མང་དང་སི་ཡན་ལོ་དང་ཞི་ཡང་སོགས་དང་ལྷོ་ནུབ་ ཕྱོགས་ཀྱི་ རྒྱ་ གར་
བྱེད་དང་ཁ་ཆེའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་རྣམས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཆབ་འོག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་ལྷ་ཁང་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲངས་ཁྲིན་སྟོམས་ བཞི་ཁྲི་ཉིས་ སྟོང་
སུམ་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་སྟོམས་ན་
ཁྲི་ཕྲག་ཉེར་གཅིག་དང་སུམ་སྟོང་ཅིག་བརྒྱ་ཡོད་ཅེས་སྐྱེབ་སྟོན་ལས་བྱུང་ངོ་།།

ཧྲུ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མཁར་ཆེན་པོ་ཅིག་བརྒྱ་རེ་དགུ །ཅེའུའི་མིང་ཅན་
གྱི་མཁར་བར་བ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ། ཞི་འན་མིང་ཅན་གྱི་མཁར་ཆུང་ངུ་སུམ་
བརྒྱ་གོ་བརྒྱད་ཡོད། གཞན་ཡང་ཨུའི་ཞེས་པའི་མཁར་ཆུང་སྟོང་དང་ཅིག་
བརྒྱ་རེ་ལྔ་ཡོད། ཕྱི་བློན་ཆེ་ཆུང་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། ནང་བློན་
ནི་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་དང་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ཟེར་རོ། །དེའང་རྗེར་གྱི་ཚུལ་དུ་ 5
ལོ་ཉི་ཤུ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ལ། རྒྱ་ནག་གི་བཙའ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་རྒྱལ་སར་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་པ་སྟེ་ལོ་སོ་ལྔའི་བར་དུ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་
པས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོས་
ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་སྟེ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མེ་སྤྲེལ་ལོར་ལྷའི་
ཡུལ་དུ་གཤེགས་སོ། །སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲས་ཧོ་ཛེ་དང་། མངྒལ་དང་། 10
ཅིང་གིམ་དང་། ནོ་མོ་ཧན་ཞེས་པ་བཞི་དང་། སེ་ཅིག་ཞེས་པའི་བུ་མོ་
གཅིག་ཡོད་པ་ལས། སྲས་གསུམ་པ་ཅིང་གིམ་དེ་ནི། སྔར་སེ་ཆེན་རྒྱལ་
པོ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་མེ་བྱི་ལོར་བླ་མ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བོད་དུ་སླར་ཕེབས་
པའི་ཚེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ས་སྐྱར་བསྐྱལ་ཏེ་སོང་བ་ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོས་ཐུགས་མཉེས་ཏེ་
སྲས་དེ་རྒྱལ་སར་དབང་བསྐུར་བར་བཀའ་བ་བས་ཀྱང་སྲས་དེ་དེར་འདས་སོ།། 15
ཅིང་གིམ་འདི་ལ་སྲས་ཀ་མ་ལ། དྷརྨ་པཱ་ལ། ཐུ་བྲུ་ཐེ་མུར་གསུམ་
ཡོད་པ་ལས། ཐ་ཆུང་ཐུ་བྲུ་ཐེ་མུར་ཤིང་གླང་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐོག་
ཤིང་རྟ་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཨོལ་ཇའི་ཐུ་ཏ་ཀན་ཞེས་མཚན་བཏགས་
སོ། །རྒྱལ་པོ་འདི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་དུས་སུ་རྒྱལ་སར་འཁོད་ཀྱང་།
མེས་པོ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་མེ་བྱ་ལོ་ནས་མགོ་བཙམས་ཏེ་རྒྱལ་ 20
སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལོན་པའི་ཞེ་གསུམ་ལ་གཤེགས།

འདིའི་རིང་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཐམས་གཡུང་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ དེ་རྒྱལ་
པོ་འདིའི་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་རོ། །དེ་རྗེས་དེའི་ཕྲུ་བོ་དྷརྨ་པཱ་ལའི་སྲས་ཧའི་སང་
དང་། ཨ་ཡུར་པར་པ་ད་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཧའི་སང་ལྕགས་སྦྲུལ་
ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་སྟེང་ས་སྦྲུལ་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པ་ལ་ཁུ་ལུག་ཧ་
5 ཀན་ཞེས་མཚན་བཏགས་སོ། །ལོ་བཞིར་ལུགས་ཟུང་གིས་བསྟན་སྲིད་
བསྐྱངས་ནས་རང་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་གཤེགས། དེ་རྗེས་དེའི་གཅུང་པོ་ཨ་ཡུར་
པ་ད་ཤིང་བྱ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་སྟེང་ཆུ་བྱིའི་ལོར་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་པ་
ལ་པྲོ་ཡན་ཐུ་ རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་ཕུལ་ལོ། །འདིས་ལོ་འགའི་བར་དུ་
རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་སོ་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཤུཊླེ་ཕལ་ཆུ་ཡོས་
10 ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་ རྒྱལ་ སར་ འཁོད་པ་ ལ་གེ་ གེན་ རྒྱལ་པོ་ཞེས་
མཚན་བཏགས་པ་དེ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ནས་ཉེར་གཅིག་ལ་གཤེགས། རྒྱལ་
པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཉ་གོས་ཙམ་སོག་ལུགས་སོར་བཞག་ཡོད་པ་ལ། རྒྱལ་
པོ་འདི་པས་རིལ་པོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྒྱུར་བཀོད་བྱས་སྣང་ངོ་། །དེ་རྗེས་ཐའི་ཙོ་
ཀ་མ་ལའི་སྲས་ཡི་སུ་ཐེ་མུར་མཚན་ ཅན་ཐའི་དིང་རྒྱལ་པོ་ཆུ་ཡོས་ལོ་བ་ དགུང་
15 ལོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་བྱི་ནས་ས་འབྲུག་གི་བར་ ལོ་ལྔར་ རྒྱལ་ སར་ བཞུགས
ནས་ཉེར་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཧའི་སང་ཧུ་ལུག་གི་སྲས་ཆེ་བ
རིན་ཆེན་འཕགས་ལྕགས་བྱི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ སུམ་ཅུའི་ཐོགས་ སྦྲུལ་ ལོར་ རྒྱལ
སར་འཁོད་དེ་ཞག་བཞི་བཅུ་ལོན་ནས་གཤེགས། དེའི་གཅུང་པོ་ཀོ་ས་ལའི་
མཚན་ཅན་མིང་ཙུང་རྒྱལ་པོ་སྦྲུལ་ ལོ་བ་དེས་ལོ་འདིར་དགུང་ ལོ་ཉེར་ ལྔའི་སྟེང་
20 རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ་ཞག་ལྔ་བཅུ་ལོན་ནས་གཤེགས། དེའི་རྗེས་པྲོ་ཡན་ཐུ
རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཆུང་བ་ཐུག་ཐེ་མུར་མཚན་ཅན་ཛཱི་ཡ་ག་ཐུ་ རྒྱལ་པོ་འབྲུག་ལོ་བ

དེས་ས་སྐྱོང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཉེར་དགུ་ལ་གཤེགས། མྱིང་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ཀོ་ས་ལའི་སྲས་རིན་ཆེན་དཔལ་མི་སྤྱག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་རྒྱལ་སར་ཟླ་བ་གཅིག་བཞུགས་ནས་གཤེགས། དེ་རྗེས་རྡོ་ཡ་ག་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཐོ་གན་ཐེ་མུར་ས་ཧྲ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་ཐོག་རྒྱ་བྲའི་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའི་མིང་ཤུན་ཏི་འམ་ཧོ་ཏ་ཀ་ཐོ་ཏ་ཀན་ཞེས་པ་དེའི་རིང་ལ 5 བླ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་གདན་དྲངས་ནས་ལུགས་ཟུང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ། རྒྱའི་ཧྲ་ཞེས་པའི་ཚོ་རིགས་ཅན་གྱི་ཁྲིམ་ལ་ལྷས་བཟང་མང་པོ་དང་བཅས་པའི་བུ་གཅིག་ཧྲུ་གེ་ཞེས་པ་ཚོག་འཛམ་ཞིང་སྐྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

གཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲོན་ཅན་ཚིག །མཛངས་པས་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་ན། 10
ཁྱིང་གླུའི་དོན་རྣམས་མ་དཔྱད་པའི། རི་དྭགས་གཞན་གྱིས་བརླག་པར་སྣང་།

ཞེས་དང་། འཇམ་མགོན་པཎ་གྱིས།

མ་བརྟགས་པར་ནི་སུ་ལ་ཡང་། ཡིད་ཆེས་པ་དང་བསྒོ་མི་བྱ།
བག་ཕབ་པ་ལས་སྐྱོན་བྱུང་དང་། གྲོས་བདབ་པ་ལས་དགྲར་གྱུར་མང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོས་མ་བརྟགས་པར་བག་ཕབ་སྟེ་མི་སྡེ་རྣམས 15 ཀྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོར་བསྐོས་པ་དེས་རྒྱ་ནག་གི་མི་སྡེ་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་ཤིང་། རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་པའི་བསམ་པས། འདུལ་བ་ལུང་ལས།

བཟང་པོ་དག་ལ་ལྟ་བའི་མིས། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་བསྟེན་མི་བྱ།
སེང་གེ་ཁྲུ་མཆོག་མཛའ་བ་ལ། ཝ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ་ལ་ལྟོས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་དེའི་ནང་བློན་དཔའ་འཛངས་ཕལ་ཆེ་བ་སྐྱུ 20 ཐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྲ་མ་བཙུག་སྟེ་ནང་བློན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐོག་ཐ་ཏོ་ཐའི་ཙི

འདིར་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་ཁྲག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབས་ པའང་ ཁོ་བོས་ ཤེས་
གསུང་། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེས་སྔོན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་ཀློག་སྟེ་ལྟ་རྟོག་བྱས་
པས། ཡིག་ཚང་གཅིག་ན་སྔོན་རྒྱ་ནག་གི་ཐང་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ས་
ཕྱོགས་འདིར་ཁྲག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཞག་བདུན་ལ་བབས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནག་
གི་ལོ་ཙཱ་བ་ཐང་ཡང་ཙུང་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ སློབ་ མ་ ཞིག
གིས་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བཤད་ པ་ དང་ བཅས་པ་ མཐོང་ ནས།
རྒྱལ་པོ་དེས་བླ་མ་འཕགས་པ་ལ་སྔར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་དུ་ མོས་ གུས་ སྐྱེས་
པར་འདུག །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་ཐུག་པ་
འདིར་སྣུ་ཡིས་བཟློག་པར་ནུས། འོན་ཀྱང་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་
དྲག་དུ་གདབ། རང་གི་ཆོས་བསྲུང་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། དེས་ཕན་པར་
འགྱུར་ཡང་སྲིད་གསུངས་པས། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ཕན་པར་སྨྲ་བ་དཀོན་པ་སྟེ། དེ་བས་དེ་དག་ཉན་པ་དཀོན།
སྨན་པ་མཁས་པ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། དེ་ཡི་ཚིག་བཞིན་བྱེད་པ་ཉུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་དེས་བླ་མ་ལ་ཁྲོས་ཏེ། བླ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་
རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ། བླ་མས་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགའ་བས་
འདི་ལྟར་བསྟན་སྲིད་བདེ་བར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ལ་ རང་ ཡུལ་ དུ་སོང་
ཞེས་གསུང་བ་འདི་ནི་དྲིན་ཅན་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཡིན་ཞེས་གསུང་ནས་ ས་སྐྱའི་
ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སོ། །དེའི་རྗེས་ས་སྦྲུལ་ལོར་ ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཉེར་བརྒྱད་
ལ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གཡོ་ཅན་བཟང་པོའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། ཕྱི་ནས་དོན་ལ་བསླུ་བ་ཡོད།
རི་དགས་རྔ་མ་བསྟན་ནས་ནི། ཁྲེལ་འདས་བོང་བུའི་ཤ་དགའ་ཚོར།

འདིར་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་ཁྲག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབས་ པའང་ ཕོ་བོས་ ཤེས་
གསུང་། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེས་སྔོན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་ཀློག་སྟེ་ལྟ་རྟོག་བྱས་
པས། ཡིག་ཚང་གཅིག་ན་སྔོན་རྒྱ་ནག་གི་ཐང་གྲའི་ཙུང་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ས་
ཕྱོགས་འདིར་ཁྲག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཞག་བདུན་ལ་བབས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནག་
གི་ལོ་ཙཱ་བ་ཐང་ཡང་ཙུང་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ སློབ་ མ་ ཞིག་ 5
གིས་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བཤད་ པ་ དང་ བཅས་ པ་ མཐོང་ ནས།
རྒྱལ་པོ་དེས་བླ་མ་འཕགས་པ་ལ་སྔར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་དུ་ མོས་ གུས་ སྐྱེས་
པར་འདུག །དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་ཐུག་པ་
འདིར་སུ་ཡིས་བཟློག་པར་ནུས། འོན་ཀྱང་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་
དྲག་ཏུ་གདབ། རང་གི་ཆོས་བསྐྱང་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། དེས་ཕན་པར་ 10
འགྱུར་ཡང་སྲིད་གསུངས་པས། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

ཕན་པར་སྨྲ་བ་དཀོན་པ་སྟེ། དེ་བས་དེ་དག་ཉན་པ་དཀོན།
སྨན་པ་མཁས་པ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། དེ་ཡི་ཚིག་བཞིན་བྱེད་པ་ཉུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་དེས་བླ་མ་ལ་ཁྲོས་ཏེ། བླ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་
རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ། བླ་མས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་ 15
འདི་ལྟར་བསྟན་སྲིད་བདེ་བར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ལ་ རང་ ཡུལ་ དུ་སོང་
ཞེས་གསུང་བ་འདི་ནི་དྲིན་ཅན་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཡིན་ཞེས་གསུང་ནས་ས་སྐྱའི་
ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སོ། །དེའི་རྗེས་ས་སྤྲེལ་ལོར་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཉེར་བརྒྱད་
ལ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གཡོ་ཅན་བཟང་པོའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། ཕྱི་ནས་དོན་ལ་བསླུ་བ་ཡོད། 20
རི་དགས་ཛ་མ་བསྟན་ནས་ནི། ཁྲེལ་འདས་བོང་བུའི་ཤ་དགའ་ཚོང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱའི་ཧྲུ་གེས་རྫས་ནོར་ཡིན་ཞེས་འབྲིད་དེ་ཤིང་ཧ་ཁྲི་
ཚོ་དྲུག་གི་ནང་དུ་དམག་དཔུང་རྣམས་སྦས་ནས་ རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ དུ་ཞུགས་དེ་
མི་མདའ་གཏང་བའི་བརྡའ་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་དམག་དཔུང་ རྣམས་ ཕྱིར་ཕྱོན་
ནས་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་གོ ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཨྭོ་ཧ་ཀ་སྭོ་ཐོ་ཀན་ཐེ་ཧྲུར་བྲོས་དེ།
5 རྒྱའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་ལ་ཆུ་ཀླུང་ཁར་ལུན་གྱི་འགྲམ་དུ་སོང་ནས་ཕྲ་ར་
ཧོ་སྭོ་ཞེས་པ་བརྩིགས་དེ་དེར་སོག་པོ་ཚམ་གྱི་རྒྱལ་པོར་བྱས་ ནས་ལོ་གསུམ་
བསྡད་དེ་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་གྱི་ལྕགས་ཁྲི་ལོར་གཤེགས་སོ། །གོང་མ་ཆིང་
གིས་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་ཤིང་སྟག་ནས་ས་སྦྲུལ་འདིའི་བར་
དུ་ལོ་བརྒྱ་དང་དོན་ལྔ་ལ་ཧོར་རྒྱལ་པོ་རབས་བཅོ་ལྔས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ སོ།།
10 དེའི་སྲས་པེ་ལིག་ཐུ་ས་ སྟག་ལོ་བ་ དགུང་ལོ་སོ་བཞིའི་ཐོག་ ལྕགས་ཕག་ ལོར་
རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ་ཞེ་གཅིག་ལས་གཤེགས། དེའི་གཅུང་བོ་ཨྭོ་ས་གལ་ཧ་
ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་སྟེང་ས་ལུག་ ལོར་རྒྱལ་ སར་ བཞུགས་དེ་ཞེ་ བདུན་ལ་
གཤེགས། དེའི་སྲས་ཨེང་ཏེ་ཛྷེ་རིག་ཐུ་དང་། ཨེལ་བེག་ཏྲི་གུ་ལེས་ཏུའི་
དང་། ཏར་གྲོ་ཆག་ཧྲུ་གུ་ཙུང་ཏོང་ཐའི་ཙི་ཞེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་
15 ཨེང་ཏེ་ཛྷེ་རིག་ཐུ་ཕག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་སྟེང་ས་སྦྲུལ་ ལོར་ རྒྱལ་ སར་
བཞུགས་ནས་སོ་བཞི་ལ་གཤེགས། དེའི་གཅུང་ཨེལ་བེག་ཏྲི་གུ་ལེས་ཏུའི་
གླང་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་ཐོག་ཆུ་བྱིའི་ལོར་རྒྱལ་སར་ འཁོད་དེ་ ལོ་བདུན་
ལོན་པའི་སྐབས་སུ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་
བྱུང་མེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མང་ཞིང་སྐྱུ་མཐའ་ཡས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་
20 ནི་སྐྱུ་མ་སྟེ་བྱུང་མེད་ཅེས་བྱའོ། །གང་བྱུང་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་དག
བདུད་ཀྱི་ལག་ཏུ་སོང་བའོ། །གང་བདུད་ཀྱི་ལག་ཏུ་སོང་བ་དེ་དག་སྡིག་ཅན

གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་སྟེ། བུད་མེད་ནི་ཉེས་པ་མང་པོ་སྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ། སེམས་ཡང་བ། སེམས་འགྱུར་བ། སེམས་མི་བརྟན་པ། སེམས་རབ་ཏུ་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་སྤྲེའུའི་སེམས། སྤྲེའུ་དང་མཚུངས་པ། སྒྱུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། 5

བུད་མེད་ཆགས་པས་བསླུས་པས་ན། ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་འཁོར་འགྱུར་ཞིང་།
འདམ་ཆེན་ནང་དུ་འབྱིང་འགྱུར་ལ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་བཙོན་ར་ཡིན།
བུད་མེད་ཆགས་པའི་བླུན་པོའི་མི། རྨུལ་བའི་རོ་ལ་ལྤྲ་བཞིན་ནོ།
གང་དུ་ཀྱི་ནི་ཆགས་བྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་སྡུག་བསྔལ་བཟོད།
དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་དེས་ཉམས་བྱེད། 10

ཅེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ས་བདག་འདོད་ལ་ཆགས་པས་ཕན་དང་གནོད་པ་ཤེས་མི་འགྱུར།
ཇི་ལྟར་རང་དགར་རང་སྤྱོར་སྨྱོས་པའི་གླང་ཆེན་བཞིན་དུ་སྤྱོད།
དེ་འོག་འགྲོད་པས་རབ་གདུངས་ཉམ་ངའི་ཀྱུ་ངན་གཡང་སར་ལྷུང་།
དེ་ཡིས་འཁོར་ལ་ཉེས་པ་སྐྱོར་བྱེད་རང་གི་སྐྱོན་མ་རིག 15

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙུང་པོ་ཧུ་གུ་རུང་རྫོང་ཐའི་ཅིའི་བཙུན་མོ་ཨུལ་ཅིའི་རྫོང་གྲོ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ནས་དེ་བདག་གིར་བྱེད་པའི་ཆད་དུ་གཙུང་པོ་བསད་དེ། ཨུལ་ཅིའི་རྫང་གྲོ་བཙུན་མོར་བླངས་ཏེ་རེ་ཞིག་གནས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

སེམས་ཅན་འདི་དག་ཁྲོ་བའི་རྒྱུས། གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་ཟ་བར་བགྱིད། 20
ཡང་དང་ཡང་ནི་ངན་སོང་དུ། སྡུག་བསྔལ་དུ་མས་རབ་ཏུ་གཟིར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཐའི་ཅི་ཨུ་ཏེ་ཆེ་ཏ་ཤ་ཏ་ཟེར་བ་དེས་ཕྲག་དོག་གི་དབང་གིས་སེམས་འཁྲུགས་པས་རྒྱལ་པོ་དེ་བཀྲོངས་ནས་བཙུན་མོ་ཨུལ་ཅེའི་ཧོང་གོ་ཆུང་མར་བླངས་ནས་ཧོར་ཡུལ་ཕལ་ཆེར་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཟེར། བཙུན་མོ་ཧོང་གོ་དེས་ཐའི་ཅི་དྷུ་ག་རུང་ལ་ཡོད་པའི་ཚོ་མངལ་ན་སྦྲིད་ཆགས་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལོན་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཨེལ་བེག་ནི་གུ་ལེས་ཏུ་འི་བདག་གིར་བྱས་དེ་ཟླ་བ་བཞི་ལོན་པའི་ཚེ་ཨུ་ཏེ་ཆེ་ཏ་ཤ་ཏས་འཁྲོག་པ་ལ་ཟླ་བ་རྫོགས་ནས་བཙས་པ་དེ་ལ་ཨ་ཛའི་ཞེས་མིང་བཏགས། རྒྱལ་པོ་ཨེལ་བེག་ནི་གུ་ལེས་ཏུའི་འདིའི་སྲས་ཆེ་བ་གུན་ཐེ་མུར་སྦྲུལ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ཐོག་ལྕགས་འབྲུག་ལོར་རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ་ཉེར་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་གཅུང་ཨུལ་ཅེའི་ཐེ་མུར་ལུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་ཆུ་ལུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་སོ་གཉིས་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་དེལ་བེག་པག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་ལྕགས་ཡོས་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་གཤེགས། དེའི་རྗེས་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཨུ་ཏེ་ཆེའི་སྲས་ཨེ་སེན་ཏུ་ཡོས་ལོ་བ་རང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཤིང་ལུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་སོ་དགུ་ལ་འདས་སོ།།

དེ་རྗེས་དྷུ་ག་རུང་གི་སྲས་ཨ་ཛའི་ཐའི་ཅི་ཞེས་པ་དེས་ཨོའི་རོད་ཀྱིས་ཆ་ནས་བྲོས་དེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྦྱིན་ནས། ཨོ་ཆི་གིན་གྱི་སྲས་བརྒྱུད་ཨ་དའི་ཐའི་ཅི་ལ་འགྲོགས་བྱས་དེ་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དམག་དྲངས་པས་ཨོའི་རོད་ཀྱི་མི་སྡེ་དབང་དུ་བསྡུས་ཤིང་། ཨ་དའི་ཐའི་ཅི་རང་ལོ་སོ་བདུན་ཐོག་སེ་ཏ་ལོར་རྒྱས་སར་བཞུགས་པའི་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཨོའི་རོད་རྒྱལ་པོ་ཨེ་སེན་ཏུའི་སྲས་ཐོ་གན་ཐའི་ཅི་དེས་རྒྱལ་པོ་དེ་བཀྲོངས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། འཛམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་འགྱུར་བར། དགྲ་ལ་མཚོན་ན་བླུན་རྟགས་ཡིན།
མར་མེའི་འོད་ལ་འཛིངས་པ་ཡིས། སྤྲང་བུ་དཔའ་བར་འགྲོ་འམ་ཅི།
ཞེས་དང་།

ཏ་ཅང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་དྲགས་ན། ཐུབ་པའི་སྟ་གོན་བྱེད་པ་ཡིན།
གཡུལ་དུ་བསད་པ་པལ་མོ་ཆེ། མཐུ་རྩལ་ཅན་ལ་བྱུང་བ་མང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོག་ད་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་མདུན་དུ་ཞིན་དུ་ཁྲིངས་ཞིང་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བོག་ད་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱིར་ད་གསོད་པའི་ཆོག་ཅལ་ཅོལ་མང་པོ་སྨྲས་པས་དེའི་ལ་ནས་ཁྲག་བྱུང་ནས་འདས་སོ། །དེའི་སྲས་ཨེ་སེན་པག་ལོ་བ་རང་ལོ་སོ་གཉིས་ཐོག་མ་རྡའི་ལོར་རྒྱལ་སར་ལོ་གཅིག་ཙམ་བསྡད་དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར། དེ་ནས་ཨ་ཛའི་ཐའི་ཚེའི་སྲས་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་ཐའི་ཙུང་སྟག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་ས་ལུག་ནས་ལོ་བཅུ་བཞིའི་བར་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱ་སྤྱིལ་ལོར་ཨོའི་རིང་ཀྱི་ཨེ་སེན་དང་འཐབ་རྣམ་གཉིས་ཀ་འདས་སོ། །དེ་རྗེས་ཐའི་ཙུང་གི་བུ་མེར་ཧུར་གན་ཐའི་ཅི་མི་སྟག་ལོ་བ་རང་ལོ་བདུན་ལ་རྒྱ་སྤྱིལ་ལོར་རྒྱལ་སར་བསྡད་པའི་ལོ་རྗེས་མ་ལ་དོ་ལོན་ཐུ་མེད་ཀྱི་དོ་གོ་ལིང་ཐའི་ཅིས་བཀྲོངས། མེར་ཧུར་གན་གྱི་ཕྱུ་བོ་མོ་ལོན་ཐའི་ཅི་སྤྲུལ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྟེང་རྒྱ་བྱ་ལོར་རྒྱལ་སར་བསྡད་ཅིང་དེའི་ལོ་རྗེས་མ་ལ་འདས་སོ། །དེ་རྗེས་ཨ་ཛའི་ཐའི་ཚེའི་སྲས་གསུམ་པ་མན་དྷུ་གྲོལ་རྟ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ཐོག་ཆུ་ལུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་དོ་གོ་ལང་ཐའི་ཅི་དེ་བསད་དེ་དོ་ལོན་ཐུ་མེད་ཀྱི་མི་སྡེ་མངའ་འོག་ཏུ་བཙུག །དེ་ནས་ཨ་ཛའི་ཐའི་ཚེའི་སྲས་གཉིས་པ་ཨ་ན་པར་ཛཻ། དེའི་སྲས་ཧར་གྱི་ཆག། དེའི་སྲས་བཱ་ཡན་མུང་ཧེ་བོལ་ཧྲ་ཛཻ་ཧྲོང་སྟེ། དེ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ།

ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

རྟག་ཏུ་འབྱེད་ལ་བརྩོན་པའི་མིས། མཛའ་བོ་བརྟན་པའང་ཕྱེད་འགྱུར་དེ།

ཆུ་ཡིས་རྟག་ཏུ་གཙོས་གྱུར་ན། བྲག་ལ་སེར་ཀ་མི་འབྱུང་ངམ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་གྱིས་ཕྲ་མ་ཡང་ཡང་བཏུག་པའི་
5 རྐྱེན་གྱིས་དེ་གཉིས་གཡུལ་འགྱེད་པས་པོལ་ཏྭོ་ཛེ་ཏྭོང་ཕམ་སྟེ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་
བྲོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མན་ཏྭོ་གྲྭོལ་དཀུ་ལོ་ཞེ་གཉིས་སྟེང་མེ་ཕག་ལོར་
གཤེགས། རྒྱལ་པོ་དེ་བུ་མེད་པར་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་བཙུན་མོ་ཆུང་བ
མན་ཏྭོ་ཧའི་སེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད། ཧོར་ཆེན་གྱི་སྡེ་པའི་ཧ་བོ་ཐྭོ་ཧ་སར་
གྱི་བུ་བརྒྱད་ནི་ཡན་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་དཔོན་པོ་གཅིག་གིས་རང་གི་བཙུན
10 མོར་བླང་གྲབ་བྱས་པ་ལ། བཙུན་མོ་དེས་ཁ་མ་ཉན་པར། པོག་ཏ་ཆིང་
གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བརྒྱད་ཁྲིམ་ཐབ་ཏུ་བཙལ་བ་ན། དེའི་ཚེ་པཱ་ཡན་སྨུང་
ཧའི་སྲས་པཱ་སྦྭོ་སྨུང་ཧེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཐེ་སྨུར་ཧ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་ཁྲིམ་ན་གསོས
ཤིང་སྐྱེད་དེ་ལོ་བདུན་ལོན་པ་དེ་ཁྲིད་ནས་ཁྲིམ་ཐབ་ཏུ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ
དང་ཕ་མེས་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཤིང་ཕྱུག་བྱས་དེ། སྨོན་ལམ་འདི་ལྟར་
15 གདབ་བོ། །པོག་ཏ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱུན་འཆད་པར་མི་བྱ་བའི་དོན
དུ་བུ་ཆུང་འདི་ལ་ཡང་ས་བཀྲས་པར་ཁྲིམ་ཐབ་ཏུ་བྱས་པ་འདིའི་མཐུས། ཁོ
མོ་ལ་བུ་བདུན་དང་བུ་མོ་གཅིག་བྱུང་ཞིང་། བུ་དེ་དག་ལ་པོ་ཡོད་བདུན་ཞེས
མིང་བཏགས་ནས་པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་བཟང་པོ་སྤེལ་བར་ཤོག
ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས་ཁྲིའུ་དེ་དང་བཟའ་མིར་གྱུར་ཏོ། །སྟགས
20 སྟག་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་པཱ་སྦྭོ་སྨུང་ཧེ་ཤིང་སྤྲེལ་ལོ་བ་དཀར་ལོ་བདུན་ཐོག་མན་ཏྭོ་ཧའི་
སེ་ཆེན་ས་ཏ་ལོ་བ་ལོ་སོ་གསུམ་ལོན་པ་དེ་བཙུན་མོར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སར་བཞུགས

ནས་ཏྲ་ཡན་ཏ་ཀན་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །མན་དྲོ་ཏའི་སེ་ཆེན་
དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ལྟར་ཐུ་རུ་བོ་ལོད་དང་སྤོ་ལྤྲ་བོ་ལོད་ཅེས་པའི་
སྲས་གཉིས་མཆེ་མར་བཙས། དེ་རྗེས་ཐུ་རུ་ཐུ་ཀུང་ཇུ་ཞེས་པའི་བུ་མོ་དང་
པྲ་རསུ་བོ་ལོད་གཉིས་མཆེ་མར་བཙས། དེ་རྗེས་ཨར་སྭ་པོ་ལོད་ཅེས་པ་
གུང་། དེ་རྗེས་ཨལ་ཆྭ་པོ་ལོད་དང་ཨོ་ཆིར་པོ་ལོད་གཉིས་མཆེ་མར་བཙས། 5
དེ་རྗེས་ནྲེ་རེ་བོ་ལོད་བཙས་སོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་ཇ་ལི་ཡར་ཞེས་
པ་ལས་སྲས་གེ་རེ་བོ་ལོད་དང་། གེ་རེ་སེང་ཇེ་གཉིས་དང་། བཙུན་མོ་
ཨོའི་རོད་ཏ་སའི་ཞེས་པ་ལས་སྲས་གེར་ཐུ་དང་ཨུ་པ་སན་ཆ་ཆིང་ཐའི་ཙི་
གཉིས་ཏེ་སྲས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཏྲ་ཡན་རྒྱལ་པོ་ལོ་དོན་བཞིའི་རིང་
ལ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་ཆུ་ཡོས་ལོར་གཤེགས་སོ།། 10
དེའི་སྲས་ཐུ་རུ་བོ་ལོད། ཨྭ་ལྭས་པོ་ལོད་གཉིས་ནི་ཡབ་ཞལ་བཞུགས་རིང་
ལ་གཤེགས། ཐུ་རུ་པོ་ལོད་ཀྱི་སྲས་ཆེ་བ་པོ་དྲི་ཨ་ལག་ཐའི་ཐེ་ཤིང་བྱི་ལོ་
བ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་ཤིང་འབྲུག་ནས་མི་ལུག་གི་བར་དུ་ལོ་བཞི་ལ་རྒྱལ་
སར་བཞུགས་ནས་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཏ་རས་སྟོན་ཏ་དེང་ཐའི་ཙི་འབྲུག་
ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྟེང་ས་སྦྲུལ་ལོར་རྒྱལ་སར་གཞུགས་ནས་རང་ལོ་སོ་ 15
བརྒྱད་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་བཞིའི་ཆེ་བ་ཐུ་མེན་ཐའི་ཙི་ཕག་ལོ་བ་དགུང་
ལོ་ཉི་ཤུའི་ཐོག་ས་ཧ་ནས་ཆུ་འབྲུག་གི་བར་དུ་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་
ནས་གཤེགས། དེའི་སྲས་བཅུ་གཅིག་གི་ཆེ་བ་པྲུ་ཡན་ཐའི་ཙི་ཡོས་ལོ་བ་
དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་ཐོག་ཆུ་སྦྲུལ་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཞེ་དགུ་ལ་
གཤེགས། དེའི་སྲས་མང་གོས། རབ་དཀར། མ་གོ་ཧི་ཐད་ཅེས་ 20
པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་མང་གོས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་

ག་ཤེགས། དེའི་སྲས་ལེགས་ལྡན་བླ་ག་གྲོར་ཐའི་ཙོ་དང་། སང་གར་
ཛམ་ཨོད་ཧན་ཐའི་ཙོ་གཉིས་ལས། ཐའི་ཙོ་ཆེ་བ་ལེགས་ལྡན་བླ་ག་གྲོར་ཆུ་
འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྟེང་ཤིང་འབྲུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པ་
ལ་ཆ་ཧར་ཧྭོ་ཐོག་ཕྭོ་ཧ་ཀན་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལེགས་ལྡན་ཧྭོ་ཐོག
ཕྭོ་འདི་ཆོས་ལ་དཀར་ཞིང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བར་
སྐབས་སུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གཞུང་ས་ནོར་ལ་གཅེས་འཛིན་པ། མཛའ་བཤེས་ཡིན་ཡང་ཡིད་མི་བརྟན།
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུམ་ཐྲོས་ནས། གཉེན་གྱིས་བརླག་པར་བྱས་པ་མང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་བཙུགས་པའི་རྒྱ་མི་ཞིག་གིས་སྒྲུ་ཐབས་ཀྱིས་
སྤྲུལ་མགོ་གཅིག་ལ་མཇུག་མ་མང་བ་དང་སྤྲུལ་མགོ་མང་ལ་མཇུག་མ་གཅིག་
པ་གཉིས་བྲིས་དེ་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བསྐུར་པས། རྒྱལ་པོས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་
པ་དང་། པོ་ཉ་བས་ཞུ་བ། སྤྲུལ་མགོ་གཅིག་པའི་མཇུག་མ་མང་ཡང་
མགོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཆབ་
འོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བསྐྱོས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། ཁྱེད་རྗོང་ཡུལ་
དུ་རང་ཚུགས་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་དབུ་གཙོ་མང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མགོ་
མང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུན་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་དཀའ་བས་རྒྱལ་སྲིད་ཡུན་
རིང་དུ་བརྟན་པར་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བདེན་སྙམ་
སྟེ། རང་གི་ཉེ་དུའི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་དང་ནང་འཁྲུགས་བྱེད་ཅིང་ཧ་ཅང་རྩུབ་
པས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་མགོན་བླ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཚུང་མ་ངན་དང་མཛའ་བོ་ངན། རྒྱལ་པོ་ངན་དང་ཉེ་དུ་ངན།
ཁྱིམ་མཚེས་ངན་དང་ཡུལ་ངན་རྣམས། ཐག་རིང་དུ་ནི་སྤང་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉི་དུའི་དཔོན་ཆེན་དེ་རྣམས་སེམས་སྐྱོ་ཞིང་སྨུན་པས་
མཁར་སྟོན་གྱི་ཐུ་མེད་ཕྱོགས་ནས་རང་རང་གི་འབངས་དང་བཅས་ཡུལ་སོ་སོ་
ལ་འབྱོལ་དེ་གནས་བདབ་ཅིང་། ཨོམ་བུ་ཚུ་ཏར་ནེ་ཡན་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་
འདིར་ཡོངས་ནས་ནའི་རམ་ཐ་ཧྭོ་པོག་ཏ་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལ་མགོ་བདགས་བྱས་
ཤིང་། ཏ་པོ་ཐྭོ་ཏ་སར་གྱི་སྲས་བརྒྱད་ཧོར་ཆེན་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ 5
དང་བཅས་པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ནང་བློན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་དོ། ། དེར་མ་ཟད་
རང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ཐོག་ཚུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཐུགས་དཀྲུགས་པ་
དང་། ཡང་དཔལ་མགོན་བླ་སྐྱབ་ཀྱིས།

སྦྲུལ་གདུག་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གདུག ། སྦྲུལ་བས་ལྷག་པར་སྐྱེ་ངན་གདུག།
སྦྲུལ་གདུག་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་ཐུབ ། སྐྱེ་ངན་གདུག་པ་གང་གིས་ཞི། 10

ཞེས་དང་། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གཡོ་ཅན་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི། རང་དོན་ཡིན་གྱི་གཞན་ཕྱིར་མིན།
སྲིན་བུ་བསླེན་ནས་རྔོད་པ་དེ། ལྟུས་ངན་གཏོང་གི་དགའ་ནས་མིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བཅུ་པ་གེ་རེ་སེང་ཇེ་ལ་བུ་
བདུན་ཡོད་པའི་གསུམ་པ་ཨོ་ནོ་ཧྭོ་ཤུས་ཇིང་གི་ཚ་བོ་ཆེ་ཧོར་ཆོག་ཐྭོ་ཞེས་པ་ 15
དེ་ཧལ་ཧ་དང་ཡུལ་ནས་སྤྲུགས་པ་མཚོ་ཁར་འོངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་འཁྲིན་
བསྐུར་པ་ནི། ངེད་ཚོའི་ཡུལ་འདིར་སྟོན་ནས་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་པ་དར་བ་ལ་
དེང་སང་དགེ་ལུགས་པ་དར་གིན་འདུག་པས་དེ་འཇོམས་ན་ལེགས་ཅེས་པའི་
གྲོས་ངན་སོལ་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

བསོད་ནམས་ཟད་ན་ངན་སེམས་སྐྱེ། རིགས་ཟད་པ་ན་བུ་ངན་སྐྱེ། 20
ནོར་ཟད་པ་ན་བཀམ་ཆགས་སྐྱེ། ཚེ་ཟད་པ་ན་འཆི་ལྟས་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲེ་སྲིད་གཙང་པ་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་
རྒྱལ་དང་བསྐྱོངས་ནས་དགེ་ལུགས་ པའི་ བསྟན་ པའི་ མིང་ མེད་ དུ་གཏོང་ སྡེས་
ཀྱིས་དམག་དཔུང་བཅས་བོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆས་པ་དང་། མཚོ་སྔོན་གྱི་བྱང་
གི་ཞི་ར་ཐལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ། འཇམ་དཔལ་བཀའ་སྔོད་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
5 པོས་དེ་བསྐུལ་བས་སྐུ་དང་དོར་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཕྲོར་རོ། །དེའི་རྗེས་
སུ་ཉིའང་ཐའི་ཧེའུ་དང་སུ་ཐའི་ཐའི་ཧེའུ་སྤེ་རྒྱལ་མོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། ཨེ་
ཅེའི་ཧོང་གོར་དང་ཨ་པ་ནའི་སྤེ་རྒྱལ་བུ་བྱིས་པ་གཉིས་ལ་འཁོར་དུ་ཆ་གར་དེ་ཉེ་
སྟོར་བ་ཚོ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་དམག་མི་སྟོང་དུ་མ་ལོངས་པ་ ཙམ་ ལས་མ་ ལུས་ཤིང་།
ལོངས་སྤྱོད་ཕལ་ཆེ་བའང་ ཤིང་ལོ་རླུང་གིས་ བདས་པ་ བཞིན་དུ་སོང་ བས་ཡི་
10 སྨུག་ནས། གསེར་ཁྲུང་ལས་བསྐྲུབས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྲུང་ མ་གུར་ མགོན་གྱི་
སྐུ་བརྟན་ཐིག་ཚད་དང་གཟུངས་གཞུག་དང་རབ་གནས་ཐམས་ ཅད་ འགྲོ་མགོན་
འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ་ཞིག་འབྲལ་ སྐབས་ སུ་ཡོད་ པ་དེ་དབུ་ སྟེས་སུ་
ཞལ་སྤྲོད་བྱས་དེ་བཀྲམ་ལ། མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་མཆོད་ཅིང་།
ད་ཡུགས་ཟུང་དང་དྭ་ཕྲུག་གཉིས་ལ་རེ་ཞིག་ རང་ མགོ་ཐོན་ པའི་ རེ་ བ་སྐྱུངས་
15 ག་ཤིས། མི་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འོས་མ་མཆིས་པས། ཕྱོགས་གང་
གི་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ན་འཕྲལ་ཕུགས་སུ་བཀྲ་ཤིས་ པ་དེ་ཕྱོགས་ སུ་ ཞལ་བསྒྱུར་
ཅིག་ཅེས་བདེན་བདར་གྱི་དམོད་ཚིག་གསུངས་ནས་ཞལ་བས། ནང་པར་བལྟས་
ཅན་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་བསྒྱུར་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་ནའི་རམ་ཐ་ཧྲོ་ཨན་
དེར་པོག་ད་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོའི་སྙན་གྲགས་སྔ་མོ་ནས་ གསན་ཡོད་ཅིང་ ཕྱོགས་
20 ཀྱང་འགྲིག་པས། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཕན་སྐྱབས་ཆེ་ལ་བརྟེན་ན་ནི། ཆུང་ཡང་བཙན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

རི་རབ་བསྐོར་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ། གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་གྲགས།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟག་དེན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་དེ་པོག་ད་རྒྱལ་པོར་མགོ་
བདགས་བྱས་ཤིང་། ཐམ་ཀ་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྔོན་རྒྱ་ནག་གི་
ཡུལ་དུ་པུ་བདུན་ཞེས་པའི་མི་དབང་བདུན་བྱུང་བའི། ཙུ་ཕྲང་གི་དུས་སུ་རི་ཀིང་
ཤན་ལ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ཧྲུང་ཧྭང་བབས་པ་པི་འན་ཧྭོ་ཞེས་པའི་མིས་མཐོང་ནས། 5
དེས་རིན་པོ་ཆེ་མི་མངའ་བའི་གནས་སུ་བྱ་རྒྱལ་འདི་མི་འབབ་བས། ཅེས་ཀྱང་
ཡོད་སྐམ་ནས་ཚོལ་དུ་ཕྱིན་པས་རྡོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལས་མེ་སྣང་བས། དེ་ཁུར་ནས་
ཕྲང་དེ་ལ་ཕུལ་བར་ཡིད་མ་ཆེས། ཕྱིས་རྡོ་དེ་ག་ཤགས་པས་ནང་ནས་འཛིག་
རྟེན་ན་དགོན་པའི་ཡང་ཏི་དཀར་པོ་གཡའ་བྲལ་ཕོར་ཚང་ཚམ་པའི་རྡོག་པ་
གཅིག་བྱུང་ངོ་། །སྐབས་སྐབས་འོད་འཕྲོ་བ་དང་གཙང་སྦྲ་བྱས་ནས་གསོལ་ 10
བ་བདབ་ན་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་དང་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡོད་པས། ཆིན་
གུར་གྱི་ཕྲང་གིས་ཐོས་ནས་མཁར་རྫོངས་བཅོ་ལྔས་བླུ་བར་འདོད་ཅེས་ཀྱང་མ་
སྟེར། ཕྱིས་ཆིན་ཤི་ཧྭང་གིས་རྒྱའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ན་
ཕྱག་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཐམ་ཀ་བཟོས་ནས། བློན་ཆེན་ལི་ཟེའས། ཤིའུ་མིང་ཡུའི་ཐེའན།
ཀྲི་ཞིའུ་ཡུང་ཁང་། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་སྐོར་ཡིག་ཏུ་བྲིས་ལ་བརྐོས་སོ།། 15
བོད་སྐད་ལ། གནམ་གྱིས་བསྐོས་པས། ཚེ་རྒྱུན་ཡུན་རིང་། ཞེས་པའི་
ཚིག་བརྒྱད་དེ། དེའི་དོན་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་རྐྱེན་གློ་བུར་བ་གང་ལ་
ཡང་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བདག་པོ་ཆེན་པོར་བསྐོས་པས། སྐུ་ཚེ་དང་
གདུང་རབས་ཀྱི་རྒྱུན་ནམ་ཡང་མི་འཆད་པར་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པར་འགྱུར།
ཞེས་པའོ། །རྒྱལ་ཐམ་གཡུང་དྲུང་འདི་ཆིན་གུར་གྱི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་ 20
ཕྲང་ཙི་ཡིང་གིས་ཧྥན་ཀ་དུ་ཙུ་ལ་ཕུལ། ལོ་བཞི་བརྒྱའི་སྐོར་ན་ཧྥན་གུར་

འཁྲུགས་སྐབས་རྒྱལ་བློན་འཕོ་སྤྱུས་ཀྱིས་འཁོར་ཞིང་། ཕོ་བྲང་གི་གསེར་ཐོག
ན་མེ་ཤོར་བར་བཙུན་མོའི་སྦྲུས་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཁུར་ནས་ནང་གི་ཁྲིན་པར་
ལྡེབས་པ་ལ། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་སྐོར་ལོན་པའི་ཚེ་དམག་དཔོན་སུན་ཀིའན་གྱིས་
མཚན་མོ་ཁྲིན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འབར་བ་མཐོང་ནས་བཙལ་ཏེ་བརྙེས
5 སོ། །དེ་ནས་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་པའི་སྨྱུར་ཐང་ཕྱི་
མའི་རྒྱལ་འཛུག་ལྕི་ཧྭང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་སྐབས་འཕངས་ཆེ་བས་མགུལ་དུ་
བཏགས་ནས་མེར་འཚོངས་ཏེ་ཤི་བས། ཛིན། ཧྥན། ཛེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་སུང་
གུར་ཏེ་བཞིའི་རྒྱལ་སྲིད་རངས་པོར་ཁྲིན་སྟོམ་ལོ་གསུམ་བརྒྱ་ཞེ་བདུན་གྱི་བར་
འཛིག་རྟེན་ན་དེའི་མིང་ཙམ་ལུས་སོ། །དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ལྷའི་དམག་ཡུལ་
10 དབུས་སུ་བྱུང་བ་དང་། མི་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསླམས་ཏེ་ཁྲེན་ནས་
དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་མོ་ཧྭ་ལི་ལ་ཕུལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཛོ་མི་ཤེས་པས་རིན་པོ་ཆེ་
དཀྱུས་མའི་ཁྲོད་དུ་བཞག་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་སོང་བ་དང་། སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གནམ་
ལ་གཤེགས་པའི་འོག་ཏུ་ཨུལ་ཅེའི་ཐུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ཏོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་པོ་ལེགས་ལྷན་ལ་ཐུག་
15 པའི་རྒྱལ་ཐམ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕུལ་བས་གོང་ནས་ཀུང་བཀའ་
དྲིན་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བསྐྱངས་ཤིང་། སེལ་དོགས་མི་འཛུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་
མོ་གཉིས་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པའི་ཚུང་བ་ལས་ཐུ་ཟང་ང་ཆེན་ཧྭང་འཁྲུངས། ཨེ་
ཙེའི་ཧོང་གོར་ལ་རང་གི་སྲུས་མོ་གུར་ནི་ཀུང་ཙུ་བག་མར་གནང་ཡང་དེ་འཚོ་བ་
ཐུང་བས། དེའི་གཙུང་པོ་ཨ་པ་ནའི་ལ་ཆེན་ཧྭང་གི་གོ་ས་གནང་ནས་ཀུང་ཙུ་
20 ཡང་དེ་ཉིད་ལ་གནང་ཞིང་བློན་པོའི་གཙོ་བོར་བསྐོས་ཏེ་མན་ཛུ་དང་ཧོར་སོག་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རྩ་བ་ཚུགས་སོ། །དེའི་སྲས་ཕྲུ་རིན་ཧྭང་ལ་སོགས་པ་

ནི་ཆ་གར་ཚོ་བརྒྱད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱད་དོ། །གོང་གི་ཕྰ་ཧྭོ་ཧྲང་ཁི་ཏྰ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་
སྲས་གསུམ་པ་བྰ་རསུ་པོ་ཡོད་དེ་ཉིད་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆའི་མི་སྡེ་ཁྲི་ཚོ་
གསུམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་དེ་ལ་སྲས་ཀུན་བི་ལིག །ཨལ་
ཐན་ཧ་ཀན། ལ་ཕྲུག་ཐའི་ཙོ། བྰ་ཡས་གྰལ་ཧུན་ཏུ་ལེན་ཧན། བྰ་ཡན་ཏྰ་
ར་ནྰ་རིན་ཐའི་ཙོ། པོ་དི་ཏྰར་ཧྭོ་ཧ་ཀན་ཐའི་ཙི། ཐར་ཧའི་ཐའི་ཙི་བདུན་ལས། 5
དང་པོ་གླུན་པི་ལིག་དེ་ཉིད་ཨོར་དོ་སྟྭོའི་མི་སྡེ་ཁྲིའམ་ཐུ་མེད་ཐོག་ཏུ་མེར་གེན་ཛི་
ནྭོང་བསྐོས། ཨལ་ཐན་གེ་གེན་ཧ་ཀན་ནི་མེ་ཡོས་ལོ་བ་ཐུ་མེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
ཕལ་ཆེར་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
དམག་དྲངས་ནས་དེའི་མི་སྡེ་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྡུས་ཤིང་། རྒྱའི་ཕྱོགས་
སུ་དམག་དྲངས་པ་ལ་རྒྱའི་དྰའི་མིང་རྒྱལ་པོས་སྐྲག་ནས་རང་གི་ནང་བློན་ཞིག 10
བརྫངས་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས། ཁྱོད་ལ་ཤུན་ཨི་ཝང་ཞེས་གཟེངས་བསྟོད་བྱས་—
པའི་གསེར་གྱི་ཐམ་ཀ་ཕུལ་ལོ། །དེང་ཕྱིན་ཆད་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་པན་ཚུན་
བློ་མཐུན་བྱས་ནས་བདེ་བར་གནས་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། འཛམ་
མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

དམ་པ་ཁྲིམས་ཀྱང་བཏུད་ན་ཞི། དམན་རྣམས་བཏུད་ན་ལྷག་པར་རེངས། 15
གསེར་དངུལ་སྣ་ཡང་བཞུ་ནུས་ཀྱི། ཁྱི་ལུད་བཞུ་ན་དྲི་ངན་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨལ་ཐན་གེ་གེན་ཧ་ཀན་དེས་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུགས་
མགུ་སྟེ་རང་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་སོ། །དེ་རྗེས་དགུང་ལོ་ར་བདུན་ཐོག་ཙུ་
བྱ་ཡོར་བོད་ཕྱོགས་སུ་དམག་དྲངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་མི་སྡེ་མཐའ་དག་མངའ་འོག་ཏུ་
བཅུག་གོ །དེའི་ཚེ་གླུན་པི་ལིག་མེར་གེན་ཇི་ནྭོང་གི་སྲས་བཞི་པ་ཙོམ་ཐར་ནི 20
ཧྭོང་ཐའི་ཙི། དེའི་སྲས་ཧྭོ་ཐྭོག་ཐྰའི་སེ་ཆེན་ཧྭོང་ཐའི་ཙི་ཞེས་པ་མངོན་ཤེས་དང་

ཛུ་འཕྲུལ་མངའ་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་བླ་མ་འགའ་ཞིག་
དང་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཛུ་འཕྲུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་དུ་སྡུད་ཅིང་།
མེས་པོ་ཨལ་ཐན་གེ་གེན་ཧ་ཀན་ལ་མངའ་ཡང་མཛད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་བགྲེས་
པའི་ཚེ། འཛམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

5 བློ་གྲོས་ལྡན་པ་གཉིས་བགྲོས་ན། བློ་གྲོས་ལེགས་པ་གཞན་འབྱུང་སྲིད།
ཡུང་བ་དང་ནི་ཚ་ལ་ལས། ཁ་དོག་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཧྭོ་ཐྭོག་ཐའི་སེ་ཆེན་ཧྭོང་ཐའི་ཅི་གཉིས་ཀ་བགྲེས་བྱས་
དེ་རང་གི་སྲས་དང་བློན་པོ་རྣམས་བོས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལན་མང་དུ་
10 གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེང་ཕྱིན་ཆད་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
དགེ་འདུན་པ་དག་ལ་གནོད་པ་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་གནང་ཞིང་།
དེ་ལྟ་བུའི་སྲོལ་བཟང་པོ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་བཞག་སྟེ་དགུང་ལོ་དོན་བདུན་ལ་ཆུ་ལུག་ལོར་དག་ཞིང་དུ་
གཤེགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲས་ཆེ་བ་སེང་གེ་དུ་གུ་རུང་ཐེ་མུར་ཧྭོང་ཐའི་
15 ཅི་ས་ཁྲི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་ཐོག་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་སོ། །
དེའི་སྲས་སྟུ་མིར་དཱའི་ཆིང་ཧྭོང་ཐའི་ཅི། གཱལ་ཐྭོ་ཐའི་ཅི། ཐྭོལ་ག་ཐྭོ་ཐའི་ཅི།
ཚོག་ཐྭོ་ཐའི་ཅི། ཐྭོལ་མོ་ཐྭོ་ཐའི་ཅི། པོར་ཧ་ཐྭོ་ཐའི་ཅི་དང་དྲུག །སྲས་ཆེ་
བ་སྟུ་མིར་དཱའི་ཆིང་ཧྭོང་ཐའི་ཅིའི་སྲས་ལྷ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའོ། །སྲས་གཉིས་པ་གཱལ་ཐྭོ་ཐའི་ཅི་ལ་སྲས་ཨོམ་བུ་
20 ཆུ་ཧུར་དང་། ཧེ་ད་ཧའི་གཉིས། ཐུ་མེད་ཤོག་འདིའི་ཛ་སག་ཨོམ་བུ་ཆུ་ཧུར་
གྱི་སྲས། ཛ་སག་པེའི་སེ་ཀ་མུ། ཕྱུག་རྡོར། ཤོག་དོར་གསུམ། པེའི་

སེ་ཀ་སུའི་སྲས་དྲུག་པ་པེའི་སེ་ནླ་སྐྱབས། དེའི་སྲས་ཆེ་བ་པེའི་སེ་བཏྲེ། དེའི་
སྲས་གཅིག་ཕུ་ནི་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་
ཅིང་། བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཟུང་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག
ཆེན་པོ། ཆིའན་ཆེད་མིན་གྲོ་ཆིག་ཐུ་མེད་ཤོག་གི་ཛ་སག་པེའི་ས་ཧམ་ཀ་པྲ
ཡས་གྱོ་ལང་ཐྭོ། དེའི་སྲས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྲི་ཞུ་ཆེ་དམ་པའི་
ཆོས་ལ་དགའ་ཞིང་དང་བརྩོན་དང་ལྡན་པ་ཛ་སག་པེའི་སེ་ཕུན་ཚོགས་རིན་ཆེན།
དེའི་སྲས་གསུམ་པ་རིང་སང་གི་དའི་ཆིང་གུར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་ནང་བློན་གྱི་
གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། རང་གི་སྲས་མོ་གུར་ནི་ཀུང་ཙུ་བག་མར་གནང་ཞིང་རྒྱ་
སོག་གི་བློན་པོ་མཐའ་དག་ལས་ཐུགས་རྩིས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། མཐོ་རིས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་གྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་འིང་ལུགས་ཟུང་ལ་མཁས་
པས་བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་༔ ཧྭ་མེན་གྲོ་
ཆིག་གུར་ནི་ཨེ་ཕྲུ་ཛ་སག་པེའི་སེ་མ་ཧི་བྷ་དྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྔོན་གྱི་ཐུ་
མེད་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་དེ་རྣམས་ལས་གྱེས་ཏེ་ཕྱོགས་འདིར་འོངས་པའི་
ཐུ་མེད་ཤོག་གི་དཔོན་བརྒྱུད་ཡིན་ནོ།, །དྲ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཆེ་བ་ཐུ་རུ་བོ་
ལོད་ཀྱི་སྲས་པོ་དི་ཨ་ལག་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྲས་ཆེ་བ་དྲ་རས་སུན་ཏུ་དེང་། དེའི་
སྲས་ཐུ་མེད་དང་། ཙུག་ཐུ་དང་། ཐར་ནི་པ་ཏ་དང་། དའི་ཆིང་དང་བཞི
ལས། གཉིས་པ་ཙུག་ཐུ་ཐྭོ་རལ་ནོ་ཡན་གྱི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་ཏུའི་ཆེད་ཀྱི་དཔོན་
བརྒྱུད་དོ། །པོ་དི་ཨ་ལག་གི་སྲས་གསུམ་པ་ཨོང་གོྭན་ཏོྭ་རལ་གྱི་སྲས་བརྒྱུད་
ནི་སུ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དང་། ཡང་ཨོང་གོྭན་ཏུ་རལ་གྱི་སྲས་པྲ་ཡན་དའི་ནོ་
ཡན་གྱི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་ཨུ་ཙུ་མུ་ཆིན་གྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དང་། པོ་དི་རྒྱལ་པོའི་
སྲས་ལྔ་པ་ནོམ་ཐའི་བུ་བརྒྱུད་ནི་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀླུང་དེ་ཡིན་ཞེར། པོ་དི་ཨ་

ལག་གི་གཙུང་ཨོཾ་ཉིག་གི་སྲས་གསུམ་པ་ས་མ་ལའི་སྲས་ཏྲོ་ཚང་ཏྲོ་རལ་དང་
ཨེ་སེན་ཨུའི་ཇེང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་ཨཏུ་ཧན་ དང་ ནའི་ མན་གྱི་དཔོན་
བརྒྱུད་དོ། །ཡང་དཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གསུམ་པ་པཱ་རས་བོ་ལོད་སའིན་ཨ་
ལག་ཙེ་ཏོང་གི་སྲས་ཆེ་བ་ཀུན་པི་ལིག་ ཐུ་མེར་གེན་ ཙེ་ཏོང་དེའི་ སྲས་ བརྒྱུད་ནི་
5 ཆེང་གིས་ རྒྱལ་པོའི་གུར་ སོགས་ བསྲུང་ མཁན་ཨོར་ཏོ་སོ་ཚོ་དྲུག་གི་ དཔོན་
བརྒྱུད་དོ། །དཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བཞི་པ་ཨར་སོ་བོ་ལོད་ཀྱི་སྲས་མེར་གེན་
ཏོང་ཐའི་ཙེའི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་ཏོ་ལོ་ཀན་ཐུ་མེད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །དཱ་ཡན་
རྒྱལ་པོའི་སྲས་ལྔ་པ་ཨོ་ཆེར་བོ་ལོད་ཀྱི་ སྲས་ བརྒྱུད་ནི་ཧེ་ཤིག་ ཐེན་གྱི་ དཔོན་
བརྒྱུད་དོ། །དཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་དྲུག་པ་ཨལ་ཚོ་བོ་ལོད་ཀྱི་སྲས་ཏོར་ཀ་
10 ཆེ་ཧ་སར། དེ་ལ་སྲས་ལྔ་ལས་ཆེ་བ་ཨོ་པ་ཞི་ཨུའི་ཇེང་གི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་ཛཱ་
ཏོད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །གཉིས་པ་སྟུ་པུ་ཧའི་དར་ཧན་ནོ་ཡན་གྱི་སྲས་བརྒྱུད་
ནི་པ་རིན་གྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །དཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་དགུ་པ་གེ་རེ་པོ་ལོད་ཀྱི་
སྲས་བརྒྱུད་ནི་ཨོ་རིང་གོད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །དཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བཅུ་
པ་གེ་རེ་སེང་ཇེའི་སྲས་བདུན་གྱི་བརྒྱུད་ པ་ནི་ཧལ་ཧ་ ཚོ་བདུན་སྡེ་ བཞིའི་ དཔོན་
15 བརྒྱུད་དོ། །ལྷག་པར་གེ་རེ་སེང་ཇེའི་སྲས་གསུམ་པ་ཨོ་ནོ་ཏོ་ཨཱུའི་ཇེང་གི་
སྲས་བརྒྱུད་ཨ་སུ་ཐའི་ རྒྱལ་པོའི་ཙ་བོ་ཛེ་ ཛེ་ཐུ་ཤི་ཡེ་ཐུ་ ཧན་གྱི་སྲས་སུ་དཱ་ར་ན
ཐའི་ སྐུའི་ སྐྱེ་བ་ཛེ་བཙུན་དམ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ རྒྱལ་ མཚན་ འཁྲུངས་སོ།།
དཱ་ཡན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བཅུ་གཅིག་པ་ཆིང་ ཐའི་ ཙེའི་ སྲས་ བརྒྱུད་ནི་ཐ་ད་ རུན་གྱི་
དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །པོག་ད་ཆེང་གིས་རྒྱལ་པོའི་གཙུང་ཧ་བོ་ཐོ་ཧ་སར་གྱི་བུ་
20 བརྒྱུད་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ཐུང་ཧེ་ཙེར་གོལ་ཞེས་པ་བྱུང་། དེ་ལ་སྲས་བཞི་ཡོད་
པའི་ཆེ་བ་པཱ་ཏོན་ནོ་ཡན་གྱི་སྲས་པོར་གའི་ལས་བརྒྱུད་ པ་ནི་ཨུ་རད་ ཀྱི་དཔོན་

བརྒྱུད་དོ། །བཞི་པ་ཙི་ཙེ་གེའི་ཨུ་པ་ཞི་ཐུ་ཤི་ཡེ་ཐུའི་སྐྲས་བརྒྱུད་ནི་ཧོར་ཆེན་
ཚོ་བཅུའི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །ཡང་པྲ་ཧྭོན་ནོ་ཡན་གྱི་སྐྲས་ནོམ་ཐུ་ཧུན་ཏུ་ལེན་ཏྲའི་
ཆིང་དང་ཧ་པྲོར་པྲ་གཞྭོར་སོགས་ཀྱི་བུ་བརྒྱུད་ནི་ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་གྱི་དཔོན་
བརྒྱུད་དོ། །ཡང་པྲ་ཧྭོན་ནོ་ཡན་གྱི་སྐྲས་ཨུན་དེའི་ཨོང་ཧན་གྱི་བུ་བརྒྱུད་ནི་དུར་
པེན་ཧེའུ་ཧེད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །མོའུ་མིང་ཀན་གྱི་དཔོན་བརྒྱུད་ཀྱང་ཧ་བོ་ཐྭོ་
ཧ་སར་གྱི་བུ་བརྒྱུད་ཡིན་ནོ། །ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་གཙུང་ཧར་ཐྭོ་ཧ་ཆི་གྭའི་
སྐྲས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཐོ་གྲར་ཆག་གི་དཔོན་བྱས་ཟེར། ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་གཙུང་
ཕྲུ་ཧེ་བེལ་གེ་དེའི་སྐྲས་བརྒྱུད་ནི་ཨ་པ་ག་ཚོ་བཞིའི་དཔོན་བརྒྱུད་དོ། །ཆིང་
གིས་རྒྱལ་པོའི་གཙུང་ཨོའི་ཐྭོ་ཨོ་ཆི་གྲྭས་ཧར་ལུད་ཀྱི་དཔོན་མཛད་ཀྱང་རིགས་
བརྒྱུད་མེད་ལ། ཨུ་གེ་ལུད་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱུད་ནི་ཧ་བོ་ཐྭོ་ཧ་སར་གྱི་བརྒྱུད་པ་དྲུག་
པ་ཨེས་གལ་དའི་ནོ་ཡན་གྱི་སྐྲས་གཉིས་པ་ཨོ་རོག་ཐེ་སྨུར་གྱི་བུ་བརྒྱུད་ཡིན་
ནོ། །ཨོའི་རོད་ཚོ་བཞིའི་ནང་ཚན། ཧ་བོ་ཐྭོ་ཧ་སར་གྱི་སྐྲས་བརྒྱུད་ཨོ་རོག་
ཐེ་སྨུར་ལས་རིམ་བར་བརྒྱུད་ནས་ཧུ་སེ་ཆིང་སང་ཞེས་པ་བྱུང་། དེའི་སྐྲས་ཚེ་
བ་པྲོ་བྱུའི་མར་ཛ་ཞེས་པ་ལ། སྐྲས་ཧ་ནའི་ནོ་ཡན་ཧོང་གོར་དང་། ཧ་སྭོག་
ཞེས་པ་གཉིས་ལས། ཚེ་བ་ཧ་ནའི་ནོ་ཡན་དེས་བཙུན་མོ་ཨ་ཧའི་ཧ་ཐྭོན་བླངས་
པར་སྐྲས་ལྷ་བྱུང་བ་ལ་ཨ་ཧའི་ཧ་ཐྭོན་གྱི་པྲ་རས་ལྷ་ཞེས་གྲགས་པའི་གསུམ་པ་
ནི་གུ་ཤྲི་གེ་གེན་ཧན་ཡིན་དེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བཙུན་མོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེན་མ་
ལ་སྐྲས་ཛིག་ཞི་ཐུ་དྲ་ཡན་ཧན་དང་། ཨ་ཙ་ར་སེ་ཆེན་ཧྭོང་ཐའི་ཅི་དང་། དྲ་ལའི་
ཨ་ཡུ་ཤི་པྲ་ཡན་ཨ་པ་གའི་དང་། ཏ་ལན་ཐའི་དང་བཞི། བཙུན་མོ་འབྲིང་
མ་ལ་སྐྲས་ཚོ་རིང་ཨེལ་ཏུ་ཆེ་དང་། རྡོ་རྗེ་དྲ་ལའི་ཧྭོང་ཐའི་ཅི་དང་། ཧུ་རི་
མ་ཞི་ཨེར་དེ་ནི་དྲའི་ཆིང་དང་། མགོན་པོ་ཚེ་དབང་དང་། སང་གར་ཙའི་དང་

ལྔ། བཙུན་མོ་ཆུང་བ་ཨེང་ཏེའི་སྲས་བཀྲ་ཤིས་ཕྚ་ཀ་སྒོར་སྟེ་བཅུ་ཡོད་ལ། ཕྱི་
མ་འདིས་མཚོ་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས། སྲས་ཆེ་བ་ཛིག་ཞི་ཕུ་ཏྚ་ཡན་ཏན་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོར་བསྐོས། དེ་ལ་སྲས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ད་ལའི་ཏན་ལ་སྲས་བསྟན་
འཛིན་དབང་རྒྱལ་དང་། ལྷ་བཟང་ཏན་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་འདིས་བོད་ཀྱི་
5 རྒྱལ་ས་ལོ་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྐྱངས་ཏེ། དབུས་གཙང་གི་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་
བླ་ནས་བླར་སྤེལ་བར་མཛད། ཀུ་ཤྲི་གེ་གན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ལྔ་པ་ཚེ་རིང་ཨེལ་
དུ་ཆི་ལ་སྲས་མཁའ་འགྲོ་དང་། དར་རྒྱལ་ཕྚོ་ཤོག་ཕྭོ་ཙི་ནྭོང་གཉིས། ཕྱི་མ་
ལ་སྲས་ཚེ་དབང་དཔལ་འབར་དང་། སེར་གེན་ནོ་ཡན་དང་། ཏྚའི་ཆིང་ཧོ་
ཤི་གྭེ་ཆི་དང་། དགའ་ལྡན་ཕྚོ་ཤོག་ཐྭ་དང་། དོན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་དེ་ལྔ་ཡོད།
10 ཏྚའི་ཆིང་ཧོ་ཤི་གྭེ་ཆི་ལ་ཕྱིས་སུ་ཡུང་ཛེང་ངམ་ནའི་རལ་ཕྭོ་ཐུབ་རྒྱལ་པོས་ཆིན་
ཝང་གི་གོས་གནང་ངོ་། །བཀྲ་ཤིས་ཕྚ་ཀ་སྒྭོར་ལ་སྲས་ཐང་ལྷ་སྐྱབས་དང་།
ཆིན་ཝང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ཡོད། དེ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་བོད་
དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་སར་གཞུགས་པ་གདོགས་གཞན་ངག་ནི་མཚོ་སྔོན་གྱི་ཨུ་
གེ་ལུད་དང་མདོ་ཁམས་བོད་ཆེན་གྱི་དཔོན་བྱས་ལ། ཡང་ཏ་བོ་ཕྭོ་ཏ་སར་གྱི་
15 བུ་བརྒྱུད་ཏྚ་ལའི་ཡོ་པ་ཞི་ལས་བརྒྱུད་པ་ནི་སྐད་ཀྱི་ཨ་ལག་ཤའི་དཔོན་བརྒྱུད་
དོ། །ཏ་མོག་ལས་བརྒྱུད་པ་ནི་མཚོ་སྔོན་སྔོང་གྱི་ཐའི་ཅི་སོ་གསུམ་བརྒྱུད་
བཅས་ཡིན། གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཏོ་བོ་སོ་ཏར་གྱི་བུ་ཏོ་དའི་སོགས་བཞིའི་བརྒྱུད་
པ་ནི་ཚུང་ཀར་གྱི་ཨུ་གེ་ལུད་ཕལ་ཆེར་དང་། ཕྚ་ཀ་སྒྭོད་དང་། ཏོའིད་དང་།
ཏེ་རེ་ནུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་དཔོན་པོ་རྣམས་སོ། །ཨོ་རོ་སྭོ་འམ་རྒྱ་སེར་གྱི་རྒྱལ་
20 བརྒྱུད་ནི་ཆིང་གིསུ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཆ་ག་དའི་སྲས་བརྒྱུད་ཡིན་ལ་པོག་ཏ་ཆིང་
གིས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཐམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ནི་སྲས་བརྒྱུད་འདི་ལ་ཡོད་ཟེར་རོ། །

ཐོག་མོག་གི་རྒྱལ་རབས་ནི་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཛུ་ཆིའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
པའི་ཐེའུ་ཁེ་ནས་རིམ་པར་སུལ་ཏེ་དང་པུ་ཀ་ཐྭོར་དང་ཛང་གིར་དང་ཏ་ས་གྲྭོ་
སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་པོག་ཏ་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོས་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཞི་
གསུམ་པ་ས་བྱའི་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ཐོ་གན་ཐེ་མུར་ཨྭོ་ཏ་
ཀ་ཐྭོ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་བའི་ས་སྤྲེལ་ལོའི་བར་རྒྱལ་ 5
རབས་བཅུ་དྲུག་བྱུང་བ་ལོ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཙམ་སོང་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཐོ་
གན་ཐེ་མུར་གྱིས་སོག་པོ་ཙམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ལོ་གསུམ་དང་། དེའི་སྲས་
ཨི་ལིག་ཐུ་རྒྱལ་པོ་ནས་བཟུང་ཆ་གར་ལེགས་ལྷན་དྭོ་ཐོག་ཐྭོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་
ཤོར་བའི་ཤིང་ཁྲི་ལོའི་བར་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་བྱུང་བ། ལོ་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་
ང་བདུན་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །པོག་ཏ་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ 10
ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱངས་ཤིང་བར་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་
ཆེན་པོ་ཤོར་ཡང་ཧོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་མཛད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཆིང་གིས་
རྒྱལ་པོའི་སྲས་བརྒྱུད་དང་སྲུན་རྣམས་ཀྱི་བུ་བརྒྱུད་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆེན་པོ་ཧོར་
གྱི་ས་ཆ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རང་མགོས་དང་བསྟུན་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་དང་།
ཝང་དང་། པེའི་ལེ་དང་། པེའི་སེ་དང་། གུར་དང་། ཐའི་ཙི་རྣམས་ཀྱི་ 15
བབ་དང་མཐུན་པར་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་འབངས་མཐའ་དག་ལ་དབང་བསྒྱུར་
བར་ཡོད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྔོན་རྒྱ་དང་བོད་ལ་བྱུང་
བའི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་མང་ཡང་དེ་དག་གི་སྲས་བརྒྱུད་ནི་དེང་སང་
པོག་ཏ་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བརྒྱུད་འདི་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེར་མ་ཟད་དཱ་མིང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱང་པོག་ཏ་ཆིང་ 20
གིས་རྒྱལ་པོའི་གདུང་བརྒྱུད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཐོ་གན་ཐེ

སྲུར་ཨྭོཾ་ཏ་ཀ་གྷྭོཾ་ཏ་ཀན་ཏེས་ཧུ་གེ་ལ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཕོར་བའི་ཆེ། ཧའི་
དུ་མཁར་ལས་བྲོས་དེ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སོང་། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཧོང་གི་རིང་
ཀྱི་ས་ཆ་ནས་ བླངས་ པའི་ཐོག་ཐ་ཧྭོ་ཐའི་ཅེའི་ སྤྲས་མོ་གེ་ རེལ་ཐུ་ཞེས་བྱ་ བའི་
བཙུན་མོ་མངལ་ན་སྲིད་ཆགས་ནས་ ཟླ་བ་ གསུམ་ ལོན་པ་ གཅིག་བྲོས་མ་ཐུབ་
5 པར་རྫམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཡིབ་སྟེ་གནས་ པ་དེ་ཧུ་གེས་མཐོང་ནས་ རང་གི་བཙུན་
མོར་བྱས། ཧུ་གེ་དེ་ཉིད་ནི་རང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ཐོག་རྒྱའི་རྒྱལ་ས་དེར་བསྡད་པའི་
མིང་ནི་རྒྱའི་ཧའི་མིང་ཐའི་ཙུ་རྒྱལ་པོ་ཧུ་ཧང་ཡུ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཧོར་རྒྱལ་
པོའི་ བཙུན་མོ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། མངལ་ཆགས་པ་འདི་ད་ལྟ་ཟླ་བ་
བདུན་ལོན་ནས་བཙས་ན་དགྲའི་བུའོ་སྙམ་ནས་སྤྱང་དོགས་ཡོད་ལ། ཟླ་བ་བཅུ་
10 ལོན་ནས་བཙས་ན་རང་གི་བུ་སྙམ་ནས་གསོ་བསྐྱང་བྱེད་པས། ཡབ་ལྷའི་རྒྱལ་
པོའི་ བརྩེ་བར་དགོངས་ནས་མངལ་ན་གནས་པ་ འདི་ཟླ་བ་རྫོགས་ ནའང་ ཟླ་བ་
གསུམ་ལྷག་ པར་བསྡད་དེ་བཙས་པའི་ ཤིས་པ་སྨོན་ཅིག །ཅེས་ཡང་དང་ཡང་
དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཟླ་བ་ བཅུ་ལོན་ཏེ་མ་ བཙས་ པར་ ཟླ་བ་ བཅུ་ གསུམ་
རྫོགས་ནས་འཁྲུངས་སོ། །དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་གཞན་ཞིག་ལས་བུ་
15 གཅིག་ཀྱང་བཙས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྨི་ལམ་དུ་འབྲུག་གཉིས་འཐབ་
མོ་བྱེད་པ་ལ་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུག་རྒྱལ་བར་མཐོང་བ་རྨིས་ནས། སང་ཉིན་
ལ་མཚན་མཁན་གཅིག་ཁྲུགས་ནས་འདྲི་བས། དེས་ཞུས་པ། འབྲུག་གཉིས་
ནི་ལྷ་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་གཉིས་ཡིན། གཡས་ཀྱི་འབྲུག་ནི་རྒྱའི་བཙུན་མོའི་བུ་
ཡིན། གཡོན་གྱི་འབྲུག་ནི་སོག་པོའི་བཙུན་མོའི་བུ་ཡིན། དེ་གཉིས་པོ་གང་
20 ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་ ས་འཛིན་ པའི་ བསོད་ ནམས་ མི་ཆུང་བ་ ཞིག་ཡིན་ཞུས་ པས།
རྒྱལ་པོ་དེས་བསམས་པ། བུ་འདི་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་བུ་ཡིན་པ་ནི་

འདྲ་བ་ལ། ཆེ་བ་ནི་སྔར་དགྲ་བོས་རྐུང་མར་བྱས་པའི་བཙུན་མོའི་བུ་ཡིན
པས། དེ་རྒྱལ་སར་བསྐོ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་སྙམ་ནས། སྲས་ཆེ་བ་དེ་མཁར་
ཆེན་པོ་གཞན་ཞིག་བརྩོས་ནས་དེར་བསྡད་དུ་བཅུག་གོ །དེ་ལྟར་ཐའི་ཙྪ་རྒྱལ་
པོ་ལོ་སོ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་ང་ལྔ་ལ་གཤེགས། དེ་
རྗེས་དེའི་སྲས་གཉིས་པ་ཅན་ལྦྲིན་ཁྲི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་སྟེང་ས་སྟག་ 5
ལོར་རྒྱལ་སར་བསྡད་ནས་ཟླ་བ་བཞི་ཙམ་ལོན་པ་ལ་སྔར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོ་
གན་ཐེ་སྨུར་གྱི་བཙུན་མོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་རྒྱལ་བུ་དེས་སོག་པོའི་དམག་སྟོང་
ཚོ་དྲུག་དང་། ཛུར་ཆེད་ཀྱི་དམག་ཁྲི་ཚོ་གསུམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག
གི་དམག་དཔུང་བཅས་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་ རྒྱལ་པོ་ཅན་ལྦྲིན་བསྐྲད་
ཅིང་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོག་ནས་ཨོ་ཏ་ཀ་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་དེས་དགུང་ལོ་སོ་ 10
གཉིས་ཐོག་ས་ཡོས་ལོར་རྒྱལ་སར་གཞུགས་པའི་མིང་ནི་ཡུང་ལུ་ཞེས་བཏགས་
ལ་ལོ་ཉེར་གཉིས་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་ང་གསུམ་ལ་གཤེགས།
དེའི་སྲས་ཟྙེན་དེ་སྟག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་གི་སྟེང་ལྕགས་གླང་ལོར་རྒྱལ་སར་
བསྡད་དེ་ལོ་བཅུ་ལོན་ནས་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཅིང་དུང་ཏ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་
སུམ་ཅུའི་ཐོག་ལྕགས་ཕག་ལོར་རྒྱལ་སར་འཁོད་དེ་རང་ལོ་སོ་གཉིས་ལ་ 15
གཤེགས། དེའི་སྲས་ཅིང་དེའི་ཁྲི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་ཤིང་སྟག་
ལོར་རྒྱལ་སར་བསྡད་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་ས་ཏའི་ལོར་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཐའི་ཙི་ཨེ་
སེན་དང་གཡུལ་འགྱེད་པ་ན་ཨེ་སེན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་གསོན་པོར་བཟུང་ནས
འཁྲིད་པས། དེའི་གཅུང་པོ་ཅི་ནང་བྲི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་ས་ལུག་ལོར་རྒྱལ་
སར་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ་གཤེགས། དེ་རྗེས་སྔར་གྱི་ཅིང་དེའི་ 20
རྒྱལ་པོ་དེས་གཅུང་ཅི་ནང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའི་ལོ་ལྔ་པར་ཧོར་གྱི་

ས་ཆ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་དེ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐོག་མེ་ཡོས་ལོར་
ཡང་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཕྱིའན་ཤུན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་མཚན་བཏགས་ལ་ལོ་བཅུ་
བདུན་གྱི་བར་བཞུགས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཆིང་ཏྭ་སྟག་
ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རང་ལོ་ང་གསུམ་ལ་
5 གཤེགས། དེའི་སྲས་ཧྭང་ཅི་སླུལ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་དགུའི་སྟེང་མེ་ལུག་ལོར་
རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ང་དྲུག་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ཡུ་ཙུང་ཅིང་དཱ་བྲི་ལོ་
བ་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུའི་ཤིང་གླང་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རང་ལོ་ང་ལྔ་ལ་
གཤེགས། དེའི་སྲས་ཞི་ཙུང་ཙ་ཅིང་ཏ་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞིའི་ལྕགས་སྦྲུལ་
ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རེ་བརྒྱད་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་ལུང་ཅིན་ཏ་
10 ལོ་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ང་གཅིག་ལ་གཤེགས། དེའི་
སྲས་ཞེན་ཙུང་ལྷན་ལི་ཕག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཆུ་བྱ་ལོར་རྒྱལ་སར་
བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལ་གཤེགས། དེའི་སྲས་དའི་ཅིང་སླུལ་ལོ་བ་
དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཐོག་ལྕགས་བྱའི་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་
གཤེགས། དེའི་གཅུང་ཕྱིའན་ཅི་འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་ཆུ་ཁྱིའི་
15 ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་རང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལ་གཤེགས། དེའི་ཚ་བོ་ཐུང་
ཅིང་ཕག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་ཐོག་ས་སྦྲུལ་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་
ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་རྒྱལ་སྲིད་ཤོར་རོ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མིང་ནི་
དཱའི་མིང་སྟེ་མངའ་ཐང་ནི་བྱང་དང་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལམ་དབང་པས་ཧོར་གྱི་
སྐབས་ལས་ཞན་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་དག་ལ་ངོ་ཤེན་དུ་མཐོ་བ་ཧཱན་དང་ཐང་
20 གར་གྱི་དུས་ལས་མི་དམན་པ་ཉིད་དོ། །གནམ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་
གི་རིང་ལ་ས་སྐྱོང་བཅུ་དྲུག་བྱུང་སྟེ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་

གཉིས་མ་གདོགས་པ་རྣམས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

གནས་མིན་ཏ་ཙང་དྲང་པོ་ཡང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བརླག་པ་ཡོད།

མདའ་ཡིས་ཕ་རོལ་གསོད་པ་འམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་འཆག་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏ་ཙང་འཇམ་ཐལ་ཆེས་པས་ཉུག་རྩུམ་པ་དང་བློན་པོ་ངན་པའི་རིགས་ལ་སྨ་ ཐག་ཤོར་ བས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ འཁྲུགས་པ་ མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་བཅུ་པ་ཨུ་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

ཆང་འཐུང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་མི།
བདག་ལ་ཕན་དང་གཞན་ལ་བདེ་མི་ནུས།
རྨོངས་དང་མདོག་ངན་བྱེད་པ་ཆང་ཡིན་དེ།
ཇི་ལྟར་ཏ་ལའི་དུག་བཞིན་དེ་མི་བཏུང་།

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཆང་གིས་འཇིག་རྟེན་བརྙས་འགྱུར་ཞིང་། དོན་ཡལ་ནོར་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར།
རྨོངས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་བྱེད། དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆང་ནི་སྤོངས།

ཞེས་དང་། ཡང་དགའ་བ་ཅན་གྱི་མདོ་ལས་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཚེ་འདི་ལ་ནོར་ཟད་པ་དང་། ནད་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་མོ་དང་རྩོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཉེས་དམིགས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་ནག་ཆང་གི་འདམ་དུ་བྱིང་ བ་ དང་ ལྷག་པར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

བུད་མང་གཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་། གསང་དང་བཅིང་བ་སྤྱོད་འགྱུར་ཞིང་།
དམྱལ་སྲུངས་རྣམས་ཀྱིས་སྲེག་པ་དང་། ངེས་པར་འཆིང་བའང་སྤྱོད་པར་འགྱུར།

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

གཡན་པ་ཕྲུགས་ན་བདེར་འགྱུར་བ། དེ་བས་གཡན་པ་མེད་པ་བདེ།

དེ་བཞིན་འཇིག་ཅེད་འདོད་ལྡན་བདེ། འདོད་པ་མེད་པ་དེ་བས་བདེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བུད་མེད་སོགས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་མང་
5 བ་ལ། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་བུད་མེད་ལ་རོལ་རྩེད་དང་བག་མེད་ལ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མང་པོས་འཁྲུགས་པའི་ས་བོན་བཏབ། བཅུ་
གཅིག་པ་ཞི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ནི་བོན་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ལོ་བྱིས་པ་
མ་རབས་པས་བསྒྱུར་དུ་བཅུག་ཅིང་། རང་ཉིད་བོན་སྒོང་ཕྱེད་བཞིན་པར་གནམ་
ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་བཞུགས་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ཤིན་ཙུང་རྒྱལ་པོས་
10 གཟུགས་པོ་མི་མཛེས་པ་ལ་ཞལ་སྤྲིངས་པས་ལན་ཡང་ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་
གནམ་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ བཞུགས་ཀྱང་བློན་པོ་རྣམས་ ལ་ འཇལ་ ཁ་གཉིས་
གསུམ་ཙམ་ལས་མ་གནང་བར་མལ་ཞེན་ཁྲི་ནས་དུས་ཡུན་རིང་ཕྱུལ་བས་ཡས་
མས་ནང་སྒྲིབ་ཀྱི་ན་བུན་ཆེན་པོས་འཁྲུགས་པའི་སྦྱུ་གུ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱི་
བར་བསྐྱེད་སྤྲིངས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ། རྒྱལ་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཁྲུང་ཅིང་རྒྱལ་
15 པོའི་དུས་སུ་སྨིན་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཧྲག་དཔོན་ལི་ཟི་ཆེང་གི་ལག་ཏུ་ཤོར་ཏོ།། །།

དེ་ནས་རང་ཅག་ཆེན་པོ་དཱའི་ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་ནི། ཧོར་ཡུལ་གཡོན་ཕྱོགས་
ཀྱི་ས་ཆའི་ཚྭོལ་ཀིར་མོང་གོལ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་སྡེ་ནས་གྱེས་ཏེ་འོངས་པ་སྟོན་གྱི
ཇུ་ར་ཆེད་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་གྱི་རིགས་ སམ་ སྟོན་ཆུ་གན་ ཨ་གྲོ་ལའི་ཉེ་འདབས
སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་མཚོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་སྐབས་ སྐབས་ སུ་ལྷའི་བུ་
20 མོ་དག་ཡོངས་ནས་ལུས་ཁྲུས་པ་དང་། སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཁྲུས་བྱས་པའི་ཚེ་བུ་
མོ་ཞིག་གི་གོས་ལ་ལྷའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཀ་ཀ་ཞིག་གིས་རྩི་ཐོག་དམར་པོ་གཅིག་

བཞག་པ་དེ་ཐོས་པ་དང་སྦྲུམ་པོར་གྱུར་ཏེ་ལྷ་ ཡུལ་ ད་འགྲོ་མི་ ཐུབ་པར་ དེར་བུ་
གཅིག་བཙས་ཏེ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་རྒྱ་ལ་བསྐྱུར་བས་མན་ཛུའི་མི་རྣམས་
ཀྱིས་རྙེད་ནས་གསོས་པའི་བུ་དེ་ལས་མཆེད་པའི་ཨཽར་ཧ་ཆི་ཝཱ་ གཡོར་ཞེས་བྱ་
བ་དཔའ་ཞིང་མཛངས་ལ་རྟུལ་ཕོད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་
ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། 5

རང་གི་ཉིང་འཛུགས་འདོད་པ་ཡིས། གཞན་གྱི་ཕན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།
ཉིང་འཛུགས་སྤྱོར་བ་མ་བྱས་པའི། བསྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔའ་བོ་དེས་གཞན་ཕན་ལ་དུས་ཀུན་དུ་བརྩོན་ཞིང་།
མི་མ་རུངས་པ་རྣམས་དྲག་པོས་ཚར་བཅད། མི་ཞན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར
བརྩེ་བས་འཕངས་ཤིང་བསྐྱངས། རང་གི་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ལ་བུ་བཞིན་ 10
སྐྱོང་བར་མ་ཟད། མི་གཞན་ཁྲི་ཚོ་ལྷག་ལ་མཉེས་གཤིན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག
ལ་མགྲོན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་རྒྱུན་པར་བཀུར་ཞིང་བསྐྱངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས། དེ་དག
གིས་དེའི་སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་གྲགས་པས། དཔལ
མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བྱ་བ་མ་ཡིན་མི་བྱེད་ཅིང་། བཤམས་པ་འཕྲོས་ལ་ཕེབས་པ་དང་། 15
ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཐག་བསྲིངས་པའི། སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་སུས་མི་བཀུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔའ་རྩལ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་མགོ་བཏགས་བྱས
ཤིང་། བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་པ་མཐའ་དག་དང་། མན་ཇུ་གསར་རྙིང
དང་། སོག་པོ་ཁ་ཤས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་། དེའི་སྲས་གཉིས་པ་ཧོང་ཐའི
ཅི་ཆུ་འབྲུག་ལོ་བ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་ནས་དམག་དཔུང་སྡེ་བཞིའི་བདག་པོར་བྱས 20
ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་སུ་དམག་ དྲངས་ ནས་དེའི་ དམག་ དཔོན་སུང

ཐེང་ཞེས་པ་བཅོམ་ནས་མཁར་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པས། དེའི་མངའ་ཐང་ཆེས་
ཆེར་གྱུར་པ་སྤྱི་ལྷག་པར་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞིའི་ཤིང་ཕག་ལོ་ནས་ཇོར་ཆེན་ཆོ་བཅུའི་
སྡེ་དཔོན་སོགས། སོག་པོའི་སྡེ་དཔོན་མང་པོ་འབངས་བཅས་ཀྱིས་མགོ་
བཏགས་བྱས་པ་དང་། རྒ་གར་ལེགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་གཉིས་དང་
5 ཐའི་ཅོ་གཉིས་བཅས་མགོ་བཏགས་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཐམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་བས།
དེའི་མངའ་ཐང་སྤོབས་འབྱོར་ཆེས་ཤིན་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཏ་པོ་
ཐྭོ་ཏ་སར་གྱི་སྲས་བརྒྱུད་ཇོར་ཆེན་ཆོ་བཅུའི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་གཙོས་བྱས་པའི་
སོག་པོ་ཆོ་བཞི་བཅུ་དང་། མན་ཛུ་ཛུར་ཆེད་སོགས་མི་སྡེ་མང་པོས་བགྲོས་
བྱས་ནས། ཨ་གྲོ་ད་ཨུ་རུ་ཞི་ཡིག་ཆེ་དེ་གེ་དུ་ཨེར་དེམ་ཐུ་ནའི་རམ་ཐ་ཧྭོ་པོག
10 ད་སེ་ཆེན་ཐའི་ཙུང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཟེངས་བསྟོད་བྱས་ཏེ་མངའ་གསོལ་ལོ། །རྒྱལ་
པོ་དེས་སྲུག་དེན་མཁར་ལ་ལོ་དྲུག་ཏུ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་སོ། །དེ་ནས་ཤིང་སྤྲེལ་
ལོར། ལྷའི་དམག་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ཡུལ་དབུས་སུ་ཆས་
ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས།

རྩུབ་པས་རྩུབ་པ་ཐུལ་འགྱུར་གྱི ། །ཞི་བས་འདུལ་བར་ག་ལ་ནུས།
15 ཐོལ་མིག་བསྡིགས་དང་བཅད་པས་གདོན། ཞི་ཆོས་དེ་ཡིས་དག་ཏུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཇག་དཔོན་ལི་ཟི་ཆིང་སོགས་ཇག་རྐུན་མི་བསྲུན་པའི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་དེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲས་ཐའི་ཙི་ས་སྟག་ལོ་དགུང་
ལོ་བདུན་ལོན་པ་དེ་པེའི་ཅིང་ཕོ་བྲང་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའི་
མཚན་ཞི་ཙུ་གཱའུ་ཀ་ལེག་སེན་ཧྭང་ཏཱི་ཨོ་ཡེ་པེར་ཛ་སག་ཆི་ཤུན་ཊི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
20 ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་
འཚོངས་པར་མཛད། མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ།།

ལུགས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག །ལོ་
བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱངས་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ལ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་
གཤེགས་སོ། །ཞི་ཙུ་ཧྭང་ཏི་འདི་ཡི་སྲས་ཞིང་ཙུ་ཨུ་ཇུ་ཞི་ཡིལ་ཐུ་ཧྭང་ཏི་བདེ་
སྐྱིད་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟའི་ལོ་བ་དགུང་ལོ་དགུའི་ཆུ་སྟག་ལོ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་སར་ལོ་
རེ་གཅིག་ལ་བཞུགས་ཤིང་གནམ་འོག་པ་ཡོངས་ལ་མངའ་བསྒྱུར་ཞིང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་མན་ཇུའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་བསྟན་
པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་སྲས་བཅུ་བཞི་པ་ཞི་ཙུང་ཡུང་ཀྲིང་ནའི་རལ་
ཕྲོ་ཐུབ་རྒྱལ་པོ་ཆུ་ཡོས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ལ་ལུགས་གཞུང་
ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་སོ། །དེ་རྗེས་ཡུང་ཀྲིང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གནམ་བསྐོས་ལྷ་
ས་སྐྱོང་བའི་ཞང་ཧྭང་ཏི་ཁྲུན་ལུང་ལྷུགས་ཡོས་ལོང་དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་གི་སེ་
འབྲུག་ལོར་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་
བའི་སྒོ་ནས་གནམ་ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་ལུས་ཅན་རིས་སུ་མ་མཆིས་པ་ཐམས་
ཅད་རྗོགས་ལྡན་གཉིས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་བཀོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐའི་
ཞང་ཧྭང་ཏིའི་སྲས་སའི་ཞི་ཡལ་ཐའི་ཡི་ཙུ་གེལ་ཐ་ཙུ་ཅིང་རྒྱལ་པོ་ཟླུགས་འབྲུག་
ལོ་བ་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་གྱི་མེ་འབྲུག་ལོར་གནམ་གྱིས་བསྐོས་ཏེ། གནམ་འོག་
པ་ཡོངས་ལ་བསོད་ནམས་དང་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཆེན་པོའི་
དབང་ཕྱུག་ལ་མངའ་བརྙེས་ནས་བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བར་
མཛད་བཞིན་པ་འདི་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐལ་དྲིན་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །

ཆེར་སྐྱིགས་དུས་འདིར་ས་སྐྱོང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས།
སྐྱེ་རྒུའི་ཕན་བདེ་འཇོམས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཆེ།
ཐུབ་པའི་བང་ཆེན་གསང་འཛིན་བདག་པོ་ནི།

མི་རྟེའི་ཚུལ་དུ་བྲོན་པ་ཨེ་ཧོ་མད།

ཐོད་རྗེ་སྲོང་བཙན་རྣམ་ཐར་ཇི་བཞིན་དང་།
སྒྱུ་མའི་སེང་གེས་སྒྱུ་མའི་གླང་འཇོམས་བཞིན།
བརླང་པོར་སྤྱོད་རྣམས་བཙོམ་ཆེ་ཧོར་ཡུལ་འདིར།
5 རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་དཔྱིད་དུ་གྱུར།

ཕྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་རྟབ་མོར་བསྟན་གྱང་ཉམ་ཐག་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་དམ་དུ་འཁྲུད།
ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་བཟུང་ནའང་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་ལྷག་བསམ་འོ་མའི་རྒྱ་
མཚོ་རྫོལ།
ས་ཡི་ཚངས་པ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་བཟང་སྐུ་དྲིན་
10 གཟུགས།
དང་བའི་ཡིད་མཚོར་ཤར་ཆེ་ལག་པའི་འདབ་བརྒྱ་སྟོང་གར་མི་ཟུམ་དཔྱོད་
ལྡན་སྲུ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་
15 ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་
20 ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་

དབང་དུ་གྱུར་པས། དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་པ་མཐའ་
ཡས་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་ཅིང་།
ལྷག་པར་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་གྲགས་
ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱོན་པའི་བཞི་པ་རྣམ་འདྲེན་དོག་དུ་གྱུར་པ་མཉམ་མེད་
ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་ནི། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། 5

དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ།
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་།
བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་བཞི་འཇོམས་མཛད་པ།
བཅོམ་ལྡན་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་དེ་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། 10
བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཏེ། མཐར་སྐུ་
བཞིའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ཚུལ་ནི། སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གངྒཱའི་ཀླུང་
གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པའི་དུས་དེར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་ 15
མཚོའི་རྡུལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་མདུན་དུ།
ཞིང་མ་དག་པ་མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་། སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་མི་དགེ་བཅུ་ཚངས་
པར་སྤྱོད་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་བ་
རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་ལྷག་པར་གཟིགས་ནས། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་
བཏབ་སྟེ་ཐུགས་བསྐྱེད་དོ། །བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་ 20
བསགས་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་

སུ་གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཚོགས་རྫོགས། ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་
གྲངས་མེད་གཉིས་པའི་ཚོགས་རྫོགས། ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་གསུམ་
གྱི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་ གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་ པའོ། །དེ་ ཡང་ མཚོན་ན་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྔོན་སློབ་པ་ ལམ་ གྱི་ གནས་ སྐབས་སུ་
5 རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཧེ་བཟངས་ཞེས་བྱ་བར་གླིང་གཅིག་གི་འཁོར་ལོས་ བསྒྱུར་བ།
ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རང་གི་ལུས་ལས་འོད་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
ཟླ་འོད་ཅེས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་རྒུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་
དུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ལ། རི་སྦྱོས་ཀྱི་ངད་ལྡན་ན་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ་དྲག་པོའི་
མིག་ཅེས་བྱ་བས། རྒྱལ་པོའི་ཡན་ལག་གི་མཆོག་དབུ་བསླངས་པ་ལ་སྦྱིན་
10 པའི་ཕྱིར་ བྲམ་ ཟེ་དེ་ཁྲིད་ ནས་ནོར་བུ་ རིན་པོ་ཆེའི་ སྙིང་པོའི་སྐྱེད་མོ་ཚལ་ དེའི་
དབུས་སུ་ཙམ་པ་ཀའི་ཤིང་ཡོད་པ་དེར་སོང་བས། ཚལ་དེའི་ལྷ་མོས་བྲམ་ཟེ་
སྡིག་ཅན་ཁྱོད་ཉེས་པ་མེད་པ་འདིའི་མགོ་ཇི་ལྟར་གཅོད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་
རྒྱལ་པོས་ལྷ་མོ་དེ་བཟློག་སྟེ། ལྷ་མོ་ངས་སྔོན་ཚལ་འདི་ཉིད་དུ་མགོ་སྟོང་སྟེད་
གཏོང་བར་བྱས། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པས་
15 ཞུས་པར། སྟོན་པས་སྔོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྲག་དང་ཀང་བྱིན་པའང་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་དང་། མིག་བྱིན་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཚད་ལས་
ཆེས་ལྷག་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་གང་པོས་ཞུས་པ་ ལས་ ཀྱང་།
མོའུ་དགལ་ངས་གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་གཅིག་གམ། བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་སྟོན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་
20 རྣམས་ལ་རང་གི་ཤ་དང་ཁྲག་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་པ་དག་བརྗོད་ན་ཡང་མཐར་
ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ མཚོན་པའི་ཞིན་ཏུ་ དཔག་ པར་

དཀའ་བའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསགས་པའོ། །མཐར་སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཡང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
མདོ་ལས།

རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་མཛེས་པ་ཡི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། 5
གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་སྟེང་བཞུགས་ནས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་
སངས་རྒྱས།

སྤྲུལ་པ་པོ་དེ་འདིར་འཚང་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་ཡོད་པའི་འོག་
མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་རང་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ 10
ཆོས་སྐུ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་
དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་
ལ་རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་སོགས་འཇོག །གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་འཇོག་གོ །གཉིས་པ་ཡེ་ 15
ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་
པ་ཐམས་ཅད་འཇོག་གོ །གསུམ་པ་གཞན་དོན་གྱི་སྐུའི་གཙོ་བོ་ལོངས་སྐུ་དེ་ནི་
ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་དེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ཆོས་
ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ 20
ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དུས་ངེས་པ་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་

འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆོག
གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་ཇོ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་བར། སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།
5 སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་ནི་འཕོ་བ་དང་།
ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་།
བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས།
10 ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མིའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ
གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི
མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ
ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི
15 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང
དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན
དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང་ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་བྱེ་བ
ཕྲག་བརྒྱའི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་རོལ
རྩེད་མཛད་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང
20 བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་དང་།
བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི

འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། མྱ་ངན་འདས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་
དུ་སྟོན་ཏེ། ཞིང་འདིར་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོན་པ་ན།
ཞིང་གཞན་དུ། ལ་ལར་སྐྱ་བལྟམས་པ་དང་། ལ་ལར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ལ་
ལར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་
དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟོ་ 5
བ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་བཟོའི་ཡུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁས་པའི་པི་ཝཱ་ཀ་སྨར་སྤྲུལ་
པ་ལྟ་བུ་འཛོག །གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ། རྒྱལ་བློན་དང་། བྲམ་ཟེ་
དང་། ཁྱིམ་པ་དག་དང་། བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་།
དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྣོད་བཅུད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་
སྐུ་རྣམས་འཛོག །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་ 10
མའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འོན་གཞན་དོན་ཇི་
ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། ཇི་སྐད་དུ།

ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་།
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ།
ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་ཏེ། 15
ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་དོ།།
དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ དཔེ་བྱད་བཟང་
པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་ཤིང་། གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་ལ་གསུང་
དབྱངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྐད་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས། 20
ཐུགས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ། འཕྲིན་ལས་ནི། མདོ་ལས།

རྒྱ་མཚོ་ཆུ་སྲིན་རྣམས་ཀྱི་གནས། དུས་རླབས་ཡོལ་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད།
གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྲས་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད།

5 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་
གཡེལ་བར་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་ཅིག་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་གཞན་
དོན་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པས་ན། སྟོན་པ་ཐུགས་
རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་ཡིད་དོག་
གིས་ནི་གཡོགས། བདག་ལྟའི་མདུད་པས་ནི་ཅིངས། ང་རྒྱལ་གྱི་རི་བོས་ནི་
10 ནོན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་ནི་གདུངས། ཞེ་སྡང་གི་མཚོན་གྱིས་ནི་རྨས།
འཁོར་བའི་དགོན་པར་ནི་ཞུགས། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་ཆུ་བོ་ལས་མ་བརྒལ་ཏེ་སྡུག་
བསྔལ་བར་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྫུ་འཕྲུལ་
གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། ཐུགས་
ཀུན་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་གྲངས་ལས་འདས་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་
15 ཁམས་དང་བསམ་པ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་བླ་
ན་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས།
རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་ནས།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
20 ཏེ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བྱས་པས་གྲངས་མེད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་མཛད། སྐྱེས་པ་རྣམས་

སྨིན་པར་མཛད། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་མཛད། གྲོལ་བ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲལ་དང་ཕུགས་ཀྱི་རེ་བ་མཐའ་དག་སྐོང་བར་མཛད་དེ། སྐལ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་སྣང་ངོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་། དོན་དངོས་གནས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་མེད་དེ། གསེར་འོད་ལས། 5

སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་འདའ་བ་སྟོན་པར་མཛད།

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དཔྱིག་གཉེན་གྱི་ཞལ་ནས།

ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། 10
བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ།

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལམ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞེས་པ་མྱང་འདས་དང་། ཆོས་ 15 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ཡིད་ཡུལ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་གཞོན་ནུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་སྤྱོད་ཅེས་པ་བསོད་ནམས་དང་། བྱིས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་གཅེས་པར་འཛིན་ཞེས་པ་ཚེ་དང་། ཆོས་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་ཞེས་པ་གསུང་རབ་དང་། ལུས་འདི་རྒས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དང་། དགེ་སློང་གི་ཆོས་ཞེས་པ་ 20 ངེས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་དང་རིགས་ཆོས་ཞེས་པ་ཆོས་ལུགས་དེ་བཅུ་ལ་

འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་འདིའི་ཆོས་ནི། རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས།

སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཞུགས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་
5 ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དམ་
པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཞིའི་
ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཞེས་པས་བསྟན་
པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐབས་ཤེས་གཉིས། མྱ་ངན་འདས་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་
འབྲས་བུའི་ཆོས་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དང་། གསུང་རབ་ཅེས་པས་
10 བསྟན་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་
བརྗོད་བྱེད་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས།
དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ། ཞེས་
དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཚན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་།

ཐོག་མར་བར་དང་མཐར་དགེ་བ།

15 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས།

དད་དང་དགའ་དང་བློ་རྣམས་ཀྱི། རྒྱུ་ཕྱིར་ཆོས་འདི་དགེ་བ་ཡིན།
ཞེས་པས་བཀྲལ་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་དེ་དང་པོར་ཐོས་པས་
མ་ཤེས་པ་ཤེས་ནས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཐོག་མར་དགེ་བ། ཐོས་པའི་དོན་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས
20 ཚུལ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་བསམ་པས་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་ནས་ཡིད་ལ་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བར་དུ་དགེ་བ། བསམ་བྱུང་

གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་
བསྒོམས་པས་བློ་འམ་དེ་ཁོ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐ་མར་དགེ་བའོ། །དམ་པའི་
ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། 5

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་
ཡོད། ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་།
མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡོད།
བཀའ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡོད་ལ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་
འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། ། 10
རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་
རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་དོན་
གསལ་བར་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ཡོད་དོ། །བསྟན་
བཅོས་ཞེས་པ་ནི་འཆོས་དང་སྐྱོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ 15
དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་།
ངན་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ།
འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ།
གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། 20

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་རང་ཉམས་སུ་བླང་བའི་སྐྱེ་བོའི་དག་

གསུམ་དང་ཉེས་སྤྱོད་ལས་འཚོས་ཞིང་། འབྲས་བུ་ངན་སོང་འཁོར་བས་མཚོན་
པའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པས་ན་བསྟན་བཙོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་
བཀའ་ཡང་བསྟན་བཙོས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ནི།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་
5 ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་དང་། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ས་
བཅུ་དང་། ལམ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཛོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷའི་བུ་
བློ་གྲོས་རབ་གསོན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཙོས་གཉིས་སུ་འདུ།
10 ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་པ།
དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤཱཀྱའི་བསྟན་པ་ཡང་།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
མཛོད་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ་དག་ནི། འཕགས་པ་འོད་
15 སྲུངས་ཆེན་པོ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་། གསང་བའི་
བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བསྡུས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་རིམ་
པར་དཔལ་མགོན་ འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་
སོགས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རྒྱན་དྲུག་ མཆོག་གཉིས་ སོགས་པཎྜི་ཏ་དང་ གྲུབ་པ
20 ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་
དུ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུས་དེ་ནས་ལོ་ཅིག་སྟོང་བཅུ་གསུམ་ལོན་ པའི་ཚེ། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་ཆེན་པོ་ཐཱན་གྱི་མིང་ དཱི་རྒྱལ་པོའི་དུས་ སུ་ རྒྱ་གར་ ནས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་རིགས་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཧེ་ཏྲ་དང་། པཎྜི་ཏ་ཛྙ་ར་ན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་བྱོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེས་བསུ་བ་དང་བཀུར་སྟི་མཛད་དོ། །དེ་ལ་གཉུག་མར་གནས་པའི་བོན་པོ་ཏོའུ་ སིའི་ རྣམས་ ཕྲག་དོག་ བྱས་དེ་ ལུགས་ སྲོལ་མི་ 5 མཐུན་པ་འདིར་དར་མི་རུང་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱ་ མཚན་ མང་པོ་ཞུས་པ་ལ་ རྒྱལ་པོས། འོ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས་གང་མ་ཚིག་པ་དེ་མཆོད་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་བཞིན་བྱས་པས། ཏོའུ་སིའི་ཆོས་རྣམས་ཚིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མེའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པས། ཏོའུ་སིའི་གཙོ་བོ་སེ་ལོའུ་དང་ཆུ་ཤན་ཤིན་གཉིས་མེ་ལ་ འཆོར། པཎྜི་ཏ་ གཉིས་ ནས་ 10 མཁར་འཕགས་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཡ་མ་བྲང་ བསྟན་ པས་ རྒྱལ་བློན་ འབངས་ དང་བཅས་པ་ཆོས་ལ་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས།

ཝ་སྐྱེས་སེང་གེར་གདོགས་མིན་སྒྲོན་མེ་ནི།
ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་དེ།
མཚོ་ཕྲན་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་མི་ཆེ། 15
སྤུང་ཚུ་རི་བོའི་བརྫིད་ལ་རི་ཕྲན་མིན།

ཆོས་སྤྲིན་སྐལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་།
ཆར་གཙང་འགྲོ་བའི་ས་བོན་ལ་ཞུགས་པའི།
སྡོན་མེད་བྱ་བ་ད་ལྷ་མངོན་སུམ་མཐོང་།
ཕྱོགས་ཀུན་འགྲོ་བ་མང་པོའི་འདྲེན་པར་གྱུར། 20

ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟགས་པ་བརྗོད་དོ། །ཧེ་ནན་ཧྥུའི་མཁར་
དེར་པེའི་མ་ཐྲེས་གཙོ་བའི་ལྷ་ཁང་བདུན་དང་། བཙུན་མའི་ལྷ་ཁང་གསུམ་
བཞེངས། ·རྒྱལ་པོས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བླངས། སློན་ཆེན་འགའ་ཞིག་
གིས་གཙོ་བྱས་པའི་མི་སྟོང་ལྷག་ རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ རྒྱལ་ བའི་
5 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ མཛད་པ་ ནས་དེང་ སང་གི་ བར་དུ་ཡང་
འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་སོ། །ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
ཡུམ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས། ང་ཡོངས་སུ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡུལ་དབུས་ནས་ལྷོ་
10 ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་ནས་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་མཐར་བྱང་ནས་བྱང་དུ་
དར་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ལྟོས་པའི་བྱང་ ཤར་གྱི་བོད་ དང་ཧོར་
གྱི་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ་གསུངས་ལ། ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས
ཀྱང་། ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་ བརྒྱ་ན་ གདོང་
15 དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པས་གཙོ་བོར་
བདག་གི་བླ་མ་གང་ཐང་ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་ པས། བླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་
འཁྱིལ་དུ་བསྟན་པ་དར་ཚུལ་ལུང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ལ། ཚིག་
གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་མང་ བས་སོག་ ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ དར་ བར་ ལུང་
བསྟན་པར་ངེས་བཟུང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ལོ་སེ
20 ཡོས་དང་ཆུགས་འབྲུག་གང་ལ་བྱས་ཀྱང་ལས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལས་ཆེས་
སྔ་བར་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་དུ་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་བྱིན་པས་དེ་འགྲིག་པར་

དཀའ་ཞིང་། ཕྱོགས་འདིའི་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཕལ་ཆེར་ཆོས་རྒྱལ་དུ་སྣང་ལ་ཧོར་
གདོང་དམར་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པས། ཡུལ་འདིར་རབ་བསྟན་པ་དར་བ་ཙམ་སྔ་
སོར་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་ནི་ལུང་བསྟན་གྱི་
ལོ་དང་ཤིན་དུ་འགྲིག་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ཡིན་པར་མཁས་པའི་
མཆོག་གྱུར་སུམ་བླ་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས་རྗེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ 5
པ་ནི་ཤིན་དུ་འཐད་པར་ཁམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་མེ་ཡོས་ལ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་མེ་ཡོས་ལོ་དེ་ཉིད་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཞེ་གཅིག་སོང་
བའི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཡོས་ལོར་སའི་ཚངས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བོག་ད་
ཆིང་གིས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ས་ཆ་དབུས་ནས་གཙང་དུ་སི་སྣ་བསྐྱང་སྟེ་ས་སྐྱ་པ་
ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་མཆོད་ཡོན་མཛད་དེ་དབུས་གཙང་ནས་ 10
རྟེན་གསུམ་གདན་དྲངས་ནས་དེ་དག་ལ་སོག་པོ་ཀུན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་
ཐོབ་སྟེ་མཆོད་ཅིང་དགེ་བསྙེན་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་བྱུང་བ་ནས་སོག་ཡུལ་དུ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་དབོན་བརྙེས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་གི་ཉི་ཟླ་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་
དབྱར་མཚོ་ལྟར་སྤེལ་བར་མཛད་པས་བོག་ད་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ཧོར་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་
མཐའ་དག་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྐྱང་བའི་རྩ་ལག་དམ་ 15
པར་གྱུར་དོ། །དེས་ན་སོག་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཐོག་མར་དར་ཚུལ་ནི་དཔལ་ལྡན་
ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ལས། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་
སྲས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ཡང་ས་སྐྱ་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པ་ནི་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཁོན་གྱི་གདུང་
བརྒྱུད་ནི་འོད་གསལ་ལྷ་ལས་ཆད་པ་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱུད་ནས་འཁོན་སྐུའི་དབང་ 20
པོ་སྐྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་

དཀའ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསགས་པའོ། །མཐར་སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཡང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
མདོ་ལས།

རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་མཛེས་པ་ཡི། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། 5
གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་སྟེང་བཞུགས་ནས། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་
སངས་རྒྱས།
སྤྲུལ་པ་པོ་ནི་འདིར་འཚང་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་ཡོད་པའི་འོག་
མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་རང་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ 10
ཆོས་སྐུ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ
དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་
ལ་རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་སོགས་འཇོག །གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་པའི་སྤངས་པ་འཇོག་གོ །གཉིས་པ་ཡེ་ 15
ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་
པ་ཐམས་ཅད་འཇོག་གོ །གསུམ་པ་གཞན་དོན་གྱི་སྐུའི་གཙོ་བོ་ལོངས་སྐུ་དེ་ནི་
ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ཆོས་
ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་བ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་བསྐོར་བ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ 20
ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དུས་ངེས་པ་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་
ཤིང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གདམས་པ་བསྐུལ། བྱང་དེ་
དར་མ་སྙིང་པོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་མངོན་པ་དང་དབུ་ཚད་དང་།
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། བླ་མ་མལ་ལོ་ཙཱ་བ་གུང་ཐང་ན་བཞུགས་
པ་ལ་ཆོས་ཞུ་བར་བྱོན་པས། བླ་མས་སློབ་མའི་སྣོད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། 5
ཇོ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པ་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞུས་པ་རྣམས་
ལ་ཚིགས་བཤད་ཕྱུགས་མ་ལས་མ་མཛད། དེ་ནས་ཆེན་མར་བྱོན་པས་ལམ་
དུ་ཆོས་ཞུ་བ་དང་འབུལ་བ་བྱེད་པ་མང་པོ་བྱུང་ནས། འབུལ་བའི་ཕྱུང་གསེར་
སྲང་བཅོ་བརྒྱད་བླ་མ་མལ་གྱི་དྲུང་དུ་འབུལ་བར་བཏང་བས་བླ་མ་མཉེས་ཏེ་སྣོད་
ལྡན་དམ་ཚིག་ཡོད་པར་འདུག་པས། དང་རྒྱས་རིང་པོ་མི་ཐུབ་པས། མན་ 10
ངག་ལེན་པ་ལ་ཁྲིད་སྐུར་པོར་ཤོག་གསུངས་ནས། ས་ཆེན་སྣར་ཡང་མལ་གྱི་
དྲུང་དུ་བྱོན། ཆོས་བཀའ་གང་ཡོད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བདེ་མཆོག་དང་ནཱ་རོ་
མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མགོན་པོ་གུར་གྱི་རྗེས་གནང་སྒྲུབ་
ཐབས་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་གནང་ཞིང་བསྲུང་མར་བསྔོས། བླ་མ་གནམ་
ཁའུ་པའི་དྲུང་དུ་དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ 15
རྫོགས་པར་ཞུས། དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱོང་དུ་བསྔོས་ཏེ། ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེ་
ཤུང་དུ་གྲགས་པ་དེ་ནས་བྱུང་། གདན་ས་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་
རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞི་བདུན་པའི་ཚེ་གྲུབ་ཆེན་བི་རཱུ་པ་ཆོས་སྒོ་སྒྲོལ་གྱི་
ཚུལ་དུ་ས་སྐྱར་བྱོན་པ་ལས། སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག།
ཁྱད་པར་དུ་ལྷགས་རི་མི་འདའ་བའི་ཟབ་ཆོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན 20
གསུང་ངག་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་གནང་ཟབ་མོའི་བདུད་རྩི་ཚོམས་པར་གསོལ། སློབ་

མ་འགགས་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་ན། ས་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས་གསང་སྔགས་པའི་རྡོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་ལ་ལོག་ལྟ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། ཞབས་མཐིལ་
གཉིས་སྟོན་པ་མཛད་པས། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་དང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
བྲིས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་སྟོན་པར་མཛད། ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་སྐུའི་
5 བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་དྲུག་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་
བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་
གྲགས། སློབ་མ་ཡང་མཆོག་ཐོབ་པ་གསུམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་བདུན། རྟོགས་
ལྡན་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་ཐུགས་སྲས་མང་པོ་བྱུང་། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བདུན་པ
ལ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། བདེ་བ་ཅན། པོ་ཏ་ལ། ཨུ་རྒྱན།
10 བྱང་གསེར་མདོག་ཅན་བཞི་ན་སྐུའི་བཀོད་པ་བཞིས་འགྲོ་དོན་མཛད་ཅིང་ད་ལྟ་
ཡང་བཞུགས་སྐད། ས་ཆེན་ལ་སྲས་ཀུན་དགའ་འབར། བསོད་ནམས་རྩེ་མོ།
གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱ་གར་
དུ་གཤེགས་ནས་མ་ག་དྷར་སྐུ་གཤེགས། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་ནི།
ཆུ་ཕོ་ཁྱིའི་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དེའི་ཚེ་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱི་སྒོའི་ཡ་ཐེམ་ལ།
15 འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་མཐའ་དག
གི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ས་སྐྱར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེར་
བྲིས་པ། ཀོ་ཤ་མྦྷིའི་པཎྜི་ཏ་དེ་བྲ་མ་དིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲགས་པ་
དང་། དེ་ཉིད་བོད་ཀྱི་ས་སྐྱ་ཡིན་པར་རྩད་ཆོད་ཅེས་གྲགས། འཁྲུངས་མ
ཐག་ཞབས་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་ཞལ་ནས། བདག་ནི་
20 བྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་གསུང་། དགུང་
ལོ་གསུམ་བཞེས་པའི་ཚེ། འཇམ་དབྱངས། ཀྱཻ་རྡོར། སློབ་མ་གསུམ

གྱི་ཞལ་བཟིགས། རྒྱུད་གསུམ་དང་། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ཀུན་ལས་
བཏུས་ལྷ་ཐུགས་ཐོག་ནས་གསུང་། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་དུ་
རྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱངས་པས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གོ་
འཕང་མངོན་དུ་མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕྱྭ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་དེ་
པར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགུང་ 5
ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གདན་ས་བསྐྱངས་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་
བརྒྱད་པ་ལ་ལམ་འབྲས་གསུང་བའི་ཚེ། དུས་གཅིག་ལ་སྐུའི་བཀོད་པ་གསུམ་
པ་བསྟན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་སུ་གཟིགས།
ཇོ་སྲས་ལྷུགས་རྡོར་གྱིས་བཀྲི་པར་མཐོང་། གཉགས་སོགས་ཕལ་ཆེར་གྱིས 10
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུར་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་
སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བརྩམས། སློབ་མ་མང་ཡང་གཙོ་བོ་ནི། རྗེ་
བཙུན་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལ་སྟགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་
གདམས་པ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོར་སྤུལ་ཏེ་བསྟན་པ་གཏད། དགུང་ལོ་
ཞེ་བཞི་པ་ལ་ཆོས་གསུང་འཕྲོ་ལ་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ 15
སོ། །དེའི་གཅུང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ནི། མེ་མོ་ཡོས་ཀྱི་
ལོ་ལ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ཚེ། བྱང་སེམས་ཟླ་བ་རྒྱལ་
མཚན་ལས་ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ནོད་དེ་ཤ་ཆང་མི་གསོལ་བ་
སོགས་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་པར་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་དང་། སྒྲུབ་
ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ 20
གླེགས་བམ་གསོལ་བའི་མནལ་ལམ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་མོད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པར་ཡབ་ལ་མངའ་བའི་
བདེ་མཆོག་ལོ་ནག་དྲིལ་གསུམ་དང་། ནཱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས་
བྱམས་པ་གང་བློའི་ཚུལ་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གདན་ས་
བསྐྱངས། གསང་སྔགས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
5 ཀྱིས་བསྔགས་པར་བྱས། སློབ་དཔོན་གཞན་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་
བཤད་པ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གསན་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད། རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
འཇིགས་པའི་གདེངས་རྙེད། སྐུ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་བདུན་ཙམ་ཐུགས་ལ་དྲན། གཅེན་
གཤེགས་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱུང་བའི་སྐད་ལྷ་བྲུ་ཞིག་གིས། བྱང་ཕྱོགས་
10 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསེར་མདོག་ཅན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་འོད་
རྣམ་པར་བརྩེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ། འཁོར་བསྐྱུར་བསོད་ནམས་མཐའ་
ཡས་ཀྱི་སྲས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཅེས་བྱ་བར་སྐྱེའོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་
གསན། མནལ་ལམ་དུ་སློབ་མ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དང་། རྟོགས་
པ་སྐྱེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ལྟས་ཀྱང་གཟིགས། དགུང་ལོ་ང་དགུ་པ་ལ་འོད་
15 གསལ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་བླ་མ་ས་ཆེན་སྐུ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ། ལམ་
འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་བརྡའ་འདོན་གསལ་བར་མཛེས། རྒྱ་གར་
དུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་དང་ལྷག་བསམ་
བྲལ་བ་ཞིག་ཤི་ནས། ལྷ་བ་དག་བརྩེགས་ཞེས་པའི་འདྲེ་གདོན་གདུག་པ་ཅན་
ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་བོད་དུ་འོངས་ནས་སྲུས་ཀྱང་བཟློག་མ་ནུས་པའི་ཚེ། རྗེ་འདི་
20 ཉིད་ཀྱིས་བསྣད་པའི་དམིགས་པ་མཛད་པས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྲོས་ཞེས་གྲགས། དགུང་
ལོ་རེ་གཅིག་པའི་དུས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་པའི་མཁའ་འགྲོའི་ཕོ་ཉ་

ཡང་ཡང་བྱུང་ཡང་། ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་མ་རྫོགས་པས་འཁྱིན་པར་ཞལ་
གྱིས་མ་བཞེས། བདུན་ཅུ་པའི་ཚེ། ཆོས་རྗེས་པཎ་དྲུང་ན་བཞུགས་སྐབས་
བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་གཉིས་ཀས་གཟིགས། དེར་ཆོས་རྗེ་ལ། ཁོ་
བོ་རེ་ཞིག་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ། དེར་རྒྱུན་མི་རིང་བ་ཞིག་བསྡད་ནས་དེའི་རྗེས་
གསེར་མདོག་ཅན་དུ་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས་ཞིང་སྐྱོང་བར་བྱེད། དེ་ནས་ 5
སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུས་མ་སྤངས་པར་ ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་དུ་རེ་བ་ཡིན་གསུང་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གོང་མ་འདི་
གསུམ་རྗེན་དགེ་བསྙེན་དུ་བཞུགས་ ནའང་ བཅས་ པ་ཕྲ་མོ་ཡན་ ཆད་ ཁྱད་དུ་མི་
གསོད་པར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡི། 10
ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས།
སྔགས་པ་ཁྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཆོག་སྤང་།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་མཛད་དོ། །འཇམ་མགོན་ས་
སྐྱ་པཎ་ཆེན་ནི། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་གཅུང་དཔལ་ཆེན་འོད་པོའི་སྲས་སུ་ཆུ་ 15
མོ་སྟག་ལོའི་དབོ་ཟླ་བའི་ཉེར་དྲུག་གི་ཉིན་ལྷུད་པ་འཇའ་དང་འོད་ཀྱིས་གང་བ་
དང་། མཁའ་འགྲོ་མང་པོ་འདུ་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་
པ་ལྟར་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་ནས་སྐུ་བལྟམས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་
སོང་བ་ན། ས་ལ་ལ་ཀྵ་དང་བརྡའི་ཨ་ལི་ཀཱ་ལི་རྣམས་བྲིས་ནས། སཾ་སྐྲྀ་
དའི་སྐད་དུ་ཀློག་པར་མཛད་པས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཀློག་དང་ཡི་གེ་ཡང་རང་བབས་ 20
སུ་མཁྱེན། ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་

བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཚན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དུ་བཏགས། ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགྱེས་
པ་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཙུག་ཅིང་ མངོན་ པར་ དབང་ བསྐུར་ བའི་སྒོ་ནས་
སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཏེ། སྡོམ་པ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྩལ་པའི་བཀའ་
5 དྲིན་ཅན་གྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་ནི་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་
རིན་པོ་ཆེ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྐྱེ་བ་ མང་པོའི་ བར་གྱི་ དགེ་ བའི་
བཤེས་གཉེན་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་སྐྱར་ཆོས་གསུང་བའི་
ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་བྱོན་ནས། ཁྱོད་མི་ནས་
མིར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་བར་དུ་རིག་པའི་ གནས་ ལྔ་ ལ་ མཁས་ པའི་
10 པཎྜི་ཏར་གྱུར་དེའི་བར་གྱི་བླ་མ་ང་ཡིན། ངེད་ལས་གཞན་ཁྱོད་སུས་ཀྱང་འདུལ་
བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐུ། གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས།
དགེ་བསྙེན་མཆོག་གི་སྐུར་བསྟན་ནས། བདག་གི་འཕྲུལ་བའི་དྲ་བ་བཅད།

ཡུན་རིང་དུས་ནས་འདི་ཉིད་ནི། ཁྱོད་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས།
15 མཁའ་ལ་དེ་ལྷའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ། ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་
ཤིག་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
འདྲིས་ ཕྱག་ གཡོག་གི་ངལ་ བ་ལྷུར་ བླངས་ཤིང་། མོས་གུས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
20 མཛད་པས། རྗེ་བཙུན་ཡང་ཐུགས་མཉེས་ཏེ། ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མའི་རྣལ་

འབྱོར་གནང་། དེ་ནས་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛམ་
པའི་དབྱངས་སུ་གཟིགས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་གོ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ནང་ནས་བརྡོལ་ཏེ། ཕྱི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་
གནས་ལྔ་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་། པས་ཀྱི་གྲོལ་བ་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་ནུས་པའི་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་མངའ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲེགས་ 5
པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདུད་པ་སོགས་ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས།
ནང་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་རྐྱེན་གྱིས་བརྗེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་
བརྟན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་སྐད་དུ།

ཟབ་མོའི་ལམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཚེ།
རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཛམ་པའི་དབྱངས་སུ་གཟིགས། 10
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཆོས་རྣམས་ཐུགས་སུ་ཆུད།
ཐུགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཞེས་སོ། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་ཚུལ་ནི། དགའ་ལོ་དག་
པར་སྒྲུབ་ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་དང་། གསང་སྔགས་ཕྲ་མོ་ཅི་རིགས་གསུངས།
བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སུ་བརྟག་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། བཅུ་ 15
གཉིས་པའི་དུས་སུ་གུར་དང་སཾ་བུ་ཊ་གསུངས་པ་ནས། བདུན་ཅུའི་བར་དུ་
མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་
ཅིང་། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་འོད་གསལ་གྱི་དད་ལས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་ལས། ནུབ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྣམ་པས་མངོན་པ་མཛོད་ཚར་
གཅིག་གསན། ས་རལ་སད་པ་ར་ཊིག་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཁྱད་ 20
པར་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལ་ཚད་མ་གསན་པའི་རྗེས་སུ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་

བསབ་པའི་ཕྱིར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཚད་མའི་ཆོས་ཐུན་རེ་ཆག་མེད་དུ། དགུང་ལོ་
དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་ལ་རྒྱ་ནག་ལ་མ་ག་ཤེགས་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས། དེ་ཡང་
སྨྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤར་ནུབ་གུང་གསུམ། ཁང་གཉན་ཞང་གསུམ། འུ་ཡུག་
པ་རིག་པའི་སེང་གེ་སོགས་ལ་བཤད་ཉན་མཛད་པས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་
5 སྒྲོལ་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །པཎྜི་ཏ
སཾ་གྷ་ཤྲཱི་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལས་ཚད་མ། ཕར་ཕྱིན། སྒྲ། སྙན་
ངག །སྡེབ་སྦྱོར། མངོན་བརྗོད། ཟློས་གར་སོགས་གསན་པས་རིག་གནས་
རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པའོ། །དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལོན་པའི་ཚེ། ཁ་ཆེ་པཎ
ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱིས་མཁན་པོ། སྤྱི་བོ་ལྷས་པས་སློབ་དཔོན། ཞུ་འཕྲུད་པས་གསང་
10 སྟོན་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་དེ་དག་ལས་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་ཀུན་དུ་འང་
ཁྱབ་པའི་ཚེ། འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཕྲག་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར་རྩོད་པར་བརྩམས་ཏེ། མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་དུ་
ཉི་མ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྩོད་པ་མཛད་པས། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཕམ་ཞིང་
15 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཕྱག་དཔུང་གཡས་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་ནས་རྩོད་པའི་གྲོགས་མཛད། དེའི་ཚེ་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་
བས།

ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྲག་པ་གཡས་པ་ཡི།
དམར་སེར་རལ་གྱི་ཅན་དེ་མ་ཐུབ་པས།
20 དེ་བས་ཁྱོད་རྒྱལ་ང་ནི་ཕམ་པར་གྱུར།

ཞེས་ཟེར་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་འགྲོ་བར་བརྩམས་པས། དཔལ་

ལྷན་གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྱུར་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་མཐོན་པོ་
ནས་བཀག་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་རལ་པའི་ཁར་བྲིགས་ནས་རབ་དུ་
བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཚེ།

རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ། ས་ཆེན་འདི་ན་ལྷ་ཆེན་པོ།

ཞེས་པ་ནས། 5

ད་དུང་དུ་ཡང་མུ་སྟེགས་བྱེད། ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་ཕམ་བྱས་ནས།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ཚུལ། ཀུན་དགའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་
པར་ཤོག།

ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་གསུངས་ཤིང་། རལ་པ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་སྙན་གྲགས་ཀྱི་དྲིལ་ཆ་སྒྲོག་པའི་རྟེན་དུ། ད་ལྟ་ཡང་ 10
དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཀ་རྒྱན་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ།

རྟོག་གེ་ངན་པའི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་བཟློག།
སྙེམ་པས་ཁེངས་པའི་རྟོག་གེ་ཟིལ་གྱིས་གནན།
མཁས་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ།
འཇིགས་བྲལ་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། 15

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཆད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུལ་བྱ་བློ་གསལ་གྱི་
པདྨོ་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་། རྩོད་པ་གནམ་ལྕགས་ཀྱི་ཐོག་གིས་རྒོལ་ངན་གྱི་བྲག་རི་
བཤིག་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པར་མ་ཟད། སློབ་
ལེགས་རྩོམ་གྱི་འཕྲེང་བས་ཀྱང་ས་ཆེན་པོའི་ཁོར་ཡུག་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་དྲི་མེད་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་ 20
པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་གླེགས་བམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་བསྟན་

བཅོམ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིག་པ་དང་
རིག་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ སྐྱེ་བདུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཚད་མ་རིག་པའི་
གཏེར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ལེགས་
པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་མིག་ ཕྲུ་ལྟ
5 བུར་གྱུར་ཅིང་། སྲིད་མཐའི་བར་དུ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ཆེས་
ཆེར་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ ཉམས་ལེན་མ་ ལུས་ གསལ་ བར་སྟོན་པ་ ལ་ཐུབ་པ་
དགོངས་གསལ་སོགས་ བསྟན་བཅོས་ མཐའ་ ཡས་པ་ མཛད། གངས་རིའི་
ལྗོངས་འདིར་ ལྷ་རིག་ཤེས་བྱའི་ གནས་ཀུན་ ལ་ མཁྱེན་ པའི་བློ་གྲོས་ ཐོགས་པ་
10 མེད་ པའི་ པཎྜི་ཏ་ཆེས་ མཆོག་ཏུ་གྱུར་ པ་ནི་ བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་སའི་ཚངས་པ་པོག་ཏ་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུ་གང་བཞུགས་པ།
ཀུན་ལམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན།
15 ཕ་རོལ་ཕྱིན་འདི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱི།
གསལ་དང་སྒྲོན་དང་སྣང་དང་སྟོན་མཆོག་ཡིན་ཞེས་བཤད།

ཅེས་དང་།

སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གང་དག་མ་བྱོན་དང་།
སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་སེལ་མཛད་པ། ད་ལྟར་མང་པོ་གང་བཞུགས་དག།
20 ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནི། གུས་པར་གནས་གྱུར་གནས་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་གུས་པར་གནས་མཛད་དེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་བདག་ལ་ལེགས་འདོད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མངོན་འདོད་པས།
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དྲན་བྱེད་ན། འདི་ལ་དམ་ཆོས་གུས་པར་བྱ།
ཞེས་དང་།
མི་ཉིད་འདི་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར། འཆི་བདག་རབ་ཏུ་མི་བཟང་འོང་། 5
ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་འདི་མི་བརྟན་གྱིས། རྒྱལ་པོ་བག་མེད་མ་བྱེད་ཅིག།

ནོར་ནི་གཏང་གི་ལུས་ནི་བསྲུང་བར་བྱ།
ཡན་ལག་གཏང་གི་སྲོག་ནི་བསྲུང་བར་བྱ།
ནོར་དང་ཡན་ལག་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་སྲོག།
ཐམས་ཅད་གཏང་གི་འདིར་ནི་ཆོས་བསྲུང་ངོ་། 10

ཞེས་དམ་པའི་ཆོས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་
བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དང་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་བླ་ན་མེད་པར་
ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གུས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་རྒྱ་བོད་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་བཏང་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་སྤེལ་
བར་མཛད་པའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ 15
གུས་ཤིང་བླ་མར་བྱེད་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དགེ་བས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་བླ་
མ་དམ་པ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ལ་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བླ་མར་བཟུང་སྟེ་
སྐབས་འཇུག་ཞུས་ཤིང་ཁྱེད་སྲས་བཅས་ཀྱིས་ནོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་དགོས་ཅེས་བསྐུལ་བ་དང་། ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ལས། 20

འགྲོ་བའི་རྣམ་མང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་མཛད་པ།
མཉམ་མེད་ཁྱོད་ལ་མཆོད་དང་མཐོང་བ་དང་།
ཐོས་པའང་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མཆིས་ལགས་ཏེ།
གནས་མཆོག་ཆ་ཤེ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

5 ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དེ་ནི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྦྱིན་གནས་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་
པར་འོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་
པ་ནི། བགྲང་བ་དང་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཏེ། འཁོར་བ་ཟད་པར་འགྱུར།
ཡོངས་སུ་བདུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་ཟད་པ་ཡང་
10 འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ང་ལ་མ་མཆོད་པར་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་ཅིག །དགེ་
འདུན་ལ་མཆོད་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་མཐུན་པར་ དབུས་ གཙང་ གི་རྟེན་ གསུམ་ དགེ་འདུན་དང་ བཅས་ པ་ལ་
མཆོད་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །པོག་ཏ་རྒྱལ་པོ་དེའི་
རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་ཐུགས་ བཞེད་སྒྲུབ་ པ་དང་ ལུགས་སྲོལ་ བཟང་པོའི་རྗེས་
15 སུ་ཞུགས་ཏེ་ཁོང་གི་སྐུ་ཚ་བོ་དན་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ལས།

སློབ་མ་བཟང་པོ་བླ་མ་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས།
བླ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ།
ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་འབྱུང་།
20 དེ་དག་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན།
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས།

ཡོན་དན་ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་།

ཞེས་དང་།

སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་ཞིང་གང་ངས་མཐོང་བ།
རིན་ཆེན་བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བྱིན་ཡང་།
འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཆོས་འདི་མ་ཐོས་ན། 5
དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཆུང་ཞེས་ང་སྨྲའོ།

གང་གིས་དམ་པའི་དོན་ལྡན་ཕྲ་ཟབ་པ།
མདོ་སྡེ་བཟང་པོ་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས།
ཀུན་དུ་འཛིན་ཅིང་བཟུང་ནས་ཀློག་བྱེད་པ།
འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་མཆོག་ཏུ་འཕགས། 10

ཅེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ དམ་ པའི་ཆོས་ཉན་པའི་
ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་འཛམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་སྙན་པའི་ གྲགས་ པས་ འཛམ་གླིང་ཀུན་ཏུ་
ཁྱབ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཧོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་ བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་སྤྱན་འདྲེན་
པ་དང་ཧྥན་ཐའི་ཙི་རྡོར་ཏ་ཞེས་པའི་དཔོན་ཆེན་གཡོག་བཅས་པོ་ཉར་ མངགས་ཏེ། 15
དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ངེད་ཀྱི་ལུང་། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གདམ། ངེད་ཀྱི་ཕ་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་
ཕྱིར་མཆོད་གནས་ཤིག་དགོས་པ། བརྟག་པ་བྱས་པས་ ཁྱོད་འོས་ སུ་ ཤར་
བས། ཇོ་བཙུན་ཁྱེད་དག་ནི་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྒྲོལ་བར་ བཞེད་ པ་ཡིན་
པས་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཚེགས་ལ་མ་འཛེམ་པར་ཡོད་དགོས། གལ་དེ་ཁྱེད་ན་སོ་ 20

གས་སོ་ཞེ་ན། སྔོན་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལུས་གྲངས་མེད་
སྦྱིན་པར་བཏང་བ་མི་དྲན་ནམ། དེས་ཀྱང་མི་ཡོད་ན་ངས་མཐའི་དམག་དཔུང་
ཆེན་པོ་བསྐྱལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཁྱོད་མི་སྐག་པ་ཨེ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ཡིག་དང་། གནང་སྦྱིན་གྱི་རྟེན་དུ་གོས་ཆེན་ལྷུ་
5 ཧུང་གསེར་མདོག་གི་རིང་འགག་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཚད་མེད་པ་
དང་བཅས་པ་འཁྱེར་བས། སྔར་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་ཁྱོད་ཉིད་ཚེ་གཞུག་དུ།
མི་རིགས་མི་གཅིག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ཡུལ། སྐད་རིགས་མི་གཅིག་བདུན་
བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་སྐད་སྒྲོག་པ་བྱུང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁམས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་གོ་རིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོས་ཝུ་ཁྲི་འདྲ་བ་
10 ལྷམ་ཕག་སྣ་འདྲ་བ་གྱོན་པའི་དོར་དུ་ཞེས་པའི་ཀང་མགྱོགས་བཏང་ནས་འབོད་
དུ་བྱུང་བའི་ཚེ། ཐེ་ཚོམ་མ་བྱེད་པར་མྱུར་དུ་སོང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་ལུང་བསྟན་
པ་དྲན་པ་དང་། ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

ཕན་འདོགས་བྱེད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་གིས།
15 འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
བདེ་བ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀུན།
སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྦྱིན་པ་བྱས་པ་བས།
གང་གིས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལུགས་ཀྱི་ནི།
ཚིག་བཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བསྒྲགས་ན།
20 དེ་ནི་ཤིན་དུ་ཕན་འདོགས་མཆོག་ཡིན་དེ།
དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར།

གང་གིས་གཏྲའི་བྲེ་སྐྱིད་སངས་རྒྱས་ཞིང་།
རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བྱས་ན།
དགའ་རབ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་བ་དང་།
གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཚིགས་བཅད་བྱིན།
རིན་ཆེན་སྦྱིན་པ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་དེས། 5
ཚིགས་བཅད་སྦྱིན་པ་སྙིང་རྗེས་བསྒྲུབས་དེ་ལ།
ཆར་ཡང་མི་ཕོད་གྲངས་སུའང་མ་ཡིན་ན།
གཉིས་དང་གསུམ་ལ་བསམ་དུ་ག་ལ་ཡོད།

ཅེས་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ 10 ཁྱབ་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་འཁྲོག་སྟེ། དགུང་ལོ་དྲུག་ཙུ་རྩ་ལྔ་པ་མེ་ཕོ་རྟའི་ལོ་ལ། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ལན་རྫུར་ཕྱག་ཕེབས། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་ཧོར་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཚུར་བྱོན་པ་དང་། ལུག་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་མཇལ་ཏེ། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གསུང་གླེང་མང་དུ་མཛད། རྒྱལ་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དབང་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ 15 ཆོས་མང་པོ་གནང་ནས། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒུ་དག་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཞུག་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་རྡོ་དང་བྲེ་མ་སོགས་ལ་མི་ཉོག་པའི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་བཞག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་འདི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ 20 ད་སོག་ཡིག་བཟོ་བའི་ཐུགས་བཞེད་ཡོད་དུས་སུ་བུད་མེད་ཞིག་གིས་པགས་

པ་མཆེར་བའི་ཤིང་ཕྱོགས་པ་གཟིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དེའི་དབྱིབས་ཅན་
གྱི་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོ་བ་ནི། ཨ་ཨེ་ཨི། ན་ནེ་ནི། པ་པེ་པི། ཕ་ཕེ་ཕི།
ཀ་ཀེ་ཀི། མ་མེ་མི། ལ་ལེ་ལི། ར་རེ་རི། ས་སེ་སི། ཐ་ཐེ་ཐི། ད་དེ་དི།
ཙ་ཙེ་ཙི། ཡ་ཡེ་ཡི། ཚ་ཚེ་ཚི། ཁྲ་ཁྲེ། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་བཟོས་ཏེ་
5 ཕོ་མོ་མ་ནིང་ངམ་གྲིམ་ཀློད་ཞན་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་
དུ་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔ་སོར་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་།

བདག་ཀྱང་སྔོན་གྱི་བྱེད་པ་འགའ་ཡི་རྒྱུས།
10 བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཆར།

ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་བྱང་གི་ཉི་ལྕང་ཕྱུག་པར་བཞུགས་དུས། ཧོར་གྱི་
ཚ་ལུགས་ཅན་གྱི་རྟ་མི་ས་གཞི་གོ་བཀབ་པ་ཙམ་བྱུང་བ་ལ། ཉེ་གནས་ཀྱིས་ཅི་
ཡིན་བསམས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཉིད་བཞུགས་པའི་ཕྱུག་པའི་
ནང་དུ་ཚུད་ནས་སྐུ་མདུན་དུ་འཁོད་དེ། ཁྲིའུ་གཡུའི་ཕོར་ཚུགས་ཅན་དང་སོ་
15 འཁོར་མར་བྱས་པ་ཞིག་ལངས་ནས། ཧོར་གྱི་སྐད་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་
ནས་ཞུ་བ་འདི་ལྟར་ངེད་ཧོར་གྱི་ཕོ་ལྷ་གནམ་སྟེ་དཀར་པོ་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྗེ་
བཙུན་ཉིད་ཧོར་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་མཛད་དུ་གསོལ་
ཟེར་བ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས་ང་ན་སོ་ཡང་རྒས། ཁྱེད་ཧོར་དང་ལས་
འབྲེལ་ཆེར་མེད་པས། མ་འོངས་པ་ན་ངའི་ཚ་བོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་སྤྲུན་
20 དྲངས་དེས་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གསུངས་པ། ཁྲིའུ་དེས་ཧོར་སྐད་དུ་བསྒྱུར་
ནས་ཧོར་རྣམས་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད། ཁྲིའུ་དེ་ནི་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་

ལོ་ཙཱ་ལ་ཡོངས་པ་ཡིན། དེར་རྡོ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ནང་མཆོད་ནས་ཡི་གེ་འབྲུ་
གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ཏོར་རྣམས་ལ་གཏོར་བས། ཁོང་རྣམས་
ཉི་མཚན་ཐོག་ཕྲག་བདུད་རྩིའི་འཐུང་བའི་སྣང་བ་བྱེད་ཅིང་། ཏོར་གྱི་སྐད་དུ་གླུ་
ལེན་ཞིང་བྲོ་འཁྲབ། སང་ནས་ལངས་པ་དང་ཚང་མ་ཐིགས་སོང་བ་དང་། ཡང་
རྡོ་བཙུན་ཉིད་ཚུ་ལུང་རྡོ་རྗེའི་བྲག་རྫོང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་དུས། 5
དཔལ་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོས་བྲུ་ཧུའི་སྐས་བཙུགས་ནས་མཁའ་དབྱིངས་མཐོན་
པོར་སྤྲིན་དྲངས་ཏེ། རྒྱ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་གསལ་བར་བསྟན་ནས་འདི་
དག་ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ང་དང་ཧོར་ལས་འབྲེལ་ཆེར་མེད་པས།
མ་འོངས་པ་ན་ངའི་ཚ་བོ་འཛམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ་
གདུལ་བྱ་འདི་དག་ཡོང་བ་གྱིས་གསུང་བའི་བཀའ་བསྐོ་མཛད་པར་བརྟེན། 10
ཕྱིས་སུ་རྒྱ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཛམ་མགོན་ས་པཎ་ཁུ་
དབོན་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དགུང་
ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་ལན་ཧུ་སྤྲུལ་པ་སྡེའི་ཁང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་ཏེ། སྐུ་སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མ་ལ་མཁའ་སྤྱོད་དང་། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སུ་ནེར་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་སྟོབས་
འཕེལ་གྱི་སྲས་སུ་གྱུར་དེ་ས་ལམ་ཕལ་ཆེར་བགྲོད། དེའི་ཕྱི་མ་མངོན་དགའི་ 15
ཞིང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དྲི་མེད་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་འཚང་རྒྱ་བར་
གསུངས་སོ། ། ། །

དེ་རྗེས་མུང་ཁེ་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ཀརྨ་པག་ཤི་སོགས་བྱོན་དེ་ཆོས་བསྟན་
པར་མཛད་དོ། །ཀརྨ་པག་ཤི་དེ་ནི་ཤིང་ཕོ་བྱིའི་ལོར་འཁྲུངས། མཚན་ཆོས་
འཛིན་དུ་བཏགས། ས་ར་ཧའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གྲགས། དགུང་ལོ་ལྔ་དྲུག་ནས་ 20
ཡིག་ཀློག་མཁས་པར་མཁྱེན། ལོ་བཅུ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་

མཐའ་དག་ལ་ཀློག་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད། ཆོས་རྗེ་སྒོམ་བྲག་པ་སོགས་
ལ་བསྙེན་ནས་དབང་དང་ཁྲིད་སོགས་གསན། མཚན་ཆོས་ཀྱི་བླ་མར་གསོལ།
ལོ་བཅུ་བར་འཚམས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་རྟོགས་པ་ཁྱད་
པར་ཅན་འཁྲུངས། ཁམས་སུ་གྲྭ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བསྡུས་ནས་ཆོས་གསུངས།
5 སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚོ་ཧོར་གྱི་སྨུང་ཁ་རྒྱལ་པོས་གསེར་ཡིག་པ་
བཏང་ནས་གདན་འདྲེན་བྱུང་བས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཡམ་དབའང་དགེ་འདུན་
གྱི་ཞབས་ཏོག་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་པ་འཚོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
མང་པོ་མཛད། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གནང་ནས་བླ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཙུད། རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་ས་ཆ་རྣམས་སུ་བྱོན་ཏེ་གྲུབ་
10 རྟགས་དང་ཆོས་འཕྲུལ་བསྟན་པ་ཡང་མང་དུ་མཛད་པས། ས་བདག་ཧྭ་ཕི་
ལའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས། བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ།
བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་པ་ཆུ་མོ་ལུག་གི་ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ལན་ཛུའི་མཁར་ནང་དུ་ཀརྨ་ལི་ཤིའི་མཆོད་རྟེན་བྱ་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་འདི་ཀརྨ་པཀྴིའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་པ་ལ། སྐད་ཟུར་ཉམས་ནས་ཀརྨ་ལི་
15 ཤིའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་སོ། ཞེས་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོ།།
དེ་རྗེས་སའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཧྭ་བི་ལའི་དེ་ཉིད་ནི།
ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ལས་རྣམས་སྔོན་དུ་ཆོས་བཏང་ཞིང་། བར་དུ་ཆོས་ལྡན་ཐ་མར་ཡང་།
ཆོས་ལྡན་བསྒྲུབ་པའི་ས་བདག་ནི། འདི་དང་གཞན་དུ་གནོད་མི་འགྱུར།
20 ཆོས་ཀྱིས་འདིར་གྲགས་བདེ་བ་དང་། འདི་དང་འཆི་ཀར་འཇིགས་པ་མེད།

འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བདེ་བ་རྒྱས། དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་བསྟེན་མཛོད།

ཆོས་ནི་ལུགས་ཀྱི་དམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མགོན་དགར་འགྱུར།
འཇིག་རྟེན་དགར་བར་འགྱུར་བས་ཀྱང་། འདི་དང་གཞན་དུ་བསླུས་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་ཞིང་། ལྷག་པར་ 5
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་དཀའ་ཐུབ་ཆེ།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་སྤྱུར་དུ་གྱུར།

ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

རི་དབང་རྩེ་ནས་ལྷུང་བ་འགའ་ཞིག་གིས། 10
ལྷུང་བར་མི་བྱ་སྙམ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར།
བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན།
གྲོལ་བར་མི་བྱ་སྙམ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་གསན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཏེ་དགོས་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ 15
ས་སྐྱ་ནས་བླ་མ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་སྤྱན་དྲངས་ནས་བླ་མར་མངའ་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་བཟང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མང་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་འདི་ནི། ཡབ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་གཅུང་སློབ་དཔོན་ཟངས་ཚ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་མ་ 20

ཅིག་ཀུན་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཤིང་ལུག་ ཟླ་བ་ གསུམ་ པའི་ཚེས་ དྲུག་ལ་སྐུ་
བལྟམས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པའི་རྐྱེན་ནི། ཡབ་ཟངས་ཚས་
ཚོགས་བདག་བསྒྲུབས་པས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། ཚོགས་བདག་གི་གླང་པོ་ཆེའི་
སྣ་རྩེར་ཁར་ ནས་ རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་ བསྐྱིལ་ཏེ་ལྟོས་ཤིག་ ཟེར་བས། ཟངས་ཚ་
5 སྐག་ནས་ཡུན་རིང་ལྟ་མ་ནུས། དབུས་ གཙང་ ཁམས་སོགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་
དལ་ཙམ་གཟིགས་ པས། ཁྱོད་རང་གིས་ གང་མཐོང་དབང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པ་
ལ། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་བུའམ་ཚ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དབང་
དུ་བསྡུ་བ་ཞིག་འབྱུང་། སྔར་དུ་མ་མཐོང་བས་ཁྱོད་རང་ལ་ནི་དབང་ཐང་མེད་
ཟེར། འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་སྨྲས་མ་བྱུང་བས་ཟངས་ཚ་དང་ཐང་ནས། ཚོགས་
10 བདག་གཉན་ལ་དབབ་པའི་སྦྱོར་བ་མཛད་པས། སྐབས་ཤིག་གང་ཐང་དུ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དང་དངོས་སུ་ གསུང་གླེང་མཛད་ པའི་སེ་སྟོན་རི་ པའམ་ སི་སི་རི་
པ་བཞུགས་པའི་རྩར་ཚོགས་བདག་བྱོན་ནས། ཟངས་ཚས་ང་ལ་དབུས་གཙང་
ཁམས་ གསུམ་ དབང་དུ་བསྡུ་བ་ཞིག་ དགོས་ཟེར་ ནན་གྱིས་ བསྐུལ་བྱུང་ ཡང་།
ཁོ་རང་ལ་ནི་སྐལ་ པ་ མ་ འདུག །ཁོའི་བུར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
15 དབང་དུ་འདུ་བའི་སྨོན་ལམ་ བཏབ་ པ་ཞིག་ དགོས་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་ལ་ སྐལ་ པ་འདུག
པས། ཟངས་ཚའི་བུར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ན་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་སོགས་
བོད་ཡུལ་ཕལ་ཆེར་དབང་དུ་འདུ་བ་ཞིག་ འབྱུང་ བར་སྣང་ བས་ཅིས་ ཀྱང་སྐྱེ་བ་
ལེན་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་གྱི་
ལྟམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐུ་བལྟམས་པའི་དུས་དག་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་
20 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །གཞོན་ནུ་ནས་བློ་གྲོས་དང་དབང་པོ་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་མེད་ པར་མཁྱེན། རིག་

པའི་གནས་པལ་ཆེར་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད། སྔོན་གྱི་གནས་
དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངའ། དགུང་ལོ་གསུམ་ལོན་པའི་
ཚེ་སྒྲུབ་ཐབས་མཚོ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་ནས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ངོ་
མཚར་དེ། འདི་ནི་ངེས་པར་འཕགས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་འཕགས་
པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱེས་རབས་ཐུགས་ལས་གསུང་། དགུ་ 5
པ་ལ་བརྟག་གཉིས་གསུང་། ཚོགས་སུ་བཤད་པ་མཛད་པས་མཁས་པ་ཀུན་
གྱི་ང་རྒྱལ་ཆག །བཅུ་པ་ལ་ཆོས་རྗེའི་ཕྱག་ཕྱིར་བྱང་ངོས་སུ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་
ལྷ་ས་རྗེ་བོའི་དྲུང་དུ། ཆོས་རྗེ་བས་མཁན་པོ། ཟླུལ་ཕུ་བས་སློབ་དཔོན་མཛད་
དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བཏགས། སྐྱོར་ལུང་མཁན་
པོ་ཤེར་སེང་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ 10
ཆོས་རྗེའི་ཕྱག་ཕྱིར་ཧོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཆོས་རྗེ་བ་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཆོས་རྗེ་བ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་དེ། ལྷུང་
བཟེད་དང་། ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་མ་སོགས་གནང་ནས་བསྟན་པ་
གཏད་དེ། ཆོས་རྗེ་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ་ལ་དགོངས་རྫོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་
བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་ལ་ཧོར་གྱི་ཧྭོ་བི་ལའི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ 15
བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལ།
རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱ་ཆེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི།
ཞིང་རྣམས་སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་གང་གཟིགས་པ།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་རབ་བཀང་སྟེ། 20
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས།

གང་གིས་སངས་རྒྱས་མང་པོས་བཤད་པ་ཡི། །
མདོ་འདི་འདྲ་བ་རབ་བཟང་མ་གོས་པ། །
འཆད་དམ་ཀློག་གམ་གཞན་ལ་སྟོན་བྱེད་པ། །
དེ་ཡི་བསོད་ནམས་དེ་ནི་ཆེས་མཆོག་གོ །

5 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཡོན་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། གླང་གི་ལོར་རྗོང་གི་ཆོས་རྒྱལ་ཧྲ་བི་ལའི་དེའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་སྲས་དང་བཅས་པས་ཞབས་སྤྱི་བོར་བླངས། ཡོན་མཆོད་གསུང་གླེང་མང་དུ་མཛད། དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཐུགས་རྒྱལ་ཆེ་བ་ལྟར་མཛད་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཁྱེད་དེ་ཙམ་དུ་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཅི་ཡིན། ཁྱེད་ལ་གང་ཅི་ཡོད་གསུངས་

10 པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞལ་ནས། ངེད་སྔོན་ནས། རྒྱ། མི་ཉག །རྒྱ་གར། སོག །བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བླ་མཆོད་བྱས་པས། ཞུ་སདཔྱང་ས་མཐོ་ཙམ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞུས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནམ་བྱུས། རྒྱལ་པོ་སུ་ཡིས་བཀུར་ཞིང་དབང་སུ་ཡིས་ཞུས། བརྫེ་བོད་དང་མི་མཐུན་པའི་བརྗུན་ཟེར་བ་ཅིག་འདུག་གསུངས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་

15 ཞལ་ནས། ངེད་སྔོན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་དེ་རྒྱ་དང་དམག་འཐབ་པས། བོད་རྒྱལ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སུམ་གཉིས་ཆབ་འོག་ཏུ་ཆུག །དེ་རྗེས་རྒྱ་བོད་གཉིས་གཉེན་བྱས་ཏེ་ཀོང་ཇོ་དང་ཇོ་བོ་གདན་དྲངས་ཚུལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། བདེན་མ་བདེན་ཡིག་ཚང་ལ་ལྟོས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་བལྟས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡང་

20 ཐུགས་དགྱེས། དེར་ས་ཟད་སྤྲ་རོལ་ལོ་བྱེ་བའི་གོང་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཁྲག་གི་ཆར་པ་ཞག་བདུན་བབས་པ་ཡིན་གསུངས་པར། རྒྱའི་ཡིག་ཚང་དུ་ཡང་དེ་

བཞིན་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བཙུན་མོ་མཛེས་མ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་མཛངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ས་སྐྱ་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་དབང་བསྐུར་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པར་འདུག་པས་དེ་ཞུས་པ་འཐད་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། སྔོན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞུས་དང་། དེ་ནས་ངས་ཞུའོ་གསུངས་པས། བཙུན་མོས་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་དབང་ཞུས་པས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར། དབང་ཡོན་དུ་ཅི་བཞེད་ཞུས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཁ་ཊེ་དབང་ཐང་ཐམས་ཅད་འབུལ་བ་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་རང་ཉིད་གང་ལ་རྩིས་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་འབུལ་དགོས་གསུངས་པས། བཙུན་མོས། ཇི་སྐད་དུ། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས།

དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། རྟག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་ང་བག་མ་ལ་ཡོད་དུས་ཕ་མེས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་ནོར་རྩིས་ཆེ་བ་འདི་ཡིན་ཟེར་ནས་ཟ་རྒྱན་གྱི་སྙིང་ན་མུ་ཏིག་གི་རྡོག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕུལ་བ་སོག་པོ་གཅིག་ལ་བཙོངས་པས་གསེར་བྲེ་ཆེན་གང་དང་། དངུལ་བྲེ་ཆེན་སྟོང་བྱུང་བ་དེ་ཡང་བསྐུར་ནས་གཙང་ཆུ་མིག་གི་ཆོས་འཁོར་དང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཐོག་ཆེན་མོའི་གཞི་བྱས་ཟེར། དེ་ནས་བཙུན་མོས་རྒྱལ་པོ་ལ། བླ་མ་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་གསན་པ་དྲག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དང་དུ་བླངས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས།

ངང་པོར་རེ་ཞིག་གང་ཚེ་སྨྲོབ། ཡན་གཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐུར།
དེ་ཚེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། ངེས་པར་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་འོ།

དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། བྱེ་མ་བཙིར་ལ་མར་མེད་ལྟར།
གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། དབང་བསྐུར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ།

སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགྲོ།
དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བླ་མ་ལས་ནི་དབང་དོན་ཞུ།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ མཐུན་པར་བླ་མ་ འཕགས་པ་ རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་དབང་ཆེན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ བདག་ལ་ གནང་དགོས་ཞེས་ཞུས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྲུང་མི་ཐུབ། ད་རེས་ལོ་ཙཱ་བ་མཁས་པ་ཡང་མེད་པས་རྗེས་ནས་ཕུལ་ན་ཆོས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དམ་ཚིག་ཅི་བསྲུང་དགོས་ཞུས་པས། དབང་བསྐུར་ཞུས་ནས་བླ་མ་གྲལ་མགོར་བཞུགས། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ། ངག་གིས་ཅི་གསུང་ཉན། ཡིད་ཀྱིས་ཐུགས་དང་མ་འགལ་བ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་ཚིག་བསྲུང་མི་ཐུབ་པར་འདུག་གསུངས་པས། བཙུན་མོ་ན་རེ། དེ་ལ་ཐབས་ཡོད་དེ། ཆོས་ཞུ་བའི་སྐབས་དང་མི་ཉུང་དུས་བླ་མ་གོང་ལ་བཞུགས། རྒྱལ་ཕྲན་དང་མི་དཔོན་ལ་སོགས་པ་མི་ཚོགས་ཆེ་དུས་རྒྱལ་པོ་གོང་ལ་བཞུགས། བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་གསུང་ལྟར་སྒྲུབ་ཅིང་བླ་ མ་ལ་ མ་ཞུས་ པར་ རྒྱལ་པོས་ལུང་མ་གནང་། དེ་ར་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གཞན་ལ་བླ་མའི་གསུང་དང་ཞལ་འཇུག་མ་མཛད་ཅེས་ཞུས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས

བཞེས་ནས་བསྙེན་སྐྱབ་མཛད། དེའི་བར་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡང་འབོད་དུ་བཏང་།
བསྙེན་མཚམས་གྲོལ་ནས་དབང་གི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྟ་གོན་མཛད་དེ། རྒྱལ་པོས་
གཙོ་བྱས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལ་དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དབང་མོ་ཆེ་ལན་
གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐུར་བར་མཛད་དེ། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་གསང་
སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་པོའང་ 5
ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྡོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལས།

མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། བླ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བརྩམ།
དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།

བླ་མེད་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་མཆོད་ན།
དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཏི། དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད། 10

འཇིགས་དང་སྡིག་པ་སྤངས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ནི་ལྡན་པ་ཉིད།
ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་དབང་ཡོན་དང་པོ་ལ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་
ཕུལ། དབང་ཡོན་བར་མ་ལ་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་གཙོས་བོད་
ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཕུལ། དབང་ཡོན་ཐ་མ་ལ་རྒྱའི་མི་ཡུར་ཆེན་མོ་ཕུལ་བས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་བསྔོ་བ་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། 15

འདི་འདྲ་བཅད་པའི་དགེ་བ་གང་དེ་ཡིས།
མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།
ཕན་བདེའི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་།
མི་དབང་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་ཕྱིར་བསྔོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཏི་ཤྲཱི་ 20

གྲུར་པའི་རྗེས་སུ། གྲུབ་ཐོབ་ཀརྨ་པཀྵིས་ནས་མཁར་དཀྱིལ་ཀྱང་བཅའ་བ།
རི་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པ་རྒྱལ་པོས་
གཟིགས་ནས་ཡ་མཚན་ཏེ། རང་རེའི་བླ་མ་ལས་འཕྲུལ་སྣང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་
རྟོགས་པ་རྟོགས་ལྡན་ རྒྱ་བོ་འདི་རང་ངོ་མཐོ་བ་འདུག་ ཅེས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
5 གསུངས་པས་ཀྱེན་བྱུས་ནས། བཙུན་མོ་བློ་མ་བདེ་བར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་གསུང་ཚུལ་རྣམས་སྙན་དུ་གསོལ་ནས། བླ་མས་
ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་ཞིག་མ་བསྟན་ན། རྒྱལ་པོའི་རེ་བ་མི་ཁེངས་ཤིང་ཐུགས་ལ་
འགྱུར་བ་ཡང་འབྱུང་ངོགས་འདུག་ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བདག་ཉིད་
ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། པཀྵིའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་པ་
10 དང་དོན་ལ་ངེད་ཀྱི་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དད་པ་ཅན་གྱི་རེ་བ་མ་ཁེངས་ན་མི་
རུང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བར་བཤད་པས་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པར་
བྱའོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བརྡའ་
སྤྲོད་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།
བཙུན་མོ་རང་རལ་གྱི་རྣོན་པོ་ཞིག་ཁྱེར་ཤོག་གསུངས་པ་ལྟར་བཙུན་མོས་རལ་
15 གྲི་ཕུལ་བ་བཞེས་ཏེ། ངེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔར་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་པར་བྱ་ཡི། ཁྱེད་རང་རྒྱལ་བློན་རྣམས་རིགས་ལྔའི་ཞིང་ཁམས་གང་
དུ་སོས་པ་དེར་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་ཐོབ། ཡིད་མ་ཆེས་ན་གཟིམས་ཁྲིའི་སྟེང་ན་
ལུས་རིལ་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལ་མཇལ་བར་མཛོད་ཅེས་གསུང་ གནང་སྟེ་ཡན་ལག་
རྣམས་སོ་སོར་ཕྲལ་ནས་དབུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ཕྱག་ཞབས་བཞི་རིགས་
20 གཞན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ཀྲོད་དེ་བྱོན་པ་ལ། རྒྱལ་
པོ་བཙུན་མོ་བློན་པོ་བྲན་འཁོར་དང་བཅས་པ་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱག་

དང་བསྐོར་བ་བྱེད་ཅིང་སྐོར་ལམ་བདབ། དེ་ནས་སྐུ་གཟུགས་ལ་མཇལ་དུ་བྱིན་
པས་གཟིམས་ཁྲིའི་སྟེང་ན་མཚལ་ཁྲག་གིས་ཧྲུང་ཟད་གོས་པ་རྒྱལ་བློན་རྣམས་
ཀྱིས་མཐོང་ནས་སྐྲག་སྟེ་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་ རྫུ་འཕྲུལ་
མ་ཤིག །དེ་ནས་བཙུན་མོས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་སྒྱུར་དུ་མ་བཤིག
ན་རྒྱལ་པོའི་སྙིང་གས་ནས་འཆི་བར་འདུག་གོ །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། 5
རྫུ་འཕྲུལ་དེ་ལས་བཞེངས་པས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དགའ་སྤྲོ་དང་ལྡན་པར་
གྱུར། དེ་ཕྱིན་ཆད་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱོན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་
བསྟན་ཀྱང་། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཡང་སྤྲངས་རྟོགས་ཀྱི་
ཡོན་དན་ངེད་ཀྱི་བླ་མའི་གོང་དུ་འགྲོ་བ་མི་འདུག་སྙམ་པ་ཤར། དེ་ནས་རྒྱལ་
པོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་དྷེ་ཤྲཱིའི་མཚན་གསོལ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐ་མ་ཀ 10
ཕུལ། གཞན་ཡང་། གསེར་དང་མུ་ཏིག་གི་རྣམ་སྒྱུར། སྐུ་ཆོས། དབུ་ཞྭ།
ཕྱག་ལྷམ། བཞུགས་གདན། གསེར་ཁྲི། གདུགས། གསོལ་ཞལ། གསོལ་
སྡེར་སོགས་ཚང་མ། ཛ་མོང་། ཆིབས་དྲིལ། གསེར་གྱི་སྒ་འཁོར་ཚང་མ་
བཅས་ཕུལ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བཞེས་པ་སྟག་གི་ལོ་ལ། དངུལ་བྲེ་ཆེན་ལྔ་བཅུ་
རྩ་དྲུག །ཇ་སིག་གཉིས་བརྒྱ། གོས་ཡུག་བརྒྱད་ཅུ། དར་ཡུག་སྟོང་དང་ 15
བརྒྱ་བཅས་ཕུལ་ལོ། །དེ་སྐབས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཞུས་ཏེ། བརྙེའི་
ཁང་པར་གསེར་ཡིག་པ་མི་སྡོད་པ་དང་། འུ་ལུག་མི་བསྐུལ་བ་དང་། ཁྲལ་
ཁུར་མི་དགོས་པའི་ཀྱེན་ཀྱང་གནང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས། ཉི་མ་
ནུབ་ཀྱི་བརྟེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ བྱ་བའི་གོ་ལུང་ས་སྐྱ་པ་ཤེས་སུ་ རྩུག་བྱ་ བའི་ལུང་
ཡང་སྩལ། ཡང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས། བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་ 20
ལུགས་ལས་གཞན་བྱས་མི་ཆོག་པའི་ལུང་འབྲུད་གསུངས་པ་ལ། བདག་ཉིད

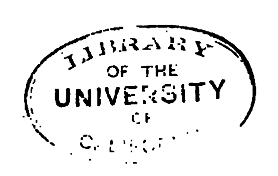
ཆེན་པོ་འདེམས་དེ་བྱེད་མི་རུང་། རང་ རང་གི་ཆོས་ལུགས་ གང་ཡོད་སྤྱོད་དུ་
འཇུག་པ་དགོས་གསུངས་ནས། མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀའི་འཇའ་ས་ཐམས་ཅད་
ལ་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་འབད་པ་ཕྲོན་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་བཟུང་ནས་བསྟོད་ཚོག་
5 པ་བྱུང་བ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཁུམས་སོ། །དེ་ལྟར་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་ལ་ ཆོས་ཀྱི་ བརྡ་དང་ཐ་
སྙད་དུ་མ་གསལ་བར་མཛད། རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་བཞིན་སོག་ཡིག་འཁོར་མ་
གྱ་བཞི་བཟོས་ཤིང་། འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་སོགས་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་བཙུགས་
ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་གར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
10 རིང་བསྲེལ་སོགས་རྟེན་གསུམ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གཙུག་ ལག་ ཁང་ བཞེངས་
ཤིང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ནས་ བསྟན་པ་ དར་ བར་ བྱས་སོ། །དེ་ནས་
དབུས་སུ་བང་ཆེན་བཏང་ནས། སྡེ་སྲིད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་ བདག་སྐྱེ་ ཐང་པ་
གྲགས་པ་སེངྒེ་གདན་དྲངས་ཏེ། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ཤིང་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་
ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན། སྐྱེ་ཐང་པ་གྲགས་པ་སེངྒེས་མཁན་པོ། ཇོ་
15 གདན་བྱུང་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལས་སློབ། ཡར་ ལུང་ པ་བྱང་
ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ གསང་སྟོན། གནམ་ ཐར་ པ་ཚུལ་ ཁྲིམས་ རིན་ཆེན་
སོགས་ཀྱིས་ཁ་སྐོང་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ ནས་འདུལ་བ་ འཛིན་པ་ མཐར་
དག་གི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་ཏོ། །མཁན་པོ་ལས་ ཐར་ཕྱིན་ཚིག་ གསལ་
སོགས་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་སོ་ཐར་མདོ་རྩ་སོགས་དང་། གསང་སྟོན་
20 ལས་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་པ་གསན། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
བཞུགས་པའི་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་བྱོན། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུ

བ་དང་མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་རི་བོ་
རྩེ་ལྔ་པ་བསྐོར་བསྐུགས་ཡང་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱལ་པོའི་
ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐོར། དེའི་ཚེ་རྒྱའི་
ཡུལ་དུ་སྟོན་བྱུང་བ་ཐའི་ཤང་ལ་གྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཟིན་ཤིང་
ཞེས་བྱ་བའི་སློ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གནས་པ་རྣམས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ 5
ནས། དེ་དག་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་བ་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་དག་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚར་
ཆོད་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་ཏེ། ཟིན་ཤིང་གི་སྟོན་པ་རིངས་དུ་སྤྱུངས་པས་རང་གི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་བཅུ་བདུན་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་ཕམ་པར་
མཛད་ནས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་དུ་བཅུག་ 10
ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན།
དེའི་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཟིན་ཤིང་བདུལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས།

དེ་བློ་དག་པ་ལྟུགས་ཀྱི་ཁམས། ཡང་དག་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་ཡི།
གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡིས་རབ་སྦྱངས་ནས། ཐུབ་པའི་བདུལ་ཞུགས་ལེགས་
འཛིན་པའི། 15

སྨོམ་བརྩོན་དམ་པར་བདག་གིས་བསྒྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་
དང་འགྲོ་བའི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས། སླར་ཡང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ཤིང་མོ་གླང་གི་
ལོ་ལ་རིམ་གྱིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར་བྱོན་ཏེ། མཆོག་དམན་ 20
བར་མའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་དོན་ལྡན་དུ་མཛད་

རོ། །དེའི་ཚེ་ནོར་དངོས་པོ་གཏོས་ཆེ་བ་བསྣམས་ཡོད་པ་རྣམས་ལས། འགའ་ཞིག་ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། མཆོད་པར་འོས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རྫས་སུ་ཕུལ་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དུ་མ་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མཚར་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཞེངས་པ་དང་། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་ལ་གསེར་གྱི་གདུགས་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །འགའ་ཞིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བཞེངས་སོ། །འགའ་ཞིག་ནི་དགེ་འདུན་དུ་མའི་མཆོད་པའི་རྒྱུན་ནར་མར་མཛད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ནི་དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་མཛད་དེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཞིང་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་དོ། །དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲིན་བཞིན་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པའི་པདྨོ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སླར་ཡང་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་གྱི་གསེར་ཡིག་པ་རིམ་པར་ཕྱུང་བར་བརྟེན། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་མེ་མོ་ཡོས་ལ་ལས་ཚན་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲྭ་སྒྲིགས་མཛད་ནས་བྱོན། དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲིས།

སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བཀའ་ཕྱག་སྤྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས།
སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱིད་མི་དཔོན་ལག་ཏུ་ཤོར།
སྙིགས་དུས་དགེ་སློང་དཔོན་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན།
འདི་གསུམ་མ་རྟོགས་འཕགས་པ་མིན་པར་གོ།

ཞེས་ཟུར་ཟ་མཛད། དེའི་ལན་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།

བསྟན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་རྒྱལ་བས་གསུངས།
སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱིད་རང་རང་ལས་ལ་རག།
གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་བྱེད།
འདི་གསུམ་མ་རྟོགས་མཁས་པ་མིན་པར་གོ། 5

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་སྲས་དང་། བཙུན་
མོ་དང་། བློན་པོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་
གླང་པོ་ཆེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་སྤྲས་པའི་ཁྲི་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཟར་ཚགས་
མདོན་པར་འཕྱང་བའི་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། རོལ་
མོའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་བ་ཆེན་པོས་བསུ་བ་ 10
དང་། མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ཅིང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་གདན་
དྲངས་ནས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མ་ཞུས་ཤིང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་དའི་ཚལ་ལ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་ལྟར་ཆེས་
ཆེར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལྕགས་པོ་རྟའི་ལོར།
རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བདབ་སྟེ་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་དབང་བསྐུལ། དབང་ཡོན་དུ་ཤེལ་ 15
དམ་གླིང་དྲུག་མ་དང་། འཇའ་ས་ཁྱད་པར་ཅན་ཕུལ་ཏེ། གནས་ཀྱི་འོག། 21'
སའི་སྟེང་ན་རྒྱ་གར་ལྷའི་སྲས་པོ། སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས། ཡི་གེ་རྩོམ་མི།
རྒྱལ་ཁམས་ཆམ་འཛེག་སུ་འཇུག་པ་པོ། གནས་ལྔ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏ་འཕགས་
པ་དེ་ཤྲཱི་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། དཔལ་བྲི་ཆེན་སྟོང་ར་ཅན། གོས་དར་ལྔ་
ཁྲི་དག་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཕུལ། དེ་ལྟར་ 20
རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་དང་། གདུལ་

བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་ནས། སླར་ཡང་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་
རྗེས་གཟིགས་ཤིང་། ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་ནས་སློབ་མའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་དང་། སའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྒྱལ་བུ་ཆེང་གེས་ཞེས་བྱ་བ་དཔྱང་གི་
ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པས་ཞབས་འབྲིང་བྱས་ཤིང་རིམ་གྱིས་གདན་ས
5 ཆེན་པོར་བྱོན་པའི་ལམ་རྣམས་སུ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བས་འཁོར་བ
དུ་མས་བསུ་བ་དང་། སྐྱེལ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བའི་
ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བགྲོད་དཀའ་བའི་ཆུ་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་། མི་
དང་མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟམ་པ་འཛུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་
བ་དང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བ་སྤུའི་ཚོགས་ཀུན་ནས་ལྡང་ཞིང་མཆི་མ་གཡོ་
10 བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་བའི་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཞིང་།
དེ་དག་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་ཁམས་དང་མཐུན་པར་དམ་ཆོས་བསྟན་ནས་སྨིན་
ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་དེ། བྱེ་བའི་ལོ་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་
གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར་ཕྱག་ཕེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟོད་ལ་
དབུས་གཙང་ན་བཞུགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་
15 བ་སློབ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། མི་ཆེན་པོ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་། རྒྱ་
གར་དང་ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཀྱང་འདིའི་སྐད་པས་པཎྜི་ཏ་དུ་མ་བྱུང་ལ། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་མཆོད་པ་དང་། བསྙེན་
བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དུ་མ་བསྐྱེད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་
20 ཉིད་ལ་མངའ་བའི་དབང་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བཀའ་དུ་མ་དང་། བཤད་པའི་
སྒྲོལ་དུ་མ་དང་། མན་ངག་གི་སྐོར་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་ལ་ལེགས་

པར་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཁྱེད་རང་སོ་སོ་གང་ལ་མོས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ད
ལྟ་ང་ལ་ཞུས་ཤིག་གསུངས་ནས། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ
གྲངས་ལས་འདས་པ་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པར་གནང་ཞིང་། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ
ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་ཏེ། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀས
ཚིམ་པར་མཛད་དོ། །གདན་ས་ཆེན་པོར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིན་མཚན་འདའ 5
བར་མཛད་ཅིང་འགྲོ་བ་དུ་མ་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་དེ། དེ་ནས་མི་མོ་གླང་གི་ལོའི་
དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་ལ་རྒྱལ་བུ་ཆིང་གེམ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་གཙང་ཆུ
མིག་རིང་མོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར་བའི་ཚེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ
འདིས་དགེ་འདུན་ཁྲི་ཕྲག་བདུན་ལྷག་པ་ལ་ཞལ་ཟས་གྱ་ནོམ་པས་ བསྙེན་བཀུར
ནས། དགེ་འདུན་རེ་རེ་ལ་གསེར་ཞོ་རེ་སོགས་ཀྱི་འབྱོད་མཛད་ཅིང་ཟབ་པ་དང 10
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར་ཏེ། དེར་འདུས་པ་དགེ་འདུན་ཁྲི
ཕྲག་བདུན་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ སྨྲ་བའི་ དགེ་བའི་ བཤེས་ གཉེན་ གཞུང
ལུགས་དུ་མའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་དང་བཅས
པའི་འབུམ་ཕྲག་ཏུ་ལོངས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི
ལམ་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ བསྐྱེད་པ་ འཛིན་དུ་བཅུག 15
སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པ
ཁོ་ནར་མཛད་དེ། མཇུག་ཏུ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་བདག
ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་བསྔོ་བའི་ཡོན་བཤད་ཆེན་མོ་མཛད་དོ། །གསུང་ལས་སྐྱེས
པའི་སློབ་མ་ཡང་། ཞང་དཀོན་མཆོག་དཔལ། དབུས་པ་སངས་རྒྱས་འབུམ
ལ་སོགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་སྐྱེས་མཆོག་མཐའ་ཡས་པ 20
བྱོན་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ

བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཞི་དྲུག་པ་རྨུགས་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོ་ཟླ་བ་བཅུ
གཅིག་པའི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་དྲོའི་ཆ་ལ་མཆོད་པའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤོམས
གསུངས་ནས། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྣམས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས
ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གདུང
5 ཞུགས་ལ་ཕུལ་པས་གདུང་རྣམས་ནི་རིང་བསྲེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་།
ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ
ཕེབས་དུས། ས་སྐྱའི་རིའི་ངོས་ལ་འབྲོང་གཉིས་འདུག་པ་གཟིགས་ནས
འོངས་པ་ན་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་ལུང་བསྟན་ཏོ་གུར
ཞལ་གཉིས་སོ། །ས་དཀར་ལོགས་ལ་ཕྱག་མཛད་ནས། ཧྲཱི་ཡིག་བདུན་དང
10 ཧཱུྃ་ཡིག་འདུག་པས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བདུན་དང་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ
གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། ས་ཆེན་གྱི
སྲས་སྤུན་བཞི་དང་། ས་པཎ་དང་། ཟངས་ཚ་བསོད་རྒྱན། འཕགས་པ
རྣམས་འཇམ་དབྱངས་དང་། འཕགས་པའི་གཅུང་རྒྱ་གར་ཕྱག་ན་གསང
བདག་ས་ཆེན་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་དེ་རིགས་གསུམ་རྣམ་འཕྲུལ་དང་། འཇམ
15 དབྱངས་བདུན་བརྒྱུད་རིམ་པར་བྱོན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ས་ཆེན། བསོད་རྩེ།
གྲགས་རྒྱན་གསུམ་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་གསུམ། ས་པཎ་དང་འཕགས་པ་གཉིས
ལ་དམར་པོ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ས་སྐྱ་གོང་མ་ལྔ་ཞེས
གྲགས་སོ། ། ། །

དེ་ནས་ཨུལ་ཇེ་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་གདན
20 དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ནི་ཡབ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གསེར་སྡིངས
པ་གཞོན་ནུ་འོད་དང་། ཡུམ་ཤེས་རབ་རྒྱན་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། མངལ

ནས་བཙལ་བའི་ཚེ་ཡང་མའི་ལུས་ལས་འདས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སྤྲོས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྣང་བ་ཡང་བྱུང་། མཚན་བདག་མེད་རྡོ་རྗེར་བཏགས། ལོ་ལྔ་
ལོན་པའི་ཚེ་སྤྱོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུར། ཡབ་ལ་ཆོས་
ཉན་པ་དང་ཡབ་ཀྱིས་བདག་མེད་རྡོ་རྗེ་ཁྱོད་ང་ལ་བརྟེན་སམ་ངའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་
ཞེས་བཀའ་བཀྱོན་པས། ཨོག་ཨོག་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ 5
ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ངའི་ཆོས་མགོ་འཛུགས་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རྩེད་མོ་མགོ་
མཉམ། ཆོས་ཐོན་པ་དང་རྩེད་མོ་ཐོན་པ་དུས་མཉམ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཆོས་
རྣ་བས་ཉན་པ་ལ་རྐང་ལག་གི་རྩེ་ཐབས་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཞེས་ཞུས་
པས། འོ་ན་མངོན་པར་འགྱུར་གྱི་ངའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱོར་ཅིག་གསུངས་པས།
ཉིན་གསུམ་དུ་ཉན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚིག་མ་ནོར་བར་སྐྱོར་བྱུང་བས། ཀུན་ 10
དགའ་ལས་དེ་འདི་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་ཞེས་གླེང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་
ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དུ་བཏགས་པ་ལ། འགྲོ་བའི་
མགོན་པོ་འཕགས་པས་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་དུ་མཚན་གསོལ། འདིས་ཆོས་ཀྱི་གྲྭ་
གང་དང་གང་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལན་རེས་འཛིན་པར་ནུས་པ་དེ་
གཞན་གྱིས་བརྟུན་ནམ་སྙམ་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ 15
དང་། ཡབ་ལ་བཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངའ་བ་སོགས་ཆེ་བའི་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་
འོད་ཟེར་དེས་ཨལ་ཇི་ཐ་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་
ཏའི་སང་ཏ་ལུག་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་པ་
སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ལ་ཏའི་སང་ཏ་ལུག་རྒྱལ་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་ 20
སྔགས་རྣམས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པས། ཀུན་མཁྱེན་དེས་ཇི་སྐད་

ད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ནན་དན་དུ།

བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བརྗོད་མཛད་ཀྱང་། མཐའ་མར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་མ་ལགས།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཆོས་སྤེལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་འགྲོ
5 མགོན་འཕགས་པས་བཟློས་པའི་ཡི་གེ་འཁོར་མ་གྲུ་བཞི་པས་སོག་སྐད་དུ་ཆོས་
བསྒྱུར་མ་ཐུབ་པས། སྔར་གྱི་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་བཟློས་པའི་ཨ་ཨེ་ཨི་སོགས་ཡི་
གེ་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོ་ཨ་དང་ན་སོགས་པོ་ཡིག་བཅོ་ལྔ་ལས་བཅུ་བཞི་
དང་། ཨེ་དང་ནེ་སོགས་མོ་ཡིག་བཅོ་ལྔའི་བཅུ་བཞི་རྣམས་ལས་ཡི་གེ་ཕོ་མོ་
ང་དྲུག་ཕྱེ་ནས་བཟློས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཨོ་ཨྭོ་ཨྭེ་ཨྭུ། ནོ་ནྭོ་ནྭེ་ནྭུ།
10 པོ་པྭོ་པྭེ་པྭུ། ཏོ་ཏྭོ་ཏྭེ་ཏྭུ། གོ་གྭོ་གྭེ་གྭུ །མོ་མྭོ་མྭེ་མྭུ། ལོ་ལྭོ་ལྭེ་ལྭུ། རོ་
རྭོ་རྭེ་རྭུ། སོ་སྭོ་སྭེ་སྭུ། ཐོ་ཐྭོ་ཐྭེ་ཐྭུ། དོ་དྭོ་དྭེ་དྭུ། ཙོ་ཙྭོ་ཙྭེ་ཙྭུ། ཡོ་ཡྭོ་
ཡྭེ་ཡྭུ། ཚོ་ཚྭོ་ཚྭེ་ཚྭུ། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་མཐུག་མ་ཅན་རྣམས་ཏེ། ས་ཉིང་གི་
ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་དང་། ཐ་མའི་ལྦྲ་ལྦྲེ་རྣམས་ལས་མ་ཕྱེ་བས་ཡི་གེ་གོ་བརྒྱད་
བྱུང་། དེ་ཡང་གོང་གི་ཨྭེ་ནྭེ་པྭེ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་བོད་སྐད་དུ་བྲིས་
15 ཐབས་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི་ཡི་གེ་ངོ་མ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །ང་
ཡིག་ནི་སོག་སྐད་དུ་ཚིག་མགོར་མི་འཇུག་ནའང་རྗེས་འཇུག་ལ་འགྲོ་བ་མང་
བས། ན་སོགས་ཡི་གེ་བཅུ་དང་ང་ཡིག་སྟེ་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་གཅིག་
ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ནབ་གམ་ལ་རས་དའི་འུ་ང་རྣམས་ཨ་ཡིག་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་
འཇུག་བྱས་ན། ཨན། ཨབ། ཨག །ཨམ། ཨལ། ཨར། ཨས། ཨད།
20 ཨའི། ཨའུ། ཨང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡང་འཇུག་ནི། ཨ་ཡིག་ལ་འི་རྗེས་
འཇུག་ཅན་གྱི་ཨའི་ཞེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་ན་ཡིག་འཇུག་ན་ཨའིན་ཞེས་པ་དང་།

ཡང་འཇུག་བ་ཡིག་འཇུག་ན་ཨེའིབ་ཞེས་དང་། ག་ཡིག་འཇུག་ན་ཨེའིག་
དང་། མ་ཡིག་འཇུག་ན་ཨེའིམ་དང་། ལ་ཡིག་འཇུག་ན་ཨེའིལ་དང་། ར་
ཡིག་འཇུག་ན་ཨེའིར་ཞེས་པ་བྱུང་། འདིས་མཚོན་ནས་ཨེའིན། ཨེའིབ།
ཨེའིག །ཨེའིམ། ཨེའིལ། ཨེའིར་ཞེས་པ་སོགས་ཡི་གེ་མང་པོ་བཟློས་
པར་མཛད་དོ། །ཡང་སོག་སྐད་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཡི་གེ་མ་འཛོམ་པའི་ 5
སྟབས་ཀྱིས། ཕ་ཕེ་ཕི། ཕོ་ཕྭོ་ཕྭེ་ཕུ། ཤ་ཤེ་ཤི། ཤོ་ཤྭོ་ཤྭེ་ཤུ་དང་།
འབྲེལ་ཚིག་བྱེད་ཚིག་སོགས་ཡི་གེའི་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་གསར་དུ་བཟློས་ནས།
གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་སོགས་བཀའ་བསྟན་འཆོས་འགའ་ཞིག་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་
དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དར་བར་མཛད་པས་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་རྗེས་པོ་ཡན་ཕོ་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་དོན་ཡོན་རྒྱལ་ 10
མཚན་ཞེས་པ་མཆོད་གནས་སུ་མཛད། དེའི་རིང་ལ་སྟར་ཐང་གི་བཙོམ་ལྡན་
རིག་རལ་གྱི་སློབ་མ་མཁས་པ་འཇམ་དབྱངས་པ་ཇོར་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ལ་མཆོད་
གནས་སུ་མཛད་ཅིང་། འདི་སྟར་ཐང་དུ་ཡོད་དུས་འབག་གྱོན་ནས་རིག་རལ་
དངངས་པར་བྱས་པས་བླ་མ་ཐུགས་མི་མཉེས་པར་ཡོད་པ་ལ། དེ་ནས་ས་སྐྱར་
བཞུགས་པ་དང་ཇོར་གྱིས་གདན་དྲངས། སོག་ཡུལ་ནས་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ 15
བཞེངས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཚན་ཆེན་བསྐུར་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་ནག་བཟང་པོ་
སྐམ་ཚུང་གང་ཕྱུལ་བས་བླ་མའང་མཉེས་ཏེ། ཆ་རྐྱེན་བསྐུར་བ་དེས་དབུས་པ་
བློ་གསལ་སོགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེངས་ཏེ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་བཞེངས་པ་
སྟར་ཐང་གི་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། དེ་ལ་མ་ཕྱི་
བྱས་ཏེ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེའི་སྲས་གེ་གེན་རྒྱལ་པོས་ 20
ས་སྐྱའི་བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་མཆོད་གནས་སུ་མཛད། དེ་ནས་ཕྱི་

སྲུན་ཐེ་སྨུར་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་དགའ་བ་བསོད་ནམས་དང་སོག་པོའི་ལོ་
ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་མང་པོ་བསྒྱུར་དུ་བཅུག ། དེ་
ནས་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་འཕགས་ཀྱིས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་རིན་ཆེན་དབང་པོ་མཆོད་
གནས་སུ་མཛད་ལ། དེ་ནས་གེ་ས་ལ་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལ་བླ་མ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་
5 མཚན་མཆོད་གནས་སུ་མཛད། དེའི་རྗེས་ཐྲི་ཡ་ག་ཐོ་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་བླ་མ་
ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་དང་། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་
གནས་སུ་མཛད་དེ། རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ལ་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་དབང་
ཆེན་སོགས་ཆོས་གསན་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། རྒྱལ་པོ་རིན་
ཆེན་དཔལ་གྱི་རིང་ལ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ་མཆོད་གནས་སུ་མཛད། དེའི་
10 རྗེས་སུ་ཐོ་གན་ཐེ་སྨུར་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལ་ས་སྐྱའི་བླ་མ་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་དང་
ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་གནས་སུ་མཛད་ཅིང་
ཆོས་གསན་ཏོ། །འདིར་གོང་འོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀརྨ་པའི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཀརྨ་པཀྴིའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་
རྗེ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ནི། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་ཤིང་སྤྲེལ་ལོར་སྐུ་
15 འཁྲུངས། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྲས་གསུམ་རིམ་གྱིས་དིར་དིར་བྲོན་པས། དམ་
པའི་སྐུ་དེ་འཛའ་ཚོན་ལྷ་བུར་འདུག་པ་ལས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་སྣང་བ་བྱུང་། ལོ་
ལྔ་ལོན་པ་ན་གྲུབ་ཆེན་ཨུ་རྒྱན་པའི་གསུང་གིས། སང་ངའི་བླ་མ་ཀརྨ་པ་འབྱོན་
པར་ཡོད་གསུང་ནས་སྟན་མཐོན་པོ་བཤམས། དེར་གྲུབ་ཆེན་པའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་
པ་ན་སྟན་དེ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཛེགས་ཏེ་བཞུགས། གྲུབ་ཆེན་པའི་གསུང་
20 གིས། བྱིས་པ་ཁྱོད་ངའི་བླ་མའི་གདན་ལ་བསྡད་པ་ཅི་ཡིན་གསུང་བས། བླ་
མ་རང་ང་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་ཨུ་རྒྱན་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པ་དང་། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་དྲིལ་བུ་ལུགས་ཀྱི་དབང་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གནང་།
ལོ་བདུན་པ་ལ་མཁན་པོ་ཀུན་ལྡན་ཤེས་རབ་ལ་རབ་བྱུང་། དེ་ནས་གདན་ས་
འཚུར་ཕུར་ཕེབས་དེ་གཙན་རས་དགེ་འདུན་འབུམ་སོགས་ལ་ཆོས་མང་དུ་ཞུས།
དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་མཁན་པོ་གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་
ཤིང་ལུང་སྡེ་བཞི་སོགས་གསན། དེ་ནས་ལྷ་སྡིངས་ཀྱི་དབེན་གནས་བདབ། བླ་ 5
མ་དུ་མ་ལས་ཆོས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ་ན་ཐང་ལྷས
བསུ་བ་བྱས། དེ་ནས་འཚུར་ཕུར་ཕེབས་པས་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་དགྱེས་པའི་སྣང་
བ་བྱུང་། ལྷ་སར་ཇོ་བོ་ལ་གདུགས་ཕུལ་བའི་ཚེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཡང་མཆོད་པ་འབུལ་བཞིན་
པའི་སྣང་བ་ཤར། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྤྲེའུའི་ལོར་ཧོར་རྒྱལ་པོ་ཇེ་ཡ་ 10
ག་ཐུའི་གདན་འདྲེན་བྱུང་བས་དེར་ཐེགས་དེ་ཟླ་བ་བཅུ་པ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
དུ་ཕེབས། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་ལ་དབང་བསྐུར། གཞན་དོན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས་བོད་ལ་ཕེབས་ཁར། ཁྲི་ལོ་ལ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཐེགས།
དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་དེ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ནས། སླར་ཡང་རྒྱའི་ཡུལ་
དུ་ཐེགས་ནས་དགུང་ལོ་ང་དྲུག་གི་ས་ཡོས་ལོར་གཤེགས་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཉིད་ 15
ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པར་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་དད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་རྗེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི།
རྗེ་བཙུན་འདི་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་ཡང་
དག་པར་བསྐུལ་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་མ་ཎིའི་སྒྲ་གྲག།
ལྕགས་འབྲུག་ལོར་སྐུ་བལྟམས་མ་ཐག་མ་ཎི་དང་དབྱངས་གསལ་གྱི་གསུང་ 20
བྱུང་། ང་ཀ་རྨ་པཀྵིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ངའི་ཞལ་མཐོང་བས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ

བ་ཡིན། འཚུར་ཕྱུ་དང་ཀཱ་སྨ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་རྣམས་སུ་ཡང་རིམ་གྱིས
འགྲོ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་འི་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།
དེ་ནས་གཞན་དག་ཡིད་ཆེས་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅི་འདྲི་བ་འགའ་ཞིག་ཞུས་དེ།
ཆང་ཞུས་ནས་བཞེས་པར་ཞུ། དགའ་ལྡན་ན་འདི་འདྲ་ཡོད་དམ་ཞུས་པས།
5 སྐྱོས་བྱེད་འདི་འདྲ་མེད། བདུད་རྩི་ཡོད་པ་ཡིན། དགའ་ལྡན་ན་མི་ཡུལ་གྱི
ས་རྡོ་འདྲ་བའང་མེད། ས་རྡོ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གསུང་།
དེ་ནས་རྫོགས་ལྡན་མགོན་རྒྱལ་བ་ལ་དབང་དང་ནཱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་སོགས་བསྐྱེད
རྫོགས་མང་པོ་གསན། བླ་མ་ཤེས་རབ་དཔལ་ལ་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་དང
བསྟན་བཅོས་མང་པོའི་ལུང་གསན་པ་སོགས་བླ་མ་དུ་མ་ལས་ཆོས་མང་དུ
10 གསན། དེ་ནས་འཚུར་ཕུར་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ་མཁན་པོ་དོན་གྲུབ
དཔལ་ལ་རབ་བྱུང་མཛད་དེ་མཚན་དྷརྨ་ཀཱི་རྟིར་གསོལ། གཡུང་སྟོན་པ་ལ་རྡོ་རྗེ
འཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་གསན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྔར་གྱི་མཁན་པོ
ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོ་གན
ཐེ་མུར་སྲས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལྟར་དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལ་ཕེབས་དེ།
15 རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞན་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་དེ།
སླར་ཀརྨར་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སླར་གོང་མ་རྒྱལ་པོའི
གདན་འདྲེན་བྱུང་བ་ལྟར་ལྕགས་བྱིའི་ལོར་དྲུའི་ཏུ་མཁར་དུ་ཕེབས་དེ་རྒྱལ་པོ
འཁོར་དང་བཅས་པ་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དད་པར་མཛད།
ཁྱད་པར་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི
20 དབང་དང་། ཐབས་ལམ་ནཱ་རོའི་ཆོས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གནང་སྟེ་རྒྱ་ཧོར
སོགས་ཀྱི་མི་ཆེན་དང་སྡེ་དཔོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས

པར་མཛད། སུ་གེ་དང་ནད་ཡམས་སོགས་ཀྱང་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁམས་
བདེ་བར་མཛད་པས་བཀྲ་ཤིས་པའི་བླ་མ་ཞེས་བསྔགས། དེ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་
ཏེ་དབུས་གཙང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པ་དང་། ཐུབ་
པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྔུན་གཡས་ནས་ གཡོན་གྱི་ བར་དུ་འདོམ་ པ་བཅུ་ གཅིག་ཡོད་
པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ བཞེངས་པ་ སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ བསྟན་པའི་ ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ 5
ཆེར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་ཞི་བཞིའི་ཚུ་ཕག་གི་ལོར་བདེ་བར་གཤེགས་སོ། །
དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་རྗེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ཤིང་བྱིའི་ལོར་འཁྲུངས། ལོ་
གཉིས་པ་ལ་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུང་བ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་དུ་མ་བསྟན།
རྗེའི་སྟེང་དུ་ཐེགས་པའི་ཚེ་ཞབས་རྗེས་གསལ་བར་བྱོན། དགུང་ལོ་བཞི་བཞེས་
པའི་ཚེ་ཆོས་རྗེ་མཁའ་སྤྱོད་པ་དང་ མཇལ་ ནས་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ དབང་ སོགས་ 10
གསན། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ཆོས་དཔལ་
བཟང་པོར་བཏགས། ཀརྨ་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། ཉི་ཤུ་པ་
ནའི་ལོར་སྔར་གྱི་མཁན་ཆེན་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད།
གོང་མ་དྷཱའི་མིང་ཡུང་ལོ་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་ཕེབས། དེའི་དུས་སུ
རྒྱའི་ཡུལ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། གཟིགས་ཁང་ལ་འཇའི་ཀ་བ་རྡུག་པ། 15
སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ
བྱོན་པ་དང་། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་མངོན་སུམ་དུ
མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་དཔག་ཏུ
མེད་པ་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དད་པ་ལྷག་པར་སྐྱེལ
ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད། གོང་ནས་མཚན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར 20
གསོལ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་ཅན་ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བ་བརྒྱ་རྩ་

བརྒྱད་མཛད་ནས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་སོ། །དེར་བླ་ཆེན་མི་ཆེན་སོགས་གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། སློབ་མ་རྟོགས་ལྡན་མང་པོ་བྱུང་ངོ་། །དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་མེ་ལུག་གི་ལོར་ཞི་བར་གཤེགས་
5 སོ། །དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིམ་པ་བཞིན། མཐོང་བ་དོན་ལྡན། ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ། ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ། བདུད་འདུལ་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལགས་སོ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ།

10 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་སྤྲུལ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི།
དམ་པ་ཡོན་དན་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་འོད་དཀར་ཅན།
ས་ཡི་ཚངས་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པས།
15 དད་གུས་ལྷག་བསམ་མགྱོགས་འགྲོས་ལེགས་པར་དྲངས་པའི་ཚེ།
ཕྱོགས་འདིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བསིལ་ཟེར་འབུམ་འགྱེད་དེ།
སྐྱེ་རྒུའི་རྒྱུད་པའི་ཚ་གདུང་སྲུན་པ་རབ་བཙོམ་ཞིང་།
ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དའི་དགའ་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་མཛད་ནས།
སྐྱེ་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་དེ།
20 རྗེས་འཇུག་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གཞལ་དཀའ་བའི།
བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་གྱུར་ཚུལ་བསམས་ཀྱིན་སྙིང་ནས་གུས།

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །　　　　། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གཅིག་འདུས་ལྷ།
རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཡབ་རྗེ་བཙོང་ཁ་པའི།
དྲི་མ་མེད་པའི་སྲོལ་བཟང་མཉམ་མེད་དགེ་ལུགས་པའི།
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་འདིར་དར་ཚུལ་འདི་ན་གླིང་། 5

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ཏེ། ས་ཡི་སྙིང་འདི་སྟོངས་པ་ན།
ཁྱོད་ཉིད་བྲིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། 10
དེ་ཚེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། ཁ་བ་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན།

ཞེས་ཁ་བ་ཅན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཐ་མལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་བཟུང་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་ལ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ནི། དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས། མཁན་ཆེན 15 ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ། ང་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་མ་དྲི་ཟླ་དྲའི་ཡོན་དན་གྱི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་ནུས། འོན་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།

དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙལ།
བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། 20
ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས།

ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་ཙམ་ཞིག་
བརྗོད་པ་ལ། ཇོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས། ལོ་
ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་འདས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་གསེར་
5 འབྲུག་ཞེས་པ་མེ་མོ་བྱའི་ལོ་ལ། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མདོ་སྨད་ཧྭའི་
ཆོལ་ཁ། དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་ཡུལ་བཙོང་ཁ་ཞེས་བྱ་བར་མལ་གྱི་རིགས་ལས་
ཡབ་བླུ་འབུམ་དང་། ཡུམ་ཤིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་
བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་བལྟམས། ལྟེ་བ་བཅད་པའི་ཁྲག་ལས་ཙན་དན་
དཀར་པོའི་སྡོང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་འདབ་མ་རེ་ལ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་སྐུ་
10 རེ་ཡོད་པ་འབུམ་ཚོ་གཅིག་བྱུང་བ་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་མཆོད་རྟེན་དུ་བྱས་པ་ལ་
ད་ལྟ་སྐུ་འབུམ་དུ་གྲགས་སོ། །དགུང་ལོ་གསུམ་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཀརྨ་པ་རོལ་པའི་
རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཚན་ཀུན་དགའ་
སྙིང་པོར་བཏགས། དེའི་ཚེ་ཆོས་རྗེ་བའི་མནལ་ལམ་དུ་ཕྱོགས་འདིར་ཙན་དན་
གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྐྱེས་འདུག་པའི་གྲིབ་བསིལ་དུ་སྒྲོག་ཆགས་
15 གྲངས་མེད་པ་ངལ་གསོ་བ་ཞིག་མིས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་བྱིས་པ་འདི་ས་
མཐོན་པར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་པས་
གཅེས་སྲུས་གང་དྲག་གྱིས། མི་རིངས་པར་ལྟེ་བ་བཅད་པའི་ཁྲག་ལས་ལྗོན་
ཤིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱེ་བར་འདུག་ཅིང་། ཤིང་དེས་མ་འོངས་པ་ན་འགྲོ་བ་
རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན། དགུང་ལོ་དྲུག་པ་ལ་
20 ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པའི་སྤྱན་སྔར་བྱོན། ཆོས་རྗེ་དེས་ཀྱང་སྐལ་ལྡན་དུ་
དགོངས་ནས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་སྨིན་པར་མཛད་ཅིང་། གསང་

མཚན་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་བདུན་ལོན་པའི་ཚེ། ཆོས་རྗེ་
དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་དང་། གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་
མཛད་དེ། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་དེ་ཚིགས་སུམ་དགེ་ཚུལ་གྱི་
སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས་ཤིང་མཚན་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་
བར་གསོལ། བླ་མ་འདིས་རྗེ་འདི་བྱིས་པ་ཉིད་ནས་བདག་གིར་མཛད་དེ། རབ་ 5
ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཐོས་བསམ་གྱི་བསྐུལ་མ་དང་དབུས་སུ་བྱོན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་
ལེགས་པར་མཛད་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་བླ་མ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་རིག་པའི་གནས་ཕལ་ཆེ་བ་ཐོགས་
མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། བཅུ་བདུན་བཞེས་པ་ན་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་མཁན་པོས་བདག་རྐྱེན་མཛད་ནས་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན། འབྲི་གུང་ 10
ཐེལ་དུ་སྤྱན་སྔ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱག་ཆེན་ལྔ་ལྡན་ལ་སོགས་
པ་གསན། ཟུར་ཆོས་པ་བླ་མ་ཀུན་གྲོ་བྱ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དབང་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་གསན། དེ་ནས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་སྣེ་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་དེ། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐུགས་སྦྱོངས་མཛད། བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་
ལ་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་རྗེས་གནང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུགས་དཀྱིལ་ 15
གྱི་དབང་དང་། གུར་མགོན་གྱི་རྗེས་གནང་རྣམས་གསན་ནོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་
དགུ་པ་ལ་མཁས་པའི་མདུན་ལ་དཔལ་ལྡན་གསང་ཕུར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གྲྭ་སྐོར་
མཛད་དེ། མཁས་པ་མཐའ་དག་གི་ཁེངས་པའི་རི་བོ་བསྙིལ་བར་མཛད། དེ་
ནས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ། བཟང་ལྡན། དམ་རིང་རྣམས་སུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གྲྭ་སྐོར་
མཛད་པས་སྙན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་བཙུགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་ཉང་སྟོད་ 20
རྩེ་ཆེན་དུ་བྱོན་དེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔའ་བའི་སྤྱན་སྔར་

ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཟབ་བཤད་ཚར་གཅིག་གསན་པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པར་
གྱུར། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའང་ས་སྐྱ་ནས་རྩེ་ཆེན་དུ་ཉ་དཔོན་པའི་དྲུང་
དུ་ཕེབས་བྱུང་བ་ལ། སྔོན་གྱི་འབྲེལ་པས་མཚམས་སྦྱར་དེ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་
ཚར་གཅིག་གསན་པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ཁེངས་ཤིང་དད་པ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས། རྩེ་
ཆེན་གྱི་དབྱར་ཆོས་དེ་གྲོལ་ནས། སྟོན་ཀ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ཉང་སྟོད་བསམ་
གླིང་དུ་ཆོས་བར་ལ་བྱོན་དེ་རེད་མདའ་པའི་དྲུང་དུ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་
གསན། རྗེ་ཁྲུད་པོ་ལྷས་པ་ལ་མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་ཆེན་སོགས་གསན། དགའ་
ལོ་སུམ་ཚུ་པ་ལ་ཡར་ལུང་རྣམ་རྒྱལ་དུ་ཇོ་གདན་ཚོགས་པའི་མཁན་པོ་ཚུལ་
ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། བྲེ་རྫིང་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་མགོན་པོས་
སློབ་དཔོན། དབུ་མཛད་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས་བསྙེན་
པར་རྫོགས་ཏེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར། གདན་ས་
ཐེལ་དུ་སྤྱན་སྔ་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་སོགས་གསན། ལྷ་
ཁང་ཀེ་རུར་ཚ་ཁོ་དཔོན་པོ་སོགས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ལ་དཀའ་ཆེན་བཞིའི་
བཤད་པ་སྩལ། སྐྱིད་ཤོད་ཚལ་དུ་བཀའ་འགྱུར་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་། ལྷ་
སར་སྐྱོང་གནས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས།
ཁྱད་པར་དུ་སྔོན་མཁར་བཀྲ་ཤིས་གདོང་དུ་མཁས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྔ་བུ་ལ་རྒྱ་གར་
སྐད་བཅོ་ལྔའི་དབུ་དུས་གཅིག་ཏུ་བཙུགས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པ་ནི་མཛད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་དབུས་གཙང་གི་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་
རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དང་། སྡེ་སྣོད་
གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་
པས་སྒྲོ་འདོགས་ཞིགས་པར་བཅད་དོ། །དེ་ནས་བླ་མ་དབུ་མ་པ་བརྩོན་འགྲུས་

སེང་གེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཇོ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་
གསན་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ཇོ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ
མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། སྔར་བསགས་ཀྱི་སྡིག་ལྟུང་སྦྱོང་
ཞིང་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་པ།
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་ 5
བཅས་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་གསུམ་སུམ་སྒྲིལ་དུ་གྲིས་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་
ཐུག་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་
འགྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཏེ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐུགས་ལ་ 10
འཁྲུངས། ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། བྲ་གོར་མཁན་
ཆེན་ཆོས་སྐྱབས་བཟང་པོ་གཉིས་ལ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྐོར་གསན་ནས་ཐུགས་
ཉམས་སུ་བཞེས་པས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ལེགས་པར་ཤར་
བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཇོ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས།

དམུ་རྒོད་འདུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ། 15
བཤད་པས་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར།
དེ་བས་བསྒྲུབ་པ་ལྷུར་བླངས་དབེན་པ་བསྟེན།
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཚོངས་པའི་ལམ་སྐྱེད་སྙམ།

ཞེས་དང་། ད་ལྟ་ནས་བཤད་པ་བྱས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་ལྟར་སྣང་ལས་མི་འོང་
བས། རི་ཞིག་བྱ་བྲལ་བྱས་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་གྱིས་ཤིག། 20
ཅེས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐུལ་བར་མཛད་པས། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་གི་དུས་

སུ་ཡི་དམ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་འཁོར་ བླ་མ་འཇམ་དཀར་བ་ དང་རྟོགས་ལྡན་
འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དག་པ་རྣམ་ བརྒྱད་ ཕྱག་ཕྱིར་ ཁྲིད་དེ་བྲ་ བྲལ་ལ་
བྱོན། འོལ་ཁར་ཕེབས་ནས་དགུན་དཔྱིད་གཉིས་ལ་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་
བཞུགས་ཏེ། དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཚོ་བ་དཀའ་ཐུབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
5 བརྟེན་ནས་སྤོབས་བཞི་ཚང་བའི་བསགས་སྦྱང་ལ་ཞེན་དུ་འགྲུས་པར་མཛད། རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྱང་ལྷུང་བཤགས་བརྒྱ་ཕྲག་དང་བཅས་པ་དང་། མཎྜལ་
འབུལ་བ་སོགས་ལ་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོ་མཛད་ཅིང་། རྗེང་ཕྱིའི་བྱམས་པ་ལའང་
མཇལ། དེ་ནས་སྨན་ལུང་གི་རྒྱ་སོག་ཕྱུར་བྱོན། དེར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་གཟི་བརྗིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅིག་ལ་སྐུ་སྐྱབ་ཕྱོགས་མེད་ལ་
10 སོགས་པའི་པཎྜི་ཏ་དུ་མ་དང་། ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་དང་ས་ར་ཧ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་
ཆེན་དུ་མས་བསྐོར་བ་ཞལ་གཟིགས། གཞན་ཡང་གནས་དེར་གཟིགས་སྣང་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་པར་མཛད་པས
ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་བླ་མ་དུ་མས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་སོགས་ཐུན་མོང་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐུགས་རྒྱུད་
15 ལ་འཁྲུངས། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་དང་
འདི་རྩོམ་ཞེས་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་བཞིན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྙིང་པོའི་གནད་གསལ་བར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་
ལེགས་བཤད་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་གསང་སྔགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
སོགས་པ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་པ་རྣམས་དཔྱད་པ་
20 གསུམ་གྱིས་དག་ཅིང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགུང་ལོ་
ང་གསུམ་པ་ས་མོ་གླང་གི་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་

བར་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས་ནས་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་
ལ་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་
པའི་ཐུགས་སྨོན་རྣམ་པར་དག་པ་མཛད། འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་གླིང་བདབ་སྟེ་གསེར་མདོག་ཅན་པན་འཛིན་པའི་རིང་ལུགས་ཕྱོགས་
དང་ཕྱོགས་འཚམས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་པུར་གྱུར་ 5
ཏོ། །གནས་རི་དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རང་བྱོན་གསལ་ཞིང་གྲངས་
ལས་འདས་པས་གང་བར་སྣང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་གནས་དམ་པའི་བལྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ནས་
ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་བར་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བར་གནང་ཞིང་། དགུང་ལོ་རེ་
གསུམ་པའི་ས་ཕག་ལོར་སྤྱི་སྡོད་འཛིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ 10
དང་གསང་འདུས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་སོགས་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་
ཤིང་། རྗེ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་དེ་མཆོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་
ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ། ནམ་མཁའ་
ལས་ལྷའི་གཏོར་སྒྲ་དྲག་པོ་བྱུང་བས་དགའ་ལྡན་གཟིམས་ཁང་དུ་ཕེབས། དེར་
ཐུགས་སྲས་དམ་པ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབུ་ཞྭ་དང་། བེར་ཐུལ་ཅིག་གནང་ 15
སྟེ་གདན་སར་དོན་གྱིས་བསྐོ་བར་མཛད། གནས་བརྟན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ལ་
སོགས་པ་ཞབས་དྲུང་ནའཁོད་པ་ལ་ཚུལ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྒོམས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཉེར་ལྔའི་སྟོ་དྲོའི་ཆ་
ལ་དགེ་ལྡན་གཟིམས་ཁང་དཀར་པོར། འོད་གསལ་ལྷ་ཁང་དུ་འཆི་བ་ཆོས་
སྐུར་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐུར་བ 20
བཞེངས་ནས། སྐུ་ཚེ་ཕྱི་མ་དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་སྲས་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ་ཞེས་

བྱ་བར་སྐྱུའི་སྐྱེ་བ་བཞེངས་ཞིང་། མ་འོངས་པ་ན་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཀོད་པའི་
ཞིང་དུ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་ པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་མཛད་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འདིའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མ་ཡང་། རྗེ་བཙུན་རེང་མདའ་པ་
5 སོགས་བླ་མར་གྱུར་པ་བཞི་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། འདུལ་
འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་།
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་དང་། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་
སེང་གེ་དང་། པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་
མཚོ་སོགས་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ གནས་ ནས་སྐྱེས་བུ་ གསུམ་གྱི་
10 ལམ་རིམ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྷུར་ལེན་ཅིང་། སྡེ་སྣོད་གསུམ་
གྱི་རྗ་བོ་ཆེ་བརྒྱུད་མར་སྒྲོགས་པ་མངའ་རིས་དང་དབུས་ གཙང་ ཁམས་ གསུམ་
སོགས་སུ་བྱུང་བ་ནི་གནམ་གྱི་སྐར་ མ་དང་ སའི་དྲིག་ པ་ བཞིན་དུ་མཐའ་ ཡས་
པ་བྱོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོན་པ་ སངས་ རྒྱས་ཀྱི་ བཀའ་ ལས། ཀུན་
དགའ་བོ།

15 ང་ལྟུང་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི །འཕྲེང་བ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ།
མ་འོངས་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལ། འབྲི་དང་ལྡན་གྱི་ས་མཚམས་སུ།
དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་མགོན་པ་འདེབས། བློ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མཚན་ཅན་འབྱུང་།
འཁོར་ནི་རྣམ་བཞི་རབ་བསྡུས་ནས། སྟོན་པའི་མདོ་བཞིན་གསུང་སྒྲོགས་པ།

ལྷ་ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། ང་ཡི་སྐུ་གཟུགས་རྣམ་གཉིས་ལ།
20 དབུ་རྒྱན་འབུལ་ཞིང་མཆོད་པར་བྱེད། ང་ལ་གསོལ་བ་རབ་བཏབ་ནས།

བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་བར་དུ་གནས། འདི་ནས་འཕོས་ནས་བྱང་ཤར་གྱི།
ངོ་མཚར་བཀོད་མཛེས་འཇིག་རྟེན་དུ། སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་བྱར་འགྱུར།

དེ་ལ་དད་བྱེད་ཞིང་དེར་སྐྱེ། ཞིང་མཆོག་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས།
ཅེས་དང་། པདྨ་བཀའ་ཆེམས་ལས།

འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་པ་གདུལ་བྱ་བ་བསྟན་པའི་བདག། 5
མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས།
མི་རབས་བརྒྱད་དུ་གསང་སྔགས་རྒྱས་པར་སྟོན།
ཞིང་འདི་འདས་ན་བྱམས་པའི་དྲུང་དུ་འགྲོ།
དེ་ཡི་བརྒྱུད་འཛིན་ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཡིན།

ཞེས་དང་། དཔལ་ཕྲུག་ན་རྡོ་རྗེས། 10

གསང་འཛིན་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ། སྟོན་ནས་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་ཡིན།
བློ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྟེ།
པཎ་ཆེན་རྒྱང་གི་ལུས་བཟུང་ནས། མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཅིང་།
ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཚང་རྒྱ་འོ།

རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བལ་པོ་དང་། དབུས་གཙང་མདོ་ཁམས་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ། 15
སྐྱེ་བ་བཟུང་ཞིང་འགྲོ་ཀུན་རྣམས། ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པར་བྱེད།
འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ། དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ལས་རྒྱ་སྟེ།
ངེས་པ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ།

འཕགས་པའི་སློབ་མ་འདུ་བར་བྱེད། ལུས་འདི་བོར་ཚེ་དགའ་ལྡན་དུ།

བྱམས་པའི་དྲུང་འགྲོ་ཆོས་ཉན་འགྱུར། འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ས་བཅུའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། བསྟན་པ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲུལ་
སྐུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡང་། བཀའ་གདམས་གླེགས་
5 བམ་ལས།

བདག་གི་སྤྲུལ་པ་དམ་པ་གཅིག །རེས་འགའ་དགེ་སློང་ཉིད་དུ་སྤྲུལ།
དེ་ནི་གནས་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད། རེས་འགའ་བྱིས་པའི་གཟུགས་སུ་འོང་།
རེས་འགའ་དབུལ་འཕོངས་སྡུང་པོའི་གཟུགས། རེས་འགའ་བྱོལ་སོང་བྱ་
ཁྱིའི་གཟུགས།
10 རེས་འགའ་གསོལ་འདེབས་དབྱངས་ཀྱི་གཟུགས། རེས་འགའ་ཡིག་འབྲུ་
གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས།
གྲགས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ངོ་། བསྟན་གནས་བར་དུ་ཡང་ཡང་འོང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་སོ།། །།

དེ་ལྟ་བུའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་
15 ཐོག་མར་དར་བར་མཛད་པའི་སྐྱེས་མཆོག་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ནི། ཞང་འགྲོ་
བའི་མགོན་པོའི་གདན་ས། ཚལ་གུང་ཐང་གི་ཞོལ་དུ་སྐུ་བལྟམས། ཆུང་དུས་
ནས་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་གསུང་མང་དུ་བྱོན། དམ་པའི་རིགས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་སད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས་རབ་ཏུ་
བྱུང་སྟེ་མཚན་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་
20 ཞུགས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་བསྡམས་ཤིང་། བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་
ཞབས་པད་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་

བརྟེས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་པད་
བསྟེན་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ། བཞི་བརྒྱ་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ། གསང་
འདུས་རིམ་ལྔ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུམ་པ་ཀང་བུའི་ཚུལ་དུ་
མང་དུ་གསན། ལྷག་པར་ཐུམས་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་གཅེས་ སྤྲས་སུ་ མཛད་ ཅིང་ སྤྲས་ པའི་ ཚུལ་གྱིས་ གསང་ འདུས་ཀྱི་བསྐྱེད་ 5
རྫོགས་ལ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད། བར་སྐབས་ཤིག །ཇོར་གྱི་ཐོ་གན
ཐེ་སུར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་དཱ་མིང་ཡུང་ལུ་རྒྱལ་པོས། ཇི་སྐད་དུ།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

བསྐལ་པ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མཆོད་པ་དང་།
སྒྲིག་ཆགས་བྱེ་བའི་ཚེ་སྐབས་ཀྱང་། ཚེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་སྟེ། 10

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བླ་མ་ལ། དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མཉེས་བྱས་ན།
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་ཡོན་ཏན་ནི། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཐོབ།

ཅེས་དང་།

ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཐོས་པས་སྡིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད།
ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་། ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ། 15

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་པའི་
ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམས་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ནས་མཆོག་གནས་སུ་འོས་
པའི་སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་ཞིག་གདན་འདྲེན་པར་དགོངས་པ་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
སྙན་གྲགས་གསན་ནས་དྲུ་ཞིན་བཞིས་གཙོ་བྱས་བང་ཆེན་པ་རྣམས་མངགས་པ་
བོད་དུ་འབྱོར་བའི་ཚེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྣ་མཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་ 20

བཞུགས་ནས་མཇལ་ཁ་གནང་། དེ་ནས་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་
གཙོ་མཛད་ དཔོན་ནམ་ མཁའ་ བཟང་པོ་པ་ དང་ བཅས་ པ་ངོ་ཆེན་ དུ་སྤྱན་ནས།
གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་ཕྱུང་ཞིང་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་ཕུལ་བས།
སེ་རར་ཕེབས་ནས་གསེར་ཡིག་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་། གོང་མ་ཆེན
5 པོའི་བཀའ་ལུང་དང་། གནང་སྦྱིན་གྱ་ནོམ་པ་ཕུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཞེས། རྗེ་
རང་ཉིད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ན་དཀའ་ཁག་བྱ་ཆེ་ཞིང་། དགོས་པ་ཆུང་བའི་རྒྱུ་མཚན
དང་བཅས་གསུངས་ནས་མི་འབྱོན་པར་ཐག་བཅད། དེ་ནས་གསེར་ཡིག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ཉིད་ཕེབས་མ་ཐུབ་ཀྱང་། རྗེ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སློབ
མ་ཞིག་མཆོད་གནས་སུ་གཏོང་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པས། རང་གི་སློབ་མ་མཁས
10 གྲུབ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ ཆོས་རྗེ་འདི་པ་སྐུ་ ཚབ་ཏུ་འབྱོན་དགོས
པའི་བཀའ་དང་། འགྲོ་དོན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྟོན་ཞིབ་པར་སྩལ་ཞིང་།
རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཆོས་རྗེ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པའི་བསྲུང་མར་བསྔོ
བར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་འདི་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་དང་། ཏྲ་ཞིས་བཞི
བཅས་ལྷོ་ཁམས་ལི་ཐང་གི་ས་ཆ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན། ཟེའུ་ཏོན་དུ་ཕེབས
15 པའི་ཚེ། རྒྱའི་དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དམག་མི་དང་བཅས་དེ་བསུས། དེ་ནས
ཐེན་ཏུ་ཧུའི་མཁར་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ། གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་ཏྲ་ཞིན་བཞི་གནང་སྦྱིན
གྱ་ནོམ་པ་དང་བཅས་བསུ་བར་བཏང་བའང་འབྱོར་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས།
ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་བླ་མ་ཁྱོད། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོ་ཞིང་ཆེ་བ།
ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་གསལ་བ། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐུ་སྟོབས་ཟབ་པ། དེ་བཞིན
20 གཤེགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། གདུལ་བྱ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་བར
བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེས་གྱ་ནོམ་པ་བསྐུར་བ་རྣམས

ཀྱང་ཕྱུལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱོན་དེ་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བར་ཕེབས་པའི་ཚེ་བློན་པོ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསུས་ཏེ། ཕོ་བྲང་གི་ནང་མཁར་སེར་པོའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་
ཏེ་ཡིན་ཐྲི་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་བྱོན་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་
ནང་མར་གོང་མ་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད། དེའི་ཚེ་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་བཀུར་
སྟི་དང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་གསུང་འཕྲོས་མང་པོ་གནང་ཞིང་། ད་ཁྱེད་ 5
རང་ཏེ་ཡིན་ཐྲི་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུང་གནང་། དེ་ནས་ཇེ་འདི་པ་དཔོན་
སློབ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག །འཁོར་ཆེན་འཇིགས་བྱེད་ཞི་
དྭགས། སྨན་བླ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱས་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་
ལས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ཡང་ཀུན་གྱིས་ཐོར་ཞིང་། ནམ་ 10
མཁའི་ངོས་སུ་རྒྱལ་མཚན་ཧོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ་སྣ་ཚོགས་ཧོ་རྗེའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་
འཇའ་ཚོན་ཡང་ཡང་ཤར་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་སྣང་དུ་མཐོང་། སྤྲིན་
དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་ཡང་ལན་དུ་མར་བྱུང་
བས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ། རྒྱལ་པོའི་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་ཏེ་
ཡིན་ཐྲིའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ 15
བྱོན་ནས་བཞུགས་པ་རྨིས་པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
ལྷག་པར་སྐྱེས་ཏེ། ཆོས་རྗེ་འདི་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ། ཀུན་གྱི་སློབ་པ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ། ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་
ཅད་བདེ་བར་སྐྱོར་བ། ཀུན་གྱི་གཙུག་ཏུ་དབང་བསྒྱུར་བ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་
བའི་སྲས་པོ། སྐྱིད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་མི་འགྱུར་བརྟན་པའི་བླ་མ་ཆེན་པོ། ཏཱ་ཀོའུ་ 20
ཤྲཱི་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཚན་དང་། གསེར་ནག་ལས་གྲུབ་པའི་ཐ

མ་ཀ་དང་བཅས་ཕུལ་དེ་བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་གི་གཙུག་རྒྱན་དུ་མངའ་གསོལ།
རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་དང་བཞུགས་གདན་མཐོ་དམན
འདྲ་བར་མཛད་ཅིང་། ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་མོ་ཡང་གཟབ་སྤྲོ་ཕུལ། དེ་ནས་
གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་གུབ་རྒྱལ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་། གུབ་ཆེན་དེ་
5 ལོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་འཆི་བ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་བཅས་ཕུལ།
གོང་མའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་བུམ་པ་བཞག་པའི་ཚེ་བདུད་རྩི་བུམ་པའི་ཁ་ནས་ལུད་པ་
དང་། ཚེ་རིང་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་སོགས་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡང་ལྷག་པར་དད་
པས་སྐྱེས། ཡོན་དུ་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གདོས་ཆེ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་རི་བོ་
རྩེ་ལྔར་བྱོན་ནས་འཇམ་དབྱངས་དང་། ཛ་བོ་ཨ་དེ་ཤ་ཡབ་སྲས། བླ་མ་
10 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། དེར་བཞུགས་རིང་ཕྱོགས་ཐ་དད་ནས།
བླ་མ་དཔོན་པོ་དུ་མས་གཙོས་དང་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་མཇལ་དུ་འོང་བ་
ལ་དབང་། རྗེས་གནང་། ཁྲིད་བསྙེན་རྫོགས། རབ་བྱུང་དང་བསྙེན་གནས་
དང་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་སོགས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམས་
པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་ཕབ་ནས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་
15 འགོད་པར་མཛད། ཤིན་ཏུ་སྲ་བའི་རྡོ་སྟོན་པོ་མཁྲེགས་པ་ཞིག་འདམ་ལྟར་
བརྡིས་ཏེ་ཕྱག་རྗེས་ཀྱང་བཞག་པས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་བའི་
གནས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཕྱིར་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་།
ཁྱད་པར་དུ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་གསལ་
བར་མཛད། དེ་ནས་སླར་དབུས་སུ་འབྱོན་ཁར་གོང་མ་ཆེན་པོས་གོས་ཆེན་སྟོང་
20 ཕྲག་གཅིག་གིས་གཙོས་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཕུལ། དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་དུ་ཐེབས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་

མཇལ་དེ་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་ནོད་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ལ་འགྲན་པ་ཕུལ།
སྐད་ནས་སེ་རར་གདན་དྲངས་ནས་སེ་ར་རྗེར་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བའི་
ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབས་དེ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ། རིམ་ལྔའི་དམར་
ཁྲིད། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་བཤད་པ། སྦྱོར་དྲུག་གི་ཁྲིད།
བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག །དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་སོགས་ 5
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསན། དེའི་ཚེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
བསྟན་ང་འཛི་གསོལ་སུ་དགོངས་དེ་རྗེ་འདི་ལ་རྒྱུད་གྲྭ་རྨ་དག་འཛུགས་པ་དང་།
སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་འདེབས་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་དང་དུ་བླངས་དེ།
དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་འདེབས་པ་དང་། ས་ཕག་གི་ལོར་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
གླིང་འདེབས་པར་མཛད། གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ནང་དུ་ཆོས་རྗེ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ 10
རྒྱ་ནག་ནས་བསྣམས་དེ་ཕེབས་པའི་སྟོན་པ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག །དགེ་བསྙེན་
དྷ་ཤང་དང་བཅས་པ་ཙན་དན་དཀར་པོ་ལས་གྲུབ་པ་ནང་ཞུགས་སུ་བཞུགས་
པའི་སྨན་སྐུ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞེངས། རྒྱ་ནས་བསྣམས་པའི་བཀའ་འགྱུར་ངོ་
མཚར་ཅན་རྣམས་འཇོག་པ་གནང་ནས་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐོར། དེ་ནས་སླར་ཡང་ལྷུགས་གླང་གི་ལོར། གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་ 15
པོས་གདན་འདྲེན་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དར་
རྒྱས་བཟང་པོ་གདན་སར་བསྐོས། དེ་ནས་ཨ་མོ་གྷ་ཆོས་རྗེ་དང་། བསོད་
ནམས་ཤེས་རབ་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་སློབ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དུ་མ་དང་བཅས་པ་བོད་ཡུལ་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན་པ་དང་ཕོ་བྲང་དང་ཁང་ཉེ་བར་
ཕེབས་སྐབས་གོང་མ་སྐྱ་ག་ཤེགས། ཟིན་དེ་རྒྱལ་སར་འཁོད་ནས་ཆོས་རྗེ་འདི་ 20
ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་དུས་ལས་ཀྱང་གུས་འདུད་ལྷག་པར་མཛད། རྒྱལ་པོའི་

དགོངས་རྫོགས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་ནས་སྒྲུབ་མཆོད་མཛད།
དེའི་ཚེ་འཇའ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་སོགས་བྱུང་བས་ཇོན་དེ་རྒྱལ་པོ་ཡང་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར། རྒྱལ་པོ་ལ་ཞལ་ད་གནང་སྡེ་རྒྱ་ནག
གི་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོར་གཙུག་ལག་ཁང་རྙེན་དང་བརྙེན་པ་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་།
5 དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོ་འཛུགས་པ། ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་གསོ་བ་སོགས་བསྟན
པའི་ཞབས་ཏོག་ཡང་དག་པ་མཛད། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་ཀོ་ཤྲི་
དང་ཆན་ཤི་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོའི་མིང་དང་གོ་ས་གནང་ཞིང་བདག་རྐྱེན་རྒྱ
ཆེར་མཛད། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་དགུང་
ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་ཤིང་ཡོས་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཆོས་རྗེ
10 རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཞལ་ཆེམས་གནང་སྟེ། ཉེར་བཞིའི་ཉིན་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ
གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཞེན་པའི་ཚེ་ངོ་མཚར་བའི
ལྟས་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་རིང་བསྲེལ་ཡང་མང་དུ་བྱོན། དེའི་སློབ་མ་སྐྱེ་ཐང་པ་ཆོས
རྗེ་ཨ་མོ་གྷ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇོན་དེ་རྒྱལ་པོའི
ཏི་ཤྲི་མཛད་དེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར། བླ་མ
15 དེ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་ཆོས་རྗེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ལྡན་ཞེས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བླ
མཆོད་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བསྐྱངས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ
སྤེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་པའི
ཅིང་དུ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ
གྱུར་པ་ཡང་ཆོས་རྗེ་འདི་པའི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ། །
20 འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་འདིར
ཐོག་མར་དར་བར་མཛད་པ་ནི། གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་པད་དཀར་འཛིན

པ་རྒྱལ་དབང་གསུམ་པ་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། རྗེ་
དེ་ཉི། ཇེ་སྐད་དུ། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལུང་བསྟན་ལས།

རྩོད་དུས་དགུ་ཡི་ཐ་མ་ལ། བསོད་ནམས་མཆོག་གི་མཚན་ལྡན་པ།
བཤད་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ན། བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་བྱེད།

ཅེས་དང་། 5

བོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ།
མི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དམ་པ་ཞིག།
འབངས་མགོན་མེད་མང་པོ་འདྲེན་དུ་འགྲོ།

ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་གྱི་དུས་ལ་བབ་སྟེ། སྐྱིད་ཤོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུའི་ཆར་རྡོ་རིགས་
ལུགས་གཉིས་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་ཤིང་། ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དིང་ངེ་འཛིན་ལ་ 10
མངོན་པར་གཞོལ་བའི་ཡབ་སྡེ་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་། ཡུམ་ནི་དཔལ་
འཛོམ་བུ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་པོ་དང་བཅས་ཆུ་མོ་
ཡོས་ཀྱི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉེར་ལྔ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཁྲིའུ་ལྷའི་སྲས་པོ་བས་ཀྱང་
མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྡུག་པ། མཐོང་ན་དགའ་ཞིང་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། སྐུ་
ལ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དཔེ་ 15
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། སྐུ་སྟོད་ལ་ལྷའི་གོས་ཀ་ཤི་ཀ་ལས་ཀྱང་འཇམ་ཞིང་
མཉེན་པའི་ཕྲུ་མ་དཀར་པོའི་ཆོས་གོས་གསོལ་པ། སྐུ་སྨད་ལ་སྟག་གི་པགས་
པའི་རི་མོ་རང་བྱུང་དུ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཞབས་ཕྱུས་མན་ཆད་ཁྱབ་པའི་ཤམ་
ཐབས་གསོལ་པ། སྤྱན་གཉིས་ཨུཏྤ་ལའི་འདབ་མ་ལྟར་མཛེས་པས་ཀུན་དུ་
གཟིགས་ཤིང་། ཚུང་ཟད་བཞད་པའི་ཚུལ་དུ་འཛུམ་པ་འཁྲུངས་སོ། །དེ་ 20
མཐོང་ནས་ཀྱང་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཡང་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལོན་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ནང་པར་ཐོ་
རངས་ཏག་ཏུ་སྤྲ་བར་སྐུ་ཙོག་པུའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། མ་མ་ཡང་གཉིད་
ལས་སློང་བར་མཛད་དེ་ཕྱག་གིས་སྣ་ནས་འཐེན་ཞིང་། མ་ཀྱེ་ཞེས་གསུངས་
ཙོག་པུར་སྡོད་དུ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །སྐབས་ཤིག་བློན་གོང་རྒྱལ་པོས་བརྙེ་
5 མ་རུངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བྱོན་དེ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་
དེ་དག་ཚར་བཅད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས། ཉིན་གཅིག་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་ཞིག་
འདུག་པ་ལ་ཕྱག་མང་དུ་མཛད་པས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞེས་
ཞུས་པ་ལ། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་ངམ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་བྱོན་དེ་
10 ད་ལྟའང་བཞུགས་འདུག་གསུངས། ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ནས།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་བཞི་ན་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་འདུག།
ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་སྔོན་པོ། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་སེར་པོ། ནུབ་ཕྱོགས་
པ་རྣམས་དམར་པོ། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལྗང་གུར་འདུག་གསུངས། གཞོན་
ནུ་རོལ་རྩེད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་རིང་དུ་བསྲིངས་ཏེ་ཆོས་
15 འཆད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ། དགོན་པ་འདེབས་པ། རྗེ་མང་པོ་བཀྲལ་
དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཆོས་སློང་འདི་དང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆོད་བསྟོད་
མཛད་ལ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའོ། །གྲྭ་པ་ཞིག་འཇལ་དུ་འོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་
བཙོང་ཁ་པའི་སྐུ་ཞིག་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་མཉེས་མཛད། སྟེགས་
མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ། ཡབ་ཡུམ་ལ་
20 ཕྱག་མཆོད་ཕུལ་ཞིག་གསུངས་པས། ངེད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བླ་མ་དེ་ལ་དད་པ་མེད་
ཞུས་པར། ངའི་བླ་མ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལ་མ་དད་ན་ཁྱེད་རང་རྣམས་དལ་

འཁོར་སྟོང་ལག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ནས་མི་དགྱེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
མཛངས་པས། ངོ་ན་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐུ་མི་ཚང་ཙམ་ཞིག་
བཞེང་ངོ་ཞུས་པས་མཉེས་ཏེ་དམིགས་བཅོ་མ་གསུང་ངག་ནས་སློབ་པར་མཛད་
དོ། །རྗེ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐུགས་དམ་གྱི་གདེངས་ཅན་དུ་མས་ཀྱང་རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། 5
རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་གོང་མའི་འབྲལ་སྣང་སློལ་དཀར་དང་ཞལ་འཕྲེང་སོགས་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་
པ་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲ་ནག་པ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་སྐྱེ་པ་རིན་
པོ་ཆེ་དཔོན་གཡོག་རྣམས་དང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོའི་མཁན་སློབ་སོགས་ངུར་སྨྲིག་
གི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིབས་བསུ་དང་བཅས། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ 10
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཐེབས་པ་ན། དགེ་འདུན་གྲངས་
མེད་པ་ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་གསོལ། ངུར་སྨྲིག་གི་རྟགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་
ཀླུབས་ཤིང་སྤོས་ཕོར་ཐོགས་པས་སྣ་དྲངས། མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་
པའི་སེར་སྤྱིངས་ཀྱི་བཀོད་པས་མཛེས་ཤིང་། སྤྲུལ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་པེ་ཀར་ཡང་
སྐུ་ཁྱོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་བསུ་བར་བྱོན། སྐྱེ་བོའི་ཁྲིམ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་ཉེ་བས་ཞལ་མཇལ་ 15
བྱེད་པར་འོངས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་སོགས་ལྷ་དང་
མིའི་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་
ཐེབས་ཏེ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ་
ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བཀོད་དོ། །དེ་ནས་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ། ༢༠
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ། མཚན་བསོད་ནམས་རྒྱ་

མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བར་གསོལ། འདུས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྲུན། བཞུགས་
གྲལ་གྲོལ་ནས་གཟིམས་ཆུང་དུ་འགོལ་བཞུགས་སྐབས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
ཀྱིས་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་དད་པ་ཨེ་སོང་ཞུས་པས། དེ་འདྲ་མ་ཟེར་
5 ངེད་ཀྱི་བླ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་
ཟེར་བགྱིས་གསུངས། དགུང་ལོ་ལྔ་པའི་ཚེ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞལ་གདམས་
ཞིག་ཞུས་པས།

དད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གྱིས། བྱམས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒོམས།
འཁོར་འདས་སྟོང་པའི་ནང་དུ་གཞོང་། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྐལ་གྱིས།
10 ཞེས་པ་གནང་། ས་སྤྲུལ་ལོའི་ནག་པ་ཟླ་བའི་ནང་དུ་རྭ་ས་འཕྲུལ་སྣང་དུ་ཕེབས།
ཇོ་ཤཱཀ་གིས་གཙོས་པའི་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ལ་གསེར་ཆབ། དཀར་སེ། ལྷ་
བཤོས། སྣན་དར་སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕུལ།
བསྟོད་ཕྲུག་མང་དུ་མཛད་ཅིང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདེབས་པ་གནང་སྐྱོ་ཇོ་བོ་རིན་
པོ་ཆེ་སྐུ་གཞོན་དུ་སོང་འདུག་གསུང་། དེར་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་ཇོ་བོའི་སྐུ་
15 མདུན་དུ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་གནང་བས་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
བརྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག །ཁྲིམ་ཁྲི་ཕྲུག་བཀྱལ་བ་ལ་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་བཟླས་
ལུང་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་གནང་སྐྱེ་ཀུན་ཀུང་དད་པའི་ས་ལ་
བཀོད་དོ། །ས་བྱི་སག་ཟླ་བའི་ནང་དུ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་
མཁན་པོ། གསང་ཕུ་ཆོས་རྗེ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ལས་སློབ། ཤར་རྩེ་
20 ལེགས་དོན་པས་དུས་སྒྲོ་བ་མཛད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་དེ་སྐྱོམ་བརྩོན་
དམ་པའི་ཞུགས་ཡང་དག་པར་བཟུང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་

དྲུང་དུ། ཆོ་དབང་གྲུབ་རྒྱལ་མ་དང་། རྒོད་ཆོས་ལྷ་མོ་རྣམ་སྲས་ཞལ་རྣམས་
ཀྱི་རྗེ་གཏར་གསན། ཆོས་རྗེ་ལེགས་དོན་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ། ལས་སྒྲོན།
ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། རྩ་འཇུག་དང་། དེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་སོགས་མང་པོ་གསན།
ལྕགས་ཁྱིའི་ལོར་སྐུ་མཚམས་ཞེན་དུ་དམ་པ་གནང་སྟེ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་བསྙེན་
པ་འབུམ་ཚོ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྟ་མགྲིན་གྱི་བསྙེན་པ་འབུམ་ཚོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག 5
གནང་། བས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཉིས་ཀ་ དངོས་ སུ་ཞལ་ གཟིགས་ཤིང་ གསུང་གི་
གནང་བ་བསྩལ། ལྕགས་ཕག་གི་ལོར་གཞི་བྲིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་
ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཀའ་ཆོས་གནང་བས་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་དོག་གི་
ཆར་བབ། ཆུ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོའི་
མཁན་པོའི་མི་འཛིན་ཆོས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་ནོར་བུ་བཀོད། པཎ་ཆེན་བསོད་ 10
ནམས་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་
མཚོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གསན། ཆུ་གླང་ལོར་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་
ཆེན་མོར་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་སོགས་གནང་། ཡང་སྐབས་ཞིག་ངས་ནི་སྔགས་
ཀྱི་བཟླས་པ་མང་པོ་སོང་། ཁྲིད་ཆོས་ཇི་ཙམ་སོང་ཞེད་ཅིག །ངས་ཡ་མ་རཱ་
ཛཿ། ཤྲཱ་ས་ན། ཧཱུྃ་ར་ཀ་མོ། ཀ་ལ་རྡུ་པ་རྣམས་དང་ཕྱུང་རེ་སོང་། ཙ་མུ་ཏྲིས་ 15
ཡ་གཅིག་སོང་། གཞན་ཡང་བཟླས་པ་མང་པོ་སོང་གསུང་བ་ལ། གཟིམས་
དཔོན་ཆོས་རྗེ་ཡང་དགོན་པས། ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་དུས་འགྲུར་ཁྲིད་རྩི་བའི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། གཞན་དེ་ཙམ་མི་འགྲོ་ཞུས་པས། བཀའ་
ལས། ང་ལ་གདོང་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་བཟླ་ཐེང་རེ་ལ་སྟོང་ཕྲག་རེ་འགྲོ་
བ་འདུག །ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་གྱི་འགྲུར་ལ་མ་ལྟོས། ཡིད་མ་ཆེས་ན་ལྷ་མོ་ 20
དཔང་དུ་གཞག་ནས་མཐའ་སྐྱལ་ཆོག །གཞན་ཡང་ཞོང་རྒྱ་མང་དུ་ཡོད་དེ་ཁྲིད་

རྣམས་ཀྱི་སློར་མི་ཤོང་བ་འདུག་གསུངས། འཕགས་སྤྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རྟགས་རམས་
པ་དགེ་འདུན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། ཐོག་མར་སྨྱུན་རས་གཟིགས་
དོན་ཞགས། བཅུ་གཅིག་ཞལ། ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་གསུམ་གྱི་དབང་།
རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་ཀྲི་ཡ་ས་མུ་ཙྪ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞི་
5 ལྷའི་དབང་རྫོགས་པར་གསན། གཞན་ཡང་ རྫུར་ བཀའི་ དབང་ འདུས་པ་
འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས། བདེ་མཆོག་ལྷུ་ཧི་པ།
དྲིལ་བུ་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ། ནྭ་ལུགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་དང་དགྲ་ནག།
གཉིས་ལུགས་ཀྱི་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་དང་དགྲ་ནག །ཞང་ལུགས་ཀྱི་ཞི་དགུ
མ་སོགས་དབང་བཀའ་དུ་མ་དང་། ནྭ་ཕོད། ག་ཤིན་རྗེའི་འཕྲུལ་འཁོར།
10 མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་བེའུ་བུམ་སོགས་དབང་རྗེས་གནང་ཁྲིད་ལུང་གི་རིམ་པ་
མཐའ་ཡས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན། དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ས་དྲ་
ལོའི་ཧོར་ ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་གཟའ་སྐར་བཟང་པོ་ལ། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
གླིང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་དེ་གླེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཆེས་གནང་བས་
ལྷས་མི་དོག་གི་ཆར་ཕབ་ཅིང་ཀུན་ དད་པའི་ ས་ལ་ བཀོད་དེ་ ལུགས་ གཉིསཀྱི་
15 དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྲུབས་སོ། །དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ཤིང་ཕོ་བྱི་བའི་
ལོ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམ་པའི་
ཧོར་ ཟླ་བཞི་པ་ས་གས་ཀ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་
རྫུར་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ། ཁྲི་ལས་གྲོགས་
པ་དགེ་ བཤེས་པོ་ཧོ་བའི་རྣམ་ པར་སྨྲུལ་པ་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་ དར་ རྒྱས་ཀྱིས་
20 ལས་སློབ། ཤངས་དགེ་འཕེལ་ཆོས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་ རྣམ་རྒྱལ་བས་ གསང་
སྟོན། ལྷའི་བཙུན་པ་བསོད་ནམས་དཔལ་བཟང་གིས་དུས་སྒོ་བ་མཛད་དེ། དད་

པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་ དབུས་སུ་ དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ བཞེས་ མཁན་
སློབ་སོགས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་བསྙེན་བཀུར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་དོ། །ས་སྐྱུལ་
ཡོར་གཙང་ནས་སྐྱ་སེར་མང་པོས་སྤྱི་གོང་ནས་ཡང་ཡང་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་
ཐོན་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། ཙུ་ཡུག །ཤངས། དབེན་ས་རྣམས་བརྒྱུད་དེ་བཀྲ་
ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས། དགོན་དེར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་འབྲུག་གི་
སྒྲ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་པ་དང་། འཇའ་འོད་མེ་ཏོག་གི་ཆར་སོགས་ལྟས་ཡ་མ་ཟུང་
མང་དུ་བྱུང་། ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ལས་དག་པ་འགགས་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་
མཐོང་། ཉིན་རེ་བཞིན་དགོན་པའི་མདུན་གྱི་ཐང་དེར་གླེགས་བམ་གསུངས།
མེ་ཏོག་གི་ཆར་ལག་ཏུ་བཟུང་ཚོག་པ་ཙམ་བབས། བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྲག་
མང་པོ་གནང་། དེ་ནས་ཁྲོ་ཕུར་ཕེབས། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བས་བཞེངས་པའི་
བྱམས་པ་བོད་གངས་ཅན་ན་སྐུ་ཚད་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མཇལ་ཞིང་ སྨོན་ལམ་ གནང་
བས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་ པ་ལ་ ཕྱོགས་ བཅུའི་ སངས་ རྒྱས་ཀྱིས་ བསྐོར་ བ་ཞལ་
གཟིགས། རྒྱལ་མཁར་རྩེར་སྤྱན་དྲངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་
ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་ རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་ དགྲའི་རྟེན་ སྐལ་གྱི་ འཕེལ་ གདུང་ལ་
མཇལ་ཞིང་སྨོན་ལམ་གནང་ བས་རིང་ བསྲེལ་བཅྭོ་ལྔ་རང་ བབ་ཏུ་ ཕྱུག་ཏུ་བྱུང་།
དེ་ལྟར་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་མི་བྱེའི་ལོའི་བར་དུ་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ། གོང་གི་གླེགས་བམ་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་། སྟོན་འགྲོ་
མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་ཧྭོ་བེ་ལའི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་གོང་དུ་བཏོད་པ་
ལྟར་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་འབུམ་ཆེན་གསུམ་བྱས་རྗེས། གོས་
ཡུག་ནག་པོ་བདུན། དེའི་རྗེས་སུ་དཀར་པོ་གཅིག་ཕུལ་བས། བླ་མའི་ཞལ་
ནས། ངེད་རང་གཉིས་སྐྱེ་བ་བདུན་གྱི་རིང་མི་འཕྲད། དེ་ནས་ཁྱོད་རྒྱལ་པོ་

གསེར་གྱི་མིང་ཅན་དང་། ངེད་ཀྱི་ལས་བྱུས་པའི་མིང་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེ་མཇལ་ནས་
འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་གསུངས་པའི་དུས་ལ་བབ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཨལ་
ཐན་གེ་གེན་ཏ་ཀན་གྱིས་སྤྱ་སོར་མཛད་དགེ་ཨ་སེང་བླ་མ་ལས་རྗེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་
ཞིབ་ཏུ་ཐོས་ཏེ་བཀློག་ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་ཡང་ཚ་དོ་ཐག་ཐའི་སེ་
5 ཆེན་ཧོང་ཐའི་ཇི་སོགས་དང་གྲོས་བསྡུར་མཛད་ནས། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་
སྲས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས།

གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་།
ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་འགྱུར་བའི།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་ལས་ཀྱང་།
10 གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་རྙེད་པར་འགྱུར།
མིར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་རྙེད།
གྲོགས་པོ་གང་དག་དད་དང་ཆོས་མཉན་པ།
15 འདི་འདྲ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་
དང་ཆོས་ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསམས་པའི་སྒོ་ནས། རྗེ་འདི་ཉིད་
ལ་གསེར་ཡིག་པ་མངགས་ཏེ་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་པས། རྗེ་འདི་ཉིད་མཆོད་ཡོན་
མཚོ་ཁར་དངོས་མཇལ་གནང་བའི་གང་ཅིའི་ཞིབ་ཆ་དང་། རེ་ཞིག་བླ་མཆོད་
20 དུ་འདུལ་བ་སློབ་དཔོན་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་པོ་རྗོང་སྤྱ་མཛད། བྱམས་ཆུ་གནང་
བ་རྒྱལ་པོས་ཐོག་དྲངས་པའི་སི་ཁྲི་ཕྲག་གིས་བདུངས་ཀྱང་ཟད་སི་ཤེས་པའི་རྫུ

འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཅན་བསྟན། མི་བྲིའི་ལོར་ཡང་རྒྱལ་པོའི་གདན་འདྲེན་གཉིས་
པ་ཨ་ཏཱི་ཤ་དར་ཏན་སོགས་སྤྱབས་དེ། གསེར་ཡིག་དང་འབུལ་བ་ཕུལ་དེ་
གདན་འདྲེན་ཞུས་པས། ཇོ་འདིས་ཞལ་འཛུམ་གནང་སྟེ་གསུང་བ། རང་ཅག་
སྔོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པོ་ཡོད་པས་ཁོ་བོས་ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། བང་
ཆེན་ཁྱེད་ཅག་སྔོན་དུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་གོ་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་ 5
བཀའ་ཤོག་བཅས་བསྐུར་བས་དེ་དག་ཡུལ་དུ་འབྱོར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགའ་སྤྲོ་མཚོ་སྔོན་གྱི་ཆབ་ཀི་ཡལ་ཞེས་པའི་ས་ཆར་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཞེངས། མི་གླང་གི་ལོར་མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བསུ་བ་མང་པོ་
དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ཇོ་འདིས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་སྨོན་ལམ་སྤྲ་བསྐུར་གནང་ཞིང་། ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉེར་དྲུག་ལ་ 10
འབྲས་སྤུངས་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། རིམ་གྱིས་རྭ་སྒྲེང་གི་རྟེན་མཛལ་མཛད་
དེ་ཞལ་གདམས་གནང་བ་ནི།

ངེད་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་དྲངས་ནས།
ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་གནས་སུ་འགྲོ་ཤར་ཀྱང་།
དུས་མི་འགྱངས་བཞིན་དུ་འཁོར་བགྱིད་པས། 15
དེ་བར་དུ་སེམས་ལ་བཞག་བྱ་ནི།
གནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ།
གཞིས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་འཁོར་བཅས་ཀྱི།
དོན་འཛིན་འབྲས་ལེ་པར་མ་ཤོར་ཞིང་།
རང་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། 20
ལས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འབད་ཀྱང་འཚལ།

ཞེས་སོགས་གསང་། ཐབས་སྐྱིལ་དུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་ཆེན་
རྣམས་དང་། ས་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་སོགས་བྱོན། ས་སྐྱོང་བཀྲ་ཤིས་
པས་ཆིབས་ཡོབ་ལ་འཇུས་ནས།

བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་བླ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན།
5 བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུས་ས་སྟེང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ།

ཅེས་ཚིག་རྐང་གཉིས་འཕྲུལ་ཇོམ་མཛད་ཐོག ། མཆི་མས་བརྒྱངས་དེ་གསུང་
རྒྱུ་མ་བྱུང་བས།

བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་བ་རྒྱས།
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

10 ཅེས་ཆིབས་ཐོག་ནས་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉ་མཚོ་སྟོད་དུ་ཕེབས།
དགོན་པས་གཙོས་པའི་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ཚོགས་དེ། གསེར་སྲང་སྟོང་
ཕྲག་གསུམ་ཙམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ། བླ་མའི་
རྣལ་འབྱོར། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་བཟླས་ལུང་གནང་། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་
སྟོང་ཕྲག་དུ་ཉེ་བ་སོགས་གནང་སྟེ་ཀུན་ཀྱང་ཐར་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། བཞུགས་
15 ཁྲིའི་རྒྱབ་ཡོབ་ཀྱི་རྡོ་ལ་ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་ བཞི་པའི་སྐུ་ རང་བྱོན་ གསལ་
བར་བྱུང་། དེ་ནས་རྨ་རྒྱུའི་འགྲམ་དུ་བཞུགས་སྐར་ཕེབས་པ་ན། ཚུར་མཐོང་
གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་འདི་ཏ་ཙང་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་སྒྲོལ་བར་མི་ནུས་སོ། ཞེས་
སྨྲ་བ་ལ། སང་ནམ་ལངས་དེ་བལྟས་ཙ་ན་དོང་ཁྲུས་ནུབ་ཙམ་ལས་མི་འདུག
པས་ཐམས་ཅད་སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར། རིམ་གྱིས་ཕེབས་པས་
20 ལམ་ན་གནས་པའི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་ བསུས་དེ་བསྙེན་ བཀུར་ཚད་
མེད་ཞུས། ནུབ་ཅིག་སོག་པོའི་ལྷ་འདྲེ་ཧ་མོང་ཧ་བྲེ་ལ་སོགས་ཀྱི་མགོ་བརྙན

ཅན་སང་པོ་ཞིག་ཆོས་སྐྱོང་ཞིག་ཅེས་ཁྲིད་ནས་འོངས་པ་དམ་ལ་བཏགས་ཏེ་ཆོས་
བྱེད་རྣམས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་པའི་བྲོ་བོར། ཧོར་གྱི་བསྡུ་བ་རྣམས་ཀུང་རིམ་
གྱིས་འཁོར་ལ། སེ་ཆེན་ཧྭོང་ཐའི་ཅེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པར་མཐོང་།
དེ་ནས་རི་མ་གྱིས་ཕེབས་པ་དང་ས་སྟག་ལོའི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན།
སྐུ་དར། རྒྱ་གླིང་། ལས་ཚན་གོ་རིམ་སོགས་གོང་མ་རྒྱལ་པོའི་བླ་མ་ལ་འདེབས་ 5
པའི་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཏེ། གླང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་འཆི་མེད་དབང་པོའི་ཁྲུས་
ཀྱི་རྫིང་བུར་དལ་གྱིས་རྒྱུ་བ་ལྟར་གཤེགས་པའི་གཡས་གཡོན་དང་རྒྱབ་རྣམས་
སུ། རྒྱ་དང་སོག་པོ་སྐྲ་སེར་གྱི་ཧ་པ་སྦྱོང་ཕྲག་མང་པོས་ས་གཞི་མཐའ་དག་
གཡོགས་པ་ལྟར་བསྐོར་ཏེ་ཕེབས་པ་ན་ཚེ་རིང་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་ལ་བརྟེན་ནས་
རྩོད་དུས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཉིད། མཐའ་འཁོབ་མུན་ 10
པའི་གླིང་དཀར་པོར་བྱས་པའི་བརྡ་ཆད་དུ་གོས་དཀར་པོ་གསོལ་ཏེ་འཁོར་ཁྲི་
ཕྲག་ཙམ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་མོའང་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འོངས་
ནས། མཆོད་ཡོན་མཇལ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཐོག་མར། དངུལ་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་
ལས་གྲུབ་པའི་མཎྜལ། གསེར་གྱི་ཕོར་པ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྲེ་ཚད་ཤོང་བ་ཞིག
རིན་པོ་ཆེས་བཀང་བ་སོགས་འབུལ་བ་ཚད་མེད་པ་ཕུལ། དེ་ནས་ཁྲིམ་འབུམ་ 15
ཕྲག་ཙམ་འཚོགས་པའི་དབུས་སུ་མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་ཕེབས་ཏེ། ཧྭོང་
ཐའི་ཅིས་གཏམ་བཏང་། ཀུ་ཤྲཱི་བཀྲིས་ལོ་ཙཱ་བསྒྱུར་ཏེ། སྔོན་ནས་གནམ་གྱི་
རིགས་ལས་ཆད་པས་སྤོབས་ཆེ། རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་དྲག་པོས་དབང་དུ་
བསྡུས། ས་སྐྱ་པ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ཆོས་དར། སྨར་ཐོ་གན་ཐེ་མུར་
རྒྱལ་པོ་ནས་ཆོས་ཆད། ལས་སུ་སྡིག་དང་ཟས་སུ་ཤ་ཁྲག་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ 20
པའི་མུན་ནག་ཁྲག་མཚོའི་གླིང་ལྟ་བུར། མཆོད་ཡོན་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་གི་བཀའ་

དྲིན་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་བཏོད། ཁྲག་མཚོ་འོ་མར་བསྒྱུར་བ་འདི་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས། ཕྱོགས་འདི་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་བོད་ཧོར་སོག་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་
དགེ་བ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དགོས། ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ཁྱད་པར་སོག་པོ་
རྣམས་ལ་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ནི། སྔར་སོག་པོ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དྲག་ཞན་གྱི་
5 རྣམ་དབྱེ་རང་གི་ཆུང་མ་བྲན་གཡོག་རྟ་ནོར་ སོགས་ སྲོག་གཅོད་ པ་ཡིན་ ནའང་།
ད་ཕྱིན་ཆད་ སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ ཡུལ་དུ་གྱུར་ པའི་རྟ་ནོར་ སོགས་ཀྱི་ སྟེང་དུ་ཇི་ཙམ་
གྲོས་འཆམ་པར་བཅད་ནས་དགེ་འདུན་དང་བླ་མ་ལ་ཕུལ། བསྔོང་སྨོན་ལམ་
ཞུ། ག་ཤིན་པོའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་སྲོག་གཅོད་གཏན་ནས་མ་བྱེད། གལ་
ཏེ་སྔར་བཞིན་མི་བསད་པ་བྱུང་ན་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལུས་སྲོག་དང་འབྲལ་བ་ཡིན། རྟ་
10 ཕྱུགས་བསད་པ་བྱུང་ན་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནོར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག །བླ་མ་དང་དགེ་
འདུན་གྱི་ཆ་ལུགས་ཅན་ལ་བརྡུང་བཙོག་སོགས་ལག་བཞག་པ་བྱུང་ན། ལག་
འཛོག་མཁན་གྱི་གཞི་མ་ཐམས་ཅད་གཏོར། སྔར་ཨོང་གོད་དུ་གྲགས་ག་ཤིན་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བྱས་པ་ལ་མིང་ བཏགས་ པའི་ཀླུ་བ་ བྱུང་རེས་ཀྱི་ཉ་
སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་རྟ་ཕྱུགས་བསད་པའི་ཁྲག་གིས་མཆོད་པ་དང་། ལོ་དུས་
15 ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་དྲག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མང་ཉུང་མཐའ་ཡས་ཤིག་གསོད་པ་རྣམས།
དེང་ཕྱིན་ཆད་ནས་བཟུང་རྟེན་དེ་རྣམས་མེ་ལ་བསྲེགས་ནས། ལོ་ཟླའི་དུས་ཀྱི་
མཆོད་པར་སྲོག་གཅོད་པ་གཏན་ནས་མ་བྱེད། གལ་ཏེ་བྱས་པ་བྱུང་ན་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཆད་པ་རྟ་ནོར་གང་བསད་ཀྱང་དེའི་བཅུ་འགྱུར་འཕྲོག །ཨོང་གོད་མེ་ལ་མ་
བསྲེགས་ན་ཁྱིམ་གཏོར། ཨོང་གོད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག
20 པའི་སྐུ་རི་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དཀར་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་མ་གཏོགས་
ཤ་ཁྲག་གིས་མཆོད་པ་གཏན་ནས་མ་བྱེད། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་

བ་ལ་འབད་ལ། ཉ་སྐྱོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བསླེན་གནས་སྲུངས། རྒྱ་བོད་ཧོར་
ཀུན་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་འཕྲོག་འཇོམས་མ་བྱེད། མདོར་ན་བོད་ཡུལ་དབུས་
གཙང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལྟར། ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་ཡང་བྱ་དགོས་ཞེས་ཁྲིམས་
མང་དུ་བསྒྲགས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བརླབས་ལུང་གནང་བ། ལོ་ཙཱ་བས་
སོག་པོའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་དེ་ཀུན་གྱིས་གོ་བས་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ཡི་གེ་ 5
དྲུག་པ་བཟླ་བ་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་དང་མེ་ཏོག་གི་
ཆར་མང་དུ་བབ། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་ཞིབ་པར་གསུང་གླེང་གནང་བའི་སྐབས།
རྒྱལ་པོས་སྔོན་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ཚེ་ང་སེ་
ཆེན་རྒྱལ་པོ་དང་ཁྱོད་བླ་མ་འཕགས་པར་གྱུར། ཁྱེད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་
ལ་རབ་གནས་མཛད། ང་དེ་ནས་ད་བར་གང་དུ་འཁྲུངས་ཞེས་སྔོན་གནས་རྗེས་ 10
དྲན་གྱི་ཞུ་བ་ཕུལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཞལ་འཛུམ་སྟེ་གསུང་བ། རང་
ཅག་ད་ལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཇལ་བ་ཙམ་མིན་གྱི་སྔོན་ནས་མང་དུ་མཇལ་ཕྲད་བྱེད་
པ་ཞིག་ཡིན་དེ། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་སྔོན་ཐུབ་དབང་གི་དུས་སུ་ཀོ་ས་ལའི་
རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། བོག་ཏུ་ཆིང་གིས་ཀྱི་རིགས་ལས་ཧོ་བི་ལའི་
སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཆེ། ཁོ་བོ་འཕགས་པ་བླ་མར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ 15
རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་གཉིས་ལ་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་ལ། འབུལ་བ་ཆེན་
པོ་བྱས་དེ་དེ་ཤྲཱིའི་ཚེ་ལ་སོགས་གནང་ངོ་། །སེ་ཆེན་ཧྭོང་ཐའི་ཅི་འདི་སྔོན་མ་ག་
དྷའི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོར་གྱུར། ག་ཤྲཱི་པཀྵི་འདི་སྔོན་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་
ཤེས་རབ་དང་། འཕགས་པ་བླ་མའི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་དྷ་ནག་པར་གྱུར་དེ་རྒྱལ་
པོ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱས། དེང་སང་ཡང་དེ་ང་གསུམ་གྱི་ལོ་ 20
ཙཱ་བྱས་པས་འདི་དང་ལན་གསུམ་དུ་ཁོ་བོའི་སློབ་མར་གྱུར། ཅེས་སོགས་

བཀའ་ལན་དང་བཅས་དེ་རིགས་ལྔ་མཆོད་པའི་དར་ཚོན་སྣ་ལྔ་པ་ལ་སྐུ་བསྟུང་རྡོ
རྗེའི་མདུད་པའི་རྒྱས་སྤྲས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕོར་པ་འབྲུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས
བཀང་བ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་མཇལ་བའི་ས་དེར
གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ས་བརྟུལ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་། རྗེ
5 བླ་མ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་སོགས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་རེ་རེ་དང་བཅས་རྒྱ
ནག་གི་ལུགས་སུ་བཞེངས། ལུགས་རི་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བ་མིང
ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དུ་བཏགས། དེ་སྐབས་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན
རྒྱ་མཚོ་བསྙེན་རྫོགས་དང་འདོད་ཆོས་ཞུ་བར་འབྱོར་བ་ལྷུར་རེ་བ་ཡོངས་སུ
བསྐང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གསེར་གྱི་ཕོར་པ་ཆེན་པོ་མུ་ཏིག་གིས་བཀང་བ
10 སོགས་ཡོ་བྱད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མང་དང་བཅས་དྭ་ལའི་བླ་མ་བཛྲ་དྷ་ར་ཞེས་ཁྱབ
བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལས་ཀ་ཕུལ། རྒྱལ་པོ་ལའང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷའི་ཚངས
པ་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། སེ་ཆེན་ཧོང་ཐའི་ཅི་དང་གུ་ཤྲཱི་པཀྵི་སོགས་ལ
རང་རང་གི་བབ་དང་བསྟུན་པའི་ལུགས་ཟུང་གི་ཆོ་ལོ་གནང་ངོ་། །ལྷའི་ཚངས
པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསེར་སྲང་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐམ་ཀ་འབྲུག་སྟེར་མོ་ལྷུས
15 མཚན་པ། ཁ་རིས་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐམ་ཀ་རྒྱལ་ཞེས་ཧོར
ཡིག་གསར་དུ་ཡོད་པ་དང་། གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱན། བུམ་པ
སོགས་ཡོ་བྱད་ཁྱད་འཕགས་རྣམས་ཕུལ། རྒྱལ་རིགས་གསུམ་སོགས་བཙུན
པ་བརྒྱ་རབ་བྱུང་མཛད། དབུས་སུ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་ལ་འགྱེད
མང་ཛ་སོགས་ཀྱི་འབུལ་བ་སྟོབས་ཅན་བཏང་། དཔོན་པོ་སོ་སོས་འབུལ་བ་རྣམ
20 སྲས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གི་མཛོད་ལྟ་བུ་སྤྲོས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་དཔོན་སོ་སོར་འདོད
ཆོས་རྒྱས་པར་གནང་། རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་སྟོང་ཕྲག་བཀལ་པ་བསྐྲུབས

ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཁྱན་ལི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་གྲོག་ཆིང་ཀླིའི་མཚན་དང་། ཐ་མ་ཀ་སོགས་ཡུལ་དེ་གདན་
འདྲེན་ཞུས། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གི་མི་དཔོན་བྲབས་འབྲུལ་བ་དང་། སྐྱི་
འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བ་ནི་གྲངས་ལས་འདས་ཤིང་། ཀུན་ལ་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བསྐྲུན། རབ་བྱུང་བསྙེན་ 5
རྫོགས་སྟོང་ཕྲག་བཀལ་པ་བསྒྲུབས། བློ་དང་འཚམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར
མཛད། དེ་ནས་སྨར་ཆེན་མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་ཕྱོགས་སུ་བདེག ། སྐབས་ཞིག
ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལ། རི་ཞིག་སྐུ་ཚབ་ལ་སོག
ཡུལ་དུ་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྫོང་སྣ་མཛད། ལྷགས་འབྲུག་གི
ལོར་ལི་ཐང་དུ་དགོན་པ་འདེབས་པ་དེར་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་ཆེན་ 10
ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་རྒྱབ་མཐོ་རི་བཞི་པ་བཞེངས། དགོན་པའི་མིང་ཐུབ་
བསྟན་བྱམས་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་ཞེས་བཏགས།
རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་ཕྲག་བཀལ་པ་བསྒྲུབས། ལྕགས་སྤྲུལ་གྱི་ལོར་
ཆབ་མདོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ་འདོད་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཨལ་ཐན་དེ་དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་གི་ཐོག་ཆུ་ཏ་ལོར་སློང་གཞི 15
ཆེན་པོས་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་གྱུར་པའི་ཚེ་དཔོན་ཆེན་དང་བློན་འབངས་འགའ་
ཞིག་གིས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏོང་བྱས་པ་ལ། སྟོང་འཁོར་
སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་དཔོན་འབངས་མཐའ་དག་བསྡུས་དེ་མི་རྟག་པའི་ཆོས་
བཤད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་ 20
པའི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆོས་རྒྱལ་གསུམ་

གྱི་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་སོས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དམོད་ཚིག་
བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་བོས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
སླར་གསོས་ཏེ་གསུང་བ། ཁྱོད་དཔོན་དང་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་བོས་བཤག་
པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཁ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། སྔོན་
5 ཆོས་མ་དར་བའི་དུས་སུ་མ་ཤི་དང་ཚེ་ཐར་པའི་མི་ཞིག་མཐོང་ངམ། སྔོན་
ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་ཀུང་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་མི་དག་པ་ལ་བསྐུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐུ
གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུང་བ་མ་ཐོས་སམ།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསླབ་ཚིག་གསུང་བ་དང་། བཙུན་མོ་དང་སྲས་དང་འབངས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་རྗེ་ལྟར་བསྒོས་པ་ལྟར་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱོགས་
10 སུ་གནོད་པ་མ་བྱེད་པར་མནའ་བསྐུལ་ཏེ་བཅའ་ཁྲིམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྲིས་ཏེ་
བཞག་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགའ་ནས་ལོ་གཅིག་སྐུ་ཚེ་ཕྱིར་འཕེལ་ཏེ་ལོ་རྗེས་
ས་ཆུ་ལུག་གི་ལོར་གཤེགས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཨལ་
ཐན་རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་གཤེགས་པ་མངོན་པར་མཁྱེན་པས་གཟིགས་
ཏེ། རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཙུག་སྟེ་ལྷ་ངོ་བསྟན་ཅིང་
15 དབང་བསྐུར་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཆུ་ལུག་གི་ལོར་རྒྱལ་པོ་དེའི་
སྲས་སེང་གེ་དཱུ་ག་རུང་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ཏེ། ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་གནང་བ་
བཞིན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གདན་འདྲེན་དུ་ཐའི་ཅི་གཅིག་གིས་གསོལ་བྱས་ཏེ་
མངགས་པ་འབྱོར་ཏེ། རྗེ་ཉིད་མཚོ་ཁར་ཕེབས། རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གཙོ་བོར་བགྱིས་པའི་སྨོན་ལམ་བྱམས་པའི་འཛུམ་ཞལ་མངོན་དུ་བགྱིད་
20 པའི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་རྩོམ་གནང་། རིམ་གྱིས་སྐུ་འབུམ་དུ་བྱོན་ནས་དེར་
བཤད་གྲྭ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་དང་། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྡུང་རྣམས་

ལ་གཉེར་གཏད་མཛད། རིམ་གྱིས་རི་བོ་ངན་དིག་ཏུ་ཕེབས་དེ་སྐུ་མཚམས་ཡུན་
རིང་དུ་གནང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཞལ་གཟིགས། ཡང་
དིག་དང་ཤིང་ཀུན་སོགས་གནས་ཆེན་དུ་མ་འཕེབས་དེ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད།
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཨོར་དྲོ་སྟོའི་དཔོན་པོ་སེ་ཆེན་གོང་ཐའི་ཙིའི་སྤྱི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་
དེ་དབང་རྗེས་གནང་སོགས་འདོད་ཆོས་དུ་མ་བསྐུལ། ཤིང་བྱིའི་ལོར་རབ་བྱུང་ 5
སྟོང་ཕྲག་ཉི་བ་བསྐྲུབས། སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་བཞི་བཅུའི་བདག་པོ་ཙི་སྟོང་རྒྱལ་
པོས་བསུ་བ་དང་བཅས་དེ་གདན་དྲངས། རིན་པོ་ཆེའི་ཕོར་པ། གོས་ཡུག
བརྒྱ། དངུལ་སྲང་སྟོང་སོགས་འབུལ་བ་ཁྲི་ཕྲག་ཕུལ། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་སེ་
ཆེན་གོང་ཐའི་ཙི་དང་། སེ་ཆེན་དྭའི་ཆིང་སོགས་དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་བཙུག་སྟེ་དབང་བསྐུར། རྒྱལ་པོས་རང་གི་བུ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད་དེ། འཁོར་ 10
བའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་སྤངས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཨོམ་བུ་ཆུ་ཏུར་ནོ་ཡོན་
གྱིས་གདན་དྲངས། ཐའི་ཙི་འཁོར་བཅས་འཆི་མེད་ཇ་སྐྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
བཙུག་སྟེ་དབང་བསྐུར། མེ་ཁྱིའི་ལོར་ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སེང་གེ་དྷཱ་ག
ཏྲུང་རྒྱལ་པོ་སོགས་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་འདིར་ཕེབས་དགོས་པའི་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་མཁར་སྔོན་པོ་ཞེས་པ་ལྷའི་གྲོང་ཁྱེར་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྟ་ 15
བུ་དེར་ངོ་མཚར་བའི་བསུ་བ་དང་བཅས་དེ་ཕེབས། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོས་བཞེངས་
པའི་དངུལ་གྱི་ཤཱཀྱ་ཐུ་ནིའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་གཟུངས་གཞུག་དང་རབ་གནས་
རྒྱས་པར་མཛད། རྒྱལ་པོས་གསེར་གྱི་མཎྜལ་སོགས་ཁྲི་ཕྲག་ཕུལ། རྗེ་
འབངས་ཁ་ཤས་ལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་བསྐུར།
ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོའི་གདུང་དེ་ས་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སྐད་དེ་འདི་འདྲ
བའི་རིན་ཐང་མེད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ས་ལ་ཇི་ལྟར་བོར་ཅེས་

དྲུང་དུ། ཆོ་དབང་ཀུན་གྲོལ་བ་དང་། ས་གྲོན་ཆོས་ལྷ་མོ་རྣམ་སྣུས་ཞལ་རྣམས་
ཀྱི་རྗེ་གནང་གསན། ཆོས་རྗེ་ལེགས་དོན་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ། ལམ་སྐོར།
ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། རྩ་འཇུག་དང་། དེའི་ཊཱིཀ་ཆེན་སོགས་མང་པོ་གསན།
ཀླུགས་ཁྲིའི་ལོར་སྐུ་མཚམས་ཞིན་དུ་དམ་པ་གནང་སྟེ་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་བསྙེན
པ་འབུམ་ཚོ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྟ་མགྲིན་གྱི་བསྙེན་པ་འབུམ་ཚོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ 5
གནང་། ཞབས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཉིས་ཀ་ དངོས་ སུ་ཞལ་ གཟིགས་ཤིང་ གསུང་གི
གནང་བ་བསྐུལ། ཀླུགས་པག་གི་ལོར་གཞི་ཁྲེས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྲུ
ལ་བྲང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཀའ་ཆོས་གནང་བས་ཉིན་རེ་བཞིན་སེ་དོག་གི
ཆར་བབ། ཆུ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོའི་
མཁན་པོའི་མི་འཇིགས་ཆོས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་ནོར་བུ་བཀོད། པཎ་ཆེན་བསོད་ 10
ནམས་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ
མཚོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གསན། ཆུ་གླང་ལོར་ལྷ་མའི་སློན་ལམ
ཆེན་མོར་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་སོགས་གནང་། ཡང་སྐབས་ཞིག་ངས་ཉི་སྟགས
ཀྱི་བཟླས་པ་མང་པོ་སོང་། ཁྱེད་ཆོས་རྗེ་ཙམ་སོང་ཤོད་ཅིག །ངས་ཡ་མ་རཱ་
ཛ། ཤཱ་ས་ར། ཧྲཱུ་ར་ཀ་སོ། ཀ་ལ་རཱུ་པ་རྣམས་དང་ཕྱུང་རེ་སོང་། ཙ་མུ་ཎྜི་ས་ 15
ཡ་གཅིག་སོང་། གཞན་ཡང་བཟླས་པ་མང་པོ་སོང་གསུང་བ་ལ། གཟིམས་
དཔོན་ཆོས་རྗེ་ཡང་དགོན་པས། ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་བྱུང་དུས་འགྱུར་ཁྲུད་རྩི་བའི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། གཞན་དེ་ཙམ་མི་འགྲོ་ཞུས་པས། བཀའ་
ལས། ང་ལ་གདོང་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་བཟླ་ཐེང་རེ་ལ་སྟོང་ཕྲག་རེ་འགྲོ
བ་འདུག །ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་གྱི་འགྱུར་ལ་མ་ལྟོས། ཡིད་མ་ཆེས་ན་ལྷ་མོ་ 20
དཔང་དུ་གཞུག་ནས་མནའ་སྐྱལ་ཆོག །གཞན་ཡང་ཤོང་རྒྱ་མང་དུ་ཡོད་དེ་ཁྱེད་

ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཧཱུྃ་ཉིད་ཀྱིས།

སྐྱབས་བསླུ་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདུད།
ཀྱི་ཨངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཇོར་གྱི་ཡུལ།
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཀུན་ཚོགས་པར།
ཁྲོང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོས་གཙོས་བྱར་པའི། 5
བཙུད་དང་ལྡན་གྱི་སྤྲིན་བདག་སློབ་མ་རྣམས།
སྟོན་དགེ་ལེགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་དམན་པས།
དུས་རིང་སང་རྟེན་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས།
སླར་སློན་ལམ་མཐུ་ལས་ཕྱི་མར་ཡང་།
ཚུལ་འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལམ་བཟང་ནས། 10
ཁྱེད་སྐལ་ལྡན་འདྲེན་པའི་དཔལ་དུ་འགྱུར།

ཞེས་པ་ནས།

སྣང་ཚུལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་འདི་ལ།
བདེ་སྟེར་གྱི་སྒོ་གསུམ་སྤྱོད་ཡུལ་བྱས།
སྐུ་རིས་ཀུང་ཕན་བདེའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར། 15
དཔལ་མཁའ་འགྲོ་བཅུ་གསུམ་བླ་མ་དང་།
དབྱེར་མེད་ཀྱི་མགོན་ལ་འཁྲིན་ལས་ཞུ།

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་མཐའ་མ་རྫོགས་དེ་ནག
ཀླའི་ཉེར་དྲུག་གི་ཕོ་རིངས། སྤྲུལ་སྐུ་རགས་པའི་ཟླ་མ་དོག་ལས་ལོངས་སྐུ
ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས། ཧཱུྃ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་དྲུང 20
དུ་གཤེགས་སོ། །སྐུ་གདུང་ཞུགས་ལ་ཕུལ་བས་བདེ་མཆོག་དང་། སྤྱན་རས

གཟིགས་ཀྱི་སྐུ། ཡིག་འབྲུ་མང་པོ་དང་། དབུ་ཐོད་རིལ་པོར་ཕེབས། རིང་
བསྲིལ་གྱི་ཕྲུང་པོར་གྱུར་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྱེ་ བས་སོ་སོས་ གདུང་རྟེན
གྲངས་མེད་བཞེངས་པ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་
པའི་མཆེད་ཟླར་གྱུར་ཏོ།། །།

5 དེ་ནས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རྒྱལ་དབང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་
བཟང་པོ་ནི། རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དེ་གོང་དུ་བྱུང་བའི་བཀའ་
ཆེམས་དེ་དང་། གཞན་ཡང་།

མི་གནམ་བསྐོས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱལ།
མཚན་ཀུན་དུ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ།
10 དཔལ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ།

ཞེས་པའི་དོན་གནམ་བསྐོས་ནི་ཆིང་གིས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་དེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་
པས་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་མཚན་ཟུར་དངོས་སུ་ཐོན་པའི་བཀའ་ཆེམས་གནང་བ་
བཞིན་ ཆེན་པོ་ཧོར་ གྱི་ རྒྱལ་ཁམས་ མཐའ་ དག་ཏུ་འཛམ་ མགོན་བླ་ མའི་ རིང་
15 ལུགས་དྲི་མ་མེད་པས་ཁྱབ་ པར་ མཛད་ པའི་དོན་དུ་དགའ་ ལྡན་ མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་
གནས་ནས་སྐར་མདའ་ འཕངས་པ་ བཞིན་སེང་གེ་དཱུ་གུ་རུང་ རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཆེ་
བ་སྟུ་མེར་ དཱའི་ཆིང་ཧྭོང་ ཐའི་ ཇིའི་ བཙུན་མོ་དཱ་ རེའམ་ བཱ་ ཧྥན་ཐྭོ་ལའི་ལྷུམས་ སུ།
ས་བྱི་ནག་པ་ཟླ་བའི་གནམ་གང་གི་ཉིན། ཁྲིའུ་དཀར་པོ་ཤེལ་ འཕྲེང་ཐོགས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡུམ་གྱི་གུར་ལ་འཛའ་ཁ་དོག
20 ལྔ་པ་ལན་མང་པོའི་བར་དུ་ཟུག་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་ཀུན་གྱིས
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་ལ་ མཚན་མང་པོ་ཡང་ ཡང་

བྱུང་བ་དང་བཅས་ས་མོ་གླང་གི་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་དགའ་བ་དང་པོའི་ཉི་
ཤར་གྱི་དུས་སུ། པདྨ་དཀར་པོ་འདམ་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་མངལ་
གྱི་ཉེས་པའི་རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དགུང་ལོ་གསུམ་ཙམ་ལོན་པའི་བོང་
ཚོད་ཙམ། གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་གཟི་
མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་ན་ཤེལ་གྱི་འཕྲེང་བ་བསྣམས་བཞིན་དུ་ 5
འཁྲུངས་སོ། །ཉིན་གཅིག་ཡུམ་ལ་ལྷ་ཁང་ནས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་མ་དུམ་སྤྱན་
དྲོངས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་བླངས་པས། གླེགས་བམ་ལ་གཟིགས་ཏེ་འདི་ནི་
ངའི་རྣམ་པར་ཐར་པའོ་ཞེས་གསུངས། གླེགས་བམ་ཁ་ཕྱེ་བས་དམ་ཆོས་པད་
དཀར་གྱི་ནང་གི་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྣམ་ཐར་བྱུང་བས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད། 10
དུས་སྨྲ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་རྫིག་པ་དང་། ཆོས་འཆད་པའི་རྣམ་པ་དང་རྡོ་ཆུང་ངུ་
མང་པོ་བསགས་ཏེ་གྲལ་དུ་བསྒྲིགས་ནས། འདི་རྣམས་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཉིན་
གཅིག་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། ལས་ག་ཤིན། རྣམ་སྲས། ཕྱག་
བཞི་པ། གར་ཞལ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་ནས་རྣམ་འགྱུར་ 15
འདི་ལྟ་བུ་དང་བཅས་ཏེ་བྱོན་བྱུང་གསུང་སྟེ་དེ་དག་གི་ལྟད་མོ་མང་པོ་མཛད། ལོ་
འཁོར་ནས་ཡབ་ཀྱི་མཆོད་ཁང་ལ་རབ་གནས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་འདིས་
རྒྱལ་བ་གོང་མའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཇུབ་གཏད་ནས་འདི་ང་ཡིན་གསུངས། དེར་
འཁོད་པ་མང་པོས་ཕྱག་དབང་ཞུས་པས། ཕྱག་གཉིས་ཀ་དང་ཡ་གཅིག་
སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲག་ཞན་གྱི་ཕྱག་དབང་གནང་། གསོལ་དཔོན་པ་སོགས་ 20
ཕྱག་ཕྱི་རྟིང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཕྱག་འཛོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སོ་སོའི་མིང་

ནས་བོས་དེ་ངོས་འཛིན་མཛད་པས་ཀུན་སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་བོ། །བར་
སྐབས་གཅིག་མཇལ་བར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་། ཡི་གེ་ཧཱུྃ་དཀར་པོ་དང་། འོད་དཀར་པོའི་ཐིག་
ལེ་དང་། རལ་པའི་ལྷུང་ལོ་ཅན་ཕྱུམ་རྩོ་དཀར་པོ་བཞེས་པ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
5 པ་ཅན་སོགས་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བས། སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་རྗེ་
གོང་མའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་དེ། ཕྱག་
བསྐོར་མཆོད་པ་གསོལ་འདེབས་སོགས་དགེ་བཅུའི་ལས་ལམ་འཕེལ་བར་གྱུར་
ཏོ། །ཆུ་འབྲུག་ལོར་མཁར་སྟོན་པོར་སྒྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་གསུང་གནང་བ་ལྟར།
བླ་ཆེན་མི་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་པ་དང་། ཆིབས་སྐྱིལ་བ་ཡབ་ཀྱིས་
10 གཙོས་པའི་ཧ་པ་སྟོང་ཕྲག་གིས་བསྐོར་ནས་ཕེབས་དེ་རྗེ་གོང་མ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེར། གཞུག་མར་གནས་པའི་དགེ་
འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཐོགས་པས་མདུན་བདར་དེ་ཕེབས།
གོང་མ་བཞུགས་ཁྲིའི་ཁར་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ། དེར་འཁོད་
པའི་སྐྱ་སེར་གྱི་ཁྲིམ་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་རྗེ་གོང་མའི་མཛད་པའི་རིམ་པ་མདོར་
15 བསྡུས་ཙམ་དང་། མ་འོངས་པ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལུང་བསྟན་རགས་རིམ་ཞིག་
འཇིགས་པ་མེད་པའི་གསུང་གིས་བཀའ་བསྩལ། དེ་ནས་རེ་ཞིག་གི་བར་ཕྱག་
བྲིས་འདི་གློག་ཕྱག་དཔེ་འཛིན་པ་སོགས་ཐུགས་གཉེར་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། རིན་
པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་རྩེ་ནས་ཀྱིས་ཕུལ་བས་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དཀའ་
ཚེགས་ཆུང་ངུས་མཁྱེན། དེ་ནས་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་
20 མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སོག་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་གདམས་སྐུན་ཐོས་དེ་ དབུས་ནས་བཏེག།
དེ་དང་མཐུན་པར་སྡེ་དཔོན་ཆེ་ཕྲ་མང་པོ་དང་། སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་

ཐོགས་དྲངས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཁག་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གདན་འདྲེན་པ་དང་བཅས་
མཁར་སྤྱན་པོར་འབྱོར། ཐོག་མར་མཇལ་བའི་ཚེ་སྤྱན་གནས་རྗེ་དྲན་གྱིས་ངོས་
འཛིན་གྱི་གསུང་དམ་བསྩལ་བས། ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དྲུང་འཁོར་
སྐྱིང་པ་རྣམས། རྗེ་གོང་མ་དྲན་པས་དགའ་བ་དང་སྐྱོ་བ་སྤྲེལ་མའི་རྣམ་འགྱུར་
སྣ་ཚོགས་བསྟན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐུར་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་བ་དཔལ་འབྱོར་ 5
རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་སོག་ཡུལ་དུ་ཐེབས་དུས་གསུང་བ།
ངེད་ན་ཚོད་མཐོས་པས་སོག་ཡུལ་དུ་སྐུ་ཞབས་སུ་སྐྱིབ་པ་ཞིག་མི་ཡོད་འདུག
ཀྱང་། དེང་སང་དབུས་གཙང་དུ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་མའི་ཆན་མགོ་ངེད་རང་
ཡིན་པ་ནས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་འབུལ་བའི་འབབས་འབྲེལ་འདུག
པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་འབུལ་ 10
རྒྱུ་ཕུལ་བས། དེ་ནས་བཟུང་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་མཚན་འདི་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་
སོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་མ་བཞེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་དོན་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་འབུལ་བ་
སོགས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་བ་བཞིན་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་
སྤྱོད་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུའི་མཛོད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །དབུས་ནས་འཇའ་འཚོ་བྱེད་ཤེས་ 15
རབ་རྒྱལ་མཚན་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ལ་ཡོང་བ་དང་ཐེབས་གྲབས་ཀྱི་ལྟ་
གོང་གནང་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མོ་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཤོལ་
ཐབས་མཛད་ཀྱང་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་
བགེགས་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་དེ། རིམ་གྱིས་རྒྱའི་ལྕགས་རི་དང་ཉེ་བའི་ཕྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་མཚོ་ཁར་ཐེབས། དེར་དཔོན་པོ་ཁོ་ལོ་ཆེས་གསོལ་ 20
བ་བདབ་པ་བཞིན་ཟླ་བ་གཉིས་གསུམ་བཞུགས་ནས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ལ་

ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན་དེ་སྐད་བདེག །རིམ་གྱིས་རྭ་
སྒྲེང་དུ་ཕེབས་དེ་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ནས་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་གྱི་ཆོས་
གསུངས་པས་མི་རྟོག་གི་ཆར་དང་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་སོགས་ལ་མཚན་པའི་
ལྟས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སངས་
5 རྒྱས་རིན་ཆེན་སོགས་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བསུ་བ་དང་། ཁྲིམས་ལྡན་ཚུར་སྒྲིག་
འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་སྤྱན་བསུས་དེ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པ་དང་མི་རྟོག་གི་
ཆར་ཆེན་པོ་བབས། ཡབ་རྗེའི་དངུལ་གདུང་ལ་མཇལ་བའི་ཚེ་འཇམ་མགོན་
བླ་མའི་ཞལ་གཟིགས། ཚོགས་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྩལ། ལྷ་སར་
ཕེབས་པའི་ཚེ་ཁྲོམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་དག་གིས་འདི་འདྲ་བའི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་
10 ནི་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེས་གླེང་ཞིང་། ཕལ་ཆེ་བ་དག་ནི་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་དྲན་པའི་
གདུང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་ཅིང་དག་ནས་གསོལ་འདེབས་
ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་དར་རིར་དུ་སྒྲོག་པར་གྱུར་དོ། །ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་སེར་འབྲས་
དགའ་སྐྱོར་སོགས་ཏེ་འཁོར་གྱི་དགོན་སྡེ་གྲངས་མེད་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་
15 འདུས་ཏེ། ཚུར་སྒྲིག་གི་གོས་ཟུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཁ་དོག་གིས་ནམ་མཁའི་
ལམ་ཀུན་ཀྱང་གསེར་གྱི་མདངས་འཛིན་པར་ནུས་པའི་སེར་སྤྲིངས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་
རིང་པོར་བསྟར། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན། བ་དན། རོལ་མོ། མི་
རྟོག་སོགས་མཆོད་པའི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་སྤྱན་བསུས་
དེ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གྲུ་
20 འཛིན་གཉིས་པ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སེང་གེའི་ཁྲིར་ཕེབས། དེར་བསུ་བ་དང་
ཕེབས་སྐྱིལ་དུ་འདུས་པའི་སྐྱ་སེར་གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་

བསྐྱབས། དེ་ནས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནིའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་དགའ་
ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བྱར་པ་ཞལ་སྔ་ནས་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་དང་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་
དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན་གནང་སྟེ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་དངོས་པོ་
བཞེས་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་གནས་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཀྲ་
ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ 5
དཔལ་བཟང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དབང་ལུང་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན།
བཀའ་ཆོས་གསན་ནས་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་ཏེ་ཤྲིར་འོས་པའི་བཀུར་བཟློས་ཇེ་
མཐོར་གནང་། ཤིང་འབྲུག་གི་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོད་པའི་
གྲལ་དབུར་ཐེབས་ཏེ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདུས་པ་ལ་འཁྲུངས་རབས་སོ་བཞི་
ལྡེགས་ཀློག་བཟང་ཞིང་སྙན་བརྗོད་དག་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནང་བས། ཀུན་གྱིས་ 10
བོད་སྐད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ལུང་མདའི་སྐད་མ་ཉམས་པ་འདི་འདྲ་ཡ་མཚན་
ཆེ་ཞེས་གླེང་ནས་དད་ཅིང་གུས་པར་གྱུར་སོ། །དེ་ནས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་བླ་ཆེན་རྣམས་དང་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་
ཕེབས་ཏེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་དགོན་སོ་སོའི་བླ་མ་གྲྭ་རིགས་རྣམས་
ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐང་། དེ་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭ་རིགས་སྦྱིན་བདག 15
རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ལྟར། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་
ནས་གདན་འདྲེན་པར་ཤར་རྩེ་དཔོན་སློབ་དགྲ་འདུལ་འབྱོར། འབྲས་སྤུངས་
ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་སྐབས་སུ་མཆོག་དམན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཆོས་དང་
ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དགའ་སྟོན་བསྐྱུན་པར་མཛད། བཀྲ་ཤིས་
ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཉིན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ 20
བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་དབུ་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་

རྣམས་ཀྱིས་ཚིབས་བསུ་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་ཐད་ལ་ཧྲོ་མི་བཞུགས་པ་གཟིགས་
པས། ཚིབས་ལས་བཞོལ་བ་གནང་བར་ལ་ལ་དགེ་བ་ཤེས་གཉེན་སྟོན་པའི་རྣམ་
ཐར་དང་མཚུངས་པ་འདུག་ཅེས་བསྔགས་པ་བརྗོད། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་དུ་ཉེ་
བའི་སེར་ སྦྲེངས་དང་ བཅས་ཏེ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ ལྷུན་པོར་ཕེབས་ནས་
5 ཚོགས་སུ་མང་འགྱེད་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བརྒྱ་འབུལ་སོགས་རྒྱས་
པར་མཛད་དེ་བཀའ་དབང་བཀའ་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསན། དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་
ཆེན་ཕལ་ཆེར་ལ་བྱོན་ཏེ་སྐུ་སེར་ཀུན་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན། དེ་ནས་འབྲས་
སྤུངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རེ་ཞིག་ཐུགས་དམ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ བཞེས་ལྷུར་ མཛད་ཅིང་
བཞུགས། དེ་ནས་ལྷུགས་པག་ཡོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས་
10 ཏེ་དཀྱིལ་ འཁོར་རྒྱ་ མཚོའི་གཙོ་བོར་ བཞེངས་ ནས་རྗེ་ འདི་ལ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་ བའི་
དབང་འབུལ་བ་གནང་། སྐབས་ཤིག་སྟོང་འཁོར་ཞབས་དྲུང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ།
འཕགས་པ་ལྷའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བ་སོ་སྤྲུལ་
སྐུ་སོགས་མདོ་སྨད་ དང་རྒྱ་ སོག་གི་བླ་ཆེན་ མང་པོ་ཕེབས་ཏེ་ཡུལ་ བབས་དང་
བསྟུན་པའི་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་གྲངས་མེད་པ་ ཕུལ་བར་ ཆོས་དང་ འཇིག་རྟེན་
15 གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐང་། འཕགས་པ་ལྷ་དང་བ་སོ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་
ཕུད་བཞེས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་སོགས་གནང་ངོ་། །
དགུང་ལོ་ཉེར་ དྲུག་ པ་ཤིང་ སྟག་ཧོར་ ཟླ་བཅུ་ གཉིས་ པའི་དུས་ཆེས་ དགེ་བར་
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་ པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བས་མཁན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྤྲུལ་
20 སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་ལས་སློབ། གཞན་ཡང་གསང་
སྟོན་དུས་གོ་བ་སོགས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ བའི་དགེ་འདུན་ གྲངས་ཚང་ བའི་དབུས་

སུ། དར་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་
བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ། ངུར་སྨྲིག་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་ཏོག་དམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་དམ་
པ་དུ་མའི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་པ་གསན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་
གྱི་མིག་གཅིག་བུ་རྗེ་བཙུན་རྭ་ཆེན་ ཞབས་ཀྱི་ཕྱུར་ རིལ་པོ་ནང་རྟེན་ལ་ བཞུགས་ 5
ཤིང་། འཇིམ་པ་འཕེབ་སྐུ་རི་ལ་རྒྱལ་བ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་
ཡ་མ་ནྟ་ཛ་སྟོང་ཕྲག་རེ་བཟླས་ཏེ་ལྡུགས་ཆབ་ མཛད་པའི་སྐུ་བརྙན་བྱིན་ རླབས་
ཅན་དེའི་དྲུང་དུ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་རིམ་པ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་གནང་ཞིང་།
སྤྱིར་དམ་པ་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་ངོར་མཁས་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བཙུན་
པ་དང་། བཟང་བ་སོགས་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ལས། སྐུ་ཚེ་འདི་ 10
ལ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཐུགས་ གཞོལ་བ་ཞིག་གོ །མི་
འབྲུག་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་ཁྲན་ཤུ་ཡུང་སྟེ་དའི་ཡུང་
གིས་བླ་མ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་སོགས་རྒྱ་མི་མང་པོ་མངགས། ཁྲབ་བདག
རྡོ་རྗེ་འཆང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་ལས་ཞྭ་ལས་གོས་ཐམ་ཀ་ཕུལ། འབྲས་
སྤུངས་སུ་རྒྱ་སྤྱི་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་འབུལ་ བ་དང་རྟེན་ སྣ་ ཡ་མཚན་ མང་པོ་ 15
བྱུས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་པའི་སྐན་གསན་ཕུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་
ཞལ་བཞེས་མཛད། བླ་མ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་
ཁང་ལ། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་རྟེ་ནས་ཞལ་དེ་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ཕྱག་ནས་
གཏོར་བས། མཆོད་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་ནས་འཕྲུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱུང་
ཞིང་། རྟེན་འགར་ཞིག་གི་ཐུགས་ཀར་མེ་ཏོག་དངོས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་གླིའི་ 20
རབ་ལས་འགོངས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན། གསང་ཡིབ་

ཆད་ཆེན་ལ་ཕེབས་པའི་ཆོ་རྗེ་ལ་ཞབས་ཊེས་གསལ་བར་བྱུང་། ཕྱག་མཛོད་ག
ཞྲི་ཆེན་པོའི་ཊེས་སུ། རྗེ་གོང་མའི་དབོན་པོ་རྡོ་ཁ་ནས་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཕྱག
མཛོད་ཁྲར་ལེན་པ་ཁ་ཡར་བྱུང་བ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ
གསུང་མགུར་ལས།

5 བླ་མའི་ཞབས་འབྲིང་ཉེ་གནས་ཕལ་མོ་ཆེ།
དཀོར་གྱིས་ཚིག་ནས་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད།
ཡུན་དུ་འགྲོགས་པས་སྐྱོན་མཐོང་དད་པ་འགྲིབ།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས།

དད་པ་ཅན་གྱི་དད་རྫས་འདི། ས་ལ་བརྒྱ་བ་ནས་འགས།
10 རྡོ་ལ་བརྒྱ་བ་ན་རྡོ་འགས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གི་འཁྲིན་ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་ཉེ་བར་གྲུབ་པའི་
བདོག་པ་མང་པོར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་མེ་ལྕེས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི
ལྡོན་པ་རྣམ་པར་ཚིག་པས། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སོལ་བའི་མགལ་དུམ་ཆེས
ཆེར་སྤྱུངས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ཚུལ་ སྣ་ཚོགས་ བྱས་ ནའང་རྒྱལ་ བྱ་དགེ
15 དོན་གྱིས་སྡིག་དོན་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་
ནས་སྐུ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ བསྟན་དེ་ཧོར་ ཟླ་ བཅུ་གཉིས་ པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན
གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ཆོས་ དབྱིངས་སུ་ བསྡུས་དེ་ དགའ་ ལྡན་གྱི་ གནས་སུ
གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་དགུང་ཞག་ཞི་དགུའི་བར་དུ་དགོངས་རྫོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ
བསྒྲུབས་སོ། །མི་སྤྲུལ་སྟོན་མཆུག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཐུན་པའི
20 ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་སུ་ཕྱུལ་བར་ དབུ་ཐོད
བམ་རིལ་དང་། ཐུགས་ལྗགས་སྤྱན་གསུམ་གདུང་རིང་བསྲེལ་མང་དུ་ཕེབས

ཞིང་། ཧལ་ཧ་དཔོན་པོ་ཀྭ་ཧེར་གྱིས་དབུ་ཕྱོད་དང་། ཐུ་མེད་ཐའི་ཅི་གློ་བཟང་
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་ ཐུགས་སོ་སོའི་ ཡུལ་གྲུར་བསོད་ ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གདན
དྲངས། གདུང་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་པའི་མཆོད་སྡོང་བཞེངས་པ་ལ་པཎ་ཆེན
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་དོ།། ||

དེ་ལྟར་ཨལ་ཐན་གེ་གེན་རྒྱལ་པོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས 5
རྒྱ་མཚོ་གདན་དྲངས། གསོན་ག་ཤིན་གྱི་དགེ་བར་སྨྲོ་པའི་སྲོག་གཅོད་པ
སོགས་ལོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཅད། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དཀར་པོས་ཁྱབ
པར་མཛད། ཞྭ་སེར་གྱི་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་དེ་ཉིད་སོག
ཡུལ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་ དབང་ བཞི་པ་ ཡོན་ཏན་ རྒྱ་མཚོ
ཧོར་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པས་ལྷག་པར་སོག་ ཡུལ་དུ་བསྟན་ པ་དར་ བ་ལ་སྨན 10
པར་གྱུར། རྒྱལ་དབང་དེ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་པོག་ཏ་ཆིང་གིས་རྒྱལ་པོ
བཙུད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ཧལ་ཧ་དང་། ཆོ་ཆེན་ཞི་དཀར་གནས་པའི
དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ དཀོན་ མཆོག་གསུམ་ བླ་མར་ བཟུང་སྟེ་ མཉམ་མེད་ དགེ
ལུགས་པའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ལ་གུས་པས་ མཆོད་པར་མཛད
པས་མཚོན་སོག་པོ་ཐམས་ཅད་དགེ་ལྡན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཏུ་གྱུར། རྒྱལ་དབང 15
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་རྗེས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི
སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་ རྒྱ་མཚོ་དེ་རྒྱལ་ དབང་ རང་གི་རྒྱལ
ཚབ་ཏུ་ བསྐོས་ཏེ་ཧོར་གྱི་ ཡུལ་དུ་བྱོན་ལ་ རྒྱལ་ དབང་ བསོད་ ནམས་ རྒྱ་མཚོའི
བཞུགས་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་བས་མཻ་ཏྲི་ཧྭོ་ཐུག་ཐྭོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྗེ་བསོད
ནམས་ རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སློབ་ མཁར་ སྟོན་གྱི་པཎྜི་ཏ་ཤི་ རེ་གེ་ཐུ་གུ་ཤྲི་ཆོས་ རྗེས 20
ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ དང་རྗེ་བཙུན་མི་ ལའི་རྣམ་ ཐར་ མགུར་ འབུམ

སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ཆ་ཏར་ལེགས་ལྡན
ཧོ་ཐོག་ཐུའི་དུས་སུ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་གཙོས་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོས་བཀའ
འགྱུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོགས་དམ་ པའི་ཆོས་ མང་པོ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར།
དེ་དག་ནས་ བརྩམས་དེ་ད་ལྟའི་ བར་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་ བ་དང་ འཆད་ ཉན་བྱེད་པ
5 སོགས་ཆོས་ལུགས་ལེགས་ པར་འཕེལ་ བས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་ ཐམས་ ཅད
དཀར་པོ་དགེ་བའི་ ལམ་ལ་ གནས་ཤིང་ མཆོག་གསུམ་བླ་ མར་འཛིན་པའི་དད
པ་དང་གཏོང་བ་སོགས་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་ པར་གྱུར་ཏོ། །
འདིར་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ག་ཀྲི་གེ་གེན་ཧན་གྱིས་ དགེ་ ལུགས་པའི་ བསྟན་པ་ལ
ཞབས་འདེབས་མཛད་པའི་ཚུལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ འཇམ་ དབྱངས་ཆོས
10 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་ དབང་པོའི་གསུངས་ པ་རྣམས
བསྡུས་དེ་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར། བྱང་ཕྱོགས་ཨོའི་རོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་འཛིན
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ག་ཀྲི་ཧན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། གཏེར་སྟོན་དྲི་མེད་ལྷུན་པོའི་ལུང
བསྟན་ལས།

སྤྱིར་ཡང་མཐའ་དམག་ལན་བདུན་ཐ་མ་ལ།
15 བརྡ་པྲ་ཧིའི་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག།
བོད་ཁམས་དང་ཅིག་བདེ་ལ་སྦྱོར་བ་འབྱུང་།

ཞེས་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ འཕྲུལ་དུ་ལུང་བསྟན་ཅིང་།
སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་པར་བྲིན་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ
པོ་འདི་ཉིད་ཆུ་ཕོ་རྟའི་ལོ་ལ་འཁྲུངས། མཚན་ཕོ་རོལ་པྲའི་ཧུར་བདགས་སོ། །
20 དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པའི་ཚེ་མགོ་དཀར་གྱི་དམག་ཁྲི་ཕྲག་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ
དམག་དཔོན་བྱས་དེ་བྲིན་ པས་ ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་ ཚོགས་ ཐམས་ ཅད་བཅོམ་སྟེ

གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐན་པ་ཐོབ། དེ་སྐབས་ཡུལ་དེར་ཆོས་མ་དར
བར་ཡོད་པ་ལས། སོག་པོའི་ཡུལ་གྱི་གཞན་དག་ཏུ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས
རྒྱ་མཚོ་དང་། གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་རྫུང་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས
དམ་པའི་ཆོས་དར་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཐོས་པར་བརྟེན་ནས་ དད་པ་ལྷག
པར་འཕྲུངས་ཏེ། ཕྱོགས་དེར་ཕྱག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཙལ་བས་དཔྲལ་བ 5
སྐྱངས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཅེས་གྲགས། བར་སྐབས་ཤིག །ཧལ་ཧ་དང་ཨོའི
རོད་གཉིས་ཕན་ཚུན་མ་མཐུན་པར་འཁྲུག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཚེ་སྐྱིང་རྗེའི་གཞན
དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཧལ་ཧའི་ཁྲིད་དུ་ཚམ་ཆོམ་མེད་ པར་བྱོན་ནས་ ཕན་ཚུན་ གྱི་བར
འདུམ་པར་མཛད་པས། དེ་ལ་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་དང་ཧལ་ཧའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས
ཤིན་དུ་མགུ་སྟེ་ཏའི་གུ་ཤྲི་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་བྱིན། སླར་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། རྒྱལ 10
བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཨོའི་རོད་ཀྱི་མི་ཞིག་ གིས་མདོ་སྨེ་ གསེར་འོད་དམ
པ་ལ་ཕྱག་ནས་ཞུས་པའི་ཚེ་མིང་དྲིས་པར། ཨལ་ཐན་ཀེ་རིལ་ཟེར་ཞུས་པས།
དེ་ནས་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ན་ཁྲིད་ཀྱི་ ཡུལ་དུ་ཆོས་ འདི་དར་ བར་ འགྱུར་རོ་ཞེས་ ལུང
བསྟན་པ་ལྟར་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་གསེར་འོད་དམ་པ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར
ཅིང་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཏོད། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཧོར་ཆོག་ཐུ་རང་ཡུལ་ནས 15
སྤྲུགས་པ་མཚོ་ཁར་འོངས་ནས་ཨ་མདོའི་ས་ཆ་རྣམས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུག་སྟེ
རེ་ཞིག་དབང་ཐང་ཆེ་བར་བྱུང་བས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི
བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཅི་འཁྲོལ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐན་དུ་སོན་ཏེ།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ གཅེས་པར་ དགོངས་ནས་ དམག་གི་དཔུང
ཆེན་པོ་དང་བཅས་རང་ཡུལ་ནས་བྱོན་པ་མི་གླང་ རླབ་དང་པོར་ མཚོ་ཁར་འབྱོར 20
དེ་གཡུལ་བཀྲུ་བས་ཆོག་ཐུའི་ དམག་ཁྲི་ཕྲག་ བཞི་དང་ བཅས་པ་ ལྷག་མ་མེད

པར་བཙོམ་སྟེ། མདོ་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། དེ་ནས་
རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ལ་མཇལ་བའི་ཆེད་དུ་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་
ཆེན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་ཏེ་
གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བསྟེན། དགའ་ལྡན་དུ་མཇལ་བར་བྱོན་པའི་ཚེ། དེ་དགོངས་
5 ཉེར་བདུན་ཡིན་ནའང་སྲིད་ཀྱི་དུས་ཧེའུ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མཐོང་བའི་རྨུན་པ་ཞིན་ཏུ་
དཀར་བ་བྱུང་བས་བསྟན་སྲིད་མཐའ་དག་དཀར་འཇམ་དུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
འགྲིག །བར་ཁམས་སུ་བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་ཞེན་ཏུ་གནག་ཅིང་བོན་གྱི་རིང་ལུགས་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་མཆོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གསན་ཏེ། ས་ཡོས་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་བེ་རིའི་
10 སྟེང་དུ་བྱོན་ནས་མངའ་འབངས་ཕལ་ཆེར་བླངས། བེ་རི་རྒྱལ་པོ་ཕྱོགས་གཞན་
དུ་བྲོས་པ་ལྕགས་འབྲུག་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་ པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་ བཟུང་ སྟེ་ཁྲི་མོན་དུ་
བཙུག །ས་དགེ་ཀར་འབྲུག་སྟག་ལུང་པ་སོགས་ཀྱི་བླ་དཔོན་བཙོན་དུ་ཚུད་པ་
རྣམས་ཀྱང་། བདོན་ཏེ་རང་གནས་སུ་བསྐྱལ། འཇང་རྒྱལ་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་གྱི་དཔྱ་ཁྲལ་འབུལ་ཞིང་གས་འདུད་ལྷུར་བླངས། དེའི་ཚེ་
15 དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྡེ་སྲིད་གཙང་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ཀརྨ་པ་བླ་མཆོད་
ཀྱི་གཙོ་བོར་ བཟུང་སྟེ་དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ལ་ བསམ་སྦྱོར་ལོག་པ་ མང་དུ་བྱས་
པར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་འདི་དཔུང་གི་ཚོགས་ ཆེན་པོ་དང་ བཅས་ཏེ་དབུས་ གཙང་གི་
ཕྱོགས་སུ་བདེག །གཙང་པའི་དཔུང་མཐའ་དག་བཙོམ་སྟེ་གཙང་པ་རྒྱལ་བློན་
བཟུང་ནས་ དབུས་ ཀྱི་སྣེའུ་ གཞིས་ཁར་ བཙོན་དུ་བཙུག་ཅིང་ དབུས་ གཙང་གི་
20 ཕྱོགས་ཀུན་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་
བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་པོ་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་འཕྱར། དགེ་ལུགས་ལ་

ལོག་པར་འཁུ་བའི་མི་བསྲུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད། རྒྱ་གར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ར་ཁོ་ཤིང་། བལ་པོ་ཡམ་བུ་རྒྱལ་པོ། མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་སོགས་
མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་ཀྱང་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཕུལ། དབུས་གཙང་གི་
མངའ་འབངས་མཐའ་དག་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཕུལ་ཏེ། གནམ་
བསྐོས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་འཕང་དགུང་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཏེ། 5
ད་ལྟའི་བར་དུ་ས་དགའ་ལྡན་གནམ་དགའ་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་
འདིའི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཁྲུམས་སོ། །རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རྣམས་གཉིས་དེའི་རྗེས་
སུ་ཨོ་ཆི་གེ་བླ་མ་ལྷ་བཙུན་ནེའི་ཆེ་ཐོ་ཡོན་ཞེས་སྐད་པར་གྲགས་པའི་རྗེ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད་དོ། །རྗེ་དེ་ནི་
དབུས་གཙང་གི་ནུབ་བྱང་ཤཀླ་ལ་ དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨུ་གེ་ལུད་ཐོར་གོད་ཀྱི་ 10
བདག་པོ་ཨ་ཡུ་ཤི་རྒྱལ་པོའི་ཁུ་བོ་མེར་གེན་ཐེ་པེ་ན་ ཞེས་བྱ་བ་འབྱོར་བ་ཕྱུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཚོ་དང་ལྡན་པའི་དཔོན་པོ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་རབ་
བྱུང་དག་པའི་མེ་སྤྲེལ་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པས་མིང་ཨ་པི་ད་ཞེས་བཏགས། དེས་
སྐུ་ཆེ་ཆུང་དུས་ནས་རང་བཞིན་བཟང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་བརྩེ་བ།
ཚིག་རྩུབ་དང་རྫུན་མི་སྨྲ་ཞིང་ དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས་ ཡབ་ཀྱིས་ནེའི་ཆེ་ཐོ་ཡོན 15
ཞེས་བཏགས། སྐབས་ཤིག་ན་གྲོགས་མང་པོ་བཅས་ལིངས་བྱེད་པ་དང་རྐྱང་
མོ་སྦྲུམ་པ་ཞིག་ ལ་མདའ་ འཕངས་པས་ དེའི་ལྟོ་བ་དྲལ་ ནས་ཕྲུ་གུ་ཕྱུང་བ་ལ་
རྐྱང་མོ་དེས་ལྕེས་བལྡགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། འཁོར་
བ་ལ་མེ་འོབས་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསམ་པ
སྐྱེས་ཏེ། ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞུས་པས། ཡབ་མ་གནང་བར་ཅིས་ཀྱང་ 20
ཆུང་མ་ལེན་དགོས་ཞེས་པས། རང་དབང་མེད་པར་བཙུན་མོ་བླངས་ནས་བུ་

ཕྱོགས་དྲངས་ པའི་ཆོས་སྣེ་ ཁག་ཆེ་བ་ རྣམས་ཀྱི་ གདན་ འདྲེན་ པ་དང་ བཅས་
མཁར་སྔོན་པོར་འབྱོར། ཕྱག་མར་མཇལ་བའི་ཚོ་སྔོན་གནས་རྗེ་དྲན་གྱིས་ངོས་
འཛིན་གྱི་གསུང་དུས་བསྐུལ་བས། ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དྲུང་འཁོར་
རྣྀང་པ་རྣམས། རྗེ་གོང་མ་དྲན་པས་དགའ་བ་དང་སྐྱོ་བ་སྤྲེལ་མའི་རྣམ་འགྱུར་
སྣ་ཚོགས་བསྟན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐུར་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཁང་རྩེ་བ་དཔལ་འབྱོར་ 5
རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ ཕྱག་ མཛོད་ཆེན་པོ་སོག་ ཡུལ་དུ་ཕེབས་དུས་ གསུང་བ།
ངེད་ན་ཚོད་མཐོས་ པས་སོག་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་ ཞབས་ སུ་སྐྱེབ་ པ་ཞིག་མི་ཡོད་འདུག
ཀྱང་། དེང་སང་དབུས་གཙང་དུ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་མའི་ ཆོས་མགོ་ངེད་ རང་
ཡིན་པ་ནས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་འབུལ་ བའི་ འབབས་ འབྲེལ་ འདུག
པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་འབུལ་ 10
རྒྱུ་ཕུལ་བས། དེ་ནས་བཟུང་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་མཚན་འདི་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་
སོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་མ་བཞེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་དོན་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་ རྣམས་ཀྱི་ འབུལ་བ་
སོགས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུ་བ་བཞིན་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་
སྤྱོད་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུའི་མཛོད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །དབུས་ནས་འཇའ་འཚོ་བྱེད་ཤེས་ 15
རབ་རྒྱལ་མཚན་སོག་ཡུལ་དུ་གདན་ འདྲེན་ལ་ཡོང་བ་ དང་ཕེབས་ གྲབས་ཀྱི་ལྟ་
གོང་གནང་བ་ལ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མོ་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བཀོལ་
ཐབས་ མཛད་ ཀྱང་ ཕྱག་ མཛོད་ཆེན་ པོས་ཐབས་ མཁས་ ཀྱི་འཕྲུལ་ཆེན་ པོས་
བགེགས་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་དེ། རིམ་གྱིས་རྒྱའི་ལྷགས་རི་དང་ཉེ་བའི་ཕྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་མཚོ་ཁར་ཕེབས། དེར་དཔོན་པོ་ཁོ་ལོ་ཆེས་གསོལ་ 20
བ་བདབ་པ་བཞིན་ཟླ་བ་གཉིས་གསུམ་བཞུགས་ནས་ཕྱོགས་དེའི་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་

པྲ་ག་ཤྭོར་ཡུང་གི་གུར་དུ་བླམ་ བྱོན་པའི་ཚེ་ཡུང་དེས་ ཁྲོས་ཏེ་མྱུར་ དུ་ཕྱིར་བྱུང་
ཤིག་ཅེས་པས། དེ་ལ་བླམས་ཁྱེད་ང་ངོ་མི་ཤེས་པ་བདེན། རྗེ་བཙོང་ཁ་པའི་
གསེར་སྐུ་འདིས་ང་ངོ་མཁྱེན་སྲིད་ཅེས་པས་སྐུ་བརྟན་དེས་ཞལ་འཛུམ་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པས། ཡུང་དེས་བླམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལགས། སངས་རྒྱས་ནི་བླམ་
ངོ་མཁྱེན། བླམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ངོ་ཤེས་པ་འདི་ཡ་མཚན་ཆེ་ཞེས་བླམ་ 5
ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཡུང་དེས་བླམ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ཆེར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཨའུ་ཏྲན་དང་། ཨོང་ཉོད་
དང་། ཇ་རྡོད་དང་། ཨ་རུ་ཏེར་ཆེན་དང་། པྲ་ག་རིན་སོགས་ཤོག་སོ་སོའི་
ཇ་སག་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་བྱོན་ཏེ་གསང་འཛིགས་
གཉིས་ཀྱི་དབང་སོགས་ སྟེར་ལྟར་ གནང་སྟེ་བསྟན་ པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེར་ དར་ 10
བར་མཛད། དེ་ནས་པྲ་ཡན་ཏོ་ཤོ་གོན་གྱི་དགོན་པ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཡུང་
པའི་ལི་སོགས་དང་ལྷན་སྦྱིན་ བདག་ རྣམས་ཀྱིས་ ཕུལ་བའི་གསེར་བཙོ་མས་རྗེ་
བོ་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དང་ མཆོད་རྟེན་ གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཁྲུ་ཚད་
ཙམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རེ་རེ་བཞེངས། ཡང་མགོ་གང་དང་སོར་ལྔ་དྲུག་ཙམ་གྲངས་
མེད་དུ་བཞེངས་ཏེ། གཟུངས་གཞུག་རབ་གནས་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། 15
ཤོག་སོ་སོའི་ཡུང་པའི་ལི་པའི་སེ་གང་ ཐའི་ཙི་སོགས་སྦྱིན་ བདག་ དང་སློབ་མ་
དང་ལྷན་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གནང་ནས་རྒྱུན་དུ་ཕྱག་མཆོད་བགྱིས་ཤིག་
གསུངས། དེ་ནས་ཐུག་དེན་མཁར་ལས་ཤོག་པུ་དང་སྣག་ཚ་དང་མཚལ་རྣམས་
ཉོས་ནས་ཡིག་མཁན་རྣམས་ བསྡུས་ཏེ་བཀའ་ འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་འདྲིར་བཙུག་སྟེ་
རིམ་གྱིས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་སྔར་བཞིན་དང་ལྷན་སྦྱིན་བདག་ 20
དང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཡུལ་དུ་གནང་། ཡང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་

བསྐྱབས། དེ་ནས་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་དཀའ་
ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཐུར་པ་ཞལ་ སྔ་ནས་ སངས་ རྒྱས་ རིན་ཆེན་དང་ ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་
དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན་གནང་སྟེ་ རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་དངོས་པོ་
བཞེས་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་གནས་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་བཀྲ་
ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་པཎ་ཆེན་ ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ ཆོས་ཀྱི་ རྒྱལ་ མཚན་ 5
དཔལ་བཟང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དབང་ལུང་ སོགས་དམ་ པའི་ཆོས་ མང་དུ་གསན།
བཀའ་ཆོས་ གསན་ནས་ བཞུགས་ཁྲི་སོགས་ཏེ་ཤྲིར་འོས་པའི་བཀུར་ བཟོས་ཏེ་
མཐོར་གནང་། ཤིང་འབྲུག་གི་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོད་པའི་
གྲལ་དབུར་ཕེབས་ཏེ་ཁྲོམ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདུས་ པ་ལ་ འཁྲུངས་ རབས་སོ་བཞི་
ལྡུགས་ཀློག་བཟང་ཞིང་སྙན་བརྗོད་དག་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནང་བས། ཀུན་གྱིས་ 10
བོད་སྐད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ལུང་མདའི་སྐད་མ་ཉམས་པ་ འདི་འདྲ་ཡ་ མཚན་
ཆེ་ཞེས་གླེང་ནས་དད་ཅིང་གུས་པར་གྱུར་སོ། །དེ་ནས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་བླ་ཆེན་ རྣམས་དང་ ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ གདན་འདྲེན་ པ་ལྟར
ཕེབས་ཏེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ དགོན་སོ་སོའི་བླ་མ་གྲྭ་རིགས་ རྣམས་
ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐང་། དེ་ནས་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲྭ་རིགས་སྦྱིན་བདག 15
རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ལྟར། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་
ནས་གདན་འདྲེན་པར་ཤར་རྩེ་དཔོན་སློབ་དགྲ་འདུལ་འབྱོར། འབྲས་སྤུངས་
ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་པའི་ལམ་སྐབས་ སུ་མཆོག་དམན་ གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ ཆོས་དང་
ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ལྡན་གྱི་དགའ་སྟོན་བསྐྱུན་པར་མཛད། བཀྲ་ཤིས་
ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཉིན་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ 20
བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ དཔལ་ བཟང་ པོས་དབུ་ མཛད་ པའི་སློབ་ དཔོན་

ཞུས་ལ་མངགས་དེ་ཕྲུལ་བའི་ཡི་གེ་ནི། སྲིད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་འགྲོ
བ་གཞན་ མང་པོ་ལ་ བལྟས་ ན་དལ་ འབྱོར་གྱི་མི་ ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་ནི་ཉིན
མོའི་སྐར་མ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་པ
དབང་དུ་སྡུད་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ནི་བསམ་འཕེལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར
རྙེད་པར་དཀའོ། །དེ་བས་ན་རྩོད་དུས་འགྲོ་བའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར 5
གྱུར་པ་འདིའི་དུས་ སུ་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་ དག་ཆོས་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ བསྐྱང་ན
པོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པ་དེ་ལགས། ལྷག་པར་ཕན་བདེའི་རྩ
བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་ལེགས་པར་སྐྱོང་དགོས།
ཅེས་བསྐུར་གནང་བས། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་པོག་ཏུ་རྒྱལ་པོས་ཚོར་དེ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས
ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསུས་ནས་ བཀའ་ཤོག་ལ་ཕྱག་འཚལ 10
ཞིང་། འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་ཞལ་ནས།

ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཚ་ཡང་། མེ་ཤེལ་མེད་པར་མེ་མི་འབྱུང་།
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱིན་རླབས་ཀྱང་། བླ་མ་མེད་པར་འཇུག་མི་ནུས།

དེས་ན་ཁྱོད་ཉིད་མཉེས་ པ་ཡིས། སངས་ རྒྱས་ ཐམས་ཅད་ མཉེས་པར་
འགྱུར། 15
དཀོན་ མཆོག་ གསུམ་ པོ་ གཅིག་ བསྡུས་ པའི། བླ་ མ་ ཁྱོད་ ལ་ བདག་
སྐྱབས་མཆི།

ཞེས་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།
གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་ཏུ། ཆོས་ཐོས་མི་འགྱུར་སྲིད་པ་དེ།
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རིང་རྙེད་ཟིན་གྱིས། བག་མེད་མ་ལུས་རྣམ་པར་སྤོངས། 20

སུ། །དར་ཚོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་
བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་ ངུར་སྨྲིག་འཆང་བ་ རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་ཏོག་དམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་དམ་
པ་དུ་མའི་དྲུང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་པ་གསན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་
གྱི་མིག་གཅིག་ བུ་རྗེ་བཙུན་རྭ་ཆེན་ ཞབས་ཀྱི་ཕྱུར་ རིལ་པོ་ནང་རྟེན་ལ་ བཞུགས་ 5
ཤིང་། །འཛམ་པ་འཕེབ་སྐྱུ་རེ་ལ་རྒྱལ་བ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་
ཡ་མ་རྣ་ཛ་སྡོང་ཕྲག་རེ་བཀླས་ཏེ་ལྡུགས་ཅན་ མཛད་པའི་སྐུ་བརྟན་བྱིན་ རླབས་
ཅན་དེའི་དྲུང་དུ། བརླས་བརྗོད་ཀྱི་རིམ་པ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་གནང་ཞིང་།
སྦྱོར་དམ་པ་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་ངོར་མཁས་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བཙུན་
པ་དང་། བཟང་བ་སོགས་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ལས། སྐྱ་ཚེ་འདི་ 10
ལ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ ལ་ཐུགས་ གཞོལ་བ་ ཞིག་གོ །མི་
འབྲུག་བླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ རྒྱལ་པོ་ ཁྱན་ཤུ་ལུང་སྟེ་དའི་ལུང་
གིས་བླ་མ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་སོགས་རྒྱ་མི་མང་པོ་མངགས། ཁྲབ་བདག
རྡོ་རྗེ་འཆང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་ལས་ཞུ་ལས་གོས་ཐམ་ཀ་ཕུལ། འབྲས་
སྤུངས་སུ་རྒྱ་སྤྱི་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་འབུལ་ བ་དང་རྟེན་སྣ་ ཡ་མཚན་ མང་པོ་ 15
ཕྱུས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་པའི་སྐད་གསན་ཕུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་
ཞལ་བཞེས་མཛད། བླ་མ་བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་
ཁང་ལ། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་རྩེ་ནས་ཞལ་དེ་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ཕྱག་ནས་
གཏོར་བས། མཆོད་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་ནས་འཕྲུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱུང་
ཞིང་། །རྟེན་འགའ་ཞིག་གི་ཐུགས་ཀར་མེ་ཏོག་དངོས་སུ་བཟུང་བ་སོགས་བློའི་ 20
རབ་ལས་འགོངས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན། གསང་ཡིབ་

མི་དང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྙེད་དཀའ། དང་བའང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ།
མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་རྙེད་པར་དཀའ། ཆོས་ཉན་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་མཛད་དེ། དབུས་གཙང་ནས་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ མཚན་དང་ འཕགས་ པ་འཇིག་རྟེན་
དབང་ཕྱུག་དང་གཉིས་སུ་མེད་ པའི་རྒྱལ་དབང་ ལྔ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ ཀ་ཕྱོགས་ 5
འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་ཕྱིར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལ། པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཁོ་བོ་ན་ཚོད་ཧ་ཅང་ཆེ་བས་འགྲོ་མི་ཐུབ་གསུངས་ནས་
མ་ཕེབས། རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཕེབས་པ་ཡིན་དེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་དབང་ལྔ་
པ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་ པའི་མེ་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོ་ལ་ བོད་ཤིང་སྟོན་ཅན་གྱི་བདག་པོ་
དཔལ་ཕག་གྲུ་པའི་བཀའ་བློན་རྒྱ་གར་མང་བཀུར་གྱི་རིགས། ཟ་ཧོར་གྱི་གདུང་ 10
བརྒྱུད། ཡབ་ས་སྐྱོང་མིའི་དབང་པོ་དགྲ་འདུལ་རབ་བརྟན་དང་། ཡུམ་ཁྲི་
ལྕམ་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་དང་མེ་
ཏོག་གི་ཆར་བབས། ངོས་འཛིན་གསལ་ཞིང་འཁྲུངས་དུས་རྗེའི་ཞལ་གཟིགས་
པར་གྲགས། དགུང་ལོ་དྲུག་པའི་ཐོག་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྤྱན་དྲངས། སའི་སྙིང་གི་ 15
འོག་མིན་གཉིས་པ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ དུ་གསེར་ གྱི་ཁྲི་ལ་ ཞབས་ ཀྱི་པདྨ་ རྣམ་
པར་བཀོད་པས་དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་ བས་ གྲགས་ པའི་ཇ་སྒྲ་
སྒྲོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་འཛམ་གླིང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་
གཙུག་རྒྱན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ ལ་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ བཞེས་ པས་ ལྷག་པ་ཚུལ་ ཁྲིམས་ཀྱི་ བསླབ་ པའི་བདུད་རྩིས་ 20
ཐུགས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་གང་བར་མཛད་པས་ཐུབ་བསྟན་གསལ་ བའི་ཉིན་བྱེད་དུ་གྱུར་

ཏོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་མ་མེ་ཡོས་ཀྱི་
ལོར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་ བ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་ འཕེལ་
གྱིས་སྐུ་ཡོན་འབུལ་ བའི་ མགོ་མཛད་དེ་ དཀའ་ཆེན་ལྔ་ལ་ མཁས་ པར་ སྦྱངས་
པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ནས་ཕ་བོང་ཁ་བ་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་
5 ལྷུན་གྲུབ་སོགས་མཁས་ གྲུབ་དམ་པའི་དྲུང་དུ་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་དང་ གསང་ སྔགས་
གསར་རྙིང་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསན་པར་མཛད། དགོན་
ཆེ་ཆུང་གི་བླ་གྲྭ་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་དང་། བཤད་ཉན་ལ་དེང་
བསྐུལ་ཆེ་བར་ མཛད་པས་ གཞུང་ལུགས་ རེ་རེ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ ཙམ་མིན་
པའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལ་རང་ གིར་སྤྱོད་པའི་མཁས་མང་ གིས་འཛམ་
10 གླིང་ཁྱབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ མཁན་པོ་ཞུས་ཏེ་བསྙེན་ པར་རྫོགས་ པ་དགེ་སློང་
གི་དངོས་པོ་བཞེས་ཏེ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་
དགུང་ལོ་རེ་དྲུག་གི་བར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །ལྷག་པར་
གོང་མ་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་ དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ཐོག་ལྕགས་ཡོས་ལོར་ཕོ་
15 བྲང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱོད་ཅིང་། ཆུ་འབྲུག་གི་ལོར་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་སའི་
ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་མཆོད་ཡོན་ཞལ་འཛོམ་ཞིང་གུས་བདུད་མཛད་ནས། རྒྱལ་
དབང་དེ་ཉིད་ བསྟན་ པའི་བདག་པོར་ མངའ་ གསོལ་ཏེ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་
དང་མཉམ་པ་བཛྲ་དྷ་རའི་ལུང་དང་ཐམ་ཀ་ཕུལ། སྐྱེ་རྒུ་དང་ལྷན་ཉིན་རེ་ལའང་
ས་ཆེན་པོའི་ཏུ་གྲངས་དང་མཉམ་པར་ གསུང་ཆོས་དང་ ཕྱག་དབང་ མཛད་པས་
20 འགྲོ་བ་མ་ ལུས་ པ་དགའ་ ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་འབྲེལ་པ་ གནང་ བར་ མཛད་དེ་སྐར་
དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཡར་ཕེབས། གོང་མ་རྒྱལ་པོ་དེས་གློག་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་

ཆེ་བླ་མར་བཟུང་སྟེ་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཞིང་། གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་
བཞེངས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་
དབང་པོའི་བསྟན་པ་ལ་སྤྱི་ཞུ་ལྷག་པར་མཛད་ཅིང་། སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ཀྱང་
ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པས་སྙན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་
ཁྱབ་བོ། །དེའི་སྲས་གང་གི་དཔལ་དང་གཟི་བརྗིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྔོན་ 5
དུས་ཆེ་སོར་འཁྱིང་བའི་ས་བདག་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྙེམས་པ་འཕྲོག་ཞིང་།
བྱམས་བརྩེའི་སྟོབས་ཀྱི་གོམས་པ་མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་བྱེ་བའི་ཅོད་པན་ལ་ངལ་གསོ་
བའི་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་གོང་མ་ཤིང་ཙུ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་
པོས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་དུ་བཙུགས་པ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བགྲང་ལས་
འདས་པ་བཞེངས། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལྕང་སྐྱ་ 10
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་
ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོ་
ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ །དེ་ལ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་
ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་
བཙོང་ཁར་གྲགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ར་ལྡིང་དུ་ཤིང་མོ་ཕག་ 15
གི་ལོར་ཡབ་དྲག་ཕྱུག་ཚེ་དར་དང་། ཡུམ་ཚེ་སྐྱོན་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
འཁྲུངས། བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་ཐ་མལ་
པ་དག་གི་ངང་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད་འཇིགས་སྐྲག་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་
དམིགས་བརྩེ་མ་དང་བཛྲ་པཱ་ཎིའི་གཟུངས་སྔགས་ བཟླས་ནས་ ལྷ་དང་ བླ་མར་
གསོལ་བ་འདེབས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བདུན་པའི་དུས་སྐུ་ཞང་འཚོ་བྱེད་ 20
བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ལུགས་དང་ཁྲོས་མ་ནག་མོའི་དབང་ཆོག

གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྙན་པ་ཐོབ། དེ་སྐབས་ཡུལ་དེར་ཆོས་མ་དར
བར་ཡོད་པ་ལས། སོག་པོའི་ཡུལ་གྱི་གཞན་དག་ཏུ་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོ་དང་། གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་བྱུང་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་
དམ་པའི་ཆོས་དར་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཐོས་པར་བརྟེན་ནས་ དད་པ་ལྷག་
པར་འཁྲུངས་ཏེ། ཕྱོགས་དེར་ཕྲུག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཙལ་བས་དབུལ་བ 5
སྤྲངས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཅེས་གྲགས། བར་སྐབས་ཤིག ། ཧལ་ཧ་དང་ཨོའི་
རོད་གཉིས་པན་ཚུན་མ་མཐུན་པར་འཁྲུག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཚེ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་
དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཧལ་ཧའི་ཁྲིད་དུ་ཆམ་ཆོས་མེད་ པར་བྱོན་ནས་ པན་ཚུན་ གྱི་བར་
འདུམ་པར་མཛད་པས། དེ་ལ་སྟོང་འཁོར་ཆོས་རྗེ་དང་ཧལ་ཧའི་རྒྱལ་བློན་རྣམས
ཤིན་ཏུ་མགུ་སྟེ་དེའི་ག་ཤྲི་ཞེས་པའི་ ཆོ་ལོ་བྱིན། སླར་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན། རྒྱལ 10
བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཨོའི་རོད་ཀྱི་མི་ཞིག་ གིས་མདོ་སྡེ་ གསེར་འོད་དམ
པ་ལ་ཕྱག་ནས་ཞུས་པའི་ཚེ་མིང་དྲིས་པར། ཨལ་ཐན་ཀ་རེལ་ཟེར་ཞུས་པས།
དེ་ནས་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ན་ཁྲིད་ཀྱི་ ཡུལ་དུ་ཆོས་ འདི་དར་ བར་ འགྱུར་རོ་ཞེས་ ལུང་
བསྟན་པ་ལྟར་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་གསེར་འོད་དམ་པ་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བསྒྱུར
ཅིང་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཏོད། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཧོར་ཚོག་ཐུ་རང་ཡུལ་ནས 15
སྐྱུགས་པ་མཚོ་ཁར་འོངས་ནས་ཨ་མདོའི་ས་ཆ་རྣམས་མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ
རེ་ཞིག་དབང་ཐང་ཆེ་བར་གྱུར་བས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི
བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཅི་འཚོལ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྙན་དུ་སོན་ཏེ།
རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་ དགོངས་ནས་ དམག་གི་དཔུང
ཆེན་པོ་དང་བཅས་རང་ཡུལ་ནས་བྱོན་པ་མེ་གླང་ཟླ་བ་དང་པོར་ མཚོ་ཁར་འབྱོར་ 20
ཏེ་གཡུལ་བཀྲི་ བས་ཚོག་ཐུའི་ དམག་ཁྲི་ཕྲག་ བཞི་དང་ བཅས་པ་ ལྷག་མ་མེད

བཀོད། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཁང་ཞི་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོས་ཕྱོགས་འདིར་
བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་ངེས་ པའི་བླ་མ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཚུལ་ ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཞབས་སུ་གསེར་ཡིག་གནང་བར། དེ་སྐབས་རྒྱལ་
དབང་ལྔ་པ་ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་གསང་སྐོའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་། གོང་
གི་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་ཤོག་བྱུང་བ་དེ་བླ་མའི་ བཀའ་ཡིན་པར་ དགོངས་ 5
ཏེ་དང་དུ་བཞེས་ནས་མེ་ཡོས་ལོར་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་། གོང་མ་རྒྱལ་པོ་དང་
མཇལ་ཕྲད་གནང་ཞིང་སྲི་ཞུ་དང་ བཀུར་སྟི་ཇེ་རྒྱས་ཀྱིས་ གཟེངས་སུ་ བསྟོད་པར་
མཛད། དེ་ནས་རྒྱ་ཧོར་དང་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་བགོ་སྐལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྩལ་བའི་སྒོ་ནས་བཀའ་དྲིན་ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་
གྱུར་ཏོ། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ 10
བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། མདོ་སྨད་བཙོང་ཁའི་ལྗོངས་གཡི་དགེ་
ཞེས་བྱ་ བའི་ཆར་ གདོགས་ཏ་ ཕྱུག་དུ་ གྲགས་ པའི་གྲོང་དུ་ཡབ་ ཇང་ཡེ་ ཏར།
ཡུམ་ཐར་མོ་མཚོ་ཞེས་ པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་ སུ་ཆུ་ རྟ་མགོ་ཟླ་བའི་ཚེས་ བཅུའི་
མཚན་མོ་སྐུ་བལྟམས།. ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ས་ནས་རྙེད་པ་ སོགས་རྨི་ལྟས་ ཡ་མཚན་ པ་མང་ དུ་བྱུང་། 15
དེ་ནས་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་ དག་གིས་སྐྱེད་ བསྲིངས་ཏེ་ལོ་ཁ་ ཤས་ལོན་པ་ན་སྔོན་
གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མཐུས་ང་ལྕང་སྐྱ་བླ་མ་ཡིན། ང་ལ་གྲྭ་པ་དང་རྟེན་གསུམ་
འདི་དང་འདི་བྱ་བ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་གསུང་གསལ་པོ་གནང་བྱུང་བར། ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀྱིས་སྐུ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་གསན་ཅིང་མི་མཁྱེན་པར་བརྟེན། དེ་
སྐད་མ་ཟེར་ཞེས་བཀག་པས་ཅི་ཡང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་མཛད་དེ་ལྐུགས་པ་ལྟ་ 20
བུར་བཞུགས། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཐུགས་མ་བདེ་བར་ལྐུགས་ཁ་འབྱེད་

ལོག་པར་འཁྲ་བའི་མི་བསྲུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད། རྒྱ་གར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ར་ཁོ་ཤིང་། བལ་པོ་ཡམ་བུ་རྒྱལ་པོ། མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་སོགས་
མཐའི་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོས་ཀྱང་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཕུལ། དབུས་གཙང་གི་
མངའ་འབངས་མཐའ་དག་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཕུལ་ཏེ། གནམ་
བསྐོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་འཕང་དགུང་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཏེ། 5
ད་ལྟའི་བར་དུ་ས་དགའ་ལྡན་གནམ་དགའ་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་
འདིའི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཁྲུམས་སོ། །རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རྣམས་གཉིས་དེའི་རྗེས་
སུ་ཨེ་ཆི་གེ་བླ་མ་ལྷ་བཙུན་ནེའི་ཆི་ཐོ་ཡོན་ཞེས་སྙན་པར་གྲགས་པའི་རྗེ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད་དོ། །རྗེ་དེ་ནི་
དབུས་གཙང་གི་ནུབ་བྱང་ཤཀྱལ་ དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨུ་གེ་ལུད་ཕོར་གོད་ཀྱི་ 10
བདག་པོ་ཨ་ཡུ་ཤི་རྒྱལ་པོའི་ཁུ་བོ་མེར་གན་ཐེ་པེ་ན་ ཞེས་བྱ་བ་འབྱོར་བ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དམག་དཔུང་ཁྲི་ཚོ་དང་ལྡན་པའི་དཔོན་པོ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་རབ་
བྱུང་དགུ་པའི་མེ་སྤྲེལ་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་པས་མིང་ཨ་པི་ད་ཞེས་བཏགས། དེས་
སྐུ་ཆེ་ཆུང་དུས་ནས་རང་བཞིན་བཟང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་བརྩེ་བ།
ཚིག་རྩུབ་དང་རྫུན་མི་སྨྲ་ཞིང་ དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས་ ཡབ་ཀྱིས་ནེའི་ཆི་ཐོ་ཡོན་ 15
ཞེས་བཏགས། སྐབས་ཤིག་ན་གྲོགས་མང་པོ་བཅས་ཞིངས་བྱེད་པ་དང་རྐྱང་
མོ་སྦྲུམ་པ་ཞིག་ ལ་མདའ་ འཕངས་པས་ དེའི་ལྟོ་བ་དྲལ་ ནས་ཕྲུ་གུ་ཕྱུང་བ་ལ་
རྐྱང་མོ་དེས་ལྡེས་བལྡགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། འཁོར་
བ་ལ་མི་འོང་བས་ལྷ་བུར་མཐོང་བའི་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསམ་པ་
སྐྱེས་ཏེ། ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞུས་པས། ཕས་མ་གནང་བར་ཅིས་ཀྱང་ 20
ཆུང་མ་ལེན་དགོས་ཞེས་པས། རང་དབང་མེད་པར་བཙུན་མོ་བླངས་ནས་བུ་

ཤིས་ལྷུན་པོར་བྱོན་དེ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ མཚན་གྱི་དྲུང་དུ་མཇལ་ཏེ་
ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་ནོད་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་མཇལ་ཡང་ཞིབ་པར་
གནང་། དེ་ནས་དབུས་སུ་བྱོན་དེ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་
དགུན་ཆེས་ཐོག །མཁས་མཆོག་ཕྱེ་བའི་བསྟི་གནས་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་
མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། དཔོན་སློབ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་པའི་དྲུང་དུ་ལོ་ 5
གསུམ་གྱི་རིང་པར་ ཕྱིན་ཡོངས་རྫོགས་ གསན་ པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་
སྨྲ་བ་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་
བཞེས་པའི་ཚེ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་
ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྲུང་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་
པ་ཤིང་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོར། འཇམ་མགོན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་ལྡན་ 10
བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་འཆད་ཉན་པར་བྱོན་པའི་དྲུང་དུ་དབུ་མ་མཛོད་འདུལ་རྣམས་
ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་གསན་ནས་རྫོགས་པར་མཛད། ཆུ་བྱི་ལོར་དཔལ་ལྡན་
འབྲས་སྤུངས་སུ་གླིང་བསྲེ་བཀའ་བཅུའི་མཚན་བཏགས་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་
གསུམ་ཐོག་གཙང་སྟོད་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་བྱོན། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། ཤར་རྩེ་མཁན་པོ་བློ་བཟང་པདྨ་དང་རྗེ་ 15
དགེ་འདུན་དོན་གྲུབ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་དབང་ཁྲིད་གདམས་ངག་མང་
པོ་ ཞུས། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དབུས་གཙང་
དུ་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་
ལས་ཟབ་རྒྱས་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་ལེགས་པར་ བཤད་ པ་རིན་པོ་
ཆེས་ཕྱུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆུ་ཕག་གི་ 20
ལོར་མདོ་སྨད་དུ་བྱོན། དེ་རྗེས་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་ཁབ་པེའི་ཅིང་དུ་

པར་རྟོགས་པ་དང་སྙིང་མའི་ལྷ་ བ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མས་ མ་སྦགས་ པར་བློ་བཟང་
རྒྱལ་བ་གཉིས་ པའི་གཞུང་ ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ ལ་ལེགས་ པར་ བསྟེན་ཏེ་ལམ་
རིམ་དང་། གསང་འདུས་དང་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལའང་ཚུལ་དེ་ལྟར་
དུ་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་མཁར་སྟོན་གྱི་ཡོལ་པྭོ་རྡྭོང་ཐའི་ཅེས་གདན 5
དྲངས་ཏེ་ཆོས་ཞུས་པ་ལྟར་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ སོགས་ཀྱི་དབང་གནང་
ངོ་། །དེ་ལ་བོན་པོ་ཞིག་ཕྲག་དོག་གིས་བླ་མའི་སྟེང་དུ་ཕྱོག་དབབ་ལ་བླ་མས
ཕྱོག་དེ་དག་ བསྒྱུས་ནས་ དེ་ལ་བྱིན་ པས་དེ་ དད་པ་ཐོབ་ནས་ རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །
འདིས་མཚོན་གོང་འོག་ཏུ་མངོན་ཤེས་ མང་དུ་གསུངས་ པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན
པ་ཡང་མང་སྟེ་མ་སྤྲོས། དེ་ལྟར་རི་ཁྲོད་དུ་མར་འགྲིམ་བཞིན་དུ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ 10
འབྱོར་མ་ཆག་པར་མཛད་ཅིང་། ཐུན་འཚམས་རྣམས་སུའང་སྐལ་པ་དང་ལྡན
པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་དང་དབང་ལུང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དབུལ
འཕོངས་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡར
ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ཆེད
དུ་ཞབས་ཕྱིའི་དགེ་སློང་ སུམ་ཅུ་ དང་བཅས་ སྨུག་ཏེན་དུ་ཨུན་ཏེར་ པོག་ཏ་ཐའི 15
ཚུང་རྒྱལ་པོ་ལ་མཇལ་འཕྲད་ མཛད་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་ཁོ་བོའི་མཆོད་གནས
སུ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་ཁོ་བོ་ལ་དེ་ འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ མ་མཆིས།
རྟེར་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བར་ཞུས་པ་ལྟར་གནང་ནས་རས་ དམར་པོ་རེ་རེ་ གནང་ངོ་། །
དེ་ནས་ཐ་ནེ་ཡེ་ཐུ་ཧན་གྱི་སར་ བྱོན་པ་དང་ ཧན་དེས་ཆོས་ཞུས་ཏེ་བླ་མའི་བཀའ
བཞིན་དུ་ཡུལ་དེར་བོན་པོ་སོགས་ གཏན་ ནས་བྱེད་མི་ཆོག་པར་དྲིལ་ བསྒྲགས། 20
ཡོང་གོད་མཐའ་དག་བསྒྱུས་ཏེ་མེར་བསྒྲིགས་ནས་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར

སོགས་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་པར་གནང་། དགུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་མེ་གླང་གི་ལོར་
གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀས་ དབུས་ སྤུ་བྱོན་དེ་རྒྱལ་དབང་ རིན་པོ་ཆེ་དྲུག་པ་ གདན་
སར་མངའ་གསོལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་རྣམས་ལའང་འབུལ་བ་
གྱ་ནོམ་ཕུལ་དེ་ཆོས་གྲྭར་ཞུས་ནས་ཕྱིར་ཕེབས། གོང་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་ལོ་
ལྔར་གྱིས་དགུན་པའི་ཅིང་དུ་བཞུགས། དབྱར་མཚོ་བདུན་གྱི་དགོན་པར་བཞུགས
དེ་ཕྱིའི་ཚོ་ཞེ་དགུའི་དཔོན་ཆེན་འབངས་བཅས་དང་། ཤལ་ཤའི་ཛ་སག་ལྷ་བཙུ་
ཀླག་སོགས་ཆེན་པོ་ཧོར་ཡུལ་གྱི་དཔོན་ཆེན་དང་སྐྱེ་རྒུའི་ཚོགས་རྣམས། རྗེ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ བསམ་ གྱིས་མི་ཁྱབ་ པས་ཡིད་ དྲངས་དེ་པདྨའི་
མཚོ་ལ་རྐང་དྲུག་གི་འདུ་འགོད་ལྟར་ ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་ ཟབ་ ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པའི་རིམ་ པར་འདུས་པ་རྣམས་ ལ་དགེ་བསྙེན་ནས་བསྙེན་
རྫོགས་བར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དང་ གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་
སོགས་ཀྱི་དབང་རྗེས་གནང་། ལུང་ཁྲིད་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་
བབས་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཞིང་སར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་རྒྱས་པར་མཛད། རྣམ་པར་དཀར་
པའི་མཛད་འཕྲིན་ཀུང་ཕྱོགས་ བཅུར་ རྒྱས་དེ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་གསོས་སྨན་
དམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དགུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་མེ་པོ་ཁྱིའི་ལོར་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས། རྗེ་
འདི་ལ་བཀྭན་དིང་ཕུའུ་ཤན་ བཀྭང་ཙི་དྷ་གོ་ཤྲི་ཞེས། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བྱམས་
བརྩེས་ཀུན་གྱི་སྐྱོ་བོ་ནས་ དབང་བསྒྱུར་ བའི་ཀུན་མཁྱེན་བླ་ མ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་
བཀའ་དང་གསེར་ཡིག་ གསེར་སྲང་ བརྒྱད་ཙུ་གྲུ་བརྒྱད་ དང་ཞོ་བརྒྱད་ སྐར་མ་
བརྒྱད་ལས་བཟོས་པའི་གསེར་ཐམ་ལུང་ལས་རྣམས་གནང་ངོ་། །དགུང་ལོ་རེ་
དགུ་པ་ལྕགས་སྟག་གི་ལོར་དགོན་ལུང་དུ་ཕེབས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་མཇལ་བར་བྱོན་པས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། འཇམ་དབྱངས་

པཱ་ག་ཕྱོར་ཁྲང་གི་གུར་དུ་བླམ་ བྱོན་པའི་ཚེ་ཁྲང་རིས་ ཁྲིམས་དེ་སྒྱུར་ དུ་ཕྱིར་བྱུང་
ཤིག་ཅེས་པས། དེ་ལ་བླ་མས་ཁྱེད་ང་ངོ་མི་ཤེས་པ་བདེན། རྗེ་བཙོང་ཁ་པའི་
གསེར་སྐུ་འདིས་ང་ངོ་མཁྱེན་སྲིད་ཅེས་པས་སྐུ་བརྟན་དེས་ཞལ་འཛུམ་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པས། ཁྲང་རིས་བླ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལགས། སངས་རྒྱས་ནི་བླ་མ་
ངོ་མཁྱེན། བླ་མས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ངོ་ཤེས་པ་འདི་ཡ་མཚན་ཆེ་ཞེས་བླ་མ་ 5
ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་དེ་ཕྱག་འཚལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཁྲང་རིས་བླ་མ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ཆེར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཨའུ་ཧན་དང་། ཨོང་ཉིད་
དང་། ཛ་རྡོད་དང་། ཨ་རྦ་ཧོར་ཆེན་དང་། པཱ་ག་རིན་སོགས་ཤོག་སོ་སོའི་
ཛ་སག་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་གདན་ དྲངས་པ་ལྟར་བྱོན་དེ་གསང་འཛིགས་
གཉིས་ཀྱི་དབང་སོགས་ སྔར་ལྟར་ གནང་སྟེ་བསྟན་ པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེར་ དར་ 10
བར་མཛད། དེ་ནས་པཱ་ཡན་ཧོ་ཤོ་གོན་གྱི་དགོན་པ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཁྲང་
པའི་ཡི་སོགས་དང་ལྡན་སྦྱིན་ བདག་ རྣམས་ཀྱིས་ ཕྱུལ་བའི་གསེར་བཙོ་མས་རྗེ་
བོ་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དང་ མཆོད་རྟེན་ གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཁྲུ་ཚད་
ཙམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རེ་རེ་བཞེངས། ཡང་མགོ་གང་དང་སོར་ལྔ་དྲུག་ཙམ་གྲངས་
མེད་དུ་བཞེངས་དེ། གཟུངས་གཞུག་རབ་གནས་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། 15
ཤོག་སོ་སོའི་ཁྲང་པའི་ཡི་པའི་སེ་གུང་ཐའི་ཅི་སོགས་སྦྱིན་ བདག་ དང་སློབ་མ་
དང་ལྡན་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གནང་ནས་རྒྱུན་དུ་ཕྱག་མཆོད་བགྱིས་ཤིག་
གསུངས། དེ་ནས་སྲུག་རྟེན་མཁར་ལས་ཤོག་པུ་དང་སྣག་ཚ་དང་མཚལ་རྣམས་
ཉོས་ནས་ཡིག་མཁན་རྣམས་ བསྡུས་དེ་བཀའ་ འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་འདྲིར་བཙུགས་སྟེ་
རིམ་གྱིས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་རྫོགས་པར་བསྐྲུབས་དེ་སྔར་བཞིན་དང་ལྡན་སྦྱིན་བདག 20
དང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཡུལ་དུ་གནང་། ཡང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་

དུས་སུ་སྔོང་པ་ གསུམ་རིམ་ གྱིས་ཐིམ་ ནས་ ཐམས་ ཅད་ སྟོང་ པ་དོན་ གྱི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་མཛད་དེ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ སུ་ཞི་བར་ གཤེགས་ པའི་ཚུལ་
བསྟན་ཏོ།། །།

ཧེ་ཐུའུ་ བཀྲན་ རིན་པོ་ཆེ་ངག་ དབང་ ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ མཚོ་ནི། མདོ་སྨད་
བཙོང་ཁའི་ཡུལ་དང་ཧ་ཙང་ཐག་མི་རིང་བ་ན་ཆར་ཟེན་ཆེང་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་པ་ 5
ཞིག་ཏུ་ལྕགས་ཕོ་སྤྲེལ་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། སྐབས་ཤིག་ཁྲི་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་
རྒྱ་ནག་པ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་སྐབས་མཇལ་བར་ཡུམ་གྱིས་ཁྲིར་བས། ཁྲི་ཆེན་
གྱིས་དབུ་གཏུགས་ མཛད་ཅིང་སྐུ་ཆེ་རྒྱལ་ མཚན་བརྟན་ པར་གྱུར་ཅིག །ཞེས་
གསུངས་པས། བྱིས་པ་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག་ཅེས་ཀུན་
གྱིས་གླེངས་སོ། །དགུང་ལོ་གསུམ་བཞིའི་དུས་སུ་སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ 10
སྐུ་ཚེ་སྔ་མའི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་གསུང་བ་སྔོན་གྱི་གྲྭ་རིགས་ རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་
ནས་རྗེ་བློ་བཟང་རབ་བརྟན་པའི་སྐུའི་སྐྱེ་བར་ ཐག་བཅད་དེ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དགོན་
ལུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གདན་སར་མངའ་གསོལ། ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མནོས་ཏེ་མཚན་
ལ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་བཙུ་བས་བསྐྱངས། དགོན་ལུང་ 15
གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་རིགས་ལམ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ཚོགས་སུ་ཤེས་
རབ་སྙིང་པོ་གསུང་ སྐབས་ནམ་ མཁའ་ ནས་ཤེར་སྙིང་ གི་མདོ་ཚིག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཞིག་གསན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད། དེ་ནས་མདོ་ཤེས་
རབ་སྙིང་པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཞལ་འདོན་མཛད་པས་ སྐབས་ཞིག་ན་ ཨ་ཡིག་གསེར་
གྱི་མདོག་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ གང་བ་གཟིགས་ པས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བའི་གོ་ 20
བ་སྤར་གདན་ནས་ འཆར་མ་མྱོང་བ་བུ་ རམ་གྱི་རོ་གསར་ དུ་མྱོང་བ་ ལྟ་བུ་ཞིག

འབྲངས་པ་ཡིན་གསུངས། སྐབས་ཞིག་དགོན་ལུང་གི་རི་སྐོར་ལ་བྱོན་པས་
འཁོར་ལོ་སྒང་ཟེར་བའི་རི་རྩ་དེར་སླེབས་པ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དམར་
སེར་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་གི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ཞིག་གསལ་བར་གཟིགས། ཡང་
ཕྱི་རིངས་ཞིག་མཎྜལ་སད་པ་ན་གཟིམས་ཚང་གི་བྱ་འདབ་དུ་བྱིའུ་ཞིག་གིས་མི་
5 རྟག་པའི་ཚིག་ མང་པོ་སྒྲོགས་པ་ གསན་ པས་རྐྱེན་ བྱས་དེ་འདི་སྣང་ལ་ ཞེན་པ་
ལོག་པའི་སྒོ་ཤས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱུང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་
པའི་སྐུ་དྲུང་ནས་ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ལྷ་ བཅུ་ གསུམ་ མའི་དབང་
གསན་ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མ་ཆད་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་དབུས་
གཙང་དུ་ཐེབས་ནས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་བཀྲ་ཤིས་
10 སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས། ~ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ
རིགས་ཀྱི་ཚད་པན་དུ་བཞེས་དེ་ཟབ་ རྒྱས་དམ་ པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ སྟོན་ལ་རོལ་
བར་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ དང་ཆོ་རབས་དུ་མ་ནས་
འབྲེལ་བས་སྐུ་ཆེ་འདིར་ཡང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁོང་ལ་མངའ་
བའི་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་རྗེ་འདི་ལ་སྩོལ་བར་མཛད་
15 དོ། །དེ་ནས་གཙང་དུ་ཐེབས་ནས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཡེ་
ཤེས་ དཔལ་ བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ ལས་ བསྙེན་ པར་རྫོགས་པ་ དགེ་སློང་གི་
སྡོམ་པ་བཞེས། དེ་དུས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་
དགོས་པའི་ཞལ་ཏ་གནང་། དེ་ནས་དགོན་ལུང་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་
ཆེའི་བཀའ་བཞིན་དུ་དགོན་ལུང་གི་མཁན་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་མཛད་པས་
20 དགོན་ལུང་གི་བླ་མ་ལ་འཆད་ཉན་རྗེ་འདིའི་རིང་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ཞེས་ཀུན་གྱིས་གླེང་
བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཆོས་བཟང་རི་ཁྲོད་བདབ་དེ་དེར་ཚེ་བློས་བཏང་བའི་རི་ཁྲོད་

པ་བདུན་དང་བཅས་དིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བ་དེས་དུས་འདའ་བར་མཛད་ཅིང་།
རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་དང་། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག
གི་ཞལ་གཟིགས། ཐུགས་དམ་ཉམས་རྟོགས་དབྱར་མཚོ་ལྟར་རྒྱས་པར་གྱུར
ཏོ། །དེ་ནས་གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོའི་བཀས་རྒྱ་ནག་པོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས། 5
གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་ཕྲད་མཛད་པས་ཐུགས་དགྱེས་ཆེར་ཆེན་པོས་ཧྭོ་ཐྭག
ཐྭོ་ཆེ་བའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་ཕྱི་ཐོག་དང་གནང་སྦྱིན་སོགས་མཛད། སྐབས་ཞིག
རྒྱལ་དབང་དྲུག་པའི་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ལི་ཐང་དུ་འཁྲུངས་པ་བོད་དུ་གདན་དྲངས
ནས་གདན་སར་འཁོད་པའི་ཆེར་རྗེ་འདི་ཉིད་གཙོས་རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་དཔོན་ཆེན
རྣམས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ 10
དབུས་སུ་བྱོན་ནས། གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྲིར་བཀོད། པཎ་ཆེན
མཆོག་ལ་གོང་ནས་གནང་བའི་གསེར་ཡིག་སོགས་ཕུལ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས
ཀྱིས་གཙོ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ལ་འབུལ་བ་དང་། སེ་འབྲས་དགེ
གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་དང་བཅས་པར་མང་འགྱེད
སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མཛད། འབྲས་སྤུངས་ལྷ་དབང་གླིང་དུ་སྐལ་ལྡན་གྱི 15
སློབ་མ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་ལ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ལྷ་བཅུ་གསུམ
མའི་དབང་གནང་། རྗེ་ངག་དབང་མཆོག་ལྡན་སོགས་བླ་ཆེན་དུ་མས་ཀྱང་ཆོས
གསན། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས། གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ་ཞིང་བརྗེས
ཤིང་། ཡུང་ཏེང་རྒྱལ་སར་འཁོད་པ་དང་མཇལ་ཕྲད་མཛད་པར་གོང་མ་ཆེན
པོས་དགྱེས་ཆེར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཛད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བཀའ 20
འདྲི་ཞིབ་པར་གནང་ཞིང་བླ་མ་སེར་སོ་པ་རྣམས་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ

ལེགས་པར་སློབ་པའི་ཐམ་ཀ་བླ་མར་བསྐོ་བཞག་མཛད་དོ། །སྐབས་ཤིག་
མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་པོ་བསྟན་འཛིན་ཆིན་ཝང་ལ་གོང་མའི་སྤྱན་བསྐྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ།
ཁོས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་འཆུན་པར་དོ་ཡོག་ཙོས་ཀྱིས་ཟེན་ཆིང་ཟེར་བའི་རྒྱ་
མཁར་ཆུང་ངུ་ཞིག་སོག་དམག་གིས་གཏོར་བ་སོགས་དུས་གཟེར་བསླངས། དེ་
དུས་བཙན་པོ་དགོན་གྱི་སོག་པོའི་གྲྭ་པ་སེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཟེར་བས་ཁོ་རང་
གི་རིགས་གཏོགས་ཀྱི་གྲྭ་པ་མང་པོ་ཁྲིད་ནས་སོག་པོའི་དམག་རོགས་ལ་ཕྱིན་
པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ངན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་གསེར་ཁོག་དགོན་དང་།
དེའི་ཞར་ལ་དགོན་ལུང་སོགས་ཨ་མདོའི་དགོན་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་ཞིག་ཡོའུ་ཐང་
ཇུན་དང་ཉེན་གུང་གཙོས་བྱས་པའི་རྒྱ་དམག་གིས་གཏོར། གཙུག་ལག་ཁང་
དང་སྤྱིལ་པོ་རྣམས་མེར་བསྲེགས། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་
ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱས། འདི་དུས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀས་བདག་གི་རྡོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་ལྕང་སྐྱ་ཀོ་ཤྲི་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཉམས་ཉེས་མེད་པར་ཅིས་ཀྱང་འདིར་
གདན་དྲངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བབས་པ་བཞིན་དམག་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་གདན་
དྲངས་ནས་པེའི་ཅིང་དུ་འབྱོར། རྗེ་འདི་ཉིད་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་པས་ཐུགས་
དགྱེས། དེ་ནས་རྗེ་འདིས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གོང་མ་ཆེན་པོར་མདོ་སྨད་ཀྱི་
དགོན་པ་རྣམས་གསར་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུའི་སྙན་སྙོན་ལོ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་ཡང་
ཡང་ཞུས་པ་དང་གོང་མའི་མཛོད་ནས་དགོན་པ་གཉིས་འདུ་ཁང་གྲྭ་ཤག་
བཅས་གསར་འབྱུག་བྱེད་པ་གནང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྗེ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ནར་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་རིང་ལ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་རྡོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་སོགས་དབང་ཁྲིད་ལུང་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་
ཟབ་མོ་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་འབུལ་བར་མཛད། སྐབས་ཞིག་གོང་

མའི་བཀས་རྗེ་འདི་ལ་ཇིང་ཟེའུ་ཆན་ཞི་ཞེས་རྣམ་དག་བསླབ་ལྡན་བསམ་གཏན་
གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟགས་པའི་ཚོ་ལོ་དང་། ཐམ་ཀ་དང་གསེར་ཡིག་གནང་
བ་དེ་འདི་ལྟར་རོ། །ཧྭང་དིའི་བཀའ། ཕོ་བྲང་གི་བླ་མ་སེར་མོ་པ་རྣམས་ལ་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལེགས་པར་སློབ་པའི་ཛ་སག་དཱ་བླ་མ་ཐུའུ་བཀྭན་ཧོ་
ཐོག་ཐུ་ལ་བཀློ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཐོག་མར་འཕགས་ 5
པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་མ་ཧཱ་ཙི་ན་དང་། ཧོར་ཏའི་ཡུལ་དུ་དར་ལ། ལུས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་
གཅིག་པུ་ཡིན་པས། གང་སུ་དག་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འཆད་
ཉན་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་
པ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་གཟེངས་བསྟོད་བྱེད་པ་ནི་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ 10
ལུགས་སྲོལ་ཡིན། ཐུའུ་བཀྭན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཁྱོད་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་། ལྷག་
པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ངེད་ཀྱི་ཕྱག་གཡོག་སྐྱབ་ནས་ལོ་མང་
སོང་ཡང་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་མ་ཟད། དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་སོགས་གོང་འཕེལ་
དུ་གྱུར་འདུག་པ་བཅས་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་བ་སྐབས་སུ་བབས་པས། ཁྱོད་ལ་ 15
ཇིང་ཟེའུ་ཆན་ཞིའི་ལུང་ལས་བྱིན་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ངེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་
རྗེས་སུ་དྲན་པས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་མཛོད། རིགས་ཅན་
གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་བཀྲི་
བར་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱང་དམ་པའི་
རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ་བཀྲི་མཁས་མཛོད་ལ། ངེད་ཀྱི་ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ 20
པ་དང་ངེད་རང་གི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་

དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་སྒོ་གསུམ་བརྩོན་པར་མཛོད། ཅེས་གནང་། དཱ་
ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་འདི་ལ་བླ་མ་སེར་མོ་བའི་ཁྲིད་དུ་ཆས་ཞིའི་བཀའ་ཐམ་གནང་
བའི་ཐོག་མ་རང་འདི་ཡིན་གསུང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་
རྗེ་ནི་རང་གི་ཙ་བའི་བླ་མ་ཡང་ཡིན་ལ། མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་བསྟན་
5 པའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་གཞན་ཕན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཞབས་
འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོར་ཞུ་སྣ་མཛད་དེ།
བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཨེར་དེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་དང་
བཀའ་ཐམ་སོགས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་གནང་ངོ་།།
པེའི་ཅིང་དུ་བཞུགས་རིང་ལ། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ནས་མཁར་སྟོན་ཤི་རེ་གེ
10 ཐུ་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭོ། ནེའི་ཆི་ཐུ་ཡོན་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭོ། ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་སྤྲུལ་སྐུ། ཞི་བ་སྤྲུལ་
སྐུ། དུས་འཁོར་པཎྜི་ཏ་སོགས་བསྟན་པའི་ཁུར་བསྣམས་པའི་བླ་ཆེན་དང་མཁས་
པ་དུ་མས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་ཞུས། ཧར་ཆེན་ཝང་ཡི་དམ་སྐྱབས་
ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་གི་མཐིལ་མཛད་པས་མཚོན་ཧར་ཆེན་ཧོ་ཤོ་ལྷའི་ཛ་སག་དཔོན་
པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་ཆོ་ཆེན་ཞི་དགུ་དང་། དར་ཆོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཧལ་ཧ
15 ཆོ་བདུན་སོགས་ཀྱི་ཝང་། པེའི་ལེ། པེའི་སེ། གུང་སོགས་དཔོན་པོ་ཆེ་ཆུང་
འབངས་དང་བཅས་རྗེ་འདི་ལ་ཆོས་ཞུས་ཤིང་སྦྱིན་བདག་དུ་གྱུར། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་ང་བདུན་
ཐོག་དགོན་ལུང་གི་རྒྱབ་རིའི་རི་ཁྲོད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་
ལྟར་གོང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ་དེས་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་
20 མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་སྐྱེས་མཆོག་དུ་མ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་
རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། གནམ་འོག་གི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཧོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་

མཐའ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བའི་སློ་ནས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་ཧོར་
གྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ རྣམས་ལ་ མཁས་པ་ དུ་མར་ཞུ་གདུགས་ ཀྱིས་ གདན་ལ་
ཞིགས་པར་འབེབ་དུ་བཙུག་སྟེ་སྤྱར་དུ་བསྒྲུབས་ནས་དད་ པ་དང་སྐལ་ བར་ལྡན་
པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྦྱིན་གྱི་སློ་འཕར་བརྒྱ་ ཕྲག་ཕྱེ་སྟེ་ཆོམ་པར་ མཛད་པ་སོགས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ 5
རྗེས་འཇམ་དཔལ་རྣོན་པོ་མི་རྗེའི་གར་གྱིས་རོལ་པ་གོང་མ་ཞི་ཙུང་ཡུང་དེང་རྒྱལ་
པོས་ཡབ་ཀྱི་མཆོད་གནས་ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡང་སྐྱིགས་དུས་ཀྱི་
འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་ བླ་ ན་མེད་ པ་ལྕང་སྐྱ་ ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པའི་
མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཁྲི་ཆེན
སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ བསྟན་ པའི་ཉི་མ་སོགས་ བླ་ཆེན་དུ་མ་ གདན་ དྲངས་ཏེ་མཆོད་ 10
ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཙུག་ཏུ་མཆོད། ཞྭ་སེར་ཚོད་པན
འཆང་བའི་རིང་ལུགས་བླ་ནས་བླར་སྤེལ་བར་མཛད་ཅིང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་
ཚུལ་ནི་སྟ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བདག་པོ་འདི་ཉིད་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་
ལྟ་བ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ཞིག་གོ །གནམ་འོག་གི་ཆབ་འབངས་མཐའ་
དག་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་ 15
བདེ་བར་བསྐྱངས། བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་ཅོག་གི་སྤྱར་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་
སོགས་མཁས་པས་གཅིག་ཏུ་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ མཛད་པས་ནོར་འཛིན་གྱི་
ཁྱོན་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྲས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཁྲ྄ན་ལུང་
ལྷས་སྐྱོང་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་ པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ ཡབ་མེས་ཀྱི་སྲོལ་བཟང་
པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ཆབ་འབངས་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ 20
བརྩེ་བས་ བདེ་བར་ སྐྱོང་བའི་ཐབས་ འབའ་ཞིག་ ཐུགས་ལ་ བརྣག་ པས་རྒྱལ་

བསྟན་སྲི་དང་། ཁྱད་པར་ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེབས་དང་། སྐྱེ་འགྲོ
ཡོངས་དང་ཁྱེ་བྲག་ཏོར་སོག་སྲི་ལ་མཆོག་ཏུ་སྨིན་པར་དགོངས་ཏེ། བཀའ་ལས།
དེང་དུས་སོག་ཡུལ་ དུ་སངས་ རྒྱས་ཀྱི་ བསྟན་པ་ རིན་པོ་ཆེ་ རྒྱ་ཆེར་ དར་ཞིང་།
གོང་མ་ཤིང་ཙུ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོའི་བཀས་བཀའ་འགྱུར་ཡོངས་རྫོགས་སོག་ཡིག
5 ཏུ་བསྒྱུར་པ་སྤར་དུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་འདུག་ཀྱང་། བསྟན་འགྱུར་ཡོངས་རྫོགས
སོག་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྔ་ཕན་མེད་འདུག་པས། ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ
རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་བསྟན
པའི་ཉི་མ་གཉིས་ལ་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ ཐུགས་ཁུར་ མཛད་ནས་ བཀའི་དགོངས
འགྲེལ་གྱི་ བསྟན་ བཅོས་ འགྱུར་རོ་ ཅོག་རྣམས་ཧོར་གྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ བར་མཛོད
10 ཅེས་ཕེབས། རྗེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས
བསྒྱུར་བ་ལ་ཉེ་བ་ན། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་འདྲ་ཡང་།
ཟུར་ཙམ་ཟད་རེ་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་བསྒྱུར་བའི་མིང་བརྡའ
འདོགས་ཚུལ་བཀས་བཅད་འདྲ་བ་ཞིག་མི་འདུག་པས། ལོ་ཙྪ་བ་དུ་མས་སོ
སོར་རང་རང་གི་འདོད་པས་ཐ་སྙད་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་ སྦྱར་ཆེ་ཐོས་ བསམ
15 བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བ་ སོགས་ཉེས་པ་ དུ་མའི་གཞིར་ འགྱུར་བས།
གསུང་རབ་ཀྱི་མིང་བརྡའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ལུགས་རགས་ བསྡུས་ཞིག་སྦྱར་ནས
སྤར་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ པར་བྱས་ ན་ལེགས་ ཚུལ་གོང་མ་ ཆེན་པོར་སྙན
སྒྲོན་ཕུལ་བར་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག་པའི་བཀའ་སྩལ། དེ་ནས
ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་ དག་ཡིག་མཁས་ པའི་འབྱུང་ གནས་ཞེས་བྱ་ བ་ཐོག་མར
20 གླིང་གཞི་དང་ཆོས་བསྒྱུར་ཚུལ་གྱིས་བཀས་བཅད། དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན། དབུ
མ། མངོན་པ་གོང་འོག །འདུལ་བ། གྲུབ་མཐའི་སྐོར། སྔགས་ཀྱི་སྐོར།

གདན་ཚིགས་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། བརྡའ་
གསར་རྙིང་སྐོར་ རྣམས་ལ་ ཚན་དུ་བྱས་ཏེ་མིང་གི་ རྣམ་གྲངས་ ཐམས་ཅད་བོད་
སོག་གི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དུ་བགྱིས་པ་སྔོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་གསར་རྩོམ་མཛད་དེ་གནང་བས། བཀའ་དྲིན་འདི་གཅིག་པུ་ཡང་ཧོར་
སོག་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་དུ་ཡང་གཞལ་བའི་མཐའ་རྙེད་པར་དཀའོ། །དེ་ 5
ལྟར་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་བློན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་རིང་ ལ་ལོ་པཎ་ རྣམས་
ཀྱིས་ འཕགས་ ཡུལ་ནས་ བོད་དུ་དམ་ པའི་ ཆོས་བསྒྱུར་ བའི་ ཕྱག་ སྲོལ་དང་
མཚུངས་པར་བཀས་བཅད་མཛད་དེ། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ
རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ཡང་གཞུང་ལུགས་ལ
སྦྱངས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་དང་། སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་ 10
མཁས་པ་མང་པོ་དང་བཅས་པས་ལྕགས་མོ་བྱ་ལོའི་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་རྒྱལ་ཕྱུར
གྲུབ་སྦྱོར་གྱི་ཉིན་དབུ་བཙུགས་ཏེ་ཆུ་ཕོ་ཁྱི་ལོའི་མགོ་ཟླའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་འགྱུར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་པར་བགྱིས་ཏེ། གོང་མ་ཆེན་པོར་གཟིགས་རྟོག་ཕུལ
བར་དགྱེས་པའི་བསྔགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། སྒྱུར་བྱེད་རྣམས་ལ་གདང
རག་གི་ཡོན་སོགས་བདག་རྐྱེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད། གོང་མའི་ 15
མཛོད་ནས་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར
མཛད་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ནུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །ཤིང་ཁྱི་
ལོར། གོང་མ་ཆེན་པོས་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ
བྱོན་ཚུལ། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ཇི་འདྲ་ཆགས་ཚུལ་རྣམས་བཀའ་འདྲི་ཞིབ་ཏུ་གནང 20
བར། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྙན་དུ་ཕུལ་བར། གོང་མས། སྟོན་པ

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ།
བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པ་དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་།
འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་མི་ཡི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར།
5 བདེ་དང་ཡིད་བདེས་བྱང་ཆུབ་དེ་འཚང་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་ཐུགས་འཕྲོག་སྟེ་བཀའ་
ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་བཤད་
སྒྲུབ་ཀྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཐམས་
ཅད་ལ་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭའི་སྡེ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་བསྟན་པའི་རྒྱུན་
10 ལ་ཕན་པ་འདུག །ཕྱོགས་འདིར་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་འཛམ་མགོན་ས་པཎ་དང་
འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་འདུག་ནའང་ད་
ལྟའི་དུས་སུ་མིང་ཙམ་དུ་གྱུར་འདུག་གསུངས་ནས། ཛེ་འདི་ཉིད་དང་ཁྲི་ཆེན་
སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ། རྒྱལ་ཁབ་པེའི་ཅིང་འདི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
འདུག་ནའང་། ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་བསྟན་པའི་སྲོལ་དར་རྒྱས་ཆེ་
15 སོད་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་ཚང་མར་འཆད་ཉན་གྱི་སྲོལ་ཆེ་བ་མ་དར་
འདུག །ད་ཆ་ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་བསྟན་པ་
རྒྱས་པ་དང་། ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ། འགྲོ་
བའི་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་དེ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཡུང་གནང་དུས་
བཞུགས་པ་གཟིམ་ཁང་འདིར་ལྷ་ཁང་། འདུ་ཁང་། གྲྭ་ག་ཤག་སོགས་དགོན་
20 གནས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསར་དུ་བསྐྲུན་པར་རིག་གནས་ལྔ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་གྲྭ་
ཚང་གསར་འཛུགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བཀའ་ངོ་མཚར་སྨད་དུ་བྱུང་བ་ཕེབས་

པར། དམ་པ་གཉིས་ནས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་དེ་ཐྲན་བུས་ཀྱང་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་
ཕྱུག་གཡོག་བགྱིད་ཅེས་གསོལ་པར་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས། དེ་
ནས་མི་རིང་བར་གོང་མ་ཆེན་མོའི་མཛོད་ནས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་
སྒོ་འཕར་ཕྱེ་སྟེ། དགོན་སྡེ་གསར་བསྐྲུན་གྱི་ལས་གྲྭ་བཙུགས་དེ། ཕྱིའི་འཁོར་
ཡུག་དུ་ལྕུགས་རི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འདུ་ 5
ཁང་ཆེན་པོ། དེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་ཁང་། གཡོན་དུ་མགོན་ཁང་སོགས་
ཀྱི་ལྷ་ཁང་མང་པོ་དང་། མཚན་ཉིད། རྒྱུད་པ། སྒྲ་སྙན་དངགས། སྨན་གྱི་
གྲྭ་ཚང་བཞིའི་འདུ་ཁང་དང་། རྟེན་ཁང་བླ་བྲང་གྲྭ་པ་སོ་སོའི་ཁང་པ་ཆེ་ཆུང་
མང་པོ་དང་བཅས་ག་ཤག་སྐོར་གྲངས་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཙུག་ལག་
ཁང་རྣམས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། འདུ་ཁང་ 10
དང་བླ་གྲྭའི་སྤྱིལ་བུ་རྣམས་སུ་ཐ་ན་འཕྱག་མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་
གང་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མཛོད་ནས་སྒྲུབ་པར་མཛད། ཆོས་སྡེའི་མཚན་དགའ་
ལྡན་བྱིན་ཆགས་གླིང་ཞེས་པ་གནང་ཞིང་། དམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དགེ་
འདུན་དུ་མས་རབ་གནས་རྒྱས་པ་དགུང་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་གནང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བྱིན་ཆེན་པོ་བབ། གོང་ནས་ཀྱང་རབ་ཡོན་གྱི་གནང་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྩལ། 15
ལོ་དེ་ཀའི་ནང་དུ་སོག་པོ་ཚོ་ཆེན་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ ། ཧལ་ཧ་ཚོང་བདུན་སོགས་
དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཙུན་གསར་བློ་རིག་བཟང་བ་ལྔ་བརྒྱ་བསྡུས་དེ།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་ལ་གྲྭ་པ་སུམ་བརྒྱ། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་བརྒྱ། སྨན་དང་
སྒྲ་སྙན་གྱི་གྲྭ་ཚང་སོ་སོར་ལྔ་བཅུ་རེ་བཅས་ བཞག་ ལ་ཚོགས་ འཚོག་ལུགས།
ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་ལུགས། རྒྱུན་གྱི་སྒྲིགས་ལམ་སོགས་བསྟན་པའི་སྲོལ་ 20
ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པར་དགོས་པའི་བཀའ་ཐེབས་ནས། བདག་པོ་ཆེན་

ཕྱོས་ཡང་ཡང་ཕེབས་དེ་གཟིགས་རྟོག་གནང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གསོལ་
ཕོག་ཟླ་རེ་བཞིན་མཛོད་ནས་སྦྱོར་འཛུགས་མཛད། གྲྭ་ཚང་སོར་བླ་མ་དང་
དགེ་ཚན་དུ་འོས་པའི་དགེ་བཤེས་བོད་ནས་འབོད་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་ཕེབས་
པ་བཞིན་སྣ་ཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་འབྲས་སྤུངས་ཧ་སྟོང་རབ་འབྱམས་པ་
5 ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་སྨད་རྒྱུད་བླ་མ་དཀོན་
མཆོག་བསྟན་དར། རིག་གནས་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་རྩོག་ལྟོག་པ་ཞབས་དྲུང་།
གསོ་རིག་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་མར་ཕྱུན་ཚོགས་འཛམ་གླིང་། བློ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
དགེ་ཚན་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟོད་སྨད་སོགས་ནས་དགེ་བའི་
བཤེས་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་བཀུག་ནས་འབྱོར། བོད་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་
10 བཤེས་རྣམས་ལ་བགྲོ་གླེང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གནང་། གོང་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་
པས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གོས་དར་སོགས་ཀྱི་གནང་སྦྱིན་དང་། གྲྭ་པ་
རྣམས་ལ་རྩེ་ཞུ་ཟླ་གམ་དངུལ་སོགས་ཀྱི་གསོལ་རས་གྱ་ནོམ་པ་བསྩལ། མི་
སྟག་ལོར་ ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་དགོན་སྡེ་གསར་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་སྲོལ་
འཛུགས། དེ་ཀའི་ཆོས་གཅིག་ལ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་ཚོགས་དབུར་ཕེབས་
15 ཕྱོག །དམ་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་དང་། དགོན་པ་གསར་བའི་གྲྭ་
སྐོར་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བཞག་པར་དགེ་བཤེས་མང་པོས་བགྲོ་གླེང་བཏང་
སྨོ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཞིན་མིང་བཏགས་ཀྱི་སྲོལ་འཛུགས་པ་གནང་།
གོང་མའི་བཀས་སྐུ་མདུན་དེ་ཁར་བླ་མ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་ལྷུང་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཆོས་གནང་ཞིང་། བླ་མ་གཉིས་ལ་བཞུགས་སྟན། སྐྱི་
20 འབོལ་སོགས་ཉེར་སྤྱད་ཀྱིས་གཙོས་དངོས་པོ་སྤྲས་མཐོ་བ་དང་། དེ་འོག་གི་
བླ་མ་གྲྭ་རིགས་རྣམས་ལ་འང་བབས་དང་བསྟུན་པའི་གསོལ་རས་རྒྱ་ཆེར་

བསྡུལ། དེ་ལྟར་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཞབས་འདེགས་ཀྱི་
སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྙིགས་མའི་དུས་འདིར་མཐའ་དབུས་
ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་པ་གཞིལ་བ་དང་། ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་གནད་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཛིན་པའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་
སྤེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་དགེ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ 5
སོགས་སུ་བསྟན་དེ་ལྷན་ཅིག་གདན་འཛོམ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྨད་
དུ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྔགས་པའི་གནས་དང་།
ཚུལ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པའི་དཔྱོད་ལྡན་མཐའ་དག་དད་པ་དང་སྤྲོ་བ་
དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །ལྷག་པར་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་
འདིས་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་ཟླ་ལྷག་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གི་མཁན་རིན་ 10
པོ་ཆེ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་དེ་པཎ་ཆེན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་རྗེ་བཙུན་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཁམས་འདིར་
སྤྱན་དྲངས་པ་ཡིན་དེ། དེ་ལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས་པ་ལས། མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། རྗེ་འདི་
ཉིད་སྔོན་བྱུང་བ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གངྒའི་ཀླུང་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་ 15
པའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཀྱི་སྨུ་ཁྱུད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་
པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་མདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད།
དེ་ནས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་དེ། ནུབ་
ཕྱོགས་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་མཆོག་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་སྐུ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དང་།
ལོངས་སྐུ་ཚེ་དཔག་མེད་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས། 20
དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་སངས་

རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཉན་རང་དང་ཚངས་དབང་། འཁོར་ལོས་
བསྒྱུར་རྒྱལ་སོགས་ དག་པ་དང་ མ་དག་ པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ བསམ་ གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
འགྱེད་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ བར་དུ་སེམས་ ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ པ་ལས། མི་
མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ སངས་ རྒྱས་ ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ གནས་
5 བརྟན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་དང་། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གི་དགེ་ཚུལ་པདྨའི་
ངད་ལྡང་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་
དྲིལ་བུ་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཀ་ར་གུཔྟ་དང་། ཤམྦྷ་ལའི་ཡུལ་གྱི་རིགས་
ལྡན་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམྦྷ་ཝ
དང་། ཇོ་བོ་ཕུལ་བྱུང་ཞབས་དང་། སློབ་དཔོན་བྷ་ཝ་བྷ་དྲ་དང་། འགོས་ལོ་
10 ཙཱ་བ་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་དང་། མཉམ་མེད་སྒམ་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་
དང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་རྡོ་
རྗེ་དཔལ་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། གྲུབ་དབང་
བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་དོན་
གྲུབ་དང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། པཎ་
15 ཆེན་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་ གཟིགས་ཆེན་པོ་རྗེ་ བཙུན་བློ་བཟང་ དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་
རྣམས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །དེས་ན་པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི། གཙང་གི་ས་ཆའི་ཡུལ་ཤངས་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ཚན་
བཀྲ་ཤིས་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཡབ་ནི་ཐང་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་ནི་མང་
པོས་བཀུར་བའི་གདུང་བརྒྱུད་ བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ གཡོ་སྒྱུ་ཆུང་ཞིང་ རང་བཞིན་
20 དྲང་བ་བླ་མ་དང་དཀོན་ མཆོག་ལ་དད་ པ་དང་ ལྡན་པ་ སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་
བརྒྱན་པ་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་

ཕོ་དྲའི་ལོར་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཉི་འོད་དང་འགྲོགས་
ནས་འཛའ་ཚོན་སྣ་ལྔ་པ་ཞིག་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཐུག་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བའི་
ལྟས་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་སྐུ་བལྟམས་སོ། །ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་སོང་བ་ན་ཕྱག
གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ། ཟླ་བ་བདུན་ནས་མ་ཎི་སྒྲ་ཐོལ་བྱུང་དུ་ཡང་ཡང་གསུང་
བ། ཟླ་བ་བརྒྱད་ནས་དམིགས་བརྩེ་མ་ཞལ་འདོན་མཛད་པ་བྱུང་། རྗེ་གོང་ 5
མའི་སྐུ་བརྟན་ནས་འདི་ང་ཡིན་གསུང་། རྒྱུན་པར་བྲིས་པ་ཕལ་པ་ལྟར་དུ་བ
དང་། གློས་པབ་སྟེ་ཉལ་བ་སོགས་མི་མཛད་པར་ཕྱག་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར
ཏེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་གནང་། དེ་ལྟར་སྐུ་ན་ཕྲ་མོའི་དུས་སུ་ཡང་
བྲིས་པ་ཕལ་པའི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལས་ནི་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། དད་པ་དང་
གདོང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་གཞུང་བ་སོགས་ལ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དུ་མས 10
ནི་མཛེས། རྟེན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། གསང་
སྔགས་ཟབ་མོའི་བཟླས་བརྗོད་མཛད་པ་སོགས་དམ་པས་བསྔགས་པར་འོས
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས
ལྕགས་སྤྲེའུའི་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ། མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་དང་།
རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་མགྲོན་གཉེར་ངག་དབང་བློ་བཟང་། བཀྲ་ཤིས 15
ལྷུན་པོ་ནས་བཏང་བའི་མི་སྣ་སོགས་འཇོམ་ཐོག་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་གྱི་སྟེང་
དུལ་མོ་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། སྐབས་མགོན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གང་ན་བཞུགས་
ཀྱང་གསལ་བར་ལུང་སྟོན་པ་ནན་དན་ཞུས་པས། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།

དགོན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བདག་ཉིད་རྗེ། 20
ཡུལ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ།

ད་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་སྐུར་དུ་མཛོད།
ཀུན་བཀྲ་ཤིས་སྣང་བས་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་ལུང་བསྟན་གསལ་པོ་ཕབས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། ད་ལམ་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་བར་འཁྲུངས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཅི་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་གསལ་ཁྲོན་བྱུང་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཅེས་བཀའ་ཕེབས་དེ་ཨམ་བར་གཉིས་ལ་བརྒྱུད་ནས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་གསན་སྙན་དུ་ཕུལ། དེ་ནས་ཧོར་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་དྲུག་ལ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ནས་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་མཚན་གསོལ་གནང་བ་དང་བསྟུན་ཟླ་བྲང་ནས་དྲུང་འཁོར་བཅས་བཀྲ་ཤིས་རྩེར་མངགས་ནས་དགའ་སྟོན་སྟོན་མོ་གྱ་ནོམ་པ་ཕུལ། དེ་ནས་ལྕགས་བྱ་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ལ་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། གོང་མ་རྒྱལ་པོའི་བཀས་མངགས་པའི་དཱ་བླ་མ་སོགས་དང་བཅས་དགེ་འདུན་ཁྲིར་ཉེ་བས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་སེར་སྦྲེང་གིས་མདུན་བསུས་ཏེ། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གདན་དྲངས་ཏེ་སི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལེགས་པར་བཀོད་དོ། །སྐབས་ཤིག་བཞུགས་ཁྲིའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་འཚལ་མང་དུ་མཛད་རྗེས་སྟན་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་མཛད་ཀྱིན་འདུག་པར། ཕྱག་མཛོད་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་ནས་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པར། བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དབུས་སུ་རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་ཕྱག་རྡོར་བཅས་བཞུགས་འདུག་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས། རྒྱ་ཁྲི་ལོར་རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པའི་དྲུང་ནས། བྱང་ཆུབ་

ལམ་སྒྲོན་སོགས་ལུང་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་མནོས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཡང་གསན་ནོ། །ཆུ་ཕག་གི་ལོར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་
བཟོད་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་མཛད་དེ་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཤིང་བྱིའི་ལོར་
ཡོངས་འཛིན་དེས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་ཐར་
འདོད་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་ཏོ། །ཤིང་གླང་ལོར་ཡོངས་འཛིན་དེ་ 5
ལ་བསྐྱུས་གཟྭའི་གསན་སྦྱོང་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་གསན།
དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་
འདེབས་བློ་གྲོས་དཔག་བསམ་མ་སོགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་མཛད། དགུང་ལོ་
བཅོ་ལྔའི་ཆུ་སྤྲེའུའི་ལོར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་རྒྱལ་ 10
དབང་བདུན་པ་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་
བཞིའི་བང་མཛོད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་ཆེན། དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་
དབང་ཆེན། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། སྐྱབས་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་
གྱི་རྗེས་གནང་ལུང་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་འབུམ་ 15
གྱི་ལུང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གནང་
བའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་ཡི་དམ་གྱི་མཐིལ་
དུ་མཛད་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བཀའ་ཕེབས། དེ་ལྟར་པད་དཀར་འཛིན་པས་རྗེ་འདི་ཉིད་གསང་ཆེན་བསྟན་
པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །དགུང་ལོ་ཉི་ཤུའི་མེ་གླང་ལོའི་ 20
བླ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་གནས་བརྟན་

འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་འཛིན་ཞལ་སྔ་ནས་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
མཁན་པོ། ཐོས་བསམ་གླིང་ཞལ་སྔ་ནས་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལས་སློབ་
སོགས་མཛད་དེ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལེགས་པར་བཞེས་ཏེ་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཡོངས་འཛིན་
5 མཁན་ཆེན་དེ་ལ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་སོགས་བཀའ་
ཆོས་མང་པོ་གསན་ཏོ། །དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ས་ཡོས་ལོར་ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་རྗེ་དེ་ཉིད་
དཔོན་གཡོག་དང་། དེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ། རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པ། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། བྲག་
10 གཡབ་སྤྲུལ་སྐུ། རྒྱལ་སྲས། སེམས་དཔའ། རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ།
བཙན་པོ་ནོ་མོན་ཧན། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲིབ་བདག་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཡེ་ཤིག་ཐུ་ནོ་མོན་ཧན། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་དང་གྭ་རིགས་སོགས་དོན་
གཉེར་ ཅན་ཉིས་སྟོང་ བརྒལ་བའི་ མཁས་མང་ འདུས་པ་རྒྱ་ མཚོའི་དབུས་སུ་
དཔལ་དུས་ཀྱི་ འཁོར་ལོའི་ དབང་ཆེན་ངོ་མཚར་ རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་ བཤད་
15 ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐུལ། རྩ་དཔའི་ལོར་རྗེ་མི་དྲིའི་མཚན་ཅན་གྱིས་རྗེ་
འདི་ཉིད་ལ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
བར་མཛད་དགོས། ལྷག་པར་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་དགོས། འདུལ་བ་ནས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་
བྱེད་པ་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་བཞེས་ནས་ལོ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་སོང་འདུག་པས། བསྟན་
20 པའི་རྒྱན་ལ་དགོངས་ནས་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་
དགོས་ད་ལམ་ རབ་བྱུང་གི་ཕྲོག་ མ་ཆབ་ མདོ་འཕགས་པ་ ལྷའི་སྤྲུལ་ པའི་སྐུ་

རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནང་རིགས་མཛོད། ཅེས་གསུང་ནན་ཆེ་བ་ཕེབས་པར་བརྟེན་ཞལ་
བཞེས་གནང་སྟེ། ཛ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ མཁན་པོ་མཛད་ ནས་ འཕགས་ པ་ལྷའི་
མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་དགེ་བསྙེན་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གནང་། ཆུ་ལུག་
ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཛ་ཉིད་ཀྱིས་ མཁན་པོ་མཛད་དེ་བསྒྲུབ་བྲ་
གོ་གཉིས་ལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བསྩལ། ཤིང་བྱའི་ལོ་ཟླ་བ་དང་ 5
པོའི་ ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་དབང་ མཆོག་ནས་དུས་ འཁོར་གསར་ འཛུགས་
གནང་བའི་ལེགས་འབུལ་བསྟར། ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་སྤུགས་པ་ཚོགས་གྲྭ་པ་
བཅུ་དྲུག་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད་འཛུགས་པར་ བཞེད་དེ་ཚེས་བཅུའི་སྟོ
ཆར་ དཔལ་དུས་ཀྱི་ འཁོར་ལོའི་སྐུ་ གསུང་ ཐུགས་ཡོངས་ སུ་རྫོགས་ པའི་རྡུལ་
ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་ འཁོར་ བཞེངས་ ནས་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ནས་ བཟུང་ སྒྲུབ་མཆོད་ 10
ཉིན་བདུན་མཇུག་ཏུ་སྦྱིན་སྲེག་དང་ བཅས་པ་ གནང་སྟེ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
བཤད་སྒྲུབ་སྲིད་ མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་ པའི་ བདག་ རྐྱེན་ཟླ་ ནམ་ མཆིས་པ་
མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་
སྡོམ་བཞེས་རྒྱུའི་མཁན་པོར་ དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ གནང་དགོས་ཚུལ་
ཞུ་བ་མཛད་པ་བཞིན་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ལ་རྒྱལ་ 15
དབང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་ པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ བསྩལ་ཏེ་བསྟན
འགྲོའི་དཔུང་གཉེན་ ཆེན་པོར་ མངའ་ གསོལ་བར་ མཛད་དེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་
བཤད་ལུང་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པ་དང་བཅས་ཕུལ། མི་ཁྲི་
ལོར་གོང་མ་རྒྱལ་པོས་ཇ་སག་བླ་མ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོགས་
མངགས་དེ་གནང་བའི་གཟེངས་བསྟོད་ཡི་གེ་ནི། ངེད་ནས་འཇའ་ས་གསེར་ 20
ཡིག་ བསྩལ་ ནས་ཁྱོད་ ལ་སྐུར་ བཞིན་པཎ་ཆེན་ ཨེར་དེ་ནི་ཞེས་པའི་ གཟེངས་

བསྟོད་བྱས་དེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྐྱེ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོར་གཟེངས་བསྟོད། ཁྱོད་
ཀྱང་དགེ་འདུན་སྤྱི་མང་ལ་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་དེ་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་
ལ་ནན་དྲན་བྱས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་བསྟན་ པ་རྣམ་དག་སྤར་ བཞིན་སྤེལ་བ་དང་
ངེད་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་འདིར་སེམས་རྩེ་གཅིག་གིས་ཕྱུ་དུད་ལེགས་ པར་གྱིས་ཞེས་
5 གནང་། སྐབས་ཤིག་པོ་ཏ་ལར་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསང་
འདུས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དང་། དཔལ་རྡོ་རྗེ་
འཇིགས་བྱེད་དང་། ག་ཤེད་དམར་དང་། དགྲ་ནག་སྟེ་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་
གྱི་དབང་ཆེན་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་ཀྱི་དབང་
དང་། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་། པ་རི་བརྒྱ་རྩ་སོགས་སྤྱི་བཀའ་དང་། ཟུར་
10 བཀའི་རྗེས་གནང་མང་པོ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྗགས་ལུང་
སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གནང་ སྐབས་ཤིག་རྗེ་ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཁན་པོ་མཛད་ ནས་རྒྱལ་ དབང་རིན་པོ་ཆེར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ གནང་བ་
སོགས་ཀྱིས་མཆོད། དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་དང་ཨ་མདོ་དང་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་
ཡུལ་གྲུ་ཐམས་ ཅད་ནས་དང་སྤོབས་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་བསམས་གྱིས་མི་ཁྱབ་
15 པ་རྣམས་ ཀྱིས་ཟང་ ཟིང་གི་འབྱོར་ བ་ ཕྱུལ་དུ་ཕྱུང་ བའི་ མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ མཚོས་
ལེགས་པར་མཆོད་དེ། རང་རང་གི་འདོད་འདུན་ལྟར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
དང་ཟབ་ པ་དང་རྒྱ་ཆེ་ བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་རེ་ བཞིན་ བསྐོར་ བའི་སྒོ་ནས་
མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ས་སྟེང་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །ས་ཕག་གི་ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོ་
ལ། གནམ་བསྐོས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས། འཇམ་མགོན་བླ་
20 མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།

ཡིན་ལུགས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་དབང་པོ་དུལ།

མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད།
བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་འཕེལ་སྐྱོན་འགྲིབ་པའི།
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་དང་རྒྱལ་ཁམས་པ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་མཆོག་འདི་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་
དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞལ་མཇལ་དགོས་པའི་བཀའ་ལུང་གནང་བར་བརྟེན། ཟླ་བ་ 5
དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ལ་མཆན་མོའི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་
བ་བཞིན་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བ་མཛད།
ཆིབས་བསྐྱལ་བོད་ཨམ་པན་གྱིས་མཆོན་བོད་ཀྱི་མི་དྲག་དམག་མི་སོགས་
གྲངས་མེད་པས་བསྐོར་ནས་ཕེབས་པ་ལ། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་བརྟན་
བཞུགས་དང་ཕེབས་རྗོངས་རྒྱས་པར་ཕུལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་འདུས་ 10
ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ་ཕྱག་དབང་དང་འདོད་ཚོས་ཟབ་མོ་རྒྱ་ཆེ་བ་གནང་བཞིན་
པར་བྱོན་ཏེ་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཙོ་ལྔ་ལ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
འཁྲུངས་པའི་གནས། བཙོང་ཁའི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་
གླིང་དུ་ཕྱག་ཕེབས། ལྷ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་། ཟླ་བ་བཅུ་
གཅིག་པའི་ཚེས་བཅུའི་ཕྱི་དྲོ་ནས་བཟུང་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་སྐུ་མཚམས་མཛད་ 15
དེ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ བསྙེན་སྒྲུབ་ ལ་གཞོལ་བར་ མཛད་ཅིང་ མཇུག་ཏུ
ཞི་གྲེས་དབང་ དྲག་གི་སྦྱིན་སྲེག་ཀྱང་ གནང་། དེ་ནས་ ལྕགས་བྱིའི་ལོ་ཟླ་བ་
གསུམ་པའི་ཚེས་བཅུ་ལ་སྐུ་འབུམ་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། སྐབས་འདིར་ཕྱག་
མཛོད་ཆེན་པོ་སོགས་ཞེས་འབྲིང་རྣམས་འབྲུམ་མ་ཐར་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། ཀུན་
མཁྱེན་བླ་མ་ དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་ དབང་པོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ ལ་ལྷ་ 20
ཐོར་འདེབས་པར་མཛོད། ཅེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། ཨ་ལག་ཤ་དགོན་

བསྟན་རྒྱས་གླིང་དུ་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་པོ་སོགས་སེར་སྐྱ་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་དང་བཅས་
སྔོན་ལ་ཕེབས་ཏེ། ལྷ་ཕྲོར་བདབ་པས་རི་དག་གང་ལ་ཡང་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བར་
ལྷ་འབྲུམ་ལས་ཐར་པར་མཛད་པས་ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པ་རྗེ་དེ་ཉིད་ནི་ཞབས་ཀྱི་
བ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་
5 བྱོན་ཏེ་ཨོ་ར་ཏོ་སྟོད་ཨོ་ཐོག་པའི་ཡིའི་ས་ ཚར་བསྒྲུབ་བྱ་ བཞི་བརྒྱ་ བརྒྱད་ཅུ་ཀྱ་
ལྟ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྩལ། ཚ་ཧར་གྱི་ས་ཚར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་
དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྩལ། དྲུག་པའི་ཉི་ཤུའི་ཉིན་ལ་
མཚོ་བདུན་དུ་ཕྱག་ཕེབས་པ་ལ། གོང་ནས་བསྩལ་བའི་གསེར་ཡིག་དང་རྟེན་
ཆས་རྣམས་ཕུལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟླུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་གྲྭའི་ཚོགས་མང་
10 ལ་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ མ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ ཆོས་གནང་། ཉིན་རེ་
བཞིན་ཧོར་གྱི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་སོགས་སྐྱེ་འགྲོ་
གྲངས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བོས་མཆོད་པར་བདུད་ནས། འབྱོར་ལྡན་
རྣམས་ཀྱིས་ ཟང་ ཟིང་གི་བདོག་པ་ ཚད་མེད་ པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ དཔྱ་ ཁྲལ་
བཞིན་དུ་བསྟབས། ཆོས་ཀྱི་ཇ་ཆེན་པོ་བརྡུངས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གི་
15 གདུང་བ་ནི་ཡོངས་སུ་བསལ་ཏེ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་ཆར་
དང་འགྲོགས་པའི་རྒྱ་གཏེར་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེར་བཞུགས་དུས་
མཇལ་བ་ཧ་ཅང་མངས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་དགེ་བསྙེན་པ་མ། རབ་བྱུང་དང་རབ་
བྱུང་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གནང་ན་ཡང་བསྙེན་རྫོགས་
སྡོམ་པ་གནང་བའི་ཐུགས་ཁྲིམ་མ་བྱུང་བས། ཉེར་དགུའི་ཉིན་མཚོ་བདུན་ནས་
20 བདེག་སྟེ་ལམ་བར་དུ་སྐྱ་སེར་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་ཞིང་། བསྙེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ ཡང་ལན་ གསུམ་གྱི་བར་ དུ་གནང་ བའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ་

གནམ་གང་གི་ཉིན་བསྙེན་རྫོགས་བརྒྱ་དང་བཞི། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བདུན
པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཉིས་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད། གསུམ་པའི་སྐབས་
སུ་ཆོས་པ་ལྔའི་ཉིན་ཆ་གན་ཇ་ལག་ཅེས་པའི་ས་ཆར་ཞག་བབས་དང་བསྟུན་ནས་
ཉི་མ་ བཞི་ཆ་ ཤར་ བའི་དུས་ ནས་ མགོ་བརྩམས་དེ་ མཚན་མོའི་ཐུན་ དང་པོའི་
དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སློབ་པའི་བར་ ལ་མི་དྲི་ཧྥོ་ཕོག་ཕྥོ་སོགས་ བསླབ་བྱ་ བཞི་བརྒྱ་དང་ 5
གསུམ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད། དེའི་དུས་སུ་ཁྲི་བོས་ཀྱང་བསྙེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྡོམ་པའི་བགོ་སྐལ་མནོས་ པས་ཡིད་ཀྱི་ཞིང་ བལ་འདབ་ བཟང་དབང་པོའི་
བགྲོད་པར་འགྲན་པ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་སྤྲིན་བཞིན་
འདུས་པའི་སྐྱ་སེར་ ཁྲི་ཕྲག་ བརྒལ་བར་ ཕྱག་དབང་ དང་ བཀའ་ ཆོས་མང་པོ་
གནང་བཞིན་རིམ་གྱིས་ཕེབས་དེ། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ལྷུང་སྐྱུ་ 10
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་བསུ་བ་དང་ དགེ་འདུན་མང་པོ་སེར་སྦྲེང་བཅས་
ཡི་ཧོའི་སྐྱིད་ ཚལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ ཆེན་པོར་འཇམ་ དབྱངས་མིའི་རྗེ་བོ་དང་ ལྷན་ཅིག་
དུ་ཞལ་འཛོམ་པ་ དང་གོང་ མ་ཆེན་པོར་ནང་ མཛོད་ཁ་ བདགས་ སོགས་ ཕུལ་དེ་
མཚམས་ཞུ་མཛད། གོང་མས་ཀྱང་ནང་མཛོད་ཁ་བདགས་ཕུལ་ནས་དགྱེས་བཞིན་
དུ་གསུང་གླེང་མཛད་དེ། སྐུ་ལ་བཞེས་པའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཁམ་ཚོགས་ཙམ་ 15
གྱི་ཆེ་བ་ མུ་དིག་གི་ཕྲེང་ བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལྡན་ སོགས་རྗེ་ཉིད་ལ་ ཕུལ་དེ་སྐྱིད་
ཚལ་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིས་བརྗོད་མཛད་པར་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན་ཤིས་
བརྗོད་མཛད་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གཟིམས་ཁང་དུ་ཕེབས། ཕྱི་ཉིན་གོང་མ་
ཆེན་པོས་ བཀྲ་ཤིས་ ལྷུན་ པོར་ ཕེབས་དེ་རྗེ་ཉིད་ ལ་བརྟན་ བཞུགས་ཀྱི་དངོས་ཆས་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕུལ་དེ་ཟློས་གར་གྱི་རྩེད་ སྟོའི་གཟིགས་ འབུལ་བསྟར། 20
གསོལ་ཇ་ བཞེས་ སྐབས་གོང་ མའི་བཀའ་ ལས་ངེད་ཀྱི་ལོ་བདུན་ ཅུའི་ཕྲ་ཡར་

ཆེན་པོའི་ཐོག་ པཎ་ཆེན་ ཨེར་དེ་ནི་ ཐུགས་སྨོན་བཞིན་ པར་ ཕེབས་ པ་ནི་ ཕྱོགས་
འདིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན། ངས་ལོ་མང་
པོར་ལྕང་སྐྱ་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭ་ལས་ཆོས་ཙུང་ཟད་བསླབས་ པ་ཡིན་རུང་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ངེད་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ས་
5 སྟེང་གི་དོན་དག་ཐམས་ ཅད་བྱེད་ དགོས་པས་ལོང་སྐབས་མེད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་
ཧྭོ་ཐོག་ཐྭ་ནས་བསླབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ ལ་བསྒོམ་པའི་རྟོགས་ པ་སྐྱེ་མ་ཐུབ་ཀྱང་
རིམ་རིམ་བྱེད་པའི་སྐབས་ན་ཡོད། ད་ལམ་རང་རེ་མཆོད་ཡོན་དངོས་ཀྱིས་
མཇལ་ བ་འདི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ དང་ཐུགས་བསྐྱེད་ ལས་ འབྲེལ་ བཟང་པོ་ངེས་
པར་སྨིན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་འདུག་པས་ངེད་ནས་བླ་མ་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་
10 རྗེས་གནང་མང་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྔོན་དཱ་ལའི་བླ་མ་ལྔ་པ་ཕེབས་སྐབས་ཀྱང་།
མེས་པོ་རྒྱལ་པོས་ལྷ་ཁང་སེར་པོ་བཞེངས་ པའི་སྲོལ་ལམ་ ལྟར་ད་ ལམ་ བླ་མ་
ཉིད་བཞུགས་ ཡུལ་ ལ་ངེད་ནས་ བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དང་ འདྲ་ བའི་ལྷ་ ཁང་འདི་
བཞེངས་པ་ཡིན། ངེད་ནས་སྔར་བོད་ཀྱི་ཕལ་སྐད་མི་ཤེས་ཀྱང་བླ་མ་ཉིད་ཕེབས་
རྒྱུར་འཕྲལ་དུ་ཧྭོ་ཐོག་ཐྭ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕལ་སྐད་གང་ཟིན་འབད་རྩོལ་གྱིས་
15 བསླབས་པ་ཡིན་ནའང་བྱང་པོ་མི་འདུག །ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཧྭོ་ཐོག་
ཐྭོས་ལོ་ཙྪ་བས་ནས་བསྒྱུར་ཚིག་ཅེས་བཀའ་བཟང་པོ་བསྩལ། གོང་ས་ཕེབས་
རྗེས་རྗེ་ཉིད་ལ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས། གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཐུགས་དང་
དང་ལྷག་པར་ དགྱེས་ཚོར་ བསམ་གྱིས་མི་ ཁྱབ་པ་ གནང་ བ་ནི་ཁོ་བོ་ ཆད་པོ་ན་
ཚོད་འདི་ལྟ་བུའི་བར་ རྒྱལ་པོ་འདི་དང་འགྲོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ དེ་ལྟ་བུའི་དགྱེས་
20 ཚོར་གཏན་ནས་མ་ཤེས། འདི་ཐམས་ཅད་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་
བསྐྱེད་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུས་སླར་ ཡང་རྒྱལ་ བ་བཙོང་ཁ་ པ་ཆེན་པོའི་ བསྟན་པ་

འདི་བླ་ནས་ བླར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་སུ་ སྣང་བས་ཤིན་དུ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཚུལ་གྱི་ཞུ་བ་དང་ཕྲ་ཡར་གྱི་ཁ་བདགས་འབུལ་བ་མཛད་དོ། །བརྒྱུད་པའི་
ཆོས་དྲུག་ ལ་བཀྲ་ ཤིས་ལྷུན་ པོར་སྨོན་ལམ་ཆོགས་ པའི་ མགོན་དུ་མཆོད་ཡོན་
གཉིས་འཛོམས་པ་ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་བསྔོ་བ་དང་བསྟན་ འབར་མ་ བདེ་སྨོན་སོགས་
གསུངས། གོང་ནས་ བཀའ་ཕེབས་ པ་བཞིན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཙང་གི་བཀྲ་ཤིས་ 5
ལྷུན་པོའི་ཕྱག་སྲོལ་ ལྟར་ དགོན་པ་དེར་ མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་ སོགས་
གསར་ཚུགས་གནང་། ཆོས་པ་བདུན་ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་
ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུར་ཕེབས་པའི་ བཀྲ་ཤིས་ཁྲི་ཕྲག་ཁྲི་ཕྲག་གི་ཕྲ་ཡར་
ཆེན་པོ་དང་ བསྟུན་གོང་ མ་ཆེན་པོར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་གཙོས་དངོས་པོ་
སྤྲམ་མཐོ་བ་ཕུལ་དེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་ 10
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། སྐུ་ཆེ་བའི་བསྔགས་བརྗོད་ལས་བརྩམས་དེ་གསུང་
བཤད་འབྲུམས་གླས་པ་ མཛད་པ་ རྣམས་ ལྷུང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཚང་ ནས་ སོག་སྐད་དུ་
བསྒྱུར་ནས་ཞུ་བ་གནང་། གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་དགྱེས་གུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པ་དང་བཅས་དེ། པཎ་ཆེན་ཨེར་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ ད་རེས་ བཀའ་
གང་ཕེབས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གནས་ཤ་སྟག་ཡིན། ངེད་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ 15
བཞིན་དུ་བསྐྱངས་དེ་པོ་བྲང་ཁག་ལ་སོགས་པའི་སངས་ རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་ པ་གང་
དུ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ དང་ གནས་རྣམས་ སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ པའི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་ མང་དུ་བཞེངས་དེ་མཆོད། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་པོ་གསར་དུ་
བཙུགས་ནས་འཚོ་བའི་བསྙེན་བཀུར་བསྟབས་དེ་སངས་ རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་ པ་གོང་
ནས་གོང་དུ་རྒྱས་ པར་བྱས། ཅེས་སོགས་ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ བཀའ་ ལན་ 20
བསྩལ། ཆོས་དགུ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་སྐོར་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་

སྨོས་པ་བསྡུལ། ཆོས་བཅུ་གསུམ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་ཟླ་ཡར
ཆེན་པོ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་ཞུལ་དེ་གོང་མའི་འཁྲུངས་རབས་གསོལ
འདེབས་གསར་རྩོམ་མཛད་པ་དེར་ཡོད་པའི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ། དེ་ནས་ཀུ་ས་ལི་ཆེ་བ།
5 ས་སྐྱོང་སངས་རྒྱས་སྐྱོགས། བོད་རྒྱལ་མུ་ནི་བཙན་པོ། ཡང་རྒྱ་གར་དུ་གྲུབ
ཐོབ་དམ་ཆོག་རྡོ་རྗེ། བོད་དུ་རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། དཔལ་ལྡན་འདར
འཕྲུར་བ། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཧོ་པེ་ལའི་སེ་ཆེན། འཇམ་དབྱངས་སྙིང
ལམ་དཔལ་བ། རྗེ་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་། པཎ་ཆེན་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་ བ་ལྷས་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ བཞུགས་སོ། །
10 ཆོས་ བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ བསྒྲུབ་བྱ་ བཞི་ བརྒྱ་དོན་དྲུག་ལ་ བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་ སྨོས་པ
བསྡུལ། བཅུ་བདུན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བཞི་བརྒྱ་དོན་གཉིས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྨོས
པ་གནང་། བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་གོང་མ་ཆེན་པོས། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྡན
དཔའ་བོས།

གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དང་གྱུར་ནས།
15 ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར།
རང་གི་ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས།

ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན།
ཀུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཁྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག
20 ཀུན་དུ་རྨོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན།

ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པས་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག།

ཅེས་སོགས་དམ་ཆོས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུངས་པའི་
དོན་དང་མཐུན་པར་ཆོས་གསན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་ཚེ་
དབང་ལེགས་པར་ཕུལ་བ་ལྷུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཞུ་བ་གནང་།
དེ་ལྟར་ཡི་ཧྭའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་དེ་ཉི 5
ཤུ་ལྡའི་ཉིན་རྒྱལ་ཁབ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་གཤེགས་དེ་རིམ་གྱིས་ལམ་སྐབས་སུ་
གཞན་དོན་མཛད་ནས་ཞང་ལྷུང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཆེན་དངོས་འབུལ་
གྱི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲོས། དེ་ནས་ཡོ་མི་ཡུན་གྱི་སྐྱིད་ཚལ་དུ་ལྟད་མོ་
གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཕེབས་པའི་ལམ་དུ་ཧྭ་ཤང་མཁས་པ་ཞིག་ལ་ལྟ་བ་དང་
འདུལ་བའི་སྐོར་སོགས་ལ་གསུང་འདྲི་གནང་བ་དང་། དེས་ལན་ཐོགས་མེད་ 10
དུ་ཕུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པའི་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་པ་གོང་མས་གསན་དེ་ཧྭ
ཤང་དེ་ལ་ཆན་ཞིའི་ཚེ་ལོ་གནང་ངོ་། །དེ་ནས་གོང་མའི་བཞུགས་གནས་རྣམས་
དང་ཙན་དན་ཇོ་བོའི་ལྷ་ཁང་སོགས་སུ་ཕེབས་བཅུ་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉིན་
པོའུ་ཧ་དེའན་དུ་མཆོད་ཡོན་ཞལ་འཛོམས་པར་རྗེ་ཉིད་ལ་སྟོན་མོ་རྒྱས་པ་ཕུལ།
ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱ་དང་དོན་དྲུག་ལ་བསྙེན་རྫོགས 15
ཀྱི་སྡོམ་པ་གནང་བ་སོགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་
བསྐོར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་གསེར་གྱི་མནྡལ་ཕུལ་ཏེ་
བཞེད་པ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་མཆོག་ནས་མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་
པའི་རྗེས་གནང་གཟབ་བཤད་དང་བཅས་བསྩལ་པ་ལྷུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སོག་
སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཞུ་བར་མཛད། གཏང་རག་གི་ཡོན་དུ་མནྡལ། མཛོད་གོས་ 20
ཕྱག་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་སོགས་ཕུལ། རྗེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་གོང་མ་ལ་ཁ་བཏགས་

མགོན་ཆོས་ལྷ་མོའི་སྣང་བརྙན། མིའི་འཕྲུལ་འཁོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མེ་མདའ་རྒྱ་
གར་མ་དང་། རལ་གྲི་རྣམས་ཕྱུལ་བས་དགྱེས་གུས་ཆེན་པོས་བཞེས། ཆོས་
ཉེར་བཞི་ནས་སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཟད་ལྡེམས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་གོང་མ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞབས་བརྟན་ཕྱུལ་ཏེ་གསོལ་
5 བ་བཏབ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བཀའ་ཕེབས། དེ་ལྟར་མ་ཧཱ་ཙི་ནའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་
པོར་ཞབས་སེན་གྱི་པདྨ་ནི་མངོན་པར་བཀོད། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཆེན་པོའི་
ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་བསྐང་། རྒྱ་དང་ཧོར་དང་མན་ཛུས་མཚོན་པའི་སྐལ་ལྡན་
གྱི་གདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་
10 གཙོས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁམས་མཐའ་དག་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་གཅིག་གི་ཉི་གྲས་ཙམ་ན་བསྟན་འགྲོའི་
དཔལ་མགོན་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་ཐུགས་ཀར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཆེས་ཤིན་དུ་
15 སྙིགས་མའི་དམུ་རྒོད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་
ལེགས་པར་བསྟན་ནས་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་
མཐའ་དག་བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་བདག་གིར་མཛད་པ་བཞིན་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་
བྱུང་བའི་མཛད་པ་བཟང་པོས། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་
20 རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་འདི་བཞིན་
ལགས་སོ། །

བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་གཙོ་བོས་ཕྱོགས་འདིར་ཞབས་ཟུང་བཀོད་ནས་དཔག་བསམ་
ཤིང་བཞིན་དུ།

འཛམ་དབྱངས་གོང་མའི་ཐུགས་བཞེད་བསྐང་ཞིང་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་སོགས་
ཀྱིས་འབྲེལ་ཐོགས་པའི།

རྒྱ་ཧོར་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་རྒུ་ཡོངས་ལ་བསྟུ་བའི་དངོས་བཞིས་ལེགས་པར་ཚིམ་པར་ 5
མཛད་དེ།

མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་ངོ་མཚར་མཛད་བཟང་དྲན་ཀྱིན་
སྐབས་སུ་མཆི།

དེ་ནས་ད་ལྟའི་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཞི་ཡལ་ཐའི་ཡི་རུ་གེལ་ཐུ་ཧྲུ་ཅིང་རྒྱལ་པོ་
འདི་ཉིད་ཀུང་གོང་མ་ཐའི་ཞང་ཧྭང་དྷིའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ 10
པའི་སྒོ་ནས། སྐུ་ཚེ་དུ་མར་རང་ཅག་རྒྱ་སོག་གི་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་གི་ལྷ་སྐལ་
ལྟ་བུར་གྱུར་དེ་བཀའ་འདྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྐྱངས་པའི་སྐབས་
མགོན་དམ་པ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ལྷུང་སྐྱ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཁྲི་ཆེན་མཆོག་
སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱབ་བདག་བླ་མ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་ 15
འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོའི་མཆོག་
སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་
ནམ་མཁའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་གནས་སུ་མཛད་ཅིང་། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་བཀུར་སྟི་མཛད་དེ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་གོང་ནས་གོང་དུ་
སྤེལ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ལྟར་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གོང་མ་ 20
རྣམས་ཀྱི་རིང་ལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་བ་སོ་རྗེ་དྲུང་མཆོག

སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཙན་པོ་སྨིན་གྲོལ་ནོ་མོན་ཧན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐུའུ་
བཀྭན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
ཉི་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། སྟོང་འཁོར་མ་ཧཱ་ཀྲི་ནོ་མོན་ཧན་དང་། རྗེ་ཨ་ཀྱཱ་སྤྲུལ་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་ཐོག་ཕྲུ་སོགས་མཁས་གྲུབ་
5 གཉིས་འཛོམ་གྱི་བླ་ཆེན་ རྣམས་ དང་ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་ པ་མང་པོ་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད། དེ་ལྟར་ན་དྲུའི་ཆིང་གོང་མ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་མཉམ་མེད་དགེ་ལུགས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཁོ་ནར་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་བར་
མཛད་དོ། །སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དེ་དག་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་དང་མན་ཇུ་
དང་། ལྷག་པར་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་མཐའ་དག་གི་དགོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་
10 གསོལ་བློན་འབངས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ ལ་ཟབ་ པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་
ལེགས་པར་ པབ་སྤེ་ཆོས་པར་ མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བློ་བཟང་ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་གོང་
མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ ཀྱིས་ནི་དབུས་ གཙང་མདོ་སོགས་ནས་ མཁས་གྲུབ་
ཀྱི་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་ སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་ དང་ཧོར་གྱི་ ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་
15 མདོ་སྔགས་དང་ཐ་སྙད་རིག་ གནས་ཀྱི་དམ་ པའི་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་མཛད་འཕྲིན་བཟང་པོ་འདི་དག
གིས་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་པཎ་གྲུབ་དུ
མ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་ པ་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱིངས་ པ་འཁྲོག་པ་
ལྟ་བུར་གྱུར་དོ། །གཞན་ཡང་ཧལ་ཧའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོར་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་འཁོར་
20 ལོས་བསྒྱུར་བ་ནག་པོ་སྤྱོད་ པ་དང་ཀུན་ མཁྱེན་འཇམ་ དབྱངས་ ཆོས་རྗེ་དང་གྲུབ་
ཆེན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ། མཐོངས་པ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནས་

མཁའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་དམ་
པ་བློ་བཟང་ བསྟན་ པའི་རྒྱལ་ མཚན་གྱི་ སྐུའི་སྐྱེ་བ་ སྔ་ཕྱིའི་རིམ་ བརྒྱུད་ དང་།
བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ དང་མི་ཏྲ་རྗོར་འཕྲེང་ གི་དབང་ཆེན་སོགས་དམ་ པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཆར་ཆེན་ ལེགས་པར་ ཕབ་སྟེ་ བསྟན་ པའི་བྱ་བ་ རྒྱ་ཆེར་ མཛད་ པའི་སྐྱེས་
མཆོག །པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་རྒྱལ་ 5
དབང་ལྔ་པའི་དངོས་སློབ་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། ཧལ་ཧ་མཉྫུ་
ཤྲི་ནོ་མོན་ཧན་དང་། ཧལ་ཧ་ཨེར་དེ་ནི་པཎྜི་ཏ་དབང་ཆེན་ནོ་མོན་ཧན་དང་། ཆིང་
སུ་ཙུག་ཐུ་ནོ་མོན་ཧན་སོགས་སྐྱེ་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་འབྲུངས་ཏེ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་
དགོན་ཆེན་མང་པོ་བཞེངས་ནས་ མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་དང་ རྒྱུད་གྲྭ་སོགས་གྲྭ་ཚང་
མང་པོ་བཙུགས་ཏེ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཡང་ 10
ཐོར་གྭོད་ ཨ་ཡུ་ཤི་ རྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་ སུ་འང་རྒྱལ་ བསྟན་དར་ ཞིང་དེའི་ཤར་
ཕྱོགས་ཀྱི་སོག་རྒྱལ་དགའ་ལྡན་ཇོ་རིག་ཐུ་ཧུང་ ཐའི་ཇིའི་དུས་སུ་ བཙུགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ ལམ་རིམ་རྒྱུད་ པ་སོགས་ གྲྭ་ཚང་ བཞི་ལ་ དགེ་ཚུལ་ སློང་ཉི་ཁྲི་ལྷག་
ཡོད་པ་དེ་ རྣམས་ཀྱིས་ སྡོམ་ཁྲིམས་ ལེགས་ པར་ བསྲུང་ཞིང་། བསྲེས་ལྷད་
ཙུང་ཟད་ ཀྱང་མེད་ པའི་མདོ་རྒྱུད་ དང་རྗེ་བཙོང་ཁ་ ཡབ་སྲས་ དང་པཎ་ ཆེན་བློ་ 15
བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་ རབ་སྤེལ་ ནས་འཆད་ ཉན་དང་ བསླབ་པ་ གསུམ་ལ་
ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡོད་ཚོད་དུ་གདའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཨ་ལག་ཤའི་ཕྱོགས་ སུ་རྗེ་དྭགས་པོ་མཆོག་སྤྲུལ་ རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་གྲོལ་
ནོ་མོན་ཧན་གྱིས་ མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་སོགས་ བཙུགས་ཏེ་བསྟན་ པའི་བྱ་བ་
མཛད། ཨྲྭོ་རང་ཕྱོགས་སུ་མཁས་དབང་དུས་འཁོར་པཎྜི་ཏས་པད་དཀར་ཆོས་ 20
གླིང་བདབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དང་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་ཏེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་

མཛད་པས་མཚོན། ཨོའི་རོད་དང་། མཚོ་སྔོན་དང་། ཆ་ཧར་དང་། སུ་
ཉིད་དང་། ཨ་ལྦ་ག་དང་། དུར་པེད་དང་། པུ་རིན་དང་། ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་
དང་། ཅེ་གུན་ཧོར་ཆེན་དང་། ཨའུ་ཧན་དང་། ནའི་མན་དང་། ཨོང་ཉོད་དང་།
ཛ་རོད་ལ་ སོགས་ པའི་ ཕྱི་ཡོགས་ དང་ནང་ ཡོགས་ཀྱི་ཧོར་གྱི་ ཡུལ་ གྲུ་ཆེན་པོ་
5 མཐའ་དག་ལ་དབུས་གཙང་དང་ཨ་མདོ་སོགས་ ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
མཁས་པར་སྦྱངས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་སྤྱན་དྲངས་པ་དེ་དག་དང་། ཤོག་
སོ་སོའི་གྲྭ་པ་ཞིན་དུ་ མང་པོ་དག་ དབུས་གཙང་ ཨ་མདོ་སོགས་ ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
སོང་སྟེ་སློབ་གཉེར་བྱས་ པའི་མཁས་ པ་དུ་མ་ རྣམས་ཀྱང་ ཕྱོགས་ ཕྱོགས་སུ་
དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ ཞིན་དུ་ མང་པོ་བཏབ་ སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ བཤད་གྲྭ་རྒྱུད་གྲྭ་ལམ་
10 རིམ་གྲྭ་ཚང་སོགས་བཙུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་དང་། སྒོམ་ཁྲིམས་ལ་གཙས་པར་
བཟུང་ བ་སོགས་ ཀྱི་སྒོ་ནས་ རྒྱལ་ བསྟན་ རིན་པོ་ཆེ་ཧོར་ གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་ ཀུན་དུ་
ཁྱབ་པར་མཛད་པ་ལྷ་བུར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས། འོན་
ཀྱང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཟད་སོལ་བ་ནི། རང་རེའི་ཧར་ཆེར་ཐུ་མེད་ཀྱི་ཤོག་
འདིར་སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་དན་
15 བདུན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་
དད་པ་དང་ ལྡན་ཞིང་། ལྷུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་བླ་མར་ བཟུང་ནས་ ལམ་རིམ་དང་
གསང་སྔགས་ལམ་ལ་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་སྐྱེས་མཆོག་བསྟན་པའི་སྦྱིན་
བདག་ཆེན་པོ་ཛ་སག་པེའི་སེ་ཏྲ་སོ་ཀ་ཧྲ་ཡས྄་གྲྭ་ལང་ཕྲོ་ཞེས་སྙན་ པར་གྲགས་
པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
20 པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་རང་གི་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འདབས་ སུ་ཡིད་འོང་བདེ་བའི་ལྷ་
ཁང་ཆེན་པོས་གཙོས་པའི་ དགོན་པ་ བདབ་སྟེ་དེར་ མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ གསར་དུ་

བཙུགས་ ཤིང་ དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ མཐུན་རྐྱེན་ གྱི་དངོས་ ཆས་ སྦྱོར་འཇུགས་
མཛད། དབུས་གཙང་གི་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ལའང་འབུལ་བ་སྤྲམ་མགོ་
བ་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་མཛད། ལྷག་པར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་
ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་ པ་རྗེ་བཙུན་ དཀོན་ མཆོག་འཇིགས་མེད་
དབང་པོའི་ ཞལ་སྔ་ ནས་ དེ་ཉིད་ ཡུལ་ ཕྱོགས་ འདིར་ སྤྱན་ དྲངས་ དེ་དོ་ཤོ་འདིས་ 5
མཆོད་རྫོང་ གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་དུ་མར་ བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་ མཛད་པའི་བདག
རྐྱེན་གནང་བས་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། རྗེ་དེ་ནི་མདོ་སྨད་སྔང་
རའི་གནས་སུ་ ཡབ་སྔོང་འཁོར་མཆུ་ ཤྲཱི་རྗེ་ངག་ དབང་ བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་
གཙུང་ངག་ དབང་ རྣམ་རྒྱལ་ དང་ཡུམ་ གནམ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་ སྲས་ སུ་རབ་བྱུང་ 10
བཅུ་གཉིས་ པའི་ ས་སྤྲེའུའི་ལོར་ ངོ་མཚར་ བའི་ ལྟས་ མང་པོ་བཅས་སྐུ་འཁྲུངས།
མཚན་རིན་ཆེན་མཁར་དུ་གསོལ། བྱིས་པའི་སྐབས་ སུའང་ བག་མེད་ཀྱི་དྲི་
མས་མ་གོས་པར་དམ་པའི་སྤྱོད་པས་མཛེས་པར་ བརྒྱན་ལ་ཀུན་གྱིས་ བསྔགས་
པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་དྲུག་པའི་དུས་སུ་དགེ་ཕྲུག་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རྒྱ
མཚོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ངག་དབང་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསོལ། སྐུ་ཞང་ལ་ 15
བསྟེན་ནས་ཀློག་ བསླབས་ བས་ མགོ་སློམས་པ་ ཙམ་གྱིས་ ལེགས་ པར་ མཁྱེན།
དགུང་ལོ་བཅུ་ གསུམ་ཐོག་ཨ་ཁུ་ སྔོང་འཁོར་ མཆུ་ ཤྲཱི་རིན་པོ་ཆེའི་ དྲུང་དུ་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་སྟེ་མཚན་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན་
དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱུན་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཟུང་། རྗེ་
དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་ གཅིག་གི་དབང་ གསན་ཏེ་མ་ཆག་ པར་ཐུགས་ 20
ཉམས་སུ་བཞེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་དང་། རིག་བྱེད་མའི་རྗེས་

གཞན་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་ཡང་གསན་ནོ། །དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན
པའི་ཚེ། ལེ་མོ་དང་། གནས་ཆུང་། དགའ་གདོང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་བར་ཐག་བཅད་དེ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གདན
སར་འཁོར་ལོས་དེའི་རྗེས་མར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་སྨོན་ལམ་གསུང་ཆོས
5 རྣམས་ལ་ ཆག་མེད་དུ་ཕེབས་དེ་ཆོས་བཤད་དང་ བསྔོ་སྨོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས
ཀུན་མགུ་བར་མཛད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་དགེ་རྒན
དུ་བསྟེན་ནས་བསྡུས་གྲྭ་ལ་སྦྱངས་པས་ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་ནས་རྟགས་གསལ
ཞིགས་པར་མཁྱེན། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་ཆོས
སྡེའི་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གདན་དྲངས་དེ་ཁོང་གི་དྲུང་དུ
10 འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། གསང་འདུས་གཉིས་ཀྱི་དབང་། ཐུགས
རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་སོགས་དབང་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་། སྣར
ཐང་བརྒྱ་རྩ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྤྱི་བཀའི་རྗེས་གནང་དང་། མགོན
པོ་བཀའ་བཅུ་གསུམ། སྒྲོལ་དཀར། ཁྲུང་ནག །ཁྲུང་ཁྲ་སོགས་ཟུར་བཀའི
རྗེས་གནང་དུ་མ་དང་། བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག །ཕྱིང་བ་སྐོར་གསུམ། པཎ
15 ཆེན་གསུང་འབུམ། ལྕང་སྐྱ་གསུང་འབུམ་སོགས་ལུང་གི་རིགས་དུ་མ་དང
བཅས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར
གཉིས་པའི་ཚེ་དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་དུ་མཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་ལྕང
སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་དེ
བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དེར་སྟོན་སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་དགོན་གསར་བཀྲ་ཤིས
20 རབ་བརྟན་དུ་སྤྱན་དྲངས་དེ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་ཀྲི་ཡ་སྤྲགས་པའི་དབང་ཆེན
ཡོངས་རྫོགས་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལོན་པ་ཆུ་ཕོ་སྤྲེའུའི་ལོར་ཡུལ་དབུས

སྲུ་བྲོན་ཏེ། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་
པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་ རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་ ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པ་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་མཇལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒྱལ་
དབང་མཆོག་ལ་ བཀའ་ཆོས་གསན་ པའི་སྐབས་ སྲུ་འདུག་པས་ཆོས་ཉན་པའི་
གྲལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། སྐྱབས་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩ། 5
སྨན་བླའི་རྗེས་གནང་སོགས་དང་། རྒྱལ་དབང་རང་གི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་
སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དེ་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་
ཤིས་སྒོ་མང་ གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་རྩིས་
བཞག་གསན་ཅིང་། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་བླ་འབུམ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་དགེ་
རྒན་དུ་བསྟེན་ ནས་ཤེས་ རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ པའི་གཞུང་ ལུགས་ ལ་སྦྱངས། 10
ཕུར་བུ་ ལྕོགས་ཏུ་རྗེ་གྲུབ་ པའི་དབང་ ཕྱུག་ དཔོན་སློབ་ བྱམས་ པ་རིན་པོ་ཆེར་
མཇལ་དུ་བྱོན་པས་ཐུགས་དགྱེས་སྤྲངས་ཀ་མཛད། ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་ཞུས་པས་
སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚེ་ཁྲིད་གཅིག་གནང་། ཚ་བྱའི་ལོར་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་རྗེ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་
བཤད་ལུང་གཉིས་ཐུགས་དགྱེས་བཞིན་དུ་བསྩལ། བར་སྐབས་ཤིག་ཁམས་ 15
ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ སྟག་ ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ བྱུང་བར། ཁོང་གི་མདུན་དུ་བདེ་
མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་དབང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་སོགས་གསན། དཔོན་སློབ་
བྱམས་ པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ དང་། འཇིགས་ བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་ལེགས་པར་གསན། དེ་ནས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེར་ཚེ་དབང་སོགས་གསན། ས་སྐྱར་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བློ་ 20
གྲོས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བདེ་མཆོག་ནག་པོའི་དབང་ སོགས་ཆོས་རྒྱུན་དཀོན་པ་ཅི་རིགས་

གསན། དེ་དུས་ལྷུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་ཕེབས་བྱུང་བས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་
དུ་གསང་འདུས་ཀྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་
ཀྱི་དབང་། བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་
གསན། བྲིས་དཔོན་སློབ་ཟུར་ལ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་
5 མོའི་བཤད་ལུང་གསན། རྗེ་ཡང་དགོན་སྔགས་རམས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལས་
སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དབུ་ཕར་གྱི་སློབ་
གཉེར་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་ མཛད་དེ་ ས་ཡོས་ལོར་ བླ་བྲང་ཆེན་
པོ་བཀྲ་ཤིས་ འཁྱིལ་དུ་ཕྱག་ ཕེབས་དེ། ཆོས་འཇིག་རྟེན་ གཉིས་ ཀྱི་སྒོ་ནས་
ལེགས་པར་བསྐྱངས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པའི་ ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཡར་ཚེས་
10 ལ་འཆད་ཉན་གྱི་ཁྲིར་ཞབས་སེན་བཀོད་ནས་དཀར་པོད་ཆེན་པོ་ལྔའི་རྩིས་བཞག་
གནང་བས་ མཆོག་ ཕྱོགས་ ཕྱོགས་ ནས་ འདུས་པའི་སྐལ་ལྡན་ གྲངས་ མེད་པ་
རྣམས་ལ་ཟབ་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་ པར་བསྐོར་བར་
མཛད། བར་སྐབས་ཞིག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་རྒྱལ་པོས། རྗེ་འདི་ལ་བསྟན་
པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་ པའི་ཨེར་དེ་ནི་ནོ་མོན་ཧན་ཞེས་ པའི་ཆོ་ལོ་དང་ཐམ་
15 ཀ་འཇའ་ས་བཅས་གནང་། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་ཐོག་སྤ་སོར་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ ཞིག་འདེབས་ དགོས་ཀྱི་བཀའ་ ལུང་ཡོད་པས་
དེར་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་སོགས་སུ་དམིགས་དེ། དུས་འཁོར་གྲྭ་
ཚང་བཏབ་ སྟེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ ཆོས་ཐུན་ཁ་ཤས་ གནང་བ་ སོགས་ཀྱིས་ འཆད་ཉན་
ལེགས་པར་བཙུགས། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་དགོན་ལུང་གི་ལས་སྣེ་
20 བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དགོན་ལུང་གི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་དེ་ཆོས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་སྟེང་སྐུ་འབུམ་གྱི་གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གསོལ་བ་ བཏབ་བ་ བཞིན་དེ་ཀའི་ ཆོས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་ བཀོད་ནས་ ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་ བསྐོར། དེ་ལྟར་ དགོན་ཆེན་ གསུམ་གྱིས་ གཙོས་ཕྱོགས་
ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་ རྣམས་དང་། མཚོ་སྔོན་གྱི་དཔོན་ཆེན་སོགས་བོད་
སོག་གི་ གདུལ་བྱ་མཐའ་ ཡས་པ་ རྣམས་ལ་ དབང་རྗེས་གནང་ ལུང་ཁྲིད་བསྐྱེན
རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སོགས་ ཟབ་པ་ དང་རྒྱ་ཆེ་ བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་ 5
མཛད་དེ། སྔར་དགོན་ལུང་དུ་ལྷུང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ། མི་དྭའི་དབང་ཞིག་གསན
འདུན་ཆེ་ཚུལ་ཞུས་པར། མཚན་སྒྲོགས་མཁན་པོས་ཁྲི་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུའི་མདུན
ནས་གསན་ཡོད་ པས་ཁོང་ལ་ཞུས་ ན་ལེགས་ གསུངས་ ཡོད་པ་ ལྟར་ མི་དྭའི་
དབང་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལ་ཡང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཞུ་རྒྱུར
རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ གནས་ མཇལ་ བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུས་ གླང་ལོའི་ ས་ག་ཟླ་ བའི་ཉེར་ 10
གཉིས་ལ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བར་མཛད་དེ། ལམ་གྱི་སྐབས
སྐབས་སུ་བླ་ཆེན་དང་དཔོན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ བསུ་སྐྱེལ་ དང་ཆོས་ཞུས་ པ་དང་
བསྙེན་བཀུར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་འབྱོར་བའི་ཚེ་བླ་ཆེན
རྣམས་ཀྱིས་ གཙོས་གྲྭ་རིགས་ རྣམས་ཀྱིས་སེར་སྦྲེང་ བཅས་ བསུས་ཏེ་ཕེབས།
དེའི་ཚེ་ལྷུང་སྐུ་ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་པ་བཅང་ རྒྱ་ཤིན་དུ་དམ་པོར་བཞུགས་སྐབས 15
ཡིན་པས་རྗེ་ཉིད་གཅིག་པུར་དངོས་མཇལ་མཛད་ཅིང་ ལུགས་གཉིས་དང་འབྲེལ
བའི་ནང་སྤྲུར་གྱི་གསུང་གླེང་ཤིན་དུ་འཕེལ། ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་རི་བོ་རྩེ
ལྔའི་གནས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ པའི་ཚེ་མཐོང་སྣང་ཕུན་ པར་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག
ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་གཟིགས་པར་དངོས་སུ་གསུངས། བརྒྱད་པའི་ཆོས་ལ
ལྷུང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མཚམས་ གྲོལ་དེ་རྗེ་ཉིད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ པ་བཞིན་དུ 20
ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ དང་བཅས་ པར་བདེ་ལམ་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ

སོགས་དང་། ཇོ་ཉིད་གཅིག་པུར་ཟབ་ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྐུལ། རི་བོ་རྩེ་
ལྔའི་གནས་མཇལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གྲུབ་སྟེ། སྤུར་ཆོས་སྐྱབས་དེ་ཡན་ཆེས
གདན་འདྲེན་གྱི་ཞུ་བ་ནན་དན་ཕུལ་ཡོད་པ་བཞིན་མཁར་སྟོན་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་
དུར་ཕེད་དང་། སྲུ་ཉིད་གཡས་གཡོན་གྱི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན
5 པ་ལྟར་བྱོན། དུར་ཕེད་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སྲུ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན
པོ་ཐུ་མེད་པའི་སྲས་གདན་འདྲེན་ལ་རྗེ་རམས་པ་ངག་དབང་ཤེས་རབ་དང་། ཇ
ལན་གཅིག་བཅས་མངགས་པ་འབྱོར་དེ་སྐན་ གསན་ཕྱུལ་བར་ སླར་ཕེབས་རྒྱུའི
ཞལ་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མཚོ་བདུན་དང་ཡི་ཆོར་ཕེབས་དེ་ཆོས
ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱེད། དེའི་ཚེ་རྩ་བའི་སྦྱིན་བདག་དམ་པ་ཐུ་མེད་ཧ་ཐོ་ག་ཐྭ
10 ཡསུ་གོ་ལང་ཐོ་པའི་སེས་གདན་ འདྲེན་གྱི་མི་སྣ་ཨུ་ལཱ་ དང་བཅས་ མངགས་པ
འབྱོར་བས་ བཅུ་གཉིས་ པའི་ ནང་དུ་དེར་ ཆིབས་ཁ་ བསྒྱུར་དེ་རིམ་གྱིས་ཉེ་བར
བྱོན་པའི་ཚེ་ཐུ་མེད་ པེའི་སེ་དཔོན་བློན་འཁོར་བཅས་ དང་། དགོན་པའི་བླ་མ
ལས་སྣེ་སོགས་ཀྱི་ཧྲ་བསུ། མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་དགེ་འདུན་མང
གི་སེར་སྦྲེང་ དང་བཅས་ པས་མདུན་ བདར་དེ་དགོན་པར་ ཕྱག་ཕེབས། དེར
15 བཞུགས་རིང་དཔོན་གཡོག་ཐམས་ ཅད་ ལ་གང་ ཅིའི་ཞབས་ཏོག་བཀུར་སྟི་བླ་ན
མེད་པའི་ཁར་ལེན་པེའི་སེས་མཛད། ལྕགས་སྟག་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་གྱི
གསུང་ཆོས་སོགས་སུ་ཕེབས། པེའི་སི་དང་སྲས་སོགས་སོ་སོ་ནས་གསོལ་བ
བཏབ་པ་བཞིན་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་ལྷ་རེ་གཉིས། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ
དང་། དཔའ་བོ་གཅིག་པ། ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་དབང་། གསང
20 བདེ་གཉིས་ཀའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། ཆོས་བྲུ་དམར་ཁྲིད་སོགས་ཟབ་ཆོས
མང་དུ་སྩལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཆེས་མང་བར་བསྙེན་གནས་དགེ་བསྙེན་སོགས་དང

དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཐོབ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཕྱོགས་རིས་མེད་ནས་མཇལ་བ་
སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཕྱག་དབང་སོགས་ཀྱིས་རེ་བ་བསྐང་། གཉིས་པའི་
ཆོས་ལ་ཕོ་བྲང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དེ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་
མངའ་བདག་ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞབས་དྲུང་དུ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལེགས་
བཤད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཤད་ལུང་རྒྱས་པར་གསན་དེ་རྗེས་ 5
སོར་ལན་མང་དུ་བསྟུལ་བའི་སྒོ་ནས་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་པར་བཙུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རིམ་
གྱིས་ཡི་ཧོར་ཁྲོན་དེ་མི་ཎའི་བཀའ་རྣམས་ཀྱི་སྐན་གསན་སྤྱར་ནས་ ཕྱུལ་ཡོད་པ་
བཞིན་ཟླ་བ་བཞི་པའི་བཅུ་གསུམ་ལ་དབུ་བརྩམས་དེ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་
ཚང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཚན་སྔགས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་དར་ 10
རྒྱས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དྲུང་ནས། གྲུབ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་མི་ཏྲ་ཛོ་
ཀིའི་ཐུགས་བཅུད། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་མཐའ་དག་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བཀའ་བབས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་པའི་མན་ངག་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག །ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་ 15
རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དེད་དཔོན་མཁས་པ་མཐའ་དག་གིས་བརྟེན་པའི་གྲུ་
གཟིངས་ཆེན་པོ། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩར་གྲགས་པའི་དབང་ཆེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ཞག་བཞི་བཅུ་སྐོར་གྱི་རིང་ལ་སྨིན་རྒྱས་སུ་ནོད་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་སོ། །མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
ཀྱང་ཚུར་རྗེ་ཉིད་ལ་རྗེས་གནང་དུ་མ་དང་ ཟབ་ཁྲིད་འགའ་ཞིག་ཞུས་པ་རྣམས་ 20
ཀྱིས་ཐུགས་བཞེད་བསྐང་། དར་ཆེན་ཕྲང་གིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ་

བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དང་། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་སོགས་གནང་།
ཉིན་རེ་བཞིན་མཇལ་བ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་རེ་བ་བསྐང་། དེ་ནས་ཛ་སག་གུང་དང་།
ཡུང་གི་ཤོག་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྷ་རམ་པ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་
སོགས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་
5 མཛད། དེ་ནས་ཐུ་མེད་པེའི་སིའི་དགོན་པར་བྱོན་ནས་ས་སྐྱོང་དམ་པ་ཉིད་ནས་
ཞུས་ངོར་འདུ་ཁང་ནང་དུ་དེ་ ཀའི་ཚོགས་ ཡོངས་དང་ དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་
སོགས་པ་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་དང་། གཤེད་དམར། དགྲ་ནག་གསུམ་
གྱི་དབང་ཆེན་བསྐུལ་ བའི་ཚེ་ཕྲན་ངོས་ ཀུང་ཆོས་ཀྱི་ བདུད་རྩིའི་ དགའ་སྟོན་སྤྱོང་
སྟེ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དགའ་སྟོན་སྐྱེས། གཟིམས་ཆུང་དུ་པེའི་སི་དཔོན་གཡོག
10 ཉུང་བསྡུས་ལ། དུག་དབང་རྨ་བྱ་རྒྱས་པ། ནེ་གུ་ཆོ་དྲུག་སོགས་ཟབ་ཁྲིད་མང་
དུ་གནང་། བསྐྱབ་བྱ་སྟོང་དུ་ཉེ་བ་ལ་བསླེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྩལ་དེ་ཤར་
ཕྱོགས་སངས་པའི་ནོར་འཛིན་མཐའ་དག་ཏུར་སྒྲིག་འཆང་བའི་དགེ་འདུན་གྱིས་
ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་བཀའ་དྲིན་མཛད། སླར་ཡང་ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་ནས་གདན་འདྲེན་
གྱི་མི་སྣ་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་ བསྒྱུར་དེ་ལམ་ཁར་ མཇལ་བ་སྟོང་
15 ཕྲག་དུ་མའི་རེ་བ་བསྐང་། ཨ་རུ་ཧོར་ཆེན་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་བཞུགས་དེ། པེའི་
ལི་སོགས་ ཀྱིས་ཞུས་ངོར་གཤིན་རྗེ་ གཤེད་ དམར་ ནག་འཇིགས་ གསུམ་དང་།
ཀུན་རིག །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར།
དེ་ནས་ཛ་རོད་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། ཕྲ་རིན་ཡུང་སོགས་ཀྱིས་གདན་
དྲངས་པ་བཞིན་ཕེབས་དེ་གདུགས་དཀར་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་སོགས
20 འདོད་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། དེ་ནས་མོང་གོལ་ཅིན་ནས་བསྟུན་པའི་
གསལ་བྱེད་ཆ་གན་དྷ་ཡན་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུས་ སྤར་སྐྲུན་ གསན་ ཕྲུལ་ཡོད་པ་བཞིན

གདན་ འདྲེན་ཞུ་མི་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་ གཙོས་མི་དྲག་ཁ་ ཤས་ ཅུ་ལྔ་དང་བཅས་
འབྱོར་བས་དེར་ཆིབས་བསྐྱོད། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་གཙོ་མཛད་མོང་གོལ་ཅེན་པོའི་
ཡི་བསོད་ནམས་ དཔལ་ འབྱོར་ཡབ་ སྲས་སོགས་ཀྱིས་ བསུས། དགེ་འདུན་
མང་གི་སེར་སྤྲེང་དང་ བཅས་མོང་གོལ་ཅེན་ དགོན་ པར་ཕེབས། བཅུ་གཉིས་
པའི་ཚེས་ལ་ཆ་གན་དྷ་ཡན་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཧར་ཆེན་སློན་ལམ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་ 5
འཆང་བཀྲ་ཤིས་དར་ རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ ནས་སོགས་དོན་གཉེར་ ཅན་དུ་མ་ལ་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བསྩལ། དཔྱང་ལོ་ཞི་བཞི་པ་ལྷུགས་
མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་གསར་ཀྱང་དེར་གནང་། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་མཛལ་བ་འབུམ་ཕྲག
བསྐལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཚིམ་པར་མཛད། ཉིན་གཅིག་ངེད་ཚོས་གྲྭར་སོང་ནས་
དོན་བདུན་ཅུའི་རྩིས་བཞག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པས། སྤྱར་སྐུ 10
ཞབས་ཉིད་སྐུ་འབུམ་གྱི་ཁྲིར་ བཞུགས་ པའི་ཚེ་ཆ་ གན་དྷ་ཡན་ཆེའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ
དབུས་ནས་མར་ཕེབས་ པའི་ལམ་ཞོར་དུ་མཛལ་ཏེ་རང་གི་དགོན་པར་མཚན་ཉིད་
ཅིག་ཚུགས་ ན་ཇི་འདྲ་ ཡོད་ཞུས་པར་ མཚན་ཉིད་ཚུགས་ན་ ལེགས་ འཆད་ཉན་
འཕེལ་པོ་ཡོད། རྗེས་སོར་དོན་བདུན་ཅུའི་རྩིས་བཞག་ངེད་ཀྱིས་གཏོང་དགོས་
གསུངས་པ་ལ་ཐུགས་ བརྟག་ལེགས་ པར་འདུག་སྙམ་དུ་དགྱེས་ཚོར་ཙམ་ ལས་ 15
རྩིས་བཞག་ གནང་ རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་ གྱི་གསུང་ ཙམ་ཡིན་ དགོངས་པ་ བྱུང་ཡང་།
སྐབས་དེར་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡང་ བསྡུས་གྲྭ་བློ་རྟགས་སོགས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་རིམ་པར་ཕྱེ་
སྟེ་དོན་ བདུན་ཅུའི་འཛིན་ གྲྭ་ཚུགས་རན་ གྱི་མཚམས་ སུ་སློབ་ པ་དུས་ ཐུག་པ་
བཅས་སྔར་གྱི་གསུང་གི་དོན་གཟོད་དྲན་དེ་དེ་དུས་ ནས་མ་འོངས་ པ་འདི་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་མོས་གུས་དང་། འཆད་ཉན་ 20
འཕེལ་བར་ གསུངས་ པ་ལ་ ཡང་ཡིད་ ཆེས་ཇེ་ བརྟན་དུ་སོང་བས་ དཔོན་སློབ

ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་ཆོས་གྲྭར་ཚོགས་པ་ ལ་རྗེ་ཉིད་ནས་དོན་
བདུན་ཅུའི་རྩིས་བཤེག་གནང་། སྤྲུལ་སྐུས་ཞུས་ངོར་དོན་བདུན་ཅུ་ཞུང་འདུས་
ཤིག་གི་ལྟུགས་རྩོམ་ཡང་མཛད། སྔར་འཆད་ཉན་ལ་ཉམས་ཆག་ལན་འགའ་
བྱུང་ཡང་དེ་ནས་བཟུང་བར་ཆད་མེད་པར་འཆད་ཉན་འཕེལ་རྒྱས་ སུ་སོང་བ་ནི་
5 རྗེ་འདིའི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་ཞེས་གྲྭ་པ་ ཐམས་ ཅད་ མགྲིན་ གཅིག་ཏུ་གླེང་། དེར་
ཚོགས་མང་ལ་གདུགས་དཀར་གྱི་དབང་སོགས་གནང་། དཔོན་ཆེན་པོའི་ལོ་
སོགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་དབང་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་
བསྩལ། དེ་ནས་ཐུ་མེད་པའི་སེའི་དགོན་པར་བྱོན་ཏེ་བཀའ་ཆོས་དང་ཕྱག་དབང་
སོགས་ཀྱིས་རེ་འབྲས་སྨིན་པར་མཛད། དེ་ནས་ཤོག་སོ་སོའི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་
10 ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཡོང་ཏྭོད། པླ་རིན། ཨུ་ཙུ་མུ་ཆིན་གཡས་
གཡོན། ཨ་པླ་ག་སོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་བདེ་མཆོག་དང་མི་འཁྲུགས་པའི་དབང་
སོགས་ཆོས་ཀྱི་ བདུད་རྩིས་ཚིམ་ པར་མཛད་ དེ་རིམ་གྱིས་ མཚོ་བདུན་ ད་ཕྱག
ཕེབས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེར་དངུལ་སྲང་སྟོང་སོགས་
འབུལ་བ་ཕུལ། དེའི་ཚེ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཧལ་ཧ་རྗེ་བཙུན་
15 དམ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཆོས་གསན་པའི་སྐབས་སུ
འདུག་པས་རྗེ་དེ་དང་ལྷན་དུ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་ སོགས་ཆོས་
བཀའ་མང་དུ་གསན་ཏེ་ཚོགས་མཆོད་ཕུལ། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་
ཆེར་འབུལ་བ་གཏེགས། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚུར་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟར། དེ་ནས་
སུ་ཉིད་གཡས་གཡོན། དུར་བེད། ཧལ་ཧ། མཁར་སྟོན། ཨོར་དོ་སྭོ། ཨ་
20 ལག་ཤ་སོགས་ཀྱི་བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ
འཇིག་བྱེད་རོ་ལངས་བརྒྱད་ བསྐོར་དང་ ཞི་དགུ་མ་ དང་རྡོར་དབྱིངས་ ཀྱི་དབང་

སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་བསྐྱལ་དེ་ཚིམ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་
ཆེན་པོ་དེར་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན་པ་
དང་། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་པ་མངོན་
མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་ལེགས་པར་བཀོད་དེ་ཡབ་རྗེ་བླ་མའི་རིང་
ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའི་བར་དུ་སྤེལ་བར་མཛད་དོ། ། 5
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་སྟེ་འབྲུག་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་བཅུ་
གཅིག་ལ་བླ་བྲང་ཆེན་པོ་དགོན་ལག་བཅས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སེར་སྤྲེང་། དང་
འདུས་ཀྱི་མཇལ་བ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བ་སོགས་ཀྱི་མདུན་བསུས་དེ་བླ་བྲང་ཆེན་
མོར་ཕྱག་ཕེབས། ཞག་གཅིག་སོང་མཚམས་ནས་གསུང་ཆོས་ལ་ཕེབས་དེ་
སྐྱེས་རབས་སོགས་གསུང་། བླ་བྲང་ཆེན་པོས་གཙོས་ཕྱོགས་སོ་སོའི་དགོན་ 10
པ་མང་པོའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་འགྲེད་དང་འཛོག་པ་སོགས་གྱ་ནོམ་པ་
མཛད་དེ། སྤྱི་ཕྱི་ཅི་རིགས་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསང་བདེ་འཇིགས་
གསུམ་གྱི་དབང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་
མཛད། ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་སྤྱི་མ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ཕྱག་གི་དྲི་གཙང་ཁང་
དང་མགོན་ཁང་བཞུགས་ཁྲི་རྣམས་བསྐྱོད་མི་དགོས་པའི་ཐབས་གནང་སྟེ། གཞན་ 15
གྱི་རྩིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤིག་ནས་མདུན་དང་གཡས་གཡོན་དུ་ཀ་བ་དྲུག་ཅུའི་
སར་ཕྱིར་བསྐྱེད་དེ་ཀ་བ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་པའི་འདུ་ཁང་ཆེན་པོ་གསར་བསྐྲུན་མཛད་
ཅིང་། ནང་གི་ལོགས་རིས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས། རྡོ་
རྗེ་འཇིགས་བྱེད། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་། གདུགས་དཀར་རྟ་
མགྲིན་སྒྲོལ་མ་མགོན་ཆོས་སོགས་བླ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་མཛེས་ 20
པར་བསྒྲུབས། ལོ་རེ་བཞིན་བསྙེན་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་བཀའ་ཆོས་

མང་དུ་གནང་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། རགས་རིམ་འགའ་བརྗོད་པར། རྡོ་རྗེ་
འཕྲེང་བའི་དབང་ཡང་དཔའ་རིའི་ཕྲུར་ཆེན་དགོན་པར་ དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་
གྲོལ་ནོ་མོན་ཧན་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་ངོར་གཅིག །ཨ་མཆོག་དགོན་པར་གཅིག།
ལྷུང་ངག་ དབང་ དར་ རྒྱས་ སོགས་ ཀྱིས་ཞུས་ངོར་ གཅིག་སྟེ་གསུམ་ གནང་།
གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་བདེ་
ལམ་གྱི་ཁྲིད། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། འགྲེལ་པ་བཞི་
སྦྲགས། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། ཟུར་བཀའ་དང་སྤྱི་བཀའི་དབང་རྗེས་གནང་
ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྩལ། ས་ཕག་ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ལམ་
དུ་ཆིབས་བསུའི་ཚུལ་གྱིས་མཇལ་བར་དགྱེས་པའི་གསུང་འཕྲིན་གནང་ཞིང་གྱི་
ཁ་གཉིས་མའི་ཁྲུད་ནོར་ཞིག་ཕྱག་བསྟར་ཏེ་གནང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་སྣང་། པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ བཀས་ གནང་བ་ བཞིན་རྗེ་ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ མཛོད་ ཆེན་མོ་དང་
གསོལ་དཔོན་མཁན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་མི་སྤྱ་ཕྱི་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་
ལྷ་ཁྲིར་བདབ་པས་གཅིག་ལ་ཡང་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པར་ བདེ་བར་ཐར་ པར་མཛད་
པས། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་དགྱེས་ཚོར་ཚད་
མེད་པས་བཀའ་ཤོག་གནང་བ་ནི།

ལུང་རིགས་ཁྲིན་ལ་མཁས་པའི་རིན་ཆེན་གྱི།
རྒྱན་མང་རབ་བཀྲ་བསླབ་གསུམ་མཚན་དཔེ་རྫོགས།
ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གནས་ལུགས་ཡོངས་གྲུབ་པའི།
རབ་ཏུ་བཞད་པའི་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྙན་ཚིག་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་རྐྱེན་དུ། ཡེ་ཧེ་ཨ་ཆེ་ཐུམ་
ཧྲ་ཤྲི་པཎྜི་ཏ་ཞེས་པའི་ཚོ་ལོ་དང་བཀའ་ཤོག །ནང་མཛོད་ཁ་བཏགས། གསེར་

སྲུང་གང་། དངུལ་དྲ་སྨིག་མ་བརྒྱ་སོགས་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲུམ་མཐོ་བ་གནང་།
རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ངེད་སྟོད་མཁར་ན་ཡོད་སྐབས་རྨི་ལམ་ལ། ལྷུགས་
ཀྱི་རྡྭ་བ་ཟླུམ་པོ་སྒོ་མེད་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འགྲོ་ས་མ་རྙེད་པར་ཡོད་པའི་ཚེ་མི་
ཞིག་གིས་འདིར་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཚང་གིས་སྐས་བཙུགས་འདུག་ཟེར་
བར་ཕྱིན་པ་ན་གསེར་གྱི་སྐས་ཤིག་འདུག་པས་དེར་འཛེགས་ནས་ཐོན་པ་རྨིས་ 5
གསུངས་པ་ཡང་ཚུལ་འདིའི་ལྟས་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞེས་བདག་གི་བཀའ་དྲིན་
མཚུངས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་གུང་ཐང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུང་། དེ་སྐབས་
ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཡང་དབང་དང་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གནང་།
དེ་ནས་ཤིང་འབྲུག་ལོར་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་ཕེབས་དེ་རྒྱལ་དབང་རིན་
པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་རྣམས་ལ་དངོས་འབྲེལ་སྤྲུམ་མཐོ་བ་ 10
ཕུལ། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་མང་
པོ་ལ་མང་འགྱེད་ཀྱི་བསྙེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། གཙང་དུ་ལོ་ཆེན་སྤྲུལ་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་སོགས་དང་། གཞན་
རྣམས་ལ་དུས་འཁོར་གསང་འཇིགས་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་རྗེས་ གནང་སོགས་
བཀའ་ཆོས་ཆེས་མང་པོ་གནང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་སོགས་ 15
བརྩམས་པར་མཛད། དབུས་ཕྱོགས་སུའང་བྲག་ཡབ་ཆེ་ཚད་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྔར་ནས་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་
བཏབ་པ་བཞིན་ཁྲིང་དང་། རྗེ་དྲུང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་
མགོན་པོ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་དངོས་གུང་ཐང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ པ་དཀོན་ མཆོག་བསྟན་ པའི་སྒྲོན་མེའི་ཞལ་སྔ་ ནས་སོགས་ བླ་ཆེན་དང་ 20
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་

རྩའི་དབང་ཆེན། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། བ་རི་བརྒྱ་རྩ། མགོན་པོ་བཀའ་བཅུ་
གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་ ལུང་སོགས་ ཟབ་པ་དང་ རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་
སྤྱི་ཕྱིར་ འཇམ་ དཔལ་ གསང་ ལྷན་དང་ བདེ་མཆོག་ ནག་པོ་དང་རྡོར་ དབྱིངས་
5 སོགས་ཀྱི་དབང་དང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ སོགས་རྗེས་གནང་
མང་པོ་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་
བསྩལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབུས་གཙང་གཉིས་སུ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་ལྡན་གྱི་བསྟན
འགྲོའི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་དེ། རང་གི་གདན་ས་བླ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕྱག
ཕེབས་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། ལྷག་པར་གདན
10 ས་ཆེན་པོའི་བླ་མ་ལས་སྣེ་འདུས་སྤྱི་བཙམ་ཀྱིས་སྔར་ ནས་ཡང་ ཡང་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་བཞིན་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་པ་ཁྲུབ་བདག་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དཀོན་མཆོག་བདེ་
ཆེན། ཁྲི་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སེང་གེ །ཁྲི་
ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་ནམ་མཁའ། གྲུབ་དབང་སྒོ་ཁྲི་སྤྲུལ་
སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲུབ་བདག་འཇམ་ དབྱངས་ ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་སོགས་སེར་སྐྱ་ལྔ་སྟོང་
15 བཅལ་བར། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་
བ་རྒྱ་མཚོས་དངོས་སུ་གནང་བའི་མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩའི་དབང་ཆེན་བསྩལ། ཧལ་ཧ་
སེ་ཆེན་ཧན་གྱི་བླ་མ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་ངོར། པཎ་
ཆེན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་ གནས་ལ་ ཛེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་ རྣལ་འབྱོར་ མས་དངོས་སུ་
བསྩལ་པའི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་རྫོགས་པར་གནང་། བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པ་
20 དང་དྲིལ་བུ་ཕྱི་དང་ནང་དཀྱིལ་གཉིས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་
དང་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ལས

རིམ་ཚུང་ངུ་དང་། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྫོགས་
རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གསུམ་གྱི་བཤད་ལུང་། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག།
བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག །ཆོས་ཚུང་བརྒྱ་རྩ། བཀའ་གདམས་གླེགས་
བམ། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་མགུར་འབུམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་། བླ་མ་
མཆོད་པ་དང་ཕྱག་ཆེན་སྨྲུག་མའི་ཁྲིད་སོགས་ཁྲིད་མང་པོ་དང་། རབ་བྱུང་ 5
བསྙེན་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆེས་མང་དུ་བསྩལ་པ་སོགས་ བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་ཏེ། དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ལ་ཐྲན་ངོས
ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཞུས་སོ། །རྗེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐམས
ཅད་དགའ་ ལྡན་དག་ པའི་ཞིང་དུ་རྗེ་བཙུན་ བྱམས་ པའི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་པའི་དོན་དུ
གསེར་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་ བསྐྲུན་ གྱི་ནང་རྟེན་ གྱི་གཙོ་བོ་བྱམས་ ཆེན་མཐོང་བ 10
དོན་ལྡན་གྱི་གསེར་ སྐུ་ཆེན་པོ་བཞེངས། བྱ་ཁྱུང་གི་བླ་མ་ ལས་སྣེ་བ་རྣམས
ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ པ་ལྟར་ དགོན་ཆེན་ དེའི་ཆོས་ཁྲིར་ ཞབས་སེན་ བཀོད་དེ
ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བསྩལ། སྤྲེ་མོ་ཞིག་ནས་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང
རྒྱུན་སྐྱིང་ཕྱོགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་པ་ གཙང་བ་ མདོ་དབུས་ཀུན་དུ་རྩད
གཅོད་ནན་ཏན་མཛད་ཀྱིན་བཞུགས་པ་ལ། བྱ་ཁྱུང་གི་ཁྲིར་ཕེབས་སྐབས་ཆ་ཕར 15
ཕྱོགས་ནས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཐའ་དུ་ཕེབས་པ
དང་གསུང་ འཕྲོས་གནང་ བས་ལུང་ རྒྱུན་ཁངས་ བཙུན་ ཡོད་པར་ གཟིགས་ཏེ།
སྐར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ཕེབས
པ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་ བཀའ་འགྱུར་ པ་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ
ཉིད་ཀྱིས་བླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བྱོན་ནས། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད 20
དཔལ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་མཛད་པའི་དགེ་བཤེས་གྲྭ་པ་སུམ་རྩ་ལྷག

རྣམས་ལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་
པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལྷགས་ལུང་རྣམ་ པར་དག་པ་ ཡོངས་རྫོགས་ གནང་བའི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་ཞིས་འཇིགས་མེད་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་
བླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དང་། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་། ཙོ་ནེའི་
5 ཐེགས་སོགས་སུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཚར་ལྔ་ཙམ་བྱས་པས་མཚོན། དཔལ
མང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བས་རྒྱལ་ བའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་བོད་དང་སོག་པོའི་ཡུལ་ཕལ་ཆེ་བར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་བཟང་པོ་འདི་དག་ཞེས་པར་གྱིས་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱོས་ཤིག །དེ་ལྟར་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་
10 སུ་རྫོགས་ནས་ཞུགས་ཕག་ཏོར་ ཟླ་བཅུ་པའི་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྔོད་ལ་རགས་པའི་
གཟུགས་སྐུའི་ཟམ་ཏོག་བོར་ནས་དགའ་ལྡན་ཡིད་ དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་རྒྱལ་བ
མི་ཕམ་མགོན་པོའི་མདུན་སར་ གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་ བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་
དཔལ་མགོན་དུ་མཆོག་སྤྲུལ་ཡིད་ བཞིན་ནོར་ བུ་ བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སྐྱབས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་གདན
15 ས་ཆེན་པོར་མི་འཇིགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ ཞབས་སེན་ཉེ་བར་ བཀོད་དེ་རྣམ་དཀར་
གྱི་མཛད་པ་ཡར་ཆོས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལྟར་ གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་ པ་འདི་ལགས་སོ། །
ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བཞད་ པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས
རྒྱལ་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་ལྟར་ མངོན་མཐོ་བ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐུའུ་
བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་ཧྲར་མ་བཟླའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེའི
20 གཏེར་ཆེན་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ བཙན་པོ་སྨིན་ གྲོལ་ནོ་མོན་ ཧན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་
དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

དངོས་སྟོང་འཁོར་མཆུ་ཤྲི་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ
ཞབས་སྔ་ཐུགས་ སྲས་དམ་ པ་རྣམ་པ་ གསུམ་ཀྱང་ ཕྱོགས་འདིར་ གདན་འདྲེན
ཞུས་པ་ལྟར་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་བླ
མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་ དམ་པ་ཁྲི་ཆེན་མཆོག
སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཇིགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས 5
ཚོར་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གོང་མ
ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་ བཟང་པོ་ནི། ཨ་མདོའི་ཤར་ ཚང་རྗེ་ཟླུག་ཅེས་ པར་སྐུ
འཁྲུངས་ཏེ་ རབ་ཏུ་བྱུང་ ཞིང་བོད་དབུས་ སུ་བྱོན་ནས་ འབྲས་ སྤྱངས་ གཞུང་པ
ཁམས་ཚན་ལ་བཞུགས་ནས་བསླུས་གྲྭ་ཚང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་གཞུང་པོ་ཏི་ལྔ
སྟེ་མདོ་ཕྱོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི 10
གྲྭ་སྐོར་མཛད། རྒྱུད་སྟོད་དུ་བྱོན་ནས་སྔགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་རྗེས་སྒྲུབ་པ
ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་ བཞེད་དེ་འབྲས་ སྤྱངས་ཀྱི་རྒྱབ་ རིའི་དགེ་འཕེལ་རི
ཁྲོད་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ནས། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི
སྒྲུབ་ཁང་དུ་བཞུགས་ནས་ མདོ་སྔགས་ཀྱི་ ཉམས་ ལེན་ལ་ ཐུགས་ གཞོལ་བར
མཛད །དེ་ནས་རྒྱུད་སྟོད་དང་ཤར་རྩེའི་བླ་མ་མཛད་རྗེས་སུ་དགའ་ལྡན་གྱི་རྗེ 15
བླ་མའི་གསེར་ཁྲི་ཞབས་སེན་བཀོད་དེ་རྒྱལ་ བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་ པར་དུ་འཇམ
མགོན་བླ་མའི་ལུགས་བཟང་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད། མཐར་སྐུ་གཤེགས་ཚེ
དགའ་ལྡན་གནས་སུ་གཤེགས་སོ། །བར་སྐབས་ཤིག་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན
པཎ་ཆེན་ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་ པས་གྲྭ་པ་མང་པོ་འདུས་པ་ ལ་བཀའ་ ཆོས་གནང
བཞིན་པའི་དད་ནས་སྤྱན་ཡར་གཟིགས་ཏེ་ཞལ་འཛུམ་གནང་ བར་རྒྱ་མཚན་ཞུས 20
པས། ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞིང

འདིར་བྱོན་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་དགོན
ཆེན་དང་ཧ་ཅང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ཆར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས
བླ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ། སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི
ཙོད་པན་དུ་བཞེས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཚིགས་སྤ་མའི་སྡོམ་པ་བཞེས། གཞུང
5 བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཉེར་ལེགས་པར་མཛད། སྐྱབས་མགོན
རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་བཞེས། དཔལ་རྡོ་རྗེ
འཇིགས་བྱེད་དང་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་དབང་སོགས་ཟུར་བཀའི་དབང་དང་།
རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། མི་ཏྲ་བརྒྱ་རྩ་སོགས་དབང་གི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། མགོན
པོ་བཀའ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྗེ་གནང་གི་རིམ་པ་དང་། མགོན་པོའི
10 ཆོས་སྐོར་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་ཁྲིད་དང་ལུང་དང་གདམས་ངག་མང་པོས་མཆོན
ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང
ལེགས་པར་གང་བས་ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཇོར
གྱི་གྭ་པ་དང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་འདུན་གྱི་རེ་བ་བསྐང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྲུ་ཉིད
ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པར་བསྩལ། སླར
15 བླ་བྲང་ཆེན་པོར་བྱོན། དེ་ནས་ཆུ་ཁྱིའི་ལོར་དབུས་གཙང་དག་པའི་ཞིང་དུ
ཕེབས་ནས་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་འབུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཏེ་དམ
པའི་ཆོས་མང་དུ་གསན། གོང་མ་རྒྱལ་པོས་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེར་ཁྲི་ཐོ་ལ་ཡོན
ཏན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བླ་མ་གཏོང་དགོས་པར་གསེར་ཡིག་བསྐུར་བ་བཞིན་རྗེ་ཉིད
གནང་བས། ཆུ་ཕག་གི་ལོར་གོང་མའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཕེབས་ཏེ་གོང་མ་རྒྱལ
20 པོའི་ཕྱི་ནང་གི་བུ་བ་འགངས་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད
པར་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་རིམ་གནང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས

བཙོམ་པའི་མངོན་རྟགས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་
ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་ཐུགས་ཆེས་པའི་མཆོད་གནས་དམ་པར་བཞུགས། གྲྭ་ཚང་
བཞི་ཚང་བར་བཞུགས་པའི་ཡུང་ཧེ་གུང་གི་དགོན་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་
འདུས་ཚོགས་རྣམས་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩོད་མེད་པའི་རྫོགས་
ལྡན་གཉིས་པའི་དཔལ་ལ་བཀོད་བས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བསྟོད་ 5
བསྔགས་ཀྱི་གླུ་དབྱངས་རྒྱུན་དུ་སྒྲོགས་པའི་མཆོད་འཕྲེང་ལྟར་གླང་བར་བྱས་
སོ། །སྐུ་བསོད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་རྗེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་
མཐའ་དག་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོས་
རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་མ་འོངས་པ་ན་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཀོད་པའི་དག་པའི་ཞིང་
མཆོག་དེར་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་ཏེ་ཟབ་མོ་དབུ་ 10
མའི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་བཟང་པོས་ཚོག་གཅིག་ཉིད་ལ་
སྐུ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བའི་གདུལ་བྱར་འགོད་པའི་ཕྱིར་
དུ་བི་ཤུ་ཀ་རྨས་བསྐྲུན་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་ལེགས་པར་བྲིན་པའི་རྒྱལ་བ་སེང་
གེའི་ང་རོའི་ཟངས་གསེར་གྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞེངས་ཏེ། བླ་བྲང་ཆེན་པོ་བཀྲ་
ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བཞི་བརྩེགས་ཀྱི་གཙང་ཁང་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྐྲུབས་ 15
ནས་སྐྱེ་རྒུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཞན་གྱི་བློར་མི་ཤོང་
བ་ལྟ་བུའི་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་འཕྲེང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕུལ། དགེ་
འདུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མང་ཇ་འགྱེད་བཅས་གྱི་ཉོམ་པ་གནང་ངོ་། །དེང་སང་
ཡང་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དུ་གོང་མ་རྒྱལ་པོས་སོག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ 20
དུ་བཞེངས་པའི་མཚོ་བདུན་གྱི་དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ཐམ་ཀ་བླ་མའི་གོ་སར་ལྷམ

མེར་བཞུགས། ཐོག་མར་ཕྱོགས་འདིར་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་དང་མང་
ཇུ་དང་ལྷག་པར་སུ་ཉིད། ཧལ་ཧ། ཧར་ཆེན། ཐུ་མེད་སོགས་ཕྱི་ཡོགས་
དང་ནང་ ཡོགས་ཀྱི་ ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ ཆོ་ཆེན་ཤིན་ཏུ་ མང་པོའི་ བླ་ཆེན་ དཔོན་ཆེན་
རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ བགྲང་ལས་འདས་པ་ རྣམས་ལ་གང་
5 ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྨོན་ཁྲིམས་ འབོགས་པ་ དང་ལུང་བསྟན་ གསལ་པོ་གནང་བ་
དང་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་ སོགས་ཟབ་དང་ རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་
ཕབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་སར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་པར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་
ལྟར་རྒྱས་ པར་མཛད་ བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ ལགས་སོ། །ཡང་ འཇམ་
10 དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞད་ པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་སྲས་ དམ་པ་སྡེ་པ་མཆོག་
སྤྲུལ་ཁྱབ་བདག་བླ་མ་འཇམ་ དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མའི་ཞལ་ སྔ་ནས་ཀྱིས་ཧོར་
ཡུལ་འདིར་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གོང་མ་གཉིས་
པའི་དབང་ཕྱུག་སྡེ་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཆེན་
མོ་མ་ཅིག་ལབ་སྒྲོན་གྱི་ལུང་བསྟན་ལས།

15 ཧོང་སྡེ་དགའ་གི་དབང་པོ་དང་། གྲོལ་སྡེ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ནི།
ར་དང་ཁྲི་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་།

ཞེས་མ་ཅིག་རང་གི་ཐུགས་སྲས་དམ་པ་ཧོང་སྡེ་དགའ་གི་དབང་པོ་དེ་མ་འོངས་པ
ན་སྣང་རའི་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་ པར་ལུང་ བསྟན་པའི་ ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བཞད་
པ་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐུགས་སྲས་གྲོལ་སྡེ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་
20 དེ་མ་འོངས་པ་ཁྲི་ཁའི་ཕྱོགས་ སུ་སྐུ་འཁྲུངས་ པར་ལུང་བསྟན་པ་ བཞིན་གནས་
དེར་སྐུ་ བལྟམས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་ རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ བོད་དབུས་སུ་

ཕེབས་དེ་བཀའ་བོད་ཆེན་པོ་ལྷུ་ ལ་ཐུགས་གཉེར་མཐར་ ཕྱིན་ནས་ དགུང་ལོ་ཉེར་
ལྔའི་ཐོག་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་སྲས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས། བླ་བྲང་ཆེན་
པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གསར་དུ་འདེབས་པ་དང་ཆོས་འཆད་ཉན་དར་བར་བྱེད་པའི་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་རྡོ་རྗེས་ཐལ་བར་བརླག 5
པར་མཛད། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྗེས་
སུ་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་བར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་
བསྐྱངས། ལྷག་པར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེའི་མཆོག་སྤྲུལ་རང་ཅག་
རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་གཅིག་པུ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་
སྟེ་གདན་ས་ ཆེན་པོར་གདན་ འདྲེན་ཞུས་ ནས་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲིར་མངའ་ 10
གསོལ་ཏེ་རྣམ་དཀར་ མཛད་ འཕྲིན་གྱི་རྒྱལ་ མཚན་སྲིད་རྩེར་ བསྒྲེང་བའི་བདག
རྐྱེན་བླ་ན་མེད་པ་མཛད། ཚེམས་བཞི་བཅུ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ། ཤིན་ཏུ་སྲ་བའི་རྡོ་ལ་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིངས་བཞག་པའི་རྗེ་གསལ་
བར་བྱུང་བའི་ནུས་མཐུ་སྟོན་པ་སོགས་ ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
ཅིང་། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་གཡབ་ཐོབ་ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ 15
གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ཡང་གྲགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་
འདི་ཉིད་ནི་སྟོད་སོག་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་བླ་བྲང་
ཆེན་པོར་གདན་དྲངས། སྐྱབས་མགོན་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་ཙོད་པན
དུ་བཞེས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། གཞུང་བཀའ་པོད་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཉེར་ལེགས་
པར་མཛད། སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ་ 20
རྩའི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ

བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་བཞེས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་དང་།
ནོར་ཚང་གསེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལས་ཀྱང་ དབང་དང་རྗེས་ གནང་ལུང་དང་
ཁྲིད་སོགས་ བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན་ པས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་
བཟང་ལེགས་པར་ གང་སྟེ་ གདུལ་བྱ་ རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ དགའ་སྟོན་འགྱེད་པར་
5 མཛད། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་ཨ་ཧྲུ་ནོར་ཆེན་གྱི་པའི་ལེས་གདན་
འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ འདིའི་གདུལ་བྱ་ མཐའ་དག་ འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་
ཕེབས་དེ་ཤོག་དེར་ དཔལ་དུས་ ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ དབང་ཆེན་ ཟབ་མོ་བསྐྱལ་ཞིང་
དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཡང་གསར་བཙུགས་མཛད། ཐུ་མེད་ཤོག་འདིར་ཡང་ལན་
མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་ ཕེབས་དེ་ཡིད་འོང་བདེ་བའི་ལྷ་ ཁང་གི་དགོན་ཆེན་དུ་
10 ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་ པའི་གདུལ་བྱ་ཁྲི་ ཕྲག་བརྒྱལ་ བ་རྣམས་ ལ་དཔལ་
དུས་ཀྱི་ འཁོར་ལོའི་དབང་ ཆེན་ལེགས་ པར་ གནང་། ཡང་ནོ་ལོན་བློ་ལག་གི་
དགོན་པར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མང་པོ་དག་གིས་ཞུས་ པ་ལྟར་དུས་འཁོར་གྱི་
དབང་ཆེན་བསྐྱལ་ཞིང་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཡང་བཙུགས་ པས་མཆོད་ཤོག་འདི་
དང་། མོང་གོལ་ཅིན་དང་། ཧར་ཆེན་དང་། ནཱུས་མན་སོགས་ཀྱི་ཚོ་ཆེན་པོ་
15 མང་པོའི་དཔོན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་གདུལ་བྱ་བགྲང་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་
ཀྱི་བདུད་ རྩིས་ཚིམ་པར་ བྱས་དེ་མངོན་ མཐོ་ངེས་ ལེགས་ཀྱི་ལམ་ བཟང་པོ་ལ་
བཀོད། རྗེ་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་མཐའ་དག་འཇམ་མགོན་བླ་
མ་དང་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། འཇམ་
དབྱངས་ཀུན་ གཟིགས་ཀྱི་ དག་པའི་ཞིང་ མཆོག་དེར་འདྲེན་ པའི་ཆེད་དུ་བཟངས་
20 གསེར་ལས་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། གཡས་
གཡོན་དུ་མཉམ་མེད་ཐུབ་དབང་དང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་གསེར་

སྐུ་ཆེ་བ་དང་། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་གསེར་སྐུ་རྣམས་གཟི་
དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་བཞེངས་ཏེ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བསྐྲུབས་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེང་ཡང་བསྟན་
འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དུ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་རྣམ་དཀར་མཛད་འཕྲིན་དབྱར་
མཚོ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་བཞིན་ནོ། །ཡང་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ 5
ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་སྲས་དམ་པ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་མཚན་སྙྲོགས་མཁན་
ཆེན་གྱི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་
ཉེར་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་དེ། རྗེ་དེ་ཉིད་སྐུ་ཚེ་ཆུང་དུས་ནས་བླ་བྲང་
ཆེན་མོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་བྱོན་ནས། སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞད་
པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་ 10
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལེགས་པར་བཞེས། དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དུ་མ་ལས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐུགས་
རྒྱུད་ལེགས་པར་གདམས་པར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་དེའི་སྐུ་གོང་མའི་སློབ་མ་དང་
ཡོན་བདག་གི་གཙོ་བོ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་པུ་རིན་ཁྲུང་གིས་གདན་
འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་ཤོག་དེས་མཚོན་ཉེར་གྱི་ཡུལ་གུ་མང་པོར་ 15
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ངང་ནས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་བླ་ནས་བླར་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བར་མཛད་
བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྨོས་པའི་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་ཡོན་དན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་མངོན་པར་རོལ་པ། གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པའི་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ 20
མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ།

མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གིས་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་
བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ བཟང་པོ་ལ་ འགོད་པའི་ མཛད་འཕྲིན་ ཕུན་སུམ་ ཚོགས་པ་
མངའ་བ། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་ཁུར་གྱི་ལྟེ་བར་གྱུར་ པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་ པ་དེ་དང་དེ་ རྣམས་ཀྱིས་ནི།
5 རང་དོན་རྐྱེད་ བཀུར་དོན་གཉེར་ སོགས་ཀྱི་དྲི་མས་ ཅུང་ཟད་ ཀྱང་མ་ གོས་པར་
མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་ པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་ བའི་ཐུགས་སྨོན་
བཟང་པོ་དང་རང་དང་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་ལུས་ཅན་གྱི་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱ་རྣམས་
སྨིན་གྲོལ་ གྱི་ལམ་ བཟང་པོ་ལ་ འགོད་ པའི་ ཆེད་དུ་བྱོན་པར་ མཛད་ པ་དེ་ནི་ངོ་
མཚར་བས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་བཟང་པོ་ལགས་ཏེ། སྤྲུལ་
10 སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ལས།

ས་ལ་གནས་པའི་འཛམ་དཔལ་ཞིང་། བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་ནས་དགེ་སློང་གི།
རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པ་དུ་མ་ཡང་། ལུས་ཅན་མང་པོའི་དོན་ཕྱིར་དུ།
ཕྱོགས་དེར་བསོད་སྙོམས་རྒྱུ་ཞིང་ལྷགས།

ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །པོག་ད་ཨེ་ཆི་གེ་བླ་མའི་གེ་གེན་གྱི་དངོས་སློབ་ཆ་
15 གན་དྷ་ཡན་ཆི་ཞེས་བྱ་བ་མོང་གོལ་ཅིན་ཤོག་གི་རི་ཁྲོད་མི་འདྲ་ བ་ གསུམ་དུ་ལོ་
བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པས་རྟོགས་ པ་མཆོག་
བརྙེས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་ མོང་གོལ་ཅིན་ཤོག་ཏུ་ དགོན་པ་བཏབ་
ལ་དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ རིན་པོ་ཆེས་ མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ དང་སྔགས་ པ་གྲྭ་ཚང་ གཉིས་
བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད། དགོན་པ་འདིར་
20 རྒྱལ་དབང་ རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་ རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྟེན་དངོས་སུ་ བཞུགས་ཡོད་པ་
དང་། རྗེ་བླ་མ་དེའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་

ཀྱིས་རིང་སང་ཡང་བླ་ནས་བླར་འཕེལ་བའི་སྟེང་དུ་སྨན་པ་གྲྭ་ཚང་ཡང་བཙུགས་
དེ་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་ ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཐུགས་སྲས་དམ་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཞབས་དྲུང་བླ་མ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོས་
ཀུང་མོང་གོལ་ཅིན་དུ་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ དང་སྔགས་ པ་གྲྭ་
ཚང་གཉིས་ བཙུགས་དེ་བསྟན་པ་ རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ པའི་འཕྲིན་ ལས་རྒྱ་ 5
ཆེར་མཛད། ཧེ་རེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་བྱོན་དེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་
བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །ཡང་མོང་གོལ་ཅིན་གྱི་ཤོག་གི་ཆར་གཏོགས་ཐང་ཀྭོད་
ཏལ་ཏའི་ཡུལ་ དུ་བསྟན་ པའི་ གསལ་བྱེད་ ཛེ་ན་པོ་མི་ཏྲི་ཧྭ་ཐོག་ཐྭོས་ དགོན་ པ་
བཏབ་ནས་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་དེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་དོ། །གཞན་
ཡང་ཆེན་པོ་ཏོར་གྱི་ཡུལ་ཧུན་གར་ཨུ་གེ་ལུད་ཀྱི་ས་ཆར་ སྐུ་འཁྲུངས་པའི་སྐྱེས་ 10
མཆོག་མེར་གེན་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་མཚན་ཅན་གྱི་དམ་པ་དེ་ནི། ཆུང་དུས་
ནས་རབ་འབྱམས་པ་ཧྭ་ཐོག་ཐྭའི་དྲུང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་མནོས་ཤིང་
བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་ནས་བོད་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་
འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་དེ་ཐུགས་གཉེར་མཛད་དེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་
ཆོས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་སླེབ་བ་ན། རང་ཉིད་ཆོས་ཤེས་པའི་རློམ་སེམས་ཀྱི་ 15
ང་རྒྱལ་ཤུགས་དྲག་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ན་རང་གིས་ང་རྒྱལ་དེ་མཁྱེན་ཏེ། བདག་
རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ནས་ སློབ་གཉེར་བྱ་ བསམ་པ་
ཡིན་པ་ལ། ང་ཆོས་ཕྲན་ཕྲན་ཤེས་པ་དེ་སྐར་ཡང་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་
བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདྲ། དབེན་པ་ཅིག་ཏུ་སོང་ནས་རྒྱུད་འདུལ་བར་བྱས་ནས་འོང་
ངོ་སྙམ་དུ་དགོངས་དེ། དགེ་འཕེལ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་འགྲམ་གྱི་ཁང་པ་ཞིག་ཏུ་བྱོན་ 20
ནས། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བཞིན་ཡོད་པ་པ

ལས། ཉིན་གཅིག་གསོལ་ཇ་སྐོལ་བའི་མེ་གཏོང་བཞིན་བཞུགས་པའི་ཚེ། སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དོན་དྲན་བཞིན་པའི་ སྐུར་གློ་བུར་ དུ་སྟོང་ པ་ཉིད་མངོན་ སུམ་དུ
རྟོགས་དེ་ཉེ་ལོགས་ཀྱི་ཁང་པ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་
དམིགས་ལམ་དུ་མི་སྣང་བར་ཐམས་ཅད་སྟོང་སང་དུ་གྱུར་མ་ཐག ། མེར་གེན་
5 བླ་མ་ཐུགས་སྐྲག་སྟེ་འཁྱུང་མོ་ཉག་དུ་གྱུར་ནས་ ལངས་དེ་འགྲོ་ཉོམ་པ་བྱུང་ཡང་།
མིག་ལམ་དུ་གཟུགས་མི་སྣང་ཞིང་ ཐགས་ཕྱོགས་མེད་པ་ཕར་ ཐལ་ཚུར་ཐལ་དུ
འཁྱོན་བཞིན་པ་ ལ་རི་རྩེ་མཐོ་ས་ངོས་ནས་ཕྱུགས་རྫི་རྒད་པོ་ ཅིག་གིས་དེའི་ཐད་
ནས་དུ་བ་འཕྱུལ་བ་མཐོང་སྟེ་བལྟས་པ་ན། གྭ་པ་ཅིག་ཁང་ལོགས་ཀྱི་རྩིག་པ་
ལ་མི་ཕྱོགས་པར་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་འོངས་མཛད་པ་ན། རྒད་པོ་དེ་སེམས་ཉིར་
10 གྱུར་ནས་སྒོ་མེད་པར་ཁང་པའི་རྩིག་པ་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ཉམས་དགའ་
ཞིང་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ །འདི་མཐོང་བའི་ཐབས་བྱེད་སྐམ་ནས་བའི་འོ་མ་ཁྱེར་
ནས་སོང་སྟེ། བདག་འོ་མ་འབུལ་བར་ཡོང་པ་ཞིག་ལགས། ཅེས་སྐད་ཆེན་
པོས་བོས་དེ་ཞུས་པ་ནས་གློ་བུར་དུ་གཟིགས་དེ། སྒོ་ཕྱེ་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་ཏུ
བཙུག ། འོ་མ་དེས་ཇ་བསྲུས་ནས་བཞེས་དེ། རྒད་པོ་དེ་ལ་ཡང་གནང་བས་
15 ཇ་འཐུང་སྟེ་གུས་པར་ བྱས་ནས་ དགེ་སློང་མཐོང་བ་ ལ་དགའ་ ཞིང་ཕྱིར་ཕྱིན་དེ།
ཉེ་འགྲམ་གྱི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་འདི་ཁང་པའི་རྩིག་པ་ལ་ཐོགས་མེད་
དུ་འགྲོ་འོངས་མཛད་ཀྱིན་འདུག་གོ་ཅེས་སྒྲོགས་པ་ན། ཉེ་སྐོར་གྱི་རི་ཁྲོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐུར་མ་ཤེས་ པ་ལ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ ནས་རྟོག་འཇུག་བྱས་ ནས་ཤེས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མེར་གེན་བླ་མ་དེས། སྒོ་མང་དཔོན་སློབ་ཇོར་སྨིན་གྲོལ་ཆོས་
20 ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་དེ་བདག་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རྟགས་ཤིག་བྱུང་། བདག་
ཆད་མཐར་ལྷུངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་བདག་དུས་ནམ་ཡང་དགྱུལ་

བ་ནས་སྔོན་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བ་འདུག་པས་སྦ་གསང་མེད་པར་བསླབ་སྟོན་གནང་
བ་མཁྱེན་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ཧོར་སློན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། ངས་སྟོང་ཉིད་
མ་རྟོགས་པས་ཤེས་རྒྱུ་མི་འདུག །འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་
ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་པ་འདྲ་ཞིག །སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་
སྐྱོན་ཅན་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བསམ་གྱི་འདུག །ད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཆོས་ངེད་ཀྱིས་གཙོད་མ་ 5
ནུས་པས། བླ་མ་སྲུང་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག
པའི་བླ་མ་ཡིན་སྐད་འདུག་པས་བླ་མ་དེའི་དྲུང་དུ་སོང་། བཞོན་པ་དང་ལམ་ཆས་
སོགས་ངེད་ཀྱིས་སྟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང་ནས། བཞོན་པ་དང་ལམ་
བརྒྱགས་སོགས་གཏད་ནས་བཏང་སྟེ། མེར་གེན་བླ་མས་སྲུང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་
དྲུང་དུ་བྱོན་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་གྲྭ་མང་པོ་ལ་ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སླེབ 10
སྟེ་བ་ཤུམས་པའི་སླེ་ངག་གི་རྣམ་པས་བདག་ལ་ཉམས་དགའ་བ་འདི་འདྲ་ཞིག
བྱུང་། ཞེས་སྨྲར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཞུས་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་འཛུམ་པ་ཞིག
མཛད་དེ། སྐུ་ཞོགས་ནས་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་བཞེས་ནས་གནང་སྟེ། དད་ལྷ་ཆོས་
འཆད་ཀྱིན་འདུག་པས་དཔེ་ཆ་འདི་བལྟ་ཞིང་ཇ་འཐུངས་ལ། ངས་ཆོས་བཤད་
གྲུབ་མ་ཐག་ཤོག་ཅིག་གསུངས་ནས། གསོལ་དཔོན་ལ་གྲྭ་པ་འདི་ལ་ཇ་སོགས་ 15
ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་གནང་། གནང་བའི་དཔེ་ཆ་དེ་ལྷ་ཁྲིད་
ཡིན་འདུག་པས་ལན་གཅིག་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོད་ནས་
ཐུགས་བདེ་འཁོལ་གྱིས་སོང་། དེ་ནས་སྲུང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་མེར་གེན་བླ་མས་
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཁྱེན་ནས། ད་བདག་ལ་དཔེ་ཆ་འདི་ལས་
ལྷག་པ་ལབ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ནས་ཐུགས་ཆེར་དགྱེས་དེ། དེའི་རྗེས་ 20
སུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་གནང་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྒྱུ་

མཚན་གྱིས། སྨང་རྒྱུད་ཡབ་སྲས་ལྷ་ཞེས་གངས་ཅན་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་
གཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་ཆོས་གསན། ཁོང་གིས་བཞུགས་པའི་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁང་
པ་དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེར་གནང་བས་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་ཁང་
5 པ་དེ་སླར་བཟོ་བཅོས་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་སྒོ་འདི་བླ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོས་
པའི་སོག་གུར་གྱི་སྒོ་ཡིན་པར་འདུག་པས་དགོས་པ་ལ་ཞོགས་པ་ཞིག་ཡིན
གསུངས་ནས་རང་སོར་བཞག་སྟེ། ཁང་པ་དེར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ནས་སྒྲུབ་
པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བར་མཛད་ཅིང་། ངའི་བླ་མ་བཞུགས་པའི་བྱིན་
རླབས་ཅན་གྱི་གནས་ཡིན་དགོངས་ནས། དབུ་མ། རྣམ་འགྲེལ། གྲུབ་མཐའི་
10 རྣམ་གཞག་སོགས་མཛད་ནས། ཁང་པ་དེ་ལ་མཁའ་སྤྱོད་གུར་ཁང་ཞེས་མིང་
འདོགས་མཛད་དོ། །མེར་གེན་བླ་མའི་སྐུ་ཞབས་སྐུ་ན་མཐོན་པོར་ཕེབས་པའི་
ཚེ། གྲྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཕྲེང་གི་གྲངས་འདྲེན་མཐོང་ནས། འདི་གང་ཞལ་
འདོན་དུ་མཛད་པའི་གྲངས་འཛིན་ཡིན་ལགས། ཅེས་ཞུས་པས། ང་ལ་ཁ་དོན་
མང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་དེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་གྲངས་
15 འཛིན་ཡིན་པས་མ་འཚོལ་བ་གྱིས་ཞེས་བཀའ་གནང་། དེ་ནི། བླ་མ་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཆིའོ། ཞེས་པའི་གྲངས་འཛིན་ཡིན་འདུག་པས། སྐུ་ཚེ་ནམ་རྫོགས་ཀྱི་
བར་ལ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མཛད་པའི་རྟགས་དེ་ཡིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་ཧྟན་གར་ཤུ་གེ་ལུད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་དངོས་སློབ། ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་
20 ལ་མངོན་པར་རོལ་པས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་
སྒོ་མང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིར་བཞུགས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་བློ་བཟང་ཕུན་

ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཡང་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་ཧར་ཆེན་རྡ
སེཧྣི་དུ་ལྷུང་གི་སྲས་བཞི་པ་དེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགོན
ལུང་དུ་ཕེབས་ཏེ། སྟུའི་བཀའ་སྐུ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཞེས
དེ་རིགས་ལམ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དུ་མ་མནོས། དེ་ནས
བོད་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་སྔོ་མང་གི་ཆོས་ གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་བཀའ་ པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ
ཐུགས་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་ལྷ་རམས་ པའི་མཚན་ བརྟགས་ གནང་། རྒྱལ
དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ ཞབས་ལ་ བསྟེན་ནས
ཟབ་པ་དང་ རྒྱ་ཆེ་ བའི་ཆོས་ཀྱི་ བདུད་རྩིས་ ཐུགས་ཀྱི་བུམ་ བཟང་ ལེགས་པར
གདམས། བཀྲ་ཤིས་སྔོ་མང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་རྣམ་པར་བཀོད་དེ
འཆད་ཉན་ཡར་ལྡན་དུ་མཛད་ཅིང་། འདུས་ཚོགས་མང་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ
རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྟུགས་ ལུང་བསྐུལ་ པ་སོགས
ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད་པ། བདག
གི་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་ བདག་བླ་མ་རྗེ་ མཐུ་སྟོབས་ཉི་མའི་ཞལ་སྔ
ནས་དེ་སྔོ་མང་བླ་བྲང་རྣམ་ པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་ རང་གི་ ཡུལ་དུ་ཕྱག་ ཕེབས་ཏེ
མདོ་རྒྱུད་ལམ་རིམ་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་ ལ་སོགས་ པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ
ཕབ་ནས་ ཐར་འདོད་སྐལ་ ལྡན་ གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དེད་ དཔོན་དང་ བསྟན་པ
རིན་པོ་ཆེ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །གཞན་ཡང་སྔོ་མང་གི
ཆོས་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་པ་ཕྲོར་གོད་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། ཕྲོར
གོད་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་སྐལ་ གྲགས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ མང་པོ་བྱུང་སྟེ
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཆེད་དུ་སྣང་སྟེ་བློའི་རབ་ལས་འགོངས
པས་འཕྲིར་མ་སྤྲོབས་སོ། །ཡང་ཡོངས་རྫོགས་ བསྟན་པའི་ མངའ་ བདག

མཁས་པའི་ མཆོག་གྱུར་ ཏལ་ཏ་ ཕྱུག་རྫོར་ མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ ཕྱོགས་འདིར་
གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་ བཟུང་བའི་ཕྱིར་ ཏུ་རེའི་ཤོག་ཏུ་བྱོན་ནས་ཕྱོགས་ ཕྱོགས་ནས་
འདུས་པའི་བླ་ཆེན་དཔོན་ཆེན་གཙོས་བྱས་པའི་སྐལ་ལྡན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རྣམས་
ལམ་རིམ་དང་སྨན་ དང་རྩིས་དང་ སྙན་ངག་ སོགས་ཀྱི་ བསྒྱུར་དང་ འཛུབ་ཁྲིད་
5 དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་དབང་དང་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་དམར་
པོ་གནང་སྟེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །ཨུ་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་
བསྟན་པའི་ རྩ་ལག་ དམ་པར་ གྱུར་པ་ དགེ་བཤེས་བླ་ མ་ངག་ དབང་བློ་བཟང་
མཚན་ཅན་གྱིས་རང་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མ་ཟད། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་
པོ་ཆེའི་ཐུགས་སྲས་མཁས་གྲུབ་དམ་ པ་ཀླུང་སྐྱ་ ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དར་
10 རྒྱས་མཚན་ ཅན་སྤྱན་ དྲངས་ཏེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ གྱི་སྒོ་ནས་ ཤོག་དེ་ དང་ཤོག
གཞན་དག་ཏུ་ཡང་ བསྟན་པ་རིན་ པོ་ཆེ་སྤེལ་བར་ མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་
འཁོར་གྱི་ཆོར་ ཡུལ་འདིར་ འཛམ་ མགོན་བླ་མའི་བསྟན་ པའི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འཁྲིད་ལས་རྒྱ་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་སྐྱེས་ཆེན་
དམ་པ་དུ་མ་བྱོན་ནོ། །དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན་ལྷུང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་
15 མཁྱེན་པ་ངག་ དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ ལྡན་དང་ཀུན་ མཁྱེན་འཇམ་ དབྱངས་བཞད་
པའི་རྡོ་རྗེ་ གཉིས་ ཀའི་ དངོས་སློབ་ཨ་ཅི་ཐུ་ ཆེན་སྨོན་ལམ་ བླ་མ་ རིན་པོ་ཆེ་ བསྟན་
འཛིན་གྲགས་ པའི་ཞལ་ སྔ་ནས་ ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་ བ་སྔ་ ཕྱི་དག་ གིས་ལམ་ རིམ་གྱིས་
འཆད་ཉན་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད། ཏར་ཆེན་ཤོག་ཏུ་བདག་གི་བླ་མ་ཁྲབ་
བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ ཆེན་པོ་ལྷ་རམས་ པ་བཀྲ་ཤིས་ དར་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ སྔ་ནས་དེ་
20 ཉིད་ནི་མཐོན་པོའི་རིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆེ་ཆུང་དུས་ནས་ཐུ་མེད་མཆོད་
རྟེན་གསུམ་གྱི་དགོན་པར་བྱོན་དེ་ནས་མན་ཡོ་ག་ཙྪ་རི་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་

ནས་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་གསན་པས་མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། དེ་ནས་བོད་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འཛམ་མགོན་བླ་མའི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་རིགས་ཀྱི་ཚོད་པན་དུ་བཞེས་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་ཀྱང་གནང་། རྗེ་དེ་ཉིད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་ཆེན་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། གཞན་ཡང་རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་དང་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་མ་དུ་མ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཟང་ལེགས་པར་མནོས་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་པོར་ཁན་གྭོ་དང་། དྭ་ལའི་དགོན་ཆེན་གཉིས་བདབ་སྟེ་ལམ་རིམ་གྲྭ་ཚང་བཙུགས་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ། ཧར་ཆེན་དང་། ཨའུ་ཧན་དང་། ཐུ་མེད་ཀྱི་ཤོག་སོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་སོགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བར་མཛད། སྐུ་གཤེགས་ཏེ་གྲུ་པའི་གནས་མཆོག་གྲུ་འཛིན་ཞིང་དུ་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རིང་བར་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དུ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་བཞིན་དུ་བཞུགས་སོ། །བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་པའི་གུ་ཤྲཱི་ཆོས་རྗེ་སོགས་ཐུ་མེད་མོང་གོལ་ཅན་ཧར་ཆེན་དང་ནྭུས་མན་སོགས་སུ་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་ལམ་རིམ་གྱི་འཆད་ཉན་སྤེལ་བར་མཛད། མོང་གོལ་ཅན་གྱི་ཤོག་ཏུ་མཁས་པ་གྲྭང་གན་གྱི་དཀའ་བཅུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་འཆད་ཉན་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཐུ་མེད་ཤོག་འདིར་བླ་མ་ལོ་ཙཱ་བ་པཎྜི་དང་ནས་མན་ཡོ་ག། ཛཱ་རི་བླ་མའི་སློབ་མ་ཧི་ལ་གན་ཐའི་བློ་བཟང་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་སོགས་ལམ་རིམ་འཆད་མཁན་གྱི་མཁས་པ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་ངོ་། །ལྷག་

པར་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག།
མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གདུང་འཚབ་དམ་པ། ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོ་ཡོ་ག་ཙནྡྲ་རི་བླ་མ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་བླ་མ་དེ་ནི་
5 ཤོག་འདིའི་སྣང་ཚོད་ཞེས་པའི་ས་ཆར་ཨབ་དྲ་ལའི་ཞེས་པ་དང་། ཡུམ་ཁྱོར་
གྲོ་མལ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་པོ་དང་བཅས་རབ་
བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་བྱུང་ཞེས་པ་ས་འབྲུག་གི་ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་
ལོ་ཆུང་དུས་ནས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་བདག་གིར་བཞེས། དགུང་ལོ་
དྲུག་པའི་ཚེ་རིལ་ཀན་ཐའི་དགོན་པར་ཕེབས་ཏེ་ཡིག་གློག་དང་སྐྱབས་འགྲོ་སྨོན་
10 འདྲེན་ཁྲིམས་གསོལ་སློབ་ཤེར་སོགས་ཚོགས་མེད་དུ་ཐུགས་འཛིན་གནང་། དེ་
ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་ཚེ་དྲ་ཡན་ཆི་ག་ཤྲི་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་པའི་བླ་མ་བཟང་པོ་
ཞིག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཏུ་གསོལ། བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
དྲུང་དུ་བླ་མ་མཆོད་པ་དང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་ཀུན་རིག་གི་ཆོ་ག་སོགས་
འདོན་ཆའི་རིགས་མང་པོ་ཐུགས་འཛིན་གནང་། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་མི་མང་
15 པོ་དག་གིས་ས་ལྷ་བཅུ་བདུན་བཅུ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀ་མང་པོ་སོ་སོར་བརྗོད་
ནས་འདི་དག་གི་སྡོམས་གྲངས་སྨོས་ཤིག་ཟེར་ན། དེ་དག་གི་བརྗོད་མ་ཐག་
ཐུགས་བསམ་མནོ་བཏང་བ་གང་ཡང་མ་མཛད་པར་གྲངས་འདི་ཙམ་བྱུང་ཞེས་
གསུང་བ་དེ་དག་གིས་ཞིབ་ཏུ་རྩིས་ན་ལྷག་ཆད་གང་ཡང་མེད་པར་བྱུང་ལ། བླ་
མ་དེའི་གྲྭ་པ་དང་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་ཡོད་གིན་འདུག་པ་ལ།
20 འགའ་ཞིག་གིས་དེ་རིང་འགྲུལ་པ་ཅི་འདྲ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་དེ་དག
གི་མིང་ཚིབས་དང་བཅས་གསུང་བ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་མེད་དུ་བྱུང་བས་ཀུན་གྱིས་

ལ་མཚན་པའི་ཚད་དུ་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་སྔོན་དྲང་སྲོང་སྣང་བ
ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཤིང་ནྱ་གྲོ་དའི་རྒྱལ་པོའི་འདབ་མའི་གྲངས་མངོན
ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་ཞག་བདུན་གྱི་བར་རྗེས་དེ་རྟོགས་སོ། །
དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྔོན་བྲམ་ཟེ་སྤོ་བསངས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར
པ་དེ་ཤིང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་དྲང་སྲོང་སྣང་བས་ཤིང་དེའི་འདབ་མའི་གྲངས 5
འདྲི་བ་དང་དེ་མ་ཐག་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྨྲས་པའི་ཚུལ་དང་ཤིན་དུ་མཐུན་ནོ། །
ཀུ་ཤྲི་བླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་དང་། ལྷུང་སྲུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན
པས་མཛད་པའི་ལམ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སོགས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྟེང་ནས
བཤད་ཁྲིད་ཐོབ་པས་ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དགུང
ལོ་བཅུ་གཞི་པའི་སྟེང་རང་གི་གྲོགས་ཁ་ཤས་བཅས་ཨུ་ཅི་མུ་ཆེན་ཏ་ལ་གའི་སྲུ 10
མི་ཞེས་གྲགས་པའི་རིན་ཆེན་མཆོག་གྲུབ་གླིང་དེར་ཕྱག་ཕེབས་དེ་མཚན་ཉིད་གྲྭ
ཚང་ལ་ཞུགས་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་འབྱེད་བསྡུས་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པས་མ
འགྲང་བར་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ལམ་རིམ་བློ
སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་བསྒྱུར་དང་བཤད་ཁྲིད་ལ་སྦྱངས་པས་གོ་བ་ཆེས་ཤིན་དུ་འཕེལ
ཞིང་། དེ་དག་ཐོས་ལོ་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་བརྩོན་པ་དྲག་པོས་དམིགས་རྣམ 15
ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་འཆི་བ་མི་རྟག་པས་སྣ་དྲངས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག
བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེར་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས
ཙོ་ནི་དྲཱ་ཡན་ཆི་བླ་མའི་དྲུང་དུ་མདོ་ཐར་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷུང་སྐྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ངག
དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་པའི་གསུང་འབུམ་སོགས་ལུང་དང་དབང་ཁ་ཤས
མནོས་སོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་བོད་དབུས་སུ་ཕེབས་དེ་ཆོས་སྡེ 20
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ལ་ཞུགས་དེ་མཁན་པོ་སངས

ཀྲུས་འོད་ཟེར་དགེ་ཀཧ་དུ་བསྟེན། སློ་མང་བླ་མ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རིན
པོ་ཆེར་རྟིས་བཞག་གསན་ནས་བློ་རྟགས་དོན་བདུན་ཅུ་པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྣམས་
ལ་ཐུགས་གཉེར་གནང་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་གོ་བ་རྒྱས། དེ་དག་སྐབས་སུ་ལྡོ
གོས་གདམས་གསུམ་ཀླུང་ལ་བསྐུར་ཞིང་སུ་གང་ལ་ཡང་འགྲོགས་དྲིས་མ་མཛད་
5 པར་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་མཛད། གཞན
གྱིས་ཅི་ཙམ་ བརྐྱས་སློད་བྱས་ཀྱང་ ས་དོ་ལ་ བརྐྱས་ འཕྲུ་བྱེད་པ་དང་ འདྲ་བར་
རྣམ་རྟོག་དང་ལན་གང་ཡང་མ་མཛད་པས། གཞུག་ཏུ་ཀུན་གྱིས་འདི་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྨྲས་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཚན་ཐོགས་ཤིང་།
ཕལ་ཆེ་བས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་འཕྲིང་བ་སྤྲེལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྐབས་
10 ཤིག་བ་ཤེས་གཉེན་དམ་པ་བཙང་བ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་
དབྱངས་ཅན་མ་ དཀར་མོའི་རྗེས་གནང་ གསན་དེ་བསྒྲུབ་པས་ གསུང་རབ་མཐའ་
དག་ལ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་གཏེར་རྫོལ་པའི་ཚུལ་མཛད། བླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་གསང་བ་
འདུས་པ་དང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆེན་སོགས་ བཀའ་ཆོས་དུ་མ་གསན།
ཕར་ཕྱིན་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་པའི་སྐབས་སུའང་ ནམ་བཤད་ དགོངས་པ་རབ་
15 གསལ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་
པོ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་གནང་བས་སྒྲོ་འདོགས་
ལེགས་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་འདུ་འཛིན་དབེན་པའི་གནས་སུ་
ཐོས་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བར་ བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་ པར་དགོངས་ཏེ་
ཕེབས་གྲབ་མཛད་པར། གྲོགས་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆོར་དེ་ཁྲིད་ལ་སློབ་གཉེར་
20 ཡགས་པོ་ཡོད་གིན་འདུག་ཅིང་། ན་ཆོད་ཀྱང་ཆུང་བས་ད་དུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་
དགོས་ཞེས་ བཀག་ ནས་ ཟླ་བ་ཁ་ ཤས་སོང་བ་དང་། གློ་བུར་དུ་སྙུན་གཉིས་

སྙུང་ཟུག་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཅིས་ཀྱང་མ་ཕན་པ་ལ། ~ པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་གསུང་བརྟག་ཞུས་པའི་འཕྲོར་ ~ རྣལ་འཕྲུལ་དུ་རི་ཁྲོད་ལ་སོང་ནས་སྐྱབས་
འགྲོ་བགྲིས་དང་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཕེབས་བྱུང་བས། རང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་གྲུབ་
སྟེ་ས་གླང་གི་ས་ག་ཟླ་བར་བྲག་རིའི་རི་ཁྲོད་དུ་བྱོན་ནས། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
ཉི་མ་ཐང་ཟླ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཞབས་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་ 5
དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགྱེས་བཞིན་དུ་སྐྱབས་ཁྲིད་གནང་བ་
ལྟར་ཉིན་ཁ་ཤས་བསྐྱངས་པས་ སྤྱན་གཉིས་ལེགས་ པར་དྭངས་ པས་རྗེ་བླ་མ་དེ་
གཉིས་ལ་ཡིད་ཆེས་ལྷག་པར་འཁྲུངས། རྗེ་བླ་མ་དེ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་
བཞེས་པས་མཚན་ལ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཅེས་གནང་། འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་
ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། སྐྱབས་འགྲོ 10
དང་། བརྐྱངས་ཕྱག་དང་། མཎྜལ་ཕུལ་བ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་འབུམ་ཕྲག་སོང་
བའི་བསགས་ སྦྱངས་ དང་ སྦྲགས་ ནས་ལམ་ རིམ་ ཆེ་ཆུང་ ལ་བསམ་ བསྒོམ་
གནང་། རྗེ་བླ་མ་དེ་ལ་ཉི་མ་བཅུའི་རིང་ལ་བདེ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་ཞུས་ཏེ་ཟླ་བ
དྲུག་བསྐྱངས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། ལྷག་མཐོང་གི་
སྐབས་སུ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ ལྟ་བའི་དཔྱད་ པ་གནང་ 15
བས་ཐུགས་ ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ པའི་སྣང་ བ་བྱུང་སྟེ་དབུ་ མའི་ལྟ་བ་ བརྙེས་པའི་ཚུལ་
བསྟན། དེ་ནས་ཀྱང་ལམ་ཁྲིད་གཙོ་བོར་བསྐྱངས་བཞིན་དུ་སྐབས་སྐབས་སུ་རྗེ་
བླ་མ་དེའི་བཀའ་ཆོས་གནང་བ་རྣམས་ལ་ཆག་མེད་དུ་བྱོན་ནས་གསན་པའི་རིམ་
པ་ཡང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་། དབུ་མའི་
རིགས་ཚོགས་དྲུག་སོགས་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། 20
པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་

ལྡན་དང་། རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་ལུང་
གི་རིམ་པ་དུ་མ་དང་། བླ་མཆོད་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་
པ་དུ་མ་གསན། གང་དང་གང་གསན་པ་དེ་དང་དེའི་ཐུག་དཔེ་གཡར་དེ་ལེགས་
པར་བསླབ་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་སྔགས་ལམ་རིམ་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་།
5 འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ གནས་ རྣམས་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་ཏེ་
རབ་འབྱམས་ བཀའ་ དང་ དགོངས་ འགྲེལ་ གྱི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ ལུགས་
གསུང་རབ་མཐའ་དག་གདམས་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་ཉམས་རྟོགས་ཡར་ངོའི་
ཟླ་ལྟར་འཕེལ་བར་མཛད། གཞན་ཡང་སྒོ་མང་བླ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་དགེ་འདུན་
བདེ་ཆེན་ལས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་། དཔའ་གཅིག་གི་དབང་།
10 དགོན་གསར་དགེ་བཤེས་སྐལ་གྲགས་ལས་གསང་འདུས་དང་། བདེ་མཆོག་ལཱུ་
ཨི་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་རྣམས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ལེགས་
པར་གསན་ཏེ། དེ་དག་རང་རང་གི་བསྙེན་པ་དིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཁ་
སྐོང་བཅས་ཚང་ལྡན་མཛད། ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་ བྱེད་ཀྱི་བསྙེན་པ་ཟླ་བ་
དྲུག་བསྐྱལ་བར་མཛད་པས་ ལྟས་དང་མཚན་མ་ ཡ་མཚན་མ་ མང་པོ་བྱུང་ཞིང་།
15 དེའི་ཚེ་ཉི་ ཐང་བླ་ མ་རིན་ པོ་ཆེའི་ ཞལ་ནས་ རྣལ་འབྱོར་ པ་འདི་ནི་ བསྐྱེད་རིམ་
རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚོད་དུ་འདུག་གསུང་། ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ནཱ་
རོ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་དབང་བཞིའི་བྱིན་ རླབས་དང་ ཁྲིད་ཞུས་ནས་ བསྙེན་པ་ཚད་
དུ་འཁྱོལ་བས་ ཞོག་ཁ་ ཞིག་སྔ་སེ་ གཉིད་ཀྱི་འོད་ གསལ་ལས་ བཞེངས་ཏེ་སྒོར་
ཕེབས་པའི་སྒོ་ན་ བུད་མེད་ཞིག་རྩམ་ པ་ སྐྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཞལ་
20 གཟིགས་བྱུང་། གཞན་ཡང་བླ་མ་དེ་ལ་བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་། མགོན་
པོ་བཀའ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་

གྱི་རྗེས་གནང་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་པོ་གསན། མགོན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་བསྙེན་པ་གནང་སྟེ་གཏོར་འབུལ་མ་ཆག་པར་མཛད། བཞུགས་པའི་ཁང་པར་བྱང་ཆུབ་མི་རྟོག་ཞིག་འཁྲུངས་པར་རྗེ་ཉི་ཐང་བླ་མའི་ཞལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་པ་ལ་མི་རྟོག་འདི་མི་འཁྲུངས་གསུང་། དེ་ལྟར་བླ་འཕྲེང་བཞི་ལྷག་གི་རིང་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་འདུ་འཛི་རིང་དུ་དོར། བྲག་རྒྱབ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་གདམས་མོ་ཞག་གསུམ་མའི་ཁྲིད་ཞུས་ཏེ་བསྐྱང་བས་ཞག་མ་གསུམ་ལ་བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཏེ་རས་རྐྱང་ཐུབ་པ་བྱུང་། དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་ཕུལ་ཏེ་འཚོ་བ་མི་རྟོག་བཅུད་ལེན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་མཛད་ནས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པའི་ཀུན་སྤངས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་པར་གཤེགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས།

རབ་འབྱམས་བཀའ་དང་གདམས་ངག་ཀུན་གྱི་བཅུད།
ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ།
དབེན་པའི་གནས་སུ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་བླངས་པས།
དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཞེས་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་དན་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ཏེ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཨ་ཁུ་བླ་མས་ཕྱོགས་འདིར་འབྱོན་དགོས་པའི་ཡི་གེའི་ཕོ་ཉ་ཡང་ཡང་བཏང་སྟེ་

བསྐུལ་ བའི་ཚུལ་དེ་ཇོ་ཉི་མ་ ཐང་བླ་མ་ རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་དེ་ཇོར་ ཡུལ་དུ་སོང་བ
དང་འདི་ཀར་སྡོད་པ་གང་ལགས་ཅེས་གསོལ་བས། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
ནས། སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གནས་ཡུལ་གང་དུ་བསྡད་
ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད། འོན་ཀྱང་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ན་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་
5 པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ པ་ཡོང་ བས་ཕྱིན་ ན་བཟང་ ཞེས་བཀའ་ ཕེབས་པ་ ལྟར་ཐག
བཅད་དེ། དཔྱང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པའི་ཆུ་སྤྲེལ་ལོར་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱབས་འཇུག
ཡང་དག་ཞུས་ནས་ཕྱོགས་འདིར་ཕྱག་ཕེབས། སྐུ་འབུམ་གྱི་གྲྭ་རིགས་དགེ་
སློང་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ གིས་ཟི་ལིང་དུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་
ནས་ཞབས་ཕྱི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུས་འདེབས་བྱས་པ་དེས། བླ་ཡན་ཨོཾ་ལན་གྱི་
10 རྒྱབ་རི་ཨོཾ་ ལན་ཏ་ ར་ཞེས་ པའི་ས་ འཛོན་ཆེ་ཞིང་ བརྗིད་ ཆགས་པ་ དེའི་རྒྱབ
ཕྱོགས་དོ་མོ་ཐོའི་ལུང་པ་ནགས་ དང་མེ་ཏོག་གིས་མཛེས་ པ་དེར་རི་ཁྲོད་བདབ
སྟེ་ཤིང་རྟ་ལོའི་ཟླ་བའི་ཚེས་ལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ནས། དེར་ཚོགས
པའི་སྐུ་སེར་མཐའ་དག་གིས་དད་གུས་རྩེ་གཅིག་པས་བསྙེན་བཀུར་བྱས་དེ། བླ
མའི་རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་ ལུང་ཞུས་པ་ ལྟར་དེ་དང་ དམིགས་བརྩེ
15 མའི་ལྷུགས་ལུང་ གཏན་ ནས་འཛམ་ མགོན་བླ་ མའི་བསྟན་པ་ ལ་ཕན་ པའི་རྟེན
འབྲེལ་འགྲིག་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཐོག་ མར་ཕྱེ་ བར་མཛད། དེ་ནས
སློབ་མ་རེ་གཉིས་ སོགས་རིམ་ གྱིས་འདུས་ པ་རྣམས་ ལ་ལུང་ སྐུ་རིན་པོ་ཆེས
གསུངས་པའི་ལམ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སོགས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་བཤད་ཁྲིད་ངོ་
མཚར་གནང་ཞིང་། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དང་འབྲེལ་བའི
20 དམིགས་ བརྩེ་མ་ སོགས་ཀྱི་ དགེ་སྦྱོར་ལ་ སྦྱར་བར་ མཛད། དེ་ཡང་སྟོན་པ
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་འོད་དང་ལྡན།
ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་གྲགས་འགྱུར་བ་བདེ་བ་ཐོབ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་འདིའི་
སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། པདྨའི་མཚོ་ལ་དད་པའི་
ཚོགས་འདུས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལྡན་ཇེ་མང་ཇེ་མང་འདུས་པ་ལ་ 5
གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། ངོས་ཀྱང་རྗེ་བླ་མ་འདིའི་
ཞབས་དྲུང་དུ་ལོ་ལྔའི་རིང་ལ་ལམ་རིམ་ཁྲིད་དང་། དབང་དང་རྗེས་གནང་དང་
གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དུ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཞུས་སོ། །ཆུ་ཡོས་ལོར་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་གྱི་དག་ཞིང་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་དེ་རྟེན་མཇལ་མཛད། དེར་ལྕང་
སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ་དོགས་དཔྱོད་མང་དུ་ཞུས་པས་ཤིན་ 10
ཏུ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་བསྟན། རྗེ་དེ་ལ་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དབང་ཆེན་
དང་། འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་རྗེས་གནང་སོགས་གསན། ནོར་
བཟང་ཕྱུག་ཏུ་ཟླ་བ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་ཐུགས་དམ་འཕེལ་བར་མཛད། བར་
སྐབས་ཤིག་ཐུའུ་བཀྭན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་
མཇལ་བས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་མང་དུ་མཛད། རྗེ་དེ་ 15
ཉིད་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མཁས་གྲུབ་ཆོག་བརྒྱུད་མའི་ཁྲིད་དང་། བདེ་ལམ་
གྱི་ཟབ་ཁྲིད་དང་། ཆོས་བུ་དམ་ཁྲིད་དང་། སྨྱུང་གནས་ཆོ་གའི་ཁྲིད་སོགས་
དང་། རྗེ་དེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་དྲུག་གི་ལུང་དང་། ཀླུ་དབང་རྒྱལ་པོ་དང་།
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་རྗེ་གནང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་
ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་ཡང་བསྐྱར་བསགས་ 20
སྦྱོང་དང་འབྲེལ་ཏེ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ལེགས་བསྐྱངས་པར་མཛད། རྗེ་ཐུའུ་བཀྭན་

རིན་པོ་ཆེས་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཇོ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟགས་
བརྗོད་མང་དུ་གསུང་བར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཤིང་རྟའི་ལོ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་
སྤྲུལ་ལོའི་བར་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིང་ལ་ཐུ་མེད་དང་མོང་གོལ་ཅེན་སོགས་
ཤོག་མང་པོའི་གྲྭ་པ་ཚུལ་མཐུན་དང་དད་ལྡན་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་
སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལོ་རེ་བཞིན་ཇེ་མང་ཇེ་མང་དུ་འཕེལ་ནས་ཆེས་མང་པོ་
འདུས་པ་དེ་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་མཚམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་
རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་བཤད་ཁྲིད་ཆེས་མང་དུ་བྱུང་བའི་བཤད་པ་གནང་བས་གཙོ་བྱས་
པའི་བདེ་ལམ་དང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་དམར་ཁྲིད་དང་བཤད་ཁྲིད་དང་།
ཐོག་མའི་བློ་སྦྱོང་དང་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་དང་སྨྱུང་གནས་ལོ་རྒྱུས་དང་།
དགེ་སློང་གི་བསླབ་བྱ་གནས་རྩ་ལྟིང་མ་དང་། འདུལ་འཛིན་པའི་བསླབ་བྱ་ཆེན་
པོ་དང་། འདུལ་བའི་གླེང་འབུམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་
གཞུང་ལམ་སོགས་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་བྱ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་། སྨན་གྱི་
རྒྱུད་བཞི་སོགས་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་གནང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་དགའ་
སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བསྩལ་ཏེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཕན་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྲུན་པར་མཛད། དེ་ཡང་ལོ་རེ་བཞིན་དགུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་
གཉིས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སྐུ་འཚམས་དམ་པོ་གནང་ཞིང་ལམ་ཁྲིད་དང་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བར་མཛད། དེ་ནས་ཕྱོགས་
ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་གཞིར་
བྱས་སྟེང་སྡོམ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐབས་ལམ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་
པ་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་། ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་དལ་
འབྱོར་རྙེད་དཀའ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་ཚུལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བློ་རིམ་གྱིས་

ཁྲིད་པ་དང་།   བདེ་ལམ་བཟུང་དུ་བཙུག་ནས་ཁྲིད་གནང་བའི་སློབ་ནས་ཉམས
ཁྲིད་བསྐྱང་བར་སྨྲོར་བ་དང་།   དེ་ནས་སྔར་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་དམ་ཚིག
དག་པར་ བྱེད་པའི་ ཐབས་གནང་ བའི་ཐོག་རང་ རང་ གི་སེམས་ པ་ལྟར་ འཇམ
དབྱངས་དམར་སེར་དང་དཀར་པོ།   ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།   སྒྲོལ་མ་ལྗང་གུ
དང་དཀར་མོ།   ཚེ་དཔག་མེད་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་ 5
ཁྲིད་གནང་སྔེ་སྣུགས་ལམ་ལ་ཁྲིད་པར་མཛད།   སྐལ་ལྡན་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ཞུས
ངོར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ འཇིགས་བྱེད་ ཀྱི་དབང་ དང་ རིམ་པ་ གཉིས་ཀྱི་ ཟབ་ཁྲིད་ཡན
ལག་དང་བཅས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དོག་པས་གནང་བར་མཛད།   ལམ་རིམ
ཆེ་ཆུང་དང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་བཤད་ཁྲིད་ སོགས་ཀྱི་སྐབས་ སུའང་ཉིན
རེ་ལ་ཤོག་བུ་ ཕྱེད་དམ་ གཅིག་ལྟ་ བུ་ཉུང་ཤས་ ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚིག་ གཅིག་ཀྱང་མ 10
ལུས་པ་ལྟ་བུར་མཛད་དེ་ཕྱོགས་འདིར་སྔོན་ཆད་ མ་བྱུང་བའི་ཆེས་ངོ་མཚར་བའི
བཤད་པ་འཛིན་ཚོས་སུ་གནང་ནས།   སྔར་འཛིན་རྒྱུག་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སློ
ནས་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི
ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ གྱི་འཕྲིན་ ལས་ཕྱོགས་ ཀུན་ཏུ་ཆེས་ཆེར
འཕེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྐྱལ་དོ།   །དེ་ལྟར 15
སྐྱབས་མགོན་དམ་པ་བླ་མ་ རིན་པོ་ཆེ་ དེ་ཉིད་ནི་པཎ་ ཆེན་ནཱ་རོ་པའི་རྣམ་འཕྲུལ
དུ་གྲགས་ཤིང་།   ལམ་རིམ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་ནུས་མན་ཡོ་ག
ཙྪ་རི་བླ་མའི་ སྤྲུལ་སྐུ་འབྲོན་ པའི་དོན་དུ་ཡར་ཞུས་ པའི་ཚེ་རྗེ་བླ་ མ་འདི་ཉིད་ལ
ངོས་ཟིན་གསལ་པོ་བྱུང་བ་ལྟར་གདན་ འདྲེན་པ་ ཡོང་སྐྱེ་ཞུས་ཀྱང་ བླ་ཆེན་གྱི་གོ
ས་གདན་ནས་མི་བཞེད་པས་གདང་སློམས་སུ་མཛད་དེ།   ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀུན 20
སྤྱོད་ལ་ གཅེས་པར་ བཟུང་ནས་ ནང་དུ་གསང་ ཆེན་ལམ་ གྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐུགས

ལེགས་པར་གཞོལ། ངོ་ལྐོག་ མེད་པར་ ལས་རྒྱུ་ འབྲས་ཀྱི་ བླང་དོར་ལ་ཞིབ་
རྩིགས་མཛད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བཞག་ཆེ་ཆུང་གང་ ལའང་ རྩོལ་ད་རིང་དུ་དོར།
འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་ གནས་ཀྱི་རྣམ་ ཐར་ལེགས་ པར་བསྐྱངས་དེ་ཤིན་ཏུ་
དམན་ཆ་འཛིན། གཞན་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདོགས་མི་གསུང་ཞིང་ཡོན་
5 ཏན་ཁོ་ན་བརྗོད། གསུང་རབ་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྫོལ་བ་སོགས་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ པ་མངའ་ ཡང་བུམ་ ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་ སྦས་ཏེ་
རང་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་ཡང་ཡང་གསུང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་
སྤྱོད་ རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནའང་ དངོས་སུ་གང་ ཡང་མི་ གསུང་བར་
སྔོན་གྱི་གདམས་བརྒྱུད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཟློག་སྟེ་ཉམས་
10 ལེན་ལ་སྦྱར་བ་ དང་སྒྲོ་ཆོས་སུ་ བཀྲི་བའི་ ཐབས་ལ་ ཤིན་ཏུ་མཁས། དོན་མ་
མཆིས་ པའི་ཚིག་ གང་ཡང་ མི་གསུང་ ཞིང་ཐོལ་བྱུང་གི་ ཚུལ་གྱིས་ གསུང་བ་
སོགས་གང་གསུང་བ་ཐམས་ཅད་ མཐར་དོན་དེ་ལ་ལེགས་པར་ གཞོལ་ཞིང་བབ་
པ་ཁོ་ནར་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པར་ཇོ་བླ་མ་ཉིད་སྡོམ་པ་
གསུམ་སྨན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་མཛད་པས་སྐུ་ལས་ཚུལ་
15 ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ངད་ལེགས་པར་འཕུལ་ཞིང་། ཐ་ན་བཞེས་པའི་ན་བཟའ་དང་ཉེ་
འཁོར་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་བཟང་གིས་བསྒོས་
ཡོད་པ་ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པོ། །དུས་རྒྱུན་པར་ཉིན་ཞག་གི་
ཐུན་བཞིའི་ རྣལ་ འབྱོར་ ཟབ་མོ་ ཆག་ པར་ མཛད་ པའི་ ངང་ ནས་ ལམ་ རིམ་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་
20 ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། སྡུད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་དང་། ཐར་
མདོ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མང་པོ་དང་། ཇོ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་དང་།

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་
ལྡན་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་
ལྡེགས་ལུང་མང་པོ་དང་། བླ་མཆོད་དང་སྒྲུང་གཏམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་
སོགས་ཟབ་ཁྲིད་མང་པོ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཟབ་
པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ ཆོས་ཀྱི་ འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་ཏེ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ 5
འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་
ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིང་ལ་ཆེན་
པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་ སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ བའི་དམ་ ཆོས་མདོ་
སྔགས་ ལུང་རྟོགས་ ཀྱི་བསྟན་ པའི་རྒྱལ་མཚན་ བཤད་སྒྲུབ་ གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ལེགས་ པར་ བཙུགས་ཏེ་སྐུ་དངོས་ཀྱི་ གདུལ་བྱ་རྫོགས་ མཚམས་ ནས་མི་སྤྲུལ་ 10
ལོའི་ ཚུ་ སྟོད་ཟླ་ བའི་དཀར་ ཕྱོགས་ ཀྱི་རྫོགས་པ་ གསུམ་ པའི་སྤྱི་དྲོའི་ཆ་ལ་
རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཟ་མ་ཏོག་ཏོར་ནས། དགའ་ལྡན་མཁའ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་
བྲང་དུ་རྒྱལ་བ་ ཀུན་གྱི་ བྱམས་ པའི་ བདག་ཉིད་ རྗེ་བཙུན་ མི་ཕམ་ མགོན་པོའི་
ཆོས་ཀྱི་མདུན་སར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་མཛད་དོ། །བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་
ཀྱི་རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སྲས་དམ་ པ་ཛྙཱ་ཡུ་ཤི་མེར་གེན་ ཆོས་རྗེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ 15
རིན་པོ་ཆེ་ཧྭ་ཐོག་ཐྭ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ རྒྱ་མཚོའི་མཚན་ཅན་ དེ་ཉིད་ཀྱིས་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ པར་མཛད་ པའི་ལྷག་ བསམ་རྣམ་
དག་གིས་རང་ གི་བཞུགས་ གནས་ ཧི་ལ་གན་ ཐའི་ དགོན་པ་ དགའ་ ལྡན་ཕུན་
ཚོགས་གླིང་དེར་བཤད་གྲྭ་ཚུགས་བཞེད་ཀྱིས། སློམས་ལས་པ་ངོས་ལ་ཁྲིད་
ཀྱིས་རྩིས་ བཞག་ གཏོང་མཁན་དུ་བྱས་ཏེ་ མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་ ཚུགས་ ཤིག་པའི་ 20
གསུང་ཕྱི་བ་ལན་གསུམ་ བཞིའི་བར་དུ་ནན་ཏན་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ དང་དུ་བླངས་ནས་

བཞེད་གྲྭ་བཙུགས་ནས། བསྡུས་གྲྭའི་ཁ་དོག་ དཀར་དམར་ ནས་བཟུང་སྟེ
བསྡུས་ཆེན་བར་དང་། བློ་རྟགས་དོན་བདུན་ཅུ་རྣམས་དང་། པར་ཕྱིན་གྱི་ཡང་
དག་མཐའི་བར་དུ་རྩིས་བཞག་གཏོང་བར་བྱས། དེ་ཡང་རྩིས་བཞག་ཉུང་སེ་རེ་
གཏོང་ཅིང་། པལ་ཆེ་བའི་མཇུག་ཏུ་དགེ་བ་སྐྱིད་པའི་འགྲོས་རྒྱུན་རིང་པོ་བྱས་པ
5 དང་། དཔེ་ཆའི་མཇུབ་ཁྲིད་དང་། རྩིས་བཞག་གི་རྒྱུག་དང་རིགས་ལུང་གི
རྒྱུག་གླང་བ་དང་། འཛིན་སྐྱོར་སྦྱང་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་བྱེད
དུ་བཙུག་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་སློབ་གཉེར་བ་ཡང་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་བླ་མ་དམ་པ
རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་ཁམས་སོ། །ཡང་རང་ཅག་གི་འདྲེན་མཆོག་དམ་པ
རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ སྲས་ འགྲན་ཟླ་ དང་བྲལ་ བའི་མཁས་པ། ཁོ་བོའི་
10 ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྩིས་ཐང་མཁན
ཟུང་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཤེས་རབ་མཚན་ཅན་གྱི་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བསྟན
པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ ཞབས་ཏོག་ཡང་ དག་པ་ མཛད་ལ། སྐྱེས་ མཆོག་དེ་ནི་ཤོག
འདིའི་ཆེ་ཆར་ཐའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་མི་ལྷར་འབར།
ཆུང་དུས་ནས་བཤེས་ གཉེན་དམ་ པ་དུ་མ་ལས་ ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་སོགས་སོག
15 སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྟེང་ནས་ བསླབ། ལྷག་པར་ཁྱབ་ བདག་རྡོ་རྗེ་ འཆང་ཆེན
པོ་ཡོ་ག་ཙྪ་རི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལ་བསམ་ སྦྱོད་གཉིས་ ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན
དུ་བསྟེན་ནས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་སོགས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས། རྗེ་བླ་མ
རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་མཉེས་པའི་སློབ་མའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་བླ་མ་རིན་པོ
ཆེས་དེའི་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩ་ལ་དང་ དགེ་རྩ་ལ་ གཟིགས་ནས།
20 ཁྱེད་བོད་ དབུས་སུ་ སོང་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་དང་ རྒྱུད་གྲྭ་དག་ལ་ སློབ་གཉེར
ཡགས་པོ་གྱིས་ ཞིག་ཅེས་ གསུངས་ པའི་བཀའ་ གནང་ བ་སྟེ་ ནོས་བཞེས་ཏེ

བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དབུས་སུ་བཏེགས། སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་ལ་ཞུགས་
ནས་བཀའ་པོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་གསེར་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་བཏགས་
དང་གྲྭ་ཚང་དགེ་བསྐོའི་ལས་ཀ་ཡང་མཛད། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་དུ་ཞུགས་ཏེ་
མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་རྒྱུད་པའི་དགེ་སྐོས་ཀྱང་མཛད།
རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་དང་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་ 5
བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ལ་བསྟེན་ནས་དབང་ལུང་རྗེས་གནང་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་གདམས། དེ་ནས་མཁས་པའི་
སྙན་པའི་ཛ་གསང་མཐོན་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་འཕྲེང་གིས། གོང་མ་རིན་
པོ་ཆེའི་སྙན་གྱི་དབང་པོ་ཚིམ་པར་མཛད་པས་ཐུགས་དགྱེས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཀུན་
གྱི་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་ 10
བརླབས་པའི་གནས་ཆེན་རྩེས་ཐང་གི་མཁན་པོར་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་ལྟར།
དེའི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད། དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་
ནས་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་པའི་སེ་ནོ་ཡོན་གྱི་དགོན་ཆེན་གྱི་མཚན་ཉིད་
གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་རྩིས་བཞག་གནང་ཞིང་འཆད་ཉན་སྤེལ་བར་
མཛད། རང་གི་འཁྲུངས་སའི་ཡུལ་དེར་ཡང་དགོན་པ་བདབ་སྟེ་ལམ་རིམ་གྲྭ་ 15
ཚང་བཙུགས་ནས་འཆད་ཉན་བྱེད་དུ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་
བསྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་མཛད་དོ། །གནས་གཞི་འདིར་ཡང་ཕ་ཀན་དྲིན་ཅན་
གྱིས་བདབ་པའི་དགོན་ཆུང་དུ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཐུགས་བཅུད་དམ་པ་བྱང་
ཆུབ་ལམ་རིམ་སོག་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་ཁྲིད་དང་རྩིས་བཞག
རྟགས་གསལ་གྱི་འགྲོས་དང་བཅས་པའི་འཆད་ཉན་དང་། དཔལ་ལྡན་དང་པོའི་ 20
སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཆད་ཉན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་ཏེ

ཕེབས་དེ་བཀའ་བོད་ཆེན་པོ་ལྔ་ ལ་ཐུགས་གཉེར་མཐར་ ཕྱིན་ནས་ དགུང་ལོ་ཉེར་
ལྔའི་ཐོག་ལྷ་ས་སྨོན་ལམ་རབ་འབྱམས་པའི་གྲྭ་སྐོར་མཛད། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་སྲས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས། བླ་བྲང་ཆེན་
པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གསེར་དུ་འདེབས་པ་དང་ཆོས་འཆད་ཉན་དར་བར་བྱེད་པའི་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་རྡོ་རྗེས་ཐལ་ བར་བརླག 5
པར་མཛད། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྗེས
སུ་ཚོགས་ཆེན་ཁྲི་བར་ བཞུགས་དེ་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར
བསྐྱངས། ཕྱག་པར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེའི་མཆོག་སྤྲུལ་རང་ཅག
རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་གཅིག་པུ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་
སྟེ་གདན་ས་ ཆེན་པོར་གདན་ འདྲེན་ཞུས་ ནས་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲིར་མངའ་ 10
གསོལ་དེ་རྣམ་དཀར་མཛད་ འཕྲིན་གྱི་རྒྱལ་ མཚན་སྲིད་རྩེར་ བསྒྲེང་བའི་བདག
རྐྱེན་བླ་ན་མེད་པ་མཛད། ཚོགས་བཞི་བཅུ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཕུན་སུམ
ཚོགས་པ། ཤིན་ཏུ་སྦྲ་བའི་རྡོ་ལ་དཀར་ཡོལ་ཡུ་རིངས་བཞག་པའི་རྗེ་གསལ
བར་བྱུང་བའི་ནུས་ མཐུ་སྟོན་པ་ སོགས་ ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ
ཅིང་། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་གྲུབ་ཐོབ་ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན 15
གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་ཡང་གྲགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་
འདི་ཉིད་ནི་སྟོད་སོག་ཕྱོགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་བླ་བྲང་
ཆེན་པོར་གདན་དྲངས། སྐྱབས་མགོན་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན
དུ་བཞེས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། གཞུང་བཀའ་པོད་རྣམས་ལ་ཐུགས་གཉེར་ལེགས
པར་མཛད། སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་། མི་ཏྲ་བརྒྱ 20
རྩའི་དབང་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན། གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ

བྲམས་ཆོས་ཚར་ལྔ་དང་། རིགས་ཚོགས་ཚར་བཞི་ལྟ་བུ་ཚར་མང་པོ་བསླག
པའང་མང་ངོ་། །བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་དཔེ་ཆོས་དང་བེ་བུམ་སྔོན་པོ་དང་།
རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དང་མགུར་འབུམ། འཇིགས་བྱེད་ར་ྭ་པོད་དང་།
མགོན་པོའི་བེ་བུམ་རྒྱལ་སྲས་བཀའ་འབུམ། ཀློ་བྲག་བཀའ་འབུམ་དབང་རྗེས་
གནང་བཅས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཚར་གཉིས། རྗེ་འདུལ་ 5
འཛིན་པ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། མཁའ་གྲུབ་རྗེ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་
བཞུགས་ཚད། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། པཎ་ཆེན་
བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ།
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་བྱེད་དབང་པོ།
དཔོན་སློབ་བྲམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཚར་རེ་རེ། དབེན་སའི་ 10
བཀའ་འབུམ་ཚར་གཉིས། ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་
ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཚར་བཞི། ཀུན་མཁྱེན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་
འབུམ་ཚར་གཉིས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་གསུམ་སྦྲག་མའི་བཤད་ལུང་
ཚར་བཞི། ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་བཤད་ལུང་ཚར་གཉིས། བདེ་ལམ་དང་ལམ་
གཙོ་དང་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཚར་མང་པོ། བློ་སྦྱོང་བརྒྱ་རྩ་དང་ 15
ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་སོགས་ལུང་གི་རིམ་པ་དང་། དབང་ཆེན་གྱི་སྐོར་བྲས་
པའང་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་གནང་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་
བཅས་ཚར་གཉིས། བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་བཅས་ཚར་
གསུམ། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་ཚར་གཉིས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
སྐོར་དང་། ཇོ་ལུགས་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གཉིས་ཀའི་རྗེས་གནང་ཚར་གསུམ་ 20
རེ། མགོན་པོ་བཀའ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྣམ་སྲས་བཀའ་བཅོ་ལྔ་སོགས་སྐྱི

བཀའ་དང་ཟུར་བཀའི་རྗེས་གནང་རབ་ཏུ་མང་པོ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྷུགས་སྤྲེལ་
ནས་ས་ཡོས་བར་གྱི་ཕྱོགས་ཟུང་ བགྲང་གཞིར་དྲིན་ཅན་བླ་མ་དམ་ པ་རྣམས་ཀྱི་
ཐུགས་བཞེད་དང་བཀའ་བཞིན་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོ་རེ་བཞིན་དབྱིད་ཐའམ་དབྱར་
ནས་སྟོན་ཐའི་བར་དུ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གིས་གཙོས་པའི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་
5 དང་དེའི་ཟིན་བྲིས། ཐེག་མའི་བློ་སྦྱོང་སོགས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་སྐོར་དང་།
སྐབས་སྐབས་སུ་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་པ་དང་། སྡོམ་གསུམ་གྱི་བསླབ་
བྱ་སོགས་སོག་སྐད་དུ་འགྱུར་དེ་བཤད་པ་གང་རིགས་བཅས་ བཀའ་འགྱུར་གྱི་
ལུང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་དམ་ཆག་པར་བྱས། འདུལ་བའི་གཞི་གསུམ་
གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་བྱས། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའང་བསྙེན་རྫོགས་མངའ་ཕུང་
10 དབང་པོའི་ གྲངས་ལྡན་གྱིས་ གཙོས་ཙོ་ལུ་ སོགས་དང་ བསྡོམས་ན་ཆུ་གཏེར་ས་
འཛིན་རིག་བྱེད་ཟླ་བའི་གྲངས་ལྡན་འབོགས་པར་བྱས་སོ། །ཀུན་སློང་བཟང་ན་
ཆོས་རྒྱུན་སྤེལ་བའི་གཟུགས་ བརྙན་པའི་གྲལ་དུ་འཚང་ཀ་བྱེད་ པའི་རྒྱུ་དང་ཉེ་
བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད་སྙམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ བཀའ་དྲིན་ མཚུངས་མེད་ཀྱི་བླ་མ་
དམ་པ་ རྣམས་ཀྱི་ བཀའ་དྲིན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ བཀའ་ འགྱུར་ གྱི་ལུང་ལན་
15 གསུམ་བགྲག་པའི་ཚེ་ཐོབ་པའི་གྲྭ་པའི་ཁྲིད་ནས་ དཀའ་བཅུ་ དཀོན་མཆོག་ནོར་
བུས་ བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབ་ གནས་སུ་ བགླག་ ལུང་ཚར་ གཅིག་བྱས། རབ་
འབྱམས་པ་ དཀོན་ མཆོག་ བསམ་གྲུབ་ཀྱིས་ དགོན་པ་འདིར་ བགླག་ ལུང་ ཚར་
གཅིག་བྱས། དེང་སང་ཡང་དཀའ་བཅུ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་ལྡན་དང་། ཆོས་
རྗེ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུ་མེད་འདི་དང་། ཆོས་རྗེ་གཞན་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་སོང་
20 གོལ་ཅིན་ཙོག་ཏུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་སྤེལ་གྱིན་འདུག་གོ །བཀའ་འགྱུར་གྱི་
ལུང་དང་པོ་རྫོགས་འཚམས་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྩིས་ཐང

མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེས་ཨཏུ་ཏན་ཤོག་ཏུ་དགེ་བཤེས་བླ་མ་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་
ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་ཚར་གཅིག་
གནང་ལ། ཐུ་མེད་དང་མོང་གོལ་ཅིན་ཤོག་ཏུ་ཡུལ་རྒྱས་པའི་ལུང་ཡང་རེ་རེ་
གནང་། གཞན་ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབས་གནས་སྲུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
འབུམ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ 5
ཆོས་ལྡན་དང་། རྒྱལ་དབང་བློ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁན་རིན་
པོ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་།
དཔོན་སློབ་ངག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་
དང་། རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་
དང་། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དེ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་དེ་ 10
རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དང་། བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་སོགས་ཀྱི་ལྗུགས་
ལུང་མང་པོ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་དཔའ་གཅིག །བདེ་
མཆོག་ལྷ་ལྔ་དང་། མི་འཁྲུགས་པ་ལྷ་དགུ་དང་། ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་དང་།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྔའི་དབང་ཡང་བསྐུལ། ཨཏུ་ཏན་དང་། མོང་གོལ་ཅིན་
གྱི་ཤོག་གཉིས་སུ་སྐྱབས་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་རྗེས་གནང་རེ་རེས་མཚོན་པའི་ 15
རྗེས་གནང་མང་པོ་དང་། བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཁྲིད་མང་པོ་གནང་
བས་མཚོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །མཁན་
ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་དེས་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་གནང་བ་དང་དུས་མཚུངས་པར་མོང་
གོལ་ཅིན་གྱི་ཤོག་ཏུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་དམ་པ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་ཏུ་ཡངས་
པའི་དཀའ་བཅུ་ངག་དབང་ལེགས་ལྡན་གྱིས། རྗེ་ཛ་ཡ་པཎྜི་ཏ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ 20
བཀའ་འགྱུར་གྱི་བཀླག་ལུང་གནང་ཞིང་། དེ་ལ་གསན་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་

འབྲུམས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་མཚན་ཅན་གྱི་ཀུན་སྤངས་
ཆེན་པོ་དེས་མོང་གོལ་ཅིན་གྱི་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལྷུགས་
ལུང་ཚད་གཉིས་གནང་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ལྷ་
རམས་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་མཚན་ཅན་གྱིས་ཐུ་མེད་པའི་སེའི་དགོན་པ་ཡིད་
5 འོང་བདེ་བའི་ལྷ་ཁང་དུ་ཀློང་རྫོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་འགྱུར་
གྱི་བཀླག་ལུང་ཚར་གཅིག་གནང་བའི་སྐོར་ནས་ཁོང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་མོང་གོལ་
ཅིན་ཤོག་གི་ཕོ་ཡོན་ལྷ་རམས་པ་མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཛ་སག་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་མཚན་ཅན་གྱི་ཡོངས་
10 འཛིན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆ་གན་དྷ་ཡན་ཆི་ཧྭ་ཐོག་ཐུའི་དགོན་པ་དེར་མཚན་ཉིད་
གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
གསུང་འབུམ་གྱི་ལྷུགས་ལུང་བསྩལ་པས་མཚོན་ཏེ། མོང་གོལ་ཅིན་དང་། ཐུ་
མེད་སོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་རབ་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ལ། ལྷ་རམས་པ་
དང་། རྗེ་རམས་པ། དཀའ་བཅུ་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་
15 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་རང་གི་ནུས་
ཚད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་བླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཞོལ་བར་
མཛད་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ལགས་སོ། །དེས་ན་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་
གྱི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེང་སང་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་
20 ཕྱོགས་འདིར་སྔོན་གྱི་དུས་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་པས།
དེ་དག་ནི་ངེས་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང་། ཐུབ་

པའི་དབང་པོའི་གདུང་འཚོབ་དམ་པ་ རྒྱལ་དབང་ ཡབ་སྲས་ སོགས་སྐྱེས་ཆེན་
དམ་པ་དུ་མའི་མཛད་འཕྲིན་བཟང་པོའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ལས་
བྱུང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་དངོས་དང་ཁྱད་པར་
མ་མཆིས་པའི་ཙན་ དན་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ དེ་ཉིད་ཇོར་ གྱི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ ཀྱི་མཆོད་
ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ ཁྱད་པར་ ཅན་འགྲིག
པའང་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཙནྡན་ཇོ་བོའི་ ལོ་རྒྱུས་ ཟུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
རིས་བཞིན་དུ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་
ལ་སྟོན་རང་གི་ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་འཛམ་བུ་གླིང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ སུམ་ཅུ་རྩ་
གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་དོན་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་
ལྷ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་ རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་ བའི་ཆེད་དུ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་
ཏེ། དེར་ཟླ་བ་གསུམ་ དབྱར་ གནས་པར་ བཞུགས། རང་གི་ཡུམ་ དང་ལྷའི་
གདུལ་བྱ་མང་པོ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་མཛད། དེའི་ཚེ་ཕྱར་
ན་སེའི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ ནས་སྟོན་པའི་ཞལ་མ་ མཇལ་བར་ ཡུན་རིང་སོང་བས་
ཡིད་གདུངས་ཏེ། སྐུ་དངོས་དང་འདྲ་བའི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་པར་བསམས་ཏེ
མོའུ་གལ་གྱི་བུ་ལ་སྨྲན། དེས་ཀྱང་བཟོ་བོ་མཁས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཁྲིད་
དེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། སྟོན་པའི་སྐུ་དངོས་ པ་བལྟར་ བཅུག་པས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ ཀྱི་འོད་དང་ གཟི་བརྗིད་ མཐའ་ཡས་ པའི་ཟིལ་གྱིས་བཟོ་བོ་
རྣམས་ཀྱིས་སྐུའི་མཚན་ རྣམས་ཇི་ལྟ་ བ་བཞིན་ཡིད་ ལ་གཟུང་ མ་ནུས་པ་ན་སྟོན་
པས་རྒྱ་ཀླུང་གི་འགྲམ་དུ་ཕེབས། སྐུ་བཞེངས་སྟབས་སུ་བཞུགས་པའི་གཟུགས་
བརྙན་ཆུ་ནང་དུ་ཤར་བ་ ལན་གསུམ་ བསྐྱར་ཏེ་བལྟས་ ལ་མཚན་ བཟང་གི་ཁྱད་
པར་རྣམས་ཡིད་ལ་བཟུང་བ་ལྟར་ ཙན་དན་གོ་ཤཱིརྵ་ལས་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་

ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ན་བཟའ་ཡང་རྒྱུའི་གཉེར་མས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ
ཡོད་པ་ལ་དཔེ་བྱས་དེ་རྒྱ་རིས་མར་བསྒྲུབས། དེ་ཡང་སྟོན་པའི་བྱིན་རླབས
ཀྱིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བསྒྲུབས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ཡ་ནའི་མཆོད་གནས་སུ
བཞུགས། དེ་ནས་སྟོན་པ་སླར་མི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས
5 གསུམ་སྤྲུལ་དེ་གཡས་པར་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་གདུགས་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ
ཅན་བཟུང་བ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་བཅས་པ་དང་། གཡོན་པར
བརྒྱ་བྱིན་རྡོ་ཡབ་དཀར་པོ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་ཐོགས་པ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ
ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སྟེང་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་དང
བུ་མོ་མང་པོས་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་པས་མཆོད་ཅིང་། མདུན་ནས
10 རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་བཟང་པོའི་སྤོས་ཐོགས་པས་བསུས
དེ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཐེམ་སྐས་དབུས་མ་ནས་མཚན་དཔེའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར
བ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་ལྷམ་མེ་ལྷན་ནེ་ལྷང་ངེར་རེས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་རེས
ཞབས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་བྱོན། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། རྒྱལ
པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ཕ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རང
15 རང་གི་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོགས་ནས་བསུ་བ་བྱས་སྐབས
སྐུ་བརྙན་འདིས་ནམ་མཁར་འཕགས་དེ་གོམ་པ་བདུན་བསུས་དེ། སྐུ་དངོས
དང་མཇལ་སྐབས་དབུ་གུག་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྐུ་ཁམས་འདྲི་བའི་ཚུལ་མཛད།
སྟོན་པས་སྐུ་བརྙན་འདིའི་དབུ་ལ་ཕྱག་གཡས་པ་བརྐྱངས་དེ་བཞག་ནས་སངས
རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བའི་བསྔགས་པ་མཛད་ཅིང་།

20 ང་ནི་སྲུ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། ལོ་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་འདས་ནས།
ཤར་ཕྱོགས་ཙི་ནའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། བསྟན་དང་འགྲོ་ཕན་དོན་ལ་བཞུད།

ཅེས་ལུང་བསྟན་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ཡ་ན་ལ་ལེགས་སོ་བྱིན་དེ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་
ཐོག་མ་བཞེངས་པ་འདི་ངའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་
པ་མང་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་
ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞི། སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་པའི་
སྲོལ་གསར་དུ་གཏོད་པ་ཁྲོད་དང་འདྲ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ལགས་
ལ། འདིའི་ཐུགས་ཀ་ན་རྡྲོང་ཧ་ཛ་ཙམ་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཞབས་མཐིལ་
དང་གདན་གྱི་བར་ན་སྐུད་པ་ཤང་བ་ཙམ་གྱི་བར་སྟོང་ཡོད་པ། བཟོ་བོ་གཞན་
གྱིས་འདྲ་སྐུ་ཇི་ལྟར་བཞེངས་ཀྱང་སྐུའི་ཉམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་དཀའ་བ་
སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་། ལི་
ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་གྱི་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་
བཞུགས། ཇུར་ཆེད་དཱའི་ཅིན་གྱི་དུས་སུ་པེའི་ཅིང་གི་ཕོ་བྲང་འདིར་གདན་དྲངས་
དེ་རྒྱལ་རབས་རྣམས་དང་བཅས་པས་མཆོད་གནས་མཛད། དེ་ནས་ཆེན་པོ་
ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཀུན་དང་། ལྷག་པར་ཧོ་བི་ལའི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ཤིང་རྟེན་འདི་
ཉིད་ལ་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་བྱས། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་།
དཱའི་མིང་དང་། དཱའི་ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་མཐའ་དག་གིས་མཆོད་གནས་མཛད་
ཅིང་། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་མཐུས་སྐྱེ་རྒུའི་བདེ་སྐྱིད་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་
པ་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས།

རྒྱ་དང་རྒྱ་ནག་ཆེ་ཉིད་ན། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་འགྲུབ་འགྱུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་ཆེ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉི་འོད་ཆེན་པོ།
མངོན་སུམ་དེ་ཡི་ཡུལ་དག་ན། བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཡིན།
གྲུབ་པའི་ཞིང་མཆོག་དམ་པ་ལ། མི་ནི་ཡོངས་སུ་སྨྲུབ་པར་འགྱུར།
ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། བྱང་ཤར་གྱི་མཚམས་རི་བོ་དྭངས་
5 བསིལ་ཞེས་བྱ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཡང་དག་
པར་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་
གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་རང་གི་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་བཅུའི་ཚོགས་
དང་བཅས་པ་གནས་དེར་རྟག་ཏུ་གནས་ཤིང་། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་
ཅིང་བཞུགས་སོ། ཞེས་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོའི་ཡུལ་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་
10 བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་སུ་ལུང་བསྟན་ཅིང་། སོག་པོའི་ཡུལ་གྱུ་ཡང་
རྒྱ་ནག་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་གཏོགས་ པར་པཎ་ ཆེན་ཐམས་ ཅད་མཁྱེན་ པ་སོགས་
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་ས་འཚམས་སུ་འཛམ་
བུའི་གླིང་གི་གནས་ ཆེན་བཞིའི་ཡ་ གྲུབ་སྟོན་པ་སངས་ རྒྱས་ཀྱིས་ འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་གྱི་ བཞུགས་ གནས་སུ་ གསལ་ བར་ལུང་ བསྟན་ པའི་སྤྲུལ་པའི་
15 གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ཞེས་ཡོངས་ སུ་གྲགས་ པ་དེར་རྒྱལ་བ་ ཀུན་གྱི་ཡབ་
གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་ དཔལ་རིགས་ ལྔ་སོགས་སངས་ རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་
པོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ད་ལྔ་བརྒྱ་སོགས་དངོས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་
གྱིས་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲངས་མེད་པ་ ལ་ལམ་རིམ་ དང་དབུ་མ་
དང་གསང་བདེ་འཇིགས་ གསུམ་ གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་
20 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ པ་རྒྱུན་དུ་བསྐོར་ཡོད་པར་ ལུང་སྙ་ ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་གསུང་བ་ལྟར་གྱི་གནས་ཆེན་བཞུགས་པ་དང་། དེ་དང་པའི་ཅིང་

གི་ཡོ་བྱང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཆེན་པོ། དེའི་
ནང་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རམ་གྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་བསྐྲུན་པའི་ཆེད་དུ་ཆླབས་པོ་ཆེའི་
སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་འཕེལ་གདུང་ཆེས་ཤིན་དུ་མང་པོ་
བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། མཚན་མོ་ཡང་འོད་འཕྲོ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅོ་ལྔ་ 5
སོགས་ཀྱི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་མོའི་སྐབས་ སྤུའང་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་
ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཀུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་
མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་སོགས་དང་། ཡང་ཨ་ལག་ཤའི་ས་ཆར་
གླང་རི་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་མཁར་བའི་གླང་དང་། མཆོད་རྟེན་
གོམས་ལ་གནང་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་སྔོན་རྒྱ་ནག་དུ་ཐང་རྫོའི་རྫོང་གི་རྒྱལ་ 10
པོའི་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་
བཅུ་དྲུག་བསྟན་བསྐྱོང་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་གྲགས་པས། དེ་དག་འདིར
དབྱར་གནས་པར་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། ཚུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་བན་སླུག་ཆས་ཅན་དུ་
བྱོན་ནས་དབྱར་གནས་མཛད། རྒྱལ་པོས་ ཁང་པ་ བཅུ་དྲུག་ བརྩིགས་ནས་ 15
བཞུགས་པའི་དུས་སུ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དར་དང་། གོས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ན་བཟའ་མང་པོ་ཕུལ་བ་
རྣམས་ལྷབ་ལྷུབ་དུ་གསོལ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་ལྟ་བུར་གྱུར།
དགག་དབྱེ་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་པོས་བཞུགས་པར་ཞུས་པས་མ་གནང་། རྒྱལ་
པོའི་ཞལ་ནས། ང་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་དབྱར་སྨྲུན་དྲངས་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན། 20
ཁྱེད་རྣམས་ཆོས་སྐྱོང་བའི་བློན་པོ་ཡིན་ན། སྟོན་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་ཐོབ

ཟེར། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ངེད་ཅག་གླིང་གཞན་
དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་བསྡོད་པའི་སྐབས་མེད་ངེད་ཀྱི་སྐུ
འབག་རེ་བཞེངས་ཤིང་དང་། དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི་གསུང་།
དེར་རྒྱལ་པོས་ཁང་པ་དེར་སྐུ་འབག་རེ་བཞེངས་ནས་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས།
5 དབྱར་དེར་བཞུགས་པའི་བར་ལ་གནས་བརྟན་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་ཡང་
གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དར་བར་གྱུར། རྒྱ་ནག་པོ་
མངའ་ཐང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཡང་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
བཅགས་ཤིང་བཞུགས་པའི་བྱིན་རླབས་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་སྐུ་བྱིན་རླབས་ཅན་བཞུགས་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
10 མཚམས་སུ་ལྕང་ཛོའི་མཁར་ནང་དུ་ཀཱ་མ་ལ་ཤི་ལའི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ
དང་། མཁར་གྱི་ཕྱིའི་ཤར་དུས་པཎ་གྱི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་སོགས་མཆོད་རྟེན
མང་པོ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྡེ་དང་། ཀློར་ས་པཎ་གྱིས་དབང་བསྐུར་སའི་དབང་
གི་སྡེ་དང་། ནུབ་དུ་བཟོད་པ་རིང་སོའི་སྐུ་གདུང་ཡོད་པའི་པདྨའི་སྡེ་དང་། བྱང་
དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རང་བྱོན་བཞུགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་སྟེ་བཞི་དང་། སྡེ་བཞིའི་
15 ལྷོ་ནུབ་དུ་གླང་རི་ལུང་བསྟན་ནས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་བདེ་བའི་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་སྐུར་གྲགས་པ་ཆེ་བ་འདོམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་སོགས་རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་
ཡུལ་དུ་མར་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་གནས་ཆེན་དང་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་
བཞུགས་པ་དེ་དང་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་
སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཞུ་བགྱིས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས་འཛིག
20 རྟེན་དུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་

ཁྱད་པར་ཅན་མང་པོ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འགྲིག་པ་ཡིན་ལགས་སོ། །

མཁྱེན་བརྩེའི་བློ་ཆེན་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་།
མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་གཏམས།
ངོ་མཚར་ལེགས་བཤད་རླབས་འཕྲེང་ཆེར་གཡོ་བའི།
རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་ཆུ་གཏེར་རྒྱལ། 5
དེ་ལས་རླབས་ཆེན་སྨོན་ལམ་གྲུ་བསྟེན་ནས།
མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་བཟང་དབང་གི་རྒྱལ།
རྒྱ་ཧོར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་དཀར་ནོར་འཛིན་གཞིར།
ལེགས་པར་དྲངས་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི།
བསྟི་སྟང་མཛད་པས་ཕན་བདེའི་ཚར་ཕབ་སྟེ། 10
མཐའ་འཁོབ་སྐྱེ་རྒུའི་རྒུད་པ་མཐར་བྱས་ནས།
ལེགས་ཚོགས་དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་བྲེ་བ་འབུམ།
རབ་ཏུ་འགྱེད་མཛད་བཤེས་གཉེན་མཆོད་སྦྱིན་མཁན།
བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་དབང་རྣམ་པ་གསུམ།
པཎ་ཆེན་སྣང་མཐའ་བློ་རྒྱ་མཚོ་ལྡན་རྗེ། 15
རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནེའི་ཆེ་ཐོ་ཡོན་ཞབས།
ཛ་ཡ་པཎ་ཆེན་ཀུན་མཁྱེན་བཞད་པ་རྗེ།
ཐུའུ་བཀྭན་ཞབས་དང་སྨོན་ལམ་བླ་མ་ཟུང་།
བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དོན་གྲུབ་མཚན་ཅན་སོགས།
སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་དྲན་པའི་ཚེ། 20
དགའ་བའི་སྤུ་ལོང་གཡོས་ཤིས་མོས་གུས་འཕེལ།

འཛམ་མགོན་བླ་མའི་ རྣད་བྱུང་ ལུགས་ བཟང་འཛིན་མཁས་མཁས་ གྲུབ་དུ་མའི་
ཉིན་བྱེད་དབང་།

རྒྱ་ཧོར་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ རྒྱལ་ས་སྐྱོང་ དབང་པོའི་ཏ་ མཆོག་ཚོགས་ ཀྱིས་ལེགས་
བྲངས་ཆེ།

5 མཛོད་བཟང་ཚ་ཟེར་འབུམ་གྱིས་བསྟན་འགྲོའི་ལེགས་ཚོགས་པད་དཀར་ནགས་
འཕྲེང་འཛུམ་པའི་རྟེར།

ཕན་བདེའི་ སྣང་རྟིའི་ དཔལ་ལ་ སྐལ་བཟང་ བཙུད་འཛིན་ཅི་དགར་ སྤྱོད་འདི་ཡ་
མཚན་ཆེ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་
10 གཙོ་བོ་དེ་སོང་ནས་ཞར་ལ་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
སུ་ལ་བརྗོད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྣྲུན་ལྡན་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལྡན་ལ་ལམ་
སྟོན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །བླུན་པོ་མཁས་ པའི་ང་ རྒྱལ་ཅན་ དང་དོན་དུ་མི་
གཉེར་བའི་ངན་པ་ རྣམས་ལ་ མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་མགོན་ འཕགས་པ་ ཀླུ་སྒྲུབ
ཀྱི་ཞལ་ནས།

15 སྤྲུལ་ལ་འོ་མ་བླུད་པ་ན། དུག་འཕེལ་འགྱུར་བ་ཕོ་ནར་ཟད།
ངན་པ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ཡང་། ཚིག་པ་ཟ་འགྱུར་ཞི་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་
ཞིག་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལ། སྟོན་ པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་ལས། །

20 འགྲོ་བ་འདི་དག་མིང་དག་གཟུགས་ཀྱི་འདམ་ལ་ཆགས།
སྐྱེ་གི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བའི་འཁོར་ཁོར་འཁྱམས།

འགྲོ་བ་འཁྲུལ་བ་རི་དྭགས་རྒྱུར་ཆུད་འདྲ་ཤེས་ནས།
ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་རྒྱུ།
ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན།
བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས།

ཅེས་གསུངས་ པའི་དོན་རང་ ཅག་སོ་སྐྱེ་ རྣམས་ཀྱི་ གདགས་ གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ 5
བདག་དང་བདག་གིར་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས་ལ།
བདག་མེད་རྟོགས་ པའི་ཤེས་ རབ་ཀྱིས་འཁོར་ བ་ལས་གྲོལ་བར་ འགྱུར་བས་ན
ཤེས་རབ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་
དབང་ བདུན་ པ་བློ་བཟང་ བསྐལ་ བཟང་ རྒྱ་ མཚོའི་ ཞལ་ སྔ་ནས་ ཀྱི་ ལེགས་
བཤད་ལས། 10

ནམ་ཡང་ཐར་པར་དཀའ་བ་ཡི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན།
སྡུག་བསྔལ་ཆུ་རླབས་ཆེར་འཁྲུག་པའི། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འོ།

སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དགུ་རྗེས་འབྲང་བའི། ཐོག་མའི་སྣ་འདྲེན་དེ་སུ་ཞིག།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྐྱེན་ཅན་གྱི ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དོ།

ཉིན་མཚན་རྟག་པར་མནར་བཞིན་དུ། མི་ཤེས་ནང་དུ་ཆེ་བ་གང་། 15
ལང་ཚོའི་དཔལ་ནི་སྐད་ཅིག་བཞིན། ཉམས་པའི་རྒ་བ་འདི་ཉིད་དོ།

སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་བསོད་བྱེད་པའི། ཚད་པ་མཁན་པོ་དེ་སུ་ཞིག།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི། འཆི་བདག་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་ཆེན་ནོ།

མི་བཀྲིས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན། ཁྲུར་མེད་ཟ་བའི་སྲིན་པོ་སུ།

གཞན་ལ་རྩ་ལྟར་དམན་སེམས་ཤིང་། འབངས་རྣམས་མནར་བའི་རྗེ་དཔོན་ནོ།

མི་ཡི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ཡི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དེ་སུ་ཞིག།
རྗེ་དཔོན་ངན་པའི་ཁྲོལ་གྱུར་པའི། བྲན་གཡོག་དག་དང་འབངས་རྣམས་སོ།

ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་བཞིན་དུ། བཀྲེས་པས་ཉེན་པའི་ཡི་དྭགས་སུ།
5 གཏོང་དང་སྤྱད་པར་མི་ནུས་པའི། འབྱོར་ལྡན་སེར་སྣས་བཅིངས་པ་འོ།

ཁང་གཉིས་མི་དང་ལྷན་ཅིག་པར། འགྲོང་བའི་དུད་འགྲོ་དེ་སུ་ཞིག།
ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་རྨོངས་པ་ཡི། ཡོན་དན་མི་ལྡན་སྐྱ་བ་འོ།

ཕྱུང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི། མཚན་མ་ངན་པ་དེ་གང་ཞིག།
དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཡི། འདོད་པའི་ཡོན་དན་འདི་དག་གོ།

10 སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་བོར་ནུབ་བྱེད་པའི། རྗོས་སུ་ཆེ་བ་དེ་གང་ཞིག།
ཡིད་ཀྱིས་འདོར་བར་མི་ནུས་པའི། ཚེ་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་རྣམས་སོ།

བདུད་ཀྱང་གནོད་པ་འབབ་ཞིག་གིས། འཕྱུང་བྱེད་གདོན་དེ་གང་ཞིག་ཡིན།
ཉོན་མོངས་ཉེས་སྤྱོད་འཕེལ་བྱེད་པའི། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ངན་པ་འོ།

འགྲོ་བ་སླ་ལ་འབྲལ་དཀའ་བའི། དྲི་རྟུལ་མི་བཟང་དེ་གང་ཞིག།
15 གང་ཞིག་ཚུལ་མིན་ལ་ཞུགས་པའི། གྲོགས་པོ་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་འོ།

ཚུང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། ཧ་ལའི་དུག་ཆེན་དེ་གང་ཞིག།
མི་འགྱོད་གཉེན་པོ་མེད་པ་ཡི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྡིག་པ་འོ།

འདི་ན་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ནང་ན་ཕམ་པ་སུ་ཞིག་ཡིན།
གང་ཞིག་ཚུལ་ལུགས་ལས་འགལ་བའི། ཉེས་སྤྱོད་དག་ལ་སུ་ཞུགས་པའོ།

དགེ་བ་མཐའ་དག་ཉམས་འགྱུར་བའི། རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་།
སྒོ་གསུམ་མི་དགེའི་བྱ་བ་ལ། ཅི་དགར་སྤྱོད་པའི་བག་མེད་དོ།

མི་འདོད་གནས་སུ་སྦྱོར་བྱེད་པའི། འབྲུར་རྩི་དམ་པོ་དེ་གང་ཞིག། 5
ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་སོ།

གང་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཀུན། བསྲེག་པའི་མེ་ཆེན་གང་ཞེ་ན།
ཚུང་ཟད་ཙམ་གྱི་རྐྱེན་ལ་ཡང་། མི་བཟོད་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོའོ།

སྣང་དུ་རུང་བའི་ཆོས་གང་ཡང་། མི་མཐོང་མུན་ནག་དེ་གང་ཞིག།
ཐོག་མ་མེད་ནས་ཞུགས་པ་ཡི། མ་རིག་གཏི་མུག་གང་ཡིན་པའོ། 10

མཐོན་པོར་བཏེག་ཀྱང་གཡང་ས་རུ། བསྐྱུར་བའི་དམུ་རྒོད་རྟ་དེ་གང་།
རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁེངས་པའི། ང་རྒྱལ་མཆོག་འཛིན་མཐོ་བའོ།

མཛེ་བའི་གྲོགས་ཀྱང་འགྲོས་བྱེད་པའི། ཕྲ་མ་མཁན་པོ་དེ་གང་ཡིན།
གཞན་གྱི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི། ཕྲག་དོག་ཟུག་རྔུར་གྱུར་པའོ།

མདུན་མ་གཅིག་ཀྱང་མཐར་སོན་དུ། མི་སྟེར་འཐབ་སྲོལ་མཁན་སུ་ཞིག། 15
གང་ཞིག་བརྩམས་པའི་བྱ་བ་ལ། མི་འཇུག་གཡེལ་བའི་ལེ་ལོའོ།

སེམས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་བྱེད་པའི། སྒྲོག་རྩར་ཞུགས་པའི་རླུང་དེ་གང་།
དོན་མེད་ཕྱོགས་ལ་ཡིད་གཡེལ་བའི། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ།

ཡོད་ཀྱང་ཕན་དུ་མ་སྤེར་བའི། ནོར་གྱི་འཆིང་རྒྱ་དམ་པོ་གང་།
རང་རྫས་སྤྱོད་པར་མི་ནུས་པའི། འབྱོར་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣ་འོ།

ལག་མཐིལ་སོན་པའི་གཅེས་ནོར་ཡང་། འཕྲོག་བྱེད་ཆོམ་རྐུན་དེ་གང་ཞིག།
གང་ཞིག་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། རྩེ་གཉིས་པ་ཡི་ཐེ་ཚོམ་མོ།

5 བསྐལ་ཡང་རང་ཕྱོགས་འཇོམས་བྱེད་པའི། གླང་སྐྱོན་ལོག་པ་ལྟ་བུ་སུ།
གང་ཞིག་གཞན་ལ་གནོད་སེམས་པའི། བསམ་པ་ཞེ་ལ་འཆང་བ་འོ།

དགེ་བའི་ལྗོན་ཤིང་མ་ལུས་པ། གཅོད་བྱེད་རལ་གྲི་ལྟ་བུ་སུ།
ཡང་དག་དོན་ལ་སྐུར་འདེབས་པའི། མེད་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དོ།

དལ་པས་འཇོམས་པ་དེ་ཙམ་དུ། ཐུར་དུ་འབབ་བའི་རི་བོ་སུ།
10 ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་དེ་མ་ཐག །འདོར་ངེས་སྲིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་རོ།

སྲིད་པ་གསུམ་དུ་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། བརྒྱུགས་ཀྱང་ལག་སྟོང་ལུས་པ་སུ།
ཐོག་མ་མེད་ནས་འཁྱམས་པ་ཡི། ཉམ་ཐག་འཁོར་བ་པ་རྣམས་སོ།

སྡུག་བསྔལ་མིང་ཡང་མི་གྲག་པའི། བདེ་ལེགས་ཞིང་མཆོག་དེ་གང་ཞིག།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་འཆིང་གྲོལ་བའི། ཞི་བ་མཆོག་གི་ཐར་བ་འོ།

15 སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་ནུས་པའི། སླུ་མེད་རེ་གནས་སུ་ཞིག་ཡོད།
གང་ཞིག་འཇིགས་པས་མི་བཟི་བའི། དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ་པོ་འོ།

འདོད་དགུ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ། སྩོལ་མཛད་གཙུག་གི་ནོར་བུ་གང་།
ཡང་དག་ལམ་ལ་བཀྲི་མཛད་པའི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་བླ་མ་འོ།

གང་ཞིག་དབྱུལ་བ་ཀུན་སེལ་བའི། གཅིག་ཆོག་ནོར་གྱི་དམ་པ་གང་།
ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་སེལ་བྱེད་པའི། དད་པ་རྒྱན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའོ།

གང་འདོད་གནས་སུ་སྐྱོལ་ནུས་པའི། རྟ་མཆོག་རྫུ་འཕྲུལ་ལྡན་པ་སུ།
གང་བརྩམས་ལས་མི་ངལ་བར། མཐར་ཕྱིན་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོ་འོ།

དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཕན་ངེས་པའི། གྲོགས་ཀྱི་དམ་པ་དེ་གང་ཞིག། 5
ཐོས་དང་བསམ་པ་སྦྱར་འདྲིས་པའི། བླང་དོར་མི་རྗེད་དྲན་པའོ།

རང་སེམས་བདེ་བར་ངལ་གསོ་བའི། མཉམ་ཡངས་བསྟི་གནས་དེ་གང་ཞིག།
རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་གཡོ་བའི། ལས་རུང་ཏིང་འཛིན་བརྟན་པའོ།

འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པའི་ཆོས། ཀུན་མཐོང་མིག་གི་དམ་པ་གང་།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ། རྣམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་གསལ་བའོ། 10

བྱ་མིན་གནས་ལས་བཟློག་བྱེད་པའི། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་དེ་སུ་ཞིག།
བདག་གི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་ཞེས། ཤེས་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པའོ།

སུས་ཀྱང་ཕམ་པར་མི་ནུས་པའི། རྟུལ་ཕོད་ལྡན་པ་དེ་སུ་ཞིག།
གང་ཞིག་ཚུལ་ལས་འགོད་པ་ཡི། ཉེས་པས་མ་གོས་སྐྱེས་བུ་འོ།

འདི་ན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ནང་ན་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་སུ། 15
གང་ཞིག་གཙུག་ལག་གཞུང་རྣམས་ལ། ཐོས་པར་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་འོ།

གང་ཞིག་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མགོ་ལ་ཐོད་བཞིན་བཀུར་བ་སུ།
ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མ་རྨོངས་པའི། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འོ།

འདི་ན་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་གང་ཞིག།
ཡ་རབས་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི། སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་གཙང་བ་འོ།

ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡི། རྣ་བར་སྙན་པའི་གདམ་གང་ཞིག།
གང་དག་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡི། ཚིག་འཇམ་རན་པར་སྨྲ་བ་འོ།

5 ཉེ་དང་རིང་བ་མཐའ་དག་ལ། ཕན་བྱེད་སྦྱིན་དང་འདྲ་བ་སུ།
གཞན་ལ་ཕན་བདེའི་བསམ་པ་ནི། གང་གི་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་འོ།

འཆིང་བ་དག་དང་བྲལ་བ་ཡི། སྐྱེས་བུ་དགའ་མགུར་གནས་པ་སུ།
གང་ཞིག་འདོད་པའི་གནས་རྣམས་ལ། ཞེན་པ་དག་དང་བྲལ་བ་འོ།

གདུང་བ་དག་དང་བྲལ་བ་ཡི། བདེ་བ་མཆོག་ལྡན་སུ་ཞེ་ན།
10 བདག་གམ་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི། བྱ་རྩོལ་སེམས་ཁུར་མེད་པ་འོ།

བྱིན་དགའ་བྱིན་ན་དོན་ཆེ་བའི། སྦྱིན་ཤུགས་ཅན་ཤེས་ལྟ་བུ་སུ།
དབང་ཕྱུག་དག་དང་ལྡན་པ་ཡི། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཚོད་དོ།

སྤྱོད་ན་ཚིམ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དོན་ལྡན་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་སུ།
གང་ཞིག་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། ལེགས་པར་བཤད་པའི་གདམས་དག་གོ།

15 ཧག་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་སྦྱང་འོས་པའི། ནོར་གྱི་དམ་པ་དེ་གང་ཞིག།
ཡུན་དུ་བསྟེན་ན་དོན་ཆེ་བའི། ཐོས་དོན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ།

བདེ་ལེགས་འབྲས་བུ་ཐེ་སྐྱེད་པ། གང་གི་ལག་ན་གནས་པ་སུ།
མངོན་པར་མཐོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། འབྱུང་གནས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའོ།

ཕན་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་གང་ཞིག།
མཛའ་བོ་སྡིག་པ་ལས་བསྲུང་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་འོ།

གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་ཁྱིམ་རྣམས་སུ། བཀྲ་ཤིས་བྱེད་པའི་མཚན་མ་གང་།
ཕན་ཚུན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བདེ་བར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་འོ།

གློག་མར་སྲོག་ཕྱིན་གྱུར་ཀྱང་ནི། མི་འདོར་དམ་བཅའ་དེ་གང་ཞིག། 5
འདི་དང་གཞན་དུ་ཕན་དགེ་བའི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་སོ།

གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་པ་ན། བསྲུང་བྱའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་གང་།
རྣམ་པར་རིག་པ་ངེས་པ་ཡི། ལུས་དང་ངག་གི་བྱ་བ་འོ།

རྟག་ཏུ་ཕན་གནོད་གཞིར་གྱུར་པའི། མེལ་ཚེ་བྱ་བའི་གནས་དེ་གང་།
དགེ་འམ་སྡིག་པ་ཅི་ལྟ་ཞེས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ། 10

འདི་ན་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་པའི། འཚོ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་སུ།
དགེ་བ་ལེགས་པར་གསོག་པ་ལ། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཞུགས་པ་འོ།

གང་ཞིག་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་སུ་ཞིག།
གང་ཤེས་བླང་དང་དོར་བྱ་རྣམས། རང་གི་ལག་ཏུ་ལེན་པ་འོ།

གང་ཞིག་བག་ཡོད་ཀྱིས་མཛེས་པའི། བརྟུན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་། 15
ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པ་འོ།

སྲོག་ཆགས་ཀུན་ལ་ཕན་ངེས་པའི། བཟང་པོའི་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་།
གདུལ་དཀའི་ཡིད་ནི་ཞི་བ་དང་། དུལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འོ།

18

ཁང་འཛིན་ཉེར་སྤྱད་འཛིན་པ་མི། སྤོམ་སྒྲུབ་གྲུབ་པའི་རབ་རིབ་གང་།
སྐྱེ་བ་དང་དོན་ཚོགས་སྦྱིན་ཁང་། སྲོག་ཆགས་སྐྱེ་བའི་སྦྲུམ་བུ་ནི།

འདི་དོན་ཉིད་དང་མཐུན་རྣམས་སུ། ཆགས་མེད་ཕྱུ་བ་རེ་གང་ཞིག།
ཕྱག་དར་འབར་བའི་མེ་སྤྱུ་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྲེག་བྱེད་དོ།

5 སྐྱེ་རིག་ཤེས་རབ་འབྱུང་ཡིད་མ་ཞུགས་པའི། ཆོས་དྲུག་བ་རེ་གང་ཞིག།
རིང་ཉེར་སེམས་འབྱུང་རྣམ་ཤེས་པའི། མི་རྟག་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་བསྐྱོད།

འདི་ནི་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། སྙིང་པོར་གྱུར་བ་དེ་གང་ཞིག།
ཉོན་མོངས་གཉེན་པོར་སོང་བ་ཡི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཕན་པའོ།

གང་ཞིག་གཞན་ལ་གནོད་འགྱུར་བའི། སྡུག་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་།
10 རང་ཕོག་བབ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། མི་འདོད་གང་ཡིན་དེ་དག་གོ།

འཇིག་རྟེན་དགེ་བ་ཚེ་སྐྱིད་དང་། མཚུངས་པའི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་གང་།
རང་དང་གཞན་གྱི་དགེ་ཚོགས་ལ། ཞི་ནས་མཆོག་ཏུ་རངས་པའོ།

འཁོར་འདས་བདེ་དགའ་ཐམས་ཅད་ལ། སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཐབས་དེ་གང་ཞིག།
རང་གི་དོན་ལས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཏེ། གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་གོ།

11 ནམ་དབང་རྐྱང་ཟད་མི་འགྱུར་བའི། གཏེར་གྱི་མཆོག་གྱུར་དེ་གང་ཞིག།
བཟང་དང་ངམ་ཐག་ཁེང་རྣམས་ལ། རེ་བ་མེད་པའི་སྦྱིན་པའོ།

ཀུན་དུ་དཀྲུ་ཞིང་གར་བ་ཡང་། དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རིག་སྔགས་གང་།
ལུས་དང་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས། ལེགས་པར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།

ཕས་ཀྱི་གནོད་པས་ནམ་དུ་ཡང་། མི་ཐིགས་གོ་ཆ་སྲ་བ་གང་།
མི་སྙན་ཚིག་དང་མི་སྡུག་པའི། སྡུག་བསྔལ་གནས་ལ་བཟོད་པའོ།

གློག་གྱུར་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་ཡང་། འཆར་བའི་མེ་ལོང་གཙང་མ་གང་།
བྱིང་དང་རྒོད་པས་མི་གཡོ་བའི། ཞི་གནས་རྣལ་འབྱོར་དྭངས་པའོ།

མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། ཐོགས་མེད་འཕུར་ལྡིང་བྱེད་པ་སུ། 5
གནས་ལུགས་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་ཀློང་། དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་ལྟ་བའོ།

རང་ཉིད་མལ་ན་གནས་བཞིན་དུ། མཐོང་བའི་ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་གང་།
དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གང་སྣང་བ། སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་རིག་པའོ།

ཀུན་མཁྱེན་ས་ལ་ཕྱིན་བྱེད་པའི། མིག་དང་བགྲོད་བྱེད་ལྟ་བུ་སུ།
གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་མཁས་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། 10

འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། ལེགས་ཚོགས་རྩ་བ་གཅིག་པུ་གང་།
རང་བཞིན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི། འོད་གསལ་རང་གི་སེམས་ཉིད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་བྱང་གི་བླང་དོར་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ངོས་བཟུང་ནས་སྤོང་བ་དང་། མྱང་འདས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ངོས་བཟུང་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རྩ་ 15 བ་ཡང་མཚན་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས།

འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི།
ཡོན་དན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་དེ།
ཞེས་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས།
དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
5 ཡོན་དན་ཐམས་ཅད་བསྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད།
སེམས་ནི་དང་བས་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དང་།
མཐོ་རིས་དང་ནི་བྱང་གྲོལ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
གང་གིས་འདྲེན་པ་དེས་འབྱུང་ལ། དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་དེ།
དེ་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་པའི་མིས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན།
10 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པ
ལས་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེ་ལ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བཅད་པས་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་བཅུ་ལ་ལེའུ
བཅུར་འགྱུར་དེ། དེ་ལ་ལྔ་བརྒྱ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ
རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། རྒྱུན
དུ་ཞུགས་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི
15 ལེའུ་དང་། རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཕོང་དུ་ཆུད་པའི་ལེའུ་གསུམ
དང་། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་དང་། དྲུག་པ་རྣམས་ལ་གོ་རིམ
བཞིན་དུ། ལྷག་མཐོང་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ
མང་དུ་འབྱུང་བས་ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་དང་། ཚུལ
ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྔ་བརྒྱ་བདུན
20 པ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་མངོན་པ་དང་། མདོ
སྡེ་དང་། འདུལ་བ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་མངོན་པའི་ལེའུ་དང་།

མདོ་སྡེའི་ལེའུ་དང་། འདུལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་
པ་བཅུ་པ་ལ་ནི་ རབ་ཏུ་བྱུང་ བའི་རྟགས་ཙམ་ ལས་ལྷ་སྤྱོད་ རྣལ་མ་ དང་མི་ལྡན་
པས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་ པའི་ལེའུ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལ་ལྔ་བརྒྱ་ ཐ་མ་ཞེས་ བཤད་དོ། །
ད་ལྟའི་ལོ་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ བསྟན་ པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་ གནས་ པའི་ནང་ནས་ལོ་
ཉིས་སྟོང་དྲུག་ བརྒྱ་ དང་ལོ་དགུ་སོང་སྟེ་བཅུ་ པར་སླེབ་ པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ 5
ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུའི་ཐང་དུ་བབ་པས་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡང་དུས་ཤིན་ཏུ་ཐུང་ངུར་
ལུས་པས་ན་ ཐར་འདོད་ རྣམས་ཀྱིས་ དད་བརྩོན་ དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་ ཤིན་ཏུ་བག་
ཡོད་པ་པ་བསྟེན་པར་བྱང་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི།
སྙིག་མར་སྲོག་ཕྱིན་འདྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས། 10
སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི།
ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས།

ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

བྱུང་ན་གོང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར། གང་རྣམས་མདོ་འདི་ཕྱི་དུས་ན།
ཡི་གེ་འདྲི་འཆད་ཉན་པ་ནི། མི་ཡི་སྲིད་པར་ངས་བདང་སྟེ། 15
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད།

ཞེས་གསུངས། ཐ་ན་དམ་པའི་ཆོས་གསང་སྟེ་ཀུན་བྱུར་བྱས་དེ་བཤད་ན་ཡང་
ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་
དམ་ཐ་ན་གསང་སྟེ་ཀུན་བྱུར་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཡང་ ཡང་དག་པར་བཤད་ 20
དམ་བསྟན་ན་ཡང་། སོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕོ་ཉ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་
ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
མངགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོས་བཤད་པ་ནི་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
5 ཀྱི་ཞལ་ནས།

གང་ལ་ཕན་ཕྱིར་ང་ཡི་ཆོས། ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པས་མཆོད་འགྱུར་གྱི།
མེ་ཏོག་བྱུག་པ་མར་མེ་ཡིས། རྒྱལ་བ་ཡང་དག་མཆོད་མ་ཡིན།

ཞེས་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། ཚངས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ གཅིག་གི་ དམ་པའི་ ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བཞི་ པའི་ཚིགས་ སུ་བཅད་པ་
10 ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཚངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ རྣམས་ཀྱི་བྱང་ ཆུབ་ནི་ཆོས་ ལས་ངེས་
པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའི་ཟང་ཟིང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ ན་མཆོག་ཏུ་བཤད་
15 དོ། ཞེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ལས།

སངས་རྒྱས་མཚན་ལ་སོགས་བརྗོད་ན། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ།
བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་སྤྱར་བར་ནི། ཆོས་སྦྱིན་པས་ནི་དངོས་གྲུབ་འཐོབ།

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེར་མ་ཟད་ ཆོས་སྨྲ་ བའི་གང་ ཟག་ལ་
གཅེས་པར་བཟུང་སྟེ་སེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ བསྲུང་བར་བྱ་ན་དམ་པའི་ཆོས་
20 འཛིན་པར་ཡང་ འགྱུར་ཏེ། ཀླུའི་ རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་ པས་ཞུས་ པའི་མདོ་ལས།
གང་འདི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ ཡང་དག་ པར་ཞུགས་པ་ རྣམས་ཡོངས་

སྲུ་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་དུ་བསྲུང་བ་འདི་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དག་པའི་ཞིང་གཞན་དུ་བསྐལ་པ་བྱེ་
བར་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་བས་མི་འཇེད་ཀྱི་ཞིང་འདིར་སྣ་དྲོ་གཅིག་ཙམ་དམ་ཆོས་
འཛིན་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

གང་ཞིག་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཞིང་གཞན་དུ། 5

སེམས་ལྡན་དམ་ཆོས་འཛིན་པར་གྱུར་པ་བས།

སྲུ་དག་སྣ་དྲོའི་ཅིག་ཙམ་མི་འཇེད་དུ།

འདི་ནི་དེ་བས་མཆོག་ཏུ་མཁས་པས་དགོངས།

གང་གིས་མངོན་པར་དགའ་བའི་འཇིག་རྟེན་དང་།

དེ་བཞིན་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་བདེ་ཅན་མཆོག། 10

དེ་ན་ཉིན་ཞག་བསྐལ་ཉིན་ཞག་བསྐལ་སྐྲ་མ་མཆིས།

དེར་ནི་ཡོན་དན་བགྱི་བ་སྨད་མི་ཆེ།

ཉོན་མོངས་འབྱུང་གནས་འཇིག་རྟེན་ཉེས་གང་འདིར།

ཞི་སྡང་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་ཉེས་བཟོད་ལ།

ཆོས་འདི་ལ་ཡང་གཞན་དག་འཛུད་པ་ནི། 15

འདི་ནི་དེ་བས་དགའ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པས་ནཾ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་
སྤེལ་བའི་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་དེ་འཛིན་
ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། 20

བྱམས་ཆོས་ཚར་ལྔ་དང་། རིགས་ཚོགས་ཚར་བཞི་ལྷ་བུ་ཚར་མང་པོ་བཀླག
པའང་མང་ངོ་། །བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་དཔེ་ཆོས་དང་བེ་བུམ་སྔོན་པོ་དང་།
རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དང་མགུར་འབུམ། འཇིགས་བྱེད་རྭ་པོད་དང་།
མགོན་པོའི་བེ་བུམ་རྒྱལ་སྲས་བཀའ་འབུམ། ཀློ་བྲག་བཀའ་འབུམ་དབང་རྗེས
གནང་བཅས་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཚར་གཉིས། རྗེ་འདུལ་ 5
འཛིན་པ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། མཁས་གྲུབ་རྗེ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ལུང་
བཞུགས་ཚད། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། པཎ་ཆེན
བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ།
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་བྱེད་དབང་པོ།
དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཚར་རེ་རེ། དབེན་ས་ 10
བཀའ་འབུམ་ཚར་གཉིས། ལྕང་སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་
ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཚར་བཞི། ཀུན་མཁྱེན་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་
འབུམ་ཚར་གཉིས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་གསུམ་སྦྲག་མའི་བཤད་ལུང་
ཚར་བཞི། ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་བཤད་ལུང་ཚར་གཉིས། བདེ་ལམ་དང་ལམ་
གཙོ་དང་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཚར་མང་པོ། བློ་སྦྱོང་བརྒྱ་རྩ་དང་ 15
ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ་སོགས་ལུང་གི་རིམ་པ་དང་། དབང་ཆེན་གྱི་སྐོར་བྱས
པའང་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་གནང་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་
བཅས་ཚར་གཉིས། བ་རི་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་བཅས་ཚར་
གསུམ། སྣར་ཐང་བརྒྱ་རྩའི་རྗེས་གནང་ཚར་གཉིས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
སྐོར་དང་། ཇོ་ལུགས་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གཉིས་ཀའི་རྗེས་གནང་ཚར་གསུམ་ 20
རེ། མགོན་པོ་བཀའ་བཅུ་གསུམ་དང་། རྣམ་སྲས་བཀའ་བཅོ་ལྔ་སོགས་སྤྱི

ཆོས་ཐོས་པ་ནི་ངན་འགྲོ་རྣམ་པར་སྤོང་།

ཆོས་ཐོས་པ་ནི་བཟང་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར།

ཆོས་ཐོས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀུང་ཞི།

བསིལ་བའི་དངོས་པོ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རིན་ཆེན་དྲ་བ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། 5

གང་ཞིག་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཚངས་སྤྱོད་ཅིང་།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་དོན་ནི་སྤྱར་སྤྱད་པ།

གང་ཞིག་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་མདོ་སྡེ་འདི།

ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་གྲངས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན།

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས། 10

ནམ་མཁའ་དག་གི་ཚད་དག་བཟུང་བ་དང་།

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་བགྲང་ནུས་ཀྱི།

སངས་རྒྱས་དག་ལ་དད་པ་ཤས་ཙམ་གྱི།

བསོད་ནམས་ཚད་བཟུང་བར་ནི་ནུས་པར་དཀའ།

ཇི་སྲིད་སྐུ་ངར་འདས་བདེ་མ་རིག་པར། 15

དེ་སྲིད་མི་ཁོམ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་མི་འགྱུར།

དེ་བས་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་ཞིང་ཐོབ་ནས།

བག་ཡོད་མི་ཡིས་བཀུར་སྟི་མཆོད་པ་གྱིས།

ཅེས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཀུང་། ཀུན་དགའ་བོ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ཤུགས་རིང་པོ་འབྱིན་པའི་སེམས་ཅན 20

དག་ཀྱང་ཡོད། སྦྲུ་ཟེར་ཞེས་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་
རྟེན་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ ཡང་དག་ པར་རྫོགས་ པའི་བྱང་ ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་ གཞོལ་བ་
དག་གོ །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གཞན་
5 ལ་བརྟེན་ཅིང་ དགེ་བའི་རྩ་ བ་སྐྱེད་པར་ བྱེད་པ་དེ་ དག་ནི་མ་ བྱོན་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་ པར་རྫོགས་པའི་སངས་ རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
མཁྱེན་ཅིང་སེམས་ཅན་དེ་ དག་ནི་དེ་ བཞིན་གཤེགས་པ་ རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཛའ་
བོ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཅག་གི་ཡང་མཛའ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །
ངས་མི་བྱོན་ པའི་དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་ དགྲ་བཅོམ་པ་ ཡང་དག་ པར་རྫོགས་
10 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་གཏད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་འདི་དག་ནི་བདག་གི་
ཡང་མཛའ་བོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་མཁྱེན་ཅིང་། བསམ་པ་རྫོགས་པར་མཛད་
པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བསྟན་པ་ལ། བསླབ་གཞི་ཡང་དག་བླངས་ནས་ནི།
ཇི་ལྟར་གསུངས་བཞིན་རབ་བསྒྲུབས་ན། ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན།

15 དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་། ཞལ་ཟས་དང་ནི་བཏུང་བ་དང་།
བསྙུན་གསོས་སྣ་ཚོགས་སྦྱིན་པ་རྣམས། ཡུལ་ན་ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས།

བཅུ་བཞི་དང་ནི་བཅོ་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་ཟླ་ཕྱེད་ཆོས་བརྒྱད་དང་།
ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ནི་ཟླ་བ་ལ། བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྲུངས་ཤིང་།
མཆོད་དང་གསོ་སྦྱོང་ལེགས་བྱས་ན། ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན།

20 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ མ་བྱོན་པའི་ སངས་རྒྱས་ རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ སུ་འཛིན་ཅིང

ཆོས་ལྡན་གྱི་བསམ་དོན་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་མཛད་པ་སོགས་ལེགས་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

བྲག་ལ་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ཆེན་དང་། འཚོ་བ་སྦྱོར་བའི་ཡོན་བདག་གཉིས།
སངས་མཉམ་པོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན།
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྙིང་པོ་བསྔོ་བ་ཡིན། 5

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོད་གནས་ཀྱི་བླ་མ་ དང་བསྟེན་ བཀུར་བྱེད་ པའི་ཡོན་
བདག་གཉིས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་ཏེ་བླ་མ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྨྲི་ཞུ་བྱེད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་འདིར་དར་ཚུལ་རབ་བཤད་པ།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མེའི་འོད་སྣང་མཆོད་འཕྲེང་འདིས། 10
རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་བླ་མའི་ཐུགས་དགྱེས་མཆོད་སྤྲིན་ཉིད་གྱུར་ཏེ།
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་ཐུགས་བཞེད་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག།

དག་ཞིང་གཞན་དུ་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་བས།
ཞིང་འདིར་ཉིན་གཅིག་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཤིན་ཏུ།
ལྷག་པར་གསུངས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། 15
དམ་ཆོས་ཀུན་ཏུ་སྤེལ་བར་མཛོད་ཅེས་སྙིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས།

འདིས་མཚོན་དགེ་བས་རྒྱལ་བསྟན་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་།
བསྟན་འཛིན་ཀུན་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་བདག་སོགས་འགྲོ་ཀུན་རྗེས་སུ་བཟུངས།
བདག་ཀྱང་དེང་ནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ཡིས།
མཁའ་མཉམ་ལུས་ཅན་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་སྦྱུར་དུ་འགོད་འགྱུར་ཅིག། 20

ཅེས་ལུང་ བསྟན་ནས་ རྒྱལ་པོ་ཨུ་དྲ་ ཡ་ན་ལ་ ལེགས་སོ་བྱིན་དེ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་
ཐོག་མ་བཞེངས་པ་འདི་ངའི་ བསྟན་པ་ལ་བྱ་ བ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་སྐལ་ པ་དང་ལྡན
པ་མང་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་
ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞི། སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་
བྱེད་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ བདེ་བར་གཤེགས་ པའི་སྐུ་བརྙན་ བཞེངས་པའི་ 5
སྒྲོལ་གསར་དུ་གཏོད་པ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ལགས་
ལ། འདིའི་ཐུགས་ཀ་ན་དྲྭང་ཧྲྀ་ཙམ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཞབས་མཐིལ་
དང་གདན་གྱི་བར་ན་སྐུད་པ་ཤང་བ་ཙམ་གྱི་བར་སྟོང་ཡོད་པ། བཟོ་བོ་གཞན་
གྱིས་འདྲ་ སྐུ་ཇི་ལྟར་ བཞེངས་ཀྱང་ སྐུའི་ཉམས་ཇི་ལྟ་བ་ བཞིན་ ཡོད་ དཀའ་བ་
སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་། ལི་ 10
ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ ཡུལ་གྱི་ས་ སྐྱོང་ཆེན་པོ་སོགས་ ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་
བཞུགས། ཛར་ཆེད་དྭའི་ཅིན་གྱི་དུས་སུ་པེའི་ཅིང་གི་ཕོ་བྲང་འདིར་གདན་དྲངས་
དེ་རྒྱལ་རབས་རྣམས་དང་ བཅས་པས་ མཆོད་གནས་ མཛད། དེ་ནས་ཆེན་པོ་
ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཀུན་དང་། ལྷག་པར་ཧོ་བི་ལའི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོས་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་དེ་དགེ་ འདུན་གྱི་སྡེ་ བཙུགས་ ཤིང་རྟེན་འདི་ 15
ཉིད་ལ་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་བྱས། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ རབས་ཕྱི་མ་ རྣམས་དང་།
དྭའི་མིང་དང་། དྭའི་ཆིང་གི་རྒྱལ་རབས་མཐའ་དག་གིས་མཆོད་གནས་མཛད་
ཅིང་། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་འདུས་པའི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་
བཏབ་པའི་མཐུས་སྐྱེ་རྒུའི་བདེ་སྐྱིད་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས་
པ་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས། 20

རྒྱ་དང་རྒྱ་ནག་ཆེ་ཉིད་ན། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རབ་འགྲུབ་འགྱུར།

ལས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་བསྡུས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་
ཏུ་པྲ་སྟུཏི། བསིལ་ལྡན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྟོས་ལྡན། མ་ཧཱ་ཙི་ནའི་ཡུལ་དུ་གྱི་མཐུ་
ཞིས་པའི་ས་ཡོས་ལོའི་ཁྲིམས་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པའི་
ཉིན་བཀྲ་ཤིས་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་
ཀུ་ཤྲི་བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་དར་རྒྱས་དང་ཀུ་ཤྲི་ལེགས་བཤད་ཆོས་འཛིན་ 5
གཉིས་ཀྱིས་བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་
ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག།

གང་ལ་ཞུགས་ན་སྡིག་སྒྲིབ་སྡུག་བསྔལ་དྲི་མ་ཀུན་འཁྲུད་ཅིང་།
འཕྲུལ་དང་ཕྲགས་ཀྱི་ཕན་དང་བདེ་བའི་སྒྲོག་བཟང་རབ་བརྫུང་སྟེ། 10
རྣམ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྤྲིན་པའི་རི་བ་སྐྱོང་མཛད་པ།
ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།

ཧོར་གྱི་ཡུལ་འདིར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེ།
རྒྱལ་པོའི་རབས་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་དང་།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་བོད་ནས་སྐྱེ་མཆོག་རྣམས། 15
གདན་དྲངས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡི།
བསྟན་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལས།
བརྩམས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་བསྙེན་དང་དམ་པའི་ཆོས།
འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་བླང་དོར་གྱི།
གནས་རྣམས་རགས་པའང་བརྗོད་པའི་ཆོས་འབྱུང་འདི། 20
དད་ལྡན་བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་ཡི།

ཀུ་ཤྲི་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས།
ལྷག་བསམ་དགེ་བས་ཡོན་སྦྱར་དཔར་དུ་བསྐྲུན།
འདིས་མཚོན་དགེ་བས་ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་སོགས།
ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཚེ་རབས་འཕྲེང་བ་རུ།
རྗེན་བཟང་བརྒྱུད་དེ་ས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་།
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྟན་པ་ཇི་སྲིད་པ།
ཕྱོགས་དུས་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།

མངྒ་ལཾ།། ।།

Anmerkungen im Text.

pag. 4, Z. 8 zu ཡུལ : ལྷས — Z. 9 zu ལི་ཙ་བྱི་རྣམས : ཡངས་པ་ཅན་པའི — Z. 11 zu སྒྲོལ་མ : རྒྱ་བཟའ — zu ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ : བལ་བཟའ — Z. 12 zu དཀར་མོ : འབྲིང་ཟ —

pag. 10, Z. 8 zu ཚིང་གིས : ས་མཐའ་འདི་རྒྱ་གར་ལྟར་འབོད་དགོས —

pag. 19, Z. 7 zu སྟ་སྟོལ : ཤཀྱའི་ཚར་གཏོགས་ཟེར —

Kritische Anmerkungen

auf Grund der Schiefner'schen Copie.

1,3 ན་ཐ་ཡ — 4,5 གླང་པོར — 5,19 das Ende dieses Verses ist nicht bezeichnet — 6,3 འཕྲོས་ངོན — 19 སྤྲོས; meine Verbesserung སྤྲོ་ས stützt sich auf Sanang Setsen, Geschichte der Ostmongolen (mongolisch), herausgegeben und übersetzt von I. J. Schmidt, St. Petersburg 1829, p. 58,1 (59,2): negüri ('lieu où s'arrête un peuple nomade', Kowalewski, s. v.) 'Zugstrecke' — 7,2 ཚོ་རིགས — 5 གཤིགས — 8,6–7 ཚོ་རིགས — 13 ཧ་བོལ; meine Verbesserung ཧོ་བོལ (s. 'Berichtigungen') stützt sich auf Sanang Setsen, p. 60,14: Chobol — 17 བའི་ཚོ — 9,2 གྲགས་པ་མ་ནམ — 3 འབྲངས་བོ oder པོ? undeutlich — 13 རྟེ་ཞིང — 10,3 ཉེམ — 11,4 གླིང་བ oder པ? undeutlich — 12,19 གྲུ — 13,2 གྱོར — 3 པ་སྐྱོང — 5 ཀྱིས — 8 ཧ་ན — 14,5 ཁྲིག — 18,7 ཀྱེན — 9 སྐྱིག — 12 སྤྲོས — 19,1 མངའ་པའི — 20,12 ཚན — 23,2 ཞི undeutlich — 24,1 དྲུང་རིང་པོ — 2 ཕྱུ་པོ — 18 གཙུང — 25,5 ཤྲུན་དྲི — 19 མཛ — 26,5 རོལ་ཀྱི — 16 རིལ་ལ — 27,13 དཡི — 14 པོ་ངས

— 30,2 བཙུན — 10 ཉར — 15 རོད་གྲིས་ཆ — 31,2 སྦྲང oder སྦྱང? undeutlich — 4 ལྦྲིབ་བའི; ob meine Coniectur richtig ist, ist zweifelhaft; vielleicht ist ལྦྲིབ eine der vielen im Tibetischen üblichen Zusammenziehungen zweier Wörter — 16 དགུ་ལོ — 32,2 བོ oder པོ? undeutlich — 10 སྨང — 33,2 སྦོ་སྦྲ ist vielleicht nur infolge der grossen Aehnlichkeit der Schriftzeichen statt ཨཱོ་ལྷཱོས verschrieben; vgl. Z. 12 — 15 སྨྲོལ་ཁོར — 16 དགུ — 34,7 ས sehr unsicher, vielleicht མ — 11 པས oder བས? undeutlich — 12 ཕོ་ཉ་པས — 15 མང་པའི — 35,14 སེང་གེ — 36,14 རི་བསྐུངས — 16 ཞལ་པ་སྒྱུར — 17 བཏར — 37,1 བརྟེན — 7 མི་སྣང — 17 བཀྲད — བ་གདལ — 38,4 མཚོན་མོ — 7 འཚོངས — ཇེ་ན — 39,2 ཐྲ oder སྲ? undeutlich — 5 ཨཱོ་ད་ཀན — 21 ཧཱོ་ཧཱོ — 40,5 གྲོ་ལྷན — 18 ད in ཧྣ fehlt — 41,11 ཧཱོ་མེན་གྲོ; meine Verbesserung stützt sich auf 41,4 — 21 ལ in ཀླུང undeutlich — 42,1 གསུམ་པས་མ — 43,3 ཏ་བྲོར — 20 རྡུ་རི oder ཏུ་རི? undeutlich — 44,1 བཙུན — 10 ཆིལ — 16 སྤོང་ཀྲི — 45,3 པའི་རེ — 46,4 བཙུན — 11 པོ་སེ — 47,3 གིག — བསྡད་དུ — 17 ཙ — 19 གཙུང་བོ oder པོ? undeutlich — 21 ཉུང་ཀྲལ་པའི — 48,3 བརྡུན — 19 མ་ཕོ་པ — 21 པ་ཙུ — 50,5 vor དེ་ལྷར fehlt der senkrechte Strich — 6 བདག; dahinter fehlt der senkrechte Strich — 10 སྤྲངས — 51,8 དགའ་བོ — 14 གྲིས — 52,5 གྲལ — 53,2 རིལ་ལ

— 9-10 ལྷས་སྐྱོང — 14 ཡལ་ངིའི — འབྲག — 54,11 གར་མི oder ག་རི་མེ oder ག་རི་མི? undeutlich — 19 གཞིན — 55,9 in diesem Verse ist eine Silbe zu viel — 13 ཕྱོག་པར — 56,13 ད་བཟློག — 58,4 སྣ་ཚོགས — 59,9 བཙུད — སྤྲུལ་བའི — 60,13 ཚོ — 64,9 in diesem Verse sind zwei Silben zu viel — 65,10 འཚོང — 66,8 ད་ཡོངས — 20 འཕྲུག — ཀྱང་ལོས (?) — 67,15 དྲིན — 21 ཅེན་ནི — 68,7 གསུང་པ — 8 ཕྱི undeutlich — 17 གདུང་པོ — 69,10 ཕ in ཕོད undeutlich — 16 རྫིགས — 18 vielleicht ཐིནྡྭ་པ? vergl. übrigens 71,10 — 70,10 གསེར་མ་མདོག — 17 པཏྟེ་ད — 71,6 རྩེད — 10 vielleicht བནྡྭི་པ? vgl. übrigens 69,18 — 13 བསྡུས — 15 བཞི་བ — 16 མཚན་ནི — 21 མནམ་ལམ — 72,16 གསལ་པར — 73,2 རྫས — 12 in dieser Zeile fehlt eine Verssilbe — 75,5 པོ་དྲི་གས — 7 བཛེ — 12 འཆལ — 14 (དཀྲུ)བར — ཐམས — 76,9 འཕྲད་པས — 11 དུའང oder ཏུའང? undeutlich — 78,4 ལྷན — 81,6 ད་སྨྲེའི — 82,8: ཁུ — 83,20 ཀྲི་ས་ཡུལ — 21 སོག་ཡི་ག — 84,1 མཉེར་པའི — 85,19 ཤིང་ཕ་བྱིའི་ལོར: „im Holz-Mause-Jahr", = A. D. 1242, was als Karma Bakshi's Geburtsjahr ganz falsch ist, vgl. J. A. S. Beng. 1889, p. 51. — 86,1 སྨོམ — 11 བདན — 14 པཀྲའི — 15 དན — 88,19 མཚར་པའི — 90,12 དཔངས་མཐོ — 92,2 པའོ — 8 ཚན — 93,3 ཛེའི — 5 ཕྱོག — 94,17 སྨོབ — 95,2 གཟིམ་ས་ཁྲི — 4 དུ་བ — 97,11 དབྱུང — 98,15 བྱུང — 99,16

གླིང — ཕྲུལ — 100,12 མཚར་པའི — 20 མངའ་པའི — 101,3 སྤྲིན — 15 འཛིན — 18 བསྒྲོ་པའི — 102,5 བསྒྲིལ — 103,7 རྩོད — 11 དེ་འདི — 104,15 ངོ་མ — ད་(ཡིག) — 17 འདུག — 20 ལའི་རྗེས — 105,7 ཁྲེན — 106,15 ཉིང་རིར? undeutlich — 109,8 མཛེན — 13 བསྟན — 18 འཕྲུལ — 110,11 གྲི — 111,11 im 2. Verse ist eine Silbe zu wenig — 16 ད་ལག -- 112,5 འཕྲུང — 8 der senkrechte Strich fehlt — 15 བྲུས་པ — 113,2 ཆེན — 8 རིག་པས — 17 མདུན་ས — 20 སྡོང — 114,2 རིང — 5 པས་མ oder པསམ? undeutlich — 7 རྟའི — 10 རྣམས — 116,19 རྟོམ — 117,7 དམ་པར — 16 བསྐོར་པར — 118,3 འཁྲུལ་པ — 4 མདའ་བ — 19 ད་ཡི — ནམ — 20 གསོལ་པ — 119,2 བཀོད — 5 in diesem Verse ist eine Silbe zu viel. — 14 ཁྲོའི — 122,16 སྤྲིན — 124,7 རིལ་ལས — 126,21 པ་ན — 128,20 དེང་ནི་ཁྲོད — 21 འདི་ལམ་དང — 130,3 རྒྱང་དུ་དགོས — 6 འདའ — 9 དང་དུ — 12 བ་ཤེས — 20 དག་རྩལ — 131,14 ཙམ་སོད — 15 དང་ཕྲུར — ཙ་སྨྲི — 132,6 ལྷུ? — 13 ཆོས་གཞང — 133,18 སེ་ཆེན — 134,4 ཧྭོ་ཐམ་ཐའི — 9 ལུས་པས — 135,1 མི — 9 ཇ — 13 སེག — 136,10 སྡོང — 15 གྲི — བཞིའི་པའི — 19 ཤེས — 137,14 པཏྲལ — 138,7 བསྒོང — 139,11 ཇ — 140,20 ཕ — 141,3 བྲམས — 15 རྒྱུ་ཡོས, was in dem Zusammenhang jener Stelle falsch ist — 142,3 ཁྲུད — 5 ཤི་དར་ཚེ་ཐར་དའི — 20 ཕ — རྟོམ — 143,3 སགས — 7 ཕོར་བ — 13 མི — 17 རང་གཞས — 18

མཐྲལ — 144,6 བྱང་དུ་བསྐོས — 12 ཤར — 19 བསྟན་དེ — 147,12 བསྒྲིགས — 18 གདང — 148,17 རིམ — 151,18 མཆོད — 20 མཔའ — 152,2 བཞོལ་པ — དག་བཞེས — 153,3 རྟོག་དམ — 9 རོར — 12 ཉུན oder ཞུན? undeutlich — 18 ཡང་ལ — 154,13 མགའ — 14 མང་པོ — 157,2 བས་ཡོད — རྐལ — 158,2 ལྷ་བ — 4 དེ་གོངས — 6 དཀང་འཛམ — 13 སྐེ — 18 གཙང་བའི — 159,2 པོར་ཁོ — 6 དགའ་ལྡན hinter ས gänzlich verderbt; aus C'os-kyi ñi-ma (ed. Sarat Chandra Dás, J. A. S. Beng., 1882, p. 65,7) ergänzt — གནས — 9 རིན་པ — 13 སྤྲུལ — 18 ཀྱི་ན་ཡོད — 160,4 འཚུལ — 161,1 སྤགས — 19 ཟླ་བའི — 162,2 རྗེའི — 9 དོ་ཞོའི — 165,11 པཆི་ཏེའི — 166,7 སླམ — 18 དག་གཅིག — 19 in diesem Verse fehlen 2 Silben — 168,17 ཏ — 20 འབྲེལ་བ — 169,6 འགྲིང་བའི — སྐེམས་པ་པ; die Wiederholung von པ ist aber wohl nur dadurch verursacht worden, dass in Schiefner's Copie hinter པ die Zeile abbricht. — 15 ཉེ — 170,11 གྱུར — 171,5 བྱུང་བདེ — 17 གྲ — 20 བཀག་པམ — 172,13 ལམ་པར་དུ — 173,3 འབུས — 9 འབྲུས — 12 statt ཆུ་བྱི steht མེ་སྤྲེལ „Feuer-Affen (-Jahr)", was aber in den Zusammenhang (vgl. Z. 9. 12. 13—14 auf derselben Seite) durchaus nicht passt. — 16 དུ་མལ — 175,4 གྱུད oder གྱུད? undeutlich — 6 དབོན — 7 གུའི — 8 རྟོགས་གྱི — 21 ཛ — 176,8 ཀན — ཀྱུད

9 པདྨ — ཧྲེ — 15 སྙིར་པ — ཧྲེ — 18 སྤྱི་རང — 21 སྤྲུལ — 177,5 ཆེར — 178,6 རྡོ་རྗེ — 16 རྫོགས — 20–21 གླིད་པར — 179,9 པའི་ཆེར — 13 དགོ — 16 ཧྲ — 19 འཁོར — 180,6 གྭ་བ — 19 ཆེས undeutlich — 181,3 བ་དི — 9 འཛིན — 20 ཧྲས — 183,3 དད — 4 སྤྱིན — 21 ལ་བ་ནག — 184,2 སྨན — 17 སྤར — 186,15 ཆེ་པ — 188,2 ཚངས་སོར — 18 དེ་ཁ་ར — 190,2 མཛད་ལ་ལས — 17 གིས་ཆའི — 191,9 ཕལ་བའི — ཀྱུ་བ — 192,3 གསལ་བོ — 7 གསེར་སྐྱན — 193,10 བཙོ — 194,2 གླིང — 7 ནས་ཀྱི་ས — 9 der senkrechte Strich hinter བཞད་པ fehlt — 195,1 རིགས — 20 བཟེངས — 197,14 ཆེན་པ — 17 དྲིའི་སོ — 19 འབྲུམ་མཐར — 198,9 ཀྭའི — 200,3 ཀྱེ — 4 ཆོས་འདི — 5 ལོད — 13 བོད — 14 འཕང་རྩོལ — 17 ཐུགས་དད oder ཐུགས་དང? undeutlich — 202,3 རབ — 203,4 ཞུ་པ — 7 མཛོད — 8 སྤྲིན — 10 གནང་པ — 12 ཆོ་ལོ — 18 མྱུར oder ཀྱུར? undeutlich — 204,16 སྤྲུལ — 205,1 གཙོ་བོས — 5–6 in diesem Verse ist eine Silbe zu viel — 7 ཀྱེན oder གྱེན? — 9 དེ་ལྟའི — 11 སྐྱེ་གུ — 21 རྫོགས — 206,3 ཞལ་སྤྲ — སྤྲུལ — 207,12 དགལ oder ད་གལ? undeutlich — 16 སྤེང — 208,8 སྤུ — 209,9 ཧྲ — 12 པག — 21 ཁྲི — 210,4 hinter འཁོར fälschlich ein senkrechter Strich — 13 ཁྲུད — 14 ཧྲེ — 21 སྤྲིའི — 211,5 མཚ — 14 སྤགས — 212,5 རམ — 7 དེས་ཡོས — 10 བོད oder བོ་ད? undeutlich — 213,15 ཆེ — བཙད — 214,6 རྡོ oder རོ? undeut-

lich — 14 སྨྲིང — 20 དམ་ར — 21 སྣུལ — 215,14 ཕྱི་ན — 16 ངེད — 20 དང་ཟབ oder དད་ཟབ? undeutlich — 216,6 དོར — 8 དོས་ཀྱང — 10 ཆེ oder ཆོ? undeutlich — 16 དོར — 217,2 བསྐྱོང — 9 དེད — 14 དེད — 19 གཟོད་དུན — 218,14 འབྲུལ་པ — 15 སྨྲུལ — 219,6 བསྙོད — 221,18 ཁོད — 222,7 ཆོས — 15 བཀལ་པར oder བར? undeutlich — 225,5 འཇིག — ཀི་ས — 226,11 འདམ — 227,8 ངེ་པོ — 11 ཇ — 228,20 འཁྲངས — 229,6 དག་དངང — 17 སྟོང — 19 བཞུང — 230,3 གསན་བས — 231,5 གཞུགས — 12 དུམ་ལས — 20 སྨྲ་དང — 232,7 ལས་ཙན — 9 hinter ཏ fehlt der senkrechte Strich — 12 ལས་ཙན — 233,9 མཇད — 14 གྲར — 234,5 ཉེམ oder ཉེལ? undeutlich — 17 སྙོར་ཀྱི — 235,1 གསར — 12 སྨར — 237,3 ཏ — 4 དུམ་མཉོས — 238,4 སྙང་ངག — 21 ནསྨ — 240,18 ལྷ་ཆད — 242,10 བཙང་པ oder བ? undeutlich — 20 ཡོང — བསད་དུང — 243,2 in ཐལ ist ཐ undeutlich — 5 ཉེ་མཐང — 19 མའ — 245,1 ཇེ — 7 དྲོང — ས་པལྷ oder ས་བལྷ? undeutlich — 246,6 སྨྲུལ — 13 དང་གུས — 15 གདན — 247,2 in diesem Verse ist eine Silbe zu viel — 4 དད oder དང? undeutlich — 6 ཆོས་གྱིས — 8 ཀྱི — 9 ལྷར — 16 ཆིག — 250,2 ང་རིང — 15 དྲི་དང — 17 གུབ་པོ — 251,5 ལགས — 17 རྒྱལ་པའི — 21 བྱུང་པ — 252,4 གོ་བསྐྱེད — 17 རམ་རིམ — 253,5 དབྱངས — 18 ཚང་དུ — 19 རྟེས་བཞད — 254,9 གཞལ་དམ་མཆིས — 14 རྒྱས་ཀྱི — 15 ད in དབྱར

ganz verderbt — 255,2 དཔོ — 15 ཁྲིར — 17 མཆོད།། — 257,4 སྒྲུབ — 17 ཀྲུལ་པའི — 258,14 hinter བཅུ ein senkrechter Strich — 259,1 འཚོ་བ — 3 དད — 12 ཕྲར oder ཕྲ་ར? undeutlich — 260,2 ཚུ་རིས — 20 ད་ཉི — 261,6 བལྟར — 9 ཡོང — 9–10 བསོགས — 262,21 གསུང་པ — 263,1 ཕ་བྲང — 7 ཏྲབས་གྱི — 15 ཁད — 20 ད་ཚོས — 264,4 ཁད — 15 བདེ་བདེ, wohl nur infolge eines Versehens Schiefner's, in dessen Copie die Seite nach dem ersten བདེ abbricht. — 20 ཀྱ — 265,5 der Schluss dieses Verses ist nicht bezeichnet. — 12 ཚོགས, cf. 266,5 — 17 ཁྲེན — 21 སྨྲ oder སྨྲུ? undeutlich — 266,7 སྦྲང — 15 སྦྲུལ — ཟང — 267,8 ཐམས — 267,12. 268,5. 7. 13. 15. 17. 269,8. 12. 14. 16. 270,2. 6. 14. 16. 18. 271,4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. 18. 272,2. 4. 6. 8. 10. 273,2. 4. 8. 12. 14. 16. 18. 274,2. 12. 16. 275,2. 4. 6. 8. die beiden letzten Silben sind in eine zusammengezogen. — 267,13 སྙག — ཇེ — 17 དསོད — 19 ཟ་ཟ, wohl nur durch das Abbrechen der Zeile nach dem ersten ཟ in Schiefner's Copie veranlasst. — 268,8 ཀྲོལ — 269,4 དགེ་འི — 5 སྦྱོར ganz verderbt — 7 ཁོང — 15 སྨོལ undeutlich — 18 དེན — 270,11 གྱུང — 271,4 in dem ersten Verse fehlt eine Silbe — 5 རིས་པའི — 272,16 ངས — 274,18 ཉས — 276,9 དང་པའི — འབྲས — 19 སྒྲུབ་བའི — 21 འབྱུང — 277,6 པའ — 8 དབྱིན — 14 der

Schluss des ersten Verses ist nicht bezeichnet — 278,6 ད་ཡི — 279,14 སྨང — 280,14 གཡེང་པའི — 19 དང་གུས — 281,1 ཉལ་པར — 14 ཚད — 20 ང in རིང sehr undeutlich — 282,7 མཛད — 9 ངས་མོ — 13 སྟན — 19 སྦྲོད — ངའི་བསྟན, was metri causa unzulässig ist — 283,9 ཚལ — 284,5 སྦྲིན — 16 བ in དབྱངས undeutlich — 285,2 ཕྱ་དྲི — 11 རེ་བསྐོང — 286,3 ད —

Berichtigungen.

pag.		Z.				
pag. 8	Z. 13:	statt	ཧ་བོལ་ཧན	lies	ཧོ་བོལ་ཧ་ན
„ 9	„ 3:	„	འཁྲུངས་པོ	„	འཁྲུངས་པ
„ 25	„ 14:	„	ཕབ་པ	„	ཕབ་བ
„ 41	„ 11:	„	ཏོ	„	ཏོ་
„ 52	„ 9:	„	དེམ	„	དེམ
„ 54	„ 18:	„	ཙན	„	ཙད
„ 55	„ 7:	„	སེད	„	མེད
„ 55	„ 9:	„	ཀྲུ	„	ཀྲ
„ 55	„ 13:	„	པར	„	མར
„ 61	Seitenzahl	„	༩༡	„	༦༡

pag.	94	Z.	5:	statt	ཕའི	lies	པའི
„	113	„	14:	„	སྒྲོངས	„	སྒྲོངས
„	120	„	3:	„	གནས	„	གནས་གནས
„	124	„	13:	„	སྐལ་བ	„	སྐལ་པ
„	145	„	1:	„	བདབ་པས	„	བདབ་བས
„	177	„	16:	„	སྒྲུངས	„	སྒྲུངས
„	178	„	10:	„	∾་	„	∾
„	189	„	14:	„	ཡས	„	ཀླས

„	67	„	14	„	སྤྲེལ་བར resp. བའི	„	སྤྲེལ་པར resp. པའི
„	80	„	14				
„	182	„	7				
„	194		16—17				
„	219	„	5				

Druck von Gebr. Unger in Berlin, Schönebergerstr. 17 a.

༄༅། །ཧོར་ཆོས་བྱུང་།

Geschichte

des

Buddhismus in der Mongolei.

མདོ་སྡེའི་ལེའུ་དང་། འདུལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་པ་བཅུ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཙམ་ལས་ལྷ་སྤྱོད་རྣལ་མ་དང་མི་ལྡན་པས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལ་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བཤད་དོ། །ད་ལྟའི་ལོ་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པའི་ནང་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་ལོ་དགུ་སོང་སྟེ་བཅུ་པར་སླེབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུའི་ཐང་དུ་བབ་པས་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡང་དུས་ཤིན་ཏུ་ཐང་ཆུར་ལུས་པས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དད་བརྩོན་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་བག་ཡོད་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱང་དགོས་དེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི།
གློག་མར་སྲོག་ཕྱིན་འདྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས།
སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི།
ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས།

ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

བྱུང་ན་གོང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར། གང་རྣམས་མདོ་འདི་ཕྱི་དུས་ན།
ཡི་གེ་འདྲི་འཆད་ཉན་པ་ནི། མི་ཡི་སྲིད་པར་ངེས་བདང་སྟེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད།

ཞེས་གསུངས། ཐ་ན་དམ་པའི་ཆོས་གསང་སྟེ་ཀུན་བུར་བྱས་ཏེ་བཤད་ན་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་དམ་ཐ་ན་གསང་སྟེ་ཀུན་བུར་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་བཤད་དམ་བསྟན་ན་ཡང་། མོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ། དེ་

Geschichte
des
Buddhismus in der Mongolei.

Mit einer Einleitung:

Politische Geschichte der Mongolen.

Aus dem Tibetischen
des

oJigs-med nam-mk'a

herausgegeben, übersetzt und erläutert
von

Dr. Georg Huth,
Privatdocent an der Universität zu Berlin.

Zweiter Teil:

Nachträge zum ersten Teil. Übersetzung.

STRASSBURG.
KARL J. TRÜBNER.
1896.

Dem Andenken

meines geliebten Vaters.

Vorrede.

Als ich im Sommer 1892 den tibetischen Text des vorliegenden Werkes veröffentlichte, glaubte ich in der Vorrede das baldige Erscheinen der Übersetzung in Aussicht stellen zu dürfen. Diese Erwartung hat sich jedoch erst jetzt erfüllen lassen, da sich einerseits eine nochmalige Durcharbeitung des Inhalts und eingehende Voruntersuchungen über einzelne Punkte als notwendig erwiesen, andererseits eine Anzahl anderer Arbeiten, deren sofortige Inangriffnahme und Veröffentlichung mir wichtig erschien, mich lange Zeit in Anspruch nahm. Indess sind auch diese der vorliegenden Publikation in hohem Masse zu statten gekommen, nicht nur indirekt durch die Bereicherung und Vertiefung meiner zu ihrer Bearbeitung erforderlichen sprachlichen und realen Kenntnisse, sondern vor allem dadurch, dass sie, auf Grund einer Fülle inhaltlicher Beziehungen zu diesem Werke, die Reichhaltigkeit, Gründlichkeit und historische Gläubwürdigkeit seiner Angaben auf dem Gebiete der Religions-, Litteratur- und politischen Geschichte der Mongolen und Tibeter in überraschendster Weise dargethan und sogar gezeigt haben, wie dieselben für so manche Frage überhaupt erst die Entscheidung bringen, so manchem Vorgang erst die richtige Beleuchtung geben und oft andere Quellen wesentlich ergänzen,

Vorrede.

Als ich im Sommer 1892 den tibetischen Text des vorliegenden Werkes veröffentlichte, glaubte ich in der Vorrede das baldige Erscheinen der Übersetzung in Aussicht stellen zu dürfen. Diese Erwartung hat sich jedoch erst jetzt erfüllen lassen, da sich einerseits eine nochmalige Durcharbeitung des Inhalts und eingehende Voruntersuchungen über einzelne Punkte als notwendig erwiesen, andererseits eine Anzahl anderer Arbeiten, deren sofortige Inangriffnahme und Veröffentlichung mir wichtig erschien, mich lange Zeit in Anspruch nahm. Indess sind auch diese der vorliegenden Publikation in hohem Masse zu statten gekommen, nicht nur indirekt durch die Bereicherung und Vertiefung meiner zu ihrer Bearbeitung erforderlichen sprachlichen und realen Kenntnisse, sondern vor allem dadurch, dass sie, auf Grund einer Fülle inhaltlicher Beziehungen zu diesem Werke, die *Reichhaltigkeit*, *Gründlichkeit* und *historische Gläubwürdigkeit* seiner Angaben auf dem Gebiete der Religions-, Litteratur- und politischen Geschichte der Mongolen und Tibeter in überraschendster Weise dargethan und sogar gezeigt haben, wie dieselben für so manche Frage überhaupt erst die *Entscheidung* bringen, so manchem Vorgang erst die *richtige Beleuchtung* geben und oft andere Quellen *wesentlich ergänzen*,

ja selbst zum Nachweise und zur Berichtigung grober Entstellungen und Fälschungen, die sich in diesen finden, dienen. Es ist hier nicht der Ort, die in jenen Arbeiten enthaltenen, zum Teil sehr umfangreichen Momente zum Beweise für alles das noch einmal zusammenzustellen; ich muss mich daher mit einem Hinweis auf diese Schriften und die speziell für das Gesagte in Betracht kommenden Stellen derselben begnügen:

Die Inschriften von Tsaghan Baišiṅ. Tibetisch-mongolischer Text. Mit einer Übersetzung, sowie sprachlichen und historischen Erläuterungen herausgegeben. Leipzig 1894. — speziell pp. 24—28: Anm. 8. 12. 14. 27. 28. 31. 33; pp. 48—51: Anm. 4. 9. 12. 14. 18; pp. 55—61; vgl. hierzu ferner meinen auf dem X. Internationalen Orientalisten-Congress zu Genf im September 1894 gehaltenen Vortrag: Sur les inscriptions en langue tibétaine et mongole de Tsaghan Baišiṅ, et sur le rapport de ces monuments avec „l'Histoire du Bouddhisme en Mongolie", composée en tibétain par $_{o}$Jigs-med nam-mk'a, dessen Veröffentlichung in den Verhandlungen des Congresses gegenwärtig vorbereitet wird.

Note préliminaire sur l'inscription de Kiu-yong koan. (Suite.) Quatrième partie: Les inscriptions mongoles: Journal Asiatique, 1895 (mars-avril), pp. 351 bis 360. — speziell pp. 357—360: note 5. 9. 11. 19.

Verzeichnis der im tibetischen Tanjur, Abteilung mDo (Sûtra), Band 117—124, enthaltenen Werke: Sitzungsberichte der Kgl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin, 1895, pp. 267—286. — speziell p. 272.

Nachträgliche Ergebnisse bezüglich der chronologischen Ansetzung der Werke im tibetischen Tanjur, mDo, 117—124: ZDMG., Bd. 49 (1895), pp. 279—284. — speziell p. 279.

Einen weiteren Beweis für den hohen geschichtlichen Wert gewisser Partieen des Werkes wird eine andere von mir demnächst zu veröffentlichende Schrift liefern.

So bestätigen alle diese Arbeiten durch die erfolgreiche Verwertung der Angaben des vorliegenden Werkes für anderweitige Forschungen die hohe wissenschaftliche Bedeutung desselben, die ich ihm schon zuvor wegen der reichen und vielfältigen Ausbeute seines Inhalts rein an sich zugesprochen hatte (s. meine Vorrede zur Ausgabe des Textes und meinen Vortrag „Hor c'os byuṅ: Geschichte des Buddhismus in der Mongolei, in tibetischer Sprache", in den Transactions of the Ninth International Congress of Orientalists, London 1893, vol. II, p. 636—641). —

Um das Erscheinen der Übersetzung nicht noch länger hinauszuschieben, habe ich mich, unterstützt durch das freundliche und dankenswerte Entgegenkommen meines Herrn Verlegers, entschlossen, die Anmerkungen erklärenden und historisch-kritischen Inhalts, auf welche ich bereits in den Fussnoten zur Übersetzung mehrfach Bezug genommen habe, sowie die Indices sämtlicher in der Übersetzung vorkommenden sanskritischen, tibetischen, chinesischen, mongolischen und sonstigen Eigennamen und Termini in einem besonderen 3. Teil zu veröffentlichen. Auch die textkritische Vergleichung meiner Ausgabe mit dem „gedruckten Exem-

plar“ und der „von diesem etwas abweichenden Abschrift der Originalhandschrift des Verfassers“, die sich (wie ich zur Vorrede zum 1. Teil, p. VII, nachzutragen habe) laut Mitteilung Wassiljews in den M. A. I, 363, 3—5 in der ehemals Kasan'schen, später mit der Petersburger Universitätsbibliothek vereinigten Bibliothek befinden, sowie mit den von Schiefner angefertigten und aus seinem Nachlass mir von Herrn Professor Grube freundlichst zur Benutzung überlassenen Abschriften von vier kleinen Prosapartieen (= pp. 18, 15 — 19, 19; 64, 13 — 66, 6; 83, 11 bis 84, 6 und 103, 17—105, 10 meiner Ausgabe) und einer grösseren Anzahl in den Text eingestreuter Strophen (s. unten p. XXIX ff.) behalte ich mir aus dem bezeichneten Grunde für den 3. Teil vor.

In Wehmut gedenke ich beim Abschluss dieses Teiles zweier Männer, die dem vorliegenden Werke ein unerschöpfliches Interesse entgegenbrachten, und die ein seltsam tragisches Geschick wenige Tage nach einander dahinraffte: Professor Georg von der Gabelentz, dem ich in herzlicher Dankbarkeit für die eifrige Bethätigung seiner warmen Anteilnahme den ersten Band widmen durfte, und mein unvergesslicher Vater, der noch auf seinem Krankenlager, von dem er sich nicht mehr erheben sollte, seiner Sorge um die Vollendung des Werkes tief rührenden Ausdruck gab.

Januar 1896. **Georg Huth.**

Inhalts-Ubersicht.

Zweiter Teil.

Geschichte des Buddhismus in der Mongolei.

Erster Abschnitt.

Geschichte des Buddhismus in der Mongolei im allgemeinen.

Einleitung.

I. Dogmatisches.

1. Der Buddha.

Hauptstück:

---

1) Die kursiven Zahlen hinter den Namen der Fürsten bezeichnen die Regierungszeit derselben.

Zweiter Abschnitt.

Ausführliche Geschichte des durch bTsoṅ-k'a-pa reformierten Buddhismus (dGe-lugs-pa-Lehre).

Erklärung der Abkürzungen und Verzeichnis der abgekürzt citierten Werke.

(Diejenigen Schriften, bei denen hier über die Art der Anführung nichts bemerkt ist, sind nach Seiten und Zeilen citiert.)

A. G. = Annales du Musée Guimet. Paris.

Bendall = Catalogue of the Buddhist Sanskrit MSS. in the University Library, Cambridge. By C. Bendall. Cambridge 1883.

Böhtlingk = Sanskrit-Wörterbuch in kürzerer Fassung, bearbeitet von Otto Böhtlingk. 7 Teile. St. Petersburg 1879—1889.

Böhtlingk, Nachtr. = Die Nachträge zu dem vorstehend genannten Wörterbuch. St. Petersburg 1879—1889.

Bull. = Schiefner, „Über die logischen und grammatischen Werke im Tanjur“, in: Bulletin de la classe historico-philologique de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg, Bd. IV (1848), pp. 284—302.

Burnouf, Introd. = Introduction à l'histoire du Bouddhisme indien, par E. Burnouf. 2ième édit. Paris 1876.

Çâkyamuni = Schiefner, „eine tibetische Lebensbeschreibung Çâkyamuni's“, in: Mémoires des savants étrangers, St. Petersburg 1849, t. VI pp. 231—333.

C. & E. = Catalogue of Buddhist Sanskrit MSS. in the possession of the R. A. S. (Hodgson Coll.), by E. B. Cowell and J. Eggeling. Hertford s. a. [auch im J. R. A. S., VIII (N. S.) (1876)].

Childers = Pali Dictionary, by R. Childers. London 1875.

chin. = chinesisch.

Dharmas. = The Dharmasaṃgraha. An ancient collection of Buddhist technical terms, prepared by Kenjiu Kasa-

wara, ed. by Max Müller and H. Wenzel. (Anecdota Oxoniensia, Arian series, vol. I, part V.) Oxford 1885. Nach Kapiteln und Nummern citiert.

Eitel = A Chinese Dictionary in the Cantonese Dialect, by E. J. Eitel. London & Hongkong 1877.

Eitel, Handb. = Handbook of Chinese Buddhism, by E. J. Eitel. 2nd ed. London 1888.

Foucaux = Grammaire de la langue tibétaine, par Ph. Éd. Foucaux. Paris 1858.

Glr. = rGyal-rabs γsal-bai me-loṅ, „der die Königsgeschichte klar aufzeigende Spiegel", Geschichte Tibets in tibetischer Sprache. Mir liegt eine von Dr. Wenzel angefertigte und mir zur Benutzung überlassene Abschrift eines aus Jäschke's Besitz in den des British Museum übergegangenen und dort unter no. 11 der tibetischen Drucke aufbewahrten Holzdruckes vor. — Nach Folios und Zeilen des letzteren citiert.

Hunter = Catalogue of Sanskrit MSS., collected in Nepal by B. H. Hodgson. Compiled by W. W. Hunter. London 1881.

Jäschke = A Tibetan-English Dictionary, by H. A. Jäschke. London 1881.

Jäschke, Gr. = Tibetan Grammar, by H. A. Jäschke. Second ed., prepared by Dr. H. Wenzel. London 1883.

J. A. S. Beng. = Journal of the Asiatic Society of Bengal.

Kanjur-Index = Der Index des Kanjur. Herausgeg. von der Kaiserl. Akademie der Wissenschaften und bevorwortet von I. J. Schmidt. St. Petersburg 1845.

Kern = Der Buddhismus und seine Geschichte in Indien, von H. Kern; übersetzt von H. Jacobi. 2 Bde. Leipzig 1882—84.

Köppen, II = Die Religion des Buddha von K. E. Köppen. Bd. II: Die lamaische Hierarchie und Kirche. Berlin 1859.

Kowal. = Dictionnaire mongol-russe-français, par J. É. Kowalewski. (3 Bde.) Kasan 1844—49.

M. = Mahâvyutpatti (buddhistisch-terminologisches Wörterbuch in vier Sprachen): Sanskrit-Text, herausgegeben von Minayeff in seinem „Buddhismus: Untersuchungen und

Materialien“ (russisch). Bd. I, Heft 2. St. Petersburg 1887. — Nach Kapiteln und Nummern citiert.

M'. = Dasselbe: Sanskrittext, aus der von Minayeff l. c. (s. unter M.), Vorrede, p. V, no. 3 als M. bezeichneten Petersburger Handschrift zusammen mit M. Tib. (s. unten) von Schiefner abgeschrieben und aus seinem Nachlass von Herrn Professor Grube mir zur Benutzung freundlichst überlassen. — Nach Kapiteln und Nummern citiert.

M. A. = Mélanges Asiatiques, tirés du Bulletin historico-philologique de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg.

mong. = mongolisch.

Ms. = Die meiner Ausgabe dieses Werkes zu Grunde liegende Schiefner'sche Abschrift des im Asiatischen Museum zu St. Petersburg befindlichen Holzdruckes (s. Vorrede zum 1. Teil, p. VII).

M. Tib. = Mahâvyutpatti: Tibetischer Text. Näheres s. oben unter M'. — Nach Kapiteln und Nummern citiert.

n. = Fussnote.

Pantheon = Das Pantheon des Tschangtscha Hutuktu. Ein Beitrag zur Iconographie des Lamaismus, von E. Pander, herausgeg. und mit Inhaltsverzeichnissen versehen von A. Grünwedel. (Aus den Veröffentlichungen des Kgl. Museums für Völkerkunde.) Berlin 1890. — Nach Nummern citiert.

R. = Tibetische chronologische Tafel von 1026—1745 A. D., von Sum-pa mk'an-po. Von Śarat Chandra Dás im J. A. S. Beng., 1889, p. 40—84 (vgl. p. 39) ins Englische übersetzt.

R. Mitra = The Sanskrit Buddhist Literature of Nepal, by Rájendralála Mitra. Calcutta 1882.

Rockhill = Tibet. A Geographical, Ethnological, and Historical Sketch, derived from Chinese sources. By W. W. Rockhill, im Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, 1891.

Schlagintweit = Le Bouddhisme au Tibet, par E. Schlagintweit, traduit par Milloué (Annales du Musée Guimet, tome IIIième). Paris 1881.

skr. = sanskrit.

S. S. = Geschichte der Ostmongolen und ihres Fürstenhauses, verfasst von Sanang Setsen. Aus dem Mongolischen

übersetzt und mit dem Originaltext herausgeg. von I. J. Schmidt. St. Petersburg 1829.

Târ. = Târanâthae de doctrinae buddhicae in India propagatione narratio. Contextum tibeticum edidit A. Schiefner. Petropoli 1868.

Târ. Ueb. = Târanâtha's Geschichte des Buddhismus in Indien, aus dem Tibetischen übersetzt von A. Schiefner. St. Petersburg 1869.

tib. = tibetisch.

Tj.-Verz. = Verzeichnis der im tibetischen Tanjur, Abteilung mDo (Sûtra), Bd. 117—124 enthaltenen Werke, von G. Huth, in den Sitzungsberichten der Kgl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin, 1895, pp. 267—286.

Trigl. = Buddhistische Triglotte, d. h. Sanskrit-tibetisch-mongolisches Wörterverzeichnis, herausgeg. von A. Schiefner. St. Petersburg 1859. — Nach Kapiteln und Nummern citiert.

Ueberschr. = Ueberschrift.

Verz. = Verzeichnis der tibetischen Handschriften und Holzdrucke im Asiatischen Museum der Kaiserl. Akademie der Wissenschaften, von I. J. Schmidt und O. Böhtlingk. St. Petersburg s. a.

Wassiljew = Der Buddhismus. Seine Dogmen, Geschichte und Litteratur. Von W. Wassiljew. Aus dem Russischen übersetzt. St. Petersburg 1860.

ZDMG. = Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft.

Nachträge zum ersten Teil.

A. Berichtigungen der Textausgabe.

Die grossen Ziffern bezeichnen die Seiten, die kleinen die Zeilen.

7, 12: statt མཐིང lies མཐོང

8, 13: die Berichtigung auf p. 295, 9 kommt in Fortfall.

9, 7: ཞིའི oder ཕིའི, unsicher.

9, 13: statt ཙེ lies ཛེ

10, 2: „ དེ „ དེ

15, 6: „ ནྲ་འི „ ནྲའི

15, 20: „ ཧོ „ ཧོ

17, 1: „ སྨམ་ནམ „ སྨམ་ནས

23, 2: „ ཞི་འན „ ཕི་འན; die kritische Anm. auf p. 287, 16: „23, 2 ཞི undeutlich“ kommt in Fortfall.

24, 8: statt འགུའི lies དགུའི

29, 3: „ སྨྲེཙུའི „ སྨྲེཙུའི

32, 21: statt བཙུན lies བཙུན

33, 5: „ གྲུང „ བྲུང

34, 7: „ ས „ ངན

41, 4: ཆེད oder ཆེང, unsicher.

41, 4: statt ཧམ་ཀ lies ཧ་མ་ཀ

41, 10: „ འིང „ ཅིང

41, 11: ? oder ?, unsicher.

44, 9: lies ཕྲོ་ཤོག་སྦོ

44, 16: statt སྟོང་གྱི lies སྟོད་ཀྱི; vgl. die kritischen Anm.

46, 11: statt པོའི lies པོས

46, 12: „ ཡད „ ཡང

48, 17: „ དོ། „ དོ།།

48, 21: „ སྟེ།། „ སྟེ།

53, 9—10: statt ལྷ་ས་སྐྱོང lies

ལྷས་སྐྱོང, vgl. die kritischen Anm. und p. 183, 19.

55, 7: statt སེད lies མེད

57, 20: „ སྐ „ སྐུ

61, 20: „ ནོ „ ནོ།

63, 20: „ སེད „ མེད

65, 10: „ འཚོར „ འཚོང་།

69, 10: „ ཕོད „ ཡོད

87, 3: „ དགར „ དགའ

90, 12: Die von mir ursprünglich verworfene Textlesart དཔངས (s. die kritischen Anm.) muss statt der von mir konjicierten Lesart དབང་སཾ eingesetzt werden.

92, 1–6: Es sind je 3 Zeilen (je 6 Verse) zusammenzufassen.

99, 16: statt གནས lies གནམ

105, 8: „ བལྟན „ བསྟན

106, 15: „ དེར „ དེང

114, 2: „ རེང „ རེད

114, 6: „ „ „ „

117, 7: „ བལྟན „ བསྟན

118, 4: statt རེང lies རེད

127, 2: „ ཇེ „ ཛེ

136, 21: „ ར „ ཇ

152, 19: „ མཚནབས lies མཚན་པས

154, 9—10: der 2. und 3. Vers sind zusammenzufassen (s. die Text-Emendationen).

159, 7: statt ཁྲུམས lies ཁུམས

170, 6: „ བཛང „ བཟང

172, 14: „ ཛེའི „ ཛེ

186, 15: „ ཚང་མར „ ཚོང་མར

187, 10: „ བམས „ བསམ

210, 8: „ དབལ „ དཔལ

216, 10: „ ཚོ „ ཚེ

216, 12: „ སངས „ ཡངས

237, 18: ཚོས ist einmal zu streichen.

247, 15: statt འབེལ lies འཕེལ

266, 19: „ ༎ „ །

269, 13: „ མཛ „ མཛའ

277, 21: „ སོན „ སྨན

287, 18: hinter ངས füge ein: 21 ཚོང

289, 14: statt པས lies བས

289, 17—19: Diese Zeilen müssen folgendermassen abgeändert werden: „Im Ms. steht ཤིང་ཕོ་བྱའི་ལོར; ཤིང་མོ་བྱའི་ལོར, ‘im (weiblichen) Holz-Vogel-Jahr’, = A. D. 1224, würde ganz falsch sein, da nach J.A.S.Beng. 1889, p. 51 Karma Bakši A. D. 1203 geboren wurde; deshalb habe ich ཤིང་ཕོ་བྱིའི་ལོར, ‘im (männlichen) Holz-Mause-Jahr’, = A. D. 1203, konjiciert.“

293, 22: vor ད ist einzufügen: སྤྲལ

B. Text-Emendationen.

7, 1: statt མཆོད lies མཆིད

8, 21: „ ལུད „ ལུང

8, 21: „ བ་རྐལ „ བརྐལ

9, 3: „ ད „ དེ

10, 5: „ སྤྲུ „ སྤྱུ

22, 11: „ བསྐལ „ བསྐྱལ

23, 15: „ བ་བས „ བབས

24, 17: „ ཐོགས „ ཐོག་ས

31, 4: „ སྲུབ (ཞྲིབ) lies ཞྲིབ vgl. die kritischen Anm.

31, 8: statt ལ lies ཁ

33, 2: „ སྤྲོ་སྤྲོ „ ཨོ་ལོ vgl. die kritischen Anm.

35, 10: statt སྲུག lies སྲུབ

35, 16: „ དང „ རང

36, 2: „ བསྟན་པའི „ བསྟན་པ

36, 18: „ ཙན „ ཅན

37, 16: „ ཚོ „ ཚེ

37, 21: „ ཀ་དུ „ ཀཏུ

38, 7: „ འཚོངས „ འཚོངས (aus འཚོངས konjiciert).

40, 7: statt བགྲེས lies བགྲོས

44, 11: „ གོས „ གོ་ས

45, 15: „ གུར „ གུང

48, 18: „ ལམ „ ལ་མ

50, 3: statt ཅེད lies ཁྲེད
53, 4: „ དབུའི „ དགུའི
55, 16: „ རྡུལ „ རྟུལ
61, 6: „ ནུབ „ ནུས
68, 18: „ ཁོར „ ཁོང
73, 2: „ རྗེས „ རྗེ་ས
73, 12: „ ཚོག „ ཚོ་ག
damit 9 Silben herauskommen.
79, 13: statt ཀྱིས lies ཀྱི་ས
94, 3: „ འཕྲལ་སྣང „ འཕྲུལ་སྣང
99, 16: „ ཏམ „ དམ
105, 19: „ ལ་མ་ཕྱི „ ལམ་ཕྱི
(J.A.S.Beng. 1882, p.61, 15: ལམ་ཕྱི).
106, 18: statt ཡོད lies ཡོང
114, 12: „ ཚོས „ ཆོས
117, 20: „ སྐུར་བ „ སྐུ་རབ
118, 17: „ མགན་པ „ དགོན་པ
125, 20: „ སྐ „ སྐུ
130, 18: „ བྲི „ བུ
130, 19: „ གསང་ཕུ „ གསར་བུ?
vgl. unten p. 206, 18 und n. 9.

131, 2: statt རྗེ་གནད l. རྗེས་གནང
132, 17: „ ས་གས „ ས་གའི
136, 15: „ རྒྱུ་བ „ རྒྱུབ
138, 14: „ མཆེད „ མཆོད
141, 3: „ བུབས „ དུ་མས:
im Ms. steht བུམས (vgl. die kritischen Anm.); meine neue Konjektur stützt sich auf die Analogie des parallel stehenden Instrumentalis འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས auf Z. 4.
144, 1: statt ཞབས lies ཞུགས
144, 6: „ བུད lies བུང, wie im Ms. richtig steht (s. die kritischen Anm.).
152, 16: statt ཕུང lies ཕུད
153, 5: „ ཕུར „ ཕུང
153, 6: „ སྐྲུ „ སྐྱུ
154, 9. 10 „ བཀྱུ་བ „ བཀྱུབ;
es handelt sich demnach um einen 7 silbigen und zwei 6 silbige Verse.
154, 12: ས ist zu streichen.
168, 4: statt བོད lies བོང
168, 19: „ དུ „ ཇུ

172, 16: statt ཡར lies ཡང
178, 4: „ ཚུང „ ཚོང
188, 2: „ ཚོང་སོར l. ཚོང་སོ་སོར; im Ms.: ཚོངས་སོར (s. die kritischen Anm.).
191, 6: statt དུ་བ lies ཏུ་བ
197, 17: „ གྲིས „ ཀྲུས
204, 3: „ ཉེམས „ ཞེམས
221, 2: „ སྤྱོད „ སྤྱོང
223, 13: „ དཀའ „ དགའ
235, 5: „ ད „ ང
236, 15: „ བ་གྲིས „ བགྲིས
239, 12: „ གུ་པའི „ གུབ་པའི
242, 10: hinter ཞལ་སྔ་ནས ist ལ oder ལས einzuschieben.
242, 14: statt ཉམ lies རྙམ
243, 10: „ བསྐུངས „ བསྒྲུངས
247, 4: „ དད lies ངང, vgl. auch die kritischen Anm.
247, 19: statt ཛེ་གཤང lies ཛེས་གཤང
249, 18: „ ཡར lies ཡང
252, 11: „ ཟུང „ ཟུར
254, 6: „ ཁྲོ་བའི „ ཁྲོ་བོའི
255, 17: „ པའང „ པའམ
256, 8: „ དམ „ ད་མ
258, 3: „ ཚོད „ ཚོར
259, 21: „ ཤོཾ་ཤིཀྲྀ „ གོཾ་ཤིཀྲྀ
263, 10: „ གོམས „ གོམ་ས
263, 10: གི ist zu streichen.
265, 21: statt སྨུ (im Ms. undeutlich, s. die kritischen Anm.) lies སྦུ
266, 10: statt འབེལ lies འབྲེལ
266, 20: „ མིང་དག „ མིང་དང
270, 5: „ བསྐལ „ བསྐྱུལ
277, 12: „ ཀྲིས „ གྲིས

C. Bemerkungen über die eingestreuten Strophen.

1. Die Quellen.

Bei vielen in den Text eingestreuten Strophen ist nur der Verfasser (Sa-skya Paṇḍita oder Nâgârjuna) angegeben, jedoch ist es mir möglich gewesen, bei den meisten von ihnen die Quellen genau festzustellen; es sind dies:

S. = Sa-skya Paṇḍita's Subhâshitaratnanidhi (Legs-par bśad-pa rin-po-c̒ei γter): 454 Strophen, von denen 234 von Csoma de Körös im J.A.S.Beng., Bd. 24 (1855) p. 141 ff. und Bd. 25 (1856) p. 257 ff. mit einer englischen Übersetzung herausgegeben wurden (Cs.). (Eine Auswahl von 134 Strophen hieraus mit französischer Übertragung ist Foucaux' 'Le trésor des belles paroles', Paris 1858.) Ausserdem liegen mir aus dem Nachlasse Schiefners seine Abschriften einer Petersburger Handschrift (S_p.) und einer Handschrift des India Office in London (S_l.) vor.

P. = Prajñâçatakanâmaprakaraṇam (Śes-rab brgya-pa żes bya-bai rab-tu byed-pa), dem Nâgârjuna zugeschrieben: im Tanjur, Abteilung mDo (Sûtra), Bd. 123: fol. 161a—165a der Ausgabe von Potala = fol. 140b—145a der Ausgabe von Peking; von letzterer, die sich im Asiatischen Museum zu St. Petersburg befindet, liegt mir eine Abschrift Schiefners aus seinem Nachlass vor. — Vgl. Bull. 301, Tj.-Verz. 274.

N. = Nîtiçâstraprajñâdaṇḍa (Lugs-kyi bstanbcos śes-rab sdoṅ-bu), dem Nâgârjuna zuge-

schrieben: im Tanjur, mDo, Bd. 123, fol. 165a bis 176a (Potala) = fol. 145a—156b (Peking); von letzterer Ausgabe liegt mir eine Abschrift Schiefners aus seinem Nachlass vor. — Vgl. Bull. 301, Tj.-Verz. 274.

Von einem grossen Teil der aus diesen Werken entlehnten und hier vorliegenden Strophen befindet sich eine besondere Zusammenstellung (Z.) Schiefners in seinem Nachlass.

Einige Strophen von S., P. und N. hat Schiefner auch in seinen Anmerkungen zu Böhtlingks „Indischen Sprüchen", 3 Bde., 2. Aufl., St. Petersburg 1870—73, herausgegeben und übersetzt.

Übersicht über die hier vorliegenden Strophen aus diesen Quellen.

Die Strophen des vorliegenden Werkes sind nach dessen Seiten und Zeilen, die von S. nach Kapiteln und Strophennummern, die von P. und N. nach fortlaufenden Strophennummern citiert. — Die in der oben erwähnten besonderen Zusammenstellung sowie die bei Csoma, Foucaux und Schiefner (in Böhtlingks „Indischen Sprüchen") (s. oben) vorkommenden Strophen sind durch in Klammern beigefügtes Z., Cs., F. und B.-Schf. nebst fortlaufender Strophennummer der betreffenden Sammlung bezeichnet.

8, 1 = P. 39 (Z.).
12, 13 = S. II, 28 (Cs. 33, B.-Schf. II, zu 2132).
13, 6 = S. VII, 5 (Z., Cs. 139).
13, 13 = P. 77 (Z.).
14, 16 = N. 96 (Z., B.-Schf. I, zu 469).
15, 10 = S. VII, 2 (Z., Cs. 137, F. 79).
17, 4 = S. V, 26 (Z.).
17, 11 = N. 1 (Z.).
19, 19 = S. II, 9 (Z.).
20, 2 = S. VI, 44[1]) (Z., Cs. 124, F. 75).

---

1) In Z. steht die Bleistiftnotiz VI, 44 ohne jeden weiteren Zusatz.

20, 8 = S. VI, 9[1]) (Z., Cs. 99).
21, 11 = P. 31 (Z.).
21, 17 = P. 47 (Z.).
25, 10 = P. 25 (Z.).
25, 13 = S. V, 28 (Z., Cs. 92, F. 48).
27, 12 = S. V, 25 (Z., Cs. 91, F. 47).
27, 20 = S. V, 9 (Z.).
29, 12 = N. 81 (Z.).
31, 1 = S. IV, 34 (Z.)
31, 4 = S. VII, 34[2]) (Z., Cs. 157, F. 89).
32, 2 = S. V, 35 (Z.).
34, 7 = S. V, 38 (Z., Cs. 94, F. 50).
34, 20 = N. 3 (Z., B.-Schf. I, zu 694).
35, 9 = N. 173 (Z., B.-Schf. II, zu 3197).
35, 12 = S. V, 1 (Z., Cs. 86).
35, 20 = S. VII, 27 (Z., Cs. 153).
36, 21 = P. 61 (Z., B.-Schf. II, zu 2335).
39, 15 = S. IV, 5 (Cs. 161, F. 29).
40, 5 = S. I, 15.
49, 2 = S. VI, 26 (Z.).
49, 13: Nâgârjuna[3]) (Z.).
50, 2: Nâgârjuna[3]) (Z.).
51, 6 = P. 13 (Z.).
51, 15 = P. 23 (Z.).
52, 14 = S. V, 18 (Z.)
55, 6: Nâgârjuna[3]).
74, 12: } Sa-skya Paṇḍita[4]).
74, 14: }

1) Der Text schreibt diese Strophe irrtümlicher Weise dem Nâgârjuna zu.

2) In Z. steht (ohne jeden weiteren Zusatz) die Bleistiftnotiz VI, 30 statt VII, 34, ein Irrtum, der wohl durch das gleiche Anfangswort (ha-caṅ) beider Strophen in S. veranlasst wurde.

3) Diese als von Nâgârjuna herrührend bezeichneten fünf Strophen habe ich weder in P. und N. noch in dem ihm gleichfalls zugeschriebenen Werke Lugs-kyi bstan-c'os skye-bo γso-bai t'igs-pa žes bya-ba (dessen verderbten Skr.-Titel Schiefner in Janapûjanopâyanâmanîtiçâstram rekonstruiert) (Tanjur, mDo, Bd. 123: vgl. Bull. 301, Tj.-Verz. 274) gefunden.

4) Im Text (vgl. unten die Übersetzung p. 119, 18) werden diese Strophen als ein „Ausspruch des Herrn selbst" bezeichnet, der nach dem ganzen Zusammenhang (vgl. unten p. 118 fg.) wohl nur Sa-skya Paṇḍita, schwerlich Grags-pa rgyal-mt'san sein kann. In S. aber habe ich diese Strophen nicht gefunden.

86, 18: Nâgârjuna[1]) (Z.).
87, 10: Nâgârjuna[1]) (Z.).

165, 12: }
165, 14: } Sa-skya Paṇḍita[2]).
266, 15 = P. 88.

2. Die wichtigsten Resultate der Textvergleichung.

13, 7: Bei weitem vorzuziehen ist die Lesart von Z. S_p. S_l. Cs.: སྲོག་ཆགས་གཞན་གྱིས་ག་ལ་ཟ wegen des besseren Sinnes und vielleicht auch wegen des in tibetischen Versen so häufigen trochäischen Rythmus, der durch dieselbe hergestellt wird. Es ist in Anlehnung an Cs. zu übersetzen: „Fressen etwa andere Tiere einen Löwen ausser den Würmern in seinem Körper?“

15, 10: Cs. (F.) མི་རྟོགས་བྱ་བ་རྟོག་པ, was Cs. fälschlich ‘to act indiscretely’ übersetzt, während F. richtig ‘méditer des choses impossibles’ hat — སྟོབས་ལྡན་རྩོད wird wohl mit Cs. und F. durch ‘mit Starken streiten’ zu übersetzen sein (richtiger als meine Übersetzung: p. 24, 4) — 15, 11: Cs. (F.) བུད་མེད་ཡིད་འདོད ‘to be passionate for the female sex’ — Cs. (F.) ངན་དང་འཛའ ‘to cleave to what is bad’.

17, 4: S_l. ཆེ་གྲགས, S_p. ཆེས་གྲགས.

20, 2: བརྟེན ist besser mit „Anlehnung“ als mit „Anhänglichkeit“ zu übersetzen (vgl. Cs. und F.).

25, 13: Cs. (F.) ཡིད་ཆེས་པ་དགག་བསྒོམ་མི་བྱ, ganz verderbt und

1) Siehe n. 3 auf voriger Seite.

2) Diese dem Sa-skya Paṇḍita zugeschriebenen Strophen habe ich in S. nicht gefunden.

unverständlich. — 14 S_l. und Cs. (F.) བག་ཕམ་པ 'an Achtsamkeit den Kürzeren ziehen' (schlechtere Lesart). — S_l. ཁྲིམས་བདབ, verderbt. — Cs. (F.) hat die ganz unerklärliche Übersetzung: 'Judge not before you have examined. It often happens that an upright man, if he loses his cause, is thougt to be a knave. He that acts with discretion, has many enemies'; F. verbessert jedoch die Übersetzung des verständlichen Anfangs des Textes: 'Avant d'avoir examiné, n'accordez de confiance à qui que ce soit'.

27, 20: S_p. བཟང་པོ་སེམས 'gute Gesinnung'. — 21 S_l. རི་དགས་ལྷ་ (oder ལྷ?) མ་སྨན་ན (eine Verssilbe zu wenig!). — S_l. བུད་བུའི. — S_l. S_p. ཤ་དག. — S_p. འཚོད 'kochen', S_l. འཚོང 'verkaufen'.

31, 4: S_l. Cs. (F.) ཆེ་གྲགས, S_p. ཆེས་གྲགས. — S_p. S_l. Cs. (F.) ཟླེབ་པའི་སྤུ་གོན.

32, 3: S_l. S_p. བཙོས.

34, 8: S_p. གདུག་ཟློས, S_l. སྨུག་ཟས, Cs. (F.) གསྨུག་ཟློས. — Meine Übersetzung (unten p. 49, 21—23) ist nach Cs. folgendermassen zu verbessern: „Oft haben, nachdem sie von Grossen eine Belohnung (Bestechung) genossen, Freunde (ihre eigenen Freunde) bethört"; F.'s Übersetzung dieses zweiten Teils der Strophe ist falsch, weil nicht im Einklang mit dem ersten Teil.

40, 6: S_l. ཡུད་ད་དང་ནི་ཚ་ལེ; ཚ་ལེ 'Borax'.

49, 14: Z. བྱ་བ་ཡིན.

Übersetzung.

Geschichte der heiligen Religion in dem grossen Mongolenlande, genannt: Die das Kleinod der Lehre des Jina[1]) erhellende Leuchte.

Verehrung dem ehrwürdigen Mañjunâtha!

Der aus voller Herzenskraft den Wunsch gehegt, sein mächtig Sehnen nach vollkommener Erkenntnis zu stillen, 5
Und durch seinen schier unermesslich guten Lebenswandel an das Ende des Meeres der beiden Ansammlungen[2]) gelangte, 10
Dann, die vier Körper aufweisend, solange seine Existenz währte, dem Heile anderer sich widmete,
Dem hohen Büsserfürsten[3]) samt seinen Jüngern ehrfurchtsvollen Gruss!

---

1) Eine Bezeichnung Buddha's.
2) Die Ansammlung der Erkenntnis und die Ansammlung der Tugend.
3) T'ub-pai dbaṅ-po = skr. Munîndra, eine Bezeichnung Buddha's.

Vor ₒJam-mgon[1]) Sa-skya Paṇ-c'en[2]), ₒGro-mgon[3])
ₒP'ags-pa, C'os-sku ₒod-zer,
rGyal-ba γñis-pa[4]), Byams-c'en C'os-rje[5]), bSod-
nams[rgya-mt'soi žabs[6])] und Yon-tan
5 rgya-mt'soi žabs[6]),
rJe-btsun dam-pa, Jayapaṇḍita und den übrigen *
alten Heiligen
Und gnadenreichen Lamen verneige ich mich ehrfurchts-
voll. — Auf die Bodhi richtet euren Sinn!

10 Auf dass des alldurchdringenden Herrn[7]) und
Meisters Wort erfüllet werde,
Gewann im Lande der Mongolen die heilige Re-
ligion Bekenner.
Wie dies geschah, hab' ich, der alten Heiligen
15 Berichten folgend, in kurz gedrängter Fassung hier
beschrieben.
Der grosse Lehrmeister[8]), Gott Çiva[9]), stand mir
dabei zur Seite.

---

1) Skr. Mañjunâtha.

2) Paṇ-c'en = skr. Mahâpaṇḍita.

3) Skr. Jagannâtha.

4) „Der zweite Jina“, eine ehrende Bezeichnung des bTsoṅ-k'a-pa.

5) C'os-rje = skr. dharmasvâmin.

6) Žabs = skr. °pâdâs oder °caraṇâs am Ende eines Kompositums als respektvolle Bezeichnung einer Person.

7) K'yab-bdag wird in M. Tib. als Aequivalent von skr. Vibhu, einer Bezeichnung Buddha's (M. 1,30), angegeben.

8) Slob-dpon c'en-po = skr. mahâcârya.

9) Tib. Ži-ba.

2 „Das einzige Mittel für das Leid der Wesen,
„Der Urquell aller Freuden
„Ist die Lehre —,“

so sagt ein Ausspruch. Darnach hat das ganze gegenwärtige und zukünftige Glück und Heil der Menschheit 5 seinen Ursprung in des Jina heiliger Religion. Wie nun dieses Kleinod der Lehre in der Mongolei sich entwickelte, soll hier erzählt werden. Diese Darstellung zerfällt in zwei Teile: Die wahrheitsgetreue Erzählung der Geschichte des Königsgeschlechtes und der 10 Art wie die Lehre des Jina Bekenner gewann.

Erster Teil.

Nördlich von China und Tibet liegt das grosse Mongolenreich. Das mongolische Königsgeschlecht in demselben stammte von Mahâsammatarâja[1]) ab. In 15 alter Zeit lebte nämlich in Indien, in Âryadeça[2]), Mahâsambhati [d. h. Mañ-pos bkur-ba[3])]-râja[4]). In dessen Nachkommenschaft ereignete sich Folgendes: Im Mañjuçrîmûlatantram[5]) wird betreffs der Könige von Tibet prophezeit, dass sie 20

---

1) Tib. Mañ-bkur rgyal-po.
2) Tib. ₒP'ags-yul.
3) 'Von vielen geehrt'.
4) Tib. rgyal-po.
5) Tib. ₒJam-dpal rtsa rgyud.

„Im Geschlecht der Licchavi's[1]) erstehen werden“. Als nun die Zeit für die Erfüllung dieser Prophezeiung gekommen war, wurde einem Könige aus dem Çâkya-Licchavi[1])-Geschlecht ein mit folgenden Kennzeichen ausgestatteter Sohn geboren: Die Augen unten verdeckt, die Brauen türkisenblau, die Zähne von der Farbe der Trompetenmuschel (schneeweiss) und in vollem Umkreis vorhanden, auf den Handflächen die Figur eines Rades, die Finger (und Zehen) durch eine Schwimmhaut verbunden. Da nun die Zeichendeuter den Knaben nicht zu untersuchen wagten, so befürchtete der König, er werde ihm Unheil bringen. Er liess daher ein Stück Kupfer an seinem Körper befestigen und ihn in die Gaṅgâ werfen. Da fand ihn ein Landmann und zog ihn auf. Als er nun herangewachsen war und von seiner Vergangenheit Kunde vernahm, erfasste Unmut sein Herz, und er eilte fort in das Gletscherland (Tibet). Bei seiner Ankunft von Viehhirten bemerkt und nach seiner Herkunft gefragt, sagte er: „Ein Edler bin ich“ und streckte dabei den Finger gen Himmel. Da meinten jene, er sei von den Göttern herniedergestiegen, erklärten ihn für würdig, König des Tibeterreiches zu sein, setzten ihn auf einen hölzernen Thron, und vier Mann trugen ihn auf ihren Nacken daher. Da verneigte sich das ganze **3** tibetische Volk vor ihm und gab ihm den Namen γÑa k‘ri btsan-po („der auf den Nacken thronende Edle“). Dessen Nachkommen waren der Reihe nach: Mu k‘ri btsan-po, Deṅ k‘ri btsan-po, So k‘ri btsan-po,

1) Im Text (p. 2, 10—11. 12): Litst‘savyi.

Mer k'ri btsan-po, γDags k'ri btsan-po, Sribs k'ri btsan-po — die γNam-gyi k'ri bdun ('die sieben Throne des Himmels'). Des Sribs k'ri btsan-po Sohn war König K'ri gum btsan-po. Dieser wurde von seinem Minister namens Blo-ṅan getötet, worauf dieser 5 den Thron bestieg. Da flohen die drei Söhne jenes Grosskönigs, Bya k'ri, Śa k'ri und Ña k'ri mit Namen, nach dem Lande sPo-bo, resp. Ñaṅ-po und rKoṅ-po. Die Minister jenes früheren Königs aber flüchteten sich mit dessen Gemahlin, versammelten darauf das ganze 10 * Volk und töteten den König Blo-ṅan, nachdem er erst ein halbes Jahr den Thron innegehabt hatte. Jetzt beschlossen sie, einen von den drei Söhnen zum Könige zu ernennen. Da sagte deren Mutter: „Bevor Bya k'ri geboren wurde, däuchte es mich in einem nächtlichen 15 Traume, als liege ich mit einem weissfarbigen Manne zusammen. Infolgedessen kam ein weisses Ei zum Vorschein; dieses barst, und es erschien jener Knabe. Darum denke ich, dieser dürfte wohl zum Könige geeignet sein. Ihn rufet also herbei; er soll auf dem Throne sitzen." 20 So riefen sie ihn denn aus dem Lande sPo-bo herbei und setzten ihn auf den Thron. Er wurde König Bya k'ri oder sPu de kuṅ rgyal genannt. Seine Nachkommen waren der Reihe nach: 'E śo legs, De śo legs u. s. w. — die Sai legs drug ('die sechs 25 Guten der Erde'); ferner Za nam zi lde u. s. w. — die Bar-gyi lde brgyad ('die acht *lde* des Zwischenraumes') und die übrigen Generationen der Könige von Tibet.

Der siebenundzwanzigste in der Reihe der 30

Könige war der als Inkarnation des Samantabhadra[1]) geltende lHa t'o t'o ri γñan btsan. Zu dessen Zeit wurden die Anfänge der heiligen Religion gewonnen.

Ueber die Geschichte der Geburt seines fünften
5 Nachfolgers ist Folgendes zu bemerken: Nach dem von dem Kun-mk'yen[2]) oJam-dbyaṅs bżad-pa rdo-rje **4** verfassten bsTan-rtsi[3]) wurde der gnadenreiche Lehrer (Buddha) im Feuer-Pferde-Jahre (916 vor Chr.) geboren, gelangte im 36. Lebensjahre, im Eisen-Schlangen-Jahre
10 (881 vor Chr.), zur Buddhaschaft, predigte in dem darauffolgenden Jahre, dem Wasser-Pferde-Jahre (880 vor Chr.), das Kàlacakramûlatantram[4]) und ging im 82. Lebensjahre, im Feuer-Hasen-Jahre (835 vor Chr.), ins Nirvâṇa ein. Als danach 1450 Jahre verstrichen waren, im Feuer-
15 Rinder-Jahre (616 A.D.), wurde der als eine Inkarnation des ârya-Avalokiteçvara[5]) geltende Dharmarâja[6]) Sroṅ btsan sgam-po geboren, im Einklang mit den Aussprüchen im Mañjuçrîmûlatantram:

„Der da für diese Lehre des Tathâgata
20 „Thaten mannichfacher Art vollbringen wird,
„Wird, nachdem sie dem Nordlande sich zugewandt,
„In dem Zeitpunkt geboren werden.

---

1) Tib. Kun-tu bzaṅ-po.
2) 'Alles wissend'.
3) Vielleicht identisch mit dem bei Jäschke p. 225[b] erwähnten Werke bsTan-rtsis, 'a chronological work relative to the year of Buddha's death'.
4) Tib. Dus-ok'or rtsa rgyud.
5) Tib. op'ags-pa sPyan-ras-γzigs.
6) Tib. c'os-rgyal.

„Der in dem „Götterland“[1]) genannten
„Gletscher-Bergland thronen wird,
„Der König, der da heisset „Gott der Menschen“,
„Wird im Geschlecht der Licchavi's[2]) geboren
werden.“ 5

* und ferner:

„Die als Erlöserin (Târâ[3]) der Welt[4]) Berühmte
„Und auch die weissgewandige Göttin (Devî[5])[6])
„Werden als grosse Durgâ[7]) nach dem Heil des 10
Nächsten trachten
„Stets unermüdlichen Sinnes.

„Wie es in diesem Wort und anderen ausgesprochen ist,
„So werden viele Könige wirken: 15

---

1) Im Text (p. 4, 8): lHa-ldan yul (wörtlich: 'das Götter besitzende Land'), nach einer Anmerkung im Texte (s. Bd. I, p. 286) = lHa-sa ('Götter-Land', Name der Hauptstadt von Tibet); auch nach Jäschke s. v. war früher lHa-ldan ('Götter besitzend') der Name dieser Stadt.

2) Im Text: Litsavyi; eine Anmerkung (s. Bd. I, p. 286) fügt erklärend hinzu: „von Yaṅs-pa-can (Vaiçâlî)“.

3) Tib. sGrol-ma.

4) Eine Anmerkung (s. Bd. I, p. 286) enthält die Erklärung: „die Chinesin.“

5) Tib. lHa-mo.

6) Eine erklärende Anmerkung hierzu (s. Bd. I, p. 286) lautet: „die Nepalesin.“

7) Tib. dKar-mo; dazu findet sich im Texte die Anmerkung (s. Bd. I, p. 286): ₒBriṅ-za, wahrscheinlich ein Name der Göttin Durgâ, vielleicht mit der Bedeutung: 'das Mittlere (d. h. vielleicht Eingeweide, Herz) verzehrend', wozu die Legende Pantheon p. 96 zu vergleichen wäre.

„An Aussehn vielfach unterschieden,
„An Farbe mannichfach und mannichfach auch an Gestalt."

u. s. w.

5 Im 10. Lebensjahre, im Feuer-Hunde-Jahre (625 A.D.), gelangte er auf den Thron, nahm die Nepalesin K'ri btsun zur Gemahlin, liess die beiden jo-bo, Akshobhyavajra[1]) und Maitreyadharmacakra[2]), kommen, nahm im 20. Lebensjahre die Chinesin Kûṅ cu zur
10 Gattin, liess den jo-bo von ₒP'rul-snaṅ kommen, errichtete ein Kloster und sandte den T'on-mi sambhoṭa nach Indien. Dieser studierte bei dem Brahmanen Livikâra[3]), bei Devavidyâsiṃha[4]) und anderen eifrig die Sprachkunde, kehrte darauf nach Tibet zurück, verfasste **5**
15 acht wissenschaftliche Werke (Çâstra's) über das tibetische Alphabet, die tibetische Grammatik u. s. w., übersetzte viele Religionsschriften und Çâstra's und verbreitete dadurch das Kleinod der Lehre.

Unter seinem sechsten Nachfolger, dem als In-
20 karnation des Mañjughosha[5]) geltenden K'ri sroṅ lde btsan, wurde der Mahopâdhyâya[6]) Çântirakshita[7]), der Mahâcârya[8]) Padmasambhava und viele andere vollkommene Paṇḍita's berufen, welche unzählige

1) Tib. Mi-bskyod rdo-rje.
2) Tib. Byams-pa c'os-ₒk'or.
3) Tib. Li-byin.
4) Tib. lHa rig-pai seṅ-ge.
5) Tib. ₒJam-pai dbyaṅs.
6) Tib. mk'an-c'en.
7) Tib. Ži-ba ₒt'so.
8) Tib. slob-dpon c'en-po.

Sûtra's, Tantra's und Çâstra's übersetzten; die sieben Probeschüler, unter ihnen sPas ratna[1]), traten in den Priesterstand; zwölf grosse Schulen wurden gegründet, und auch im übrigen wurde in reichem Masse für die Lehre gewirkt. 5

Darauf wirkten nach einander Dharmarâja's, Lo- * tsa-ba's und Paṇḍita's für die Lehre; namentlich aber haben der Jo-bo rje[2]) çrî[3])-Atiça, dpal-ldan Sa-kya-pa und sein Jünger, der Grub-dbaṅ[4]) Mar-pa und sein Jünger, und andere, ferner besonders von rGyal-ba 10 γñis-pa und seinem Jünger bis zu dem Scheitelschmuck von Srid-ži, dem Paṇ-c'en[5]) T'ams-cad mk'yen-pa[6]) rJe-btsun[7]) Blo-bzaṅ dpal-ldan bsTan-pai ñi-ma p'yogs-las rnam-rgyal dpal bzaṅ-poi žal-sṅa-nas[8]), und den übrigen viele mit den beiden Gelehrsamkeiten 15 ausgerüstete Mahâpurusha's[9]), mit denen das Gletscher-Bergland gleichsam vollständig angefüllt wurde, die unverfälschte ursprüngliche Beschaffenheit der heiligen Re-

---

1) Vielleicht statt sBas ratna (= skr. Guptaratna?); Glr. fol. 85ᵇ, 6 hat sBa saṅ šii bu Ratna: 'Ratna, der Sohn des sBa saṅ ši'.

2) D. h. 'Herr und Meister'; die Bezeichnung jo (-bo) ist bei Atiça besonders häufig.

3) Tib. dpal-ldan.

4) 'Herr der Zaubermacht' (skr. siddhîçvara) oder 'Herr der Glückseligen' (skr. siddheçvara)?

5) Skr. mahâpaṇḍita.

6) 'Alles wissend'.

7) 'Ehrwürdiger Herr'.

8) Wörtlich: 'aus dem Bereiche seines Gesichts', eine in derselben Weise wie žabs (s. oben p. 2, n. 6) gebrauchte Wendung.

9) Tib. skyes-mc'og.

ligion des unvergleichlichen Büsser-Fürsten[1]) sonnenklar aufgehellt. Dies geschah aber auf folgende Weise:

Ins Gletscherland riefen des Grossen Erbarmers[2])
Inkarnationen, Könige und Minister,
5 Aus Âryadeça Scharen von Mahâpurusha's und vollkommenen Gelehrten.
Diese verbreiteten des Çâkya-Fürsten kostbare Lehre
der Ermahnung und Erkenntnis
Gar weit und breit; im Andenken an dieses gute Werk **6**
10 empfinden herzliche Verehrung wir.

Diese Verse enthalten das Résumé jenes Zeitraumes.

Nach dieser so weit ausgesponnenen Einleitung [kommen wir zur eigentlichen Darstellung]: Jener jüngste 15 Sohn des Königs K'ri gum btsan-po, mit Namen Ña k'ri oder mongolisch Porta Zeba, nahm sich aus dem Lande rKoṅ-po eine Gattin G_{w}ō Maral mit Namen, ging mit ihr in die Mongolei und kam an den Berg Porhan $Galt_{w}$ona am Ufer des Pāigal-Seees. 20 Dort wohnte der Volksstamm der Pete. Als diese ihn nun nach der Veranlassung seines Erscheinens fragten, erzählte er ihnen ausführlich, welches der Ursprung seines Geschlechts und seiner Familie sei, von der Abstammung aus dem Geschlecht des alten Mahâsammatarâja an, ferner aus welchem Lande er gekommen,

---

1) Tib. T'ub-pai dbaṅ-po = skr. Munîndra.

2) Tib. T'ugs-rje c'en-po, eine Bezeichnung des Avalokiteçvara.

welches die Veranlassung seines Erscheinens sei u. a. m.
* Da berieten sich die Leute jenes Volksstammes und kamen zu dem Entschluss: „Da dieser von edler Abkunft und Familie ist, so wäre es gut, wenn wir ihn zum Herrscher machten.“ So huldigten sie ihm denn 5
als ihrem Herrscher, bezeigten ihm ihre Ehrerbietung und nannten ihn Porta C'ino. — Er hatte zwei Söhne, Bät'$_w$osasahan und Bät'$_w$oc'ägan. — Von diesen hatte Pät'$_w$oc'ägan einen Sohn, T'amac'ig. — Dessen Sohn war Hörac'ir Mergen. Dieser gilt noch jetzt 10
als Inkarnation des Padmasambhava[1]), weil er einen Dämon überwältigte. — Dessen Nachkommen waren der Reihe nach 'Ag$_w$ocim Pog$_w$orol — Sali Galcig$_w$o — Yehe Nīdun — Samsuji — Hali Harc'$_w$o — Borjigitai Mergen — T$_w$oralcin Päyan. — Die Ge- 15
mahlin dieses letzten, Porogc'in G$_w$ö, gebar einen Sohn, welcher nur ein Auge auf der Stirn hatte, dabei aber drei Zugstrecken weit sehen konnte und daher den Namen T$_w$obo Sohor[2]) erhielt. Sein jüngerer Bruder war T$_w$obon Mergen. — Von den beiden Brüdern 20
hatte T$_w$obo Sohor mehrere Söhne mit Namen Tonoi,
7 Togšin, 'Emlig und 'Erhe. Von diesen gingen die vier stammverwandten Volksabteilungen der 'Oirod, die 'Ugelud, Pägat'$_w$od, Hoid und Herenud, aus.

Jener T$_w$opon Mergen nahm die Tochter des 25
Göciltai Mergen vom Stamme Hure T'umed, namens 'Alon G$_w$ö, zur Gattin. Als ihm zwei Söhne, Balg$_w$otai

1) Tib. Padma ₒbyuṅ-γnas.
2) Mong. sokhor bedeutet 'blind'.

und Bagontai, geboren waren, starb T$_w$obon Mergen.
Als nun darauf seine Gattin Trauer hielt, erschien ihr
viele Nächte hindurch im Traume ein bildschöner Mann
mit jugendlichem Körper, legte sich zu ihr und entfernte
5 sich bei Tagesanbruch wieder. Diesen Traum berichtete
sie ihren weiblichen Verwandten. So wird erzählt.
Andererseits aber wird in einigen Quellen berichtet, es sei
ein regenbogenähnlicher Lichtstrahl vom Himmel herab-
gekommen und in ihren Leib geglitten, und dadurch
10 hätte sie ein Lustgefühl empfunden. Wie dem aber auch *
gewesen sein mag, sie gebar infolgedessen drei Söhne:
Pōg$_w$o Hatʿigi, Pōg$_w$o Ṡalcʿig$_w$o und Pōtoncʿar.
Als nun die Mutter einstmals die Söhne unter sich un-
einig sah, gab sie jedem Sohne ein Stück Eis mit der
15 Aufforderung es zu zerbrechen. Da zerbrachen jene das
Eis, worauf sie dasselbe fortwarf. Darauf gab sie ihnen
zusammen ein Stück fünffachen Eises mit der Auffordе-
rung es zu zerbrechen. Da mühten sich die Fünf der
Reihe nach ab es zu zerbrechen, erwiesen sich aber als
20 unfähig dazu. Da sagte die Mutter: „Meine beiden
ältesten Söhne haben mir auf das Gerede der Leute hin
Verachtung und Hohn bezeigt. Diese drei [jüngeren]
Söhne sind Söhne göttlicher Abkunft.“ So erzählte sie
ihnen denn den früheren Sachverhalt. Dann fuhr sie
25 fort: „Wenn ihr uneinig seid — gleichwie jene ersten
Stücke Eis —, so wird es selbst für einen einzigen
Menschen leicht sein, euch zu vernichten; wenn ihr aber
einig seid — gleich jenem Stück fünffachen Eises —, so
ist es selbst für viele Menschen schwer, euch zu ver-

nichten.“ Und wie es in einem Ausspruch des Çrînâtha-ârya-Nâgârjuna[1]) heisst:

8 „Verständige sollen — auch wenn sie ihrem Ohr nicht angenehm —
„Nützliche Worte, Heilmitteln gleich, befolgen.
„Denn einst in Zukunft werden auch diese
„In echten Nektar gleichsam sich verwandeln,“

so nahmen auch jene die heilsamen Worte aus dem Munde der Mutter sich zur Richtschnur und lebten in Freundschaft und Liebe mit einander. So wurden die Nachkommen der drei Söhne nachmals zu drei Herrschergeschlechtern: von Pōg$_{w}$o Hat'igi entstammten die Fürsten der Hat'ig$_{w}$od, von Pōh$_{w}$a Ṡalc'ig$_{w}$o die der Ṡalc'ig$_{w}$od, und von Pōt$_{w}$onc'ar die der Pōrcikid.

Als nun später das väterliche Hab und Gut geteilt wurde, erhielt Pōt$_{w}$onc'ar nichts als ein schlechtes Pferd. Er aber, der an ausgezeichneter Stärke, Klugheit und Tapferkeit nicht seines Gleichen hatte, ging in die Fremde und wurde Herrscher des grossen mongolischen Volksstammes Pōrcikid. — Er nahm sich ein Weib namens Bōt$_{w}$on, und als er von ihr einen Sohn bekam, nannte er ihn Prinz Habic'i Bāgat'ōr. — Dessen Nachkommen waren der Reihe nach Pihir Pāgat'$_{w}$or — Mahā T'$_{w}$otan — Hac'i Hulug — Pāras Ṡoṅhor Togẑin — T'ombigai Sec'en — Habol Hana — Pārtam Pāgat'$_{w}$or. — Pārtam Pāgat'$_{w}$or hatte fünf Söhne: Yisuhei Pāgat'$_{w}$or, Nigun T'asasi,

1) Tib. dPal-mgon $_{o}$p'ags-pa Klu-sgrub.

Mehget'u Sec'en, T'aritai und Oc'igin. Einst, als Yisugei Pägat'or auf einem Wege einherschritt, sah er, dass auf dem Wege, auf welchem ein Wagen mit vielen Insassen gefahren war, ein Mädchen Wasser ge-
5 lassen hatte. „Dieses Mädchen könnte wohl einen tüchtigen Knaben gebären!" dachte er bei sich und jagte ihr nach. Nun aber führte ein Mann mit Namen Yehe C'ilet'u jenes Mädchen namens 'Egulen, das er sich zur Braut aus dem Lande 'Olg$_w$on$_w$od genommen hatte,
10 heim. Nachdem nun jener den Bräutigam über drei Thäler hinaus verfolgt hatte, floh derselbe, und jener machte das Mädchen zu seinem Weibe. **9**

Von diesen Eltern wurde der als eine Inkarnation des çrî-Vajrapâṇi[1]) geltende, vom Himmel eingesetzte[2])
15 Sai t'saṅs-pa, der mächtige Cakravartin[3]), der Grosskönig Pogta C'iṅgis, geboren. Im Wasser-Pferde-Jahr des 3. Cyklus (= 1161 A.D.) wurde nämlich ein mit den vorzüglichsten Wunderzeichen ausgestatteter Sohn geboren, dem der Name T'emucen gegeben wurde. Ausser
20 diesem existierten noch drei jüngere Brüder: Habot'$_w$o Hasar, Hart'$_w$o Hac'ig$_w$o und 'Oit'$_w$o 'Oc'ig$_w$o, und die Prinzessin T'umelun G$_w$ō, ferner zwei Söhne der Nebengemahlin Tanagżi: Puhe Begt'er und Puhe Belgetëi, also im Ganzen sechs Geschwister. Einst ging
25 der Vater, um für T'emucan um ein Weib zu werben, nach dem Lande seines Schwagers, zu den

1) Tib. dpal-p'yag-na rdo-rje.

2) Vgl. S. S. 62, 9 (Text). 63, 17: tegri-yin üggüksen, 'der von den Göttern (oder: vom Himmel) verliehene'.

3) Tib. ₒk'or-los bsgyur-ba.

* 'Olg$_{w}$on$_{w}$od. Da sah ihn Tayi Sec'en von den Hoṅgirad und sprach zu ihm: „Verwandter vom Stamme H$_{w}$id und vom Geschlechte Pōrcikid, wohin gehst du?“ Da erzählte er ihm den Sachverhalt, worauf jener fortfuhr: „In einem Traume der letzten Nacht däuchte es mir, als sitze ein weisser S̀oṅhor[1])-Vogel auf meiner Hand und spiele, und da ich darüber nachgedacht habe, weiss ich, dass dies eure Schutzgottheit war. Ich besitze eine einzige Tochter Pōrta Cišin, die will ich dem T'emucen geben.“ T'emucen erklärte sich damit zufrieden, gab ein Paar schöner Rosse zum Geschenk und nahm das Mädchen zum Weibe. Später, am Beginn seines 28. Lebensjahres, im Erde-Vogel-Jahr (1188), weilte er in dem besonders ausgezeichneten Lande, der grossen Mongolei, am Ufer des Herulen-Flusses. Und wie es in einem Ausspruch des Lehrers Buddha heisst:

„Der Tugendreiche ist wohlauf,
„Und zum Gegenstande des Begehrens wird er um seiner Tugend willen;
„Wer der Tugend Gut besitzt, erringt Glanz,
„Um seiner Tugenden willen erlangt er die Herrschaft“,

10 so wurde er in Gemässheit dieses Wortes zum Herrscher und König der Vierhunderttausend des Volkes Bete eingesetzt. Von eben dem Tage an, an welchem ihm die Herrschaft übertragen wurde, sass drei Tage hindurch zur Morgenzeit auf einem grossen Quaderstein an der Front des Palastes ein nie zuvor gesehener reizender

---

1) S. S. 62, 15 (Text): šiṅkhur 'Falke'; vgl. Kowal. II, 1462[b]: šiṅkhur, 1536[b]: šuṅkhur.

Vogel mit wohllautender Stimme, dessen Halsfedern und Schwingen nach Art des Regenbogens fünffarbig bunt waren, und rief lange mit lieblicher Stimme 'c‘iṅgis, c‘iṅgis'. Die Beamten fassten dies als ein wunderbares Zeichen und glückliches Omen auf und gaben daher dem Könige den Namen Pogta C‘iṅgis[1]). Jetzt ist der Name im Tibetischen verstümmelt und wird Jiṅgir ausgesprochen. Da barst der grosse Quaderstein plötzlich ganz von selbst, und in seinem Innern kam das Königssiegel γYuṅ-druṅ rin-po-c‘e[2]) oder Has-pāu t‘amaga 'erteni[3]) zum Vorschein, welches in der Länge und Breite eine Spanne gross war und auf der Rückseite die Figur einer Schildkröte, auf welcher sich zwei Drachen in einander schlangen, in schön ciselierter Darstellung zeigte. Dieses Königssiegel war derart, dass es, auch wenn es auf tausend Bogen Papier gedrückt wurde, vollständig durchdrang.

Der Ruhm seiner Regierung erfüllte das grosse Mongolenland. Was die Abstammung des Pogta betrifft, so war er nicht bloss ein Nachkomme des Mahâsammatarâja, sondern er wird in alten Traditionen sogar als ein Göttersspross angesehen, und zwar gilt er nach der allgemeinen Annahme für einen Sohn des

---

1) Eine Anmerkung im Texte (s. Bd. I, p. 286) besagt: „Dieses Schluss-s muss nach indischer Weise ausgesprochen werden", d. h. es darf nicht, wie in allen tibetischen Dialekten mit Ausnahme des Nordladakischen (Jäschke, Gr. § 5, 4), in der Aussprache verschwinden.

2) 'Svastika-Edelstein.'

3) 'Das Kleinod des Jaspis-Edelstein-Siegels' oder 'das kostbare Jaspis-Edelstein-Siegel'.

Pātaraṅg$_w$oi C'agagan T'eṅgeri[1]). Dagegen haben ihn die alten Heiligen für einen Spross des ̦Od-γsal lha[2]) erklärt. Es ist gewiss, dass Pogta Khan[3]) ein segensreicher, vom Himmel eingesetzter Sai ts'aṅs-pa, ein mächtiger Cakravartin und inkarnierter grosser Dharmarâja war, sodass der Ruhm, dass er über mehrere Gebiete einiger Clans von je hundert Häusern mit Macht als Cakravartin herrsche, nicht etwa trügerisch fingiert war. Durch welche Ursachen wurde dies bewirkt? Pogta Khan und seine Söhne unterwarfen fast alle Bewohner des Erdenrunds ihrer Macht und herrschten nach Norden bis zu dem Volke K'inc'a, nach den drei übrigen Richtungen über China, Tibet und die Mongolei, und zwar über die Inselbewohner γŽi-pen, über Hp'usaṅ, Siyanlo, Žiyaṅ u. s. w., und über die Hälfte von Jambudvîpa[4]), nämlich Kâçmîra[5]), Hot'on u. s. w., und so entstanden Glück und Segen, gleichwie ein Freudenfest, ein zweites Kṛitayuga[6]), wie es nie wieder einem Könige Chinas, der Mongolei oder Tibets zuteil geworden.

Pogta Khan zeigte häufig magische Fertigkeiten, z. B. in folgendem Falle. Seine beiden jüngeren Brüder * Habot'$_w$o Hasar und Buhe Belgetei, stolz auf ihre Geschicklichkeit im Bogenschiessen und ihre Kraft, hegten

---

1) (Mong. Badaraṅghui Tsaghakhan Teṅgeri) 'der flammende weissliche Gott'.

2) (Tib.) 'der hell leuchtende Gott'.

3) Tib. rgyal-po.

4) Tib. ̥Dsam-gliṅ.

5) Kashmir; Tib. K'a-c'e.

6) Tib. rdsogs-ldan.

hochmütige Gesinnung und sprachen zu einander: „Wer sonst als wir beide ist der Förderer der Herrschaft dieses Pogta?“ Als dies Pogta[1]) Khan erfuhr, verwandelte er sich, damit jene ihren Hochmut fahren liessen, in einen
5 entkräfteten alten Mann und ging, einen Bogen feilbietend, bei den Nachbarn umher. Da sahen ihn die beiden und höhnten ihn mit den Worten: „Alter, wozu soll dein Bogen da gut sein?“ Der Alte entgegnete: „Ihr beiden Jünglinge, wie könnt ihr spotten, ohne den Bogen zu
10 besichtigen? Besichtiget ihn, dann werdet ihr ihn kennen!“ Mit diesen Worten reichte er den Bogen dem Belgete[2]). Der war jedoch trotz seines Hohns und Gelächters nicht imstande, die Bogensehne einzuhaken. Da hakte der Alte dieselbe ein und reichte den Bogen dem
15 Habot'wo Hasar. Der nahm ihn, konnte aber die Bogensehne nicht spannen. Da verwandelte sich der Alte vor ihren Augen in einen Greis mit weissem Haupt- und Barthaar, der auf einem blauen Maultier mit weissem Scheitel ritt, legte einen Pfeil auf den Bogen und schoss
20 auf einen Felsen so, dass derselbe in zwei Hälften zerbarst. Da sagte er: „Ha, ihr beiden Jünglinge seid Maulhelden, der Alte aber ist etwas mehr[3])!“ Mit diesen

---

1) (Mong. bogda) 'heilig, göttlich, ehrwürdig, Herr'.

2) Der dem casus instrumentalis Belgetes (Text p. 11, 16) zu grunde liegende Namen Belgete scheint aus Belgetei infolge fälschlicher Auffassung dieses Wortes als genitivus erschlossen zu sein.

3) Das im Text (p. 11, 21) stehende rgyal-po soll hier wohl einen Doppelsinn ausdrücken, nämlich zugleich 'König' und 'hervorragend, leistungsfähig', letzteres in Anspielung auf die vorangegangene Scene.

12 Worten ging er fort. Da erkannten die beiden klar, dass der Alte kein gewöhnlicher Mensch, sondern eine magische Verwandelung des Pogta Khan sei. Seit dieser Zeit empfanden sie Furcht und Scheu vor Pogta Khan und wandelten auf dem rechten Wege. 5

Ferner ereigneten sich auch, als Pogta Khan in der sogenannten „Blauen Stadt[1])" residierte, viele wunderbare Vorgänge von der Art des folgenden: Wenn er von diesem Orte nach dem 'Alt'an Hankai-Gebirge im Lande der Halha auf die Jagd zog, kehrte er an demselben 10 Tage, nachdem er umhergeschweift war, nach der Residenz zurück; ebenso kam er, wenn er von diesem Orte nach Mugten[2]) in Žiyan zog, an demselben Tage, nachdem er umhergeschweift war, nach der Residenz zurück. In beiden Fällen brauchten einige Beamte und andere Leute 15 seiner nächsten Umgebung, wenn sie, ohne es dem Pogta mitzuteilen, unterwegs ein wenig aufgehalten wurden, für diesen Weg von einem halben Tage zwei, drei Monate.

* Von den von Pogta Khan unterworfenen Gebieten, 20 deren vollständige Aufzählung zu lange Zeit in Anspruch nehmen würde, seien einige wenige erwähnt. Gleichwie es in einem Ausspruch des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita heisst:

„An dem Orte, wo der Mahâtman[3]) weilt, 25
„Wer zählt da die übrigen Weisen?

---

1) mK'ar-sṅon (= mong. Küke Khota), eine Stadt in der Mongolei.

2) Die Hauptstadt der Mandschurei.

3) Tib. bDag-ñid c'en-po = Buddha.

„Wenn am Himmel die Sonne aufgegangen,
„Werden die Mondhäuser, trotz ihrer Menge, nicht gesehen“,

so floh auch Wanzun, der Vasallenfürst der Manju
5 Jurc'id, und zog fort, nachdem er den Pogta Khan erblickt, als dieser im 29. Lebensjahre, im Eisen-Hunde-Jahr (1189), einen Vogel vor sich her sendend, auf der Jagd umherzog. Der aber zog an der Spitze eines Heeres gegen ihn und belagerte seine
10 Festung. Dann liess er ihm sagen: „Gieb mir — falls du eine solche Menge auftreiben kannst — zehntausend Schwalben und tausend Katzen; so will ich abziehen.“ Die wurden denn auch geliefert. Da liess er an die Schwänze aller dieser Tiere Baumwolle nebst Wollenzeug
15 stecken und anzünden und sie dann freilassen. Diese eilten nun alle auf ihre Nester und auf die Häuser los und steckten dadurch die Festung in Brand. So wurde **13** dieser Vasallenfürst und sein Volk unterworfen.

Als (Pogta Khan) im 31. Jahre stand (1191), führte
20 er sein Heer gegen die nach der Richtung des Sonnenaufgangs ansässigen Solonġwo. Der Schirmherr dieses Landes, C'agan, erschrak heftig, bot ihm seine Tochter Hwolan Gwō an und wurde samt seinem Volke unterworfen.

25 Ein Ausspruch des oJam-mgon Sa-skya Paṇḍita[1]) lautet:

„Den Grossen bereitet ihre eigene Umgebung noch viel mehr Verderben als ihre Feinde,

1) Hier und häufig im Folgenden abgekürzt Sa-Paṇ.

„Wenn des Löwen Körper keine Insekten hat, sind die übrigen Geschöpfe für ihn von geringer Bedeutung."

So grub der Nachkomme des Bat'wo Saihan, T'aici[1]) Buhe C'ilger, in seinem Herzen von Eifersucht und 5
* Missgunst gequält, in seinem Hause eine tiefe Gruft, legte darauf eine Decke und auf diese Filz und lud dann Pogta Khan ein. Der ging also in Begleitung seiner jüngeren Brüder Habot'$_w$o Hasar und 'Oit'$_w$o 'Oc'ig$_w$o und anderer hin. Allein, wie Çrînâtha-Nâgârjuna[2]) 10
sagt:

„Die mit grosser Klugheit Begabten
„Werden die Feinde nicht überwältigen;
„Wer in der richtigen Anwendung des geeigneten Verfahrens tüchtig ist, 15
„Dem wird selbst Gift geradezu zu Nektar,"

er wurde durch den Anschlag seiner Feinde nicht überwältigt, sondern besiegte und unterwarf sie.

Darauf residierte er in seinem Palaste. Da fiel — gleichwie ein Ausspruch des Lehrers Buddha besagt: 20

„Die Tugendreichen werden um ihrer Tugend willen
„Durch den blossen Gedanken vom Himmel
„Kleidung und Speis und Trank und Juwelen,
„Kurz alle Freuden erlangen" —

14 plötzlich ein Gefäss aus has 'erteni[3]) voll Nektar vom 25
Himmel herab und kam in seine Hände. Als er es

1) (Mong. taiji), 'Prinz, Edler'.
2) dPal-mgon Klu-sgrub.
3) (Mong. khas erteni) 'Jaspis-Edelstein'.

nahm, stieg ein starker Wohlgeruch daraus hervor. Da fragten seine vier jüngeren Brüder: „Den Götter-Nektar nimmst du allein, Pogta?“ Da er diese Frage für berechtigt hielt, reichte er ihnen den Rest. Da versuchten die vier der Reihe nach zu trinken, brachten es jedoch nicht fertig, den Trank hinunterzuschlucken. Da bezeigten sie ihm ihre Verehrung und sagten: „Da der Himmel auch auf diese Weise dich eingesetzt hat, so bist du denn wirklich König. Darum wollen wir von jetzt ab so wie du anordnest handeln.“ Hierauf entgegnete Pogta: „Zu Anfang als ich den Thron bestieg, hat der Himmelsgott mich für den Königssitz geweiht, und der König der unteren Drachen hat mir das Königssiegel γYuṅ-druṅ rin-po-c‘e verliehen; jetzt, nachdem ich meine Feinde besiegt und gleichsam zu Schlachtopfern gemacht habe, hat mir der Götterkönig den Götter-Nektar beschert. Darum also verhält es sich vielleicht so, wie ihr gesagt habt.“ *

Am Beginn seines 33. Lebensjahres (1193) vertrieb Pogta Khan den König ’Alt‘an von China aus seinem Lande, unterwarf alle Völker des in dreizehn Muci[1]) zerfallenden China und schaltete als König von China; nachdem er südwärts gezogen, berief er einen mit den chinesischen Religionssystemen vertrauten Mann; so wurde er unter dem Namen Täi-miṅ S$_{w}$ot‘$_{w}$o[2]) C‘iṅgis Khan berühmt.

Als der König von Tibet T‘o ce oder Z̀it$_{w}$org$_{w}$o

1) (Mong. moji) ‘Provinz’.
2) (Mong. sutu) ‘hervorragend’.

Hakan von seinem so erworbenen Ruhme hörte — gleichwie Çrînâtha-Nâgârjuna sagt:

„Wer mit Energie, Mut und Standhaftigkeit,
„Mit Kraft und über die Gegner siegendem Verstand
„Und mit Streben: mit diesen sechs Vorzügen ausgerüstet ist,
„Vor dem befällt selbst die Götter Furcht" —

schickte er einen Gesandten zu Pogta Khan mit der Botschaft: „Ich will wie deine Hand sein und dir Tribut zahlen." Darüber freute sich Pogta Khan, reichte dem Gesandten Geschenke und entliess ihn.

Als er hoch im 34. Lebensjahre stand (1194), zog er gegen T'od-dkar oder rGya-ser oder Sart'ag$_w$ol, besiegte den König dieses Stammes mit Namen Sulten und unterwarf dessen ganzes Volk seiner Herrschaft.

Als er hoch im 35. Lebensjahre stand (1195), zog er gegen T'ogmog, besiegte den König dieses Landes namens Maṅg$_w$olig Sulten und brachte dessen ganzes Volk in seine Gewalt.

Als er hoch im 37. Lebensjahre stand (1197), brachte er den König der Heriyed mit Namen 'Uṅ in seine Gewalt und unterwarf dessen Reich und Volk insgesamt seiner Herrschaft.

Am Beginn des 39. Lebensjahres (1199) trieb er den König der Näiman namens T'äyan an des Landes Grenze und brachte dessen Beamte und Volk insgesamt in seine Gewalt.

Als er hoch im 41. Lebensjahre stand (1201), nahm er Närin, den König von Görl$_w$os, lebend gefangen und brachte sein ganzes Reich und Volk in seine Gewalt.

Als er hoch im 43. Jahre stand (1203), bewahrheitete sich das Wort des oJam-mgon Sa-skya Paṇḍita: *
„Ohne Fähigkeit ein Werk beginnen,
„Gegen viele grollen und mit Heftigkeit streiten,
5 „Ein misstrauisches Weib und die Liebe:
„Das sind die fünf Ursachen schnellen Verderbens."

Der König von Harligwod mit Namen 'Arsalaṅ, der ein grosses und stolzes Heer besass, sprach nämlich in seiner Selbstüberschätzung: „Ein gewisser T'emucin 10 C'iṅgis zieht mit seinem Heere zu Felde und ist dabei, sich viele Vasallenfürsten zu unterwerfen. Ich will ihm, bevor er kommt, entgegenziehen und ihn besiegen!" Sprachs und brach mit seinem Heere gegen ihn auf. Pogta Khan aber sandte fünf Heerführer, unter ihnen 15 den Häuptling Moholai, mit einem Heere ab, besiegte so jenen Vasallenfürsten im Getümmel und unterwarf sein ganzes Volk.

Als er hoch im 45. Lebensjahre stand, im Feuer-Hasen-Jahre des 4. Cyklus (1206), zog er nach der 20 tibetischen Provinz dBus. Da gingen ihm der sDe-srid Jo-dga, der T'sal-pa Kun-dga rdo-rje[1]) und andere, im ganzen dreihundert Mann, als sie es erfuhren, entgegen und veranstalteten ein grosses Fest. Darauf sandten sie zunächst einen Boten an ihn mit der Mel- 16 25 dung, dass sie sich ihm unterwürfen, huldigten ihm und lieferten ihm die drei Gebiete von mṄa-ris[2]), die vier Teile von dBus und γTsaṅ und lHo, K'ams und sGaṅ sämtlich aus. Da gab er ihnen reiche Geschenke.

1) Skr. Ânandavajra.
2) mṄa-ris skor γsum.

So brachte er ganz Tibet unter seine Herrschaft. Darauf sandte er an den Lama Sa-c'en Kun-dga sñiṅ-po[1]) Geschenke und einen Brief des Inhalts: „Heiliger, ich möchte dich wohl berufen. Da jedoch einige meiner Regierungsgeschäfte noch nicht erledigt 5 sind, so berufe ich dich einstweilen nicht. Jedoch werde ich dir von hier aus anhängen; behüte du mich von dort her! Bei späterer Gelegenheit, wenn meine Thaten ihr Ziel erreicht haben werden, sollst du samt deinen Söhnen im Mongolenlande die Lehre des Jina verbreiten." Dort- 10 * hin gelangte der nun in Wirklichkeit nie; aber nach langer Zeit nahm ihn (Pogta Khan) zum Lama, bezeigte den drei Symbolen[2]) von dBus und γTsaṅ sowie der Geistlichkeit seine Verehrung und wurde Gabenspender der Lehre und Dharmarâja. 15

Ueber eine lange Zeit darauf zog er aus, um den König von Indien samt seinem Volke zu unterwerfen. Als er nun auf einen hohen Bergpass gelangte, kam ein Waldtier von grüner Farbe, welches den Leib eines Hirsches, den Schwanz eines Pferdes und auf dem Kopfe 20 ein Horn hatte, dahergelaufen, beugte vor dem Pogta die Kniee und bezeigte ihm drei Mal seine Ehrfurcht. Darüber gerieten alle in Erstaunen, Pogta Khan aber sprach: „Vajrâsana[3]) in Indien ist die Stätte, wo die früheren Buddha's geweilt, und die Geburtsstätte der 25

---

1) Skr. Ânandagarbha.

2) Das Symbol der Person Buddha's (sein Bild), das der Lehre (ein Band der heiligen Schriften), das der Gnade (eine Pyramide): s. Köppen II 294; Jäschke 213[b].

3) Tib. rDo-rje γdan.

Bodhisattva's und Mahârâja's. Zu welchem Zwecke hat mir also jetzt dieses der Rede unkundige Waldtier wie ein Mensch seine Ehrerbietung bezeigt? Vielleicht wird es mir Verderben bringen, wenn ich dahin ziehe. Ist es ein 5 von meinem Vater, dem Götterkönig, gesandtes Zeichen?" 17 Da er dies bedachte, zog er wieder in sein Land zurück.

Im 47. Lebensjahre, im Erde-Drachen-Jahre (1207), sandte er an den König 'Ampākai von Sart'agc'in einen Eilboten mit der Aufforderung, Tribut zu entrichten. 10 Allein — wie ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita sagt:

„Wer gar zu laut und gewaltig prahlt,
„Stürzt sofort in eine Kette von Leiden;
„Dem Löwen wurde infolge seines grossen Hochmuts
„Des Fuchses Last aufgeladen. So hören wir in
15 der Fabel" —

jener gehorchte nicht, sondern sprach Worte ungebührlichen Hochmutes und verhielt sich widerspenstig. Da zog (Pogta Khan) an der Spitze seines Heeres gegen ihn; der aber rückte ihm mit einem Heere von hunderttausend 20 Mann entgegen. Es kam am Ufer des Päigal-Seees zur Schlacht; (Pogta Khan) schlug den Feind in die Flucht und unterwarf das ganze Reich und Volk.

Darauf kehrte Pogta Khan nach seinem Palaste * zurück, und nun that er nach dem Worte des Çrînâtha-25 Nâgârjuna:

„Die rauhen Menschen soll man zähmen,
„Die tugendhaften soll man ehren;
„Durch ehrenhaften Lebenswandel soll man seinen
Schatz füllen
30 „Und seines Landes Umkreis schützen."

So verlieh er seinen jüngeren Brüdern und seinen Söhnen, sowie den tapferen und klugen Beamten dem jeweiligen Rang entsprechende Titel, nämlich: Herr einer Hundertschaft, einer Tausendschaft, einer Zehntausendschaft, einer mehrfachen Zehntausendschaft. Auch liess er dem ganzen 5 Volke seines Reiches Geschenke und hervorragende Gunstbezeugungen zu teil werden und verkündete: „Dem von meinem Vater Çatakratu[1]), dem Fürsten der Himmelsgötter, erteilten Befehle gemäss habe ich die zwölf Könige der Welt unterjocht. Die Vasallenfürsten, die den Weg 10 der Widersetzlichkeit betreten hatten, habe ich besiegt und den neun grossen Stämmen und allen übrigen Unterthanen meines Reiches dauernd Glück und Segen und Wohlfahrt bereitet. Jetzt werden sie körperlich und **18** geistig glücklich sein." 15

Von diesem Erde-Drachen-Jahr (1207) bis zum Feuer-Hunde-Jahr (1225), während neunzehn Jahren, wetteiferte gleichsam das Glück und Heil des Königs, der Beamten und des Volkes insgesamt mit der Seligkeit der Götter. 20

Danach, als er hoch im 66. Lebensjahre stand, im Feuer-Schweine-Jahr (1226), führte er sein Heer gegen Mi-ñag, [einen Distrikt von] Tibet. Er beraubte den neunten Herrscher dieses Landes rDo-rje dpal oder T'o ce oder auf mongolisch Żiturg$_{w}$o T'ulgen Hakan 25 des Lebens und unterwarf das ganze Volk.

Zwar wird erzählt, dass er dadurch ums Leben kam, dass ihm die Gemahlin jenes Fürsten, Gurbulcen G$_{w}$o,

---

1) Tib. brGya-byin.

Schaden zufügte. In Wirklichkeit jedoch äusserte er: „Weil den Habot'wo Hasar Strafe traf und wegen anderer Thaten sind meine Söhne nicht glücklich; das ist mein Verderben." Da ihm also jene Königin keinen
5 Schaden anzuthun vermochte, so traf sie ihre Anordnungen, sprang in den „Schwarzen Fluss[1])" und kam *
um. Infolgedessen heisst dieser Fluss Hat'won Muren[2]). Pogta Khan verlegte nach Vollendung seiner Thaten während des Sommers seine Residenz an das Ufer des
10 „Schwarzen Flusses". Da wurde er, während er dort residierte, krank und ging am zwölften Tage des siebenten Monats desselben Jahres (1226), nachdem er rüstigen Leibes den alten Za-ma-tog[3]) abgelehnt hatte, zur Seligkeit ein. Da gewann er, anders als gewöhnliche
15 Sterbliche, eine leuchtende Gesichtsfarbe, Jugendfrische des Leibes und grosse Schönheit.

Pogta Khan hatte vier Söhne: Juc'i, C'agatai, 'Ugetei und T'oloi, und eine Tochter: Sec'en Küñ cu. Der Vater ernannte den ältesten Sohn Juc'i zum Könige
20 des Landes T'ogmog. Dem zweiten, C'agatai, verlieh er die Würde eines C'in-wañ und ernannte ihn zum Könige von T'od-dkar oder 'Oroswo, worauf dieser seinen Hofhalt in der Stadt Yedk'en etablierte. Den dritten, 'Ugetei, mit einem Herzen voll Sehnsucht und
25 Schwung, klug und erfahren, dabei von einem Naturell,

---

1) Nag-c'u = mong. Khara Müren.

2) D. h. 'Königin-Fluss'.

3) Hier wohl Bezeichnung eines medicinischen Werkes (vgl. Köppen II 58, n. 1).

19 dem alle Unbeständigkeit fremd war, setzte er als seinen eigenen Thronfolger ein.

T'aitsi C'agatai hatte fünf Söhne: Der älteste, 'Aptola, wurde des Vaters Nachfolger. Der zweite, 'Imamahuli, wurde zum Könige von Kâçmîra ernannt und residierte in der grossen Stadt Sämargan. Der dritte, 'Atiramahâmâta, wurde zum Könige des Ostens von Indien ernannt und residierte in der Stadt Pālaśa; dieser soll eine Inkarnation gewesen sein. Der vierte, Kodk'ar, wurde zum Könige des Landes Rom eingesetzt und residierte in der Stadt Stambhola[1]). Der fünfte, T'emur, wurde zum Könige von 'Or$_{w}$oṅk'o ernannt und residierte in der Stadt Bhuhara. Diese herrschten über die bezeichneten Länder.

T'aitsi 'Ugetei, im Schaf-Jahre (1186) geboren, gelangte am Beginn seines 42. Lebensjahres, im Erde-Mause-Jahr (1227), zur Herrschaft über das chinesisch-mongolische Reich. Vormals hatte Pogta Khan, trotzdem er als Herrscher über das weite Reich schaltete, dennoch die althergebrachten chinesischen Einrichtungen und Gesetze mit peinlich genauer Sorgfalt beachtet. Daher hatte er von dem aus dem Stamme der K'idan hervorgegangenen Minister Yēluic'u t'sai, der sowohl in der orthodoxen als in der T'a-sñad-Litteratur wie auch in vielen Lehrmeinungen und Sprachen bewandert, bei einer durch den König aus der Jurc'id-Dynastie γSer[2]) veranlassten

1) Eine Anmerkung des Textes zu dem Namen dieser Stadt (s. Bd. I p. 286) lautet: „soll zu einem Teile von Çambhala gehören."

2) Mong. Altan, chin. Kin (Gold); vgl. S. S. 421.

Prüfung Studierender in die Reihe der Gelehrten eingetreten und danach unter dem Namen „der Jur-c'id C'wa Mergen" berühmt geworden war, ein astronomisch-chronologisches Werk und viele andere wünschenswerte
5 Çâstra's nach chinesischer Art abfassen und auch vielen anderen Unterricht erteilen lassen. So war dieser, in Gemässheit des Wortes des oJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Wer die späteren Folgen lange bedenkt
10 „Und neben Gewissenhaftigkeit grosse Geduld und Ausdauer besitzt,
„Von grossem Eifer, standhaft, dabei klug
„Und auch unterthänig ist, der wird das Haupt,"

Präsident des geheimen Ministeriums des Innern gewor-
15 den. Und nun bewährte sich das Wort des oJam-mgon **20** Sa-skya Paṇḍita:

„Durch Anhänglichkeit und Hingabe an Grosse
„Werden auch Kleine gross;
„Sieh, wie die an den Paradiesbaum sich anlehnende
20 „Schlingpflanze zum Wipfel sich emporwindet":

auch der junge König ernannte den C'wa Mergen zum Präsidenten des Staatsministeriums, und dieser liess, indem er seine Sorge den Hauptinteressen von Kirche und Staat widmete, die Wurzeln und Zweige der Glück- und
25 Segensthaten erstarken und wachsen. Çrînâtha-Nâgârjuna sagt:

„Durch einen klugen und geraden Minister
„Wird Fürsten und Volk aller Segen bereitet;
„Ein gerader Pfeil, von einem Kundigen geschossen,
30 „Trifft jeden, auf den er gerichtet ist."

* So erliess nunmehr jener Hauptminister, nachdem er dem Könige die Sache vorgetragen, das Gesetz, dass man von nun ab nicht mehr seine Sklaven und Diener töten dürfe, und dass von den Unterthanen eine Steuer an Ackerland und Vieh, und von den Kaufleuten ein Zoll 5 erhoben werden solle. — Der junge König verschied, nachdem er sechs Jahre lang des Herrscheramtes gewaltet hatte (1232).

Von seinen beiden Söhnen bestieg der ältere, Guyug, geboren im Rinder-Jahr (1204), am Beginn 10 seines 29. Lebensjahres (1232), den Thron und verschied, nachdem er denselben sechs Monate lang innegehabt hatte.

Sein jüngerer Bruder Godan, geboren im Tiger-Jahr (1205), gelangte, als er hoch im 29. Lebensjahre 15 stand (1233), auf den Thron, hatte denselben achtzehn Jahre inne und verschied dann (1250).

T'aitsi T'oloi hatte vier Söhne: Muṅk'e, $H_w$opilai, 'Ulehu und 'Arig Puhe.

Der älteste von ihnen, Muṅk'e, nahm, als er hoch 20 im 46. Lebensjahr stand, den Thron ein und starb, nachdem er ihn acht Jahre lang inne gehabt. Dieser König übergab seiner Zeit fünf Heerführern, darunter seinem 21 jüngeren Bruder $H_w$opilai, fünf Heere. Mit diesen zogen sie gegen Indien zu Felde und brachten den 25 schwarzfarbigen Volksstamm, den am Geschlechtsglied mit Edelsteinen geschmückten Volksstamm und andere Stämme, sieben und dreissig an der Zahl, und vierzehn grosse Städte in ihre Gewalt.

Sein jüngerer Brüder, der grosse Erdbeherrscher
Hwopilai, geboren im Holz-Schweine-Jahr (1214), gelangte, als er hoch im 46. Lebensjahre stand, im Eisen-Affen-Jahr (1259), auf den Thron. Er erbaute vier
5 grosse Städte: die Stadt Täitu, die Stadt C'agan, die Stadt Huriyet'u und die Stadt Lant'in, ernannte tüchtige Männer zu Präfekten und brachte alle königlichen Erlasse und Gesetze, auch die von früheren Königen herrührenden, mit höchster Genauigkeit und
10 Korrektheit zur Ausführung. Und wie es bei Çrînâtha- * Nâgârjuna heisst:

„Mit Hilfe von Beamten, die mit den Sitten
wohl vertraut,
„Beherrschet zwar die Menschen allesamt
15 „Ein König; jedoch allein, durch eigene Kraft
„Zwingt er die Länder all in seine Macht,"

so unterwarf dieser König viele grosse Reiche Chinas, Tibets, der Mongolei und anderer Länder, die von den früheren Königen nicht unterworfen worden waren, und
20 wurde unter seinem Herrschernamen Täi Ywan berühmt. Da bestätigte sich das Wort des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Wer freigebigen, selbstlosen Sinnes,
„In Worten wahr und lauter ist und seine Handlungen
25 darnach einrichtet,
„Dem folgen beständig Glanz und Ruhm
„Gleich einem Schatten nach."

Da er von lauterer Gesinnung und festem Glauben, nach Reichtümern und Schätzen nicht begierig, in der Ver-
30 schmelzung geistlicher und weltlicher Interessen gewandt

und von grosser Einsicht war, alle Unterthanen nach den Geboten der Religion regierte und andere Vorzüge mehr **22** besass, so preisen und verehren ihn alle Chinesen noch heutigen Tages unter dem Namen „König You šun“. Er vernichtete die Schriften der chinesischen Bon-po 5 Tou-si grösstenteils durch Feuer.

Von Cʿiṅgis Khan’s Zeit bis auf die dieses letzteren Fürsten wurden der Reihe nach folgende Völker unterthan: Die blauen Mongolen[1]), über vierhunderttausend Häuser, die roten Chinesen, die schwarzen Tibeter, die 10 gelben Sartʿag$_{w}$ol, die weissen Solong$_{w}$os: die zu ein und derselben Gruppe gehörigen Leute mit je einer von den fünf Farben; ferner vier weitere Völkerschaften: die Tsug-te-Amazonen, die γYon-ru[2]), die mit einem Auge auf der Brust und die mit Hundeköpfen. Des 15 weiteren sollen da über siebzig an Gestalt, Tracht, Lebensweise u. s. w. vollkommen verschiedene Nationen gewesen * sein: Erstens das Volk der Kʿincʿa oder auf Mongolisch Kʿemkʿemcʿe, deren Land im Nordwesten, hinter den Torgod liegt; dieselben wohnten in einem dreissigtausend 20 Hörweiten von dem Palaste des Khans entfernt gelegenen Gebiete. Die Leute dieses Landes besassen zum grössten Teil Reichtümer, namentlich waren viele im Besitze von zehntausend schönen Pferden. Sie hatten blaue Augen und rote Haare, waren an Aussehn und Gestalt häss- 25 lich und legten beständig verschiedene Arten von Waffen an. Ferner das Gebiet von dieser Gegend an, wo im

1) Sog-po sṅon-po = mong. Küke Moṅghol.
2) Wörtlich ‘linker Heeresflügel’.

Sommer die Tage lang und die Nächte sehr kurz sein sollen, bis zu den kleineren Ländern im Osten und Süden: G_wōli, Manju, den Inselbewohnern γŽi-pen, Hpʻu sañ, Siyanlo, Žiyañ u. s. w. und im Südwesten bis zu der 5 Mitte von Indien und der Grenze von Kâçmîra.

Die Zahl der zu dem Reiche dieses Königs gehörigen grossen und kleinen Tempel und Klöster betrug nach dem „Blauen Buch[1]“ im ganzen 42 318; grössere und kleinere Ordensgemeinschaften bestanden 10 im ganzen 213 100. Grosse Städte unter der Bezeich- **23** nung Hpʻu soll es 169, mittlere mit dem Namen Ceu 240, kleine Städte mit der Bezeichnung Shian 398; ferner kleine Städte, sogenannte 'Ui, 1165; Beamte für die auswärtigen Angelegenheiten, hohe und niedere, 2730, für 15 die inneren Angelegenheiten 121 gegeben haben.

Nachdem dieser Fürst nun 20 Jahre lang nach der Art und Weise der mongolischen Herrscher die Regierung gehandhabt hatte, gab er den chinesischen Einrichtungen und Gesetzen den Vorzug und hatte danach noch 15 Jahre, 20 im ganzen also 35 Jahre den Thron inne, und sein grosser Ruhm als Cakravartin Secʻen Khan drang in alle Lande. Im 82. Lebensjahre, im Feuer-Affen-Jahre (1295), ging er ins Land der Götter ein. *

Secʻen Khan hatte vier Söhne: rDo-rje, Ma-25 ṅgala, Cʻiṅgem und Nomohan, und eine Tochter: Secʻig. Der dritte Sohn Cʻiṅgem geleitete ehemals, zu Lebzeiten des Secʻen Khan, im Feuer-Mause-Jahr (1275),

---

1) Im Text (p. 22, 21): sDeb-sṅon statt Deb (-tʻer) sṅon (-po); vgl. über dieses Werk M. A. I p. 409. II p. 302.

den Lama und Dharmarâja ₒPags-pa, als er nach Tibet zurückkehrte, nach Sa-skya. Bei seiner Rückkehr ernannte sein königlicher Vater in der Freude seines Herzens durch eine Ordre diesen seinen Sohn zum Thronfolger. Allein da verschied dieser. 5

C'iṅgem hatte drei Söhne: Kamala, Dharmapâla und T'ubu T'emur. Von diesen bestieg T'ubu T'emur, geboren im Holz-Rinder-Jahre (1264), am Beginn seines 30. Lebensjahres, im Holz-Pferde-Jahr (1293), den Thron und legte sich den Namen 'Uljeit'u Hakan bei. Dieser 10 König hatte zwar schon zu Lebzeiten des Sec'en Khan den Thron inne, hatte jedoch die Zügel der Regierung erst nach dem Hinscheiden seines Grossvaters Sec'en Khan, vom Feuer-Vogel-Jahre (1296) an, in Händen. Nach Verlauf von elf Jahren, im 43. Lebensjahr, verschied er. Diesem 15 **24** Könige kam seiner Zeit das hochberühmte chinesische Königssiegel γYuṅ-druṅ rin-po-c'e in die Hände.

Sein älterer Bruder Dharmapâla hatte zwei Söhne, Haisaṅ und 'Ayurparpata. Der ältere, Haisaṅ, geboren im Eisen-Schlangen-Jahr (1280), bestieg, als er 20 hoch im 28. Jahre stand, im Erde-Affen-Jahr (1307), den Thron und erhielt den Namen K'ulug Hakan. Nachdem er vier Jahre lang durch die Verschmelzung geistlicher und weltlicher Interessen Kirche und Staat regiert hatte, verschied er im 31. Lebensjahre (1310). 25

Nach ihm bestieg sein jüngerer Bruder 'Ayurpata, geboren im Holz-Vogel-Jahr (1284), als er hoch im 28. Jahre stand, im Wasser-Mause-Jahr (1311), den Thron und erhielt den Namen Pöjant'wo Khan. Nach-

dem er neun Jahre den Herrschersitz innegehabt hatte, verschied er im 36. Lebensjahre (1319).

Dessen Sohn Çuddhep'al, geboren im Wasser-Hasen-Jahre (1302), gelangte am Beginn seines 19. Lebens- * 5 jahres (1320) auf den Thron und erhielt den Namen Gegen Khan. Nach dreijähriger Regierung verschied er im 21. Lebensjahr (1322). Während die früheren Könige die mongolischen Sitten, bis auf Mütze und Kleid herab, beibehalten hatten, schien dieser König sich vollständig 10 in einen Chinesen verwandelt und umgestaltet zu haben.

Danach hatte der Sohn des T'aitsi Kamala, T'ai tiṅ Khan, mit dem weiteren Namen Yīsu T'emur, geboren im Wasser-Hasen-Jahr (1302), fünf Jahre lang, vom 22. Lebensjahr, dem Holz-Mause-Jahr (1323), bis 15 zum Erde-Drachen-Jahr (1327), den Thron inne und verschied im 26. Jahr (1327).

Darauf bestieg der älteste Sohn des Königs Haisaṅ Hulug, Rin-c'en op'ags, geboren im Eisen-Mause-Jahr (1299), zu Anfang des 30. Lebensjahres, im Erde-Schlangen-20 Jahr (1328), den Thron und starb nach Verlauf von vierzig Tagen.

Sein jüngerer Bruder Mīṅ tsuṅ Khan mit dem weiteren Namen Kosala, geboren im Schlangen-Jahre (1304), bestieg in jenem Jahre (1328), gegen Ende 25 seines 25. Lebensjahres, den Thron. Er verschied nach Verlauf von fünfzig Tagen.

Danach gelangte des Pōyant'wo Khan jüngster Sohn Jīyagat'wo Khan mit dem weiteren Namen T'og

25 Temur, geboren im Drachen-Jahr (1303), im Erde-Schlangen-Jahr (1328), zu Anfang seines 26. Lebensjahres, auf den Thron und starb im 29. Jahre (1331).

Der Sohn des Min tsun Khan Kosala, Rin-c'en dpal, geboren im Feuer-Tiger-Jahr (1325), nahm zu 5 Beginn seines siebenten Jahres (1331) einen Monat hindurch den Thron ein und starb dann.

Darauf bestieg der Sohn des Jiyagat'wo Khan, T'ogan T'emur, geboren im Erde-Pferde-Jahr (1317), zu Anfang seines 16. Jahres, im Wasser-Vogel-Jahr (1332), 10 den Thron und erhielt den Namen Sun dhi oder w'Oha-kat'wo Hakan. Er berief seiner Zeit den Lama Sa-skya-pa Kun-dga blo-gros[1]) und regierte den Staat durch die Verschmelzung geistlicher und weltlicher Interessen. Nun war in dem Hause eines Mannes aus dem 15 chinesischen Geschlechte Jü unter vielen guten Vorzeichen ein Sohn geboren worden. Dieser, mit Namen Jüge, war in der Ueberredungskunst und dem Betrug wohl bewandert. Den ernannte der König, ohne ihn zu erproben und unter Hintansetzung jeder Vorsicht, zum 20 Oberbefehlshaber der Provinzen. Da bestätigte sich das Wort des Çrînâtha-Nâgârjuna:

* „Wenn ein Kluger die schädlichen Worte der Listigen
„Nicht gehörig prüft,
„So ist es, wie wenn diejenigen Tiere des Waldes, 25
welche die Töne nicht prüfen,
„Von den übrigen bethört werden,“

1) Skr. Ânandamati.

und ferner das Wort des ₒJam-mgon (Sa-skya) Paṇḍita:
„Ohne zu prüfen, darf man nicht jedermann
„Vertrauen schenken und Aufträge erteilen;
„Aus Hintansetzung der Vorsicht entsteht Leid,
5 „Aus Hintansetzung der Achtsamkeit erwachsen häufig Feinde“:
Jener brachte alle Provinzen Chinas in seine Gewalt. Darauf verleumdete er, in der Absicht die Herrschaft an sich zu reissen — gleichwie es im Vinayâgama[1]) heisst:
10 „Ein Mensch, der auf die Guten Bedacht nimmt,
„Darf mit keinem schlechten Menschen umgehen;
„Siehe, als Löwe und Hammel befreundet waren,
„Entzweite sie der Fuchs“ —
alle mutigen und klugen königlichen Beamten für die 15 inneren Angelegenheiten beim Könige, veranlasste ihn, den Chef des Ministeriums des Innern, T'wogt'ahwo T'aitsi, hinzurichten, und bewirkte, dass vielen anderen **26** Beamten vom Könige die Schnur zugeschickt wurde. Darauf schickte er sich an, diesen mit seinem Heere zu 20 bekriegen. Bevor dies geschah, erschien dem Könige in einer Nacht im Traum ein Greis mit weissen Haaren und sprach: „Du hast den treuen Hund, der dein Haus bewachte, zu Boden gestreckt. Nun kommt ein reissender Wolf von aussen eilends heran; wie gedenkst du dich 25 gegen ihn zu verhalten?“ So schalt er in heftigem Zorn und verschwand. Darob geriet der König in Schreck und Sorge und erwachte. Am folgenden Morgen erzählte er die Sache seinem Lama. Der Lama aber ver-

1) Tib. ₒDul-ba luṅ.

harrte eine Zeit lang in vollständigem Schweigen und sagte dann: „Da du deinen einem treuen Hunde gleichenden Minister des Innern preisgegeben und den einem * reissenden Wolfe gleichenden Jüge zum Chef des Ministeriums des Innern erhoben hast, so ist dies ein Vorzeichen, 5 dass dem Reiche Unheil widerfahren wird.“ Auf die Frage des Königs, welches Verhalten dagegen von Nutzen sein würde, entgegnete der Lama: „Einst, zur Zeit deines Ahnherrn Pogta H$_w$opilai Sec'en Khan, weinte unser[1]) Scheitelschmuck, der Dharmarâja $_o$Pags-pa, 10 drei Tage lang, und als der König nach der Ursache dessen fragte, sprach der Lama: 'Es wird ein Ereignis eintreten, welches allerdings nicht deine und meine Zeit betreffen wird. Aber neun oder zehn Generationen nach uns wird ein König mit Namen T'ogan leben; unter 15 diesem werden Kirche und Staat, die wir beide geschaffen, beide dahinsinken. Aus diesem Grunde weine ich.' Da fragte der König: 'O Lama, woher weisst du bei deinem jugendlichen Alter diese Thatsache einer fernen Zukunft?' Der entgegnete: 'Herr, nicht nur dies 20 allein, sondern sogar, dass in alter Zeit in diesem Lande **27** sieben Tage lang ein starker Blutregen fiel, weiss ich.' Da befahl der König die alten Berichte durchzulesen, und als man dieselben einsah und untersuchte, fand man, dass zur Zeit des alten chinesischen Kaisers T'ai-tsuṅ 25 aus der T'aṅ-Dynastie in diesem Lande sieben Tage lang ein starker Blutregen gefallen sei, sowie auch, dass bei dieser Gelegenheit der chinesische Lo-tsâ-ba T'aṅ

1) D. h. der Lamen aus dem Sa-skya-Geschlecht.

Yaṅ-tsuṅ, ein Schüler des Âcârya[1]) Vasubandhu[2]), eine auf die Zukunft bezügliche Prophezeiung verkündet habe. Da erwies jener König dem Lama ₒPʻags-pa noch viel grössere Ehrerbietung und Verehrung als früher.
5 Da nun die Zeit für die Erfüllung jener Weissagung des ehrwürdigen Herrn gekommen ist, wer könnte dieselbe da abwenden? Wenn du jedoch an den Lama und die Kleinodien inbrünstige Gebete richtest, unsere Religion * schützest und Opfer spendest, so wird das vielleicht von
10 Nutzen sein.“ Allein — wie ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita sagt:

„Die da nützlich reden, sind selten,
„Noch seltener jedoch, die solche Leute anhören;
„Einen der Heilmittel Kundigen zu finden ist schwer,
15 „Deren aber, die nach seinem Worte handeln, giebt es noch weniger“ —

der König geriet in Zorn gegen den Lama: „Lama, geh zurück in deine Heimat!“ Der Lama aber entgegnete hocherfreut: „Dass diese Aufforderung in mein Land
20 zurückzukehren jetzt, wo Kirche und Staat noch so florieren, an mich ergeht, ist eine Gnade des gütigen Lama.“ Darauf machte er sich auf gen Sa-skya.

Danach erfüllte sich das Wort des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

25 „Der Heuchler nimmt das Betragen des Edlen an,
„Betrügt aber in Wahrheit hinterrücks;

1) Tib. slob-dpon.
2) Tib. dByig-gñen.

„Nachdem der Hirsch den Schwanz gezeigt,
„Schwindet seine Scheu und er verkauft des Esels Fleisch.“

Im achten Monat des Erde-Affen-Jahres (1367), in **28** seinem 28. Lebensjahre, lud nämlich der Chinese Jüge, 5 unter dem Vorgeben, es seien Güter und Schätze, Krieger in sechstausend Wagen und zog so in den königlichen Palast ein. Sobald das Zeichen zum Abfeuern der Geschütze gegeben wurde, stiegen die Krieger heraus und bemächtigten sich des Reiches. Da floh der König 10 wʾOhakatʿwo Tʿokan Tʿemur. So ging denn die Herrschaft über das chinesische Reich in andere Hände über. Er aber erbaute, an das Ufer des Kʿerlun-Flusses gelangt, Pāra Hotʿwo und wurde dort König der Mongolen allein. Nachdem er drei Jahre dort residiert, verschied 15 er im 53. Lebensjahr, im Eisen-Hunde-Jahr (1369).

In den hundert und fünf und siebzig Jahren seit dem Holz-Tiger-Jahre (1193), in welchem vormals Cʿingis Khan seine Herrschaft auf China ausdehnte, bis zu diesem Erde-Affen-Jahre (1367) regierten fünfzehn 20 Generationen der Mongolenkönige das Reich.

* Der Sohn dieses letzten Königs, Piligtʿu, geboren im Erde-Tiger-Jahr (1337), bestieg zu Anfang seines 34. Lebensjahres, im Eisen-Schweine-Jahr (1370), den Thron und verschied nach dem 41. Lebensjahre (1378). 25

Sein jüngerer Bruder wʾOsagal, geboren im Pferde-Jahr (1341), gelangte gegen Ende seines 38. Jahres, im Erde-Schaf-Jahr (1378), auf den Thron und starb im 47. Jahre (1387).

Dieser hatte drei Söhne 'Eñhe Jorigt'u, 'Elbeg Nīguleshui und Hargwoc'ag Dūguruñ Hoñ T'aitsi. Von diesen bestieg der älteste, Eñhe Jorigt'u, geboren im Schweine-Jahr (1358), gegen das Ende des 31. Lebens-
5 jahres, im Erde-Schlangen-Jahr (1388), den Thron und starb im 34. Jahre (1391).

Sein jüngerer Bruder 'Elbeg Nīguleshui, geboren im Rinder-Jahre (1360), nahm zu Beginn des 33. Lebensjahres, im Wasser-Vogel-Jahr (1392), den Thron ein.
10 Als sieben Jahre verstrichen waren, da bestätigte sich der Ausspruch des Lehrers Buddha: „Weswegen führt das Weib seinen Namen? Wegen der vielen Frevel und des endlosen Betruges, deswegen führt es diesen Namen; 'Trug' also bedeutet der Name 'Weib'. Wer in des Weibes
15 Gewalt gerät, fällt in des Teufels Hand; wer in des Teufels Hände fällt, gerät in die Gewalt der Sünder. Das Weib ist reich an Freveln und unerschöpflich an **29** Betrug, schwachen Geistes, veränderlichen Geistes, unbeständigen Geistes, sehr beweglichen und unstäten
20 Geistes: kurz mit dem Geiste eines Affen behaftet, dem Affen ähnlich, in der Anstellung eines Betruges gewandt, deswegen heisst es 'Weib'"; — ferner das Wort im Mañjuçrîmûlatantram:

„Wer durch Liebe zum Weibe bethört ist,
25 „Wird von allen Seiten vollständig umringt,
„Sinkt in einen grossen Sumpf ein
„Und bleibt im Meere des Kreislaufes der Wiedergeburt befangen.

„Der thörichte Mann, der ein Weib liebt,
30 „Gleicht dem Fuchs beim faulenden Aas;

„Das Weib, in welches verliebt ein Mann
„Arge, böse Leiden erduldet,
* „Befleckt die lautere Religion"; —
und endlich der Spruch des Çrînâtha-Nâgârjuna:
„Der Fürst, der von Liebesverlangen erfüllt ist, erkennt Nutz und Schaden nicht mehr; 5
„Wie der vor Ungebundenheit und Ausgelassenheit berauschte Elefant benimmt er sich,
„Und hinterher stürzt er, von Reue heftig gequält, in den Abgrund der Sorgen-Qual; 10
„Der hält seiner Umgebung ihre Sünden vor, doch seine eigenen Fehler kennt er nicht":
Der König liebte die 'Ulcii H_woṅ G_wō, die Gattin seines jüngeren Bruders Dūguruṅ H_woṅ Tʿaici, heftig; um sie also in seinen Besitz zu bringen, tötete er seinen 15 Bruder, nahm die 'Ūlcei H_waṅ G_wō zur Gemahlin und lebte eine Zeit lang mit ihr. Da bewahrheitete sich das Wort des Lehrers Buddha:
„Diese Geschöpfe verschlingen aus Zorn
„Eins das andere; 20
„Immer und immer wieder werden sie in der Verdammnis
„Durch viele Qualen heftig bedrückt":
30 'Uhecʿi Hasaha, ein Tʿaici der 'Oirad, aufgeregt durch die Macht der Eifersucht, tötete den König, nahm 25 die Königin 'Ulcei H_woṅ G_wo zur Gattin und unterwarf den grössten Teil der Mongolen. So wird erzählt. Nun aber war zur Zeit, als die Königin H_woṅ G_wo dem Taitsi Dūguruṅ angehörte, in ihrem Schoss Leben erzeugt worden; nach Verlauf von drei Monaten seit 30

diesem Zeitpunkt nahm sie der König 'Elbeg Nīgu-leshui sich zu eigen; als danach vier weitere Monate verstrichen waren, entriss ihm 'Uhećī Hašaha dieselbe; und als die Zeit erfüllt war, gebar sie einen Knaben und 5 gab ihm den Namen 'Ajai.

Der älteste Sohn des Königs 'Elbeg Nīguleshui, Gün T'emur, geboren im Schlangen-Jahr (1376), bestieg zu Anfang seines 24. Lebensjahres, im Eisen-Drachen-Jahr (1399), den Thron und starb im 26. Jahre (1401).

10 Dessen jüngerer Bruder 'Ulcii T'emur, geboren im * Schaf-Jahr (1378), gelangte gegen Ende seines 25. Jahres, im Wasser-Schaf-Jahr (1402), auf den Thron und starb im 32. Jahre (1409).

Sein Sohn Telbeg, geboren im Schweine-Jahr 15 (1394), gelangte zu Anfang seines 17. Lebensjahres, im Eisen-Hasen-Jahr (1410), auf den Thron und starb in seinem 21. Jahre (1414).

Nach ihm bestieg der Sohn des 'Uhećī von den 'Oirod, 'Esenhu, geboren im Hasen-Jahr (1386), den 20 Thron und verschied im 39. Jahre (1424).

Darauf kam der Sohn des Düguruñ, 'Ajai T'aitsi, der aus dem Lande der 'Oirod geflohen war, in seine Heimat, verband sich mit 'Atai T'aitsi, einem Nachkommen des 'Oćigin, zog gegen die 'Oirod zu Felde 25 und unterwarf das Volk der 'Oirod. 'Atai T'aitsi hatte am Anfang seines 37. Lebensjahres, im Feuer-Pferde-Jahr (1425), den Thron bestiegen. Im 13. Jahre seiner Regierung wurde er von dem Sohne des 'Oirod-

Königs 'Esenhu, T'ogan T'aici, getötet. Danach bestätigte sich der Ausspruch des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

31 „Ohne nach allen Seiten zu prüfen,
„Sich auf den Feind zu stürzen, ist ein Zeichen von Thorheit; 5
„Ins Licht der Lampe fliegt aus Verblendung
„Die Motte kühn, oder weshalb sonst?";

und ferner:

„Wer überschäumende Kraft besitzt, 10
„Bereitet selber sich den Tod;
„In der Schlacht trifft der Tod zum grössten Teil
„Oft gerade die Starken":

Vor dem Palaste Pogta C'iṅgis Khan's führte nämlich (T'ogan) mit hochfahrendem, anmassendem Be- 15 nehmen viele thörichte Reden voll Geringschätzung gegen Pogta Khan. Da brach aus seinem Munde Blut hervor, und er verschied.

Sein Sohn 'Esen, geboren im Schweine-Jahr (1406), hatte nur ein Jahr hindurch, im Anfang seines 32. Lebens- 20 * jahres, im Erde-Pferde-Jahr (1437), den Thron inne; dann ging seine Herrschaft in andere Hände über.

Der älteste von 'Ajai T'aitsi's drei Söhnen, T'aitsuṅ, geboren im Tiger-Jahr (1421), hatte nämlich vom Beginn seines 18. Jahres, dem Erde-Schaf-Jahr (1438), 25 an vierzehn Jahre lang die Herrschaft inne. Nach einem Kampfe mit 'Esen von den 'Oirod im Wasser-Affen-Jahr (1451) starben beide.

Danach bestieg der Sohn des T'aitsuṅ, Merhurgen T'aitsi, geboren im Feuer-Tiger-Jahr (1445), in seinem siebenten Lebensjahr, im Wasser-Affen-Jahr (1451), den Thron, wurde aber im folgenden Jahr (1452) von To-
5 goloṅ T'aici von den Tolon[1]) T'umed ermordet.

Merhurgen's älterer Bruder Molon T'aitsi, geboren im Schlangen-Jahr (1436), gelangte zu Anfang seines 17. Lebensjahres, im Wasser-Vogel-Jahre (1452), auf den Thron und starb im folgenden Jahre (1453).

10 Darauf bestieg der dritte Sohn des 'Ajai T'aitsi, Mant$_w$ag$_w$ol, geboren im Pferde-Jahr (1425), am Anfang des 38. Lebensjahres, im Wasser-Schaf-Jahr (1462), den Thron. Nachdem er den Togolaṅ T'aici getötet hatte, machte er sich das Volk der Tolon[1]) T'umed
15 unterthan. Später wurden zwischen dem Könige und Pāyan Muṅhe Polh$_w$o Jin$_w$oṅ, dem Sohne des Harg$_w$oc'ag, des Sohnes von 'Ajai T'aitsi's zweitem Sohne 'Anaparji, von anderen, schurkischen Menschen **32** fortwährend Verleumdungen ausgestreut. Und wie es bei
20 $_o$Jam-mgon Sa-skya Paṇḍita heisst:

„Von einem Menschen, der stets Zwietracht zu säen trachtet,
„Werden selbst treue Freunde entzweit;
„Wenn das Wasser beständig thätig ist,
25 „Entstehen da nicht in einem Felsen Spalten?“,

so kam es infolge der Verleumdungen zwischen den beiden zum Kampf, Polh$_w$o Jin$_w$oṅ wurde besiegt und floh in eine andere Gegend. — König Mant$_w$og$_w$ol

1) (Kalmückisch und burjätisch: dolōn = mong. dulughan) 'sieben'.

starb am Anfang seines 42. Jahres, im Feuer-Schweine-Jahr (1466).

Nachdem dieser König ohne Kinder zu hinterlassen gestorben war, machte ein Fürst namens Noyanpolod aus dem Geschlecht des Habotʻ$_w$o Hasar[1]), des Herrschers der Horcʻin, Anstalten, seine jüngere Gemahlin Mant$_w$ohai Secʻen zur Gattin zu nehmen. Die Königin aber willigte nicht darein, sondern begehrte den Abkömmling Pogta Cʻiṅgis Khan's zum Gemahl. Dann holte sie den Sohn des Pāyan Muṅhe, Pātʻ$_w$o Muṅhe, der im Hause des Tʻemur Hatag erzogen wurde und aufwuchs, als er sieben Jahre alt war, und machte ihn zu ihrem Gemahl. Nachdem beide den Göttern und Ahnen Opfer dargebracht und ihre Verehrung bezeigt hatten, sprach die Königin folgendes Gebet: „Auf dass die Reihe der Dynastie Pogta Khan's nicht unterbrochen werde, habe ich diesen kleinen Knaben zu meinem Gemahl gemacht, sodass er nicht länger missachtet wird. Um deswillen mögen mir sieben Söhne und eine Tochter geboren werden! Dann will ich diese Söhne 'die sieben Polod' nennen. Möge dadurch, o Pogta Khan, deine edle Dynastie wachsen!" Nachdem sie dieses Gebet gesprochen, vermählte sie sich dem Knaben. In demselben Eisen-Tiger-Jahr (1469), in welchem Bātʻ$_w$o Muṅhe, geboren im Holz-Affen-Jahr (1463), im Anfang seines siebenten Lebensjahres die im Erde-Pferde-Jahre (1437) geborene, 33 Jahre alte Mant$_w$ohai Secʻen zu seiner Gemahlin gemacht hatte,

1) Ciṅgis Khan's Bruder; s. oben p. 14, 20—21.

bestieg er den Thron und wurde allenthalben unter dem
Namen Tāyan Hakan berühmt. Mant$_{w}$ohai Sec'en 33
gebar, wie sie erfleht, die Zwillinge T'uru Bolod und
$_{w}$'Ol$_{w}$o Bolod, dann eine Tochter T'urut'u Kuṅ-cu
5 und (einen Sohn) Pārasbolod, gleichfalls Zwillinge,
ferner 'Ars$_{w}$opolod, darauf die Zwillinge 'Alc'$_{w}$o-
polod und 'Oc'ir Polod, dann Nērebolod. Ferner
besass der König von seiner Gemahlin Jaliyar zwei
Söhne: Gere Bolod und Gereseṅje, und von seiner
10 Gemahlin Husai (aus dem Volke der) 'Oirod zwei
Söhne: Gert'u und 'Upasanc'a C'iṅ T'aici, im ganzen
also elf Söhne. Nachdem Tāyan Khan so vier und
siebzig Jahre lang regiert hatte, starb er im 80. Jahre, *
im Wasser-Hasen-Jahre (1542). — Seine Söhne T'uru
15 Bolod und $_{w}$'Ol$_{w}$os Polod waren noch zu Lebzeiten
ihres Vaters gestorben.

Der älteste Sohn des T'uru Polod, Poti 'Alag
T'aitsi, geboren im Holz-Mause-Jahr (1503), hatte vom
Anfang seines 41. Jahres, dem Holz-Drachen-Jahr (1543),
20 bis zum Feuer-Schaf-Jahre (1546), also vier Jahre, den
Thron inne und verschied dann.

Dessen Sohn Tarass$_{w}$on Huteṅ T'aici, geboren
im Drachen-Jahr (1519), bestieg zu Anfang seines
29. Lebensjahres, im Erde-Affen-Jahr (1547), den Thron
25 und starb in seinem 38. Jahre (1556).

Von seinen vier Söhnen regierte der älteste, T'umen
T'aici, geboren im Schweine-Jahr (1538), vom Anfang
seines 20. Jahres, dem Erde-Pferde-Jahr (1557), bis zum
Wasser-Drachen-Jahr (1591), also fünfunddreissig Jahre,
30 und starb dann.

Von dessen elf Söhnen gelangte der älteste, Pōyan T'aitsi, geboren im Hasen-Jahre (1554), am Anfang seines 39. Lebensjahres, im Wasser-Schlangen-Jahre (1592), auf den Thron und starb im 49. Jahre (1602).

Von seinen drei Söhnen, Maṅg$_{w}$os, Rab-dkar 5 und Mag$_{w}$o Hit'ad, starb der älteste, Maṅg$_{w}$os, zu 34 Lebzeiten seines königlichen Vaters. Von seinen beiden Söhnen Legs-ldan Bāgat'$_{w}$or T'aitsi und Saṅgarjas 'Odhan T'aitsi gelangte der ältere T'aitsi, Legs-ldan Pagat'$_{w}$or, geboren im Wasser-Drachen-Jahr (1591), am 10 Beginn seines 13. Lebensjahres, im Holz-Drachen-Jahr (1603), auf den Thron und wurde als H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o Hakan von den C'ahar berühmt. — In der Periode, in welcher König Legs-ldan H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o in religiöser Hinsicht rein war und für die Lehre eine eifrige Thätigkeit ent- 15 faltete, bewahrheitete sich an ihm das Wort des $_{o}$Jammgon Sa-skya Paṇḍita:

„Wer, im Grunde verdorben, auf Reichtümer Wert legt,
„Ist selbst als Freund unzuverlässig; 20
„Bei den Grossen haben ihre Freunde oft erst drei Mahlzeiten genossen,
„Dann aber dieselben bethört":

Ein Chinese von feindseliger Gesinnung sandte näm- * lich dem Könige heimtückischer Weise eine Zeichnung, 25 auf welcher er zwei Schlangen, eine mit einem Kopfe und vielen Schwänzen und eine mit vielen Köpfen und einem Schwanze, dargestellt hatte. Als der König nach der Bedeutung fragte, erklärte der Bote: „Gleichwie die Schwänze der Schlange mit einem Kopfe, obwohl zahl- 30

reich, dennoch dem Kopfe nachfolgen, so haben auch wir Chinesen zwar nur einen König, aber gleichwohl handeln alle Unterthanen nach seinen Befehlen. In deinem Mongolenreiche hingegen giebt es neben dem festgewurzelten Königstum zahlreiche Herrscher. Unter diesen Umständen ist es wie bei der vielköpfigen Schlange schwer, dass alle sich nach einem Willen richten. Daher dürfte die Herrschaft schwerlich lange Bestand haben. Dies ist der Sinn.“ Der König hielt diese Worte für zutreffend. Daher verwickelte er sich mit den ihm verwandten Grossfürsten in innere Streitigkeiten und schmähte sie heftig und fügte ihnen dadurch eine schwere Kränkung zu. Infolgedessen zogen sich — im Einklang mit den Worten des Çrînâtha Nâgârjuna:

> „Ein schlechtes Weib und einen schlechten Freund,
> „Einen schlechten König und schlechte Verwandte,
> „Einen schlechten Nachbar und ein schlechtes Land
> „Muss man weit von sich abweisen“ —

alle jene verwandten Grossfürsten unmutig und unwillig **35** samt ihrem Volke aus dem Gebiete der T'umed von Küke Khota ('Blaue Stadt') in ihre Länder zurück und schlugen dort ihre Residenz auf. 'Ombu C'uhur Noyan und andere kamen in dieses Land. Darauf wurde dem Nairamt'ah$_{w}$o Pogta Sec'en Khan die Oberherrschaft übertragen, und die von Habot'$_{w}$o Hasar abstammenden Grossfürsten des Horc'en-Gebietes wurden allesamt Chefs des inneren Ministeriums dieses Pogta Khan. Doch damit war es nicht genug. Zu Anfang seines 43. Lebensjahres (1633) wurde sein Herz von der Liebesgöttin in Erregung versetzt. Und

ferner bestätigte sich an ihm das Wort des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Eine Schlange besitzt Gift, und ein Bösewicht besitzt Gift,
„Jedoch schlimmer als das Gift der Schlange ist das des Bösewichts; 5
„Schlangengift wird durch Heilmittel und Besprechung bezwungen,
„Doch das Gift des Bösewichts, wodurch wird das gelindert?“, 10

und der Ausspruch des oJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Führt ein listiger Mensch einschmeichelnde Reden,
„So ist's nur um des eignen Vorteils willen, nicht aus Achtung;
„Der Eule demutvolles Lachen 15
„Giebt uns ein schlimmes Zeichen, nicht geschieht's aus Freude“:

Nämlich: Tāyan Khan's zehnter Sohn Gereseṅje hatte sieben Söhne; der Enkel des dritten von diesen, 'Onoh$_w$o 'Us Jiṅ, war C'ohor C'ogt'$_w$o. Dieser, aus 20 seinem Lande Halha vertrieben, kam zu dem See und sandte dem Könige folgende Botschaft: „Während in diesem unserem Lande von alters her die Sa-skya-pa-Lehre verbreitet war, herrscht jetzt die dGe-lugs-pa-Sekte. Wenn diese unterdrückt würde, wäre es 25 gut.“ An diesem schlimmen Rat, den jener ihm erteilte, fand der König Gefallen, als ob er gerechtfertigt wäre. Gemäss den Worten des oJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Hört die Tugend auf, so entstehen böse Gedanken;
„Hört die Familie auf, so entstehen schlechte Geburten;
„Hört der Besitz auf, so entstehen Verlangen und Gier;
„Hört die Lebenszeit auf, so zeigen sich Todes-
5 vorzeichen“,

zog er daher, nachdem er sich mit dem Könige von **36** Tibet, dem sDe-srid γTsaṅ-pa ⌊P'un-t'sogs rnam-rgyal, verbündet hatte, in der Absicht, die dGe-lugs-pa-Lehre der Namenlosigkeit preiszugeben, mit einem 10 Heere gegen Tibet. Als er jedoch nach Żirat'al im Norden von Kökö Noor (‘Blauer See’) kam, vertrieb ihn der Dharmarâja ₒJam-dpal bka-sdod. Infolgedessen verfiel er selbst sowohl als das mongolische Reich. Die Haupt- und die Nebenkönigin Ñiaṅ T'ai heu und 15 Su t'ai T'ai heu, die beiden Prinzenknaben 'Ecei Hoṅgor und 'Apanai und ihre nächste Umgebung, viele tausende Krieger aus dem C'agar-Volke, welche in acht Trupps eingeteilt waren, wurden bloss gefangen genommen. Alles übrige Volk, sowie der grösste Teil der Schätze ging dahin 20 wie vom Winde verscheucht. Dies geschah im Holz-Jahre (1633). Nun war da eine aus Gold gefertigte Statue des * Familienschutzgottes Gur-mgon[1]), zu welcher ₒGro-mgon ⌊ₒP'ags-pa persönlich alle Proportionen angegeben und alle Dhâraṇî-Anordnungen und Weihen erteilt hatte, 25 und die nun im Zustand des Verfalls und vernachlässigt war. Auf diese legten sie aus Verzweiflung ihr Antlitz wie auf einen Pfühl und streckten sich hin; dann richteten sie ein grosses Opfer her und opferten. Da nun-

1) ‘Beschützer des Zeltes’, vgl. Pantheon, no. 242.

mehr die beiden Witwen und Waisen die Hoffnung, einst in selbständiger Grösse dazustehen, aufgegeben und nur noch auf die Abhängigkeit von einem Grossen Anspruch hatten, sprachen sie das aufrichtige und inbrünstige Gebet: „Wenn wir einem Grossen eines 5 Landes angehören sollen, so mögen wir nach diesem jetzt und in Zukunft gesegneten Lande hin unser Antlitz wenden.“ Damit schliefen sie ein. Da sollen sie denn ihr Antlitz nach der der buddhistischen Lehre ergebenen südöstlichen Gegend gewendet haben. Darauf 10 gingen sie, da sie schon früher von dem Ruhme des Nairamt'ah$_w$o 'Anter Pogta T'ai tsuṅ Khan gehört hatten, und auch die Gegend die richtige[1]) war, — im Einklang mit dem Spruch des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Durch den Anschluss an grosse Förderer und 15 Helfer
„Gelangt man auch als Geringer zur Macht;
37 „Der auf den emporstrebenden Meru[2]) sich stützende Vogel
„Nimmt nach der Sage Goldfarbe an“ — 20

nach der Residenz Mugten, übertrugen dem Pogta Khan die Herrschaft und übergaben ihm das Siegel Rin-po-c'e.

Die Geschichte dieses Siegels aber ist folgende:

Vor Zeiten gab es im Lande China sieben Herrscher, 25 genannt „die sieben Pā“. Zur Zeit eines derselben, des

---

1) Nämlich die südöstliche, im Einklang mit dem kurz vorher erzählten Momente.

2) Tib. Ri-rab.

C'u Wañ, sah ein Mann namens Pian ho, wie der Vogelkönig Hp'uñ hwaañ sich auf den Berg Kiñ šan niederliess. Da nun aber dieser Raubvogel auf Stellen, welche keine Edelsteine enthalten, sich nicht herablässt, so
5 dachte er nach, woran dies liegen könne, und trat hinzu, um die Sache zu untersuchen. Da strahlte Feuer aus einem grossen Stein hervor. Den nahm er und brachte ihn dem Wañ; der aber schenkte der Sache keinen Glauben. Als er jedoch nachher den Stein zer-
10 brach, kam aus seinem Innern ein Stück des in der Welt äusserst seltenen rostfreien weissen Yañ-ṭi-Edelsteines, so gross um eine Schale zu füllen, zum Vorschein. Von Zeit zu Zeit strahlte er Licht und helles * Feuer aus, und wenn man ein Gebet sprach, zeigte er
15 verschiedene glückbringende Zeichen und Figuren. Als der Wañ aus der C'in-Dynastie dies vernahm, wollte er ihm den Stein für fünfzehn Schlösser und Festungen abkaufen, er aber trat ihn nicht ab. Später, als Ši hwaañ von der C'in-Dynastie sich des ganzen chinesi-
20 schen Reiches bemächtigt hatte, gelangte der Stein in seine Hände. Er liess ein Siegel daraus anfertigen, und sein Minister Li zi liess in rings herum laufender Schrift folgende acht Charaktere eingravieren:

šeu miñ yui t'ian | *kī žeu yuñ ṭ'añ·* |

25 das heisst auf tibetisch, mit acht Worten ausgedrückt:

ynam-gyis bskos-pas | *t'se rgyun yun riñ·* | :

„da (du) vom Himmel eingesetzt bist, so (wird dein) Leben (und) der Strom (deiner Nachfolger durch) lange Zeit (sich hinziehen)". Der Sinn dieser Worte ist fol-
30 gender: „Da du kraft deiner Verdienste, ohne Rücksicht

auf irgend welche äussere Veranlassung, um deiner eigenen Persönlichkeit willen zum höchsten Herrscher eingesetzt bist, so wird dein Leben wie auch der Strom deiner Nachkommen, ohne je unterbrochen zu werden, lange Zeit sich erhalten.“ Dieses Königssiegel γYuṅ- 5
druṅ übergab der dritte König aus der C'in-Dynastie, Waṅ Tsi yiṅ, dem Kau tsu aus der Hān-Dynastie. Als im Laufe von vierhundert Jahren, in den Zeiten der
38 Könige der Hān-Dynastie, Könige und Minister wechselten, trat ein Verfall ein. Da brach auf dem goldenen 10
Dache des Palastes Feuer aus, und als eine Hofdame der Königin diesen Edelstein forttrug, verlor er sich in einen Brunnen im Innern. Nach Verlauf eines Zeitraumes von zehn Jahren sah der Feldherr Sun kian in einer Nacht aus jenem Brunnen Lichtstrahlen hervor- 15
dringen und leuchten. Da suchte er nach und fand den Edelstein. Danach ging derselbe der Reihe nach von einem Könige von China auf den andern über, bis schliesslich auf den letzten König aus der Späteren[1]) T'aṅ-Dynastie, Lū Waṅ. Als dessen Reich in andere 20
Hände überging, band er den Stein wegen seines grossen Umfanges an seinen Hals, sprang ins Feuer und kam um. Während der rohen Herrschaft der Dynastieen der Späteren[1]) Jin, Späteren Hān und Späteren Jeu und der Suṅ war von dem Edelstein nur noch der 25
Name in der Welt übrig. Später, als das Heer des
* Königs der grossen Mongolei in das Land der Mitte kam, kam ein Mann, der diesen Edelstein gefunden hatte, und

1) P'yi-ma = chin. heú.

übergab ihn dem Oberbefehlshaber Moh$_{w}$oli. Da dieser ihn aber nicht kannte, legte er ihn unter die gewöhnlichen Edelsteine. Als mehrere Jahre seitdem verstrichen waren, nach dem Hinscheiden des Sec'en Khan, wurde
5 der Stein dem 'Ulceit'u Khan gebracht. Dann ging er die Reihe der mongolischen Herrschergenerationen hindurch bis zu König Legs-ldan. Das war eben jenes Königssiegel Rin-po-c'e.

Da (T'ai tsuṅ Khan) auf solche Weise beschenkt
10 wurde, behandelte er die beiden Königinnen und die Prinzen gleich von vorn herein mit grosser Gnade und nahm, um der Zwietracht und Furcht vorzubeugen, beide Königinnen zu Gemahlinnen. Von der jüngeren wurde ihm T'u zaṅ ṅa C'in-waṅ geboren. Dem 'Ecei Hoṅgor
15 wollte er seine Tochter Gurni Kuṅ-cu zur Braut geben; da sie aber (für diesen) zu jung war, so verlieh er seinem jüngeren Bruder 'Apanai die C'in-waṅ-Würde, gab ihm dann auch die Kuṅ-cu und ernannte ihn zum Chef des Ministeriums. So schlug die einheitliche Ver-
20 schmelzung der Mandschuren und Mongolen Wurzeln.

Von dessen Söhnen Pūrin Waṅ u. s. w. stammen **39** die Fürsten der acht Divisionen der C'agar.

Der dritte Sohn des früheren Königs Pät'$_{w}$o Muṅk'e Täyan Khan, Bäraspolod, welcher Oberherr über
25 die Bevölkerung des rechtsseitigen Landes, die Drei Zehntausend, war, hatte sieben Söhne: Kun Bilig, 'Alt'an Hakan, Lapug T'aitsi, Päyasgāl Huntulen Han, Päyantāra Nārin T'aitsi, Potitāra $_{w}$'Ohakan

T'aici und Tarhai T'aici. — Der erste von diesen, Gün Pilig, wurde zum Mergen Jin$_w$oṅ über die Zehntausend oder T'umed des 'Ortos$_w$o-Volkes ernannt.

'Alt'an Gegen Hakan, geboren im Feuer-Hasen- 5 Jahr (1506), herrschte über den grössten Teil der Zwölf T'umed, wurde später Khan und unterwarf durch einen Feldzug das ganze Volk der 'Oirod. Als er sein Heer gegen China führte, sandte der chinesische König Tāi miṅ aus Furcht einen seiner Beamten für die inneren 10
* Angelegenheiten mit folgender Botschaft: „Ich habe dir den hohen Ehrentitel Šun 'i waṅ und das goldene Siegel verliehen. Ist es nicht gut, wenn wir beide Freundschaft mit einander halten und in Frieden leben?" Da bestätigte sich das Wort des $_o$Jam-mgon Sa-skya 15 Paṇḍita:

„Der Edle, wenn auch erzürnt, lässt sich besänftigen, wenn man sich vor ihm beugt,
„Niedere werden, wenn man sich vor ihnen beugt, noch hartnäckiger; 20
„Gold und Silber, wenn auch hart, lassen sich schmelzen,
„Aus Hundedünger steigt, wenn man ihn schmilzt, übler Geruch":

'Alt'an Gegen Hakan kehrte, über den König von 25 China erfreut, in sein Land zurück. Darnach zog er zu Anfang seines 67. Lebensjahres, im Wasser-Vogel-Jahre (1572), mit einem Heere gegen Tibet und unterwarf das ganze tibetische Volk. Nun hatte des Gün Pilig Mergen Cin$_w$oṅ vierter Sohn Nom T'arni 30

Hwoṅ T'aici einen Sohn namens Hwot'wogt'äi Sec'en Hwoṅ T'aici. Dieser, der im Besitz der übernatürlichen Einsicht und der Verwandlungsfähigkeit war, kam zu **40** jener Zeit gleichfalls nach Tibet, brachte es, indem er
5 vor einigen Lamen und einigen Magiern magische Fertigkeit zeigte, in seine Gewalt und übte auch auf seinen Grossoheim 'Alt'an Gegen Hakan seinen Einfluss aus. Als dieser Khan alt geworden, beriet er sich, im Einklang mit dem Spruch des ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

10 „Wenn zwei Verständige sich beraten,
„Ist es möglich, dass der Verständigere nachgiebt;
„Durch Gelbwurz und Alaun
„Wird die Farbe verändert,"

zusammen mit Hwot'wogt'ai Sec'en Hwoṅ T'aici, be-
15 rief dann seine Söhne und Minister und erteilte ihnen folgenden Befehl: „In Anbetracht des zu wiederholten Malen geschilderten Zustandes des Edelsteins der Lehre und der drei Kleinodien und des Segens der gänzlichen Vollkommenheit, dürft ihr von jetzt ab dem Edelstein *
20 der Lehre und den Geistlichen absolut keinen Schaden zufügen." Und damit die Ausübung dieses Gebotes von langem Bestande sei, liess er dasselbe als königliches Gesetz schriftlich fixieren und aufstellen. Darauf ging er im 77. Lebensjahre, im Wasser-Schaf-Jahre (1582), in
25 die reinen Gefilde ein.

Der älteste Sohn dieses Königs, Seṅge Dūguruṅ T'emur Hwoṅ T'aitsi, geboren im Erde-Hunde-Jahr (1537), bestieg im Anfang seines 47. Lebensjahres, im Holz-Affen-Jahr (1583), den Thron.

Make no cards beginning with Pei-se, for Pei-se is a title, no name (...)

Er besass sechs Söhne: Sūmir Tāi cʻiṅ H$_w$oṅ Tʻaici, Gāltʻ$_w$o Tʻaici, Tʻ$_w$olgatʻ$_w$o Tʻaici, Cʻogtʻ$_w$o Tʻaici, Tʻ$_w$olmotʻ$_w$o Tʻaici und Porhatʻ$_w$o Tʻaici.

Der älteste, Sūmir Tāi cʻiṅ H$_w$oṅ Tʻaici, war der vierte lHa rGyal-dbaṅ rin-po-cʻe[1]) Yon-tan rgya-mtʻso dpal-bzaṅ-po. Der zweite Sohn Gāltʻ$_w$o Tʻaici hatte zwei Söhne: ʼOmbu Cʻ$_w$uhur und Hitahai.

Der Jasag dieser unserer Tʻumed Śog, ʼOmbu Cʻ$_w$uhur, hatte drei Söhne: Jasag Pei-se Kumu, Pʻyag-rdor und Śog dor.

41 Der sechste Sohn des Pei-se Kumu war Pei-se Bla-skyabs.

Dessen ältester Sohn war Pei-se Bande.

Dessen einziger Sohn war der mit einem festen Glauben an den Lama und die drei Kleinodien ausgerüstete und in der Verschmelzung kirchlicher und staatlicher Interessen erfahrene grosse Gabenspender der Lehre, der Cʻian cʻed men Gōcʻig, Jasag der Tʻumed Śog, Pei-se Hamaka Pāyasg$_w$olaṅtʻ$_w$o.

Dessen Sohn war der aus tiefer Verehrung gegen den Lama und die drei Kleinodien an der heiligen Religion sich erfreuende und von Eifer für sie erfüllte Jasag Pei-se Pʻun-tʻsogs rin-cʻen.

Dessen dritter Sohn ist der grosse Herrscher ?o(?) men Gōcʻig Gurni ʼE-hpʻu Jasag Pei-se Maṇibhadra, dem der jetzige Kaiser aus der Tai Cʻiṅ-Dynastie nach Ernennung zum Chef des Ministeriums des Innern seine Tochter Gurni Kuṅ-cu

1) rGyal-dbaṅ rin-po-cʻe ist ein Titel des Dalai Lama.

zur Braut gab, der bei allen chinesischen und mongolischen Beamten in höchstem Masse beliebt und mit den * sieben Edelsteinen der Himmelstugenden schön geschmückt ist und infolge seiner Gewandtheit in der Verschmelzung 5 geistlicher und weltlicher Interessen sowohl Kirche als Staat ordnungsgemäss regiert.

Dies ist das Geschlecht der Fürsten der von den alten bekannten Zwölf T'umed versprengten und in dieses Land gekommenen T'umed Sog.

10 Der älteste Sohn des Tāyan Khan war T'uru Bolod, dessen Sohn Poti 'Alag Khan, dessen ältester Sohn Tārassun Huteṅ. Dieser hatte vier Söhne: T'umed, Cugt'u, T'arni Paha und Tai c'iṅ. Die Nachkommen des zweiten von diesen, Cugt'u $T_w$oral 15 Noyan, bilden das Geschlecht der Fürsten der Huic'ed.

Der dritte Sohn des Poti 'Alag war 'Oṅ$g_w$on $T_w$oral. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der Suñid.

Ferner: Der Sohn des 'Oṅ$g_w$on Tural war Pā- 20 yantai Noyan. Von diesem stammt das Geschlecht der Fürsten der 'Ucumuc'in ab.

Der fünfte Sohn des Poti Khan war Nomt'u. Dessen Nachkomme soll jener mGon-po skyabs kluṅ sein.

25 Der jüngere Bruder des Poti 'Alag war 'Amñig, **42** dessen dritter Sohn Samala, dessen zwei Söhne Toc'aṅ $T_w$oral und 'Esen 'Uijeṅ. Deren Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der 'Auhan und Naiman.

Ferner: Der dritte Sohn des Tāyan Khan war

Pārasbolod Sain 'Alag Cin$_w$oṅ, dessen ältester Sohn Kūn Piligt'u Mergen Cin$_w$oṅ. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der sechs Divisionen der 'Ortos$_w$o, welches C'iṅgis Khan's Dynastie u. s. w. fortpflanzt. 5

Der vierte Sohn des Tāyan Khan war 'Ars$_w$obolod, dessen Sohn Mergen H$_w$oṅ T'aici. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der Tolokan[1]) T'umed.

Der fünfte Sohn des Tāyan Khan war 'Oc'ir 10 Polod. Von diesem stammt das Geschlecht der Fürsten der Heṡikt'en ab.

Der sechste Sohn des Tāyan Khan war 'Alc'$_w$o-
* bolod, dessen Sohn Horkac'i Hasar. Von dessen fünf Söhnen war der älteste $_w$'Opaži 'Ui Jeṅ. Dessen 15 Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der Jār$_w$od.

Der zweite war Sūpuhai Darhan Noyan. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der Parin. 20

Der neunte Sohn des Tāyan Khan war Gere Polod. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der 'Oroṅg$_w$od.

Der zehnte Sohn des Tāyan Khan war Geresenje. Dieser hatte sieben Söhne. Deren Nachkommen 25 bilden das Geschlecht der Fürsten der in sieben Divisionen oder vier Stämme zerfallenden Halha.

Ferner: Der dritte Sohn des Gereseṅje war

1) (Mong. dulughan) 'sieben'.

'Onoh$_w$o 'Aijeṅ. Dessen Nachkomme war 'Asut'ai Khan, dessen Enkel rDo-rje T'uśiyet'u Khan. Als dessen Sohn kam die leibliche Wiedergeburt des Târanatha, rJe-btsun dam-pa blo-bzaṅ bstan-pai
5 rgyal-mt'san, zur Welt.

Der elfte Sohn des Tāyan Khan war C'iṅ T'aici. Dessen Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der T'atarun.

Der letzte in der Reihe der Nachkommen von Pogta
10 C'iṅgis Khan's jüngerem Bruder Habot'$_w$o Hasar war Muṅhe Corgol. Dieser besass vier Söhne: Der älteste von ihnen war Pāh$_w$on Noyan, dessen Sohn P$_w$orgai. Von diesem ging das Geschlecht der Fürsten der 'Urad aus.

15 Der vierte war C'ic'egei 'Upaži T'uśiyet'u. Dessen 43 Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der zehn Divisionen der Horc'en.

Ferner: Pāh$_w$on Noyan hatte mehrere Söhne: Nomt'u Huntulen Tāi c'iṅ, Habōr Pāgat'$_w$or
20 u. s. w. Deren Nachkommen bilden das Geschlecht der Fürsten der 'Aru Horc'en.

Ferner: Pāh$_w$on Noyan hatte einen Sohn 'Untei 'Oṅhan. Von diesem stammen die Fürsten der Durpen Heuhed ab.

25 Auch das Geschlecht der Fürsten der Mou-miṅkan stammt von Habot'$_w$o Hasar ab.

Die Nachkommen von C'iṅgis Khan's jüngerem

Bruder Hart'$_w$o Hač'ig$_w$o sollen als Fürsten der T'og$_w$arč'ag geschaltet haben.

Die Nachkommen von Č'iṅgis Khan's jüngerem Bruder Puhe Belgete[1]) bilden das Geschlecht der Fürsten der vier Divisionen der 'Apaga. 5

Č'iṅgis Khan's jüngerer Bruder 'Oit'$_w$o 'Oč'ig$_w$o * waltete als Herrscher der Hurlud, hatte aber keine Nachkommen.

Die Fürsten der 'Ugelud aber stammen von 'Orog T'emur, dem zweiten Sohne des 'Asgaltai Noyan, 10 des sechsten Nachkommen Habot'$_w$o Hasar's, ab.

Was das Gebiet der vier Abteilungen der 'Oirod anlangt, so war der letzte in der Reihe der Nachkommen des Habot'$_w$o Hasar in der mit 'Orog T'emur beginnenden Linie Huse Č'iṅsaṅ. Dessen ältester Sohn 15 Pōbui Mardsa hatte zwei Söhne: Hanai Noyan Hoṅgor und Ham$_w$og. Der ältere von diesen, Hanai Noyan, nahm sich die 'Ahai Hat'$_w$on zur Gattin und bekam von ihr fünf Söhne, welche „die fünf Pāras[2]) der 'Ahai Hat'$_w$on" genannt wurden. Der 20 dritte von diesen war Gušri Gegen Han. Dieser Khan hatte drei Gemahlinnen; von denen hatte die erste

---

1) Im Text (p. 43, 8) steht Belgetei nach Analogie der zahlreichen entsprechenden Fälle vorher, offenbar im Genitiv, mithin ist als fälschlich erschlossener Stamm Belgete anzunehmen; vgl. oben p. 18, n. 1.

2) (Mong. bars) 'Tiger'.

vier Söhne: Jegžit'u Tāyan Han, 'Atsara Sec'en H_woṅ T'aici, Tālai 'Ayuši Pāyan 'Apagai und Talant'ai; die zweite Gemahlin fünf Söhne: T'se-riṅ 'Iltuc'i, rDo-rje Tālai H_woṅ T'aici, Hurimaži
5 'Erteni Tāi c'iṅ, mGon-po t'se-dbaṅ und Saṅgarcai; und die dritte Gemahlin 'Eṅhe einen Sohn: bKra- **44** šis Pāgat'or — im ganzen also existierten zehn Söhne. Dieser letzte war König von Kökö Noor, hingegen wurde der älteste Sohn Jigžit'u Tāyan Han zum
10 Könige von Tibet ernannt. Er besass sechs Söhne; von diesen hatte der älteste, Talai Han, seinerseits zwei Söhne: bsTan-$_o$dsin dbaṅ-rgyal und lHa-bzaṅ Han. Dieser letztere hatte den Thron von Tibet dreizehn Jahre lang inne und steigerte Glück und Wohlfahrt der
15 Lehre und der Wesen von dBus und γTsaṅ mehr und mehr. Der fünfte Sohn des Kušri Gegen Han, T'se-riṅ 'Iltuc'i, hatte zwei Söhne: mK'a-$_o$gro und Dar-rgyal Pōšogt'$_w$o Cin$_w$oṅ. Dieser letztere hatte fünf Söhne: T'se-dbaṅ dpal-$_o$bar,
20 Mergen Noyan, Tāi c'iṅ Hošig$_w$oc'i, dGa-ldan Pōšogt'$_w$o und Dōn-grub bkra-šis. Dem Tāi c'iṅ Hošig$_w$oc'i verlieh später Yuṅ ṭeṅ oder Nai- * ralt'$_w$o T'ub Khan die C'in-waṅ-Würde. bKra-šis Pāgat'$_w$or hatte zwei Söhne: T'aṅ lha skyabs
25 und C'in-waṅ Blo-bzaṅ bstan-$_o$dsin. Einigen von diesen wird zugeschrieben, dass sie die Herrschaft über die tibetischen Provinzen dBus und γTsaṅ inne gehabt hätten; nach anderen Nachrichten jedoch waren sie als Fürsten der 'Ugelud in Kökö Noor
30 und von mDo, K'ams und Grosstibet thätig.

Ferner: Unter den Nachkommen Habotʿ$_w$o Hasar's bildete die von Tālai $_w$'Opaži ausgehende Linie das Fürstengeschlecht von Unter-'Alagša.

Die von Ham$_w$og ausgehende Linie bildete die Dynastie der drei- und dreissig Tʿaici von Ober-Kökö Noor — u. s. f. 5

Die Nachkommen der oben[1]) erwähnten vier Söhne des Tobo Sohor, Todai u. s. w., waren die Könige und Fürsten des grössten Teiles der 'Ugelud in Cuṅ kar, der Pāgatʿ$_w$od, Hoid und Herenud. 10

Das Königsgeschlecht von 'Oros$_w$o oder rGya-ser stammte von Cʿiṅgis Khan's Sohn Cʿagatai ab, und diese Nachkommen sollen Pogta Cʿiṅgis Khan's Königssiegel Rin-po-cʿe besessen haben.

45 Was aber das Königsgeschlecht von Tʿogmog betrifft, so war die Reihenfolge der Generationen nach dem in dem Geschlecht von Cʿiṅgis Khan's Sohn Jucʿi geborenen Tʿeukʿe folgende: Sulte, Pāgatʿ$_w$or, Jaṅgir, Hasag$_w$o u. s. w. 15

Somit existierten von Pogta Cʿiṅgis Khan's Thronbesteigung in seinem 43. Jahre, dem Erde-Vogel-Jahr des 3. Cyklus (1188), bis zu dem Erde-Affen-Jahr (1367), in welchem Tʿogan Tʿemur $_w$'Ohakatʿ$_w$o Khan die Herrschaft über das chinesische Reich verlor, 20

———

1) p. 11, 21—24.

Zeichendeuter kommen und befragte ihn. Da sagte der: „Majestät, die beiden Drachen sind deine beiden königlichen Söhne; der Drache zur Rechten ist der Sohn der chinesischen Gemahlin, der zur Linken der Sohn der
5 mongolischen Gemahlin. Alle beide besitzen für das Herrscheramt nicht geringe Vorzüge.“ Da dachte der König: „Diese Knaben sind darin einander gleich, dass sie alle beide meine Söhne sind. Indess, der ältere ist **47** der Sohn derjenigen Gemahlin, die ehedem mein Feind zu
10 seiner Gattin gemacht hatte; wie sollte es also angemessen sein, diesen für den Thron zu bestimmen?“ In dieser Erwägung wies er diesem seinem ältesten Sohn in einem anderen grossen Palast, den er erbauen liess, Wohnung an. Nachdem König T'ai tsu so ein und dreissig Jahre
15 lang regiert hatte, starb er im 55. Lebensjahre (1397).

Danach bestieg sein Sohn Cen wen, geboren im Hunde-Jahr (1369), gegen Ende seines 29. Lebensjahres, im Erde-Tiger-Jahr (1397), den Thron. Jedoch bereits nach Verlauf von über vier Monaten zog jener von der
20 Gattin des vormaligen Königs T'ogan T'emur geborene Prinz mit sechstausend mongolischen und dreissigtausend Jurc'id-Kriegern und einem Heer Nord-Chinesen gegen jenen König. König Cen wen wurde vertrieben und * seiner Herrschaft beraubt.

25 Dieser Sohn des 'Ohakat'$_{w}$o Khan bestieg am Anfang seines 32. Lebensjahres, im Erde-Hasen-Jahr (1398), den Thron, legte sich den Namen Yuṅ lu bei, hatte den Thron zwei und zwanzig Jahre lang inne und starb im 53. Lebensjahre (1419).

30 Dessen Sohn Zon te, geboren im Tiger-Jahr (1385),

bestieg gegen Ende seines 36. Lebensjahres, im Eisen-Rinder-Jahr (1420), den Thron und starb nach Verlauf von zehn Jahren (1430).

Sein Sohn Ciṅ tuṅ, geboren im Pferde-Jahr (1401), gelangte am Anfang des 30. Lebensjahres, im Eisen- 5 Schweine-Jahr (1430), auf den Thron und starb in seinem 32. Jahre (1432).

Dessen Sohn Ciṅ tei, geboren im Hunde-Jahr (1417), gelangte zu Anfang seines 17. Lebensjahres, im Holz-Tiger-Jahre (1433), auf den Thron. Nach Verlauf 10 von fünf Jahren, im Erde-Pferde-Jahre (1437), verwickelte er sich mit dem T'aitsi der 'Oirod, 'Esen, in einen Krieg; 'Esen nahm den König lebend gefangen und führte ihn davon. Sein jüngerer Bruder Ci nuṅ, geboren im Mause-Jahr (1419), bestieg im 20. Jahr, im Erde- 15 Schaf-Jahr (1438), den Thron und starb im 27. Lebensjahre (1445). Darauf bestieg der vormalige König Ciṅ tei, der im fünften Jahre der Regierung seines Bruders, **48** des Königs Ci nuṅ, aus der Mongolei in sein Land zurück gekehrt war, am Beginn seines 30. Lebensjahres, 20 im Feuer-Hasen-Jahre (1446), wiederum den Thron, legte sich den Namen „König T'ian šun" bei, regierte siebzehn Jahre und starb im 46. Lebensjahre (1462).

Sein Sohn C'iṅ hwa, geboren im Tiger-Jahr (1433), gelangte zu Anfang seines 31. Jahres (1463) auf den 25 Thron und starb im 53. Lebensjahre (1485).

Dessen Sohn H$_{w}$oṅ ci, geboren im Schlangen-Jahr (1448), bestieg gegen Ende des 39. Lebensjahres, im Feuer-Schaf-Jahr (1486), den Thron und starb im 56. Jahre (1503). 30

Sein Sohn 'U tsuṅ⌊Ciṅ tā, geboren im Hunde-Jahr (1465), nahm im 40. Lebensjahr, im Holz-Rinder-Jahre (1504), den Thron ein und starb im 55. Jahre (1519).

5 Dessen Sohn Żi tsuṅ⌊Ca ciṅ, geboren im Pferde-Jahre (1497), gelangte im 24. Jahre, im Eisen-Schlangen-Jahre (1520), auf den Thron und starb im 68. Lebensjahre (1564).

Sein Sohn Luṅ cin, geboren im Pferde-Jahr (1521), 10 bestieg am Anfang des 45. Lebensjahres (1565) den * Thron und starb im 51. Jahre (1571).

Dessen Sohn Żen tsuṅ ⌊Wan li, geboren im Schweine-Jahr (1550), bestieg im 23. Lebensjahr, im Wasser-Vogel-Jahr (1572), den Thron und starb im 15 70. Jahr (1619).

Sein Sohn Tai ciṅ, geboren im Schlangen-Jahr (1580), gelangte am Anfang seines 41. Jahres, im Eisen-Vogel-Jahr (1620), auf den Thron und starb in demselben Jahr.

20 Sein jüngerer Bruder T'ian ci, geboren im Drachen-Jahr (1603), bestieg am Beginn seines 19. Jahres, im Wasser-Hunde-Jahr (1621), den Thron und starb im 25. Jahre (1627).

Dessen Neffe Ṭ'uṅ ceṅ, geboren im Schweine-Jahr 25 (1598), nahm zu Anfang seines 31. Lebensjahres, im Erde-Schlangen-Jahr (1628), den Thron ein und verlor nach Verlauf von sechzehn Jahren, im Holz-Affen-Jahr (1643), die Herrschaft.

Der Herrschername dieser Dynastie war Tāi Miṅ. 30 Ihre Macht war, da sie nicht die nördlichen und östlichen

Gebiete beherrschte, schwächer als die zur Mongolenzeit bestehende; nach den übrigen Richtungen hingegen war sie durchaus nicht geringer als die zur Zeit der hochansehnlichen Dynastieen Hān und T'aṅ. Während 276 Jahren lebten 16 Fürsten. Die aber verloren, mit 5
49 Ausnahme des ersten und dritten, — gleichwie es bei oJam-mgon Sa-skya Paṇḍita heisst:

„Wer keine Ausdauer besitzt, bringt, wenn auch noch so ehrenwert,
„Sich selbst sowohl als anderen Verderben; 10
„Der Pfeil durchbohrt und tötet —
„Oder bricht selbst" —

durch übergrosse Milde die Zügel der Regierung an gewisse Eunuchen und schlechte Minister, und es entstanden viele Wirrnisse in der Regierung. Namentlich 15 bewahrheitete sich bei dem zehnten König 'U tsuṅ der Ausspruch des Lehrers Buddha:

„Der Mann, der sich sehr am Weintrunk ergötzt,
„Vermag sich selbst keinen Ruhm und anderen keine Freude zu bereiten; 20
* „Stumpfheit und hässliches Aussehn ruft der Wein hervor,
„Wie Hala-Gift ist er, nicht ein Getränk" —

sowie des Çrînâtha Nâgârjuna:

„Wenn die Menschen vom Weine erfasst werden, 25
„Wird ihre Habe schwinden und ihr Vermögen aufgezehrt werden;
„Der Betäubte thut, was er nicht thun soll;
„Darum meidet den Wein beständig!" —

ferner die Aufzählung „der fünf und dreissig üblen Folgen des Weines im Nandikasûtram[1]): Schwinden des Vermögens, Zunahme der Krankheiten, Entstehung von Streit und Hader in solchem Falle u. s. w.“, jenes unbemerkte
5 Versinken in dem schwarzen Schlamm des Weingenusses, — vor allem aber das Wort des Lehrers Buddha:

„Viel Staub, vom Boden aufgestiegen,
„Wird (den Weintrinker) einhüllen und fesseln: das wird er erleiden,
10 „Und die Höllenwächter werden ihn brennen
„Und sicherlich fesseln: auch dies wird er erleiden“

und des Çrînâtha-Nâgârjuna: **50**

„Wer sich beim Jucken kratzt, empfindet Vergnügen,
„Doch mehr Vergnügen als dieser empfindet, wer über-
15 haupt kein Jucken hat;
„Ebenso empfindet, wer das Verlangen nach Vergänglichem hat, Vergnügen,
„Doch mehr Vergnügen als dieser empfindet, wer überhaupt kein Verlangen hat“:

20 Durch seine Spiele und Vergnügungen mit Weibern, seine leichtsinnigen Genüsse und viele andere für das Reich schädliche Dinge streute er den Samen der Verwirrung aus. — Der elfte König Żi tsuṅ trat zur Bon-Religion über und liess das Staatsschiff von einem jungen Menschen
25 von niederer Herkunft lenken. Er selbst aber war ein halber Beschützer der Bon's. So regierte er fünf und vierzig Jahre. — Der unschönen Gestalt des dreizehnten

---

1) Tib. dGa-ba-can-gyi mdo, s. Kanjur-Index, p. 51, no. 332. A. G. II 281.

* Königs Šen tsuṅ entsprach sein träger Gesichtsausdruck. Jedenfalls aber regierte er acht und vierzig Jahre. Seinen Beamten jedoch gab er nur die Hälfte oder ein Drittel ihres Soldes, liess ihnen aber denselben — bloss aus dem Verlangen nach Ruhe — für einen grossen Zeitabschnitt 5 (auf ein Mal) auszahlen. — So liess der grosse Nebel des oben, unten und im Innern herrschenden Dunkels den Baum der Verwirrung vom Schössling bis zur Erlangung von Aesten und Blättern emporschiessen; seine Frucht aber reifte zur Zeit des sechzehnten Gliedes der Dynastie, 10 des Königs Ṭ'uṅ ceṅ, indem die Herrschaft in die Hände des Räuberhauptmannes Li zi c'iṅ überging. Li Tzu-ch'eng 李自成

Danach gelangte unsere Hohe Tāi C'iṅ-Dynastie zur Herrschaft. Diese stammt von den alten Königen 'Alt'an der Jurc'ed ab, welche von dem Volksstamm 15 der C'wolkir Moṅgol in dem linksseitigen Gebiet der Mongolei sich getrennt hatten und fortgezogen waren. Nämlich: Vor Zeiten kamen zuweilen Göttermädchen zu dem nahe bei dem C'āgan 'Agwola gelegenen achtteiligen See und badeten sich. Einstmals nun legte ein 20 Keka, die Inkarnation eines Gottes, eine rote saftige Frucht in das Gewand eines Mädchens. Dieses ass die-51 selbe nach beendigtem Bade und wurde schwanger. Sie konnte daher nicht in das Götterland zurückkehren und gebar dort einen Sohn. Den legte sie auf ein Stück 25 Holz und trug ihn ins Wasser. Da fanden ihn Manju und zogen ihn auf. Unter seinen Nachkommen erstand der starke, kluge und kühne w'Orhac'i Pāgat'wor. Er Nurhaci bewahrheitete den Spruch des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Wer sich im Herzen der Nachwelt ein Denkmal gründen will,
„Muss nach dem Wohle der Mitmenschen trachten;
„Wer, ohne die Vorbereitungen für sein Fortleben im
5 Andenken der Nachwelt getroffen zu haben,
„Wirkt, was wird von dem erreicht?“:

Dieser Held strebte zu allen Zeiten nach dem Heile seines Nächsten; die Rohen vernichtete er mit Gewalt, die Schwachen verteidigte und schützte er aus beson-
10 derer Liebe; seine Gefolgsmannen hielt er wie Söhne. *
Aber auch die übrigen Unterthanen, mehr als zehntausend an der Zahl, liebte er innig und hielt sie die ganze Zeit hindurch so in Ehren, dass seine Regierung einem Feste glich. Darum verkündeten sie seinen hohen
15 Ruhm, sodass er in alle Länder drang. Infolgedessen übertrug ihm — entsprechend den Worten des Çrînâtha-Nâgârjuna:

„Einen Mann, der das, was man nicht thun darf, unterlässt,
20 „Wenn er seine Vorbereitungen getroffen, seinen Zweck erreicht,
„Und, nach einem Ziele strebend, während der Zwischenzeit (ruhig) wartet,
„Wer ehrt einen solch klugen Mann nicht?“ —

25 eine Schar von tapferen und klugen Männern die Führerschaft. So herrschte er über alle Nordostchinesen, die neuen und alten Manju und eine Anzahl Mongolen.

Sein zweiter Sohn, der Hwoṅ T'aitsi, geboren im Wasser-Drachen-Jahr (1591), wurde nach seinem
30 29. Jahr Befehlshaber von vier Heeresabteilungen, zog in

eigener Person gegen China zu Felde, besiegte den
52 chinesischen Feldherrn Suṅ piṅ und eroberte drei
grosse Festungen. Dadurch wurde seine Macht sehr
bedeutend. Ferner übertrugen ihm die Stammfürsten
der zehn Divisionen der Horc'in und viele andere 5
mongolische Stammfürsten samt ihren Unterthanen von
seinem 44. Jahre, dem Holz-Schweine-Jahre (1634), an
die Herrschaft; ebenso thaten auch die beiden Gemahlinnen des Legs-ldan Khan von den C'agar und
die beiden T'aitsi das Gleiche und übergaben ihm das 10
Königssiegel Rin-po-c'e. So wuchsen seine Macht, seine
Gewalt und sein Reichtum ganz ausserordentlich. Darauf
gaben ihm die vierzig Divisionen der Mongolen, die
Manju Jurc'id und viele andere Völkerschaften, unter
der Führung der von Hapot'wo Hasar abstammenden 15
Fürsten der zehn Divisionen der Horc'en, nachdem
sie sich mit einander beraten hatten, den Ruhm-
und Ehrentitel 'Agwota 'Uružiyegc'i Tegetu
'Ertemt'u Nairamt'ahwo Pogta Sec'en T'ai tsuṅ
* Khan. Dieser König führte sechs Jahre in der 20
Stadt Mugten die Regierung. Danach, im Holz-
Affen-Jahre (1643), brachen die Kriegerscharen des
Königs in vier Heeresabteilungen nach dem Lande der
Mitte auf, und in Bethätigung des Wortes des ₒJammgon /Sa-skya Paṇḍita: 25

„Durch Rauhheit wird der Rauhe bezähmt werden,
„Wo aber könnte man ihn durch Milde zähmen?
„Ein Geschwür wird man durch Brennen und Schneiden
beseitigen,
„Durch ruhiges Verhalten wird es Gift,“ 30

vernichteten sie den Räuberhauptmann Li zi c'iṅ und die ganze übrige wilde Räuber- und Diebesbande.

Darauf zog der Sohn jenes Königs, der T'aitsi, geboren im Erde-Tiger-Jahr (1637), nach erlangtem 5 7. Lebensjahr (1643) in den Palast von Pei ciṅ ein, wurde überall unter dem Herrschernamen ,Ži tsu Geugulegsen Hwaṅ dī 'Eye-per Jasagc'i Šun ṭi Khan berühmt und machte alle Unterthanen durch die Gewährung sicheren Schutzes glücklich. Der unvergleich- 10 lichen Ri-bo dGe-ldan-pa-Sekte bezeigte er durch Darbringungen und Geschenke seine Anhänglichkeit. Er **53** liess mehrere Werke, vor allem über die drei (Religions-) Systeme, abfassen. Nach achtzehnjähriger Regierung ging er im 24. Lebensjahre (1660) ins Götterland ein.

15 Der Sohn dieses Ži tsu Hwaṅ dī, Žiṅ tsu 'Uru-žiyelt'u Hwaṅ tī bDe-skyid Khan, geboren im Holz-Pferde-Jahr (1653), hatte von seinem 9. Lebensjahr, dem Wasser-Tiger-Jahr (1661), an ein und sechzig Jahre lang den Thron inne und herrschte über die ganze 20 Erde. Die Ashṭasâhasrikâ Prajñâpâramitâ[1]) liess er ins Mandschurische übersetzen und entfaltete auch sonst eine eifrige Thätigkeit zu Gunsten der Lehre.

Sein vierzehnter Sohn Ži tsuṅ Yuṅ ṭiṅ Nai-ralt'wo T'ub Khan hatte vom Wasser-Hasen-Jahre 25 (1722) an dreizehn Jahre lang den Thron inne und regierte, indem er geistliche und weltliche Interessen in Einklang mit einander brachte, nach den Geboten der Religion.

Danach bestieg der Sohn des Königs Yuṅ ṭeṅ, Se. Majestät der vom Himmel eingesetzte Herrscher T'ai *

1) Tib. Šes-rab-kyi p'a-rol-tu p'yin-pa brgyad-stoṅ-pa.

žaṅ Hwaṅ tī K'yān luṅ, geboren im Eisen-Hasen-Jahr (1710), im 26. Lebensjahr, im Feuer-Drachen-Jahr (1735), den Thron, regierte sowohl Kirche als Staat nach den Geboten der Religion und versetzte dadurch alle Geschöpfe ohne Unterschied in die Herrlichkeit eines 5 zweiten Kṛitayuga[1]).

Darauf wurde der Sohn König T'ai žaṅ Hwaṅ tī's, König Saižiyalt'ai Yerugelt'u Cyā c'iṅ, geboren im Eisen-Drachen-Jahr (1699), in seinem 37. Lebensjahre, dem Feuer-Drachen-Jahr (1735), vom Himmel 10 eingesetzt und erlangte als tugendreicher, kraftvoller Cakravartin des ganzen Reiches über die grossen Machthaber Gewalt. Nun regierte er sowohl Kirche als Staat nach den Geboten der Religion, und sein Wirken dieser Art gereichte allen Geschöpfen zum grössten Segen. 15

Als in dieser sehr entarteten Zeit zwölf Herrscher
Offenkundig das Heil und Glück der Wesen zu vernichten geneigt waren,
Erstand des Büssers[2]) Eilbote Guhyadharapati[3])
54 In Gestalt eines Fürsten[4]), ja wahrlich! 20
Gleichwie der König von Tibet, Sroṅ btsan sgampo, vollkommen erlöst wurde,
Und wie der Löwe der Mâyà den Stier der Mâyâ bezwingt,

1) Tib. rdsogs-ldan.

2) T'ub-pa = Muni, eine Bezeichnung Buddha's.

3) Tib. γSaṅ-₀dsin bdag-po, offenbar identisch mit γSaṅ-bai bdag-po (skr. Guhyapati), einem Beinamen des rDo-rje ₀c'aṅ (Vajradhara) oder P'yag-na rdo-rje (Vajrapâṇi); s. Böhtlingk s. v. Guhyapati, Jäschke s. v. γsaṅ-ba.

4) Ciṅgis Khan, s. oben p. 14, 14.

So wurden die rohen Horden besiegt: hier im Mongolenlande
Verbreitete sich und wuchs des Jina Lehre, und so ward es Frühling.

5 Bei aller Rauhheit des äusseren Benehmens nahmen die Helden der Lehre doch aus Liebe zu den leidenden Wesen das Gelübde auf sich,
Und auch wenn sie die Tracht der Laien annahmen, flutete das Meer der Milch der hauptsächlich auf
10 die Förderung der Lehre gerichteten Denkungsart hervor;
Das Spiegelbild der Wunderthaten, der Güte und Gnade des Sa-yi t'saṅs-pa[1]) und aller seiner Söhne und Enkel
15 Erschien im Meer des lauteren Gemütes. Welcher Besonnene hätte da nicht mit Herz und Händen[2]) zugegriffen? *

Diese Verse enthalten das Résumé jenes Zeitraumes.

---

1) D. i. Ciṅgis Khan, s. oben pp. 14, 15. 17, 4.

2) Wörtlich: „Hand-Lotus und Herz"; ₒdab-brgya (Text, p. 54, 11) 'hundertblättrig' ist offenbar eine Uebersetzung von skr. çatapattra, 'eine am Tage sich öffnende Lotusblüte' (Böhtlingk s. v.).

Zweiter Teil.

Wahrheitsgetreue Erzählung der Art wie die Lehre des Jina in dem grossen Mongolenlande Bekenner gewann.

Diese zerfällt in zwei Abschnitte: Allgemeine Geschichte des Kleinods der Lehre des Jina und Specielle Geschichte des Kleinods der Lehre des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa[1]), des grossen bTsoṅ-k'a-pa.

Erster Abschnitt.

Allgemeine Geschichte.

Alle Buddhas der drei Zeiten und zehn Weltgegenden werden — ohne sich in ihrem überaus seligen Dharmakâya erschüttern zu lassen — von einem den Himmel durchdringenden, alle Geschöpfe mit inniger Liebe umfassenden grossen Erbarmen erfüllt und schaffen daher persönlich wie auch durch Schüler aller Art, solange sie sich in unendlichen Inkarnationen im Kreislaufe der Wiedergeburt bewegen, den Wesen des Segens Fülle. Vor allen jedoch wirkte der vierte der in diesem Bhadrakalpa[2]) des gesamten Weltalls erscheinenden hoch-

1) 'Der zweite Jina', s. oben, p. 2, n. 4.
2) Tib. bskal-pa bzaṅ-po.

berühmten tausend Buddha's, der hervorragendste unter den Erlösern, jener unvergleichliche Çâkyamuni[1]), für das Heil unzähliger Wesen, indem er, gemäss dem Wort des Çrînâtha-ârya-Nâgârjuna:

5 „Der da erst seine Gedanken auf die Bodhi richtete,
„Dann in drei unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen aufhäufte,
„Darauf vier hinderliche Mâra's[2]) bezwang,
10 „Dem siegreichen Çâkyasimha[3]) bezeuge ich die tiefste Ehrfurcht",

zuerst seine Gedanken auf die Bodhi richtete, im mittleren Stadium in drei grossen unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen aufhäufte, zuletzt unter der Gestalt 15 der vier Kâya's Samyaksaṃbuddha[4]) wurde. *

Zuerst also richtete er seine Gedanken auf die Bodhi. Die Art wie dies geschah war folgende: In längst verflossener Zeit, in jener Zeit, seit welcher Kalpa's zahllos wie der Sand des Gaṅga-Flusses 20 vergangen sind, war dieser unserer Lehrer der Brahmane Samudrareṇu[5]). Da schaute er in Gegenwart des Buddha Ratnagarbha[6]) mit innigem Erbarmen auf die unreine Fläche des Weltgefildes und die verderbten, sehr

1) Tib. Çâkya t'ub-pa.
2) Tib. bDud.
3) Tib. Çâka (sonst Çâkya) seṅ-ge.
4) Tib. mṅon-par rdsogs-par saṅs-rgyas.
5) Tib. rGya-mt'soi rdul.
6) Tib. Rin-c'en sñiṅ-po.

schwer zu bekehrenden Wesen, die die zehn Laster übten, einen unlauteren Lebenswandel führten und die fünf Todsünden begingen, verrichtete fünfhundert grosse Gebete und richtete seine Gedanken (auf die Bodhi).

Im mittleren Stadium häufte er in drei (5) grossen, unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen auf. Dies geschah folgendermassen: Im Bodhisattva-Stadium „des Weges der Ansammlung“ und „des **56** Weges der Vorbereitung“[1]) wurden die Ansammlungen des ersten, auf der ersten bis siebenten Stufe die An- (10) sammlungen des zweiten und auf der achten, neunten und zehnten Stufe die des dritten unberechenbaren Kalpa's beendet. So war z. B. eben unser Lehrer in den oben dargelegten Stadien der „Wege“ der König Candraprabha[2]), der in dem Königspalast Bhadraçilâ[3]) (15) als Cakravartin eines Dvîpa herrschte, ein frommer Dharmarâja war und aus seinem Körper Licht ausstrahlen liess. Er regierte die ganze Bevölkerung von Jambudvîpa nach den Geboten der Religion. Zu der Zeit wohnte auf dem Berge Gandhamâdana[4]) ein (20) Brahmane namens Rudrâksha[5]). Der erbat sich des Königs besten Körperteil, seinen Kopf. Um nun diesen * dem Brahmanen zu geben, ging er mit ihm zu einem in der Mitte des Cintâmaṇigarbha[6])-Haines stehenden

1) T'sogs-lam und sbyor-lam.
2) Tib. Zla-ʿod.
3) Tib. rDo-bzaṅs.
4) Tib. sPos-kyi ṅad-ldan, s. M. 194, 13 = M. Tib. 185, 12.
5) Tib. Drag-poi mig.
6) Tib. Nor-bu rin-po-c'ei sñiṅ-po.

berühmten tausend Buddha's, der hervorragendste unter den Erlösern, jener unvergleichliche Çâkyamuni[1]), für das Heil unzähliger Wesen, indem er, gemäss dem Wort des Çrînâtha-ârya-Nâgârjuna:

5 „Der da erst seine Gedanken auf die Bodhi richtete,
„Dann in drei unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen aufhäufte,
„Darauf vier hinderliche Mâra's[2]) bezwang,
10 „Dem siegreichen Çâkyasiṃha[3]) bezeuge ich die tiefste Ehrfurcht",

zuerst seine Gedanken auf die Bodhi richtete, im mittleren Stadium in drei grossen unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen aufhäufte, zuletzt unter der Gestalt 15 der vier Kâya's Samyaksaṃbuddha[4]) wurde. *

Zuerst also richtete er seine Gedanken auf die Bodhi. Die Art wie dies geschah war folgende: In längst verflossener Zeit, in jener Zeit, seit welcher Kalpa's zahllos wie der Sand des Gaṅga-Flusses 20 vergangen sind, war dieser unserer Lehrer der Brahmane Samudrareṇu[5]). Da schaute er in Gegenwart des Buddha Ratnagarbha[6]) mit innigem Erbarmen auf die unreine Fläche des Weltgefildes und die verderbten, sehr

1) Tib. Çâkya t'ub-pa.
2) Tib. bDud.
3) Tib. Çâka (sonst Çâkya) seṅ-ge.
4) Tib. mṅon-par rdsogs-par saṅs-rgyas.
5) Tib. rGya-mt'soi rdul.
6) Tib. Rin-c'en sñiṅ-po.

schwer zu bekehrenden Wesen, die die zehn Laster übten, einen unlauteren Lebenswandel führten und die fünf Todsünden begingen, verrichtete fünfhundert grosse Gebete und richtete seine Gedanken (auf die Bodhi).

Im mittleren Stadium häufte er in drei grossen, unberechenbaren Kalpa's die Ansammlungen auf. Dies geschah folgendermassen: Im Bodhisattva-Stadium „des Weges der Ansammlung“ und „des **56** Weges der Vorbereitung“[1]) wurden die Ansammlungen des ersten, auf der ersten bis siebenten Stufe die Ansammlungen des zweiten und auf der achten, neunten und zehnten Stufe die des dritten unberechenbaren Kalpa's beendet. So war z. B. eben unser Lehrer in den oben dargelegten Stadien der „Wege“ der König Çandraprabha[2]), der in dem Königspalast Bhadraçilâ[3]) als Çakravartin eines Dvîpa herrschte, ein frommer Dharmarâja war und aus seinem Körper Licht ausstrahlen liess. Er regierte die ganze Bevölkerung von Jambudvîpa nach den Geboten der Religion. Zu der Zeit wohnte auf dem Berge Gandhamâdana[4]) ein Brahmane namens Rudrâksha[5]). Der erbat sich des Königs besten Körperteil, seinen Kopf. Um nun diesen * dem Brahmanen zu geben, ging er mit ihm zu einem in der Mitte des Cintâmaṇigarbha[6])-Haines stehenden

1) T'sogs-lam und sbyor-lam.
2) Tib. Zla-ạod.
3) Tib. rDo-bzaṅs.
4) Tib. sPos-kyi ṅad-ldan, s. M. 194, 13 = M. Tib. 185, 12.
5) Tib. Drag-poi mig.
6) Tib. Nor-bu rin-po-c'ei sñiṅ-po.

Campaka-Baum. Da sagte die Göttin des Haines: „Wie kommt dieser sündige Brahmane dazu, dir Unschuldigem das Haupt abzuschlagen?“ Der König aber wies die Göttin ab, indem er sagte: „Göttin, ich habe früher in eben diesem Hain ungefährt tausend Mal meinen Kopf hingegeben“ — u. s. w. Diese Erzählung trug nun der Lehrer (seinen Jüngern) vor[1]) und bemerkte auf eine Frage des ehrwürdigen Maitreya[2]), die Menge des Bluts und Gebeins, welches er vormals den Wesen hingegeben habe, sei weit grösser als die vier grossen Oceane, die der hingeopferten Augen weit grösser als der Umfang des Meru, und auf eine Frage des ehrwürdigen Pûrṇa[3]) hin äusserte er: „Maudgala[4]), selbst wenn ich einen Kalpa oder mehr als einen Kalpa hindurch die Fälle aufzählte, in denen ich früher, als ich den Wandel eines Bodhisattva führte, die hungernden und dürstenden Wesen mit meinem Fleisch und Blut gesättigt habe, würde ich damit nicht zu Ende kommen.“ — Diese Erzählung nun enthält ein Beispiel der schier unermesslichen sechs Pâramitâ's[5]), in denen sich die **57** beiden Ansammlungen[6]) zusammenfassen lassen. Diese also häufte er in unfassbarer Fülle auf.

---

1) In der viel späteren Existenz, in welcher er die Buddhaschaft erlangte.

2) Tib. Byams-pa.

3) Tib. Gaṅ-po.

4) Im Text (p. 56, 18) fälschlich Mou-dgal statt Maud-ga-la oder Maudga-la.

5) Sie illustriert nämlich die erste Pâramitâ, die der Mildthätigkeit (skr. dânam, tib. sbyin-pa 'das Geben').

6) S. oben p. 1, n. 2.

Zuletzt wurde er in Gestalt der vier Kâya's Samyaksambuddha[1]). Das ging so zu: Im ârya-Lankâvatârasûtram[2]) heisst es:

„Nachdem er in der mit Edelsteinen mancher Art geschmückten
„Freudenvollen Akanishtha[3])-Region[4])

---

1) S. oben p. 80, n. 4.

2) Tib. p'ags-pa Lan-kar γśegs-pai mdo, s. Kanjur-Index, p. 18, no. 107 = A. G. II 237 fg. M. 65, 13 und M'. 60, 13 (Lankâvatâram!) = M. Tib. 60, 13. Hunter, s. Index. R. Mitra, p. 113 fg. Wassiljew, s. Index. Tar. Ueb., s. Index.

3) Tib. Og-min. Dass im Lankâvatâra unter dieser Bezeichnung die Akanishtha's zu verstehen sind, wird dadurch höchst wahrscheinlich, dass dieselbe nach ihrer Bedeutung 'keinen Niedrigeren habend' nur das Aequivalent von Akanishthâs, 'keinen Geringsten (oder: Jüngsten) habend', sein kann, und dass in M. Tib. 161, 5 Og-min als tibetischer Name der Akanishtha's (M. 135, 5), 161, 6 γZugs-mt'a als derjenige der Aghanishtha's (M. 135, 6) angegeben wird. Trigl. p. 24b, 4—5 fungiert zwar Og-min als Aequivalent von Aghanishthâs, da jedoch dort die Akanishtha's überhaupt nicht genannt werden, so darf man wohl — zumal nach Analogie zahlreicher anderer Fälle in dem genannten Werke (s. die Anmerkung) — für die Trigl. das blosse Vorliegen einer falschen Lesart von Akanishthâs annehmen, wie wohl überhaupt Aghanishthâs ursprünglich nichts weiter als eine solche falsche varia lectio war und sich erst sekundär zu selbständiger Geltung entwickelte und Bezeichnung einer besonderen Region neben der Akanishtha-Region wurde (vergl. die Anmerkung). Auch unser Autor selbst wendet unten p. 84, 8 Og-min als Aequivalent von Akanishthâs an. An der hiesigen Stelle dagegen deutet er, wie aus p. 84, 7—9 hervorgeht — durch abweichende kosmologische Vorstellungen beeinflusst (s. die Anmerkung) — Og-min als gleichbedeutend mit Aghanishthâs.

4) Da sich aus n. 3 die grösste Wahrscheinlichkeit dafür ergeben hat, dass der Lankavatâra unter Og-min die Akanishthâs versteht, diese aber der Reinen Sphäre angehören (s. die Anmerkung), übrigens auch von unserem Autor unten p. 84, 8 derselben zugewiesen werden, so müssen wir steṅ (Text p. 57, 6) in der Bedeutung 'hoch in —'

6
„Hoch in der Reinen Sphäre[1]) geweilt,
„Wirkte er als wirklicher Buddha [samyak(saṃ)-buddha[2])] dort als Buddha;
„Mit dem magischen (Körper) [nirmâṇa(kâya)]
5 behaftet[3]), wirkte er hier auf Erden als Buddha.“

Im Einklang mit diesen Worten wurde er in der über den Akanishṭha's der Reinen Sphäre gelegenen Aghanishṭha[4]) (-Region) Buddha in Gestalt der vier *
10 Kâya's, nämlich der beiden die Befriedigung der eigenen Interessen[5]) erzielenden Kâya's, des Svabhâvakâya[6]) und

---

auffassen und somit annehmen, dass der Laṅkâvatâra die Akanishṭhâs an einer hohen — richtiger vielleicht: an der höchsten — Stelle der Reinen Sphäre ansetzt. Unser Autor dagegen nimmt steṅ vielleicht in dem an und für sich allerdings ebenfalls richtigen Sinne 'über, oberhalb'; über diese Möglichkeit s. die Anmerkung.

1) γTsaṅ-mai γnas, die in M. Tib. 153 vorkommende Gesamtbezeichnung der in M. 161. M. Tib. 153 aufgezählten Himmelsregionen (s. jedoch die Anmerkung).

2) Tib. yaṅ-dag saṅs-rgyas, wohl aus metrischen Gründen aus yaṅ-dag-par rdsogs-pai saṅs-rgyas (s. Trigl. 1; M. Tib. 1, 5) verkürzt.

3) Sprul-pa-po.

4) Tib. ̣Og-min sDug-po bkod-pa. Ueber ̣Og-min als Aequivalent von skr. Aghanishṭha s. oben p. 83, n. 3. Die Uebersetzung sDug-po ('schlecht; das Böse') bkod-pa ('hingestellt, gegründet') beruht offenbar auf falscher Zerlegung von Aghanishṭha (s. oben p. 83, n. 3) in agha ('schlimm; Uebel') und nishṭha ('in etwas gelegen, auf etwas befindlich, beruhend'). Die zweite Uebersetzung ist offenbar zur Unterscheidung dieses ̣Og-min (= Aghanishṭha) von dem unmittelbar vorherstehenden ̣Og-min (= Akanishṭha) hinzugefügt.

5) Raṅ-don = skr. svârtha.

6) Tib. ṅo-bo-ñid sku; svabhâva als Skr.-Aequivalent von ṅo-bo-ñid findet sich M. 37. (16.) 17. 18 = M. Tib. 34. (16.) 17. 18. Trigl. 18, (16.) 17. 18. Bei Wassiljew 237 und Eitel, Handb. 167[a] ist der Svabhâvakâya mit dem Dharmakâya identisch.

des Jñâna-Dharmakâya[1]), und der die Befriedigung fremder Interessen[2]) erzielenden Kâya's, des Saṃbhogakâya[3]) und des Nirmâṇakâya[4]).

Der erste von diesen, der Svabhâvakâya, zerfällt in zwei Teile: den der natürlichen Reinheit[5]) teilhaftigen Svabhâvakâya, dem wir Allwissenheit[6]), Wahrheit[7]), Leere[8]) u. s. w. beilegen, und den der sekundär erworbenen Reinheit[9]) teilhaftigen Svabhâvakâya, dem wir Lossagung von der Preisgabe[10]) der beiden Verdunklungen[11]) beilegen.

---

1) Tib. ye-šes c'os sku.

2) γŽan-don = skr. parârtha.

3) Tib. loṅs-spyod rdsogs-pai sku, ebenso auch Trigl. 2, 2. M. Tib. 3, 13; hingegen Jäschke 21^b: loṅs-spyod sku.

4) Tib. sprul-pai sku.

5) Raṅ-bžin rnam-dag = skr. prakṛitiviçuddhi; raṅ-bžin = prakṛiti s. M. Tib. 34, 12 = M. 37, 12; rnam-par dag-pa = viçuddhi s. M. Tib. 3, 7. (15, 23. 32.) 16, 1. = M. 4, 6. (18, 23. 32.) 19, 1.

6) rNam-mk'yen, etwa = skr. vijñâti.

7) bDen-pa = skr. satyam.

8) sToṅ = skr. çûnyam.

9) Glo-bur rnam-dag = skr. vikṛitiviçuddhi; vikṛiti 'Veränderung; Entwickelung; Aufregung' kann an sich wohl schon als Aequivalent von glo-bur 'plötzlich; neu' gelten, bestätigt aber wird diese Gleichsetzung durch die zwischen vikṛiti (vikâra) und prakṛiti obwaltende Beziehung (s. Böhtlingk s. vv.).

10) Wörtlich: 'Das Aufgegebenhaben des Aufgegebenhabens (der beiden Verdunkelungen)'; betreffs der Skr.-Aequivalente für spaṅs-pa, resp. die Praesensform spaṅ-ba, spoṅ-ba s. die Anmerkung.

11) sGrib γñis = skr. âvaraṇe dve (Dharmas. 115); sgrib-pa = âvaraṇam in M. Tib. 16, 6. 27, 9. 37. 40. 60, 59 = M. 19, 6. 30, 9. 27. 40. 65, 58, hingegen in M. Tib. 16, 34. 20, 7. 103, 64 (= M. 19, 72. 23, 7. 109, 64) = nîvaraṇam, nivâraṇam, das aber eine ähnliche Bedeutung hat. Gegen Jäschke's Vermutung (p. 120^b), dass sgrib-pa lṅa 'die fünf Verdunkelungen' = skr. pañca kashâyâs (d. h. 'die fünf Arten des Verfalls') seien, spricht vielleicht die Grundbedeutung von kashâya: 'Unreinlichkeit', sowie die Wiedergabe von kashâya (M. 124) durch sñigs-ma,

Dem zweiten, dem Jñâna-Dharmakâya, legen wir sämtliche das klare Verständnis[1]) aller Dharmâs erzielenden Kenntnisse bei.

Der dritte Kâya, der erste der auf fremde Interessen hinzielenden Kâya's, der Saṃbhogakâya[2]), ist mit fünf Momenten verknüpft: dem Moment des Ortes: Aufenthalt einzig und allein in der Akanishṭha-Region; dem Moment der Religionslehren: Hersagen ausschliesslich von Mahâyâna-Religionslehren; dem Moment der Umgebung: nur von dem Bodhisattva Ârya[3]) umgeben; dem Moment des Körpers: mit den Lakshaṇa's[4]) und Vyañjana's[5]) geschmückt; dem Moment der Zeit: solange sich der Kreis (der Wiedergeburt) nicht leert, bietet er nicht den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa. **58**

Der vierte, der Nirmâṇakâya, zerfällt in drei Teile:

'unreiner Bodensatz', auch 'Zeitalter des Verfalls' (Jäschke 197[b], übrigens ebenda von ihm selbst mit skr. kashâya identificiert). Allerdings könnte man andererseits zu Gunsten jener Vermutung anführen, dass, ebenso wie ein âvaraṇam, auch ein kashâya die Bezeichnung kleça° trage, mithin eine innere Beziehung zwischen jenen beiden Kategorieen vorzuliegen scheine, ja dass die „fünf kashâya's" vielleicht nur eine sekundäre Fortbildung der „zwei âvaraṇa's" seien.

1) mṄon-sum-du = skr. pratyaksham, M. Tib. 190, 15. 191, 20 = M. 199, 15. 200, 19; mṅon-sum-du rtogs-pa ist vielleicht = skr. pratyakshajñânam (s. Böhtlingk s. v.), oder identisch mit mṅon-par rtogs-pa = skr. abhisamaya (s. M. Tib. 51, 20. 90, 7. [134, 6.] = M. 54, 20. 95, 7. [142, 6.]

2) Tib. lońs-sku.

3) Tib. ₒP'ags-pa, nach Jäschke 355[b] eine Bezeichnung des Avalokiteçvara.

4) Tib. mt'san.

5) Tib. (Text p. 57, 20) dpe-byad; dagegen Text p. 59, 18: dpe-byad bzań-po, wie M. Tib. 15.

Der *erste* von diesen ist der Höchste Nirmâṇakâya[1]). Maitreyanâthabhaṭṭâraka[2]) hat gesagt:

„Nachdem der Weltenkenner[3]) mit grossem Erbarmen[4])
„Auf die ganze Welt geschaut, 5
„Zeigt er — ohne sich in seinem Dharmakâya erschüttern zu lassen —,
„Infolge seiner vielfältigen magischen Natur,
„Verlassen der Geburt und Wiedergeburt,
„Und der Tushita[5]) (-Region), 10
„Eintritt in den Mutterleib und Geburt,
„Fertigkeit auf den Gebieten der Kunst,
„Fröhliche Vergnügungen im Kreise seiner Frauen,
„Auszug[6]), Bussübungen,
„Eindringen in den Kern der Bodhi, 15
„Sieg über Mâra's Scharen, Vollendung,
„(Drehen des) Dharmacakram
„Und Eingehen ins Nirvâṇa: diese Thaten,

---

1) mC'og-gi sprul-pai sku.

2) Tib. rje-btsun Byams-pa mgon-po.

3) Jig-rten mk'yen = skr. Lokavid, eine Bezeichnung Buddha's, s. M. Tib. 1, 8 = M. 1, 8.

4) T'ugs-rje c'en-po (ebenso oben p. 79, 15 = Text p. 54, 20; vgl. auch p. 80, 22 = Text p. 55, 19) = skr. mahâkaruṇâ; s. M. Tib. 7 = M. 10: Ueberschrift und no. 32.

5) Tib. dGa-ldan.

6) Tib. ṅes-$_{o}$byuṅ, verkürzt aus ṅes-par $_{o}$byuṅ-ba (s. unten p. 88, n. 6), so auch Trigl. 23, 12. M. Tib. 27, 59. 58, 32. 123, 8. 9. 10. Foucaux 177; hingegen M. Tib. 51, 13: ṅes-pa $_{o}$byuṅ-ba. Das Skr.-Aequivalent ist M. 54, 13 niḥsaraṇam (Trigl. 23, 12 zu niparaṇa verstümmelt), M. 63, 20. 129, 8 niryâṇam, (vgl. ṅes-par $_{o}$byin-pa = nairyâṇika, M. Tib. 51, 17 = M. 54, 17), M. 30, 60. 129, 9 niryâta, M. 129, 10. Foucaux 177 niryâti.

„Solange in diesen ganz unreinen Kshetra's[1])
„Leben existiert."

So bietet er mit dem Höchsten Nirmâṇakâya im Reich der Menschen den Schein der zwölf Thaten, und zwar zeigt er in den tausend Millionen Jambudvîpa's der zu dem Buddhakshetram[2]) des Jina Çâkyamuni, diesem Sahâlokadhâtu[3]), gehörigen tausend Millionen je vier Dvîpa's umfassenden Welten die zwölf Jina-Çâkyamuni-Thaten tausendmillionenmal zugleich; nämlich das Verlassen der Tushita-Region zeigt er tausendmillionenmal zugleich; ebenso bietet er den Schein der Empfängnis und Geburt von tausend Millionen königlichen Vätern Çuddhodana[4]) und tausend Millionen Müttern Mâyâdevîsundarî[5]), der jugendlichen Vergnügungen und Spiele, der Vergnügungen im Kreise seiner Frauen, des Auszuges[6]), der Bussübungen, des Ganges zum Bodhi-Baum, der Ueberwindung des Mâra, der Erlangung der Samyaksambuddhaschaft[7]), des Drehens des Dharmacakram und des Einganges ins Nirvâṇa tausendmillionenmal zugleich. Wenn er nun in diesem Kshetram den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa tausendmillionenmal

1) Tib. żiṅ, s. n. 4.

2) Tib. saṅs-rgyas-kyi żiṅ '(Arbeits-)Feld [Wirkungskreis] eines Buddha'; s. M. 154, 20 = M. Tib. 146, 20.

3) Tib. mi-mjed-kyi ₒjig-rten-gyi k'ams, 'die irdische Weltregion', d. i. die von den Menschen bewohnte Welt, s. M. 154, 21 = M. Tib. 146, 21 und Böhtlingk s. v.

4) Tib. Zas γtsaṅ-ma.

5) Tib. sGyu-ma lha mdses.

6) Tib. ṅes-par ₒbyuṅ-ba, s. oben p. 87, n. 6.

7) Tib. mṅon-par rdsogs-par saṅs-rgyas-pa, s. oben p. 80, n. 4. p. 83, n. 1.

zugleich bietet, bietet er in den übrigen Kshetra's teils den Schein seiner Geburt, teils seiner Erlangung der Buddhaschaft, teils des Drehens des Dharmacakram u. s. w. tausendmillionenmal zugleich. So verfährt er, bis sich der Kreis der Wiedergeburt leert. — Unter 5 dem *zweiten*, dem Nirmâṇakâya der Kunstfertigkeit[1]), stellen wir uns gleichsam eine Inkarnation des Viçvakarman[2]) vor, des Meisters in den verschiedenartigen Gebieten der Kunst[3]). — Unter dem *dritten*, dem Nirmâṇakâya der Geburt[4]), denken wir uns die In- 10 karnationen verschiedener Arten von belebten und unbelebten Wesen: König oder Minister, Brahmane, Hausbesitzer, Vogel, Wild u. s. w., ferner Edelstein, Wunschbaum u. s. w.

* So sind alle Thaten dieses unseres gnadenreichen 15 Lehrers am Anfang, in der Mitte und am Ende nur zum Wohle der andern. Wenn ihr aber fragt, auf welche Art er für das Heil der andern wirkt — nun — wie ein Spruch besagt:

„Die Muni's waschen die Sünden nicht mit 20
Wasser ab,
„Beseitigen nicht die Leiden der Wesen mit ihren Händen
„Und pflanzen nicht ihre Erkenntnis anderen ein,
„Sondern lehren die wahre Wesenheit, und dadurch
erlösen sie“ — 25

1) γZo-ba (= skr. çilpam) sprul-sku.
2) Im Text (p. 59, 6): Piçvakarma.
3) bZoi-yul, wohl = bzoi γnas = skr. çilpasthânam (M. Tib. 71, 5 = M. 76, 5); s. auch Tanjur-Index: A. G. II 375, no. 121. Eitel, Handb. 153b.
4) sKye-ba sprul-sku.

durch das Predigen der heiligen Religion wirkt er für
das Heil der anderen. Da nämlich der Körper des
Lehrers Buddha mit den zwei und dreissig Lakshaṇa's[1])
und den achtzig Anuvyañjana's[2]) geschmückt, und er
5 im Besitze der sechzig Glieder der Sprache[3]) ist, so ist
er imstande, mit ein und denselben Sprachlauten jedes
von den Wesen in seiner Sprache in der Religion zu
unterweisen, und indem er persönlich in alles, was er
wissen muss, Einsicht nimmt, beweist er den Wesen **60**
10 in unparteiischer, gleichmütiger Weise inniges Erbarmen.
Sein Werk aber besteht in folgendem: In einem Sûtra
heisst es:

„Eher wäre es möglich, dass im Meer, dem Sitz
der Seeungeheuer,
15 „Ebbe und Flut ausbleiben,
„Als dass für Jünger, die bedürftig der Bekehrung,
„Buddha die Zeit versäumte."

So zögert der barmherzige Lehrer keinen Augenblick,
wenn es die Unterweisung Bekehrungsbedürftiger gilt,
20 sondern schaut, in dem Gedanken: 'ich will ohne Bemühung (von Seiten anderer), selbst den Anfang machen',
solange er im Kreislauf (der Wiedergeburt) umherirrt,
infolge seiner Begabung mit unfassbaren, für die übrigen
Geschöpfe segensreich wirkenden Tugenden, auf alle die
25 leidenden Wesen, die dadurch gequält werden, dass sie

1) Vgl. M. 17: dvâtriṃçad mahâpurushalakshaṇâni = M. Tib. 14: skyes-bu c'en-poi mt'san sum-cu rtsa γñis.

2) S. oben p. 86: n. 5. Vgl. M. 18: açîty anuvyañjanâni = M. Tib. 15: dpe-byad bzaṅ-po brgyad-cu.

3) γSuṅ yan-lag drug-cu; vgl. M. Tib. 17: dbyaṅs-kyi yan-lag drug cu = M. 20: shashṭyaṅgasvara.

von dem Schleier[1]) des Nichtwissens bedeckt, von der Fessel der Selbstsucht gebunden, von dem Berge des * Hochmuts erdrückt, von dem Feuer der Begierde gequält, von der Waffe des Hasses verwundet, in der Öde des Kreislaufs befangen sind und den Strom der Ge- 5 burt, des Alters, der Krankheit und des Todes noch nicht überschritten haben, erweckt[2]) in den Wesen, damit sie davon erlöst werden, durch Magie vermöge übernatürlicher Kraft[3]) den Eifer[2]), gewinnt durch Magie vermittelst Mitteilungen[4]) persönlich 10 Einblick in den körperlichen und geistigen Zustand u. s. w. jedes einzelnen der zahllosen Bekehrungsbedürftigen und lässt ihnen auf Grund der so gewonnenen unübertrefflichen, alle Momente umfassenden Einsicht seine Hilfe angedeihen. Darauf trägt er vermittelst Magie 15 durch Unterweisung[5]) die ganze Masse der vierundachtzigtausend Predigten zur Heilung der vierundachtzigtausend Leiden der Wesen vor und lässt von den zahllosen Jüngern, unter denen die Mitglieder der drei Klassen der Çrâvaka's[6]), Pratyekabuddha's[7]) und Mahâyânisten[8]) 20

---

1) Wörtlich: ‘Häutchen auf dem Auge’.

2) $_{o}$Dun-pa bskyed = skr. chandaṃ janayati, M. Tib. 36, 1—4 = M. 39, 1—4. Trigl. 26, 1—4.

3) rDsu-$_{o}$p‘rul-gyi c‘o-$_{o}$p‘rul = skr. riddhiprâtihâryam, s. M. Tib. 13, 1 = M. 16, 1. Dharmas. 133, 1.

4) Kun-tu brjod-pai c‘o-$_{o}$p‘rul = skr. âdeçanâprâtihâryam, s. M. Tib. 13, 2 = M. 16, 2. Dharmas. 133, 2.

5) rJes-su bstan-pai c‘o-$_{o}$p‘rul = skr. anuçâsanîprâtihâryam, s. M. Tib. 13, 3 = M. 16, 3. Dharmas. 133, 3.

6) Tib. ñan-t‘os-kyi rigs-can.

7) Tib. raṅ-rgyal-gyi rigs-can.

8) Tib. t‘eg-c‘en-gyi rigs-can.

die grösste Bedeutung haben, diejenigen, in deren Herzen die Wurzel der Tugend noch nicht entstanden ist, dieselbe erzeugen; diejenigen, bei denen sie entstanden ist, reifen; die Gereiften erlöst werden und die Erlösten 61
5 zum Ziele gelangen, und erfüllt dadurch alle gegenwärtigen und zukünftigen Hoffnungen der Frommen. Vor den sehenden Augen einiger irreligiöser Jünger aber bot er zwar den Schein des Einganges ins Nirvâṇa, in Wahrheit und Wirklichkeit jedoch ging er nicht ins
10 Nirvâṇa ein, und zwar aus dem im Suvarṇaprabhâsa[1]) angegebenen Grunde:

„Der Buddha geht nicht gänzlich ins Nirvâṇa ein,
„Auch der Dharma wird nicht verfallen:
„Um die Wesen zu bekehren,
15 „Zeigt er das Eingehen ins Nirvâṇa.“

So besteht der Begriff des Dharma im allgemeinen in zehn Punkten, wie von dem zweiten Sarvajña[2]), Vasubandhu[3]), gesagt worden ist:

„Der Dharma besteht in dem erforderlichen *
20 Wissen[4]), dem Wege[5]),

1) Tib. Ser-od, s. Kanjur-Index p. 81 fg., no. 555—557 = A. G. II 315 fg. M. 65, 14 = M. Tib. 60, 14. Hunter, s. Index. R. Mitra, s. Index. Bendall 12 fg. I. J. Schmidt, Mongol. Grammat., St. Petersburg 1829, pp. 129—176. S. S. 307—309. Burnouf Introd.[2] 471—478. Wassiljew 166. Kern II 509 fg. Eitel, Handb. 166[b].

2) Tib. Kun-mk'yen, eine Bezeichnung Buddha's, s. M. 1, 14 = M. Tib. 1, 14.

3) Tib. dByig-γñen.

4) Ses-bya = skr. jñeyam.

5) Lam = skr. mârga (sehr häufig in M., M. Tib.), gati (Jäschke 544[b]).

„Dem Nirvâṇa, den Gegenständen des Manas[1]),
„Dem Verdienst, der Zeit, dem Kanon[2]),
„Dem Werden und Vergehen, dem Feststehenden[3])
und der Natur und Art."

Hierbei bedeutet nämlich das erforderliche Wissen, 5
nach einem Sûtra:

„Wisse, dass alle Dharmâs dieser Art sind";

der Weg:

„Die Rechtgläubigkeit, das ist der Dharma";

das Nirvâṇa: „zum Dharma seine Zuflucht genommen 10
haben"; die Gegenstände des Manas: „die Dharmâyatana's[4])"; das Verdienst: „Religionsübungen zusammen mit dem weiblichen Gefolge und den Jünglingen"; die Zeit: „das Hochhalten der Vorschrift, Kinder zu sehen"; der Kanon: „die Religionsschriften[5]), 15
d. h. Sûtrasenâ[6]) und Geyasenâ[7])"; das Werden und

1) Yid; vgl. M. 106, 11 = M. Tib. 100, 11. Dharmas. 24, 6. Childers 75b, no. 6 der Aufzählung.

2) gSun-rab = skr. pravacanam, s. M. Tib. 61, 4 = M. 66, 4. Trigl. (43.) 44 = Dharmas. 62. Der den beiden Abschnitten M. 62 (dvâdaçâṅgadharmapravacanam) und M. 63 (dharmaparyâyâs) entsprechende Abschnitt M. Tib. 58 trägt die den letzteren Titel wiedergebende Ueberschrift (dam-pai) c'os-kyi rnam-grańs.

3) Ńes (-pa), wohl = skr. niyatam, s. M. Tib. 19, 10. 57, 4. 90, 13 = M. 21, 10. 61, 4. 95, 13. Kanjur-Index, p. 34, no. 202.

4) Tib. c'os-kyi skye-mc'ed; vgl. M. 106, 12 = M. Tib. 100, 12. Dharmas. 24, 12. Childers 75b, no. 12.

5) C'os = skr. dharma.

6) Tib. mdoi sde, vgl. Trigl. 44, 1. M. 62, 1 = M. Tib. 58, 1. Dharmas. 26, 1. Childers 33b, no. 1.

7) Tib. dbyańs-kyis bsñad-pai sde (vgl. Trigl. 44, 2. M. 62, 2 = M. Tib. 58, 2. Dharmas. 26, 2. Childers 33b, no. 2), wörtlich: 'die Klasse der mit Gesang vorgetragenen (Werke)'; nach Kern II 457

Vergehen: „das Gesetz, dass dieser unser Körper altert“; das Feststehende: „die Religion der Çramaṇa's“; Natur und Art: „die Eigentümlichkeiten des Landes und die Sitten des Volkes“. In diesen zehn Momenten also besteht (der Begriff des Dharma im allgemeinen). Dagegen ist der gegenwärtige Dharma nach den Worten des Maitreyanâthabhaṭṭâraka[1]) **62**

„Die alle Leiden

„Und jegliche Verblendung verscheuchende heilige Religion,“

die heilige Religion, durch welche ein künftiges Aufhören aller Leiden und Verblendungen der Geschöpfe, die da nach den Geboten der Pflicht leben, ermöglicht wird. Nämlich in dem „erforderlichen Wissen“ werden die Lehre von dem Thema[2]) der Unterweisung[3]) als der Grundlage[4]) derselben: die subjektive und die absolute Wahrheit[5]); in dem „Wege“ die Lehre von der Methode[6]) der Unterweisung: sowohl Praxis als

---

(515, n.) „nehmen nämlich die Nordbuddhisten an, dass Geya's religiöse Loblieder sind; offenbar verwechseln sie Geya mit Gâthâ“.

1) rJe-btsun (s. auch p. 87, n. 2) = skr. °bhaṭṭâraka, s. Kanjur-Index, pp. 81. 100. 114. 125 (no. 549. 723. 870. 973).

2) brJod-bya = brjod-par bya-ba = skr. vâcyam, M. Tib. 190, 73 = M. 199, 72.

3) Ži = skr. mûlam, M. Tib. 250, 73. 254, 12. 13. 15. 16. 264, 1 = M. 261, 73. 265, 12. 13. 15. 16. 275, 2.

4) bsTan-pa, wohl = skr. çâsanam, s. M. Tib. (1, 11.) 61, 5. 120, 86 = M. (1, 11.) 66, 5. 126, 86.

5) Kun-rdsob bden-pa = skr. saṃvṛitisatyam, und don-dam bden-pa = skr. paramârthasatyam; vgl. Dharmas. 95. Childers 409[a]. Wassiljew 321—329. Schlagintweit 24. 28. M. 65, 43. 94, Ueberschr. u. no. 1 = M. Tib. 60, 44. 89, Ueberschr. u. no. 1. A.G. II 256.368. Eitel, Handb. 115[a].

6) Lam = skr. mârga, gati (s. p. 92, n. 4) 'Weg; Art u. Weise, Verfahren'.

Theorie[1]); in dem „Nirvâṇa“ die Lehre von der Frucht[2]) der Unterweisung: Dharmakâya und Rûpa-
* kâya[3]); und in dem „Kanon“ diese Lehren von der Grundlage, der Methode und der Frucht der Unterweisung zum Gegenstand der Besprechung gemacht[4]); 5
mithin sind die über die Unterweisung handelnden[5]) (Werke) die Neyârtha[6])- und die Nîtârtha[7]) Pravacana's[8]).

Ferner ist nach einem Sûtra die heilige Religion „am Anfang Segen[9]), in der Mitte Segen[10]) und am Ende Segen[11]),“ und nach dem Tantrarâjalakshaṇavâda[12]): 10

---

1) T'abs šes (γñis), wahrscheinlich = dem in t'abs šes-pa-la mk'as-pa = skr. upâyajñânakuçala (M. Tib. 27, 32 = M. 30, 32) vorkommenden t'abs šes-pa; die Identificierung mit t'abs dañ šes-rab 'art and science' ['matter and spirit'] (Jäschke 229[b]) ist an hiesiger Stelle wohl durch den Zusammenhang ausgeschlossen.

2) Bras-bu = skr. phalam.

3) γZugs-sku.

4) brJod-byar (s. oben p. 94, n. 2) byas(-nas).

5) bsTan-pai brjod-byed, s. M. Tib. 190, 74: rjod-par byed-pa = M. 199, 73: vâcaka, 'sprechend, handelnd über etwas' (Genitiv, s. Böhtlingk s. v.); s. ferner oben p. 94, n. 3. p. 95, n. 4.

6) Tib. drañ-don = drañ-bai don (s. M. 74, 4 = M. Tib. 69, 4) 'dessen Sinn herauszuziehen (zu eruieren) ist'.

7) Tib. ñes-don = ñes-pai don (s. M. 74, 4 = M. Tib. 69, 4), 'dessen Sinn bestimmt ist (feststeht)'.

8) Tib. γsuñ-rab-rnams, s. oben p. 93, n. 2.

9) T'og-mar dge-ba = skr. âdau kalyâṇam, M. Tib. 58, 14 = M. 63, 2.

10) Bar-du dge-ba = skr. madhye kalyâṇam, M. Tib. 58, 15 = M. 63, 3.

11) T'a-mar dge-ba = skr. paryavasâne kalyâṇam, M. Tib. 58, 16 = M. 63, 4.

12) Tib. rGyud-kyi rgyal-po mt'san-brjod; über rgyal-poi mt'san-ma lña-po, 'die fünf Insignien eines Königs', s. Jäschke 454[a];

„Am Anfang, in der Mitte und am Ende Segen."
Den Sinn dieser Worte erklärt Maitreyanâthabhaṭṭâraka durch den Ausspruch:

„Weil sie die Ursache des Glaubens[1]), der Freude[2])
5 und des Verständnisses[3]) ist,
„Darum ist diese Religion Segen."

Nämlich: Zunächst hört[4]) man; dadurch erkennt man das Nichterkannte[5]) und erlangt so in erster Reihe *Glauben*; insofern die heilige Religion dies ver-
10 ursacht, ist sie *am Anfang* Segen. Nachdem man den Sinn des Gehörten mit Hilfe zahlreicher logischer Abhandlungen ordnungsgemäss genau geprüft hat, denkt man (über ihn) nach[6]); dadurch versteht man seinen Sinn und empfindet infolgedessen grosse *Freude* im
15 Herzen; da (die heilige Religion) dies veranlasst, ist sie *in der Mitte* Segen. Nachdem man diesen Sinn, den man sich vermöge der aus dem Nachdenken hervorgegangenen Einsicht[7]) systematisch zurechtgelegt, im **63**

Lakshaṇavâda wird auch von Böhtlingk s. v. als Titel eines Werkes angegeben.

1) Dad-pa = skr. çraddhâ.
2) dGa-ba, in M., M. Tib. häufig = skr. prîti.
3) Blo = skr. buddhi, M. Tib. 16, l. 60. 134, l. 135, 9. 192, 8 = M. 19, l. 13. 142, l. 143, 9. 201, 8.
4) T'os-pa; vgl. M. Tib. 70, 1: t'os-pa-las byuṅ-bai ṡes-rab = M. 75, 1: çrutamayî prajñâ.
5) Ma ṡes-pa = skr. ajñâtam.
6) bSam-pa; vgl. M. Tib. 70, 2: bsam-pa-las byuṅ-bai ṡes-rab = M. 75, 2: cintâmayî prajñâ.
7) bSam-byuṅ-gi ṡes-rab = bsam-pa-las byuṅ-bai ṡes-rab = skr. cintâmayî prajñâ, M. Tib. 70, 2 = M. 75, 2, s. n. 6.

Geiste erforscht hat, meditiert man (über ihn)[1]; dadurch erlangt man das *Verständnis*, d. h. das in der klaren Erkenntnis[2]) der Wesenheit[3]) bestehende zweifellose Wissen[4]); indem (die heilige Religion) dies verursacht, ist sie *am Ende* Segen. 5

Die heilige Religion, die Lehre Buddha's, zerfällt — gemäss dem Ausspruch des Âcârya Vasubandhu:

„Des Lehrers heilige Religion ist von zwiefacher Art:
„Belehrenden und erkennenden Charakters[5])" — 10

in zwei Teile: Âgamaçâsanam[6]) und Gatiçâsanam[7]).

Zum Âgamaçâsanam gehören sowohl das Buddhoktavacanam[8]) als auch die von hervorragenden Gelehrten

---

1) bsGom-pa; vgl. M. Tib. 70, 3: bsgom-pa-las byuṅ-bai ṡes-rab = M. 75, 3: bhâvanâmayî prajñâ.

2) mṄon-sum-du rtogs-pa s. oben p. 86, n. 1.

3) De-k'o-ñid = de-k'o-na-ñid = skr. tattvam, M. Tib. (29, 4.) 89, 2 = M. (32, 4.) 94, 2.

4) rNam-par mi rtog-pai (vgl. M. Tib. 16, 62. 190, 67. 68 = M. 19, 15. 199, 66. 67.) ye-ṡes = skr. avikalpakaṃ jñânam, s. Dharmas. 114, 1.

5) Luṅ daṅ rtogs-pai bdag-ñid, etwa = skr. âgamagatyâtmaka, s. M. Tib. 60, 96—99. 61, 2. 190, 5. 12. 17 = M. 65, 97—100. 66, 2. 199, 5. 12. 17. — M. Tib. 27, 62. 134, 3. 10 = M. 30, 62. 142, 3. 10 [aber M. 142, 7. 11 (= M. Tib. 134, 7. 11): avabodha]. — M. Tib. 191, 23 = M. 200, 22.

6) Luṅ-gi bstan-pa, in Unterweisung bestehende Lehre, etwa = skr. âgamaçâsanam, vgl. n. 5.

7) rTogs-pai bstan-pa, auf Erkenntnis zielende Lehre, etwa = skr. gatiçâsanam, vgl. n. 5.

8) Tib. saṅs-rgyas-kyi bka, wohl = skr. buddhavacanam (s. Böhtlingk s. v.; vgl. Jäschke 12b) oder buddhoktavacanam (vgl. buddhokta(saṃsârâmaya) bei Böhtlingk s. v.).

verfassten Çâstra's[1]). Das **Vacanam** zerfällt in das Tripiṭakam[2]) und die Vier Klassen der Tantra's[3]). Zum Tripiṭakam gehören das Vinayapiṭakam[4]), das Sûtrapiṭakam[5]) und das Abhidharmapiṭakam[6]), zu den Vier *
5 Klassen der Tantra's die Karmatantra's[7]), die Âcâratantra's[8]), die Yogatantra's[9]) und die Anuttarayogatantra's[10]). — Der von bedeutenden indischen und tibetischen Gelehrten verfassten **Çâstra's** zur Aufklärung des Sinnes und der Bedeutung des Tripiṭakam und der
10 Vier Klassen der Tantra's giebt es sehr viele. 'Çâstra's' heissen Schriften, welche die beiden Eigenschaften des Besserns und Behütens besitzen. Ein Wort des Âcârya **Vasubandhu** lautet:

„Durch die Besserung aller sündigen Widersacher
15 „Und ihre Behütung vor dem Reich der Hölle[11]):
„Durch diese Eigenschaften wird (ein Werk) zum Çâstra,
„Und diese beiden sind keiner anderen (Gattung von Werken) eigentümlich."

20 Im Einklang damit besteht das 'Çâstra' in der Reinigung

---

1) Tib. bstan-bcos.
2) Tib. sde-snod γsum, M. Tib. 60, 86 = M. 65, 87.
3) Tib. rgyud-sde bži.
4) Tib. dul-bai sde-snod, vgl. M. Tib. 60, 89 = M. 65, 90.
5) Tib. mdo-sdei sde-snod; vgl. M. Tib. 60, 87 = M. 65, 88.
6) Tib. mṅon-pai sde-snod; vgl. M. Tib. 60, 88 = M. 65, 89.
7) Tib. bya-bai rgyud.
8) Tib. spyod-pai rgyud.
9) Tib. rnal-byor-gyi rgyud.
10) Tib. rnal-byor bla-med-kyi rgyud.
11) Ṅan-gro = skr. durgati, M. Tib. 202 (= M. 211): Ueberschrift und no. 1.

von den innerlich aufgenommenen[1]) drei Giften[2]) und dem schlimmen Lebenswandel[3]) der Wesen als Ursache 64 und ihrer Behütung vor allem in der Verdammnis[4]) und Seelenwanderung zu Tage tretenden Verfall als Folge. Darnach hat man auch das Vacanam als Çâstra anzusehen. 5

Zum Gatiçâsanam gehören die drei Adhiçiskshâ's[5]): Çîlaçikshâ[6]), Samâdhiçikshâ[7]) und Prajñâçikshâ[8]); der Sanimitta[9])- und der Animitta[10])-Yoga[11]), der Utsakrama[12])- und der Saṃpannakrama[13])-Yoga[11]), die Daça-

---

1) Tib. raṅ ñams-su blaṅ-ba, vgl. M. Tib. 93, 7: ñams-su len-pa = M. 98, 9: âsthitikriya, M'. °kriyâ; Böhtlingk VII 209[b], s. v. âsthita.

2) Tib. dug γsum, etwa = skr. trivisham.

3) Tib. ñes-spyod = skr. durâcâra.

4) Ṅan-soṅ = skr. apâya, M. 202, 2 = M. 211, 2. Foucaux 169.

5) Tib. lhag-pai bslab-pa, vgl. M. Tib. 33 (= M. 36): Ueberschrift und no. 1—3. Trigl. 24, 1—3. Dharmas. 140, 1—3. Childers 475[a], s. v. sikkhâttayaṃ.

6) Tib. tʿsul-kʿrims-kyi bslab-pa, vgl. M. Tib. 33, 1 = M. 36, 1. Trigl. 24, 1. Dharmas. 140, 2. Childers 475[a], no. 1.

7) Tib. tiṅ-ṅe-$_o$dsin-gyi bslab-pa; dagegen M. 36, 2. Trigl. 24, 2: adhicittam = M. Tib. 33, 2. Trigl. 24, 2: lhag-pai sems. Dharmas. 140, 1 (adhicittaçikshâ). Childers 475[a], no. 2 (adhicittasikkhâ).

8) Tib. šes-rab-kyi bslab-pa, vgl. M. Tib. 33, 3 = M. 36, 3. Trigl. 24, 3. Dharmas. 140, 3. Childers 475[a], no. 3.

9) Tib. mtʿsan-bcas = mtʿsan-ma bcas (vgl. n. 10); [über mtʿsan-ma = skr. nimittam s. M. Tib. 27, 14. 68, 2. 77, 6 = M. 30, 14. 73, 2. 82, 7 (bis);] vielleicht ist nimittaka° oder nimittavat° als Skr.-Aequivalent anzunehmen, aber die Analogie von ñon-moṅs-pa daṅ *bcas*-pa und ñon-moṅs-pa *med*-pa (M. Tib. 18, 113) = skr. *sa*-raṇa und *a*-raṇa (M. 21, 113) spricht für obige Wiedergabe.

10) Tib. mtʿsan-med = mtʿsan-ma med, s. M. 30, 14. 73, 2. 82, 7 = M. Tib. 27, 14. 68, 2. 77, 6. Wassiljew 326.

11) Tib. rnal-$_o$byor.

12) Tib. bskyed-rim, s. Jäschke 30[a].

13) Tib. rdsogs-rim, s. Jäschke 30[a]. Böhtlingk s. v.

bhûmi[1]), die Pañcagati[2]) u. s. w. Damit stimmt auch folgende Stelle im Susthitamatidevaputraparipṛicchâsûtram[3]) überein:

„Alle Religionsschriften sind in zwei (Sammlungen),
5 dem Vacanam und den Çâstra's, vereinigt:
„Die Subhâṣhita's[4]) und ihre Kommentare[5]). *
„Kraft deren aber wird die Çâkya-Lehre
„In dieser Weltregion[6]) lange Zeit bestehen."

Also wurden jene Fundgruben aller Schatzsamm-
10 lungen der heiligen Religion[7]) des Lehrers Buddha von ârya-Mahâkâçyapa[8]) und den übrigen Mahâçrâvaka's[9]), von Maitreyabhaṭṭâraka, Mañjuçrî-

1) Tib. sa-bcu, s. Jäschke 545[b]. 569[b]. Eitel, Handb. 41[a. b].

2) Tib. lam-lṅa, s. Jäschke 545[b]. Dharmas. 57 und 'note'. A. G. V 514 ff. Eitel, Handb. 58[a. b].

3) Tib. lHai bu blo-gros rab-γnon-gyis žus-pai mdo, vgl. Kanjur-Index, p. 13, no. 80 = A. G. II 217 (rab-γnas = skr. susthita, wofür hier vielleicht nur irrtümlich rab-γnon steht).

4) Tib. legs-par γsuṅs, s. M. 138, 14 = M. Tib. 130, 13. Richtiger wäre jedoch hier vielleicht als Skr.-Aequivalent sûktam; das in M. Tib. 130, 12 (= M. 138, 13) für letzteres gebrauchte Tib.-Aequivalent legs-par bšad-pa ist in dem Titel von Sa-skya Paṇḍita's Spruchsammlung Legs-par bšad-pa rin-po-c'ei γter (= skr. Subhâṣhitaratnanidhi) (s. Verz. no. 345) die Uebersetzung von subhâṣhitam.

5) dGoṅs ₒgrel-pa, etwa = skr. vṛitti (oder arthavṛitti?), vgl. M. Tib. 61, 20: ₒgrel-ba = M. 66, 20: vṛitti.

6) ₒJig-rten k'ams = skr. lokadhâtu, s. M. Tib. 146, 15 = M. 154, 15 und oben p. 88, n. 3.

7) Tib. dam-pai c'os-kyi mdsod legs-t'sogs t'ams-cad-kyi ₒbyuṅ-γnas, etwa = skr. saddharmakoçasarvasaṃcityâkara; über dam-pai c'os = skr. saddharma s. M. Tib. (58, Uebschr.) 60, 10 = M. (62, Uebschr.) 65, 10.

8) Tib. ₒp'ags-pa ʿOd-sruṅs c'en-po, vgl. M. Tib. 44, 2: ʿOd-sruṅs-pa (= M. 47, 2: Kâçyapa), sonst (z. B. Jäschke 502[b]): ʿOd-sruṅ.

9) Tib. ñan-t'os c'en-po-rnams.

bhaṭṭâraka[1]), ârya-Samantabhadra[2]), Guhyapati[3]) und anderen ordentlich gesammelt und, nach diesen, der Reihe nach von Çrînâtha-ârya-Nâgârjuna und Âryâsaṅga[4]), den beiden hervorragendsten von den sechs Zierden von Jambudvîpa, und den übrigen, 5 sowie von zahllosen anderen Paṇḍita's und zur Vollendung gelangten Heiligen[5]) in Âryadeça in Indien sehr weit verbreitet.

Ferner, nach Verlauf von 1013 Jahren, seit der **65** Lehrer Buddha den Schein des Eingangs ins Nirvâṇa 10 geboten, kamen unter Kaiser Miṅ dī aus der Hohen Hān-Dynastie der Arhant Matiṅga aus Kâçyapa's Geschlecht und der Paṇḍita Bharaṇa[6]) aus Indien nach China. Der Kaiser zog ihnen entgegen und bezeigte ihnen seine Ehrerbietung. Hierauf wurden die 15 dort heimischen Bon-po Dou si neidisch und trugen dem Kaiser viele Gründe vor, weshalb die fremde

---

1) Tib. rje-btsun ₒJam-dpal.

2) Tib. ₒp'ags-pa Kun-tu bzaṅ-po.

3) Tib. γSaṅ-bai bdag-po, s. oben p. 77, n. 3.

4) Tib. ₒP'ags-pa T'ogs-med.

5) Grub-pa t'ob-pai skyes-bu dam-pa = skr. siddhasatpurusha, s. Jäschke 78a. — M. Tib. 78, 2 = M. 83, 2 (vgl. M. Tib. 60, 10 = M. 65, 10); Böhtlingk s v. satpurusha; übrigens könnte, da dam-pa auch = skr. uttama ist (M. Tib. 122, 5 = M. 128, 5), skyes-bu dam-pa auch = skr. purushottama sein [oder auch = skr. uttamapurusha?, oder, da dam-pa auch = skr. parama ist (s. M. Tib. 34, 6. 60, 44. 56. 122, 13 = M. 37, 6. 65, 43. 55. 128, 13), auch = skr. paramapurusha?, s. Böhtlingk s. vv.].

6) sKal-ldan = skr. bhavya M. Tib. 169, 22. (214, 115) = M. 177, 22. (223, 147.)

Religionsübung in diesem Lande sich nicht verbreiten
dürfte. Da verordnete der Kaiser, man solle die Re-
ligionsbücher beider in Brand stecken und dann die-
jenigen, welche nicht verbrennen, zum Gegenstand der
5 Verehrung machen. Als man demgemäss verfuhr, ver-
brannten die Schriften der Dou si, die buddhistischen
Schriften dagegen blieben vom Feuerschaden unversehrt.
Da sprangen die beiden Führer der Dou si, Se lou *
und Cʻu šan šin ins Feuer, die beiden Paṇḍita's aber er-
10 hoben sich gen Himmel und zeigten wunderbare Zauber-
künste. Darauf erlangten König, Beamte und Volk alle-
samt Glauben an den Dharma, und der König sprach
ein Lobgedicht mit folgenden Worten:

„Die vom Fuchs Geborenen gehören nicht zum
15 Löwen (-Geschlecht); eine Lampe
„Wird nicht wie Sonne und Mond leuchten,
„Ein kleiner See ist nicht so umfassend wie der
Ocean;
„An dem Glanz des Suṅ cu-Berges hat ein kleiner
20 Berg keinen Anteil.
„Thaten, welche bewirken, dass die Wolke der
Religion die glückliche Welt umfasst
„Und reiner Regen auf die Saat der Wesen fällt,
„Zuvor nie dagewesene Thaten schauen wir jetzt leib-
25 haftig vor Augen;
„Dies wird den Wesen aller Gegenden zur Leitung
dienen."

In der Stadt He nan hpʻu wurden sieben Tempel, **66**
unter ihnen als der bedeutendste der des Pei ma zi,
30 sowie drei Tempel für die Priesterinnen errichtet, der

Kaiser nahm das Upâsaka-Gelübde[1]) auf sich, und über tausend Männer, voran einige Minister, traten in den geistlichen Stand. Durch diese und andere Dinge verbreiteten und förderten sie das Kleinod der Lehre des Jina[2]). Seitdem befindet sich dieselbe noch bis auf den heutigen Tag im Wachstum und Gedeihen.

Der Jina prophezeite, dass das Kleinod der Lehre Buddha's sich in dem grossen Mongolenlande ausbreiten werde; es heisst nämlich in der in den drei Zeiten siegreichen Mâtṛikâ[3]), dem ârya-Prajñâpâramitâ-sûtram[4]): „nach meinem vollständigen Nirvâṇa[5]) wird diese Prajñâpâramitâ[6]) von Madhyadeça[7]) aus in den Tantra's der südlichen Gegend Verwendung finden"; hierauf: „von der Nordgegend aus wird sie sich eben in * der Richtung der Nordgegend verbreiten"; schliesslich wird — entsprechend der Prophezeiung ihrer Verbreitung von Norden nach Norden — die Art und Weise ihrer Verbreitung nach den nordöstlich von Indien gelegenen Ländern, Tibet und Mongolei, angegeben. — Nun

---

1) sDom-pa = skr. uddânam (M. Tib. 61, 44. 45. 46 = M. 66, 45. 46. 47) und saṃvara (vgl. M. Tib. 79, Ueberschr. 254, 3. 270, 163 = M. 84, Ueberschr. [saṃvâra]. 265, 3. 281, 161).

2) rGyal-bai bstan-pa = skr. jinaçâsanam.

3) Tib. Yum, s. A. G. II 145.

4) Tib. $_{o}$pʻags-pa Šes-rab-kyi pʻa-rol-tu pʻyin-pai mdo, s. A. G. II 199—208.

5) Tib. yoṅs-su mya-ṅan-las $_{o}$das(-pa) = skr. parinirvâṇam.

6) Tib. Šes-rab-kyi pʻa-rol-tu pʻyin-pa, s. A. G. II 199—208.

7) Tib. Yul-dbus.

heisst es in dem Vimaladevîparipṛicchâsûtram[1]: „2500 Jahre nach meinem vollständigen Nirvâṇa (1665 A. D.) wird sich die heilige Religion in dem Lande der Rotgesichter ausbreiten;“ damit sei — so hat namentlich unser Lama Guṅ-tʿaṅ tʿams-cad mkʿyen-pa[2]) gemeint — die Art und Weise prophezeit, wie die Lehre sich nach (der grossen Lamaserie) bKra-šis-$_o$kʿyil verbreiten werde. Und so ist es auch. Allein, da ein und dasselbe Wort oft in mehreren Bedeutungen angewandt wird, so kann man in obiger Stelle auch eine Prophezeiung, dass die Lehre sich nach der Mongolei verbreiten werde, erblicken. So hat denn der bedeutendste unter den Gelehrten, Sumbha mkʿan-po rin-po-cʿe, erklärt: da die Lehre sich viel früher als 2500 Jahre nachdem Buddha den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa geboten — gleichviel ob dies im Feuer-Hasen-Jahr oder im Eisen-Drachen-Jahr stattgefunden — in China und Tibet *sehr stark ausgebreitet* habe, so sei jene Auffassung schwerlich richtig; nun seien aber in dieser Gegend die Mongolen **67** diejenigen, deren Khane sich sämtlich als Dharmarâja’s gezeigt hätten, auch würden die Mongolen ‘Rotgesichter’ genannt; mithin sei zwar in diesem Lande die *blosse Verbreitung* der Lehre *in ihren Grund-*

1) Tib. lHa-mo dri-ma med-pas žus-pai mdo, vielleicht identisch mit Vimaladattâparipṛicchâ[nâmamahâyâna]-sûtram (Dri-ma med-kyis byin-pas žus-pa [žes-bya-ba tʿeg-pa cʿen-poi] mdo), s. Kanjur-Index p. 13, no. 77 = A. G. II 217.

2) Tʿams-cad mkʿyen-pa, ‘alles wissend’, identisch mit kun-mkʿyen (s. oben p. 6, 6 und n. 2), beide = skr. sarvajña, M. Tib. 1, 14 = M. 1, 14.

zügen[1]) schon früher erfolgt, jedoch das *starke, kräftige Gedeihen* der *in Unterweisung und Erkenntnis bestehenden* Lehre[2]) stimme mit dem in der Prophezeiung angegebenen Jahre wesentlich überein: es datiere nämlich vom 12. Cyklus (1686) an. Infolgedessen gelten die Ansichten beider Herren für sehr plausibel.

Also, im Feuer-Hasen-Jahre des 4. Cyklus (1206), nach Verlauf von 2041 Jahren seit eben jenem Feuer-Hasen-Jahre, in welchem Buddha den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa bot — vorausgesetzt eben, dass man dieses in das Feuer-Hasen-Jahr setzt — sandte jener irdische Brahman[3]), der Dharmarâja Pogta Ciṅgis, einen Gesandten von der tibetischen Provinz * dBus nach γTsaṅ, machte dem Sa-skya-pa c̒en-po rje-btsun Kun-dga sñiṅ-po Huldigungs-Geschenke und liess von dBus und γTsaṅ die drei Symbole holen. Darauf erlangten alle Mongolen unerschütterlichen Glauben an dieselben, erwiesen ihnen Verehrung und nahmen das Upâsaka- und die anderen Gelübde auf sich. So wurden im Mongolenlande die Anfangsgründe der heiligen Religion angenommen. Darauf liess der Pogta Khan das Freudenfest des von Sonne und Mond — nämlich von Kirche und Staat in ihrer Vereinigung — ausgehenden Glückes und Segens gleich einem See zur Regenzeit wachsen. So wurde er

---

1) Rab bstan-pa = skr. praçâsanam.

2) Luṅ-rtogs-kyi bstan-pa = skr. âgamagatiçâsanam, s. oben p. 97, nn. 5. 6. 7.

3) Tib. sai t̒saṅs-pa, s. oben pp. 14, 15. 17, 4. 78, 13.

durch seine unfassbare Güte für alle Geschöpfe des Mongolenlandes ein trefflicher, schützender Freund[1]).

Da also die erste Verbreitung der Lehre in der Mongolei von der Sekte der dpal-ldan Sa-skya-pa's ausging, so sei hier einiges aus der Geschichte der dpal-ldan Sa-skya-pa cʻen-po's in genealogischer Folge mitgeteilt:

Die allenthalben berühmten 'Sa-skya-pa's' nahmen mit $_{o}$Kʻon dkon-mcʻog rgyal-po ihren Anfang. Das Geschlecht der $_{o}$Kʻon stammte nämlich von ̧Od-γsal lha[2]) ab; nachdem es der Reihe nach seinen Fortgang genommen hatte, trat $_{o}$Kon klui dbaṅ-po sruṅ-ba auf. Dieser, an Weisheit der bedeutendste unter den in den Priesterstand aufgenommenen sieben Probeschülern des Mahopâdhyâya Çântirakshita, hing dem Âcârya Padma(sambhava) an und hörte seine **68** Lehrvorträge. Von diesem bis zu $_{o}$Kʻon rog ṡes-rab tʻsul-kʻrims waren die Nachkommen ausschliesslich Anhänger der γSaṅ-sṅags rÑiṅ-ma's. Dieser letzte Heilige sprach zu seinem jüngeren Bruder

$_{o}$Kʻon dkon-mcʻog rgyal-po,

welcher mit dem ganzen Mantra[3])-Wesen sehr vertraut war, als in Myu-gu-luṅ $_{o}$Brog mi lo-tsâ-ba çâkya ye-ṡes, ein grosser Gelehrter, weilte: „Geh dorthin und lerne neue Geheim-Mantra's[4]).“ Dieser Aufforde-

1) S. oben p. 24 fg.

2) Etwa = skr. Prakâçadeva.

3) Tib. sṅags.

4) Tib. γsaṅ-sṅags, in M. 186, 81 (= M. Tib. 178, 81), Kanjur-Index, p. 64, no. 429; p. 82, no. 563 (= A.G. II 297. 317) = mantra allein.

rung folgend, ging dKon-mc̒og rgyal-po zu ₒBrog mi und lag dem Studium der Geheim-Mantra's ob. Nachdem er sich des weiteren noch dem Sohne des ₒGos kʿug-pa lha, dem kaschmirischen Paṇḍit Haṅ
* du dkar-po, sowie dem rMa lo-tsâ-ba rin-cʿen 5
mcʿog, dem ₒDsim-pa lo-tsâ-ba und vielen anderen gelehrten Lamen angeschlossen hatte, wurde er das Haupt der Jünger des ₒBrog mi. Im 40. Lebensjahre errichtete er nach sorgfältiger Prüfung und Besichtigung des Landes auf dem Boden des weisserdigen dBus ein 10
Kloster, das seit dieser Zeit den Namen 'Sa-skya-pa' führt.

Der leibliche Sohn dieses Heiligen war der rJe-btsun

Kun-dga sñiṅ-po.

Dieser wurde als Sohn der jüngsten Gattin des dKon- 15
mcʿog rgyal-po im [männlichen] Wasser-Affen-Jahre (1091) geboren. Ausgestattet mit ausgezeichnetem Verstande, den er vermöge seiner Geburt erlangt hatte, wurde er schon von Jugend auf mit den Wissenschaften vertraut. Bei seinem Vater hörte er den Hevajrâbhi- 20
sheka[1]); dann, als in seinem 11. Jahre (1101) auf Anordnung seiner Mutter Ba ri lo-tsâ-ba berufen wurde, hörte er alle demselben zu Gebote stehenden Belehrungen vollständig. Da sprach Ba-ri-ba: „Junger Herr, um Studien zu machen, ist Weisheit erforderlich. Darum mache dir 25
den Weisheitsgott Mañjughosha durch den Arapacana geneigt.“ Dies that er denn auch, und nach Ver-
69 lauf von sechs Monaten erschaute er das Antlitz des

1) Tib. Kye-rdor-gyi dbaṅ.

ârya-Mañjuçrî[1]) leibhaftig vor Augen; dieser erteilte ihm die Weihe[2]) und gewährte ihm Unterweisung in der Enthaltung von den vier Begierden[3]) und in den übrigen Pâramitâ's. Darauf studierte er bei Brañ ti dar-ma sñiñ-po und vielen anderen Gelehrten viele Schriften über den Abhidharma, Madhyamapramâṇam[4]) und die Geheim-Mantra's. Dann ging er zu dem in Guñ-t'añ residierenden Mal lo-tsâ-ba, um ihn um Vorträge zu bitten. Um nun zu prüfen, ob er sich zum Schüler eigne, und ob er junkerlichen Dünkel besässe oder nicht, hielt der Lama denen, die ihn um einen Vortrag gebeten hatten, keinen zusammenhängenden[5]) Vortrag, sondern liess nur ein Gemurmel[6]) hören. Als nun Kun-dga sñiñ-po zu seiner Gattin zurückkehrte, und unterwegs viele Leute mit der Bitte um Vorträge und mit Geschenken erschienen, liess er die ganze Masse der Geschenke, achtzehn Unzen Gold, zu dem Lama Mal bringen. Darüber freute sich der

---

1) Tib. ˳p'ags-pa ˳Jam-dpal.

2) Tib. byin-gyis brlabs, vgl. M. Tib. 75 (= M. 80), Ueberschrift und no. 1—4. M. Tib. 188, 31 = M. 197, 30: byin (-gyis) brlabs (-pa) = skr. adhishṭhânam.

3) bẐeu-pa, etwa = skr. gredha, M. Tib. 104, 10. 235, 1253 = M. 110, 10. 245, 1145; in M. Tib. 104, 30 und 37 = M. 110, 30 und 36 aber ist bżen-pa = skr. âsthâ und gârdham; vgl. noch M. Tib. 104, 28. 29 = M. 110, 28. 29.

4) Tib. dBu-t'sad = dBu-ma t'sad-ma 'die Logik der Madhyama (-Lehre)'.

5) T'sogs; vgl. t'sogs-pa = skr. samagra 'vollständig', M. Tib. 214, 213 = M. 223, 243.

6) P'yugs-ma; vgl. p'yugs-pa = skr. prakshvedanam, 'das Brummen', M. Tib. 130, 23 = M. 138, 25.

* Lama, und da nun eine Gewähr für seine Würdigkeit vorhanden war, so liess er ihm sagen: „Da ich schon alt bin und nicht mehr lange leben werde, so komme schnell, meinen Unterricht zu empfangen.“ So ging denn der Sa-c'en[1]) wiederum zu Mal. Der übermittelte ihm die Dharmavacana's[2]), welche er besass, ferner namentlich die vollständige Belehrung[3]) über den Luftwandel[4]) des Saṃvara[5]) und des Nâro, sowie die Einweihung[6]) in den 'Käfig'[7]) des Nâtha[8]) und die 5

1) = Sa-skya(-pa) c'en-po.

2) Tib. c'os-bka.

3) γDams-pa = skr. avavâda (M. Tib. 61, 11 = M. 66, 11; Kanjur-Index, p. 37, no. 221 = A. G. II 263) oder deça (Kanjur-Index, p. 35 fg., no. 214. 215 = A. G. II 262).

4) mK'a-spyod = skr. khasarpaṇam, s. Târ. 112, 3—4. 5 = Târ. Ueb. 144, 16. 19.

5) Tib. bDe-mc'og. Çambara, im Skr. auch ungenau Saṃvara geschrieben, wird im Tib. auf Grund der Bedeutung 'das Sichhüten vor der Aussenwelt' des letzteren Wortes durch sDom-pa, infolge falscher Deutung als Kompositum von vara (= tib. mc'og s. M. 1, 51. 52 = M. Tib. 1, 50. 51) und sam° (= tib. bde, s. Foucaux 192) durch bDe-mc'og wiedergegeben.

6) rJes-γnaṅ = γnaṅ-ba (s. Jäschke [181ᵇ.] 308ᵇ) = skr. adhivâsanam, M. Tib. 270, 182 = M. 281, 179.

7) Gur = skr. pañjaram (s. Kanjur-Index, p. 62, no. 415 = A. G. II 293: mK'a-₀gro-ma rdo-rje gur = skr. Ḍâkinîvajrapañjaram), d.h. nach Böhtlingk s.v.: 'Käfig', ferner im übertragenen Sinne „wohl 'bestimmte Gebete und Formeln, mit denen man eine Gottheit gleichsam [wie in einem Käfig] gefangen hält'“ [vgl. auch Böhtlingk s. v. vajrapañjara[m], 2)]. Diese Auffassung von gur, sowie die durch dieselbe ermöglichte Deutung des ganzen Titels steht in vollem Einklang mit der von Jäschke 121 ᵃ·ᵇ erörterten brahmanisch-buddhistischen Anschauung. — Die bei Jäschke s. v. gur angegebene Bedeutung 'Zelt' (vgl. M. Tib. 217, 48 = M. 226, 49: kharagṛiham 'Zelt'), deren Annahme an hiesiger Stelle durch die Existenz des Gur-gyi mgon-po

Methode seiner Citierung[1]), die (Lehre vom) Karman[2]), von den Ansammlungen u. s. w. und bestellte ihn zum Aufseher. Darauf wandte er sich an den Lama γNam-k'au-pa, um sich in der Methode der Citierung des
5 vierantlitzigen çrî-Nâtha, in der Unterweisung (im Mysticismus)[3]) u. s. w. zu vervollkommnen. Der nun ernannte ihn zum Dharmapâla[4]). Von da ab wurde er bei Gross und Klein als 'Sa-skya-pa Dharmapâla' bekannt. Auf den heiligen Stuhl gelangt, wirkte er
10 in ausgedehntem Masse für das Heil der Lehre und der Wesen. Als er 47 Jahre alt war (1137), kam der grosse Heilige[5]) Birwa-pa, unter dem Anschein, als wolle er sich in die Religion einführen lassen, nach Sa-skya und bat um Unterweisung in den siebzig doppelsinnigen
15 Tantra's im allgemeinen, besonders aber um die einem

('Beschützer des Zeltes') (s. oben p. 52, 22 und n. 1; Pantheon, no. 242), einer Specialform des mGon-po (Nâtha), nahegelegt wird, dürfte dennoch hier schwerlich vorliegen. Zwar wäre es nach Jäschke, s. vv. sgrub und γnaṅ, möglich, sgrub-t'abs als 'Mittel zur Erlangung' und rjes-γnaṅ als 'Gabe, Gewährung' (vgl. — ähnlich — M. Tib. 270, 16: γnaṅ-ba = M. 281, 16: abhyanujñâ) aufzufassen, was aus dem Grunde nötig wäre, weil das Einweihen nie von der citierten Gottheit, sondern stets nur vom Lehrer ausgesagt wird (s. unten an mehreren Stellen); allein dann müssten wir, dem tibetischen Sprachcharakter entsprechend, mgon-po gur rjes-γnaṅ statt mgon-po gur-gyi rjes-γnaṅ (Text p. 69, 13) erwarten.

8) Tib. mGon-po, s. Pantheon, no. 231. 241—243. 255—261.

1) sGrub-t'abs = skr. sâdhanam, s. Târ. Ueb. 177, 5. 6 [= Târ. 136, 4 (bis)]. 330, 30.

2) Tib. las.

3) Man-ṅag, s. Jäschke 411ª.

4) Tib. c'os-skyoṅ.

5) Grub-c'en = skr. mahâsiddha.

Walle[1]) gleich unübersteigbaren[2]) vier tiefen Lehren[3]) u. s. w., kurz er wollte sich mit dem Nektar der mit klarer Stimme und in geschlossenem Zusammenhang **70** vorgetragenen tiefen Belehrung sättigen. Als nun durch einige Schüler Irrglauben entstand, sagte der Sa-c̒en 5 dem Mantrivajrâcârya[4]), die Erregung des Irrglaubens sei höchst wahnsinnig, zeigte darauf beide Fusssohlen, zeigte sie ferner, nachdem er das Hevajra- und das Cakrasaṃvara-Maṇḍalam[5]) (darauf) beschrieben, in glänzendem Zustande, schaute das Antlitz der (beiden) Götter und 10 zeigte sich in sechs verschiedenen Körperformen zu gleicher Zeit. Da dies sowie die Schilderung seiner Aufnahme von Convertiten u. s. w. unfassbar war, so galt er als eine Inkarnation des Avalokiteçvara[6]). Als Schüler aber gingen von ihm drei, welche das 15 Höchste erlangt hatten[7]), sieben, welche die Geduld erlangt hatten[8]), achtzig kenntnisreiche[9]) und viele sonstige Geistessöhne aus. Im 67. Lebensjahre (1157) bot er den

---

1) lCags-ri, wörtlich 'Eisen-Berg', nach Jäschke 148[b]: 'a wall encircling an estate, a town etc.', hier aber vielleicht = skr. Lohagiri, Name eines Berges; vgl. M. Tib. 178, 116. 241, 3: lcags = M. 186, 117. 251, 3: loha. — M. Tib. 155, 60. 185, Ueberschr. 214, 148. 172: ri = M. 163, 59. 194, Ueberschr., 223, 181. 205: giri.

2) Richtiger vielleicht: 'undurchdringlichen'.

3) Zab-c̒os bži.

4) γSaṅ-sṅags-pai rdo-rje slob-dpon.

5) Tib. Kyai rdo-rje daṅ ₒK'or-lo bDe-mc'og-gi dkyil-ₒk'or.

6) Tib. sPyan-ras γzigs.

7) mC̒og t'ob-pa = uttarapratilabdha, s. n. 8 u. Wassiljew 151.

8) bZod-pa t̒ob-pa = skr. kshântipratilabdha, s. M. Tib. 27, 35 = M. 30, 35. Wassiljew 151.

9) rTogs-ldan.

Schein des Eingehens zur Ruhe. In Sukhâvatî[1]), Potala, Udyânam[2]) und γSer-mdog-can im Norden[3]) * aber soll er in vier Körperformen, für das Wohl der Wesen wirkend, noch jetzt fortleben.

5 Der Sa-c'en hatte vier Söhne: Kun dag ₒbar, bSod-nams rtse-mo, Grags-pa rgyal-mt'san und dPal-c'en ˛od-po.

Von diesen ging der erste nach Indien und starb in Magadha.

10 Der Âcârya

bSod-nams rtse-mo[4])

wurde im (männlichen) Wasser-Hunde-Jahr (1141) geboren. Zu der Zeit schrieben die Ḍâkinî's[5]) an den Thorsturz von Vajrâsanam[6]) in Indien: „Des 15 Mañjuçrî Inkarnation, der Upâdhyâya[7]) bSod-nams rtse-mo, der höchste Herr des ganzen Vajrayânam[8]), ist in Sa-skya geboren.“ Dies machte der Paṇḍit Devamati aus Kauçâmbî[9]) in allen Gegenden bekannt, und da soll erforscht 20 worden sein, dass jener Ort das Sa-skya in *Tibet* sei. Gleich nach seiner Geburt nahm bSod-nams

---

1) Tib. bDe-ba-can.
2) Tib. 'U-rgyan.
3) Byan γSer-mdog-can.
4) Skr. Puṇyaçikhara.
5) Tib. mk'a-ₒgro-ma-rnams.
6) Tib. rDo-rjei γdan.
7) Tib. mk'an-po.
8) rDo-rje t'eg-pa (= skr. vajrayânam, s. Târ. Ueb. 241, n. 1) mt'a-dag-gi dban-p'yug dam-pa = skr. sarvavajrayânaparameçvara.
9) Im Text (p. 70,17): Koçambhi, vgl. die Pâliform Kosambi.

rtse-mo mit beiden Füssen die Vajra-Kreuzstellung ein und sagte zweimal: „Ich bin über das Kinder-Gebahren hinaus.“ Als er 3 Jahre alt war (1143), schaute er das Antlitz des Mañjughosha, des Hevajra und der Târâ und sagte die drei Tantra's[1]), das Saṃvaramûlatantram[2]) und den Viçvakarmasaṃgraha[3]) auswendig her. Von da ab bis zum 16. Lebensjahre (1156) lag er dem Tantra-Studium u. s. w. ob und nahm dann das Amt des Mahâvajrâcârya[4]) wahr. Darauf ging er nach dBus zu P'ywa-pa c'os-kyi seṅ-ge und studierte die Pâramitâ's, Logik[5]) u. s. w., bis er mit (allem,) was zum Wesen (dieser Studien) gehört, vertraut war. Im 18. Lebensjahre (1158) nahm er den heiligen Stuhl von dpal-ldan Sa-skya ein und reformierte die Lehre Buddha's durch Erklärung, Disputation und Abfassung von Schriften. Im 28. Lebensjahre (1168), als er über die Frucht des Lebenswandels[6]) sprach, zeigte er sich in drei Körperformen zu gleicher Zeit: rje-btsun Grags-pa rgyal-mt'san[7]) schaute ihn als Mañjughosha, der Jüngling lCags-rdor[8]) sah ihn als Barwi-pa, und gÑags und alle übrigen sahen ihn in der Gestalt des

1) rGyud ɣsum.
2) Tib. bDe-mc'og rtsa rgyud.
3) Tib. Kun las btus; s. Böhtlingk s. v.
4) rDo-rje slob-dpon c'en-po.
5) T'sad-ma = skr. pramâṇam, s. M. Tib. (97, 3. 150, 2. 151, 2.) 191, 2 = M. (103, 3. 158, 2. 159, 2.) 200, 2.
6) Lam-ₒbras.
7) Skr. Yaçodhvajabhaṭṭâraka, s. Târ. Ueb. 31 und n. 1; oder Kîrtidhvajabhaṭṭâraka?
8) Etwa = skr. Lohavajra.

Avalokiteçvara. Er verfasste die 'Pforte zum Eintritt in die Religion'[1]) und viele andere Çâstra's. Er hatte viele Schüler, der hervorragendste unter ihnen aber war der rJe-btsun c'en-po[2]) (d. i. sein Bruder
5 Grags-pa rgyal-mt'san). Diesem überlieferte er alle in Mantra's und Kennzeichen zusammengefassten tiefen[3]) und ausgedehnten[3]) Lehren, indem damit gleichsam eine volle Flasche in eine andere gegossen wurde, und übergab ihm die Lehre. Im 44. Lebensjahre (1184) ging
10 er während einer Religionspredigt von dem Lehrstuhl nach Sukhâvatî ein.

Sein jüngerer Bruder, rJe-btsun c'en-po

Grags-pa rgyal-mt'san,

wurde im (weiblichen) Feuer-Hasen-Jahr (1146) ge-
15 boren. Als er das 8. Lebensjahr erreicht hatte (1153), nahm er bei Byañ-sems zla-ba rgyal-mt'san[4]) das Upâsaka-Gelübde des reinen Lebenswandels auf sich und befleissigte sich der Enthaltung von Speis und Trank u. s. w. Im 10. Jahre (1155) hörte er das Saṃvara-
20 viṃçakam[5]), das Sâdhanasaroruham[6]) und andere Werke. Im 11. Jahre (1156) träumte er, ihm werde das Buch der drei Tantra's vorgelegt, und in demselben

---

1) C'os-la ₀jug-pai sgo, etwa = skr. Dharmapraveçadvâram; s. M. Tib. 18, 12: c'os-la ₀jug-pa = M. 21, 12: dharmapraveça.

2) Skr. mahâbhaṭṭâraka.

3) Zab und rgyas, nach Wassiljew 359 Bezeichnung der Mâdhyamika- und der Yogâcâra-Schriften.

4) Skr. Bodhisattvacandradhvaja.

5) Tib. sDom-pa ñi-šu-pa, vgl. Târ. Ueb. 156, wo auch die Zugehörigkeit dieses Werkes zum Tanjur konstatiert wird.

6) Tib. sGrub-t'abs mt'so skyes, s. Târ. 148, 2 (Târ. Ueb. 193).

72 Augenblick prägte sich seinem Geiste die Wesenheit
aller Dharmâs ein. Im 12. Jahre (1157) hörte er bei
seinem Vater, was dieser von Saṃvara-Kalender,
-Astrologie und -Glocke besass, ferner die Belehrung
über den Luftwandel des Nâro[1]) u. a. m., wie wenn 5
eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. Im
13. Jahr (1158) gelangte er auf den heiligen Stuhl.
Wegen seiner Auslegung der Geheim-Mantra's priesen
ihn alle Gelehrten. Auch von anderen Âcârya's und
von sonstigen Männern hörte er Predigten über die 10
Sûtra's und Tantra's, Unterweisung (im Mysticismus)
u. s. w. und nahm sie in seinen Geist auf; er schaute
das Antlitz des Mañjuçrîghoshabhaṭṭâraka[2]) und gewann dadurch in allen Gegenständen des Wissens eine
unerschütterliche Sicherheit; auch vermochte er sich 15
aller seiner sieben früheren Geburten zu erinnern. Als
er die Bitte aussprach, sein (verstorbener) älterer Bruder
(bSod-nams rtse-mo) möchte wiederkehren, hörte
er von einer bienenartigen Stimme die Weissagung: „In
* der nördlichen Weltregion γSer-mdog-can, während 20
der Lehre des Tathâgata Suvarṇaprabhâsavikrîḍita[3]), wird er als Sohn des Çakravartin bSod-nams
mt'a-yas[4]), mit Namen Yon-tan mt'a-yas[5]), wiedergeboren werden.“ Auch eine Vision, dass er fünf, sechs
Schüler, welche die Geduld erlangt, und viele, denen 25

---

1) Nâro mk'a-spyod-kyi γdams-pa.
2) Tib. rje-btsun ˳Jam-dpal-dbyaṅs.
3) Tib. γSer-˳od rnam-par brtsen-pa.
4) Skr. Anantaguṇa.
5) Skr. Anantapuṇya.

die Erkenntnis aufgegangen, haben würde, hatte er im Traume. Im 56. Lebensjahre (1196) lehrte nach der Mahâprabhâsaçraddhâ[1]) der Lama Sa-c̒en den Jñânâloka[2]); darauf sann er über die Frucht des Lebenswandels, genannt: die recht eindringliche Belehrung, nach, sodass ihm die Ausdrucks- und Vortragsweise[3]) klar wurde. — In Indien starb ein Mann, der hinsichtlich des Utsakrama des Bhairava[4]) erleuchtet, hingegen für den Sampannakrama und auch im übrigen geistig unbegabt war. Als ein böser, gefährlicher Dämon namens Navakambalakûṭa[5]) wiedergeboren, kam er nach Tibet und konnte von niemandem gebannt werden. Als aber eben dieser Herr (Grags-pa rgyal-mt̒san) im Geiste die Austreibung desselben vornahm, floh er nach China. So wird erzählt. — Von seinem 61. Jahre

1) Tib. ˛Od-γsal c̒en-poi dad; vielleicht ist ˛od-γsal c̒en-po nicht = skr. mahâprabhâsa, sondern = mahâprabhâ oder mahâprakâça.

2) Tib. Ye-ŝes snaṅ-ba; über snaṅ-ba = skr. âloka s. M. Tib. 18, 52. 29, 2. 3. 95, 39. 144, 3. 166, 6 = M. 21, 52. 32, 2. 3. 101, 39. 152, 3. 174, 6; âloka 'Anblick; Licht' ist hier vielleicht die Bezeichnung eines Abschnittes, da der Titel des ganzen Werkes, zu welchem derselbe möglicherweise gehört, ein Wort mit der Bedeutung 'Licht, Helle' (s. n. 1) enthält, s. Böhtlingk s. v. âloka, 5). Vielleicht aber bedeutet ye-ŝes snaṅ-ba einfach 'Weisheitsbegriff'. Weniger wahrscheinlich ist es, dass snaṅ-ba hier = skr. darçanam (s. Jäschke s. v.) ist, da jñânadarçanam, 'eine höhere Erkenntnis' (Böhtlingk, Nachtrag, s. v.), in M. Tib. 6, 16. 76, 10 (= M. 9, 16. 81, 10) durch ye-ŝes mt̒oṅ-ba wiedergegeben wird.

3) brDa-₀don, vielleicht richtiger: 'die Aussprache der Wörter'.

4) ₀Jigs-byed, s. Pantheon, no. 61, wo ausser Bhairava auch der Name Bhayaṃkara angegeben wird; M. Tib. 172, 33. 34: ₀Jigs-byed = M. 180, 33. 34: Bhîma.

5) Tib. Wa-ba dgu brtsegs; ཝ་བ (wa-ba) statt ལྭ་བ (lwa-ba); s. Jäschke 541a. Târ. Ueb. 188, n. 2.

(1201) an erschienen immer und immer wieder Boten
73 der Ḍâka's, um ihn nach Sukhâvatî zu holen. Da aber die Bekehrung dieses Kshetram noch nicht vollendet war, weigerte er sich mitzugehen. Als er im 70. Lebensjahre (1210) bei dem Dharmasvâmin Sa-skya Paṇḍita 5 weilte, schauten beide den Vyûha[1]) der Sukhâvatî-Region[2]). Da sprach er zu dem Dharmasvâmin: „Ich gehe für eine kleine Weile in Sukhâvatî ein; nachdem ich dort kurze Zeit zugebracht, bearbeite ich sodann in γSer-mdog-can das Land mit den Cakravartin-Werk- 10 zeugen. Es ist Aussicht vorhanden, in der dritten Wiedergeburt von da an, ohne vorher meinen Körper aufzugeben, die Vorzüglichste Mahâmudrâ-Siddhi[3]) zu erlangen.'' Nach diesen Worten ging er in Sukhâvatî ein. 15

Diese drei vorstehend behandelten Bhaṭṭâraka's (Kun-dga sñiṅ-po, bSod-nams rtse-mo und Grags-pa rgyal-mtʻsan) schätzten ihre geringen Leistungen aus der Zeit, wo sie ihrer Stellung nach noch Upâsaka's waren, später als sie emporgestiegen 20 waren, nicht gering, sondern legten grosses Gewicht auf die Uebung, im Einklang mit dem Ausspruch des Lehrers Buddha:

---

1) Tib. bkod-pa, 'Aufbau'; vgl. Jäschke 96ª. M. Tib. 18, 87. 108. 162, 10. 164, 9 = M. 21, 87. 108. 170, 10. 172, 9.

2) Vgl. Sukhâvatîvyûha = tib. bDe-ba-can-gyi bkod-pa, Kanjur-Index, p. 19, no. 115 = A. G. II 243; auch sonst kommt vyûha (= tib. bkod-pa) in Titeln von Werken vor: Kanjur-Index p. 8, no. 49; p. 20, no. 116 = A. G. II 214. 243. M. 65, 16. 17. 56 = M. Tib. 60, 16. 17. 57.

3) Tib. Pʻyag-rgya cʻen-po mcʻog-gi dṅos-grub.

„Von dem durch die Pratimoksha[1])-Gebote[2]), die *
ich, der Jina, verkündet,
„Geheiligten[2]) ganzen Vinaya
„Soll ein mit den Mantra's vertrauter Laie Vorzeichen
5 und Ceremonienvollziehung meiden,
„Mit den übrigen Dingen hingegen sich befassen."

Des rje-btsun Grags-pa [rgyal-mtʿsan] jüngerer Bruder dPal-cʿen ‚od-po hatte einen Sohn

₀Jam-mgon Sa-skya Paṇ-cʿen.

10 Derselbe wurde am 26. Tage des Monats dBo[3]) des (männlichen) Wasser-Tiger-Jahres (1181) unter aussergewöhnlichen Ereignissen — wie Ueberschwemmung voll Regenbogen und Licht, Zusammenströmen zahlreicher Ḍâka's[4]), Blumenregen u. s. w. — geboren. Schon nach Verlauf
15 eines einzigen Jahres war er imstande, das Lañcʿa- und das Bardhu-Alphabet auf den Fussboden zu schreiben und Sanskṛit zu lesen. Auch Tibetisch konnte er fliessend lesen und schreiben. Zuerst nahm er bei dem rJe-btsun rin-po-cʿe (d. i. sein Oheim Grags-pa rgyal-
20 mtʿsan) das Upâsaka-Gelübde des reinen Lebenswandels auf sich, und es wurde ihm der Name Kun-dga rgyal-**74** mtʿsan[5]) gegeben. Infolge der (bei ihm angewandten Erziehungs-) Methode beider[6]) Stände richtete er seinen Sinn auf die höchste Bodhi, und infolge der Einführung

---

1) Tib. So-sor tʿar-pa.

2) Tʿsul-kʿrims rnam-dag, etwa = skr. çîlaviçuddha (vgl. Böhtlingk: Çîlaviçuddha[netra]).

3) Skr. Phâlguna, Jäschke 491ᵃ. M.Tib. 243, 41 = M. 253, 44.

4) Tib. mkʿa-₀gro.

5) Skr. Ânandadhvaja.

6) Des geistlichen und des weltlichen Standes.

und vollkommenen Einweihung in das Hevajramaṇḍalam[1]) nahm er das Mantra-Gelübde auf sich. Sein Haupt-Lama[2]), welcher die Gnade hatte, ihm die drei Gelübde[3]) in der ihnen eigentümlichen Reihenfolge zu übermitteln, war der rJe-btsun rin-po-c̒e selbst. Der 5 rJe-btsun rin-po-c̒e war nämlich der unabänderliche geistliche Berater[4]) und Schutzgott[5]) dieses Mahâtman[6]) (d. i. Sa-skya Paṇḍita) während vieler Geburten. Daher sagte er, nachdem er auf den (Thron-) Himmel der Religionspredigt[7]) in Sa-skya als der rJe-btsun 10 rin-po-c̒e Grags-pa rgyal-mt̒san gelangt war, [zu Sa-skya Paṇḍita]: „Während fünfundzwanzig Geburten, in welchen du immer wieder als Mensch zur Welt kamst, wurdest du ein in den fünf Wissens-* gebieten[8]) gelehrter Paṇḍita, und so lange war ich 15 dein Lama. Kein anderer als ich ist fähig dich zu erziehen.“ Dies steht denn auch im Einklang mit dem Ausspruch des Herrn selbst (nämlich des Sa-skya Paṇḍita):

„Der du das Wissen aller Buddha's 20
„In eins vereint besitzest, Mañjughosha,

---

1) dGyes-pa rdo-rjei dkyil-ḳ̒or.
2) rTsa-bai bla-ma.
3) sDom-pa γsum.
4) dGe-bai bśes-γñen = skr. kalyâṇamitra, Jäschke 568[a].
5) lHag-pai lha = skr. adhideva, vgl. Böhtlingk s. vv. adhidevatâ, adhidaivam, adhidaivatvam.
6) Tib. bDag-ñid c̒en-po.
7) D. h. auf den heiligen Stuhl.
8) Rig-pai γnas lṅa = skr. pañca vidyâsthânâni, M. Tib. 71 = M. 76. Vgl. p. 120, 22—23. u. n. 2. p. 126, 5 u. n. 4.

„Der du mich die vortreffliche Çrâvaka-Weihe lehrtest
„Und so das Netz meiner Verblendung zerrissest;
„Der du das Wort: 'Seit langer Zeit ist dieser
„Dein geistlicher Berater',
5 „Im Himmel hast verkündet
„Und trefflich mich ermahnt, dir biet ich ehrfurchtsvollen Gruss."

So waren denn nun alle Vorbedingungen für das geistliche und weltliche Gedeihen des Sa-skya Paṇḍita 10 von Seiten des rJe-btsun rin-po-c'e selbst erfüllt. Da bot der rJe-btsun rin-po-c'e einmal den Schein des Erkrankens, und nun bewies ihm der Mahâtman solch unerschütterliche Hingebung, dass er sich sogar der lästigen Mühe unterzog, seinen Unrat fortzuthun. Hierüber erfreut, 15 überlieferte ihm nun der rJe-btsun den Uttarayoga des Tiefen Weges[1]). Darauf schaute er den Lama rJe- **75** btsun als den allen Buddha's gleichkommenden Mañjughosha, und dadurch brach die geistige Kraft zur genauen Prüfung des untrüglichen Verständnisses 20 des Kernes aller Religionsschriften aus seinem Innern hervor. Infolgedessen besass er eine alles durchdringende Kenntnis der fünf exoterischen Wissensgebiete[2]) und eine zur Besiegung aller Gegner fähige unerschrockene Lehrweise. Selbst die stolzen Könige 25 Tibets beugten sich vor ihm, kurz alle Götter, Dämonen und Menschen unterwarfen sich seiner Macht.

---

1) Tib. Lam zab-mo bla-mai rnal-ₒbyor.

2) P'yi šes-bya rig-pai γnas lṅa, vgl. p. 119, 14—15 u. n. 8; p. 126, 5 u. n. 4.

Hervor brach, das Aeussere nach innen kehrend, unaufhaltsam der starke Strom der Contemplation[1]). Dieses Ereignis schildert er in folgenden Worten:

„Als ich in den Tiefen Weg eingeweiht war,
* „Erblickte ich den rJe-btsun Lama als Mañjughosha, 5
„In einem einzigen Augenblick erfasst' ich alle Dharmâs da im Geist;
„Erlöst, neig' ich mein Haupt vor dir."

Die Art und Weise nun, wie er seine in Erklärung, Disputation und Abfassung von Schriften bestehende 10 Lehrthätigkeit zur Blüte brachte, war folgende: Im 9. Lebensjahre (1189) trug er das Sâdhanasaroruham und kleine Geheim-Mantra's aller Art vor. Im 11. Jahre (1191) trug er „die beiden Untersuchungen[2])" und den Buddhasamayoga[3]), im 12. Jahre (1192) das Pa- 15 ñjaram und den Saṃbuṭa[4]) vor. Bis zum 70. Jahre (1250) hielt er ununterbrochen Lehrvorträge über die Sûtra's, die Mantra's, die Wissenschaften u. s. w. Im 18. Jahre

---

1) Tiṅ-ṅe-ₒdsin = skr. samâdhi, M. Tib. 3, 3. 6, 10. 18, Ueberschr. und no. 1—12. 13 (bis). 14—108. 109 (bis). 110—117. 20, 27. 21, Ueberschr. 27, 58 64. 66. 68. 77. 38, 4. 39, 4. 40, 6. 60, 7. 98, 11. 102, 17 = M. 4, 2. 9, 10. 21, Ueberschr. und no. 1—12. 13 (bis). 14—109. 110 (bis). 111—118. 23, 28. 24, Ueberschr. 30, 58. 64. 66. 68. 77. 41, 4. 42, 4. 43, 6. 65, 7. 104, 11. 108, 17. Trigl. 7, 2. 28, 4. 29, 4.

2) brTag γñis.

3) Tib. Saṅs-rgyas mñam sbyor, s. Târ. Ueb. 67. 221 = Târ. 53, 21. 168, 22.

4) Târ. 330. 331: Sampuṭa; vgl. Kanjur-Index, p. 57, no. 378: Saṃbuṭanâmamahâtantram = A. G. II 295: Samputi; Kanjur-Index, p. 57, no. 374: Caturyoginîsaṃbuṭatantranâma = A.G. II 295: °samputa° (Târ. Ueb. 331: °sampuṭa°).

(1198) hörte er nach der Prabhâsaçraddhâ[1]) von dem Âcârya Vasubandhu in einer einzigen Nacht infolge einer einzigen Recitation den Abhidharmakoça[2]) ein einziges Mal und prägte sich beim Erwachen den
5 Wortlaut und die Bedeutung vollständig ein. Nachdem er namentlich bei dem kaschmirischen Mahâpaṇḍita[3]) Logik gehört hatte, trug er, um die Güte dieses Herrn zu vergelten, bis zu seinem Fortgang nach China im **76** 63. Lebensjahre (1243), die Schriften über Logik täg-
10 lich, in jedem Tagesabschnitt, ohne jemals auszusetzen, vor. Ferner: da man bei den hervorragendsten seiner Jünger: Śar, Nub und Guṅ, K'aṅ, γÑan und Żaṅ, ˛U-yug-pa, Rig-pai seṅ-ge[4]) und anderen erklärende Vorträge hörte, so hat sich sein kommentierender Sprach-
15 gebrauch bis auf den heutigen Tag als der bei Erläuterungen in Anwendung kommende erhalten. Indem er bei dem Paṇḍita Saṃghaçrî und anderen Gelehrten Logik, die Pâramitâ's, Grammatik[5]), Poetik[6]), Metrik[7]), Lexikographie[8]), Tanzkunst[9]) u. s. w. studierte, gelangte
20 er an das jenseitige Ufer des Meeres der Wissenschaften. Nach Verlauf von 25 Jahren (seit seiner Geburt) (1205)

1) Tib. ˛Od-γsal-gyi dad.
2) Tib. mṄon-pa mdsod, s. Târ. Ueb. 125. 130. 160. 174. 319 fg.
3) D. i. Çâkyaçrî, s. unten p. 123, 1—2 und Târ. Ueb. 253. 261. 331. J. A. S. B., 1882, p. 19.
4) Skr. Vidyâsiṃha.
5) sGra = skr. çabda, M. Tib. 207, 5 = M. 216, 5.
6) sÑan-ṅag.
7) sDeb-sbyor = skr. chandas, M. Tib. 61, 34. 43 = M. 66, 35. 44.
8) mṄon-brjod = skr. abhidhânam, s. Jäschke 133[a].
9) Zlos-gar.

wurde er, indem der kaschmirische Mahâpaṇḍita Çâkyaçrî als Upâdhâya, sPyi-bo lhas-pa als Âcârya und
* Žu-ₒp'rad-pa als Lehrer der Mystik[1]) fungierten, ordiniert[2]) und betrieb das Studium bei diesen eifrig. Als nun der Ruhm dieses Mahâtman auch nach dem ganzen 5 östlichen und westlichen Indien drang, unternahmen es Harinanda[3]) und andere Nichtbuddhisten aus Missgunst, in unerträglicher Weise mit ihm zu disputieren. Nachdem die Disputation dreizehn Tage lang in sKyid-groṅ in der Provinz Maṅ-yul stattgefunden, unter- 10 lagen die Nichtbuddhisten, an des Mahâtman rechten Arm aber trat Mañjughoshabhaṭṭâraka in eigener Person und half ihm beim Disputieren. Da sprach Harinanda:

„Nicht du, sondern der an deinem rechten Arm,
„Der Rotgelbe mit dem Schwerte ist unbezwinglich. 15
„Darum bist du Sieger, ich Besiegter."

Mit diesen Worten flog er zum Himmel auf und
77 begann dort einherzuschreiten, dpal-ldan Grub-t'ob ₒdar-ₒp'yar[4]) aber zwang ihn durch Zauberei vom hohen Himmelszelt herab. Darauf schor er sich vor 20 dem Mahâtman seiner Locken Last und liess sich in den Priesterstand aufnehmen[5]). Darauf sprach er die Verse:

---

1) γSaṅ-ston, vgl. M. Tib. 259, 17: γsaṅ-ste ston-pa = M. 270, 17: raho'nuçâsaka, kurz vorher, M. Tib. 259 (= M. 270), 14. 15, werden die hier erwähnten Aemter mk'an-po (upâdhyâya) und slob-dpon (âcârya) angeführt.

2) bsÑen-par rdsogs(-pa) = skr. upasampanna, M. Tib. 259, 2 = M. 270, 2.

3) Tib. ₒP'rog-byed dga-ba.

4) Etwa = skr. çrî-Siddhaketu.

5) Rab-tu byuṅ(-ba) = skr. pravrajita, M. Tib. 259, 1 = M. 270, 1.

„Des Meer's Umkleidung ist des Meeres Ende;
„In diesem Sa-c̒en ist lHa c̒en-po[1]) einbegriffen.“
und ferner — mit Doppelsinn[2]) —
„So sollen auch in Zukunft die Tîrthika's[3]) alle-
5 samt, durch den Dharma bezwungen,
„Die Wonne-Trophäe in Gestalt der Lehre des Sugata[4]) erfassen!“[5])

Die Locken aber dienen — als ein den Ruhm und Preis der für die Lehre des Jina vollbrachten Thaten wie mit * 10 Glock- und Paukenschall verkündendes Symbol — auch jetzt noch als Säulenschmuck des dpal-ldan Sa-skya-Klosters. So heisst es denn:

„All die Widersacher mit ihrer verderblichen Dialektik sind zurückgeschlagen,
15 „Die Dialektik der von Stolz Aufgeblasenen ist besiegt,
„Vom Ruhm des Meisters ist das ganze Erdenrund erfüllt:
„Furchtloser, vor dir neige ich mein Haupt.“

So brachten die Strahlen der Predigt-Sonne den Lotus 20 des klaren Verständnisses der Bekehrten zum Blühen; so riss der Blitzstrahl der Disputation den Felsenberg der bösen Widersacher nieder, und dadurch wurden Thaten für die Lehre des Jina vollbracht. Doch damit

1) Skr. Mahâdeva, d. i. Çiva.

2) S. n. 5.

3) Tib. mu-stegs-byed.

4) Tib. bDe-bar γšegs-pa, eine Bezeichnung Buddha's, M.Tib. 1, 7 = M. 1, 7.

5) Zweiter Sinn dieser zweiten Halbstrophe: „An die Verkörperung der Lehre des Sugata, den Kun-dgai rgyal-mt̒san (= Kun-dga rgyal-mt̒san = skr. Ânanda-dhvaja) sich anschliessen.“

war es nicht genug; er liess auch durch eine Reihe gut abgefasster Werke auf dem ganzen Umkreis der grossen Erde die unverletzte Lehre des Jina in hellem Lichte erstrahlen; es waren dies folgende drei Schriften: zur Unterscheidung zwischen Religion und Irreligiosität: das alle Sûtra's und Tantra's in einem einzigen Buch ent- 78 haltende Çâstra sDom-pa γsum-gyi bar-du dbye-ba[1]); zur Unterscheidung zwischen einer Wissenschaft von wahrer Kraft und einer Wissenschaft ohne eine solche: die Quintessenz der „Sieben Abteilungen"[2]), der Pramâṇavidyâkoça[3]); und zur Unterscheidung zwischen weltlicher und nicht-weltlicher Lebensführung: der Subhâshitaratnanidhi[4]). Diese Werke sind gleichsam der Augenstern[5]) der Kritiker geworden und werden noch bis zum Ende der Welt für die klar und deutlich erläuternde Belehrung über den Begriff des rechtgläubigen Lebenspfades die vorbildliche und massgebende Quelle bleiben. Ferner verfasste er für die

1) Etwa = skr. Trisaṃvaramadhyavibhâga; über dbye-ba = skr. vibhâga s. M. Tib. 194, 10 = M. 203, 10.

2) sDe bdun, s. Wassiljew 228.

3) Tib. Tʿsad-ma rig-pai γter.

4) S. oben p. 100, n. 4.

5) Mig-pu scheint nur eine phonetische oder graphische Variante von mig-bu zu sein; Jäschke 414[b] führt die von Schmidt entlehnte Bedeutung dieses Ausdruckes 'Augenklappe' mit einem Fragezeichen an; mig-bu dürfte wohl Diminutivum von mig 'Auge' sein (s. M. A. I 357), mithin 'Äuglein', weiterhin aber auch das 'verkleinerte Auge', das 'Kleine im Auge', also 'Pupille, Augenstern' bedeuten. Der Sinn ist, unbildlich ausgedrückt: die angeführten Werke des Sa-skya Paṇḍita gaben den Massstab für die Beurteilung aller Schriften ab, welche die in ihnen behandelten religiösen Themata (s. die obigen Angaben) irgend berührten.

die Erlernung der Mahâyâna-Pâramitâ's[1]) vollständig erläuternde Belehrung die Munibhâvaprakâçikâ[2]) und unendlich viele andere Çâstra's. So war denn dieser Mahâtman der bei weitem hervorragendste Paṇḍita hier im Gletscher-
5 lande[3]) (Tibet), mit einem in allen fünf Wissensgebieten[4]) bewanderten, alles durchdringenden Verstande begabt.

Nach dieser Abschweifung kehren wir nun wieder * zu dem irdischen Brahman Pogta C'iṅgis Khan zurück:

Ein Ausspruch des Lehrers Buddha lautet:

10 „Die Jina's, die dahingegangen, und die noch nicht erschienen, und die in den zehn Weltgegenden weilen:
„Alle diese an das jenseitige Ufer des Weges Gelangten existieren, die übrigen existieren nicht;
15 „Diese an das jenseitige Ufer Gelangten sind für die in der höchsten Bodhi Weilenden
„Die besten Leuchten und Lampen und Lichter und Lehrer. So verkünde ich;"

ein anderer:

20 „Die Buddha's, welche dahingegangen,
„Die Buddha's, welche noch nicht erschienen,
„Die Buddha's, welche, das Elend beseitigend,
„Jetzt in grosser Anzahl leben,
„Sie alle blieben der heiligen Religion
25 „Ergeben und werden es fürder bleiben

---

1) Tib. T'eg-pa c'en-po p'a-rol-tu p'yin-pa.
2) Tib. T'ub-pa dgoṅs γsal; vgl. Böhtlingk s. v.
3) Gaṅs-rii ljoṅs.
4) lÑa rigšes-byai γnas kun, vgl. p. 119, 14-15 u. n. 8; 120, 22 u. n. 2.

79 „Und ebenso bleiben sie jetzt ihr ergeben:
„Dies ist die Buddha-Natur.
„Darum sollt ihr, da ihr für euer Ich[1]) Gutes ersehnt,
„Das Grosse Ich[2]) aber für die Gesamtheit Gutes erstrebt, 5
„Der Lehre Buddha's verlangend gedenken
„Und ihm eure Verehrung gegen die heilige Religion beweisen;“
und wieder ein anderer: 10
„Diese menschliche Natur wird vergehen,
„Rasch tritt der Todesgott die guten Menschen an,
„Dieses dein Dasein ist nicht beständig;
„Darum, o König, lass ab von deiner Unachtsamkeit.
„Wer Hab und Gut preisgeben will, will seinen Leib behütet sehen; 15
„Wer seine Glieder preisgeben will, will sein Leben behütet sehen;
„Doch wer Hab und Gut und seine Glieder und ebenso sein Leben, 20
* „Kurz alles preisgeben will, bei dem wird die Religion behütet sein.“
Zunächst also war das in diesen Worten angedeutete Motiv für die Annahme der heiligen Religion — d. h. aller hervorgebrachten *Buddha*'s der drei Zeiten; der 25

---

1) bDag.

2) bDag-ñid c'en-po = skr. Mahâtman ('Weltseele'), eine Bezeichnung Buddha's, s. M. Tib. 1, 29 = M. 1, 29. Jäschke 268^{b}; dagegen ist oben pp. 119, 7. 120, 12. 123, 5. 11. 22. 126, 4 und an anderen Stellen Mahâtman eine Bezeichnung hoher Kirchenfürsten.

Mutter, welche diese hervorgebracht (d. i. der *Dharma*); und des vortrefflichen *Saṃgha*[1]): alles dessen — in hohem Grade wirksam; auch bildete das Land der Buddha's den Gegenstand der Verehrung. Aus diesen
5 Gründen folgte denn (Pogta C'iṅgis Khan) der schönen Sitte und Gewohnheit der tibetischen Dharmarâja's, die mit Hingabe von Leib und Leben die heilige Religion gefördert hatten. Er wählte daher, hauptsächlich in der trefflichen Absicht, seine Ergeben-
10 heit und Verehrung für die heilige Religion zu bethätigen, — wie bereits oben[2]) erzählt — den heiligen Lama Sa-c'en Kun-dga sñiṅ-po auf schriftlichem Wege zu seinem Lama, bat ihn, ihm seinen Schutz angedeihen zu lassen, und richtete an ihn die Aufforde-
15 rung: „Wollest du samt deinen Jüngern im Mongolenlande das Kleinod der Jina-Lehre verbreiten“, sowie auch ein Huldigungsschreiben mit den Worten des Lehrers Buddha:

„Der du die mannichfaltigen Leiden der Wesen **80**
20 verscheuchest,
„Unvergleichlicher, dich ehren und schauen
„Und hören ist schon von solcher Wirkung!
„Darum wirst du hohen Rang, ewige Jugend und
Unsterblichkeit erringen.“

25 (Darauf Kun-dga sñiṅ-po:) „Grosskönig! Da jener Bhikshusaṃgha[3]) unermessliche Religiosität besitzt, so wird er in reichem Masse den Gegenstand von Be-

---

1) T'sogs.
2) p. 24 fg. (und p. 105).
3) dGe-sloṅ-gi dge-ₒdun.

scherungen bilden und der Huldigung von Seiten aller Götter und Menschen würdig sein.“ (Der König aber entgegnete:) „Da die Erzeugung der Tugendwurzel im Saṃgha unzählbar und unermesslich ist, so wird der Kreislauf (der Wiedergeburten) sein Ende finden; da 5 sie aber nicht gänzlich aufgebraucht werden wird, so erlangen wir andererseits das Nichtaufhören des Ein-
* gehens ins Nirvâṇa. — Nicht mich verehre man, sondern den Saṃgha verehre man; in der Verehrung des Saṃgha liegt die ‘Verehrung der drei Kostbarkeiten[1])’.“ 10 Im Einklang mit diesen Worten brachte er den drei Symbolen[2]), der Geistlichkeit u. s. w. von dBus und γTsaṅ Gaben und Ehrbezeugungen in grosser Anzahl dar.

Nachdem auf diese Weise der Pogta Khan seinen 15 Wunsch, die Jina-Religion zu verbreiten, zur Ausführung gebracht hatte und der schönen Sitte und Gewohnheit gefolgt war, that später auch sein Enkel Godan Khan[3]) ein Gleiches:

Ein Ausspruch des Lehrers Buddha lautet: 20

„‘Gute und den Lamen ehrfurchtsvoll ergebene Schüler
„‘Sollen stets den gelehrten Lamen anhängen.
„‘Warum? Weil, wenn sie sich zu jenen gelehrten Fertigkeiten aufschwingen, 25
„‘Sie dann die Prajñâpâramitâ zu lehren haben.

---

1) dKon-mcʻog γsum = skr. Triratnam.
2) rTen γsum, s. oben p. 25, n. 2.
3) S. oben p. 31, 14—17.

„'Die Lehren Buddha's werden in der Hand der geistlichen Berater ruhen.'
„So spricht der mit den allerhöchsten Tugenden begabte Jina.“ 81
5 und ferner:
„Wenn jemand ein Gebiet, so gross als ich mit meinen Buddha-Augen überschauen kann,
„Mit Edelsteinen angefüllt, [mir,] dem Tathâgata, bescherte,
10 „Jedoch diese religiöse Belehrung von solcher Art nicht anhörte,
„Dessen Verdienst wär' nur gering. — Dies sage ich.
„Doch wer die von erhabenem Inhalt erfüllten, feinen, tiefen
15 „Und schönen Sûtra's hört,
„Dann vollständig erfasst, und wenn er sie erfasst hat, liest,
„Der hat ein viel ausgezeichneteres Verdienst als jener.“ *

Im Einklang mit dem Sinn dieser Worte, welche in so 20 beredter Weise den Segen des Anschlusses an geistliche Berater und den Segen des Studiums der heiligen Religion schildern, schickte Godan Khan, um den Mahâtman ₒJam-mgon Sa-skya Paṇ-c'en, der mit seinem Ruhme ganz Jambudvîpa erfüllte, zum Zwecke der Ver- 25 breitung und Befestigung der Jina-Lehre im Mongolenlande zu berufen, den hohen Herrn Darhan T'aitsi Torta nebst Gefolge mit folgender Botschaft: „Ich, der König, befehle: Dem Sa-skya Paṇḍita Kun-dga rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po thue ich kund und zu 30 wissen was folgt: Um meiner Eltern Gnade zu ver-

gelten, bedarf ich eines Opferpriesters. Nachdem ich hierüber Erwägungen angestellt, bist du als geeignet erschienen. Ehrwürdiger Herr! Da Ihr das Heil und Wohl der Lehre und Wesen zu fördern wünscht, dürft Ihr des Weges Mühsal und Beschwerden nicht scheuen. 5
82 Wenn du auf dein zu hohes Alter hinweisest: denkst du nicht daran, dass ehemals Munîndra um der Geschöpfe willen seinen Leib unzählige Male schenkend hingab? Und willst du dennoch nicht, so werde ich ein grosses Grenz-Heer aufbieten. Und wenn ich da- 10 durch vielen Geschöpfen Leid bereite, wirst du auch dann dich nicht schrecken lassen?" Als nun (der Gesandte) mit dem Briefe, der dieses und anderes enthielt, und mit Seidenstoffen, Lu-haṅ, einem goldfarbigen Wams und unermesslich vielen anderen ausgezeichneten 15 Gegenständen als Ehrengeschenken anlangte, da erinnerte sich (Sa-skya Paṇḍita), dass ihm einst der Lama rJe-btsun c'en-po (d. i. Grags-pa rgyal-mt'san) geweissagt hatte: „Am Ende deines Lebens, wenn du in den Ländern von dreihundert und sechzig verschiedenen 20 Nationen und in den Lauten von siebenhundert und zwanzig verschiedenen Sprachen gepredigt haben wirst, wird aus einem Reiche der Nordgegend, dem Mongolenlande, eine Bodhisattva-Inkarnation, König Godan, einen Schnellfüssigen namens Dorta schicken, welcher einen 25
* Hut von dem Aussehn eines Sperbers und schweinsrüsselförmige Stiefel tragen wird. Wenn der gekommen sein wird, um dich zu rufen, geh schnell, ohne Zaudern. Denn Buddha's Lehre und den Geschöpfen wird uner-

messlicher Segen daraus erwachsen." Ein Ausspruch des Lehrers Buddha lautet:

„Wer, in dem Wunsche segensreich zu wirken,
„Die allen Wesen in den drei Welten
5 „Zukommenden Freuden allesamt
„Einem einzigen Wesen beschert,
„Wird von dem, der diesem von Buddha's Moralsprüchen
„Auch nur eine einzige viergliedrige Strophe[1]) verkündet,
10 „An segensreichem Wirken weit übertroffen,
„Darum also wird dieser von den Leiden erlöst werden.
„Wenn jemand die wie der Sand der Gaṅgâ **83** zahlreichen Buddhakshetra's
15 „Mit den sieben Kleinodien[2]) vollständig anfüllte
„Und dann mit freuderfülltem Herzen [mir,] dem Jina, brächte,
„Ein anderer aber einem einzigen Wesen eine Strophe (ethischen Inhalts) darböte,
20 „So käme jene Schenkung der Kleinodien, so reich, so gross,
„Doch jener Strophen-Gabe, von teilnahmsvollem Herzen dargebracht,

---

1) T'sig bži t'sigs-su bcad-pa = skr. catushpadagâthâ, vgl. M. Tib. 235, 90: t'sig bži-pai t'sigs-su γcad-pa (sic!) = M. 244, 86: catushpadikâ gâthâ; über t'sig = skr. padam s. auch M. Tib. 98, 75. 191, 1. 250, 9 = M. 104, 76. 200, 1. 261, 9; über t'sigs-su bcad-pa = skr. gâthâ M. Tib. 27, 44. 58, 4. 61, 30 = M. 30, 44. 62, 4. 66, 31.

2) Rin-c'en bdun = skr. sapta ratnâni, s. M. Tib. 173 (= M. 181), Ueberschr. und no. 10—16. Jäschke 529b. Dharmas. 85 und die in der 'note' dazu angeführten Werke.

„Nicht gleich an Wert, und irgend welcher Ruhm wär' nicht dabei:

„An zwei und drei gar nicht zu denken."

Dieser Ausspruch und andere über den Segen der Annahme der heiligen Religion im allgemeinen und namentlich über den unerfassbaren Segen der Annahme und Verbreitung der heiligen Religion in dem barbarischen Grenzlande nahmen (Sa-skya Paṇḍita's) Herz gefangen. Er begab sich daher im 65. Lebensjahre, im (männlichen) Feuer-Pferde-Jahre (1245), nach dem grossen Palaste Lan ju. Zu der Zeit kehrte König Godan, der in die Mongolei gezogen war, zurück und traf mit ihm im ersten Monat des Schaf-Jahres (1246) zusammen. Sie führten viele geistliche und weltliche Gespräche, und Sa-skya Paṇḍita erweckte in dem Könige Sinn für das Mahâyânam und überlieferte ihm die Hevajravaçitâ und viele andere tiefe und ausgedehnte Lehren. Darauf liess er die Bewohner des Mongolenlandes, nachdem sie den drei Kostbarkeiten ihre Verehrung bezeigt und noch andere verdienstliche Handlungen vollführt und das sündhafte Thun und Treiben allmählich aufgegeben hatten, in das Kleinod der Lehre Buddha's eintreten. Ferner zeigte er magische Künste und weihte dieses Land durch die Darstellung schwarzer Menschen-Hände und -Füsse in Stein, Sand u. s. w. und durch andere Dinge mehr. Vor allem aber bildete er, da der Wunsch nach der Herstellung einer mongolischen Schrift rege wurde, dadurch, dass er zu der Zeit ein Weib ein Stück Holz mit zugerichteter Rinde (d. h. ein eingekerbtes Stück Holz) tragen sah,

veranlasst, folgende neuen Buchstaben, denen er eine diesem (Stück Holz) ähnliche Form gab:

a, e, i. na, ne, ni. pa, pe, pi. ha, he. hi. ka, ke, ki.
ma, me, mi. la, le, li. ra, re, ri. sa, se, si. t'a, t'e, t'i.
ta, te, ti. ca, ce, ci. ya, ye, yi. c'a, c'e, c'i. wa, we.

Diese vereinigte er zu je dreien: „männlich. weiblich, ungeschlechtig", oder: „regulär, schlaff, schwach". Durch dies und anderes wirkte er sieben Jahre lang zum Heil der Lehre und der Wesen.

So also gedieh das erhabene Werk im Mongolenlande. Der ursächliche Zusammenhang aber war folgender: Schon ein alter Ausspruch des Mahâtman selbst besagte:

„Infolge einiger Vorgänge, die noch älter als ich sind,
„Geht die Sonne der Lehre in der Ostgegend auf." *

Ferner: Als der rJe-btsun c'en-po in der Ñi-luṅ[1])-Grotte im Norden weilte, erschien ein Reiter in mongolischer Tracht, welcher so gross war, dass er den Raum der (ganzen) Flur bedeckte. Da gingen alle Schüler, verwundert, was dies bedeuten möge, in die Grotte, in welcher der Lama rJe-btsun weilte, und setzten sich ihm gegenüber. Da erhob sich ein Jüngling mit türkisenblauem Schopf und in vollem Umkreis vorhandenen Zähnen von der Farbe der Trompetenmuschel. Der sprach — die mongolischen Worte ins Tibetische übersetzt — folgende Bitte aus: „Ich bin der Schutzgott der Mongolen, γNam-sde dkar-po. Darum bitte ich den rJe-btsun selbst, ins Mongolenland zu gehen und dort allen Göttern und

1) D. h. 'Sonnenthal'.

Menschen Segen zu bereiten.“ Der rJe-btsun aber entgegnete: „Ich bin zwar schon hochbetagt. Da jedoch euch Mongolen nicht das verdiente Glück zu teil geworden, so berufe in der Zukunft meinen Neffen Kun-dga rgyal-mt'san; daraus wird grosser 5 Segen erwachsen.“ Diese Antwort teilte der Jüngling — nachdem er sie ins Mongolische übersetzt hatte — den Mongolen mit. Es war aber dieser Jüngling der Gandharva-König, dessen Name in der Ueber- **85** setzung γÑan-c'en t'aṅ lha lautet. Da streute der 10 rJe-btsun den Mongolen etwas von dem Zaubertrank hin, indem er ihn mit drei Buchstaben weihte, und erweckte ihnen dadurch die ganze Nacht hindurch die Vorstellung, sie tränken Nektar. Dazu sangen sie in mongolischer Sprache und tanzten mit Stampfen. Am 15 folgenden Morgen, nachdem die Nacht verstrichen, machten sich alle auf und gingen davon. Weiter: als einst der rJe-btsun in dem Felskastell C'u-luṅ rdo-rje[1]) bei der Andacht auf einem einzigen Punkt verweilte, baute çrî-Gaṇeça[2]) eine Korallentreppe, be- 20 rief ihn in die hohe Himmelsregion, zeigte ihm deutlich alle Länder der Mongolei und sprach zu ihm: „Diese sollen von dir bekehrt werden.“ Er aber blieb bei seiner Willenserklärung: „Nicht in meiner Hand liegt das verdiente Glück der Mongolen; hingegen meinem 25 Neffen, der Inkarnation des Mañjughosha, dem Kun- * dga rgyal-mt'san, lass in der Zukunft diese Länder

---

1) D. h. 'Wasser- (oder: Fluss-) Thal-Diamant'.
2) Tib. dpal T'sogs-kyi bdag-po.

zur Bekehrung zufallen.“ — So sollten denn also in der Folgezeit alle Länder der Mongolei von dem Mahâtman ₒJam-mgon Sa-skya Paṇḍita, seinem Neffen und den übrigen Nachkommen bekehrt werden.

5 Später, im 70. Lebensjahre (1250), ging er in Lan ju in dem Hause des sPrul-pa sde in die Seligkeit ein. In der folgenden Wiedergeburt bewohnte er den Himmel[1]) und wurde dann in der östlichen Gegend Mumuni Sohn des Königs Ñi-ma stobs ₒp‘el[2]) und 10 wandelte meist auf den (fünf) Pfaden[3]) zu den (zehn) Stufen[4]). Darauf ging er in die Abhirati[5])-Region zur Seligkeit ein und ringt (nun) in Vimalaçrî[6]) nach der Buddhaschaft. So ist erzählt worden.

Später, zur Zeit des Muṅk‘e Khan[7]), kamen Karma 15 Pakši und andere und lehrten die Religion. Dieser

Karma Pakši

war im (männlichen) Holz-Mause-Jahr (1203) geboren, führte den Titel Dharmadhara[8]) und galt als Inkarnation des Saraha. Mit fünf, sechs Jahren (1207. 20 1208) konnte er geläufig schreiben und lesen; vom 10. Jahre (1212) an prägte er sich alle Buddhapravacana’s[9]) durch blosses Lesen ein. Er schloss sich dem **86**

---

1) mK‘a spyod (-pa) (s. Jäschke 54ª), etwa = skr. khacara.
2) Skr. Âdityabalavardhana.
3) S. oben p. 100, n. 2.
4) S. oben p. 100, n. 1.
5) Tib. mÑon-dga.
6) Tib. Dri-med dpal.
7) S. oben p. 31, 20—29.
8) Tib. C‘os-ₒdsin.
9) Tib. Saṅs-rgyas-kyi ɣsuṅ-rab-rnams.

Dharmasvâmin sBom-brag-pa und anderen an, hörte die Vaçitâ, die Unterweisung u. s. w. und erhielt die Bezeichnung Dharmottara[1]). Nachdem er sich zehn Jahre lang ununterbrochen, ordnungsgemäss der Andacht hingegeben, entstand in ihm ausgezeichnetes Verständnis. In K'ams sammelte er fünfhundert Schüler und predigte ihnen die Religion. Als sein Ruhm sehr gross war, erging an ihn von Seiten des Mongolenkhan's Muṅk'e, der einen Gesandten schickte, die Berufung. Da machte er sich auf nach dem Lande China. Schon unterwegs traf er Einrichtungen zu Gunsten der Geistlichkeit, baute einen verfallenen Vihâra (wieder) auf und vollbrachte viele andere Werke. Nachdem er den König samt seiner Umgebung zum Nachdenken veranlasst hatte, leitete er sie zur höchsten Bodhi hin. Nach seiner Ankunft in China und der Mongolei erklärte er vielfach * auch Vorzeichen für das Gelingen und zeigte magische Künste. Infolgedessen verneigte sich auch der Fürst[2]) $H_w$opilai Khan zu seinen Füssen. Nachdem er für das Heil der Lehre und der Wesen in ausgedehntem Masse gewirkt hatte, bot er, 80 Jahre alt, im 3. Monat des (weiblichen) Wasser-Schaf-Jahres (1282), den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa. In der Stadt Lan ju befindet sich ein als 'Stûpa des Karma Lisi' bezeichnetes (Grabmal). Dies ist jedoch der Stûpa des Karma Pakši, in verstümmelter Aussprache aber lautet seine Bezeichnung: 'Stûpa des Karma Lisi'. So haben einige Heilige erzählt.

---

1) Tib. C'os bla-ma.

2) Sa-bdag, nach M. 186, 2 (= M. Tib. 178, 2) = skr. pârthiva.

Ein Ausspruch des Çrînâtha-Nâgârjuna lautet:
„Dem Fürsten, der am Beginne seiner Thaten seine (alte) Religion aufgiebt,
„Dann die (buddhistische) Religion annimmt und
5 zuletzt
„Den Besitz der Religion pflegt,
„Widerfährt kein Leid hienieden sowie anderswo.
„Um der Religion willen wird ihm hienieden Ruhm und Glück,
10 „Hienieden und im Augenblick des Todes Furchtlosigkeit,
„In anderen Welten aber grosses Glück zu teil; **87**
„Drum soll er stets der Religion ergeben sein.
„Da Religion das moralisch Höchste ist,
15 „Wird er um der Religion willen in die Welt Abhirati eingehen
„Und wird auch in die Welt Rati[1]) eingehen
„Und wird hienieden sowie anderswo nicht getäuscht werden."

20 Dem Sinne dieses Ausspruches gemäss regierte jener irdische Maheçvara[2]), der inkarnierte Dharmarâja H$_{w}$obilai, alle Menschen nach den Geboten der Religion trefflich und war auch mit unendlichen anderen Vorzügen ausgerüstet. Sein Hauptverdienst jedoch (bestand
25 in Folgendem): Ein Ausspruch des Lehrers Buddha lautet:
„An Glauben und Sittlichkeit vollkommen,
„Weisheitsbegabt und ein grosser Büsser,

1) Tib. dGa-ba.

2) Tib. sai dbaṅ-p'yug c'en-po; vgl. die Bezeichnung C'iṅgis Khan's als irdischer Brahman oben pp. 14, 15. 17, 4. 78, 13. 105, 13.

„Dem geistlichen Berater ergeben,
„Wurde er bald zum Tathâgata“,
und ein Ausspruch des Çrînâtha-Nâgârjuna:
* „Jemand, der vom Gipfel des Bergfürsten[1]) gestürzt ist, 5
„Wird fallen, auch wenn er nicht fallen will;
„Wer durch des Lama's Güte segensreiche Belehrung erhalten,
„Wird erlöst werden, auch wenn er nicht erlöst werden will.“ 10

Diesen Worten entsprechend erwog (H$_w$opilai) den Segen der Hingabe an einen geistlichen Berater und des Studiums der heiligen Religion. Er berief daher zur Befriedigung dieser beiden Bedürfnisse den Lama Dharmarâja oP'ags-pa Blo-gros rgyal-mt'san[2]) aus 15 Sa-skya und ernannte ihn zu seinem Lama. Es war nämlich dieser Dharmarâja oP'ags-pa der hervorragendste von den mit unfassbarer Güte begabten Schülern des Sa-skya Paṇ-c'en. Dieser

oGro-mgon oP'ags-pa 20

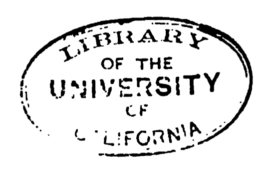
wurde als Sohn des Âcârya Zaṅs-t'sa bsod-nams rgyal-mt'san, des jüngeren Bruders des Sa-skya **88** Paṇ-c'en, und der Ma cig kun skyid am 6. Tage des 3. Monats des Holz-Schaf-Jahres (1234) geboren. Die näheren Umstände bei seiner Geburt als Sohn dieser 25 beiden waren folgende: Sein Vater Zaṅs-t'sa citierte einst den Gaṇeça herbei und schaute sein Antlitz. Da

1) Ri-dbaṅ = skr. Girîndra.
2) Skr. Ârya Matidhvaja.

fasste ihn Gaṇeça mit der Spitze seines Rüssels, führte ihn auf den Gipfel des Meru und sprach zu ihm: „Schau hin!“ Zaṅs-tʻsa vermochte vor Schreck lange nicht hinzuschauen. Dann erblickte er dBus, γTsaṅ, Kʻams,
5 kurz alle Hauptteile Tibets. Da sprach Gaṇeça: „Was dir selbst nur als Anblick zu teil wird, dBus, γTsaṅ, Kʻams u. s. w., wird dein Nachkomme — Sohn oder Enkel — thatsächlich in Besitz nehmen. Da du es nicht sofort geschaut hast, wird dir selbst dieses Los
10 nicht zu teil werden.“ Da ihm jedoch lange Zeit kein Sohn geboren wurde, so wurde Zaṅs-tʻsa's gläubiges Vertrauen schwächer, und er traf Anstalten, welche auf * die Erfüllung (seines Wunsches) seitens Gaṇeça's hinzielten. Infolge davon kam einst, als Avalokiteçvara
15 und, (mit ihm) persönlich ein Gespräch führend, Se-ston ri-pa oder Si-si ri-pa in Guṅ-tʻaṅ weilten, Gaṇeça hinzu und sprach: „Zaṅs-tʻsa hat mich mit der Aufforderung bestürmt, ihm solle (das Los zufallen), dBus, γTsaṅ und Kʻams sich unterthan zu machen; und doch
20 kommt ihm selbst dies nicht zu, hingegen, dass seinem Sohne eine grosse Weltregion unterthan werde, darum möchte ich dich dringend gebeten haben; das liegt in deiner Hand. Deshalb, und weil die Sachlage die ist, dass, wenn die Geburt eines Sohnes des Zaṅs-tʻsa er-
25 reicht wird, dBus, γTsaṅ und Kʻams und die übrigen Provinzen allesamt ihm unterthan werden sollen, möge doch ja die Geburt (eines Sohnes) erlangt werden!“ So bat er beharrlich, und die Bitte wurde denn auch gewährt. Beim Eintritt in den Mutterleib und bei der Ge-
30 burt zeigten sich viele ausserordentliche Wunderzeichen.

Schon von klein auf konnte (oP'ags-pa) vermöge seines sehr klaren Verstandes und Sinnes ohne Schwierigkeit **89** schreiben, lesen u.s.w. Die Wissenschaften prägte er sich insgesamt durch blosses Anschauen ein. Er war auch mit durchdringender Hellseherei, vermöge deren er sich 5 an seine frühere Daseinssphäre erinnern konnte, begabt. Als er nach Verlauf von 3 Lebensjahren (1236) das Sâdhanasaroruham und andere Schriften aus dem Kopfe hersagte, gerieten alle darüber in Erstaunen und riefen aus: „Der ist fürwahr hervorragend (op'ags-pa)!“ 10 Seitdem wurde er 'oP'ags-pa' genannt. Im 8. Lebensjahr (1241) sagte er die Jâtaka's, im 9. Jahre (1242) „Die beiden Untersuchungen“ her. Durch seine Predigt vor einer Versammlung wurde der Dünkel aller Gelehrten gebrochen. Im 10. Lebensjahre (1243), auf einer 15 Reise, welche er als Diener, Vorläufer und Begleiter des Dharmasvâmin[1]) (d. i. Sa-skya Paṇḍita) mitmachte, trat er vor dem Jo-bo von lHa-sa, indem der Dharmasvâmin als Upâdhyâya und Zul-p'u-ba als Âcârya fungierten, in den Priesterstand und erhielt den Namen 20 Matidhvaja. Bei dem Upâdhyâya für die wörtlich * nachzusprechende Unterweisung, Śer-seṅ[2]), hörte er die Lehren für die Çrâmaṇera's[3]). Im 13. Lebensjahre (1246) ging er als Diener des Dharmasvâmin nach der Mongolei. Da er in allen zur Stellung eines Dharma- 25 svâmin[1]) gehörigen Eigenschaften durchaus vollkommen war, so freute sich der Dharmasvâmin[1]) sehr, bescherte

1) C'os-rje-ba.
2) = Śes-rab seṅ-ge = skr. Prajñâsiṃha.
3) Tib. dge-t'sul, s. M. 270, 6 = M. Tib. 259, 6.

ihm eine Almosenschüssel, eine auf Hörweite vernehmbare weisse Trompetenmuschel für den Kultus und anderes mehr und übergab ihm die Lehre. Als dann der Dharmasvâmin in das reine Gefilde einging, vollzog 5 $_{o}$P'ags-pa auch die Ausführung seiner Absichten eifrig. Im 19. Lebensjahre (1252) berief ihn der Mongolenkhan H_{w}obilai Seč'en, damit das Kleinod der Jina-Lehre sich verbreite und ausdehne, in seinen Palast. Das Trachten dieses Herrn ($_{o}$P'ags-pa) aber stand nach einem 10 segensreichen Wirken von solcher Art, wie es in dem Ausspruch des Lehrers Buddha geschildert ist:

„Wenn ein Bodhisattva alle die Gefilde der unermesslich weiten zehn Weltgegenden,
„Die ich mit meinen Buddha-Augen überschaue,
15 „Mit Edelsteinen reichlich angefüllt,
„Als Gabe mir darbrächte,
„So würde er von dem, der ein von vielen **90** Buddha's verkündetes,
„Sehr schönes, fleckenreines Sûtra, so wie dieses,
20 „Erklärte oder läse oder andere lehrte,
„An Verdienst bei weitem übertroffen werden.“

Als er nun im Rinder-Jahre (1252) in den Palast des mongolischen Dharmarâja H_{w}obilai kam, legte der Khan samt seiner Gemahlin und seinen Söhnen ($_{o}$P'ags-25 pa's) Fuss auf sein Haupt und führte mit ihm viele Gespräche über das Verhältnis zwischen Laien und Priester. Als nun da der Mahâtman sich wie der Grosskhan gerierte, fragte ihn der Khan: „Du dünkst dich so hoch; was bin ich, der Grosskhan, denn da? 30 Welche (Stellung) besitzest du denn?“ Da erwiderte *

der Mahâtman: „Wir sind seit alter Zeit als Lamen und Opferpriester der Könige u. s. w. von China, Mi-ñag, Indien, Mon und Tibet thätig gewesen. Somit war, mit Verlaub, unser Rang ein hoher." Da sagte der Khan: „Wann thaten dies die Könige von Tibet? Wel- 5 cher König ehrte euch, und welcher bat um die Weihe? Die Priester sind Lügner, die bei den Tibetern nicht beliebt sind." Der Mahâtman aber entgegnete: „Wir sind ehemals Könige von Tibet gewesen, und indem wir Krieg mit China führten, wurden zwei Drittel von Ja- 10 mbudvîpa von den Königen von Tibet unterworfen"; dann erzählte er, wie nach der Herstellung freundlicher Beziehungen zwischen China und Tibet Kuṅ ju und Jo-bo berufen wurden. Da befahl der König: „Ob dies wahr oder unwahr, sehe man in den Geschichts- 15 dokumenten nach." Als man diesem Befehle gemäss nachsah, ergab es sich so wie der Mahâtman gesagt hatte. Darüber freute sich denn der König. Ferner erzählte ₒP'ags-pa auch, dass in Jambudvîpa in alter Zeit, vor zehn Millionen Jahren, ein Blutregen 20 sieben Tage lang gefallen sei, und da dies auch durch 91 die chinesischen Geschichtsurkunden bestätigt wurde, so glaubte es der König[1]). Darauf sagte des Königs Gemahlin, namens mDses-ma bzaṅ-mo, welche sehr kenntnisreich und klug war, zum Könige: „Da der Sa- 25 skya-pa (d. i. ₒP'ags-pa) die besondere Lehre des keinem anderen eigenen Abhisheka[2]) der tiefen Geheim-

1) S. oben p. 39, 21—27.

2) Tib. dbaṅ-bskur, s. M. Tib. (22, 1.) 188, 23. (24.) = M. (25, 1.) 197, 22. (23.)

Mantra's besitzt, so wäre es zweckmässig, ihn um denselben zu bitten." Da entgegnete der König: „Bitte du ihn zuerst darum, dann will ich ihn darum bitten." Infolgedessen bat ihn die Königin um die Hevajra-
5 vaçitâ[1]) und wurde dadurch sehr gläubig. Auf die Frage, was er als Lohn für die Vaçitâ wünsche, antwortete der Mahâtman: „Mein Körper, meine Reichtümer, mein glückliches Geschick, meine Macht, alles ist mir bereits geschenkt; du mögest mir gerade das
10 schenken, was du selbst für etwas Bedeutendes ansiehst."
In dem Buche „Die fünfzig Lamen[2])" heisst es: *

„Dies gegeben zu haben, ist so viel wert, als wenn man allen Buddha's
„Immerwährend Geschenke gereicht hat;
15 „Dieses geschenkt haben, bedeutet eine Ansammlung von Verdiensten,
„Durch diese Ansammlung aber gelangt man zur Vorzüglichsten Siddhi[3])."

Dem Sinn dieser Stelle entsprechend schenkte ihm die
20 Königin eine auf der oberen Seite eines Ohrenschmuckes angebrachte grosse Perle, mit dem Bemerken: „Dies ist ein wertvolles Erbstück, das mir mein Grossvater, als ich mich im Brautstand befand, schenkte." oP'ags-pa verkaufte die Perle an einen Mongolen und sandte den

1) Tib. Kyai-rdor-gyi dbañ, ebenso oben zu p. 133, 17; vgl. auch p. 137, 2. Auf p. 107, 20—21 ist Kye-rdor-gyi dbañ (s. daselbst, n. 1) fälschlich durch skr. Hevajr*âbhisheka* wiedergegeben. Ueber dbañ = skr. vaçitâ s. M. Tib. 24 (= M. 27), Ueberschr. u. no. 1—10; vgl. auch M. Tib. 45, 3. 188, 11. 192, 14 = M. 48, 3. 197, 10. 201, 14.

2) Bla-ma lña-bcu-pa.

3) dṄos-grub mc'og.

Erlös daraus, eine Anzahl grosser Bre Gold und tausend grosse Bre Silber, nach dem Hochland (von Tibet); dieselben sollen den Fond für das C'os-ₒk'or der Quelle des γTsaṅ, sowie für das grosse Golddach von Saskya gebildet haben. Darauf sprach die Königin zum 5 Könige: „Der Lama ₒP'ags-pa besitzt eine weit ausgezeichnetere Lehre als die übrigen; diese anzuhören, ist von Nutzen.“ Infolgedessen willigte auch der König ein. Im çrî-Mahâmudrâtilakatantram[1]) heisst es:

92 „Sobald ein Schüler auch nur ein wenig 10
„Ein Mal mit den Vaçitâ's ausgerüstet worden,
„Ist er für die Verkündigung grosser Geheimnisse
„Fürwahr ein würdig Gefäss geworden.
„Wo keine Vaçitâ, da keine Siddhi,
„Gleichwie beim Pressen des Sandes keine Butter 15
(herauskommt).
„Wer im Dünkel ob seiner Tantra-Studien
„An dem An-abhisheka[2]) festhält,
„Der fährt — ob Lehrer oder Schüler — sobald er
gestorben, 20
„Wenn er auch die Siddhi erlangt hat, zur Hölle.
„Darum erflehe (ich) mit allen Kräften
„Vom Lama den Segen der Vaçitâ.“

Dem Sinne dieser Worte entsprechend, bat der König

---

1) Tib. dpal P'yag-c'en t'ig-lei rgyud, s. Kanjur-Index p. 62, no. 416: çrî-Mahâmudrâtilakanâmamahâyoginîtantrarâjâdhipati (dpal P'yag-rgya c'en-poi t'ig-le žes-bya-ba rnal-ₒbyor-ma c'en-moi rgyud-kyi rgyal-poi mṅa-bdag) = A.G. II 293: Mahâmudrâtilakam (P'yag-rgya c'en-poi t'ig-le).

2) Tib. dbaṅ-bskur med-pa; vgl. an-abhishecanîya (Böhtlingk s.v.).

den Lama ₒP'ags-pa Rin-po-c'e: „Jene besonders ausgezeichnete Lehre der tiefen Hevajramahâvaçitâ[1]) bitte ich dich mir zu überliefern." Da sagte der Mahâtman: „Da du der Grosskhan bist, so bist du nicht im- *
5 stande, das Religionsgelübde zu beobachten. Bis jetzt giebt es (hier) nicht einmal einen gelehrten Uebersetzer; wenn du mir jedoch in Zukunft einen zur Verfügung stellst, wird eine Religionsunterweisung (möglich sein)." Der König fragte: „Was für ein Gelübde muss ich denn
10 beobachten?" (ₒP'ags-pa) antwortete: „Nachdem du um den Abhisheka gebeten, nimmt der Lama den obersten Platz ein, du aber musst mit dem *Leib:* durch Verneigung, mit *Worten:* durch Anhörung dessen was ich sage, mit dem *Geist:* durch Seelenruhe dich vorbereiten."
15 Da sagte der König: „Ein derartiges Gelübde bin ich nicht imstande zu beobachten." Die Königin aber sagte: „Folgendes ist ein Ausweg: In den Momenten der religiösen Besprechung und bei der Anwesenheit nur weniger Leute steht der Lama in der Mitte, hingegen
20 bei grossen Versammlungen von Vasallen, Präfekten und anderen Leuten steht der König in der Mitte. Wenn Angelegenheiten des Landes Tibet besprochen und darnach erledigt werden sollen, darf der König keinen Befehl erteilen, ohne den Lama befragt zu haben. Hin-
25 gegen in Angelegenheiten, die damit nichts zu thun haben, sie mögen nun wichtig, unwichtig oder sonstwie sein, soll des Lama's Meinung und Persönlichkeit nicht bestimmend wirken." Hierauf ging denn auch der Mahâtman ein und versah das priesterliche Amt. Auch wurde **93**

---

1) Tib. dGyes-pa rdo-rjei dbaṅ-c'en.

er ermächtigt, während dieser Zeit Uebersetzer zu berufen. Nachdem so der Unterbrechung des Kultus ein Ende gemacht worden, setzte ₒP'ags-pa die Vaçitâ-Geräte[1]) in Bereitschaft, weihte fünfundzwanzig fromme Männer, den König voran, in die çrî-Hevajramahâ- 5
vaçitâ[2]) dreimal ein und verbreitete in dem grossen mongolischen Königreich das Fest der Mantra- und Vajra-Yâna[3])-Lehre. So wurde denn auch der König sehr gläubig. Im Saṃvarodayatantram[4]) heisst es:

„Wer, auf alle Ehren verzichtend, 10
„Die Ehrung des Lama's richtig vollführt,
„Der wird in Freuden das allerkennende
„Höchste Wissen erlangen.
„Wenn ein das Höchste vollbringender Âcârya
„Den Vajrasattva[5]) sehr verehrt: 15
* „Welche Tugend giebt es, die dieser nicht übte,
„Welche Busse, der dieser sich nicht unterzöge?
„Furcht und Sünde hat er fahren lassen,
„Und Tugendhaftigkeit ist ihm eigen."

Im Einklang mit dem Sinn dieser Worte überwies ihm (der 20
König) als ersten Lohn für die Vaçitâ die dreizehn K'ri-skor; als zweiten Lohn für die Vaçitâ die drei C'ol-k'a von Tibet, vor allem aber eine auf Hörweite vernehmbare

---

1) Tib. dbaṅ-gi yo-byad-rnams = skr. vaçitâparishkârâs; über yo-byad = skr. parishkâra, s. M. Tib. 24, 3. 132, 13. 224, Ueberschr. u. no. 1. 230, Ueberschr. 261, 13 = M. 27, 3. 140, 13. 233, Ueberschr. u. no. 1. 239, Ueberschr. 272, 73.

2) Tib. dpal Kyai-rdo-rjei dbaṅ-mo c'c.

3) Tib. γsaṅ-sṅags rdo-rje t'eg-pa.

4) Tib. sDom ₒbyuṅ-gi rgyud; s. Böhtlingk s. v.

5) Tib. rDo-rje 'sems-dpa.

weisse Trompetenmuschel für den Kultus; als letzten Lohn für die Vaçitâ Gross-Mi-yur in China. Hierüber hocherfreut, vollzog der Mahâtman die Weihe mit folgenden Worten:

5 „Auf dass durch die auf diese Art erfolgte Glücksentscheidung
„Des weisen Herrschers Wünsche sich erfüllen,
„Die Heilslehre weit sich ausdehnen,
„Des Fürsten Dasein aber lange währen möge, darauf
10 erteil' ich meinen Segen."

Nachdem auf diese Weise der Mahâtman der Tiśri des Grosskhans geworden, sass der Siddha Karma Pakshi **94** mit untergeschlagenen Beinen am Himmel, ging durch einen Berg hindurch und zeigte noch unendliche andere 15 Zauberkünste. Der König geriet bei diesem Anblick in Erstaunen und sagte zu seinem Gefolge: „Hinsichtlich der Hervorzauberung und des Verständnisses von Blendwerk ist dieser kenntnisreiche Chinese von höherer Natur als unser Lama." Als sich nun eine Gelegenheit bot, 20 trat die Königin betrübten Sinnes dem Mahâtman vor Augen, unterbreitete ihm des Königs Auslassungen und drang dann in ihn mit den Worten: „Wenn der Lama keine Zauberkünste zeigen wird, so wird des Königs Hoffnung nicht erfüllt, und es steht zu befürchten, dass 25 infolgedessen in seiner Gesinnung ein Wandel eintritt." Da gab der Mahâtman die Zusicherung: „Des Pakši Zauberei ist in Wirklichkeit die meinige (d. h. von mir in Scene gesetzt), da die Zeit der allgemeinen Bekehrung gekommen ist. Jedoch darf die Hoffnung des gläubigen * 30 Königs nicht unerfüllt bleiben; daher will ich, nachdem

ich die Sünde nach dem Vajrayânam ausführlich erläutert, Zauberwerke verrichten." Darauf gab der Mahâtman vor dem Könige und seinem Hofstaate seine Erklärungen und sagte, als alle versammelt waren: „Die Königin selbst bringe mir ein scharfes Schwert." Die 5
Königin leistete der Aufforderung Folge und brachte ihm ein Schwert. Er nahm es und sagte: „Ich werde meine Glieder in die fünf Jina's[1]) verwandeln, ihr aber, König und Minister, sendet Bitten empor um Wiedergeburt in derjenigen Region von den fünf, welche einem 10
jeden von euch gefällt. Wer aber nicht daran glaubt, der trete, wenn mein Körper als ein Ganzes auf der Lagerstätte liegen wird, an ihn heran." Darauf nahm er seine Glieder auseinander und verwandelte sein Haupt in den Vairocana[2]), seine beiden Hände und Füsse 15
aber in die übrigen vier (Dhyâni-Buddha's), und so kamen die fünf Jina's[1]) einherschreitend zum Vorschein. Da verrichteten der König und die Königin samt ihrem Gefolge von Ministern und Unterthanen, da in ihnen ein starker, kräftiger Glaube entstanden war, unter Ver- 20
95 neigungen und Umzügen Gebete. Als darauf der König und die Minister an den Körper herantraten, sahen sie ihn auf der Lagerstätte, ein wenig mit Blut befleckt. Erschrocken sandten sie mit lauter, starker Stimme Gebete empor, jedoch der Zauber schwand nicht. Da rief 25
die Königin bittend: „Wenn der Lokanâtha[3]) nicht sofort den Zauber aufhebt, könnte des Königs Herz

1) Tib. rGyal-ba rigs lṅa.
2) Tib. rNam-par snaṅ-mdsad.
3) Tib. ₒJig-rten mgon-po.

brechen, und er könnte sterben.“ Da erhob er sich aus dem Zauber, und der König und sein Gefolge wurden von Freude und Wonne erfüllt. Seit dieser Zeit stieg, so oft ein Siddhapurusha[1]), welcher Art auch
5 immer, kam und Zauberei übte, im Herzen des Königs der Gedanke auf: „Wenn auch seine Zauberei sehr wunderbar ist, so übertrifft er doch nicht unseren Lama an Fähigkeit zum Verständnis des Erhabenen.“ Darauf legte der König dem Mahâtman den Titel Tisri bei und
10 überreichte ihm ein kostbares Siegel; ferner schenkte * er ihm eine Mischung aus Gold und Perlen, Kleidung, Hut, Handschuhe, einen Sessel, eine goldene Kanzel, einen Schirm, Speisen und Getränke, eine Schüssel und alles derartige, ein Kamel, ein Maultier und einen
15 goldenen Sattel mit allem Zubehör. Als er das 20. Jahr erreicht hatte, im Tiger-Jahre (1253), gab er ihm sechs und fünfzig grosse Bre Silber, zweihundert Körbe Thee, achtzig Stück Zeug, elfhundert bandförmige Stücke Seidenstoff u. s. w. Bei dieser Gelegenheit erliess er
20 auch auf die Bitte des Mahâtman die Anordnung, dass kein Bote in dem Hause eines Priesters Rast machen, und dass von einem solchen keine postalische Leistung gefordert und keine Steuer erhoben werden dürfe. Ferner erliess der König den Befehl, dass die Sa-
25 skya-pa's den Priestern des Westens verständliche Instruktion darüber, wie sie sich zu verhalten hätten, erteilen sollten. Des weiteren liess der König den Befehl ergehen, dass es im Lande Tibet nicht gestattet

---

1) D. h. ‘Zauberer’; tib. Grub-pa t‘ob-pai skyes-bu.

sein solle, ein anderes Religionssystem als das der Sa-
skya-pa's zu befolgen. Da aber sagte der Mahâtman,
96 dies dürfe man nicht thun; man müsse jeden sich seines
Religionssystems bedienen lassen. „Ein Edikt an Priester
und Laien verkünde allen: Pflege des eigenen Religions- 5
systems von Seiten eines jeden.“ So sprach er. So wird
denn auch die Einrichtung, dass jede der verschiedenen
Schulen Tibets bei dem Religionssystem, das sie ange-
nommen hatte, verharren durfte, der Gnade dieses Ma-
hâtman zugeschrieben. Ebenso erläuterte er ferner auf 10
Anregung des Grosskhans in vielen verschiedenen
Sprachen viele religiöse Wörter und Bezeichnungen. Er
führte, nachdem er auf Bitten des Königs die mongolische
Quadratschrift geschaffen hatte, das Anhören der Vor-
träge, die Anstellung der Meditation und die übrigen 15
praktischen Uebungen ein und wirkte für das Wohl der
Lehre und der Wesen in reichem Masse. Der König
* liess die drei Symbole: Buddha-Reliquien u. s. w., in
grosser Anzahl aus Indien kommen, errichtete einen
Klostertempel[1]), gründete ein Kloster für die Geistlich- 20
keit[2]) und verbreitete die Lehre. Darauf wurde ein
Eilbote nach dBus gesandt, und der Beherrscher des
Tripiṭaka-Meeres[3]), Grags-pa seṅ-ge[4]) aus sÑe-t'aṅ,
berufen. Danach, in seinem 21. Lebensjahre, am 15. Tage
des 5. Monats des (weiblichen) Holz-Hasen-Jahres (1254), 25
wurde (₀P'ags-pa), indem Grags-pa seṅ-ge aus

1) γTsug-lag-k'aṅ = skr. vihâra, s. Jäschke 433^b.
2) dGe-₀dun-gyi sde, vielleicht = skr. saṃghârâma.
3) sDe-snod rgya-mt'soi mṅa-bdag.
4) Skr. Kîrtisiṃha.

sÑe-t'aṅ als Upâdhyâya, bSod-nams rgyal-mt'san[1]) aus Jo γdan byad als Karmâcârya[2]), und Byaṅ-c'ub rgyal-mt'san[3]) aus Yar-luṅ als Raho'nuçâsaka fungierten, und T'sul-k'rims rin-c'en[4]) aus γNam-p'ar und 5 andere das Anhängsel[5]) bildeten, ordiniert und wurde das Scheiteljuwel aller Vinaya-Kenner[6]). Bei dem Upâdhyâya hörte er die Pâramitâpadadyotinî[7]) und anderes mehr, bei dem Âcârya das Pratimokshasûtramûlam[8]) u. s. w., bei dem Raho'nuçâsaka unter 10 anderem die „Sieben Abteilungen". Hierauf ging oP'ags-pa zu der Aufenthaltsstätte des Mañjughoshabhaṭṭâraka, dem fünfgipfligen Berge[9]). Da zeichneten ihn **97**

1) Skr. Puṇyadhvaja.

2) Tib. las-slob, offenbar identisch mit dem in M. Tib. 259 (= M. 270), 16 zwischen upâdhyâya und âcârya einerseits und raho'nuçâsaka andererseits (vgl. oben p. 123, 2—3 und n. 1) angeführten las byed-pa = skr. karmakâra (M'. °kâraka). Dass slob hier eine Abkürzung von slob-dpon (= skr. âcârya), nicht von slob-pa (etwa = skr. çikshaka) ist, darf man vielleicht nach Analogie der in demselben Kapitel von M. Tib. (M.), kurz hinter las byed-pa, unter no. 19, angeführten Amtsbezeichnung klog-pai slob-dpon (= skr. pâṭhâcârya) annehmen.

3) Skr. Bodhidhvaja.

4) Skr. Çîlaratna.

5) K'a-skoṅ.

6) Tib. odul-ba odsin-pa = skr. vinayadhara, s. M. Tib. 214, 97 = M. 223, 70.

7) Tib. P'ar-p'yin t'sig-γsal; vielleicht ist aber für T'sig-γsal statt Padadyotinî (s. Böhtlingk s. v.) ein anderes Skr.-Aequivalent anzunehmen, etwa Padajyotis (s. Böhtlingk s. v.), oder, da nach M. Tib. 130, 49. 200, 6 (= M. 138, 50. 209, 6) t'sig auch = skr. vâkyam ist, etwa Vâkyadîpikâ, °prakâça, °pradîpa (s. Böhtlingk s. vv.).

8) Tib. So-t'ar mdo rtsa.

9) Ri-bo rtse lṅa = chin. Ńù t'âi šān, s. Pantheon no. 145.

alle Menschen durch ihre Begrüssung und Huldigung in hervorragendster Weise aus. Der Mahâtman aber pries den Herrn des fünfgipfligen Berges[1]) in einem Lobgesang. Dann kehrte er wieder in den Palast des Königs zurück und drehte das Rad der Religion unendlich. Zu 5 dieser Zeit lebte im Lande China eine sehr grosse Zahl von Volksstämmen unter dem Namen Zin śiṅ, welche den vor ihnen (nach China) gekommenen T'ai śaṅ la gyin nachgefolgt waren. Dieselben waren vollständig dem Ketzertum ergeben. Da nun der Grosskhan sah, 10 dass daraus diesen und den übrigen Unheil entstehen werde, so befahl er, diese ketzerischen Schulen, dem Gebot der Religion gemäss, aufzuheben. Nachdem man den Lehrer der Zin śiṅ's schnell beseitigt hatte, kamen sie mit ihren Quellen zu Ende und wurden so, 15 siebzehn an der Zahl, durch die richtige Dialektik be-
* siegt, von ihrer Ketzerei abgebracht und zur Annahme des rechten Glaubens veranlasst. Darauf liessen sie sich in den Priesterstand aufnehmen und läuterten die Lehre des Muni[2]) ungemein. Da verfasste der Mahâtman ein 20 Gedicht über die Bekehrung der Zin śiṅ's, in welchem es heisst:

„Nachdem ich diese, deren Gemüt rein, und deren körperliche Beschaffenheit wie von Eisen ist,
„Mit der wahrheitverkündenden Lehre 25
„Goldbereitendem Safte sorgsam behandelt,

---

1) Ri-bo rtse lṅa-pa, d. i. Mañjughosha; s. oben p. 152, n. 9 und Pantheon l. c.

2) Tib. T'ub-pa = Çâkya t'ub-pa (Çâkyamuni).

„Brachte ich sie zu dem heiligen Gelübde und Streben,
„Den Bussübungen eines Muni ganz sich hinzugeben.“

Nachdem er so in dem grossen Reiche des Ostens der Lehre und den Wesen unermessliches Heil bereitet
5 hatte, ging er, um im Schneelande[1] (Tibet) die Bekehrungsbedürftigen aufzunehmen, im 31. Lebensjahre, im (weiblichen) Holz-Rinder-Jahr (1264), wieder langsam nach der grossen Residenz dpal-ldan Sa-skya zurück und bereitete den unendlich vielen hohen, niederen
10 und mittleren Wesen durch Hören, Sehen, Gedenken und Fühlen Nutzen. Da schenkten von denen, welche **98** ausgedehnte Reichtümer und Güter erworben hatten, einige an hervorragend berühmte und verehrungswürdige Stätten wie Vajrâsanam (die Mittel zu) Kultusgerät-
15 schaften, andere errichteten sehr schöne und ausgedehnte, aus zahlreichen Edelsteinen angefertigte Vihâra's und Stûpa's, welche letztere viele Tathâgata-Bilder enthielten, und verfertigten für die hunderttausend Bilder der hohen Lamen goldene Schirme und dergleichen mehr; wieder
20 andere stellten aus Juwelen viele Pravacana's des Tathâgata zusammen; noch andere brachten zahlreichen Geistlichen ununterbrochen eine Reihe von Huldigungen dar; andere endlich machten den Çramaṇa's, Brahmanen und Armen reiche Bescherungen und wirkten mit gänzlicher *
25 Hintansetzung des eigenen Wohles nur für das Heil des Nächsten. Für die gleich einer Wolke sich häufenden unendlichen Kalyâṇamitra's von dBus, γTsaṅ und K'ams liess er durch das eifrige Drehen des Rades der

---

1) K'a-ba-can.

tiefen und ausgedehnten Lehre das Kleinod der Buddha-Lehre gleich einem von den Lichtstrahlen der Sonne getroffenen Lotus leuchten.

Darauf sandte der König wiederum fortwährend einen Gesandten nach dem anderen, um ihn zu holen. 5
So ging denn ₒP'ags-pa im 33. Lebensjahr, im (weiblichen) Feuer-Hasen-Jahr (1266), nachdem er Schulen für die dreizehn Aemter eingerichtet hatte. Zu dieser Zeit griff ihn der bCom-ldan Ral-gri mit den Worten an:

„Buddha's Lehre und Wort sind von unreinen 10
Wolken verdunkelt;
„Das Glück der Wesen ist in die Hand der Fürsten übergegangen;
„In der entarteten Zeit befolgen die Çramaṇa's den Lebenswandel der Fürsten; 15
„Diese drei Dinge nicht einzusehen, ist nach meinem Dafürhalten keine Vortrefflichkeit[1]."

99 Hierauf gab der Mahâtman zur Antwort:

„Dass in der Lehre Wachstum wie Abnahme herrschen werde, hat der Jina verkündet; 20
„Jedes Wesens Glück hängt von seinem Thun ab;
„Wo Bekehrung, da Belehrung;
„Diese drei Dinge nicht einzusehen, ist nach meinem Dafürhalten Unwissenheit."

Zu dieser Zeit bereiteten ihm der Grosskhan, seine Söhne 25
und seine Gemahlin, eine grosse Schar von Beamten u. s. w., allesamt auf indischen Elefanten, mit durch ein Edelsteingitter gezierten Thronen, Baldachinen, von denen

---

1) ₒP'ags-pa min-pa, wohl eine Anspielung auf den Namen des P'ags-pa.

Edelstein-Quasten in grosser Fülle herunterhingen, Trophäen, Standarten und Musikinstrumenten in vielen * grossen Mengen und mit den übrigen grossen Schätzen des Königs eine unermesslich grossartige Begrüssung 5 und Huldigung, holten ihn nach dem grossen Palaste und befragten ihn über viele Eigentümlichkeiten der tiefen und ausgedehnten Lehre. Da erhellte er die Lehre Buddha's ungemein, wie wenn die Lichtstrahlen des Mondes auf einen Garten von Kumuda-Blumen 10 scheinen. Danach, in seinem 36. Lebensjahre, im (männlichen) Eisen-Pferde-Jahre (1269), begabte er den König auf seine Bitte mit der Hevajra vaçitâ. Als Lohn für die Vaçitâ schenkte er ihm ein Krystallsiegel mit den sechs Silben[1]), und ein ausgezeichnetes Diplom und gab 15 ihm die Titel Indischer Devaputra[2]) unter dem Himmel, auf Erden, Inkarnierter Buddha, Schrifterfinder, Ländereroberer, Der fünfteiligen Wissenschaft[3]) Paṇḍita ₒPagspa Tiśri. Auch gab er ihm unendliche Geschenke: über tausend grosse Bre Silber, neun und fünfzig tausend 20 Seidenstoffe zu Gewändern und andere Dinge mehr.

Nachdem ₒPʻags-pa so in China und der Mongolei für die Angelegenheiten der Buddha-Lehre und das Heil **100** der unermesslichen Bekehrungsbedürftigen gewirkt hatte, schaute er wiederum auf die Bewohner des Schneelandes 25 mit Barmherzigkeit und gedachte ihrer in Liebe. So zog er denn, während ihm eine grosse Schar von Schülern

---

1) Nämlich dem sechssilbigen Gebete 'Oṃ ma-ṇi pad-me hūṃ.

2) Tib. lHai sras-po.

3) γNas lṅa rig-pa, vgl. oben pp. 119, 14—15 u. n. 8; 120, 22—23 u. n. 2; 126, 5 u. n. 4.

und des Landesherrn und Königs Sohn, Prinz C'iṅgem[1]), nebst einem grossen Heerestrupp das Geleit gaben, langsam auf die grosse Residenz zu. Auf den Wegen bereiteten ihm unterwegs Menschen und nicht menschliche Wesen mit grossen Reichtümern in unermesslich gross- 5 artiger Weise Begrüssung, Geleit, Darbringungen und Ehrenbezeugungen; über die schwer zu passierenden Flüsse schlugen alle Menschen und Nicht-Menschen Brücken und vollbrachten noch anderes, sodass alle Zuhörer und Zuschauer, während sich die Spitzen 10 ihrer Härchen am ganzen (Körper) sträubten, Thränen * vergossen. Während diese und unermessliche andere ausserordentliche Wunder sich begaben, liess er diese Menschen, indem er, dem geistigen und körperlichen Zustand jedes einzelnen entsprechend, die heilige Religion 15 lehrte, zur Reife und Erlösung gelangen. So langte er denn im Mause-Jahre (1275) unter vielen wunderbaren Vorzeichen in der grossen Residenz dpal-ldan Sa-skya an. Sogleich strömten die in dBus und γTsaṅ weilenden grossen Kalyâṇamitra's, welche auf das Heil der 20 Religion bedacht waren, mit einer grossen Schülerschar, sowie viele Grossen zusammen; auch aus Indien, Kaschmir u. s. w. kamen auf die Nachricht hiervon viele Paṇḍita's. Alle diese brachten ihm — jeder nach seinem Vermögen — grosse Ehrengaben und Huldigungen dar, 25 und nachdem sie die Tugendwurzeln in grosser Menge erzeugt hatten, baten sie ihn, die heilige Religion zu predigen. Da sprach der Mahâtman: „Da ich viele Vacana's über die Vaçitâ und das Adhishṭhânam, die

1) S. oben pp. 34, 25—35, 6.

zur Stellung eines Dharmasvâmin[1]) gehören, viele Uebung in der Erklärung, wie auch alle die feinen und feinsten Erfordernisse für die Unterweisung in der Mystik in ge- **101** hörigem Masse besitze, so möget ihr jetzt jeder einzelne die Lehren alle, an denen er Gefallen findet, von mir erfragen.“ Darauf gewährte er zahllose Zugänge zu der sehr tiefen und ausgedehnten Lehre, ohne Beispiele zu sparen, und spendete auch reichlich Geschenke von Gütern. So befriedigte er die Bewohner des Gletscherlandes sowohl durch Lehren als durch Güter. In der grossen Residenz wurden durch ein derartiges Verfahren im Verlauf von einem Tage und einer Nacht viele Wesen zur Reife und Erlösung gebracht. Darauf, im ersten Frühlingsmonat des (weiblichen) Feuer-Rinder-Jahres (1276), als der Prinz C'iṅgem, nachdem er sich als Gabenspender bethätigt hatte, an der fernen Quelle des γTsaṅ das Rad der Religion (C'os-ₒk'or) eifrig drehte, verehrte der Mahâtman über siebentausend Geistlichen Nahrungsmittel in Fülle, teilte jedem Geistlichen unter * anderem je ein Žo Gold zu und drehte das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehre. Dann, als die dort zusammengekommenen siebzigtausend Geistlichen, ferner viele tausend predigende Kalyâṇamitra's, welche an das jenseitige Ufer vieler Quellenschriften gelangt waren, sowie gewöhnliche Leute, alle zusammen an die Hunderttausend heranreichten, liess er sie den einzigen, von allen Jina's beschrittenen Hohen Pfad, die Erzeugung des auf die Höchste Mahâyâna-Bodhi gerichteten Sinnes,

---

1) Tib. C'os-kyi rje-ñid = skr. dharmasvâmitâ oder °svâmitvam.

erfassen, ja befestigte sogar sie alle in der von dem höchsten Erfolge gekrönten Bodhi[1]). Schliesslich nahm der Mahâtman die grosse Verkündigung der Belohnungen für den Segen[2]) mitten in dem Meere des versammelten Saṃgha vor. Nachdem er ein hervorragender Mahâpurusha, der Fahnenträger (Anführer) auch der aus (dem Anhören) seiner Predigt hervorgegangenen Schüler, des Żaṅ dkon-mc̒og dpal, des Saṅs-rgyas ₒbum aus dBus und anderer Erklärer und Meditierender, geworden war, beleuchtete er sehr eingehend das ursprüngliche, fleckenlose (d. h. noch nicht **102** entstellte) System des Sugata. Dann, im 46. Lebensjahre, im (männlichen) Eisen-Drachen-Jahre (1279), am 22. Tage des 11. Monats, bot er in der Mitte des Morgens, nachdem er die Vorbereitung einer grossen Opfermenge angeordnet und Vajra und Glocke[3]) zur Hand genommen hatte, um die weltlich gesinnten Bekehrungsbedürftigen (zur Annahme) der Religion zu bestimmen, den Schein des Eingehens ins Nirvâṇa. Darauf wurde er auf das Leichenfeuer gelegt, und seine sterblichen Ueberreste wurden zu einem grossen Reliquienhaufen, während dessen aber zeigten sich auch viele Wunderzeichen.

Als der Jo-bo rje çrî-Atiça nach Tibet kam, weissagte er, da er an dem Abhang des Berges von Sa-skya zwei wilde Yaks sitzen sah, dass zwei Mahâ-

---

1) ₒBras-bu bla-na med-pa rdsogs-pai byaṅ-c̒ub-tu ṅes-pa [k̒o-na]r mdsad.

2) bsṄo-ba, s. auch oben p. 148, 3. 10.

3) Dril-bu = skr. ghaṇṭâ.

kâla's das (Bekehrungs-) Werk in der Zukunft vollbringen würden; es waren dies aber zwei Gur-žal. Nachdem er sich nach der Weissen Erde (d. i. dBus[1])) hin verneigt hatte, waren da sieben Schriftzeichen „Dhî"
5 und ein Schriftzeichen „Hûṃ". Infolge dessen weis- *
sagte er, dass acht Männer, nämlich sieben Inkarnationen des Mañjughosha und eine Inkarnation des Vajrapâṇi[2]), zum Heil der Wesen wirken würden. Dementsprechend erschienen die vier Söhne des Sa-c'en
10 (d. i. Kun-dga sñiṅ-po), sowie Sa-skya Paṇḍita, Zaṅs-t'sa bsod-rgyan und ₒP'ags-pa als Inkarnationen des Mañjughosha, ₒP'ags-pa's jüngerer Bruder rGya-gar P'yag-na als die des Guhyapati[3]), und Sa-c'en selbst als die des Avalokiteçvara, und
15 zwar die sieben Mañjughosha (-Inkarnationen) in aufeinanderfolgenden Generationen. Von diesen werden Sa-c'en, bSod-rtse[4]) und Grags-rgyan[5]) 'die drei Weissen', Sa-skya Paṇḍita und ₒP'ags-pa 'die beiden Roten' genannt, diese zusammen aber als 'die fünf Hohen
20 Sa-skya's' bezeichnet.

Danach, zur Zeit des 'Uljit'u Khan[6]) wurde der Kun-mk'yen C'os-sku ₒod-zer[7]) berufen. Dieser Kun-

---

1) Vgl. oben p. 107, 10.
2) Tib. P'yag-rdor = P'yag-na rdo-rje.
3) Tib. γSaṅ(-bai) bdag(-po); identisch mit Vajrapâṇi, s. p. 77, n. 3.
4) = bSod-nams rtse-mo.
5) = Grags-pa rgyal-mt'san.
6) S. oben p. 35, 7—17.
7) Skr. Dharmakâyaraçmi; ₒod-zer = skr. raçmi s. M. Tib. 18, 14. 144, 2 = M. 21, 14. 152, 2.

mk'yen war als Sohn des Yogeçvara[1]) γSer ldiṅs-pa
103 γżon-nu ̜od und der Śes-rab rgyan[2]) geboren. Gleich als er aus dem Mutterleib herausgeholt wurde, gingen aus dem Leibe der Mutter die versammelten zwei und dreissig Götter hervor, und noch andere Erscheinungen zeigten 5 sich. Es wurde ihm der Name bDag-med rdo-rje[3]) gegeben. Nach Verlauf von fünf Jahren nahm er ein ganz ungewöhnlich grossartiges Auftreten an. Als er bei seinem Vater die Religionsunterweisung hörte, schalt ihn der Vater: „bDag-med rdo-rje, missachtest du mich, 10 oder missachtest du meine Religionsunterweisung?" Da kniete er nieder, legte die Handflächen zusammen und fragte: „„Was ist die Ursache dieser (Vermutung)?"" — „Sobald ich den Religionsunterricht beginne, beginnst du zu spielen. Der Anfang des Religionsunterrichtes und 15 der Anfang des Spieles sind gleichzeitig." — „„Inwiefern widerstreitet denn die Zulässigkeit des Spiels der Hände und Füsse dem Anhören des Religionsunterrichtes mit den Ohren?"" — „Nun wohl, das wird mir klar; so
* sprich denn meine Lehren nach!" So sagte er denn inner- 20 halb dreier Tage alle gehörten Lehren, ohne sich bei einem Worte zu irren, auswendig her. Da sagte (der Vater): „Der ist ein grösserer Nirmâṇakâya als Kun-ha!" Danach, später, wurde ihm der geistliche Name

---

1) 'Meister in der Zauberei' oder 'Meister im Yoga' (s. Böhtlingk s. v.); tib. rNal-̥byor dbaṅ-p'yug.

2) Skr. Prajñâlaṃkârâ; rgyan = skr. alaṃkâra s. M. Tib. 228 (= M. 237), Ueberschr. und no. 1.

3) Skr. Anâtmavajra.

C'os-kyi ˛od-zer[1]) beigelegt, ₒGro-bai mgon-po ₒP'ags-pa aber gab ihm den Namen C'os-sku ˛od-zer. In welche Schule er auch ging, er vermochte Mal für Mal alle Lehren zu behalten; da dachten die übrigen, er
5 lüge wohl, und unterzogen die Sache einer Prüfung; es hatte jedoch alles seine Richtigkeit. Alle seinem Vater eigentümlichen angeborenen Vorzüge, aber auch unfassbar viele andere grosse Fähigkeiten besass er. Dieser Kun-mk'yen C'os-sku ˛od-zer nun fungierte als Opfer-
10 priester 'Uljit'u Khan's, und nach dessen Tode, unter Haisaṅ Hulug Khan[2]), ebenfalls als Opferpriester des Khans. Diesen Kun-mk'yen bat Haisaṅ Hulug Khan, von den Buddhavacana's die Sûtra's und Mantra's ins Mongolische zu übersetzen. Infolgedessen be-
15 dachte der Kun-mk'yen, im Einklang mit den Worten **104** des Lehrers Buddha:

„Die Seligkeit der Bekenner der heiligen Religion ist so gross,
„Dass, selbst wenn alle Buddha's emsiglich
20 „Sie in zehn Millionen Kalpa's verkündeten,
„Sie damit nicht zu Ende kommen würden,"

den Segen der Verbreitung der heiligen Religion. Da er aber mit der von ₒGro-mgon ₒP'ags-pa erfundenen Quadratschrift die Religionsschriften nicht ins Mongolische
25 übersetzen konnte, so bildete er aus 14 von den 15 männlichen Buchstaben 'a, na u. s. w., welche die erste Reihe der von dem alten Sa-skya Paṇḍita erfundenen

1) Skr. Dharmaraçmi.
2) S. oben p. 35, 19—25.

42 Buchstaben[1]) 'a, 'e, 'i u. s. w. bilden, und aus 14 von den 15 weiblichen Buchstaben 'e, ne u. s. w. 56 (zur Hälfte) männliche, (zur Hälfte) weibliche Buchstaben durch Ableitung, wie folgt:

* 'o, $_w$'o, $_w$'e, 'u.	no, n_wo, n_we, nu.	po, p_wo, p_we, pu.
ho, h_wo, h_we, hu.	go, g_wo, g_we, gu.	mo, m_wo, m_we, mu.
lo, l_wo, l_we, lu.	ro, r_wo, r_we, ru.	so, s_wo, s_we, su.
tʿo, tʿ$_w$o, tʿ$_w$e, tʿu.	to, t_wo, t_we, tu.	co, c_wo, c_we, cu.
yo, y_wo, y_we, yu.	cʿo, cʿ$_w$o, cʿ$_w$e, cʿu.	

Das sind die geschlechtigen Buchstaben. Aus den 14 ungeschlechtigen und aus den letzten Buchstaben wa und we leitete er keine ab. So ergaben sich 98 Buchstaben[2]), und zwar sind die obigen Buchstaben $_w$'e, n_we, p_we u. s. w., da sie sich im Tibetischen durch die Schrift nicht wiedergeben lassen, auf jene Art geschrieben worden, die Original-Schriftzeichen aber sind nicht so. Der Buchstabe ṅ steht im Mongolischen nicht im Anlaut, dagegen kommt er häufig im Auslaut[3]) vor. Infolgedessen giebt es 11 Auslautbuchstaben, nämlich die 10 Buchstaben n u. s. w. und der Buchstabe ṅ, also: n, b, g, m, l, r, s, d, ˏi, ˏu, ṅ. Treten diese als Auslaut[3]) z. B. an den Buchstaben 'a, so erhält man: 'an, 'ab, 'ag, 'am, 'al, 'ar, 'as, 'ad, 'ai, 'au, 'aṅ; u. s. f. Auch weitere Anfügungen[4])

---

1) S. oben p. 134, 1—7; die beiden letzten Buchstaben von Sa-skya Paṇḍita's Alphabet, wa und we, werden hier also nicht mitgezählt; vgl. n. 2.

2) Nämlich die 42 Buchstaben von Sa-skya Paṇḍita's Alphabet (vgl. n. 1) und die von Cʿos-sku ˏod-zer erfundenen 56 neuen zusammengerechnet.

3) rJes-$_o$jug, etwa als 'primäre Anfügung' aufzufassen; vgl. n. 4.

4) Yaṅ-$_o$jug, etwa als 'sekundäre Anfügung' aufzufassen; vgl. n. 3.

(kommen vor): tritt an den aus dem Buchstaben a und unmittelbar darauf folgendem[1]) i bestehenden (Diphthongen) ʼai

als weitere Anfügung[2]) d. Buchst. n an, so entsteht ʼain;

5 tritt als weitere Anfügung d. Buchst. b an, so entsteht ʼaib; **105**

tritt der Buchstabe g an, so entsteht ʼaig;

tritt der Buchstabe m an, so entsteht ʼaim;

tritt der Buchstabe l an, so entsteht ʼail;

tritt der Buchstabe r an, so entsteht ʼair;

10 ebenso bildete er analog ʼein, ʼeib, ʼeig, ʼeim, ʼeil, ʼeir und viele andere Schriftzeichen. Ferner schuf er, da für die mongolische Uebersetzung der Religionsschriften die betreffenden Schriftzeichen überhaupt noch nicht vorlagen[3]), neu die Typen[3]) für die Buchstaben

15 pʻa, pʻe, pʻi; pʻo, pʻ$_{w}$o, pʻ$_{w}$e, pʻu;

s̀a, s̀e, s̀i; s̀o, s̀$_{w}$o, s̀$_{w}$e, s̀u,

sowie für die Zeichen des Genitivus, Instrumentalis u. s. w. Danach übersetzte er die Dhâraṇî[4]) Grwa lṅa und einige andere Vacana's und Çâstra's ins

20 Mongolische und verbreitete dadurch die heilige Religion sehr weit, wodurch er eine unfassbare Wohlthat vollbrachte.

---

1) S. p. 163, n. 3.

2) S. p. 163, n. 4.

3) Der Sinn ist: Für diese Buchstaben und Suffixe lagen in dem alten Alphabet des Sa-skya Paṇḍita nicht die konsonantischen Grundtypen vor, wie in den anderen Fällen, wo Cʻos-sku ʼod-zer nur hinsichtlich der Vokale eine Veränderung vorzunehmen brauchte; somit musste er für dieselben vollkommen neue Typen (tib. cʻa-rkyen) erfinden.

4) γZuṅs.

* Danach machte Pōyant'ō Khan[1]) den Mahâtman[2]) Don-yon rgyal-mt'san[3]) von Sa-skya zu seinem Opferpriester. Als unter ihm ein Schüler des bCom-ldan[4]) Rig-ral von sNar-t'aṅ, der mK'as-pa[5]) $_{o}$Jam-dbyaṅs-pa, nach der Mongolei kam, machte er ihn zum Opferpriester. Dieser hatte, als er sich in sNar-t'aṅ aufhielt, durch das Tragen einer Maske den Rig-ral erschreckt und sich dadurch den Unwillen des Lama zugezogen; danach hatte er in Sa-skya gelebt und wurde nun von den Mongolen berufen. Aus der Mongolei schickte er nun eine grosse Menge Requisiten zur Drucklegung des bKa-$_{o}$gyur und bsTan-$_{o}$gyur, namentlich aber schenkte er gute chinesische Schwärze, eine kleine Schachtel voll. Darüber freute sich der Lama. Mit den gesandten Druckplatten[6]) druckten Blo-γsal aus dBus und andere in T'ugs-k'u den bKa-$_{o}$gyur und bsTan-$_{o}$gyur und beantragten die Aufstellung dieses Exemplares im Mañjughosha-Tempel[7]) in sNar-t'aṅ. Nachdem dieser Weg eröffnet war, mehrten sich die bKa-$_{o}$gyur- und bsTan-$_{o}$gyur-Exemplare in Menge.

Der Sohn dieses Königs, Gegen Khan[8]), machte

1) S. oben p. 35, 26—36, 2.
2) Tib. bDag-c'en = bDag-ñid c'en-po.
3) Wohl = skr. Arthaguṇadhvaja.
4) 'Der Siegreiche'.
5) 'Der Gelehrte'.
6) C'a-rkyen (wörtlich etwa: 'gegenständliche Unterlage'); vgl. denselben Ausdruck für 'Type' p. 164, n. 3.
7) Tib. $_{o}$Jam-dbyaṅs lha-k'aṅ.
8) S. oben p. 36, 3—10.

den Lama bSod-nams rgyal-mt'san von Sa-skya zum Opferpriester.

Darauf liess Yisun T'emur Khan[1]) sowohl den **106** Lama dGa-ba bsod-nams von Sa-skya als den 5 mongolischen Lo-tsâ-ba Šes-rab seṅ-ge viele Pravacana's übersetzen.

Danach machte König Rin-c'en op'ags[2]) den Lama Rin-c'en dbaṅ-po[3]) von Sa-skya zum Opferpriester.

Später, unter Kosala Khan[4]), wurde der Nam- 10 mk'a rgyal-mt'san[5]) zum Opferpriester gemacht.

Hierauf berief Jiyagat'wo Khan[6]) den Lama Yešes rin-c'en[7]) von Sa-skya sowie den Karma-pa Raṅ-byuṅ rdo-rje[8]) und machte sie zu Opferpriestern. Nachdem der König nebst der Königin bei Raṅ-byuṅ 15 rdo-rje die Mahâvaçitâ und andere Lehren studiert hatte, förderte er die Angelegenheiten der Lehre sehr.

Unter König Rin-c'en dpal[9]) wurde der Lama Saṅs-rgyas dpal[10]) zum Opferpriester gemacht.

Darauf wurden unter T'ogan T'emur Khan[11]) * 20 sowohl der Lama Kun-dga blo-gros von Sa-skya

---

1) S. oben p. 36, 11—16.
2) S. oben p. 36, 17—21; skr. Ratnârya.
3) Skr. Ratnendra.
4) S. oben p. 36, 22—26.
5) Skr. Âkâçadhvaja.
6) S. oben pp. 36, 27—37, 3.
7) Skr. Jñânaratna.
8) Etwa = skr. Svayaṃbhûvajra.
9) S. oben p. 137, 4—7; skr. Ratnaçrî.
10) Skr. Buddhaçrî.
11) S. oben pp. 37, 8—41, 16.

als auch der Karma-pa Rol-pai rdo-rje[1]) berufen und zu Opferpriestern gemacht, und der (Khan) studierte (bei ihnen) die Religion.

Hier sei einiges aus den Berichten der alten Heiligen über die oben und (weiter) unten[2]) erwähnten Karma- 5 pa's mitgeteilt:

Des oben erwähnten Karma Pakshi Inkarnation, der Dharmasvâmin

Rań-byuń rdo-rje,

wurde in dem Geburtslande des rJe-btsun Mi-la im 10 Holz-Affen-Jahre (1283) geboren. Darauf erhoben sich Vater, Mutter und Sohn gen Himmel[3]). Da glich der Körper des Heiligen einem Regenbogen, und er schien infolgedessen in sich selbst zu entschwinden. Nach Verlauf von 5 Jahren (1287) sagte der Mahâsiddha[4]) 15 'U-rgyan-pa: „Morgen wird mein Lama, der Karma-pa, kommen." Daraufhin wurde ein hoher Polstersitz zurechtgemacht. Als nun (jener) dort, bei dem Mahâsiddha[4]), angelangt war, stieg er ohne Zaudern auf den Polstersitz und setzte sich nieder. Da sagte der Mahâ- 20 siddha[4]): „Kind, wie kannst du dich denn auf den Sitz meines Lamas setzen!" Der aber erwiderte: „Der Lama bin ich eben." Da richtete 'U-rgyan-pa seinen Sinn

107 auf die Höchste Bodhi und übermittelte ihm die Cakra-

---

1) Skr. Lalitavajra.

2) Nämlich: soeben.

3) Im Text (p. 106, 15) diṅri, aus mong. teṅri, 'Himmel', verstümmelt.

4) Tib. Grub c'en (-pa).

saṃvaraghaṇṭâmatavaçitâ[1]) und viele andere Lehren. Im 7. Lebensjahre (1289) liess er sich von dem Upâdhyâya Kun-ldan ŝes-rab in den Priesterstand aufnehmen. Dann ging er nach der Residenz ₒT'sur-p'u
5 und bat γÑan-ras dge-ₒdun ₒbum und andere um viele Lehrvorträge. Im 18. Jahre (1300) wurde er von dem Upâdhyâya γŽon-nu byaṅ-c'ub[2]) ordiniert und hörte bei ihm die Vier Klassen der Âgama's[3]) u. a. m. Darauf gründete er die Einsiedelei lHa-steṅs, hörte
10 von vielen Lamen zahlreiche Lehrvorträge und machte sich dann auf den Weg nach dBus, wo er von T'aṅlha bewillkommt wurde. Hierauf ging er nach ₒT'sur-p'u. Da gewährte es den Anblick, als ob die Dharmapâla's Freude empfänden. Als er in lHa-sa dem Jo-bo
15 einen Schirm bescherte, schien es, als ob er auch den Tathâgata's der Weltregionen der zehn Himmelsgegenden Opfergaben darbrächte. Das Wohl des Nächsten förderte * er sehr. Im Affen-Jahre (1331) erging der Ruf des Jiyagat'wo Khan an ihn[4]). Da machte er sich dahin
20 auf und gelangte im 10. Monat nach dem Palast des Khan's. Dem König nebst der Königin erteilte er den Abhisheka, steigerte das Wohl des Nächsten unermesslich und kehrte dann nach Tibet zurück. Darauf machte er sich auf nach dem fünfgipfligen Berge, ging alsdann
25 nach dBus und wirkte für das Heil der Lehre und der

1) Tib. ₒK'or-lo sdom-pa dril-bu lugs-kyi dbaṅ; lugs = skr. matam s. M. Tib. 61, 13 = M. 66, 13.
2) Skr. Kumârabodhi.
3) Tib. luṅ-sde bži.
4) S. oben p. 166, 11—16.

Wesen, brach wieder nach China auf und verschied im 56. Lebensjahre, im Erde-Hasen-Jahr (1338). Danach zeigte der Dharmasvâmin (d. i. eben der hingeschiedene Raṅ-byuṅ rdo-rje), dass er in der Mondscheibe weile, und darob wurde der Khan mitsamt seinem Ge- 5 folge sehr gläubig.

Dessen Inkarnation war der Dharmasvâmin
Rol-pai rdo-rje[1]).

Als dieser rJe-btsun infolge des ihm bei seinem Aufenthalte in der Tushita-Region von Bhagavant[2]) Mai- 10 treya erteilten zwingenden Auftrages in den Mutterleib eintrat, ertönten die Laute des Maṇi[3]). Im Eisen-Drachen-Jahr (1339) wurde er geboren, und sogleich liess er das Maṇi und, in deutlichen Lauten, folgende Worte hören: „Ich bin eine Wiedergeburt des Karma 15 Pakši. Wer mein Antlitz erschaut, wird nicht in die **108** Hölle fahren. Auch nach ₒT'sur-p'u, Karma und dem Königspalast gehe ich der Reihe nach. Im Königspalast giebt es derer, die von mir zu bekehren sind, unermesslich viele.“ Dann forderte er, um die übrigen gläubig 20 zu machen, sie auf, ihm einige Einwürfe zu machen. Da baten sie sich Wein aus und sagten: „Bitte, nimm davon! Giebt es in der Tushita-Region etwas Derartiges?“ — „„Etwas Berauschendes von dieser Art giebt es nicht; Nektar giebt es.““ — „Giebt es in der 25 Tushita-Region auch nichts den Steinen des Menschen-

1) S. oben p. 167, 1—3.
2) Tib. bCom-ldan-ₒdas.
3) D. h. das 'Oṃ ma-ṇi pad-me hūṃ.

reiches Aehnliches?“ — „„Alle Steine sind aus Edelsteinen gemacht.““ Danach hörte er bei dem rTogs-ldan mGon rgyal-ba[1]) die Vaçitâ, „die sechs Lehren des Nâro“[2]) und viele andere Utsa- und Saṃpanna
5 (-Krama's). Bei dem Lama Šes-rab dpal[3]) hörte er die Belehrung über den ganzen bKa-ₒgyur und über viele Çâstra's. Ebenso hörte er von vielen anderen Lamen zahlreiche Lehrvorträge. Hierauf folgte er einem * Rufe nach ₒT'sur-p'u, liess sich von dem Upâdhyâya
10 Don-grub dpal[4]) in den Priesterstand aufnehmen und erhielt den Namen Dharmakîrti. Bei γYuṅ ston-pa hörte er u. a. die Vajramâlâvaçitâ[5]). Im 18. Lebensjahre (1356) wurde er von dem vorher genannten Upâdhyâya ordiniert und förderte das Wohl des Nächsten.
15 Darauf folgte er im 19. Jahre (1357) einem Rufe des Mongolenkhans T'ogan T'emur[6]) und seines Sohnes und steigerte selbstlos das Wohl des Königs und seines Gefolges sowie des Nordlandes unermesslich. Nach Karma zurückgekehrt, förderte er das Wohl der Lehre und der
20 Wesen. Auf eine erneute Berufung des vorher erwähnten Khans ging er im Eisen-Mause-Jahr (1359) nach der Stadt Tāi tu. Da machte er den Khan samt seinem Gefolge durch das blosse Anschauen seines Gesichts und die Anhörung seiner Rede starkgläubig. Namentlich

1) Skr. Nâthajina.
2) Nâroi c'os drug.
3) Skr. Prajñâçrî.
4) Skr. Siddhârthaçrî.
5) Tib. rDo-rje ₒp'reṅ-bai dbaṅ.
6) S. oben pp. 166, 19. 167, 1—3.

dadurch, dass er dem Könige und seinem Sohne die Yoginîvaçitâ[1]), die Jinasâgaravaçitâ[2]), „die sechs Lehren des Nâro über die Methode der (richtigen) Mittel[3])“ u. a. m. übermittelte, befestigte er unermesslich viele mongolische und sonstige Grossen und 5
109 Präfekten in der allerhöchsten Bodhi[4]). Auch linderte er Hungersnot, epidemische Krankheiten u. s. w. und beglückte dadurch das Königreich. Daher wurde er 'der segensreiche Lama' genannt. Dann ging er nach Tibet zurück und bewies den Geistlichen von dBus und 10
γTsaṅ seine Verehrung und errichtete eine sehr grosse Statue des Mahâmuni[5]), deren Breite vom rechten bis zum linken Ohr elf Klafter betrug. Durch dies und anderes erwies er der Lehre grosse Dienste. Im 44. Lebensjahre, im Wasser-Schweine-Jahr (1382), ging 15
er zur Seligkeit ein.

Dessen Inkarnation war der Dharmasvâmin

De-bžin γšegs-pa.

Im Holz-Mause-Jahr (1383) geboren, erörterte er im 2. Lebensjahre (1384) ausführlich die Abhijñâ[6]) und 20
zeigte viele Zauberkünste. Als er auf einen Stein stieg, erschienen seine Fussspuren leuchtend. Als er das 4. Jahr
* erreicht hatte (1386), machte er dem Dharmasvâmin

1) Tib. rNal-ₒbyor-mai dbaṅ.

2) Tib. rGyal-ba rgya-mt'soi dbaṅ.

3) Tib. T'abs-lam Nâroi c'os drug.

4) Tib. Bla-na med-pai byaṅ-c'ub-tu ṅes-par mdsad.

5) Tib. T'ub-pa c'en-po; eine Bezeichnung Buddha's, s. Böhtlingk s. v. Mahâmuni.

6) Tib. mṅon-par mk'yen-pa.

mK'a spyod-pa[1]) seine Aufwartung und hörte bei ihm die Vajramâlâvaçitâ u. a. m. Von dem Mahopâdhyâya bSod-nams bzaṅ-po[2]) liess er sich in den Priesterstand aufnehmen, und es wurde ihm der Name
5 C'os-dpal bzaṅ-po[3]) gegeben. Im Gebiete von Karma drehte er das Rad der Religion. Im 20.[4]) Lebensjahr, im Pferde-Jahr (1401)[4]), wurde er von dem vorher erwähnten Upâdhyâya ordiniert und förderte das Wohl des Nächsten. Einem Rufe des erlauchten Kaisers Yuṅ
10 lu aus der Dynastie Tāi Miṅ leistete er Folge. Zu der Zeit liess er das Land der Chinesen von Lust erfüllt sein, im Schauhause sich eine Regenbogen-Säule aufrichten, zwischen den Wolken Buddha und die Bodhisattva's leibhaftig erscheinen und die Götter-Söhne und
15 -Töchter vom Himmel her leibhaftig Huldigungsgaben darbringen und zeigte noch unermessliche andere Zauberwerke und Wunderzeichen. Dadurch steigerte er bei dem Grosskönig und seinem Gefolge den Glauben ausserordentlich und brachte sie so auf den rechten Weg.
20 Vom Kaiser erhielt er den Namen De-bžin γšegs-pa. Wunderbare, hervorragende Grossthaten vollbrachte er hundert und acht an der Zahl. Nachdem er die Be- **110** kehrungsbedürftigen auf den rechten Weg gebracht, kehrte er nach Tibet zurück. Dort lehrte er grosse

---

1) Skr. Khasarpaṇa, s. oben p. 109, n. 4.

2) Skr. Puṇyabhadra.

3) Skr. Dharmaçrîbhadra.

4) Hier muss ein Versehen vorliegen; denn i. J. 1401 stand De-bžin γšegs-pa erst im 19. Lebensjahr, da er 1383 geboren wurde (s. oben p. 171, 19, bestätigt durch R. 62).

Guru's, weltliche Grosse u. a. die Religion; dadurch wurde sogar die Zahl der zur Reife und zur Erlösung gebrachten Laien unfassbar; (aber auch) zahlreiche kenntnisreiche Schüler gingen von ihm aus. Im 32. Lebensjahre, im Feuer-Schaf-Jahre (1426)[1], ging er zur Ruhe ein. 5

Es folgte seine Inkarnation, mT'oṅ-ba don-ldan[2], dann C'os-grags rgya-mt'so[3], Mi-bskyod rdo-rje[4], dBaṅ-p'yug rdo-rje[5], C'os-dbyiṅs rdo-rje[6], Ye-ṡes rdo-rje[7], Byaṅ-c'ub rdo-rje[8]) und bDud-btul grags-pa rdo-rje[9], von denen jeder die In- 10 karnation des Vorhergehenden war. Alle diese berühmten Lamen förderten das Wohl der Lehre und der Wesen in hohem Masse.

* Von des T'ams-cad mk'yen-pa Sa-skya Paṇḍita Kun-dga rgyal-mt'san, 15
Des Dharmasvâmin ₒP'ags-pa Blo-gros rgyal-mt'san
Und des Kun-mk'yen C'os-sku ₒod-zer und seiner Söhne und Enkel

---

1) Statt me-lug-gi lor (Text p. 110, 4) muss es heissen: ṡiṅ-lug-gi lor, 'im Holz-Schaf-Jahr' (1414), da die Ansetzung des Todes des De-bžin γṡegs-pa im 32. Lebensjahr (= 1414; über das Geburtsjahr s. p. 172, n. 4) durch R. 64 bestätigt wird.

2) Etwa = skr. Darçanârthin.

3) Skr. Dharmakîrtisâgara.

4) Skr. Akshobhyavajra.

5) Skr. Îçvaravajra.

6) Skr. Dharmadhâtuvajra.

7) Skr. Jñânavajra.

8) Skr. Bodhivajra.

9) Etwa = skr. Vinîtamârakîrtivajra.

Hehrer Tugend einen Teil als durchaus vollkommen helles Licht besitzend,
Beriefen sie der irdische Brahman[1]), der Dharmarâja[1]), samt Söhnen und Enkeln
5 Mit von gläubiger Verehrung erfülltem Sinne durch Eilboten.
Da verbreiteten sie in diesem Lande hunderttausend kühle Strahlen der Erklärung, Disputation und Schriftabfassung,
10 Ueberwanden der verfallenden Menschheit Glut, Leidenschaft und Verblendung,
Vergrösserten den Freudenhain der ganzen Muni-Lehre beträchtlich
Und steigerten so das Freudenfest des Heils und
15 Segens der Wesen. Diese Gutthat
Gereichte allen Nachfolgern auf dem Wege zur Bodhi zu schier unermesslich
Grossem Segen. Der Gedanke an die Art wie dies geschah erweckt herzliche Verehrung.
20 Diese Verse enthalten das Résumé jenes Zeitraumes. III

Des Gottes, der die Kenntnis, Liebe, Fähigkeit der Jina's der drei Zeiten in Eins vereint besitzt[2]),
Des Schützers der drei (Wesens-) Klassen[2]) fernere
25 Inkarnation war der Herr bTsoṅ-k'a-pa;

---

1) D. i. C'iṅgis Khan, s. oben p. 105, 12 und n. 3.

2) D. i. Mañjughosha; vgl. oben p. 119, 20—21. 120, 17—18. — J.A.S. Beng. 1882, p. 53, 10—11.

Wie das Kleinod seiner durch unentstellte Ausübung
unvergleichlich schönen dGe-lugs-pa-
Lehre in diesem Lande sich ausbreitete, wird in
diesem (Abschnitt) erzählt.

Zweiter Abschnitt. 5

Specielle Geschichte des Kleinods der Lehre des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa, des grossen bTsoṅ-k'a-pa.

Im Mañjuçrîmûlatantram findet sich eine Stelle:
„Wenn ich ins Nirvâṇa eingegangen sein werde,
„Und dieses Erdenrund leer sein wird, 10
* „Wirst du in Knabengestalt die Buddha-Thaten vollbringen,
„Dann wird ein von hoher Freude erfülltes grosses Kloster
„Das Schneeland sein.“ 15

In diesen Worten ist sehr deutlich prophezeit, dass in Tibet der eine Jinapitar[1]), Mañjuçrîbhaṭṭâraka, die Lebensweise eines gewöhnlichen Bhikshu[2]) annehmen und die heilige Religion verbreiten und dadurch Buddha's Thaten vollbringen werde[3]). Dementsprechend war der 20 Lebenslauf dieses Herrn folgender; çrî-Guhyapati-Vajrapâṇi sagte zu dem Mahopâdhyâya Las-kyi rdo-rje[4]): „Nicht einmal ich, Vajrapâṇi[5]), vermag ein

1) Tib. rGyal-bai yab γcig.
2) Tib. dGe-sloṅ, s. M. Tib. 259, 4 = M. 270, 4.
3) Nämlich in einer Inkarnation.
4) Skr. Karmavajra.
5) Tib. Lag-na rdo-rje.

Ende der Tugenden des Matibhadra zu erkennen.“ Wie sollten also andere imstande sein, sie zu schildern? Gleichwohl will ich, entsprechend den Worten des rJe rin-po-c'e selbst:

5 „Zuerst hörte ich fleissig lange Vorträge,
„Dann erschien ich beim Unterricht in den Quellenschriften,
„Zuletzt sann ich bei Tag und Nacht fortwährend nach;
„Alles aber will ich der Verbreitung der Lehre weihen“, **112**

10 seinen Lebenslauf mit Berücksichtigung der allgemein verbreiteten Bekehrungsgeschichte erzählen.

Dieser Herr wurde nach Verlauf von 2191 Jahren, seitdem Buddha den Schein des Einganges ins Nirvâṇa geboten, in dem γSer-ₒp'yuṅ[1]) benannten (weiblichen) 15 Feuer-Vogel-Jahre des 6 Cyklus (1356) in Ober-mDo, in rTai c'ol-k'a[2]), einem der drei C'ol-k'a's von Tibet[3]), in dem von den zehn Tugenden erfüllten Orte bTsoṅ-k'a, im Geschlechte der Mal als Sohn des Klu-ₒbum[4]) und der Ṡiṅ-bza 'a c'os unter zahlreichen Wunder- 20 zeichen geboren. Aus dem nach Abschneidung der Nabelschnur hervordringenden Blute spross ein weisser Sandelbaum auf; auf jedem seiner Blätter befand sich das Bild des Jina Siṃhadhvani[5]), im ganzen einhunderttausend. Von diesem Phänomen ausgehend, baute * 25 man die Stelle zu einem Caitya[6]) aus, und jetzt heisst die-

1) Skr. Hemâlambin, s. Foucaux 152.
2) mDo-smad rTai c'ol-k'a.
3) Bod c'ol-k'a γsum.
4) Skr. Nâgalaksha.
5) Tib. Seṅ-gei ṅa-ro, s. J. A. S. Beng. 1882, p. 53, 8—9.
6) Tib. mc'od-rten.

selbe sKu-₀bum[1]). Im 3. Lebensjahr (1358) nahm er bei dem Dharmasvâmin Karma-pa Rol-pai rdo-rje das Upâsaka-Gelübde bei der Ordination auf sich, und es wurde ihm der Name Kun-dga sñiṅ-po[2]) gegeben. Zu dieser Zeit däuchte es dem Dharmasvâmin im Traum, 5 als ob in diesem Lande ein sehr grosser Sandel-Paradiesbaum emporgewachsen sei, und zahllose lebende Wesen in seines Schattens Kühle ausruhten. Er prophezeite den Eltern: „Dieser Knabe wird einst einen hohen Rang einnehmen und ein grosser Bodhisattva werden; darum, 10 meine Teuren, thut was dabei von Nutzen ist. In kurzem wird aus dem nach Abschneidung der Nabelschnur hervorgeströmten Blute ein herrlicher Paradiesbaum emporwachsen, und dieser Baum wird in Zukunft den Wesen zum Segen sein." Im 6. Lebensjahre (1361) trat er dem 15 Dharmasvâmin Don-grub rin-c'en-pa[3]) vor Augen. Dieser Dharmasvâmin nun liess ihn, da er ihn für würdig erachtete, zum Eintritt in das Mantra- und Vajra-Yânam 113 heranreifen und gab ihm den Geheim-Namen Don-yod rdo-rje. Nach Verlauf von 7 Lebensjahren (1362) trat 20 er, indem der Dharmasvâmin Don-grub rin-c'en-pa als Upâdhyâya und γŽon-nu byaṅ-c'ub als Âcârya fungierten, aus dem Heim in die Heimatlosigkeit, in den Priesterstand, nahm das Gelübde der ersten Stufe, als Çrâmaṇera, rite auf sich und erhielt den Namen Blo- 25 bzaṅ grags-pai dpal[4]). Indem dieser Lama den

1) D. h. 'die hunderttausend Bilder'.
2) Skr. Ânandagarbha.
3) Skr. Siddhârtharatnaka.
4) Skr. Matibhadrakîrtiçrî.

Herrn von Kindheit an zu sich heranzog und ihm bei seinem Eintritt in den Priesterstand die Mahnung zu hören und nachzudenken gab und auch seinem Fortgang nach dBus eifrige Förderung zu teil werden liess, 5 machte er ihn zu dem einzig dastehenden segensreichen Lama. Dadurch dass er schreiben und lesen lernte, prägten sich ihm alle Wissenschaften ohne Schwierigkeiten ein. Nachdem er das 17. Lebensjahr erreicht hatte (1372), ging er, um ein Geschenk von Subhâshita's 10 in Empfang zu nehmen, nachdem ihm der Upâdhyâya * seine Huld bewiesen, nach dem Lande dBus. In ₒBri-guṅ tel hörte er bei sPyan-sṅa C'os-kyi rgyal-po die „Erweckung des Sinnes"[1], den „Besitz der fünf Mahâmudrâ's"[2] u. a. m. Bei dem Nebengeist-15 lichen[3] Lama Kun-blo bya-ba hörte er die Vajra-mâlâvaçitâ mit absoluter Vollkommenheit. Dann ging er nach der grossen Schule bDe-ba-can in sÑe-t'aṅ und widmete sich der mT'san-ñid-Partei. Bei dem heiligen Lama bSod-nams rgyal-mt'san hörte er 20 die Einweihung in den Mañjughoshârapacana[4]) und die Einweihung in die Saṃvaraghaṇṭâçarîramaṇḍalavaçitâ[5]) und den Pañjaranâtha[5]). Im 19. Lebensjahr (1374) machte er in Gegenwart von Gelehrten die

1) Sems-bskyed.

2) Tib. P'yag-c'en lṅa-ldan, vielleicht aber ist dies = skr. Pañcamahâmudrikâ.

3) Zur c'os-pa.

4) Tib. ₒJam-dbyaṅs 'Arapatsanai rjes-γnaṅ.

5) Tib. bDe-mc'og dril-bu lus-dkyil-gyi dbaṅ daṅ Gur-mgon (= Gur-gyi mgon-po)-gyi rjes-γnaṅ, vgl. oben p. 109 fg., n. 6 u. 7.

çrî-Guhyakîlapâramitâ[1]) zum Schulthema und riss dadurch den Berg des Dünkels aller Gelehrten nieder. Danach wurde dadurch, dass er in dpal-ldan Sa-skya, bZañ-ldan und Dam-riñ die Pâramitâ zum Schulthema machte, gleichsam die Fahne seines Ruhmes aufgepflanzt. Hierauf ging er nach rTse-c'en in Ober-Ñañ und hörte bei dem Haupte der mK'as-pa's[2]), Ña-**114**dpon kun-dga dpa-ba, ein einziges Mal den klaren Vortrag der Pâramitâ und wurde dadurch hocherfreut. Zu dieser Zeit war auch rJe-btsun Red-mda-pa aus Sa-skya nach rTse-c'en zu Ña-dpon-pa gekommen. Durch die Wirkung einer früheren (Handlung) hatte er einen Menschenleib angenommen. Durch die einmalige Anhörung des Vortrages des Koça[3]) wurde bTsoñ-k'a-pa hochbefriedigt, und es entstand in ihm ein fester Glaube. Nachdem der Sommer-Kursus in rTse-c'en absolviert war, gingen Lehrer und Schüler zusammen im Herbst mitten im Kursus nach bSam-gliñ in Ober-Ñañ und hörten bei Red-mda-pa den Vortrag des Madhyamâvatâra[4]). Bei dem Herrn[5]) K'yud-po lhas-pa hörte bTsoñ-k'a-pa unter anderem die Mitraçatakamahâvaçitâ[6]). Im 30. Lebensjahre (1385) wurde er in rNam-rgyal in Yar-luñ, indem der Upâdhyâya von Jo-γdan t'sogs-

---

1) Tib. dpal-ldan γSañ-p'ur p'ar-p'yin-gyi grwa-skor mdsad; p'ur = skr. kîla s. M. Tib. 188, 152 = M. 197, 153.

2) mK'as-pai dbañ-po.

3) Tib. mDsod.

4) Tib. dBu-ma ₒjug-pa; im Tanjur enthalten, s. Târ. Ueb. 148. 174. 322. Tanjur-Index: A. G. II 367, no. 61.

5) rJe.

6) Tib. Mitra brgya-rtsai dbañ-c'en.

pa, T'sul-k'rims rin-c'en, als Upâdhyâya, der Upâdhyâya von Bye-rdsiṅ, Ṡes-rab mgon-po[1]), als * Âcârya, und der Vorsteher[2]) bSod-nams rdo-rje[3]) als Raho'nuçâsaka fungierten, ordiniert und wurde das
5 Scheiteljuwel der Vinayadhara's. In γDan-sa t'el hörte er bei sPyan-sṅa Grags-pa byaṅ-c'ub[4]) die Unterweisung in den „Sechs Lehren des Nâro" u. a. m. Im Tempel Ke-ru hielt er vor T'sa-k'o dpon-po und vielen anderen Piṭakadhara's eine
10 Predigt über die Vier Grossen Kasteiungen[5]), in sKyid ṡod t'sal gewährte er eine Uebersicht und einen Einblick in den bKa-ₒgyur, in lHa-sa trug er die grossen Wunschgebete für die (verschiedenen) Krankheitsarten und in bDe-ba-can viele Lehren vor. Vor allem aber war
15 seine Predigt in bKra-ṡis γdoṅ, einer Stadt in Mon, vor einem Meere gleichsam von Gelehrten, wobei er mit fünfzehn indischen Sprachen gleichzeitig den Anfang machte, die hervorragendste von seinen Leistungen. Auf diese Weise schloss er sich vielen Gelehrten von dBus
20 und γTsaṅ an, studierte dadurch die heilige Religion in weitem Umfange, nämlich ebensowohl die Profanwissenschaften wie die Unterweisung in dem Tripiṭakam und den Vier Klassen der Tantra's, und dadurch kam

1) Skr. Prajñânâtha.
2) dBu-mdsad.
3) Skr. Puṇyavajra.
4) Skr. Kîrtibodhi.
5) dKa-c'en bżi = skr. catvâri mahâkṛicchrâṇi (catvâro mahâkṛicchrâs) oder catvâri mahâtapâṃsi; dka = skr. kṛicchra(m) s. M. Tib. 120, 83 = M. 126, 83, Jäschke s. v.; dka = skr. tapas s. Jäschke s. v. (vgl. auch M. Tib. 79, 9 = M. 84, 9).

er tüchtig empor. Darauf hörte er bei Mañjughoshabhaṭṭâraka, der als Mâdhyamika-Lama brTson-ₒgrus 115 señ-ge Menschenleib angenommen hatte, viele tiefe Lehren. Da sagte der rJe-btsun: „Von nun an richte deine Gebete an den von dir in einer Person erwählten Lama und Schutzgott; beseitige die früher angehäuften Sünden und Fehler und trachte nach der Anhäufung und Ausübung einer immer mehr und mehr zu erhöhenden grossen Summe von Tugend; schliesse dich der Klasse der Mahâyânisten an und stelle über den Sinn der Sûtra's, der Tantra's und der Kommentare insgesamt die drei Untersuchungen dreimal genau an und präge ihn dir ohne Unterlass ein! Dann wirst du dir in kurzer Zeit das Wesen der Doktrin durch und durch erwerben, sowie auch eine unbeirrte Sicherheit in dem vollständigen Sinn der Sûtra's und Tantra's.“ Diesen Worten entsprechend verfuhr (bTsoṅ-kʻa-pa) mit Eifer, und nachdem er das Gedankenwerk Nâgârjuna's und seiner * Jünger als untrüglich erkannt hatte, entstand in ihm die tiefe madhyamistische Anschauung. Bei dem Mahâsiddha von lHo-brag, Nam-mkʻa rgyal-mtʻsan, sowie bei dem Mahopâdhyâya von Bra-gor, Cʻos-skyabs bzaṅ-po, hörte er den „Kreis der Vorschriften“[1], prägte sich dieselben ein und liess alles Pravacana's in den Vorschriften gehörig hervortreten. Danach sprach Mañjughoshabhaṭṭâraka:

„Diesen wilden, schwer zu zähmenden Geschöpfen
„Zu predigen, wie könnte das grossen Segen bringen?

---

1) bKa-γdams-kyi skor.

„Darum denke daran, dich der Meditation zu widmen und der Einsamkeit zu ergeben
„Und so den Weg zum eigenen Glück und dem des Nächsten zu finden"

5 und: „Wenn auch von jetzt an gepredigt würde, würde sich keine als segensreich erscheinende That ereignen. Darum nimm eine Weile das Asketentum auf dich, ergieb dich der Einsamkeit und mache die Meditation zur Hauptsache!" Mit diesen Worten ermahnte er ihn, sich
10 der Meditation zu befleissigen. Infolgedessen trat er in seinem 36. Lebensjahr (1391) mit dem von seinem **116** Schutzgott (Mañjughosha) in der Prophezeiung angegebenen Gefolge von acht Männern als Dienern, nämlich dem Lama ₒJam dkar-ba, dem rTogs-ldan ₒJam-
15 dpal rgya-mt'so und anderen Heiligen, in das Asketentum ein. Sie gingen nach ̦Ol-k'a und blieben im Winter und Frühling in C'os-luṅ in ̦Ol-k'a. Alle Meister und Schüler ergaben sich einem an Kasteiungen[1]) reichen Leben und befleissigten sich emsig der Ansammlung und
20 Ausübung der gesamten vier Kräfte[2]). Auch rJe rinpo-c'e selbst legte hundert Geständnisse von Sünden ab und verrichtete bei der Darreichung des Maṇḍalam und sonstigen Gelegenheiten schwere Bussübungen. Auch dem Maitreya von rDsiṅ-p'yi machte er seine Auf-
25 wartung. Dann ging er nach rGya-sog p'u in sMan-luṅ. Da schaute er des Mañjughoshabhaṭṭâraka voll-

---

1) dKa-t'ub = skr. tapas, s. M. Tib. 79, 9 = M. 84, 9.
2) sTobs bži t'saṅ-ba.

endete Majestät, umgeben von Nâgârjuna, Asaṅga[1]) * und vielen anderen Paṇḍita's, und von Indrabhûti[2]), Saraha und vielen anderen Mahâsiddha's; ferner zeigten sich an jenem Orte unermessliche Erscheinungen. Indem er so die Standarte der Meditation aufpflanzte, entstand in seinem Geiste ausgezeichnetes, unfassbares Verständnis der Tantra-Einweihung in viele Schutzgottheiten und Lamen[3]) und anderer profaner und nicht profaner Dinge. Danach richtete Mañjughoshabhaṭṭâraka die Aufforderung an ihn, dieses und jenes Çâstram zu verfassen. Demgemäss fasste er die Quintessenz aller Sûtra- und Mantra-Pravacana's[4]) klar zusammen und verfasste die wunderbar grossartigen Darstellungen der Lehre: „die Bodhi-Weg-Stationen"[5]), „die Geheimmantra-Weg-Stationen"[6]) und viele andere Sûtra- und Mantra-Texte, mündlich. Nachdem er diese durch die drei Prüfungen geläutert, wurden sie eine schöne Zier des Kleinods der Lehre. Im 53. Lebensjahre, im (weiblichen) Erde-Rinder-Jahr (1408), führte er das Grosse Beten von lHa-sa[7]) vom 1. bis 15. Tage des Cʻo-opʻrul-Monats **117** ein, bescherte über achttausend Geistlichen Huldigungsgaben in reicher Zahl und reformierte die über das ganze Gebiet des Kleinods der Lehre hin verbreiteten Gebete. Er gründete oBrog Ri-bo cʻe dGe-ldan rnam-par

---

1) Tib. Tʻogs-med.
2) Im Text (p. 116, 10): ʼIndrabhuti.
3) Yi-dam-gyi lha daṅ bla-ma du-mas rgyud byin-gyis rlabs-pa.
4) Tib. mDo-sṅags-kyi γsuṅ-rab.
5) Tib. Byaṅ-cʻub lam-gyi rim-pa, s. Verz. 412. 413.
6) Tib. γSaṅ-sṅags lam-gyi rim-pa.
7) lHa-sa smon-lam cʻen-mo.

rgyal-bai gliṅ, das die einzige Ausgangs- und Ursprungsstätte für die Verbreitung und Ausdehnung der den goldfarbigen Kopfschmuck tragenden Sekte in allen Gegenden und Himmelsrichtungen wurde. Auch zeigte 5 sich jener Klosterberg[1]) von zahllosen leuchtenden, von selbst entstandenen Symbolen des Leibes, der Rede und der Gnade erfüllt. Nachdem er die Klosterstätte von dieser Art sowohl durch die Predigt des Kleinods der Lehre als auch durch Meditation sonnenhell erleuchtet 10 hatte, geruhte er elf Jahre lang sie als Hauptresidenz innezuhaben. Im 63. Lebensjahre, im Erde-Schweine- * Jahr (1418), trug er unendlich vielen Piṭakadhara's Byaṅ-c'ub lam-rim, das Guhyasamaya-Saṃvaratantram[2]), und unermessliche andere Schriften vor. 15 Darauf erschien er vor dem Jo-bo rin-po-c'e, richtete in reichem Masse Ehrenbezeigungen und Gebete an ihn und sprach die Bitte aus, dass das Kleinod der Lehre lange Zeit bestehen möchte. Da ertönte laut vom Himmel her der Götter-Glocke[3]) Schall, da kehrte er in seine 20 Residenz dGa-ldan zurück. Dort gab er seinem Haupt-Jünger, dem rGyal-t'sab rin-po-c'e[4]), Mütze und Pelzmantel, bestimmte ihn ausdrücklich für den Heiligen

1) γNas-ri, offenbar mit Ri-bo dGe-ldan (wörtlich: 'der Berg dGe-ldan') identisch.

2) Tib. γSaṅ-₀dus bDe-mc'og-gi rgyud; (dpal-) γSaṅ (-ba) ₀dus (-pa) s. Pantheon no. 62. 68. — Kanjur-Index: A. G. II 299; Tanjur-Index: A. G. II 364, no. 21.

3) Im Text (p. 117, 14): gaṇṭi statt ghaṇṭî.

4) rGyal-t'sab: 'Vize-Herrscher, Stellvertreter in der Regierung (= skr. Yuvarâja, s. M. Tib. 178, 4 = M. 186, 4); Nachfolger', rGyal-t'sab rin-po-c'e: offenbar respektvolle Bezeichnung dieser Würde.

Stuhl und sagte zu ihm: „Zu Füssen des Sthavira[1]) Rin-c'en rgyal-mt'san und anderer sitzend, erkenne dieses Verfahren und erwecke in dir den Sinn für die Bodhi!" Darauf verwandelte er sich am 25. Tage des 10. Monats, in der Mitte des Morgens, in der reinen 5 Residenz dGe-ldan, im ˛Od-γsal-Tempel[2]) sterbend in den Dharmakâya und liess dabei als Zwischenstadium einen Körper, der wie ein Trugbild des Saṃbhoga aussah[3]), und als nächste Existenz leibliche Wiedergeburt in Tushita als Jinaputra[4]) ₒJam-dpal sñin- 10 118 po[5]) erstehen. In der Zukunft wird er in dem Adbhutavyûhakshetram[6]) als Jina Siṃhadhvani den Schein der Buddhawerdung bieten und das Phantom der zwölf Thaten zeigen.

Ferner: Die durch die Predigt dieses Mahâtman er- 15 weckten Schüler, nämlich: die vier welche Lamen wurden: rJe-btsun Red-mda-pa u. s. w., der rGyal-t'sab Dar-ma rin-c'en, der Vinayadhara Grags-pa rgyal-mt'san, der Gelehrte dGe-legs dpal-bzañ, ₒJam-dbyañs

---

1) Tib. γNas-brtan, M. Tib. 259, 20 = M. 270, 20; Jäschke 310[b].

2) Tib. ˛Od-γsal lha-k'añ.

3) Bar-do loñs-spyod rdsogs-pa sgyu-ma lta-bui sku rab-bžeñs. Der Sinn ist: in dem Zwischenstadium (zwischen Tod und Wiedergeburt) glich sein Körper dem Saṃbhogakâya.

4) Tib. rGyal (-bai) sras (s. M. Tib. 19, 5 = M. 22, 5), eine Bezeichnung der Bodhisattva's.

5) Skr. Mañjuçrîgarbha.

6) Tib. Ṅo-mt'sar rmad-byuñ bkod-pai žiñ; rmad-byuñ (= ño-mt'sar rmad-byuñ) = skr. adbhuta s. M. Tib. 58, 11 = M. 62, 11.

[illegible]

„Der mir jetzt den Rosenkranz aus weissem
Krystall überreichte
„Und darauf dem Sinnen sich hingab,
15 „Wird in der Entartung der zukünftigen Zeit
„An den Grenzen von „Bri-dan-ldan
„Ein Kloster, dGe[9] benannt, gründen
„Und unter dem Namen Blo-bzan auftreten,
„Vier Arten von Anhängern um sich sammeln
20 „Und nach des Lehrers Sûtren die Predigt erschallen
lassen.“

1) Skr. Mañjughosha-Dharmasvâmin.
2) Skr. Maitreya-Dharmasvâmin.
3) Skr. Siddhasaṃgha.
4) Skr. Mañjuçrîsâgara.
5) sDom-pa γsum-gyi t'sul-k'rims = skr. trisaṃvaraçîlam.
6) Skyes-bu γsum-gyi lam-rim.
7) Tib. Rim-pa γñis-kyi rnal-ḇyor; gemeint ist der Utsakramayoga und der Saṃpannakramayoga.
8) Tib. Kun-dga-bo.
9) Gemeint ist das Kloster dGe-ldan.

„Im Tempel Ka-ba sin lo-can
„Wird er meinen beiden Körpern
„Einen Hauptschmuck darreichen und Verehrung erzeigen
„Und die Bitte an mich richten,
119 „Dass die Lehre tausend Jahre währen möge. 5
„Aus diesem (irdischen Sein) entschwindend, wird er in des Nordostens
„Schöner Adbhutavyûha-Welt
„Als Siṃhadhvani erscheinen.
„Dort wird er gläubig werden und dort wiedergeboren werden; 10
„Dieses Paradies ist bei weitem das herrlichste“ —
ferner eine Stelle aus dem Padma bka-c̔ems:
„Des Mañjughosha Inkarnation, der Herr der Lehre für die Vineya's[1]), 15
„Der Bekenner der Sûtra- und Mantra-Lehre, mit Namen Blo-bzan Grags-pa,
„Der die Geheim-Mantra's so lehrt, dass sie über acht Menschengenerationen hin reichen,
„Wird, wenn er aus diesem Kshetram entschwunden sein wird, zu Maitreya eingehen; 20
„Dessen Stammhalter wird in einer Lebensperiode Buddha sein“ —
* und endlich ein Ausspruch des çrî-Vajrapâṇi; [es sprach nämlich] 25
„Guhyadhara[2]) zu Karmavajra:
„'Es ist eine direkte Wirkung aus früherer Zeit:

---

1) D. h. 'Zögling, Schüler'; tib. γdul-bya-ba, sonst γdul-bya, 'der zu Bekehrende, Bekehrungsbedürftige' (s. oben an vielen Stellen).

2) Skr. γSan-ₒdsin = γSan-ₒdsin bdag-po (skr. Guhyadharapati); vgl. oben p. 77, n. 3.

„'Dieser Blo-bzaṅ grags-pa,
„'Der aller Buddha's Inkarnation ist,
„'Erklärte, nachdem er den Körper des Mahāpaṇḍita
rGyaṅ angenommen,
5 „'Den Sinn der Sūtra's und Mantra's:
„'Darum erlangt er ganz sicher die Buddhaschaft.
„'In den Ländern Indien, China, Nepal
„'Und dBus, γTsaṅ, mDo und K'ams
„'Leitet er, nachdem er die Wiedergeburt erlangt hat,
10 alle Wesen
„'Auf den Pfad der Erlösung; **120**
„'ₒJam-pai dbyaṅs[1]), sein Schutzgott,
„'Ist grösser als dByaṅs-can-ma[2])[3]);
„'Darum erlangt er ganz sicher die Bodhi.
15 „'Hervorragende Schüler scharen sich um ihn;
„'Wenn er diesen (irdischen) Leib verlässt, wird er
in Tushita
„'Zu Maitreya eingehen und (bei ihm) die Religions-
lehre hören;
20 „'Als ₒJam-dpal sñiṅ-po,
„'Von Liebe zu allen Wesen erfüllt,
„'Erreicht er das Ziel: Daçabhûmi.'"

Ferner entspricht die Art, wie er, solange die Lehre besteht, in verschiedenen Inkarnationen für das Heil des

1) Skr. Mañjughosha.
2) Skr. Sarasvatî.
3) Die beiden Glieder des Vergleiches erhalten in dem sich wiederholenden Worte dbyaṅs auch noch einen äusserlichen Ausdruck ihrer Zusammengehörigkeit.

Nächsten wirkt, folgender Stelle aus dem „Buche der Vorschriften“[1]):

„Ein und dieselbe heilige Inkarnation von mir
„Nimmt bald das Wesen eines Bhikshu an
„Und hat als solcher dieses Kloster inne; 5
„Bald nimmt sie die Gestalt eines Kindes an;
„Bald ist die Gestalt eines armen Bettlers,
„Bald die Gestalt eines Vierfüsslers, Vogels, Hundes,
* „Bald die Gestalt eines Gebetlautes,
„Bald die Gestalt einer einzelnen Buchstabenform 10
„Der berühmte Bhikshu.
„Solange die Lehre besteht, erscheint er immer und immer wieder.“

Derjenige, welcher die Lehre dieses ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa in China zuerst verbreitete, war 15 der Mahâpurusha

Byams-c'en C'os-rje.

Dieser wurde in dem Sitz des Herrschers von Żaṅ ₒgro-ba, dem zu T'sal guṅ-t'aṅ[2]) gehörigen Dorfe, geboren. Von klein auf liess er häufig Worte der Er- 20 innerung an frühere Existenzen hören. Nachdem er seine Liebe zum heiligen Stande sorgfältig geprüft hatte, trat er an die Pforte der Buddha-Lehre, liess sich in den Priesterstand aufnehmen und erhielt den Namen Çâkya ye-śes[3]). Von da an gab er durch Muni-Buss- 25

1) bKa-γdams glegs-bam.
2) Oder: 'zum Haine Guṅ-t'aṅ'?
3) Skr. Çâkyajñâna.

[illegible]

[illegible] Namentlich machte er die Pflege der Liebe und des Erbarmens [illegible] mit der Hochhaltung der Sittengebote gepaarte geheime Pflege des Ut[illegible]- und Sampanna-krama des Guhyasamaya zur Hauptsache. Einstmals nun erwog der Sohn des Mongolenkhans Togan Temur, der chi-
15 nesische Kaiser Yun lu[6], aus der Tā Min-Dynastie — im Einklang mit den Aussprüchen des Lehrers Buddha:

„Obwohl ich in allen Kalpa's in den drei Zeiten
„Die drei Kleinodien verehrt
„Und das Leben von zehn Millionen lebender Wesen *
20 beschützt habe,
„Erlange ich in diesem Leben nicht die Buddhaschaft.
„Hingegen, wenn ich dem Lama Guṇasâgara
„Durch mein gläubiges Gemüt Freude bereitet habe,

1) sGo gsum, nach Jäschke 115[b] 'the three media or spheres of moral activity: *lus*, *ṅag*, *yid*, action, word and thought'.

2) Wörtlich: 'er schloss sich dem Fusslotus (žabs-pad = skr. pâdapadma) vieler Freunde an', vgl. oben p. 2, 4—5 und n. 6.

3) Skr. Mûlaprajñâ.

4) bZi-brgya-pa.

5) Skr. Guhyasamayapañcakrama.

6) S. oben p. 68, 19—29.

„Werden mir die besten wie die alltäglichen Eigenschaften
„In diesem Leben sicherlich die (Buddhaschaft) auswirken“,
und ferner: 5
„Durch Hören gelangt man zur Kenntnis der Schriften,
„Durch Hören wendet man sich von der Sünde ab,
„Durch Hören giebt man das Unnütze auf,
„Durch Hören erlangt man das Nirvâṇa“ — 10
die Segnungen des Anschlusses an einen Kalyâṇamitra und der Anhörung der Religion. Er beabsichtigte daher, aus dem Gletscherlande einen zum Opferpriester geeigneten heiligen Mahâpurusha zu berufen. Als er nun des rJe rin-po-c'e Ruhm vernahm, sandte er Eilboten mit vier 15 Tā žin[1]) an der Spitze ab. Als die nun nach Tibet kamen, trat rJe rin-po-c'e in eigener Person zunächst **122** an die hochheilige Grenze und gewährte ihnen eine Audienz. Darauf liess er den Meister[2]) Nam-mk'a bzaṅ-po-pa[3]) und andere, voran den Fürsten Grags- 20 pa rgyal-mt'san-pa[4]), als Unterhändler holen. Da vergossen die Gesandten Thränen und trugen ihre Bitte mit grosser Dringlichkeit vor. Infolgedessen gewährte er den Gesandten, als sie nach Se-ra kamen, eine (zweite) Audienz und nahm denn nun die Aufforderung 25 und die Menge Geschenke Sr. Majestät des Kaisers,

1) Chin. tá žîn, 'great men, (His) Excellency, Sire' (Eitel 688ᵃ. 962ᵃ).
2) dPon.
3) Wohl = skr. Âkâçabhadraka.
4) Wohl = skr. Yaçodhvajin; oder Kîrtidhvajin?

welches beides sie ihm überbrachten, entgegen. Er entschied sich jedoch, nicht zu kommen, indem er unter anderem als Grund angab, wenn er, der Herr, in eigener Person nach China käme, so entständen grosse Schwierig-
5 keiten, und dabei wäre der Nutzen nur gering. Da modificierten die Gesandten ihre Bitte so: wenn schon der Herr nicht selbst kommen könne, so möchte er doch einen ihm selbst nicht ungleichen Schüler als Opferpriester entsenden. Daraufhin befahl er, dass von seinen
10 Schülern, welche ausserordentlich hervorragende Gelehrte * waren, dieser C'os-rje als sein Vertreter gehen solle, gab ihm genaue Vorschriften und Belehrungen, wie das Heil der Wesen zu erwirken sei, und bestimmte den Mahârâja[1]) Vaiçravaṇa[2]) zum Hüter des Gelingens des
15 Werkes dieses C'os-rje. Darauf zogen C'os-rje und seine Schüler, sowie die vier Tā žin und die übrigen, indem sie die Provinz Li-t'aṅ in Süd-K'ams passierten, nach China. Als sie nach Zeu c'won gelangten, begrüssten chinesische Fürsten sie mit ihren Kriegsmannen.
20 Dann, als sie nach der Stadt T'en tu hu kamen, erschienen des weiteren vier Tā žin, die mit einer Menge Gaben von Sr. Majestät dem Kaiser zur Begrüssung abgesandt waren, und brachten und überreichten eine Menge von Geschenkgegenständen, sowie den Erlass,
25 dessen Anfang mit den Worten des Königs folgendermassen lautete: „Du, Lama Çâkya ye-šes, dessen Er-

1) Tib. rGyal-c'en; über die vier Mahârâja's s. Köppen I, 250. 526. II, 261. 296. 299. Pantheon, vor no. 262 und no. 280. 281. 282. 284.

2) Tib. rNam-t'os-kyi sras, vgl. Köppen I 251. II 298. Pantheon, no. 281.

kenntnisfähigkeit erhaben und gross, dessen Weisheit gross und leuchtend, dessen Gebet von tiefer Kraft ist, der du mit der Erkenntnis eines Tathâgata ausgerüstet bist und die Vineya's auf milde Weise be-**123** kehrst.“ — Als sie darauf im Verlaufe der Reise in die Nähe des Palastes gelangten, kamen ihnen die Minister entgegen. Dann gelangten sie zu dem Kloster He yin zi nördlich von Ser-po, der inneren Burg des Palastes, und verweilten daselbst. Darauf fand im Innern des königlichen Palastes die Begegnung und Begrüssung mit dem Kaiser statt. Da wurden ihm von Sr. Majestät dem Kaiser eine Ehrenbezeugung und zahlreiche ihn hocherfreuende Unterhaltungen zu teil; hierbei geruhte (der Kaiser) zu sagen: „Wollest du jetzt in dem Kloster He yin zi verweilen und den Kult[1]) des ganzen Bereiches der Vier Klassen der Tantra's versehen.“ Darauf versah er in ausgedehntem Masse den Kult des Guhyasamaya, des Saṃvara[2]), der Gesamtheit der neun und vierzig Mahâcakrabhairava's[3]) und der Genien der Heilung[4]). Zu dieser Zeit liessen auch die Götter * vom Himmel her Musikklänge erschallen, sodass es alle

---

1) sGrub-mc'od, wörtlich: ‘Citierung (durch die Kraft der Meditation) und Verehrung’.

2) S. Pantheon, no. (53.) 63.

3) $_{o}$K'or-c'en $_{o}$jigs-byed ze-dgu-ma, etwa = skr. Ekonapañcâçadmahâcakrabhairavî, ein Dvigu-Kompositum mit der Feminin-Endung (entsprechend tib. ma); über ma als possessivbildende Partikel s. Jäschke 408^{b} und M. A. I 392. Ueber Mahâcakra [tib. $_{o}$K'or (-lo) c'en (-po)] s. Pantheon no. 64, über Bhairava s. Pantheon no. 61 (vgl. oben p. 116, n. 4); betreffs der 49-Zahl vgl. Pantheon, p. 61, 3 zu no. 61.

4) sMan-bla, vgl. Schlagintweit 171—173.

vernahmen, und am Himmelszelt sahen alle Menschen zu wiederholten Malen verschiedenartige Trophäen, Vajra's, Räder, Lotusse und einen Regenbogen von der Gestalt eines Vajra in harmonischer (Anordnung) erscheinen. Auch 5 fiel oftmals aus wolkenlosem Himmel ein Blumenregen herab. Dadurch erlangten alle festen Glauben. Ferner däuchte es dem Könige im Traum, als ob an dem über He yin zi (sich ausdehnenden Teile) des Himmels alle Buddha's und Bodhisattva's der zehn Weltgegenden er- 10 schienen und sich niederliessen; er freute sich sehr über den Traum, und es entstand ein ausserordentlich fester Glaube in ihm. Dem C'os-rje gab er folgende Titel: „Allwissender[1]), Hochverständiger[2]), Allbeschützer[3]), Allgütiger[4]), Beglücker aller grossen Reiche[5]), Spender 15 der Weihe auf die Scheitel aller[6]), Jinaputra des Westens[7]), in der Herrschaft über das Glück unwandelbar fester Grosslama[8]), Tā kou śrī Byams-c'en C'os-rje"; ferner schenkte er ihm ein aus Gold

---

1) T'ams-c'ad mk'yen-pa = skr. Sarvajña.

2) Blo-gros c'en-po = skr. Mahâmati.

3) Kun-gyi skyob-pa = skr. Sarvatrâtar (vgl. Jäschke 32[a]).

4) Byams-pa c'en-po = skr. Mahâmaitra oder Mahâmaitreya.

5) Yaṅs-pai rgyal-k'ams t'ams-cad bde-bar sbyor-ba.

6) Kun-gyi γtsug-tu dbaṅ-bskur-ba.

7) Nub-p'yogs-kyi rgyal-bai sras-po = skr. Paçcimadigjinaputra; nub = skr. paçcima s. M. Tib. 244, 4 = M. 254, 4 (M'. 244, 4: °mâ); p'yogs = skr. diç s. M. Tib. 244, 1 = M. 254, 1.

8) sKyid-pai rgyal-srid mi-₀gyur brtan-pai bla-ma c'en-po; vielleicht ist aber dieser Titel aufzufassen als 'Grosslama des unwandelbar feststehenden glücklichen Reiches'; möglicherweise ist aber der Doppelsinn beabsichtigt.

124 und Schwarz verfertigtes Siegel u. s. w. und nannte ihn „Scheitelschmuck aller Bekenner der Lehre“[1]). Er berief ihn in seinen Palast und gab ihm einen Thron von gleicher Höhe wie sein eigener königlicher; auch an dem landesüblichen Banquet liess er ihn teilnehmen, als er für dasselbe Sorge trug. Darauf erteilte dieser dem hohen kaiserlichen Herrn die Âyurvaçitâ[2]) nach der Methode des Siddha Jaya[3]), die Saṃvaramaraṇântakaravaçitâ[4]) nach der Methode des Mahâsiddha Te-lo-ba u. a. m. Als er das Gefäss auf des Kaisers Haupt legte, floss Nektar über die Oeffnung des Gefässes hinaus, und nach geraumer Zeit zeigte sich eine Licht-Ausströmung und andere Erscheinungen mehr. Dadurch wurde der König noch weit gläubiger. Als Lohn bescherte er ihm Gegenstände in grosser Menge. Darauf ging er zu dem fünfgipfligen Berge und schaute das Antlitz des Mañjughosha, des Jo-bo Atiça und * seines Jüngers, und des Lama $_{o}$P'ags-pa. Während er dort weilte, kamen aus verschiedenen Gegenden viele geistliche Herren[5]) und, von ihnen geführt, unendlich viele andere Menschen zu seiner Begrüssung. Diesen

---

1) bsTan-$_{o}$dsin mt'a-dag-gi γtsug-rgyan = skr. Sarvaçâsanadharacûḍâlaṃkâra; γtsug = skr. cûḍa s. M. Tib. 20, 14. 60, 33. 160, 22. 44. 53. (220, 4.) = M. 23, 14. 65, 38. 168, 22. 44. 53. (229, 4.)

2) Tib. T'se-dbañ, vgl. t'se-la dbañ in M. Tib. 24, 1 = M. 27, 1.

3) ?, tib. rGyal-ma.

4) Tib. bDe-mc'og $_{o}$c'i-ba mt'ar-byed-kyi dbañ; $_{o}$c'i-ba = skr. maraṇam s. M. Tib. 106, 4. 214, 240 = M. 112, 4. 223, 269.

5) Bla-ma dpon-po.

erteilte er die Vaçitâ, das Adhivâsanam[1]), die Einführung in den Unterricht[2]), das Pravrajyâ[3])-, Upavâsa[4])- und Fasten[5])-Gelübde und liess den starken Regen auch noch anderer heiliger Religionslehren nach Massgabe der
5 Würdigkeit eines jeden herabströmen und brachte sie sô auf den rechten Weg der Reife und Erlösung. Dadurch dass er einen sehr harten, blauen, festen Stein wie Schlamm knetete und sogar einen Abdruck seiner Hand darauf zurückliess, versetzte er alle Bewohner jener
10 Gegend in Erstaunen. Dann kehrte er zurück und sorgte in reichem Masse für das Wohl der Lehre und der Wesen. Vor allem beleuchtete er die unverfälschte, auf die Sûtra's und Mantra's zurückgreifende Sekte der Ri-bo dGe-ldan-pa's[6]). Als er wieder nach dBus zurück-
15 kehrte, bescherte ihm Se. Majestät der Kaiser unendlich viele Dinge, voran eintausend Seidenstoffe. Danach kam er im Verlauf der Reise zuerst nach dGa-ldan, wo er dem rJe bDag-ñid c'en-po seine Aufwartung **125** machte und Geschenkgegenstände überreichte, deren An-
20 nahme mit der Wolke der Opfer des Samantabhadra wetteiferte. Hierauf nach Se-ra berufen, machte er sich durch das eifrige Drehen des Religionsrades auf dem Se-ra-Gipfel verdient. Man hörte bei ihm die Be-

---

1) rJes-γnaṅ, vgl. oben p. 109, n. 6.

2) K'rid bsñen-rdsogs; bsñen-rdsogs = skr. upasampatti, vgl. oben p. 123, n. 2.

3) Tib. Rab-byuṅ, vgl. oben p. 123, n. 5 und Böhtlingk s. v.

4) Tib. bsÑen-γnas, s. M. Tib. 79, 21 = M. 84, 21.

5) sMyuṅ-γnas.

6) Ri-bo dGe-ldan-pai mdo-sṅags-kyi riṅ-lugs dri-ma med-pa γsal-bar mdsad.

sprechung des Kommentars Prakâçolkâ[1]), die abschliessende Unterweisung[2]) im Pañcakrama[3]), die Besprechung des grossen Kâlacakra[4])-Kommentars Vimalaprabhâ[5]), die Unterweisung im Shaḍyoga[6]), den Vortrag des Saṃvaramûlatantram, die sechs 5 Lehren des Nâro, die Unterweisung in der Madhyama-Theorie[7]) und unermessliche andere tiefe und ausgedehnte Lehren. Zu dieser Zeit erteilte rJe rin-poc'e, auf die Reformierung der Lehre bedacht, diesem Herrn den Befehl, er solle eine echte Tantra-Schule 10 errichten und Se-ra t'eg-c'en gliṅ gründen. Der leistete diesem Auftrag Folge und gründete dpal-ldan rGyud-smad grwa-t'saṅ[8]) und, im Erde-Schweine-* Jahr (1418), Se-ra t'eg-c'en gliṅ. Im Innern dieses Vihâra stellte C'os-rje-ba aus weissem Sandelholz ge- 15 fertigte, in Behältern steckende ausgezeichnete kleine Figuren, die er selbst aus China mitgebracht hatte, auf: den Lehrer und die sechzehn Sthavira's, den dGe-bsñen, den Hwa-šaṅ u.s.w.; er liess wundervolle bKa-₀gyur-

1) Tib. sGron-γsal; sgron(-ma) = skr. ulkâ s. M. Tib. 18, 95 = M. 21, 94; vgl. Böhtlingk s. v.

2) dMar-k'rid.

3) Tib. Rim lṅa.

4) Tib. Dus-kyi ₀k'or-lo, s. Kanjur-Index, p. 54, no. 360. 361 (= A.G. II 292); p. 55, no. 362. — Tanjur-Index: A. G. II p. 360, no. 1; p. 362, no. 1. — Burnouf, Introd. 480 fg. C. & E. 39. Bendall 69.

5) Tib. Dri-med ₒod, s. Tanjur-Index: A. G. II p. 362, no. 2.

6) Tib. sByor drug; sbyor = skr. yoga s. M. Tib. 103, 60. 189, 14 = M. 109, 61. 198, 14.

7) Tib. dBu-mai lta = skr. Madhyamadarçanam; lta-ba = skr. darçanam s. M. Tib. 61, 12 = M. 66, 12. Jäschke 217a.

8) D. h. 'ehrwürdige Schulklasse für den niederen Tantra (-Unterricht)'.

„'Dieser Blo-bzaṅ grags-pa,
„'Der aller Buddha's Inkarnation ist,
„'Erklärte, nachdem er den Körper des Mahâpaṇḍita rGyaṅ angenommen,
5 „'Den Sinn der Sûtra's und Mantra's;
„'Darum erlangt er ganz sicher die Buddhaschaft.
„'In den Ländern Indien, China, Nepal
„'Und dBus, γTsaṅ, mDo und K'ams
„'Leitet er, nachdem er die Wiedergeburt erlangt hat,
10 alle Wesen
„'Auf den Pfad der Erlösung; **120**
„'oJam-pai dbyaṅs[1]), sein Schutzgott,
„'Ist grösser als dByaṅs-can-ma[2])[3]);
„'Darum erlangt er ganz sicher die Bodhi.
15 „'Hervorragende Schüler scharen sich um ihn;
„'Wenn er diesen (irdischen) Leib verlässt, wird er in Tushita
„'Zu Maitreya eingehen und (bei ihm) die Religionslehre hören;
20 „'Als oJam-dpal sñiṅ-po,
„'Von Liebe zu allen Wesen erfüllt,
„'Erreicht er das Ziel: Daçabhûmi.'"

Ferner entspricht die Art, wie er, solange die Lehre besteht, in verschiedenen Inkarnationen für das Heil des

1) Skr. Mañjughosha.

2) Skr. Sarasvatî.

3) Die beiden Glieder des Vergleiches erhalten in dem sich wiederholenden Worte dbyaṅs auch noch einen äusserlichen Ausdruck ihrer Zusammengehörigkeit.

Nächsten wirkt, folgender Stelle aus dem „Buche der Vorschriften“[1]):

„Ein und dieselbe heilige Inkarnation von mir
„Nimmt bald das Wesen eines Bhikshu an
„Und hat als solcher dieses Kloster inne; 5
„Bald nimmt sie die Gestalt eines Kindes an;
„Bald ist die Gestalt eines armen Bettlers,
„Bald die Gestalt eines Vierfüsslers, Vogels, Hundes,
* „Bald die Gestalt eines Gebetlautes,
„Bald die Gestalt einer einzelnen Buchstabenform 10
„Der berühmte Bhikshu.
„Solange die Lehre besteht, erscheint er immer und immer wieder.“

Derjenige, welcher die Lehre dieses ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa in China zuerst verbreitete, war 15 der Mahâpurusha

Byams-c'en C'os-rje.

Dieser wurde in dem Sitz des Herrschers von Żaṅ ₒgro-ba, dem zu T'sal guṅ-t'aṅ[2]) gehörigen Dorfe, geboren. Von klein auf liess er häufig Worte der Er- 20 innerung an frühere Existenzen hören. Nachdem er seine Liebe zum heiligen Stande sorgfältig geprüft hatte, trat er an die Pforte der Buddha-Lehre, liess sich in den Priesterstand aufnehmen und erhielt den Namen Çâkya ye-śes[3]). Von da an gab er durch Muni-Buss- 25

1) bKa-γdams glegs-bam.
2) Oder: 'zum Haine Guṅ-t'aṅ'?
3) Skr. Çâkyajñâna.

übungen den drei Sphären (seines sittlichen Thuns)[1] vollkommene Festigkeit. Er sass zu Füssen vieler Freunde[2]), studierte die Quellen und erlangte den Rang eines Gelehrten. Vor allem sass er zu Füssen des **121**
5 grossen Dharmarâja bTsoṅ-k'a-pa und studierte rTsa-ba ṡes-rab[3]), das Buch „Die Vierhundert[4])", Byaṅ-c'ub lam-rim, γSaṅ-ₒdus rim lṅa[5]) und alle übrigen Sûtra- und Mantra-Schriften in reichem Masse, wie wenn eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. Nament-
10 lich machte er die Pflege der Liebe und des Erbarmens und die mit der Hochhaltung der Sittengebote gepaarte geheime Pflege des Utsa- und Sampanna (-krama) des Guhyasamaya zur Hauptsache. Einstmals nun erwog der Sohn des Mongolenkhans T'ogan T'emur, der chi-
15 nesische Kaiser Yuṅ lu[6]) aus der Tā Miṅ-Dynastie — im Einklang mit den Aussprüchen des Lehrers Buddha:

„Obwohl ich in allen Kalpa's in den drei Zeiten
„Die drei Kleinodien verehrt
„Und das Leben von zehn Millionen lebender Wesen *
20 beschützt habe,
„Erlange ich in diesem Leben nicht die Buddhaschaft.
„Hingegen, wenn ich dem Lama Guṇasâgara
„Durch mein gläubiges Gemüt Freude bereitet habe,

---

1) sGo γsum, nach Jäschke 115b 'the three media or spheres of moral activity: *lus*, *ṅag*, *yid*, action, word and thought'.

2) Wörtlich: 'er schloss sich dem Fusslotus (żabs-pad = skr. pâdapadma) vieler Freunde an', vgl. oben p. 2, 4—5 und n. 6.

3) Skr. Mûlaprajñâ.

4) bŻi-brgya-pa.

5) Skr. Guhyasamayapañcakrama.

6) S. oben p. 68, 19—29.

„Werden mir die besten wie die alltäglichen Eigenschaften
„In diesem Leben sicherlich die (Buddhaschaft) auswirken“,

und ferner: 5

„Durch Hören gelangt man zur Kenntnis der Schriften,
„Durch Hören wendet man sich von der Sünde ab,
„Durch Hören giebt man das Unnütze auf,
„Durch Hören erlangt man das Nirvâṇa“ — 10

die Segnungen des Anschlusses an einen Kalyâṇamitra und der Anhörung der Religion. Er beabsichtigte daher, aus dem Gletscherlande einen zum Opferpriester geeigneten heiligen Mahâpurusha zu berufen. Als er nun des rJe rin-po-c'e Ruhm vernahm, sandte er Eilboten mit vier 15 Tā žin[1]) an der Spitze ab. Als die nun nach Tibet kamen, trat rJe rin-po-c'e in eigener Person zunächst **122** an die hochheilige Grenze und gewährte ihnen eine Audienz. Darauf liess er den Meister[2]) Nam-mk'a bzaṅ-po-pa[3]) und andere, voran den Fürsten Grags- 20 pa rgyal-mt'san-pa[4]), als Unterhändler holen. Da vergossen die Gesandten Thränen und trugen ihre Bitte mit grosser Dringlichkeit vor. Infolgedessen gewährte er den Gesandten, als sie nach Se-ra kamen, eine (zweite) Audienz und nahm denn nun die Aufforderung 25 und die Menge Geschenke Sr. Majestät des Kaisers,

1) Chin. tá žin, 'great men, (His) Excellency, Sire' (Eitel 688ª. 962ª).
2) dPon.
3) Wohl = skr. Âkâçabhadraka.
4) Wohl = skr. Yaçodhvajin; oder Kîrtidhvajin?

welches beides sie ihm überbrachten, entgegen. Er entschied sich jedoch, nicht zu kommen, indem er unter anderem als Grund angab, wenn er, der Herr, in eigener Person nach China käme, so entständen grosse Schwierig-
5 keiten, und dabei wäre der Nutzen nur gering. Da modificierten die Gesandten ihre Bitte so: wenn schon der Herr nicht selbst kommen könne, so möchte er doch einen ihm selbst nicht ungleichen Schüler als Opferpriester entsenden. Daraufhin befahl er, dass von seinen
10 Schülern, welche ausserordentlich hervorragende Gelehrte * waren, dieser C'os-rje als sein Vertreter gehen solle, gab ihm genaue Vorschriften und Belehrungen, wie das Heil der Wesen zu erwirken sei, und bestimmte den Mahârâja[1]) Vaiçravaṇa[2]) zum Hüter des Gelingens des
15 Werkes dieses C'os-rje. Darauf zogen C'os-rje und seine Schüler, sowie die vier Tā žin und die übrigen, indem sie die Provinz Li-t'añ in Süd-K'ams passierten, nach China. Als sie nach Zeu c'won gelangten, begrüssten chinesische Fürsten sie mit ihren Kriegsmannen.
20 Dann, als sie nach der Stadt T'en tu hu kamen, erschienen des weiteren vier Tā žin, die mit einer Menge Gaben von Sr. Majestät dem Kaiser zur Begrüssung abgesandt waren, und brachten und überreichten eine Menge von Geschenkgegenständen, sowie den Erlass,
25 dessen Anfang mit den Worten des Königs folgendermassen lautete: „Du, Lama Çâkya ye-šes, dessen Er-

---

1) Tib. rGyal-c'en; über die vier Mahârâja's s. Köppen I, 250. 526. II, 261. 296. 299. Pantheon, vor no. 262 und no. 280. 281. 282. 284.

2) Tib. rNam-t'os-kyi sras, vgl. Köppen I 251. II 298. Pantheon, no. 281.

kenntnisfähigkeit erhaben und gross, dessen Weisheit gross und leuchtend, dessen Gebet von tiefer Kraft ist, der du mit der Erkenntnis eines Tathâgata ausgerüstet bist und die Vineya's auf milde Weise be-**123**kehrst." — Als sie darauf im Verlaufe der Reise in die Nähe des Palastes gelangten, kamen ihnen die Minister entgegen. Dann gelangten sie zu dem Kloster He yin zi nördlich von Ser-po, der inneren Burg des Palastes, und verweilten daselbst. Darauf fand im Innern des königlichen Palastes die Begegnung und Begrüssung mit dem Kaiser statt. Da wurden ihm von Sr. Majestät dem Kaiser eine Ehrenbezeugung und zahlreiche ihn hocherfreuende Unterhaltungen zu teil; hierbei geruhte (der Kaiser) zu sagen: „Wollest du jetzt in dem Kloster He yin zi verweilen und den Kult[1]) des ganzen Bereiches der Vier Klassen der Tantra's versehen." Darauf versah er in ausgedehntem Masse den Kult des Guhyasamaya, des Saṃvara[2]), der Gesamtheit der neun und vierzig Mahâcakrabhairava's[3]) und der Genien der Heilung[4]). Zu dieser Zeit liessen auch die Götter * vom Himmel her Musikklänge erschallen, sodass es alle

---

1) sGrub-mc'od, wörtlich: 'Citierung (durch die Kraft der Meditation) und Verehrung'.

2) S. Pantheon, no. (53.) 63.

3) ₒK'or-c'en ₒjigs-byed že-dgu-ma, etwa = skr. Ekonapañcâçadmahâcakrabhairavî, ein Dvigu-Kompositum mit der Feminin-Endung (entsprechend tib. ma); über ma als possessivbildende Partikel s. Jäschke 408[b] und M. A. I 392. Ueber Mahâcakra [tib. ₒK'or (-lo) c'en (-po)] s. Pantheon no. 64, über Bhairava s. Pantheon no. 61 (vgl. oben p. 116, n. 4); betreffs der 49-Zahl vgl. Pantheon, p. 61, 3 zu no. 61.

4) sMan-bla, vgl. Schlagintweit 171—173.

vernahmen, und am Himmelszelt sahen alle Menschen zu wiederholten Malen verschiedenartige Trophäen, Vajra's, Räder, Lotusse und einen Regenbogen von der Gestalt eines Vajra in harmonischer (Anordnung) erscheinen. Auch 5 fiel oftmals aus wolkenlosem Himmel ein Blumenregen herab. Dadurch erlangten alle festen Glauben. Ferner däuchte es dem Könige im Traum, als ob an dem über He yin zi (sich ausdehnenden Teile) des Himmels alle Buddha's und Bodhisattva's der zehn Weltgegenden er- 10 schienen und sich niederliessen; er freute sich sehr über den Traum, und es entstand ein ausserordentlich fester Glaube in ihm. Dem C'os-rje gab er folgende Titel: „Allwissender[1]), Hochverständiger[2]), Allbeschützer[3]), Allgütiger[4]), Beglücker aller grossen Reiche[5]), Spender 15 der Weihe auf die Scheitel aller[6]), Jinaputra des Westens[7]), in der Herrschaft über das Glück unwandelbar fester Grosslama[8]), Tā kou śrī Byams-c'en C'os-rje"; ferner schenkte er ihm ein aus Gold

---

1) T'ams-c'ad mk'yen-pa = skr. Sarvajña.

2) Blo-gros c'en-po = skr. Mahâmati.

3) Kun-gyi skyob-pa = skr. Sarvatrâtar (vgl. Jäschke 32[a]).

4) Byams-pa c'en-po = skr. Mahâmaitra oder Mahâmaitreya.

5) Yaṅs-pai rgyal-k'ams t'ams-cad bde-bar sbyor-ba.

6) Kun-gyi γtsug-tu dbaṅ-bskur-ba.

7) Nub-p'yogs-kyi rgyal-bai sras-po = skr. Paçcimadigjinaputra; nub = skr. paçcima s. M. Tib. 244, 4 = M. 254, 4 (M'. 244, 4: °mâ); p'yogs = skr. diç s. M. Tib. 244, 1 = M. 254, 1.

8) sKyid-pai rgyal-srid mi-₀gyur brtan-pai bla-ma c'en-po; vielleicht ist aber dieser Titel aufzufassen als 'Grosslama des unwandelbar feststehenden glücklichen Reiches'; möglicherweise ist aber der Doppelsinn beabsichtigt.

124 und Schwarz verfertigtes Siegel u. s. w. und nannte ihn „Scheitelschmuck aller Bekenner der Lehre“[1]). Er berief ihn in seinen Palast und gab ihm einen Thron von gleicher Höhe wie sein eigener königlicher; auch an dem landesüblichen Banquet liess er ihn teilnehmen, als 5 er für dasselbe Sorge trug. Darauf erteilte dieser dem hohen kaiserlichen Herrn die Âyurvaçitâ[2]) nach der Methode des Siddha Jaya[3]), die Saṃvaramaraṇântakaravaçitâ[4]) nach der Methode des Mahâsiddha Te-lo-ba u. a. m. Als er das Gefäss auf des Kaisers 10 Haupt legte, floss Nektar über die Oeffnung des Gefässes hinaus, und nach geraumer Zeit zeigte sich eine Licht-Ausströmung und andere Erscheinungen mehr. Dadurch wurde der König noch weit gläubiger. Als Lohn bescherte er ihm Gegenstände in grosser Menge. 15 Darauf ging er zu dem fünfgipfligen Berge und schaute das Antlitz des Mañjughosha, des Jo-bo Atiça und * seines Jüngers, und des Lama ₒP'ags-pa. Während er dort weilte, kamen aus verschiedenen Gegenden viele geistliche Herren[5]) und, von ihnen geführt, unendlich 20 viele andere Menschen zu seiner Begrüssung. Diesen

---

1) bsTan-ₒdsin mt'a-dag-gi γtsug-rgyan = skr. Sarvaçâsanadharacûḍâlaṃkâra; γtsug = skr. cûḍa s. M. Tib. 20, 14. 60, 33. 160, 22. 44. 53. (220, 4.) = M. 23, 14. 65, 38. 168, 22. 44. 53. (229, 4.)

2) Tib. T'se-dbaṅ, vgl. t'se-la dbaṅ in M. Tib. 24, 1 = M. 27, 1.

3) ?, tib. rGyal-ma.

4) Tib. bDe-mc'og ₒc'i-ba ṃt'ar-byed-kyi dbaṅ; ₒc'i-ba = skr. maraṇam s. M. Tib. 106, 4. 214, 240 = M. 112, 4. 223, 269.

5) Bla-ma dpon-po.

erteilte er die Vaçitâ, das Adhivâsanam[1]), die Einführung in den Unterricht[2]), das Pravrajyâ[3])-, Upavâsa[4])- und Fasten[5])-Gelübde und liess den starken Regen auch noch anderer heiliger Religionslehren nach Massgabe der Würdigkeit eines jeden herabströmen und brachte sie so auf den rechten Weg der Reife und Erlösung. Dadurch dass er einen sehr harten, blauen, festen Stein wie Schlamm knetete und sogar einen Abdruck seiner Hand darauf zurückliess, versetzte er alle Bewohner jener Gegend in Erstaunen. Dann kehrte er zurück und sorgte in reichem Masse für das Wohl der Lehre und der Wesen. Vor allem beleuchtete er die unverfälschte, auf die Sûtra's und Mantra's zurückgreifende Sekte der Ri-bo dGe-ldan-pa's[6]). Als er wieder nach dBus zurückkehrte, bescherte ihm Se. Majestät der Kaiser unendlich viele Dinge, voran eintausend Seidenstoffe. Danach kam er im Verlauf der Reise zuerst nach dGa-ldan, wo er dem rJe bDag-ñid c‘en-po seine Aufwartung machte und Geschenkgegenstände überreichte, deren Annahme mit der Wolke der Opfer des Samantabhadra wetteiferte. Hierauf nach Se-ra berufen, machte er sich durch das eifrige Drehen des Religionsrades auf dem Se-ra-Gipfel verdient. Man hörte bei ihm die Be-

1) rJes-γnaṅ, vgl. oben p. 109, n. 6.

2) K‘rid bsñen-rdsogs; bsñen-rdsogs = skr. upasampatti, vgl. oben p. 123, n. 2.

3) Tib. Rab-byuṅ, vgl. oben p. 123, n. 5 und Böhtlingk s. v.

4) Tib. bsÑen-γnas, s. M. Tib. 79, 21 = M. 84, 21.

5) sMyuṅ-γnas.

6) Ri-bo dGe-ldan-pai mdo-sṅags-kyi riṅ-lugs dri-ma med-pa γsal-bar mdsad.

sprechung des Kommentars Prakâçolkâ[1]), die abschliessende Unterweisung[2]) im Pañcakrama[3]), die Besprechung des grossen Kâlacakra[4])-Kommentars Vimalaprabhâ[5]), die Unterweisung im Shaḍyoga[6]), den Vortrag des Saṃvaramûlatantram, die sechs 5 Lehren des Nâro, die Unterweisung in der Madhyama-Theorie[7]) und unermessliche andere tiefe und ausgedehnte Lehren. Zu dieser Zeit erteilte rJe rin-poc'e, auf die Reformierung der Lehre bedacht, diesem Herrn den Befehl, er solle eine echte Tantra-Schule 10 errichten und Se-ra t'eg-c'en gliṅ gründen. Der leistete diesem Auftrag Folge und gründete dpal-ldan rGyud-smad grwa-t'saṅ[8]) und, im Erde-Schweine-* Jahr (1418), Se-ra t'eg-c'en gliṅ. Im Innern dieses Vihâra stellte C'os-rje-ba aus weissem Sandelholz ge- 15 fertigte, in Behältern steckende ausgezeichnete kleine Figuren, die er selbst aus China mitgebracht hatte, auf: den Lehrer und die sechzehn Sthavira's, den dGe-bsñen, den Hwa-šaṅ u.s.w.; er liess wundervolle bKa-ₒgyur-

1) Tib. sGron-γsal; sgron(-ma) = skr. ulkâ s. M. Tib. 18, 95 = M. 21, 94; vgl. Böhtlingk s. v.

2) dMar-k'rid.

3) Tib. Rim lṅa.

4) Tib. Dus-kyi ₒk'or-lo, s. Kanjur-Index, p. 54, no. 360. 361 (= A.G. II 292); p. 55, no. 362. — Tanjur-Index: A. G. II p. 360, no. 1; p. 362, no. 1. — Burnouf, Introd. 480 fg. C. & E. 39. Bendall 69.

5) Tib. Dri-med ₒod, s. Tanjur-Index: A. G. II p. 362, no. 2.

6) Tib. sByor drug; sbyor = skr. yoga s. M. Tib. 103, 60. 189, 14 = M. 109, 61. 198, 14.

7) Tib. dBu-mai lta = skr. Madhyamadarçanam; lta-ba = skr. darçanam s. M. Tib. 61, 12 = M. 66, 12. Jäschke 217ª.

8) D. h. 'ehrwürdige Schulklasse für den niederen Tantra (-Unterricht)'.

Exemplare, die er aus China gebracht hatte, hineinschaffen. Zwei Jahre lang drehte er das Rad der Religion. Danach erging im Eisen-Rinder-Jahr (1420) von neuem fortgesetzt der Ruf des hohen kaiserlichen Herrn an ihn.
5 Da bestimmte er einen persönlichen Schüler des rJe rinpo-c'e, den Dharmasvâmin Dar-rgyas bzañ-po, für den Heiligen Stuhl und ging dann mit vielen Schülern und Kalyâṇamitra's, voran Amogha C'os-rje[1]) und bSod-nams ŝes-rab C'os-rje[2]), aus Tibet nach China.
10 Als sie sich nun dem Palast und den Häusern näherten, war der Kaiser gestorben, und Zon te[3]) sass jetzt auf dem Thron. Der aber hatte schon zu Lebzeiten seines königlichen Vaters dem C'os-rje hohe Verehrung und Ehrfurcht bewiesen. So gab dieser, um des Königs Wunsch **126**
15 zu erfüllen, eine Analyse des Kreises der Vier Klassen der Tantra's und versah den Kultus. Da erschien ein Regenbogen, ein Blumenregen strömte herab u. s. w. Dadurch geschah es, dass König Zon te's Glaube immer mehr erstarkte. Nachdem jener dem Könige seine Dienste
20 geleistet, errichtete er in den einzelnen Landesteilen China's neue Vihâra's, Statuen und brTen-pa's[4]), stiftete viele Klöster für die Geistlichkeit, liess die alten Tempel restaurieren und leistete der Lehre noch andere vollkommene Dienste. Begabten Gelehrten verlieh er hohe
25 Titel und Würden, wie Ko ŝrī, C'an ŝi, und erwies ihnen grosse Gunst. Nachdem er auf diese Weise das Wohl

1) Skr. Amogha-Dharmasvâmin.
2) Skr. Puṇyaprajña-Dharmasvâmin.
3) S. oben pp. 68, 30—69, 3.
4) D. h. 'Stützen', vielleicht sind 'Pfosten, Säulen' gemeint.

der Lehre und der Wesen gefördert hatte, übergab er im 82. Lebensjahre, am 18. Tage des 10. Monats des
* Holz-Hasen-Jahres (1434) den beiden C'os-rje[1]) sein Vermächtnis und bot am 24. Tage den Schein des Eingehens in das Reich des Friedens. Als seine sterblichen 5 Ueberreste dem Feuer übergeben wurden, geschahen viele Wunderzeichen, und auch Reliquien entstanden in Menge.

Seine Schüler, die beiden C'os-rje aus sÑe-t'añ, Amogha-pa und bSod-nams śes-rab, schalteten 10 gleichfalls als die Tiśrī König Zon-te's, und die Thätigkeit beider Stände[2]) gedieh trefflich.

Der Schüler dieser beiden Lamen, der Dharmasvâmin γŽon-nu dpal-ldan[3]), fungierte ebenfalls als königlicher Lama und Opferpriester, schützte die Klöster 15 der Geistlichkeit und brachte das Kleinod der Jina-Lehre zum Gedeihen.

Somit ist denn die seit dieser Zeit bis auf die Gegenwart erfolgte Verbreitung und Zunahme der unvergleichlichen unverfälschten Ri-bo dGe-ldan-pa- 20 Sekte in der grossen königlichen Residenz Pei ciṅ als das Verdienst des C'os-rje anzusehen.

Derjenige, welcher das Kleinod der Lehre des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa hier in der Mongolei zuerst verbreitete, war der Schützer der Wesen des 25

---

1) Nämlich Amogha C'os-rje und bSod-nams śes-rab C'os-rje, s. oben p. 198, 8. 9.

2) Nämlich des geistlichen und des weltlichen Standes.

3) Skr. Kumâraçrî.

Gletscherlandes[1]), der Puṇḍarîkadhara[2]), der dritte **127**
rGyal-dbaṅ, rJe

bSod-nams rgya-mt'so dpal bzaṅ-po[3]).

Die Geburt dieses Herrn fand in folgender Weise statt:
In dem „Buche der Vorschriften" findet sich die Prophezeiung:

„Am Ende der neun Kaliyuga's[4])
„Wird der Träger des Namens des höchsten moralischen Verdienstes (bsod-nams)
„Gleichsam in einem Meere (rgya-mt'so) von Predigt-Versammlungen
„Der Lehre erloschenes Feuer wieder anfachen",

und ferner:

„Vom Norden Tibets aus wird nach Norden
„Ein Mann — deine heilige Inkarnation —
„Gehen, um viel schutzloses Volk zu leiten."

---

1) Gaṅs-can $_{o}$gro-bai mgon-po; vielleicht muss man aber in dieser Bezeichnung $_{o}$Gro-bai mgon-po (skr. Jagannâtha) als einheitlichen Begriff auffassen und demnach übersetzen: 'Jagannâtha des Gletscherlandes'.

2) Tib. Pad-dkar $_{o}$dsin-pa, wohl identisch mit Padmapâṇi, d. i. Avalokiteçvara. Damit stimmt der Umstand überein, dass alle Dalai Lama's als Inkarnationen des Avalokiteçvara gelten, s. Köppen II 127.

3) Skr. Puṇyasâgaraçrîbhadra.

4) Tib. rTsod-dus; s. M. Tib. 243, 75 = M. 253, 79.

M. 253, 76—79 und Jäschke 255[a]:	M. Tib. 243, 72—75:	Jäschke 255[a]:
kṛitayugam	rdsogs-ldan-gyi dus	yar-ldan, oder: rdsogs-ldan
tretâyugam	γsum-ldan-gyi dus	yar-rabs, oder: γsum-ldan
dvâparayugam	c'a-γñis dus	rtsod-ldan, oder: γñis-ldan
kaliyugam	rtsod-pai dus	sñigs-ma

Jäschke führt für das erste yugam auch den Namen satyam an.

Als für die Erfüllung dieser Prophezeiung die Zeit gekommen war, wurde in einem Teile der Provinz sKyid-
* šod im Ritterstande von dem in weltlichen wie in geistlichen Dingen wohl bewanderten und dem esoterischen Geheimmantra - Samâdhi[1]) eifrig obliegenden sDe-pa 5
rNam-rgyal grags-pa[2]) und der dpal-ₒDsom-bu k'rid unter vielen Wunderzeichen am 25. Tage des ersten Frühlingsmonats des (weiblichen) Wasser-Hasen-Jahres (1542) als Inkarnation ein Knäblein geboren, schöner noch und lieblicher anzuschauen als ein Götter- 10
sohn, eine Augenweide, sodass man sich nicht satt daran sehen konnte; an seinem Körper zeigte sich ein weissroter Glanz, und er war mit allen Lakshaṇa's und Anuvyañjana's eines Mahâpurusha versehen; auf dem Ober-
körper trug er ein geistliches Gewand, zarter noch als 15
das Götterkleid Kašika[3]) und weiss wie eine weiche Eierhülle; auf dem Unterkörper trug er ein Untergewand, ganz scheckig mit natürlicher Tigerfell-Zeichnung, das Bein bis unter das Knie bedeckend; mit seinen beiden wie Lotusblätter schönen Augen blickte er überall um- 20
her und liess ein leises Lächeln ertönen. Bei diesem Anblick gerieten alle, die Mutter samt ihrer Umgebung,
128 in Entzücken. Der nun setzte sich nach Verlauf von drei Monaten nach seiner Geburt früh bei Tagesanbruch zu stets zeitigerer Stunde in hockender Stellung hin, 25

---

1) Tib. Naṅ γsaṅ-sṅags-kyi tiṅ-ṅe-ₒdsin.
2) Skr. Vijayakîrti.
3) Vgl. skr. Kâçikavastram, °sûkshmam 'feiner Baumwollenstoff aus Benares' (Böhtlingk s. vv.)

störte auch die Amme vom Schlaf auf, zupfte sie mit den Händen an den Haaren und liess sie Maṇi hersagen und in hockender Stellung sich hinsetzen. — Einstmals begann König Blon-goṅ, den Priestern 5 durch die Krûrarûpa's[1]) Hindernisse zu bereiten. Als nun Bhagavant Vajrabhairava einen vollständigen Sieg über Mâra davongetragen hatte, sah er mit eigenen Augen jene bösen Geister vernichtet. — Eines Tages verneigte jener sich in einem ˛Od-gur-k'aṅ[2]) mehrere Male. 10 Da fragten ihn seine Begleiter, was das zu bedeuten habe. Er aber erwiderte: „Seht ihr es denn nicht? Der rJe rin-po-c'e Tsoṅ-k'a-pa ist erschienen und ist noch * jetzt anwesend." Dann verneigte er sich auch nach den vier Seiten und fuhr fort: „Auf den vier Seiten des rJe 15 rin-po-c'e befinden sich unermesslich viele Buddha's: die auf der Ostseite sind blau, die auf der Südseite gelb, die auf der Westseite rot und die auf der Nordseite grün." — In dem Alter der jugendlichen Spiele und Vergnügungen erklärte er, jede alltägliche Art der 20 Beschäftigung weit von sich abweisend, Religionsschriften, versenkte sich in den Samâdhi, gründete Klöster und brachte, indem er mehrere Steine in eine Reihe ordnete und festsetzte, sie sollten die und die Dharmapâla's vorstellen, diesen Huldigung und Lobpreis dar u. s. f. Mit 25 diesen Dingen verging die Zeit. Da kam ein Scholar, um ihm seine Aufwartung zu machen und übergab eine

---

1) Tib. Ma ruṅs-pai (= skr. krûra s. M. Tib. 138, 4 = M. 146, 4) γzugs.

2) Wörtlich: 'Licht-Zelt-Haus'.

Statue des rJe-btsun bTsoṅ-k'a-pa in seine Hände, wodurch er ihm eine ganz ausserordentliche Freude bereitete. Er bat ihn, auf einem hohen Stuhle Platz zu nehmen, und brachte ihm darauf seine Huldigung und seine Geschenke dar. Der aber sagte: „Meinen Eltern bringe deine Huldigung und deine Geschenke dar!“ Da erwiderte der Scholar: „„Ich besitze keinen Glauben an jenen deinen Lama.““ Darauf jener: „Wenn Ihr an diesen meinen ausgezeichneten Lama nicht glaubt, so **129** seid Ihr selbst wohl als tausendfacher Segen in meine Hände gefallen.“ Und jener, mit vornehmem Ausdruck des Unmutes über diese Worte: „„Wohlan, so wollen wir beide die Huldigung darbringen und eine Bildsäule, gross wie eine Menschenwohnung, errichten!““ Hierüber erfreut, belehrte ihn jener nach dem „Vortrag über das dMigs brtse-ma“[1]). — Diesem Herrn enthüllten einerseits viele von Vertrauen auf (die Kraft) ihrer Versenkung erfüllte Yogin's[2]), dass er die Inkarnation des rJe t'ams-cad mk'yen-pa dGe-₀dun rgya-mt'so[3]) sei, und andererseits wurde dadurch, dass er die ₀Bral-spaṅ sGrol-dkar[4]), den Rosenkranz aus Krystall u. s. w. ganz deutlich erkannte, und durch andere Dinge mehr ein unbeirrter Glaube daran erweckt. Am 2. Tage, rGyal-ba, der

---

1) dMigs brtse-ma (ein von bTsoṅ-k'a-pa verfasstes Gebet, s. Wassiljew 95) γsuṅ-ṅag.

2) Tib. rNal-₀byor-pa.

3) Skr. Saṃghasâgara; der zweite rGyal-dbaṅ, s. Köppen II 133 fg.

4) sGrol(-ma) dkar(-mo) = skr. Sitatârâ, 'Weisse Târâ', s. Pantheon (p. 60, zu no. 60.) no. 160.

lichten Hälfte[1]) des Monats Nag-pa[2]) des Feuer-Pferde-Jahres (1545) kamen der sDe-pa rin-po-cʻe nebst seinem Gefolge und der Upâdhyâya, Âcârya u. s. w. des Grossen Klosters[3]) und andere, nebst einem Vortrab von Berittenen * 5 mit gelblich-roten Bannern, nahe an die Seite des Grossen Klosters dpal-ldan $_o$Bras-spuṅs; darauf trat ferner unter Vorantritt zahlloser Geistlicher, die mit dem geistlichen Gewand sNam-sbyar[4]) angethan und mit gelblich-roten Abzeichen schön bekleidet waren und Rauchfässer 10 trugen, gehoben durch den Aufzug der in Procession einhergetragenen, mannichfaltigen Kultusgerätschaften, der magische Dharmapâla[5]) Pe-kar[6]) in das Innere und schritt zur Begrüssung heran. Ein Haufen Menschen, nahe an zehntausend, kam herbei, um ihn ehrerbietig 15 zu begrüssen. Dann zog er unter Blumenregen, Regenbogen-Licht-Zelt und anderen vollkommenen göttlichen und menschlichen Wunderzeichen nach dpal-ldan $_o$Bras-spuṅs cʻos-kyi sde cʻen-po pʻyogs tʻams-cad-las rnam-par rgyal-bai gliṅ und setzte den Lotus seines

---

1) dKar-pʻyogs = skr. çuklapaksha, aber in M. Tib. 243, 54 (= M. 253, 58) wird dies durch zla-ba yar-gyi ṅo, ʻzunehmender Mondʼ, krishṇapaksha, ʻdie dunkle Monatshälfteʼ, (M. 253, 59) entsprechend durch zla-ba mar-gyi ṅo, ʻabnehmender Mondʼ, (M. Tib. 243, 55) wiedergegeben.

2) Skr. Caitra, s. M. Tib. 243, 42 = M. 253, 45; Jäschke 491[a].

3) Cʻos-sde cʻen-po, gemeint ist wohl das Kloster $_o$Bras-spuṅs, s. Z. 5—6. 18 und unten p. 208, 8—9.

4) ʻA sort of loose mantle for priestsʼ (Jäschke s. v.).

5) Cʻos-skyoṅ; über die Cʻos-skyoṅʼs vgl. Köppen II 261 fg. Jäschke 31[b].

6) = Bi-har, s. Schlagintweit 99 fg. 113 fg. Jäschke 7[b]. 324[b].

Fusses auf den Furchtlosen Grossen Löwensitz[1]) (Thron) im dGa-ldan-Palaste. Darauf nahm er bei dem Paṇ-c'en bSod-nams grags-pa[2]) das Ordinations-Upâsaka-Gelübde auf sich und erhielt den Namen bSod-nams
130 rgya-mts'o dpal bzaṅ-po bsTan-pai ñi-ma p'yogs 5
t'ams-cad-las rnam-par rgyal-ba[3]). Den Versammelten bereitete er grosses Vergnügen. Als die Sitzreihen sich geleert hatten, fiel er in einen leisen Schlummer. Währenddessen fragten Vater und Mutter: „Ist der Glaube an bSod-nams grags-pa geschwun- 10
den?" Er aber erwiderte: „Saget derartiges nicht! Er ist mein Lama. Es ist mir von Dharmasvâmin bSod-nams grags-pai žal-sṅa[4]) gesagt worden." Als er im 5. Lebensjahre stand (1546), baten ihn einige um eine Vorschrift. Da erteilte er ihnen folgende Weisung: 15

„Glauben bethätigt gegen die drei Kleinodien,
„Liebe ersinnet für die Wesen,
„Rettet euch aus dem Kreislauf (der Wiedergeburt)[5])
und gehet ein in die Leere[6]):
„Darin zeiget eure religiöse Würdigkeit!" 20

---

1) ₒJigs-pa med-pai seṅ-gei k'ri c'en-po = skr. Abhayamahâsiṃhâsanam.

2) Skr. Puṇyakîrti.

3) Der zweite Teil des Namens ist = skr. Sarvadigvijayaçâsanâditya.

4) Žal-sṅa, 'in Gegenwart jemandes', wird wie žabs (= skr. °pâdâs, s. oben p. 2, n. 6) als respektvolle Bezeichnung einer Person, am Schluss des Chandoratnâkara (s. meine Ausgabe, pp. 19, 21. 20, 23.) sogar als Aequivalent von skr. °pâdâs gebraucht.

5) ₒK'or = skr. saṃsâra.

6) sToṅ-pa = skr. çûnyam.

Im Monat Nag-pa des Erde-Affen-Jahres (1547) ging er *
nach Ra-sa ₒp'rul-snañ. Den Drei-Symbolen, voran
Jo Çâk[1]), reichte er Goldwasser[2]), Weissfeuer[3]), Götter-
Speisendarbringung[4]), sÑan-dar und unfassbar viele
5 andere Arten von Opfergaben, brachte ihnen Lob-
preisungen und Huldigungen dar und verrichtete ein
sehr langes Gebet. Infolgedessen soll der Jo-bo rin-
po-c'e dem Jüngling erschienen sein; den dort Weilenden
trug er in Gegenwart des Jo-bo den Uttarayoga vor.
10 Dadurch wurden die Aussichten auf Befestigung der
Wurzel aller guten Ansammlungen günstig. Einem
Schwarm von über zehntausend Menschen trug er die
Unterweisung in der Flüsterung des Sechssilben-Gebetes[5])[6])
und die Flüsterung der Vajrasattvabhâvanâ[7]) vor. Da-
15 durch also versetzte er alle in das Land der Gläubigkeit.
Im Monat Sa-ga[8]) des Erde-Vogel-Jahres (1548) nahm er,
indem der Paṇ-c'en bSod-nams grags-pa als Upâ-
dhyâya, der Navaka[9]) Dharmasvâmin Legs-pa don-

1) = Jo-bo Çâkya.

2) γSer-c'ab.

3) dKar-me; oder: 'Lichter, Kerzen'? (s. Jäschke 9[a]).

4) lHa-bšos = skr. naivedyam (nivedyam), s. M. Tib. 188, 118 = M. 197, 119 (M'. 188, 118).

5) D. i. das 'Oṃ ma-ṇi pad-me hûṃ.

6) Yi-ge drug-pai (= skr. Shaḍaksharam, vgl. Kanjur-Index, p. 84, no. 575 = A. G. II 325) bzlas luñ.

7) Tib. rDo-rje sems-dpai sgom bzlas; (b)sgom-pa = skr. bhâvanâ s. M. Tib. 30, 10. 70, 3. 80, 8. 88, 4. 103, 68 = M. 33, 10. 75, 3. 85, 8. 93, 4. 109, 69; vgl. M. Tib. 16, 44. 115, 14 = M. 19, 82. 121, 14. Jäschke s. v.

8) Skr. Vaiçâkha, s. M. Tib. 243, 43 = M. 253, 46. Jäschke 491[b].

9) Statt γsañ-p'u (Text p. 130, 19) ist wohl γsar-bu, 'new beginner, tyro, novice' (Jäschke s. v.), = skr. navaka (navika) (s. M. Tib.

grub als Karmâcârya, und Šar-rtse legs don-pa als Zeitangeber[1]) fungierten, das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und erlangte in Wahrheit das Feuer des heiligen pflichtgemässen Strebens. Bei dem Paṇ-c'en bSod-nams
131 grags-pa hörte er den Vortrag des T'se-dbaṅ grub 5
rgyal-ma und der „Gesichte des Nâtha, des Dharma, der Devî und der rNam-sras"[2]); bei dem Dharmasvâmin Legs-don und anderen die „Leuchte des Weges"[3]), den grossen und den kleinen Lam-rim, Mûlam und Avatâra[4]), die grosse Ṭîkâ zu diesen[5]) 10
und viele andere Werke. Im Eisen-Ḥunde-Jahr (1549) trug er den sKu-mt'sams šin-tu dam-pa vor; darauf trug er die „Dreizehn Hunderttausend Besänftigungen des Amitâyus"[6]) und die „Einundzwanzig Hunderttausend Besänftigungen des Haya- 15
grîva"[7]) vor; infolgedessen gewährten ihm beide Schutz-

259, 29 = M. 270, 29. M'. 259, 29), 'ein jüngerer Mönch' (Böhtlingk, Nachtrag, s. v.), zu lesen.

1) Das sgo-ba.

2) Tib. mGon C'os lHa-mo rNam-sras žal-rnams; über lHa-mo (= skr. Devî) s. Pantheon no. 232. 248; über die drei rNam-sras s. Pantheon, nach no. 261; no. 262—264.

3) Lam-sgron; ein Werk des Atiça, s. Pantheon no. 29.

4) Tib. rTsa ₒJug; gemeint sind dBu-ma rtsa-ba (= skr. Madhyamakamûlam) und dBu-ma-la ₒjug-pa (skr. Madhyamakâvatâra) s. Târ. Ueb. 147 fg. 321 fg.

5) Im Text (p. 131, 3): dei ṭig c'en.

6) T'se dpag-med-kyi bsñen-pa ₒbum-t'so bcu-γsum. Ueber Amitâyus s. Pantheon no. 85. bsÑen-pa = skr. bhajanam s. M. Tib. 92, 26 = M. 97, 26.

7) rTa-mgrin-gyi bsñen-pa ₒbum-t'so ñi-šu rtsa γcig. Ueber Hayagrîva und seine verschiedenen Formen s. Schlagintweit 167. Pantheon p. 60, zu no. 61; no. 166—168.

gottheiten die Gunst, sich in eigener Person sehen und sprechen zu lassen. Im Eisen-Schweine-Jahr (1550) trug er gleichsam vor einem Meere von einheimischen und auswärtigen Geistlichen das Werk[1]) Byaṅ-c'ub lam-
5 gyi rim-pa vor, woraufhin täglich ein Blumenregen fiel. Im (männlichen) Wasser-Mause-Jahr (1551) setzte er * den Edelstein seines Fussnagels auf den Furchtlosen[2]) Upâdhyâya-Lehrstuhl[2]) des Grossen Klosters dpal-ldan ${}_{o}$Bras-spuṅs. Bei dem Paṇ-c'en bSod-nams grags-
10 pa hörte er die Vajrabhairavavaçitâ[3]), die „Einweihung in das Meer der Citierungs-Methoden"[4]) und viele andere Schriften. Im Wasser-Rinder-Jahr (1552) trug er bei dem Grossen Beten von lHa-sa unter anderem vier und dreissig Jâtaka's[5]) vor. Da sprach
15 er einstmals: „Ich habe viele Mantra-Recitationen vollzogen; sagt an, wie viele habt ihr vollzogen? Ich habe „Yamarâja", „Çâsana", „Bhyo rakmo", „Kâlarûpa"[6]), jedes unter dem Schall der Trompetenmuschel[7]), vollzogen, habe eine Million „Camuṇḍî"[8]) vollzogen
20 und habe auch sonst viele Recitationen vollzogen." Da sagte sein persönlicher Diener, der Dharmasvâmin Yaṅ

---

1) bKa-c'os = skr. vacanadharma.

2) Mi-${}_{o}$jigs c'os-k'ri = skr. abhîru (s. M. Tib. 93, 27 = M. 99, 1) -dharmâsanam; vgl. oben p. 205, 1 und n. 1.

3) Tib. rDo-rje ${}_{o}$jigs-byed kyi dbaṅ.

4) sGrub-t'abs rgya-mt'soi rjes-γnaṅ, etwa = skr. Sâdhanasâgarâdhivâsanam.

5) Tib. sKyes-rabs.

6) D. i. Çiva; im Text (p. 131, 15): Kalarûpa.

7) Duṅ = skr. çaṅkha, s. Pantheon no. 294 und p. 110.

8) Einer der Namen von Çiva's Gattin; im Text (p. 131, 15): Tsamuṇṭi.

dgon-pa: „Der Zeitpunkt des Eintritts und der Grad der Veränderung von Sonnen- und Mondfinsternissen lässt die Möglichkeit einer Berechnung nicht zu; jene andern alle erfolgen nicht." Darauf erwiderte (bSod-nams rgya-mtʻso): „Da ich elf Gesichter besitze, so erfolgen mit jedem Male je tausend Recitationen; auf die Veränderung der Sonnen- und Mondfinsternisse achte nicht! Wenn du es nicht glaubst, so könnte ich ja die Devî als Zeugin anrufen und einen Eid leisten; im übrigen ist ja Anlass genug dafür, dass dies in euren Verstand gehen sollte, vorhanden; aber es geht (nun eben einmal) nicht in denselben." Nachdem der ₒpags-sDe[1]) den Lo-tsâ-ba Doktor dGe-ₒdun[2]) aus bKra-ṡis rgyal berufen hatte, hörte er (bei ihm) zunächst in vollkommener Weise die Avalokiteçvarâmoghapâça[3])-, die Ekâdaçavadana[3])- und die Navâmitâyurdevavaçitâ[3]), sowie die Pañcacatvâriṃçadmaṇḍalavaçitâ[4]), in welcher die Vajramâlâ und der Kriyâsamuccaya[5]) zusammen beschrieben werden. Ferner hörte er sowohl die Methode ₒDus-pa ₒpʻags als auch die Methode Ye-ṡes żabs der Iṅgitavacanavaçitâ[6]),

1) Wohl = sDe-pa (riṁ-po-cʻe).

2) Skr. Saṃgha.

3) Tib. sPyan-ras-γzigs Don-żags | bCu-γcig żal ('der Elfgesichtige', eine Form des Avalokiteçvara, s. Pantheon no. 95) | Tʻse dpag-med lha dgu γsum-gyi dbaṅ; żags-pa = skr. pâça s. Pantheon p. 108; żal = skr. vadanam s. M. Tib. 15, 45. 46 = M. 18, 46. 47.

4) Tib. dKyil-ₒkʻor że-lṅai dbaṅ.

5) Vgl. Böhtlingk (s. v.): 'Kriyâsamuccaya, der Titel eines Werkes'; Hunter 18: Kriyâsamuccayatantram. Im Text (p. 132, 4): Kṛiyasamutstʻsa.

6) Tib. Zur-bkai dbaṅ; vgl. zur-tsam-gyis go-ba (M. Tib. 120, 33) = skr. iṅgitajñâ (M. 126, 33).

bDe-mc'og Lū-hi-pa[1]), Ghaṇṭâbahirmaṇḍalam[2]) und Kâyamaṇḍalam[3]), sowie viele Vaçitâvacana's[4]) bezüglich folgender (Gottheiten): Bhairava und Kâlaçatru[5]) nach der Methode Rwa, der Kreis der acht 5 Vetâla's[6]) und Kâlaçatru nach der Methode γÑos, die Gesamtheit der Neunundvierzig[7]) nach der Methode Žaṅ, u. a. m., wie auch die heiligen Schriften[8]) über Rwa-po-ta, den Kunstgriff des Yama[9]) und den Sechsarmigen Nâtha[10]) und eine unendliche * 10 Reihe anderer Vaçitâ's, Adhivâsana's, Unterweisungen und Âgama's, wie wenn eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. — Im 16. Lebensjahr, im Erde-Pferde-Jahr (1557), gelangte er bei günstiger Konstellation der Gestirne am 15. Tage des 5. mongolischen Monats auf 15 den Lehrstuhl von Se-ra t'eg-c'en gliṅ. Als er die

---

1) Vgl. Târ. Ueb. (s. Index): Lū-yi-pa, Lū-'i-pa; Pantheon no. 12: Lū-'i-pa, Lū-yi-pa, und p. 110: Lu-yī-pā.

2) Tib. Dril-bu p'yi-dkyil; vgl. bahirmaṇḍala[stha] (Böhtlingk s. v.); p'yi = skr. bahis s. M. Tib. 188, 128. 270, 141 = M. 197, 129. 281, 139.

3) Tib. Lus-dkyil; auch oben p. 178, 21 ist lus in lus-dkyil durch °kâya°, nicht durch °çarîra°, wiederzugeben, da in M. (M. Tib.) letzteres sehr selten, kâya dagegen fast an allen Stellen als Aequivalent von lus gebraucht wird.

4) Tib. dBaṅ-bka.

5) Tib. dGra-nag.

6) Tib. Ro-laṅs brgyad skor.

7) Že-dgu-ma, vgl. oben p. 193, 18—19 und n. 3.

8) Beu-bum, s. Jäschke 370b.

9) Tib. γŠin-rjei k'rul-k'or; über Yama und seine verschiedenen Formen s. Pantheon p. 61 und no. 238—240, über die γŠin-rje-Form speciell no. 239.

10) Tib. mGon-po p'yag-drug-pa, vgl. Pantheon no. 230.

„Sammlung von Bücher-Kleinodien“[1]) wohl vortrug, liessen die Götter einen Blumenregen herabfallen, sodass alle gläubig wurden. Indem er über dieses Gebiet herrschte, bereitete er beiden Ständen ein grosses Fest. Im 22. Lebensjahr, im (männlichen) Holz-Mause-Jahr (1563), am 15. Tage, dem Vollmondstage, des vierten mongolischen Monats Sa-ga, in welchen die drei Feste der Samyaksaṃbuddhawerdung fallen, nahm er, indem der Kʻri rin-po-cʻe Zur-pa mkʻas-grub von dGa-ldan, dGe-legs dpal bzaṅ-po, als Upâdhyâya, des Kʻri-las tʻogs-pa Kalyâṇamitra Po-to-ba Inkarnation dGe-$_{o}$dun bstan-pa dar-rgyas als Karmâcârya, der Dharmasvâmin Pʻyogs-las rnam-rgyal-ba von Ṡaṅs dge-$_{o}$pʻel als Rahoʼnuçâsaka, und der lHai btsun-pa bSod-nams dpal-bzaṅ[2]) als Zeitangeber fungierten, 133 inmitten der ganzen Zahl der gläubigen Geistlichkeit das Upâsaka-Gelübde auf sich und verehrte dem Upâdhyâya, dem Âcârya u. s. w. unermessliche Huldigungsgeschenke. Im Erde-Schlangen-Jahr (1568) leistete er der von Laien und Geistlichen aus γTsaṅ schon vorher wiederholt an ihn ergangenen herzlichen Einladung Folge, machte sich auf und gelangte an rGyal-byed tʻsal[3]), ̦U-yug, Ṡaṅs und dBen-sa vorbei nach bKra-ṡis lhun-po. In diesem Kloster ertönte bei klarem Himmel lautes Donnergetöse, und Regenbogen, Blumenregen und viele andere

---

1) Glegs-bam rin-po-cʻei tʻsogs.

2) Skr. Puṇyaçrîbhadra.

3) Skr. Jetavanam, offenbar nach dem berühmten, aus der Lebensgeschichte Buddha's bekannten Haine benannt; vgl. den analogen Fall des Namens Potala bei Köppen II 341, n.

Zeichen und Wunder geschahen. In einer sehr grossen Menschenmenge that sich eine Lücke auf, und man erblickte Avalokiteçvara. Täglich erklärte jener auf der Fläche vor dem Kloster ein Buch. Es fiel ein Blumen-
5 regen, so gross, dass man ihn mit Händen greifen konnte. Viele hunderte von Ordinationen gewährte er. Dann * ging er zu K'ro-p'u. Der von K'ro-p'u lo-tsâ-ba errichteten Maitreya-Statue, deren Umfang für das Gletscherland Tibet gross war, widmete er Huldigungen
10 und Gebete. Infolgedessen erschaute er Maitreya-bhaṭṭâraka, umgeben von den Buddha's der zehn Weltgegenden. Er wurde darauf nach rGyal-mk'ar rtse berufen. Den im Wachstum befindlichen Ueberresten von König Ajâtaçatru's[1]) — in einem Schrein auf-
15 bewahrtem — Anteile aus den in acht Teile eingeteilten sterblichen Ueberresten des Tathâgata brachte er Huldigungen und Gebete dar; infolgedessen kamen fünfzehn Reliquien, von selbst herniederfallend, in seine Hand. Auf diese Weise drehte er in dem Gebiete von dBus
20 und γTsaṅ bis zum Feuer-Mause-Jahr (1575) predigend und meditierend das Rad der Religion eifrig. Nun war die Zeit der Erfüllung gekommen für die obige Prophezeiung in dem Buche[2]) und für den Ausspruch, den vor Zeiten der Jagannâtha Dharmarâja ₒP'ags-pa gethan
25 hatte; als ihm nämlich, wie oben[3]) erzählt worden, Hwobilai Sec'en Khan drei grosse Schenkungen — am Anfang, in der Mitte und am Ende — machte und

1) Tib. Ma skyes dgra.
2) S. oben p. 200, 5—16.
3) S. oben pp. 147, 20 — 148, 2.

ihm danach sieben Stück schwarzen und dann ein Stück weissen Seidenstoff bescherte, sagte der Lama: „Wir beide werden während sieben Wiedergeburten nicht zusammentreffen; danach wirst du als König unter dem Namen **134** γSer[1]), und ich als Kou (?) unter dem Namen Las byas-pa geboren werden, dann werden wir uns begegnen und das Wohl der Wesen fördern.“ Da hielt der Dharmarâja 'Alt'an Gegen Hakan[2]), welcher früher von mDso-dge 'A-seṅ bla-ma die Lebensgeschichte dieses Herrn genau erfahren und dadurch unerschütterlichen Glauben erlangt hatte, mit seinem Grossneffen $H_w$ot'agt'ai Sec'en H_woṅ T'aici und anderen eine beratende Versammlung ab[3]) und erwog darauf — im Einklang mit dem Ausspruch des Dharmasvâmin rGyal-sras rin-po-c'e[4]):

„Durch dessen Einfluss die Sünden aufhören
„Und die Tugenden dem zunehmenden Monde gleich wachsen werden,
„Den heiligen Kalyâṇamitra mehr noch als das eigene Leben
* „Hochhalten — das ist praktische Handhabung des Jinajüngertums“,

und dem Wort des Lehrers Buddha:

„Die Buddhawerdung wird unter hundert Fällen einmal erlangt,
„Schon die Geburt als Mensch erlangt man nur mit grosser Schwierigkeit;

---

1) = Mong. Altan.
2) S. oben pp. 57, 5—58, 25.
3) S. oben p. 58, S. 14.
4) Skr. Jinaputraratna.

„Freunde aber, die da gläubig sind und die Religionslehre hören,
„Solche sind selbst in hundert Kalpa's schwer zu finden“ —

5 den Segen des Anschlusses an einen heiligen Kalyâṇamitra und den richtigen Weg zu der sehr schwer zu erlangenden Anhörung der Religionslehre. Infolgedessen schickte er an jenen Herrn (bSod-nams rgya-mt'so) einen Gesandten mit einer höflichen Einladung. Der 10 Herr gewährte ihm — als Priester dem Laien — in mT'so-k'a eine persönliche Zusammenkunft, über deren Verlauf folgende Einzelmomente zu erwähnen sind: Einstweilen sandte (bSod-nams rgya-mt'so) den Vinayâcârya[1]) brTson-ogrus bzaṅ-po als 15 Lama und Opferpriester ab. Er zeigte das staunenswerte Wunder, dass eine von ihm gereichte Flasche, obwohl zehntausend Menschen, der König als erster, daraus tranken, nicht leer werden konnte. — Im Feuer-Mause-Jahr (1575) kam noch eine zweite Ge- **135** 20 sandtschaft des Khan's zum Zwecke der Berufung, 'Atwosa Darhan u. a., überreichte ein Sendschreiben und Geschenke und lud ihn höflich ein zu kommen. Da geruhte der Herr zu lächeln und sprach: „Da die Wirkung der früheren Ereignisse euch günstig ist. 25 so muss ich auf jeden Fall gehen. Ihr Gesandten, gehet voraus und lasset den König und die übrigen es wissen!“ Sprachs und schickte sie mit einem Briefe ab. Als die nun in ihre Heimat kamen und den Sachverhalt

1) Tib. odul-ba slob-dpon.

vortrugen, waren alle erfreut, und man errichtete in der Landschaft C'abc'iyal in Kökö Noor einen grossen Vihâra. Im Feuer-Rinder-Jahr (1576) wurden nach einander viele Scharen von Grossen zur Begrüssung abgesandt. Darauf geruhte der Herr, das Beten im sPrul- 5
* pa-Vihâra zu lHa-ldan[1]) auf eine frühere Zeit zu verlegen, und lenkte am 26. Tage des 11. mongolischen Monats sein Ross aus oBras-spuṅs. Zunächst besuchte er das Rwa-sgreṅ-Heiligtum[2]) und gab folgende Weisung:

„Da ich vom Mongolenkönige berufen bin, 10
„So habe ich mich aufgemacht, nach der Stätte des barbarischen Nachbarlandes zu ziehen;
„Jedoch ihr müsst ohne Säumen euch als Mithelfer bethätigen
„Und während dessen dies bedenken: 15
„Seid auf das Gedeihen der Klosterresidenz dpal-ldan oBras-spuṅs
„Und des heimischen dGa-ldan-Palastes nebst seiner Umgebung
„Bedacht und lasst den Erfolg nicht an die Le-pa's 20 verloren gehen,
„Ihr selbst aber glaubet an die Lehre der Wiedervergeltung
„Und strebet und trachtet nach guten Thaten!"

136 Dies und anderes sprach er. Es erschienen aber, als 25 er fortzog, zu seiner Begleitung der K'ri rin-po-c'e von dGa-ldan und andere Grosslamen sowie der Fürst

---

1) S. oben p. 7, n. 1.
2) Rwa-sgreṅ-gi rten.

bKra-šis rab-brtan und andere. Fürst bKra-šis-pa fasste den Steigbügel des Rosses und sprach:

„Der unsrer Lehre Heil geworden, des Lama's mächtige Persönlichkeit[1])

5 „Soll mit den Wesen, die zur Lehre sich bekennen, das ganze Erdenrund erfüllen —"

Kaum hatte er diese beiden Verse begonnen, da erstickten Thränen seine Stimme, und er vermochte nicht weiter zu sprechen. Da erwiderte jener vom Rosse 10 herab:

„Die Gabenspender der Lehre mögen an Macht und Reichtum wachsen,

„Das Glück des langen Bestandes der Lehre möge uns zu teil werden!"[2])

15 Danach gelangte er weiterhin nach Ober-N̄a-mt'so. * Da versammelte sich eine grosse Menge Laien und Priester, voran dGon-pa, und bescherten ihm reiche Geschenkgegenstände, voran dreitausend Unzen Gold. Da gewährte er ihnen den Uttarayoga und die 20 „Unterweisung in der Flüsterung des Sechssilben-Gebetes"[3]), nahe an tausend Aufnahmen in den Priesterstand und Ordinationen — u. s. f., und brachte sie dadurch allesamt auf den Pfad der Erlösung.

---

1) Wörtlich: 'starker Fuss-Lotus', s. oben p. 190, n. 2.

2) Die im Original (p. 136, 4. 5. 8. 9.) vorliegende Wiederholung des Wortes *bstan-pa*, 'Lehre', am Anfange jedes der vier Verse ist an und für sich schon poetisch sehr wirksam und dient hier noch dem besonderen Zweck, die für den inneren Zusammenhang der ganzen Situation bedeutsame Zusammengehörigkeit der beiden Halbstrophen auch äusserlich hervorzuheben.

3) Etwa = skr. Shaḍaksharajâpâgama; vgl. p. 206, 13 u. n. 6.

Da zeigte sich auf dem Steine des Steigbügels an der Rückenseite des Sattels deutlich des Vierarmigen Grossen Erbarmers[1]) leibhaftige Erscheinung. Darauf gelangte er nach bŽugs-sga am Ufer des rMa-Flusses[2]). Da wurde ihm berichtet, die diesseits befindlichen Leute könnten diesen Fluss, da er sehr gross sei, eine Zeit lang nicht passieren. Als sie jedoch am nächsten Morgen, nachdem die Nacht verstrichen, hinsahen, war die Tiefe nur so gross, dass man nur bis zum Knie einsank. Darüber waren alle sprachlos. Auf der Weiterreise zogen ihm auf dem Wege sich aufhaltende Menschen und Nichtmenschen[3]) entgegen und erwiesen ihm unermessliche Verehrung. Eines Abends erschienen eine Menge mongolische Götter und Dämonen in zauberischen Ver- **137** wandlungen als Kamele, Pferde, Mäuse u. s. w. unter Führung des Dharmapâla Beg-tse. Er aber bannte sie, worauf sie einen Eid leisteten, den Religiosen keinen Schaden zuzufügen. Auch Begrüssungsscharen von Mongolen erschienen dann weiter; da schaute Sec'en H_woṅ T'aici ihn als den Vierarmigen Grossen Erbarmer. Dann zog (bSod-nams rgya-mt'so) weiter. Da, am 15. Tage des 5. mongolischen Monats des Erde-Tiger-Jahres (1577), als er in Begleitung von Weissgewandigen[4]), rGya-gliṅ's und Beamten[5]), nach ihrer Rangfolge, und

1) T'ugs-rje c'en-po p'yag-bži-pa (= skr. Caturbâhu-mahâkaruṇa), d.i. Avalokiteçvara, s. Pantheon no. (75.) 89. (147.)

2) rMa-c'u, 'the river Hoangho', Jäschke s. v.

3) Mi ma-yin = skr. amanushya, das übrigens auch 'Unhold' bedeutet (Böhtlingk s. v., 2).

4) sKya-dar.

5) Las-t'san.

anderen zu Lamen des erlauchten Khan's geeigneten Grossen, gleich einem zu dem Badeteich des hochgemuten unsterblichen Indra[1]) langsam auf dem Boden dahinwandelnden Elefanten einherschreitend, zur Rechten,
5 zur Linken und im Rücken umgeben von vielen tausend chinesischen und mongolischen weltlichen und geistlichen Berittenen, sodass der ganze Erdboden davon bedeckt schien, dahinzog, erschien 'Alt'an Khan, der durch des Himmels Macht sein langes Leben hindurch in streit- *
10 erfüllter Zeit[2]) das Rad drehte, in eigener Person. Um anzudeuten, dass das dunkle barbarische Grenzland nunmehr hell geworden, war er mit einem weissen Gewand bekleidet; er war von zehntausend Gefolgsleuten, ebenso seine Gemahlin von einer zahlreichen Dienerschaft um-
15 geben. Beim Beginn des Festes der Begrüssung zwischen Priester und Laien (d. h. zwischen bSod-nams rgyamt'so und Altan Khan) überreichte dieser jenem ein aus fünfzehn Unzen Silber gefertigtes Maṇḍalam, eine goldene Schale von dem Rauminhalt eines chinesischen[3])
20 Bre, angefüllt mit Edelsteinen, und unermessliche andere Geschenke. Dann zogen, inmitten der versammelten Menge von Hunderttausend, Priester und Laie (d. h. Lama und König), gleich Sonne und Mond, zusammen weiter. Darauf hielt der H$_{w}$oṅ T'aici folgende Rede, welche Gušī
25 Bakši verdolmetschte: „Vor Zeiten hing der durch seine Abstammung vom Geschlechte des Himmels Hoch-

---

1) Tib. dBaṅ-po.
2) rTsod-dus-kyis; vgl. oben p. 200, 7 und n. 4.
3) Wörtlich: 'im Bre-Mass des Landes der Mitte'.

gewaltige[1]), nachdem er China, Tibet und die Mongolei mit starker Hand unterworfen, dem Sa-skya-pa an[2]): dem Priester der Laie, und es verbreitete sich die Religion. Später, von T'ogan T'emur Khan[3]) an, erlosch die Religion: alles *Thun* war eitel Sünde, *Nahrung* Fleisch und Blut allein; so lebten sie, und (unser Land) glich einer Insel in einem dunklen, schwarzen Blutmeer. Da that sich durch den Segen der innigen Vereinigung **138** von Priester und Laien gleich Sonne und Mond der Pfad der heiligen Religion auf; das Blutmeer wandelte sich in Milch: dies war ein grosser Segen. Darum sollen alle, die in diesem Lande weilen: Chinesen, Tibeter, Hor und Sog, sie alle in dem „Gesetze der zehn Tugenden"[4]) verharren. Seit alten Tagen haben bei den Mongolen hauptsächlich folgende Gesetze gegolten: War früher ein Mongole gestorben — gleichviel ob einer hohen oder niederen Klasse angehörig —, so wurden sein Weib, seine Sklaven, seine Pferde, sein Vieh u. s. w. getötet; von nun an hingegen sollen so viel Güter, als man ideell als gleichwertig den zum Töten bestimmten Pferden, Vieh u. s. w. schätzt, der Geistlichkeit und dem Lama dargebracht werden; diese sollen um ein gemeinsames Gebet ersucht werden; die fingierte Tötung des Toten soll garnicht vorgenommen werden. — Wie früher

---

1) D. i. Ciṅgis Khan, s. oben pp. 16, 21—17, 3. S. S. 67, 12. 15. 34. 377, n. 15.

2) S. oben pp. 25, 2—15. 105, 11—106, 2.

3) S. oben pp. 39, 14—17. 40, 2. 17—22.

4) dGe-ba bcui k'rims, = mong. Arban buyantu nom-un tsaghadsa, 'Gesetz der zehn moralischen Verdienste' (S. S. 234, 19).

verliert, wer einen Menschen getötet hat, nach dem Gesetze Leib und Leben; wer ein Pferd oder ein Stück * Vieh getötet hat, geht nach dem Gesetze seiner ganzen Habe verlustig; wenn jemand einen Lama und Träger
5 geistlicher Tracht gestossen, geschlagen oder sonstwie Hand an ihn gelegt hat, so wird des Thäters Wohnsitz zerstört. — Früher wurde regelmässig am Vollmondstage, am Neumondstage[1]) und am achten jedes *Monats*, wo die 'Oṅgod[2]) genannten figürlichen Darstellungen
10 der Verstorbenen mit Namen angerufen wurden, mit dem Blute geschlachteter Pferde und Stücke Vieh geopfert, und bei den Opfern zu bestimmten Zeiten im *Jahre* eine unendliche Zahl hoher und niederer Gattungen (von Tieren) geschlachtet. Von heute ab
15 sollen jene greifbaren Bilder verbrannt werden. Ferner soll bei den Opfern zu bestimmten *Jahres*- und *Monats*-Zeiten durchaus keine Tötung vorgenommen werden; nimmt aber jemand eine solche vor, so soll die gesetzliche Strafe dafür der Verlust des Zehnfachen aller ge-
20 schlachteten Pferde und Stücke Vieh sein. Wenn jemand die 'Oṅgod nicht verbrennt, so soll sein Haus zerstört werden. An Stelle der 'Oṅgod soll jeder ein Bild des Sechsarmigen Schützers der Weisheit[3]) nehmen und auch ihm nur das Opfer der drei reinen (Speisen)[4]) dar-

---

1) sToṅ, wohl Abkürzung von stoṅ-pa 'leer', offenbar mit Rücksicht auf die Gestalt der Mondscheibe zur Zeit des Neumonds.

2) Mong. oṅghot; s. Kowal. 353[b].

3) Ye-śes-kyi mgon-po p'yag-drug-pa, wohl identisch mit mGon-po p'yag-drug-pa (= skr. Shaḍbâhunâtha).

4) dKar γsum, d. i. 'milk, curd, cheese or butter' (Jäschke 10[a])

bringen, keinesfalls aber mit Fleisch und Blut opfern. —
139 Ferner sollen alle nach Tugend trachten und am Vollmondstage, am Neumondstage und am achten das Fasten[1]) beobachten, keine Beraubung oder Eroberung unternehmen, die nicht für alle: Chinesen, Tibeter und 5 Mongolen (Hor) erforderlich ist — kurz alles Thun und Treiben soll in diesem Lande genau so sein, wie es in den tibetischen Ländern dBus und γTsaṅ ist.“ So verkündete er zahlreiche Gesetze. Den Vortrag der „Unterweisung in der Flüsterung des T‘ugs- 10 rje c‘en-po“[2]) übersetzte der Lo-tsâ-ba ins Mongolische, sodass alle ihn verstehen konnten; infolgedessen begannen alle, Hoch und Niedrig, sich der Flüsterung des Sechssilben-Gebetes hinzugeben. Da zeigte sich ein Zelt aus Regenbogen-Licht, und ein starker Blumenregen fiel. Da- 15 nach entspann sich ein eingehendes Gespräch zwischen Priester und Laien; da sprach der König folgende Bitte aus: „Vor Zeiten, als ₒP‘ags-pa den Klostertempel von Šiṅ-kun errichtete, war ich Sec‘en Khan und du der Lama ₒP‘ags-pa; du weihtest den Klostertempel ein. 20
* Der früheren Existenzen, in denen ich von da an bis jetzt umhergewandert bin, wolle dich erinnern.“ Da sagte der rJe T‘ams-cad mk‘yen-pa lächelnd: „Wir sind nicht nur jetzt allein zusammengetroffen, sondern schon früher hat vielmals ein Zusammentreffen und eine Be- 25 gegnung stattgefunden. ’Alt‘an Khan, du warst ehemals zur Zeit des Büsserfürsten der Kosala-König

1) bsÑen-γnas.

2) T‘ugs-rje c‘en-poi bzlas luṅ, etwa = Mahâkaruṇa-jâpâgama; bzlas-brjod = jâpa s. M. Tib. 188, 17 = M. 197, 16.

Prasenajit[1]). Dann warst du Hobilai Sec'en Khan aus des Pogta C'iṅgis Geschlecht; da war ich ₒP'ags-pa bla-ma; dieser wurde von dem Khan berufen und erteilte ihm und seiner Gemahlin den Hevajrâbhisheka[2]),
5 woraufhin jener ihm grosse Geschenke machte und u. a. den Titel Tiśrī verlieh. Der Sec'en H$_w$oṅ T'aici hier war vormals der Magadha[3])-König Bimbisâra[4]); der Gušri Pakši hier war ehemals der Lo-tsâ-ba Matimadprajña[5]) und zu ₒP'ags-pa bla-ma's Zeit der
10 Lo-tsâ-ba Kâlâçvin[6]) und diente sowohl dem Könige als ₒP'ags-pa als Uebersetzer. Heute nun hat er uns dreien Dolmetscherdienste geleistet. Diese drei Male also ist er mein Schüler geworden." Dies und anderes gab er zur Antwort. Darauf schenkte er dem Khan in **140**
15 einem die fünf Kasten symbolisierenden fünffarbigen Tuche ein mit einer diamantenen Spange als Siegel geziertes Amulet und eine Juwelenschale, mit verschiedenartigen Körnern angefüllt. Darauf wurde an der Stelle, wo die Begrüssung zwischen Priester und
20 Laien stattgefunden hatte, der Boden zur Errichtung eines Klostertempels zugerichtet, Schreine, von denen je einer

1) ɣSal-rgyal, s. M. Tib. 176, 7 = M. 184, 7.

2) Tib. Kyai-rdor-gyi dbaṅ bskur-ba; hier (Text p. 139, 16) wie oben p. 168, 21. 22 (= Text p. 107, 12) ist bskur (-ba) verbum finitum.

3) Im Text (p. 139, 17—18): Magata.

4) Tib. ɣZugs-can sñiṅ-po, s. M. Tib. 176, 5 = M. 184, 5.

5) Tib. Blo-ldan šes-rab; blo in M. Tib. (= M.) häufig = skr. mati; aber blo(-daṅ) ldan(-pa) in M. Tib. 19, 3 (= M. 22, 3) = skr. dhimant, in M. Tib. 135, 9 (= M. 143, 9) = buddhimant.

6) Oder Krishṇâçvin?; tib. rTa-nag-pa.

unter anderem die Bilder der Buddha's der drei Zeiten, des rJe bla-ma (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) und des Herrn selbst (nämlich des bSod-nams rgya-mt'so) enthielt, u. a. m. nach chinesischer Art aufgestellt, (der Klostertempel) mit drei Reihen von Mauern umgeben, und ihm der 5 Name T'eg-c'en c'os-ₒk'or gliṅ beigelegt. Zu dieser Zeit ordinierte er den Dharmasvâmin von sToṅ-ₒk'or, Yon-tan rgya-mt'so[1]), und erfüllte seine Hoffnung so vollständig, dass dieser ihn um Lehren, welche er begehrte[2]), bitten kam. Darauf gab ihm der König 10 ausser einer grossen goldenen Schale voll Perlen * und vielen anderen vorzüglichen Gerätschaften den Titel Tālai bla-ma Vajradhara[3]), d. h. 'Allumfassender Herr, Vajrahalter'[4]). Dem Könige andererseits gab jener die Bezeichnung Dharmarâja lHai t'saṅs- 15 pa c'en-po; dem Sec'en Hwoṅ T'aici, dem Gušrī Pakši und den übrigen verlieh er, je nach dem Range eines jeden, Titel beider Stände[5]). Eben jener lHai t'saṅs-pa[6]) schenkte ihm ein aus hundert Unzen Gold gefertigtes, mit fünf Drachenklauen geziertes Siegel, auf 20 dessen Vorderseite eben (zu dem Zwecke) die mongolische Aufschrift „Ausgezeichnetes Siegel des rDo-rje ₒc'aṅ Tālai bla-ma“ angebracht war, einen aus Gold an-

1) Skr. Guṇasâgara.

2) ₒDod c'os.

3) Im Text (p. 140, 10): Vadsradhâra.

4) K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ; der erste Teil dieser Uebertragung giebt nur den begrifflichen Sinn, nicht die Wortbedeutung von Dalai bla-ma wieder.

5) D. h. teils geistliche teils weltliche Titel.

6) Skr. Devabrahman.

gefertigten Kopfschmuck, eine Flasche und andere ganz vorzügliche Geräte. Hundert Edle, darunter die Prinzen, liess er in den Priesterstand treten. Nach dBus schickte er zur Verteilung an Se (-ra), ₒBras (-spuṅs), dGe-
5 ldan u. s. w. eine Menge Thee und andere bedeutende Geschenke. Die einzelnen Fürsten teilten Schenkungen aus, die dem Palastschatze des rNam-sras[1]) glichen. Danach trug jener dem Könige und den einzelnen Fürsten die Lehren, die sie wünschten, ausführlich vor
10 und vollzog über tausend Priester-Aufnahmen und Ordinationen. Im 8. mongolischen Monat verlieh ihm der **141** Kaiser von China, Wan li, den Titel 'Aller Reiche Hort und umschlingendes Band, çrî', ein Siegel u. s. w. und lud ihn höflich ein zu kommen. Bei diesen Anlässen
15 überschritten die Geschenke vieler chinesischer Fürsten und die Huldigungen seitens der Geschöpfe jede Zahl. In alle streute er den Samen der Erlösung und All-Erkenntnis; über tausend Priester-Aufnahmen und Ordinationen nahm er vor; durch vernunftgemässe Lehren
20 stellte er sie zufrieden.

Dann brach er mit einem grossen Lager nach mDo, K'ams und Li-t'aṅ hin auf. Als einstmals der Grosskhan 'Alt'an ihn (von neuem) höflich zu sich einlud, sandte er einstweilen als seinen Stellvertreter den Dharmasvâmin von
25 sToṅ-ₒk'or, Yon-tan rgya-mt'so, in die Mongolei. Im Eisen-Drachen-Jahr (1579) gründete er in Li-t'aṅ ein * Kloster und stellte in demselben einen aus vergoldetem Kupfer hergestellten Mahâmuni auf, der über die drei

1) Gott des Reichtums, s. Pantheon no. 263.

Reiche[1]) emporragte und im Rücken vier und sechzig Spannen mass. Dem Kloster wurde der Name Tʻub-bstan byams-cʻen pʻyogs tʻams-cad-las rnam-par rgyal-bai sde gegeben. Ueber hundert Priesteraufnahmen und Ordinationen nahm er vor. Im Eisen-Schlangen-Jahr (1580) folgte er einem Rufe der Bewohner von Cʻab-mdo und liess den Regen begehrter Lehren herniederströmen.

Der Grosskhan ʼAltʻan war zu Anfang seines 76. Lebensjahres, im Wasser-Pferde-Jahr (1581), infolge einer schweren Erkrankung dem Sterben nahe. Da führten einige Grossfürsten, Beamte und Unterthanen Schmähreden gegen die (in) dem Lama (vereinigten) (drei) Kleinodien. Da versammelte sToṅ-$_{o}$kʻor sprul-sku rin-po-cʻe Fürsten und Volk insgesamt und predigte die Lehre von der Unbeständigkeit. „Jedoch hat der rJe tʻams-cad mkʻyen-pa erklärt, dass dieser Grosskhan ein Bodhisattva ist. Darum — kraft der Wahrheit des Kleinods der Lehre, des allwissenden Herrn[2]) der Bekenner der Lehre, und des Dharmarâja und Gaben-**142**spenders der Lehre — werde du, o König, gesund!“ Nachdem er diese Worte der Beschwörung gesprochen und dreimal „König! König!“ gerufen hatte, wurde der Grosskönig wieder gesund und sprach: „Was ist der Grund, dass ihr, Fürsten und Volk, gegen die von mir eingeführte heilige Religion und Geistlichkeit Schmähreden führt? Habt ihr früher, als die Religion noch

1) Kʻams γsum (s. M. Tib. 145, Ueberschr. 147, Ueberschr.; Jäschke 39[b]) = Tridhâtu.

2) rJe tʻams-cad mkʻyen-pa.

[illegible] war, einen Menschen gesehen,
[illegible] [illegible]dern am Leben geblieben wäre?
[illegible] [illegible] t'ams-cad mk'yen-pa sagen hören,
[illegible] [illegible]śvarâja[1]), um die Wesen an die
[illegible] [illegible] mahnen, den Schein des Hinscheidens
[illegible] [illegible] Diese und andere belehrende Worte sprach
[illegible] [illegible] seine Gemahlin, seine Söhne und alles Volk
[illegible] [illegible]d leisteten einen Eid, seiner Verordnung
[illegible] [illegible] dem Lama (vereinigten) (drei) Kleinodien[2])
[illegible]aden zuzufügen; auch stellten sie dement- *
[illegible] eine schriftlich abgefasste gesetzliche Verord-
[illegible] Darüber freute sich der Grosskhan. Danach
[illegible] sich in einem Jahre die Krankheit, und er ver-
[illegible] im folgenden Jahre, dem Wasser-Schaf-Jahre
[illegible]. Als zu dieser Zeit rJe t'ams-cad mk'yen-pa ver-
[illegible] seiner Abhijñā ersah, dass 'Alt'an Khan in die
[illegible]seitige Welt eingegangen sei, legte er ihn auf dem
[illegible]pfel des Meru in ein Saṃvaramaṇḍalam[3]) hinein,
[illegible]igte ein Götter-Antlitz, erteilte ihm den Segen und
[illegible]nahm ihn zu sich auf.

Danach bestieg der Sohn dieses Königs, Seṅge Dūguruṅ[4]), im Wasser-Schaf-Jahr (1582)[5]) den Thron. Gemäss dem hinterlassenen letzten Willen seines Vaters ging unter Führung eines T'aiči eine Gesandtschaft zur
25 Berufung des rJe t'ams-cad mk'yen-pa ab. Der Herr

1) Tib. Çâkyai rgyal-po.
2) Bla-n.a dkon-mc'og, ebenso oben p. 225, 13—14.
3) Tib. bDe-mc'og-gi dkyil-ḳ'or.
4) S. oben p. 58, 26—29.
5) Oben p. 58, 29 ist als Jahr der Thronbesteigung das Holz-Affen-Jahr (1583) angegeben.

war an den (Kökö) Noor[1]) gelangt. „Ein Gebet, kraft dessen König 'Alt'an im Reiche der Gedanken[2]) am höchsten geehrt wird, sei dein ein freundliches Lächeln zeigender Bote!" Die Erfüllung dieser Bitte gewährte er.

Zunächst gelangte er nach sKu-obum, dort er- 5 richtete er eine Predigtschule[3]) neu und übergab sie den **143** Dharmagupta's[4]) von bsTan-pa rgyas-pa zur Obhut. Darauf gelangte er nach Ri-bo Ṅan-tig, woselbst er eine lange Rast beliebte. Da erschaute er die Schar der çrî-Cakrasaṃvara-Götter[5]). Nach Yaṅ-tig, 10 Śiṅ-kun und vielen anderen grossen Klöstern gelangt, wirkte er in reichem Masse für das Wohl des Nächsten. Darauf kam er weiter auf das Gebiet des Fürsten von Ortwoswo, Sec'en Hoṅ T'aici, zu und erteilte Vaçitâ's, Adhivâsana's und viele andere gewünschte Lehren. Im 15 Holz-Vogel-Jahre (1584) vollzog er nahe an tausend Priesteraufnahmen. Die Fürsten, Cinwoṅ und der Khan der vierzig grossen Divisionen der Mongolen luden ihn, indem sie ihm entgegenzogen, zu sich ein, bescherten ihm eine Juwelenschale, hundert Stücke Seidenstoff, 20 tausend Unzen Silber u. s. w., insgesamt zehntausend Geschenke. Diesen Khan, Sec'en Hoṅ T'aici, Sec'en

---

1) mT'so, = mT'so-sṅon = mong. Kökö Noor; ebenso oben p. 51, 21 (= Text p. 35, 16) und p. 214, 11, wo entsprechend zu verbessern ist.

2) dMigs-yul-du.

3) bŚad-grwa.

4) Tib. C'os-sruṅ-rnams; M. Tib. 264, 4 (= M. 275, 5) und Wassiljew 254: C'os-sruṅ-sde; Târ. 3, 3: C'os-bsruṅs, 207, 9: C'os-bsruṅ, 208, 2: C'os-bsruṅ-ba, 206, 9—10. 19. 207, 1: C'os-sbas-pa.

5) Tib. dpal-oK'or-lo sdom-pai lha t'sogs.

Tāi c̒iṅ und andere liess er in ein çrî-Hevajra-maṇḍalam treten und erteilte ihnen den Abhisheka. *
Der Khan übergab seinem Sohne die Herrschaft, verzichtete auf die Annehmlichkeiten des Hoflebens und
5 trat in den Priesterstand. Von 'Ombu C'uhur Noyon[1]) eingeladen, liess er den T'aici[2]) nebst seinem Gefolge in ein Amṛitadundubhisvaramaṇḍalam[3]) treten und erteilte ihnen den Abhisheka. Im Feuer-Hunde-Jahr (1585) richteten 'Alt'an Khan's Sohn Seṅge Dūguruṅ
10 Khan und andere Grossfürsten die Bitte an ihn, er möchte doch in dieses Land kommen. Demgemäss machte er sich gleichsam nach dem Orte der Götterstadt — genannt Küke Khota — auf und langte daselbst unter wundervoller Bewillkommnung an. An dem
15 von 'Alt'an Khan errichteten silbernen Bilde des Çâkyamuni nahm er feierlich die γZuṅs-γžug(-Ceremonie) und die Einweihung vor. Der König bescherte ihm zehntausend Geschenke, darunter ein goldenes Maṇḍalam. Der Herr erteilte einigen Unterthanen den
20 Hevajra- und den çrî-Cakrasaṃvarâbhisheka. Die Gebeine des 'Alt'an Khan hatte man in die Erde hineingelegt; dies tadelte er, indem er sagte: „Wie könnt ihr ein derartiges unschätzbares Kleinod und Juwel in die Erde legen?“ So grub man denn die 144
Erde fort, sammelte (die Ueberreste) und legte sie auf

1) S. oben p. 50, 22—23.

2) D. i. eben dieser Ombu Tsokhor Noyon.

3) Tib. ₒC'i-med rṅa-sgrai dkyil-ₒk'or. rṄa-sgra = skr. Dundubhisvara, vgl. M. Tib. 17, 41 = M. 20, 41; nach Böhtlingk s. v. ist dies (= °svararâja) 'Nomen proprium verschiedener Buddha's', nach Jäschke 133[b] = Amoghasiddha (der fünfte Dhyâ-ni buddha).

das Leichenfeuer. Da wurde der ganze Himmel von einem Netz von Regenbogen-Licht erfüllt, ein Blumenregen fiel herab, „Hûṃ", „Hrî" und andere Schriftzeichen, sowie unermessliche Reliquien zeigten sich. Zum Andenken für die Nachwelt errichtete er einen aus 5 tausend Unzen Silber angefertigten Stûpa und weihte ihn ein. Darauf, im Feuer-Schweine-Jahr (1586), verschied Seṅge Dūguruṅ Khan. Bei der Veranstaltung der Totenfeier für ihn widmete (bSod-nams rgya-mt'so) fromme Gaben denen, deren Reinheit vollkommen 10 war. — Eines Tages ging er an eine Stelle des Waldes oT'or-re-ba. Da begrüsste er sich mit einem Bhikshu, der sich als Gewand Lumpen und Fetzen aufgelesen hatte, und hatte ein langes Gespräch mit ihm, worauf jener in einem Augenblick im Dickicht des Waldes verschwunden 15 war. Als seine Begleiter Fragen an ihn richteten, erklärte er: „Von Jina über den Göttern droben[1]) ist der Mahâ-* siddha T'ar-pai rgyal-mt'san gekommen, da ich die Zeit, wo ich gehen muss, erreicht habe." Er bot den Schein einer leichten Erkrankung. Gesandte aus dBus 20 und γTsaṅ, die ihn einladen sollten, trugen ihm die Bitte vor, er möchte doch nach dem Hochland (von Tibet) kommen. Er aber ging auf die höfliche Einladung des Khan's der Horc'en nach diesem Lande und erteilte jenem unter anderem die Hevajravaçitâ. Dort 25 war ein Kloster für die Geistlichkeit errichtet worden; dies weihte er feierlich ein. Im 46. Lebensjahre, im Erde-Mause-Jahr (1587), sah er vom Ende des 1. Monats an ein wenig erkältet aus. Der Kaiser von China schickte,

1) Tib. rGyal lha-t'og steṅ-nas.

um ihn einzuladen, dass er in seinen Palast kommen möchte, einen Gesandten, welcher von acht Männern (in einer Sänfte) auf den Nacken getragen wurde, und verlieh ihm den Titel Kwan tiṅ Tā ko śrī. Nach-
5 dem er über die Auspicien nachgedacht, gab er das Versprechen, nach dem Palaste zu kommen. Vom Monat Nag-pa an bot er den Schein einer schweren Form der Erkrankung. Darum hob er seinen letzten Sang[1]) an. Da richteten die Fürsten mit tief betrübtem Gemüt
10 die Bitte an ihn: „Allwissender Herr! Wollest du deine nächste Wiedergeburt in jedem Falle in unserem Stamm erstehen lassen!“ Da erwiderte der Herr: **145**

„Verehrung den untrüglichen Zufluchtsstätten, den drei Kleinodien!
15 „Wohlan, hier in dem grossen Reiche, dem Lande der Mongolen,
„In welchem alle Reichtümer und Schätze aufgehäuft sind,
„Werdet ihr, deren Haupt er, König Altan[2]),
20 gewesen,
„Ihr Saft und Kraft spendenden Gabenverteiler und Schüler, —
„Durch ein nicht unwesentliches Zusammenwirken glücklicher Umstände *in der Vergangenheit*,
25 „Durch die ausgezeichnete Wirkung früherer Thaten *in der heutigen Zeit*,
„Durch die Kraft des Gebetes *in* (*nächster*) *Zukunft*

---

1) γSuṅ-mgur.
2) γSer-gyi rgyal-po, s. oben p. 213, 5 und n. 1.

* „Und durch einen derartigen guten Wandel im Mahâyânam *in noch späterer Zeit* —
„Zu der Ehre gelangen die Frommen zu leiten“,
und ferner:
„In dieser Lehre von der ursächlichen Verknüpfung der Erscheinungen 5
„Sind die Glück gewährenden drei Sphären zum Felde der Thätigkeit geworden.
„Mit *diesem* Leibe zwar werde ich in der Seligkeit aufgehen, 10
„Jedoch die dreizehn çrî-Ḍâkinî's[1]) werden einem dem Lama
„Völlig gleichkommenden Herrn das Werk übertragen.“
So schied er — ohne die Bekehrung in eigner Person 15 ganz beendet zu haben — am 26. Tage des Monats Nag, bei Tagesanbruch, aus dem Behälter des groben Nirmâṇakâya den Saṃbhogakâya und den Jñânamâyâkâya[2]) ab und ging zu Mañjuçrîgarbhabhaṭṭâraka[3]) ein. Als seine Gebeine auf das Feuer gelegt wurden, 20

1) Tib. mK'a-₀gro, hier wohl zu mk'a-₀gro-*ma* (skr. ḍâk*inî*) zu ergänzen, da die Ḍâk*inî*'s, nicht die Ḍâk*a*'s, gewöhnlich als Schutzgeister der Religion bezeichnet werden; s. Schlagintweit 160 fg. Pantheon p. 46 (no. 187—189. 223—228). Vielleicht ist demgemäss auch oben pp. 117, 2. 118, 13 mk'a-₀gro = ḍâk*inî* aufzufassen.

2) Tib. Loṅs-sku Ye-šes sgyu-mai sku. Höchst wahrscheinlich ist der letztere Kâya mit dem Dharmakâya identisch; dies ergiebt sich ebensowohl aus dem Zusammenhang der hiesigen Stelle wie aus der Kombination der obigen Stellen pp. 85, 1 u. n. 1. 86, 1: Jñâna-Dharmakâya und p. 185, 8—9 u. n. 3, wo sgyu-ma (= skr. mâyâ) mit einem mit seinem üblichen Namen bezeichneten Kâya zusammensteht.

3) Tib. rJe-btsun ₀Jam-dpal sñiṅ-po.

verwandelten sie sich in den Körper des Saṃvara und des Avalokiteçvara, in zahlreiche Buchstaben **146**
und in eine runde Krone. Sie wurden ein Haufen von Reliquien; nachdem dieser nach allen Seiten verteilt
5 worden, fand seitens der einzelnen (Empfänger) eine Errichtung zahlloser Caitya's statt, die sich der Errichtung der zehn Millionen Stûpa's durch Dharmarâja Açoka[1]) würdig an die Seite stellte[2]).

Auf ihn folgte der Jagannâtha, der vierte rGyal-dbaṅ
10 **Yon-tan rgya-mt'so dpal bzaṅ-po[3]).**

Jener rGyal-dbaṅ bSod-nams rgya-mt'so hatte ausser jenen oben[4]) erwähnten Abschiedsworten noch weitere Abschiedsworte gesprochen:

„Der Fürst, der die Freude des Volkes und der vom
15 Himmel Eingesetzten erweckt,
„Dessen Zeichen (Name) die überall ausgebreitete Tugend (Yon-tan) ist,
„Wächst an Ruhm immer mehr, gleich dem zunehmenden Mond", *

20 Worte, deren Sinn der war: 'Ein vom Himmel Eingesetzter, d. h. ein aus dem Geschlecht der Ciṅgis-Dynastie Entsprossener, wird die Freude seiner Eltern und der übrigen Bewohner jenes Landes erwecken', und in denen eine Anspielung auf den Namen Yon-tan

---

1) Tib. Mya-ṅan med.
2) Wörtlich: 'die der Errichtung ...... verschwistert (mc'ed-zla) war'.
3) Skr. Guṇasâgaraçrîbhadra.
4) pp. 230, 13—231, 2. 231, 5—14.

thatsächlich ausgesprochen lag. Im Einklang mit diesen Worten trat (Yon-tan rgya-mt'so), um alle Reiche der grossen Mongolei mit der unverfälschten Doktrin des ₒJam-mgon bla-ma zu erfüllen, aus der Tushita-khacara-Region[1]), einer dahinschiessenden Sternschnuppe 5 gleich, in den Schoss der Tāre oder Pāhan C$_w$ola, der Gattin des Sūmir Tāi c'iṅ H$_w$oṅ T'aici[2]), des ältesten Sohnes des Seṅge Dūguruṅ Khan, am Tage γNam-gaṅ des Monats Nag-pa des Erde-Mause-Jahres (1587) in der Gestalt eines einen Rosenkranz aus Krystall 10 tragenden weissen Knaben ein. Zu dieser Zeit sahen alle mit eigenen Augen, wie in das Zelt der Mutter ein fünffarbiger Regenbogen zu wiederholten Malen drang und ein Blumenregen fiel. Unter diesen und vielen anderen stets von neuem eintretenden merkwürdigen 15 147 Zeichen und Wundern wurde er am ersten Tage, dGa-ba, des Monats C'o-ₒp'rul des (weiblichen) Erde-Rinder-Jahres (1588), bei Sonnenaufgang — dem weissen Lotus gleich, der durch des Schlammes Widrigkeit nicht befleckt wird — aus des Mutterleibes Sündennetz befreit 20 und gleich mit dem vollen Körperumfang eines Dreijährigen und mit so grossem Schönheitsglanz, wie wenn eine goldene Opferkerze vom Strahl der Sonne getroffen wird, in der Hand einen krystallenen Rosenkranz haltend, geboren. Eines Tages sagte er zu seiner Mutter: „Hole 25 mir aus dem Tempel ein Originalstück vom bKa-ₒgyur." Als sie dem Folge geleistet, nahm er es, sah das Buch

1) Tib. dGa-ldan mk'a-spyod-kyi γnas.
2) S. oben p. 59, 4—6 und die Berichtigung zu dieser Stelle.

an und sagte: „Dies ist meine Lebensbeschreibung.“ Er öffnete das Buch — es war die im Saddharmapuṇḍarîka[1]) enthaltene Lebensgeschichte des Amoghapâça[2]). Infolgedessen glaubten alle daran, dass er Avalokiteçvara's Inkarnation sei, und richteten Bitten an ihn. *
5 Früh und spät baute er Lehrstühle, sammelte Teile zerfallener Religionsschriften und viele kleine Steine, ordnete sie in Reihen und sagte: „Dies sind die und die Körperformen der Bla-ma's, Yi-dam's, Buddha's und Bodhisattva's[3])“ u. s. w. Eines Tages hatte er die Vision des
10 Ye-šes mgon-po p'yag-drug-pa, Las-γšin, rNam-rsas[4]), P'yag bži-pa[5]), Gur-žal[6]) und vieler anderer

1) Tib. Dam (-pai) c'os pad (-ma) dkar (-mo); übersetzt von Burnouf ('Lotus de la bonne loi', Paris 1852) und Kern (Oxford 1884): s. ausserdem Wassiljew 163 fg. R. Mitra 203—207. Hunter (s. Index). Bendall (s. Index). Kanjur-Index p. 19, no. 113 = A. G. II 242—244. Kowal., Vorrede, XI[b]. (Kommentar u. Erklärungen dazu s. Tanjur-Index: A. G. II 371, no. 67. Wassiljew 243).

2) Tib. Don-yod žags-pa. Amoghapâça ist, nach Böhtlingk s. v., 'Nomen proprium eines Lokeçvara bei den Buddhisten', Lokeçvara aber, nach Böhtlingk s. v., unter anderem 'Beiname Avalokiteçvara's'; nach Csoma-Feer (A. G. II 384) ein 'saint déifié'; nach Pantheon no. 96 ist er die Nebenform eines berühmten Bodhisattva, und zwar, nach dem Zusammenhang, in welchem er dort erscheint (s. No. 94. 95), und der Stelle hier oben p. 209, 15—16 u. n. 3 zu schliessen, höchst wahrscheinlich die des Avalokiteçvara.

3) Vgl. genau dieselbe Reihenfolge in der Einteilung des Pantheon des Tschangtscha Hutuktu, s. Pantheon p. 45 fg.

4) Da es mehrere Gottheiten dieses Namens giebt (vgl. oben p. 207. n. 2), so ist es unsicher, ob hier diese insgesamt oder eine einzelne (vgl. p. 224, 7 u. n. 1) gemeint ist; vgl. den analogen Fall in no. 6.

5) Skr. Caturbâhu, = sPyan-ras-γzigs p'yag-bži-pa, d. h. derjenigen Form des Avalokiteçvara, die sich in jedem Dalai Lama inkarniert (s. Pantheon no. 89), und die deshalb eine hervor-

Dharmapâla's, erzählte dann, sie wären unter solcher (und solcher) Gestalt erschienen, und führte sie in zahlreichen Schaustellungen vor. Als ein Jahr um war (1589), zur Zeit der Einweihung des Opferhauses seines Vaters, streckte diese Inkarnation den Finger gegen das 5 Bild des früheren rGyal-ba[1]) aus und sagte: „Das bin ich." Da baten ihn viele Anwesende um die Hand-Vaçitâ[2]). Daraufhin erteilte er mit beiden Händen, mit einer Hand u. s. w. die starke und die schwache Hand-Vaçitâ. Dem Mundschenk und den übrigen alten Dienern 10 legte er die Hand aufs Haupt und nannte dabei jeden **148** einzelnen mit Namen. Als man dies wahrnahm, erlangten alle, (vor Erstaunen) unfähig zu sprechen, Glauben. In einem Zeitraum zeigte sich dieser rJe t'ams-cad mk'yen-pa den zu seiner Begrüssung Erschienenen in der Gestalt 15 des T'ugs-rje c'en-po p'yag-bži-pa, eines weissen Schriftzeichen „Hûṃ", eines weissleuchtenden Flecken und auch einfach in der eines Lamas, der eine Haarflechte und ein weisses P'yam[3])-rtso trug, sowie in vielen

ragende Rolle in dem Leben jedes einzelnen Dalai Lama spielt (vgl. z. B. oben pp. 209, 5 verglichen mit n. 3; 212, 3; 217, 1—3. 20 und n. 1).

6) Oben p. 60, 2 werden zwei Gur-žal erwähnt. Es ist unsicher, ob hier eine oder mehrere Gottheiten dieses Namens gemeint sind; vgl. den analogen Fall in n. 4.

1) Hier offenbar = rGyal-dbaṅ.

2) Tib. P'yag-dbaṅ = skr. pâṇivaçitâ (oder hastavaçitâ?, in M. Tib. (M.) ist p'yag bald = skr. pâṇi, bald = skr. hasta).

3) Vielleicht ist p'yam = p'yam-pa = skr. kutapam (s. M. Tib. 278, 55 = M. 284, 79), 'eine Decke von Ziegenhaar' (s. Böhtlingk s. v., 1.)

nicht (bei uns) verbreitet war, einen Menschen gesehen, der nicht gestorben, sondern am Leben geblieben wäre? Habt ihr nicht den rJe tʻams-cad mkʻyen-pa sagen hören, dass einst sogar Çâkyarâja[1]), um die Wesen an die Unbeständigkeit zu mahnen, den Schein des Hinscheidens geboten habe?" Diese und andere belehrende Worte sprach er. Da waren seine Gemahlin, seine Söhne und alles Volk hocherfreut und leisteten einen Eid, seiner Verordnung gemäss den (in) dem Lama (vereinigten) (drei) Kleinodien[2]) keinen Schaden zuzufügen; auch stellten sie dementsprechend eine schriftlich abgefasste gesetzliche Verordnung auf. Darüber freute sich der Grosskhan. Danach steigerte sich in einem Jahre die Krankheit, und er verschied im folgenden Jahre, dem Wasser-Schaf-Jahre (1582). Als zu dieser Zeit rJe tʻams-cad mkʻyen-pa vermöge seiner Abhijñâ ersah, dass 'Altʻan Khan in die jenseitige Welt eingegangen sei, legte er ihn auf dem Gipfel des Meru in ein Saṃvaramaṇḍalam[3]) hinein, zeigte ein Götter-Antlitz, erteilte ihm den Segen und nahm ihn zu sich auf.

Danach bestieg der Sohn dieses Königs, Seṅge Düguruṅ[4]), im Wasser-Schaf-Jahr (1582)[5]) den Thron. Gemäss dem hinterlassenen letzten Willen seines Vaters ging unter Führung eines Tʻaici eine Gesandtschaft zur Berufung des rJe tʻams-cad mkʻyen-pa ab. Der Herr

1) Tib. Çâkyai rgyal-po.

2) Bla-ma dkon-mcʻog, ebenso oben p. 225, 13—14.

3) Tib. bDe-mcʻog-gi dkyil-kʻor.

4) S. oben p. 58, 26—29.

5) Oben p. 58, 29 ist als Jahr der Thronbesteigung das Holz-Affen-Jahr (1583) angegeben.

war an den (Kökö) Noor[1]) gelangt. „Ein Gebet, kraft dessen König 'Alt'an im Reiche der Gedanken[2]) am höchsten geehrt wird, sei dein ein freundliches Lächeln zeigender Bote!" Die Erfüllung dieser Bitte gewährte er.

Zunächst gelangte er nach sKu-$_o$bum, dort er- 5 richtete er eine Predigtschule[3]) neu und übergab sie den 143 Dharmagupta's[4]) von bsTan-pa rgyas-pa zur Obhut. Darauf gelangte er nach Ri-bo Ṅan-tig, woselbst er eine lange Rast beliebte. Da erschaute er die Schar der çrî-Cakrasaṃvara-Götter[5]). Nach Yaṅ-tig, 10 Śiṅ-kun und vielen anderen grossen Klöstern gelangt, wirkte er in reichem Masse für das Wohl des Nächsten. Darauf kam er weiter auf das Gebiet des Fürsten von Ort$_w$os$_w$o, Sec'en Hoṅ T'aici, zu und erteilte Vaçitâ's, Adhivâsana's und viele andere gewünschte Lehren. Im 15 Holz-Vogel-Jahre (1584) vollzog er nahe an tausend Priesteraufnahmen. Die Fürsten, Cin$_w$oṅ und der Khan der vierzig grossen Divisionen der Mongolen luden ihn, indem sie ihm entgegenzogen, zu sich ein, bescherten ihm eine Juwelenschale, hundert Stücke Seidenstoff, 20 tausend Unzen Silber u. s. w., insgesamt zehntausend Geschenke. Diesen Khan, Sec'en Hoṅ T'aici, Sec'en

1) mT'so, = mT'so-sṅon = mong. Kökö Noor; ebenso oben p. 51, 21 (= Text p. 35, 16) und p. 214, 11, wo entsprechend zu verbessern ist.

2) dMigs-yul-du.

3) bŚad-grwa.

4) Tib. C'os-sruṅ-rnams; M. Tib. 264, 4 (= M. 275, 5) und Wassiljew 254: C'os-sruṅ-sde; Târ. 3, 3: C'os-bsruṅs, 207, 9: C'os-bsruṅ, 208, 2: C'os-bsruṅ-ba, 206, 9—10. 19. 207, 1: C'os-sbas-pa.

5) Tib. dpal-$_o$K'or-lo sdom-pai lha t'sogs.

Tāi c'iṅ und andere liess er in ein çrî-Hevajra-maṇḍalam treten und erteilte ihnen den Abhisheka. *
Der Khan übergab seinem Sohne die Herrschaft, verzichtete auf die Annehmlichkeiten des Hoflebens und
5 trat in den Priesterstand. Von 'Ombu C'uhur Noyon[1]) eingeladen, liess er den T'aici[2]) nebst seinem Gefolge in ein Amṛitadundubhisvaramaṇḍalam[3]) treten und erteilte ihnen den Abhisheka. Im Feuer-Hunde-Jahr (1585) richteten 'Alt'an Khan's Sohn Seṅge Dūguruṅ
10 Khan und andere Grossfürsten die Bitte an ihn, er möchte doch in dieses Land kommen. Demgemäss machte er sich gleichsam nach dem Orte der Götterstadt — genannt Küke Khota — auf und langte daselbst unter wundervoller Bewillkommnung an. An dem
15 von 'Alt'an Khan errichteten silbernen Bilde des Çâkyamuni nahm er feierlich die γZuṅs-γżug(-Ceremonie) und die Einweihung vor. Der König bescherte ihm zehntausend Geschenke, darunter ein goldenes Maṇḍalam. Der Herr erteilte einigen Unterthanen den
20 Hevajra- und den çrî-Cakrasaṃvarâbhisheka. Die Gebeine des 'Alt'an Khan hatte man in die Erde hineingelegt; dies tadelte er, indem er sagte: „Wie könnt ihr ein derartiges unschätzbares Kleinod und Juwel in die Erde legen?" So grub man denn die 144 Erde fort, sammelte (die Ueberreste) und legte sie auf

1) S. oben p. 50, 22—23.

2) D. i. eben dieser Ombu Tsokhor Noyon.

3) Tib. ₒC'i-med rṅa-sgrai dkyil-ₒk'or. rṄa-sgra = skr. Dundubhisvara, vgl. M. Tib. 17, 41 = M. 20, 41; nach Böhtlingk s. v. ist dies (= °svararâja) 'Nomen proprium verschiedener Buddha's', nach Jäschke 133[b] = Amoghasiddha (der fünfte Dhyâ-ni buddha).

das Leichenfeuer. Da wurde der ganze Himmel von einem Netz von Regenbogen-Licht erfüllt, ein Blumenregen fiel herab, „Hûṃ“, „Hrî“ und andere Schriftzeichen, sowie unermessliche Reliquien zeigten sich. Zum Andenken für die Nachwelt errichtete er einen aus 5 tausend Unzen Silber angefertigten Stûpa und weihte ihn ein. Darauf, im Feuer-Schweine-Jahr (1586), verschied Seṅge Dūguruṅ Khan. Bei der Veranstaltung der Totenfeier für ihn widmete (bSod-nams rgya-mt'so) fromme Gaben denen, deren Reinheit vollkommen 10 war. — Eines Tages ging er an eine Stelle des Waldes ₒT'or-re-ba. Da begrüsste er sich mit einem Bhikshu, der sich als Gewand Lumpen und Fetzen aufgelesen hatte, und hatte ein langes Gespräch mit ihm, worauf jener in einem Augenblick im Dickicht des Waldes verschwunden 15 war. Als seine Begleiter Fragen an ihn richteten, erklärte er: „Von Jina über den Göttern droben[1]) ist der Mahâ-* siddha T'ar-pai rgyal-mt'san gekommen, da ich die Zeit, wo ich gehen muss, erreicht habe.“ Er bot den Schein einer leichten Erkrankung. Gesandte aus dBus 20 und γTsaṅ, die ihn einladen sollten, trugen ihm die Bitte vor, er möchte doch nach dem Hochland (von Tibet) kommen. Er aber ging auf die höfliche Einladung des Khan's der Horc'en nach diesem Lande und erteilte jenem unter anderem die Hevajravaçitâ. Dort 25 war ein Kloster für die Geistlichkeit errichtet worden; dies weihte er feierlich ein. Im 46. Lebensjahre, im Erde-Mause-Jahr (1587), sah er vom Ende des 1. Monats an ein wenig erkältet aus. Der Kaiser von China schickte,

1) Tib. rGyal lha-t'og steṅ-nas.

um ihn einzuladen, dass er in seinen Palast kommen möchte, einen Gesandten, welcher von acht Männern (in einer Sänfte) auf den Nacken getragen wurde, und verlieh ihm den Titel Kwan tiṅ Tā ko śrī. Nach-
5 dem er über die Auspicien nachgedacht, gab er das Versprechen, nach dem Palaste zu kommen. Vom Monat Nag-pa an bot er den Schein einer schweren Form der Erkrankung. Darum hob er seinen letzten Sang[1]) an. Da richteten die Fürsten mit tief betrübtem Gemüt
10 die Bitte an ihn: „Allwissender Herr! Wollest du deine nächste Wiedergeburt in jedem Falle in unserem Stamm erstehen lassen!" Da erwiderte der Herr: **145**

„Verehrung den untrüglichen Zufluchtsstätten, den drei Kleinodien!
15 „Wohlan, hier in dem grossen Reiche, dem Lande der Mongolen,
„In welchem alle Reichtümer und Schätze aufgehäuft sind,
„Werdet ihr, deren Haupt er, König Altan[2]),
20 gewesen,
„Ihr Saft und Kraft spendenden Gabenverteiler und Schüler, —
„Durch ein nicht unwesentliches Zusammenwirken glücklicher Umstände *in der Vergangenheit*,
25 „Durch die ausgezeichnete Wirkung früherer Thaten *in der heutigen Zeit*,
„Durch die Kraft des Gebetes *in* (*nächster*) *Zukunft*

---

1) γSuṅ-mgur.
2) γSer-gyi rgyal-po, s. oben p. 213, 5 und n. 1.

* „Und durch einen derartigen guten Wandel im
Mahâyânam *in noch späterer Zeit* —
„Zu der Ehre gelangen die Frommen zu leiten“,
und ferner:
„In dieser Lehre von der ursächlichen Ver- 5
knüpfung der Erscheinungen
„Sind die Glück gewährenden drei Sphären zum Felde
der Thätigkeit geworden.
„Mit *diesem* Leibe zwar werde ich in der Seligkeit
aufgehen, 10
„Jedoch die dreizehn çrî-Ḍâkinî's[1]) werden einem
dem Lama
„Völlig gleichkommenden Herrn das Werk über-
tragen.“

So schied er — ohne die Bekehrung in eigner Person 15
ganz beendet zu haben — am 26. Tage des Monats
Nag, bei Tagesanbruch, aus dem Behälter des groben
Nirmâṇakâya den Saṃbhogakâya und den Jñânamâyâ-
kâya[2]) ab und ging zu Mañjuçrîgarbhabhaṭṭâraka[3])
ein. Als seine Gebeine auf das Feuer gelegt wurden, 20

---

1) Tib. mK'a-$_o$gro, hier wohl zu mk'a-$_o$gro-*ma* (skr. ḍâk*inî*) zu ergänzen, da die Ḍâk*inî*'s, nicht die Ḍâk*a*'s, gewöhnlich als Schutzgeister der Religion bezeichnet werden; s. Schlagintweit 160 fg. Pantheon p. 46 (no. 187—189. 223—228). Vielleicht ist demgemäss auch oben pp. 117, 2. 118, 13 mk'a-$_o$gro = ḍâk*inî* aufzufassen.

2) Tib. Loṅs-sku Ye-šes sgyu-mai sku. Höchst wahrscheinlich ist der letztere Kâya mit dem Dharmakâya identisch; dies ergiebt sich ebensowohl aus dem Zusammenhang der hiesigen Stelle wie aus der Kombination der obigen Stellen pp. 85, 1 u. n. 1. 86, 1: Jñâna-Dharmakâya und p. 185, 8—9 u. n. 3, wo sgyu-ma (= skr. mâyâ) mit einem mit seinem üblichen Namen bezeichneten Kâya zusammensteht.

3) Tib. rJe-btsun $_o$Jam-dpal sñiṅ-po.

verwandelten sie sich in den Körper des Saṃvara und des Avalokiteçvara, in zahlreiche Buchstaben 146 und in eine runde Krone. Sie wurden ein Haufen von Reliquien; nachdem dieser nach allen Seiten verteilt
5 worden, fand seitens der einzelnen (Empfänger) eine Errichtung zahlloser Caitya's statt, die sich der Errichtung der zehn Millionen Stûpa's durch Dharmarâja Açoka[1]) würdig an die Seite stellte[2]).

Auf ihn folgte der Jagannâtha, der vierte rGyal-dbaṅ
10 **Yon-tan rgya-mt'so dpal bzaṅ-po**[3]).

Jener rGyal-dbaṅ bSod-nams rgya-mt'so hatte ausser jenen oben[4]) erwähnten Abschiedsworten noch weitere Abschiedsworte gesprochen:

„Der Fürst, der die Freude des Volkes und der vom
15 Himmel Eingesetzten erweckt,
„Dessen Zeichen (Name) die überall ausgebreitete Tugend (Yon-tan) ist,
„Wächst an Ruhm immer mehr, gleich dem zunehmenden Mond", *

20 Worte, deren Sinn der war: 'Ein vom Himmel Eingesetzter, d. h. ein aus dem Geschlecht der C'iṅgis-Dynastie Entsprossener, wird die Freude seiner Eltern und der übrigen Bewohner jenes Landes erwecken', und in denen eine Anspielung auf den Namen Yon-tan

---

1) Tib. Mya-ṅan med.
2) Wörtlich: 'die der Errichtung ...... verschwistert (mc'ed-zla) war'.
3) Skr. Guṇasâgaraçrîbhadra.
4) pp. 230, 13—231, 2. 231, 5—14.

thatsächlich ausgesprochen lag. Im Einklang mit diesen Worten trat (Yon-tan rgya-mt'so), um alle Reiche der grossen Mongolei mit der unverfälschten Doktrin des ₒJam-mgon bla-ma zu erfüllen, aus der Tushita-khacara-Region[1]), einer dahinschiessenden Sternschnuppe 5 gleich, in den Schoss der Tāre oder Pāhan C$_w$ola, der Gattin des Sūmir Tāi c'iṅ H$_w$oṅ T'aici[2]), des ältesten Sohnes des Seṅge Dūguruṅ Khan, am Tage γNam-gaṅ des Monats Nag-pa des Erde-Mause-Jahres (1587) in der Gestalt eines einen Rosenkranz aus Krystall 10 tragenden weissen Knaben ein. Zu dieser Zeit sahen alle mit eigenen Augen, wie in das Zelt der Mutter ein fünffarbiger Regenbogen zu wiederholten Malen drang und ein Blumenregen fiel. Unter diesen und vielen anderen stets von neuem eintretenden merkwürdigen 15 147 Zeichen und Wundern wurde er am ersten Tage, dGa-ba, des Monats C'o-ₒp'rul des (weiblichen) Erde-Rinder-Jahres (1588), bei Sonnenaufgang — dem weissen Lotus gleich, der durch des Schlammes Widrigkeit nicht befleckt wird — aus des Mutterleibes Sündennetz befreit 20 und gleich mit dem vollen Körperumfang eines Dreijährigen und mit so grossem Schönheitsglanz, wie wenn eine goldene Opferkerze vom Strahl der Sonne getroffen wird, in der Hand einen krystallenen Rosenkranz haltend, geboren. Eines Tages sagte er zu seiner Mutter: „Hole 25 mir aus dem Tempel ein Originalstück vom bKa-ₒgyur." Als sie dem Folge geleistet, nahm er es, sah das Buch

1) Tib. dGa-ldan mk'a-spyod-kyi γnas.
2) S. oben p. 59, 4—6 und die Berichtigung zu dieser Stelle.

an und sagte: „Dies ist meine Lebensbeschreibung.“ Er öffnete das Buch — es war die im Saddharmapuṇḍarîka[1]) enthaltene Lebensgeschichte des Amoghapâça[2]). Infolgedessen glaubten alle daran, dass er Avaloki-
5 teçvara's Inkarnation sei, und richteten Bitten an ihn. *
Früh und spät baute er Lehrstühle, sammelte Teile zerfallener Religionsschriften und viele kleine Steine, ordnete sie in Reihen und sagte: „Dies sind die und die Körperformen der Bla-ma's, Yi-dam's, Buddha's und Bodhi-
10 sattva's[3])“ u. s. w. Eines Tages hatte er die Vision des Ye-šes mgon-po p'yag-drug-pa, Lȧs-γšin, rNamrsas[4]), P'yag bži-pa[5]), Gur-žal[6]) und vieler anderer

1) Tib. Dam (-pai) c'os pad (-ma) dkar (-mo); übersetzt von Burnouf ('Lotus de la bonne loi', Paris 1852) und Kern (Oxford 1884); s. ausserdem Wassiljew 163 fg. R. Mitra 203—207. Hunter (s. Index). Bendall (s. Index). Kanjur-Index p. 19, no. 113 = A. G. II 242—244. Kowal., Vorrede, XI^{b}. (Kommentar u. Erklärungen dazu s. Tanjur-Index: A. G. II 371, no. 67. Wassiljew 243).

2) Tib. Don-yod žags-pa. Amoghapâça ist, nach Böhtlingk s. v., 'Nomen proprium eines Lokeçvara bei den Buddhisten', Lokeçvara aber, nach Böhtlingk s. v., unter anderem 'Beiname Avalokiteçvara's'; nach Csoma-Feer (A. G. II 384) ein 'saint déifié'; nach Pantheon no. 96 ist er die Nebenform eines berühmten Bodhisattva, und zwar, nach dem Zusammenhang, in welchem er dort erscheint (s. No. 94. 95), und der Stelle hier oben p. 209, 15—16 u. n. 3 zu schliessen, höchst wahrscheinlich die des Avalokiteçvara.

3) Vgl. genau dieselbe Reihenfolge in der Einteilung des Pantheon des Tschangtscha Hutuktu, s. Pantheon p. 45 fg.

4) Da es mehrere Gottheiten dieses Namens giebt (vgl. oben p. 207, n. 2), so ist es unsicher, ob hier diese insgesamt oder eine einzelne (vgl. p. 224, 7 u. n. 1) gemeint ist; vgl. den analogen Fall in no. 6.

5) Skr. Caturbâhu, = sPyan-ras-γzigs p'yag-bži-pa, d. h. derjenigen Form des Avalokiteçvara, die sich in jedem Dalai Lama inkarniert (s. Pantheon no. 89), und die deshalb eine hervor-

thatsächlich ausgesprochen lag. Im Einklang mit diesen Worten trat (Yon-tan rgya-mt'so), um alle Reiche der grossen Mongolei mit der unverfälschten Doktrin des $_{o}$Jam-mgon bla-ma zu erfüllen, aus der Tushita-khacara-Region[1]), einer dahinschiessenden Sternschnuppe 5 gleich, in den Schoss der Tāre oder Pāhan C$_{w}$ola, der Gattin des Sūmir Tāi c'iṅ H$_{w}$oṅ T'aici[2]), des ältesten Sohnes des Seṅge Dūguruṅ Khan, am Tage γNam-gaṅ des Monats Nag-pa des Erde-Mause-Jahres (1587) in der Gestalt eines einen Rosenkranz aus Krystall 10 tragenden weissen Knaben ein. Zu dieser Zeit sahen alle mit eigenen Augen, wie in das Zelt der Mutter ein fünffarbiger Regenbogen zu wiederholten Malen drang und ein Blumenregen fiel. Unter diesen und vielen anderen stets von neuem eintretenden merkwürdigen 15 147 Zeichen und Wundern wurde er am ersten Tage, dGa-ba, des Monats C'o-$_{o}$p'rul des (weiblichen) Erde-Rinder-Jahres (1588), bei Sonnenaufgang — dem weissen Lotus gleich, der durch des Schlammes Widrigkeit nicht befleckt wird — aus des Mutterleibes Sündennetz befreit 20 und gleich mit dem vollen Körperumfang eines Dreijährigen und mit so grossem Schönheitsglanz, wie wenn eine goldene Opferkerze vom Strahl der Sonne getroffen wird, in der Hand einen krystallenen Rosenkranz haltend, geboren. Eines Tages sagte er zu seiner Mutter: „Hole 25 mir aus dem Tempel ein Originalstück vom bKa-$_{o}$gyur.“ Als sie dem Folge geleistet, nahm er es, sah das Buch

1) Tib. dGa-ldan mk'a-spyod-kyi γnas.
2) S. oben p. 59, 4—6 und die Berichtigung zu dieser Stelle.

anderen verschiedenen Erscheinungsformen. Dadurch gewannen alle Menschen die feste unbeirrte Ueberzeugung, dass er der Höchste Nirmâṇakâya[1]) des vorhergehenden rJe (Herrn)[2]) sei. Infolgedessen gelangten Huldigung, 5 Umschreitung, Gabendarbringung, Gebet und die übrigen Methoden der Ausübung der zehn Tugenden zur Blüte. Im Wasser-Drachen-Jahr (1591) wurde er, gemäss der von ihm gegebenen Zusage, bald nach Küke Khota zu kommen, von Grosslamen und weltlichen Grossen ab-10 geholt. Da brach er auf, umgeben von einer Eskorte * zu Pferde, bestehend aus tausend Reitern, voran sein Vater. An jene von dem vorhergehenden rJe in eigener Person gesegnete ausgezeichnete Stätte gelangte er, indem er von den dort heimischen Geistlichen durch die Herbei-15 bringung vieler Arten von Huldigungsgeschenken geehrt wurde. Auf den Heiligen Stuhl[3]) setzte er seinen Fusslotus. Mitten in einer grossen Menge dort anwesender Laien und Priester verkündete er die Reihe der Thaten des vorhergehenden rJe in kurzer Zusammenfassung und 20 eine fortlaufende Reihe von Prophezeiungen über sein zukünftiges Auftreten mit beherzten Worten. Darauf lernte er während kurzer Zeit schreiben, das Geschriebene lesen, Beispiele verstehen und die Reihe der übrigen Studien durch den Vortrag des Rin-po-c'e Kun-bzaṅ 25 rtse-nas, ohne der Mühen zu achten, mit geringen Schwierigkeiten. Darauf brach der Grossschatzmeister dPal-ldan rgya-mt'so, als er die frohe Kunde von

---

1) mC'og-gi sprul-sku, vgl. oben pp. 87, 1 und n. 1—89, 5.
2) D. h. des vorhergehenden Dalai Lama.
3) Goṅ-ma bžugs-k'ri.

dem Erscheinen des Höchsten Nirmâṇakâya[1]) in der Mongolei vernahm, von dBus auf; dementsprechend kamen viele hohe und niedere Adelige, Abgesandte von den bedeutendsten Klöstern, voran Se-ra, ₒBras
149 (-spuṅs) und dGe(-ldan), u. a. m. nach Küke Khota. 5
Zuerst, bei der Begrüssung, hielt er viele Predigten über die Wahrnehmung des rJe der vorhergehenden Existenz vermöge der Erinnerung. Infolgedessen erinnerten sich die alten Druṅ-ₒk'or, voran der Schatzmeister, an den früheren rJe und zeigten ein verschiedenartiges Benehmen, welches 10
ihre Freude verriet und sie gleichzeitig als Wiedergeburten (von Zeitgenossen des vorhergehenden Dalai bla-ma) erkennen liess[2]). Jener K'ri zur rin-po-c'e rGyal-k'aṅ rtse-ba von dGa-ldan, dPal-ₒbyor rgya-mt'so, sagte bei der Abreise des Grossschatzmeisters in die 15
Mongolei: „Da ich hochbetagt bin, ist es mir unmöglich, in eigener Person nach der Mongolei zu gehen. Nun aber bin gerade ich gegenwärtig in dBus und γTsaṅ Senior der Lamen unserer Partei, und die Folge davon ist, dass es mir zufällt, (dem neuen Dalai bla-ma) den 20
* Titel Rin-po-c'e zu Füssen zu legen. Darum musst du ihm den Titel T'ams-cad mk'yen-pa Yon-tan rgya-mt'so dpal bzaṅ-po überbringen." Der überbrachte denn auch denselben, und seitdem ward dieser Name bei allen, Hoch und Niedrig, wie Sonne und Mond be- 25
rühmt. — Bevor er das 14. Lebensjahr (1600) erreichte, lebte er für die Wesen der grossen Mongolei. An jedem

1) S. oben p. 236, 1 u. n. 1.

2) Wörtlich: 'ein Benehmen, welches eine Mischung aus Freude und Wiedergeburt war.'

Tage wurden ihm von Seiten der grossen Mongolen-Divisionen Geschenke u. s. w., gleich den vom Grosskhan einzutreibenden Steuern, und Reichtümer und Schätze, gleich dem Schatze des Vaiçravaṇa[1]), zuteil. Man
5 liess aus dBus den Arzt für Lahme[2]) Šes-rab rgyal-mt'san nach der Mongolei kommen und übertrug ihm die Oberaufsicht über die Vorbereitungen zum Kommen und Gehen[3]). Der König, die Königin und die übrigen suchten ihn durch zahlreiche Mittel zurückzuhalten,
10 jedoch der Grossschatzmeister befreite ihn durch ein auf gewissen Kunstgriffen beruhendes Blendwerk[4]) von den Hindernissen. So gelangte er denn, nachdem er den Weg durch das der chinesischen Mauer benachbarte äussere Gebiet zurückgelegt, zunächst nach (Kökö) Noor.
15 Dort verweilte er auf die Bitte des Fürsten K'o lo c'e zwei, drei Monate und legte in die Bewohner dieses Landes den Samen der Erlösung und All-Erkenntnis. Dann brach er **150** wieder auf und gelangte nach Rwa-sgreṅ; hier betrat er den Lehrstuhl und hielt Vorträge über das „Buch der
20 Vorschriften", woraufhin sich Blumenregen, ein Zelt aus Regenbogen-Licht und andere unfassbare Wunderzeichen zeigten. Darauf zog ihm zur Begrüssung eine Schar von Grosslamen, unter ihnen der K'ri zur rin-po-c'e von dGa-ldan, Saṅs-rgyas rin-c'en, sowie die rechtmässige,
25 saffrangelbe Geistlichkeit voraus entgegen. Als er dann nach dGa-ldan gelangte, fiel ein starker Blumenregen.

---

1) Tib. rNam-t'os-kyi bu.
2) ₒJa ₒt'so-byed.
3) D. h. wohl zur Hin- und Rückreise.
4) T'abs-mk'as-kyi ₒp'rul c'en-pos.

Als er dem silbernen Leichentuch des Yab-rje[1]) seine Verehrung bezeugte, hatte er die Vision des ₒJam-mgon bla-ma[2]). Vor einer grossen Schar predigte er über die Wirkungen der Religion[3]). Als er nach lHa-sa kam, sprach die nach Zehntausenden zählende 5
* Menge unter sich: „Eine solche Augenweide ist wohl das Zauberwerk eines Magiers", und alle vergossen durch die Kraft der Sehnsucht, mit der sie jenes T'ams-cad mk'yen-pa bSod-nams rgya-mts'o dpal bzaṅ-po gedachten, Thränen, und nachdem diese versiegt waren, 10 erhoben sie mit lautem Murmeln ihre Stimmen zum Gebet. Am 15. Tage versammelten sich die Saṃgha's von Se-ra, oBras(-spuns), dGa(-ldan), sKyor und zahllosen anderen Klöstern der nächsten Umgegend und zogen mit lange Zeit hindurch angelegten Processions- 15 rosenkränzen, welche infolge der Farbe der passenden und die richtige Grösse besitzenden Gewänder selbst auf dem ganzen Himmelspfade den Goldglanz beizubehalten vermochten, mit einer unfassbaren Menge von Huldigungen: Schirmen, Trophäen, Standarten, Musik, Blumen 20 u. s. w. voraus, ihm entgegen. So gelangte er auf den Thron von dpal-ldan ₒBras-spuṅs p'yogs t'ams-cad-las rnam-par rgyal-bai gliṅ, dem des Zweiten Potala[4]) und dem des dGa-ldan-Palastes. Für die zu seiner

1) 'Väterlicher Herr'.

2) D. i. bTsoṅ-k'apa; vgl. p. 233, 3—4.

3) C'os-kyi ₒbrel-ba.

4) Tib. Gru-ₒdsin γñis-pa; betreffs des Skr.-Aequivalents s. Jäschke 77[b], betreffs der Bezeichnung 'zweites' s. l. c. und Köppen II, 341, n. 1.

Bewillkommnung und zur Begleitung bei seiner Ankunft dort zusammengeströmte Schar von Laien und Priestern veranstaltete er ein grosses Fest. Darauf empfing er **151** vor dem Jo-bo Çâkyamuni, indem der Upâdhyâya 5 für die Aufnahme in den Priesterstand[1]), der K'ri rin-po-c'e zur-pa žal-sna-snas[2]) von dGa-ldan, Sans-rgyas rin-c'en, und der K'ri rin-po-c'e (von dGa-ldan), dGe-$_o$dun rgyal-mt'san, als Âcârya's zu fungieren geruhten, die Utensilien eines Pravrajitaçrâmaṇera[3]) und 10 wurde der hauptsächlichste Gegenstand der Bescherungen aller Wesen. Darauf wurde aus bKra-šis lhun-po der Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzan c'os-kyi rgyal-mt'san dpal bzan-po[4]) berufen, bei dem er Vaçitâ's, Âgama's und viele andere heilige Lehren hörte. 15 Nachdem er die Lehren gehört hatte, verlieh er ihm einen Thron und andere einem Tišri zukommende Ehrengeschenke von immer höherer Kunstfertigkeit. Im Holz-Drachen-Jahr (1602) gelangte er zum Vorsitz der Darbringung des C'o-$_o$p'rul c'en-po-Gebetes[5]) und trug

---

1) Tib. Rab-tu byun-bai mk'an-po = skr. pravrajyopâdhyâya.

2) Aus der hiesigen Stelle sowie aus der Stelle p. 9, 14 u. n. 8 ergiebt sich unzweifelhaft, dass žal-sna-nas, nicht zal-sna allein, als genauer Wortlaut der oben p. 205, n. 4 besprochenen respektvollen Bezeichnung anzusehen ist. Folglich ist in der daselbst angeführten Stelle des Chandoratnâkara, sowie in dem der obigen Stelle p. 205, 12—13 zu Grunde liegenden Text (p. 130, 5—6) žal-sna-nas als ein Ganzes, als Casus indefinitus, nicht als Ablativus von žal-sna, aufzufassen und letztere demgemäss zu übersetzen: „Dharmasvâmin bSod-nams grags-pai žal-sna-nas hat es mir gesagt".

3) Tib. Rab-byun dge-t'sul.

4) Der erste Paṇ-c'en rin-po-c'e, s. Rockhill 288. Pantheon no. 47. J. A. S. Beng., 1882, pp. 25—27.

5) C'o-$_c$p'rul c'en-poi smon-lam-gyi mc'od-pai gral-dbur p'ebs.

* der in grosser Zahl zusammengeströmten Menge vierunddreissig Jâtaka's[1]) in schöner Vorlesung und klarer Darstellung vor, sodass alle sagten: „Dass trotz der Einkleidung in die tibetische Sprache die Sprache von sToṅ luṅ-mda so unverfälscht geblieben ist, ist ein grosses Wunder!" und Gläubigkeit und Verehrung bezeigten. Darauf folgte er einem Rufe der Grosslamen des grossen und kleinen Ris-med-Klosters[2]) und der Grossfürsten[3]) und erfüllte durch die Gewährung von Lehren und Geschenken die Hoffnung der geistlichen Schülerschaft[4]) der einzelnen Klöster vollkommen. Darauf baten ihn die Gabenspender der Schülerschaft des Gebietes von γTsaṅ (zu sich), und er gab seine Zusage. Demgemäss kam aus bKra-sis lhun-po der dPon-slob von dGra-$_{o}$dul, um ihn abzuholen. Unterwegs auf der Reise von $_{o}$Bras-spuṅs nach γTsaṅ liess er durch Belehrungen und Beschenkungen für alle Menschen hoch und niedrig das Fest des Kṛita(yugam) erstehen. Am Tage der Ankunft in bKra-ṡis lhun-po kamen, angeführt von dem Fürsten der gänzlich voll- **152** kommenen Lehre[5]), dem Paṇ-c'en rin-po-c'e Blo-bzaṅ

---

1) Tib. $_{o}$k'ruṅs-rabs, offenbar = skye-rabs.

2) Oder ist dies ein Appellativum und bedeutet 'Einsiedler-Kloster'? und ist in diesem Falle hier vielleicht von *mehreren* grossen und kleinen Einsiedler-Klöstern die Rede?

3) Sa-skyoṅ c'en-po-rnams; ist dies vielleicht, analog dem bla-c'en-rnams 'Grosslamen', Regens von *Ris-med-kyi dgon-pa c'e-c'uṅ*, und ist dementsprechend die Bedeutung dieses Ausdrucks zu modificieren, resp. derselbe hier geradezu ebenfalls als Bezeichnung einer *kirchlichen* Würde aufzufassen?

4) Bla-ma grwa-rigs.

5) Yoṅs-rdsogs bstan-pai mṅa-bdag.

c'os-kyi rgyal-mt'san dpal bzań-po, die Âcârya's zu Rosse zu seiner Begrüssung. Bei seiner Ankunft sah er zu seinen Füssen Hro-me sitzen. Als er vom Pferde stieg, rühmten ihn einzelne Kalyâṇamitra's mit den Worten: „Er entspricht der Beschreibung des Lehrers". Von einer Procession von nahezu tausend Geistlichen begleitet, kam er nach der grossen Religionsschule bKra-śis lhun-po. Darauf verteilte er viele an die Menge, gab dem Paṇ-c'en rin-po-c'e hundert und verbreitete sie auch auf sonstige Weise. Danach hörte er auch viele Vaçitâ's und Dharma's. Zu allen Klöstern jener Provinz ging er und streute in alle Laien und Priester den Samen der Erlösung. Dann kehrte er nach $_o$Bras-spuṅs zurück und blieb dort eine Zeit lang, der Anstellung der tiefen Meditation obliegend. Darauf, im Eisen-Schweine-Jahr (1610), kam der Paṇ-c'en rin-po-c'e nach $_o$Bras-spuṅs, erhob sich zum Leiter des Maṇḍala-Meeres[1]) und geruhte diesem rJe (Yon-tan rgya-mt'so) die Vajramâlâvaçitâ zu erteilen. Einstmals kamen der Žabs-druṅ von sTon-$_o$k'or: rGyal-ba rgya-mt'so, der Höchste Nirmâṇakâya des $_o$P'ags-pa lha: $_o$P'ags-pa c'os-kyi rgyal-po, Ba-so sprul-sku und viele andere Grosslamen von Unter-mDo[2]) und der Mongolei[3]) und brachten zahllose der Eigenart ihrer Heimatländer entsprechende Geschenkgegenstände. Da erfüllte er ihre geistlichen und weltlichen Hoffnungen vollständig. Sowohl dem $_o$P'ags-pa lha als dem Ba-so sprul-sku nahm er das Scheitel-

1) Tib. dKyil-$_o$k'or rgya-mt'so.
2) mDo-smad.
3) rGya-sog.

Haarbüschel[1]) ab. Er verlieh ihnen unter anderem die Vaçitâ der Gesamtheit der dreizehn Vajrabhairava's[2]). Im 26. Lebensjahr, im Holz-Tiger-Jahr (1613), an einem günstigen Zeitpunkt und Tage des 12. mongolischen Monats nahm er in dem grossen Kloster dpal-ldan $_o$Bras-spuṅs inmitten der vollzähligen Geistlichkeit, indem der Paṇ-c‘en rin-po-c‘e Blo-bzaṅ c‘os-kyi rgyal-mt‘san-pa als Upâdhyâya, und des Paṇ-c‘en bSod-nams grags-pa Inkarnation bSod-nams dge-legs dpal-bzaṅ als Karmâcârya fungierten, ferner einer Raho'nuçâsaka, einer Zeitangeber und die übrigen das Anhängsel (Publikum) der (feierlichen) **153** Handlung[3]) waren, vermittelst der fehlerlosen, vollkommenen Tuch-Ceremonie[4]) das Ordinationsgelübde, das den Höhepunkt des priesterlichen Lebens bildet, auf sich und wurde dadurch die höchste Trophäenspitze der Träger der saffrangelben (Tracht). Auf diese Weise studierte er bei dem Paṇ-c‘en rin-po-c‘e und vielen anderen heiligen Lamen so viele Sûtra- und Mantra-Schriften, als in der Ordnung war. Als er bei einem inneren Heiligtum, einer runden Urne (mit den Gebeinen) des einzigen Auges der Welt, des rJe-btsun Rwa-c‘en-žabs,[5]) weilte, recitierte er vor jenem geheiligten Bilde,

---

1) γTsug-p‘ud = skr. cûḍâ, s. M. Tib. 220, 4 = M. 229, 4.

2) Tib. rDo-rje $_o$jigs-byed bcu-γsum-mai dbaṅ = skr. Trayodaçavajrabhairavîvaçitâ.

3) Las-kyi k‘a-skoṅ-ba.

4) Dar-c‘og; vielleicht aber bedeutet *dar* hier 'Flagge'? oder 'Seide'?

5) Text p. 153, 4—5: $_o$jig-rten-gyi mig γcig-bu rJe-btsun Rwa-c‘en-žabs-kyi puṅ ril-po naṅ-rten.

welches, infolge der Zauberkraft des grossen Jina bTsoṅ-k'a-pa, bei der Flüsterung von je tausend „Yamarâja's“ der Speichel auf jeder mit einem Lehm-Anwurf versehenen Mauer (des Heiligtums) gebildet hatte, unzählige
5 Reihen von Flüstergebeten[1]), und weil im allgemeinen Edle seine Vineya's waren, zeigte er sich als Gelehrter, als Siddha, als Bhadanta[2]), als Guter und in mannichfachen anderen Erscheinungsformen. Danach beschäftigte er sich in diesem Leben hauptsächlich mit dem
10 Verfahren bei der Hingabe an die Kontemplation sehr eifrig. Im 3. Monat des Feuer-Drachen-Jahres (1615) sandte der Kaiser von China, Žun šu waṅ, mit der Regierungsbezeichnung[3]) Tai waṅ, den Lama bSod-nams blo-gros und viele andere chinesiche Männer,
15 verlieh ihm den Titel K'yab-bdag rDo-rje oc'aṅ saṅs-rgyas und Amts-Mütze, Amts-Tracht und Siegel. Jener liess sie nach oBras-spuṅs in das Haus der Chinesengemeinde rufen, machte ihnen Geschenke und vollbrachte spielend viele Wunder. Als sie ihm ihre Bitte, er solle
20 nach China kommen, vortrugen, sagte er infolge der Auspicien zu. Nach dem in China errichteten Tempel des Lama bSod-nams blo-gros hin warf er von der Spitze des dGa-ldan-Palastes, mit dem Gesicht nach dieser Richtung blickend, trockene Gerste. Als nun die
25 Zeit gekommen war, wo die Gerste in alle Aussen- und

*

1) bZlas-brjod = skr. jâpa, s. oben p. 221, n. 2.

2) Tib. btsun-pa, vgl. M. Tib. 270, 20 = M. 281, 20. Jäschke s. v. Târ. Ueb. 4, n. 7.

3) Einfach durch die häufig bei Specialisierungen gebrauchte Partikel *ste* ausgedrückt.

Innenräume des Opferhauses gefegt werden sollte, nahm man auf der Brust einiger (Götter-)Bilder Blumen wahr; auch andere von starkem Geiste eingegebene mächtige Zaubergestaltungen führte er vor. Als er nach γSaṅ
154 yib c'ad c'in kam, zeigte sich auf einem Stein deutlich 5
der Abdruck seines Fusses. Nach dem Schatzmeister Gus̀ri c'en-po zeigten sich der Neffe des vorigen rJe, rTse-k'a-nas C'os-rje, und andere dem Tragen der Last des Schatzmeister(-Amtes) gewachsen. Entsprechend dem Sinn der Worte des Sanges des rJe t'ams-cad 10
mk'yen-pa dGe-ₒdun rgya-mt'so:

„Der Schwarm der Schüler, die dem Lama dienend folgen,
„Verachtet, wenn vom Brande des Reichtums erfasst, das Gesetz der Vergeltung der Thaten; 15
„Durch langen Umgang erkennt man die Schwächen, und der Glaube nimmt ab"

und dem Ausspruch des rJe-btsun Mi-la:

„Die Substanz des Glaubens der Gläubigen ist folgendermassen beschaffen: 20
* „Wenn du auf die Erde schlägst, birst die Erde,
„Wenn du auf einen Stein schlägst, birst der Stein",

führten viele, welche dadurch dass die Flamme des starken Genusses der infolge ihrer Teilnahme an dem Werke mit Macht ihnen zugeflossenen Reichtümer das 25
Paradies ihres Handelns, Redens und Denkens[1]) vollständig verbrannte, verkohlte Scheite ungebührlichen

---

1) *Lus* (wörtlich 'Körper') *ṅag yid* γsum, vgl. oben p. 190, 1 und n. 1.

Denkens und Thuns sehr hoch aufgeschichtet hatten, eine Lebensweise mannichfacher Art. Trotzdem liebte er diese herzlich, gleichwie Prinz dGe-don den sDig-don liebte[1]). Danach bot er den Schein der Erkrankung, zog
5 am 15. Tage des 12. mongolichen Monats den ganzen Komplex seines Rûpakâya in den Dharmadhâtu zusammen[2]) und verschied im dGa-ldan-Kloster. Darauf veranstaltete man neunundvierzig Tage lang eine grossartige Totenfeier[3]). Am Schluss der Feier im Feuer-Schlangen-
10 Jahr (1616) legte der Paṇ-c'en rin-po-c'e mit einer mit den Tantra's übereinstimmenden hochheiligen Ceremonie die kostbaren Gebeine aufs Feuer. Da kamen der abgetragene Turban, sowie Herz, Zunge, Augen und viele Gebein-Reliquien zum Vorschein. Der Halha-Fürst **155**
15 C'$_w$uher liess den Turban, und der T'umed-T'aici Blo-bzaṅ bstan-$_o$dsin rgya-mt'so das Herz in das in ihren beiderseitigen Ländern in die Erscheinung getretene[4]) Gefilde der Heiligkeit[5]) holen. Ein die Gebein-Reliquien enthaltender Stûpa[6]) wurde errichtet und vom
20 Paṇ-c'en rin-po-c'e und anderen eingeweiht.

---

1) S. die Legende von dGe-don und sDig-don im Dsanglun, Uebersetzung, pp. 262—281, besonders p. 279 fg.

2) γZugs-skui bkod-pa (= skr. rûpakâyavyûha) c'os-dbyiṅs-su bsdus.

3) dGoṅs-rdsogs; ebenso oben p. 229, 7—8 (Text p. 144, 5); dementsprechend muss es auch oben p. 198, 14—15 (Text p. 125, 21 — 126, 2: rgyal-poi dgoṅs-rdsogs-su) statt 'um des Königs Wunsch zu erfüllen' heissen: 'bei der Totenfeier für den König'.

4) D. h. von ihnen repräsentierte.

5) bSod-nams-kyi žiṅ, eigentlich entweder 'Gefilde des Glückes' oder 'Gefilde der Tugend', aber das Skr.-Aequivalent puṇyakshetram bedeutet nach Böhtlingk s. v. 'heiliges Gebiet, Wallfahrtsort'.

6) mC'od-sdoṅ.

So wurde, nachdem von 'Alt'an Gegen Khan der rJe t'ams-cad mk'yen-pa bSod-nams rgya-mt'so berufen, der Fortbestand der den Lebenden und Toten nach ihrem Glücke trachtenden Tötung und anderer verwerflicher Sitten verhindert, (das Land) mit dem reinen Lichte der heiligen Religion erfüllt, und die Uebung der Lehre der Gelbmützen[1]) eingeführt war, die Inkarnation dieses in der Mongolei ins Nirvâṇa eingegangenen rGyal-dbaṅ, der in der Mongolei geborene vierte rGyal-dbaṅ * Yon-tan rgya-mt'so, namentlich für die Ausbreitung der Lehre in der *Mongolei* ein Helfer. Infolge des segensreichen Wirkens dieser rGyal-dbaṅ's hielten auch die Nachkommen des markigen Pogta C'iṅgis Khan, die Fürsten der Halha und der in den neunundvierzig grossen Divisionen Lebenden, an dem die drei Kleinodien (in sich vereinigenden) Lama[2]) fest und bezeugten den Anhängern u. s. w. der dGe-lugs-pa-Lehre tiefe Verehrung. Nach diesem Beispiele wurden alle Mongolen Gabenspender der dGe-ldan-pa(-Sekte).

Nachdem der rGyal-dbaṅ Yon-tan rgya-mt'so nach dBus gekommen war, ernannte er des rJe-btsun Byams-pa rgya-mt'so Inkarnation, den Rin-po-c'e dGe-$_{o}$dun dpal-bzaṅ rgya-mt'so, zu seinem, des rGyal-dbaṅ, Vertreter (Regenten)[3]). Der nun ging in die Mongolei und wurde nach seiner Einsetzung auf den Thron des rGyal-dbaṅ bSod-nams rgya-mt'so unter dem Namen Maitri H$_{w}$ot'$_{u}$okt'$_{w}$o berühmt.

---

1) Žwa-ser.

2) (dKon-)mc'og γsum bla-ma; vgl. p. 248, 16-17.

3) (rGyal-t'sab;) nämlich für das Gebiet der Mongolei.

Des rJe bSod-nams rgya-mt'so persönlicher Schüler, der Paṇḍit von Küke Khota, Żereget'u Gušri C'os-rje, übersetzte die Erweiterte, die Mittlere und die Zusammengezogene Mâtṛikâ[1]), des 5 rJe-btsun Mi-la Biographie[2]) und Hunderttausend Gesänge[3]) und viele andere Sûtra's und Çâstra's ins **156** Mongolische. Zur Zeit des C'ahar Legs-ldan Hwot'ogt'wo[4]) übersetzten viele Lo-tsâ-ba's, voran Kun-dga ̡od-zer, vollständig den ganzen bKa-ogyur und viele 10 andere heilige Werke ins Mongolische. Seitdem gediehen bis auf die Gegenwart die Uebersetzung der Schriften, die Anhörung der Erklärungen und die übrigen Religionsübungen vortrefflich, und infolgedessen begannen alle Gegenden der Mongolei auf dem Pfade lauterer Tugend zu 15 verharren und sich eifrig der Gläubigkeit, vermöge deren sie an dem die drei Kleinodien (in sich vereinigenden) Lama festzuhalten vermochten, der Freigebigkeit und einer sonstigen vornehmen Lebensweise zu befleissigen.

Wenn ich die Art, wie der hier oben[5]) erwähnte

20 **Gušri Gegen Han**

für die dGe-lugs-pa-Lehre eintrat, auf Grund einer Zusammenstellung der Angaben der unvergleichlich gnädigen Mañjughosha (-Inkarnation), des Dharmarâja * rJe-btsun dKon-mc'og ojigs-med dbaṅ-po, erzählen 25 soll, so verhielt es sich damit folgendermassen:

1) Yum rgyas obriṅ bsdus γsum.
2) rNam-t'ar.
3) mGur obum.
4) S. oben, p. 49, 8-15 ff.
5) pp. 63, 21. 64, 16—17.

In dem Lande der 'Oirod im Norden lebte der Dharmarâja Gušri Han, ein Anhänger der Lehre: Nämlich in einer Weissagung im γTer-ston dri-med lhun-po:

„So wird denn nach siebenmaligem allgemeinem Grenzkrieg
„Ein König, des Vajrapâṇi Inkarnation,
„Das Tibeterreich insgesamt zum Glücke führen"

ist eine Prophezeiung betreffs einer Inkarnation des Çrî-Guhyapati-Vajrapâṇi[1]) ausgesprochen, und diese erschien denn auch in der Gestalt eines auf Erden weilenden (d. h. irdischen) Bodhisattva: eines religiösen Königs[2]). Eben dieser König wurde im (männlichen) Wasser-Pferde-Jahr (1581) geboren, und ihm der Name T'orol Päihur gegeben. Im 13. Lebensjahre[3]) (1593) zog er an der Spitze eines Heeres von zehntausend Mann mGo-dkar[4]) zu Felde, besiegte die ganze gegnerische 157 Heeresmacht und erlangte dadurch den Ruhm eines vollständigen Sieges.

Zu jener Zeit war in jenem Lande die Religion noch nicht verbreitet. Später aber erwachte infolge des Anhörens des blossen *Namens* der Religion bei der Kunde, dass in den übrigen mongolischen Landschaften infolge des Segens der Vereinigung des Priesters und des Laien, des rGyal-dbaṅ bSod-nams rgya-mt'so und des Königs Altan, die heilige Religion verbreitet

1) Tib. γSaṅ-bai bdag-po P'yag-na rdo-rje.
2) Sar γnas-kyi byaṅ-sems c'os-ldan rgyal-po.
3) dGuṅ-lo bcu-γsum lon-pai t'se.
4) D. h. 'Weissköpfe'.

sei, in hohem Masse der Glaube in ihm, und er verneigte sich nach jener Richtung zu wiederholten Malen so sehr, dass seine Stirn anzuschwellen begann; so wird erzählt. — Einstmals waren die Halha und die 'Oirod unter
5 einander uneinig, und es entstand ein grosser Streit. Da kam er, von Teilnahme überwältigt, ohne Zaudern zu der Versammlung der Halha und bewirkte, dass sie sich unter einander aussöhnten. Darüber freuten sich der Dharmasvâmin von sToṅ-ₒk'or[1]) und Khan und
10 Minister der Halha sehr und verliehen ihm den Titel * Tāi Gušri. Dann kehrte er in sein Land zurück.

Als (einst) ein Mann von den 'Oirod dem rGyal-ba[2]) bSod-nams rgya-mt'so gegenüber mit Ehrfurcht[3]) von dem Sûtra Suvarṇaprabhâsottama[4]) sprach,
15 fragte ihn (bSod-nams rgya-mt'so) nach dem Titel. Da antwortete er: „'Alt'an Kerel".[5]) Darauf prophezeite jener: „Mann, in zwanzig Jahren wird sich in eurem Lande diese Religion verbreiten." Im Einklang damit wurde (Gušri Khan) Gabenspender, liess den Prabhâ-
20 sottama und viele andere Schriften übersetzen und führte die Uebung der Lehre ein.

Der oben[6]) erwähnte C'ohor C'ogt'wo kam, aus seinem Lande vertrieben, nach (Kökö) Noor, brachte die 'A-mdo-Provinzen in seine Gewalt und gelangte in

1) sToṅ-ₒk'or c'os-rje.
2) Hier = rgyal-dbaṅ.
3) P'yag-nas.
4) γSer-ₒod dam-pa, vgl. oben p. 92, 10—11 und n. 1.
5) Mong. Altan Gerel = skr. Suvarṇaprabhâsa = Tib. γSer-ₒod.
6) p. 51, 20—26.

kurzer Zeit zu grosser Macht. Darauf kam diesem (Gušri) Khan der Thatbestand zu Ohren, welches Leid von ihm der Lehre im allgemeinen und der Ri-bo dGe-ldan-pa-Lehre im Besonderen zugefügt worden sei. Da er des rJe rin-po-c'e (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) 5 Lehre einzig und allein hochschätzte, brach er mit einem grossen Heere aus seinem Lande auf, gelangte im 1. Monat des Feuer-Rinder-Jahres (1636) nach (Kökö) Noor, besiegte in einer Schlacht C'ogt'$_w$o's aus vierzigtausend Mann und anderem bestehendes Heer, sodass nichts 10
158 davon übrig blieb, und brachte das ganze Gebiet von Unter-mDo in seine Gewalt. Dann zog er, um dem rGyal-ba und seinem Sohn[1]) (d. h. dem Dalai bla-ma und dem Paṇ-c'en rin-po-c'e) seine Aufwartung zu machen, nach dBus. Er machte der Person[2]) des Grossen 15 Fünften rGyal-dbaṅ und des Paṇ-c'en Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san seine Aufwartung und ergab sich ihnen als seinem Scheitelschmuck. Als er nach dGa-ldan zum Besuche ging, herrschte in der Abenddämmerung, obwohl es der 27. Abend (im Monat) war, noch helles 20 Dämmerlicht, bei welchem man sogar kleine Steinchen sehen konnte. Somit waren die Auspicien für eine lautere und milde Entwickelung aller kirchlichen und staatlichen Angelegenheiten günstig.

Inzwischen fügte Beri Khan Don-yod der Buddha- 25 Lehre grossen Schaden zu und verehrte nur die Bon-Sekte hoch. Als (Gušri Khan) den Sachverhalt ver-

1) rGyal-ba yab-sras, wörtlich: 'rGyal-ba Vater und Sohn.'

2) Žal, wörtlich 'Antlitz'.

nahm, kam er im 5. mongolischen Monat des Erde-Hasen-Jahres (1638) mit grosser Heeresmacht über Beri * und nahm sein ganzes Reich und Volk in Besitz. Beri Khan floh in eine andere Gegend, wurde aber am 5 25. Tage des 11. mongolischen Monats des Eisen-Drachen-Jahres (1639) ergriffen und in einen Kerker geworfen, die im Gefängnis befindlichen Sa(-skya-pa)-, dGe(-lugs-pa)-, Kar(-ma-pa)-, ₒBrug(-pa)-, sTag-luṅ-pa- und sonstigen Kirchenfürsten[1]) aber 10 wurden in Freiheit gesetzt und in ihre Wohnsitze geschickt. — Die Bewohner von ₒJaṅ, bis hinauf zum Könige, zahlten Vermögensabgaben und beflissen sich demütiger Unterwürfigkeit.

Zu dieser Zeit war König von dBus und γTsaṅ 15 der bDe-srid γTsaṅ-pa[2]). Dieser stellte die Karma-pa (-Sekte) über die Lamen und Opferpriester und schmiedete gegen die dGe-lugs-Partei viele schlimme Pläne. Infolgedessen brach dieser (Gušri)Khan mit grosser Heeresmacht gegen dBus und γTsaṅ auf. Er 20 besiegte alle Heere des γTsaṅ-pa, nahm König γTsaṅ-pa und seine Minister gefangen, warf sie in ihrem Heimatsort sNeu in dBus ins Gefängnis und brachte das ganze Gebiet von dBus und γTsaṅ in seine Gewalt. Er wurde König der Drei C'ol-k'a von 25 Tibet, und der reine Schirm des Gesetzes umspannte seine Herrschaft bis hinauf zur Spitze. Alle die dGe-lugs(-Lehre) unrechter Weise verletzenden übelgesinnten 159

1) Bla-dpon, wörtlich 'Lamenanführer'.
2) S. oben p. 52, 7.

Menschen vernichtete er. Auch der König von Indien Ra-k'o-šiṅ, der König von Yambu in Nepal, der König von mṄa-ris und viele andere benachbarte Vasallen machten ihm Geschenke je nach der Art ihres Landes. Das ganze Reich und Volk von dBus und 5
γTsaṅ übergab er dem rGyal-dbaṅ ť'ams-cad mk'yen-pa. Da die Hoheit der Macht und Grösse des vom Himmel eingesetzten dGa-ldan-Palastes den Himmel erreicht hat, so wird bis auf die heutige Zeit das irdische dGa-ldan 'Himmlisches dGa-ldan' genannt. Dies gilt so- 10
mit als das Verdienst dieses Khan's.

Nach jenen beiden vorhergehenden rGyal-dbaṅ's verbreitete der unter dem Namen

'Ec'ige bla-ma lha btsun Neic'it'oyon

hochberühmte Herr das Kleinod der Lehre in der grossen 15
* Mongolei. Dieser Herr wurde als Sohn eines ausgezeichnete Reichtümer und ein Heer von zehntausend Mann besitzenden Fürsten namens Mergen T'epena, des Oheims des 'Ayuši Khan, Herrschers der in der Nähe des nordwestlich von dBus und γTsaṅ gelegenen 20
Šambhala ansässigen 'Ugelud T'orgod, im Feuer-Schlangen-Jahr des 9. Cyklus (1556) geboren, und ihm der Name 'Apita gegeben. Schon von seinem Jugendalter an empfand er infolge seiner edlen Naturanlage Mitleid und Liebe für die Leidenden. Da er nie ein 25
rauhes Wort oder eine Lüge aussprach und sehr scharfsinnig war, so gab ihm sein Vater den Namen Neic'it'oyon. Einstmals veranstaltete er mit zahlreichen Freunden eine Jagd und schoss auf eine trächtige wilde

Eselin einen Pfeil ab. Als er nun ihren Bauch öffnete und das Junge herausnahm, beleckte die Eselin dasselbe mit der Zunge. Bei diesem Anblick regte sich sein Herz, und ein Widerwille stieg in ihm auf, sodass er auf
5 seine Umgebung wie auf einen Feuerpfuhl schaute. Da kam ihm der Gedanke in den Priesterstand zu treten. Er bat daher seinen Vater, in den Priesterstand treten zu dürfen, jedoch der Vater gab dies nicht zu, sondern erklärte, er müsse sich durchaus ein Weib nehmen.
10 Willenlos nahm er sich ein Weib, und sogar ein Sohn wurde ihm von ihr geboren, dem er den Namen **160** 'Ertemun Talai gab. Danach empfand er Ueberdruss gegen Weib und Kind und traf Vorbereitungen für den Eintritt in den Priesterstand. Als dies sein Vater be-
15 merkte, liess er ihn durch viele Leute beobachten und bewachen. Eines Tages, als er mit dem Lesen des „Buches der Belehrung über die Zuflucht"[1]) beschäftigt war, erhob sich plötzlich ein Wirbelwind und führte das Buch mit sich fort. Er eilte nach und ent-
20 fernte sich dabei weit, ohne dabei von den Wachtleuten gesehen zu werden. Da er hierdurch Gelegenheit zur Flucht gefunden hatte, ging er nach dBus und γTsaṅ; als dies sein Vater hörte, eilte er ihm nach, fand ihn jedoch nicht. Darauf kam er zunächst nach bKra-śis
25 lhun-po; bei dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san-gyi žal-sňa-nas wurde ihm der Ordinationsname T'sul-k'rims γtsaṅ-ba beigelegt. Nachdem er die Sûtra's und Mantra's studiert *

1) sKyabs-k'rid-kyi dpe-c'a.

hatte, wurde er ein Gelehrter; danach hörte er bei dem Paṇ-c'en rin-po-c'e und anderen viele Vaçitâ's und Vorschriften[1]). Darauf bat er den Paṇ-c'en rin-po-c'e: „Ich möchte in ein anderes Land gehen und Meditationen anstellen.“ Da prophezeite der Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa: „Die durch die Wirkung deines vorherigen Wunsches dir zufallenden Vineya's wohnen im Osten; darum wird, wenn du nach dem Osten gehst, das Heil der Lehre und der Wesen gross werden.“

Hierauf ging er, dem Gebote dieses Herrn gemäss, nach dem Osten. Unterwegs, als er die „Bergketten“-Einsiedeleien[2]) durchstreifte und meditierend der Reihe nach zu den einzelnen ging, kam er in das Gebiet von Küke Khota und gab sich in den „Bergketten“[3]) desselben, rGyab-ri u. s. w., fünfunddreissig Jahre lang mit mannigfachen Bussübungen hauptsächlich der Versenkung hin. In hohem Masse entsagte dieser Herr dem weltlichen Thun, legte den Stolz ab, demütigte sich und bereitete der Lehre und den Wesen Heil. Vor allem **161** liess er sich nicht von dem Schmutz der ketzerischen Theorieen, der rÑiṅ-ma-Schule u. s. w. beflecken, sondern hing der unbefleckten Original(-Lehre) des Blo-bzaṅ rGyal-ba γñis-pa eifrig an, lernte den Lam-rim und den Utsa- und den Saṃpanna(-krama) des Guhyasamâja[4]) und der Dreizehn Bhairava-

1) γDams-ṅag, = γdams-pa = skr. avavâda; s. oben p. 109, n. 3.

2) Ri-k'rod-kyi γnas.

3) Ri-k'rod, hier wohl in dem Sinne von 'Einsiedeleien' (s. Jäschke 526[a]) zu verstehen; vgl. auch n. 2.

4) γSaṅ-ₒdus; auch oben pp. 184, 13. 190, 18 u. n. 5. 193, 18 ist °samaya in °samâja zu verbessern.

Götter[1]) und ermahnte auch seine Anhänger zu einem derartigen Verhalten. Danach berief ihn 'Omp$_{w}$o H$_{w}$oṅ Taici von Küke Khota und bat ihn um religiöse Belehrung; demgemäss erteilte er ihm die Guhya (-samâja)-, Saṃvara- und Bhairava- und andere Vaçitâ's. Da warf ein Bon-po aus Missgunst Früchte auf den Lama; der Lama aber sammelte die Früchte und gab sie ihm. Hierdurch erlangte dieser Glauben und trat in den Priesterstand. Nach diesem Beispiel sprach er oben und unten von zahlreichen Abhijñâ's, und häufig zeigte er sogar Zaubereien, verbreitete sich aber nicht darüber. So stellte er, in vielen „Bergketten" umherwandernd, un- * unterbrochen den Yoga der vier Nachtwachen an; in den Pausen der Nachtwachen aber befriedigte er die Frommen durch Ordinationen, Vaçitâ's, Âgama's und andere religiöse Gaben, und die Armen durch materielle Gaben; diese seine Thätigkeit wuchs, dem zunehmenden Monde gleich. — Darauf machte er, weil die Auspicien für die Verbreitung der Lehre angemessen waren, mit dreissig Bhikshu's als Dienern in Mugten dem 'Unter Pogta Tai tsuṅ Khan[2]) einen Besuch. Da sagte der Khan zu ihm: „Sei du mein Opferpriester!" [Er aber erwiderte:] „Derartige Fähigkeiten besitze ich nicht" und bat, in die Mongolei gehen zu dürfen. Diese Bitte gewährte (der Khan) und gab jedem ein Stück rotes Baumwollenzeug. — Danach ging jener in das Land des

---

1) $_{c}$Jigs-byed lha bcu-γsum = skr. Trayodaça Bhairavadevâs.

2) S. oben pp. 50,24-28. 53, 11-12. 21-23. 56,9-20. 74,28-76,2.

T'aniyet'u Han. Da liess dieser Han, nachdem er ihn um religiöse Belehrung gebeten, unter Glockenschall verkünden, dass man nach dem Gebote des Lama in jenem Lande durchaus nicht die Bon-po- u. s. w. (Doktrinen) befolgen dürfe. Er sammelte alle und ver- 5 brannte sie und liess die Buddha-Lehre sich ausbreiten.

162 — Darauf ging er nach Horc'en. Als er dem Jorigt'u C'in-wań 'Ogśin und anderen die çrî-Trayodaça-vajrabhairavadevavaçitâ[1]) erteilte, schaute dieser Wań den Lama als Vajrabhairava mit seiner Yum. 10 Ferner trug er vielen Menschen mit verschiedenen Sprachen alle die verschiedenartigen Gelübde der acht Pratimoksha - Abteilungen[2]) vor und vermehrte dadurch die Klasse der Pravrajita's; er trug die Unterweisung im Bla-mai rnal-$_{o}$byor[3]) dMigs- 15 brtse-ma, die Unterweisung im Utsa- und Saṃpanna(-krama) des Bhairava, die Guhyasamâja-vaçitâ[4]), das Mûlatantram[5]) und viele andere Lehren vor und verbreitete dadurch das Kleinod der Lehre. Danach errichteten die Grossfürsten der zehn Śog[6]), 20 nachdem sie eine Beratung abgehalten, an dem Wohn-

1) dpal rDo-rje $_{o}$jigs-byed lha bcu-γsum-gyi dbań.
2) So-t'ar rigs brgyad.
3) Skr. uttarayoga.
4) γSań-$_{o}$dus dbań.
5) rTsa-rgyud.
6) Dies ist vielleicht das *tibetische* Wort śog 'Flügel', würde demnach hier so viel wie '(Volks-)Abteilung' bedeuten (vgl. unser 'Flügel' im militärischen Sinne); andererseits aber ist zu beachten, dass Śog in T'umed Śog ein *mongolisches* Wort zu sein scheint; vielleicht aber ist dieses mit jenem gar nicht identisch.

sitz des Lama, im Gebiet von Pāyan Hošo, ein Kloster und legten in demselben unter anderem einen bKa-ogyur dauernd nieder, und der Lama weihte es ein. — Danach folgte er einem Rufe in das Gebiet von Korlwos
5 und gewährte dem rGya-mtšo T'aici, der Nogon Täre Hat'won und anderen die Unterweisung in der Bhairavavaçitâ[1]) u. s. w. Zahllosen Leuten aus vielen Šog[2]) trug er die sämtlichen verschiedenartigen acht Pratimoksha-Abteilungen vor; durch dies und anderes füllte
10 er (das Land) bis zu den Solongwo's hin mit Trägern des saffranfarbigen (Gewandes). — Darauf beriefen ihn grosse und kleine Fürsten samt ihren Unterthanen, voran der Jasag der T'umed Šog, 'Ompwo C'wuhur[3]), und der Jasag der Mongolcin, Šampa, u. a. m. Demgemäss
15 ging er zu diesen und trug eingehend die Belehrung über die Zuflucht[4]), die Vajrabhairavavaçitâ, die Belehrung über den Utsa- und Sampanna(-krama), den Uttarayoga, die Belehrung über den Vajrasattva[5]) u. a. m. vor. Darauf richteten die Grossfürsten an den Lama
20 die Bitte, ein Kloster für seinen Aufenthalt zur Winterszeit in dieser Gegend errichten zu dürfen; er gestattete es, und so errichteten sie im Lande der Mongolcin ein Kloster und übergaben es ihm. Einstmals, als der Lama in das Zelt des Hwon Pāgat'wor Wan der Näiman
25 Šog kam, geriet dieser Wan in Zorn und sprach: „Gehe sofort hinaus!“ Da sagte der Lama: „Du kennst mich

* 163

1) oJigs-byed-kyi dban k'rid.
2) S. oben p. 257, n. 6.
3) S. oben p. 59, 7. 8—9.
4) sKyabs-k'rid.
5) rDor-sems-kyi k'rid.

gewiss nicht; vielleicht wirst du mich in diesem goldenen Körper des rJe bTsoṅ-k'a-pa erkennen" und bot in dieser Gestalt den Schein des Lächelns. Da sagte der Waṅ: „Dies ist der, der den Titel 'Lama' führt; als Buddha erkenne ich den Lama. Dass ich, obwohl er 5 der Lama ist, den Buddha (in ihm) erkenne, das ist ein grosses Wunder!", und es erwachte in ihm ein starker Glaube an den Lama, und er verneigte sich vor ihm. Seitdem wuchs und erstarkte der Glaube des Waṅ an die (in) dem Lama (vereinigten) drei Kleinodien. — 10 Darauf folgte er der Einladung der Jasag's, Grossfürsten u. s. w. der einzelnen Šog: der 'Auhan, 'Oṅñod, Jarwod, 'Aru Horc'en, Pāgarin u. s. w. und erteilte * die (Guhya)samâja- und Bhairava-Vaçitâ u. s. f. wie vorher und verbreitete den Edelstein der Lehre gar 15 weit. — Danach, als er sich im Kloster Pāyan Hošogon aufhielt, errichtete er aus dem gereinigten Golde, welches der Waṅ, der Pei-li und andere fromme Gabenspender beschert hatten, die Statuen des Jo-bo Çâkya T'ub-pa und des rJe rin-po-c'e (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) und hun- 20 dert und acht Stûpa's von je einer Kubik-Elle Ausdehnung; ferner errichtete er unzählig viele von nur einer Spanne (Länge) und fünf, sechs Zoll (Höhe). Dann nahm er feierlich die γZuṅs-γžug(-Ceremonie), die Einweihung u. s. w. vor, überwies (alles dies) den 25 Waṅ's, Pei-li's, Pei-se's, Guṅ's, T'aici's und den übrigen frommen Gabenspendern und Schülern als Gegenstand ihrer Verehrung[1]) und sagte: „Bringet beständig eure Huldi-

1) mC'od-pai rten.

gung und Verehrung dar!" Darauf kaufte er in der Stadt Mugten Papier, Tinte und Zinnober, liess Schreiber zusammenkommen und den bKa-$_{o}$gyur rin-po-c̒e schreiben. Nachdem nach und nach die hundert und acht (Bände) fertig hergestellt waren, gab er sie den vorher erwähnten frommen Gabenspendern und Schülern als Gegenstand der Verehrung. Ferner bescherte er **164** nach allen Seiten hin den Armen in reichem Masse materielle Gaben an Gold und Silber und allen übrigen Arten von Gütern und Schätzen, welche die Gabenspender herbeibrachten, in der Weise, dass er z. B. für das Auswendiglernen des Vajrabhairava-, des Guhyasamâja-Abhisamaya[1]), des Guhyasamâjamûlatantram[2]) je eine Unze Gold schenkte. Infolgedessen gab es u. a. sehr viele, welche den Guhya (-samâja)- und Bhairava-Abhisamaya[3]) im Gedächtnis hatten. Der Ruhm seines Namens aber wetteiferte gleichsam mit dem Rollen des Donners. Indem er auf solche Weise zahllose Bild-, Lehr- und Gnaden-Symbole[4]) herstellte und (damit das Land) bis zum Uferrand[5]) des östlichen Oceans wohl anfüllte, liess er den Edelstein der Jina-Lehre im allgemeinen und besonders der Lehre des Zweiten Jina (rGyal-ba γñis-pa) hell leuchten, wie wenn über einem finsteren Eilande

---

1) Tib. rDo-rje $_{o}$jigs-byed daṅ γSaṅ-$_{o}$dus mṅon-rtogs.

2) Tib. γSaṅ-$_{o}$dus rtsa rgyud.

3) γSaṅ-$_{o}$Jigs-kyi mṅon-rtogs.

4) sKu-γsuṅ-t̒ugs-rten.

5) Gos-can-gyi mt̒a, wörtlich 'Grenze des Kleid-Habens; Saum der Umkleidung'; vgl. oben p. 124, 1.

* die Sonne aufgeht. Zu Anfang seines 97. Lebensjahres, am 15. Tage des 10. mongolischen Monats des Wasser-Schlangen-Jahres (1652), bot er den Schein des Eingehens zur Ruhe. Als man die teuren Gebeine zum Verbrennen hinlegte, stieg ein Wohlgeruch auf, ein Regenbogen baute 5 sich auf, und ein Blumenregen fiel. Es entstanden zahllose Reliquien von der Grösse eines Senfkorns, die man in dem Kloster Pāyan Hoṡog$_w$on in einem Stûpa dauernd niederlegte.

Ferner: was diese unsere (vom Himmel) eingesetzte 10 grosse C'iṅ-Dynastie betrifft, so verliehen, als der höchst verehrungswürdige T'ai tsuṅ 'Unter Pogta Khan kraft seiner Verdienste in der Stadt Mugten residierte, die Inkarnation des Jina Amitâbha[1]), des Beherrschers des Sukhâvatîkshetram[2]): der Paṇ-c'en t'ams-cad 15 mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san, und der Jagannâtha des Gletscherlandes[3]): der fünfte rGyal-dbaṅ Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ rgya-mt'so, dem Guṡrī Sec'en C'os-rje von Mi-ñag den Titel 'Ilak$_w$ogsan H$_w$ot'ogt'$_w$o und sandten ihn mit einem Huldigungs- 20 schreiben an den Brahman des Ostens, den T'ai

1) Tib. sNaṅ-ba mt'a-yas.

2) Tib. bDe-ldan ẑiṅ.

3) Aus dem Umstande, dass der vierte Dalai Lama, welcher *mongolischer* Abkunft war, nur die Bezeichnung ₒGro-bai mgon-po (Jagannâtha), ohne den Zusatz Gaṅs-can ('Gletscherland', d. i. '*Tibet*'), führt (s. oben p. 232, 9), geht hervor, dass meine oben p. 200, n. 1 geäusserte Vermutung zutrifft, mithin die Uebersetzung 'Schützer der Wesen des Gletscherlandes' (s. oben pp. 199, 25—200, 1) unrichtig ist. Der Zusatz Gaṅs-can gehört also zu dem *ganzen* Ausdruck ₒGro-bai mgon-po und bezeichnet die *Herkunft* der Jagannâtha's (Dalai Lama's).

tsuṅ Pogta Khan, ab. Dieses von ihm überbrachte Schreiben hatte folgenden Wortlaut: „Im allgemeinen, wenn man auf die zahlreichen übrigen die drei Reiche durchwandernden Wesen blickt, sind diejenigen, welche das Kleinod eines mit den specifisch menschlichen Segnungen ausgestatteten Menschenleibes[1]) erlangen, noch viel seltener als ein bei Tage sichtbarer Stern; unter diesen aber ist einer, der ein die ganze Menschheit unterwerfender Khan geworden ist, so schwer zu finden, wie jener Edelstein, der das Denken erhebt und die Wünsche erfüllt.[2]) Darum also wäre es dem Sinne des Namens Pogta Khan entsprechend, wenn du jetzt, da du Herrscher und Grosskhan der Wesen des Kaliyugam geworden bist, alle Wesen recht nach den Geboten der Religion regiertest. Mögest du vor allem, indem du die Wurzel des Heils und Segens, den Edelstein der Jina-Lehre, von Herzen beachtest, gut regieren!“ Diesen Brief geruhten sie zu senden. Als der Pogta Khan diese Thatsache vernahm, ging er hocherfreut in eigener Person aus seinem Palaste heraus (dem Gesandten) entgegen und bezeigte dem Schreiben seine Ehrerbietung. Es giebt einen Ausspruch des ˳Jam-mgon Sa-skya Paṇḍita:

„Obgleich die Sonnenstrahlen sehr heiss sind,
„Ensteht doch, wenn kein Brennglas da ist, kein Feuer;
„Ebenso kann auch der Segen Buddha's,[3])
„Wenn kein Lama da ist, nicht Platz greifen.

1) Dal-˳byor-gyi mi-lus; über dal-˳byor s. Jäschke 251^{b}—252^{a}.
2) bSam-˳pʿel yid-bžin-gyi nor-bu.
3) Saṅs-rgyas byin-rlabs = skr. Buddhâdhisbṭhânam.

„Darum werden dadurch dass du geneigt bist,
„Alle Buddha's geneigt sein.
„Zu dir, o Lama, in dem die drei Kleinodien zu Einem vereint sind,
„Nehme ich meine Zuflucht," 5
und ein Wort des Lehrers Buddha:
„Möglich, dass es in hunderttausend Millionen[1]) Kalpa's
„Vielleicht keine Anhörung der Religion mehr geben wird — sei es! 10
„Ihr habt die Gegenwart erlangt,[2])
„Darum lasset gänzlich ab von aller Indolenz!"

166 Im Einklang mit diesen Aussprüchen erwog (der Pogta Khan) den Segen des Anschlusses an einen heiligen (Kalyâṇa)mitra und den richtigen Weg zu der in 15 zehn Millionen Niyuta's[3]) von Kalpa's schwer zu erlangenden Anhörung der Religion. Er nahm daher den 'Ilak$_w$ogsan H$_w$ot'ogt'$_w$o zum Lama an, studierte die Vaçitâ's, Âgama's und viele andere tiefe Lehren und gewann eine grosse Verehrung für die unvergleichliche Ri- 20 bo dGe-ldan-pa-Lehre. Später, als dieser Sec'en C'os-rje nach dBus ging, gab er ihm reiche Geschenke, nahm den rGyal-ba und seinen Sohn[4]) heimlich zu Lamen an, liess ihnen einen grossen Haufen Edelsteine, Gold,

---

1) K'rag-k'rig (s. auch M. Tib. 236, 5. 237, 7. 238, 2. 3. 239, 12.) = skr. niyutam (M. M'. 246, 5. 247, 7. M' 248, 2. 3); = nayutam (M. 248, 2. 3); = nayuta (M. M' 249, 12).
2) D. h. 'ihr lebt in der Gegenwart.'
3) D. i. eine Trillion, vgl. Z. 7 u. n. 1.
4) S. oben p. 251, 13-14 u. n. 1.

Silber und andere Geschenke überreichen und sagen: *
„Da ich nahe daran bin, Reich und Volk des Königs
aus der Tā Miṅ-Dynastie zu unterjochen, so werde ich,
wenn ich dieses Vorhaben ausgeführt haben werde, euch
5 beide, rJe rGyal-ba und Sohn, ehrerbietig berufen, euer
volles Antlitz begrüssen und den Edelstein der Lehre
verbreiten." Dies liess er ihnen mitteilen. Dem un-
ermesslich umfangreichen Kloster bŜad-sgrub in Tibet
liess er eine Fülle von Geschenken austeilen und wurde
10 ein grosser Gabenspender der Ri-bo dGe-ldan-pa-
Lehre. Kurz darauf unterwarf sein Sohn, der Kaiser Ẑi
tsu Ŝun ṭe 'Eye-per Jasagc'i[1]), die Menschenscharen
Chinas, Tibets und der Mongolei und ebenso (anderer)
gleicher oder geringerer (Länder). Danach handelte er,
15 um den Befehl seines königlichen Vaters auszuführen, im
Eisen-Hasen-Jahr (1650) gemäss dem Sinne folgender
Aussprüche des Lehrers Buddha:

„Wenn ein Bodhisattva der Belehrung gemäss
handelt
20 „Und, seine geistigen Kräfte gebrauchend, keinerlei
Hochmut gegen den Lama übt,
„So werden um deswillen seine Wünsche alle in Er-
füllung gehen,
„Und er erlangt sogar, im Besitz des Buddhajñânam[2])
25 und der Bodhi, die so erforderlich
sind, die Buddhaschaft"

und:

---

1) S. oben p. 76, 3-14.
2) Tib. saṅs-rgyas ye-ŝes.

167 „Menschwerdung und Buddhawerdung sind schwer zu finden,
„Auch die Lauterkeit ist sehr schwer zu finden,
„Die vollzogene Lossagung von den acht Hindernissen (der Seligkeit)[1]) ist schwer zu finden — 5
„Jedoch die Anhörung der Lehre bildet den Gipfelpunkt (der schwer auffindbaren oder erreichbaren Dinge)."

Er berief nämlich aus dBus und γTsaṅ sowohl den Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal- 10 mt'san als auch den mit dem ârya-Lokeçvara[2]) identischen Grossen Fünften rGyal-dbaṅ[3]) ehrerbietig in dieses Land, um die Standarte der Lehre aufzupflanzen. Da liess der Paṇ-c'en rin-po-c'e ihm sagen: „Ich kann meines sehr hohen Alters wegen nicht kommen" und ging nicht 15 mit; der rGyal-dbaṅ rin-po-c'e aber ging.

Dieser

rGyal-dbaṅ lṅa-pa[4])

wurde im (weiblichen) Feuer-Schlangen-Jahr des 10. Cyklus (1616) geboren. Sein Vater war der Minister[5]) 20 des dpal P'ag-gru-pa, des Herrn von Šiṅ-dgos-can * in Tibet: der von dem indischen Mahâsammata abstammende und einer Familie von Za-hor angehörige Fürst und Herrscher dGra-${}_{o}$dul rab-brtan, seine

1) Mi-k'om-pa brgyad, s. Jäschke 44[b].
2) Tib. ${}_{o}$p'ags-pa ${}_{o}$Jig-rten dbaṅ-p'yug; ein Beiname Avalokiteçvara's (s. Böhtlingk s. v. Lokeçvara).
3) rGyal-dbaṅ lṅa-pa c'en-po.
4) S. Pantheon no. 46.
5) bKa-blon.

Mutter die Fürstin[1]) Kun-dga lha mdses. Ein Zelt aus Regenbogen-Licht (zeigte sich), und ein Blumenregen fiel. Da sein Wahrnehmungsvermögen klar war, soll er bei der Geburt die Vision des rJe[2]) gehabt haben. Am
5 Anfang seines 6. Lebensjahres (1621) wurde er nach dem grossen Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs p'yogs t'ams-cad-las rnam-par rgyal-bai gliṅ berufen. Als er in dem zweiten, irdischen ₒOg-min[3]), dem dGa-ldan-Palaste, seinen Fuss-Lotus auf den goldenen Thron setzte, freuten
10 sich die lichten Geister sehr und begannen den Paukenschall seines Ruhmes ertönen zu lassen. Zu Anfang seines 8. Lebensjahres (1623) nahm er bei dem Paṇc'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san, dem Scheitelschmuck aller Gelehrten von
15 Jambudvîpa, das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und füllte dann seinen Geist in hohem Masse mit dem Nektar des Studiums ausgezeichneter Sittengesetze. Dadurch wurde er ein Reformator der reinen Lehre des Muni. Im 11. Lebensjahre, in dem Anfangsjahr — dem Feuer- **168**
20 Hasen-Jahr — des 11. Cyklus (1626), bot er, während der Doktor der Schriften(kunde),[4]) Prediger[5]) und K'ri rin-po-c'e dKon-mc'og c'os-ₒp'el die Gabenüberreichung leitete, den Schein des gelehrten Studierens der

1) K'ri-lcam, wörtlich 'Thron-Fürstin'; gemeint ist wohl die Hauptgemahlin des Fürsten.

2) D. h. des vorhergehenden (vierten) Dalai Lama.

3) Skr. Akanishṭha(-Region).

4) γŽuṅ-lugs rab-ₒbyams.

5) sMra-ba.

fünf grossen Kasteiungen.[1]) Danach hörte er vom 17. Lebensjahre (1632) an bei P'a-boṅ k'ab-rje, dPal-obyor lhun-grub[2]), und vielen anderen Gelehrten viele Sûtra's und Tantra's und alles: Vaçitâ, Âgama, Belehrung[3]) und Upadeça[4]) neuer und alter Geheimmantra's. 5
Da er an alle Lamenschulen[5]) der grossen und kleinen Klöster dringend die nachdrückliche Mahnung zum Hören, Nachdenken und Meditieren, sowie zum Anhören der Predigt richtete, so wurde Jambudvîpa nicht nur von Gelehrten, die je eine Schrift[6]) kannten, sondern von 10
vielen Gelehrten, die auf dem weiten Gebiete der Prava-
* cana's zu Hause waren,[7]) erfüllt. Darauf nahm er, nachdem er den Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po gebeten hatte, als Upâdhyâya (dabei zu fungieren), die Utensilien eines 15
ordinierten Bhikshu an und wurde der ganz vollkommene Meister der Muni-Lehre. Von da an bis zum 66. Lebensjahre (1681) förderte er das Wohl der Lehre und der Wesen in hohem Masse.

Im Besonderen (ist Folgendes zu berichten): Auf 20
die Einladung des Kaisers lenkte er im Anfang seines 35. Lebensjahres, im Eisen-Hasen-Jahr (1650), sein Ross

---

1) dKa-c'en lṅa = skr. pañca mahâkṛicchrâṇi (oder mahâtapâṃsi), s. oben p. 180, 10 und n. 5.

2) Oder: 'bei dem rJe (Herrn) von P'a-boṅ k'ab, dPal-obyor lhun-grub.'

3) K'rid.

4) Tib. man-ṅag.

5) Bla-grwa, oder bedeutet dies 'Oberschule, Hochschule'?

6) γŽuṅ-lugs.

7) γSuṅ-rab rab-obyams-la raṅ-girod- spypa.

nach dem (kaiserlichen) Palast und traf im Wasser-Drachen-Jahr (1651) mit dem grossen Kaiser, (gleichsam dem zweiten) Mañjughosha, dem irdischen Brahman[1]), — der Priester mit dem Laien — zusammen,
5 und (beide) verneigten sich ehrfurchtsvoll. Darauf ernannte (der Kaiser) diesen rGyal-dbaṅ zum Herrn der Lehre[2]) und verlieh ihm die Ernennung zum Vajradhara und ein Siegel,[3]) welches den einst dem ₒGro-mgon ₒP'ags-pa (verliehenen Titeln und Siegeln[4]))
10 gleichkam. Nachdem er, umgeben von den Leuten, täglich, der Zahl der Leiden auf der ganzen grossen Erde entsprechend, Lehrvorträge gehalten und Hand-Vaçitâ's vorgenommen und dadurch für sie die Wirkung, dass alle Wesen in der Tushita (-Region) wiedergeboren
15 wurden, erzielt hatte, kehrte er nach dBus ins Hochland zurück. Der Kaiser nahm heimlich den Paṇ-c'en rin-po-c'e zum Lama und bescherte ihm reiche Geschenke. Durch Errichtung zahlreicher Klostertempel, Gründung von Klöstern für die Geistlichkeit u. dgl. m. **169**
20 bewies er der Lehre des unvergleichlichen Munîndra hohe Verehrung, alle die Wesen aber regierte er nach den Geboten der Religion, sodass er das ganze Erdenrund mit dem Ruhm seines Namens erfüllte.

Sein Sohn, der grosse Fürst und leibhaftige Ma-
25 ñjuçrîghosha, Kaiser S̀iṅ tsu bDe-skyid[5]), dessen

---

1) ₒJam-dbyaṅs goṅ-ma sai t'saṅs-pa c'en-po.
2) bsTan-pai bdag-po.
3) Vadsradharai luṅ daṅ t'am-ka.
4) S. oben pp. 150, 9-10. 156, 13-18.
5) S. oben p. 76, 15-22.

ausgezeichneter Glanz und Ruhm dem Schwarm der in ihrem Hochmut mit Geringschätzung auf die alte Zeit herabblickenden Fürsten den Dünkel benimmt, und dessen Schritt auf den Diademen von hundert Millionen benachbarter Vasallen ruhte, stiftete viele Klöster für die Geist- 5
* lichkeit und errichtete zahllose Bild-, Lehr- und Gnaden-Symbole. Den K'ri rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ blo-gros rgya-mt'so, den lCaṅ skya t'ams-cad mk'yen-pa Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan, den T'uu bkwan rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ c'os-kyi rgya-mt'so und viele andere 10 bedeutende Gelehrte berief er aus den einzelnen Landesteilen und liess sie die Lehre verbreiten.

Der K'ri rin-po-c'e

Ṅag-dbaṅ blo-gros rgya-mt'so

wurde in Ra-ldiṅ, einem nahe bei dem berühmten 15 bTsoṅ-k'a, der Geburtsstätte des rJe bDag-ñid c'en-po (d. i. bTsoṅ-k'a-pa), gelegenen Orte in Mi-ñag, im (weiblichen) Holz-Schweine-Jahr (1634) als Sohn des rTag p'yug t'se dar und der T'se smon rgyal geboren. Von Kindheit an wich seine Natur von 20 derjenigen der der Sündhaftigkeit unterworfenen Alltagsmenschen ab. Ja, mehr als das: wenn ihn Furcht befiel, oder bei sonstigen Anlässen murmelte er das dMigs brtse-ma und die Vajrapâṇidhâraṇî[1]) her und richtete Gebete an die Götter und Lamen. Im 7. Lebensjahre 25 (1640) vollzog er bei seinem Oheim, dem Arzte Byams-pa rgya-mt'so, durch die Einprägung der segens-

1) Tib. Vadsrapâṇii γzuṅs-sṅags.

reichen Vollziehung der Zufluchtnahme und der (segensreichen) Ceremonie der Vaçitâ der Erzürnten Kâlî[1]) seinen Eintritt in die Anfangsgründe der Geheimmantra's. **170**
Durch die ausserordentlich grosse Kraft seiner hohen
5 geistigen Begabung prägten sich schon von Kindheit an die Buchstaben u. s. w. ohne Schwierigkeit seinem Geiste ein. Zu Anfang seines 11. Lebensjahres (1644) trat er, indem der Dharmasvâmin Nomon Han als Upâdhyâya fungierte, in den Priesterstand. Im Drachen-Jahr (1651)
10 begrüsste er den rGyal-dbaṅ lṅa-pa c'en-po, als dieser an den Hof des Mañjughosha-Kaisers[2]) ritt, unterwegs, erstattete ihm gesprächsweise günstigen Bericht[3]) und genoss den Nektar seiner Unterhaltung. In diesem Jahre machte er sich nach dBus auf. In elf
15 Monaten gelangte er nach bKra-śis lhun-po. Bei dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san-gyi żal-sṅa-nas nahm er die Gelübde und Pflichten vom Upâsaka an bis zum Çrâmaṇera auf sich und hörte viele Adhivâsana's und Âgama's. Darauf *
20 ging er nach dem grossen Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs, trat in die Religionsschule von bKra-śis sgo-maṅ ein und genoss zunächst das Vergnügen, von dem Meister des wissenschaftlichen Vortrages[4]) sGo-maṅ ₒp'rin-las lhun-grub-pa Saft und Kraft[5]) einer gedrängten

1) sKyabs-ₒgro byed-lugs daṅ K'ros-ma Nag-moi dbaṅ-c'og skal-ldan.

2) ₒJam-dbyaṅs goṅ-ma, s. oben p. 268, 2-3 u. n. 1.

3) brGya-ₒbul bzaṅ-po p'ul.

4) Rig-pa smra-bai dbaṅ-p'yug.

5) Wörlich: 'Saft und Eingeweide'.

Darstellung[1]) der Logik und Dialektik als Einleitung in die Wissenschaft[2]) (zu hören). Von rGyal-dbaṅ lha-pa c‘en-po und vielen anderen Lamen empfing er viele religiöse Belehrungen. Gegen Ende seines 27. Lebensjahres (1660) wurde er, indem der Paṇ-c‘en t‘ams-cad mk‘yen-pa Blo-bzaṅ c‘os-kyi rgyal-mt‘san als Upâdhyâya fungierte, ordiniert. Im 29. Jahre (1662) trat er in die Tantra-Schule ein. Während zwölf Monaten dieses Jahres nahm er den Hohen Lehrstuhl[3]) von bDe-yaṅs grwa-t‘saṅ[4]) ein; im 31. Lebensjahre (1664) gelangte er auf den (Lehr-)Stuhl von sGo-maṅ grwa-t‘saṅ; darauf nahm er den Lama-Stuhl[5]) von sMad-rgyud grwa-t‘saṅ ein; im 48. Jahre, im Wasser-Hunde-Jahr (1681), am 15. Tage des mittleren Herbstmonats, setzte er in dGe-ldan rnam-par rgyal-bai gliṅ sein Fusspaar auf den goldenen Hohen Stuhl des Dharmarâja der drei Welten,[6]) des grossen bTsoṅ-k‘a-pa.

171 Danach liess der Mañjughosha-Kaiser K‘aṅ ži bDe-skyid, als er der Zusendung eines Lamas, durch den mit Sicherheit der Lehre und den Wesen in diesem Lande eine Förderung erwachsen würde, bedurfte, dem T‘ams-cad mk‘yen-pa Tālai bla-ma ein Sendschreiben zu Füssen legen. Nun war zwar dieser Anlass eine Gelegenheit, ihm das Hinscheiden des Fünften rGyal-dbaṅ heimlich

1) Wörtlich: ‘Schule’.
2) Rig-pai sgo-byed t‘sad-ma rigs-pai bsdus grwai rtsi-bžag.
3) C‘os-kyi k‘ri mt‘on-pa.
4) Grwa-t‘saṅ etwa ‘Fakultät, Universität.’
5) Bla-mai k‘ri.
6) Tib. K‘ams-γsum c‘os-kyi rgyal-po = skr. Tridhâtudharmarâja.

mitzuteilen; er bedachte jedoch auf Grund eines früheren Falles, dass dieser Erlass eines Schreibens eine Verordnung des Lama sei. Infolgedessen geruhte er einzuwilligen und im Feuer-Hasen-Jahr (1686) zu Ross sich aufzumachen. 5 Nachdem er mit dem Kaiser zusammengetroffen, feierte ihn dieser durch immer grössere Ehren und Huldigungen. Darauf gewährte er vielen Menschen des Gebietes der Mongolei und von Unter-mDo einen grossen Anteil an der heiligen Religion und gereichte ihnen dadurch zu 10 unfassbarem Segen.

Der Fürst der gänzlich vollkommenen Lehre, der * lCaṅ-skya rin-po-c'e

Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan dpal bzaṅ-po

wurde in dem bekannten Dorfe rTa-p'yug, welches 15 zu einem Teil des Distriktes γYi-dge von bTsoṅ-k'a in Unter-mDo gehört, als Sohn des Jaṅ ye har und der T'ar-mo mt'so im Wasser-Pferde-Jahr (1641), in der Nacht des 10. Tages des Monats mGo,[1]) geboren. Zur Zeit als er in den Mutterleib eingetreten 20 war, hatte es der Mutter im Traum geschienen, als ob sie die Sonnenscheibe von der Erde aufhöbe, und noch viele andere wunderbare Vorzeichen hatten sich gezeigt. Danach zog man ihn mit den geeigneten Veranstaltungen auf. Nach Verlauf von einigen Jahren sagte er vermöge 25 der Erinnerung an seine früheren Existenzen: „Ich bin der lCaṅ-skya bla-ma; ich besitze die Schüler und Drei-Symbole namens so und so.“ Derartige deutliche Reden

1) Skr. Mṛigaçîrsha (M. 253, 53 = M. Tib. 243, 50); Mârgaçîrsha (M'. 243, 50).

führte er. Seine Eltern aber hatten von der Existenz von Wiedergeburten nichts gehört und wussten daher nichts davon. Infolgedessen verboten sie ihm, diese Reden zu führen. Daraufhin verhielt er sich vollkommen schweigsam und blieb wie stumm. Da waren die Eltern 5 betrübten Herzens und wandten Mittel an, um ihm den Mund zu öffnen, und gaben ihm viele gute Worte, jedoch ohne Erfolg. Da wandelte er sich, brachte es bis zum **172** Upâsaka,[1]) erhielt den Namen dGe-$_o$dun skyabs und erlangte allmählich die Sprache wieder. Der Paṇ-c'en 10 rin-po-c'e gab deutliche Erklärungen ab wie die: „Er ist eine unzweifelhafte Wiedergeburt des Dharmasvâmin Grags-pa $_o$od-zer". Später, als er das 5. Lebensjahr erreicht hatte (1645), beriefen ihn Boten von dGon-luṅ spye sger, der Direktor von lCaṅ-skya nebst 15 Schülern, nach T'aṅ-riṅ t'ar-pa gliṅ und bestimmten ihn dort zu bleiben. Von dem Mahâsiddha von $_o$Dan-ma[2]), T'sul-k'rims rgya-mt'so, und dem K'ri t'og-pa P'un-t'sogs bzaṅ-poi mt'san-can liess er sich in den Priesterstand aufnehmen und erhielt den Namen bsTan- 20 $_o$dsin legs-bšad rgya-mt'so. Danach schloss er sich dem Rab-$_o$byams-pa von sKya-bri[3]), Zer-pa dge-* rgan, an, lernte (bei ihm) lesen und konnte es ohne Schwierigkeit, sodass er alle Arten der Religionsübung seinem Geiste einprägte. Zu Anfang seines 9. Lebens- 25 jahres (1649) wurde er nach dem grossen Kloster dGon-luṅ byams-pa gliṅ berufen. Im 11. Jahre (1651)

1) dGe-bsñen-du bsgrubs.

2) $_o$Dan-ma grub-c'en.

3) sKya-bri rab-$_o$byams-pa.

begrüsste er den nach dem Reiche[1]) Pei ciṅ reisenden rGyal-dbaṅ lṅa-pa c'en-po unterwegs, nahm das Upâsaka- und Pravrajita-Gelübde auf sich und hörte auch das Mahâkaruṇâdhivâsanam.[2]) Darauf hörte er bei
5 dem K'ri t'og-pa T'ar-po bkra-šis rgyal-mt'san auch (Vorträge) über Rigs-lam-gyi ₒp'ro und über die verschiedenen Pâramitâ-Texte,[3]) wodurch sich der Inhalt dieser Texte seinem Geiste vollständig einprägte. Danach wünschte er über die Sûtra- und Tantra-Texte ordent-
10 liche Studien zu machen und ging deshalb nach dem Lande dBus. Bei dem T'ams-cad mk'yen-pa lṅa-pa c'en-po[4]) nahm er das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und erhielt den Namen Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan. Darauf machte er dem rGyal-sras rin-po-c'e Blo-bzaṅ
15 bstan-ₒdsin seinen Besuch und hörte bei ihm Lehren aller Art. Danach ging er nach bKra-šis lhun-po, machte **173** dem Paṇ-c'en Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san seine Aufwartung und bat ihn eindringlich und inständig, materielle Gaben (von ihm) anzunehmen. Auch den äusseren und
20 inneren Heiligtümern[5]) stattete er sorgfältig seinen Besuch ab. Dann ging er nach dBus und verblieb während des ganzen Winters, den er in dem grossen Kloster dpal-ldan ₒBras-spuṅs zubrachte, in der Religionsschule zu dpal-ldan bKra-šis sgo-maṅ, der Ruhestätte
25 zurückgezogen lebender hervorragender Gelehrter. Bei

---

1) rGyal-k'ams.
2) Tib. T'ugs-rje c'en-poi rjes-γnaṅ.
3) P'ar-p'yin-gyi γžuṅ-t'san.
4) = rGyal-dbaṅ lṅa-pa c'en-po.
5) P'yi-naṅ-gi rten.

dem Âcârya ₒP'rin-las lhun-grub-pa studierte er drei Jahre lang die gänzlich vollkommenen Pâramitâ's und wurde ein unvergleichlicher grosser Lehrer in der Erörterung des Sinnes und der Bedeutung der Prajñâpâramitâ. Als er das 23. Lebensjahr erreicht hatte 5 (1663), nahm er bei dem rGyal-dbaṅ lṅa-pa c'en-po das Ordinations-Gelübde auf sich und bewahrte die Religionsgebote wie seinen Augapfel. Im 24. Lebens-
* Jahr, im (weiblichen) Holz-Schlangen-Jahr (1664), hörte er bei dem zur Anhörung der Predigt in dpal-ldan bKra- 10 śis sgo-maṅ erschienenen ₒJam-mgon Ṅag-dbaṅ blo-gros rgya-mt'so die „Uebereinstimmungen des Madhyamakoça"[1]) acht Jahre lang und vervollkommnete sie. Im Wasser-Mause-Jahr (1671) wurde ihm in dpal-ldan ₒBras-spuṅs der Name Gliṅ bsre bka bcu gegeben. 15 Am Anfang seines 33. Lebensjahres (1673) ging er nach bKra-śis lhun-po in Ober-γTsaṅ[2]) und begrüsste den inkarnierten Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa.[3]) Den Upâdhyâya von Šar-rtse, Blo-bzaṅ padma, den rJe dGe-ₒdun don-grub und viele andere (Kalyâṇa-) 20 mitra's bat er um viele Vaçitâ's, Unterweisungen und Avavâda's.[4]) So hörte er während seines Aufenthaltes in dBus und γTsaṅ vom 21. bis zum 42. Lebensjahr (1661—1682) von den Kalyâṇamitra's der mT'san-ñid-Schule[5]) viele tiefe und ausgedehnte heilige Lehren, und 25

1) Tib. dBu-ma mdsod ₒdum-rnams.
2) γTsaṅ-stod bKra-śis lhun-po.
3) Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pai sprul-sku rin-po-c'e.
4) Tib. γdams-ṅag = γdams-pa = skr. avavâda, s. oben p. 109, n. 3.
5) mT'san-ñid daṅ ldan-pai dge-bai bśes-γñen-rnams.

so wurde das schöne Gefäss seines Geistes vollständig mit Subhâshitaratna's angefüllt. Danach ging er im Wasser-Schweine-Jahr (1682) nach Unter-mDo. Darauf kam dieser Herr, als der K'ri-c'en Blo-gros rgya-
5 mt'so, nach der königlichen Residenz Pei ciṅ berufen, **174**
an dem Kökö Noor anlangte, zu seiner Begrüssung herbei, und als dieser ihn aufforderte, er solle mit ihm mitkommen, reiste er daraufhin als sein Gefolgsmann mit. Im Feuer-Hasen-Jahr (1686), als dem K'ri rin-
10 po-c'e seitens des Kaisers zweimal eine Audienz gewährt wurde, kam sowohl beim früheren als beim späteren Mal auch dieser Herr zu derselben. Bei der ersten Audienz stellte der grosse Kaiser Fragen und bescherte ihnen Begrüssungstücher, Seidenzeuge und sonstige Aus-
15 zeichnungen in Menge. Bei der späteren Audienz veranstalteten angesichts des Tsan-dan Jo-bo auf Befehl des Kaisers der Žabs-druṅ von γNas-rñiṅ[1]) und dieser Herr (Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan) eine Disputation, worauf der Kaiser, erfreut, Glückstücher[2]) schenkte.
20 Der Kaiser erteilte den Befehl, dass dieser Herr sowie der Vorsteher[3]) in Pei ciṅ bleiben sollten; daraufhin erbat er sich von dem K'ri rin-po-c'e auf kluge Weise die Erlaubnis hierzu, die ihm gewährt wurde. Darauf *
ging er im Erde-Drachen-Jahr (1687) nach 'A-mdo,
25 gelangte auf den Stuhl von dGon-luṅ byams-pa

---

1) γNas-rñiṅ žabs-druṅ, ebenso: sToṅ-₀k'or žabs-druṅ (Text p. 152, 11); ₀Dan-ma žabs-druṅ (rin-po-c'e) (Text p. 176, 4-5).

2) dPal-dar.

3) dBu-mdsad.

gliṅ und hatte in hohem Masse die Güte, tiefe und ausgedehnte Lehren zu erteilen. Im Eisen-Pferde-Jahre (1689) ging der Herr in eigener Person nach der Einsiedelei Byaṅ-c'ub gliṅ und prägte die „Sûtra- und Mantra-Weg-Stationen“[1]) vollständig seinem Geiste ein. Als dann die Zeit herangenaht, wo eben dieser Herr durch die Kraft seines Wunsches die chinesischen Vineya's bekehren sollte, erliess der Kaiser bDe-skyid folgenden wichtigen Befehl: „Da für mich ein mit grossen Vorzügen ausgestatteter Grosslama nötig geworden ist, du aber ein mit grossen Vorzügen ausgestatteter guter Lama bist, so soll es so sein, wie wenn (ich dich) berufen hätte, und (du daraufhin) gesandt worden wärest.“ Demgemäss lenkte er, mit einem Gefolge von vielen dKa rab-obyams unter Anführung des Žabs-druṅ rin-po-c'e von Sumbha, sein Ross nach China. Dann traf er im Verlauf seiner Reise mit dem Kaiser zusammen. Von Seiten des grossen Kaisers wurden diesem Herrn samt seinen Gefolgsleuten **175** vollständige Bekleidung und sonstige Gunstbezeugungen in unermesslichem Grade gewährt. Im 56. Lebensjahre, im Feuer-Rinder-Jahre (1696), ging er auf Befehl des grossen Kaisers nach dBus und bestimmte den sechsten rGyal-dbaṅ rin-po-c'e für den Heiligen Stuhl. Dem Paṇc'en rin-po-c'e und anderen Lamen aber überbrachte er Geschenke in Menge, berichtete über die Entwickelung der Religion und kehrte wieder zurück. Auf Befehl des Kaisers verbrachte er in jedem Jahre[2]) den Winter in

---

1) mDo-sṅags-kyi lam-gyi rim-pa.
2) Lo-ltar-gyis.

Pei ciṅ, den Sommer in dem Kloster von Doloon Noor[1]. Da strömten Scharen von Grossfürsten und Bewohnern der grossen Mongolei, darunter der Grossfürst der neunundvierzig äusseren Divisionen[2]) nebst
5 Unterthanen und über fünfzig Jasag's der Halha's, durch seine unfassbare Tüchtigkeit in der Belehrung und Erkenntnis[3]) angezogen, — gleichwie an einem Lotussee ein Zusammenströmen von Insekten stattfindet — aus den einzelnen Gegenden als ein unendlicher Zug von
10 Menschen, welche nach tiefen Lehren trachteten, zusammen. * Diesen trug er (die Gelübde) vom Upâsaka- bis zum Ordinations-Gelübde, den Byaṅ-c'ub lam-rim, die Guhya(samâja)-, Saṃvara-, Bhairava- und andere Vaçitâ's vor. Durch das Fallen des starken
15 Regens der Âgama's, Unterweisungen und sonstigen heiligen Lehren liess er auf dem Felde ihres Geistes die Schösslinge der Bodhi wachsen. Als sich aber sein lauteres Thun und Treiben in die zehn Gegenden erstreckte, wurde es ein vortreffliches Heilmittel für die
20 Gemüter aller Menschen. Im 65. Lebensjahr, im (männlichen) Feuer-Hunde-Jahr (1705), wurde von dem grossen Kaiser diesem Herrn die Ernennung zum bKwan tiṅ P'uu šan bKwaṅ tsi Tā kau šri, d. h. auf Tibetisch: Byams-brtses kun-gyi spyi-bo-nas dbaṅ-bskur-
25 bai kun-mk'yen bla-ma c'en-po[4]), sowie das Diplom,

1) Tib. mT'so-bdun, 'Sieben Seeen'.

2) P'yii t'so že-dgu.

3) Luṅ (= skr. âgama)-rtogs (= skr. gati), s. oben pp. 97, 10—11 und n. 5—7.

4) D. h. 'mit Barmherzigkeit und Liebe allen die Scheitelweihe erteilender allwissender Grosslama'.

das aus achtundachtzig Unzen Gold, acht Drachmen und acht „Sternen“[1]) gefertigte goldene Siegel, die Machtvollkommenheit[2]) und das Amt[2]) (eines solchen) verliehen. Im 69. Lebensjahre, im Eisen-Tiger-Jahre (1709), ging er nach dGon-luṅ; als nun der Kun-mk'yen $_o$Jam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje zu seiner Begrüssung **176** erschien, erteilte dieser Herr dem $_o$Jam-dbyaṅs bžad-pa rin-po-c'e folgenden Auftrag: „Da du früher erklärt hast, man müsse die Anhörung von Mantra-Erklärungen[3]) einführen, und nun die Zeit hierfür gekommen ist, so wollest du dieselbe einführen“. Da also that der nach dem Befehl des Lama. Dem K'ri rin-po-c'e des Klosters, dem Žabs-druṅ rin-po-c'e von $_o$Dan-ma und anderen gewährte er die Belehrung über den Vortrag des vierfachen Kommentars[4]); zum Âcârya der Tantra-Schule ernannte er den Žabs-druṅ von $_o$Dan-ma und zum Vorsteher der Lamen den Kun-mk'yen Blo-gros rgya-mts'o. Er gründete eine Schule für abgekürzten Tantra-Unterricht[5]) nach Art von dpal-ldan sMad-rgyud. Nachdem er in dieser Gegend das Heil der Lehre und der Wesen gefördert hatte, kehrte er nach Pei ciṅ zurück und förderte das Wohl des Nächsten. Zu Anfang seines 72. Lebensjahres (1712) sass auf Befehl des Kaisers dieser Herr mit dem * Kaiser zusammen vor versammelter Menge auf ein und demselben Thron. Als zwei Doktoren[6]) seines Gefolges

1) sKar-ma.
2) Luṅ-las.
3) sÑags-kyi $_o$c'ad ñan.
4) $_o$Grel-pa bži-sbrags.
5) $_o$Dus-pai rgyud-grwa.
6) dKa-rams.

eine Disputation veranstalteten, freute sich der Kaiser und erliess an diesen Herrn folgenden gütigen, von einem Begrüssungstuche begleiteten Befehl: „Dieser Tempel ist für alle Aussen-Mongolen[1]) errichtet worden. So möge 5 denn durch die Kraft der feierlich von dir vollzogenen Opferceremonie allen Mongolen vollkommenes Glück zu teil werden und jetzt, so wie früher, lange Zeit dauern! Zum Wahrzeichen dessen beschere ich dir dieses Tuch.“ So wirkte er bis zum 73. Lebensjahre, dem Holz-Pferde- 10 Jahr (1713), zum Heile der unendlich vielen Vineya's von dBus, mDo, China und der grossen Mongolei und machte die Jina-Lehre im allgemeinen und die unverfälschte Sekte des ₒJam-mgon bla-ma im besondern hell leuchtend wie die Sonne. Vom 13. Tage des 5. 15 Monats dieses Jahres an bot er den Schein der Erkrankung. Dann, am 25. Tage, liess er sein Wort erschallen und erteilte vielen Schülern die Hand-Vaçitâ. Die Schüler betrachtete er einzeln und beruhigte ihre Zweifel. Während zur Zeit der Umwandlung[2]) die drei **177** 20 Çûnya's nach einander dahinschwanden, und alle das helle Licht des Çûnyam-Begriffes[3]) wahrnahmen, bot er den Schein des Eingehens zur Ruhe in die Khacara-Region.[4])

Der rJe T'uu bkwan rin-po-c'e

Ṅag-dbaṅ c'os-kyi rgya-mt'so

25 wurde nicht gar weit von dem Orte bTsoṅ-k'a in Unter-mDo in einem Dorf namens C'ar zen c'in im (männ-

1) P'yii Sog-po.
2) sPrul-gyi dus.
3) sToṅ-pa don.
4) mK'a-spyod-kyi ẏnas.

lichen) Eisen-Affen-Jahr (1679) geboren. Einstmals, als der K'ri-c'en Blo-gros rgya-mt'so in den chinesischen Palast kam, brachte jenen seine Mutter zu diesem zur Begrüssung. Da berührte der K'ri-c'en sein Haupt und sprach: „Möge sein Leben zu einer starken Trophäe 5 werden!" Alle aber sagten: „Dieses Kind ist ein den * übrigen nicht ähnliches." Im 3., 4. Lebensjahr (1681, 1682) teilte er, auf Grund seiner Erinnerung an seine früheren Existenzen, einige Schilderungen seiner früheren Daseinsformen mit. Als ihn verschiedene seiner Schüler 10 von früher hörten, stellten sie fest, dass er die leibliche Wiedergeburt[1]) des rJe Blo-bzaṅ rab-brtan-pa sei. Darauf wurde er nach dem grossen Kloster dGon-luṅ berufen und für den Heiligen Stuhl ernannt. Bei dem lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ 15 c'os-ldan nahm er das Pravrajita-Gelübde auf sich, erhielt den Namen Ṅag-dbaṅ c'os-kyi rgya-mt'so und schaltete mit Liebe. In die Religionsschule zu dGon-luṅ eingetreten, studierte er in kundiger Weise das System der Logik.[2]) Als er vor einer Versammlung 20 über den Prajñâgarbha[3]) predigte, vernahm er vom Himmel her den ganz vollständigen Wortlaut des Prajñâgarbhasûtram[4]) und erlangte dadurch Sicherheit in der Beschauung der Leerheit.[5]) Seitdem sagte er das Sûtra Prajñâgarbha jeden Tag auswendig her. Einst- 25

---

1) sKui skye-ba.
2) Rigs-lam.
3) Tib. Śes-rab sñiṅ-po, 'Quintessenz der Weisheit'.
4) Tib. Śer-sñiṅ-gi mdo.
5) sToṅ-ñid (= skr. çûnyatâ) -kyi lta-ba.

mals nun sah er den Himmel voll von goldfarbigen 'A-Schriftzeichen. Da erwachte in seiner Seele das Verständnis der Beschauung,[1]) das er nie zuvor in sich aufsteigen gefühlt hatte, gleichwie des Zuckers Geschmack, wann er zum ersten Male gekostet wird. So **178** wurde erzählt. — Einst, als er in die bergige Umgebung von dGon-luṅ kam und dabei an den Fuss des Berges $_{o}$K'or-lo sgaṅ gelangte, sah er deutlich den Mañjughoshabhaṭṭâraka in der Mitte eines gelbrot glänzenden Licht-Zelt-Hauses[2]) sitzen. — Ferner, als er einmal früh am Morgen erwachte, hörte er ein Vöglein auf der Dachzinne des Schlafgemaches viele Reden über die Vergänglichkeit führen. Dies wurde für ihn die Veranlassung, in dauernde Abneigung gegen das verkehrte Haften an dieser Welt des Scheins zu geraten. Nachdem er bei dem rDo-rje $_{o}$c'aṅ Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan-pa die çrî-Trayodaçamahâvajrabhairavadevîvaçitâ[3]) gehört hatte, hielt er die Idee des Utsa- und Saṃpanna (-krama) ohne die geringste Unterbrechung fest. Dann ging er nach dBus und γTsaṅ und trat in dem grossen * Kloster dpal-ldan $_{o}$Bras-spuṅs in die Religionsschule zu bKra-śis sgo-maṅ ein. — Den Kun-mk'yen $_{o}$Jam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje nahm er als Krone der Wissenschaft[4]) an und genoss das Vergnügen tiefer und ausgedehnter heiliger Lehren. Da er mit dem Kun-

---

1) lTa-bai go-ba.

2) $_{o}$Od-kyi gur-k'aṅ, vgl. p. 202, 9 u. n. 1.

3) dpal rDo-rje $_{o}$jigs-byed c'en-po lha bcu-γsum-mai dbaṅ.

4) Rigs-kyi cod-pan.

mk'yen ₒJam-dbyaṅs bžad-pa seit vielen Existenz-Perioden verknüpft und daher auch in diesem Leben ein Herz und eine Seele mit ihm war, erteilte dieser jenem Herrn alle Lehren, die er besass, wie wenn eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. Darauf ging 5 er nach γTsaṅ und nahm bei dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ ye-šes dpal bzaṅ-poi žal-sṅa-nas das Ordinations-Bhikshu-Gelübde auf sich. Zu dieser Zeit erteilte ihm der Paṇ-c'en rin-po-c'e die Weisung, er solle grosse Thaten für die Lehre vollbringen. Darauf 10 ging er nach dGon-luṅ, nahm auf Befehl des rGyal-sras rin-po-c'e den Upâdhyâya-Stuhl[1]) von dGon-luṅ ein und veranstaltete die Predigt-Anhörung[2]), sodass alle sagten: „Bei keinem Lama von dGon-luṅ hat es eine Predigt-Anhörung gegeben, welche der unter diesem 15 Herrn (stattgehabten) gliche". Danach gründete er die Einsiedelei C'os-bzaṅ und vollbrachte daselbst in Gemeinschaft mit sieben Einsiedlern, welche dem weltlichen 179 Leben entsagt hatten, mit jener Lust der Beschaulichkeit die Zeit. Da schaute der Herr Antlitz und Hände des 20 çrî-Vajrabhairava ganz vollständig, ferner das Antlitz der fünfunddreissig Buddha's und der sechzehn ârya-Mahâsthavira's;[3]) seine kontemplative Erkenntnis wuchs wie ein See im Sommer. Darauf wurde er auf Befehl des Kaisers bDe-skyid nach China in den Palast berufen. Nach 25 dem Zusammentreffen mit dem grossen Kaiser gab ihm dieser in seinem herzlichen Freudengefühl, dem bei einem

1) mK'an-k'ri.
2) ₒC'ad-ñan.
3) ₒp'ags-pai γNas-brtan c'en-po.

grossen H$_{w}$ot'$_{w}$agt'$_{w}$o üblichen Brauche gemäss, äusseren Unterhalt, Geschenke u. s. w. Einstmals, zur Zeit als — glaub' ich — der in Li-t'aṅ geborene sechste rGyal-dbaṅ nach seiner Berufung nach dBus den Heiligen
5 Stuhl inne hatte, erschienen, von diesem Herrn geführt, die chinesischen und mongolischen Grossfürsten, gemäss * der an sie ergangenen Aufforderung, zu kommen, in dBus vor dem rGyal-dbaṅ rin-po-c'e. Da liess ihn der Goṅ-sa t'ams-cad mk'yen-pa auf einem Throne Platz nehmen. Dem
10 Paṇ-c'en mc'og überreichte er u. a. das vom Kaiser erlassene Sendschreiben; den heiligen Mahâpurusha's, voran dem rGyal-ba Vater und Sohn, machte er Geschenke, und an die Geistlichen von Se (-ra), oBras (-spuṅs) und dGe (-ldan) und anderen (Klöstern), an das lHa-sa-
15 Beten u. a. m. machte er grosse Zuwendungen u. s. w. in sehr reichem Masse. In oBras-spuṅs lha-dbaṅ gliṅ verlieh er über tausend würdigen Schülern die çrî-Trayodaçamahâvajrabhairavadevîvaçitâ. Auch der rJe Ṅag-dbaṅ mc'og-ldan und viele andere Gross-
20 lamen hörten seine Religionsvorträge. Dann ging er wieder nach China. Als er mit dem nach dem Hinscheiden des Kaisers bDe-skyid auf den Thron gelangten Yuṅ ṭeṅ[1]) zusammentraf, bethätigte der grosse Kaiser ein ausserordentlich lebhaftes Freudengefühl. Nachdem jener einen
25 Bericht über Tibet erstattet und andere Gnadenbeweise mit Eifer geliefert, ernannte er ihn und setzte ihn ein zum Lama mit dem Siegel 'Vortrefflicher Lehrer aller gelben Lamen in den für beide Stände geltenden Vorschriften'. **180**

---

1) S. oben p. 76, 23—27.

Zu einer Zeit war des Kaisers besonderes Augenmerk auf den Fürsten von Kökö Noor, bsTan-$_0$dsin c'en wań, gerichtet. Dieser baute eine kleine chinesische Stadt namens Zen c'iń, nachdem Dologtsis, ungezügelt durch Tugend, sie mit einem mongolischen Heere zer- 5 stört u. s. w. hatte, in (ihrer früheren) Schönheit wieder auf. Zu dieser Zeit ging ein mongolischer Schüler des Klosters bTsan-po, Sec'en rab-$_0$byams-pa mit Namen, mit vielen seinem eigenen Geschlechte angehörigen Schülern zu mongolischen Kriegskameraden 10 über; infolge dieses Umstandes und anderer übler Vorgänge wurde zuerst Kloster γSer-k'og, danach dGon-luń und viele andere grosse und kleine Klöster von 'A-mdo von einem chinesischen Heere unter Anführung * des You jań jun und des Ñen guń zerstört, Kloster- 15 tempel und Hütten in Brand gesteckt, sogar die Träger priesterlicher Abzeichen und Trachten vernichtet. Zu dieser Zeit erging von dem grossen Kaiser folgender Befehl: „Mein Vajrâcârya, des lCań-skya Kau śri c'en-po Inkarnation, soll unbeschädigt und unverletzt 20 auf jeden Fall hierher berufen werden!" Demgemäss wurde er von den beiden Befehlshabern geholt und kam so nach Pei ciń. Bei der Begegnung mit diesem Herrn freute sich (der Kaiser). Darauf stellte dieser Herr in geschickter Weise dem grossen Kaiser einige Jahre lang 25 immer wieder den Ruhmesglanz vor, den ihm der Wiederaufbau der Klöster von Unter-mDo verschaffen würde. Da geruhte der Kaiser auf seine Kosten zwei Klöster nebst Versammlungshäusern und Zellen neu hineinbrechen zu lassen. In alledem hat man ausschliesslich 30

das Verdienst dieses Herrn zu erkennen. Während seines Aufenthaltes im Palaste erteilte ihm der lCań-skya rinpo-c'e die Vajrabhairavavaçitâ und andere Vaçitâ's, Unterweisungen, Âgama's, Adhivâsana's und viele andere
5 tiefe Lehren, wie wenn eine volle Flasche in eine andere gegossen wird. Bei einer Gelegenheit wurden auf Befehl des Kaisers diesem Herrn der Ehrentitel Jiń ziu C'an żi, **181**
d. h. 'Hochheiliger, gelehrter Dhyânâcârya',[1]) Siegel und Sendschreiben verliehen; dieses lautete folgendermassen:
10 „Befehl des bHwań ti: dem vortrefflichen Lehrer der gelben Hof-Lamen in den für beide Stände geltenden Vorschriften, dem Jasag tā bla-ma T'uu bkwan $H_w$ot'ogt'$_w$o, thue ich kund: der Edelstein der Lehre Buddha's, der sich zuerst in Âryadeça, darauf in Mahâcîna[2]) und in
15 Bhoṭa verbreitet hat, ist allein das Mittel zur Beseitigung der Leiden aller Geschöpfe und die Ursprungsstätte aller Freuden.[3]) Darum ist es Brauch und Sitte grosser Herrscher, denjenigen, welche den Edelstein der Lehre durch Anhörung der Erklärung des Tripiṭakam und durch Be-
20 herzigung der drei Lehren erfassen und fördern, Ehre *
und Ruhm zukommen zu lassen. T'uu bkwan $H_w$ot'ogt'$_w$o, du bist ein edel veranlagter heiliger Mann, der über eine hohe, durchaus reine Gesinnung und Begabung zu Âgama und Gati verfügt. Im besonderen bist du,
25 obwohl viele Jahre seitdem du mir Dienste leistest verstrichen sind, nicht müde geworden; ja Glauben und Gläubigkeit u. s. w. sind sogar in stetem Wachstum

1) Tib. rnam-dag bslab-ldan bsam-γtan-gyi slob-dpon.
2) Im Text (p. 281, 6): Mahâtsina.
3) Offenbar eine Paraphrase der oben p. 3, 1-3 citierten Verse.

begriffen. Für alles das ist nun die Zeit gekommen dich zu preisen. Darum habe ich dir Machtbefugnis und Amt eines Jiṅ ziu C'an ži verliehen. Du aber wirke, meiner Gunst gedenkend, unermüdlich für die Interessen der Lehre. Diejenigen von den Leuten der drei höheren Stände, welche dem Hînayânam[1]) ergeben sind, führe durch kluge Leitung dem Mahâyânam[2]) zu; die Leute gewöhnlichen Schlages dagegen leite an und mache geschickt, den Trefflichen nachzueifern. So trachte, den Absichten meines Vaters und meiner Vorfahren und meinem eigenen Willen entsprechend, in den drei Sphären (moralischen Thuns) nach den Mitteln und Wegen immer steigenden Wachstums des Kleinods der Lehre.“ Hierauf erwiderte jener diesem Spross der Tā C'iṅ-Dynastie vor der Versammlung der gelben Lamen: „Dies ist just das erste Mal, dass das Siegel eines C'an ži verliehen wird.“ Da der Kun-mk'yen ₒJam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje einerseits sein Haupt-Lama[3]), andererseits ein hoher Kirchenfürst, in dem sich Wissen mit Vollkommenheit verband[4]), war, so lag jenem daran, dass dieser einer Förderung seiner uneigennützigen Thätigkeit teilhaftig werde. Er verwendete sich daher bei dem Hohen Kaiserlichen Herrn dafür, worauf denn (der Kaiser dem Jam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje) eine Förderung zu-

---

1) Tib. T'eg-pa c'uṅ-ṅu, 'das Geringe Yânam', sonst tib. T'eg-pa dman-pa, s. Jäschke 235b.

2) Tib. T'eg-pa mc'og, 'das Beste Yânam', sonst tib. T'eg-pa c'en-po, s. Jäschke 235b.

3) rTsa-bai bla-ma; s. oben p. 119, 3 u. n. 2.

4) mK'as-grub γñis ₒdsoms-kyi bstan-pai mṅa-bdag c'en-po.

teil werden liess, indem er ihn unter anderem durch
Titel und Siegel eines 'die Lehre erfassenden und vermehrenden[1]) 'Erteni Nomon Han' auszeichnete. —
Während sich (Ṅag-dbaṅ cʻos-kyi rgya-mtʻso) in Pei
5 ciṅ aufhielt, verneigten sich aber viele mit kirchlichen
Aemtern belastete Grosslamen und Gelehrte aus der
grossen Mongolei, darunter Širegetʻu H$_w$otʻogtʻ$_w$o aus *
Küke Khota, Neicʻitʻoyon H$_w$otʻogtʻ$_w$o, Jayapaṇḍita sprul-sku, Çiva[2]) sprul-sku und Dus-$_o$kʻor
10 Paṇḍita, zu seinen Füssen und baten ihn um religiöse
Belehrung. Nach dem Beispiele des Waṅ der Harcʻen,
Yi-dam skyabs, der den Mittelpunkt der Gabenspender
bildete, baten die Waṅ's, Pei-le's, Pei-se's, Guṅ's und
sonstigen grossen und kleinen Fürsten der neunund-
15 vierzig grossen Divisionen, acht grossen Schwadronen,
sieben Halha-Divisionen u. s. w. — voraṇ die Jasag's
und Fürsten der fünf Ho-šo der Harcʻen — nebst ihren
Völkern diesen Herrn um religiöse Belehrung und
wurden Gabenspender. Auf solche Weise verbreitete er
20 die Lehre in der Mongolei. Zu Anfang seines 57. Lebensjahres (1735) wies er in der Einsiedelei rGyab-ri von
dGon-luṅ den Jñâna-Dharmakâya auf.

So berief Kaiser bDe-skyid zuerst den Kʻri-cʻen
Ṅag-dbaṅ blo-gros rgya-mtʻso und dann viele
25 andere Mahâpurusha's, in denen sich Wissen mit Vollkommenheit verband, und wirkte dadurch in reichem
Masse für die Interessen der Lehre. Auch ging er,

---

1) bsTan-pa $_o$dsin-ciṅ spel-bar byed-pa.
2) Tib. Ži-ba.

infolge seiner allumfassenden Liebe zu allen Geschöpfen der Welt im allgemeinen und allen Menschen der Mongolei im besonderen, viele mit den mongolischen Uebersetzungen sämtlicher Bestandteile des Jina-bKa-$_o$gyur[1]) Vertrauten mit Bitten an und liess sie diese in der gehörigen Weise redigieren; dann liess er dieselben im Druck herstellen. Auf diese Weise öffnete er den Gläubigen und Frommen hundert Thürflügel der Religions-Erteilung und befriedigte sie dadurch. Diese und andere Thaten, die er vollbrachte, waren das Siegeszeichen des Gedeihens eben dieses Edelsteins der Jina-Lehre.

Danach berief des weisen Herrn der Menschen Mañjuçrî zauberische Verkörperung, Kaiser Ẑi tsuṅ Yuṅ teṅ, den Opferpriester seines Vaters, den T'uu bkwan rin-po-c'e; ferner den höchsten Hort und Schützer aller Wesen des entarteten Zeitalters[2]), des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya[3]), Rol-pai rdo-rje; den Kirchenfürsten und inkarnierten K'ri-c'en[4]) Blo-bzaṅ bstan-pai ñima und viele andere Grosslamen, und so schloss sich der Laie mit den Priestern zu einer Vereinigung zusammen. Die drei Kleinodien verehrte er als das

---

1) rGyal-bai bKa-$_o$gyur-ro-cog Hor-gyi skad-du bsgyur-ba-rnams.

2) sÑigs-dus = sñigs-ma = skr. kashâya (s. oben p. 85 fg., no. 11); identisch mit rtsod(-pai) dus = skr. kaliyugam (s. oben p. 200, 7 und n. 4; Böhtlingk, s. v. kashâya).

3) Tib. mc'og-sprul rin-po-c'e, wohl respektvolle Bezeichnung für mc'og-gi sprul-sku.

4) K'ri-c'en sprul-sku.

Höchste, die Sekte der Gelbmützen[1]) liess er mehr und
mehr emporwachsen und wirkte für die Interessen der
Lehre, in gleicher Weise wie dies früher geschehen war.
Namentlich aber widmete sich dieser Herrscher dem
5 Studium der tiefen Madhyama-Theorie. Von grosser
Liebe zu allen Unterthanen seines Reiches erfüllt, re-
gierte er infolge guter Gesetze, welche auf die Vereini-
gung kirchlicher und staatlicher Interessen abzielten,
segensreich. Durch die neue Drucklegung des gesamten
10 Tanjur[2]) und andere des einstimmigen Preises der Ge-
lehrten würdige Thaten erfüllte er das Erdenrund[3]) mit
Glückseligkeit.

Sein Sohn, der grosse Kaiser K'yān luṅ[4]) der
Götterschützling[5]), der Kumâra gewordene Mañjuçrî[6]),
15 trachtete nur nach Mitteln zu immer höherer Steigerung
der edlen Gewohnheiten seiner Vorfahren, wie auch
einer segensreichen Regierung, da er alle seine Unter-
thanen von Herzen liebte. Infolgedessen war er auf
die Förderung der Jina-Lehre im allgemeinen und der **184**
20 Lehre der Gelbmützen im besonderen und überhaupt
auf die höchste Reife aller Menschen und speciell der
Hor und Sog bedacht. Es erging daher folgender Be-

---

1) Žwa-ser cod-pan ₒc'aṅ-ba, wörtlich 'Gelbmützen-Kopf-putz-Träger'; vgl. unten p. 299, n. 3.

2) bsTan-bcos-ₒgyur-ro-cog.

3) Nor-ₒdsin (= skr. vasudhâ, vasudharâ) -gyi k'yon.

4) S. oben pp. 76, 28—77, 6.

5) lHas-skyoṅ, vgl. unten die Berichtigung zu der Textstelle Bd. I p. 53, 9—10 und zu der Stelle hier oben Bd. II p. 76, 29.

6) Tib. ₒJam-dpal γžon-nur gyur-pa; vgl. Pantheon, no. 93. Vielleicht ist aber hier einfach „der verjüngte Mañjuçrî" zu übersetzen.

fehl von ihm: „In heutiger Zeit ist der Edelstein der Buddha-Lehre in der Mongolei weit verbreitet. Während nun der bKa-ₒgyur auf Befehl des Kaisers Šiṅ tsu bDe-skyid in seiner ganzen Vollständigkeit, in mongolische Schrift übertragen, im Druck hergestellt worden 5 ist, existiert bisher keine Uebertragung des ganz vollständigen bsTan-ₒgyur in mongolische Schrift. Darum nehmet ihr beiden, lCaṅ-skya tʿams-cad mkʿyen-pa Rol-pai rdo-rje und Kʿri-cʿen mcʿog-sprul rin-po-cʿe rJe-btsun Blo-bzaṅ bstan-pai ñi-ma, zusammen die 10 Last auf euch, den gesamten den bKa(-ₒgyur) kommentierenden Tanjur[1]) ins Mongolische zu übersetzen."

* Die beiden Herren nahmen dem Befehle gemäss die grosse Last auf sich und gingen an das Uebersetzen. Da nun aber die Sprachen der verschiedenen Landes- 15 teile der grossen Mongolei zwar in ihren Grundzügen gleich sind, in mancherlei Einzelheiten aber unter einander zahlreiche Verschiedenheiten zeigen, und da namentlich bezüglich der für die Uebersetzung der Religionsschriften in Betracht kommenden Namen und Wörter 20 keine festgesetzte einheitliche Ausdrucksweise existierte, so hatten viele Lo-tstʿsa-ba's je nach ihrem eigenen Belieben mannichfache, von einander abweichende Ausdrücke geschaffen und dadurch Schwierigkeiten des Verständnisses für diejenigen, welche das Nachdenken über 25 das Gehörte betrieben[2]), und viele andere Uebelstände verursacht. Hierdurch veranlasst, verfassten (jene beiden Gelehrten) eine in grossen Zügen gehaltene Sammlung

---

1) bKai dgoṅs-ₒgrel-gyi bsTan-bcos-ₒgyur-ro-cog-rnams.
2) *Tʿos-bsam* byed-pa-rnams.

der Ausdrucksweisen hinsichtlich der in der Heiligen Schrift vorkommenden Namen und Wörter, liessen dieselbe drucken, verbreiteten sie überallhin und überreichten sie in geziemender Weise dem grossen Kaiser
5 als Ruhmesleuchte. Da erteilte dieser ihnen hocherfreut den Befehl, darnach zu verfahren. Darauf traf der lCañ-skya rin-po-c'e zunächst über den Inhalt und die Uebersetzungsweise die Entscheidung: „Ein reines Schrifttum ist die Quelle des Wissens.“ Dann nahmen sie eine
10 Einteilung in folgende Kapitel vor: Pâramitâ, Madhyama (-Lehre), Abhidharma: Teil I und II[1]), Vinaya, Siddhânta-Abteilung[2]), Mantra-Abteilung[3]), und die Abteilungen **185** Logik[4]), Sprachwissenschaft[5]), Technologie[6]), Heilkunde[7]), neue und alte Orthographie[8]), verarbeiteten den ganzen
15 Wortschatz zu einer „Uebersicht der Verschiedenheiten der tibetischen und mongolischen Sprache“[9]), verfassten so zum ersten Male ein noch nicht dagewesenes Subhâshitaçâstram und gaben es heraus. So wird denn das Volk der Hor und Sog schwerlich je eine Grenze seiner
20 Wertschätzung dieser einzig dastehenden Wohlthat finden. Auf diese Weise erfolgte die Festsetzung entsprechend

---

1) mṄon-pa goṅ-ʿog.
2) sGrub-mt'ai skor.
3) sṄags-kyi skor.
4) γTan-t'sigs rig-pa = skr. hetuvidyâ, s. M. Tib. 71, 2 = M. 76, 2.
5) sGra rig-pa = skr. çabdavidyâ, s. M. Tib. 71, 1 = M. 76, 1.
6) bZo rig-pa = skr. çilpakarmavidyâ, vgl. M. Tib. 71, 5 = M. 76, 5.
7) γSo-ba rig-pa = skr. cikitsâvidyâ, s. M. Tib. 71, 4 = M. 76, 4.
8) brDa γsar-rñiṅ.
9) Bod-Sog-gi skad-γñis ṡan sbyar.

dem in früherer Zeit unter dem König- und dem Minister-Bodhisattva[1]) bestehenden Brauche, dass Lo-tsa-ba's und Paṇḍita's aus Âryadeça die heiligen Schriften in Tibet übersetzten. Hierauf machten die beiden, der lCañ-skya rin-po-c'e und der K'ri-c'en sprul-sku rin-po-c'e, als die 5
* Leiter des Uebersetzungswerkes und ferner viele gelehrte Kalyâṇamitra's, welche die Quellen studiert hatten, und beide Sprachen sprechende Lo-tst'sa-ba's u. s. w. im (weiblichen) Eisen-Vogel-Jahre (1740), am rGyal p'ur grub sbyor-Tage des Monats sMin-drug[2]), den Anfang 10 und waren mit der ganzen Uebersetzung am 15. Tage des Monats mGo des (männlichen) Wasser-Hunde-Jahres (1741) vollständig fertig. Danach überreichten sie dieselbe dem grossen Kaiser zur Einsicht und Prüfung. Der nun liess ihnen voller Freude in reichem Masse 15 Lobeserhebungen zu teil werden und liess den Uebersetzern Dankgeschenke und unfassbare andere Gnadenbezeugungen zukommen. (Die Uebersetzung) liessen diese auf Kosten des Kaisers drucken und in alle Landesteile der grossen Mongolei verbreiten. Dies war die Haupt- 20 ursache des Fortbestehens des Edelsteins der Lehre. Im Holz-Mause-Jahr (1743) richtete der grosse Kaiser an den lCañ-skya rin-po-c'e eingehende Fragen darüber, wie der Edelstein der Lehre sich in Tibets Gletschergefilden verbreitet hätte, was für heilige, der Lehre 25 anhängende Mahâpurusha's aufgetreten wären, und in

---

1) Nämlich unter König Sroṅ btsan sgam-po und seinem Minister T'on-mi sambhoṭa.

2) Skr. Kârttika, s. M. Tib. 243, 49 = M. 253, 52; Jäschke 491[a].

welcher Art die bŠad-sgrub-Schule[1]) aufgekommen wäre. Da trug ihm dieser Herr die Berichte über die verschiedenen Gegenstände vor. Da ward des Kaisers Herz von dem Segen der Anhänglichkeit an die heilige **186** Religion eingenommen, wie er in den Worten des Lehrers Buddha geschildert ist:

„Der Anhänger der heiligen Religion des Tathâgata
„Wird Çatakratu, Brahman, ebenso Lokapâla[2]),
„Cakravartin und Menschenfürst;
„Durch Glück und Seelenfrieden erlangt er die Bodhi
und wird Buddha:"

Infolgedessen äusserte er: „Die Verbreitung, das Wachstum und das lange Bestehen der Buddha-Lehre hängt von der bŠad-sgrub-Schule ab. Darum würde es denn für den Fortbestand der Lehre von Nutzen sein, wenn für alle Wissensgebiete, welche die Sûtra's und Mantra's zur Voraussetzung haben, je ein grosses Kloster als Lehrschule für die Veranstaltung des Nachdenkens über das Gehörte[3]) entstünde. Wenn auch in früherer * Zeit in diesem Lande oJam-mgon Sa-skya Paṇḍita und oP'ags-pa rin-po-c'e und andere die oC'ad-ñan-Schule[4]) gestiftet haben, so ist doch heutzutage nur noch der Name davon übrig geblieben." Darauf erging an diesen Herrn und den K'ri-c'en sprul-sku rin-po-c'e folgender seltsam wunderbare Erlass: Wenn auch diese königliche Residenz Pei-ciṅ ein sehr bedeutender

1) *bŠad-sgrub*-kyi sde.
2) Skr. oJig-rten skyoṅ.
3) *T'os-bsam* byed-pa.
4) *oC'ad-ñan*-gyi sde.

heiliger Ort sei, und zur Zeit seiner kaiserlichen Ahnen die Uebung der Lehre weit verbreitet und in Blüte gewesen sei, so sei doch auf dem ganzen Gebiet der profanen und geistlichen Wissenschaften die eifrige Uebung des oCʿad-ñan nicht verbreitet. In Zukunft wolle er auf das Gedeihen der Lehre des Muni im allgemeinen und der der Gelbmützen im besonderen und auf die Erfüllung des Wunsches seiner kaiserlichen Vorfahren, die Steigerung des Glückes der Wesen, bedacht sein; daher wolle er in dieser Behausung, in welcher sein königlicher Vater residierte, wenn er seines Herrscheramtes waltete, einen Tempel, ein Versammlungshaus, Zellen und andere ausgedehnte klösterliche Stätten neu schaffen und in ihnen Schulklassen[1]) für die Veranstaltung des oCʿad-ñan[2]) auf den fünf Wissensgebieten neu errichten 187 lassen. Bei beiden Heiligen herrschte darüber grosse Freude, und sie sprachen: „Soweit es in unseren — wenn auch schwachen — Kräften steht, wollen wir dir zu Diensten sein,“ worüber der grosse Kaiser sich sehr freute. Nicht lange danach wurde auf Kosten des grossen Kaisers der Thürflügel der Darbringung vergänglicher Opfer geöffnet; er liess nämlich auf seine Kosten die Riten-Schule[3]) der neuen Klosterschöpfung errichten, den Aussenwall mit einer sehr weiten Mauer umgeben und in der Mitte ein geräumiges Versammlungshaus für eine grosse Menge, rechts davon einen Götter-

---

1) Grwa-tʿsaṅ.
2) oCʿad-ñan byed-pa.
3) Las-grwa.

tempel, links einen Nâtha-Tempel und viele andere Göttertempel, ferner ein Versammlungshaus für die vier Fakultäten[1]: mT'san-ñid, Tantrismus[2], Sprachkunde und Poetik[3], Heilkunde[4]; eine Küche, eine Lamenwohnung,
5 viele grosse und kleine Häuser für die einzelnen Schüler nebst sonstigem zahlreichen und geräumigen vereinzelten Zubehör[5], in den Vihâra's unfassbare Bild-, Lehr- und * Gnaden-Symbole und in den Versammlungshäusern und den Hütten der Lamenschule alle dringend erforder-
10 lichen Gerätschaften bis herab zum Kehrbesen durchaus vollständig herstellen. Er gab dem Kloster den Namen dGa-ldan byin c'ags gliṅ, viele Geistliche, voran die beiden Heiligen, erteilten ihm drei Tage lang feierlich die Weihe, und grosser Weisheitssegen senkte sich
15 hernieder. Auch seitens des Kaisers erfolgten reiche Bescherungen ausgezeichneter Geschenke. Im Laufe desselben Jahres (1743) liess er von den 49 grossen Divisionen der Mongolen, den 57 Divisionen der Halha u. s. w., und ferner aus Tibet 500 junge geistliche Herren mit gutem
20 Verständnis und Wissen zusammenkommen und wies sie insgesamt (den verschiedenen Fakultäten) zu, und zwar 300 Schüler der mT'san-ñid-Fakultät, 100 der Fakultät des Tantrismus, je 50 der medicinischen Fakultät und der der Sprachkunde und Poetik. Es erging der Befehl,
25 die Art der Einberufung von Versammlungen, die Art

1) Grwa-t'saṅ.
2) rGyud-pa.
3) sGra sñan-dṅags.
4) sMan.
5) γŠag skor.

der Anstellung von religiösen Predigt-Studien[1]), die Methode der fortlaufend zusammenhängenden Darstellung[2]) u. s. w. müsse mit der rechtgläubigen Ausübung der
188 Lehre im Einklang stehen. Der hohe Herr geruhte zu wiederholten Malen zu erscheinen, zu inspicieren 5 und zu prüfen und gab den Geistlichen aus seinem Schatze ein monatliches Gehalt nach Massgabe (ihrer Leistungen). Es wurde eine Verordnung erlassen etwa des Inhalts, es sollten für die einzelnen Fakultäten Kalyâṇamitra's, welche zu Lamen und Schulmeistern 10 geeignet wären, aus Tibet berufen werden. Demgemäss berief man zum Lama der mT'san-ñid-Fakultät den Rab-ₒbyams-pa von ₒBras-spuṅs Ha-sdoṅ, Ṅag-dbaṅ c'os-ₒp'el; zum Lama der Fakultät des Tantrismus den Lama von Sraṅ-rgyud, dKon- 15 mc'og bstan-dar; zum Lama der Fakultät der Wissenschaften[3]) den rMog-lcog-pa ẑabs-druṅ, und zum Lama der medicinischen Fakultät den P'un-t'sogs ₒdsam-gliṅ, und zu Lehrmeistern der Scharfsinnigen achtzehn Kalyâṇamitra's aus den drei grossen Residenzen[4]), 20 sowie aus rGyud-stod und -smad[5]) u. s. w. Die erschienen denn auch. Da geruhten (die beiden Herren)

---

1) C'os ₒc'ad-ñan byed-pa, etwa = 'Anstellung homiletischer Studien (Uebungen)'.

2) rGyun-gyi sgrigs lam.

3) Rig-γnas, offenbar hier = sgra sñan(-dṅags) 'Sprachkunde und Poetik', s. oben p. 296, 3-4. 24 und n. 3.

4) γDan-sa c'en-po γsum.

5) rGyud-stod-smad, vgl. oben p. 197,13: rGyud-smad grwa-t'saṅ, p. 271, 12-13: sMad-rgyud grwa-t'saṅ, p. 279,19: sMad-rgyud.

die aus Tibet gekommenen Kalyâṇamitra's eine Disputation * anstellen zu lassen, worauf der Kaiser, hocherfreut, jedem einzelnen der Âcârya's Gewänder, Tücher und andere Geschenke, und den Schülern Spitzmützen, halbkreis-
5 förmiges Geld und sonstige Gaben in Fülle bescherte. Im Feuer-Tiger-Jahr (1745), im Laufe des 2. Monats, wurde in dem neuen Kloster die Gebetsübung[1]) eingeführt; an eben demselben Tage übernahm sogar der hohe Herr den Vorsitz der Versammlung und legte
10 den beiden Heiligen die Verpflichtung zu religiösen Disputationen und (zur Besorgung) der Schul-Themata[2]) des neuen Klosters auf. Da verzichteten viele Kalyâṇamitra's auf die Disputation. Darauf geruhte er die Sitte der Namengebung bei jedem Grossen Beten von lHa-
15 ldan[3]) einzuführen. Auf Befehl des Kaisers hielt in seiner Anwesenheit der lCaṅ-skya rin-po-c'e vor versammelter Lamen-Congregation eine Predigt über die Lehre[4]), worauf der Kaiser den beiden Lamen eine grosse Menge von Gegenständen, vor allem einen Diwan,
20 ein Polster und andere höchst brauchbare Dinge, und auch den unter ihnen stehenden Lamen und Schülerkreisen[5]) je nach ihrem Rang reiche Geschenke bescherte. So führten der grosse Kaiser und Dharmarâja, **189** sowie seine Helfer, die beiden heiligen Mahâpurusha's,

---

1) *sMon-lam*-gyi srol.

2) Grwa-skor, vgl. oben p. 179, 1 und n. 1; oder bedeutet dies hier 'Schul-Utensilien'?

3) lHa-ldan (= lHa-sa) smon-lam c'en-mo bžin miṅ-btags.

4) bKa-c'os γnaṅ.

5) Bla-ma grwa-rigs-rnams.

und andere in diesem entarteten Zeitalter[1]), kraft ihres hochverdienstlichen Gebetes um Abwehr des Verfalles sämtlicher Geschöpfe überall[2]) und um das Gedeihen dieser unserer bezüglich der ganzen Quintessenz der gänzlich vollkommenen Muni-Lehre nicht abweichenden 5 Sekte der Gelbmützen[3]), den (verschiedenen) Klassen von Herren und Gefolgsleuten und anderen (die Lehre) vor Augen. Infolgedessen wurde die wunderbare, durchaus lautere That der gemeinschaftlichen Zusammenkunft in der Residenz Gegenstand der Lobpreisung aller Jina's samt 10 ihren Jüngern, und alle je nach Beschaffenheit und Art einteilenden Untersucher[4]) gerieten in gläubige, freudige und anhaltend fröhliche[5]) Stimmung. Vor allem aber * berief dieser Kaiser, um der Lehre und der Wesen Heil und Glück noch höher zu steigern, meinen erhabenen 15 Upâdhyâya[6]) — um ihn beim Namen zu nennen —: jenen Paṇ-c'en sNaṅ-ba mt'a-yas rJe-btsun

Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-šes dbaṅ-poi žal-sṅa-nas

in dieses Reich. Über diesen sei, da die Biographie des Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa unendlich wie der Himmel 20 ist, nur kurz Folgendes mitgeteilt: Dieser Herr war in einer längst verflossenen Zeit, seit welcher Kalpa's zahllos wie der Sand des Gaṅgâ-Flusses verstrichen sind,

---

1) sÑigs-mai dus = skr. kaliyugam, s. oben p. 200, n. 4.

2) mT'a-dbus-kyi ₒgro-ba mt'a-dag, wörtlich: 'sämtlicher Geschöpfe (an) der Grenze und (in) der Mitte'.

3) Žwa-ser cod-pan ₒdsin-pa, vgl. p. 290, n. 1.

4) T'sul-lugs ji-lta-ba bžin-du ₒbyed-pai dpyod-ldan mt'a-dag.

5) rJes-su yi-raṅ-ba.

6) mK'an rin-po-c'e.

ein Cakravartin mit Namen Aranemi[1]). Da richtete er in Gegenwart des Buddha Ratnagarbha seinen Sinn auf die höchste Bodhi. Infolgedessen gelangte er an das jenseitige Ufer des Meeres der schier unermesslichen 5 beiden Ansammlungen[2]) und wurde in der höchsten reinen Region[3]) des Westens Sukhâvatî Buddha: als Dharmakâya in Gestalt des sNañ-ba mt'a-yas[4]), als Saṃbhogakâya in Gestalt des T'se dpag-med[5]), als Nirmâṇakâya in Gestalt des ̨Od dpag-med[6]). Darauf 10 liess er in die unendlichen Welten der zehn Gegenden Buddha's und Bodhisattva's, Çrâvaka's[7]) und Pratyeka- **190** buddha's[8]) sowie Brahman[9]) und Indra[10]), Cakra-

1) Tib. rTsibs-kyi mu-k'yud, s. M. Tib. 168,24 = M. 176,25.

2) T'sogs-γñis, d. i. die Ansammlung der Tugend und die Ansammlung der Weisheit (bsod-nams-kyi t'sogs dañ ye-šes-kyi t'sogs), s. Jäschke 452[a].

3) Dag-pai žiñ mc'og.

4) Nach Jäschke 318[b] (s. auch Pantheon no. 59) ist sNañ-ba mt'a-yas = ̨Od dpag-med (Amitâbha), mit dem ich ihn demgemäss oben p. 261 identificiert habe; nach der hiesigen Darstellung jedoch stellen sNañ-ba mt'a-yas, T'se dpag-med und ̨Od dpag-med *verschiedene Formen ein und derselben Gottheit* dar, und zwar — nach dem Range der entsprechenden Kâya's zu schliessen (s. darüber Jäschke 22[b] und hier oben pp. 84—89) — der erste die höchste, der letzte die niedrigste Form. Eine wenigstens zweifache Differencierung findet sich im Pantheon, wo Amitâyus (no. 85) als Yi-dam neben Amitâbha (no. 59) als Dhyânibuddha angeführt ist.

5) Skr. Amitâyus, s. Pantheon no. 85.

6) Skr. Amitâbha, s. M. Tib. 2,3 = M. 2,3. Târ. 73,20. Târ. Ueb. 93,15. Pantheon no. 59.

7) Tib. ñan (-t'os), vgl. Pantheon, p. 45, n. 1.

8) Tib. rañ (-sañs-rgyas), vgl. Pantheon, p. 45, n. 1.

9) Tib. T'sañs (-pa).

10) Tib. dBañ (-po).

vartin's und unfassbare andere reine und unreine Nirmâṇakâya's (aus sich) hervorgehen und wirkte, so lange er sich im Kreislauf (der Wiedergeburt) bewegte, zum Wohle der Wesen. Danach zeigte er sich auch in dieser irdischen Welt[1]) in folgenden Nirmâṇakâya's: zur Zeit des Buddha Çâkyarâja als Çrâmaṇera Pad-mai ṅad-ldaṅ der Sthavira's ârya-Subhûti[2]) und ârya-Kâçyapa[3]), als der Mahâcârya Bhâvaviveka[4]), als der Âcârya Vajraghaṇṭa[5]), als der Âcârya Abhayâkaragupta[6]), als der Kulika[7])-König des Çambhala-Landes Mañjuçrîkîrti[8]), als der Mahâcârya Padmasambhava, als der Arya[9]) P'ul-byuṅ

---

1) Mi-mjed-kyi $_{o}$jig-rten = skr. sahâloka, s. oben p. 88,7 und n. 3.

2) Tib. $_{o}$p'ags-pa Rab-$_{o}$byor, s. M. Tib. 44,6 = M. 47,6.

3) Tib. $_{o}$p'ags-pa $_{c}$Od-sruṅ, vgl. oben p. 100, n. 8.

4) Tib. Legs-ldan $_{o}$byed-pa = Legs-ldan (skr. Bhavya), s. Târ. Ueb. 127 und n. 6. 136 ff. und n. 3 und die daselbst im Index s. v. Bhavya angeführten Stellen. Wassiljew, s. Index s. v. Bhavya.

5) Tib. rDo-rje dril-bu, s. Târ. Ueb. 170 und n. 1. 177. 322 fg.

6) Vgl. Târ. Ueb. (s. Index s. v.); hier im Text (p. 190,7) steht fälschlich Abhakaragupta.

7) Tib. Rigs-ldan, vgl. R. in J. A. S. Beng. 1889, p. 40, wo der mir von Herrn Professor Grube aus dem Nachlass Schiefner's freundlichst überlassene tibetische Originaltext Rigs-ldan hat; dieselbe Identificierung, doch nicht ganz ohne Bedenken, macht Schiefner in Târ. 3, 9. Târ. Ueb. 5, 1. 62, 22 uud n. 1 (vgl. daselbst Index s. v. Kulika); betreffs rigs = skr. kulam s. M. Tib. 43, 3. 120, 85. 177, 4. 179, 6. 7. 8. 9. 11 = M. 46, 3. 126, 85. 185, 4. 187, 6. 7. 8. 9. 11.

8) Tib. $_{o}$Jam-dpal grags-pa; vgl. Târ. Ueb. 212 fg. und n. 4.

9) Tib. jo-bo, s. M. Tib. 178, 79 = M. 186,80 (M': ârya).

żabs[1]), als der Âcârya Bhavabhadra[2]), als der Lo- *
tstʻsa-ba Kʻug-pa lhas-btsas[3]) von ₒGos[3]), als der
unvergleichliche sKam-po-pa bSod-nams rin-cʻen[4]),
als Sa-skya Paṇ-cen Kun-dga rgyal-mtʻsan, als der
5 rGyal-ba γYuṅ-ston[5]) Vajraçrî[6]), als der Gelehrte
dGe-legs dpal-bzaṅ, als der Grub-dbaṅ bSod-nams
pʻyogs-kyi glaṅ-po, als der dBen-sa-pa cʻen-po[7])
rGyal-ba Blo-bzaṅ don-grub, als der Paṇ-cʻen Cʻos-
kyi rgyal-po Blo-bzaṅ cʻos-kyi rgyal-mtʻsan und
10 als der Paṇ-cʻen Tʻams-cad mkʻyen-γzigs cʻen-po[8]) rJe-
btsun Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-śes und wirkte zum
Wohle der Wesen.

1) Vielleicht = skr. Atîtavahana; pʻul (-tu) byuṅ (-ba), 'hervorragend', nach Jäschke 344[b] als Eigenname = Atiça, in einem in Târ. Ueb. 65, n. 1 angeführten Titel eines Werkes im Tanjur = atiçaya, kann sehr wohl auch Aequivalent von skr. atîta sein; żabs, 'Fuss', hat auch die Bedeutung 'bottom of a lake, of a vessel; lower end of a staff' (Jäschke 472[a]) und kann somit wohl auch = skr. vahanam in der Bedeutung 'unterster Teil einer Säule' (s. Böhtlingk s. v., 2, f) sein. In Târ. 200, 12. (Târ. Ueb. 263, 16: Atîtavâhana) wird Atitavahana als transcribierter (nicht übersetzter) Name eines Fürsten angeführt, womit die hiesige Bezeichnung des Pʻul-byuṅ żabs als 'Herr, Edler' sehr gut im Einklang steht und darum zur Bestätigung der obigen Identification dient.

2) Vgl. Târ. Ueb. 5, 258 fg.

3) Darnach ist auch oben p. 107, 3—4 (= Text p. 68, 9: ₒGʻos Kʻug-pa lhas-btsas, wonach wahrscheinlich ein | einzufügen ist) statt „dem Sohne des ₒGos kʻug-pa lha" zu übersetzen: „dem Kʻug-pa lhas-btsas von ₒGos" und Z. 5 „sowie" zu streichen.

4) = Skr. Puṇyaratna.

5) Vgl. oben p. 170, 11.

6) Tib. rDo-rje dpal; in Târ. 193, 2. 22 (Târ. Ueb. 254 fg.) ist der Skr.-Name transcribiert, nicht übersetzt.

7) D. h. 'der grosse Einsiedler'.

8) D. h. 'der grosse Allwissend-Allsehende'.

Dieser Paṇ-c'en rin-po-c'e nun also wurde in dem Distrikt bKra-šis rtse des Bezirkes Šaṅs der Provinz γTsaṅ im (männlichen) Erde-Pferde-Jahr des 12. Cyklus (1737), am 11. Tage des 11. mongolischen Monats, geboren. Sein Vater hiess T'aṅ-lha; seine Mutter, welche 5 aus dem Geschlecht des Mahâsammata stammte, war für ein Weib wenig listig und von aufrichtigem Charakter, dem Lama und den (drei) Kleinodien[1]) gläubig zugethan 191 und mit vielen anderen Tugenden geschmückt. Bei seiner Geburt drang, mit dem Sonnenlicht vereint, ein 10 fünffarbiger Regenbogen in das Haus, und auch viele andere wunderbare Vorzeichen zeigten sich. Schon nach 2 Monaten legte er beide Handflächen zusammen; nach 7 Monaten sagte er, plötzlich die Stimme erhebend, zu wiederholten Malen Maṇi her; nach 8 Monaten 15 recitierte er dMigs brtse-ma auswendig. Er sagte: „Nachdem ich mir des vorhergehenden rJe[2]) Körper geliehen, bin ich dieser.“ Nie that er weinen, auf der Seite liegend schlafen u. dgl. m. nach Art der gewöhnlichen Kinder, sondern geruhte die Handflächen auf der 20 Brust zusammenzulegen und nach Art der Kreuzbeinstellung dazusitzen. So kehrte er schon in der Zeit, in der er noch klein an Körper war, allen Gepflogenheiten gewöhnlicher Kinder den Rücken. Er war mit Gläubig- * keit, Lossagung (vom Irdischen), natürlicher Fassungsgabe 25 und vielen anderen vornehmen Gepflogenheiten geschmückt. Den (drei) Symbolen brachte er Opfer dar,

1) Bla-ma *daṅ* dkon-mc'og (γsum).

2) D. h. des vorhergehenden Paṇ-c'en rin-po-c'e.

bezeigte ihnen seine Verehrung, sagte murmelnd tiefe Geheim-Mantra's her u. s. w. So war der Heilige einzig und allein auf einen rühmenswerten, unbefleckten Lebenswandel bedacht. Später, im Eisen-Affen-Jahr (1739),
5 im 8. Monat, kamen Fürst bSod-nams stobs-rgyas, des rGyal-dbaṅ mc'og Vertreter[1]) mGron-γñer ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ, aus bKra-šis lhun-po geschickte Abgesandte und andere bei ihm zusammen und beriefen ihn sogleich als milden grossen Dharmapâla über das
10 neue dGa-ldan-Haus. Auf die dringende Bitte um eine deutliche Prophezeiung, wo überall in dBus, γTsaṅ und K'ams sich wohl das Leben des sKyabs-mgon Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa (d. i. er selbst) abspielen werde, antwortete der grosse Dharmapâla (d. i. wiederum
15 eben dieser selbst) unter anderem Folgendes:

„Des Klosters *bKra-šis* lhun-po Herr in eigener Person —
„Im Bezirke *bKra-šis* rtse geboren —
„Nun bringt mir schleunigst euren Glückwunsch dar (*bkra-* **192**
20 *šis* mṅa-γsol mdsod)!
„Es möge alles von des Glückes (*bkra-šis*) Glanz erfüllt werden!"

und gab damit eine aus sicherem Wissen geschöpfte klare Prophezeiung von sich. Da that auch der rGyal-
25 dbaṅ t'ams-cad mk'yen-pa die Äusserung: „Dass gegenwärtig diese seine Geburt in bKra-šis rtse-ba, deren sichere Kenntnis von irgend woher geschöpft ist, klar verkündigt worden ist, das ist sehr gut." Nachdem

---

1) sKu-t'sab.

(diese Nachricht) zu den beiden 'Am-ban gedrungen, wurde sie auch dem hohen kaiserlichen Herrn zu Ohren gebracht. Darauf, am 6. Tage des 9. mongolischen Monats, geruhte der rGyal-dbaṅ t'ams-cad mk'yen-pa c'en-po ihm den Namen Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-ṡes 5 zu geben, schickte im Einklang damit ein grosses * Gefolge u. s. w. aus Bla-braṅ und gab Freudenfeste in Fülle.

Danach, im Eisen-Vogel-Jahr (1740), am 4. Tage des 6. mongolischen Monats, erschien der Gross- 10 schatzmeister[1]) und andere, ferner, durch kaiserliche Ordre abgesandt, der Tā bla-ma und andere, insgesamt nahezu zehntausend Geistliche, mit Baldachinen, Trophäen und anderen Huldigungsgegenständen mannichfacher Art in Prozession vor ihm und beriefen ihn nach 15 dem grossen Kloster bKra-ṡis lhun-po, worauf er seinen Fusslotus wohl auf den Furchtlosen Löwensitz (Thron)[2]) setzte. Einstmals sass er, nachdem er vor dem Thronsitz[3]) viele Huldigungen dargebracht hatte, auf einem Teppich und schien damit beschäftigt, mit 20 zusammengelegten Handflächen Gebete zu verrichten. Da fragte der Schatzmeister Blo-bzaṅ t'se-dbaṅ, was es denn damit auf sich hätte. Da erwiderte jener: „Während auf dem Thronsitz in der Mitte der rJe-btsun bTsoṅ-k'a-pa c'en-po und rechts und links Ma- 25 ñjughoshabhaṭṭâraka, Vajrapâṇi u. s. w. aufgestellt

---

1) P'yag-mdsod c'en-po.

2) Mi-ₒjigs seṅ-gei k'ri = skr. abhîrusiṃhâsanam, vgl. oben pp. 205,1 und n. 5. 208,7—8 und n. 2.

3) bŽugs-k'rii p'yogs-su.

sind, werden die Gebete verrichtet." Im Wasser-Hunde-Jahr (1741) hörte er bei dem rJe Ṅag-dbaṅ byams-pa „die Bodhi-Weg-Leuchte[1]" und andere Âgama's, 193 und nachdem er das Upâsaka-Gelübde auf sich ge-
5 nommen, auch die Vajrabhairavavaçitâ. Im Wasser-Schweine-Jahr (1742) hörte er, nachdem er den rDo-rje ₒdsin-pa Blo-bzaṅ bzod-pa zum Yoṅs-ₒdsin gemacht hatte, (bei diesem) viele Dharma's. Im Holz-Mause-Jahr (1743) nahm er, während dieser Yoṅs-ₒdsin als Upâ-
10 dhyâya fungierte, das Pravrajitaçrâmaṇera-Gelübde auf sich und wurde das Scheiteljuwel der nach Erlösung Trachtenden. Im Holz-Rinder-Jahr (1744) hörte er bei diesem bsDus-grwai γsan-sbyoṅ, die Hunderttausend Aussprüche[2]) des rJe rin-po-c̒e (d. i.
15 bTsoṅ-k̒a-pa), des Paṇ-c̒en Blo-bzaṅ c̒os-kyi rgyal-mt̒san und des Paṇ-c̒en Blo-bzaṅ ye-śes u. a. m. Am Anfang seines 13. Lebensjahres (1749) verfasste er rJe bla-ma mc̒og[3]) raṅ-ñid-kyi żabs-brtan γsol-ₒdebs und die Aussprüche Blo-gros
20 dpag-bsam-ma's und anderer. Im 15. Lebensjahr, im * Wasser-Affen-Jahr (1751), hörte er bei der Inkarnation[4]) des sÑiṅ-rje c̒en-po[5]) aller Jina's, dem siebenten rGyal-dbaṅ Blo-bzaṅ bskal-bzaṅ rgya-mt̒soi żal-sṅa-nas, die Schatzkammer der vier Klassen der Tantra's[6]): die

1) Byaṅ-c̒ub lam sgron.
2) γSuṅ-ₒbum.
3) D. i. bTsoṅ-k̒a-pa.
4) Raṅ-γzugs.
5) = T̒ugs-rje c̒en-po (skr. Mahâkaruṇa), 'der grosse Erbarmer', d. i. Avalokiteçvara.
6) rGyud-sde bżii baṅ-mdsod.

Vajramâlâ- und Mitraçataka-Mahâvaçitâ, die çrî-Kâlacakramahâvaçitâ[1]), die çrî-Trayodaçavajrabhairavadevamahâvaçitâ[2]), Adhivâsanam, Âgama u. s. w. des sNar-t'an brgya-rtsa, Ba-ri brgya-rtsa und Sâdhanasâgara[3]), den Âgama der 5 Hunderttausend Aussprüche des rGyal-dban mc'og und viele andere Dharma's. Nach Erteilung der Vajrabhairavavaçitâ that der rGyal-dban mc'og die Aeusserung: „Wenn du eben diesen hohen Gott[4]) zum Mittelpunkt deiner Meditation machst, wird deine 10 Vollendung im Erhabenen wie im Alltäglichen[5]) bald sich vollziehen.“ So ernannte der Puṇḍarîkadhara[6]) eben diesen Herrn zum Herrn der Lehre der grossen Mystik[7]). Im 20. Lebensjahre, im Feuer-Rinder-Jahr (1756), am 4. Tage des 6. Monats, am Tage des Festes des Drehens 15 des Dharmacakram[8]), nahm er, während u. a. der Sthavira, **194** grosse Vinaya-Bekenner[9]) und *Yons-odsin* žal-sna-nas Blo-bzan c'os-op'el als Upâdhyâya, und der *T'os-bsam glen* žal-sna-nas Blo-bzan bkra-šis als Karmâcârya fungierten, das Upasaṃpannabhikshu[10])-Gelübde in ge- 20 höriger Weise auf sich und wurde der Scheitelschmuck

---

1) Tib. dpal Dus-kyi ok'or-loi dban-c'en.

2) dpal rDo-rje ojigs-byed lha bcu-γsum-gyi dban-c'en.

3) Tib. sGrub-t'abs rgya-mt'so, vgl. Târ. Ueb. 330 fg.

4) lHa-mc'og.

5) mC'og dan t'un-mon-gi dnos-grub.

6) D. i. der Dalai Lama, vgl. oben p. 200, 1 und n. 2.

7) γSan-c'en bstan-pai bdag-po = skr. mahârahonuçâsanapati, vgl. oben p. 123, 3 und n. 1.

8) C'os-ok'or bskor-bai dus-c'en-gyi ñin.

9) oDul-ba odsin-pa c'en-po = skr. mahâvinayadhara.

10) Tib. bsñen-par rdsogs-pa dge-slon.

aller Vinayadhara's. Bei jenem Yoṅs-ₒdsin mk'an-c'en[1]) hörte er die çrî-Vajrapâṇimahâcakramahâvaçitâ[2]) und viele andere Dharma's. Im 22. Lebensjahr, im Erde-Hasen-Jahr (1758), erteilte eben dieser
5 Herr auf die von Seiten des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa Rol-pai rdo-rje żal-sṅa-nas geäusserte Bitte mitten in dem Meere einer Versammlung zahlreicher Gelehrten, bestehend aus ihm selbst und seinen Dienern, dem De-mo sprul-sku, dem rJe Ṅag-dbaṅ byams-pa,
10 dem Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bżad-pa, dem rJe-btsun dKon-mc'og ₒjigs-med dbaṅ-po, dem Brag-γyab sprul-sku, Jinaputra's, Sattva's[3]) und dem * rJe-druṅ sprul-sku, dem bTsan-po Nomon Han, dem T'uu bkwan rin-po-c'e K'yab-bdag blo-bzaṅ c'os-
15 kyi ñi-ma, dem Piligt'u Nomon Han, den Lamen und der Schülerschaft[4]) von Se (-ra), ₒBras (-spuṅs) und dGe (-ldan) und anderen Wissensdurstigen[5]), über zweitausend an der Zahl, die çrî-Kâlacakramahâvaçitâ, indem er sie mit seltsam-wunderbaren Subhâshita's aus-
20 schmückte, in gehöriger Weise. Im Wasser-Pferde-Jahr (1761) sprach der rJe Maitrii mt'san-can zu diesem Herrn: „Erfasse, schütze und fördere doch durch Erklärung, Disputation und Abfassung (von Schriften) die

1) Skr. mahopâdhyâya.

2) dpal P'yag-na rdo-rje ₒk'or-lo c'en-poi dbaṅ-c'en; über ₒK'or-lo c'en-po (skr. Mahâcakra) s. oben p. 193, n. 1.

3) Tib. sems-dpa.

4) Bla-ma daṅ grwa-rigs; dementsprechend ist auch oben p. 241, 10—11 (vgl. n. 4) bla-ma grwa-rigs-rnams 'Lamen und Schülerschaft', nicht 'geistliche Schülerschaft', zu übersetzen; vgl. p. 298, 21-22 und n. 5.

5) Don-γñer-can.

Jina-Lehre; namentlich übermittele den Strebsamen[1]) das Pravrajita- und das Upasaṃpanna-Gelübde; da dem Vinaya gemäss seit deiner unter der Funktion eines Pravrajita- und Upasaṃpanna-Upâdhyâya[2]) erfolgten Aufnahme als Upasaṃpanna[3]) fünf, sechs Jahre verstrichen 5 sind, so übermittele doch, auf den Fortbestand der Lehre bedacht, den Strebsamen das Upasaṃpanna-Gelübde; jetzt müsstest du dem erhabenen Nirmâṇakâya des ₒPʻags-pa lha von Cʻab-mdo den Anfang des Pravra-
195 jita (-Gelübdes) übermitteln." So drang er mit Bitten 10 in ihn. Infolgedessen geruhte jener einzuwilligen und übermittelte, während eben dieser Herr als Upâdhyâya fungierte, dem Höchsten Nirmâṇakâya des ₒPʻags-pa lha das Upâsakapravrajitaçrâmaṇera[4])-Gelübde. Im Wasser-Schaf-Jahr (1762), am 12. Tage des 1. Monats, über- 15 mittelte er, während eben dieser Herr als Upâdhyâya fungierte, zweiundneunzig Sâdhya's[5]) das Upasaṃpanna-Gelübde. Im Holz-Vogel-Jahr (1764), am 12. Tage des 1. Monats, gewährte er die gute Gabe der von dem rGyal-dbaṅ mcʻog gestatteten Neueinführung des Kâlacakram[6]). Im 3. Monat zeichnete er, da von sechzehn 20 in den Mantra's bewanderten Schülern der Magie[7]) die

---

1) Don-γñer-ba-rnams.

2) Tib. rab-byuṅ bsñen-rdsogs-kyi mkʻan-po.

3) bsÑen-par rdsogs bžes-nas; vielleicht ist dies aber zu übersetzen: 'seit deiner Uebernahme des Upasaṃpanna (-Gelübdes)'.

4) Tib. dge-bsñen rab-byuṅ dge-tʻsul.

5) Tib. bsgrub-bya.

6) Tib. Dus-ₒkʻor γsar-ₒdsugs.

7) sÑags-pa cʻog-grwa-pa.

Einführung des Kâlacakra-Kultus[1]) gewünscht wurde, am Morgen des 10. Tages das durch gefärbten Staub (sichtbar gemachte) Maṇḍalam der gänzlich vollkommenen Çrî-Kâlacakra-Statue, -Lehre und -Gnade[2]), brachte vom * 15. Tage an bis zum Ende der Kultus-Woche Brandopfer[3]) u. s. w. dar und erwies während der ganzen Dauer der *Verehrung* des çrî-Kâlacakra *durch Predigt*[4]) unübertreffliche vollkommene Gnadenbezeugungen. Darauf ging er, da der Wunsch etwa (des Inhalts) laut wurde: er möchte doch sein Ross gen dBus zu der erhabenen Inkarnation des rGyal-dbaṅ mcʻog zu lenken geruhen, um als Upâdhyâya bei der bevorstehenden Uebernahme des Çrâmaṇera-Lehr-Gelübdes[5]) zu dienen, nach dBus. Am 4. Tage des 6. Monats übermittelte er dem erhabenen Nirmâṇakaya des rGyal-dbaṅ mcʻog das Çrâmaṇera-Gelübde und trug ihm, nachdem ihn (dieser) zum Grossen Beschützer der Lehre und der Wesen[6]) ernannt hatte, die Erklärung und den Âgama des Lam-rim cʻen-mo[7]), „die Unterweisung im Glücksweg“[8]), „die Erweckung des Sinnes“[9]), „die Verehrung“[10]) u. a. m. vor. Im Feuer-Hunde-Jahr (1765)

1) Dus-ʻkʻor-gyi sgrub-mcʻod.

2) dpal Dus-kyi ʻkʻor-loi *sku γsuṅ tʻugs* yoṅs-su rdsogs-pai rdul-tʻson-gyi dkyil-ʻkʻor.

3) sByin-sreg = skr. homa, s. Jäschke 405^b^.

4) dpal Dus-kyi ʻkʻor-loi *bšad-sgrub.*

5) dGe-tʻsul-gyi bslab-sdom.

6) bsTan-ʻgroi dpuṅ-γñen cʻen-po.

7) Lam-rim cʻen-moi bšad-luṅ.

8) bDe-lam-gyi kʻrid.

9) Sems-skyed.

10) mCʻod-pa.

sandte der Kaisér den Jasag bla-ma Ṅag-dbaṅ dpal-₀byor Hwoťogťwo und andere und erliess folgendes Huldigungsschreiben an ihn: „Indem dir von mir ein Diplom und Handschreiben verliehen wurde, habe ich dir wie deinen Vorgängern den Ehrentitel Paṇ-c̒en 'Erteni 5
196 verliehen und dich zum Herrn des grossen Klosters bKra-ṡis lhun-po erhoben. Du aber lass, nachdem du für viele Saṃgha-Häupter die Glocke der Vinaya-Gebote hast ertönen lassen und nach heiliger Lebensweise getrachtet hast, in dBus und γTsaṅ die Lehre gänzlich unent- 10 stellt wie früher wachsen und erweise ihr in diesem meinem Lande der Mitte unermüdeten Sinnes ordentlich Verehrung!" Dieses Schreiben liess er ihm überreichen. — Einstmals kam er nach Potala und trug dem rGyal-dbaṅ rin-po-c̒e die Guhyasamâja-Aksho- 15 bhyavajra-[1]), die çrî-Cakrasaṃvara- und die çrî-Vajrabhairava-, γṠed-dmar[2]) und dGra-nag-ste bcu-γsum-ma-Mahâvaçitâ[3]), die Vajramâlâ-, Mitra-çataka- und andere Vaçitâ's, zahlreiche Adhivâsana's: zum Sâdhanasâgara, Pa-ri brgya-rtsa und anderen 20
* Haupt-[4]) und Neben-Vacana's, und endlich die mündliche Belehrung[5]) über die Hunderttausend Aussprüche des rJe rin-po-c̒e und viele andere Dharma's vor. Einst

---

1) Tib. γSaṅ-₀dus Mi-bskyod rdo-rje(i dbaṅ-c̒en).

2) D. h. 'Roter Henker'.

3) Die drei letzten Glieder sind durch den Zusatz γsum 'drei' (Text p. 196, 7) hinter dGra-nag-ste bcu-γsum-ma als eng zu einander gehörig bezeichnet.

4) sPyi-bka daṅ zur-bka; dementsprechend ist auch oben p. 209, 21 (vgl. n. 6) zur-bka durch 'Neben-Vacanam' zu übersetzen.

5) lJags-luṅ.

übermittelte er, während der rJe t̔ams-cad mk̔yen-pa selbst als Upâdhyâya fungierte, dem rGyal-dbaṅ rin-po-c̔e das Upasampanna-Gelübde und dergleichen mehr. Unfassbare glaubensstarke Vineya's aus den Provinzen 5 dBus und γTsaṅ und allen Landesteilen von 'A-mdo und der grossen Mongolei ehrten ihn durch ein Meer von Opfergaben — gleichsam Wolken —, bestehend in hervorragenden materiellen Schätzen. Danach erfüllte er durch (die Uebermittelung) des Upasampanna-Ge- 10 lübdes je nach Wunsch und Verlangen eines jeden und durch das Drehen des Rades der tiefen und weiten Lehre das Erdenrund mit klugen Menschen. Im 1. Monat des Erde-Schweine-Jahres (1778) wurde von dem vom Himmel eingesetzten grossen Mañjughosha-Kaiser selbst 15 — im Einklang mit dem Sinne der Worte des oJam-mgon bla-ma bTsoṅ-k̔a-pa c̔en-po:

„Aengstlich auf sein Benehmen achtend und ein milder Fürst,

„Einem Kalyâṇamitra, der durch den blossen Anblick **197**
20 die Herzen anderer gefangen nimmt

„Und durch seine blosse Freundschaft die Tugend wachsen und das Laster schwinden macht,

„Sich anschliessend und ein Landesvater —" —

dieser rJe-btsun bla-ma mc̔og nach der königlichen 25 Residenz berufen, und ihm der Befehl erteilt, er solle zu einer Audienz kommen. Infolgedessen lenkte er am 17. Tage des 6. Monats, während eine Menge Nakshatra's als Beherrscher der Nacht[1]) ihn umgaben, sein

1) mT̔san-moi mgon-po rgyu-skar-gyi t̔sogs.

Ross aus dem grossen Kloster bKra-śis lhun-po. Umgeben von einer berittenen Eskorte, bestehend in den von den 'Am-pan von Tibet aufgebrachten, sechs Mann hoch aufgestellten tibetischen Kriegern, und zahllosen
* anderen, zog er fort. Der rGyal-dbaṅ mc'og sorgte 5 reichlich für die Sicherheit seines Lebens und für Wegzehrung. Darauf kam jener auf seiner langsamen Reise, während welcher er all den aus der Gegend zusammengeströmten Menschen die Hand-Vaçitâ und die gewünschten tiefen und weiten Lehren erteilte, am 15. Tage 10 des 10. Monats zu dem grossen Kloster sKu-ₒbum byams-pa gliṅ im Orte bTsoṅ-k'a, der Geburtsstätte des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa, und brachte (daselbst) das grosse Fünf-Spenden-Opfer[1]) dar. Während er sich vom Spätnachmittag des 10. Tages des 11. Monats 15 an einen Monat lang von der Aussenwelt abschloss[2]), lag er der Besänftigung und Citierung[3]) des çrî-Vajrabhairava ob und brachte zuletzt auch ein Ži-rgyas-dbaṅ-drag[4])-Brandopfer dar. Darauf, im Eisen-Mause-Jahr (1779), am 10. Tage des 3. Monats, lenkte er sein Ross 20 von sKu-ₒbum fort. Zu dieser Zeit wurden der Grossschatzmeister und die übrigen Gefolgsleute nicht von den Pocken befreit. Da erteilte eben der Herr dem Kun-mk'yen bla-ma dKon-mc'og ₒjigs-med dbaṅ-po den Befehl: „Wirf du für diese einen Steinhaufen[5]) auf!" 25

1) lṄa-mc'od-kyi mc'od-pa rgya-c'en-po.
2) (sKu-) mt'sams mdsad.
3) bsÑen-sgrub.
4) Vgl. hierüber Jäschke 80[b]. 354[b]. 474[b].
5) lHa-t'or.

198 Demgemäss warf (dieser), als (der Herr) mit einem Gefolge von dreihundert Priestern und Laien, unter ihnen dem Grossschatzmeister, weiter nach dem Kloster bsTan-rgyas gliṅ in 'Alagša kam, einen Steinhaufen auf. Dadurch befreite er diese alle, ohne dass ihnen ein Leid geschah, von den Pocken[1]). So gereichte eben dieser Kun-mkʿyen bžad-pa rje allen Gefolgsleuten zu unfassbarem Segen. Darauf reiste er nach und nach weiter und übermittelte in der Provinz 'Otʿog Peili in 'Ortos$_{w}$o vierhundert und fünfundachtzig Sâdhya's das Upasampanna-Gelübde. Im Lande Cʿahar übermittelte er einhundert und siebenundsechzig Sâdhya's das Upasampanna-Gelübde. Am 20. Tage des 6. (Monats) gelangte er nach Doloon Noor. Ein vom Kaiser erlassenes Schreiben sowie Geschenkgegenstände wurden ihm überreicht. Eben der Herr trug dem lCaṅ-skya rin-po-cʿe und zahlreichen Scharen sonstiger Lamen und Schüler[2]) das Bla-mcʿod bde-stoṅ dbyer-med-ma * und andere Dharma's vor. Täglich neigten die aus allen Gegenden der Mongolei zusammengeströmten Grosslamen, Grossfürsten und zahllose andere Wesen tief ihr Haupt vor ihm. Die Reichen bescherten ihm unermessliche materielle Schätze, den Abgaben an einen Grosskönig gleich. Indem er die grosse Pauke der Religion

---

1) lHa-$_{\text{o}}$brum.

2) Bla-grwai tʿsogs; aus dieser Stelle ergiebt sich, dass bla-grwa = bla-ma daṅ grwa-pa 'Lamen und Schüler', ist; dies ist auch oben p. 267, 6 statt „Lamenschule" einzusetzen; vgl. daselbst n. 5; die dort ausgesprochene Vermutung, dass bla-grwa vielleicht 'Oberschule, Hochschule' bedeuten könne, ist nach dem eben Gesagten hinfällig.

schlug, verscheuchte er den Herzenskummer der Menschen gänzlich und liess den Edelstein der Muni-Lehre sich ausbreiten wie das Meer[1]), mit dem Regen des Kṛita (-yugam) vereinigt. Während seines dortigen Aufenthaltes übermittelte er bei Gelegenheit ausserordentlich häufiger Audienzen sehr zahlreiche Gelübde für männliche und weibliche Upâsaka's, für Pravrajita's und Pravrajitâ's[2]), und für männliche und weibliche Çrâmaṇera's; die Möglichkeit zur Uebermittelung des Upasaṃpanna-Gelübdes wurde ihm dagegen nicht gegeben. Am 29. Tage brach er von Doloon Noor auf und erteilte unterwegs unzähligen Laien und Priestern die Hand-Vaçitâ. Auch das Upasaṃpanna-Gelübde übermittelte er 199 drei Mal: beim ersten Mal, am γNam-gaṅ-Tage, nahm er 104 Upasaṃpadâ's, beim zweiten Mal, allein am 7. Tage, 218 Upasaṃpadâ's vor, beim dritten Male, am 5. Tage, machte er in Gemässheit des Umstandes, dass dieser Tag (auf seine Ankunft) in dem Gebiete von Cʻagan jalag fiel[3]), von der Zeit des Aufganges eines Sonnenviertels anfangend[4]), bis in die Mitte des ersten Nacht-Abschnittes hineinreichend[5]), 403 Sâdhya's, unter ihnen den Maitri Hwotʻogtʻwo, zu Upasaṃpanna's. Zu dieser Zeit nahm auch ich[6]) meinen Anteil an dem Upasa-

---

1) Cʻu-γter, vgl. skr. apâṃ nidhi, 'der Behälter (aller) Gewässer, das Meer' (Böhtlingk s. v. nidhi).

2) Skr. rab-byuṅ-ma.

3) Cʻa-gan ja-lag ces-pai sa-cʻar żag babs daṅ bstun-nas.

4) Ṅi-ma bżi-cʻa śar-bai dus-nas mgo brtsams-te.

5) mTʻsan-moi tʻun daṅ-poi dkyil-tsam-du sleb-pai bar-la.

6) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mkʻa.

ṃpanna-Gelübde auf mich, und es entstand ein Wetteifern der *Sinne*, das schöne Baumwollenbüschel des *Geistes* zu erreichen[1]). Indem er auf diese Weise täglich den aus allen Gegenden wolkengleich zusammengeströmten Laien und
5 Priestern, über zehntausend, die Hand-Vaçitâ und viele Dharma's gewährte, kam er allmählich weiter. Am * 22. Tage des 7. Monats traf er, umgeben von dem lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa und vielen anderen Begrüssenden und Geistlichen in Prozession, in dem grossen
10 Palast des Parkes von Yai ho mit dem Mañjughosha-Menschenfürsten zusammen, überreichte dem grossen Kaiser ein Naṅ-mdsod-Begrüssungstuch[2]) und bekomplimentierte ihn. Der Kaiser seinerseits gab ihm ein Naṅ-mdsod-Begrüssungstuch und führte in freudiger Stimmung die
15 Unterhaltung. Einen aus einer kostbaren Schnur von unschätzbaren, wie ein Aprikosenkern grossen Perlen bestehenden Schmuck, den er auf seinem Körper trug, u. a. m. schenkte er dem Herrn und befahl ihm, nach allen Seiten des Parkes hin den Segen zu sprechen.
20 Demgemäss sprach er denn den Segen Darauf kam er nach der Residenz bKra-śis lhun-po[3]), worauf (der Kaiser) dem Herrn unfassbare materielle Gegenstände zur Sicherung seines Lebens gab und ihm zu Ehren ein Schaustück verschiedener Tanzspiele veranstalten liess.
25 Als sie den Thee einnahmen, sagte der Kaiser: „Dass **200**

1) *Yid*-kyi śiṅ-bal-ₒdab bzaṅ *dbaṅ-poi* bgrod-par ₒgran-pa byuṅ.

2) Naṅ-mdsod k'a-btags.

3) D. i. ein nach dem Muster der gleichnamigen Residenz des Paṇ-c'en rin-po-c'e in ɣTsaṅ gebautes neues Kloster in China; vgl. hier unten pp. 317,23-24. 318,25—319,1 u. J. A. S. Beng. 1882, 39, 4-6. 35.

der Paṇ-c'en 'erteni[1]) zu Anfang des grossen Pāyar[2]) meiner 70 Jahre (d. h. meines 70. Geburtstages) bereitwillig gekommen ist, das ist zum grossen Segen für die Buddha-Lehre und die Wesen dieses Landes. Ich habe während vieler Jahre von dem lCaṅ-skya Hwot'ogt'wo 5 etwas Religion gelernt; doch diese Buddha-Religion ist tief wie ein See und ausgedehnt, und ich habe die Geschäfte und Angelegenheiten der Regierung und die Angelegenheiten des Erdenrunds allesamt zu besorgen und habe darum keine Musse. Auf diese Art war das Zu- 10 standekommen einer Erkenntnis auf Grund des Nachdenkens über die von dem Hwot'ogt'wo gelernten Dharma's unmöglich; jedoch befinde ich mich in der Lage stetig zunehmender Sicherheit (in denselben). Jetzt hat diese deine, des Priesters, Zusammenkunft mit mir, dem Laien, 15 die alten Gebete und Gedanken (wieder) erweckt, und die Zeit ist gekommen, wo die guten Folgen (verdienstlicher) Thaten sicherlich reifen werden; darum soll von mir an eben den Lama die Bitte um zahlreiche Dharma's * und Adhivâsana's ergehen. Vormals, schon als der 20 Fünfte Tālai bla-ma kam, erbaute mein königlicher Ahn den gelben Tempel; dieser Gewohnheit und Art entsprechend, ist jetzt von mir in der Wohnstätte eben des Lama dieser bKra-ŝis lhun-po ähnliche Tempel errichtet worden. Ich habe früher die tibetische Umgangssprache 25 nicht verstanden; aber als eben des Lama's Kommen in Aussicht stand, habe ich bei dem Hwot'ogt'wo sofort mit

---

1) = Paṇ-c'en rin-po-c'e.

2) (Mong. bayar) 'Freude (Lustbarkeit)'.

Fleiss und Eifer die dringend erforderliche Umgangssprache vollkommen erschöpfend gelernt, bin jedoch kein genauer Kenner[1]) derselben. Die Feinheiten der religiösen Unterhaltung mag der H$_{w}$otʻogtʻ$_{w}$o übersetzen und verdolmetschen!“ Diesen guten Befehl erteilte er. Nachdem der Kaiser fortgegangen war, sagte der lCaṅ-skya rin-po-cʻe zu dem Herrn: „Was die von dem grossen Kaiser gegen den Herrn bethätigte unfassbare Gläubigkeit und besonders die Freudenempfindung anlangt, so habe ich alter Mann, obwohl ich bis in ein solches Alter mit diesem Könige zusammen gewesen bin, eine derartige Freudenempfindung (an ihm) überhaupt nicht kennen gelernt.“ Alles dies erschien als Anzeichen dafür, dass kraft der hochwogenden Gedankenerweckung des Priesters sowohl als des Laien diese Lehre des rGyal-ba bTsoṅ-kʻa-pa cʻen-po von neuem immer mehr und mehr zu gedeihen **201** begann. Infolgedessen richtete (der Kaiser an den Paṇ-cʻen rin-po-cʻe) Fragen, die von sehr grossem Wohlwollen zeugten, und überreichte ihm ein Päyar-gyi kʻa-btags[2]). Am 6. Tage des 8. (Monats), als Priester und Laie zur Leitung der Betversammlung in bKra-šis lhun-po zusammenkamen, wurde von dem Herrn der Segen und ein Glückwunsch für das Gedeihen der Lehre u. s. w. gesprochen. Auf einen vom Kaiser ergangenen Befehl geruhte er, nach dem Muster des in bKra-šis lhun-po in γTsaṅ, (der Residenz) eben dieses

1) Byaṅ-po scheint mit der aus Jäschke s. v. byaṅ, 3) zu erschliessenden Bedeutung zusammenzuhängen.

2) Mong. bayar-un khadak ergükü, ʻoffrir un khadaque de joie, c. à. d. *féliciter*ʼ (Kowal. II, 780b. 1086b).

Herrn, bestehenden Brauches in diesem Kloster die Uebung der Sûtra- und Mantra-Ceremonieen u. a. m. neu einzuführen. Am 7. Tage wurden von dem Herrn, im Einklang mit dem grossen Pāyar der zehntausend und aber zehntausend Glückwünsche zum 70. Geburtstage 5 des grossen Mañjughosha-Kaisers, dem grossen Kaiser Gegenstände von hohem sPam, voran das Bild-, Lehr- * und Gnaden-Symbol, beschert. Ferner geruhte er ihm die von ihm verfassten und von dem lCañ-skya rDo-rje ₒc'añ ins Mongolische übersetzten überfliessenden Schilderungen 10 und Darstellungen der unfassbaren Herrscherthaten und persönlichen grossen Ruhmeswerke des grossen Mañjughosha-Kaisers vorzutragen. Der grosse Kaiser, von unfassbarer Freude und Verehrung erfüllt, gab u. a. folgende tiefe und weite Antwort: „Da der Paṇ-c'en 15 'erteni Buddha ist, so sind nunmehr alle Aeusserungen, welche (von mir) ausgegangen, Sitz der *Wahrheit* allein. Da ich die Regierung nach den Geboten der Religion geführt habe, so sind in Palasträumen und anderen Stätten und Plätzen, an denen die Buddha-Lehre thront, 20 viele Tathâgata-Bild-, Lehr- und Gnaden-Symbole errichtet worden und geniessen Verehrung; ferner sind viele Klöster für die Geistlichkeit neu erbaut worden, und es wird ihr durch Gewährung des Unterhalts Ehre erwiesen. Dadurch ist die Buddha-Lehre zu immer 25 grösserem Gedeihen gebracht worden." Am 9. Tage übermittelte er einem Kreise von 240 Sâdhya's das **202** Upasampanna-Gelübde. Am 13. Tage, an dem grossen Pāyar des Nativitäts-Gestirns des grossen Kaisers, verfasste der Herr, nach Gewährung der Sicherung seines 30

Lebens, eine Geschichte des Ursprungs des Kaisers, auf eine von demselben ausgesprochene Bitte hin, zum ersten Male; in derselben war folgende Geschlechtsfolge seiner Ahnen enthalten: zur Zeit des Lehrers Buddha
5 König Prasenajit; danach Mahâkuçali[1]); der Fürst Buddhadiç[2]); der König von Tibet Muni btsan-po; ferner in Indien der Siddha Samayavajra[3]); in Tibet rDog legs-pai ses-rab; dpal-ldan ₒDar-ₒp'yar-ba; der Dharmarâja der grossen Mongolei
10 Hopilai Seć'en; ₒJam-dbyańs sMon-lam dpal-ba; der Je sKyabs-mć'og dpal-bzań; der Paṇ-ć'en sByin-pa rgya-mt'so; die das Rad des Gesetzes drehenden, von den Göttern eingesetzten Mahârâja's. Am * 15. Tage übermittelte er 476 Sâdhya's das Upasaṃpanna-
15 Gelübde. Am 17. Tage übermittelte er 472 Sâdhya's das Upasaṃpanna-Gelübde. Am 18. Tage wünschte der grosse Kaiser die Lehre zu hören, im Einklang mit dem Sinne des Ausspruches des çrîmacChûra (d. i. çrîmat-Çûra)[4]):

20 „Wer, nachdem er durch das Hören (der Lehre) gläubigen Herzens geworden,
„In hohe Freudigkeit und Festigkeit versetzt wird,
„Erkenntnis in sich aufsteigen fühlt und zur Geistesklarheit gelangt,

1) Tib. Kusali ć'e-ba.

2) Tib. Sańs-rgyas p'yogs; bei Wassiljew 223 wird ein König namens Buddhadiç, aber mit einem Fragezeichen hinter diesem Namen, erwähnt.

3) Tib. Dam-t'sig rdo-rje; vgl. Târ. 3,19 = Târ. Ueb. 5,17.

4) Tib. dpal-ldan dPa-bo; vgl. Târ. 3, 15. Târ. Ueb. 5. 90 u. n. 1. 136 u. n. 2. 140. 181. 204 u. n. 8.

„Der muss, (durch inneren Drang getrieben), und wäre es auch mit eigenem Leib, (das Hören der Lehre) sich erkaufen.

„Das Hören (der Lehre) ist die das Dunkel der Geistesnacht verscheuchende Leuchte; 5

„Der Schätze bester, (weil er) die Diebe u.s.w. nicht anlockt;

„Die die gänzlich verblendeten Gegner bezwingende Waffe;

203 „Durch die Erteilung von Weisungen über Mittel und Wege der beste der Freunde" 10

und anderer Aussprüche über den unfassbaren Segen der Anhörung der heiligen Lehre. Daraufhin geruhte (der Paṇ-c'en rin-po-c'e) ihm die „Gute Erteilung der Âyurvaçitâ des weissen Saṃvara"[1]), von 15 dem lCaṅ-skya rin-po-c'e ins Mongolische übersetzt, vorzutragen. Auf diese Weise bereitete er in dem Gebiete von Yai ho der Lehre und den Wesen unfassbares Heil. Am 25. Tage reiste er nach dem grossen Palast in der Residenz; unterwegs liessen, nachdem er zum Wohle 20 anderer gewirkt, der Žaṅ lCaṅ-skya rDo-rje ₒc'aṅ und andere eine ausgedehnte Wolke von Darbringungen von Geschenkgegenständen sich ausbreiten — ein grosses Fest! Danach ging er, um sich das Schauspiel in dem grossen Haine von Yo mi ywan anzusehen. Unter- 25 wegs erblickte er einen gelehrten Tä Hwa-šaṅ; er ge- * ruhte mit ihm über den Kreis des Vinaya[2]) und anderes

---

1) Tib. bDe-mc'og dkar-poi t'se-dbaṅ legs-par p'ul-ba.
2) Tib. ₒDul-bai skor.

zu sprechen und ihn zu befragen, und da dieser ohne Zaudern Antwort gab, rühmte er ihn voller Freude. Als dies der Kaiser hörte, verlieh er jenem Hwa-śaṅ das Siegel eines C'an żi. Darauf kam er zu des Kaisers 5 Wohnsitzen, zu dem Tsandan jo-bo-Tempel u. s. w. Am 3. Tage des 10. (Monats), bei einer Zusammenkunft des Priesters und des Laien (d. h. des Paṇ-c'en rin-po-c'e und des Kaisers) in Pou ha tian, gab (der letztere) dem Herrn ein reiches Bankett. Als dieser in dem Palaste 10 weilte, übermittelte er 176 Sâdhya's das Upasampanna-Gelübde und drehte auch im übrigen das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehre eifrig. Darauf wurde ihm von dem grossen Kaiser ein goldenes Maṇḍalam geschenkt. Seinem Wunsche gemäss trug er ihm das von dem rJe bla-15 ma mc'og flüchtig abgefasste[1]) (Werk) Ye-śes-kyi mgon-po p'yag drug-pai rjes-γnaṅ[2]), mit sorgfältigen Erklärungen versehen und von dem lCaṅ-skya rin-po-c'e ins Mongolische übersetzt, vor. Als Dankgeschenk gab ihm (der Kaiser) ein Maṇḍalam, zweiund-20 siebzig Schatz-Seidenstücke[3]) u. a. m. Von dem Herrn aber wurden dem Kaiser ein Ehrentuch, Bilder des **204** Nâtha, des Dharma und der Devî, eine indische Feuerwaffe, deren Entladung durch eine Feuer-Vorrichtung bewirkt wurde, und ein Schwert geschenkt und 25 von jenem mit grosser Freude und Ehrerbietung angenommen. Vom 24. Tage an bot er den Schein, als ob sein körperliches Befinden etwas schwanke; da be-

1) Myur mdsad.
2) = Skr. Shaḍbâhuprajñânâthâdhivâsanam.
3) mDsod gos-yug.

wiesen ihm der lCaṅ-skya rin-po-c'e, der grosse Kaiser und andere unaufhörlich ihre Anhänglichkeit[1]) und sandten Wunsch(gebete für ihn) empor. Er aber sagte zu ihnen: „Keine Sorge!“ Auf diese Weise setzte er seinen Zehennägel-Lotus vollkommen in einen grossen Teil des Mahâcîna-Landes, erfüllte des grossen Cakravartin's Herzenswunsch, drehte für die von den Chinesen, Mongolen und Manju aufgebrachten zahllosen frommen Vineya's das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehre und führte sie auf den Weg der Erlösung und Allerkenntnis. * Auch im übrigen erfüllte er alle Reiche der Ostgegend mit reichlichen Anzeichen des Glückes und Segens, wie wenn ein Buddha in der Welt erschienen wäre. Danach, am 1. Tage des 11. mongolischen Monats, bot dieser einzige erhabene Schützer[2]) der Lehre und der Wesen, nachdem er nur gealtert, den Schein des Eingehens seiner Körperhülle[3]) in das Herz des Jina Amitâbha.

Nicht lange danach schaute er angelegentlich auf die rohen Vineya's des gar sehr entarteten Zeitalters mit grossem Erbarmen voll inniger Liebe. Infolgedessen zeigte er sich gar wohl in seinem (nächsten) erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya als der Scheitelschmuck von Srid-żi[4]) und waltete, indem er mit einer Gutthat, die so seltsam wunderbar, wie wenn sie alle Thaten der

---

1) Žabs-brtan p'ul.

2) dpal mGon-po = skr. çrî-Nâtha.

3) γZugs-skui bkod-pa, wörtlich 'das Gefüge (oder: der Körper) seines Rûpakâya'.

4) D. i. Blo-bzaṅ dpal-ldan bsTan-pai ñi-ma p'yogs-las rnam-rgyal dpal bzaṅ-po, s. oben p. 9, 11—14.

[illegible]

[illegible] den guten Weg, der eine [illegible] die Zu-

[illegible] bei den drei Kleinodien statt.

Sanach dieser unser jetziger grosser Kaiser und König Saizigaltai Yirugertu Cyā ein[2] behielt hierauf seinerseits des Kaisers T'ai zan Hwan di gute Sitte und Gewohnheit fest bei. Dadurch wurde uns allen, den Menschen Chinas und der Mongolei, gleichsam ein Götterlos zu teil. Der mit unfassbarer Gnade regierende erhabene Hort machte u. a. den Lama der Wesen der drei Welten, des lCan-skya erhabenen Höchsten Nirmāṇakāya: rDo-rje ocan Ye-ses bstan-pai rgyal-mt'san ·gyi zal-sña-nas; den erhabenen Höchsten Nirmāṇakāya des K'ri-c'en: den K'yab-bdag bla-ma Ṅag-dbaṅ t'ub-bstan dbaṅ-p'yug dpal-ldan op'rin-las

1) D. i. Amitâbha.
2) S. oben, p. 77, 7–15.

rgya-mtʻsoi žal-sṅa-nas, und den erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya des Kʻri-cʻen Nam-mkʻa bzaṅ-po: den dKyil-ₒkʻor rgya-mtʻsoi mṅa-bdag rDo-rje ₒcʻaṅ ₒJigs-med nam-mkʻai žal-sṅa-nas[1]) zu Opferpriestern und erwies den drei Kleinodien Verehrung. So war denn 5 das Glück und Wohl der Wesen und der Lehre in immer steigender Zunahme begriffen. Ferner wurden unter den Kaisern der Fürst der gänzlich vollkommenen **206** Lehre Ba-so rje-druṅ, der erhabene Höchste Nirmâṇa-kâya[2]); der bTsan-po sMin-grol Nomon Han rin- 10 po-cʻe[3]); der Tʻuu bkwan und erhabene Höchste Ni-rmâṇakâya[4]) Kʻyab-bdag ₒKʻor-loi mgon-po Blo-bzaṅ cʻos-kyi ñi-mai žal-sṅa-nas[5]); der sToṅ-ₒkʻor Mañju-çrî Nomon Han; rJe 'A-kya, der erhabene Nirmâṇa-kâya[6]); rJe Ṅag-dbaṅ dpal-ₒbyor $H_w$otʻogtʻ$_w$o und 15 viele andere gelehrte Grosslamen und Kalyâṇamitra's, in denen sich Wissen mit Vollkommenheit verband, berufen; so wurde für die Interessen der Lehre gesorgt. Auf diese Weise hingen die Kaiser der Tāi Cʻiṅ-Dynastie ausschliesslich den Mahâpurusha's der unvergleichlichen 20 dGe-lugs-pa (-Sekte), in dem Verhältnis von Laien zu Priestern, an. Alle diese heiligen Mahâpurusha's befriedigten die Bewohner aller Landesteile China's, der

1) Der Verfasser des vorliegenden Werkes.

2) Ba-so rje-druṅ mcʻog-sprul rin-po-cʻe; offenbar identisch mit rJe-druṅ sprul-sku oben p. 308, 13; vgl. auch p. 289, n. 3.

3) Offenbar identisch mit bTsan-po Nomon Han, p. 308, 13.

4) Tʻuu bkwan mcʻog-sprul rin-po-cʻe.

5) Offenbar identisch mit dem Tʻuu bkwan rin-po-cʻe Kʻyab-bdag Blo-bzaṅ cʻos-kyi ñi-ma oben p. 308, 14—15.

6) rJe 'A-kya sprul-sku rin-po-cʻe.

ṃpanna-Gelübde auf mich, und es entstand ein Wetteifern der *Sinne*, das schöne Baumwollenbüschel des *Geistes* zu erreichen[1]). Indem er auf diese Weise täglich den aus allen Gegenden wolkengleich zusammengeströmten Laien und
5 Priestern, über zehntausend, die Hand-Vaçitâ und viele Dharma's gewährte, kam er allmählich weiter. Am * 22. Tage des 7. Monats traf er, umgeben von dem lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa und vielen anderen Begrüssenden und Geistlichen in Prozession, in dem grossen
10 Palast des Parkes von Yai ho mit dem Mañjughosha-Menschenfürsten zusammen, überreichte dem grossen Kaiser ein Naṅ-mdsod-Begrüssungstuch[2]) und bekomplimentierte ihn. Der Kaiser seinerseits gab ihm ein Naṅ-mdsod-Begrüssungstuch und führte in freudiger Stimmung die
15 Unterhaltung. Einen aus einer kostbaren Schnur von unschätzbaren, wie ein Aprikosenkern grossen Perlen bestehenden Schmuck, den er auf seinem Körper trug, u. a. m. schenkte er dem Herrn und befahl ihm, nach allen Seiten des Parkes hin den Segen zu sprechen.
20 Demgemäss sprach er denn den Segen Darauf kam er nach der Residenz bKra-śis lhun-po[3]), worauf (der Kaiser) dem Herrn unfassbare materielle Gegenstände zur Sicherung seines Lebens gab und ihm zu Ehren ein Schaustück verschiedener Tanzspiele veranstalten liess.
25 Als sie den Thee einnahmen, sagte der Kaiser: „Dass **200**

1) *Yid*-kyi śiṅ-bal-dab bzaṅ *dbaṅ-poi* bgrod-par ₒgran-pa byuṅ.

2) Naṅ-mdsod k'a-btags.

3) D. i. ein nach dem Muster der gleichnamigen Residenz des Paṇ-c'en rin-po-c'e in γTsaṅ gebautes neues Kloster in China; vgl. hier unten pp. 317,23-24. 318,25—319,1 u. J. A. S. Beng. 1882, 39, 4-6. 35.

stellen soll —, sowie der Belehrung über den bKa-$_{o}$gyur, der Mitravajramâlâmahâvaçitâ[1]) und anderer vortrefflicher Dharma's reichlich herniederströmen liess und dadurch die Werke der Lehre eifrig vollbrachte: des Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san und des rGyal-dbaṅ lṅa-pa persönlicher Schüler Jayapaṇḍita Blo-bzaṅ $_{o}$p'rin-las; der Halha Mañjuçrî Nomon Han; der Halha 'Erteni Paṇḍita dBaṅ-c'en Nomon Han; der C'iṅ su Tsugt'u Nomon Han und viele andere heilige Mahâpurusha's. In den verschiedensten Gegenden wurden viele grosse Klöster errichtet und mT'san-ñid-Fakultäten, Tantra-Schulen und andere Fakultäten in grosser Zahl gegründet. So brachten sie das Kleinod der Lehre zu Blüte und Gedeihen.

Ferner verbreitete sich die Jina-Lehre auch in das Land des Königs 'Ayuši der T'org$_{w}$od. In den zur Zeit des Mongolenfürsten dGa-ldan Jorigt'u Huṅ T'aici errichteten vier Fakultäten für mT'san-ñid, Lam-rim, Tantrismus u. s. w. im Osten dieses Landes lebten über zwanzigtausend bettelnde Çrâmaṇera's. Diese beobachteten streng die Gelübde und Gebote und studierten die keinerlei Beimischung und Zusatz aufweisenden Sûtra's und Tantra's sowie, ausser den Heiligen Schriften des rJe bTsoṅ-k'a und seines Jüngers und des Paṇ-c'en Blo-bzaṅ c'os-rgyan, das $_{o}$C'ad-ñan und die drei Lehren[2]) in gehöriger Weise. Sie waren quasi berühmt in dieser Hinsicht und dienten als Vorbild.

---

1) Tib. Mitra rdor-$_{o}$preṅ-gi dbaṅ-c'en
2) bSlab-pa γsum.

Ebenso errichtete im Gebiet von 'Alagša des rJe Dwags-po erhabener Höchster Nirmâṇakâya **Kun-grol Nomon Han** mTsan-ñid-Predigtschulen u. s. w. und wirkte so für die Interessen der Lehre.

5 Im $_w$'Orañ-Gebiete gründete der Fürst der Gelehrten **Dus-$_o$k'or paṇḍita Pad-dkar c'os-gliṅ**, errichtete mTsan-ñid- und Kâlacakra-Fakultäten und verbreitete die Lehre.

Nach diesem Beispiel wurden zu den 'Oirod, Kökö **208**
10 Noor, C'ahar, Suñid, 'Apāga, Durped, Pārin, 'Aru Horc'en, Cegun Horc'en, 'Auhan, Naiman, 'Oñũ$_w$od, Jar$_w$od und in die übrigen grossen Provinzen der äusseren und inneren Mongolei aus dBus, γTsañ, 'A-mdo u. s. w. viele heilige Mahâpurusha's berufen,
15 welche die Sûtra- und Mantra-Texte in kundiger Weise studiert hatten. Diese sowohl als auch viele, welche — da sehr viele Scholaren aus den verschiedenen Šog nach dBus, γTsañ, 'A-mdo u. s. w. gingen — Studien gemacht hatten und infolgedessen gelehrt waren, gründeten
20 in den verschiedenen Gegenden sehr viele grosse und kleine Klöster und errichteten mTsan-ñid-Predigtschulen, Tantra-Schulen, Lam-rim-Fakultäten u. s. w. So drang gleichsam das Kleinod der Jina-Lehre durch das Anhören der Erklärung (*$_o$c'ad-ñan*), das Festhalten an den *
25 Gelübden und Geboten u. s. w. nach allen Richtungen in die Mongolei ein. Wo wäre man also im Stande alles zu erzählen? Von einigen Gebieten jedoch sei etwas erwähnt:

In diesem unserem Šog der Harc'er T'umed
30 wurde durch die Kraft des früher angesammelten reichen

sittlichen Verdienstes der mit den sieben himmlischen Tugenden schön geschmückte, mit einem unerschütterlichen Glauben an den Lama (und) die drei Kleinodien ausgestattete lCaṅ-skya rin-po-c̒e zum Lama angenommen. Hierauf gründete jener der Lam-rim- und Geheimmantra-Methode mit aller Konzentration obliegende, unter dem Namen Jasag Pei-se Hămoka Păyasg$_w$olaṅt̒$_w$o hochberühmte Mahâpurusha und grosse Gabenspender der Lehre, auf Verbreitung, Blüte und langes Bestehen des Kleinods der Buddha-Lehre bedacht, nahe bei seinem Palast ein Kloster, dessen Glanzpunkt ein grosser Tempel von anmutender Schönheit bildete. In diesem richtete er eine mT̒san-ñid-Fakultät **209** neu ein und schenkte den Geistlichen Gegenstände, Requisiten und Medikamente. Auch dem Jina Vater und Sohn von dBus und γTsaṅ (d. h. dem Dalai-Lama und dem Paṇ-c̒en rin-po-c̒e) verehrte er Geschenke in hohen Haufen und erwies ihnen auch sonstige Dienste. Namentlich aber ist er dadurch, dass er die Gnade hatte, jenen an Güte unvergleichlichen

Kun-mk̒yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bžad-pa rje-btsun dKon-mc̒og ₒjigs-med dbaṅ-poi žal-sṅa-nas

in dieses unser Land zu berufen und nach dem Beispiel dieses Ho-šo[1]) in vielen Gegenden der Mongolei die Lehre in hohem Masse zum Gedeihen zu bringen, ein ganz ausserordentlicher Wohlthäter geworden.

Hier sei etwas von dem Lebenslaufe eben dieses Dharmarâja ₒJam-dbyaṅs erzählt:

1) Vgl. Kowal. II, 906^b: *khošoi* — chines. *kho-šo* — 'province'.

Dieser Herr wurde in dem Orte sNaṅ-ra in Unter-mDo als Sohn des Ṅag-dbaṅ rnam-rgyal — des jüngeren Bruders des Mañjuçrî rje von sToṅ-ₒk'or, Ṅag-dbaṅ bsod-nams rgya-mt'so, — und der * 5 γNam-skyid im Erde-Affen-Jahr des 12. Cyklus (1727) unter vielen wunderbaren Vorzeichen geboren. Es wurde ihm der Name Rin-c'en mk'ar gegeben. Schon in seiner Kindheit war er nicht von dem Schmutz der Indolenz befleckt, sondern durch einen reinen Wandel 10 schön geschmückt und darum Gegenstand des allgemeinen Lobes. Im 6. Lebensjahre (1732) trat er unter dGe-p'yug c'os-rje don-grub rgya-mt'so in den Priesterstand und erhielt den Namen Ṅag-dbaṅ rgyal-mt'san. Nachdem er sich seinem Oheim angeschlossen 15 hatte, brauchte er das Lesen so wenig erst zu lernen, dass er, sobald man ihm nur den Anfang sagte, fliessend lesen konnte. Zu Beginn seines 13. Lebensjahres (1739) nahm er bei seinem Oheim, dem Mañjuçrî rin-po-c'e von sToṅ-ₒk'or, das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und erhielt den 20 Namen Ṅag-dbaṅ ₒjam-dbyaṅs ₒp'rin-las rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po. Auch *rgyan* (Schmuck) sowohl als *ₒjug* nahm er in gehöriger Weise an. Bei jenem Herrn hörte er die Ekavajrabhairavaçûravaçitâ[1]) und prägte sie ohne Anstoss seinem Gedächtnis ein. 25 Auch die Unterweisung in dem „Âgama des Antlitzes des Mañjuçrî"[2]), die Einführung in die

---

1) Tib. rDo-rje ₒjigs-byed dpa γcig-gi dbaṅ; dpa nach M. (M. Tib.) = skr. çûra und vîra.

2) ₒJam-dpal żal luṅ (= Mañjuçrîvadanâgama)-gi k'rid.

210 „Schrift über die Belehrung"[1]) und viele andere Dharma's. Nach Ablauf des 16. Lebensjahres (1742) entschieden die Dharmapâla's (C'os-skyoṅ) Le-mo, γNas-c'uṅ und dGa-γdoṅ, dass er (die Inkarnation) des rJe ₒJam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje sei. In- 5 folgedessen gelangte er in die Residenz bKra-šis ₒk'yil als dessen Nachfolger im (Drehen) des Rades zur (Abhaltung) des Betens von bKra-šis ₒk'yil und der Lehrreden und erfüllte denn auch die Versammelten mit Freude über seine Lehrpredigten und sein Segensgebet. 10 Er schloss sich dem Kalyâṇamitra Ṅag-dbaṅ bstan-ₒdsin als seinem Sittenlehrer an und verstand durch das Studium des abgekürzten Unterrichts[2]) nach ein, zwei Tagen die Beweisführung klar und ordentlich. Nachdem der Fürst der gänzlich vollkommenen Lehre, 15 der Mahopâdhyâya von dpal ₒK'or c'os sde, rDo-rje ₒc'aṅ dGe-ₒdun rgya-mt'so, hinberufen war, studierte * er bei ihm sowohl die Trayodaçabhairavî-[3]) als auch die Guhyasamâja-Vaçitâ, die Ekâdaçamahâkaruṇa-vadanavaçitâ[4]) und andere Arten von Mahâvaçitâ's; 20 das Adhivâsanam des sNar-t'aṅ brgya-rtsa, des Sâdhanasâgara und anderer Haupt-Vacana's; viele Adhivâsana's von Neben-Vacana's, so z. B. das der „Dreizehn Aussprüche des Nâtha"[5]), „der weissen

1) Rig-byed-mai rjes-γnaṅ.
2) bsDus-grwai sbyaṅs-pa; vgl. oben p. 306, 13.
3) ₒJigs-byed bcu-γsum-ma(i dbaṅ).
4) Tib. T'ugs-rje c'en-po bcu-γcig žal-gyi dbaṅ.
5) mGon-po bka bcu-γsum.

Târâ"[1]), „des schwarzen Garuḍa"[2]) und des „gestreiften Garuḍa"[3]); „die sechs Texte der Lehrvorschriften"[4]), „die drei Kranz-Kreise"[5]), „die Hunderttausend Aussprüche des Paṇ-c'en"[6]),
5 „die Hunderttausend Aussprüche des lCañ-skya"[7]) und viele andere Arten von Âgama's und viele sonstige tiefe und ausgedehnte heilige Dharma's. Im 22. Lebensjahre (1748) erhielt er in dGon-luñ byams-pa gliñ, nachdem er den Scheitelschmuck aller Gelehrten,
10 den lCañ-skya rin-po-c'e Ye-šes bstan-pai sgron-mei žal-sña-nas als upâdhyâya (dabei zu fungieren) gebeten hatte, die Upasampadâ Im Herbst dieses Jahres (1748), nachdem der sToñ-₀k'or rin-po-c'e (d. i. sein Oheim Ṅag-dbañ bsod-nams rgya-mt'so) nach dem neuen
15 Kloster bKra-šis rab-brtan berufen war, studierte er (bei ihm) die Vajramâlâ- und Kriyâ sprags-pa-Mahâvaçitâ ganz vollkommen. Nach Ablauf des 25. Lebensjahres, im (männlichen) Wasser-Affen-Jahre (1751), kam er nach dem Lande dBus und brachte in dem **211**
20 grossen Palaste Potala dem rGyal-dbañ t'ams-cad mk'yen-ciñ γzigs-pa c'en-po Blo-bzañ bskal-bzañ rgya-mt'so und dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzañ dpal-ldan ye-šes seine Huldigung dar. Als er von dem Paṇ-c'en rin-po-c'e bei dem rGyal-dbañ

1) sGrol dkar.
2) K'yuñ nag.
3) K'yuñ k'ra.
4) bKa-γdams γžuñ drug.
5) P'reñ-ba skor γsum.
6) Paṇ-c'en γsuñ-₀bum.
7) lCañ-skya γsuñ-₀bum.

mc'og Vacanadharma's zu hören Gelegenheit hatte und in der Reihe der Predigt-Hörer sass, hörte er u. a. das Adhivâsanam des Sâdhanasâgara, Ba-ri brgya-rtsa, sNar-t'an brgya-rtsa und sMan-bla, den Âgama der Hunderttausend Aussprüche des rGyal- 5 dban selbst und viele andere Dharmavacana's. Als er darauf in ₒBras-spuṅs in der Religionsschule von bKra-śis sgo-maṅ weilte, hörte er bei dem Mahopâdhyâya Saṅs-rgyas rdo-rje „das Innerste der Astrologie"[1]), schloss sich dem Herrn der Wissenschaft[2]) 10 * Klu-ₒbum blo-bzaṅ dar-rgyas als seinem Sittenlehrer an und studierte die Prajñâpâramitâ-Texte. Als er zu dem Meister der in der Schüttelung des Zauberdolches vollkommenen Herren, dem Âcârya Byams-pa rin-po-c'e, zur Begrüssung kam, drückte seine Haltung 15 Freude aus. Auf seine Bitte um eine kleine Predigt, erteilte er ihm eine Belehrung über das Leben der Weissen Târâ. Im Wasser-Vogel-Jahre (1752) gewährte auf die Bitte eben dieses Herrn an den rGyal-dbaṅ rin-po-c'e dieser ihm in seiner Herzensfreude die Belehrung über 20 „den Bodhi-Heilsweg"[3]), sowie Erklärung und Âgama des „Vierfachen Kommentars"[4]). Einstmals, als aus K'ams der rDo-rje ₒc'aṅ sTag-p'u rin-po-c'e gekommen war, hörte er bei ihm die Saṃvara-Lū-'i-pa-Vaçitâ[5]), „die Sa-skya-Goldlehre"[6]) u. s. w. Bei dem dPon- 25

---

1) rTsis-bżag.
2) Rig-pai dbaṅ-p'yug = skr. vidyeç(var)a.
3) Byaṅ-c'ub bde-lam-gyi k'rid.
4) ₒGrel-pa bżi-sprags.
5) bDe-mc'og Lū-'i-pai dbaṅ.
6) Sa-skyai γser-c'os.

Buddha's der drei Zeiten und der zehn Weltgegenden in einem einzigen Kern in sich vereinigte, das Kleinod der Lehre des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa taghell leuchten liess. Dies geschah folgendermassen:

5 Nachdem der Herr[1]) des Sukhâvatîkshetram **205** in dieses Land sein Fusspaar gesetzt, erfüllte er, dem Paradiesbaum gleich,

Des Mañjughosha-Kaisers Wunsch und befriedigte die durch Sehen, Hören, Bewusstsein, Fühlen

10 u. s. w. der Kausalität unterworfenen

Wesen des China- und Mongolenlandes allesamt durch die vier anzusammelnden Dinge gar wohl.

Daraufhin fand infolge der Erinnerung an die wunderbare Gutthat, die auf den guten Weg, der eine

15 günstige Wiedergeburt sichert, hinleitete, die Zufluchtnahme (bei den drei Kleinodien) statt.

Nämlich dieser unser jetziger grosser Kaiser und König Saiżiyalt'ai Yirugelt'u Cyā ciṅ[2]) behielt * hierauf seinerseits des Kaisers T'ai żaṅ Hwaṅ dī gute

20 Sitte und Gewohnheit fest bei. Dadurch wurde uns allen, den Menschen Chinas und der Mongolei, gleichsam ein Götterlos zu teil. Der mit unfassbarer Gnade regierende erhabene Hort machte u. a. den Lama der Wesen der drei Welten, des lCaṅ-skya erhabenen Höchsten Ni-

25 rmâṇakâya: rDo-rje ₒc'aṅ Ye-śes bstan-pai rgyal-mt'san-gyi żal-sṅa-nas; den erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya des K'ri-c'en: den K'yab-bdag bla-ma Ṅag-dbaṅ t'ub-bstan dbaṅ-p'yug dpal-ldan ₒp'rin-las

1) D. i. Amitâbha.

2) S. oben, p. 77, 7—15.

rgya-mt'soi žal-sṅa-nas, und den erhabenen Höchsten Nirmâṇakâya des K'ri-c'en Nam-mk'a bzaṅ-po: den dKyil-ok'or rgya-mt'soi mṅa-bdag rDo-rje oc'aṅ oJigs-med nam-mk'ai žal-sṅa-nas[1]) zu Opferpriestern und erwies den drei Kleinodien Verehrung. So war denn 5 das Glück und Wohl der Wesen und der Lehre in immer steigender Zunahme begriffen. Ferner wurden unter den Kaisern der Fürst der gänzlich vollkommenen 206 Lehre Ba-so rje-druṅ, der erhabene Höchste Nirmâṇakâya[2]); der bTsan-po sMin-grol Nomon Han rin- 10 po-c'e[3]); der T'uu bkwan und erhabene Höchste Nirmâṇakâya[4]) K'yab-bdag oK'or-loi mgon-po Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-mai žal-sṅa-nas[5]); der sToṅ-ok'or Mañjuçrî Nomon Han; rJe 'A-kya, der erhabene Nirmâṇakâya[6]); rJe Ṅag-dbaṅ dpal-obyor $H_w$ot'ogt'$_w$o und 15 viele andere gelehrte Grosslamen und Kalyâṇamitra's, in denen sich Wissen mit Vollkommenheit verband, berufen; so wurde für die Interessen der Lehre gesorgt. Auf diese Weise hingen die Kaiser der Tāi C'iṅ-Dynastie ausschliesslich den Mahâpurusha's der unvergleichlichen 20 dGe-lugs-pa(-Sekte), in dem Verhältnis von Laien zu Priestern, an. Alle diese heiligen Mahâpurusha's befriedigten die Bewohner aller Landesteile China's, der

1) Der Verfasser des vorliegenden Werkes.

2) Ba-so rje-druṅ mc'og-sprul rin-po-c'e; offenbar identisch mit rJe-druṅ sprul-sku oben p. 308, 13; vgl. auch p. 289, n. 3.

3) Offenbar identisch mit bTsan-po Nomon Han, p. 308, 13.

4) T'uu bkwan mc'og-sprul rin-po-c'e.

5) Offenbar identisch mit dem T'uu bkwan rin-po-c'e K'yab-bdag Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-ma oben p. 308, 14—15.

6) rJe 'A-kya sprul-sku rin-po-c'e.

Mandschurei und namentlich der grossen Mongolei, und *
zwar Beamte — voran die grossen dBon — und Volk,
indem sie einen starken Regen von tiefen und umfang-
reichen Religionslehren reichlich herniedersandten. Da-
5 durch verbreiteten und förderten sie das Kleinod der
Lehre des Blo-bzaṅ rGyal-ba[1]) in allen Gegenden
gar sehr. Indem auf diese Weise die Gesetzes-Kaiser
aus dBus, γTsaṅ, mDo u. s. w. viele mit Wissen und
Vollkommenheit ausgerüstete heilige Mahâpurusha's be-
10 riefen, liessen sie in den grossen Landesteilen China's
und der Mongolei die Buddha-Lehre taghell leuchten,
indem diese z. B. vortreffliche Belehrungen über die
Sûtra's, die Mantra's und die terminologische Wissen-
schaft erteilten. Durch diese guten Thaten und Werke
15 wurde gleichsam der Herzensdünkel darüber, dass die
tibetischen Dharmarâja's aus Âryadeça viele Gelehrte
beriefen und dadurch die Lehre verbreiteten, ver-
scheucht.

Ferner erstanden in der grossen Provinz Halha
20 der das Rad der Siddhi drehende[2]) Nag-po spyod-pa;
der Kun-mk'yen ₒJam-dbyaṅs C'os-rje; des Mahâ-
siddha Târanâtha Höchster Nirmâṇakâya: der Mahâ- **207**
purusha, der einen starken Regen der Reihenfolge der
früheren und späteren Geburten des rJe-btsun dam-
25 pa Blo-bzaṅ bstan-pai rgyal-mt'san[3]) — welcher
die Thaten des „In dem Dunkel gut einherschreitender
(Sugata) Nam-mk'ai t'ig-le" genannten Buddha dar-

1) D. i. bTsoṅ-k'a-pa, vgl. oben pp. 177. 186—188. 255.
2) Grub-t'ob-kyi ₒk'or-los bsgyur-pa.
3) D. i. Târanâtha, s. Târ. Ueb., Vorrede, p. VIII.

stellen soll —, sowie der Belehrung über den bKa-$_{o}$gyur, der Mitravajramâlâmahâvaçitâ[1]) und anderer vortrefflicher Dharma's reichlich herniederströmen liess und dadurch die Werke der Lehre eifrig vollbrachte: des Paṇ-cʿen tʿams-cad mkʿyen-pa Blo-bzaṅ cʿos-kyi rgyal-mtʿsan und des rGyal-dbaṅ lṅa-pa persönlicher Schüler Jayapaṇḍita Blo-bzaṅ $_{o}$pʿrin-las; der Halha Mañjuçrî Nomon Han; der Halha 'Erteni Paṇḍita dBaṅ-cʿen Nomon Han; der Cʿiṅ su Tsugtʿu Nomon Han und viele andere heilige Mahâpurusha's. In den verschiedensten Gegenden wurden viele grosse Klöster errichtet und mTʿsan-ñid-Fakultäten, Tantra-Schulen und andere Fakultäten in grosser Zahl gegründet. So brachten sie das Kleinod der Lehre zu Blüte und Gedeihen.

Ferner verbreitete sich die Jina-Lehre auch in das Land des Königs 'Ayuši der Tʿorg$_{w}$od. In den zur Zeit des Mongolenfürsten dGa-ldan Jorigtʿu Huṅ Tʿaici errichteten vier Fakultäten für mTʿsan-ñid, Lam-rim, Tantrismus u. s. w. im Osten dieses Landes lebten über zwanzigtausend bettelnde Çrâmaṇera's. Diese beobachteten streng die Gelübde und Gebote und studierten die keinerlei Beimischung und Zusatz aufweisenden Sûtra's und Tantra's sowie, ausser den Heiligen Schriften des rJe bTsoṅ-kʿa und seines Jüngers und des Paṇ-cʿen Blo-bzaṅ cʿos-rgyan, das $_{o}$Cʿad-ñan und die drei Lehren[2]) in gehöriger Weise. Sie waren quasi berühmt in dieser Hinsicht und dienten als Vorbild.

1) Tib. Mitra rdor-$_{o}$preṅ-gi dbaṅ-cʿen
2) bSlab-pa γsum.

Ebenso errichtete im Gebiet von 'Alagša des rJe Dwags-po erhabener Höchster Nirmâṇakâya Kun-grol Nomon Han mTʻsan-ñid-Predigtschulen u. s. w. und wirkte so für die Interessen der Lehre.

Im $_{w}$'Oraṅ-Gebiete gründete der Fürst der Gelehrten Dus-$_{o}$kʻor paṇḍita Pad-dkar cʻos-gliṅ, errichtete mTʻsan-ñid- und Kâlacakra-Fakultäten und verbreitete die Lehre.

208 Nach diesem Beispiel wurden zu den 'Oirod, Kökö Noor, Cʻahar, Suñid, 'Apāga, Durped, Pārin, 'Aru Horcʻen, Cegun Horcʻen, 'Auhan, Naiman, 'Oṅñ$_{w}$od, Jar$_{w}$od und in die übrigen grossen Provinzen der äusseren und inneren Mongolei aus dBus, γTsaṅ, 'A-mdo u. s. w. viele heilige Mahâpurusha's berufen, welche die Sûtra- und Mantra-Texte in kundiger Weise studiert hatten. Diese sowohl als auch viele, welche — da sehr viele Scholaren aus den verschiedenen Šog nach dBus, γTsaṅ, 'A-mdo u. s. w. gingen — Studien gemacht hatten und infolgedessen gelehrt waren, gründeten in den verschiedenen Gegenden sehr viele grosse und kleine Klöster und errichteten mTʻsan-ñid-Predigtschulen, Tantra-Schulen, Lam-rim-Fakultäten u. s. w. So drang gleichsam das Kleinod der Jina-Lehre durch das Anhören der Erklärung (*$_{o}$cʻad-ñan*), das Festhalten an den Gelübden und Geboten u. s. w. nach allen Richtungen in die Mongolei ein. Wo wäre man also im Stande alles zu erzählen? Von einigen Gebieten jedoch sei etwas erwähnt: *

In diesem unserem Šog der Harcʻer Tʻumed wurde durch die Kraft des früher angesammelten reichen

sittlichen Verdienstes der mit den sieben himmlischen Tugenden schön geschmückte, mit einem unerschütterlichen Glauben an den Lama (und) die drei Kleinodien ausgestattete lCaṅ-skya rin-po-c'e zum Lama angenommen. Hierauf gründete jener der Lam-rim- und Geheimmantra-Methode mit aller Konzentration obliegende, unter dem Namen Jasag Pei-se Hāmoka Pāyasg$_w$olaṅt'$_w$o hochberühmte Mahâpurusha und grosse Gabenspender der Lehre, auf Verbreitung, Blüte und langes Bestehen des Kleinods der Buddha-Lehre bedacht, nahe bei seinem Palast ein Kloster, dessen Glanzpunkt ein grosser Tempel von anmutender Schönheit bildete. In diesem richtete er eine mTsan-ñid-Fakultät **209** neu ein und schenkte den Geistlichen Gegenstände, Requisiten und Medikamente. Auch dem Jina Vater und Sohn von dBus und γTsaṅ (d. h. dem Dalai-Lama und dem Paṇ-c'en rin-po-c'e) verehrte er Geschenke in hohen Haufen und erwies ihnen auch sonstige Dienste. Namentlich aber ist er dadurch, dass er die Gnade hatte, jenen an Güte unvergleichlichen

Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bžad-pa rje-btsun dKon-mc'og ₒjigs-med dbaṅ-poi žal-sṅa-nas

in dieses unser Land zu berufen und nach dem Beispiel dieses Ho-šo[1]) in vielen Gegenden der Mongolei die Lehre in hohem Masse zum Gedeihen zu bringen, ein ganz ausserordentlicher Wohlthäter geworden.

Hier sei etwas von dem Lebenslaufe eben dieses Dharmarâja ₒJam-dbyaṅs erzählt:

---

1) Vgl. Kowal. II, 906[b]: *khošoi* — chines. *kho-šo* — 'province'.

Dieser Herr wurde in dem Orte sNaṅ-ra in Unter-mDo als Sohn des Ṅag-dbaṅ rnam-rgyal — des jüngeren Bruders des Mañjuçrî rje von sToṅ-ₒk'or, Ṅag-dbaṅ bsod-nams rgya-mt'so, — und der * 5 γNam-skyid im Erde-Affen-Jahr des 12. Cyklus (1727) unter vielen wunderbaren Vorzeichen geboren. Es wurde ihm der Name Rin-c'en mk'ar gegeben. Schon in seiner Kindheit war er nicht von dem Schmutz der Indolenz befleckt, sondern durch einen reinen Wandel 10 schön geschmückt und darum Gegenstand des allgemeinen Lobes. Im 6. Lebensjahre (1732) trat er unter dGe-p'yug c'os-rje don-grub rgya-mt'so in den Priesterstand und erhielt den Namen Ṅag-dbaṅ rgyal-mt'san. Nachdem er sich seinem Oheim angeschlossen 15 hatte, brauchte er das Lesen so wenig erst zu lernen, dass er, sobald man ihm nur den Anfang sagte, fliessend lesen konnte. Zu Beginn seines 13. Lebensjahres (1739) nahm er bei seinem Oheim, dem Mañjuçrî rin-po-c'e von sToṅ-ₒk'or, das Çrâmaṇera-Gelübde auf sich und erhielt den 20 Namen Ṅag-dbaṅ ₒjam-dbyaṅs ₒp'rin-las rgyal-mt'san dpal bzaṅ-po. Auch *rgyan* (Schmuck) sowohl als *ₒjug* nahm er in gehöriger Weise an. Bei jenem Herrn hörte er die Ekavajrabhairavaçûravaçitâ[1]) und prägte sie ohne Anstoss seinem Gedächtnis ein. 25 Auch die Unterweisung in dem „Âgama des Antlitzes des Mañjuçrî“[2]), die Einführung in die

---

1) Tib. rDo-rje ₒjigs-byed dpa γcig-gi dbaṅ; dpa nach M. (M. Tib.) = skr. çûra und vîra.

2) ₒJam-dpal żal luṅ (= Mañjuçrîvadanâgama)-gi k'rid.

210 „Schrift über die Belehrung“[1]) und viele andere Dharma's. Nach Ablauf des 16. Lebensjahres (1742) entschieden die Dharmapâla's (C'os-skyoṅ) Le-mo, γNas-c'uṅ und dGa-γdoṅ, dass er (die Inkarnation) des rJe ₒJam-dbyaṅs bżad-pai rdo-rje sei. In- 5 folgedessen gelangte er in die Residenz bKra-śis ₒk'yil als dessen Nachfolger im (Drehen) des Rades zur (Abhaltung) des Betens von bKra-śis ₒk'yil und der Lehrreden und erfüllte denn auch die Versammelten mit Freude über seine Lehrpredigten und sein Segensgebet. 10 Er schloss sich dem Kalyâṇamitra Ṅag-dbaṅ bstan-ₒdsin als seinem Sittenlehrer an und verstand durch das Studium des abgekürzten Unterrichts[2]) nach ein, zwei Tagen die Beweisführung klar und ordentlich. Nachdem der Fürst der gänzlich vollkommenen Lehre, 15 der Mahopâdhyâya von dpal ₒK'or c'os sde, rDo-rje ₒc'aṅ dGe-ₒdun rgya-mt'so, hinberufen war, studierte * er bei ihm sowohl die Trayodaçabhairavî-[3]) als auch die Guhyasamâja-Vaçitâ, die Ekâdaçamahâkaruṇa-vadanavaçitâ[4]) und andere Arten von Mahâvaçitâ's; 20 das Adhivâsanam des sNar-t'aṅ brgya-rtsa, des Sâdhanasâgara und anderer Haupt-Vacana's; viele Adhivâsana's von Neben-Vacana's, so z. B. das der „Dreizehn Aussprüche des Nâtha“[5]), „der weissen

1) Rig-byed-mai rjes-γnaṅ.
2) bsDus-grwai sbyaṅs-pa: vgl. oben p. 306, 13.
3) ₒJigs-byed bcu-γsum-ma(i dbaṅ).
4) Tib. T'ugs-rje c'en-po bcu-γcig żal-gyi dbaṅ.
5) mGon-po bka bcu-γsum.

Târâ"[1]), „des schwarzen Garuḍa"[2]) und des „gestreiften Garuḍa"[3]); „die sechs Texte der Lehrvorschriften"[4]), „die drei Kranz-Kreise"[5]), „die Hunderttausend Aussprüche des Paṇ-c'en"[6]),
5 „die Hunderttausend Aussprüche des lCañ-skya"[7]) und viele andere Arten von Âgama's und viele sonstige tiefe und ausgedehnte heilige Dharma's. Im 22. Lebensjahre (1748) erhielt er in dGon-luṅ byams-pa gliṅ, nachdem er den Scheitelschmuck aller Gelehrten,
10 den lCañ-skya rin-po-c'e Ye-šes bstan-pai sgron-mei žal-sña-nas als upâdhyâya (dabei zu fungieren) gebeten hatte, die Upasampadâ. Im Herbst dieses Jahres (1748), nachdem der sToṅ-₀k'or rin-po-c'e (d. i. sein Oheim Ṅag-dbaṅ bsod-nams rgya-mt'so) nach dem neuen
15 Kloster bKra-šis rab-brtan berufen war, studierte er (bei ihm) die Vajramâlâ- und Kriyâ sprags-pa-Mahâvaçitâ ganz vollkommen. Nach Ablauf des 25. Lebensjahres, im (männlichen) Wasser-Affen-Jahre (1751), kam er nach dem Lande dBus und brachte in dem 211
20 grossen Palaste Potala dem rGyal-dbaṅ t'ams-cad mk'yen-ciṅ γzigs-pa c'en-po Blo-bzaṅ bskal-bzaṅ rgya-mt'so und dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-šes seine Huldigung dar. Als er von dem Paṇ-c'en rin-po-c'e bei dem rGyal-dbaṅ

1) sGrol dkar.
2) K'yuṅ nag.
3) K'yuṅ k'ra.
4) bKa-γdams γžuṅ drug.
5) P'reṅ-ba skor γsum.
6) Paṇ-c'en γsuṅ-₀bum.
7) lCañ-skya γsuṅ-₀bum.

mc'og Vacanadharma's zu hören Gelegenheit hatte und in der Reihe der Predigt-Hörer sass, hörte er u. a. das Adhivâsanam des Sâdhanasâgara, Ba-ri brgya-rtsa, sNar-t'aṅ brgya-rtsa und sMan-bla, den Âgama der Hunderttausend Aussprüche des rGyal-dbaṅ selbst und viele andere Dharmavacana's. Als er darauf in ${}_o$Bras-spuṅs in der Religionsschule von bKra-śis sgo-maṅ weilte, hörte er bei dem Mahopâdhyâya Saṅs-rgyas rdo-rje „das Innerste der Astrologie“[1]), schloss sich dem Herrn der Wissenschaft[2]) * Klu-${}_o$bum blo-bzaṅ dar-rgyas als seinem Sittenlehrer an und studierte die Prajñâpâramitâ-Texte. Als er zu dem Meister der in der Schüttelung des Zauberdolches vollkommenen Herren, dem Âcârya Byams-pa rin-po-c'e, zur Begrüssung kam, drückte seine Haltung Freude aus. Auf seine Bitte um eine kleine Predigt, erteilte er ihm eine Belehrung über das Leben der Weissen Târâ. Im Wasser-Vogel-Jahre (1752) gewährte auf die Bitte eben dieses Herrn an den rGyal-dbaṅ rin-po-c'e dieser ihm in seiner Herzensfreude die Belehrung über „den Bodhi-Heilsweg“[3]), sowie Erklärung und Âgama des „Vierfachen Kommentars“[4]). Einstmals, als aus K'ams der rDo-rje ${}_o$c'aṅ sTag-p'u rin-po-c'e gekommen war, hörte er bei ihm die Saṃvara-Lū-'i-pa-Vaçitâ[5]), „die Sa-skya-Goldlehre“[6]) u. s. w. Bei dem dPon-

1) rTsis-bžag.
2) Rig-pai dbaṅ-p'yug = skr. vidyeç(var)a.
3) Byaṅ-c'ub bde-lam-gyi k'rid.
4) ${}_o$Grel-pa bži-sprags.
5) bDe-mc'og Lū-'i-pai dbaṅ.
6) Sa-skyai γser-c'os.

slob Byams-pa rin-po-c'e studierte er die Unterweisung im „Heilswege"[1]), sowie den Bhairava-Utsa- und Saṃpanna (-krama)[2]) in ordentlicher Weise. Danach ging er nach γTsaṅ und hörte bei dem Paṇ-
5 c'en rin-po-c'e die Âyurvaçitâ u. a. Nach Sa-skya gekommen, hörte er bei dem rJe Ṅag-dbaṅ kun-dga blo-gros die Kâlasaṃvaravaçitâ und andere köstliche Predigt-Ströme aller Art. Zu dieser Zeit hörte er, **212** nachdem der lCaṅ-skya rin-po-c'e nach dBus gekommen
10 war, bei eben diesem Herrn die Guhyasamâjavaçitâ, die Vaçitâ der beiden Maṇḍala's der äusseren und der inneren Saṃvara-Glocke[3]), den Utsa- und Saṃpanna(-krama) des Körperumfangs des Saṃvara[4]), die acht grossen Belehrungen[5]) u. a. m.
15 Bei dem Byes dpon-slob zur Ṅag-dbaṅ don-grub hörte er Erklärung und Âgama des Lam-rim c'en-mo. Von dem rJe yaṅ dgon sṅags rams-pa Blo-bzaṅ don-grub hörte er den Sâdhanaratnâkara[6]) und viele andere Dharmavacana's. Nachdem er das Studium
20 des dBu-p'ar und die Anhörung der Sûtra's und Mantra's eifrig betrieben, ging er im Erde-Affen-Jahr (1758) nach der grossen Lamaserie bKra-šis ₒk'yil und schaltete in geistlichen und weltlichen Dingen segens-

---

1) bDe-lam.

2) ₒJigs-byed-kyi bskyed-rdsogs.

3) bDe-mc'og dril-bu p'yi-naṅ-gi dkyil-ₒk'or γñis-kyi dbaṅ.

4) bDe-mc'og lus-dkyil-gyi bskyed-rdsogs.

5) K'rid-c'en brgyad.

6) Tib. sGrub-t'abs rin-ₒbyuṅ; rin-ₒbyuṅ ist wohl eine Abkürzung von rin-c'en ₒbyuṅ-γnas = skr. ratnâkara.

* reich. Im 33. Lebensjahre (1759), am Neumondstage[1]) des 2. Monats, betrat er den ₒC'ad-ñan-Lehrstuhl und drehte, indem er z. B. den rTsis-bżag („das Innerste der Astrologie“) aus den fünf grossen reinen Büchern[2]) vortrug, für die aus allen Gegenden zusammengeströmten 5 zahllosen Frommen das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehre in ununterbrochenem Verlauf. Zu einer Zeit verlieh der Mañjughosha-Kaiser diesem Herrn den Titel „die Lehre hochhaltender und fördernder 'Erteni Nomon han“ nebst Siegel, Diplom u. s. w. Ganz zu Anfang 10 seines 36. Lebensjahres (1762), als von dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa der Befehl erging, er solle eine Kâlacakra-Fakultät gründen, da dachte er an die Ehre u. s. w., den Befehl ausführen (zu dürfen), und gründete infolgedessen eine Kâlacakra-Fakultät. Danach führte 15 der Herr in eigener Person, u. a. durch den Vortrag einiger gebräuchlicher Lehren, das ₒC'ad-ñan (Anhören der Erklärung) in gehöriger Weise ein. Der von den höchsten Beamten[3]) von dGon-luṅ, namentlich dem T'uu bkwan rin-po-c'e, ausgesprochenen Bitte gemäss, 20 nahm er den Lehrstuhl von dGon-luṅ ein und verschönte dadurch das Freudenfest der Religion.

213 Als er hoch im 38. Lebensjahre stand (1764), betrat er auf die von den Scholaren von sKu-ₒbum ausgesprochene Bitte den Lehrstuhl eben dieses (Klosters) 25 und drehte das Rad der Lehre eifrig. Auf diese Weise

---

1) Yar-t'ses

2) dKar bot c'en-po lṅa; po-ti, po-ta, pot, bot aus skr. pusta.

3) Las sne-ba.

sättigte er die grossen und kleinen Klöster der verschiedenen Gegenden, voran die drei grossen Klöster, ferner die Grossfürsten von Kökö Noor und unendlich viele andere Vineya's von Tibet und der Mongolei mit dem
5 Nektar der Vaçitâ's, Adhivâsana's, Âgama's, Belehrungen[1]), Upasampanna[1])-Gelübde und sonstiger tiefer und ausgedehnter Lehren. Früher hatte er in dGon-luṅ den sehnlichen Wunsch etwa des Inhalts ausgesprochen, bei dem lCaṅ-skya rDo-rje ₒc'aṅ die Mitravaçitâ[2]) zu
10 hören. Da sagte der die Namen aufrufende Upâdhyâya[3]), der habe sie erst von dem K'ri-c'en sprul-sku gehört; folglich wäre es gut, wenn er diesen darum anginge. Dementsprechend (erklärte jener), er wolle (den K'ri-c'en sprul-sku) um die Mitravaçitâ, den rDo-rje ₒc'aṅ selbst
15 aber um die Predigt und den Âgama „der die fünf Stufen erhellenden Leuchte"[4]) bitten. Demgemäss * lenkte er, um der heiligen Stätte des fünfgipfligen Berges seinen Besuch u. s. w. abzustatten, am 22. Tage des Monats Vaiçâkha des Erde-Rinder-Jahres (1768) sein
20 Ross nach dem fünfgipfligen Berge. Auf der Reise zu wiederholten Malen von Seiten der Grosslamen, Grossfürsten u. s. w. mit Begrüssung und Geleit, mit Bitten um Predigten und mit ausgezeichneten Ehrenbezeugungen geehrt, gelangte er zu dem fünfgipfligen Berge. Da

---

1) K'rid bsñen-rdsogs; dementsprechend ist auch oben p. 196, 1—2 (s. auch n. 2) statt: „die Einführung in den Unterricht, das Pravrajyâ-, . . . Gelübde" zu übersetzen: „die Belehrung, das Upasampanna-, Pravrajita-, ... Gelübde".

2) Tib. Mitrai dbaṅ.

3) mT'san-sgrogs mk'an-po.

4) Rim-lṅa ɣsal sgron.

zogen ihm die Schulklassen, geführt von den Grosslamen, in Prozession zum Willkommen entgegen. Da zu dieser Zeit die Situation die war, dass der lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa in gar gewaltigem Ansehen stand, machte er eben diesem Herrn allein persönlich seine Aufwartung, 5 wobei ein Gespräch über die zwischen den beiden Ständen (Geistlichkeit und Laien) obwaltenden inneren harmonischen Beziehungen sehr in Fluss kam. Im 7. Monat begab er sich in die Umgegend der heiligen Stätte des fünfgipfligen Berges. Da hatte er eine ganz vollkommene 10 Vision des Antlitzes und der Arme des Bhairava[1]) in vollständiger Klarheit, wobei er mit ihm persönlich sprach. Am 8. Tage, als der lCaṅ-skya rDo-rje $_{o}$c'aṅ seine Abschliessung von der Aussenwelt beendete[2]), trug dieser letztere auf die von eben (jenem) Herrn ge- 15 äusserte Bitte ihm samt seinem Gefolge eine ausser- 214 gewöhnliche Einleitung zum Heilswege u. a. m. und eben dem Herrn allein einige tiefe Lehren vor. Nachdem sein Wunsch nach dem Besuch u. s. w. der heiligen Stätte des fünfgipfligen Berges erfüllt war, ging er zunächst 20 auf die von dem Schützer der Religion Tiyanc'i[3]) vorgebrachte höfliche und dringende Einladung nach Küke Khota. Dann folgte er einem Rufe der Grossfürsten der Durped und der rechten und linken Suṅid. Während er bei den Durped weilte, erschien der von dem grossen 25

---

1) Tib. $_{o}$Jigs-byed.

2) sKu-mt'sams grol; vgl. oben p 313, 16 und n. 2.

3) Mong. *Diyanci*; als appellativum = 'contemplateur, ermite' (Kowal. III, 1780[b]), nomen agentis von *dyan* = skr. dhyâna (l. c. p. 1779[b] fg.).

Gabenspender der Lehre, dem Pai-sa der T‘umed, mit einer Compagnie[1]) u. s. w., um ihn zu berufen, abgesandte Doktor[2]) Ṅag-dbaṅ ṡes-rab. Er gewährte ihm eine Audienz und gab ihm seine Genehmigung, dass er zurückkehren dürfe. Darauf begab er sich nach Doloon Noor und Yai hor und veranstaltete das Freudenfest der Religion. Zu dieser Zeit kam der von dem edlen Haupt-Gabenspender, dem Hamoga Pāyasgolaṅt‘$_{w}$o Pei-si der T‘umed, mit Vorspann[3]) abgeschickte Berufungsgesandte. Infolgedessen lenkte er im 12. (Monat) sein Ross dahin und kam allmählich näher. Da huldigten ihm der Pei-se der T‘umed samt Beamten und Gefolge, eine berittene Eskorte der höchsten amtierenden Klosterlamen[4]) und anderer, eine Prozession zahlreicher Geistlichen mit mannigfachen Opfergeräten u. a. m. So langte er im Kloster an. Während er in demselben verblieb, vollbrachte der Pei-si die höchsten Leistungen an Huldigungsbeweisen und Ehrenbezeugungen für den Herrn und sein ganzes Gefolge. Im Eisen-Tiger-Jahr (1769) — so z. B. als der Tag der Verrichtung des magischen Gebetes[5]) herankam — trug er auf die von verschiedenen Seiten: von dem Pei-si, seinen Söhnen und anderen, geäusserten Bitten die Dvishashṭicakrasaṃvaradeva-[6]), die Trayodaça-

1) Mong. *jalan*, ‘une compagnie des bannières’ (Kowal. III, 2279[b]).

2) rDo rams-pa.

3) (Mong.) *ulā* = *ulagha*; letzteres nach Kowal. I, 309[a]: ‘relais, chevaux de relais’.

4) dGon-pai bla-ma las sne.

5) C‘o-$_{o}$prul smon-lam-gyi γsuṅ t‘ses.

6) Tib. $_{o}$K‘or-lo sdom-pa lha re-γñis(-kyi dbaṅ).

bhairavî-[1]) und die Ekaçûra-[2])(Vaçitâ), (die Vaçitâ) der Oeffnung der Himmelsthür[3]) und andere Vaçitâ's; die Unterweisung im Utsa- und Saṃpanna(-krama) sowohl des Guhya(samâja) als des Saṃvara; die Unterweisung in dem roten T'sem-bu[4]) und viele andere tiefe Lehren vor. Sehr vielen Sâdhya's übermittelte er das Upavâsa-, das Upâsaka- und andere sowie das Çrâmaṇerabhikshu-[5]) Gelübde. Täglich erfüllte er unparteiisch vielen tausend versammelten Besuchern durch die Hand-Vaçitâ u. s. w. ihre Wünsche. Am 2. Tage machte er sich auf nach dem Palaste, am 3. Tage hörte er zu Füssen des Maṇḍala-Meer-Beherrschers, des lCaṅ-skya rDo-rje oC'aṅ, ausführlich Erklärung und Âgama „der die fünf Stufen — den eigentlichsten Kern der Subhâshita's des oJam-mgon bla-ma[6]) — erhellenden Leuchte“ und richtete durch den nachmals oft wiederholten Vortrag derselben die Standarte des nicht vergehenden Kleinods der Mahâmantravajrayâna[7])-Lehre fest auf. Darauf kam er weiter nach Yai-hor. Indem er hier, (allen) voran, dem Vortrag der Mitravacana's[8]) Gehör schenkte, empfing er, am 13. (Tage) des 4. Monats beginnend, von

---

1) Tib. oJigs-byed bcu-γsum-ma(i dbaṅ).

2) Oder Ekavîra? tib. dPa-bo γcig-pa(i dbaṅ).

3) Nam-mk'a sgo obyed(-kyi dbaṅ).

4) T'sem-bu dmar k'rid; t'sem-bu nach Jäschke 451ᵃ 'what has been stitched, darned, quilted'.

5) Tib. dge-t'sul sloṅ.

6) D. i. bTsoṅ-k'a-pa.

7) Tib. γsaṅ-c'en rdo-rje t'eg-pa, wohl = γsaṅ-sṅags rdo-rje t'eg-pa (mantravajrayânam) oben p. 147, 7—8 und n. 3.

8) Tib. Mitrai bka-rnams.

dem grossen rDo-rje ₒdsin-pa eben jener vollen zwanzig äusseren und inneren (Mitravacana's), dem mT'san- * sgrogs mk'an rin-po-c'e[1]) Blo-bzań dar-rgyas-pai żal-sńa-nas, die Quintessenz des Geistes des Siddha-
5 cakravartimitrayogin[2]); den Korb der bezüglich der mystischen Unterweisung alle Wünsche erfüllenden kostbaren Juwelen: nämlich der — vermöge der Zusammendrängung sämtlicher von dem Tantra-Lehrer und grossen rDo-rje ₒcań ausgesprochener Maṇḍalacakra's[3]),
10 zehn Millionen an der Zahl, in Gruppen — auf einen Punkt zusammengehäuften Segenssprüche; das nach dem Eiland der γZuń-ₒjug[4])-Juwelen abfahrende grosse Schiff, dem alle erfahrenen See-Kapitäne — die Meister des Yoga — sich anvertrauen, und die als Mitraçataka
15 berühmte ganz vollkommene Mahâvaçitâ innerhalb eines Cyklus von vierzig Tagen in reifer Entwickelung. Infolgedessen gedieh des mK'an rin-po-c'e Werk gar sehr. Auf die von dem mK'an rin-po-c'e seinerseits an eben den Herrn gerichteten Bitten um zahlreiche Adhi-
20 vâsana's und einige tiefe Lehren erfüllte (dieser) seinen Wunsch. Einem Rufe des Wań der Harc'en folgend, trug er u. a. die Belehrung über den Heilsweg und die 216 Trayodaçabhairavîvaçitâ vor und erfüllte täglich die

1) Vgl. oben p. 336, 10 und n. 3.

2) Tib. Grub-pai ₒk'or-los bsgyur-ba mitra dsokii t'ugs-bcud.

3) Tib. dkyil-ₒk'or-gyi ₒk'or-lo.

4) Nach Jäschke 488ᵇ 'a technical term of practical mysticism, the forcing the mind (*sems*) into the principal artery, in order to prevent distraction (of mind)'.

Wünsche vieler tausend Besucher. Dann folgte er der Einladung einer Schar von Jasag's, Guṅ's und Waṅ's und des rDo-rje ₒc'aṅ lHa ram-pa[1]) bKra-šis dar-rgyas-kyi žal-nas und anderer und sättigte sie mit dem Nektar der Lehren. Darauf ging er zu dem Kloster des Pei-si 5 der T'umed und trug auf die von eben diesem frommen Landesherrn ausgesprochene Bitte in dem Versammlungshause vor der ganzen Versammlung eben dieses Volkes sowie den Fürsten, den Beamten und dem Gefolge: vor allen diesen und noch anderen die Navâmitâyu- 10 rdeva-, γŠed-dmar-[2]) und dGra-nag[3])-Mahâvaçitâ vor. Damals genoss auch meine Wenigkeit[4]) die Freuden des Nektars der religiösen Belehrung, sodass eine unvergängliche Lust und Freude (in mir) erwachte. In einem kleinen Wohnraum versammelte er den Pei-si 15
* und einige wenige Gefolgsleute und trug ihnen „den giftmächtigen gewaltigen Pfau"[5]), „die sechs grossen Ne-gu"[6]) und viele andere tiefe Lehren vor. Nahezu tausend Sâdhya's übermittelte er das Upasampanna-Gelübde. Dadurch bewirkte er die Wohlthat, dass 20 das ganze Reich des weiten Ostens mit Saffran(-Gewand) tragenden Geistlichen gleichsam erfüllt wurde. Des weiteren erschien ein ihn einladender Gesandter von den

1) D. h. 'Doktor der Theologie'.
2) D. h. 'roter Henker'.
3) D. h. 'schwarzer Feind (Dämon)'.
4) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mk'a.
5) Dug dbaṅ rma-bya rgyas-pa.
6) Ne-gu c'e drug.

Gabenspender der Lehre, dem Pai-sa der T'umed, mit einer Compagnie[1]) u. s. w., um ihn zu berufen, abgesandte Doktor[2]) Ṅag-dbaṅ ṡes-rab. Er gewährte ihm eine Audienz und gab ihm seine Genehmigung, dass 5 er zurückkehren dürfe. Darauf begab er sich nach Doloon Noor und Yai hor und veranstaltete das Freudenfest der Religion. Zu dieser Zeit kam der von dem edlen Haupt-Gabenspender, dem Hamoga Pāyasgolaṅt'wo Pei-si der T'umed, mit Vorspann[3]) * 10 abgeschickte Berufungsgesandte. Infolgedessen lenkte er im 12. (Monat) sein Ross dahin und kam allmählich näher. Da huldigten ihm der Pei-se der T'umed samt Beamten und Gefolge, eine berittene Eskorte der höchsten amtierenden Klosterlamen[4]) und anderer, eine Pro- 15 zession zahlreicher Geistlichen mit mannigfachen Opfergeräten u. a. m. So langte er im Kloster an. Während er in demselben verblieb, vollbrachte der Pei-si die höchsten Leistungen an Huldigungsbeweisen und Ehrenbezeugungen für den Herrn und sein ganzes Ge- 20 folge. Im Eisen-Tiger-Jahr (1769) — so z. B. als der Tag der Verrichtung des magischen Gebetes[5]) herankam — trug er auf die von verschiedenen Seiten: von dem Pei-si, seinen Söhnen und anderen, geäusserten Bitten die Dvishashṭicakrasaṃvaradeva-[6]), die Trayodaça-

1) Mong. *jalan*, 'une compagnie des bannières' (Kowal. III, 2279[b]).

2) rDo rams-pa.

3) (Mong.) *ulā* = *ulagha*; letzteres nach Kowal. I, 309[a]: 'relais, chevaux de relais'.

4) dGon-pai bla-ma las sne.

5) C'o-ₒprul smon-lam-gyi γsuṅ ťses.

6) Tib. ₒK'or-lo sdom-pa lha re-γñis(-kyi dbaṅ).

bhairavî-[1]) und die Ekaçûra-[2])(Vaçitâ), (die Vaçitâ) der Oeffnung der Himmelsthür[3]) und andere Vaçitâ's; die Unterweisung im Utsa- und Sampanna(-krama) sowohl des Guhya(samâja) als des Saṃvara; die Unterweisung in dem roten T'sem-bu[4]) und viele andere tiefe Lehren 5 vor. Sehr vielen Sâdhya's übermittelte er das Upavâsa-, **215** das Upâsaka- und andere sowie das Çrâmaṇerabhikshu-[5]) Gelübde. Täglich erfüllte er unparteiisch vielen tausend versammelten Besuchern durch die Hand-Vaçitâ u. s. w. ihre Wünsche. Am 2. Tage machte er sich auf nach 10 dem Palaste, am 3. Tage hörte er zu Füssen des Maṇḍala-Meer-Beherrschers, des lCaṅ-skya rDo-rje ₒc'aṅ, ausführlich Erklärung und Âgama „der die fünf Stufen — den eigentlichsten Kern der Subhâshita's des ₒJam-mgon bla-ma[6]) — erhellenden Leuchte" und richtete 15 durch den nachmals oft wiederholten Vortrag derselben die Standarte des nicht vergehenden Kleinods der Mahâmantravajrayâna[7])-Lehre fest auf. Darauf kam er weiter nach Yai-hor. Indem er hier, (allen) voran, dem Vortrag der Mitravacana's[8]) Gehör schenkte, 20 empfing er, am 13. (Tage) des 4. Monats beginnend, von

---

1) Tib. ₒJigs-byed bcu-γsum-ma(i dbaṅ).

2) Oder Ekavîra? tib. dPa-bo γcig-pa(i dbaṅ).

3) Nam-mk'a sgo ₒbyed(-kyi dbaṅ).

4) T'sem-bu dmar k'rid; t'sem-bu nach Jäschke 451[a] 'what has been stitched, darned, quilted'.

5) Tib. dge-t'sul sloṅ.

6) D. i. bTsoṅ-k'a-pa.

7) Tib. γsaṅ-c'en rdo-rje t'eg-pa, wohl = γsaṅ-sṅags rdo-rje t'eg-pa (mantravajrayânam) oben p. 147, 7—8 und n. 3.

8) Tib. Mitrai bka-rnams.

dem grossen rDo-rje $_{o}$dsin-pa eben jener vollen zwanzig äusseren und inneren (Mitravacana's), dem mTʻsan- * sgrogs mkʻan rin-po-cʻe[1]) Blo-bzaṅ dar-rgyas-pai żal-sṅa-nas, die Quintessenz des Geistes des Siddha- 5 cakravartimitrayogin[2]); den Korb der bezüglich der mystischen Unterweisung alle Wünsche erfüllenden kostbaren Juwelen: nämlich der — vermöge der Zusammendrängung sämtlicher von dem Tantra-Lehrer und grossen rDo-rje $_{o}$caṅ ausgesprochener Maṇḍalacakra's[3]), 10 zehn Millionen an der Zahl, in Gruppen — auf einen Punkt zusammengehäuften Segenssprüche; das nach dem Eiland der γZuṅ-$_{o}$jug[4])-Juwelen abfahrende grosse Schiff, dem alle erfahrenen See-Kapitäne — die Meister des Yoga — sich anvertrauen, und die als Mitraçataka 15 berühmte ganz vollkommene Mahâvaçitâ innerhalb eines Cyklus von vierzig Tagen in reifer Entwickelung. Infolgedessen gedieh des mKʻan rin-po-cʻe Werk gar sehr. Auf die von dem mKʻan rin-po-cʻe seinerseits an eben den Herrn gerichteten Bitten um zahlreiche Adhi- 20 vâsana's und einige tiefe Lehren erfüllte (dieser) seinen Wunsch. Einem Rufe des Waṅ der Harcʻen folgend, trug er u. a. die Belehrung über den Heilsweg und die 216 Trayodaçabhairavîvaçitâ vor und erfüllte täglich die

1) Vgl. oben p. 336, 10 und n. 3.

2) Tib. Grub-pai $_{o}$kʻor-los bsgyur-ba mitra dsokii tʻugs-bcud.

3) Tib. dkyil-$_{o}$kʻor-gyi $_{o}$kʻor-lo.

4) Nach Jäschke 488^b 'a technical term of practical mysticism, the forcing the mind (*sems*) into the principal artery, in order to prevent distraction (of mind)'.

Wünsche vieler tausend Besucher. Dann folgte er der Einladung einer Schar von Jasag's, Guṅ's und Waṅ's und des rDo-rje ₒc'aṅ lHa ram-pa[1]) bKra-šis dar-rgyas-kyi žal-nas und anderer und sättigte sie mit dem Nektar der Lehren. Darauf ging er zu dem Kloster des Pei-si 5 der T'umed und trug auf die von eben diesem frommen Landesherrn ausgesprochene Bitte in dem Versammlungshause vor der ganzen Versammlung eben dieses Volkes sowie den Fürsten, den Beamten und dem Gefolge: vor allen diesen und noch anderen die Navâmitâyu- 10 rdeva-, γŠed-dmar-[2]) und dGra-nag[3])-Mahâvaçitâ vor. Damals genoss auch meine Wenigkeit[4]) die Freuden des Nektars der religiösen Belehrung, sodass eine unvergängliche Lust und Freude (in mir) erwachte. In einem kleinen Wohnraum versammelte er den Pei-si 15 * und einige wenige Gefolgsleute und trug ihnen „den giftmächtigen gewaltigen Pfau"[5]), „die sechs grossen Ne-gu"[6]) und viele andere tiefe Lehren vor. Nahezu tausend Sâdhya's übermittelte er das Upasampanna-Gelübde. Dadurch bewirkte er die Wohlthat, dass 20 das ganze Reich des weiten Ostens mit Saffran(-Gewand) tragenden Geistlichen gleichsam erfüllt wurde. Des weiteren erschien ein ihn einladender Gesandter von den

---

1) D. h. 'Doktor der Theologie'.

2) D. h. 'roter Henker'.

3) D. h. 'schwarzer Feind (Dämon)'.

4) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mk'a.

5) Dug dbaṅ rma-bya rgyas-pa.

6) Ne-gu c'e drug.

gṛihîta[1])-, Ekonapañcâçad-[2]) und Vajradhâtu-Vaçitâ[3]) und anderer Lehren. **219**

Auf diese Weise liess er, indem er in der grossen Mongolei umherzog und vermittelst der Anhörung vieler 5 gewünschter Vacanadharma's und durch Sehen, Hören, Gedenken und Fühlen alle dem Kausalitätsgesetz unterworfenen Menschen ordentlich auf den guten Pfad der sicherlich guten günstigen Wiedergeburt[4]) führte, die unverfälschte Sekte des Vaters (Lehrers) rJe bla-ma 10 (d. i. bTsoṅ-kʻa-pa) bis zum Strande des östlichen Oceans wachsen.

Danach geruhte er weiter zu reiten und gelangte am 11. Tage des Cʻo-₀pʻrul-Monats des Drachen-Jahres (1771), während eine Prozession von Geistlichen von 15 Bla-braṅ cʻen-po[5]) und kleineren Klöstern, sowie über zehntausend herbeigeströmte gläubige Begrüssende u. a. ihm entgegengingen, nach Bla-braṅ cʻen-mo. Nach einer Ruhepause von einem Tage ging er ans Predigen und Lehren und sprach u. a. über das Menschen- *

---

1) Oder °parishanna? tib. ₀Jigs-byed ro-laṅs brgyad bskor(-gyi dbaṅ).

2) Tib. Ẑe dgu-ma(i dbaṅ).

3) Tib. rDor-dbyiṅs-kyi dbaṅ.

4) mṄon-mtʻo ṅes legs. Nach M. Tib. 215,8 = M. 224,8 ist mṅon-par mtʻo-ba = skr. abhyudaya ('glücklicher Erfolg, Glück, Heil': Böhtlingk s. v.). Die Ueberschrift dieses Abschnittes der Mahâvyutpatti lautet: „Namen von Himmeln (mtʻo-ris, d. i. 'heaven, paradise': Jäschke s. v.), Arten des Verlangens u. s. w.“; jedoch sind unmittelbar vor abhyudaya die „Erde“ und die „Menschenwelt“ angeführt. Nach Jäschke 133[a] bedeutet mṅon-mtʻo 're-birth as god or as man' und ist 'also name of a region in Paradise'.

5) 'Die grosse Lamaserie', d. i. bKra-šis ₀kʻyil.

anderen Studienbeflissenen Predigt und Âgama des Lam-rim c'en-mo sehr ausführlich vor. Auch das neue, 44. Lebensjahr, das (weibliche) Eisen-Hasen-Jahr (1770), widmete er dieser (Thätigkeit). Die Wünsche der aus (dieser) Gegend zusammengeströmten Besucher, über 5 hunderttausend an der Zahl, befriedigte er. Eines Tages, * als ich in die Religionsschule kam, erging von ihm der Befehl, ich solle „das aus siebzig Punkten bestehende Innerste der Astrologie"[1]) vortragen. Nun hatte er zu der Zeit, als er in höchsteigener Person 10 den Stuhl von sKu-₀bum innehatte, bei einem Zusammentreffen mit C'agan Täyanc'ii sprul-pai sku auf dessen Reise von dBus nach dem Tieflande diesen gefragt: wenn in seinem (des C'agan Täyanc'i) Kloster eine wesentliche (Einrichtung) Wurzel gefasst habe, 15 welcher Art die wohl sei, worauf (dieser geantwortet hatte): wenn eine wesentliche (Einrichtung) Wurzel gefasst habe, so sei es das Gedeihen der guten Predigt-Anhörung (*₀c'ad-ñan*). Als er nun später mich aufforderte, ich solle „das aus siebzig Punkten be- 20 stehende Innerste der Astrologie" vortragen, da stieg in ihm einesteils die Erwägung auf, dass die Aufforderung zum Vortrag des „Innersten der Astrologie" infolge der blossen freudigen Empfindung darüber, dass die Untersuchung eine gute sei, nur ein Aussprechen des 25 Kausalzusammenhanges sei; andernteils sagte er, da zu jener Zeit auch in der Fakultät Schulen des Begreifens[2]):

---

1) Don bdun-cui rtsis-bžag.

2) ₀Dsin-grwa.

für verkürzten Unterricht[1]), für verstandesmässige Beweisführung[2]) u. s. w. nach einander eröffnet wurden, und somit die Zeit gekommen war, wo es höchste Zeit für die Einbürgerung einer Schule des Begreifens für
5 „die siebzig Punkte" wurde, und er sich dabei nunmehr des Sinnes des damaligen Ausspruches (des C'agan Täyanči) entsann, von jener Zeit an, dass bei dem Gedanken, dass man alle diese Zukünftigen wohl leibhaftig schauen würde, die fromme Ergebenheit und die
10 Predigtanhörung (*ocad-ñan*) gedeihen würden. Infolgedessen gelangten (wir) zu einem festeren Glauben. Daraufhin versammelten sich Meister und Schüler allesamt mit 218 unermesslicher Freude in der Religionsschule, wo ihnen von dem Herrn selbst „das aus siebzig Punkten
15 bestehende Innerste der Astrologie" vorgetragen wurde. Auf die Bitte des sPrul-sku verfasste er auch „die Fessel eines kurzen Auszuges der siebzig Punkte"[3]). Während früher beim Anhören der Predigt zuweilen Verstösse vorkamen, gelangte seitdem ununter-
20 brochen das Anhören der Predigt zu Blüte und Gedeihen. „Dies ist eben dieses Herren Gnade", sagten alle Scholaren einstimmig. Da erteilte er einer zahlreichen Versammlung die (Vaçitâ) des Weissen Schirmes und andere Vaçitâ's. Der höflichen Ein-
25 ladung des Grossfürst Pei-li und anderer folgend, erteilte er Vaçitâ's, Adhivâsana's und viele andere Vacanadharma's. — Darauf ging er zu dem Kloster des Pei-se

---

1) bsDus-grwa.
2) Blo-rtags.
3) Don bdun-cu ñuñ odus-šig-gi lcags.

der T‘umed und brachte durch Vacanadharma's, Hand-Vaçitâ's u. s. w. die (Thaten-) Frucht eines jeden zum Reifen. Danach ging er auf die höfliche Einladung der * Grossfürsten der einzelnen Šog zu den 'Oṅñ$_{w}$od, den Pārin, den rechten und linken 'Ucumuc‘in, den 'Apāga's u. s. w. und sättigte sie mit dem Nektar der Saṃvara- und Akshobhya-Vaçitâ[1]) und anderer Lehren. Darauf ging er weiter nach Doloon Noor und überreichte dem T‘ams-cad mk‘yen-pa lCaṅ-skya rin-po-c‘e tausend Unzen Silber und andere Geschenke mehr. Zu dieser Zeit studierte der Herr der gänzlich vollkommenen Lehre, der Halha rJe-btsun dam-pai sprul-sku rin-po-c‘e, der dabei war, bei dem lCaṅ-skya rdo-rje $_{o}$c‘aṅ die Religion zu studieren, mit jenem Herrn zusammen die Guhya(samâja)-, Saṃvara- und Bhairava-Vaçitâ und viele andere Vacanadharma's. Dabei brachte ihnen die Menge Spenden dar. Für den rJe-btsun dam-pai sprul-sku rin-po-c‘e hob (jener) Gaben auf[2]); aber auch eben jener Herr (der rJe-btsun dam-pa) bescherte seinerseits (diesem) eine Menge Gegenstände. Darauf folgte er einer Einladung der Grosslamen und Grossfürsten der rechten und linken Suñid, Durbed, Halha, Kökö Khota, 'Ortos$_{w}$o, 'Alagša u. s. w. und befriedigte sie durch Gewährung des Nektarschmauses der Ashṭabhairavavetâlapari-

1) Tib. bDe-mc‘og daṅ Mi $_{o}$k‘rugs-pai dbaṅ; Mi $_{o}$k‘rugs-pa nach M. (M. Tib.) 2, 2 = Akshobhya, aber nach Jäschke 62^{b} ‘name of a Buddha, *not* = Mi skyod-pa’ [d. i. Akshobhya: s. Jäschke 32^{a}].

2) Die ihnen offenbar zu Füssen gelegt worden waren.

gṛhîta[1])-, Ekonapañcâçad-[2]) und Vajradhâtu-Vaçitâ[3]) und anderer Lehren. 219

Auf diese Weise liess er, indem er in der grossen Mongolei umherzog und vermittelst der Anhörung vieler 5 gewünschter Vacanadharma's und durch Sehen, Hören, Gedenken und Fühlen alle dem Kausalitätsgesetz unterworfenen Menschen ordentlich auf den guten Pfad der sicherlich guten günstigen Wiedergeburt[4]) führte, die unverfälschte Sekte des Vaters (Lehrers) rJe bla-ma 10 (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) bis zum Strande des östlichen Oceans wachsen.

Danach geruhte er weiter zu reiten und gelangte am 11. Tage des C'o-₀p'rul-Monats des Drachen-Jahres (1771), während eine Prozession von Geistlichen von 15 Bla-braṅ c'en-po[5]) und kleineren Klöstern, sowie über zehntausend herbeigeströmte gläubige Begrüssende u. a. ihm entgegengingen, nach Bla-braṅ c'en-mo. Nach einer Ruhepause von einem Tage ging er ans Predigen und Lehren und sprach u. a. über das Menschen- *

1) Oder °parishanna? tib. ₀Jigs-byed ro-laṅs brgyad bskor(-gyi dbaṅ).

2) Tib. Že dgu-ma(i dbaṅ).

3) Tib. rDor-dbyiṅs-kyi dbaṅ.

4) mṄon-mt'o ṅes legs. Nach M. Tib. 215,8 = M. 224,8 ist mṅon-par mt'o-ba = skr. abhyudaya ('glücklicher Erfolg, Glück, Heil': Böhtlingk s. v.). Die Ueberschrift dieses Abschnittes der Mahâvyutpatti lautet: „Namen von Himmeln (mt'o-ris, d. i. 'heaven, paradise': Jäschke s. v.), Arten des Verlangens u. s. w."; jedoch sind unmittelbar vor abhyudaya die „Erde" und die „Menschenwelt" angeführt. Nach Jäschke 133ª bedeutet mṅon-mt'o 're-birth as god or as man' und ist 'also name of a region in Paradise'.

5) 'Die grosse Lamaserie', d. i. bKra-šis ₀k'yil.

geschlecht. Den Geistlichen vieler Klöster der verschiedenen Gegenden, voran Bla-braṅ c‘en-po, machte er Zuwendungen, Hinterlegungen u. s. w. in Fülle. Früh und spät, zu jeder Zeit, drehte er das unendliche Rad der çrî-Kâlacakra-, der Guhya(samâja)-, Saṃvara- und Bhairava-Vaçitâ und anderer Lehren eifrig. Er gab ein Mittel an, wie man die Sitzbänke des vorderen Versammlungshauses für die grosse Menge, der inneren Kapelle mit den 80 Säulen und der Nâtha-Halle[1]) nicht zu bewegen brauchte. Alle übrigen Wände liess er niederreissen und auf einem Raum von 60 Säulen an der Front, rechts und links wieder aufführen und schuf so einen neuen grossen Versammlungssaal mit 140 Säulen. Auf der inneren Wandseite liess er den rJe rin-po-c‘e (d. i. bTsoṅ-k‘a-pa), den Jina Kun-γzigs, den Vajrabhairava, die tausend Buddha's des Bhadrakalpa, die Weisse Schirmgöttin[2]), Hayagrîva, Târâ, Nâtha, Dharma und sehr viele andere Schutzgottheiten (yi-dam) und Schützer der Lehre (c‘os-skyoṅ, dharmapâla) in schöner Ausführung darstellen. Seine zahlreichen jährlichen Erteilungen des Upasaṃpanna- und sonstiger Gelübde und seine Vacanadharma-Vorträge [220] sind erhaben über jede Beschreibung; nur einiges sei hier in groben Zügen aufgezählt: die Vajramâlâvaçitâ nämlich erteilte er in dem Kloster dPa-rii t‘ur-c‘en auf die Bitte des Dwags-po rin-po-c‘e Kun-grol Nomon Han und anderer einmal, in dem

1) mGon-k‘aṅ.

2) γDugs dkar; wohl identisch mit γDugs-ma ‘Göttin des Schirmes’ (in Pantheon 293).

Kloster 'A-mc'og einmal, auf die Bitte des Wan Ṅag-dban dar-rgyas und anderer einmal, im Ganzen also drei Mal; ferner trug er Predigt und Âgama des Lam-rim c'en-mo, den Mañjuçrîvadanâgama[1])
5 und die Unterweisung im Heilswege, den Utsa- und Saṃpanna(krama) des Saṃvara, Guhya(samâja) und Bhairava, den vierfachen Kommentar, die den Pañcakrama (die fünf Stufen) erhellende Leuchte und das Adhivâsanam der Neben-Vacana-
10 und Haupt-Vacana-Vaçitâ[2]) sehr häufig vor.

Als im Erde-Schweine-Jahr (1778) der Paṇ-c'en rin-po-c'e nach China ging, begrüsste (jener) ihn auf der Reise, indem er ihm durch eine berittene Eskorte seine Huldigung bezeigte. Erfreut würdigte ihn dieser
15 einer Unterhaltung und schenkte ihm das beste Stück * aus seinem Besitz: ein zweischneidiges Messer. Dieses Geschenk schien ein Vorzeichen zu sein. Der von dem Paṇ-c'en rin-po-c'e erteilten Genehmigung gemäss liess er für mehr als dreihundert Menschen früherer und späterer
20 Zeit, namentlich den Grossschatzmeister und den Meister Mundschenk eben jenes Herrn, Steinhaufen aufwerfen und machte sie denn auch damit mit einem Schlage fehl- und sündlos, selig, erlöst. Von dem Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-γzigs c'en-po aber wurde ihm infolge-
25 dessen in unermesslich freudigem Gefühl ein Diplom verliehen, dessen schmeichelhafte einleitenden Worte, wie „An den mit dem reichen Schmuck und der hohen

1) Tib. Jam-dpal žal luṅ.
2) Tib. Zur-bka daṅ spyi-bkai dbaṅ.

Schönheit des Edelsteins der Kenntnis des Umfanges der Âgama-Gattungen
„Und mit den Haupt- und Neben-Kennzeichen der drei Lehren vollkommen ausgestatteten,
„In den Eigentümlichkeiten jeder Qualität und Quantität gänzlich vollkommenen, 5
„Freundlich lächelnden Mañjuçrîvajra[1]),“

eine grosse Auszeichnung bedeuteten. Ferner verlieh er ihm Titel und Diplom eines Yehe 'Ac'it'u[2]) Mahâçrîpaṇḍita und schenkte ihm ein Naṅ-mdsod-Begrüssungs- 10
221 tuch, eine Unze Gold, zehn Klumpen Silber von der Form eines Pferdehufes[3]) und andere ausgezeichnete Geschenke in hohen Haufen[4]). Eb en dieser Herr (der Paṇc'en rin-po-c'e) sagte: „Als ich in der Stadt sToṅ[5]) weilte, hatte ich folgenden Traum: Ich befand mich 15 innerhalb einer runden eisernen Mauer, welche keine Thür hatte, sodass ich keinen Ausgang finden konnte. Da kam ein Mann, um mir zu sagen, dass hier ₒJam-dbyaṅs bżad-pa t'saṅ eine Leiter errichtet habe, und es fand sich denn auch eine goldene Leiter daselbst. Auf 20 diese stieg ich denn und kam so heraus.“ Diesen Traum

---

1) Rab-tu bżad-pai ₒJam-dpal rdo-rje ist offenbar eine Anspielung auf den Namen ₒJam-dbyaṅs bżad-pa.

2) (Mong.) Yeke Acitu, ‘der grosse Wohlthäter’.

3) Oder Pferde-Hufeisens; rmig hat beide Bedeutungen.

4) sPam mt'o-ba; spam wohl = sbam in sbam-pa ‘to collect, to gather’ (Jäschke 403b); darnach ist auch oben p. 319, 7 statt „von hohem sPam“ zu übersetzen „in hohen Haufen“.

5) sToṅ mk'ar ist vielleicht identisch mit sToṅ-ₒk'or mk'ar in 'A-mdo (s. J. A. S. Beng. 1882, p. 47), dem östlichsten Grenzlande Tibets gegen China hin.

erzählte er. Aber mein unvergleichlich gütiger Lama Guṅ-tʻaṅ tʻams-cad mkʻyen-pa sagte: „Ich denke mir: ob das nicht ein Vorzeichen für diese Scene war?“ Zu jener Zeit gewährte (ₒJam-dbyaṅs bžad-pa) auch
5 in den verschiedensten Gegenden Vaçitâ's, Âgama's und viele andere Vacanadharma's. Darauf ging er im Holz-Drachen-Jahr (1783) nach dBus und γTsaṅ und überreichte dem rGyal-dbaṅ rin-po-cʻe, dem Paṇ-cʻen rin-po- *
cʻe und anderen Lamen Geschenkgegenstände in hohen
10 Haufen. Se(-ra), ₒBras(-spuṅs) und dGe(-ldan), ferner bKra-šis lhun-po und vielen anderen grossen und kleinen Klöstern erwies er die Ehre reicher Zuwendungen in hohem Masse. In γTsaṅ trug er dem erhabenen Nirmâṇakâya des grossen Uebersetzers[1]) die
15 Vajramâlâ- und Mitraçataka-Vaçitâ u. s. w., den übrigen die Kâlacakra-, Guhya(samâja)-, Bhairava- und andere Vaçitâ's, sowie Adhivâsana's und sehr viele andere Vacanadharma's vor. Er verfasste u. a. des Paṇ-cʻen rin-po-cʻe ausführliche Biographie. Im Gebiete
20 von dBus aber drehte er auf die von dem Brag yab cʻe tʻsad sprul-pai sku Blo-bzaṅ dpal-ldan bstan-pai rgyal-mtʻsan vor allem mit grosser Dringlichkeit geäusserte Bitte hin vor diesem, dem rJe-druṅ sprul-pai sku rin-po-cʻe Ye-šes bstan-pai mgon-po, dem ₒJam-
25 mgon bla-ma ₒJam-dpal sñiṅ-dṅos[2]) Guṅ-tʻaṅ tʻams-cad mkʻyen-pa dKon-mcʻog bstan-pai sgron-mei žal-sṅa-nas und anderen Grosslamen und Kalyâṇamitra's, über vierhundert an der Zahl, eifrig das Rad der Vajra-

1) Lo-cʻen sprul-sku rin-po-cʻe.
2) 'Des Mañjuçrî Kern-Substanz'.

222 mâlâ- und Mitraçataka-Mahâvaçitâ, des Adhivâsanam und Âgama zum Sâdhanasâgara, Ba-ri brgya-rtsa, Trayodaçanâthavacanam[1]) u. s. w. und anderer tiefer und ausgedehnter Lehren. Auf Bitten des Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e und anderer trug er früh und 5 spät die Mañjuçrîguhyaka[2])-, Kâlasaṃvara-, Vajradhâtu- und andere Vaçitâ's, „die dreizehn Gold-Lehren von Sa-skya[3])" und viele andere Adhivâsana's, Erklärung und Âgama des Subhâshitagarbha[4]) und Vacanadharma's vor und hob durch dies und anderes in 10 dBus und γTsaṅ das auf der Harmonie von Kirche und Staat beruhende Heil der Lehre und der Wesen auf eine hohe Stufe.

In seiner Residenz Bla-braṅ c'en-po angelangt, regierte er mit Hülfe der drei Räder segensreich. Na- 15 * mentlich verlieh er auf die von den versammelten Spitzen der geistlichen Behörden der grossen Residenz samt dem Oberhaupt[5]) vor allem zu wiederholten Malen geäusserte Bitte hin dem Vorsitzenden der grossen Versammlung: K'yab-bdag bla-ma rDo-rje ₒc'aṅ dKon-mc'og bde- 20 c'en, dem K'ri-c'en mc'og-sprul rDo-rje ₒc'aṅ ₒJigs-med rig-pai seṅ-ge, dem K'ri-c'en mc'og-sprul rDo-rje ₒc'aṅ ₒJigs-med nam-mk'a[6]), dem Grub-dbaṅ sde-k'ri sprul-sku rin-po-c'e K'yab-bdag ₒJam-dbyaṅs

1) Tib. mGon-po bka bcu-γsum, 'die dreizehn Aussprüche des Nâtha'.
2) Tib. ₒJam-dpal γsaṅ-ldan(-gyi dbaṅ).
3) Sa-skyai γser-c'os bcu-γsum.
4) Tib. Legs-bśad sñiṅ-po.
5) Bla-ma las sne ₒdus spyi-bcas.
6) Der Verfasser des vorliegenden Werkes.

t'ub-bstan ñi-ma und anderen Priestern und Laien, über fünftausend an der Zahl, die dem Mahâsiddheçvara Mitrayogin[1]) von dem Mahâkaruṇa Jinasâgara[2]) in eigener Person vorgetragene Mitraçatakamahâ-
5 vaçitâ. Auf die Bitte des Ye-šes rgya-mt'so, des Bla-ma yoṅs-₀dsin dam pa des Sec'en Han der Halha, gewährte er die dem Paṇ-c'en ₀Jigs-med ₀byuṅ-γnas von dem rje-btsun rDo-rje rnal-₀byor-ma in eigener Person vorgetragene Vajramâlâvaçitâ voll-
10 ständig und trug das bDe-mc'og Lū-'i-pa- und das äussere und innere Glocken-Maṇḍalam[3]); die Ekavajrabhairavaçùra-[4]), Trayodaçadevî- und viele andere Vaçitâ's; ferner den Kleinen Lam-rim[5]); Predigt und **223** Âgama des Utsakrama des Guhyasamâja, des Sâ-
15 dhanasâgara und der die Fünf Stufen des Saṃpannakrama erhellenden Leuchte[6]); die sechs Arten [der Wahrnehmung] nach der Madhyama-Logik[7]); die hundert kleinen Lehren[8]), das Buch der Vorschriften, die Biographie und die Hundert-
20 tausend Gesänge des rJe-btsun Mi-la und andere Âgama's, die Unterweisung in der Lamen-Ver-

---

1) Tib grub-pai dbaṅ-p'yug c'en-po Mitradsoki.

2) Tib. T'ugs-rje c'en-po rGyal-ba rgya-mt'so.

3) bDe-mc'og Lū-'i-pa daṅ dril-bu p'yi daṅ naṅ dkyil γñis, vgl. oben p. 210,1 und n. 2.

4) Tib. rDo-rje ₀jigs-byed dpa-bo γcig-pa(i dbaṅ).

5) Lam-rim c'uṅ-ṅu.

6) rDsogs-rim rim-lṅa γsal-sgron.

7) dBu-ma rigs t'sogs-drug; über t'sogs-drug vgl. Jäschke 452[a]; skr. shaḍgaṇa oder shaḍvarga.

8) C'os-c'uṅ brgya-rtsa.

ehrung[1]) und dem P'yag-c'en sbrag-ma, sowie viele andere Unterweisungen vor (und übermittelte) das Pravrajita-, Upasampanna- und andere Gelübde in sehr grosser Anzahl. Das Rad dieser und anderer unerfasslicher Lehren drehte er eifrig. Diese (Lehren) erbat 5 auch meine Wenigkeit[2]) allesamt von seiner Güte. Um alle an die Verknüpfung mit eben dem Herrn gebundenen Vineya's in das reine Tushita-Gefilde zu Maitreya-
* bhaṭṭâraka zu geleiten, errichtete er als hauptsächlichstes der inneren Heiligtümer des neu erbauten grossen golde- 10 nen Hauses eine grosse goldene Statue des sehenden, segensreichen Mahâmaitreya. Auf die von den höchsten geistlichen Garuḍa-Behörden[3]) ausgesprochene Bitte hin betrat er die Kanzel dieses grossen Klosters und bereitete damit ein wahres Fest der Lehre. Während er 15 mit einer eifrigen Untersuchung über die von Alters her mit der alten Richtung der Lehr-Tradition des bKa-ogyur rin-po-c'e nicht zusammenhängende, unverfälschte Ueberlieferung in ganz mDo und dBus beschäftigt war, kam bei Gelegenheit seiner Besteigung des 20 Garuḍa-Stuhles aus dem C'ahar-Lande der Yoṅs-odsin dam-pa C'os-rje Blo-bzaṅ bkra-šis zur Begrüssung; diesem gewährte er eine Unterredung und erkannte infolge dieser, dass die Lehr-Tradition wohl begründet sei. Auf eine von neuem an ihn ergangene Aufforderung, in 25 bKra-šis ok'yil eine Unterweisung im bKa-ogyur vor-

1) Bla-ma mc'od-pa.

2) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, oJigs-med nam-mk'a.

3) Bya-k'yuṅ-gi bla-ma las sne-ba.

zunehmen, ging eben jener unvergleichlich gnädige, im bKa-ₒgyur bewanderte Lama, der C'os-rje rin-po-c'e, nach der grossen Lamaserie bKra-šis ₒk'yil und bewies die Gnade, über dreissig Kalyâṇamitra's und Scho-
5 laren, vor allem dem bsTan-pai γsal-byed dbalmaṅ sprul-sku rin-po-c'e, die von dem Herrn der gänz- **224**
lich vollkommenen Lehre, Jayapaṇḍita, unmittelbar überkommene, durchaus unverfälschte mündliche Unterweisung im bKa-ₒgyur ganz vollständig zu gewähren.
10 Infolgedessen nahm der Kalyâṇamitra ₒJigs-med rabrgyas in der grossen Lamaserie bKra-šis ₒk'ril, in sKuₒbum byams-pa gliṅ, im Bezirke Cone und an anderen Orten fünf Mal eine Unterweisung im bKa-ₒgyur vor. Durch dies und Aehnliches brachten dBal-maṅ
15 sprul-sku rin-po-c'e und andere dieselbe zu grosser Blüte. So verbreitete und förderte er das Kleinod der Jina-Lehre überall in Tibet und der Mongolei. Diese klugen, edlen Thaten kennend, wollen wir der unfassbaren Wohlthat eingedenk bleiben! Nachdem er auf diese Weise
20 das Werk der Bekehrung in eigener Person gänzlich vollbracht hatte, ging er im Eisen-Schweine-Jahr (1790), *
in der Abenddämmerung des 28. Tages des 10. mongolischen Monats, unter Zurücklassung seiner sterblichen Körperhülle[1]), nach dGa-ldan, dem herzerfreuenden,

---

1) Im Text (p. 224, 10—11): rags-pai γzugs-skui za-ma-tog bornas. Diese Stelle wirft auch Licht auf die Textstelle p. 18, 13: sku rags-pa rñiṅ-pai za-ma-tog dor-te, deren Uebersetzung (hier oben p. 28, 12—13) darnach folgendermassen zu verbessern ist: „nachdem er seine sterbliche (wörtlich: „grobe") alte Körperhülle abgelegt hatte". Infolgedessen muss die 3. Fussnote auf p. 28 fortfallen.

die Lehre stützenden, zum Sitze des Jina Ajitanâtha[1]) ein.

Danach bestieg als vollkommener erhabener Schützer der Lehre und der Wesen der erhabene Nirmâṇakâya, das herzgewinnende Kleinod, dieser unser unvergleich- 5
lich gnädige hehre Hort Blo-bzaṅ t'ub-bstan ₒjigs-med rgya-mt'soi żal-sṅa-nas in der grossen Residenz den Furchtlosen Lehrstuhl. Sein lauteres Walten ist, dem Mond des Vollmondstages gleich, in stetem Zunehmen begriffen. 10

Auch drei vortreffliche Jünger, welche unter den Jüngern eben jenes Kun-mk'yen bla-ma bŽad-pa rin-po-c'e hoch emporragen wie die Blume einer Standarte, nämlich:

der gütige rTsa-bai bla-ma (Haupt-Lama) rDo- 15
rje ₒc'aṅ T'uu bkwan rin-po-c'e Dharmavajrai żal-sṅa-nas,

der ehrwürdige Schatz des Erbarmens, der gütige rTsa-bai bla-ma btsan-po smin-grol Nomon han rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ ₒp'rin-las rgya-mt'soi żal-sṅa-nas 20

und der leibhaftige rje-btsun ₒJam-dpal dbyaṅs,
225 der Mañjuçrî von sToṅ-ₒk'or, Ṅag-dbaṅ ₒjam-dbyaṅs bstan-ₒdsin rgya-mt'soi sku-żabs,

erschienen auf eine höfliche Einladung in diesem unserem Lande und schaffen das Heil der Lehre und der Wesen 25
in reichem Masse.

---

1) Tib. Mi-p'am mgon-po, der nach Jäschke 356[a] 'is stated to be ₒJam-dbyaṅs' (Mañjughosha).

Eben jenes Kun-mk'yen bla-ma $_o$Jam-dbyaṅs c'os-kyi rgyal-po vortrefflicher Jünger, der K'ri-c'en mc'og-sprul rin-po-c'e K'yab-bdag rDo-rje $_o$c'aṅ

$_o$Jigs-med nam-mk'ai žal-sṅa-nas,[1])

ist ein Verbreiter der Lehre in der Mongolei.

Dessen frühere Daseinsform war der K'ri-c'en Nam-mk'a bzaṅ-po. Dieser, in Ñaṅ t'saṅ rdo zug in 'A-mdo geboren, kam, nachdem er in den Priesterstand getreten, nach der tibetischen Provinz dBus, hielt sich in $_o$Bras-spuṅs in der Vereinigung der Leute aus dem Mittelland auf, lag dann in der Provinz mDo dem Studium des verkürzten Elementar-, Mittel- und Hochschulkursus sowie der fünf Quellenwerke[2]) ob und erwarb sich, als er damit fertig war, den Doktorgrad des lHa-sa-Betens[3]). Er ging nach rGyud-stod, studierte die Mantra's und ging dann, da er sich mit voller Koncentration der Siddhi zu befleissigen wünschte, nach der „Bergkette“ (Einsiedelei) dGe-$_o$p'el, dem Rückenberge (rgyab-ri) von $_o$Bras-spuṅs. Nachdem er im Andachtshause des Kun-mk'yen bla-ma $_o$Jam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje geweilt hatte, widmete er sich dem Studium der Sûtra's und Mantra's. Darauf war er als Lama von rGyud-stod und Šar-rtse thätig und bestieg dann den Goldenen Stuhl des rJe bla-ma (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) in dGa-ldan und brachte die Jina-Lehre im all-

1) Der Verfasser des vorliegenden Werkes.

2) γŽuṅ po-ti lṅa.

3) lHa-sai smon-lam rab-$_o$byams-pai grwa skor mdsad, wörtlich: „er machte das Doktor-Schulthema (oder „das zur Doktor-Schule Gehörige“?) des lHa-sa-Betens“.

gemeinen und besonders des ₒJam-mgon bla-ma (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) gute Schule zu grossem Gedeihen. Schliesslich ging er bei seinem Hinscheiden in die Tushita-Region ein.

Einstmals richtete der Scheitelschmuck von Srid- 5 ži, der Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa, in der Andacht, mit welcher er vor vielen versammelten Scholaren Vaçanadharma's vortrug, die Augen nach oben und zeigte ein Lächeln. Da sagte er, nach der Ursache gefragt: „Damit der K'ri-c'en Nam-mk'a bzaṅ aus der Tushita- 10 226 Region komme, bin ich in dieser Welt erschienen."

Im Einklang mit diesem Ausspruch wurde er an einem von dem Kloster Bla-braṅ bKra-šis ₒk'yil nicht weit entfernten Orte wiedergeboren. Schon in jungen Jahren kam er nach Bla-braṅ c'en-po. Er 15 nahm den sKyabs-mgon rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po als Krone der Logik (nyâya)[1]) an, trat in den Priesterstand und nahm das Gelübde des ersten Gliedes[2]) auf sich. Die grossen Quellenwerke des (Buddha-)Wortes[3]) studierte er eifrig. Zu Füssen des sKyabs-mgon rin-po-c'e nahm er 20 auch das Upasampanna-Gelübde auf sich. Indem mit dem Nektar ausgezeichneter tiefer und weiter Lehren, wie der çrî-Vajrabhairava- und der bDe-mc'og Lû-'i-pa-Vaçitâ und der Vaçitâ von anderen Neben-Vacana's, der Vajramâlâ-, Mitraçataka- und vieler Reihen 25 von anderen Vaçitâ's, der dreizehn grossen Aus-

1) Dementsprechend muss es auch oben p. 282, 23. 24 (vgl. auch n. 4) in derselben Wendung statt „Wissenschaft" heissen: „Logik".

2) T'sigs sña-mai sdom-pa.

3) γŽuṅ bka pot c'en-po-rnams.

sprüche des Nâtha und einer Reihe von anderen Adhivâsana's, der tiefen Unterweisung in dem Kreis der * Nâtha-Lehre[1]) und vieler anderer Unterweisungen, Âgama's und Vorschriften, das schöne Gefäss seines 5 Geistes gefüllt wurde, wurde er zum Meister der Lehre. Darauf ging er, um die sehnsüchtigen Wünsche der Scholaren und Gabenspender der grossen Mongolei zu erfüllen, in das Gebiet der Suñid und bereitete ihnen das Vergnügen heiliger Religionspredigten in reichem 10 Masse, ging wieder nach Bla-brañ c̓en-po (d. i. bKra-ŝis ₒk'yil) und dann, im Wasser-Hunde-Jahr (1801), nach dem heiligen Lande dBus-γTsañ, überreichte dem rGyal-dbañ rin-po-c̓e und anderen reiche Geschenke und hörte viele heilige Lehren. Auf ein von dem Kaiser 15 an den Goñ-sa rin-po-c̓e erlassenes Sendschreiben mit der Bitte, ihm einen mit hohen Vorzügen ausgestatteten Lama zu schicken, sandte (letzterer) eben jenen Herrn ab. Im Wasser-Schweine-Jahr (1802) nach dem grossen kaiserlichen Palast gelangt, enthüllte er deutlich die höchst 20 verwickelten äusseren und inneren Angelegenheiten allesamt durch seine klare Einsicht ohne Schwierigkeiten und lieferte ihm den Beweis für die Besiegung feindlicher Länder durch Veranstaltung von Opferceremonieen. Durch dies und anderes wurde des grossen Kaisers Herz **227** 25 hoch erfreut und gläubig; so war jener sein vortrefflicher Opferpriester. Als er den Lehrstuhl des aus vier vollständigen Fakultäten bestehenden grossen Klosters Yuñ he guñ innehatte, versetzte er die Versammelten in

1) Tib. mGon-poi c̓os-skor.

geistlicher und weltlicher Hinsicht in die Herrlichkeit eines noch nicht dagewesenen zweiten Kṛita(yugam). Infolgedessen bereiteten auch diese ihm eine Reihe von Huldigungen, indem sie ununterbrochen Gesänge voll hoher Freude zu seinem Lobe und Preise anstimmten. 5 Um vermöge seines ausserordentlich grossen Verdienstes die an die Verknüpfung mit diesem Herrn gebundenen Wesen allesamt auf dem guten Wege des mit der tiefen Madhyama-Theorie zusammenhängenden Vajrayânam, vermöge dessen sie, nachdem Mañjuçrîgarbhabhaṭṭâ- 10 raka, in dessen Wesenheit alle drei Zufluchtstätten eingeschlossen sind, sie aufgenommen, in der Zukunft in * jenem seligen reinen Adbhutavyûha-Gefilde die Höchsten in der Umgebung des Jina Siṃhadhvani werden, zu einer dem Edelstein, mit dessen Hülfe man bei ein 15 und derselben Rede drei Körper aufzuweisen vermag, gleichenden Bekehrung zu führen, errichtete er eine einem Werke des Viçukarma[1]) gleichende, wunderbar ausgezeichnet erscheinende, sehr grosse Statue des Jina Siṃhadhvani aus Kupfer und Gold. In Bla-braṅ 20 c'en-po bKra-šis ₒk'ril liess er eine vierstöckige Kapelle mit allem Zubehör schön herrichten und sprach den Wunsch aus, sie solle stehen auf einem Gefilde der Menschentugenden. Des ₒJam-dbyaṅs c'os-kyi rgyal-po Kun-mk'yen bla-ma erhabenem Höchsten Nirmâṇa(kâya) 25 brachte er eine unfassbare Reihe Huldigungen dar, bestehend in für den Verstand anderer gleichsam nicht fassbaren Geschenkgegenständen. Auch den Geistlichen

1) Verstümmelt aus Viçvakarman.

gewährte er reiche Austeilungen von Thee u. s. w. in Menge. Noch heute befindet er sich voll Ansehens in dem Range eines Siegel-Lama's[1]) des von dem Kaiser zum Heile aller Mongolen erbauten grossen Klosters von
5 Doloon Noor. Indem er von dem ersten Augenblick **228** an, da er in dieses Land gekommen, für zahllose fromme Vineya's von den Chinesen, Mandschuren und namentlich den Suñid, Halha, Harc'en, T'umed und sehr vielen anderen grossen Abteilungen der grossen
10 Mongolei — der äusseren sowohl wie der inneren —, ihre Grosslamen und Grossfürsten voran, den starken Regen der Auferlegung von Gelübden und Geboten für die Bekehrung je nach der für einen jeden geeignetsten Art, der Gewährung klarer Prophezeiungen, der Vaçitâ's,
15 Adhivâsana's, Âgama's, Unterweisungen und sonstiger tiefer und ausgedehnter Lehren hat herabströmen und so in dem Ackerland ihres Charakters den ausgezeichneten Samen der Erlösung und Allerkenntnis hat aufkeimen lassen, ist er jetzt dabei, das Werk (der Bekehrung) dem
20 zunehmenden Monde gleich wachsen zu lassen.

Ferner verbreitet des ₒJam-dbyañs c'os-kyi rgyal- * po bŽad-pa rin-po-c'e vortrefflicher Jünger, der sDe-pa mc'og-sprul K'yab-bdag bla-ma

ₒJam-dbyañs T'ub-bstan ñi-mai žal-sña-nas,

25 in diesem Mongolenlande die Lehre.

Dieses Herrn frühere Daseinsform war der Siddheçvara sDe-pa Blo-bzañ don-grub. Eine Prophe-

---

1) T'a-ma-ka bla-ma.

zeiung der grossen Yum des Jina, Ma-cig lab-sgron, lautet:

„Der Meister der Scharen der Verblendeten
„Und der Quell der Scharen der Erlösten, der Jina's,
„Werden in Ra und K'ri geboren werden.“ 5

Derjenige nun, auf welchen sich die Prophezeiung, dass der Ma-cig eigener vortrefflicher Jünger, jener „Meister der Scharen der Verblendeten“, in der Zukunft in dem Gebiete von sNaṅ-ra werde geboren werden, bezieht, ist der Kun-mk'yen bla-ma bŽad-pa mc'og-sprul rin- 10 po-c'e, und gemäss der Prophezeiung, dass jener Jünger der Zukunft, der „Quell der Scharen der Erlösten, der Jina's“, in dem Gebiete von K'ri-k'a werde geboren werden, wurde (der letztere) in diesem Orte geboren. Schon in jungen Jahren trat er in den Priesterstand, 15 229 kam in die tibetische Provinz dBus, studierte die fünf grossen Werke des (Buddha-)Wortes[1]) und erwarb sich, als er damit fertig war, zu Anfang seines 25. Lebensjahres, den Doktorgrad des lHa-sa-Betens. Er wurde des Kun-mk'yen bla-ma ₒJam-dbyaṅs bżad-pai rdo- 20 rje bester Jünger. Er gründete Bla-braṅ c'en-po bKra-šis ₒk'yil neu, verbreitete die Anhörung der Religionserklärung und vernichtete alle ihm dabei feindlich gegenübertretenden Parteien mit einem gar mächtigen und gewaltigen Vajra. Als Nachfolger des ₒJam- 25 dbyaṅs bla-ma K'ri rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ bkra-šis-pa nahm er den Lehrstuhl der grossen Versammlung ein und schaltete auf geistlichem und weltlichem Gebiete

1) bKa bol c'en-po lṅa.

ausgezeichnet. Namentlich aber erkannte ihn der Kun-
mk'yen bla-ma bŽad-pa rdo-rjei mc'og-sprul rin-po-
c'e sehr wohl als unser einziges göttliches Teil, als den
erhabenen Schützer in Person, berief ihn daher höflich *
5 in die grosse Residenz und bestimmte ihn für den Furcht-
losen Löwensitz. Danach bezeigte er die unübertreffliche
Gnade, die Standarte des reinen Werkes auf dem Gipfel
des Staates aufzupflanzen[1]. Da er volle vierzig Zähne
und andere vollkommene Zeichen, sowie unfassbare
10 grosse Eigenschaften, so u. a. die Bethätigung einer
Kraft, vermöge deren die Veränderung eines auf
einen sehr harten Stein gelegten Porzellan-Yu-riṅs sich
deutlich zeigte, besass, so galt er sogar als Inkarnation
des Siddha des çrî-Vajrapâṇi, des Mahâsiddha von
15 lHo-brag, Nam-mk'a rgyal-mt'san.

Dieses ehrwürdigen Herrn erhabene Inkarnation
nun, eben dieser Herr (₀Jam-dbyaṅs T'ub-bstan ñi-
ma), wurde in der oberen Mongolei geboren. Schon in
jungen Jahren wurde er nach Bla-braṅ c'en-po ge-
20 laden. Er nahm den sKyabs-mgon bŽad-pa rin-po-
c'e als Krone der Logik an, studierte die Quellen-
werke des (Buddha-)Wortes ordentlich, hörte bei dem
sKyabs-mgon rin-po-c'e die Vajramâlâ- und Mitra-
çataka-Vaçitâ und viele andere Dharmavacana's, nahm
25 auch bei dem Guṅ-t'aṅ rin-po-c'e das Upasaṃpanna-Ge- 230
lübde auf sich, hörte auch von eben jenem rJe t'ams-
cad mk'yen-pa und dem Hor-t'saṅ γser-k'ri rin-po-c'e

1) D. h. die Kirche zum Hauptfaktor des staatlichen Lebens zu
erheben.

und anderen Vaçitâ's, Adhivâsana's und Âgama's, Unterweisungen und viele sonstigen Vacanadharma's, und indem so das schöne Gefäss seines Geistes mit dem Nektar der Lehre wohl gefüllt wurde, bereitete er den Vineya's das Vergnügen der Religionsbelehrung. Darauf folgte 5 er einer höflichen Einladung des grossen Gabenspenders der Lehre, des Pei-le der 'Aru Horc'en, um alle Vineya's dieses Landes zu leiten. Er trug in diesem Sog die tiefe çrî-Kâlacakramahâvaçitâ vor und errichtete auch eine Kâlacakra-Fakultät neu. Auch 10 hierher, in den Sog der T'umed, kam er auf wiederholte Einladungen und erteilte in dem grossen Tempel-
* kloster Yid-ₒoṅ bde-ba den aus allen Gegenden zusammengeströmten Vineya's, über zehntausend an der Zahl, die çrî-Kâlacakramahâvaçitâ in gehöriger 15 Weise. Ferner erteilte er in dem Kloster Tolon Pölag auf die Bitte vieler Gabenspender der Lehre die Kâlacakramahâvaçitâ und errichtete auch eine Kâlacakra-Fakultät. Durch dies und anderes sättigte er die zahllosen Vineya's — voran die Grossfürsten — 20 dieses Sog, sowie die der Moṅgolcin, Harc'en, Näsman und vieler anderer grosser Abteilungen mit dem Nektar der Lehre und führte sie so auf den guten Weg der günstigen Wiedergeburt und des sicherlich Besten (d. h. der Erlösung von der Wiedergeburt). Um die an 25 die Verknüpfung mit ihm, dem Herrn, selbst gebundenen Wesen allesamt, wenn ₒJam-mgon bla-ma und die tausend Buddha's des Bhadrakalpa sie aufgenommen, in jenes selige reine Gefilde des ₒJam-dbyaṅs Kun-γzigs zu leiten, errichtete er eine sehr grosse Statue 30

des ₒJam-dbyaṅs Kun-γzigs aus Kupfer und Gold, rechts und links grosse goldene Statuen des unvergleichlichen Munîndra und des Maitreyanâthabhaṭṭâraka und die goldenen Statuen der tausend Buddha's des **231** 5 Bhadrakalpa in sehr schöner Ausführung und Darstellung. Darauf liess er in Bla-braṅ bKra-šis ₒk'yil einen grossen Klostertempel nebst Zubehör herstellen und übergab ihn den Insassen (jener Lamaserie) zum Bewohnen. Noch heute blüht der Lotus seines 10 Lebens[1]) als erhabener Schützer der Lehre und der Wesen, und sein lauteres Werk ist, einem See im Sommer gleich, im Wachsen und Zunehmen begriffen.

Ferner verbreitet des ₒJam-dbyaṅs c'os-kyi rgyalpo vortrefflicher Jünger, des K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ 15 mT'san-sgrogs mk'an-c'en erhabener Höchster Nirmâṇa-(kâya),

ₒJam-dbyaṅs bšes-γñen-gyi žal-sña-nas,

in der Mongolei die Lehre. Dieser Herr kam schon in seiner Kindheit nach Bla-braṅ c'en-mo bKra-šis 20 ₒk'yil, trat unter sKyabs-mgon t'ams-cad mk'yen-pa bŽad-pa rin-po-c'e in den Priesterstand, nahm den * Nektar der Vajramâlâvaçitâ und anderer heiliger Lehren reichlich in sich auf, ging dann nach dBus und füllte seinen Geist gar wohl mit tiefen und ausgedehnten 25 heiligen Lehren, (die er) von vortrefflichen Kalyâṇamitra's (hörte). Darauf folgte er der höflichen Einladung des grossen Gabenspenders der Lehre, des Waṅ der

---

1) Wörtlich: 'sein Lebens-Fusslotus ist kräftig'.

Pārin, der ein Schüler von ihm in der vorhergehenden Existenz und (nun) das Haupt der Gabenspender war, und brachte, wie in diesem Śog, so auch in vielen anderen Landesteilen der Mongolei das Freudenfest der heiligen Religion zum Gedeihen. Auf solche Art erhält, 5 schützt und fördert er gegenwärtig des ₒJam-mgon rGyal-ba γñis-pa unverfälschte Sekte immer mehr und mehr.

So traten alle diese heiligen Mahâpurusha's, die an der Herrlichkeit des Meeres der Fähigkeiten zu den 10 oben[1]) erwähnten Âgama und Gati sich erfreuten, zugleich mit ausgezeichneter Geisteskraft zur Förderung des Kleinods der Jina-Lehre im allgemeinen und der Lehre des rGyal-ba γñis-pa im besonderen durch mannigfache Thaten der Klugheit ausgerüstet waren, 15 **232** über das vollkommene Werk, die an die Verknüpfung (mit ihnen) gebundenen Wesen allesamt durch Sehen, Hören, Bewusstsein und Fühlen an sich zu ziehen und sie auf den guten Pfad der Bodhi und der Erlösung zu führen, verfügten und von der Last unfassbarer Güte 20 gegen alle Vineya's der grossen Mongolei beschwert waren, ohne sich durch Trachten nach eigenem Vorteil, Gewinn und Ansehen oder sonstige Unlauterkeit auch nur im geringsten zu beflecken, in dem barbarischen Grenzlande auf, um ihren edlen Wunsch nach Förderung 25 des Kleinods der Buddha-Lehre, sowie die frommen Vineya's unter den an die Verknüpfung mit ihnen ge-

---

1) pp. 97—100.

bundenen Geschöpfen auf den guten Weg der Reife und Erlösung zu führen. Dies ist eine Gutthat, die noch viel wunderbarer und seltsamer als ein Wunder war, wie es denn auch in einer Zukunftsprophezeiung des
5 sPrul-sku Grags-pa rgyal-mtʻsan heisst: *
„Aus dem auf Erden bestehenden Gefilde des Mañjuçrî,
„Dem kalten Lande, werden sogar viele, die Bhikshu-
„Standarte tragend,
10 „Zum Heile vieler Geschöpfe
„In jenes Land, auf Almosen ausgehend, zusammenströmen."

Des Pogta 'Ecʻige bla-mai gegen persönlicher Schüler, Cʻagan Tāyancʻi, der sich in drei ver-
15 schiedenen Einsiedeleien des Moṅgolcin-Šog achtzehn Jahre lang mit aller Koncentration der Andacht hingegeben hatte und dadurch ein Mahâpurusha, der die höchste Erkenntnis gefunden, geworden war, gründete in dem Moṅgolcin-Šog ein Kloster. Später
20 richtete sein erhabener Nirmâṇakâya eine mTʻsan-ñid-Fakultät und eine Fakultät für Mantrismus[1]) ein und förderte das Kleinod der Jina-Lehre gar sehr. In diesem Kloster befindet sich, leibhaft zu schauen, des Yon-tan rgya-mtʻso Gnaden-Symbol. Dieses wächst
25 vermöge der vollendeten Kraft des Gebetes des Erhalters der heiligen Religion jenes rJe bla-ma (d. i. bTsoṅ-kʻa-pa) auch heute noch immer höher und 233

1) sṄags-pa grwa-tʻsaṅ.

höher. Ausserdem gründete er auch eine medizinische Fakultät, sodass im ganzen drei Fakultäten dort bestehen.

Ferner gründete auch des Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa vortrefflicher Jünger, der erhabene Fürst der Ge- 5 lehrten, der Lama Ṅag-dbaṅ rgya-mt'so, in (dem Gebiet der) Moṅgolcin ein Kloster, stiftete eine mT'san-ñid-Fakultät und eine Fakultät für Mantrismus und brachte dadurch das Werk der Verbreitung und Förderung des Kleinods der Lehre in guten Fortgang. Auch der er- 10 habene Nirmâṇakâya eben dieses Herrn trat auf und wirkt gegenwärtig für die Interessen der Lehre.

Ferner gründete in dem zu einem Teile des Sog der Moṅgolcin gehörigen T'aṅk$_w$od Halha-Lande der grosse Reformator der Lehre Maitri H$_w$ot'ogt'$_w$o 15 ein Kloster, stiftete eine mT'san-ñid-Fakultät und wirkte so für die Interessen der Lehre.

* Ferner empfing jener in der Provinz Jungar 'Ugelud der grossen Mongolei geborene heilige Mahâ-purusha mit dem Namen Mergen bla-ma Ṅag-dbaṅ 20 blo-gros von Jugend auf bei dem Rab-$_o$byams-pa H$_w$ot'ogt'$_w$o seinen Anteil an den heiligen Lehren und übersetzte den Byaṅ-c'ub lam-rim c'en-po in das Mongolische. Dann ging er nach dBus in Tibet, trat in die Religionsschule von sGo-maṅ in $_o$Bras-spuṅs 25 ein und machte Studien. Als er nun zum Pâramitâ-dharmacakram[1]) kam, erwachte in ihm ein starker Hochmut und Dünkel auf seine Kenntnis der Religion,

1) Tib. P'ar-p'yin-gyi c'os-$_o$k'or.

dann (aber) erkannte er selbst seinen Dünkel und trat
zum Zwecke der Selbstzucht in die Religionsschule ein.
Als er nun über die anzustellenden Studien nachdachte,
überlegte er bei sich: „Wenig, wenig weiss ich von der
5 Religion; das muss, scheint mir, der Grund für das sich
stets erneuernde Wachsen meiner Sünden sein. In die
Einöde will ich gehen, will meine Seele erziehen und
dann zurückkommen.“ So ging er denn in ein an der
Seite der „Bergketten“(-Einsiedelei) dGe-$_{o}$pʿel gelegenes
10 Haus und beschäftigte sich da mit dem Nachdenken
über die Uttarayoga- und die Çûnyatâ-Theorie. Als er **234**
nun danach eines Tages, mit dem Anzünden des Feuers
zum Theekochen beschäftigt, an den Sinn der Çûnyatâ-
Theorie dachte, erkannte er zuletzt plötzlich die Leerheit
15 (çûnyatâ) mit vollkommener Klarheit. Dadurch wandelte
sich alles in das absolute Nichts, sodass das dicht neben
ihm befindliche Haus, sein eigener Leib und alle Körper
in der Einbildung unsichtbar waren. Sogleich erschrak
der Mergen bla-ma, geriet in Erstaunen und erhob sich.
20 Aber obwohl er das Bewusstsein[1]) des Gehens hatte,
war sein Körper physisch nicht sichtbar, und ohne
Hindernis ging er hin und her durch die Gegenstände
hindurch. Da sah ein alter Hirt von einem hohen Berg-
gipfel her, dass genau aus jener Richtung Rauch auf-
25 steige; als er nun genauer zusah, ging der Scholar (jener
Mergen bla-ma) durch die Seitenwand des Hauses hin-
durch unbehindert hin und her. Da geriet jener Alte

---

1) Ñom-pa; vielleicht mit ñam(s) und sñam-pa verwandt.

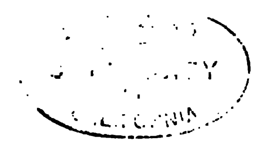
* in Zweifel[1]) und ging, obwohl keine Thür vorhanden war, durch die Mauer des Hauses hindurch. Das war eine Freude und ein Staunen! „Ich will doch ein Mittel anwenden, das zu sehen“ dachte er bei sich. Er nahm Kuhmilch, ging hin und rief mit lauter Stimme: „Ich bin hier, um Milch zu geben.“ Da wurde er auf seine Bitte plötzlich sehend. (Der Mergen bla-ma) öffnete die Thür und liess ihn eintreten. Er goss die Milch in den Thee, nahm ihn zu sich und gab auch dem Alten davon. Der trank den Thee, bezeigte seine Ehrerbietung, erblickte hierauf den Bhikshu und ging erfreut hinaus. Als er darauf den benachbarten „Bergketten“-Einsiedlern erzählte: „Dieser Bhikshu geht und kommt unbehindert durch die Mauer des Hauses“, stellten die „Bergketten“-Einsiedler der Umgegend über das früher nicht Erkannte seit jener Zeit Reflexionen an und erkannten es. Darauf ging jener Mergen bla-ma zu dem dPon-slob[2]) von sGo-maṅ, Hor smin-grol c̒os-kyi rgyal-po, und sagte: „Mir hat sich ein derartiges Vorzeichen gezeigt. Ich scheine an das Ende meiner Strafe gelangt zu sein. **235** Wenn dem so ist, so weisst du mir gewiss frei und unverhohlen Belehrung und Auskunft zu geben, wie

---

1) Som-ñi (bei Jäschke fehlend) nach M. Tib. 103, 46 (M. 109, 47) = skr. kâṅkshâ, sonst: 'Verlangen' (s. Böhtlingk s. v.), hier aber: 'Zweifel', was aus dem Umstand hervorgeht, dass es in M. zwischen nirvid (109, 46) und vimati (109, 48) steht, und wozu die Bedeutung von kâṅkshita: 'in Zweifel seiend' bei Böhtlingk, Nachtr. s. v. eine Analogie ist (vgl. auch vi-kâṅksh 'abwarten', so viel als: 'sich bedenken' bei Böhtlingk s. v.).

2) D. h. 'Lehrer und Meister'.

lange Zeit ich noch nicht aus der Hölle herauskommen werde.“ Da gab ihm Hor smin-grol c‘os-kyi rgyal-po zur Antwort: „Ich verstehe die Çûnyatâ nicht und kann es daher nicht wissen. Wenn du es jedoch auf Grund
5 der mT‘san-ñid-Logik untersuchst, so ist darüber nachzudenken: Ob du sündhaft bist oder beim Nachdenken sündlos erscheinst — ob du sündlos bist oder beim Nachdenken sündhaft erscheinst. Ich kann deine Zweifel nicht lösen, aber von jenem Lama namens Sraṅ rgyud
10 rdo-rje ₒc‘aṅ heisst es, er sei ein Lama, der die Çûnyatâ klar erkenne. Darum geh zu diesem Lama. Ein Reittier, Reise-Utensilien u. s. w. werde ich dir geben.“ Darauf übergab er ihm ein Reittier, Wegzehrung u. s. w. und entliess ihn. Als nun der Mergen bla-ma
15 zu Sraṅ rdo-rje ₒc‘aṅ kam, war jener rDo-rje ₒc‘aṅ * gerade dabei, zahlreichen Scholaren die Lehre zu erklären. „Durch die Klagelaute eines Weinenden wird mir ein diesem gleiches Vergnügen bereitet“, dachte er bei sich und erzählte obigen Sachverhalt. Da lächelte
20 der rDo-rje ₒc‘aṅ, liess ihn Platz nehmen, nahm ein Buch und gab es ihm. Während er nun mit der Erklärung der Lehre über die gläubige Kontemplation beschäftigt war, schaute jener in dieses Buch und trank den Thee. Da sagte (der rDo-rje ₒc‘aṅ): „Sobald ich mit dem Halten
25 meines Vortrags fertig bin, komm her“, und gab dem Mundschenk den Befehl: „Mache diesem Scholaren mit Thee u. s. w. die Aufwartung!“ Da jenes ihm gegebene Buch eine Unterweisung in der Kontemplation war, so wurden durch blosse einmalige Einsichtnahme alle seine
30 Zweifel gelöst, und mit wohligem Glücksgefühl ging er

davon. Da wusste Sñan rdo-rje oc'añ, dass der Mergen bla-ma die Çûnyatâ klar erkannt habe, sagte: „Nunmehr brauche ich nicht mehr zu sagen, als was in diesem Buche steht“ und war hoch erfreut. Darauf hielt er eine unfassbare Reihe von religiösen Vorträgen. 5
236 Danach ist er um seiner Hülfsbereitschaft willen eine der in dem ganzen Gletscherlande berühmten sogenannten „Fünf Srañ rgyud-Generationen“ geworden. Bei eben jenem rJe bla-ma hörte auch der Kun-mk'yen bla-ma oJam-dbyañs bžad-pai rdo-rje die Lehre. Auch 10 jenes Haus der „Bergketten“(-Einsiedelei), in welchem er gewohnt hatte, schenkte er dem Kun-mk'yen bŽad-pa rin-po-c'e. Der Kun-mk'yen bla-ma liess jenes Haus wieder ausbessern. Bei dieser Gelegenheit wies, da diese Thür eine von dem (Mergen) bla-ma in eigener 15 Person hergestellte mongolische Zelt-Thür zu sein schien, jemand, der auf ihre Notwendigkeit achtete, auf diesen Umstand hin. Darauf liess er die Sache auf sich beruhen. Nachdem er in jenem Hause lange Zeit gewohnt hatte, gab er sich der Vertiefung in die Andacht hin 20 und überlegte sich: „Ich habe doch eine gesegnete Stellung, indem ich ein Lama bin.“ Dann befasste er sich mit der Ordnung u. s. w. der Madhyama(-Litteratur),
* der Kommentare und der Siddhânta's und gab jenem Hause den Namen „Himmelsbewohner-Zelthaus[1])“. Als 25 er zu dem hochbetagten Mergen bla-mai sku-žabs kam, da fragten ihn die Scholaren, als sie ihn die Rosenkranz-Zahl im Gedächtnis behalten sahen: „Was für Recitationen

1) mK'a-spyod gur-k'añ.

aus dem Kopfe sind es denn hier, die du im Gedächtnis behältst?" Er gab zur Antwort: „Wie viele Recitationen aus dem Kopfe ich auch zu machen habe, ich habe, da ich die Anzahl der Zufluchtssuchungen bei den drei
5 Kleinodien im Gedächtnis behalten habe, keinerlei Verwirrung angerichtet." Durch das Festhalten der Anzahl der Hersagungen jener (Formel): „Bei dem Lama suche ich meine Zuflucht" wird der Nachweis der bis zu dem dereinstigen Lebensende erfolgten Zufluchtssuchungen
10 bei dem Lama (und) den drei Kleinodien ermöglicht.

Ferner: ein heiliger Mahâpurusha von den Jungar 'Ugelud, des Kun-mk'yen bla-ma oJam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje persönlicher Schüler, der sich an der Herrlichkeit des Meeres der Fähigkeiten zu Âgama und Gati
15 vollauf erfreuende und darum den Lehrstuhl von bKra-šis sgo-maṅ in dem grossen Kloster dpal-ldan oBras-spuṅs einnehmende Fürst der Gelehrten Blo-bzaṅ p'un-t'sogs-kyi žal-sṅa-nas, und zweitens des grossen **237** Gabenspenders der Lehre, des Ratnasiddhi Tā waṅ
20 der Harc'en, vierter Sohn — welcher letztere schon in jungen Jahren in den Priesterstand trat und nach dGon-luṅ kam, den T'uu bkwan sku-žabs rin-po-c'e zur Krone der Logik[1]) annahm, die Methode der Logik[2]) studierte und reichlichen Nektar heiliger Lehren
25 zu sich nahm; darauf in die tibetische Provinz dBus gelangte, in die Religionsschule von sGo-maṅ eintrat, die fünf grossen Werke des (Buddha-)Wortes studierte, und

---

1) Vgl. über diesen Titel oben pp. 357, 16—17 und n. 1. 362, 21.
2) Rigs-kyi lam.

als er damit fertig war, die Verleihung des Titels „Doktor der Theologie" erhielt; an den rGyal-dbaṅ rin-po-c'e, den Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e und andere sich anschloss und mit dem Nektar tiefer und weiter Lehren das edle Gefäss seines Geistes wohl anfüllte, den Lehrstuhl von 5
* bKra-ṡis sgo-maṅ betrat und die Anhörung der Predigt in Schwung brachte; einer zahlreich zusammengeströmten Menge mündliche Belehrung über die Hunderttausend Aussprüche des rGyal-ba γñis-pa rje-btsun bTsoṅ-k'a-pa c'en-po erteilte und durch dies und 10 anderes das Kleinod der Lehre des oJam-mgon bla-ma zum Gedeihen brachte — mein unvergleichlich gütiger K'yab-bdag bla-ma rJe mT'u-stobs ñi-mai żal-sṅa-nas: diese beiden Bla-zur[1]) von sGo-maṅ, liessen, nachdem jeder von beiden in seine Heimat gelangt war, 15 einen grossen Regen von Sûtra's, Tantra's, Lam-rim's, Vaçitâ's, Âgama's, Adhivâsana's und anderen Lehren herabströmen und wurden die Leiter der sich nach Erlösung sehnenden frommen Vineya's und der das Kleinod der Lehre verschönende höchste Schmuck. 20

Ferner traten der den Lehrstuhl von sGo-maṅ einnehmende T'orgod Don-grub rgya-mt'soi żal-sṅa-nas, der T'orgod Kalyâṇamitra Blo-bzaṅ sñan-grags und viele andere heilige Mahâpurusha's auf und erschienen, um das Kleinod der Lehre zu fördern; doch ob der Tiefe 25 ihres Geistes verzagend, wage ich es nicht, sie zu schildern.

Ferner ging der Herr der gänzlich vollkommenen

1) Lama-Adjunkten?

Lehre, der vorzüglichste der Gelehrten, der Halha P'yag- 238
rdor mk'an-po rin-po-c'e, um sich in diesem Lande
der Vineya's anzunehmen, in den Šog der Hure und
trug den aus allen Gegenden zusammengeströmten vielen
5 hundert Frommen, voran den Grosslamen und Gross-
fürsten, Lam-rim, Heilkunde, Astrologie, Poetik u. s. w.
in Uebersetzungen vor, gab ihnen Weisungen darüber
und erteilte ihnen Vaçitâ's, wie die Vajramâlâvaçitâ,
Adhivâsana's, Âgama's und praktische Unterweisungen
10 und wirkte so für die Interessen der Lehre in ausge-
dehntem Masse.

Im Lande der Auhan ferner wirkte ein Kalyâṇa-
mitra, der ein vortrefflicher Angehöriger[1]) der Lehre
war, mit Namen Bla-ma Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ nicht
15 nur selbst für die Interessen der Lehre, sondern berief
auch einen Jünger des T'uu bkwan rin-po-c'e, einen vor-
trefflichen Gelehrten namens Waṅ sku-žabs rin-po-c'e
Ye-šes dar-rgyas, und brachte vermittelst der drei *
Räder in diesem Šog wie auch in anderen Šog's das Kleinod
20 der Lehre zum Gedeihen.

Ferner erschienen in dieser nahe benachbarten
Mongolei viele heilige Mahâpurusha's, welche das Werk
des Byaṅ-c'ub lam-gyi rim-pa, des Kerns der
Lehre des ₒJam-mgon bla-ma, verbreiteten und för-
25 derten. Von diesen seien einige genannt:

Des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa Ṅag-dbaṅ
blo-bzaṅ c'os-ldan und des Kun-mk'yen ₒJam-dbyaṅs
bžad-pai rdo-rje persönlicher Schüler, der 'Ucimuc'en
sMon-lam bla-ma rin-po-c'e bsTan-ₒdsin grags-pai

1) rTsa-lag = skr. bandhu.

żal-sṅa-nas, brachte in seinen früheren und späteren Geburten mit Hülfe des Lam-rim das Anhören der Predigt zu gar hoher Blüte.

In dem Harc'en-Šog wurde mein[1]) Lama, eben jener K'yab-bdag rDo-rje oc'aṅ c'en-po Doktor bKra-šis dar- 5 rgyas-kyi żal-sṅa-nas, in hohem Geschlecht geboren. In früher Jugendzeit kam er nach dem Kloster mC'od-rten γsum[2]) im Gebiete der T'umed, sass zu Füssen 239 des Näsman Yogatsâri bla-ma und hörte viele Jahre hindurch eifrig Lam-rim, wodurch sein Wissen sehr 10 zunahm. Darauf ging er nach dBus in Tibet, nahm den Stellvertreter des oJam-mgon bla-ma, den K'ri-c'en Nam-mk'a bzaṅ-po, zur Krone der Logik an, studierte die fünf grossen Quellenwerke des (Buddha-) Wortes ordentlich und erhielt auch den Titel „Doktor 15 der Theologie". Dieser Herr hörte die çry-Ekavajra-bhairavaçûramahâvaçitâ und viele andere Vacana-dharma's und empfing ferner von dem rGyal-dbaṅ Vater und Sohn, dem lCaṅ-skya rin-po-c'e und vielen anderen Lamen eine schöne Reihe heiliger Lehren in ordentlicher 20 Weise. In seine Heimat zurückgekehrt, gründete er die beiden grossen Klöster Porhant'wo und Tāla, errichtete eine Lam-rim-Fakultät und förderte das Lam-rim-Werk in hohem Masse. In den Šog's der Harc'en, * 'Auhan, T'umed und in anderen Gegenden drehte er 25 das Rad der tiefen und weiten Lehren, so u. a. der Vajra-mâlâvaçitâ, eifrig. Bei seinem Hinscheiden bot er den Schein des Eingehens in die höchste Region der Vollen-

---

1) D. h. des Verfassers oJigs-med nam-mk'a.
2) D. h. 'drei Stûpa's'.

dung, in das Gefilde von Potala[1]), zu ârya-Mahâkaruṇa. Sein erhabener höchster Nirmâṇakâya erschien kurz darauf in dieser Welt und fördert gegenwärtig als erhabener Schützer der Lehre und der Wesen das (Be-
5 kehrungs)-Werk.

Von diesen verschiedenen Gütigen ausgehend, erstanden viele Gušri's, Dharmasvâmin's u. s. w. bei den T'umed, Moṅgolcin und Harc'en, sowie bei den Nāsman und anderen und brachten die Anhörung der
10 Erklärung des Lam-rim zur Blüte. In dem Šog der Moṅgolcin zunächst verbreitete und förderte der Gelehrte Gāṅgan-gyi dka-bcu bla-ma rin-po-c'e die Anhörung der Erklärung des Byaṅ-c'ub lam-rim. Hier, in dem T'umed-Šog, aber traten des Lama Lo-
15 tsâ-ba Pakši und des Nasman Yogatsâri bla-ma Schüler Hilagant'ai Blo-bzaṅ c'os-rje bla-ma und viele andere in der Erklärung des Lam-rim bewanderte Gelehrte auf. Vor allen aber förderte der unvergleichlich **240** gütige Lama, der Herr der gänzlich vollkommenen Lehre,
20 des unvergleichlichen Munîndra Nachfolger und Stellvertreter[2]), der K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po Yogatsâri bla-ma

Ṅag-dbaṅ don-grub dpal bzaṅ-poi žal-sṅa-nas,

den Byaṅ-c'ub lam-rim in sehr hohem Masse.
25 Dieser rJe bla-ma wurde in dem Orte Māṅnod dieses unseres Šog als Sohn des Tālai und der w'Orgwomal unter vielen Wunderzeichen in dem Vibhava[3]) ge-

1) Tib. Gru-ₒdsin žiṅ.
2) ɣDuṅ-t'sab.
3) Tib. rnam-byuṅ.

nannten Erde-Drachen-Jahr des 13. Cyklus (1747) geboren. Schon von Jugend auf machte er den guten heiligen Lebenswandel sich zu eigen. In seinem 6. Lebensjahre (1752) kam er in das Kloster Hilkant'ai und lernte Schreiben und Lesen, sowie das Zufluchtsuchen, 5
* Herbeicitieren, Badnehmen, Weisheit zur Erlösung u. s. w. ohne Schwierigkeiten. Darauf, im 8. Lebensjahre (1754), wurde er von einem guten Lama namens Täyanc'i Gušri bKra-šis in den Priesterstand aufgenommen und erhielt den Namen Blo-bzaṅ don-grub. Bei eben 10 diesem Lama erlernte er viele Arten von Recitationen, wie die Lamen-Verehrung, die Vajrabhairava- und die Sarvavid-Ceremonie[1]). Schon von Jugend auf war er, wenn ihm mehrere Leute viele Zahlen von 50, 70 u. s. w. Stellen einzeln nannten und ihn aufforderten, 15 ihre Summe anzugeben, sobald diese sie genannt hatten, ohne sich auch nur im geringsten zu besinnen, imstande zu sagen: die (Summen-)Zahl beläuft sich auf so und so viel. Wenn dann jene genau nachrechneten, zeigte es sich, dass dieselbe weder zu hoch noch zu niedrig war. 20 Da die Schüler, Gabenspender u. s. w. dieses Lama aus den verschiedensten Gegenden stammten, so fragten ihn einige, was für eine Reise man bis dahin zu machen hätte; da nannte er ihnen die Namen der betreffenden Stationen, die Pferde[2]) u. s. w., und es war so, wie er 25
241 sagte, und kein Irrtum dabei. Dadurch wurde das Mass

1) Kun-rig-gi c̔o-ga; Sarvavid ist vielleicht identisch mit Sarvajña, einer Bezeichnung Buddha's.

2) Damit ist wohl gemeint, dass er die Plätze, an welchen Relais zu nehmen war, genau angeben konnte.

des allseitigen Erstaunens voll. Dieser Vorgang stimmt genau mit folgendem überein (der sich früher zugetragen hatte): Zu der Zeit nämlich, als Çâriputra vormals der Ṛishi sNaṅ-ba[1]) war, erkannte er durch Berechnung
5 vermöge seiner Hellseherei die Anzahl der Blätter des Nyagrodha-Baum-Fürsten *innerhalb zwölf Jahren und sieben Tagen*; als nun zu einem anderen Zeitpunkt der Lehrer Buddha, welcher vormals der Brahmane Çyâma[2]) war, zu jenem Baum kam, und ihn der Ṛishi sNaṅ-ba
10 nach der Anzahl der Blätter dieses Baumes fragte, gab er dieselbe *sofort* (genau) — weder zu hoch noch zu niedrig — an. — Nachdem er bei eben jenem Gusri bla-ma die erklärende Unterweisung in „der vollkommenen Erhellung der Religionsübung"[3]), der von dem
15 lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa verfassten „Uebersicht der Belehrung über den Pfad"[4]) und anderen Schriften auf Grund der mongolischen Uebersetzung erhalten hatte, bot er den Schein des erwachenden Verständnisses im Lam-rim. Darauf ging er gegen Ende *
20 seines 14. Lebensjahres (1760) mit einigen seiner Genossen nach jenem 'Ucimuc'in Halagai sume[5]) benannten Rin-c'en mc'og-grub gliṅ, trat in die mT'san-ñid-Fakultät ein und studierte die als Einführung in die Logik dienenden gesammelten Quellenwerke, wodurch

1) Wohl = skr. Âloka, vgl oben p. 116, n. 2.
2) Tib. sÑo-bsaṅs (s. M. Tib. 103, 6 = M. 109, 6); vgl. R. Mitra 136 fg. und n.
3) C'os-spyod rab-γsal.
4) Lam k'rid zin-bris.
5) (Mong.) Üdsümücin Khalkha-yi süme, 'Tempel der Üdsümücin Khalkha'.

das Verständnis ohne Verzögerung in ordentlicher Weise in ihm erwachte. Bei diesen Gelegenheiten aber studierte er das Uebersetzen und die erklärende Unterweisung im Lam-rim Blo-sbyoṅ[1]) und anderen (Werken), wodurch sein Verständnis gar sehr wuchs. Während über 5 dem Studium dieser Dinge viele Jahre vergingen, betrieb er mit heissem Bemühen gar eifrig das Meditieren und bot den Schein, dadurch die Erkenntnis, dass alles dem Tod und der Vergänglichkeit unterworfen sei, in hohem Masse sich erworben zu haben. Nachdem er dort drei 10 Jahre geweilt, kehrte er in seine Heimat zurück und empfing von dem Coni Tāyanc'i den Âgama des Sûtra „Grosse Erlösung“[2]), der Hunderttausend Aussprüche des lCaṅ-skya rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan-pa u. s. w. und einige Vaçitâ's. Darauf, 15 zu Anfang seines 17. Lebensjahres (1763), ging er nach der tibetischen Provinz dBus, trat in die Fakultät sGo-maṅ[3]) des grossen Klosters dpal-ldan ₒBras-spuṅs ein

242 und schloss sich dem Upâdhyâya Saṅs-rgyas ˛od-zer als seinem Lehrmeister an. Bei dem Lama von sGo-maṅ, 20 Ṅag-dbaṅ dge-legs rin-po-c'e, hörte er „das Innerste der Astrologie“ und studierte das Innerste der höchsten Vollkommenheit in den siebzig Punkten der verstandesmässigen Beweisführung[4]). Dadurch wuchs sein Verständnis der Heiligen Schrift. Unter diesen Um- 25 ständen betrieb er, Nahrung, Kleidung und Unterhaltung in

1) D. h. ‘Uebung des Verstandes im Lam-rim’.
2) mDo T'ar-pa c'en-po.
3) sGo-maṅ grwa-t'saṅ.
4) Blo-rtags don bdun-cu p'ar-p'yin-gyi γžaṅ-rnams.

den Wind schlagend, ohne mit jemandem Freundschaft oder Bekanntschaft zu schliessen, Tag und Nacht in einem fort das Hören, Nachdenken und Meditieren in ununterbrochener Folge. Obwohl ihn die anderen ge-
5 ringschätzig und verächtlich behandelten, zeigte er weder eine Wahrnehmung dessen, noch gab er eine Antwort darauf, gleichwie man einen zerbrechlichen Erdenkloss geringschätzt und belächelt. Schliesslich sagten alle immer und immer wieder: „Dies ist ein Yogin!“ Da-
10 durch erhielt er die Bezeichnung Yogin, und die grosse Menge brachte den Kranz der Zaubersprüche zum Wachsen. Darauf hörte er einstmals bei dem frommen, reinen * (Kalyâṇa)mitra Lama Ye-śes dpal-$_o$byor-gyi żal-sña-nas das Sitasarasvatyadhivâsanam[1]), und als
15 er damit fertig war, sprudelte die reiche Ader seiner tiefen Kenntnis aller Heiligen Schriften hervor. Bei demselben Lama hörte er die Guhyasamâja- und Vajrabhairava-Mahâvaçitâ und viele andere Vacana-dharma's. Als er Studien über die Pâramitâ's machte,
20 stellte er ferner genaue Untersuchungen an über „die vollkommene Beleuchtung des Sinnes der Erklärung“[2]), über „den die Erklärung des Wandelns (auf dem Tugendpfade) klar aufzeigenden Spiegel“[3]), über „den Kern der Subhâshita's“[4]),
25 „die Untersuchung des Madhyama-Systems“[5])

---

1) Tib. dByaṅs-can-ma dkar-moi rjes-γnaṅ.
2) rNam-bśad dgoṅs-pa rab-γsal.
3) $_o$Jug $_o$grel γsal-bai me-loṅ.
4) Legs-bśad sñiṅ-po.
5) dBu-mai mtʻa dpyod.

u. a. m. So rang er sich tüchtig durch zu Geltung und Ansehen. Darauf erwog er, dass es wegen des Lärmens an der Zeit sei, in einer Einsiedelei den Sinn des Gehörten ordnungsgemäss zu überdenken, und traf deshalb Vorkehrungen zur Abreise. Als dies einige Freunde merkten, hielten sie ihn zurück, indem sie zu ihm sagten: „Da du gute Anlagen zum Studium hast und auch noch jung an Jahren bist, so musst du noch mehr Studien machen.“ Als darauf einige Monate vergangen waren, **243** befiel seine beiden Augen plötzlich eine schwere Krankheit, und nichts half dagegen. Da kam er zu dem Paṇ-c‘en t‘ams-cad mk‘yen-pa, um ihm dies zu erzählen und ihn um eine Untersuchung zu bitten. „Wenn du gleich nach dem Ausruhen in die „Bergkette“ (Einsiedelei) gehst und die Zufluchtssuchung vornimmst, wirst du von deinem Gebrechen frei werden“; dieser Bescheid wurde ihm zuteil. Dadurch war denn sein eigener Wunsch erfüllt, und so ging er im Monat Vaiçâkha des Erde-Rinder-Jahres (1768) nach der „Bergkette“ (Einsiedelei) Brag-ri[1]). Dem grossen Gelehrten Bla-zur rin-po-c‘e von Ñi-ma t‘aṅ, rJe Ṅag-dbaṅ don-grub-kyi sku-žabs, trug er den Sachverhalt vor und sprach die Bitte aus, er möchte ihn annehmen. Daraufhin erteilte ihm dieser mit Freuden die Unterweisung in der Zufluchts(suchung), und gemäss dieser Unterweisung lag jener derselben einige Tage ob. Dadurch wurden seine beiden Augen ordentlich klar. Infolgedessen entstand in ihm in ungewöhnlichem Masse ein Glaube an diese

---

1) D. h. ‘Felsenberg’.

beiden rJe bla-ma's (Herren Lama's). Bei diesem rJe bla-ma nahm er das Upasaṃpanna-Gelübde auf sich, worauf jener ihm den Namen Ṅag-dbaṅ don-grub gab. Nachdem er den Kreis des Vinaya[1]) gründlich * 5 studiert hatte, wurde er der Hervorragendste unter den Vinayadhara's. Nachdem er Ansammlungen, welche Zufluchtssuchungen, ausgestreckte Hände und dargebrachte Maṇḍala's, von jeder (Gruppe) hunderttausend, enthielten, aufgehäuft und über einander geschichtet hatte, geruhte 10 er, über den Grossen und Kleinen Lam-rim nachzudenken und zu meditieren. Nachdem er diesen rJe bla-ma zehn Tage lang um die tiefe Unterweisung in dem Heilsweg gebeten hatte, handhabte (dieser) dieselbe sechs Monate; dadurch entstand in ihm eine ausgezeich- 15 nete Erkenntnis des Weges. Im Vipaçyana[2])-Zustand stellte er, da er an der Unbestreitbarkeit des Freiseins von Einheit und Vielheit festhielt, eine Untersuchung über die Theorieen an; da zeigte sich eine Erscheinung, über welche er sehr erschrak: er bot näm- 20 lich den Schein, die Madhyama-Theorie gefunden zu haben. Danach ging er ferner zu den Vorträgen jenes rJe bla-ma über Vacanadharma's, jedesmal wenn dieser namentlich die Unterweisung im (Heils)wege handhabte, ohne einmal auszusetzen; die Reihenfolge 25 des (auf diese Weise) Gehörten war folgende: ârya-

---

1) ₒDul-bai skor, wie oben p. 321, 27 (vgl. n. 2), wo es ebenfalls „Kreis des Vinaya" statt „Vinaya-Themata" heissen muss. Gemeint ist der ganze Kreis der zum Vinaya gehörigen Schriften, Einrichtungen und Verhältnisse.

2) Tib. lhag-mtʻoṅ.

Ashṭasâhasrikâ (Prajñâpâramitâ), die Sûtra-Sammlung Bhadrakalpa[1]), die sechs Sammlungen der Madhyama-Logik[2]) und viele andere umfangreiche Originalwerke; die Hunderttausend Aussprüche des rJe rin-po-c'e, des Paṇ-c'en 5 Blo-bzaṅ c'os-rgyan, des lCaṅ-skya rin-po-c'e

244 Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan und des rGyal-ba bsKal-bzaṅ rgya-mt'so Hunderttausend Aussprüche und viele Reihen sonstiger Âgama's; die Belehrungen über die Lamen-Verehrung und den Utsa- 10 und Sampanna (-krama) sowie viele Reihen sonstiger Belehrungen hörte er. Für alles, was er auch immer hörte, entlieh er Beispiele, und weil er gut las, trug er dem Bla-ma rin-po-c'e die schweren Stellen der Sûtra's, der Mantra's und des Lam-rim, der die Fünf 15 Stufen erhellenden Leuchte, des vierfachen Kommentars u. s. w. vor. So schwang er sich auf zur Belehrung über alle Heiligen Schriften — die Originaltexte der in den Doktorschriften und Kommentaren behandelten Sûtra's und Mantra's — und liess dadurch 20 seine Kenntnis wachsen gleich dem zunehmenden Monde. Ferner hörte er bei dem Bla-zur rin-po-c'e von sGomaṅ, rJe dGe-₀dun bde-c'en, die Trayodaçavajra-

* bhairavadeva- und Ekaçûra-Vaçitâ. Bei dem Kalyâṇamitra des Neuen Klosters, sÑan-grags, hörte 25 er die Vaçitâ's des Guhyasamâja, des Saṃvara-

---

1) mDo-sde bsKal-bzaṅ.

2) dBu-mai rigs (= skr. Madhyamanyâya) t'sogs-drug; vgl. Târ. Ueb. 71, 26. 302. So ist auch p. 352, 16—18 (vgl. n. 7) zu übersetzen.

Lū-'i-pa und des Mahâkaruṇaikâdaçavadana[1]) gründlich und machte sich jeden einzelnen von diesen in vollem Masse geneigt, und das als Anhang damit in Verbindung stehende Samâdhi-Brandopfer[2]) (brachte er ebenfalls ordentlich dar). Auf die Gewinnung des Vajrabhairava vor allem verwendete er sechs Monate. Als sich nun viele wunderbare Zeichen und Symptome zeigten, da sagte der Bla-ma rin-po-c̓e von Ñi-t'aṅ: „Dieser Yogin dient als Massstab für die Vervollkommnung des groben Utsakrama." Ferner bat er diesen Bla-ma rin-po-c̓e um den Segen und den Unterricht der vier Vaçitâ's der Lehre von dem Luftwandel des Nâro[3]), worauf die Begütigung (dieser Gottheiten) ihr richtiges Mass erreichte. Infolgedessen zeigte sich ihm, als er sich eines Morgens früh von der geistigen Erleuchtung durch den Schlaf erhob, die Vision eines Weibes, welches mit dem Aussehen, als ob sie um geröstetes Mehl bettele, an der Thür, durch welche man zum Eingang gelangte, stand. Ferner hörte er bei diesem Lama das Adhivâsanam des Ba-ri brgya-rtsa, das Trayodaçanâthamahâvacanâdhivâsanam[4]), das Adhivâsanam des exoterischen, esoterischen und mystischen Dharmarâja[5]) und viele andere Vacanadharma's. Als er die Begütigung des Nâtha

1) Tib. T'ugs-rje c̓en-po bcu-γcig żal, vgl. oben p. 209, 16 und n. 3; Pantheon, no. 95.

2) Tiṅ-ṅe-ₒdsin-gyi sbyin-sreg.

3) Nā-ro mk'a-spyod-mai dbaṅ bżii byin-rlabs daṅ k'rid.

4) Tib. mGon-po bka-c̓en bcu-γsum-gyi rjes-γnaṅ.

5) C̓'os-rgyal p'yi naṅ γsaṅ γsum-gyi rjes-γnaṅ.

und des Dharma unternahm, veranstaltete er ununterbrochen Streuopfer. Als in dem Hause, in welchem er weilte, eine Bodhi-Blume aufspross, sagte der Herr Lama von Ñi-t'aṅ: „Wo der auf die Bodhi gerichtete Sinn fehlt, spriesst diese Blume nicht." Auf diese Weise 5 machte er während mehr als vier Reihen von Lebenskräften[1]) die Hingabe an das Herbeicitieren (von Gottheiten durch Meditation) zur Hauptsache und wies während dieser Zustände die äusseren und inneren Geräusche weit von sich ab. Den Bla-ma rin-po-c'e von Brag- 10 rgyab[2]) bat er um die Belehrung über „die dreitägige Caṇḍâ"[3]), und als dieser sie ihm erteilte, schlug an drei Enden die heisse Glut der Seligkeit aus, sodass er ein einfaches Baumwollengewand tragen konnte. Alle Gegenstände, gross und klein, die zum Vorschein kamen, 15 bescherte er dem Lama. Darauf stellte er Bussübungen (zur Erlangung) des heilkräftigen Blumen-Elixiers an und wurde dadurch unter den zu den vier hohen Klassen * Gehörigen gleichsam der grosse Allentsagende[4]), der Jina-Einsiedler. So wuchs seine ausgezeichnete Erkenntnis, 20 dem zunehmenden Monde gleich, und er gelangte zu einem hohen Grad von Vollkommenheit. So auch hat der T'uu bkwan rin-po-c'e rDo-rje ${}_{o}$c'aṅ Blo-bzaṅ c'os-kyi ñi-mai žal-sṅa-nas mit den Worten

1) ?, tib. bla-${}_{o}$p'reṅ.

2) D. h. 'Felsrücken'.

3) Tib. γTum-mo žag-γsum-mai k'rid. Caṇḍâ ist ein Beiname der Durgâ; oder bedeutet γtum-mo hier 'Furie'? vgl. Jäschke 208[a].

4) Kun-spaṅs c'en-po.

„Aller Doktorschriften und Belehrungen Quintessenz
„Hat er, dem Willen des Munîndra gemäss,
„In der Einsiedelei ordnungsmässig studiert;
„Darum richte ich meine Bitten an den, dem sich
5 (aller) Doppelsinn von selbst löst"
die grossen Tugenden eben dieses rJe bla-ma entsprechend geschildert.

Als darauf die Frucht des früheren Gebetes dieses rJe bla-ma um Erweckung des Sinnes reifte, und damit 10 die Zeit zur Ausstreuung des Samens der Erlösung in unsere Herzen gekommen war, sandte der Oheim eben dieses Herrn, ein Lama, zu wiederholten Malen einen Boten zu ihm mit der schriftlichen Bitte, in dieses unser Land zu kommen. Diesen Hergang der Aufforderung **246** 15 teilte er dem Herrn Bla-ma rin-po-c'e von Ñi-ma t'añ mit und fragte ihn: „Wer wird, wenn (ich) in die Mongolei gegangen sein werde, hier weilen?" Da erwiderte der Bla-ma rin-po-c'e: „An welchem Aufenthaltsort auch immer ein Yogin, der im Geiste Festigkeit errungen hat, 20 weilt, das macht keinen Unterschied. Wenn (du) jedoch bei deinem Fortgang in (deine) Heimat als ein den zahlreichen frommen Vineya's Heil Bringender kommst, so ist es gut." Diesem Bescheide entsprechend, traf er seine Entscheidung, und so brach er im 26. Lebensjahre, 25 im Wasser-Schlangen-Jahre (1772), nachdem er dem Bla-ma rin-po-c'e die Zufluchtssuchung richtig vorgetragen, in dieses unser Land auf. Ein Bhikshu aus der Schülerschaft von sKu-$_{o}$bum, dPal-ldan grags-pa mit Namen, begrüsste in Zi-liñ den Bla-ma rin-po-c'e und 30 richtete wie ein Diener seine Fragen und Bitten an ihn.

* Dieser gründete in jenem wald- und blumengeschmückten Thale Domot'$_{w}$o an der Rückseite jenes grossen, glanzentstiegenen Berges[1]) $_{w}$'Olan Hara, dem Berge im Rücken[2]) des Pāyan $_{w}$'Olan, eine „Bergkette" (Einsiedelei) und berief im Holz-Pferde-Jahr (1773), am (15.) Tage des 5. (Monats) den Bla-ma rin-po-c'e. Danach brachten ihm alle dort versammelten Laien und Priester mit unermüdlicher gläubiger Verehrung ihre Huldigung dar. Darauf öffnete er, auf die Bitte um den Uttarayogatushitadevaçatakâgama[3]) hin, da diese und die mündliche Belehrung über das dMigs brtse-ma sich durchaus als für die Lehre des $_{o}$Jam-mgon bla-ma günstige Auspicien eigneten, (hiermit) zuerst die Thürflügel des (Bekehrungs-)Werkes. Danach übersetzte er für zweiundsechzig Schüler und andere, die sich nach und nach versammelten, die von dem lCan-skya rin-po-c'e gehaltene Vorlesung über die Belehrung über den Pfad u. a. m. ins Mongolische, erteilte wunderbare theoretische Unterweisung darin und lag dem mit der Zufluchtssuchung[4]) und der Tushitadevaçatikâ[5]) verknüpften dMigs brtse-ma und anderen religiösen Uebungen ob. Ferner drang, im Einklang mit dem Ausspruch des Lehrers Buddha:

247 „Der die religiösen Gebote befolgende Bhikshu strahlt im Glanz,

1) Sa-$_{o}$dsin = skr. bhûmidhara, kshitidhara oder mahîdhara.
2) rGyab-ri.
3) Tib. Bla-mai rnal-$_{o}$byor dga-ldan lha brgyai luṅ.
4) sKyabs-$_{o}$gro = skr. çaraṇagamanam.
5) Tib. dGa-ldan lha brgya-ma.

„Aller Doktorschriften und Belehrungen Quintessenz
„Hat er, dem Willen des Munîndra gemäss,
„In der Einsiedelei ordnungsmässig studiert;
„Darum richte ich meine Bitten an den, dem sich
5 (aller) Doppelsinn von selbst löst“

die grossen Tugenden eben dieses rJe bla-ma entsprechend geschildert.

Als darauf die Frucht des früheren Gebetes dieses rJe bla-ma um Erweckung des Sinnes reifte, und damit 10 die Zeit zur Ausstreuung des Samens der Erlösung in unsere Herzen gekommen war, sandte der Oheim eben dieses Herrn, ein Lama, zu wiederholten Malen einen Boten zu ihm mit der schriftlichen Bitte, in dieses unser Land zu kommen. Diesen Hergang der Aufforderung **246** 15 teilte er dem Herrn Bla-ma rin-po-c̒e von Ñi-ma t̒aṅ mit und fragte ihn: „Wer wird, wenn (ich) in die Mongolei gegangen sein werde, hier weilen?“ Da erwiderte der Bla-ma rin-po-c̒e: „An welchem Aufenthaltsort auch immer ein Yogin, der im Geiste Festigkeit errungen hat, 20 weilt, das macht keinen Unterschied. Wenn (du) jedoch bei deinem Fortgang in (deine) Heimat als ein den zahlreichen frommen Vineya's Heil Bringender kommst, so ist es gut.“ Diesem Bescheide entsprechend, traf er seine Entscheidung, und so brach er im 26. Lebensjahre, 25 im Wasser-Schlangen-Jahre (1772), nachdem er dem Blama rin-po-c̒e die Zufluchtssuchung richtig vorgetragen, in dieses unser Land auf. Ein Bhikshu aus der Schülerschaft von sKu-$_{o}$bum, dPal-ldan grags-pa mit Namen, begrüsste in Zi-liṅ den Bla-ma rin-po-c̒e und 30 richtete wie ein Diener seine Fragen und Bitten an ihn.

sie viele Gespräche über das Gedeihen der Religion. Bei eben diesem Herrn füllte er das schöne Gefäss seines Geistes mit dem Nektar der Religionslehren wie: die Unterweisung in der „Schrift über die Ueberlieferung der Reden der Uttarayoga-Gelehrten“[1]), die tiefe Unterweisung im „Heilswege“[2]), die „Tʻsembu dam-Unterweisung“, die Unterweisung in der „Fasten-Ceremonie“[3]) u. s. w., ferner der Âgama der „Sechs Bücher der Hunderttausend Aussprüche dieses Herrn“[4]), das Adhivâsanam des „Nâgendrarâja und des Vajrasattva nebst seiner Yum“[5]) u. s. w. Danach aber handhabte er infolge des Repetierens, Ansammelns und Studierens die Unterweisung im Heilswege ausgezeichnet. Nachdem aber der rJe Tʻuu bkwan rin-po-cʻe in seine Heimat zurückgekehrt, spricht er viel Rühmendes von diesem rJe blama. Auf diese Weise wuchsen von jenem Holz-Pferde-Jahr (1773) an bis zum Feuer-Schlangen-Jahr (1796), während 24 Jahren, die frommen Vineya's der Tʻumed, Moṅgolcin und vieler anderer S̀og, die verständigen Scholaren und gläubigen Gabenspender voran, in jedem Jahre zu immer grösserer Zahl an; diesen sehr zahlreich Versammelten hielt er einen ganz wundervollen Vortrag:

---

1) Bla-mai rnal-$_{\circ}$byor mkʻas-grub tʻsig brgyud-mai kʻrid.

2) bDe-lam-gyi zab-kʻrid.

3) sMyuṅ-γnas cʻo-gai kʻrid.

4) rJe de (d. i. Blo-bzaṅ cʻos-kyi ñi-ma)i γsuṅ-$_{\circ}$bum po-ti drug-gi luṅ.

5) Klu-dbaṅ rgyal-po daṅ | rDo-rje sems-dpa yum-bcas-kyi rjes-γnaṅ.

„Der die religiösen Gebote Befolgende wird berühmt,
erlangt die Seligkeit",
durch die Anhäufung der gänzlich lauteren Religionsgebote der Ruhm dieses Herrn in alle Gegenden. Infolgedessen strömten, gleich den im Lotusteich versammelten Scharen von Gänsen, immer mehr und mehr Verständige, welche religiöse Belehrung sich zu erwerben trachteten, zusammen, und alle befriedigte er durch die einem jeden angemessenen Lehren. Auch ich[1]) habe zu Füssen dieses rJe bla-ma fünf Jahre lang um die Gnade der Unterweisung im Lam-rim und vieler Unterweisungen in Vaçitâ's, Adhivâsana's und der Methode der grossen Mystik[2]) gebeten. Im Wasser-Hasen-Jahre (1782) ging er zu dem reinen Gefilde des Mañjuçrîbhaṭṭâraka, dem Fünfgipfligen Berge, und stattete dem Heiligtum seinen Besuch ab. Da der lCañ- * skya t'ams-cad mk'yen-pa dort weilte, bat er ihn um häufige Untersuchungen seiner Skrupeln, worüber (dieser) den Schein grosser Freude bot. Bei diesem Herrn hörte er die Guhyasamâja-Akshobhyavajra-Mahâvaçitâ, das Adhivâsanam des Weissen und des Schwarzen Mañjughosha[3]) u. a. m. Während er in Nor bzañ p'ug fünf, sechs Monate weilte, förderte er seine Meditation. Einstmals, als er dem T'uu bkwan rDo-rje ₒc'añ Blo-bzañ c'os-kyi ñi-mai žal-sña-nas seine Aufwartung machte, worüber sich dieser sehr freute, führten

1) Nämlich der Verfasser des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mk'a.
2) γSañ-c'en lam.
3) ₒJam-dbyañs dkar-po dañ nag-poi rjes-γnañ.

in ihre Herzen ausgezeichneten Samen der Erlösung und Allerkenntnis. Ferner beliebte er sich in jedem Jahre zur Winterzeit zwei, drei Monate lang streng von der Aussenwelt abzuschliessen[1]) und beschäftigte sich eifrig mit der Unterweisung im Pfade und dem tiefen Utsa- und Saṃpanna (-krama) -yoga. Darauf machte er für die aus allen Gegenden zusammengeströmten Scholaren das Studium des Uttarayoga zur Grundlage. Ausserdem brachte er, beginnend mit dem Mittel zu gänzlich lauteren Gelübden und Geboten: der wichtigen Massnahme der Erweckung des Glaubens an (das Gesetz der) Vergeltung der Thaten[2]), und mit dem Mittel zur Unabhängigkeit von den Vorstellungen dieses Lebens: der Massnahme des Nachdenkens über die schwer zu erlangenden „Segnungen der Menschheit“ und über Tod und Vergänglichkeit, den Verstand allmählich dazu, die Unterweisung und den Heilsweg zu erfassen. Indem er so die Belehrung erteilte, leitete er die geistige Ausbildung. Auf diese Weise gewährte er die Vorbereitung und später, für diejenigen, die zuvor die Vaçitâ erlangt hatten, das Mittel zur Läuterung des feierlichen Gelübdes und gewährte während dessen, dem Wunsche jedes einzelnen entsprechend, das Adhivâsanam und die Unterweisung in dem Rötlich gelben und dem Weissen Mañjughosha[3]), dem Mahâkaruṇa, der Grünen und der Weissen Târâ, dem Amitâyus und anderen

1) sKu-̥t'sams dam-po γnaṅ; vgl. oben p. 313, 16 und n. 2.
2) Las (karman)-̥bras (phalam).
3) ̥Jam-dbyaṅs dmar-ser daṅ dkar-po.

Adhideva's und führte sie dadurch auf den Mantra-Pfad[1]). Auf die Bitte einiger weniger Frommen erteilte er mit sehr knappen Worten auch die tiefe Unterweisung in der çrî-Vajrabhairavavaçitâ und den beiden Krama's
5 nebst den Anhängseln. Bei der theoretischen Unterweisung in dem Grossen und Kleinen Lam-rim und dem Mañjuçrîvadanâgama und bei anderen (derartigen Gelegenheiten) aber gab er täglich eine in diesem * Lande noch nie dagewesene, höchst wundervolle Er-
10 klärung, die er, ohne dass auch nur ein Wort fehlte, auf einige wenige — etwa ½—1 — Bogen zusammendrängte, (seinen Zuhörern) als religiöse Belehrung, die sie im Gedächtnis behalten sollten, und nahm dann das zu memorierende Pensum noch einmal heran. Durch
15 dieses und andere Mittel gewährte er die unfassbare Gnade, das Werk (die Arbeit) des Byaṅ-c'ub lam-rim, der die Quintessenz des Geistes des ₒJam-mgon bla-ma bTsoṅ-k'a-pa c'en-po, des Inbegriffs aller drei Zufluchtsstätten[2]) zusammengenommen, darstellt, in allen
20 Gegenden zu gar hoher Blüte zu bringen. Auf diese Weise wurde eben dieser heilige Hort und Schützer, der Bla-ma rin-po-c'e, als die Inkarnation des Paṇ-c'en Nāro-pa berühmt. Als man ihm aber sagte, dies bedeute, dass er als Nirmâṇakâya des Nāsman Yogatsāri bla-
25 ma, der den Lam-rim ausserordentlich gefördert hatte, erschienen sei, ging ihm ein klares Verständnis auf, und demgemäss wünschte er, als eine Berufung an ihn er-

1) sṄags-lam, nach Jäschke 515ᵃ eine Bezeichnung der dBu-ma-(Madhyama)-Lehre oder des Mysticismus.

2) D. i. Buddha, dharma und saṃgha.

ging, trotz der Bitten von dieser Seite die Würde des Grosslama's durchaus nicht, sondern verhielt sich ruhig. In exoterischer Hinsicht hielt er die strenge Ausübung des Vinaya hoch, in esoterischer Hinsicht widmete er sich eifrig dem Kern der „Methode der grossen 5
250 Mystik". Ohne Falschheit nahm er sorgfältig Rücksicht auf die Annahme oder Ablehnung der Vergeltung der Thaten und verschmähte jetzt lange Zeit die Bemühung um grosse und kleine weltliche Geschäfte und Massnahmen aller Art; er wählte für sich die sehr be- 10 scheidene Funktion, sich eifrig mit dem Lebenslauf des $_{o}$Brom-ston rGyal-bai $_{o}$byuṅ-γnas zu beschäftigen; unter all den anderen grossen und kleinen (Heiligen und Kirchenvätern) schrieb er ihm keinerlei Fehler zu, sondern erwähnte nur seine Vorzüge, seine eigenen unfassbaren 15 Vorzüge aber, wie z. B. seine ungehemmt hervorsprudelnde tiefe Kenntnis der heiligen Schriften, verbarg er, wie (man) eine Lampe in einer Flasche (verbirgt), und machte seine Darstellung immer so zurecht, als ob die Fehler ihm zukämen. Wenn er aber schlechte Handlungen 20 seiner Schüler dem Sachverhalt entsprechend erfuhr, sagte er nichts direkt auf sie Bezügliches, sondern brachte sie durch eine kluge Massregel, wie etwa dadurch, dass er ihnen eine Erzählung aus der Vergangenheit vortrug, (von
* ihrem Lebenswandel) ab. So zeigte er sich in der Vor- 25 bereitung für die Studien und in der Methode den Geist zur Religiosität anzuleiten sehr bewandert. Da er nie ein Wort ohne Zweck sprach, hatte das, was er auf eine plötzliche Eingebung hin sprach, und alles, was er sonst sagte, immer gerade die Wirkung, dass es nur direkt 30

auf jenen Endzweck hinzielend gesagt zu sein schien. Vor allem hielt eben der rJe bla-ma die drei Gelübde gar sehr hoch (und behütete sie) wie seinen Augapfel. Infolgedessen entstieg seinem Körper der Wohlgeruch seiner strengen Religiosität in starkem Grade, und das Behaftetsein mit dem Wohlgeruch der strengen Religiosität verlieh schliesslich allen Denkern das übereinstimmende (charakteristische) Gepräge, gleichsam bis herab auf das Gewand, welches sie anlegten, und die in ihrer nächsten Umgebung befindlichen Gegenstände. In einem fort stellte er die tiefe Meditation der vier Nachtwachen eines ganzen Tages[1]) ununterbrochen an und gewährte aus diesem Zustand heraus den Vortrag und die Erklärung des Lam-rim u. s. w. Auf Bitten der Vineya's drehte er eifrig das Rad der tiefen und ausgedehnten Lehren wie: die Ashṭasâhasrikâ Prajñâpâramitâ, die Verkürzung[2]) (derselben), die Sûtra-Klasse Bhadrakalpa, das Sûtra der Erlösung und viele andere Sûtra's und Tantra's, viele Hauptschriften des rJe rin-po-c̒e, die Hunderttausend Aussprüche des Paṇ-c̒en Blo-bzaṅ c̒os-rgyan, des lCaṅ-skya rin-po-c̒e Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c̒os-ldan und des Tʿuu bkwan rin-po-c̒e und viele andere derartige mündliche Belehrungen; die Unterweisung in der Lama-Verehrung,

1) Ṅin-žag-gi tʿun-bžii rnal-byor zab-mo.

2) sDud-pa, vgl. oben p. 248, 4 und n. 1; ob aber an letzter Stelle unter der Verkürzten Mâtṛikâ (Yum bsdus) eine Verkürzung der *Ashṭasâhasrikâ* Prajñâpâramitâ zu verstehen ist, erscheint deshalb zweifelhaft, weil *diese* im Kanjur als die *kleinste* Prajñâpâramitâ (hinter derjenigen von 100 000, 25 000, 18 000 und 10 000 Çloka's) angeführt wird (s. Kanjur-Index p. 2. A. G. II 199 fg.).

dem Fasten und dem Utsakrama und viele andere tiefe Unterweisungen, und die Adhivâsana's (Einweihungen) in viele Adhideva's. So liess er in diesem grossen Mongolenlande das Kleinod der Lehre des Jina im allgemeinen und der Lehre des sGrub-rgyud (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) 5 im besonderen gar sehr wachsen und sich ausbreiten. Nachdem er auf diese Weise während 24 Jahren die Standarte der in diesem grossen Mongolenlande noch nie dagewesenen heiligen Jina-Lehre, des Sûtramantrâgama-
* gatiçâsanam[1]), durch Predigt und Andacht[2]) fest auf- 10 gepflanzt hatte, trat eine vollständige Unterbrechung in den von ihm persönlich vorgenommenen Bekehrungen ein: in der Mitte des Morgens des 3. (Tages) rDsogs-pa der lichten Hälfte des Monats Âshâḍha[3]) des Feuer-Schlangen-Jahres (1796) bot er, unter Zurücklassung der 15 groben Hülle des Nirmâṇakâya, den Schein des Eingehens in den Religionspalast Tushitakhacara, in die Religions-Residenz des Ajitanâthabhaṭṭâraka[4]), des Inbegriffs der erbarmenden Liebe aller Jina's.

Eben dieses unvergleichlich gnädigen rJe bla-ma 20 heiliger Jünger, des Āyuši Mergen c'os-rje erhabener Nirmâṇakâya, jener H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o bla-ma mit Namen Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ rgya-mt'so, gab, da der das Kleinod der Jina-Lehre verbreitende und fördernde lHag-bsam

1) Tib. mdo-sṅags luṅ-rtogs-kyi bstan-pa.

2) *bŚad-sgrub.*

3) Tib. C'u-stod; vgl. M. Tib. 243, 45 = M. 253, 48 und Jäschke 490[a] (daselbst C'u-snod).

4) Tib. rje-btsun Mi-p'am mgon-po.

rnam-dag in seinem Wohnsitz, jenem Hilagant'ai-Kloster dGa-ldan p'un-t'sogs gliṅ, eine Predigtschule errichtet zu sehen wünschte, die gewichtige Antwort: „Da du mich Trägen zum Uebermittler des „Innersten der Astro-
5 logie" bestellt hast, so möge eine mT'san-ñid-Fakultät errichtet werden!", ordnete diese Antwort jedoch der drei, vier Mal an ihn ergehenden dringenden Bitte unter und errichtete die Predigtschule. Mit „der hellroten **252** Farbe des Unterrichts in der Verkürzten (Mâ-
10 tṛikâ?)"[1]) beginnend, trug er „den Unterschied der Verkürzten und der Grossen (Mâtṛikâ?)"[2]), „die siebzig Punkte der verstandesmässigen Schlussfolgerung"[3]) und „das Innerste der Astrologie bis zur richtigen Grenze der Pâramitâ"[4]) vor. Ebenso
15 recitierte er auch „das Kleine Innerste der Astrologie, Se-re"[5]). Am Schluss der meisten (Vorträge) machte er eine lange Reihe von erklärenden Zusätzen, welche das Verständnis erweckten, gab Hinweise auf Bücher, nahm eine Lektion „des Innersten der Astro-
20 logie" und eine Lektion der „Unterweisung in der Logik"[6]) vor und veranlasste (seine Zuhörer), eifriges Streben auf das Erfassen, Repetieren, Studieren und Lernen zu verwenden. Infolgedessen erstanden noch

---

1) bsDus-grwai k'a-dog dkar-dmar.
2) bsDus-c'en bar.
3) Blo-rtags don bdun-cu-rnams.
4) P'ar-p'yin-gyi yaṅ-dag mt'ai bar-du rtsis-bżag.
5) rTsis-bżag ñuṅ Se-re.
6) Rigs-luṅ.

zahlreichere Studierende, welche Untersuchungen anstellten; dies wird als das Werk der heiligen Lama's bezeichnet.

Ferner erwies unseres heiligen höchsten vortrefflichen Führers, eben jenes rJe bla-ma's, Jünger, ein 5
ohne Seinesgleichen dastehender Gelehrter, mein[1])
* Amtsgenosse, der Kalyâṇamitra und Reformator der Lehre, der mK'an-zur rin-po-c'e von rTses-t'aṅ, jener Heilige mit Namen

Ṅag-dbaṅ śes-rab, 10

dem Kleinod der Lehre einen wahrhaften Dienst. Dieser Mahâpurusha wurde in dem Orte C'ic'art'ai in diesem unserem Šog geboren. Die durch die Geburt erlangte Weisheit glühte (in ihm) gleich einem Feuer. Schon von Jugend auf übersetzte er bei vielen heiligen Ka- 15
lyâṇamitra's den Lam-rim blo-sbyoṅ und andere (Werke) ins Mongolische und lernte sie ausserdem. Er schloss sich besonders dem K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po Yogatsâri bla-ma rin-po-c'e in theoretischer und praktischer Beziehung pflichtgemäss an und 20
studierte den Lam-rim blo-sbyoṅ u. s. w. gründlich. Dadurch wurde er der beste von den eifrigen Schülern des rJe bla-ma rin-po-c'e. Darauf erteilte ihm der Bla-ma rin-po-c'e im Hinblick auf seine Weisheit und sein Streben und auf seine Tugend folgenden Be- 25
fehl: „Gehe du nach dBus in Tibet und mache gute Studien in der mT'san-ñid-Abteilung und der Tantra-

1) Nämlich des Verfassers des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mk'a.

Schule!“ Diesen nahm jener mit einer Verneigung des Hauptes hin und machte sich, um den Befehl aus- **253** zuführen, auf nach dBus. Er trat in die sGo-maṅ-Fakultät ein, studierte die „Fünf grossen Bücher des (Buddha-) Wortes“, erhielt den Titel γSer Rab-$_{o}$byams-pa und verrichtete auch die Funktion des Klassen-Censors[1]). Darauf trat er in rGyud-smad[2]) ein, studierte die Sûtra's sowohl als die Mantra's gründlich und fungierte auch als Censor der Mantra-Klasse. Er schloss sich dem Jina Vater und Sohn (d. h. dem Dalai Lama und dem Paṇ-c'en rin-po-c'e), dem Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e, dem Kun-mk'yen $_{o}$Jam-dbyaṅs bžad-pa rin-po-c'e und anderen an und füllte seinen Geist mit dem Nektar der Vaçitâ's, Âgama's, Adhivâsana's und anderer Lehren reichlich an. Hierauf geruhte der erlauchte Kaiser, da die Reihe der Ehrungen, bestehend in den Harmonieen des lauten Paukenschalles des Ruhmes des Gelehrten, das Gehörorgan des erlauchten Kaisers erfüllte, und er hierüber erfreut war, ihn zum Upâdhyâya des grossen Klosters rTses-t'aṅ, * welches der ehrwürdige, höchste[3]) P'yag-na padmo, die Verkörperung des Erbarmens aller Jina's, in eigener Person eingeweiht hatte, zu ernennen und einzusetzen. Demgemäss nahm er den Lehrstuhl dieses (Klosters) ein und besorgte die Geschäfte der Lehre. Darauf in seine Heimat zurückgekehrt, nahm er den Lehrstuhl der

---

1) Grwa-t'saṅ dge-bsgo.
2) D. h. 'Untere Tantra (-Klasse)'.
3) $_{o}$P'ags-mc'og.

m'T'san-ñid-Klasse des grossen Klosters des grossen Gabenspenders der Lehre, des Pei-se Noyon, ein, trug „das Innerste der Astrologie" vor und förderte das Anhören der Erklärung ($_{o}$c'ad-ñan). In diesem seinem Geburtslande gründete er ferner ein Kloster, 5 richtete eine Lam-rim-Klasse ein und veranstaltete das Anhören der Erklärung. Dadurch brachte er die Lehre des $_{o}$Jam-mgon bla-ma zu Blüte und Gedeihen. In dem an dieser heiligen Stätte von seinem alten gütigen Vater gegründeten kleinen Kloster ferner errichtete er 10 eine Predigt-Schule für die Kombination einerseits *der Anhörung der Erklärung* der theoretischen Unterweisung in dem Byaṅ-c'ub lam-rim, der vortrefflichen Quintessenz des Geistes des $_{o}$Jam-mgon bla-ma, nach erfolgter Uebersetzung ins Mongolische, des Ganges der 15 klaren Schlussfolgerung des Innersten der Astrologie[1]) u. s. w., und andererseits *der Anhörung der* 254 *Erklärung* des çry-Âdibuddhakâlacakra[2]). (Diese Predigtschule) aber steht jetzt in hoher Blüte.

In der grossen Mongolei brachten ehemals der rJe- 20 btsun bla-ma Jayapaṇḍitai žal-sṅa-nas, der bKa-$_{o}$gyur-pa Nomon han rin-po-c'e Blo-bzaṅ t'sul-k'rims, N̆aṅ-t'saṅ H$_{w}$ot'ogt'$_{w}$o rin-po-c'e, der C'ahar Yoga-tsâri bla-ma rin-po-c'e samt seinen Nachkommen die Lehr-Ueberlieferung der in zehn Millionen Kalpa's un- 25 erhörten Heiligen Schrift des Jina, des bKa-$_{o}$gyur rin-po-c'e, im Halha-Lande und in anderen (Gegen-

---

1) rTsis-bžag rtags-γsal-gyi $_{o}$gros.
2) Tib. dpal-ldan Daṅ-poi saṅs-rgyas dus-kyi $_{o}$k'or-lo.

den) zu hoher Blüte. Vor allem erweist mein[1]) Yoṅs-
ₒdsin dam-pa rin-po-c'e, der C'ahar Bla-ma bKa-ₒgyur-pa
C'os-rje Blo-bzaṅ bkra-šis-pai žal-šna-nas, die un-
ermessliche Gnade, (dieselbe) in Bla-braṅ c'en-po bKra-
5 šis ₒk'yil und an anderen (Orten) zu hoher Blüte zu
bringen. Dagegen ist von einer Erteilung von Unter- *
richt im bKa-ₒgyur bei den Harc'en, T'umed, Moṅ-
golcin u. s. w. nie etwas gesehen oder gehört worden.
Die von vielen erhabenen, heiligen, barmherzigen Lama's,
10 ohne Zeit für die nimmer ruhende Arbeit zu verlieren.
abgesandten unermüdlichen Sendboten veranstalteten ver-
möge des bis zur Ohnmacht gesteigerten dritten Be-
wusstheitszustandes[2]), gleichwie durch Buddha's Segen
von dem Paradiesbaum die Worte der Lehre ertönten.
15 vom Sommer des Eisen-Affen-Jahres (1799) an in diesem
unserem Šog der T'umed und bei den Moṅgolcin
3 mal den von rJe Jayapaṇḍita überkommenen Unter-
richt in der Lektüre des bKa-ₒgyur rin-po-c'e.
Ausserdem veranstalteten sie Unterricht in der Lektüre
20 des ganzen Kreises der Prajñâ(pâramitâ-Schriften)[3]), des
Mahâvataṃsaka[4]) und des Ratnakûṭa[5]), insgesamt
38 Bücher, ferner der Ashṭasâhasrikâ (Prajñâpâ-

1) Nämlich des Verfassers des vorliegenden Werkes, ₒJigs-med nam-mk'a.

2) ₒDu-šes (skr. saṃjñâ) ɣsum-pa.

3) Šer p'yogs yoṅs-rdsogs; s. Kanjur-Index p. 2—6. A. G. II, 199—208.

4) Tib. P'al-c'en, = Buddhâvataṃsaka (Saṅs-rgyas p'al-po c'e), s. Kanjur-Index p. 7. A. G. II 208—212.

5) Tib. dKon-brtsegs, s. Kanjur-Index p. 7—15. A. G. II 212—218.

ramitâ) 9mal, des Erlösungs-Sûtra (T'ar-mdo) 11mal, u.s.w., ferner der „Fünf Maitreya-Werke“[1]), „der sechs Sammlungen der Logik“, „der sechs Originaltexte der Vorschriften“[2]) und mehr als zehn anderer Bücher, aus denen nur zwei, drei Einzelabhandlungen 5 *nicht* zu dem gegenwärtigen Umfange der im heutigen bsTan-ₒgyur enthaltenen Lehren[3]) gehören. Ferner 255 fand häufig auch mehrmalige Lektüre statt, wie die fünfmalige der Maitreya-Werke und die viermalige der Sammlungen der Logik. Sie veranstalteten sehr 10 zahlreiche Einführungen (Adhivâsana's) in Haupt-Vacana's und Neben-Vacana's, so z. B. in den bKa-γdams, den Lam-rim, „das Beispiel-Werk“[4]) und das blaue Werk[5]), des rJe-btsun Mi-la Biographie und Hunderttausend Gesänge, das Buch des Hornes 15 des Vajrabhairava[6]), das Buch des Nâtha: Hunderttausend Worte des Jina-Sohnes[7]), Vaçitâ, Adhivâsanam u. s. w. der Hunderttausend Worte des lHo-brag[8]) und des rJe rin-po-c'e (d.i. bTsoṅ-k'a-pa) Hunderttausend Aussprüche 2 mal, 20

1) Tib. Byams-c'os-sde lṅa; vgl. Târ. Ueb. 111, 12. 315—17.

2) bKa-γdams γžuṅ drug.

3) Deṅ-saṅ bsTan-ₒgyur naṅ-gi *luṅ bžugs tsad.*

4) dPe-c'os.

5) Be-bum sṅon-po.

6) ₒJigs-byed rwa pot = skr. Vajrabhairavakarṇapusta.

7) mGon-poi be-bum rGyal-sras bka-ₒbum.

8) lHo-brag (s. Pantheon no. 39) bka-ₒbum dbaṅ rjes-γnaṅ bcas.

den gegenwärtigen Umfang des Âgama[1]) der Hunderttausend Aussprüche des rJe ₒDul-ₒdsin-pa, rGyal-ts'ab rje[2] und mK'a-grub rje[3]), die Hunderttausend Aussprüche der rGyal-ba's dGe-ₒdun grub-pa[4] und dGe-ₒdun rgya-mt'so, des Paṇ-c'en Blo-bzaṅ c'os-kyi rgyal-mt'san, des Kun-mk'yen ₒJam-dbyaṅs bžad-pai rdo-rje, des ₒJam-dbyaṅs c'os-kyi rgyal-po rJe-btsun dKon-mc'og ₒjigs-byed dbaṅ-po und des dPon-slob Byams-pa rin-po-c'e je 1 mal, die Hunderttausend Worte des dBen-sa[5], 2 mal, die Hunderttausend Aussprüche des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan 4 mal, die Hunderttausend Aussprüche des Kun-mk'yen Rol-pai rdo-rje 2 mal, die Erklärung und den Âgama des Grossen Lam-rim von mC'an-γsum sbrag-ma[6], 4 mal, die Erklärung und den Âgama des Kleinen Lam-rim[7]) 2 mal, die Unterweisung im Heilsweg, im Hauptpfad[8]), in der Lehre von den sieben Punkten der Verstandesthätigkeit[9]) viele Male, eine Reihe von Âgama's zu den Hundert Verstandesübungen, der

1) Luṅ bžugs t'sad.
2) S. Pantheon no. 40.
3) S. Pantheon no. 42: mK'as-grub rje.
4) Der erste rGyal-dbaṅ (Dalai bla-ma); s. Pantheon no. 43.
5) S. oben p. 302, 7—8 und n. 7 und Pantheon no. 45.
6) Lam-rim c'en-mo mC'an-γsum sbrag-mai bšad-luṅ.
7) Lam-rim c'uṅ-ṅui bšad-luṅ.
8) Lam-γtso.
9) Blo-spyod don-bdun-ma.

vollkommenen Erhellung der Religionsübung[1]) u. s. w., den hergestellten Kreis der Mahâvaçitâ's oder das Meer der Kleinodien[2]), den Âgama u. s. w. des ausgedehnten Textes des Sâdhanasâgarâdhivâsanam[3]) 2 mal, den Âgama u. s. w. des ausgedehnten Textes des Adhivâsanam des Ba-ri brgya-rtsa[4]) 3 mal, das Adhivâsanam des sNar-tʻaṅ brgya-rtsa 2 mal, das Adhivâsanam des Kreises der Mañjughoshadharmâs und der einundzwanzig Jo-lugs sGrol-ma's[5]) je 3 mal, die Dreizehn Worte des Nâtha[6]) und die Fünfzehn Worte des Vaiçravaṇa[7]). **256** Auf diese Weise wurden vom Eisen-Affen (-Jahr) (1799) bis gegen das Erde-Hasen(-Jahr) (1818) in Zuṅ bgraṅ γżi, damit der gütigen heiligen Lama's Wunsch und Wort erfüllt werde, jedes Jahr vom Frühling oder Sommer bis zum Herbst vor allem der Grosse und der Kleine Lam-rim, dann aber auch der Mañjuçrîvadanâgama und der Abriss desselben[8]), der Kreis des Lam-rim blo-sbyoṅ:

---

1) Blo-sbyoṅ brgya-rtsa daṅ Cʻos-spyod rab-γsal sogs luṅ-gi rim-pa.

2) dBaṅ-cʻen-gyi skor byas-paam Rin-cʻen rgya-mtʻso.

3) Sgrub-tʻabs rgya-mtʻsoi rjes-γnaṅ rgya-γżuṅ-gi luṅ-bcas.

4) Ba-ri brgya-rtsai rjes-γnaṅ rgya-γżuṅ-gi luṅ-bcas.

5) ˳Jam-dbyaṅs cʻos-skor daṅ Jo-lugs sGrol-ma ñer-γcig γñis-kai rjes-γnaṅ.

6) mGon-po bka bcu-γsum.

7) rNam-sras bka bco-lṅa.

8) ˳Jam-dpal żal luṅ daṅ dei zin-bris.

Elementar-Verstandesübung u. s. w.[1]), von Zeit zu Zeit die Erklärung des Hauptsinnes des Vinaya[2]), die Vorschriften über die drei Gelübde[3]) u. a. m. ins Mongolische übersetzt, und es werden erstens Erklärungen aller Art u. s. w. beim Unterricht im bKa-ogyur und sonstigen Gelegenheiten jetzt ununterbrochen veranstaltet, zweitens die Studien über die drei Grundlagen des Vinaya[4]) betrieben, drittens die Pratimoksha-Verpflichtungen[5]) auferlegt: vor allem die mit der Zahl der zur Upasaṃpadâ gehörigen Skandha's und Sinne[6]), dann aber auch die mit der Zahl der Monate für die Belehrung über die Meere und Berge bei der Tsi-lu-Ansammlung und -Zusammenhäufung[7]). Wenn jemand sich im Erwecken (von Religiosität)[8]) hervorthat, so dachte man daran, vielleicht der Notwendigkeit, ihn in die Reihe der als Förderer des Fortbestandes der Religion durch Bilder Ausgezeichneten einreihen zu müssen, nahe zu kommen; darin nun bestand gerade die Gnade

1) T'og-mai blo-sbyoṅ sogs Lam-rim blo-sbyoṅ-gi skor.

2) oDul-bai spyi-don-gyi bšad-pa.

3) sDom-γsum-gyi bslab-bya.

4) oDul-bai γži γsum.

5) So-t'ar-gyi sdom-pa.

6) bsÑen-rdsogs mṅa p'uṅ dbaṅ-poi graṅs-ldan.

7) Tsi-lu sogs daṅ bsdom-na c'u-γter sa-odsin rig-byed zla-bai graṅs-ldan.

8) Kun-sloṅ, vgl. *kun*-nas *sloṅ*-ba-po = samutthâpaka, 'erweckend, erregend' (Böhtlingk, Nachtr., s. v.), in M. Tib. 198 (= M. 207), überschrieben „Aufzählung der Eigentümlichkeiten eines Tîrthaka" (tib. mu-stegs-can-gyi bdag-tu brjod-pai miṅ-la, skr. tîrthakâtmaparyâyâs), an 16. und letzter Stelle.

der unvergleichlich gütigen heiligen Lama's. Auf diese Weise veranstaltete aus der Menge der bei der dreimaligen Lektüre im bKa-ogyur-Unterricht gewonnenen Schüler der dKa-bcu dKon-mc'og nor-bu an des Bla-ma rin-po-c'e Andachtsstätte einmal Unterricht im 5 Lesen; der Doktor der Theologie dKon-mc'og bsam-grub veranstaltete in diesem Kloster[1]) einmal Unterricht im Lesen; auch heute noch lassen der dKa-bcu dKon-mc'og dpal-ldan und ein Dharmasvâmin zusammen hier bei den T'umed, zwei andere Dharmasvâmin da- 10 gegen in dem Šog der Moṅgolcin den Unterricht im bKa-ogyur gedeihen. Nachdem der erste Unterricht im bKa-ogyur vollständig unterbrochen worden, er-
257 teilte der grosse Kalyâṇamitra, der mK'an-zur rin-po-c'e von rTses-t'aṅ, in dem Šog der 'Auhan vor Kalyâ- 15 ṇamitra's, Grosslamen u. s. w. den von dem Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e überkommenen Unterricht im bKa-ogyur einmal; dann erteilte er in den Šog's der T'umed und Moṅgolcin auch je eine Belehrung über die Erweiterte Mâtṛikâ; ferner trug er auch an der An- 20 dachtsstätte des Bla-ma rin-po-c'e die Hunderttausend Aussprüche des rJe rin-po-c'e und an verschiedenen anderen Stellen die Hunderttausend Aussprüche folgender rJe-btsun bla-ma dam-pa's vor: lCaṅ-skya rin-po-c'e Ṅag-dbaṅ blo-bzaṅ c'os-ldan, rGyal-dbaṅ 25 Blo-bzaṅ bskal-bzaṅ rgya-mt'so, mK'an rin-po-c'e Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ dpal-ldan ye-šes dbaṅ-po, dPon-slob Ṅag-dbaṅ byams-pa

1) D. i. wohl bKra-šis dga-ldan bšad-sgrub gliṅ, der Ort der Abfassung des vorliegenden Werkes.

tum und Gedeihen gegen früher. Somit sind diese Männer sicherlich u. a. deshalb, weil die Zeit (zur Erfüllung) der Prophezeiung des Jina gekommen, und durch die unfassbare Kraft der guten Thaten und Werke zahlreicher heiliger Mahâpurusha's, wie des rGyal-dbaṅ Vater und Sohn, der heiligen Nachfolger und Stellvertreter[1]) des Munîndra, erstanden.

Ausserdem existieren auch ausgezeichnete günstige Auspicien, wie der Umstand, dass jenes von des Çâkyarâja eigener Person sich in nichts unterscheidende Tsandan Jo-bo rin-po-cʻe selbst in leibhafter Gestalt Gegenstand der Verehrung der Bewohner der Mongolei ist. Bezüglich dessen sei einiges — nach der Darstellung der „Geschichte des Tsandan Jo-bo“[2]) von dem lCaṅ-skya rin-po-cʻe — erwähnt: Als unser Lehrer in seinem 38. Lebensjahre vormals für das Heil seiner vorher aus Jambudvîpa hingeschiedenen und bei den Trayastriṃçat wiedergeborenen Mutter Mâyâdevîsundarî wirkte und ferner, um sich der seligen Trayastriṃçad devâs anzunehmen, in das Götterreich ging, blieb er dort drei Monate, indem er den Sommer über verweilte, und führte seine Mutter und viele Vineya's von den Göttern zur Wahrheit und wirkte durch dies und anderes zu ihrem Heile. Zu dieser Zeit war König 'Utrayana (Udayana) von Waranasi (Vârâṇasî), weil viel Zeit verging, ohne dass er dem Antlitz des Lehrers seine Huldigung dar-

---

1) γDuṅ-$_{\text{o}}$tʻsob.
2) Tsandan Jo-boi lo-rgyus.

nach diesem erteilte der Beherrscher der Predigt von hundert Texten[1]), der Doktor der Theologie mit Namen Ye-śes don-grub, in dem Tempel des Klosters des Pei-se der T'umed, Yid-‚oṅ bde-ba, den von dem Kloṅ-rdol bla-ma rin-po-c'e überkommenen Unterricht 5
in der bKa-ogyur-Lektüre einmal. Hierdurch verbreiteten und förderten diese drei das Kleinod der Jina-Lehre. — Ferner nahm ein Doktor der Theologie, ein in den Sûtra's und Mantra's ganz vollkommener Kalyâṇamitra, jener Yoṅs-odsin dam-pa mit Namen Jasag Bla- 10
* ma rin-po-c'e Rin-c'en rgya-mt'so, in jenem Kloster des C'agan Tāyanc'i. Hwot'ogt'o den Lehrstuhl der mT'san-ñid-Klasse ein und erteilte mündlichen Unterricht in den Hunderttausend Aussprüchen des oJam-mgon bla-ma bTsoṅ-k'a-pa c'en-po. So wie er sind bei 15
den Moṅgolcin, T'umed und in sehr vielen anderen Landesteilen der grossen Mongolei sehr viele Kalyâṇamitra's, namentlich lHa-Doktoren[2]), rDo-Doktoren[3]) und dKa-bcu Rab obyams-pa's, hervorgetreten; alle diese sind, nach dem Masse ihres Könnens, in der Gegenwart dabei, 20
sich eifrig mit den Mitteln zur Ausbreitung und Förderung des Kleinods der Jina-Lehre im allgemeinen und der Lehre des oJam-mgon bla-ma bTsoṅ-k'a-pa c'en-po im besonderen zu beschäftigen. So befindet sich denn der Urquell aller guten Ansammlungen von Glück und 25
Segen, das Kleinod der Jina-Lehre, in jetziger Zeit in diesem grossen Mongolenlande in hundertfachem Wachs-

---

1) γŽuṅ-brgya smra-bai dbaṅ-po.
2) lHa rams-pa ('Doktoren der Theologie').
3) rDo rams-pa.

Treppen aus Edelsteinen hin: zur Rechten erschien Mahâbrahman[1]), einen weissen Schirm mit goldenem Griffe tragend, von den Rûpadhâtudevâs[2]) umgeben; zur Linken Çatakratu, einen weissen Câmara-Wedel
5 mit einem Griff aus Juwelen haltend, von den Scharen der Kâmadhâtudeva's[3]) umgeben, und von der mittleren Treppe herab — während von oben her zahlreiche Söhne und Töchter der Götter der Region der Reinen Sphäre[4]), mannichfache Opfergeräte tragend,
10 ihm opferten, und von vorn her die Götter der Region * der Câturmahârâjakâyikadevâs[5]), wohlriechenden Weihrauch tragend, ihm zur Huldigung entgegenzogen — der Lehrer selbst mit seinen grossen und kleinen Schönheitsabzeichen[6]), der Sonnenscheibe mit ihren hell leuchten-
15 den Lichtstrahlen vergleichbar, hell, klar, sichtbar, abwechselnd bald auf zauberhafte Weise, bald zu Fuss. Da brachten die Bhikshusaṃgha's[7]), der König, die Minister, Brahmanen, Bürger und Bürgerinnen je nach ihren Mitteln Opfergegenstände mannichfacher Art und brachten
20 ihm ihren Willkomm dar. Hierbei zeigte dieses Bild folgendes Verhalten: es erhob sich gen Himmel, ging ihm sechs Schritte entgegen, begrüsste den leibhaftigen (Buddha) ehrfurchtsvoll und fragte ihn dabei mit drei-

---

1) Tib. Tʻsaṅs-pa cʻen-po.
2) Tib. γZugs-kʻams-kyi• lha-rnams.
3) Tib. ₒDod-kʻams-kyi lha.
4) γNas γtsaṅ-mai ris-kyi lha.
5) rGyal-cʻen bżii ris-kyi lha-rnams; vgl. M. Tib. 148 (= M. 156), 3; M'. hat catur°.
6) mTʻsan (daṅ) dpe (-byad).
7) Tib. dge-sloṅ-gi dge-ₒdun-rnams.

bringen konnte, bedrückten Herzens; er beabsichtigte daher, ein Bild, welches der leibhaften Erscheinung desselben gleich wäre, errichten zu lassen, und schickte nach Maudgalyâyana[1]). Dieser aber begab sich mit zweiunddreissig geschickten Künstlern mittelst Zauberei 5 in das Götterreich und liess sie des Lehrers leibhaftige Erscheinung anschauen. Infolge des Glanzes der unendlichen Lichtfülle und Majestät Bhagavant's konnten jedoch die Künstler die Beschaffenheit der Merkmale seines Körpers nicht im Geiste erfassen. Daraufhin begab sich 10 der Lehrer an das Ufer eines Flusses; hier erschien sein Abbild, wie er in aufrechter Körperhaltung dastand, im Wasser, und dreimal wiederholte sich dies. Da schauten sie dieses an und erfassten im Geist die Vorzüge seiner schönen Körpermerkmale und stellten dar- 15 260 nach ein Bild aus Tsandan gauçirsha[2]) her. Da aber zu jener Zeit sein Gewand das Aussehen hatte, als ob es von den Falten (Wellen) des Wassers bewegt (gekräuselt) werde, so nahmen sie dies zum Vorwurf (für ihre Darstellungsweise) und legten ihr die Form der 20 Wasser(wellen) zu Grunde[3]). Nachdem sie dieses (Bild) nun durch des Lehrers Segen an einem Tage vollendet hatten, diente es als Gegenstand der Verehrung für König 'Utrayana. Als danach der Lehrer wieder in das Menschenreich zurückkehrte, zauberte er drei 25

---

1) Tib. Mou-gal-gyi bu.

2) Entstellt aus goçîrshacandana (eine bestimmte Art Sandelholz); vgl. Çâkyamuni, p. 273.

3) D. h. sie gaben dem Gewand des Buddhabildes ein wellenförmiges Aussehen.

Treppen aus Edelsteinen hin: zur Rechten erschien Mahâbrahman[1]), einen weissen Schirm mit goldenem Griffe tragend, von den Rûpadhâtudevâs[2]) umgeben; zur Linken Çatakratu, einen weissen Câmara-Wedel 5 mit einem Griff aus Juwelen haltend, von den Scharen der Kâmadhâtudeva's[3]) umgeben, und von der mittleren Treppe herab — während von oben her zahlreiche Söhne und Töchter der Götter der Region der Reinen Sphäre[4]), mannichfache Opfergeräte tragend, 10 ihm opferten, und von vorn her die Götter der Region * der Câturmahârâjakâyikadevâs[5]), wohlriechenden Weihrauch tragend, ihm zur Huldigung entgegenzogen — der Lehrer selbst mit seinen grossen und kleinen Schönheitsabzeichen[6]), der Sonnenscheibe mit ihren hell leuchten- 15 den Lichtstrahlen vergleichbar, hell, klar, sichtbar, abwechselnd bald auf zauberhafte Weise, bald zu Fuss. Da brachten die Bhikshusaṃgha's[7]), der König, die Minister, Brahmanen, Bürger und Bürgerinnen je nach ihren Mitteln Opfergegenstände mannichfacher Art und brachten 20 ihm ihren Willkomm dar. Hierbei zeigte dieses Bild folgendes Verhalten: es erhob sich gen Himmel, ging ihm sechs Schritte entgegen, begrüsste den leibhaftigen (Buddha) ehrfurchtsvoll und fragte ihn dabei mit drei-

---

1) Tib. Tʻsaṅs-pa cʻen-po.

2) Tib. γZugs-kʻams-kyi• lha-rnams.

3) Tib. ₒDod-kʻams-kyi lha.

4) γNas γtsaṅ-mai ris-kyi lha.

5) rGyal-cʻen bži ris-kyi lha-rnams; vgl. M. Tib. 148 (= M. 156), 3; M'. hat catur°.

6) mTʻsan (daṅ) dpe (-byad).

7) Tib. dge-sloṅ-gi dge-ₒdun-rnams.

maligem Verneigen des Hauptes nach seinem Befinden. Da streckte der Lehrer seine Rechte nach dem Haupte des Bildes aus, legte sie auf dieses, rühmte seine Aehnlichkeit mit dem leibhaften Buddha und sprach folgende Prophezeiung aus: 5

„Wenn nach meinem Nirvâṇa
„Zehn mal hundert Jahre verstrichen sein werden,
„Wirst du nach Osten in das China-Land
„Zum Heil der Lehre und der Wesen gehen.“

261 Darauf sagte er zu König 'Utrayana: „Vortrefflich 10 fürwahr! Gesegnet seiest du! Diese erste Errichtung meines Bildes ist die Ursache davon, dass die Interessen meiner Lehre wahrgenommen wurden, viele fromme Menschen in das heilige Gefilde der Tugend gelangten, und ferner unermesslich viele Geschöpfe die Tugend- 15 wurzel erzeugt haben. Dir, der du das höchste Mittel zur Beseitigung des Sündenschmutzes, den Brauch Bildnisse des Sugata zu errichten, als erster (der Nachwelt) überlieferst, dir gleicht keiner!“ Und so ist es auch. In der Brust dieses (Bildes) befand sich beständig ein Be- 20 hälter[1]) von der Grösse eines Rossschweifes, und zwischen den Fusssohlen und dem Sitz befand sich ein leerer Raum von der Ausdehnung, dass ein Faden[2]) darin Platz hatte. In welcher Weise auch immer von anderen Künstlern ähnliche Bilder hergestellt worden sein mögen, 25 sie kommen schwerlich an Grösse und Beschaffenheit
* dem Bilde gleich und sind auch mit vielen anderen Ab-

1) ?, droṅ; vgl. droṅ-ma 'grosser Deckelkorb'; in M. Tib. 120 (M. 126), 44 ist droṅ = skr. mâtrâ, 'Mass'.

2) sKud-pa.

weichungen behaftet. Danach diente es nach einander als Gegenstand der Verehrung für die grossen Landesfürsten u. s. w. von Indien, dem Lande Li und dem Chinalande. Zur Zeit der Jurc'id Tāi Cin wurde es nach diesem Palast von Pei-ciñ geholt, und nun machten es die einzelnen Herrschergenerationen und andere zum Gegenstand ihrer Verehrung. Darauf erwiesen alle Generationen des Herrscherhauses der grossen Mongolei, und namentlich Hobilai Sec'en Khan, letzterer nach Erbauung eines neuen grossen Tempels und Errichtung eines Klosters für die Geistlichkeit, eben diesem Heiligtum (dem Bilde) die höchste Ehre. Die späteren mongolischen Herrschergenerationen und die ganze Tāi Miñ- und Tāi C'iñ-Dynastie machten es zum Gegenstand ihrer Verehrung, und die von allen Seiten herbeiströmenden Menschen verrichteten unter Darbringung von Opfern Gebete. Durch deren Kraft befinden sich jetzt das Glück der Menschen und die Werke der Lehre in Blüte und Gedeihen.

Ferner: Im ârya-Mañjuçrîmûlatantram heisst es:

„In Indien und Grosschina
„Wird Mañjughosha sich ganz vollenden:
„Der Bodhisattva-Mahâvîra[1])
„Mañjughosha, der hellglänzende,
„Weilt in eigener Person in jenen Ländern
„In Kindesgestalt gegenwärtig;
„Auf dem Gefilde der Vollkommenheit, dem erhabenen, heiligen,
„Wird er die Menschen gänzlich vervollkommnen“,

262

1) Tib. byañ-c'ub sems-dpa dpa-bo c'e.

und in der Sûtra-Gruppe[1]) P'al-po c'e[2]) wird gesagt: „Der Berg Dwaṅs-bsil[3]) an der Nordostgrenze wird zur Zeit des ersten Kalpa die Stätte der vollständigen Versammlung der Bodhisattva-Scharen sein. Jetzt aber weilt der Kumâra gewordene Bodhisattva Mañjuçrî 5 mit seinem Gefolge, einer Schar von zehntausend Bodhisattva's, beständig an jener Stätte und ist eifrig damit beschäftigt, die heilige Religion zu lehren.“ Mit diesen Worten wird von dem Lande Grosschina prophezeit, dass * es eine von ârya-Mañjuçrî gesegnete Stätte sein werde; 10 nun aber haben der Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa und andere heilige Männer erklärt, dass auch das Gebiet der Mongolei zu Grosschina gehöre. Dementsprechend giebt es einen grossen Wallfahrtsort an der Landesgrenze von China und der Mongolei: es ist dies einer von den vier 15 grossen Wallfahrtsorten von Jambudvîpa, derjenige welcher der Erzählung des lCaṅ-skya t'ams-cad mk'yen-pa entspricht, dass in jenem von dem Lehrer Buddha als Aufenthaltsort des ârya-Mañjuçrî deutlich prophetisch vorherbezeichneten, unter dem Namen „Fünfgipfliger 20 Berg“ (Ri-bo rtse-lṅa) hochberühmten magischen erhabenen Wallfahrtsort[4]) der einzige Vater aller Jina's[5]), der Mañjuçrîbhaṭṭâraka, die Gruppe der Fünf (Dhyânibuddha's)[6]) und viele andere Buddha's und

1) mDo-sde.
2) Identisch mit P'al-c'en; vgl. oben p. 400, 21 und n. 4.
3) D. h. 'reine Kühle'.
4) sPrul-pai γnas-mc'og.
5) rGyal-ba kun-gyi yab-γcig.
6) Rigs-lṅa, vgl. Pantheon p. 59, 6—7.

Bodhisattva's, fünfhundert indische Paṇḍita's u. a. m. in eigener Person weilen, und der Bhaṭṭâraka für die zahllosen Bodhisattva's seines Gefolges ununterbrochen das unfassbare Rad der Sûtra- und Mantra-Lehren: Lam-
5 rim, Madhyama, Guhya(samâja)-, Saṃvara- und Bhairava-Utsa- und Sampanna(-krama) u. s. w. drehe. — Ferner befindet sich in diesem (Wallfahrtsort) sowohl **263** als in dem grossen Palast von Pei-ciṅ (je) ein grosser weisser Stûpa. In diesen legte der Lehrer Buddha, um
10 in denjenigen Menschen, die nicht seine persönlichen Vineya's geworden waren, den Samen der Erlösung und Allwissenheit auszustreuen, durch die Kraft inniger Gebete geweihte, wachsende Reliquien in sehr grosser Anzahl als bleibenden Bestand nieder. Da ging auch bei
15 Nacht Licht von diesen aus; an bedeutsamen Zeitpunkten, wie am 8. und 15. Tage (jedes Monats), aber zeigte sich vor aller Augen das Hervorbrechen einer grossen Lichtstrahlen-Erscheinung. Ausser diesen beiden grossen weissen Stûpa's, die ein Schatz von solchem Segen
20 waren, und anderen giebt es ferner, in der Provinz 'Alagśa nämlich, einen bronzenen Elefanten, der in dem Sûtra der Elefantenberg-Weissagung[1]) besprochen wird, und einen Stûpa, der auf der Erde * Schritte macht. — Ferner: Einst baten in China die
25 Minister des Königs Dsui Dsuṅ aus der T'aṅ-Dynastie (diesen): „Wenn du ein Dharmarâja bist, so richte, da es verlautet, dass die sechzehn Mahâsthavira's das Werk der Leitung der Lehre vollbringen, an diese die Bitte,

1) Glaṅ-ri luṅ-bstan-gyi mdo.

hier die Sommerzeit zu verbringen (Varsha zu halten)!"
Der König sprach diese Bitte aus, und daraufhin erschienen sie am 13. Tage des Monats Âshâḍha in Ban smug c'as can in China und hielten dort den Varsha.
Der König liess sechzehn Häuser erbauen, und als sie 5
in diesen wohnten, brachten der König samt seiner Umgebung und alle Menschen dieses Landes Zeug-, Seiden- und sonstige Gewänder in grosser Menge herbei und bescherten sie in Hülle und Fülle, sodass ihr Aussehen dem des Arhant Saṃbhogakâya[1]) glich. Als aber 10
das Ende der Periode der Zurückgezogenheit (d. h. des Varsha) gekommen war, bat sie der König noch zu bleiben; sie aber willigten nicht ein. Da sagte der König: „Da ich ein Dharmarâja (Religionskönig) bin, habe ich sie zum Sommer eingeladen, und so haben sie 15
während des Sommers hier geweilt; wenn ihr religionschützende (dharmapâla) Minister seid, so richtet an sie
264 die Bitte, während des Herbstes hier zu bleiben!" Die Minister sprachen eine dahingehende Bitte aus, aber (jene) erwiderten: „Wir müssen gehen, um in einem 20
anderen Dvîpa für das Wohl der Geschöpfe zu wirken. Darum lasset ohne Zögern je ein Abbild von uns herstellen; dieses wird den Geschöpfen zum Heil gereichen." Da liess der König in jenen Häusern je ein Abbild herstellen, und diese (Bilder) dienten als Gegenstand der 25
Verehrung. Durch den Vortrag der von den Sthavira's während jenes Sommeraufenthaltes vorherverkündeten Sûtra-Klasse aber wurden die Mahâyâna-Lehren sehr

---

1) Tib. Loṅs-sku.

verbreitet. Auch die grosse Macht und der Reichtum Chinas soll ein Segen sein, der durch die Sthavira's begründet ist und nun fortdauert. Solche geheiligten Bilder der sechzehn Sthavira's also giebt es. — Ausser-
5 dem (befindet sich) an der Grenze von China und Tibet, in der Stadt Lyaṅ jo, ein Stûpa, der als derjenige des * Kâmalaçila (Kamalaçîla) bezeichnet wird; ausserhalb der Stadt (liegen) vier Klöster: im Osten das Zauberkloster[1]), in welchem der Stûpa mit den Gebeinen
10 des Sa-skya Paṇḍita und viele andere Stûpa's sich befinden; im Süden das von Sa-skya Paṇḍita eingeweihte Kloster des irdischen Indra[2]); im Westen das Kloster Padma[3]), in welchem sich die Gebeine der bZod-pa riṅ-mo befinden; im Norden das See-
15 Kloster[4]), in welchem sich die Ḍâkinî Raṅ-byon aufhält. Südwestlich von den vier Klöstern (befindet sich) eine grosse, 18 Klaftern hohe (Statue), angeblich die in der „Elefantenberg-Weissagung" erwähnte Statue des Buddha Sukhâkara[5]). Diesen und verschiedenen
20 anderen, in grosser Anzahl an vielen Orten Chinas und der Mongolei befindlichen geheiligten grossen Wallfahrtsorten und ausgezeichneten Bildwerken erwiesen die Bewohner Chinas und der Mongolei — voran die Herrschergenerationen — Verehrung. Durch die Kraft der dabei

---

1) sPrul-pai sde.
2) Sai dbaṅ-gi sde.
3) Padmai sde.
4) rGya-mt'soi sde.
5) Tib. bDe-bai ₒbyuṅ-γnas; nach Böhtlingk s. v. ist Sukhâkara im Saddharmapuṇḍarikam Name einer buddhistischen Welt.

unter Opferdarbringungen verrichteten Gebete durchdringt die Welt ein bedeutsames günstiges Vorzeichen des Glückes. Auf diese Weise also sind gegenwärtig die zahlreichen ausgezeichneten Auspicien dafür, dass das Kleinod der Jina-Lehre in alle Gegenden sich verbreite, 5 gedeihe und lange bestehe, ganz ausserordentlich günstig.

265 Jetzt, da wir der Gnade des gewaltigen Oceans — benannt rGyal-ba γñis-pa (d. i. bTsoṅ-k'a-pa) —,
Von dem man nicht Grund noch Ufer — hinsichtlich 10 des umfassenden, nach Erkenntnis trachtenden Geistes — kennt,
Der mit den herzerfreuenden Juwelen — guten, respektabeln Kenntnissen — angefüllt ist,
Und dessen Wellen — die wunderbaren Subhâshita's — 15 in langen Reihen wogen;
Dann dessen, der, dem Fahrzeug des hochwogenden (innigen) Gebetes sich anvertrauend,
Das gute Mittel zur Vereinigung der Sûtra's und Mantra's, die Haupt-Vaçitâ's[1]), 20
Auf den weissen Erdboden Chinas und der Mongolei
Mit Eifer überführte, dann die Ehre des Erklärens, Disputierens, Schriftverfassens
* Erwies und dadurch des Glücks und Segens Regen strömen liess, 25
Dem Verfall der Bewohner des barbarischen Nachbarlandes ein Ende machte

1) mDo-sṅags zuṅ ˳brel lam-bzaṅ dbaṅ-gi rgyal.

Und hunderttausend Zehnmillionen Freudenfeste der
Herrlichkeit guter Ansammlungen
In reichem Masse veranstaltete, des Beraters und
Opferers[1])
5 Byams-c'en C'os-rje, und (endlich) des rGyal-
dbañ (lña-pa) — dieser drei;
Des Paṇ-c'en sNañ(-ba) mt'a(-yas)[2]) [rje] und des
(Ṅag-dbañ) Blo(-gros) rgya-mt'so rje,
Des rJe-btsun dam-pa, Neic'it'oyon[3]) žabs,
10 Jaya paṇ-c'en[4]), Kun-mk'yen bŽad-pa rje,
Des T'uu-bkwan žabs und des sMon-lam bla-ma[5]),
Des unvergleichlich Gütigen mit Namen (Ṅag-dbañ)
Don-grub[6]) und anderer
Mahâpurusha's gedenken,
15 Wächst Glücks(gefühl) und fromme Ergebenheit vor
freudigem Erschauern[7]).

Jetzt, nachdem die reformierende Kraft vieler der **266**
wunderbaren guten Sekte des ₒJam-mgon
bla-ma anhängenden Forscher und Gelehrten
20 Von einer Schar edler Rosse — den Dharmarâja-
Landesherrn und -Fürsten Chinas und der

---

1) mC'od-sbyin-mk'an.
2) D. i. Blo-bzañ dpal-ldan ye-šes dbañ-po, s. oben pp. 299, 17—323, 17.
3) S. oben pp. 253. 12—261, 9.
4) D. i. Jayapaṇḍita.
5) Vgl. oben pp. 342, 23—24 u. n. 6. 374, 29.
6) S. oben pp. 376, 18—395, 19.
7) Wörtlich: 'vor freudigem Sträuben der Härchen (am Körper)'.

Mongolei — (in diese ihre Länder) gar wohl geschafft worden,
Wo infolge von hunderttausend Sonnen — guten Thaten — das Prangen des Kranzes von Wäldern weisser Lotusse — guter Ansamm- 5 lungen der Lehre und der Wesen — seinen Höhepunkt erreicht hat,
Geniessen wir die Fülle des Honigs — des Glücks und Segens —, indem wir den Saft eines günstigen Schicksals erhaschen, ungestört. Welch 10 grosses Wunder ist doch dieses!

Diese Verse enthalten das Résumé jenes Zeitraums.

Nachdem auf diese Weise der Hauptgegenstand * meines Themas erledigt ist, will ich anhangsweise einige Erörterungen über Einzelheiten der Religion anstellen. 15 Man könnte fragen: für wen? Nun, für die in religiöser Beziehung Sehenden geschieht es nicht, wie es ja für die, die da Augen haben, keines Wegweisers bedarf; für die Thoren, die im Wissensdünkel befangen sind, und für die Bösewichter, die ohne Streben, geschieht 20 es nicht. So hat auch Çrînâtha-ârya-Nâgârjuna gesagt:

„Wenn man einer Schlange Milch zu trinken giebt,
„Hat dies keine andere Wirkung als nur die, dass 25 ihr Gift sich vermehrt;
„So auch giebt eine den Bösen erteilte Lehre
„Nur ihrem Zorne Nahrung, statt sie zu besänftigen.“

Nun denn: für die wenigen Strebsamen, die in der gleichen Lage wie wir, will ich das Wesen der Lehre von dem Entschwinden aus dem Saṃsâra[1]) mit wenigen Worten erörtern. Der Lehrer Buddha hat gesagt:

5 „Diese Wesen werden bei der Wahl von Name und Körperlichkeit[2]) geboren;
„Rings im Umkreis des Kreislaufs, der dem Kreisen des Windes gleicht, wandern sie umher;
„Die umherirrenden Wesen gleichen dem Wild, das **267**
10 weitab sich verirrt. Wer das erkannt hat,
„Der Weise steigt gen Himmel, vollständig einem Vogel gleich.
„Wie er das Elend begreift, so weist er überall darauf hin.
15 „Wer sich das Ich[3]) und das Meine[3]) nicht vorstellt[4]), der ist gänzlich geläutert. — Dies habe (ich) verkündet.“

Der Sinn dieser Worte ist der: Da wir Erdgeborenen an den fünf Skandha's — (unserem) Licht und Urgrund[5]) —,
20 als ob das Ich und das Mein real wären, leidenschaftlich hängen[6]), schweifen wir im Saṃsâra umher. Durch die in dem Erkennen des Nicht-Ich[7]) bestehende Weisheit aber wird unsere Erlösung aus dem Saṃsâra zu Wege

1) ₒK'or-ₒdas-kyi c'os.
2) Miṅ daṅ γzugs (skr. nâmarûpam)-kyi ₒdam-la c'ags.
3) bDag (skr. âtman) daṅ bdag-gir (skr. âtmanîyam).
4) D. h. sich nicht als existierend vorstellt.
5) γDags-γżi p'uṅ-po lṅa.
6) Żen-ciṅ c'ags-pa; vgl. M. Tib. 104 (M. 110), 1. 2: c'ags-pa = rakta; żen-pa = sakta.
7) bDag-med.

gebracht. Folglich müssen wir nach dem Mittel zur Erweckung jener Weisheit trachten.

Ferner heisst es in dem Subhâshitam des siebenten rGyal-dbaṅ Blo-bzaṅ bskal-bzaṅ rgya-mt'soi żal-sṅa-nas: 5

* „Welches ist das grosse Meer,
„Aus welchem je befreit zu werden schwer ist?
„Der Kreislauf der Wiedergeburt in den drei Welten ist's,
„Bei welchem wir in der grossen Leidensflut umhergeworfen werden.“ 10
„Welches ist jene erste Ursache
„Davon, dass Leid die Wesen verfolgt?
„Das Geborenwerden in der Welt,
„In welcher That stets Leid bedingt. — Dies ist es.“
„Welches ist die grösste unter den Verblendungen 15 (das schlimmste von allem Nichtwissen),
„Indem wir Tag und Nacht beständig darunter leiden?
„Dass wir, indem die Herrlichkeit der Jugend wie ein Augenblick
„Verrauscht, dahinaltern. — Dies ist es.“ 20
„Wer ist jener Meister, der da lehrt,
„Wie alle Menschen gute Thaten vollbringen?
„Der über die ganze Welt herrschende
„Todesfürst[1]), König Mahâcaṇḍa[2]).“
„Wer ist der Dämon, der, ohne zu hungern, die 25 übrigen Geschöpfe

1) C̥'i-bdag.
2) Tib. γTum-c'en. Caṇḍa ist Bezeichnung einer Form des Çiva oder Bhairava.

„Verschlingt und frisst?
„Ein Herr und Fürst, der von so niedriger Gesinnung, dass er seinen Mitmenschen den Pulsschlag prüfen (ins innerste Herz hinein schauen) möchte, **268**
5
„Und von dem seine Unterthanen zu leiden haben.“
„Wer sind jene
„Im Reich der Menschen hausenden Höllenwesen?
„Die in eines schlechten Herrn und Fürsten Dienst stehenden
10
„Diener und Unterthanen.“
„Wer ist es, der, obschon er Ueberfluss an Speis und Habe hat,
„Doch hungert und somit ein Preta bei des Tages Licht ist?
15
„Der Reiche in der Habsucht Fesseln,
„Der nicht zu geben noch auch zu geniessen vermag.“
„Wer ist das: ein zweibeiniger Mensch und zugleich
„Ein aufrecht gehend Tier?
20 „Wer für die Gebiete (Gegenstände) des Wissens der Verblendung
„Laster mitbringt.“
„Welches sind die ungünstigen Vorzeichen,
„Die den Anstoss zu jeglichem (Streben nach) Befreiung von den Skandha's geben?
25
„Die begehrten Güter,
„Die in dem Bereiche der Sinne wahrgenommen werden. — Die sind es.“
„Wer sind jene Gewaltigen, *
30 „Die des Leidens Geschwür beseitigen?

„Die Vortrefflichen dieser Zeit,
„Die man im Geiste nicht erfassen kann.“

„Wer ist jener Dämon, der den Untergang herbeiführt,
„Indem er, auch wenn er sich beugt, nur Unheil vollführt? 5
„Der böse Lastergenosse,
„Der (des anderen) Sünde und schlechten Lebenswandel noch steigert.“

„Welches ist jener üble Geruch und Staub, 10
„Der uns leicht anfliegt, aber nur schwer verlässt?
„Der Lebenswandel eines schlechten Freundes,
„Der in Unordnung geraten.“

„Welches ist jenes starke Hala-Gift,
„Das, selbst zwar winzig, doch die Ursach' grossen Leids? 15
„Die Sünde im Thun, Reden, Denken,
„Die nicht bereut wird, gegen die kein Mittel hilft.“

269 „Wer ist der Unwürdigste
„Unter allen Menschen auf dieser Welt? 20
„Wer sich in schlechte Handlungen eingelassen,
„Die gegen Zucht und Sitte streiten.“

„Was ist es, was allein die Wurzel
„Der Verderbnis aller Tugenden ist?
„Die Indolenz, die lässig sorglos 25
„Gegen lasterhafte Handlungen innerhalb der drei Sphären (des sittlichen Thuns) ist.“

„Welches ist jener feste Klebesaft,
„Der die Menschen an die Gegenstände der Begierde heftet? 30

„Das ist die Leidenschaft, die gierig trachtet
„Nach Dingen, die das Herz uns reizen."
„Fragst du, welches das grosse Feuer sei,
„Das alle, die in seine Nähe kommen, verbrennt:
5 „Das ist die heftige Ungeduld und Wut
„Auch bei nur geringfügigen Anlässen."
„Welches ist jene schwarze Finsternis,
„In der man auch nicht einen sichtbaren Gegenstand erkennt?
10 „Die seit Ewigkeit herrschende *
„Geistesnacht des Nichtwissens."
„Welches ist jenes feurige Ross,
„Das (seinen Reiter) hochhebt, doch in den Abgrund stürzt?
„Das ist das hochmütige Hochhalten des Stolzes:
15 „Das Pochen auf die eigenen Vorzüge."
„Wer ist jener Verleumder
„Selbst eines geliebten Freundes, wenn er scheidet?
„Wer der Missgunst Qualen anheimgefallen,
„Die das Glück des Nächsten nicht ertragen kann."
20 „Wer ist der Leiter der Kampfübung,
„Der keinen einzigen von den Streitern ans Ziel gelangen lässt?
„Die lässige Schlaffheit ist's,
„Die zur Ausführung des Begonnenen nicht antreibt."
25 „Welches ist jener des Geistes Festigkeit schwächende
„Wind, der an die Lebensader geht?
„Der als 'völlige Unachtsamkeit' bezeichnete (Zustand),
„In welchem der Geist sich etwas Nutzlosem widmet."
„Welches ist die grosse, feste Fessel, bestehend **270**
30 in Juwelen,

„Die, obschon vorhanden, nicht viel Nutzen gewähren?
„Die Habsucht der Reichen ist es,
„Die ihren Besitz nicht geniessen können.“
„Wer ist der Räuber und Dieb,
„Der selbst ein kostbares Juwel, das in eine Handfläche hineingeht, raubt? 5
„Der schwankende Zweifel ist's,
„Der den Gutgesinnten entgegengebracht wird.“
„Wer gleicht einem verkehrt handelnden, trunkenen Elefanten, 10
„Der, obwohl begleitet, doch seine eigenen Genossen vernichtet?
„Wer im Herzen Gedanken trägt,
„Durch die er anderen Böses ansinnt.“
„Was gleicht einem Schwert, 15
„Welches alle Paradiesbäume der Tugend niederhaut?
„Alle Theorieen, welche, die unmittelbare Erkenntnis der Wahrheit[1]) lästernd,
„Ihre Nicht-Existenz lehren.“
„Was gleicht einem Berg, von dem man ebenso weit wieder herunter fällt, 20
„Als man ihn nach und nach erklommen?
* „Die irdischen Güter und Schätze, die wir (im Tode) aufgeben müssen,
„Sobald wir sie mit Mühe erworben.“ 25

---

1) Yaṅ-dag don; nach Jäschke 248a *yaṅ-dag don* 'seems to be = *ṅes-don*', das nach Jäschke 128b 'is said to mean immediate knowledge of the truth, which may be obtained mystically by continued contemplation, and is opposed to *draṅ-don*, knowledge obtainable through the medium of the sacred writings'.

„Wer ist es, dessen Hand leer bleibt, obwohl er
„In den drei Welten, um (etwas) zu erringen, umherwandert?
„Die seit Ewigkeit umherschweifenden,
5 „Leidenden im Saṃsâra Befangenen.“
„Welches ist jenes erhabene Gefilde der Seligkeit,
„In welchem nicht einmal der Name des Leidens zu hören ist?
„Das Erlöstsein voll seliger Ruhe:
10 „Die Befreiung aus den Fesseln des Thuns und der Sündenpein.“
„Welches sind die Stätten untrügerischer Hoffnung,
„Die vor allen Leiden zu schützen vermögen?
„Die drei kostbaren Kleinodien,
15 „Bei denen es keinerlei Bedrückung durch Furcht giebt.“
„Wer ist das Scheiteljuwel derjenigen,
„Die, gleichgültig gegen alle Gegenstände des Begehrens, eifrig streben?
20 „Der Lama des Mahâyânam,
„Das auf den richtigen Weg (den Weg zur Erlösung) führt.“
„Welches ist der beste von den Edelsteinen, der allein genügt, **271**
25 „Um alle Not zu verscheuchen?
„Der die Unruhe des Herzens beseitigende
„Glaube, der durch keine Zufälle geraubt werden kann.“
„Welches ist das edle Zauberross,
„Das zu den Gegenständen des Wunsches hinzuführen
30 vermag?

„Der energische Eifer, durch den
„Ein angefangenes Werk ohne Ermatten zu Ende geführt wird.“
„Welches ist jener vortrefflichste von den Freunden,
„Der uns sicher zu der für uns erforderlichen Lebenslage verhilft? 5
„Das Nicht-Vergessen und Gedenken der Annahme oder Verwerfung
„Des altgewohnten Hörens und Denkens.“
„Welches ist jene Ruhestätte, entsprechend gross, 10
„Um seinen Geist in Seligkeit ausruhen zu lassen?
„Die tiefe ordentliche Kontemplation (samâdhi),
„Die nicht gestört wird durch die ‘vollständige Unachtsamkeit’.“
„Welches ist das beste Auge, allsehend, 15
„Zur Zeit des Saṃsâra und des Nirvâṇa?
* „Die bezüglich der Art und Beschaffenheit der beiden Wahrheiten[1])
„Unterscheidende klare Erkenntnis[2]).“
„Wer ist ein weiser Âcârya, 20
„Der das Nichtsthun von seiner Wohnstätte fernhält?
„Wer im Einklang mit seiner Einsicht,
„Wie seine Lebenslage beschaffen sei, handelt.“
„Wer ist jener kühne Held,
„Der von niemandem überwunden werden kann? 25
„Der Mensch, der nicht befleckt ist von Sünden,
„Die ihn vom rechten Wege abbringen.“

---

1) bDen-pa γñis = skr. satyadvayam. Näheres s. oben p. 94, 16—17 und n. 5.

2) Śes-rab γsal-ba.

„Wer ist auf dieser Welt unter allen Menschen
„Der hervorragendste Redner?
„Der Mensch, der die Wissenschaft an den Quellen
„Studiert hat und darin zu Hause ist.“
5 „Wer wird gleichsam als die Krone auf dem Haupte
„Aller Menschen geschätzt?
„Der mit Fähigkeiten ausgestattete Gelehrte,
„Der für die Gegenstände des Wissens empfänglich ist.“
„Was ist das, was allen Menschen auf dieser Welt **272**
10 „Zu Herzen geht?
„Ein vollkommen reiner Lebenswandel,
„Der dem höchsten Adel gleichkommt.“
„Welches ist die Rede, die für alle ergötzlich,
„Dem Ohre ein Wohllaut ist?
15 „Die sinnreichen
„Reden, in dem richtig sanften Tone vorgetragen.“
„Wer gleicht der Wolke, die Segen schaffet
„Allen nah und fern?
„In wessen Herz
20 „Der Wille, anderen Glück und Segen zu bereiten, eingezogen ist.“
„Welcher Mensch lebt, von Fesseln befreit,
„In Freude und Fröhlichkeit?
„Wer frei ist von den Begierden
25 „Nach den Gegenständen des Verlangens.“
„Fragst du, wer im Besitz des höchsten Glücks,
„Von Begierden frei zu sein:
„Wer frei ist von der Last des Thuns, Trachtens und Denkens, *
30 „Das eigenen oder fremden Vorteil stiften soll.“

„Was gleicht der Thorheit derer, die alles zu verstehen (behaupten), (selbst) das Sausen der Wolken,
„Wobei die grosse Bedeutung in dem Begreifen des schwer Begreiflichen liegt? 5
„Die Selbstgefälligkeit[1]) der Leute,
„Die mit Macht und Reichtümern gesegnet sind."
„Was gleicht dem Nektar, der so heilsam,
„Da man bei seinem Genuss nicht satt davon (d. h. seiner nicht überdrüssig) wird? 10
„Gut erteilte Ratschläge,
„Die mit der Religion in Zusammenhang stehen."
„Welches ist jener vortrefflichste Edelstein,
„Der, wenn er beständig festgehalten wird, uns zu schützen vermag? 15
„Das Verständnis des Sinnes des Gehörten,
„Dessen grosse Bedeutung in der Hingabe auf lange Zeit liegt."
„Was ist das, in dessen Hand es liegt,
„Wie viel Glück als Belohnung (aus einer Handlung 20 folgt)?
„Aller günstigen Wiedergeburten
„Urquell, genannt 'Tugend'."
273 „Was ist das Beste
„Von allem, was Nutzen bringt? 25
„Die Vorbereitung für die heilige Religion,
„Da sie den, der sie liebt, vor Sünde schützt."

1) Rañ-t'sod: 'das Selbst als Massstab', d. h. Selbstgefälligkeit, Selbstgenügsamkeit, Kurzsichtigkeit, Beschränktheit, Einbildung alles zu verstehen.

„Welches ist das in Städten oder Häusern
„Glück bringende Vorzeichen?
„Die Liebe, die die Herzen beiderseits erfasst
„Und nach Glück verlangt.“
5 „Welches ist jenes Gelübde, das nicht une
bleiben darf,
„Und wenn es auch dabei ans Leben ginge[1])?
„Der rechte Zustand der heiligen Religion,
„Der in dieser Welt wie in der anderen Heil
10 Segen bringt.“
„Welches ist jenes Moment, das man
„Im Zusammenleben mit anderen beobachten mu
„Ein Verhalten in Handlungen und Worten,
„Aus dem ein vollkommenes Verständnis ersichtlich
15 „Welches ist jenes Moment, das man bewa
muss,
„Da es stets die Ursache von Nutzen oder Sch
wird?
„Wie der Zustand des eigenen Herzens
20 „Beschaffen sei: tugendhaft oder sündig.“
„Welches Leben von den (Wesen), die auf
Welt Menschenleib erlangt hab
„Hat einen Zweck?
„Dasjenige, welches Tag und Nacht
25 „Der eifrigen Ansammlung sittlicher Verdienste
wendet ist.“
„Wer ist es, der der Hervorragendste
„Von allen Gelehrten ist?

1) Wörtlich: „wenn auch das Leben an die Kehle ginge“.

„Wer die Entscheidungen über das Für und Wider einer Erkenntnis
„Selbst in die Hand nimmt.“[1])
„Wer ist der Beste von den Edlen,
„Die mit religiöser Scheu geschmückt sind? 5
„Bei dem das Seil der Verbindung des Herzens
„Mit den Irrtümern dieses zeitlichen Daseins abgeschnitten ist.“
„Welches ist das höchste von den Gütern,
„Deren Nützlichkeit für alle Wesen feststeht? 10
„Das Hingelangen des schwer zu zähmenden Herzens zu Ruhe
„Und Sanftmut.“

274 „Wer ist der Allerreichste, dem Reichtümer
„Nach Wunsch und Willen zur Verfügung stehen? 15
„Der Mensch, der Zufriedenheit
„Auch mit nur kargem Erwerb besitzt.“
„Was ist es, woran wir denken müssen
„Tag und Nacht auf dieser Welt?
„Dass Leid das Wesen des Saṃsâra ist, 20
„Der einem ewig lodernden Feuer gleicht.“
„Was ist es, worauf man sein Augenmerk zu richten hat,
„Wovon auch nur einen Augenblick sich ablenken zu lassen schwer ist? 25
„Auf die Furcht vor Vergänglichkeit und Tod,
„Bei der wir nicht sicher sind, ob nicht gerade heut derselbe eintritt.“

---

1) Also der Feind des Autoritätsglaubens.

„Was ist es, was den Kern
„Der heiligen Lehren auf dieser Welt bildet?
„Was, als Heilmittel gegen die Sünden dienend,
„Dem eigenen Herzen frommt."
5 „Was ist, weil anderen Leid bereitend,
„Sicherlich zu vermeiden?
„Die Dinge, die einem unerwünscht sind,
„Wenn man selbst von seiner Höhe herabgestü
sein wird."
10 „Was ist eine gute Handlung, der
„Als gleichwertige (Belohnung) irdisches Glück e
spricht?
„Ueber eigene und fremde Tugend-Ansammlung
„Von Herzen hoch erfreut zu sein."
15 „Welches ist jenes erfolgreiche Mittel zu
Genuss
„Aller Herrlichkeiten und Freuden der Befreiung vo
Saṃsâra?
„Der höchste Bodhi-Sinn, der anderen Heil bringt,
20 „Nachdem man dem Eigennutz den Rücken gekehrt
„Welches ist der beste Schatz,
„Von welchem niemals etwas abgeht?
„Die Bescherung der Guten und der in den Gefilde
der Quál
25 „Verzweifelnden."
„Welches ist der Zauberspruch, dem
„Selbst der erbittertste Feind sich fügen muss?
„Die sittlichen Gebote, die den bösen Handlungen i
Thaten und in Worten
30 „Gehörig Einhalt thun."

275 „Welches ist die feste Rüstung,
„Die durch Beschädigung von feindlicher Seite nie durchbohrt wird?
„Geduld gegen rauhe Worte und peinliche
„Unglückslagen.“ 5
„Welches ist der ungetrübte Spiegel, in welchem
„Auch das Abbild der Geheimwissenschaft[1]) erscheint?
„Die reine Seelenruhe-Meditation[2]),
„Die von keiner Schlaffheit und Zerstreutheit gestört wird.“ 10
„Wer durchfliegt und durchschwebt ohne Schwierigkeit
„Das endlose Himmelszelt?
„Die Kontemplation, bei welcher das All, das weite Himmelsfirmament 15
„Und alle Gegenstände des Denkens geschwunden sind.“
„Welches ist das wunderbare Schauspiel, welches wir
„Auf unserem eigenen Platze bleibend schaun?
„Die Erkenntnis aller Dinge, die im Bereich der Sinne erscheinen, 20
„Als blosse Täuschung.“
„Wer gleicht einem Menschen, der mit einem Auge wandert,
„Das ihn zum Land der Allerkenntnis gelangen lässt?
* „Wer gross an Weisheit, die das Wesen aller Dinge erkennt, 25
„Und an klugen Handlungen ist.“

---

1) lKog-gyur ṡes-bya.
2) Z̀i-γnas rnal-ₒbyor (= skr. çamathayoga).

„Welches ist die einzige Wurzel guter An
lungen
„Von weltlichen und weltentrückten (Verdienste
„Die eigene Seele selbst, die hellen Glanz
5 „Der fleckenlosen Naturanlage verleiht."

Im Einklang mit diesen Worten muss man Annahme oder Verwerfung[1]) der vollkommenen R trachten. Auf diese Weise also ist die Meidun Saṃsâra, nachdem man denselben als das Prinz 10 Tendenz zur vollständigen Sündhaftigkeit erkannt die Erstrebung des Nirvâṇa, nachdem man dieses Prinzip der Tendenz zur vollkommenen Reinheit er im letzten Grunde abhängig von der ordnungsgem Lehre ausgezeichneter Kalyâṇamitra's und der 15 zeugten Gläubigkeit. So hat auch oJam-mgon ma bTsoṅ-k'a-pa c'en-po gesagt:

„Der Urheber aller Vollkommenheiten,
„Die zum Glück in dieser Welt und jenseits
Welt führen, ist jener Wohlthäter",

20 und der Lehrer Buddha:

„Dadurch dass der Glaube wie nie zuv
weckt wird,
„Werden alle Vorzüge beobachtet und gedeihen.
„Durch Reinheit des Geistes wirst du Götter-
25 Menschen-Glück,
„Das Paradies und Läuterung und Erlösung erla

„Wer uns führt, durch den kommen wir e
„Darum ist der Glaube das beste Vehikel.

---

1) Blaṅ-dor.

„Folglich hält ein verständiger Mensch
„An der Folgsamkeit gegen den Glauben fest."

* So beträgt denn die Dauer der Jina-Lehre 5000 Jahre; jedes Jahrtausend hiervon zerfällt in 2 Hälften, sodass 10 Perioden von je 500 (Jahren) entstehen; und zwar 5 heissen die ersten, zweiten und dritten 500 (Jahre), weil in ihnen viele Arhants, resp. Anâgâmin's und Srotaâpanna's auftraten, „die Arhant-Periode", „die Anâgâmin-Periode" und „die Srotaâpanna-Periode", zusammen „die drei Perioden des eifrigen Studiums"[1]); ferner die vierten, 10 fünften und sechsten 500 (Jahre), weil in ihnen viele Vipaçyin's[2]), resp. Samâdhin's[3]) und Çîlin's[4]) auftreten, „die Vipaçyanâ-Periode", „die Samâdhi-Periode" und „die Çîla-Periode", zusammen „die drei Perioden des Herbeizwingens (von Gottheiten)"[5]); ferner die siebenten, achten 15 und neunten 500 (Jahre), weil in ihnen viele Lehrer auftreten, welche den Abhidharma, die Sûtra's und den 277 Vinaya lehren, „die Abhidharma-Periode", „die Sûtra-Periode" und „die Vinaya-Periode", zusammen „die drei Perioden der Belehrung"[6]); die zehnte Periode von 500 20 (Jahren) ist, weil es in ihr kein Ablassen von allen Vorzeichen für den Eintritt in den Priesterstand in Theorie

1) K'oṅ-du c'ud-pai leu γsum.
2) Tib. lhag-mt'oṅ (daṅ ldan-pa).
3) Tib. tiṅ-ṅe-ḁdsin (daṅ ldan-pa).
4) Tib. t'sul k'rims daṅ ldan-pa; t'sul-k'rims ist in M. Tib. (M.) stets = skr. çîlam.
5) sGrub-pai leu γsum.
6) Luṅ-gi leu γsum.

und Praxis[1]) giebt, die Periode des Festhaltens an all
Vorzeichen[2]), diese wird „die letzte (Periode von) 5
(Jahren)“[3]) genannt. In diesem gegenwärtigen Jah
nun stehen wir mitten im 110. Jahre der Çîla-Perioc
5 indem es nämlich, nachdem von der 5000jährigen Dau
der Buddha-Lehre 2600 Jahre und 9 Jahre verstrich
sind, ins 10. (Jahr) geht; folglich währt die Lehre d
Herbeizwingung (von Gottheiten) (nur noch) sehr kur
Zeit. Daher müssen die nach Erlösung Trachtend
10 sich läutern, indem sie sich mit starkem Glaubenseif
an Männer mit tiefem religiösen Gefühl anschliesse
So hat auch der Âcârya Vasubandhu gesagt:

„So sollen, wenn sie erkennen, dass die Zeit (
ist), wo es der Lehre der Muni's
15 „Gleichsam ans Leben geht, und die Befleckungen
„Macht gewinnen,
„Die nach Erlösung Trachtenden religiösen Ernst be
thätigen!“

„Die da so, wie es früher in der Vergangenhei
20 geschehen,
„Dieses Sûtra in späterer Zeit
„Schriftlich fixieren und seine Erklärung anhören,
„Führen — da ich es für die Menschenwelt bescher
habe —
25 „Das Werk des Tathâgata aus.“

So heisst es. Ja sogar, wenn man heilige Religions-

1) lTa-spyod.
2) rTags-tsam ₒdsin-pai leu.
3) lÑa-brgya t'a-ma.

schriften nur so weit erklärt, dass man sie ihrer exklusiven (esoterischen) Stellung entreisst, so ist es von grossem Nutzen. Darum heisst es in eben jenem Sûtra: „Wer, wenn der König der Aerzte[1]), der Tathâgata, ins Parinirvâṇa eingegangen sein wird, diese religiöse Ab- 5 handlung erklärt oder sogar nur soweit, dass er sie ihrer exklusiven (esoterischen) Stellung entreisst, auch nur einem einzigen Wesen vollständig erklärt oder lehrt, dieser edle Herr oder diese edle Frau aus dem Ge-
278 schlecht des Königs der Aerzte (Buddha) ist des Tathâ- 10 gata Abgesandter; so sollt ihr wissen! Da dieser edle Herr oder diese edle Frau das Werk des Tathâgata ausführt, müsst ihr wissen, dass er von dem Tathâgata beauftragt ist."

Die Predigt der Religion ist die höchste Ehrerweisung 15 für den Lehrer Buddha. Von diesem Segen heisst es bei Bhagavant:

„Wem gereicht dies zum Nutzen?
„Durch ordnungsgemässes Lehren meiner Religion
wird mir Verehrung erwiesen; 20
„Hingegen mit Blumen, Salben, Lampen
„Wird dem Jina keine wahre Huldigung dargebracht",

im Sûtra der unfassbaren Mystik[2]): „Wenn jemand eine viergliedrige Strophe einer heiligen Religionsschrift
* eines einzigen reinen Tathâgata ganz erfasst hat, 25 wird er die Bodhi der vergangenen, zukünftigen und

1) sMan-gyi rgyal-po.
2) γSaṅ-ba bsam-gyis mi kʻyab-pai mdo.

gegenwärtigen Tathâgata's ganz erfassen. Weshalb? D
Bodhi der reinen Tathâgata's ist durch die Lehre z
ihrer Festigkeit gelangt; folglich ist sie durch dies
Lehre zu ehren, nicht aber durch äusserliche Geger
stände. Die Ehrung durch die heilige Lehre wird di
höchste unter allen Ehrungen genannt" — und in „de
Aufeinanderfolge der Wesenheiten in verkürzte
Reihe"[1]):

„Wenn man über Buddha's Abzeichen u. s. v
spricht,
„Wird grosses Glück erlangt.
„Und sogar ohne sittliches Verdienst erlangt ma
schnell
„Durch Gewährung der religiösen Belehrung die Siddhi.

Ja, mehr als das: Die Männer, welche die Lehre predigen
hochhalten, heisst: man soll sich vor der Gegenparte
hüten und auf diese Weise an der heiligen Religion fest
halten. Dies steht im Einklang mit den Worten des
Anavataptanâgarâjaparipṛcchâsûtram[2]): „Wer
den Predigern dieser Religion, die in Wahrheit das
grosse Fahrzeug (Mahâyânam) bestiegen haben, voll-
ständig folgt und fest an ihnen hält, der erfasst die
heilige Religion vollständig."

Von grösserem Segen als das Festhalten an der
heiligen Religion in dem anderen reinen Gefilde[3]) (im

---

1) De-k'o-na-ñid bsdus-pai rgyud p'yi-mai p'yi-ma.

2) Tib. Klui rgyal-po Ma dros-pas żus-pai mdo,
s. Kanjur-Index p. 26, no. 156. A. G. II 253.

3) Dag-pai żiṅ γżan.

Jenseits) für zehn Millionen Kalpa's ist das Festhalten an der heiligen Religion in diesem irdischen Gefilde[1]) nur für einen einzigen Morgen. So heisst es denn in dem Brahmaviçeshacintiparipṛicchâsûtram[2]):

„Weit klüger als das Wesen, 5
„Das für zehn Millionen Kalpa's in dem anderen (jenseitigen) Gefilde
„An der heiligen Religion festhalten wird,
„Denken diejenigen, welche nur für einen einzigen Morgen in der irdischen Welt (an 10 ihr festhalten)."

„In der Welt, die mit hohen Freuden erfüllt ist (Abhirati),
* „Und ebenso in des Amitâyus seliger Sukhâvatî (-Region) 15
„Giebt es nicht Leid, nicht einmal den Namen des Leids;
„In diesen ist die Ausübung der Tugend kein grosses Wunder."

„In dieser sündenvollen Welt, der Geburtsstätte 20 des Elends,
„Die grossen Unbilden der Uebelwollenden zu ertragen
„Und so auch die anderen zu dieser Religion zu leiten,
„Das gereicht zu grösserer Freude als jenes."

Folglich müssen die Verständigen eifrig nach dem Mittel 25 zur Erfassung und Förderung der heiligen Religion streben.

---

1) Mi-mjed-kyi żiṅ (= skr. sahâkshetram) ̥di.

2) Tib. T'saṅs-pa k'yad-par sems-kyis żus-pai mdo, s. Kanjur-Index p. 27, no. 160. A. G. II 254.

Was nun den richtigen Weg zur Erfassung jer
heiligen Religion anlangt, so ist, im Einklang mit d
Worten des Mahâcârya Vasubandhu:

„Dies besteht eben in Erfassen, Predigen
5 „Und Ausübung“,

das untrügliche gewichtige Predigen oder Erklären (
im Âgama bestehenden heiligen Lehre der Massst
für die Erfassung der im Âgama bestehenden heilig
Lehre, und die untrügliche Ausübung der in der G
10 bestehenden heiligen Lehre der Massstab für die
fassung der in der Gati bestehenden heiligen Lehre.

Was ferner die Erlangung des Segens der Religio
predigt anlangt, so muss man, gemäss dem Ausspru
des Âcârya Vasubandhu:

15 „Ein Spender religiöser Belehrung, der frei
Sünden,
„Lehre Sûtra's und anderes, wie es der Rechtgläul
keit entspricht“

und dem des Mahâcârya Çântideva[1]):

20 „Der Spender religiöser Belehrung ist, ohne et
zu besitzen,
„Der Urheber des Wachstums des sittlichen V
dienstes,“

in der Weise lehren, dass man von den aus Besitz
25 Ehre entspringenden, sowie den übrigen Sünden
berührt bleibt, und der Wortsinn derjenigen Religio
schriften, welche man erklärt, nicht verkehrt ist.

Ferner: Was die Phasen des Studiums jener heili

---

1) Tib. Ži-ba lha.

Religion, bestehend in Hören, Nachdenken und Meditieren[1]), anlangt, so hat der Âcârya Vasubandhu gesagt:

„Nachdem man sich, bei den Religionsgeboten verharrend, das Hören und das Nachdenken zu eigen gemacht, 5
„Widmet man sich eifrig dem Meditieren."

Im Einklang damit erweckt man, indem man infolge der vollständigen Koncentration in den Pratimoksha-Geboten fest verharrt, infolge des Freiseins von Verblendung[2]), 10 durch ordnungsgemässes Hören der heiligen Religion, die aus dem Hören entspringende Weisheit in sich; darauf erwirbt man infolge des systematischen Anordnens die aus dem Nachdenken entspringende Weisheit; dann widmet man sich infolge des Freiseins von Ver- 15 dunklung[3]) eifrig dem Meditieren. Dadurch wird man ohne Schwierigkeit zu dem Range eines Buddha gelangen.

Auch die Gabenspender der Lehre haben über den unfassbaren Segen der durch die gläubige Verehrung des 20 Lama's (und) der drei Kleinodien veranlassten Religionsanhörung und Ehrerweisung gesprochen. So heisst es im Sûtra der unfassbaren Mystik:

281 „Wer die Lehre hört, entgeht der Höllen-Verdammnis vollständig; 25
„Wer die Lehre hört, wird in den Himmel eingehen;
„Wer die Lehre hört, dessen Leiden werden aufhören,

1) Vgl. oben p. 96 fg.
2) Mi rmoṅs-pa.
3) sGrib-pa daṅ bral-ba.

„Und er wird einen trefflichen Zustand der
erlangen;"

im ârya-Ratnajâliparipṛicchâsûtram[1]):

„Wer in zehn Millionen Kalpa's einen
Lebenswandel führt,
„Dessen unendlicher Nutzen für die Welt wird
mals ein früher bereiteter seir
der Vergangenheit angehören
„(Hingegen) wer in zukünftiger Zeit diese
Sammlung
„Hört, dessen Verdienst wird nie altern;"

in der Sûtra-Sammlung Bhadrakalpa:

„Die Weiten der Himmel kann man erfasse
„Und des grossen Oceans (Wassermenge) schli
einmal auszählen;
„Jedoch an die Buddha's zu glauben — sei es
nur teilweise —,
„Dieses Verdienstes Grösse wird man schwerli
erfassen vermögen."

„So lange man nicht das Entschwinden au
Leiden (das Nirvâṇa) als Se
fühlt,
„So lange wird man die (acht) Hindernisse (der
keit)[2]) nicht als Leiden empfi
„Darum soll ein Mensch von religiösem Ernst, we
das Jina-Tugend-Gefilde erreicl
„Ehrerweisung und Opfer veranstalten;"

---

1) Tib. ᶜp'ags-pa Rin-c'en dra-ba-can-gyis ži
mdo; s. Kanjur-Index p. 27, no. 163. A. G. II 254.

2) Mi k'om(-pa brgyad).

ferner im Mahâkaruṇâpuṇḍarîkasûtram[1]): „Ânanda! Einerseits giebt es Wesen, bei denen infolge der Erinnerung an den Tathâgata grosse Energie zu Tage tritt, !82 andererseits solche, bei denen das sogenannte Sträuben der Härchen (Erschauern) eintritt. Diese Wesen ge- 5 langen nicht in die Hölle, das Tier-Geburtsreich oder die Welt des Yama und befleissigen sich mit aller Kraft der vollkommen vollendeten Bodhi;" ferner im ârya-Lalitavistarasûtram[2]): „Jene, welche, auf ihr Vertrauen gestützt, die Tugendwurzel erzeugen, werden 10 von den zukünftigen Tathâgata's, Arhant's und Samyaksaṃbuddha's gekannt, und jene Wesen sind die alten Freunde der Tathâgata's. Infolgedessen denken jene (Wesen) in ihrem Sinn: „„Sie (die Tathâgata's) sind auch unsere Freunde."" Nachdem ich nun den zu- 15 * künftigen Tathâgata's, Arhant's und Samyaksaṃbuddha's (die Lehre) überliefert habe, wissen jene (Wesen) ihrerseits, dass diese (Tathâgata's) denken: „„Sie (jene Wesen) sind auch unsere Freunde,"" und werden daraufhin ihre Absichten ausführen" — und im Maitreyavyâkaraṇasûtram[3]): 20

„Wenn ich die Lehre Çâkyasiṃha's
„Durchaus zur Grundlage der Belehrung genommen
„Und ganz so, wie er gepredigt hat, es ausgeführt haben werde, 25
„Werden sie sich um meine Lehre scharen.

1) Tib. sÑiṅ-rje c'en-po padma dkar-poi mdo, s. Kanjur-Index p. 19, no. 111. A. G. II 239—242.
2) Tib. ₒp'ags-pa rGya-c'er rol-pai mdo.
3) Tib. Byams-pa luṅ-bstan-pai mdo.

„Wenn ich ferner der Geistlichkeit P
gewänder
„Und Speis und Trank
„Und mannichfache Gaben zur Heilung von K
5 „Gegeben haben werde, (werden) sie sich um
Lehre scharen.
„Wenn ich am 14. und 15. Tage (des Mo
„Und ebenso am 8. Tage (jedes) Halbmonats
„Und im Monat C'o-op'rul
10 „Die acht Abteilungen des Fastens[1] beobacht
„Und Opfer und Beichte ordentlich veranstalte
werde,
„Werden sie sich um meine Lehre scharen."
Diesen Worten entsprechend, werden, indem
15 künftigen Buddha's (die Menschen) in ihre Obhut
die Ausführung aller frommen Wünsche und A
und alle anderen guten Ansammlungen ihre E
finden. So hat auch rJe-btsun Mi-la gesagt:
„Der auf einem Felsen in Meditati
20 sunkene grosse Meditierer
„Und der für den Lebensunterhalt s
Gabenspender (fromme Laie)
beiden
„Bilden die Voraussetzung für eine gem
25 Buddhawerdung,
„Den Kern der Voraussetzung (für diese aber
die Erteilung des Segens."[2]

---

1) bsÑen-γnas yan-lag brgyad.
2) bsṄo-ba.

Im Einklang mit diesem Ausspruch sollen beide, der den Gegenstand der Verehrung bildende Lama und der seine Ehrerbietung beweisende Gabenspender (fromme Laie), über den Segen gemeinsamer Buddhawerdung u. s. w. nachdenken und sich dem Werke der Verehrung 5 des Lama's (und) der drei Kleinodien widmen.

Mögen, indem diese Reihe von Darbringungen von Lichterscheinungen der die *Jina*-Lehre erhellenden Leuchte —
* Der genauen Darstellung, wie die *Jina*-Lehre sich in 10 diesem unserem Mongolenlande verbreitete, —
Gleichsam zu einer Wolke von Darbringungen (Opfern) wird, die das Herz des Lama's, in welchem alle *Jina*'s sich vereinigt haben, erfreuen,
Alle Glück- und Segenswünsche aller *Jina*'s und Jina- 15 Jünger sich erfüllen!
Dass der Segen dessen, der in dieser Welt für einen einzigen Tag an der heiligen Religion festhält,
Sehr viel grösser sei, als der desjenigen, welcher in dem jenseitigen reinen Gefilde für zehn Millionen 20 Kalpa's an der heiligen Religion festhält,
An diesen Ausspruch mögen die Verständigen Glauben in sich erwecken
Und die heilige Religion nach jeder Richtung hin fördern! Dies erflehe ich von Herzen. 25

Durch verdienstliche Werke wie das hier vorliegende verbreitete sich und wuchs die Jina-Lehre in allen Ländern und zu allen Zeiten,

Die Anhänger der Lehre aber haben sich in der Bl
ihres Daseins meiner und aller übrigen We
angenommen.
Dadurch aber, dass ich von heute ab des Jina heil
5 Religion in jeder Hinsicht erfasse und förde
Mögen Geschöpfe, (an Zahl) unendlich wie der Himm
bald auf den Pfad der Reife und Erlösung
langen!

Mit diesem Wunsche (schliesse ich) diese G
10 schichte der heiligen Religion in dem gross
Mongolenlande, genannt: die das Kleinod d
Lehre des Jina erhellende Leuchte. Der Fü
der gänzlich vollkommenen Lehre, K'ri-c'en mc'og-spı
Zam-t'sa sku-žabs rin-po-c'e, lud eben jenen Rigs-kı
15 K'yab-bdag rDo-rje ₒc'aṅ c'en-po ₒJigs-med nan
mk'ai žal-sṅa-nas[1]) höflich in das Kloster des gross
Gabenspenders der Lehre, des Pei-se Noyon unser
Tumed-Šog, ein. Als ich (ₒJigs-med nam-mk'
daraufhin kam und ihm meine Aufwartung machte, fi
20 aus dem Munde dieses Herrn folgende Anrede auf me
Haupt: „Verfasse du in gesonderten Abschnitten d
Geschichte der Verbreitung des Königsgeschlechtes un
derjenigen der Jina-Lehre in der Mongolei, sowohl i
einem tibetischen wie in einem mongolischen Werke.
25 Als ich hierauf erwiderte, ich würde wegen der Schwierig
keit der Erforschung der Quellen für diese (Werke) wol
nicht imstande dazu sein, wiederholte er seine Rede m
Nachdruck: „Du musst (die Werke) verfassen, so gı

1) S. oben pp. 356, 1—360, 20.

du es vermagst." Da gab ich denn unterthänig nach. Darauf habe ich im Interesse der Sache einen Mann, den ich mit Namen nennen will: den des Paṇ-c'en t'ams-cad mk'yen-pa Blo-bzaṅ dpal-ldan yes-ses dbaṅ-poi žal-sṅa-nas und des ₒJam-dbyaṅs c'os-kyi 5 rgyal-po rJe-btsun dKon-mc'og ₒjigs-med dbaṅ-po — des Vaters und des Sohnes (d. h. des Meisters und des Jüngers) — Fussstaub zum Scheitelschmuck nehmenden, an dem verehrungswürdigen Leibe krankenden Guśri dKa-bcu Sudhī 'Āyuwarta oder, mit anderem 10 Namen, dByaṅs-can sgeg-pai blo-gros ₒJig-med rig-pai rdo-rje berufen, die mongolische Königsgeschichte auf die von dem Enkel des Hwot'ogt'ai Sec'en Hwoṅ T'aici, Sec'en Sa-snaṅ T'aici, verfasste Geschichte des Königsgeschlechtes, die dem Zwecke den Blumenhof 15 zu sehen dient, und andere mongolische Geschichtswerke basiert, die Biographieen der Mahàpurusha's, welche das Kleinod der Lehre zur Blüte gebracht haben, aus den von vorzüglichen tibetischen Gelehrten verfassten Subhâ-

285 shita's sehr kurz zusammengefasst und in dem in der 20 Sanskritsprache[1]) Pramâdî[2]), in dem kalten Lande (Tibet) Myos-ldan, im Mahâcîna-Lande Gyi mau genannten Erde-Hasen-Jahr des 14. Cyklus (1818), im Monat Bhâdrapada[3]), am 3. Tage, dGa-ba, der lichten Hälfte, in bKra-śis dga-ldan bśad-sgrub gliṅ 25 die Abfassung (des vorliegenden Werkes) beendet. Die

---

1) Legs-sbyar-gyi skad.

2) Richtiger pramâthî (nom. sing. von pramâthin).

3) K'rums, vgl. Jäschke 491[a]. M. Tib. 243, 47 (ₒK'rum-smad) = M. 253, 50.

Niederschrift haben Gušri Blo-bzaṅ legs-bšad
rgyas und Gušri Legs-bšad c'os-₀dsin angef
Möge auch durch dieses Werk das Kleino
Lehre in allen Ländern und zu allen Zeiten sich
5 breiten, wachsen und lange Zeit bestehen, und
Wesen reicher Segen daraus erblühen!

Möge, indem alle Befleckung durch Sünde,
Leid und aller Schmutz, wo sie eingedru
hinweggespült werden,
10 Und ein schönes Leben voll Glück und Segen i
Gegenwart und Zukunft gar wohl erlangt
Das grosse Meer der die Hoffnung auf die Besch
des alle Wünsche erfüllenden Edelstein
der vollkommenen Erlösung — erfüllende
15 Muni-Lehre bis an das Ende der Welt[1]) siegreich

Von dieser Religionsgeschichte, welche zunäch
Art, wie in diesem Mongolenlande die gr
Gabenspender der Lehre,
Die Herrschergenerationen, auftraten,
20 Und ferner die Art, wie diese, aus Tibet M
purusha's
Berufend, für des Jina und des Zweiten
(rGyal-ba γñis-pa)
Lehre Thaten vollbrachten,
25 Sodann den Segen des Anschlusses an Berater
Und der Erfassung der heiligen Religion und a

1) Oder: 'bis zum Aufhören alles Seins'?

Wesentliche Punkte, die anzunehmen oder zu verwerfen sind, behandelt,
Hat der mit Glauben, Eifer und kritischem Sinn ausgestattete
286 Guṡri c‘os-rje Blo-bzaṅ c‘os-$_{o}$p‘el 5
Vermöge seiner hervorragenden Geisteskraft und Tugend die Irrtümer berichtigt und die Drucklegung besorgt.
Mögen durch Verdienste wie dieses eben dieser Dharmasvâmin und die übrigen 10
Geschöpfe alle, nachdem sie auf einer Schnur von Existenzperioden
Gute Darbringungen aufgereiht, an das Ziel des (Daça)bhûmi-Weges gelangen,
Und die Lehren aller Buddha's allesamt 15
In allen Ländern und zu allen Zeiten sich ausbreiten und gedeihen!

Heil!

Zusätze und Berichtigungen zur Überse

Die grossen Zahlen bezeichnen die Seiten, die kleinen die

6, 12—14: verbessere: „bot den Schein des Eingeb Nirvâṇa".

6, n. 2: es ist hinzuzufügen: = skr. sarvajña.

9, 18: statt „ursprüngliche Beschaffenheit" lies: meinung".

10, 2 verbessere: „und in diesem Zustand befin (die Religion) sich noch".

15, 3: statt H_{w}id lies: Hwid.

16, 2: statt „Schwingen" lies: „Schwingfedern".

17, 7: statt „Gebiete einiger Clans von je h Häusern" lies: „Häuptlinge, welche über Clans von je hundert Häusern geboten".

17, 14: verbessere: Hp'u-saṅ.

17, 18: „ Kṛitayugam.

21, n. 3: „ erdeni.

25, 24: „ Vajrâsanam.

29, 23: „ Yē lui C'u t'sai.

30, 2: „ Jurc'id.

32, 5: „ Tāi tu.

32, 6: „ Laṅ t'iṅ.

40, 14: „ „Einen kundigen Arzt".

41, 2—3: verbessere: „und er empfindet Freude über des Esels Fleisch“.

45, 11: „ „bereitet (selbst) seine Ueberwindung vor“.

46, 23: „ „werden entzweit werden“.

46, 24: „ „gewesen ist“.

46, n. 1: vor „kalmückisch“ füge ein: „vulgär-mongolisch“.

51, 20: verbessere: 'Usjiṅ.

51, 21: statt „zu dem See“ lies: „an den (Kökö) Noor“; vgl. oben p. 227, 1 und n. 1.

52, 2: statt „Geburten“ lies: „Kinder“.

52, 21: verbessere: „aus lauterem Gold“.

52, 26—27: verbessere: „Diese legten sie auf ein Polster nieder, sodass das Antlitz derselben dieses berührte.“

59, 4: statt „der älteste, S. T. H. T‘.“ lies: „des ältesten Sohnes S. T. H. T‘. Sohn“.

61, 15: verbessere: 'Uijeṅ.

62, 1: statt „Nachkomme“ lies „Sohn“.

62, 2: verbessere: T‘uśiyet‘u Han.

62, 3—4: verbessere: Târanâtha (im Text steht Târanatha).

76, 29: statt „Herrscher“ lies: lHas-skyoṅ (Götterschützling) (= mong. Tegri-yin tetküksen = chin. K‘ien luṅ); vgl. die kritischen Anm. zur Textstelle, Bd. I p. 53, 9—10 und hier oben p. 290, 13—14 und n. 5.

77, 6: verbessere: Kṛitayugam.

77, 9: statt 1699 lies: 1759.

77, 10: statt 1735 lies: 1795.

79, 15—18: verbessere: „schaffen daher, persönlich w auch durch Nachfolger aller Art, in unendlich Inkarnationen, solange der Kreislauf der Wiede geburt dauert, den Wesen die Fülle des Segens

79, 20: statt „des gesamten Weltalls“ lies: „des Sah lokadhâtu“.

80, 19: verbessere: Gaṅgâ (im Text steht Gaṅga).

83, n. 3, Z. 5. 6: statt 161 lies: 153.

83, n. 3, Z. 6. 7: statt 135 lies: 161.

83, n. 4, Z. 2: verbessere: Laṅkâvatâra.

84, n. 6, Z. 3: verbessere: Wassiljew 137.

86, 12: verbessere: Anuvyañjana's.

88, n. 3, Z. 3: statt „s. v.“ lies: „s. vv. 2. saha, 3) a) u sahalokadhâtu“.

90, 22: verbessere: „solange der Kreislauf (der Wiede geburt) dauert“.

99, 6: verbessere: Adhiçikshâ's.

101, 13 und n. 6: n. 6 ist hier zu streichen und auf S. 1 zu dem Worte „glückliche“ auf Z. 22 zu setzen.

102, 22: s. das soeben zu 101, 3 und n. 6 Bemerkte.

102, 26—27: statt „wird zur Leitung dienen“ lies: „die zur Leitung“ (wörtl.: „ist zur Leitung geworden“

104, 5: verbessere: „mein Lama“.

105, 12—13: „ C'iṅgis.

106, 11: „ oK'on.

107, 20—21: „ „die Hevajravaçitâ“.

115, 22: „ Cakravartin.

123, 2: „ Upâdhyâya.

134, 3: „ 'a, 'e, 'i.

138, n. 2: „ Ciṅgis.

141, 17. 19: [1]) muss statt auf Z. 17 auf Z. 19 zu Dharmasvâmin gesetzt werden.

148, 3: statt „vollzog d. M. die Weihe“ lies: „erteilte d. M. den Segen“.

155, n. 1, Z. 2: verbessere: ₒP'ags-pa.

160, 19: statt „Hohen“ lies: „Älteren“.

162, 10: im Texte steht 'Aljit'u.

174, n. 1: verbessere: Ciṅgis.

176, 15: „ Unter-mDo.

178, 12: „ t'el.

178, 20—22: „ statt „und die Einweihung in die S. und den P.“ lies: „die S. und die Einweihung in den P.“

184, 13: verbessere: Guhyasamâja.

186, n. 2: „ Mahâmaitreya.

190, 13: }
190, n. 5: } verbessere: Guhyasamâja.

191, 17—19: verbessere: „gewährte ihnen rJe rin-po-c'e in eigener Person, nachdem er zunächst in äusserst strenger Abschliessung von der Aussenwelt verharrt hatte (sku-mt'sams śin-tu dam-par bżugs-nas) (vgl. pp. 207, 12. 313, 16 und n. 2. 337, 14 und n. 2. 391, 3—4 und n. 1), eine Audienz.“

193, 17—18: verbessere: Guhyasamâja.

196, 2: verbessere: Pravrajita.

196, n. 2: statt „upasampatti“ lies: „upasampadâ (vgl. Böhtlingk, Nachtr., s. v.)“.

207, 12: d. h. „Die äusserst strenge Abschliessung von der Aussenwelt“.

208, 14: verbessere: „die vierunddreissig Jâtaka's“.

208, 19: verbessere: Câmuṇḍi.
209, 12: „ op'ags.
214, 11: statt „in mT'so-k'a" lies: „an dem (Kökö) Noor"; vgl. oben p. 227, 1 und n. 1.
215, 25—26: statt „als er fortzog" lies: „bei seinem Kommen".
225, 13—14: verbessere: „gegen den Lama (und) die (drei) Kleinodien".
226, 9: verbessere: „dem Lama (und) den (drei) Kleinodien".
238, 11: statt „Blendwerk" lies: „grosses Blendwerk".
239, 13: verbessere: spuṅs.
239, n. 2: „ bTsoṅ-k'a-pa.
240, 5: „ „für die in den Priesterstand Aufgenommenen (Novizen)".
240, n. 1: verbessere: pravrajitopâdhyâya.
240, n. 2, Z. 2: statt zal-sṅa lies: żal-sṅa.
241, 1—2: verbessere: „die vierunddreissig Jâtaka's".
241, 14: verbessere: śis.
241, n. 4: „ grwa-rigs-rnams.
247, 15—16: } verbessere: „an den drei Kleinodien (und)
248, 16—17: } dem Lama".
251, 8—9: verbessere: „an den (Kökö) Noor".
253, 21: „ Çambhala.
258, 7: hinter „Zahllosen" füge ein: „versammelten".
258, 24: verbessere: Nāsman.
267, n. 7: „ raṅ-gir spyod-pa.
292, 6—9: verbessere: „Darauf setzte der lCaṅ-skya rin-po-c'e durch (sein Werk): „Verfahren bei der erstmaligen (originalen) Übersetzung von Gesprächsthematen und Litteraturwerken, genannt:

'Fundgrube für den Gelehrten' (mK'as-pai ₒbyuṅ-γnas; vgl. M. A. I, 383, 19—25)", ein reines Schrifttum fest." Oder ist statt dag-yig, 'reines Schrifttum', zu verbessern: ṅag-yig, 'Rede und Schrift'? Dies würde der Einteilung in 'Gesprächsthemata' und 'Litteraturwerke' genau entsprechen.

299, n. 1: verbessere: sÑigs.

305, 1: „ 'Amban.

307, n. 7: „ mahâraho'nuç°.

308, 13: lies: bTsan-po Nomon Han.

308, 14: lies: K'yab-bdag Blo-bzaṅ.

313, 3: verbessere: 'Ampan.

313, n. 2: lies: sku-mt'sams.

314, 7: lies: Kun-mk'yen bŽad-pa rje.

331, 3: verbessere: „von Le-mo".

333, 9—10 und n. 1: bžag ist wohl vielmehr als pf. von ₒjog-pa aufzufassen und rTsis-bžag demgemäss mit „Anordnung (System) der Astrologie" zu übersetzen.

335, 3—4: vgl. das soeben zu 339, 9—10 und n. 1 Bemerkte.

337, n. 3, Z. 2: verbessere: *diyan.*

340, 9: verbessere: ₒc'aṅ.

343, 9. 21. 23 und n. 1: } vgl. das zu 339, 9—10 und n. 1 Bemerkte.
344, 15: }

351, 4—5: verbessere: „Bla-ma rin-po-c'e von Kloṅrdol".

354, 5—6: verbessere: „Reformator der Lehre (bstan-pai γsal-byed) dBal-maṅ".

373, 3: vgl. das zu 351, 4—5 Bemerkte.

379, 22: vgl. das zu 339, 9—10 und n. 1 Bemerkte.

382, 15: verbessere: Vipaçyanâ.

396, 4—5. 13. 15—16. 19—20 und n. 5: vgl. das zu 339, 9—10 und n. 1 Bemerkte.

398, 11—12: vgl. das zu 351, 4—5 Bemerkte.

399, 3. 16—17 und n. 1: vgl. das zu 339, 9—10 und n. 1 Bemerkte.

405, 16—17: }
407, 5: } vgl. das zu 351, 4—5 Bemerkte.

447, 14—16: Vielleicht sind die Worte des Textes (Bd. I 284, 19—20): *me-tog-gi t'soms mt'oṅ-ba don-ldan* nicht als ein Zusatz zu der von Sanaṅ Setsen „verfassten Geschichte des Königsgeschlechtes" aufzufassen, und demgemäss meine obige Übersetzung: „die dem Zwecke den Blumenhof zu sehen dient" irrig. Sie könnten, selbstständig genommen, entweder der vollständige Titel eines anderen Geschichtswerkes, und zwar vielleicht des zweiten, dritten oder fünften von den sieben Quellenwerken des Sanaṅ Setsen (s. S.S. 299. 423), sein, oder aber eine Zusammenstellung von Abkürzungen der Titel dreier Geschichtswerke, und zwar vielleicht der eben erwähnten drei. In jedem Falle sind die deutlichen Anklänge (vgl. *me-tog-gi t'soms* 'Blumenhof' mit *tsetseglik* 'Blumengarten', dem Stichwort des 5. Titels; *mt'oṅ-ba* 'sehen' mit *üdsegdeküi* 'gesehen zu werden' im 3. Titel, und *don-ldan* 'einen Sinn habend' mit dem gleichbedeutenden *utkhatu*, dem Anfangs- und Stichwort des 2. Titels) höchst auffällig.

Druck von Gebr. Unger in Berlin, Bernburgerstr. 30.

